

PROCEEDINGS OF THE 6th BENJAMITRA NETWORK

National & International Conference
on Local Wisdom and Sustainable Development

ISSUE 2

May 26th, 2016

THE FAR EASTERN UNIVERSITY

120, Mahidol Road, Muang, Chiang Mai, Thailand, 50100

www.benjamitvichakarn.org

**The 6th BENJAMITRA Network National & International Conference
on Local Wisdom and Sustainable Development**

May 26, 2016

The Far Eastern University

Chiang Mai, Thailand

Conference Opening Remarks

**by Dr. Kittiphath Suwannachin, President of The Far Eastern University, Chiang Mai,
Thailand**

The President of **the 6th** BENJAMITRA Network Conference, Distinguish guests, Ladies and gentlemen,

It is a pleasure to be here today and open the sixth BENJAMITRA Network National and International Conference on Local Wisdom and Sustainable Development. I am particularly happy to see that our conference has attracted such a large and diverse group of speakers and participants, combining intellectual brilliance with practical experience. All the relevant institutions and sectors having an interest in, and a contribution to make to our academic society are represented in this room.

I would like to express my appreciation to the conference co-organizer North Bangkok University, Thonburi University, Bangkok Suvarnabhumi University, Southeast Bangkok College, Rajapruk University Lampang Inter-Tech College and the organizing staff, who have been working behind the scenes.

This conference has evolved in a remarkable way since the early days. In its early years, this was primarily a meeting of scholars and researchers from five higher educational institutions, who get together in search of common ground. Now, however, this has become the meeting of not just those interested in Local Wisdom and Sustainable Development, but also academic advancement in our society.

It is widely regarded as the place to put forth and debate ideas about how to most effectively preserve our local wisdom and use it for sustainable development.

I want to share a little about local wisdom and sustainable development. Local wisdom, which means the body of community's knowledge, abilities, outstanding values and skills of people which is inherited from experiences preserved and transmitted through generations. The local wisdom has long been recognized from the past to present time, both at local and national levels as a common asset of the nation to help people improving their quality of lives. In Thailand, the Office of Nation Education Commission, Ministry of Education has appraised and honored the so-called "local wisdom teachers". They are regarded as an important teacher who is eligible to teach both formal and non-formal institutions. This can be regarded as a new positive paradigm shift in Thai society. This might lead to balanced and sustainable resolution of issues faced by individuals, communities and societies, and propels

the societies forward in the appropriate direction for the benefit of all members. I am pleased to say that what we do here and what we believe in, is a high and honorable calling.

I am sure that this conference will be a memorable, highly educational, and fruitful event. I hope that this conference will help you better understand the concepts of local wisdom and sustainable development. I truly value your participation and support for this conference. Thank you.

**The 6th BENJAMITRA Network National & International Conference
on Local Wisdom and Sustainable Development**

May 26, 2016

The Far Eastern University

Chiang Mai, Thailand

Opening Ceremony Report

**by Miss Walaiporn Thechasorapat, Vice President for Academic Affairs of The Far
Eastern University, Chiang Mai, Thailand**

The President of **the 6th** BENJAMITRA Network Conference,

On behalf of the conference organizing committee. I would like to report briefly about the organization of the conference.

Based on the awareness of a university's research mission to develop new body of knowledge and learning innovation for society in both basic and applied research level, seven higher educational institutions including North Bangkok University, Thonburi University, Bangkok Suvarnabhumi University, Southeast Bangkok College, Rajapruk University, The Far Eastern University and Lampang Inter-Tech College have formed an academic cooperation network known as "Benjamitra Network" on February 5, 2011. The network members aim to join hands to develop teaching and learning, student, teacher and researcher capacities, research work and research publication. This form of academic cooperation will allow the exchange of knowledge and research experience in various contexts. In addition, Benjamitra network plans to link up with other academic networks in the future. And in this year 2016, we have 3 partner organizations from abroad, that is, Lipa Community College from Philippines VNU_Ho Chi Minh City University of Science from Vietnam and Phnompenh International University from Cambodia.

Realizing these important matters, Benjamitra Network organizes "The 6th Benjamitra National and International Conference on Local Wisdoms and Sustainable Development" on May 26, 2016, having The Far Eastern University as the host institution.

The Conference Objectives are:

1) To be a place for scholars from both public and private sectors, as well as for graduate students, to publicize their research articles, academic papers and theses;

2) To create an opportunity for scholars and researchers to exchange their knowledge and views and to seek cooperation among them;

3) To promote cooperation and collaboration among the members of Benjamitra Network in improving their research and academic work.

Approximately 400 attendees of researchers, academicians, graduate students and general public have participated in this conference. 280 research articles will be presented orally and 80 will be exhibited and presented in the poster session.

On this occasion, I would like to invite the President to give an Opening remark for The 6th BENJAMITRA Network National & International Conference.

**Message from Dr. Kittiphat Suwannachin,
President of the Far Eastern University**

On behalf of The Far Eastern University, I would like to express my sincere appreciation to the Benjamitra Network's members for giving us the opportunity to host The 6th BENJAMITRA Network National and International Conference. Hopefully, this academic event would elicit the importance of research and development, as well as the quality of teaching and learning among us. Although the event had successfully ended, I hope that we keep conducting research to further academic excellent in all disciplines.

Once again, I would like to thank the conference co-organizers; Thonburi University, Bangkok Suvarnabhumi University, Southeast Bangkok College, Rajapruk University, North Bangkok University, Lampang Inter-Tech College, Phnompenh International University (Cambodia), VNU_Hochiminh City University of Science (Vietnam) and Lipa City College (Philippines), for their great academic contribution.

Besides, it will be indispensable to say thank you to our international presenters from Laos, China, Japan, Malaysia and Philippines. Last but not least, I would like to thank all staff who worked really hard. I also thank all participants for joining us in this event.

Thank you.

Dr.Kittiphat Suwannachin
President
The Far Eastern University, Chiang Mai

The 6th BENJAMITRA Network National & International Conference on Local Wisdoms and Sustainable Development

**May 26, 2016
The Far Eastern University
Chiangmai, Thailand**

Rationale

Based on their awareness of a university's research mission to develop new body of knowledge and learning innovation for society in both basic and applied research level, seven higher educational institutions including North Bangkok University, Thonburi University, Bangkok Suvarnabhumi University, Southeast Bangkok College, Rajapruk University, The Far Eastern University and Lampang Inter-Tech College have formed an academic cooperation network known as "Benjamitra Network" on February 5, 2011. The network members aim to join hands to develop teaching and learning, student, teacher and researcher capacities, research work and research publication. This form of academic cooperation will allow the exchange of knowledge and research experience in various contexts. In addition, Benjamitra network plans to link up with other academic networks in the future.

Realizing these important matters, Benjamitra Network organizes "The 6th Benjamitra National and International Conference" on May 26, 2016, having The Far Eastern University as the host institution.

Conference Objectives

1. To be a place for scholars from both public and private sectors, as well as for graduate students, to publicize their research articles, academic papers and theses;
2. To create an opportunity for scholars and researchers to exchange their knowledge and views and to seek cooperation among them;
3. To promote cooperation and collaboration among the members of Benjamitra Network in improving their research and academic work.

Target Audiences

1. Researchers and academicians
2. Graduate students
3. General public

Organizers

1. Main Organizers

The Far Eastern University, Thailand
North Bangkok University, Thailand
Thonburi University, Thailand
Rajapruk University, Thailand
Bangkok Suvarnabhumi University, Thailand
Southeast Bangkok College, Thailand
Lampang Inter-Tech College, Thailand

2. Partner organizations

Lipa Community College, Philippines
VNU_Ho Chi Minh City University of Science, Vietnam
Phnompenh International University, Cambodia

Editorial Board of the Conference Proceedings

1. Assoc. Prof. Somsak Kongtieng, Ph.D.	North Bangkok University, Thailand
2. Asst. Prof. Wallaya Chupradist, Ph.D.	Southeast Bangkok College, Thailand
3. Asst. Prof. Chakkraphan Ponnimit, Ph.D.	Lampang Inter-Tech College, Thailand
4. Urairat Yamchuti, Ph.D.	Thonburi University, Thailand
5. Nithat Boonpaisarnsatit, Ph.D.	The Far Eastern University, Thailand
6. Sarun Nakthanom, Ph.D.	Bangkok Suvarnabhumi University,
7. Arunee Sumpaonthong, Ph.D.	Rajapruk University, Thailand Thailand
8. Prof. Luiz Antor Titton, Ph.D.	Universidade de Sao Paula, Brazil
9. Prof. David Crookball, Ph.D.	Université de Nice Sophia Antipolis, France
10. Vinod Dumblekar, Ph.D.	Mantis Discovery ID Learning, India

ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินให้ข้อเสนอแนะบทความ

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	สังกัด
1	รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา บุญภักดิ์	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
2	รองศาสตราจารย์ ดร. ทรงศรี สรณสถาพร	มหาวิทยาลัยมหิดล
3	รองศาสตราจารย์ ดร. วิเชียร ชิวพิมาย	วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย
4	รองศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ คงเที่ยง	มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
5	รองศาสตราจารย์ ดร. ณ เชียงใหม่	วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง
6	รองศาสตราจารย์ ดร. วลัย พูลพิพัฒน์	ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
7	รองศาสตราจารย์มาบุญณย์ สุคีตา	มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น
8	รองศาสตราจารย์พิชาภพ พันธุ์แพ	มหาวิทยาลัยพายัพ
9	รองศาสตราจารย์ศรีวิไล พลมณี	ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
10	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เปรมพร เขมาวุฒค์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
11	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กนกนเดร เปรมปรี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
12	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กนกนเดร เปรมปรี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
13	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นัตยาพร เสมอใจ	มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์
14	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชาญวิทย์ บุญช่วย	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
15	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทัดพงษ์ อวีโรชนานนท์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
16	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปรีดา ศรีนฤวรรณ	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
17	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภิญญาพัชญ์ นาคภิบาล	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
18	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภูษณิศา เศษเดกิง	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
19	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัฐนันท์ พงศ์วิริทธิ์ธร	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
20	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ลักษณ์วาทิ บุญยะศิรินันท์	มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์
21	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วันชัย ประเสริฐศรี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
22	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัลยา ชูประดิษฐ์	วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก
23	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิภาวดี ฑูปียะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
24	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิภาวดี ฑูปียะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
25	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศุภฤกษ์ ธาราพิทักษ์วงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
26	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สญาญ์ ชีระวิชิตระกูล	มหาวิทยาลัยบูรพา
27	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมยศ อวเกียรติ	มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
28	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สำราญ ผลดี	มหาวิทยาลัยธนบุรี
29	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิทธิชัย ธรรมเสนห์	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
30	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิริวันทน ชัยญาณะ	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
31	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุธีรา อะทะวงษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
32	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. แสงจันทร์ กันตะบุตร	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
33	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อนุพงษ์ อินฟ้าแสง	มหาวิทยาลัยธนบุรี
34	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อุไรวรรณ หาญวงศ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
35	ผู้ช่วยศาสตราจารย์กัลยา บุรณ์ศิริจรัฐ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
36	ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจษฎา ความคุ้นเคย	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	สังกัด
37	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประไพพิศ สวัสดิ์รัมย์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา
38	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงศ์กร จันทราช	มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น
39	ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัลลภ นิยมานนท์	มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครสุวรรณภูมิ
40	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สรवारณห์ เรืองกัลปวงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
41	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุบัต ทองอินทร์	มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครสุวรรณภูมิ
42	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรศักดิ์ นุ่มมีศรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
43	ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรณพ เรืองกัลปวงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
44	นายสัตวแพทย์ ดร. เปรมปรีดี หมูวิเศษ	วิทยาลัยเทคโนโลยีเถิน
45	ดร. กาญจนันท์ภักดิ์ ปัญญาโกญ	โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่
46	ดร. จุมพล บำรุงวงศ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
47	ดร. เฉลิมชัย วิโรจน์วรรณ	มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
48	ดร. จิตติพร ทรัพย์วิเชียร	มหาวิทยาลัยธนบุรี
49	ดร. ณัฐกาญจน์ สุวรรณธารา	มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครสุวรรณภูมิ
50	ดร. ณัฐสรวิญ ธีศิริเสริญ	กรุงเทพมหานครบริหารธุรกิจวิทยาลัย
51	ดร. ตระกูล จิตวัฒนาการ	มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
52	ดร. ชีปัดย์ โสคติวรรณ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
53	ดร. นุชจรรย์ วงศ์ข้าหลวง	มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น
54	ดร. นิทัศน์ บุญไพศาลสถิตย์	มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น
55	ดร. ประทีป พิษทองกลาง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
56	ดร. ประรณนา โกวิททางกูร	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
57	ดร. ปัญญาพร ศรีชนาพันธ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ลำปาง
58	ดร. ผกาพันธ์ ภูมิจิตร	มหาวิทยาลัยเกริก
59	ดร. ผลาดร สุวรรณโพธิ์	มหาวิทยาลัยบูรพา
60	ดร. พัชรวิวรรณ กิจมี	มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น
61	ดร. ภัทราวดี มากมี	มหาวิทยาลัยบูรพา
62	ดร. ภูมิดี วงษ์เล็ก	วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก
63	ดร. ละเอียด ศิลาน้อย	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
64	ดร. วรวิทย์ เลาหะเมธานี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ลำปาง
65	ดร. เวชิต ภาคย์พิสุทธ์	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
66	ดร. ศรีนัย นาคถนอม	มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครสุวรรณภูมิ
67	ดร. ศรีนทร์ศรี เสริฐปัญญา	มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
68	ดร. โสจักษณ์ กมลศักดิ์วิกุล	วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก
69	ดร. สมชาย บุญศิริเกษ	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
70	ดร. สมศักดิ์ ตันตาศณี	มหาวิทยาลัยธนบุรี
71	ดร. สุดา เนตรสว่าง	มหาวิทยาลัยเนชั่น
72	ดร. สุพัฒน์วิ ทิพย์เจริญ	มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น
73	ดร. อติเรก เขาวังค์	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
74	ดร. อภิญญา สักดิ์คำศิริวัฒน์	มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	สังกัด
75	ดร. อริยฉัตร ศรีศุภพันธ	มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น
76	ดร. อรุณ ไชยนิศย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
77	ดร. อุเทน เลาน้ำทา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
78	ดร.ครุชา รัตนคำรงอักษร	มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น
79	อาจารย์ฉัตร สุขสีทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
80	อาจารย์วรรณทีลีลาเวทพงษ์	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
81	อาจารย์สิระ สมนาม	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
82	อาจารย์อริศรา เหล็กคำ	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

ตารางการนำเสนอแบบบรรยาย

วันที่ 26 พฤษภาคม 2558 เวลา 13.00 – 17.00 น.

สาขา	ห้อง	ผู้ทรงคุณวุฒิประจำห้อง
สาขาศึกษาศาสตร์	ห้อง 1510 อาคาร A1 ชั้น 5	รศ.ว่าที่ รต.สกล แก้วศิริ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ อ.ดร.วชิรา เครือคำอ้าย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
สาขาศึกษาศาสตร์	ห้อง 1520 อาคาร A1 ชั้น 5	รศ.ดร.วิรัชศักดิ์ ชมพูคำ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ อ.ดร.ศศิธร อินคุ่น คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
สาขาศึกษาศาสตร์	ห้อง 1530 อาคาร A1 ชั้น 5	อ.ดร.ทัศนีย์ อารมณเฑียร คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ อ.ดร.สนิท หาจตุรัส คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
สาขาศึกษาศาสตร์	ห้อง 1540 อาคาร A1 ชั้น 5	อ.ดร.จักรปรุพท์ วิชาอักษรวิทย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ อ.ดร.รุ่งทิวา คนการณ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
สาขาศึกษาศาสตร์	ห้อง 1550 อาคาร A1 ชั้น 5	รศ.มณูญ สุติคา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น ดร.พัชรีวรรณ กิจมี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น
สาขาสังคมศาสตร์	ห้อง 1560 อาคาร A1 ชั้น 5	รศ.ไพรัช ตระการศิรินนท์ รปศ. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผศ.ดร.บุศรา ลีมนรินทร์กุล คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ห้อง 3510 อาคารวัฒนาราช นครินทร์80 ชั้น 5	อ.ดร.พาสัน ปราโมกษ์ชน คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ อ.ดร.ปวีณ เขื่อนแก้ว คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

สาขา	ห้อง	ผู้ทรงคุณวุฒิประจำห้อง
สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ห้อง 3520 อาคารวัฒนธรรมนครินทร์ 80 ชั้น 5	อ.ดร.นมิ ดันดิหารานุกูล คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ อ.ดร.กัลยา ใจรัมย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
สาขาบัญชี	ห้อง 3530 อาคารวัฒนธรรมนครินทร์ 80 ชั้น 5	ผศ.ดร.ไชยยศ สัมฤทธิ์กุล คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ รศ.ดร.วาริพิน มงคลสมัย คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
สาขาการบัญชีและการตลาด	ห้อง 3540 อาคารวัฒนธรรมนครินทร์ 80 ชั้น 5	ผศ.ดร.กมลทิพย์ คำใจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ รศ.บุญบา อารีชัย คณะบัญชี การเงินและการธนาคาร มหาวิทยาลัยพายัพ
สาขาการตลาดและการท่องเที่ยว	ห้อง 3550 อาคารวัฒนธรรมนครินทร์ 80 ชั้น 5	ผศ.ดร.อายุส หยูเย็น คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ อ.ดร.สวิษฐา ศุภอุคมฤกษ์ ตีร์รัตน์ คณะพัฒนาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยแม่โจ้
สาขาการจัดการและการตลาด	ห้อง 3410 อาคารวัฒนธรรมนครินทร์ 80 ชั้น 4	อ.ดร.พนมพร เฉลิมวรรณ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ อ.ผศ.ธิดารัตน์ ชลประเสริฐสุข คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
สาขาการตลาด	ห้อง 3420 อาคารวัฒนธรรมนครินทร์ 80 ชั้น 4	อ.ดร.กัญญาพัสวี กล่อมขงเจริญ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ อ.ดร.ประภัสสร วรรณสถิตย์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
สาขาการตลาด	ห้อง 3430 อาคารวัฒนธรรมนครินทร์ 80 ชั้น 4	รศ.ดร.พิชาภพ พันธุ์แพ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยพายัพ ผศ.ดร.ทัตพงษ์ อวีโรธนานนท์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
สาขาการตลาด	ห้อง 3450 อาคารวัฒนธรรมนครินทร์ 80 ชั้น 4	ผศ.ดร.ภัทริกา มณีพันธ์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ อ.ดร.วิญญาภัทร์ เจริญนันท์ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ เขตพื้นที่ภาคพายัพ เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลราชธานี

สาขา	ห้อง	ผู้ทรงคุณวุฒิประจำห้อง
สาขาการจัดการ	ห้อง 2540 อาคาร A 2 ชั้น 5	อ.ดร.รัฐนันท์ พงศ์วิริทธิ์ธร คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ผศ.ดร.สุภฤกษ์ ธาราพิทักษ์วงศ์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

**The 6th BENJAMITRA Network
National & International Conference on
Local Wisdom and Sustainable Development
26 May 2016
At The Far Eastern University, Chiang Mai, Thailand**

Time	Program
08.00 AM – 08.30 AM	<ul style="list-style-type: none"> • Registration
08.30 AM – 10.00 AM	<ul style="list-style-type: none"> • Welcoming speech by the President of the Far Eastern University • Opening ceremony by the presidents and executives from all participating institutions • MOU signing ceremony with international institutions <ol style="list-style-type: none"> 1. Lipa Community college (LCC), the Philippines 2. The VNU_Ho Chi Minh City University of Science, Vietnam 3. Phnompenh International University, Cambodia • Souvenir giving ceremony for the conference contributors • Awards offering ceremony <ul style="list-style-type: none"> - The Best Paper Awards - The most articles submitting institution
10.00 AM – 11.30 AM	<ul style="list-style-type: none"> • Panel Discussion on “The role of higher educational institutes on local wisdom and sustainable development” At Auditorium, Wattanaratchanakarin 80 Building
11.30 AM – 12.00 AM	<ul style="list-style-type: none"> • Poster Presentation At Lobby 3 Wattanaratchanakarin 80 Building
12.00 AM – 01.00 PM	Lunch
01.00 PM – 04.30 PM	<ul style="list-style-type: none"> • Parallel sessions of oral presentations At Wattanaratchanakarin 80 Building, 4th and 5th floor And A1 Building, 5th floor

สารบัญ

ลำดับ	ชื่อบทความ	ผู้เขียน	หน้าที่
1	กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มคอยอ่างข้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 34	พรอนันต์ เสือคลื่น พัชรวิวรรณ กิจมี	1
2	กระบวนการบริหารจัดการสำหรับมาตรฐานการเรียนรู้รวมกลุ่มเครือข่าย พัฒนาคุณภาพการศึกษาสันทราย 1 จังหวัดเชียงใหม่	กัญญา โพธิ์นาม พัชรวิวรรณ กิจมี	11
3	การแก้ไขปัญหาการบริการไม่จำเป็นกับบางธุรกิจ	ฉัตรยาพร เสมอใจ	22
4	การจัดการทรัพยากรโรงเรียนพักนอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอค้อหว่อ จังหวัดเชียงใหม่	กฤษณะ จันทร์ขาว พนมพร จันทร์ปัญญา	31
5	การจัดการทักษะชีวิตของนักเรียนกลุ่มชนชาติพันธุ์ ในศูนย์พัฒนา คุณภาพการศึกษา ตำบลเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่	ลักขณาวิดี กันตรี พัชรวิวรรณ กิจมี	39
6	การจัดการเรียนรู้ตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนค้อยเต่าวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 34 จังหวัดเชียงใหม่	เพชร ตั้งแก้ว พัชรวิวรรณ กิจมี	49
7	การจัดการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง	ภาสกร นามมะภูนา พนมพร จันทร์ปัญญา	59
8	การจัดการสารสนเทศของโรงเรียนในเขตอำเภอเวียงแหงจังหวัดเชียงใหม่	มาศพงษ์ ทิพย์ไพบู่ พนมพร จันทร์ปัญญา	68
9	การจัดการสินค้าคงคลังด้วยวิธีการสั่งซื้อใหม่ กรณีศึกษาส่วนบริหารการจัดหาและจัดส่งกาแฟเมซอน	สหัส แสงผล	76
10	การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของโรงเรียนมัธยมกลุ่มคอยอ่างข้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 34	ณัฐวุฒิ กำปั่นทอง พัชรวิวรรณ กิจมี	84
11	การจัดทำคู่มือปฏิบัติงานสำหรับแผนก CONSOL : EXPORT ของบริษัท เอบีซี โลจิสติกส์ จำกัด	เอกนรี ทุมพล	94
12	การจัดทำบัญชีครัวเรือนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขต หนองแวง จังหวัดกรุงเทพมหานคร	ธนวรรณ แก่งขำโลม มยุรี เกื้อสกุล อรสา อรามรัตน์	105
13	การใช้การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานสำหรับการเรียนการสอน ของโรงเรียนเซนต์โยเซฟแม่แจ่ม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่	สุนทร ไฉ่สงนั้น พนมพร จันทร์ปัญญา	116
14	การดำเนินงานโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) ของโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มคอยอ่างข้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 34	ปญญาธิศา สมมิตร พัชรวิวรรณ กิจมี	132
15	การดำเนินงานตามมาตรฐานการเรียนรู้รวม ของโรงเรียนต้นแบบการเรียนรู้รวม จังหวัดนันทบุรี	อรทัย แสนชัย พัชรวิวรรณ กิจมี	142
16	การดำเนินงานตามมาตรฐานโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2	กิตติยา เขียวคำ พัชรวิวรรณ กิจมี	150

สารบัญ (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อบทความ	ผู้เขียน	หน้าที่
17	การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนเครือข่ายสะเมิง 2 อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่	เดือนใจ สระทองน้อย พนมพร จันทรปัญญา	159
18	การดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนในอำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง	รินระวี อูคร พัชรวิพรรณ กิจมี	168
19	การตลาดออนไลน์	บุญสม รัศมีโชติ	179
20	การตัดสินใจการกู้ยืมเงินของผู้ประกอบการค้าปลีก รายย่อย ในตลาดชุมชนการเคหะท่าทราย เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร	ไอริน ศรีวิชาการ สมยศ อวเกียรติ	196
21	การตัดสินใจเรียนเสริมภาษาอังกฤษในโรงเรียนสอนเสริมภาษาอังกฤษ ของนักเรียนระดับปริญญาตรีในจังหวัดเชียงใหม่	อัญชัญ กิตติจันทร์รัตน พัชรวิพรรณ กิจมี	210
22	การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาของหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตวิทยาลัยพลังงาน ทดแทน มหาวิทยาลัยแม่โจ้	โสภา หาญยุทธ พัชรวิพรรณ กิจมี	220
23	การเตรียมความพร้อมในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียน ในพื้นที่ศูนย์โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนเชียงดาววิทยาคม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่	จิราวรรณ จันทรหลวง พัชรวิพรรณ กิจมี	230
24	การข้าราชการนักศึกษาของมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น จังหวัดเชียงใหม่	พิชญ์สกุล พรหมรังษี พัชรวิพรรณ กิจมี	239
25	การนำการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่	กรวรรณ ฟูชัยจร พัชรวิพรรณ กิจมี	249
26	การนำแนวคิดการควบคุมภายในทางการเงินมาใช้ในการจัดการทางการเงิน ของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดนครปฐม	ธนวรรณ แฉ่งท่าโลม นิพิชฌน์ กมลธีระวิทย์	259
27	การนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้เพื่อพัฒนาโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่	สรศักดิ์ ไชยมงคล	270
28	การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้กับการบริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนเนินมะปรางศึกษาวิทยา อำเภอนีนมะปราง จังหวัดพิษณุโลก	พัฒน์อนิษฐ์ ตระกูลอินคอม	281
29	การนำหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้ในโรงเรียนเครือข่ายพร้าว 4 อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่	กรวัฒน์ เรืองศักดิ์ พัชรวิพรรณ กิจมี	289
30	การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่	อัญชุลี ทวีชัย พนมพร จันทรปัญญา	298
31	การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดนันทบุรี	สุกัญญา วรรณละเอียด	308
32	การบริหารงานประกันคุณภาพระดับปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลเอกชนขนาดเล็ก ในเขตพื้นที่การศึกษาเขต 3 เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร	อรรวรรณ เลิศแสง	320
33	การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเฉพาะความพิการในจังหวัดเชียงใหม่	สุดธิดา ดิณะมาศ พนมพร จันทรปัญญา	329

สารบัญ (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อบทความ	ผู้เขียน	หน้าที่
34	การบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดกำแพงเพชร	พงษ์ศักดิ์ เพชรสถิตย์	342
35	การบริหารจัดการสู่ความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของ การทำเรือแห่งประเทศไทย ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	อนุชาติ บุญนาค	355
36	การบริหารวิชาการตามยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาด้านการเรียนการสอน ในทศวรรษที่สอง ของกลุ่มคอยอินทนนท์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 34	อภิวัฒน์ คนใจบุญ พัชรวิพรรณ กิจมี	366
37	การบริหารสถานศึกษาดำเนินการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ของโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มคอยอ่างขาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 34	ภานุพงษ์ แก้วอินทร์ พัชรวิพรรณ กิจมี	376
38	การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในระดับประถมศึกษา ในอำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง	อังสุมารินทร์ รูปงาม พัชรวิพรรณ กิจมี	386
39	การปฏิบัติการคลังสินค้าขององค์การคลังสินค้า จังหวัดนครราชสีมา	วันดี ฤทธิ์เดช ไพโรจน์ เกิดสมุทร	396
40	การประชุมวิชาการระดับชาติและระดับนานาชาติ “เบญจมิตรวิชาการ” ครั้งที่ 6 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อคอนโดมิเนียมของผู้บริโภค ตามแนวรถไฟสายสุขุมวิท กรุงเทพมหานคร	กุลลวีร์ จิระชนะภินูล	404
41	การประเมินโครงการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning มหาวิทยาลัยอินทร์ทรวงเทพ	ธรรมรัตน์ เม่งพัฒน์ ประเสริฐ ประวิติรุ่งเรือง	415
42	การประเมินผลการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบการจัดการจัดชั้นเรียน ออนไลน์ Class Start ระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์	ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์	425
43	การประเมินผลโครงการสหกิจศึกษาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ในปีการศึกษา 2555	ปริศนา ตั้งมหาสวัสดิ์	440
44	การประยุกต์ใช้ภูเก็ล คลาสรูม สำหรับการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการ วิเคราะห์และออกแบบระบบของนักศึกษาภาคเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยอินทร์ทรวงเทพ	อนุนาส แสงสว่าง เฉลิมชัย วิโรจน์วรรณ	450
45	การปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของคลังสินค้า กรณีศึกษา : บริษัทตัวอย่าง	สุชาติ คชชีพ ณภาพ ชัยสุวรรณ กนกวรรณ เบ็ญจะปัก	458
46	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง เครื่องมือช่าง วิชาความปลอดภัยใน โรงงานอุตสาหกรรม ของนักศึกษา ชั้น ปวส.1 ที่จัดการเรียนการสอนโดยการ ใช้เกม รอบรู้เรื่องเครื่องมือช่าง และสถานการณ์จำลอง “ความปลอดภัยในโรงงาน” กับการสอนแบบปกติ	มังกร หริรักษ์ เฉลิมพล ช่วยดำรงค์ เจษฎา ผาแพน	472
47	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง เงื่อน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ได้รับการสอนโดยการใช้เกม และสถานการณ์จำลองกับการสอนแบบปกติ	มนัส บุญประกอบ พัฒน์นรี กิจเจริญ อารดา เมืองฝัด	480

สารบัญ (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อบทความ	ผู้เขียน	หน้าที่
48	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ระบบย่อยอาหาร ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยการใช้เกมและสถานการณ์จำลองกับการสอนแบบปกติ	วราภรณ์ ขอบขำ นภวรรณ แยมชุตติ	488
49	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง รูปร่าง รูปทรง สี ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการใช้เกมจินตภาพและสถานการณ์จำลองที่บ้านของฉันทกับการสอนแบบปกติ	เดือนจิตต์ จิตต์อริ อุมล ตั้งจิตพัฒนกุล	495
50	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง อัตราส่วนและร้อยละ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ได้รับการสอนโดยการใช้เกมและสถานการณ์จำลองกับการสอนแบบปกติ	อุไรรัตน์ แยมชุตติ อรุณรัตน์ แผงมาพรหม มนตรี แสงหาญ	503
51	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การวางแผน วิชาทัศนศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนฐานปัญญา ที่ได้รับการสอนโดยการใช้เกมและสถานการณ์จำลองกับการสอนแบบปกติ	พรณี นุญประกอบ นพพล ฤทธิ์ธากินันท์ ไชยพร สุวรัถย์	511
52	การเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้บริการคอมพิวเตอร์ มอแล็ค กับ ซุปเปอร์เซ็นเตอร์ ในจังหวัดสมุทรสาคร	สิงห์ชัย อรุณวุฒิพงษ์ สุรศักดิ์ ประชุมเกษร ชัชชนก แยมจินดา	519
53	การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษโดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น	เกตุมณี มากมี	528
54	การพัฒนาการท่องเที่ยวทางน้ำของจังหวัดนครพนม	กฤษณา จิรวิภาวรัช	539
55	การพัฒนาเครื่องมือในการสื่อสารเรื่อง ผลเสียของยาเสพติด: กรณีศึกษาเกมกล่อง	พฤกษ์ จิรสัตยาภรณ์ จิตติพร กรีชัยเชิธร	551
56	พัฒนาตัวแบบตรวจสอบการบูรณาการเครือข่ายเฉพาะบริเวณ	จิรวินัย ดีเจริญชิตพงษ์ ชนินทร์ เอี่ยมสอาด	563
57	พัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน	พัทธนันท์ รัชตะไพโรจน์ พนมพร จันทร์ปัญญา	574
58	พัฒนาแบบประเมินคุณภาพบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยธนบุรี	ไพโรจน์ แจ่มศรี	584
59	พัฒนารูปแบบการใช้งาน โปรแกรมประเมินผลสำหรับแบบสอบถามออนไลน์	พิมพ์นารา อาจคง ยุทธวี ทองโอเอี่ยม	591
60	พัฒนาศักยภาพครูของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดนครพนม	วรรณวิภา ฉลาด	599
61	พัฒนาสื่อการ์ตูนแอนิเมชัน เรื่อง “การเลือกซื้อคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สำหรับบุคคลทั่วไป”	กฤษณะ โพธิ์ศรี	611
62	การรับรู้คำศัพท์ภาษาไทยในมณฑลยูนานของนักเรียนชาวไทยที่เรียนภาษาไทยวิทยาลัยการท่องเที่ยวและการอาชีวมณฑลยูนาน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน	อากาศรณ์ ดิษฐูเล็ก	621
63	การรับรู้ต่อการจัดกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์	พัชรีภรณ์ กันนุช	632

สารบัญ (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อบทความ	ผู้เขียน	หน้าที่
64	การรับรู้และความเข้าใจของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ของวิทยาลัยเซนต์ปีเตอร์สเบิร์กเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543	ณัฐชยาน์ อธิรัฐจิรัชย์	641
65	การรับรู้และความตระหนักเกี่ยวกับจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	สุดาสวรรค์ งามมงคลวงศ์	650
66	การเลือกใช้บริการตู้เติมเงินโทรศัพท์แบบหยอดเหรียญ ของประชากรในเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร	ลูกคิด ชมยินดี สมยศ อวเกียรติ	660
67	การวัดทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี	มิตร ทองกาบ	668
68	การวิเคราะห์คุณภาพกำไรและประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มบริการสื่อและสิ่งพิมพ์	อรสา อารัมรัตน์ สุพัตรา อภิชัยมงคล	677
69	การวิเคราะห์เชิงประจักษ์ ข้อมูลทางการเงิน ของบริษัทจดทะเบียนในตลาด หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100	พัทธ์ธีรา จิระอุดมสาโรจน์ นิริญา ลีเฉลิมวงศ์	689
70	การศึกษาข้อมูลในการฝึกอบรมพนักงานของสถานประกอบการ เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร	กิตติอาพล สุดประเสริฐ	697
71	การศึกษาคำคิดเห็นเกี่ยวกับอาชญากรรมของพนักงานในร้านสะดวกซื้อที่เปิด ตลอด 24 ชั่วโมง	ธาวิณ เกสรสังข์ สุรทิ เหมวานิช นันทน์กัศ วงศ์อรุณ	704
72	การศึกษาคำคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจและความรู้สึกที่มีต่อ คณะรัฐศาสตร์	ธาวิณ เกสรสังข์ สุวิจ รัชต์วัฒนกุล อารีสา บุญหารรัตน์	713
73	การศึกษาคำความต้องการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้ใหญ่วัยแรงงานนอกระบบ ก่อนเข้าสู่ผู้สูงอายุ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี	สำราญ จูช่วย	722
74	การศึกษาคำความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง จังหวัดสมุทรปราการ	กาญจณี ยืนยง นิวัตต์ น้อยมณี เสาวนีย์ เลวลีย์	732
75	การศึกษาคำแตกต่างของบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ของประโยคภาษาจีน กับภาษาไทยเพื่อใช้สอนภาษาจีนให้คนไทย	วชิรวิษณุ อธิทธีกรินทร์กุล	743
76	การศึกษาคำพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ	ลัดดาวัลย์ วิสาชัย ณัฐกาญจน์ สุวรรณธรรာ ศศิธร จ้วนพันธ์	756
77	การศึกษาคำสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์บริษัทที่ จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร หมวดธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค	วัฒนา เสรีคุณาคุณ สุภา สุทธิเกียรติ อรสา อารัมรัตน์	766

สารบัญ (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อบทความ	ผู้เขียน	หน้าที่
78	การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูตามทัศนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมในเครือข่ายที่ 31 เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร	ภกติน สุขสุคนธ์ นิวัตต์ น้อยมณี เสาวนีย์ เลวลัด	776
79	การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่ออัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น โดยสมการอุปสงค์เปรียบเทียบบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยระหว่างอุตสาหกรรมพัฒนาอสังหาริมทรัพย์และอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร	ชนวรรณ แฉ่งชำโถม จุฬาวดี ศุภโชคนิรันดร์	786
80	การศึกษาปัญหา และสาเหตุของการจัดการเอกสารการบันทึกบัญชีของหน่วยงานราชการ	สมชาย เลิศภิรมย์สุข กานต์ระวี จงอิทธิ กมลทิพย์ พิลาวัธ	797
81	การศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาคณะบัญชี มหาวิทยาลัยธนบุรี ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1	ศิริวัลย์ จันทร์แก้ว	806
82	การศึกษาพฤติกรรมการเลือกใช้บริการคลินิกเสริมความงามของวัยรุ่นในเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร	ศศิธร จ้วนพันธ์	816
83	การศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยเอกชนกลุ่มเบญจมิตร	ปฐมพร อินทรางกูร ณ อยุธยา	824
84	การศึกษาระดับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ของอุตสาหกรรมการผลิตในนิคมอุตสาหกรรมนวนคร	พินิจ แก้วเกษตรกรณ์	833
85	การศึกษาระบบอุปถัมภ์ในหน่วยงานราชการ	ธาวิณ เกสรสังข์ สมสดี จิตจักร พนิดา ภักดี	843
86	การศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมหาวิทยาลัยธนบุรี	อุมภาพร เกตราพร โชติ ไพโรจน์ แจ่มศรี	851
87	การศึกษาสภาพการดำเนินงานการจัดการความรู้ของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร	ภูมิตย์ วงษ์เล็ก	865
88	การศึกษาสภาพการทำงานเป็นทีมของโรงเรียนเอกชน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่	พนิดา เพ็ชรโคตร พัชรวิวรรณ กิจมี	875
89	การศึกษาสภาพการปฏิบัติตามค่านิยม 12 ประการของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในสหวิทยาเขตศรีนครินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร	สกาเวเดือน อนันต์ดาวพจน์ นิวัตต์ น้อยมณี จิตติมา ธีรตานนท์	884
90	การศึกษาสภาพปัจจุบันในการจัดการความเสี่ยงของกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี	อนันต์ ธรรมชาลัย	896
91	การส่งเสริมการค้าปลีกรม่วงน้ำดอกไม้แปรรูป ตำบลคงมูลเหล็ก จังหวัดเพชรบูรณ์	เจน จันทรสูกาแสน วิญญู พันธุ์โต	905
92	การสร้างสื่อประชาสัมพันธ์ออนไลน์และติดตามผลการประชาสัมพันธ์ในโครงการสามสื่อเชียงใหม่	ธรรมพร หาญผจญศึก	912

สารบัญ (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อบทความ	ผู้เขียน	หน้าที่
93	การหลอมรวมเทคโนโลยีสมัยใหม่	วัฒนา เอกปมิตรศิลป์ ประสงค์ อุทัย กมลวรรณ สิวงษา	923
94	การออกแบบแอปพลิเคชันแชร์รูปภาพเพื่อการสื่อสารการตลาด กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์ชุมชนสมุนไพร ไพร โบว์	ศิริกาญจนา พิลาบุตร กิติพงษ์ รัตนวงกต ธีระพงษ์ มลิวัลย์	933
95	เกษตรทฤษฎีใหม่ 3 ขั้นตอนกับการสร้างความมั่นคงอย่างยั่งยืน ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงบ้านป่าเก็ดดี ต.หนองผึ้ง อ.สารภี จ.เชียงใหม่	นุชจรี ศรีอุปโย	942
96	ความคาดหวังของนักศึกษาเกี่ยวกับค่านิยม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพของอาจารย์มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ	บงอร โกศลปริญญาพันธ์ นิษรา พรสุรวงษ์ ขนิษฐา บุญนาค	951
97	ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขต พระโขนงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร	ทวีพร ปทุมมา นิวัฒน์ น้อยมณี สุภาพร ธรรมศิริ	957
98	ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร	ธนาวุฒิ สร้อยแก้ว นิวัฒน์ น้อยมณี นำชัย เลวัลย์	965
99	ความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพการกระทำความผิดกฎหมายจราจร และความเข้มงวดกวดขันของเจ้าหน้าที่ตำรวจ	सानิต ศิริวิศิษฐ์กุล เฉลิมชัย วิโรจน์วรรณ	973
100	ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลบ้านเก่า อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี	พิมพ์ขวัญ แจ่มอัน	981
101	ความคิดเห็นของผู้ให้บริการต่อประสิทธิภาพผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเล ระหว่างประเทศ กรณีบริษัทผู้ส่งออกในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ระยะที่ 4 จังหวัดชลบุรี	ชลิลา ธนายนนท์ ไชยยศ ไชยมั่นคง	991
102	ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการรถม้าในอำเภอเมือง ลำปาง	ณัฐภัทร มุกติมาส จินตนา สุนทรธรรม	1003
103	ความคิดเห็นของพนักงานเกี่ยวกับการควบคุมการบริหารของบริษัท บางกอกคอน เทนเนอร์ ดีโป จำกัด	รุจจิรา สกุลปณชัย ไพโรจน์ เกิดสมุท	1012
104	ความคิดเห็นของพนักงานต่อกระบวนการบริหารของ บริษัท จี-เทคคูโตะ อีสเทิร์น จำกัด	ศราวุธ จิตรฐาน ไพโรจน์ เกิดสมุท	1020
105	ความคิดเห็นตามบริบทสภาพแวดล้อมของชาวจีนในอำเภอเมืองจังหวัดลำปางที่มี ต่อประเทศไทย	ประกายเดือน ผลศิลป์	1028
106	ความคิดเห็นทางการตลาดที่มีต่ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็งของผู้บริโภค ในเขตกรุงเทพมหานคร	พีระยุทธ คุ่มศักดิ์ นายระบิล กลิ่นแก้ว	1037

สารบัญ (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อบทความ	ผู้เขียน	หน้าที่
107	ความคิดเห็นส่วนประสมทางการตลาดของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ “ลูกชิ้นปิ้ง” ในเขตเทศบาลเมืองแพร่ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่	ธนวัฒน์ ไม้ดีบ ชูศักดิ์ อุคมศรี	1048
108	ความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโททางการบัญชี	ศิริรัตน์ พ่วงแสงสุข	1063
109	ความต้องการความช่วยเหลือของผู้ประกอบการเพื่อสร้างความสำเร็จในการจัดการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลากับความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	อนิวัช แก้วจันทังค์	1072
110	ความต้องการใช้บริการธนาคารของบุคลากรเทศบาลตำบลแม่เมาะะ จังหวัดลำปาง	สุหทัย แสงวิชัย	1084
111	ความต้องการใช้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครนนทบุรี	สุวรรณดา ตรงต่อศักดิ์	1092
112	ความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อพิพิธภัณฑ์จังหวัดนนทบุรี	สมรศรี คำตรง	1101
113	ความต้องการที่พึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักกีฬามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์	ทิพวรรณ วงศ์มาก	1110
114	ความต้องการและความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการฝึกอบรมวิชาชีพสำหรับสมาชิก กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	พงค์ศิริ ปิตรีศน์เจริญกุล สงกรานต์ อินัน	1121
115	ความพร้อมของนักบัญชีไทยในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในเขตกรุงเทพมหานคร	วรรณภา อิมะไชย์	1129
116	ความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษาคณะบัญชีมหาวิทยาลัยธนบุรี	ศศิธร เปอร์เจียว สุวิมล เหลือประเสริฐ กมลวรรณ ศิริจันทร์ชื่น	1139
117	ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของเทศบาลตำบลสะเมิงใต้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่	จิรัฐิกา สมณา พนมพร จันทร์ปัญญา	1147
118	ความพึงพอใจของข้าราชการตำรวจ ต่อการบริหารงานและคุณลักษณะของผู้บังคับบัญชาาระดับสูงตำรวจภูธรจังหวัดระยอง	เพียงเดือน เกิดอำแพง	1158
119	ความพึงพอใจของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตลาดกระบัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร	ชนัญญา रिเมื่อน นิวัตต์ น้อยมณี นำชัย เลวัลย์	1166
120	ความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิตคณะบัญชีวิทยาลัยราชพฤกษ์	พิเชษฐ ตั้งสงฆ์ไพบูลย์	1173
121	ความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อเทศบาลตำบลปางยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง	กนิงนิจ บุญเจริญ รำพึง เวชยันต์วุฒิ	1182
122	ความพึงพอใจของประชาชนต่อการเข้ารับบริการงานทะเบียนราษฎรณศึกษา: เทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี	นิลา ไหวงศ์ประเสริฐ	1193
123	ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศด้านผลิตภัณฑ์และบริการของบริษัท ที่พัฒนาซอฟต์แวร์ไทย ในประเทศไทย	ทวีป แสงภูติ ณัฐกาญจน์ สุวรรณธรรานเรศ ล้วนไพรินทร์	1202

สารบัญ (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อบทความ	ผู้เขียน	หน้าที่
124	ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการธนาคาร ไทยพาณิชย์สาขาตลาดสุวินทวงศ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา	สิริมา จิรกุลชัยวงศ์ ปติ พุทธิวิบูลย์ เฉลิมชัย ผู้พัฒน์	1224
125	ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการฝ่ายทะเบียนราษฎร เขตลาดกระบัง จังหวัดกรุงเทพมหานคร	ทศวรรษ มหาเรือนขวัญ ณัฐกาญจน์ สุวรรณธรา ทรงศักดิ์ วิจัยธรรมฤทธิ	1234
126	ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการศูนย์บริการรถยนต์ ในเขตพระโขนง จังหวัดกรุงเทพมหานคร	วิภาค จรรยา ณัฐกาญจน์ สุวรรณธรา ศศิธร วัฒนพันธ์	1243
127	ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการศูนย์บริการหลังการขายของศูนย์บริการรถยนต์ ในย่านศรีนครินทร์ กรุงเทพมหานคร	ณัฐรดา คล่องดี ณัฐกาญจน์ สุวรรณธรา ทรงศักดิ์ วิจัยธรรมฤทธิ	1256
128	ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการสถาบันการเงินสินเชื่อรายย่อยสาขา เดอะมอลล์งามวงศ์วาน จังหวัดนนทบุรี	ทิพมาศ ใจสะอาด ณัฐกาญจน์ สุวรรณธรา ศศิธร วัฒนพันธ์	1277
129	ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ ของวิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการ กฟผ. แม่เมาะ	พรรณวิไล จิตอริย์	1290
130	ความพึงพอใจของลูกค้า ที่มีต่อช่องทางชำระค่าไฟฟ้า ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง	อรรดชัย เอมสะอาด พงศรัณย์ พลศรีเลิศ	1301
131	ความพึงพอใจในการใช้บริการร้านอาหารฟาสต์ฟู้ด (FASTFOOD) หรือ “อาหารจานด่วน” ของผู้บริการชาวไทย ในสนามบินสุวรรณภูมิ	ปุกนิภา โทพิลา สุนทรี ตรีพากษ์	1311
132	ความพึงพอใจและความต้องการของชุมชนที่มีต่อ คณะบัญชี สาขาการบัญชี ศูนย์การศึกษามหาวิทยาลัยธนบุรี วิทยาลัยเทคโนโลยีหมู่บ้านครูภาคเหนือ จังหวัดลำพูน	รุจิรัตน์ ปาลีพัฒนสกุล พฤกษา พังจิตต์ประไพ	1317
133	ความรู้ ความเข้าใจ และปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับภาษีเงินได้นิติบุคคล ของผู้ทำบัญชีใน เขตกรุงเทพมหานคร จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดนครปฐม	ชนวรรณ แฉ่งขำโถม	1326
134	ความรู้ ความเข้าใจ ของผู้เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลธรรมดา สำนักงานสรรพากรพื้นที่ กรุงเทพมหานคร 21 (เขตมีนบุรี)	วิภาวดี คุณวงศ์ พนัสกร อินทา	1337
135	ความสัมพันธ์ของการเปิดรับและการรับรู้การสื่อสารการตลาด กับพฤติกรรมการป้องกันโรคมาเร็งเด้านม ของสตรีในกรุงเทพมหานคร	พวงนา ทองสะอาด	1346
136	ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนกับการมีส่วนร่วมของชุมชน ในด้านการบริหารทั่วไปของกลุ่มสหมิตรวิทยาอำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่	ศราวุธ ปัญญา พัชรวิวรรณ กิจมี	1355

สารบัญ (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อบทความ	ผู้เขียน	หน้าที่
137	ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานบริษัทนาทาซา ศรีเอชัน จำกัด	โชติกา เฟื่องใจ ไพโรจน์ เกิดสมุทร	1366
138	คำเรียกนักกีฬาที่ปรากฏในข่าวกีฬาในหนังสือพิมพ์ออนไลน์ไทย	ปิยะพันธุ์ วัชรานุกุล	1376
139	คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ จังหวัดระยอง	สำราญ ทองเล็ก	1385
140	คุณภาพบริการการขนส่งของบริษัท เอ เอ จำกัด	อมรรัตน์ เข็มมะลิ่ง ไชยศ ไชยมั่นคง	1399
141	เครื่องมือสื่อสารทางการตลาดของเครื่องคืมเพื่อสุขภาพที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร	อมรรัตน์ หงษ์ทอง จันทราภรณ์ สีสวย	1407
142	ต้นทุนและผลตอบแทนของการผลิตผ้าฝ้ายลำพูน: กรณีศึกษาบ้านหนองเงือก ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน	กมลวรรณ ศิริจันทร์ชื่น ศศิธร เปอร์เขียว	1418
143	ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของร้านเสริมสวยในเขตคอนเมือง กรุงเทพมหานคร	อุไรวรรณ ธนะรักษ์	1425
144	ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อรัฐบาลที่มาจากการกระทำรัฐประหาร	ธาวิณ เกสรสังข์ เอกสิทธิ์ มั่นมา สุวัจ ราชวัฒน์กุล	1434
145	ทัศนคติที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันการศึกษาเอกชนในอำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี	ณัฐพัชร์ คิม นิษรา พรสุริวงษ์ ยุพาภรณ์ ชูสาย	1439
146	ทัศนคติและความคาดหวัง ต่อการประกอบอาชีพผู้สอบบัญชีของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยธนบุรี	สมชาย เลิศภิรมย์สุข สิงห์ชัย อรุณวุฒิพงษ์	1447
147	เทคนิคใหม่สำหรับคำนวณหาค่าความยาวด้านที่เป็นจำนวนเต็มของรูปสามเหลี่ยมมุมฉาก	อรุณทัช วงศ์ทาเครือ	1458
148	แนวทางการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของชุมชนตำบลสารภี อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่	นุชจรินทร์ วงศ์จรจิต	1468
149	แนวทางการจัดจ้างผู้ดำเนินการแทนของอุตสาหกรรมโรงแรมในประเทศไทย	โกมลณิ เกตตะพันธ์	1476
150	แนวทางการบริหาร โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 13 เพื่อเตรียมสู่ความเป็นมาตรฐานสากล	ศิริชัย ภมรศิลป์ธรรม	1486
151	แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสู่ความได้เปรียบทางการแข่งขันอย่างยั่งยืน	หรรษมน เฟื่องमान	1496
152	บรรยากาศองค์กรของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาการศึกษากลุ่มอุดรสันติ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	ไชยศิริ ศุภธีรารักษ์ พนมพร จันทรบัญญา	1510
153	บุคลิกภาพและความสามารถในการปรับตัวของนักเรียนชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ	สุวรรณ ชันดี นิษรา พรสุริวงษ์ ดวงพร ผกามาศ	1518

สารบัญ (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อบทความ	ผู้เขียน	หน้าที่
154	แบบจำลองวัดประสิทธิภาพการให้บริการของงานทะเบียนในสถานศึกษา โดยใช้เทคนิคสมการเชิงโครงสร้าง	สมภาร ปอสูงเนิน	1524
155	แบบฝึกทักษะการแก้ปัญหาโจทย์ฟิสิกส์ เรื่อง การเคลื่อนที่แบบโพรเจกไทล์ ของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยธนบุรี	ณัฐรา ธรรมเวช จิรัฐติกุล ดันสายชนินทร์	1535
156	ประสิทธิผลการสร้างพลังความสามารถของผู้ดูแลสภาพผู้สูงอายุ	นนทรี สัจจาธรรม	1545
157	ประสิทธิผลของการใช้แท็บเล็ตพีซีในการเรียนการสอนของ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนรัฐบาลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานนทบุรี เขต 1	พฤกษ์ภูมิ ธีรานนุตร	1556
158	ประสิทธิภาพการจัดการความรู้ที่มีต่อคุณภาพการปฏิบัติงาน ของนักบัญชีเขตจังหวัดปทุมธานี	นพจักร ทองเรือนดี	1567
159	ปัจจัยเชิงเหตุและผลลัพธ์ของความพึงพอใจของลูกค้า: การทดสอบด้วยโมเดล TCSI ในบริบทของกิจการไฮเปอร์มาร์ท ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา	อนุวัต สงสม	1577
160	ปัจจัยด้านการตลาดที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกเช่าอพาร์ทเมนท์ของผู้บริโภค ในเขตอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ	จุฑามาศ เขียวนิล สมยศ อวเกียรติ	1585
161	ปัจจัยทางการตลาดส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าผ่านร้านค้าออนไลน์ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน	ปทุมวัลย์ เตโช ศุภราญนิตย์ เล็กสุทธิ	1592
162	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจซื้อรถยนต์อีโคคาร์ของผู้บริโภค ในเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร	นเรศ ล้วนไพรินทร์	1602
163	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความร่วมมือเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำของชุมชนผ่าน ประเพณีไหว้พืชมุน้ำ	ชนพล บุญปลูก	1610
164	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในรายวิชาการวิเคราะห์เชิงปริมาณของนักศึกษาคณะบัญชี มหาวิทยาลัยธนบุรี	นิพิชฌน์ กมลธีระวิทย์ รุจิรัตน์ ปาลีพัฒนสกุล จิราพรหม พูลศรีเยี่ยม	1620
165	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับเหตุผลการตัดสินใจเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นขององค์การ บริหารส่วนตำบลบ่อเงิน อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ปี 2555	วิยะดา วรานนท์วนิช	1628
166	ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความเสี่ยงทางการเงินของผู้บริหาร ในเขตนิคมอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี	สุกัญญา ศิริโท เอกธิปร นามวงศ์	1636
167	ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองให้บุตรหลานเรียนดนตรี ที่โรงเรียนดนตรีอักษณามิวสิก	สุมิตตา จอมวิเชียร	1647
168	ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้ามาทำงานที่นิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง ของคนต่างจังหวัด	สุภาภรณ์ จันทโชติ พัชรี ไชยแสง วราภรณ์ ธ.น.ยอด	1657

สารบัญ (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อบทความ	ผู้เขียน	หน้าที่
169	ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อโทรศัพท์มือถืออัจฉริยะ ของผู้บริโภคในกลุ่มวัยรุ่น ในเขตภาคกระบี่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร	วันวิสาข์ จันทร์ทรัพย์ ณัฐกาญจน์ สุวรรณธารา ปติ พุทธวิบูลย์	1663
170	ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ตกแต่งบ้านและของที่ระลึกที่ผลิตจากวัสดุธรรมชาติ กรณี ร้านวิชชิงเวล	เอกอุซกร งามละมัย	1677
171	ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทยในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดนนทบุรี	วันทิกา หิรัญเทศ	1685
172	ปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ ของประชาชนในเขตภาคกระบี่	ปฎิภา โทพิลา ปริยาภรณ์ เมฆาวรรณ	1697
173	ปัจจัยที่มีผลต่อการพิจารณารูปแบบการลงทุนส่วนบุคคลเพื่อชีวิตหลังวัยเกษียณของพนักงานในเขตหนองแขม	วิศิษฐ์ ฤทธิบุญไชย วัฒนา เสรีคุณากุล อรสา อรามรัตน์	1703
174	ปัจจัยที่มีผลต่อการมาท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครของนักท่องเที่ยวชาวจีน	Cheng Cheng สาธินีย์ แซ่จั้น	1711
175	ปัจจัยที่มีผลต่อการรับทำบัญชีของสำนักงานบัญชีในจังหวัดปทุมธานี	วิชุดา นาคเกื้อน	1720
176	ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพในเชิงการออมของพนักงานบริษัทในเขตหนองแขม	วิศิษฐ์ ฤทธิบุญไชย วัฒนา เสรีคุณากุล สุนา สุทธิเกียรติ	1728
177	ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการซื้ออะไหล่เครื่องสำอางของผู้บริโภคในเขตภาคกระบี่ กรุงเทพมหานคร	ศศิธร วัฒนพันธ์ ศศิณา สมเดช	1738
178	ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้มาเยือนป้อมพระจุลจอมเกล้า จังหวัดสมุทรปราการ	ภณสิทธิ์ อ้นยะ ภาวิณี อินทрма	1746
179	ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี	ยุวดี ชูจิตต์ สุริยา จันทนกุล	1752
180	ปัจจัยที่มีผลต่อศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของวัดในเขตจังหวัดปทุมธานี	วัลภา คงพิวะ จุฬารพร พรหมสาขา ณ สกลนคร	1762
181	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้บริการขนส่งพัสดุด่วน	กมลชนก เขียวแก้ว	1775
182	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจจ้างผู้ให้บริการโลจิสติกส์ทางบกในเขตคอนเมือง	ทวีพัฒน์ มุสิกะปาน	1785
183	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อกรรมธรรม์ประกันชีวิตของผู้บริโภคในเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร	อมรรัตน์ บุตรราช สาธินีย์ แซ่จั้น	1795
184	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อเสื้อผ้าสำเร็จรูปบนเครือข่ายออนไลน์ของกลุ่มสตรี ในเขตกรุงเทพมหานคร	สุภาภรณ์ โลกวิจิตร วิภา ว่องพูลสิน ณัฐกาญจน์ สุวรรณธารา	1804

สารบัญ (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อบทความ	ผู้เขียน	หน้าที่
185	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจย้ายหน่วยงานภายในองค์กร กรณีศึกษา การประปานครหลวง	ปณิยา อินททาศ	1815
186	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการสถานบริการน้ำมันของพนักงาน บริษัทในเขตนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ดจังหวัดระยอง	แสงจันทร์ แสงนาโก วัลลภ นิมนานนท์ ณัฐกาญจน์ สุวรรณธรา	1836
187	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค โภคในการตัดสินใจซื้อและติดตั้งฟิล์มกรอง แสงรถยนต์ เขตพระโขนง จังหวัดกรุงเทพมหานคร	ชนมรัชดา ยศปิ่น	1849
188	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำหนดราคาคอนโดมิเนียมในพื้นที่ กรุงเทพมหานครตอนเหนือ	ปัญญาวัฒน์ จุฑามาศ	1859
189	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการล้างรถยนต์ ของผู้บริโภคในเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร	พิมพ์ธัญชนก สุทธิชนิกิต สมยศ อวเกียรติ	1869
190	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อที่อยู่อาศัยประเภทบ้านเดี่ยวของผู้ซื้อ ในเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร	HE JI SONG สมยศ อวเกียรติ	1879
191	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้บริการซ้ำของผู้บริโภคของ ศูนย์นิสสันในเขตกรุงเทพมหานคร	อัครราช วลายุทธสวัสดิ์ วุฒิ วัชรโรคมประเสริฐ มยุรี เกื้อสกุล	1887
192	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนชีวิตหลังจบการศึกษาของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยชนบุรี	สมชาย เดชภิรมย์สุข สิงห์ชัย อรุณวุฒิพงค์	1898
193	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจ โครงสร้างภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร และมาตรการทางภาษี ของประชาชนในเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร	สุวินชา การพัชชี	1905
194	ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพด้านการจัดการโลจิสติกส์ของอุตสาหกรรมปื้ลม	วิศภพ ตรีสุวรรณ	1913
195	ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของผู้บริโภคที่มีผลในการตัดสินใจเลือกซื้อ รถจักรยานยนต์บิ๊กไบค์	วารภรณ์ สุ่มมาตย์ ธีระรัตน์เปี่ยมสุภักพงค์	1922
196	ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าผ้าไทยของคนไทย ในเขตกรุงเทพมหานคร	จุฬารพ พรหมสาขา ณ สกลนคร วัลภา กงพะวะ	1933
197	ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือก ศูนย์ออกกำลังกายของพนักงานเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร	ลัดดา เทียนงาม สาธินีย์ แซ่ซิ่น	1946
198	ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อรถยนต์ใหม่ ในเขตเทศบาลเมืองท่าโขลง	ชูชัย ทองนวล สาธินีย์ แซ่ซิ่น	1956
199	ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการเลือกซื้อเครื่องสำอาง ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของผู้บริโภคในเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร	LU LINGYU สาธินีย์ แซ่ซิ่น	1965
200	ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้า ในห้างสรรพสินค้าของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร	อรสา หนองจอก สาธินีย์ แซ่ซิ่น	1973

สารบัญญ (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อบทความ	ผู้เขียน	หน้าที่
201	ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการเลือกสินค้ารถยนต์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร	วชิราพร พงษ์สวัสดิ์ สาชนิษฐ์ แซ่ซัน	1982
202	ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสำนักงานให้บริการจัดทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร	สุพัตรา อภิชัยมงคล ศศิธร โกมลหทัย สุวิมล เหลืองประเสริฐ	1998
203	ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการที่มีผลต่อการเลือกซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตแบบบำนาญของประชาชน อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่	พารินทร์รัตน์ ธรรมหมั่นยอง	2007
204	ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดต่อการตัดสินใจเลือกซื้อสมาร์ตโฟนของพนักงานเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร	ฉัฐวุฒิ แสนช่าง	2017
205	ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจบริโภคอาหารแช่แข็งสำเร็จรูปของประชาชนในเขตภาคกระบี่	ปฐนิกา โทพิลา กมลทิพย์ เหมือนสุวรรณ	2025
206	ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการกำหนดตำแหน่งทางการตลาด ผลิตภัณฑ์จาก ผ้าฝ้ายทอมือ กรณีศึกษา: กลุ่มผ้าฝ้ายทอมือบ้านหนองเงือก ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน	ศรธาณินันต์ เล็กสุทธิ	2031
207	ปัญหาการจัดทำระบบบัญชีกองทุนหมู่บ้าน ตำบลวังเหนือ จังหวัด ลำปาง	เกศินี เพียรเลิศ กฤษณา รัตนพฤกษ์	2042
208	ปัญหาการนำเสนอและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะของผู้ทำบัญชีในกรุงเทพมหานคร	ประภัสสร กิตติมนิรม	2050
209	ปัญหาของผู้ทำบัญชี ในจังหวัดนนทบุรี	พรรณเพ็ญ สิทธิพัฒนา	2058
210	ปัญหาจากการปรับเปลี่ยนตำแหน่งงานของพนักงานธนาคารออมสิน สาขาเซ็นทรัลพลาซา ลำปาง	กนกพร ไชยยานนท์ จินดนา สุนทรธรรม	2068
211	ปัญหาด้านการตลาดของร้านกาแฟสด EGAT TECH COFFEE ภายในวิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการ กฟผ. แม่เมาะ จังหวัดลำปาง	วันดี บุญงาม	2079
212	ปัญหาด้านการสื่อสารภายในองค์กรของบริษัทกัล เพลตติ้ง จำกัด อำเภอกะหุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร	พนัส อุณหับฉัตติ พิชาพัทธ์ งามสิน	2090
213	ปัญหาทางกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิคนพิการ	สหัส ไพภักดิ์	2101
214	เปรียบเทียบการเพิ่มขึ้นของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องทักษะพูดขอลบเบื้องต้น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหอมเกร็ด ที่ครูผู้สอนสอนโดยการใช้เกมและการสอนตามปกติ	อุไรรัตน์ แยมชุตติ สมัญญา ทองรุ่ง กรเทพ ดิชขำ	2116
215	เปรียบเทียบการเพิ่มขึ้นของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง At home ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสารสาสน์ชนบุรีและโรงเรียนสารสาสน์วิเทศชนบุรี ที่ครูผู้สอนสอนโดยการใช้เกมและการสอนตามปกติ	ทรงศรี สรณสถาพร ศรีัญญา ดืออยู่ ธีรารักษ์ หมั่นโรจน์	2124
216	เปรียบเทียบการเพิ่มขึ้นของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การเคลื่อนไหวร่างกาย และการออกกำลังกาย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศึกษานารีวิทยา ที่ครูผู้สอนสอนโดยการใช้เกมและการสอนตามปกติ	ไพรัช ชุ่มเกตุ ชวินทร์ เชื่องกราย	2133

สารบัญ (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อบทความ	ผู้เขียน	หน้าที่
217	เปรียบเทียบการเพิ่มขึ้นของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาคิงส์ตัน พัทยา และวิทยาลัยเทคโนโลยีการจัดการเพชรเกษม ที่ครูผู้สอน สอนโดยการใช้เกมและการสอนตามปกติ	ไพรัช จุ่นเกตุ อุทิศย์ บุญทวี พงพิพัฒน์ ศิริรัตนกุล	2141
218	เปรียบเทียบการเพิ่มขึ้นของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง คำตรงข้าม ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนฐานปัญญา ที่ครูผู้สอนสอนโดยการใช้เกมและการสอนตามปกติ	นภวรรณ แยมชุตติ สุพัตรา จันทร์ประดิษฐ์ หทัยา บุญสุข	2150
219	เปรียบเทียบการเพิ่มขึ้นของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง เครื่องดื่มประจำชาติอาเซียน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนาคนาคประสิทธิ์ และโรงเรียนเซนต์ปีเตอร์ ที่ครูผู้สอนสอนโดยการใช้เกมและการสอนตามปกติ	มาริษา เทศปลื้ม ธัญญรัตน์ วงษ์สวัสดิ์ พรพนิต ชุ่นทรัพย์	2157
220	เปรียบเทียบการเพิ่มขึ้นของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง เทคนิคการนำเสนอ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาครและวิทยาลัยเทคโนโลยีบางปะกงบริหารธุรกิจ ที่ครูผู้สอนสอนโดยการใช้เกมและการสอนตามปกติ	ปฐมพร อินทรางกูร ณ อยุธยา สมชาย น้อยทรัพย์ วงศกร วัชรกัธธ	2165
221	เปรียบเทียบการเพิ่มขึ้นของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ประเภทของเครื่องดนตรีไทย ของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ครูผู้สอนสอนโดยการใช้เกมและการสอนตามปกติ	เจลิยว พันธุ์สีดา พีระวัฒน์ โพธิ์จำเริญ สุเมธ สุขสวัสดิ์ ภัทรริญา พรหมทอง	2174
222	เปรียบเทียบการเพิ่มขึ้นของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง รูปร่าง รูปทรง และสี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดคู์คตา ที่ครูผู้สอนสอนโดยการใช้เกมและการสอนตามปกติ	ปฐมพร อินทรางกูร ณ อยุธยา ชัชชา สามสาลี	2183
223	เปรียบเทียบการเพิ่มขึ้นของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง สมการ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ครูผู้สอนสอนโดยการใช้เกมและการสอนตามปกติ	มนัส บุญประกอบ ปณิสา สุระเสน ชุตติมา ระเบียบ	2190
224	เปรียบเทียบการเพิ่มขึ้นของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง สมการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการที่ครูผู้สอนสอนโดยการใช้เกมและการสอนตามปกติ	อุไรรัตน์ แยมชุตติ กิตติยา จิตต์อาจหาญ	2198
225	เปรียบเทียบการเพิ่มขึ้นของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง อาชีพ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนักบุญเปโตรและวิทยาลัยนาฏศิลป์ ที่ครูผู้สอนสอนโดยการใช้เกมและการสอนตามปกติ	นิษฐ์สินี กู้ประเสริฐ สุภาพรณ ประเสริฐวงศ์ สิทธารัตน์ วิมลโนช	2206
226	เปรียบเทียบการเพิ่มขึ้นของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องสินค้าอุปโภคบริโภคของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคโนโลยีบางปะกงบริหารธุรกิจ ที่ครูผู้สอนสอนโดยการใช้เกมและการสอนตามปกติ	ปฐมพร อินทรางกูร ณ อยุธยา ปานภัสติปะวรรณ กมลชนก ไช้เจริญ	2214

สารบัญ (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อบทความ	ผู้เขียน	หน้าที่
227	ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้านการตัดสินใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะเทคโนโลยีการประมงและทรัพยากรทางน้ำ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่	อภิวัฒน์ บัวลอย สุขอรุณ วงษ์ทิม ลัดดาวรรณ ณ ระนอง	2223
228	ผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานสหกิจศึกษา คณะบัญชี มหาวิทยาลัยชนบุรี	ศศิธร เปอร์เขียว เพ็ญญา เกศสุวรรณกนก	2237
229	พฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภคย่านน้ำสมุนไพรชนิดเพิ่มขึ้นในเขตถนนยาว	ขวัญฤที ศรีโส	2246
230	พฤติกรรมการออกกำลังกายของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครสุวรรณภูมิ	ศศิธร จ्ञวนพันธ์ ศศิณา สมเดช	2256
231	พฤติกรรมการออมและวางแผนด้านการเงินเพื่อเตรียมพร้อมวัยหลังเกษียณของพนักงาน ช่วงอายุ 40 - 60 ปี	วัฒนา เสรีคุณาคณ จุพาวดี ศุภโชคนิรันดร์ สุนา สุทธิเกียรติ	2263
232	พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย	ภณสิทธิ์ อ้นยะ พิรอร จิรสวัสดิ์	2271
233	พฤติกรรมผู้บริโภคและปัจจัยที่มีผลต่อแนวโน้มการตัดสินใจซื้อผักผลไม้ปลอดสารพิษในซูเปอร์มาร์เก็ต เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร	ปณิตา แจ่มจำรัส	2277
234	พฤติกรรมและการตัดสินใจเลือกใช้บริการซัก อบ รีดของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ วิทยาเขตสะพานใหม่	ZU JIN LING สมยศ อวเกียรติ	2287
235	พฤติกรรมและความพึงพอใจการให้บริการ ของศูนย์บริการสาธารณสุข 2 (สะพานสาม) เทศบาลนครสมุทรปราการ	วราภรณ์ ตั้งคลัง พรปวีณ์ ถาวรศักดิ์ นวภรณ์ กาละปุก	2296
236	พฤติกรรมและปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการคลินิกเสริมความงามของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร	อภิญา ดินม่วง สมยศ อวเกียรติ	2307
237	พฤติกรรมและปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการสปาในเขตกรุงเทพมหานคร	พรพรรณ สุวรรณประทีป	2319
238	พฤติกรรมและปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าของผู้บริโภคต่อร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิม (ร้านโชห่วย) กรณีศึกษา: อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม	สุธาสินี แสงมุกดา ธีระศักดิ์ เปี่ยมสุภักพงษ์ สิริรัตน์ แสงอุทัย	2329
239	พฤติกรรมและส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการโรงพยาบาลเอกชนเขตหนองแขมและบางแค	ธีระรัตน์ เปี่ยมสุภักพงษ์	2339
240	พฤติกรรมและส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าของผู้บริโภค กรณีศึกษา : ตลาดนัดกลางคืน คลองถมสายใต้ใหม่ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร	วีรนุช แซ่ฉิน ธีระศักดิ์ เปี่ยมสุภักพงษ์	2349
241	ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอิสลาม ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดนนทบุรี	อารีย์ นาคสุก	2360

สารบัญ (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อบทความ	ผู้เขียน	หน้าที่
242	ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการพัฒนาเศรษฐกิจบ้านฮวก	อณิษฐา หาญภักดีนิยม	2368
243	ระบบช่วยค้นหาที่ว่างของลานจอดรถ	สันติ เดิมผล นพรัตน์ จันทร์โสภา วศิณ สมขลัง พชรพล สุขเกษม	2382
244	ระบบบริหารจัดการการจองสนามฟุตบอลหญ้าเทียม	ศรัณูธร มั่งมี ฉัตรชัย ยิ้มสิงห์ วีระวัฒน์ ศิริเวช ชัยวุฒิ พลอยพริ้ง	2388
245	ระบบประเมินความพึงพอใจของผู้โดยสารในการบริการของพนักงานบนรถประจำทาง ขสมก.	สันติ เดิมผล วันชัย บู่อัน เอกฉันท์ ตุ๊กศิริวิญญู กัญจน์พงศ์ อภินันทบารมี	2392
246	รูปแบบการเสริมสร้างทักษะทางสังคมของเยาวชนชนเผ่ามูเซอแดงในอำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน	กัญญา สมบูรณ์	2402
247	รูปแบบกิจกรรมการพัฒนาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามคุณลักษณะบัณฑิตอุดมคติไทย	พรนิภา จันทร์น้อย วีระศักดิ์ ชมภูคำ ประวิติ พันผาสุก เรืองวิทย์ นนทภา	2412
248	แรงจูงใจเข้าร่วมกิจกรรมพบกลุ่มของนักศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตลาดกระบัง	นงนาถ ทองมี นิวัฒน์ น้อยมณี สุภาพร ธรรมศิริ	2421
249	แรงจูงใจในการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิตในโรงงานนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร	ทรงศักดิ์ วิจัยธรรมฤทธิ์	2429
250	แรงจูงใจในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการบริษัท ยามาฮาดะ (ประเทศไทย) จำกัด	สุพรรณษา ขำสอาด ไพโรจน์ เกิดสมุทร	2438
251	แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานมหาวิทยาลัย ในกำกับของรัฐบาลเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร	ณัฐกานต์ เสือไพฑูรย์ วัลลภ นิมมานนท์	2448
252	แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการบริษัท ประกันภัยไทยวิวัฒน์ จำกัด (มหาชน)	ทศพร อมรธรรมศรี ไพโรจน์ เกิดสมุทร	2460
253	แรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษาวิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง ปีการศึกษา 2557	ณัฐพงษ์ ศรีใจวงศ์	2470
254	แรงจูงใจและปัจจัยทางการตลาดบนเฟซบุค (Facebook) ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของ นักศึกษาระดับอุดมศึกษา	อัครเดช ศิริพงศ์วัฒนา	2483

สารบัญ (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อบทความ	ผู้เขียน	หน้าที่
255	ศึกษาการเข้าถึงและความต้องการจากกฎหมายด้าน โลจิสติกส์และการขนส่งของผู้ให้บริการ โลจิสติกส์ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร	วัชรพล วงศ์จันทร์	2494
256	ศึกษาตัวแปรที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมแนววิถีพุทธที่เกี่ยวกับ พุทธศาสนิกชน โดยใช้เทคนิคต้นไม้ตัดสินใจ	นัศราวดี นุ่มนาค สมรภัฏ นุ่มนาค	2504
257	ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในนิคมอุตสาหกรรม เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร	วิภาวดี ถูมวงษ์ มนสันต์ มฤคทัต	2511
258	ศึกษาปัญหาและอุปสรรคการใช้งาน โปรแกรม iScala พนักงานแผนกบัญชี บริษัท ในนิคมอุตสาหกรรมเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร	ทรงศักดิ์ วิจัยธรรมฤทธิ์	2519
259	สภาวะการณั้ของเด็กและเยาวชนในระบบโรงเรียนระดับประถมศึกษา ถึงระดับอุดมศึกษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2557-2558	เพชรราวัลย์ ธีระวัฒน์พงศ์ จิตติมาวดี เจริญรัชต์	2529
260	สมรรถนะและความต้องการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบางนา-ตราด เขต 2	วิจิต บุญสนอง	2537
261	ส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อพฤติกรรมตัดสินใจใช้บริการนวดแผนไทย ในเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร	นเรศ ล้วนไพรินทร์	2547
262	ส่วนผสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการแพทย์แผนไทย กรณีศึกษาโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร จังหวัดปราจีนบุรี	ภณสิทธิ์ อ้นยะ ณัฐมล หวังปิ่น ปฐมมาวดี ปิ่นศรีทอง	2555
263	ส่วนผสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าสินค้าผ่านทางเครือข่าย สังคมออนไลน์ ของประชาชนในเขตมโนบุรี	ปญนิภา โทพิลา ปณิยา อินทกาศ	2562
264	องค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแจ่งคูเรือ อำเภอบัวไร่ จังหวัดเชียงใหม่	วิภากรณัฏ อูปรัตน์ปรีชา พัชรวิวรรณ กิจมี	2568
265	องค์ประกอบและตัวบ่งชี้สมรรถนะของครูด้านการประเมินการเรียนรู้	ปิยะณัฐ กันทา น้ำผึ้ง อินทะเนตร	2578
266	อิทธิพลของส่วนประสมทางการตลาดที่มีต่อการตัดสินใจซื้อของที่ระลึก ประเภทสินค้าหัตถกรรมเพื่อจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว	ณัฐพล เนียมแก้ว อภิไทย แก้วจรัส จารุณี ศรีบุรี	2588
267	ประสบการณ์ด้านจิตใจของมารดาผู้ป่วยเด็ก โรคมะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิดเฉียบพลัน ที่ได้รับการปลูกถ่ายเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดโลหิต	ประณยา โยธาประเสริฐ สุชอรุณ วงษ์ทิม นิรนาท แสนสา	2599
268	ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการเลือกซื้อข้าวไรซ์เบอร์รี่ ในเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร	ยุพารณัฏ เอี่ยมวิเชียรเจริญ สาธนิย์ แซ่ซัน	2610
269	พฤติกรรมและปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ ของผู้หญิงในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร	ชุมณี มากแสง สมยศ อวเกียรติ	2618

สารบัญ (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อบทความ	ผู้เขียน	หน้าที่
270	กระบวนการผลิตซอฟต์แวร์ที่มีประสิทธิภาพของบริษัทซอฟต์แวร์เฮาส์ ในจังหวัดเชียงใหม่	ศิริรัตน์ ตรงวัฒนาวุฒิ	2626
271	การค้นหาเหตุขัดข้องเพื่อใช้ในการแก้ไขระบบคอมพิวเตอร์เบื้องต้น โดยการให้คำแนะนำค่าและแบบจำลองเวกเตอร์สเปซ	นพดล สิทธิเลิศ	2634
272	การควบคุมความเร็วมอเตอร์สำหรับลดพลังงานของหอยระบายความร้อน	เอกรัตน์ นกกานต์ บัญชา เกิดมณี	2641
273	การจัดการความสูญเปล่าในกระบวนการผลิตถุงหิ้วพลาสติก กรณีศึกษา : บริษัท แสงรุ่งสยามพลาสติก จำกัด	เถลิง พลเจริญ	2651
274	การจำลองสถานการณ์การปรับปรุงการผลิตด้วยเทคนิค ECRS	สมจินต์ อักษรธรรม	2663
275	การใช้ภาษา FQL ในการพัฒนาระบบสืบค้นข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวไทย ของเฟซบุ๊กแอปพลิเคชัน	สุปราณี ทัมมงคล	2674
276	การประเมินผลการใช้งานระบบติดตามภาวะการมีงานทำของบัณฑิตแบบออนไลน์ ในมหาวิทยาลัยธนบุรี	ศุภลักษณ์ บาดโพธิ์	2684
277	การประยุกต์ใช้เทคนิคการควบคุมความหนาแน่นพัลส์ในการควบคุมการหลอม พลาสติกแบบเหนียวนำความร้อนความถี่สูงด้วยอินเวอร์เตอร์ชนิดเต็มคลื่น	จิระศักดิ์ วงศา จิระศักดิ์ ส่งบุญแก้ว วันชัย ทรัพย์สิงห์	2693
278	การปรับปรุงกระบวนการผลิตของแผ่นหม้อไอน้ำโดยหลักการ ECRS กรณีศึกษา บริษัท บีพี จำกัด	วิษณุตร์ ทิมาบุตร นุรฉัตร กาชูยี รศ. พรศักดิ์ อรรธวานิช	2703
279	การปรับปรุงประสิทธิภาพกระบวนการการผลิตชิ้นส่วนประตุน้ำใต้ดินขนาด 300 มิลลิเมตร โดยใช้เทคนิคการจำลองสถานการณ์ กรณีศึกษา บริษัท เอส พี เมคัลเวอร์ค จำกัด	นุชจรี แก่นละออ ธนาสิน ลีลา	2712
280	การพัฒนาเครื่องมือวัดทางไฟฟ้าด้วยไมโครคอนโทรลเลอร์ สำหรับสื่อการเรียนการสอนรายวิชาการวิเคราะห์วงจรไฟฟ้า	จิระศักดิ์ วงศา บัญชา ศรีวิโรจน์ ปณต ศรีภักดิ์	2721
281	การพัฒนาต้นแบบระบบสารสนเทศสำหรับบันทึกผลการตรวจสอบคุณภาพ เครื่องวัดหน่วยไฟฟ้า	ศุภลักษณ์ บาดโพธิ์ ชัยณรงค์ จันทร์ตุม เมธากร ทองขาวบัว	2730
282	การพัฒนาระบบการจัดการตารางสอนออนไลน์	ศิริประกาย พงศ์สุวรรณ อาทิตย์ อรศรี วีรพล ยิ้มย่อง	2737
283	การพัฒนาระบบสารสนเทศต้นแบบด้านกิจกรรมนันทศึกษา มหาวิทยาลัยธนบุรี	อริยาวิ เจ๊ะสะแม ชัยณรงค์ จันทร์ตุม สุรโชติ วิบูลย์พันธ์	2747

สารบัญ (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อบทความ	ผู้เขียน	หน้าที่
284	การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนกระบวนการจัดการสารเคมี ในโรงงานอุตสาหกรรม	นันทวัน นาคอร่าม สิทธิศักดิ์ ทองสุข ประชาติพิทักษ์ สาริบุตร	2757
285	การพัฒนาเว็บไซต์เพื่อบริหารงานซ่อม กรณีศึกษา บริษัท Gomy Electronics Co., Ltd.	นันทวัน นาคอร่าม ดวงรัศมี แสนะวัต บุญล้น ตั้งโส	2768
286	การพัฒนาสื่อการ์ตูนแอนิเมชัน 2 มิติ เพื่อถ่ายทอดวิธีเพาะเลี้ยงปลาสลิด ในจังหวัดสมุทรปราการ	นันทรัตน์ กลิ่นหอม สุดาสวรรค์ งามมงคลวงศ์ ฉันทันท์ พินิจสถิต	2779
287	การศึกษาคณาภาพการให้บริการของกลุ่มสถานพยาบาลเอกชน	วารุณี มิลินทปัญญา อุไรรัตน์ แยมชุตติ อุบลรัตน์ ไกรรัตน์	2788
288	การศึกษาคณาสมบัติน้ำทางกายภาพเคมี และสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังขนาดใหญ่ เพื่อติดตามคุณภาพน้ำในลำธารแม่ท่าช้าง จังหวัดเชียงใหม่	ตรีสิลป์ กิรสมุทรานนท์ เดชา ทาปัญญา	2800
289	การศึกษาคณาพฤติกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เทคโนโลยี 4G LTE เขตกรุงเทพมหานคร	เขาวลิต จันภิรมย์	2811
290	การออกแบบโซล่าเซลล์เพื่อระบบกรองน้ำโรงเรียนบ้านทุ่งเสือโทน	บัญชา ศรีวิโรจน์ ปณต ศรีภักษ์ จิระศักดิ์ วงศา ฉัฐศักดิ์ อินทรสุวรรณ	2820
291	การออกแบบและสร้างเครื่องคัดแยกกลีบกระเทียมโดยใช้ระบบบีบทับ	สมจินต์ อักษรธรรม สุวิทย์ อมรปัติกวิน	2828
292	การออกแบบและสร้างเครื่องทดสอบรอยร้าวสุกษณ์หัวฉีดชำระ	วสันต์ ลีละธนาฤกษ์ กัมพล เบ้าทอง ถาวร สุ่มมาตย์ ภัทรพงศ์ สีหามานูมาก สุรพงศ์ ดอกกะจุน	2839
293	การออกแบบและสร้างเครื่องหั่นแอนกประสงค์	พิพัฒน์ เลิศโกวิทย์ บัณฑิต อินทรีย์มีศักดิ์	2846
294	เครื่องมือวัดความเอียงแบบดิจิทัลควบคุมด้วยไมโครคอนโทรลเลอร์	ปณต ศรีภักษ์ จิระศักดิ์ วงศา บัญชา ศรีวิโรจน์	2857

สารบัญ (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อบทความ	ผู้เขียน	หน้าที่
295	แนวคิดการวางแผนออกกำลังกายด้วยสมาร์ทวอทช์	สิทธิศักดิ์ ทองสุข นันทวัน นาคอร่าม บัญชา เกศมณี	2863
296	บททดลองเสนอการอธิบาย Theory of Action ของ Parsons และ A. Shils กับทฤษฎี "Practice" ของ Pierre Bourdieu : ประเด็นปัญหาของการ Modeling	สุรัชย์ ธรรมทวีทิกุล ญาณพิณีจ วชิรสุรงค์	2869
297	ผลการใช้คณิตศาสตร์ (ฟังก์ชัน-อโตมาตา) ในการเรียนปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ และคอมพิวเตอร์ ปีการศึกษา 2558	สินีภกัญญ จรูญสารทูล	2876
298	พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนผ่านเว็บกับการยอมรับนวัตกรรมการเรียนรู้ด้วย เทคโนโลยี	เสาวภา เมืองแก่น บัญชา เกศมณี อรณิชา สุทธิเป็น	2885
299	พฤติกรรมการอ่านฉลากก่อนใช้เครื่องสำอางของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่น	กณารักษ์ ศรีสมบูรณ์ สุนทร พันธัง	2893
300	วิเคราะห์แนวทางแก้ปัญหากระบวนการทำงานของระบบด้วย Fuzzy Miner ที่มีต่อการตัดสินใจรับนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บ	เอนก นามจันทร์ ทมนิ สุขใส	2903
301	พฤติกรรมและปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ บริการศูนย์ออกกำลังกายฟิตเนสของผู้ใช้บริการในเขตกรุงเทพมหานคร	ธีระศักดิ์ เปี่ยมสุภักพงศ์	2916
302	ความพึงพอใจของผู้รับบริการผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่ง	อัศวิน เสนิชัย	2926
303	ตัวแบบการพยากรณ์มูลค่าการส่งออกมะม่วงไทย	อัศวิน เสนิชัย	2933

การพัฒนารูปแบบการใช้งานโปรแกรมประเมินผล สำหรับแบบสอบถามออนไลน์ Development of Applications Program Evaluation for Questionnaire online

พิมพ่นารา อัจจง¹, ยูชทวี ทองโอเอี่ยม²

¹ คณะบริหารธุรกิจ/สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ, ศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยธนบุรี วิทยาลัยเทคโนโลยีศรีวัฒนา
บริหารธุรกิจ, phimnara@stech.ac.th

² กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ, กระทรวงสาธารณสุข, tongoiam@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการใช้งาน และประเมินประสิทธิภาพของโปรแกรมประเมินผล สำหรับแบบสอบถามออนไลน์ที่ใช้ภายในศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยธนบุรี วิทยาลัยเทคโนโลยีศรีวัฒนา บริหารธุรกิจ โดยใช้โปรแกรมมายเอสคิวแอล (MySQL) ในการสร้างฐานข้อมูล ใช้ภาษาพีเอชพี (PHP) ในการเขียน เว็บแอปพลิเคชัน โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นสามารถรองรับคำถามได้ 5 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบคำถามปลายเปิด รูปแบบ คำถามแบบเลือกตอบ รูปแบบคำถามแบบตรวจรายการ รูปแบบคำถามแบบเลือกตอบตามลำดับ และรูปแบบคำถาม แบบประมาณค่า บันทึกข้อมูลการตอบกลับแบบสอบถามออนไลน์ รายงานผลการวิเคราะห์ค่าสถิติในรูปแบบไฟล์ เอกสาร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยคืออาจารย์ และนักศึกษา ศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยธนบุรี วิทยาลัย เทคโนโลยีศรีวัฒนาบริหารธุรกิจ จำนวน 14 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยเลขคณิตผลการ วิเคราะห์ ผลการประเมินประสิทธิภาพการใช้โปรแกรมประเมินผลสำหรับแบบสอบถามออนไลน์ โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับดี พิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความถูกต้องของข้อมูลอยู่ในระดับดีมาก ด้านความสะดวกในการใช้งานอยู่ใน ระดับดีมาก ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้งานอยู่ในระดับดี ด้านความชัดเจนของกลุ่มมือประกอบการใช้งานอยู่ใน ระดับดี ด้านการออกแบบอยู่ในระดับดี และด้านการสนับสนุนและการให้บริการการใช้งานอยู่ในระดับดี ซึ่งกล่าว ได้ว่าโปรแกรมที่พัฒนาขึ้นสามารถใช้ทดแทนแบบสอบถามชนิดกระดาษ และโปรแกรม SPSS ได้

คำสำคัญ : โปรแกรมประเมินผล แบบสอบถามออนไลน์

Abstract

The purposes of this research were to development and evaluate the effectiveness of applications program evaluation for questionnaires online at Thonburi University Sriwattana Business Administration Technological Education Center by MySQL program to create the database, write web application using PHP. This program development to support questionnaires 5 form that is Open-ended questions, Choice question, List of questions, Choice questions respectively and Rating scale questions. Logging questionnaire responses online. Results of

statistical analysis in the document. The sample used research was teacher and student of Thonburi University Sriwattana Business Administration Technological Education Center 14 persons. Statistics for analysis were percentage and arithmetic means. The effectiveness of the program evaluation for the online questionnaire overall was good level consider found that; accuracy of the data in a very good level, ease of use in very good level, benefits of use in good level, clarity of the manual operation in good level, design patterns in good level and support & service use in good level. Which says that the developed program can be used to replace the questionnaire paper and SPSS program.

Keywords: Program evaluation, online questionnaire

1. ความเป็นมาของปัญหา

มหาวิทยาลัยธนบุรีมีภารกิจหลักที่ต้องปฏิบัติ 4 ประการ ได้แก่ 1) ผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถและมีคุณธรรม จริยธรรมตามปรัชญาของมหาวิทยาลัยธนบุรีในสาขาที่เป็นที่ต้องการของประเทศ 2) ทำการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างนวัตกรรมในแต่ละสาขาวิชาที่เปิดดำเนินการเรียนการสอนตามที่มหาวิทยาลัยธนบุรีมีความพร้อมในระดับประเทศและต่างประเทศ 3) ให้บริการวิชาการแก่สังคมในด้านที่มหาวิทยาลัยธนบุรีมีความพร้อมและเชี่ยวชาญ และ 4) ทำนุบำรุงและเสริมสร้างวัฒนธรรมอันดีแก่สังคมและพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ภารกิจของมหาวิทยาลัยสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ คณะและหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยจำเป็นต้องประเมินตนเอง (Self Assessment Report, SAR) นอกจากนี้เมื่อมีการดำเนินโครงการฝึกอบรม หรือโครงการ บริการวิชาการ คณะหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบจะต้องประเมินผลโครงการเหล่านั้น หลังจากเสร็จสิ้นโครงการ เพื่อนำผลการประเมินโครงการที่ไปใช้ปรับปรุงการดำเนินงานในครั้งต่อไป เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความพึงพอใจ

หรือคุณภาพของโครงการที่นิยมใช้ได้แก่แบบสอบถาม หรือแบบประเมิน ทั้งนี้เพราะแบบสอบถามหรือแบบประเมินมีค่าใช้จ่ายน้อย และสามารถควบคุมให้ผู้ตอบ ตอบคำถามในรูปแบบเดียวกันได้ อีกทั้งยังสามารถสอบถามผู้คนได้จำนวนมากโดยการส่งแบบสอบถามผ่านไปรษณีย์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ คำถามส่วนมากที่ถูกใช้ในมหาวิทยาลัยธนบุรีเป็นคำถามแบบปลายปิด การประเมินผลหรือวิเคราะห์ผลแบบสอบถามภายในมหาวิทยาลัยธนบุรี ส่วนใหญ่จะใช้วิธีการคำนวณด้วยเครื่องคิดเลข หรือแผ่นงานของโปรแกรมเอกเซล หรือโปรแกรมทางสถิติ เช่น โปรแกรม SPSS ซึ่งเป็นโปรแกรมที่มีฟังก์ชันในการวิเคราะห์สถิติตั้งแต่เบื้องต้นไป จนถึงสถิติขั้นสูง อย่างไรก็ตามการประเมินผลโครงการในมหาวิทยาลัยธนบุรีส่วนใหญ่จะใช้เพียงการคำนวณด้วย สถิติเบื้องต้นเท่านั้นได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้โปรแกรม SPSS ในการวิเคราะห์ผล เนื่องจากโปรแกรม SPSS เป็นโปรแกรมประยุกต์ของต่างประเทศซึ่งมีราคาค่อนข้างสูง การพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อใช้เองจึงเป็นอีกวิธีการ

หนึ่งที่มีความเหมาะสมเป็นอย่างยิ่ง ระบบการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้รับการพัฒนาแพร่หลายมากยิ่งขึ้น การสร้างแบบสอบถามออนไลน์ผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ตจึงเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ได้รับคามนิยมน

จากปัญหาดังกล่าว ยังไม่มีระบบจัดการแบบสอบถามที่ดีพอ จึงได้ทำการพัฒนาระบบแบบสอบถามผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตขึ้นมา เพื่อความยืดหยุ่นในการใช้งาน ใช้งานง่าย สะดวกในการสร้างแบบสอบถาม นอกจากนี้ยังสามารถวิเคราะห์ผลและประมวลผลได้อย่างรวดเร็ว ทำให้การจัดการแบบสอบถามเป็นระบบและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อพัฒนารูปแบบการใช้งานโปรแกรมประเมินผลสำหรับแบบสอบถามออนไลน์ที่ใช้ภายในศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยธนบุรี วิทยาลัยเทคโนโลยีศรีวัฒนาบริหารธุรกิจ

2.2 เพื่อประเมินประสิทธิผลการใช้โปรแกรมประเมินผลสำหรับแบบสอบถามออนไลน์ที่พัฒนาขึ้น

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ศึกษาาระบบแบบสอบถาม และการวิเคราะห์ผลทางสถิติ

3.2 วิเคราะห์ และออกแบบระบบจัดการแบบสอบถามบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

3.3 จัดทำระบบจัดการแบบสอบถามบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

3.4 ทดสอบระบบจัดการแบบสอบถามบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

3.5 ประเมินประสิทธิผลการใช้โปรแกรมการประเมินผลสำหรับแบบสอบถามออนไลน์

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

4.1 ศึกษาการทำแบบสอบถาม และการวิเคราะห์ผล

ศึกษาหลักการสร้าง และหลักการออกแบบสอบถาม โดยทำการรวบรวมตัวอย่างแบบสอบถามที่ใช้ภายในศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยธนบุรี วิทยาลัยเทคโนโลยีศรีวัฒนาบริหารธุรกิจ ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้ตัวอย่างแบบสอบถามความพึงพอใจของศูนย์ศรีวัฒนา โครงการบริการทางวิชาการ โครงการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม อาสาสมัคร เป็นต้น และศึกษาแนวทางการวิเคราะห์ผลทางสถิติ และค่าสถิติต่างๆ จากเอกสาร ตำรา และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

4.2 วิเคราะห์ และออกแบบโปรแกรมการประเมินผลสำหรับแบบสอบถามออนไลน์

จากการวิเคราะห์แบบสอบถามจะแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 แบบ คือ ลักษณะคำตอบที่ใช้ในแบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์แบบสอบถาม จากการศึกษาวิเคราะห์แบบสอบถามพบว่า ลักษณะคำตอบที่ใช้ในแบบสอบถามส่วนใหญ่แบ่งออกเป็น 5 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบคำถามปลายเปิด รูปแบบคำถามแบบเลือกตอบ รูปแบบคำถามแบบตรวจรายการ รูปแบบคำถามแบบเลือกตอบตามลำดับ และรูปแบบคำถามแบบประมาณค่า

สำหรับการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการประมวลผลแบบสอบถามพบว่า การประมวลผลแบบสอบถามส่วนใหญ่จะใช้ค่าสถิติเบื้องต้นได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พิสัย และกราฟ

การออกแบบโปรแกรม เพื่อให้ผู้ใช้สามารถป้อนข้อมูลแบบสอบถาม หรือแบบประเมินได้ง่าย และสะดวกมากขึ้น โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นจะต้องสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ในการสร้างแบบฟอร์มสำหรับป้อนข้อมูลของแบบสอบถามได้ด้วยตนเอง แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1) การออกแบบโปรแกรมสำหรับการสร้างแบบสอบถาม

2) การแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3 การพัฒนาโปรแกรมการประเมินผลสำหรับแบบสอบถามออนไลน์

นำผลการวิเคราะห์ห้มาออกแบบระบบงาน โดยปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งกระบวนการทำงานของโปรแกรมที่พัฒนาขึ้นจะถูกแบ่งออกเป็น 3 ส่วนหลักๆ ได้แก่

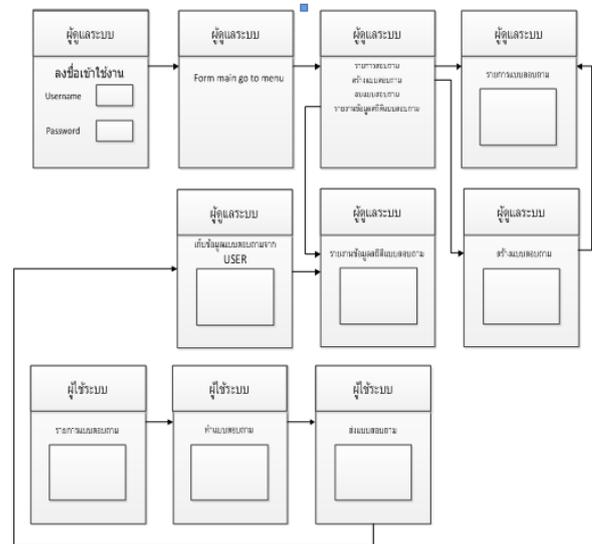
1) การสร้างแบบฟอร์มสำหรับการป้อนข้อมูล (ผู้ใช้เริ่มจากการสร้างคำถามและสร้างคำตอบตามประเภทของคำถามที่ต้องการ)

2) การป้อนข้อมูลแบบสอบถาม (ผู้ใช้ป้อนข้อมูลและเลือกคำตอบในข้อคำถามให้ตรงกับคำตอบ)

3) การประมวลผลข้อมูล

วิจัยดำเนินการพัฒนาโปรแกรม โดยใช้โปรแกรมพีเอชพี (PHP)^[1] ในการเขียนเว็บแอปพลิเคชัน ระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลมายเอสคิวแอล (MySQL)^[2] สำหรับฮาร์ดแวร์ที่ใช้ในการพัฒนาคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก ขนาดหน่วยความจำ 8 จิกะไบต์ และฮาร์ดดิสก์ 80 จิกะไบต์

หลังจากที่ได้วิเคราะห์ระบบงานเรียบร้อยแล้ว ทางผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการเขียนผังงาน (Flow Chart) เพื่อแสดงขั้นตอนการทำงานของโปรแกรมดังรูปที่ 2

รูปที่ 2 แสดงผังงานขั้นตอนการทำงานของโปรแกรมการประเมินผล สำหรับแบบสอบถามออนไลน์

4.4 ทดสอบโปรแกรมการประเมินผลสำหรับแบบสอบถามออนไลน์

1) ผู้วิจัยทดสอบ โปรแกรมด้วยตนเองในด้านความถูกต้องของข้อมูล และด้านความสะดวกในการใช้งานจากการใช้โปรแกรมประเมินผลสำหรับแบบสอบถามออนไลน์

2) ทด สอบการ ทำงาน ของโปรแกรม โดยนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ใช้ที่มีประสบการณ์ในการสร้างแบบสอบถามที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 5 คน โดยทำการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อหาข้อบกพร่องของโปรแกรมแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3) นำข้อบกพร่องของโปรแกรมมาปรับปรุง และพัฒนาโปรแกรมตามความคิดเห็นข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง

4) ได้โปรแกรมที่ปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 14 คน

เพื่อประเมินประสิทธิผลการใช้โปรแกรมประเมินผล
สำหรับแบบสอบถามออนไลน์ที่พัฒนาขึ้น

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่
ผู้บริหาร จำนวน 2 คน หัวหน้าสาขาวิชา จำนวน 4
คน อาจารย์จำนวน 5 คน บุคลากร 3 คน รวม 14 คน

5. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยแบ่งเป็น 2 ส่วนดังนี้

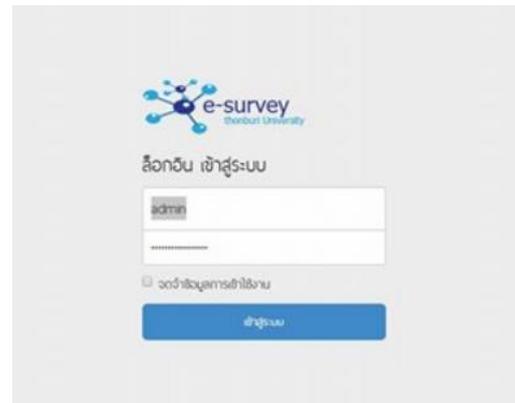
5.1 ผลการพัฒนารูปแบบการใช้งาน
โปรแกรมประเมินผลสำหรับแบบสอบถามออนไลน์
โปรแกรมมีความสามารถดังนี้

1) สร้างแบบสอบถามออนไลน์ครอบคลุม
รูปแบบคำถาม 5 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบคำถาม
ปลายเปิด รูปแบบคำถามแบบเลือกตอบ รูปแบบ
คำถามแบบตรวจรายการ รูปแบบคำถามแบบ
เลือกตอบตามลำดับ และรูปแบบคำถามแบบ
ประมาณค่า

2) โปรแกรมบันทึกข้อมูลการตอบ
แบบสอบถามออนไลน์ได้

3) โปรแกรมวิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นได้แก่
ความถี่ ร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน พิสัย และกราฟ

4) โปรแกรมรายงานผลการวิเคราะห์ค่าสถิติ
ในรูปแบบไฟล์เอกสาร

รูปที่ 3 แสดงหน้าแรกเข้าสู่โปรแกรมการประเมินผล
สำหรับแบบสอบถามออนไลน์

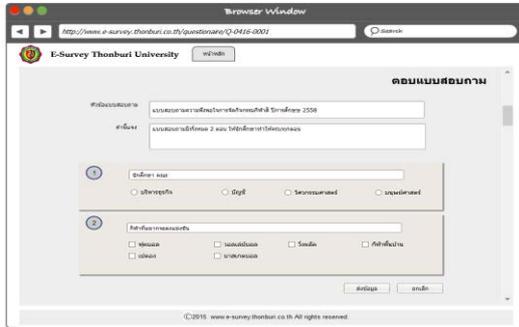
ผู้ทำการกรอกแบบสอบถามผ่านระบบ
ออนไลน์ทุกคนจะต้อง Login เข้าสู่ระบบ เพื่อยืนยัน
ความเป็นตัวตน และเก็บข้อมูลของผู้ที่ทำ
แบบสอบถามแล้ว เพื่อไม่ให้เกิดการทำแบบสอบถาม
ซ้ำหลายครั้ง

#	รหัสแบบสอบถาม	ชื่อแบบสอบถาม	วันที่สร้าง	สถานะ
1	Q-0416-0001	ประเมินผลระบบประเมินผล	4/7/2016	new
2	Q-0416-0002	ประเมินผล V NET	4/7/2016	in-process
3	Q-0416-0003	ประเมินผลทัศนศึกษา	4/7/2016	expired
4	Q-0416-0004	ประเมินผลแบบสอบถาม	4/7/2016	new
5	Q-0416-0005	ประเมินผลระบบประเมินผล	4/7/2016	new
6	Q-0416-0006	ประเมินผล V NET	4/7/2016	in-process
7	Q-0416-0007	ประเมินผลทัศนศึกษา	4/7/2016	expired
8	Q-0416-0008	ประเมินผลแบบสอบถาม	4/7/2016	new
9	Q-0416-0009	ประเมินผลระบบประเมินผล	4/7/2016	new
10	Q-0416-0010	ประเมินผล V NET	4/7/2016	in-process
11	Q-0416-0011	ประเมินผลทัศนศึกษา	4/7/2016	expired
12	Q-0416-0012	ประเมินผลแบบสอบถาม	4/7/2016	new
13	Q-0416-0013	ประเมินผลระบบประเมินผล	4/7/2016	new
14	Q-0416-0014	ประเมินผล V NET	4/7/2016	in-process
15	Q-0416-0015	ประเมินผลทัศนศึกษา	4/7/2016	expired
16	Q-0416-0016	ประเมินผลแบบสอบถาม	4/7/2016	new

รูปที่ 4 แสดงรายการแบบสอบถามทั้งหมด

จากรูปที่ 4 หน้ารายการแบบสอบถามจะแสดง
รายละเอียดของจำนวนข้อ, รหัสแบบสอบถาม, หัวข้อ
แบบสอบถาม, วันที่สร้างและสถานะของแบบสอบถาม

รูปที่ 5 แสดงหน้าสร้างแบบสอบถาม

รูปที่ 6 แสดงหน้าตอบแบบสอบถาม

จากรูปที่ 5-6 แสดงหน้าการสร้างแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยหัวข้อแบบสอบถาม, คำชี้แจง, รายการข้อความคำถามของแบบสอบถามทุกข้อ

รูปที่ 7 แสดงเลือกค่าสถิติที่ต้องการออกรายงานผล

จากรูปที่ 7 แสดงหน้ารายงานผลเชิงสถิติ ซึ่งสามารถเลือกสถิติที่จะให้แสดงค่าเอาท์พุทประกอบด้วย ความถี่, ร้อยละ, ค่าสูงสุด, ค่าต่ำสุด, ค่าเฉลี่ย, ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, พิสัย และกราฟ

5.2 ผลการประเมินประสิทธิผลการใช้โปรแกรมประเมินผลสำหรับแบบสอบถามออนไลน์ใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย^[3] ดังนี้

4.50-5.00 หมายถึงประสิทธิผลการใช้โปรแกรมอยู่ในระดับดีมาก

3.50-4.49 หมายถึงประสิทธิผลการใช้โปรแกรมอยู่ในระดับดี

2.50-3.49 หมายถึงประสิทธิผลการใช้โปรแกรมอยู่ในระดับปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึงประสิทธิผลการใช้โปรแกรมอยู่ในระดับพอใช้

1.00-1.49 หมายถึงประสิทธิผลการใช้โปรแกรมอยู่ในระดับควรปรับปรุงพบว่า

1) ด้านความถูกต้องของข้อมูล พบว่าค่าสถิติเบื้องต้นที่ได้สามารถนำไปใช้ได้อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 4.67$) ความถูกต้องของการประมวลผลสูตรการคำนวณและรายงานผลการวิเคราะห์ค่าต่างๆ อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 4.53$) ความเหมาะสมของขั้นตอนการบันทึกผลการวิเคราะห์อยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.45$) และความเร็วในการตอบสนองของระบบอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.32$) ตามลำดับ

2) ด้านความสะดวกในการใช้งานพบว่าโปรแกรมทำให้บุคลากร/ผู้ใช้งานสามารถสร้างแบบสอบถามออนไลน์ได้สะดวกมากกว่าการสร้างด้วยตนเองอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 4.77$) เมนูการใช้งานในแต่ละส่วนจัดวางได้อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 4.68$) มีข้อเสนอแนะการใช้งานในแต่ละขั้นตอนช่วยให้ใช้งานโปรแกรมได้สะดวกอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 4.60$) และเพิ่มข้อมูลที่ได้นำเข้าสู่โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติได้ อยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.40$) ตามลำดับ

3) ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้งานพบว่า โปรแกรมเป็นเครื่องมือในการสร้างแบบสอบถามออนไลน์สำหรับแบบสอบถามอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 4.57$) ฐานข้อมูลที่มีอยู่ในระบบสามารถเป็นแหล่งอ้างอิงของการทำโครงการอื่นๆ ในอนาคตได้อยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.46$) และใช้เป็นระบบศูนย์กลางข้อมูลสำหรับการประเมินผล

โครงการของศูนย์ฯอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.40$) ตามลำดับ

4) ด้านความชัดเจนของคู่มือประกอบการใช้งานพบว่า ภาษาที่ใช้ในคู่มือการใช้งานอ่านเข้าใจง่ายอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 4.52$) หลังจากอ่านคู่มือการใช้งานโปรแกรมแล้ว ผู้ใช้งานมั่นใจว่าสามารถใช้งานโปรแกรมได้อยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.40$) คู่มือการใช้งานสามารถอธิบายภาพรวมของการใช้งานได้อยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.38$) และคู่มือการใช้งานสามารถอธิบายวิธีการใช้งานอย่างมีลำดับขั้นตอนอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.20$) ตามลำดับ

5) ด้านการออกแบบพบว่า ขนาดตัวอักษรและรูปแบบตัวอักษร อ่านได้ง่ายและสวยงามอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 4.62$) ความเร็วในการแสดงภาพตัวอักษร และข้อมูลต่างๆ อยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.42$) การจัดวางรูปแบบในเว็บไซค์ง่ายต่อการอ่านและการใช้งานอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.20$) และความสวยงาม ความทันสมัย และน่าสนใจของหน้าโฮมเพจอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.36$) ตามลำดับ

6) ด้านการสนับสนุนและการให้บริการการใช้งานพบว่า ความรวดเร็วในการให้บริการและแก้ไขปัญหาอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.45$) และมีช่องทางในการติดต่อ/สอบถามปัญหาอย่างเพียงพออยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.36$) ตามลำดับ

6. อภิปรายและสรุปผล

6.1 ผลการพัฒนา รูปแบบการใช้งานโปรแกรมประเมินผลสำหรับแบบสอบถามออนไลน์ที่ได้พัฒนาขึ้นมา ทำให้ได้โปรแกรมประเมินผลแบบสอบถามออนไลน์ที่สามารถสร้างแบบสอบถามออนไลน์ที่ครอบคลุมรูปแบบคำถาม 5 คำถามคือแบบปลายเปิด แบบเลือกตอบ แบบตรวจรายการ

แบบเลือกตอบตามลำดับและแบบประมาณค่า ระบบส่งแบบสอบถามออนไลน์ไปเก็บข้อมูล พร้อมบันทึกข้อมูลการตอบแบบสอบถามออนไลน์ได้ทันที จัดการข้อมูลคำถามของแบบสอบถาม และรายงานผลการวิเคราะห์ค่าสถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พิสัย กราฟ และสร้างแฟ้มข้อมูลรายงานผลการวิเคราะห์ค่าสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชนากานต์ ทาโน และบุญรัตน์ เฟลิมรอด^[4] เรื่องระบบแบบสอบถามออนไลน์ พบว่า ระบบแบบสอบถามออนไลน์สำหรับสร้างแบบสอบถาม แสดงแบบสอบถาม และตอบแบบสอบถามผ่านอินเทอร์เน็ต ซึ่งจะเพิ่มความสะดวกแก่ผู้จัดทำแบบสอบถาม และผู้ตอบแบบสอบถาม ตลอดจนลดเวลาในการคำนวณผลประเมินแบบสอบถาม นอกจากนี้ระบบยังจัดเก็บแบบสอบถาม และผลการประเมินในฐานะข้อมูลสำหรับการเรียกดูผลประเมินภายหลังได้อีกด้วย จากการทดสอบระบบพบว่าระบบที่พัฒนาขึ้นสามารถสร้างแบบสอบถามได้ตามต้องการของผู้ใช้งาน รวมทั้งสามารถคำนวณผลประเมินแบบสอบถามที่ถูกต้องและรวดเร็ว ระบบนี้จึงสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลวิจัยหรือการจัดกิจกรรมต่างๆ ในหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.2 ผลการประเมินประสิทธิผลการใช้โปรแกรมประเมินผลสำหรับแบบสอบถามออนไลน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายด้าน 6 ด้าน พบว่าด้านความถูกต้องของข้อมูลอยู่ในระดับดีมาก ด้านความสะดวกในการใช้งานอยู่ในระดับดีมาก ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้งานอยู่ในระดับดี ด้านความชัดเจนของคู่มือประกอบการใช้งานอยู่ในระดับดี ด้านการออกแบบอยู่ในระดับดี และด้านการสนับสนุนและการให้บริการการใช้งานอยู่ในระดับดี

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพร ตั้งวิบูลย์พาณิชย์^[5] เรื่องการพัฒนาโปรแกรมเพื่อประมวลผลแบบสอบถาม โดยใช้ภาษา VBA ในโปรแกรมสำเร็จรูปไมโครซอฟต์เอ็กเซล พบว่า โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นสามารถลดเวลาในการประมวลผลข้อมูลลงได้คิดเป็นร้อยละ 23.30 จากเวลาที่ประมวลผลแบบเดิม ด้านความถูกต้องของข้อมูลทางสถิติ ผลลัพธ์ที่ได้มีความสอดคล้องกับโปรแกรม SPSS

7. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้แบบสอบถามที่นำมาสร้างเป็นแบบสอบถามออนไลน์ ควรเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบมาเป็นอย่างดีแล้ว เพราะหากเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ไปแล้ว ไม่ควรที่จะมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของแบบสอบถามอีก เพราะจะกระทบข้อมูลที่ได้มีการบันทึกไว้ก่อนการแก้ไข หากจำเป็นต้องแก้ไขโครงสร้างแบบสอบถามก็ต้องลบข้อมูลการตอบแบบสอบถามออก เพื่อที่จะเริ่มต้นเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามใหม่ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป จากการพัฒนาโปรแกรมการประเมินผลสำหรับแบบสอบถามออนไลน์พบว่าควรเพิ่มความสามารถให้โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นสามารถวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรแต่ละตัวได้ เช่น T-test, Z-test เนื่องจากการวิเคราะห์ข้อมูลบางครั้งมีความจำเป็นต้องเปรียบเทียบผลก่อน-หลัง

8. กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสำเร็จลุล่วงด้วยดี เพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากคณะผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่จากศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัย

ธนบุรี วิทยาลัยเทคโนโลยีศรีวัฒนาบริหารธุรกิจ ที่ให้คำแนะนำมาโดยตลอด และเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย จนการทำวิจัยในครั้งนี้สำเร็จ และขอขอบคุณมหาวิทยาลัยธนบุรีที่ให้การสนับสนุนทุนวิจัย

9. เอกสารอ้างอิง

- [1] กอบเกียรติ สระอุบล. (2549). *สร้างสรรค์ ปรับแต่งเว็บไซต์ด้วย PHP*. กรุงเทพฯ: บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่นจำกัด.
- [2] วัชระ โปธิสรณ์. (2456). *ระบบฐานข้อมูล*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วังอักษร.
- [3] พิชิต ฤทธิจรรยา. (2545). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เฮ้าส์ออฟเคอร์มิสท์.
- [4] ชนากานต์ ทาโน และบุญรัตน์ เศติมรอด. (2555). *ระบบแบบสอบถามออนไลน์*. การประชุมสัมมนาทางวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก ครั้งที่ 5.
- [5] ศิริพร ตั้งวิบูลย์พาณิชย์. (2557). *การพัฒนาโปรแกรมเพื่อประมวลผลแบบสอบถาม โดยใช้ภาษา VBA ในโปรแกรมสำเร็จรูปไมโครซอฟต์เอ็กเซล*. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. ปีที่ 6 ฉบับที่ 12 กรกฎาคม-ธันวาคม 2557. หน้า 59-70.

การพัฒนาศักยภาพครูของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 3 จังหวัดนนทบุรี

The Teacher's Potential Development under The Office of the Secondary School District Nonthaburi Province Area 3

วรรณวิภา ฉลาด

คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, wonvipa.rt@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาศักยภาพครู และเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี และหาข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาศักยภาพครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 นนทบุรี 18 โรงเรียน จำนวน 317 คน สุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test , One-way ANOVA และLSD ผลการวิจัยพบว่า

1) การพัฒนาศักยภาพครูของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ คือ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ด้านการวิจัยทางการศึกษา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ □ และการจัดการชั้นเรียน ด้านปรัชญาการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านความเป็นครู ด้านนวัตกรรม เทคโนโลยี และสารสนเทศทางการศึกษา ด้านจิตวิทยาสำหรับครู และด้านภาษาและวัฒนธรรม

2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู พบว่า การพัฒนาศักยภาพครู จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่มีความแตกต่างกันด้านอายุ ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน ที่ระดับนัยสำคัญ .05

3) ข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการพัฒนาครู คือ การพัฒนาความสามารถใช้ภาษาอังกฤษ การใช้ นวัตกรรม เทคโนโลยีและสารสนเทศทางการศึกษา และด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดทำหลักสูตรแบบ บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ การจัดอบรมให้ความรู้ด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน อบรมด้านสื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยี และการจัดอบรมให้ครูได้ฝึกใช้ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน

คำสำคัญ : การพัฒนาศักยภาพครู , สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

ABSTRACT

The purposes of this research were to study teacher's potential development and analyze the comparative opinions of teachers by gender, age, educational level, position, experiences and school size under The Office of the Secondary School District Nonthaburi Province Area 3 and to present recommendations and guidelines for teacher's potential development. Representative sample groups included 317 multilevel teachers from 18 schools. The data was gathered by questionnaires and interview form, then analyzed through descriptive statistic methods which were: frequency distribution, percentage, mean and standard deviation, t-test, One-way ANOVA and LSD and content analysis.

The research results were as follows:

1) The teacher's potential development under The Office of the Secondary School District Nonthaburi Province Area 3 was of high level in operation, followed by Measurement and Evaluation, Moral and Ethics, Educational Research, Educational Quality Assurance, Knowledge Management and Classroom Management, Educational Philosophy, Curriculum Development, Professional Identity, Innovative Educational Technology and Information and Learning Management, Teacher Psychology, and Language and Cultural.

2) The comparison showed that the opinions of teacher's potential development under The Office of the Secondary School District Nonthaburi Province Area 3, which were classified by gender status and educational level, had no statistically significant difference overall. Meanwhile, the comparison by age, positioning, experiences and the size of the school had statistically significant differences in level at 0.05.

3) Recommendations and guidelines for teacher's potential development should include the teacher's abilities in using English and Chinese, Information Technology and Curriculum Development, Integrated Group of Learning, Training in the Topic of Classroom Research, Media, innovation and Innovation and Technology.

KEYWORDS : The teacher's potential development, The Office of the Secondary School District Nonthaburi Province Area 3

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ระบบการศึกษาไทยในปัจจุบันมีตัวชี้วัดคุณภาพการศึกษา เกิดขึ้นมาก เช่น PISA O-NET ทำให้ผู้บริหาร โรงเรียนและครูมัธยมศึกษา ต้องปรับตัว เพื่อเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ในท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงบริบทสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการสื่อสารปัจจุบันบนโลกไร้พรมแดนที่เป็นไปอย่างต่อเนื่อง รวดเร็วและรุนแรง การศึกษายังคงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพ

ชีวิตมนุษย์และการพัฒนาประเทศที่เชื่อมโยงกันทั่วโลกให้สามารถดำรงชีวิตท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงนี้ได้ได้อย่างยั่งยืน ทั้งที่เป็นการศึกษาในระบบ นอก ระบบ และตามอัธยาศัยรวมทั้งการศึกษาตลอดชีวิต การจัดการระบบการศึกษาที่สนองตอบความต้องการของบุคคล สังคม และประเทศชาตินั้นหมายถึงการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้นเพียงนั้น (Kay,2010) ได้ให้เหตุผลว่า โลกกำลังเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลความรู้และนวัตกรรม ผู้ที่มีความรู้และทักษะในการรับมือ

กับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ๆ ได้เท่านั้นที่จะประสบความสำเร็จได้ ทำให้หลายประเทศ อาทิ สหรัฐอเมริกา ฟินแลนด์ นิวซีแลนด์ สหราชอาณาจักร เกาหลีใต้ จีน เวียดนาม รวมถึงไทย มีมาตรการปฏิรูปการศึกษา เพื่อเตรียมการเสริมศักยภาพของประชาชนทั้งด้านทักษะความรู้ ทักษะคิด ค่านิยม (วิท ยากร เชีย ง กุล ,2552) ทำให้กระทรวงศึกษาธิการซึ่งมีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาจะต้องพัฒนากำลังคนให้มีขีดความสามารถและศักยภาพในการแข่งขันบนเวทีโลก จึงได้มีแผนการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ (พ.ศ. 2558 – 2564) มีแผนการผลิตและพัฒนากำลังคน เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของชาติ (พ.ศ.2557) ที่ให้ความสำคัญในการพัฒนาคนอย่างยั่งยืน

สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน สรุปไว้ว่า ประเทศไทยมีการปฏิรูปการศึกษามาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2542 และรัฐบาลได้ทุ่มเทจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาเพิ่มขึ้นทุกปี หรือคิดเป็นร้อยละ 20.5 ของงบประมาณทั้งหมด เรียกได้ว่าสูงเป็นอันดับที่สองของโลก แต่ในทางกลับกันผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของไทยจากสถาบันวิชาการในระดับชาติและในระดับนานาชาติต่างบ่งชี้ว่าคุณภาพการศึกษาของไทยตกต่ำ ซึ่งปัจจัยที่ทำให้ผลประเมินของประเทศไทยออกมาในลักษณะนี้เกิดจากหลายสาเหตุด้วยกัน และหนึ่งในนั้นคือตัวครูผู้สอนเองที่จำเป็นจะต้องพัฒนาให้

การสอนเหมาะสมกับ ยุคสมัย เพราะครูถือเป็นฟันเฟืองสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาของระบบการศึกษาไทยประสบความสำเร็จ เช่นเดียวกับที่สถาบันวิจัยมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญร่วมกับสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.) ได้สำรวจเด็กและเยาวชน พบว่า เด็กและเยาวชนมากกว่า 2 ใน 3 อยากให้เปลี่ยนแปลงรูปแบบการสอนของระบบการศึกษาในปัจจุบันเพราะหลักสูตรการสอนเน้นเนื้อหาทฤษฎีมากกว่าการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552) ที่ได้ดำเนินการติดตามและประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาตั้งแต่ปี 2542 เป็นต้นมา พบปัญหาที่ต้องเร่งปรับปรุงแก้ไข พัฒนาและสานต่อคือ ด้านการผลิตและพัฒนากำลังคน และด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และได้จัดทำข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ สอง (พ.ศ. 2552-2561) 4 ประการ คือ 1) พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ 2) พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ 3) พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และ 4) พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ปีงบประมาณ 2558 เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและการพัฒนาคุณภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกระดับทุกประเภท และยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาคุณภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 (2555) จึงได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา 4 ปี (พ.ศ. 2555 - 2558) เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 และสถานศึกษาในสังกัด เพื่อให้เกิดผลผลิต ผลลัพธ์ ตามที่กำหนดเป้าหมายไว้ในแผน และสอดคล้องนโยบายทางการศึกษาของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตลอดจนใช้เป็นกรอบในการติดตาม และประเมินผล เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อการพัฒนาการศึกษา จึงได้กำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตร และส่งเสริมความสามารถทางด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ และพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ ให้สามารถจัดการเรียนการสอนและปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ

จากสภาพการณ์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรีเป็นอย่างไร และครูผู้สอนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการวางแผน และพัฒนาครูไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาศักยภาพครูของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูในการพัฒนาศักยภาพครูของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสถานภาพของครู คือ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน
3. เพื่อหาข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาศักยภาพครูของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี

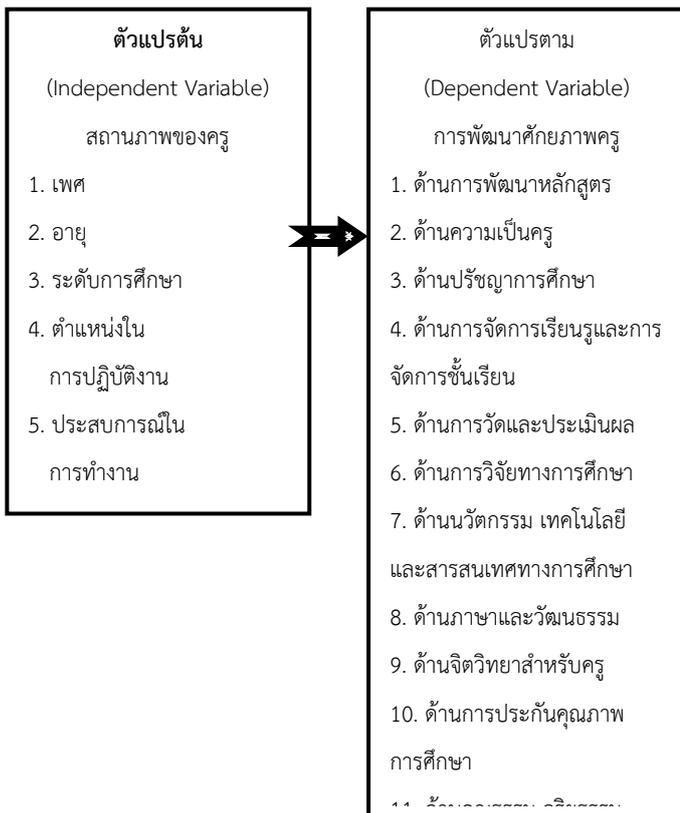
สมมติฐานของการวิจัย

ครูที่มีสถานภาพ คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพครูของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรีแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษาการพัฒนาศักยภาพครูของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ซึ่งการพัฒนาศักยภาพครู ประยุกต์จากข้อบ่งคับครูสภาว่า

ด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ
(คณะกรรมการคุรุสภา, 2556)

2. ทราบถึงความคิดเห็นของครูใน
การพัฒนาศักยภาพครูของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัด
นนทบุรี ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งใน
การปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการทำงาน และ
ขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3
จังหวัดนนทบุรี นำไปพัฒนา ปรับปรุง วางแผน
ส่งเสริมศักยภาพครูต่อไป

3. ได้แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูของ
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 3 จังหวัดนนทบุรี เพื่อนำไป
วางแผนส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของครู

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอน
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 3 จังหวัดนนทบุรี จำนวน 1,790 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ
ครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี
จำนวน 317 ซึ่งได้มาจากการ
สุ่มแบบแบ่งชั้น ซึ่งผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่ม
ตัวอย่างได้ จำนวน 280 คน คิดเป็นร้อยละ 90.32

ประโยชน์ของการวิจัย

1. จากการวิจัยทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ
การพัฒนาศักยภาพครูของโรงเรียนรัตนาธิเบศร์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3
จังหวัดนนทบุรี ในด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้าน
การจัดการความรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ □ ด้านการ
วัดและประเมินผล ด้านการบริหารจัดการใน □ อง
เรียน ด้านการวิจัยทางการศึกษา ด้านนวัตกรรม
เทคโนโลยี สารสนเทศทางการศึกษา และด้านภาษา
เพื่อนำไปวางแผนส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพของครู

ตัวแปร

1. ตัวแปรต้น

ตัวแปรต้นในการวิจัยครั้งนี้ คือ

สถานภาพของครู จำแนกเป็นเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน

2. ตัวแปรตาม

ตัวแปรตามในการวิจัยครั้งนี้ คือ 1) ด้าน

การพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านความเป็นครู 3) ด้านปรัชญาการศึกษา 4) ด้านการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน 5) ด้านการวัดและประเมินผล 6) ด้านการวิจัยทางการศึกษา 7) ด้านนวัตกรรมเทคโนโลยี และสารสนเทศทางการศึกษา 8) ด้านภาษาและวัฒนธรรม 9) ด้านจิตวิทยาสำหรับครู 10) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และ 11) คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า และแบบสัมภาษณ์

วิธีการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. นำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาสร้าง

แบบสอบถาม

3. นำร่างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อ

ความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่า IOC ได้ค่าเท่ากับ .94

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข แล้ว

นำไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูระดับมัธยมศึกษา

ซึ่งมีลักษณะของประชากรใกล้เคียงกัน จำนวน

30 คน

6. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขแล้ว

นำไปหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตร α -

Coefficient ของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่า

เท่ากับ .98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test, One-way ANOVA และ LSD

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพ

ครู

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่า การพัฒนาศักยภาพครูของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี

(n = 280)

ข้อ	การพัฒนาศักยภาพ	$\bar{x}$	S.D.	แปลค่า	อันดับ
1	ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.26	.55	มาก	7
2	ด้านความเป็นครู	4.25	.57	มาก	8
3	ด้านปรัชญาการศึกษา	4.28	.66	มาก	6
4	ด้านการจัดการเรียนรู้ □ และการจัดการชั้นเรียน	4.28	.52	มาก	5
5	ด้านการวัดและประเมินผล	4.42	.44	มาก	1
6	ด้านการวิจัยทางการศึกษา	4.36	.59	มาก	3
7	ด้านนวัตกรรม เทคโนโลยี และสารสนเทศทางการศึกษา	4.24	.64	มาก	9
8	ด้านภาษาและวัฒนธรรม	3.71	.94	มาก	11
9	ด้านจิตวิทยาสำหรับครู	4.15	.66	มาก	10
10	ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	4.31	.60	มาก	4
11	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ	4.40	.58	มาก	2
ภาพรวมการพัฒนาศักยภาพ		4.26	.48	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างครู มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาศักยภาพครูของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมา ดังนี้ ด้าน

การวัดและประเมินผล ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ด้านการวิจัยทางการศึกษา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ □ และการจัดการชั้นเรียน ด้านปรัชญาการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านความเป็นครู ด้านนวัตกรรม เทคโนโลยี และสารสนเทศทางการศึกษา ด้านจิตวิทยาสำหรับครู และด้านภาษาและวัฒนธรรม

ส่วนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบ

1. จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา การศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2. ครูของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรีที่มีอายุ อายุ ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาศักยภาพครู แตกต่างกันไปภาพรวม และรายด้านทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะและแนวทาง

ข้อเสนอแนะและแนวทางที่ควรดำเนินการพัฒนาครู คือ การพัฒนาความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษ การใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีและสารสนเทศทางการศึกษา และด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดทำหลักสูตรแบบบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ การจัดอบรมให้ความรู้ด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน อบรมด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี และการจัดอบรมให้ครูได้ฝึกใช้ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน

การอภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยพบว่า ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาศักยภาพครู อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือการวัดและประเมินผล ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ด้านการวิจัยทางการศึกษา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ □ และการจัดการชั้นเรียน ด้านปรัชญาการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านความเป็นครู ด้านนวัตกรรม เทคโนโลยี และสารสนเทศทางการศึกษา ด้านจิตวิทยาสำหรับครู และด้านภาษาและวัฒนธรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าระบบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาของไทย มีตัวชี้วัดคุณภาพการศึกษาของศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้นคือ PISA , O-NET และ NT ทำให้ผู้บริหาร โรงเรียนและครูมัธยมศึกษา ต้องปรับตัวเพื่อเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง ทำให้ทิศทางการพัฒนาการศึกษาขึ้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบการจัดการศึกษา โดยให้ยกระดับความรู้ให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทำให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนการนำการทดสอบ O-NET การประเมิน PISA และระบบการทดสอบกลางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและมาตรฐานใกล้เคียงกัน ส่งผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จึงกำหนดนโยบายที่เน้นการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ O-NET เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ทำให้โรงเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ต่างให้ความสำคัญในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กริชสมน รัตน์ โฆษณา (2551 : บทคัดย่อ) ได้วิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพการ

บริหารงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 พบว่า สภาพการบริหารงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ใน 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ วิศิษฐ์ และอ้อม (2550 : บทคัดย่อ) ได้วิจัย เรื่อง การศึกษาการดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า การดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผลการวิจัยของ ทศนีย์ ศรีสวัสดิ์ (2551 : บทคัดย่อ) ได้วิจัย เรื่อง การบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษากับการปฏิบัติงานตามภารกิจวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า การบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษากับการปฏิบัติงานตามภารกิจวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. จากผลการวิจัยพบว่า ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรีที่มีอายุ ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านอายุภาพรวมช่วงอายุ 40 – 49 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าช่วงอายุ 40 – 49 ปี เป็นช่วงอายุที่ครูได้ปฏิบัติงานมานาน อาจจะทำหน้าที่ หรือมีบทบาทสำคัญในการช่วย

บริหารสถานศึกษา จึงให้ความสำคัญ ต้องเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ด้านตำแหน่งในการปฏิบัติ ในภาพรวมกลุ่มตำแหน่งครูผู้ช่วยมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้ช่วยเพิ่งได้รับการบรรจุแต่งตั้ง ประสบการณ์การทำงาน ทักษะ ความเชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ยังต้องเรียนรู้ และพัฒนาเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้การประกอบวิชาชีพมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ด้านประสบการณ์ในการทำงาน ช่วง 11 – 15 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ช่วง 11 – 15 ปี เป็นช่วงที่เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนการทำงานของโรงเรียน และต้องการพัฒนาตนเอง และพัฒนาทางวิชาชีพ ส่วนด้านขนาดโรงเรียน ครูมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาศักยภาพครู ในภาพรวมกลุ่มขนาดโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าขนาดอื่น ๆ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษซึ่งโครงสร้างการบริหารงานเป็นอย่างดีเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพ และผ่านการประเมินการประกันคุณภาพจาก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาทุกโรงเรียน และมีความพร้อมด้านศักยภาพบุคลากร งบประมาณ สื่อ เทคโนโลยีที่ทันสมัย จึงทำให้ค่าเฉลี่ยสูงกว่าขนาดอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เสาวลักษณ์ พรหมมินทร์ (2555) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาศักยภาพครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 1 พบว่า ผลการศึกษาสถานภาพการทำงานของครูที่จำแนกกลุ่มตัวอย่างออกเป็นสองกลุ่ม พบว่า ร้อยละ 75.85 มีความต้องการเพิ่มศักยภาพ และ

ร้อยละ 24.15 ไม่มีความต้องการเพิ่มศักยภาพ กลุ่มที่ต้องการเพิ่มศักยภาพมีทั้งตำแหน่งครูอัตราจ้าง และตำแหน่งครูผู้ช่วย

4. สำหรับข้อเสนอแนะการพัฒนาศักยภาพครูของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ตามความคิดเห็นของครูที่กล่าวถึงมากที่สุด คือ 1) ด้านภาษาและวัฒนธรรม ครูต้องการให้จัดอบรมด้านภาษา 2) ด้านนวัตกรรม เทคโนโลยีและสารสนเทศทางการศึกษา ต้องให้จัดอบรมการใช้คอมพิวเตอร์ หรือโปรแกรมที่สามารถสร้างสื่อ นวัตกรรม เพื่อให้ครูมีทักษะในการสร้างนวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษา และ 3) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ควรส่งเสริมให้ครูมีความรู้ โดยการจัดอบรมเรื่องหลักสูตร หลักสูตรควรมีความเหมาะสมกับการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เหมาะสมตามช่วงวัย ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูในยุคปัจจุบัน ต้องเร่งปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ครูต้องสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษ และภาษาอาเซียนอย่างน้อย 1 ภาษา เพื่อรองรับการค้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปีพ.ศ. 2558 สามารถใช้สื่อการเรียน การสอน เทคโนโลยีและ นวัตกรรมที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และต้องพัฒนาหลักสูตร ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ วณิชชา แม่นยำ และคณะ (2556) ได้กล่าวไว้ว่า เมื่อสังคมโลกได้ตระหนัก และเล็งเห็นถึงความสำคัญของนำเทคโนโลยีมาเป็น

ราชการในการศึกษาต่อ แต่ไม่ได้จัดหาทุนสนับสนุน
การศึกษาต่อของครู

บทสรุป

จากผลการวิจัยพบว่า 1) ครูของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3
จังหวัดนนทบุรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนา
ศักยภาพครูอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหา
น้อย ดังนี้ คือการวัดและประเมินผล ด้านคุณธรรม
จริยธรรม และจรรยาบรรณ ด้านการวิจัยทาง
การศึกษา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการ
จัดการเรียนรู้ และการจัดการชั้นเรียน ด้านปรัชญา
การศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านความเป็นครู
ด้านนวัตกรรม เทคโนโลยี และสารสนเทศทางการ
ศึกษา ด้านจิตวิทยาสำหรับครู และด้านภาษาและ
วัฒนธรรม 2) ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรีที่มีอายุ
ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการ
ทำงาน และขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวม มีความ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3)
ข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการพัฒนาครู คือ การ
พัฒนาความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษ การใช้
นวัตกรรม เทคโนโลยีและสารสนเทศทางการศึกษา
และด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดทำหลักสูตรแบบ
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ การจัดอบรมให้
ความรู้ด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน อบรมด้านสื่อ
นวัตกรรม และเทคโนโลยี และการจัดอบรมให้ครูได้
ฝึกใช้ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนา
ศักยภาพครู
2. ควรศึกษาแนวทางพัฒนาศักยภาพครูของ
ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ในเชิงคุณภาพ โดยการ
จัด (Focus Group)
3. ควรศึกษารูปแบบการวัดและประเมินผลที่
สอดคล้องกับการพัฒนาศักยภาพครูในยุคปัจจุบัน
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 3
4. ควรศึกษารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษา
และจิตวิทยาสำหรับครู

เอกสารและสิ่งที่เกี่ยวข้อง

- [1] คณะกรรมการคุรุสภา.(2556). ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556.
- [2] ทศนีย์ ศรีสวัสดิ์.(2555). การบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษากับการปฏิบัติงานตามภารกิจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- [3] วณิชชา แม่นยำ และคณะ. (2556). เทคโนโลยีการศึกษากับครูไทยในศตวรรษที่ 21. หลักสูตรปริญญาเอก สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- [4] วิทยากร เชียงกุล. (2552). รายงานการสังเคราะห์ผลการวิจัยปฏิรูปการศึกษาของประเทศฟินแลนด์ นิวซีแลนด์ เกาหลีใต้ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร จีน เวียดนาม และไทย. (เอกสารอัดสำเนา).
- [5] วิศิษฐ์ และอิม. (2550). ทำการศึกษาการดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา. สารนิพนธ์ การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [6] สมจิต บุตรทองทิม. (2549). การพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการใช้สื่อ นวัตกรรม ในโรงเรียนเดชอุดม.ปริญญาานิพนธ์ คุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- [7] สันติ อวรรณ. (2551). บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพวน จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ศึกษา
- ศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [8] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.(2552).สรุปผลการดำเนินงาน 9 ปีของการปฏิรูปการศึกษา (พ.ศ. 2552-2551). กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด วิ.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- [9] เสาวลักษณ์ พรหมมินทร์. (2555). การพัฒนาศักยภาพครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา องค์การของพนักงานบริษัทแอปบีเคเรสต์ (ประเทศไทย) จำกัด. การค้นคว้าแบบอิสระ.
- [10] Kay, K. (2010). 21st century skills: Why they matter, what they are, and how we get there. In Bellanca, J., & Brandt, R. (Eds.), 21st century skills: Rethinking how students learn. Bloomington, IN: Solution Tree Press.

การพัฒนาสื่อการ์ตูนแอนิเมชัน เรื่อง “การเลือกซื้อคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สำหรับบุคคลทั่วไป”

Cartoon Animation's "How to buy computers and devices for public."

กฤษฎะ โพธิ์ศรี

คณะบริหารธุรกิจ/สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ , มหาวิทยาลัยธนบุรี , kitsana@thonburi-u.ac.th

บทคัดย่อ

การพัฒนาสื่อการ์ตูนแอนิเมชันเรื่อง “การเลือกซื้อคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สำหรับบุคคลทั่วไป” มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการ์ตูนแอนิเมชันเรื่อง “การเลือกซื้อคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สำหรับบุคคลทั่วไป” สำหรับผู้ที่เข้าร่วมโครงการ “ซ่อมบำรุงคอมพิวเตอร์ ณ วิทยาลัยเทคโนโลยีศรีวัฒนา” และบุคคลทั่วไป โดยวิธีการดำเนินการวิจัย แบ่งออกได้เป็น 3 กระบวนการหลักคือ

- 1) กระบวนการในการสร้างการ์ตูนแอนิเมชัน
- 2) กระบวนการสร้างแบบประเมินสื่อการเรียนประเภทการ์ตูนแอนิเมชัน
- 3) กระบวนการดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 30 คน ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามและสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิจัยพบว่าประเมินค่าความพึงพอใจจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คนซึ่งผลการประเมินแบ่งออกเป็น 2 ด้านด้วยกัน อันได้แก่

- 1) ด้านการ์ตูนแอนิเมชัน มีค่าเฉลี่ย 4.60 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.44
- 2) ด้านแบบฝึกหัด มีค่าเฉลี่ย 4.83 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.36

โดยสรุปผลจากการประเมินได้ว่า การ์ตูนแอนิเมชันเรื่อง “การเลือกซื้อคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สำหรับบุคคลทั่วไป” ที่สร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นอย่างดี

คำสำคัญ

คอมพิวเตอร์ การเลือกซื้อ อุปกรณ์ต่อพ่วง

Abstract

An objective of this research is to develop a learning media about 2D animation in the title Cartoon Animation's "How to buy computers and devices for public". Also, the target groups of this research are for the participating "Maintenance of computers at the Sriwattana Business Administration Technological College" There are three main processes in the research implementation. First is the process of creating 2D animation. Second is the process of making an evaluation form for the animation. As well, third are the processes of experiment and gathering information.

The sample used in this study is that the participants were 30. Moreover, a questionnaire method is used for data gathering. As well, the research uses average and standard deviation values in order to analyze data.

A result of this research evaluates an appreciation value from thirty people in the sample group. Furthermore, an evaluation result could be separated in three categories. The first category is an animation that has $x = 4.60$ and $S.D. = 0.44$. The second category is an exercise that has $x = 4.83$ and $S.D. = 0.36$.

In addition, a summary from the evaluation result concludes that this 2D animation can be used for a learning efficiently.

Keywords

Computer devices

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของ

ปัญหา

ในปัจจุบันคอมพิวเตอร์มีความสำคัญกับการทำงานและชีวิตประจำวันของเราเป็นอย่างมากโดยทั้งนี้ผู้คนส่วนมากหันมาซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้ในการทำงานหรือใช้ในชีวิตประจำวันของเรา เช่นการค้นหาข้อมูล การใช้เพื่อความบันเทิง หรือใช้สื่อสารพูดคุยผ่านโลกโซเชียล รวมถึงการทำธุรกรรมทางการเงินผ่านระบบบนคอมพิวเตอร์ รวมทั้งยังมีการให้บริการคอมพิวเตอร์ตามที่แตกต่างกัน เช่น ร้านบริการพิมพ์เอกสาร ร้านบริการทำสติกเกอร์ ไลน์ อินเทอร์เน็ต และร้านอินเทอร์เน็ตต่าง ๆ ซึ่งกระจายตัวอยู่ในประเทศไทย ทั้งยังรวมถึงหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนนั้นต่างจำเป็นต้องใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้สะดวกรวดเร็วในการให้บริการแก่ลูกค้า และยังมีแนวโน้มที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ในแต่ละปี แต่ประชาชนส่วนใหญ่มักจะไม่ค่อยมีความรู้เกี่ยวกับการเลือกซื้อคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์บางรายอาจจะซื้อคอมพิวเตอร์ที่แพงเกินความจำเป็นทำให้เสียเงินโดยเปล่าประโยชน์อีกด้วย

หากประชาชนทั่วไปเข้าใจถึงการเลือกซื้อคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการทำงานของบุคคลทั่วไปหรือหน่วยงานของภาครัฐหรือเอกชนนั้นการจะนำความรู้ไปบอกต่อหรือสื่อสารต่อผู้ที่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการเลือกซื้อคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ ก็จะช่วยให้ประเทศเรามีบุคลากรที่มีความรู้และความสามารถ เกี่ยวกับการเลือกซื้อคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกซื้อคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ไปยังบุคคลหรือหน่วยงานที่มีความสนใจในการเลือกซื้อคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์

ดังนั้นการสร้างการ์ตูนแอนิเมชันในครั้งนี้ผู้จัดทำจะรวบรวมเอาความรู้เกี่ยวกับการเลือกซื้อคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่าง ๆ ในเครื่องคอมพิวเตอร์มานำเสนอในรูปแบบของการ์ตูนแอนิเมชันเพื่อที่จะให้ผู้ที่สนใจได้ทราบถึงสาระสำคัญในการเลือกซื้อคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์การสร้างการ์ตูนแอนิเมชันนั้นมีอิทธิพลต่อผู้คนในยุคปัจจุบันมาก เพราะเป็นสื่อที่ใช้ในการนำเสนอแบบใหม่ที่ไร้ขอบเขตโดยผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่สามารถเข้าดูได้ทุกที่ทุกเวลาไม่จำกัดพื้นที่หากเพียงมีแค่การเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ตเท่านั้นและนอกจากนี้การสร้างสื่อในรูปแบบของการ์ตูนแอนิเมชันสามารถให้ความรู้พร้อมทั้งให้ความบันเทิงในการรับชม ทั้งยังเป็นการกระตุ้นให้เด็กและเยาวชนเข้าถึงความรู้ในรูปแบบใหม่ที่มีความน่าสนใจมากขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 พัฒนาสื่อการ์ตูนแอนิเมชันเรื่อง “การเลือกซื้อคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สำหรับบุคคลทั่วไป” สำหรับบุคคลทั่วไปที่สนใจ

1.2.2 เสริมสร้างการเรียนรู้และความเข้าใจให้แก่บุคคลทั่วไปที่สนใจ

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 พัฒนาสื่อการ์ตูนแอนิเมชันเรื่อง “การเลือกซื้อคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สำหรับบุคคลทั่วไป” ประกอบด้วย

1.3.1.1 การ์ตูนแอนิเมชัน

ก) ความยาวการ์ตูนแอนิเมชัน 7-8 นาที

1.3.1.2 แบบฝึกหัด

ก) 10 ข้อ

ข) ผลคะแนน

ก) เฉลยคำตอบ

1.3.2 โปรแกรมที่ใช้ในการสร้างสื่อการ์ตูนแอนิเมชันได้แก่

- 1.3.2.1 Adobe Flash CS6 Professional
- 1.3.2.2 Adobe Photoshop CS6
- 1.3.2.3 Adobe Illustrator CS6

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.4.1 ได้สื่อการ์ตูนแอนิเมชันเรื่อง “การเลือกซื้อคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สำหรับบุคคลทั่วไป”
- 1.4.2 บุคคลทั่วไป สามารถทำความเข้าใจกับการนำเสนอในรูปแบบของสื่อการ์ตูนแอนิเมชันได้ง่าย
- 1.4.3 บุคคลทั่วไป ได้แนวทางในการนำความรู้ที่ได้จากสื่อการเรียนประเภทภาพยนตร์การ์ตูนแอนิเมชันมาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาได้

2.เทคโนโลยีและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความหมายของภาพยนตร์แอนิเมชัน

การ์ตูนแอนิเมชันมีความหมายที่แปลได้โดยตรงคือ ความมีชีวิตชีวา มาจากรากศัพท์จาก คำว่า Anima ซึ่งแปลว่าจิตวิญญาณ หรือมีชีวิต แต่ต่อมา แอนิเมชันก็มีความหมายตามที่เข้าใจกันในปัจจุบันนี้ ก็คือ การสร้างภาพเคลื่อนไหวได้ หรือ ภาพการ์ตูนที่เคลื่อนไหวได้ ส่วนแอนิเมชันในความหมายเชิงภาพยนตร์ก็คือ กระบวนการ การฉายรูปเฟรมภาพออกมาทีละเฟรม หรือสร้างด้วยคอมพิวเตอร์กราฟิก หรือ ทำด้วยกระดาษมือ และทำซ้ำการเคลื่อนไหวทีละน้อยๆซึ่งจะแสดงทีละภาพในอัตราความเร็ว มากกว่าหรือเท่ากับ 16 ภาพ ต่อ 1 วินาที (ปัจจุบัน 24 เฟรม ต่อ 1 วินาที) ภาพเคลื่อนไหว หมายถึง ภาพนิ่งหลาย ๆ ภาพที่มีลักษณะต่อเนื่องกัน นำมาเสนออย่างต่อเนื่องกันด้วยความเร็วที่มนุษย์สามารถมองเห็นได้ว่าเป็นภาพเคลื่อนไหว และไม่สามารถแยก

ภาพเคลื่อนไหว หมายถึง ลำดับชุดของภาพนิ่ง ซึ่งเป็น การนำภาพนิ่งหลายๆ ภาพมาลำดับกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ปรากฏเป็นภาพเคลื่อนไหวบนแผ่นระนาบ เช่น จอภาพหรือแผ่นกระดาษ เป็นต้น

แอนิเมชัน (Animation) หมายถึง

กระบวนการที่เฟรมแต่ละเฟรมของภาพยนตร์ที่ถูกผลิตขึ้น ต่างหากจากกันทีละเฟรม แล้วนำมาร้อยเรียงเข้าด้วยกัน โดยการฉายต่อเนื่องกัน ไม่ว่าจะจากวิธีการใช้คอมพิวเตอร์กราฟิก ถ่ายภาพรูปวาด หรือรูปถ่ายแต่ละขณะของหุ่นจำลองที่ค่อย ๆ ขยับเมื่อนำภาพดังกล่าวมาฉาย ด้วยความเร็ว ตั้งแต่ 16 เฟรมต่อวินาทีขึ้นไป เราจะเห็นเหมือนว่าภาพดังกล่าวเคลื่อนไหวได้ต่อเนื่องกัน ทั้งนี้เนื่องจาก การเห็นภาพติดตาในทางคอมพิวเตอร์ การจัดเก็บภาพแบบแอนิเมชันที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในอินเทอร์เน็ต ได้แก่เก็บในรูปแบบ GIF MNG SVG และ แฟลช แอนิเมชัน

(Animation)รวมทั้งคำว่า Animate และ Animator มาจากรากศัพท์ละติน “Animare” ซึ่งมีความหมายว่าทำให้มีชีวิต ภาพยนตร์แอนิเมชันจึงหมายถึงการสร้างสรรคัลายเส้นและรูปทรงที่ไม่มีชีวิต ให้เคลื่อนไหวเกิดมีชีวิตขึ้นมาได้ [Paul Wells, 1998: 10] แอนิเมชัน (Animation) หมายถึง “การสร้างภาพเคลื่อนไหว” ด้วยการนำภาพนิ่งมาเรียงลำดับกัน และแสดงผลอย่างต่อเนื่อง ทำให้ดวงตาเห็นภาพที่มีการเคลื่อนไหวในลักษณะภาพติดตา (Persistence of Vision) เมื่อตามนุษย์มองเห็นภาพที่ฉาย อย่างต่อเนื่อง จะรักษาภาพนี้ไว้ในระยะสั้นๆ ประมาณ 1/3 วินาที หากมีภาพอื่นแทรกเข้ามาในระยะเวลาดังกล่าว สมองของมนุษย์จะเชื่อมโยงภาพทั้งสองเข้าด้วยกันทำให้เห็นเป็นภาพเคลื่อนไหวที่มีความต่อเนื่องกันแม้ว่าแอนิเมชันจะใช้หลักการเดียวกับวิดีโอ แต่แอนิเมชันสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงานต่างๆได้มากมาย เช่น งานภาพยนตร์ งานโทรทัศน์ งานพัฒนาเกมส์ งานสถาปัตยกรรม งานก่อสร้าง งานด้านวิทยาศาสตร์ หรือ งาน

พัฒนาเว็บไซต์ เป็นต้น [ทวีศักดิ์ กาญจนสุวรรณ, 2552: 222] สรุปความหมายของแอนิเมชันคือ การสร้างสรรค์ลายเส้นรูปทรงต่างๆ ให้เกิดการเคลื่อนไหวตามความคิดหรือจินตนาการ

2.2 หลักพื้นฐานสำหรับการสร้างแอนิเมชัน

หลักการพื้นฐานสำหรับการสร้างภาพยนตร์แอนิเมชันเกิดขึ้นในระหว่าง ค.ศ. 1920-1930 ซึ่งเป็นช่วงที่วงการแอนิเมชันกำลังเฟื่องฟูขึ้นมาจาก วอลต์ดิสนีย์สตูดิโอ (Walt Disney Studio) โดยเป็นหลักการที่คิดค้นขึ้นมาเพื่อใช้กับแอนิเมชัน 2 มิติ เป็นหลัก ประกอบด้วย การหดและการยืด, การกระทำท่าทาง หรือพฤติกรรม, การแสดงออกทางอารมณ์และท่าทาง, การกำหนดท่าทางหลักการกำหนดท่าทางแบบต่อเนื่อง และ ท่าทางรอง เป็นต้น ต่อมาเมื่อเข้าสู่ยุคคอมพิวเตอร์ 3 มิติ เริ่มเป็นที่นิยมและมีบทบาทมากขึ้น หลักพื้นฐานดังกล่าวจึงได้ถูกนำมาประยุกต์ใช้กับแอนิเมชัน 3 มิติ ด้วยเช่นกัน

2.2.1 การหดและการยืด (Squash and Stretch) หลักของการหดและการยืดมักจะเกิดขึ้นเมื่อวัตถุมีการเคลื่อนตัว โดยลักษณะของการหดจะเหมือนกับวัตถุนั้นถูกกดให้แบนหรือหดลงซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้จากแรงกดจากภายนอกหรือเกิดจากแรงของวัตถุเอง ตัวอย่างเช่น ลูกบอลที่ตกลงกับพื้น ส่วนที่กระทบกับพื้นที่ภาพวงกลมของลูกบอลจะต้องมีลักษณะแบนเป็นวงรีเหมือนถูกกดลง ส่วนลักษณะของการยืดย่นนั้นเป็นหลักลักษณะของการยืดภาพให้ดูสูงขึ้นหรือยืดออกไปด้านบนและล่าง เพื่อให้เกิดความรู้สึกว่าวัตถุหรือตัวการ์ตูนกำลังพุ่ง ให้ความรู้สึกแรงและเร็วโดยทั้งการหดและการยืดจะต้องมีปริมาณของภาพเท่าเดิมตลอดการเคลื่อนตัว จะเปลี่ยนแปลงก็เฉพาะรูปทรงภายนอกเท่านั้น นอกจากหลักของการหดและการยืดจะแสดงถึงการเปลี่ยนแปลง

2.2.2 การกระทำ ท่าทาง หรือพฤติกรรม หลักของการกระทำท่าทาง หรือพฤติกรรมที่เกิดขึ้น

แล่งเป็นลักษณะท่าทางออกเป็น 3 ส่วนด้วยกัน ส่วนแรกที่เกิดขึ้นเรียกว่า ท่าทางที่เกิดขึ้นล่วงหน้าเพื่อเป็นการเตรียมตัวหรือเตรียมพร้อมที่จะกระทำ เช่น การเอนตัวไปด้านหลังเพื่อจะเสิร์ฟลูกเทนนิส ส่วนที่สองคือท่าทางที่จะต้องกระทำจริงแล้ว (Action) และส่วนที่สามคือ ปฏิกิริยา (Reaction) หรือท่าทางที่เกิดขึ้นต่อเนื่องภาพหลังจากที่กระทำจริงแล้ว และเป็นท่าทางที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเป็นท่าทางที่ส่งผลมากจากการกระทำจริง เช่น เมื่อปล่อยหมัดต่อยคู่ต่อสู้ออกไปแล้วมือและแขนด้านที่ต่อยจะต้องเหวี่ยงลงต่อเนื่องกับการปล่อยหมัดและหลังจะต้องก้มลงรับแรงที่ใช้ในทิศทางเดียวกัน ส่วนที่สองคือ ท่าทางที่จะต้องกระทำจริง (Action) และส่วนที่สามคือปฏิกิริยา (Reaction) หรือท่าทางที่เกิดขึ้นต่อเนื่องภายหลังจากที่กระทำจริงแล้ว และเป็นท่าทางที่ส่งผลมาจากการกระทำจริง

2.2.3 การแสดงออกทางอารมณ์และท่าทาง (Staging) หลักการแสดงอารมณ์และอาการของตัวละคร ที่ส่งผลต่อคนดูเป็นวิธีการนำเสนอแนวความคิดผ่านลักษณะท่าทางและอารมณ์ของตัวละคร เพราะรวมถึงการจัดฉากให้เข้ากับอารมณ์ของเนื้อเรื่องในขณะนั้น ซึ่งเป็นส่วนที่สามารถถ่ายทอดเข้าถึงอารมณ์กลุ่มผู้ชมอย่างเข้าใจโดยไม่ต้องอธิบายเป็นคำพูด และสามารถชักจูงผู้ชมให้เข้าถึงสิ่งที่ผู้สร้างต้องการสื่อได้อย่างตรงเป้าหมายไม่ผิดวัตถุประสงค์

2.2.4 การกำหนดท่าทางหลัก (Straight-Ahead Action and Pose-to-Pose Action)การกำหนดท่าทางแบบต่อเนื่อง หลักการนี้แบ่งออกเป็น 2 เทคนิคย่อย โดยที่ทั้งสองเทคนิคนี้มีความแตกต่าง คือ เทคนิคแบบกำหนดท่าทางแบบต่อเนื่อง เป็นการวาดภาพท่าทางการเคลื่อนไหวอย่างคร่าว ๆ ของตัวการ์ตูนไปเรื่อย ๆ ตามจินตนาการของผู้สร้าง โดยการวาดจะวาดเรียงลำดับจากภาพเริ่มต้นตาม โดยภาพที่สองและสามเรื่อย ๆ ไปจนจบ ซึ่งผู้ที่วาดจะเป็นผู้ที่ทราบภาพหรือท่าทางที่เกิดขึ้นจะต้องเป็นภาพลักษณะท่าทาง

เป็นอย่างไร ช่วงไหนจะต้องใช้ภาพเท่าไรจนกระทั่งจบเรื่อง มักนิยมใช้เทคนิคนี้กับท่าทางที่ต้องการแสดงให้เห็นความคร่ำครึ หรือมีการเคลื่อนไหวท่าทางอย่างเร่งรีบ ส่วนเทคนิคแบบการกำหนดท่าทางหลักเป็นการวาดภาพที่ผู้วาดจะต้องวางแผนการวาดทั้งหมดจากท่าทางหนึ่งไปอีกท่าทางหนึ่ง โดยวิธีการวาดภาพเบื้องต้นและภาพสุดท้ายของท่าทางก่อนแล้วจึงตามด้วยการวาดภาพแทรก (In-Between) ระหว่างภาพทั้งสองมักนิยมใช้เทคนิคนี้ เมื่อต้องการเน้นท่าทางที่สมบูรณ์ งดงาม และเป็นเทคนิคที่ให้ความสำคัญกับเรื่องตำแหน่งของเวลา

2.2.5 ท่าทางรอง (Secondary Action) หลักของท่าทางรองที่เกิดขึ้น เพื่อเสริมกับท่าทางหลัก โดยจะต้องเป็นท่าทางที่ไม่เด่นกว่าหรือแย่งความสำคัญจากท่าทางหลัก ตัวอย่างเช่น การกระโดดของตัวการ์ตูน ท่าทางหลักของตัวการ์ตูนคือการกระโดดซึ่งให้ความสำคัญกับลักษณะของขาและเท้าเป็นหลัก ส่วนผลหรือท่าทางที่ตามคือมีการแกว่งตามของแขน ซึ่งเป็นท่าทางรอง เรียกการแกว่งตามของแขนในลักษณะนี้ว่า ท่าทางรอง

2.2.6 ท่าทางต่อเนื่อง (Follow Through) และการเคลื่อนไหวทับซ้อน (Overlapping Action) เมื่อมีเหตุ ย่อมมีผล เมื่อมีแรงตก ย่อมมีแรงกระทบ Follow through คือการกระทำที่เป็นผลมาจากการกระทำหลัก (จะคล้ายๆ การกระทำรอง) เช่นเวลาขว้างบอล เมื่อมือปล่อยลูกบอลออกไปแล้ว มือจะไม่หยุดค้าง ณ ท่าที่ลูกบอลออกจากมือ ข้อมือจะพับลง และจะกระดกกลับขึ้นมาเล็กน้อย อันเป็นผลจากแรงที่ส่งออกไป ส่วน Overlapping action นั้นจะคล้ายๆ กับการส่งทอดของแรง ที่เห็นชัดเจนที่สุด ก็เช่น การสะบัดเชือก หรือสะบัดแฉ้ จังหวะที่เหวี่ยงออก เส้นเชือกทั้งหมดจะไม่เคลื่อนที่ไปพร้อมกัน ส่วนที่จะเริ่มเคลื่อนที่ก่อน คือส่วนที่อยู่ใกล้มือ หรือจุดที่ออกแรงมากที่สุด จากนั้นก็จะส่งต่อแรงไปเรื่อย จนถึงปลาย หรืออย่างเวลา

animate ผู้หญิงใส่กระโปรงเดิน จังหวะที่ขาข้างใดข้างหนึ่งยืดไปข้างหน้าสุด ปลายกระโปรงจะยังไม่กระดกหรือยื่นไปข้างหน้าสูงสุด จะทิ้งช่วงประมาณ 2-5 เฟรม ซึ่งเป็นจังหวะที่ขาเริ่มถอย ชายกระโปรงยังได้รับอิทธิพลจากแรงส่งอยู่ จึงทำให้เคลื่อนที่ต่อไปข้างหน้าได้อีก

2.2.7 การเร่งความเร็วและการลดความเร็ว (Slow-In and Slow-Out) ถ้าพูดตามความเข้าใจเราก็คือ อัตราเร็ว อัตราเร่ง เช่น ในกฎของฟิสิกส์ เมื่อโยนลูกบอลขึ้นไปในอากาศ จังหวะแรกที่ปล่อยลูกบอลไปมีอัตราเร็วสูงสุด (ซึ่งลูกบอลยังไม่ขึ้นตำแหน่งสูงสุด) ลูกบอลจะค่อยๆ ลดความเร็ว จนเหลืออัตราเร็วเป็นศูนย์ (ซึ่งก็คือ ลูกบอลอยู่สูงสุด) จากนั้นลูกบอลก็จะตกลงมา โดยแรงโน้มถ่วง จะเห็นได้ว่า ช่วงจังหวะที่ลูกบอลวิ่งขึ้นไปบนอากาศ แต่ละวินาทีที่ผ่านไป จะวิ่งไปในระยะทางที่ไม่เท่ากัน หรือ ถ้าให้ใกล้ตัวหน่อย ก็สังเกตแขนของคนเดินไปมา จังหวะที่แขนเคลื่อนที่ไปข้างหน้าสุด หรือข้างหลังสุด แขนจะเคลื่อนที่ช้าลง เรื่องของ ease in/ease out จะช่วยอย่างมากในเรื่องของการบอกน้ำหนักของส่วนต่างๆ หรือเรื่องของแรงเหวี่ยง

2.2.8 องศาการเคลื่อนไหว (Arcs) หลักการขององศาการเคลื่อนไหวตามธรรมชาติ เช่น การหันหน้าของมนุษย์ ลักษณะการหมุนของบานประตู โดยหน้าที่ขององศาการเคลื่อนไหวจะเป็นเส้นร่างที่ใช้กำหนดการเคลื่อนไหวจากตำแหน่งหนึ่งและทำให้เกิดเป็นความต่อเนื่อง

2.2.9 ช่วงเวลา (Timing) คือเรื่องของเวลา การเคลื่อนไหวทุกอย่างมีระยะเวลาหรือความเร็วของตัวเอง อย่างเช่น เรื่องของการหยิบจับ ระยะเวลาของการหยิบจับของขึ้นมาดูธรรมดา กับการหยิบของแบบลวกๆต้องต่างกันแน่นอน หรือกระทั่งการเดินก้าวแต่ละก้าว ด้วยความเร็วที่ต่างกันยอมให้ความรู้สึกที่ต่างกัน ซึ่งในการ Animate เราจำเป็นที่

จะต้องรู้ระยะเวลาของแต่ละท่าทางว่าใช้เวลาที่วินาที หรือ กี่เฟรม ซึ่งเรื่องนี้จะรู้ได้ด้วยการหมั่นสังเกต และอาจจะใช้อุปกรณ์เสริม เช่น นาฬิกาจับเวลา

2.2.10 ความเกินจริง (Exaggeration) หลักของความเกินจริง เป็นหลักที่นำเอาแก่นอารมณ์หรือลักษณะท่าทางหลักของตัวการ์ตูนที่ได้วางไว้มา ให้ดูมากเกินความเป็นจริง ตัวอย่างเช่นตัวการ์ตูนที่มีบุคลิกเศร้าอยู่ตลอดเวลา ลักษณะของตัวการ์ตูนโดยรอบก็อยู่ในอารมณ์นั้นด้วย หรือลักษณะของตัวการ์ตูนที่แสดงอาการตกใจจนตัวลอยเป็นต้น

2.2.11 การร่างภาพหรือการใช้หุ่นจำลอง (Solid Drawing หรือ Solid Modxling and Rigging) เป็นการร่างขึ้นอย่างหยาบๆ หรือสร้างหุ่นจำลองเพื่อช่วยในการออกแบบท่าทางการเคลื่อนไหวที่ถูกต้องให้กับตัวการ์ตูนที่สร้างขึ้น อีกทั้งยังมีส่วนช่วยในเรื่องของการสมดุลในเรื่องความลึกของมิติ และน้ำหนักในท่าทางของตัวการ์ตูนด้วยข้อควรระวังในการใช้หลักการนี้คือเมื่อมีการวาดภาพแทรก ภาพที่เกิดขึ้นควรมีน้ำหนักเป็น 3 มิติ ในมุมมองที่เป็นจริงตามธรรมชาติ

2.2.12 ลักษณะเด่น (Appall) ในตำราบางเล่มอาจเรียกขานนี้ว่าบุคลิกของตัวละครเป็นความแตกต่างของสัดส่วนรูปร่าง บุคลิกท่าทางของตัวการ์ตูนแต่ละตัว ซึ่งลักษณะส่วนตัวที่สร้างขึ้นจะเป็นจุดดึงดูดผู้ชมให้จดจำไว้ว่าเป็นตัวการ์ตูนใดแม้จะเห็นเป็นเพียงเงามืดก็ตามข้อควรระวังของลักษณะเด่นคือ บุคลิกที่ประกอบด้วยลักษณะเป็นคู่ เช่น แขน ขา ไม่ควรอยู่ในทิศทางเดียวกัน จะทำให้ภาพที่เกิดขึ้นดูแข็ง ไม่สมจริง และเกิดเงาที่บดบังซึ่งกันและกันโดยหลักพื้นฐานทั้ง 12 ข้อสำหรับการสร้างแอนิเมชัน เป็นหลักสำคัญที่จะทำให้แอนิเมชันมีความน่าสนใจต่อผู้ที่ได้ชม ซึ่งทางผู้จัดทำได้ศึกษาเพื่อนำมาฝึกฝนและประยุกต์ใช้สำหรับการสร้างการเคลื่อนไหวซึ่งเปรียบได้กับการ

สร้างชีวิตให้กับโมเดลตัวละครใน ภาพยนตร์แอนิเมชัน 2 มิติ ของโครงการต่อไป

3. วิธีการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากร คือประชาชนในชุมชนรอบวิทยาลัยเทคโนโลยีศรีวัฒนาบริหารธุรกิจเข้าร่วมโครงการ “ซ่อมบำรุงคอมพิวเตอร์ ณ วิทยาลัยเทคโนโลยีศรีวัฒนาบริหารธุรกิจ” จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการประมาณ 50 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างจากผู้เข้าร่วมโครงการ “ซ่อมบำรุงคอมพิวเตอร์ ณ วิทยาลัยเทคโนโลยีศรีวัฒนาบริหารธุรกิจ” จำนวน 30 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามจำนวน 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) จำนวน 4 ข้อ เพื่อสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ สถานศึกษา และการศึกษา

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนประเภทการ์ตูนแอนิเมชันเรื่อง “การเลือกซื้อคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สำหรับบุคคลทั่วไป” จำนวน 11 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น การ์ตูนแอนิเมชันเรื่อง “การเลือกซื้อคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สำหรับบุคคลทั่วไป” 7 ข้อ แบบฝึกหัด จำนวน 4 ข้อและความคิดเห็นส่วนตัว

ลักษณะของแบบสอบถามส่วนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

(Rating - Scale) 5 ระดับ ตั้งแต่ระดับที่ 1 ถึง 5 ซึ่งแบ่งได้ดังนี้

ระดับความคิดเห็น 5 คะแนน หมายถึง ดีมาก
 ระดับความคิดเห็น 4 คะแนน หมายถึง ดี
 ระดับความคิดเห็น 3 คะแนน หมายถึง ปานกลาง
 ระดับความคิดเห็น 2 คะแนน หมายถึง พอใช้
 ระดับความคิดเห็น 1 คะแนน หมายถึง ควรปรับปรุง

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ
 ในการสร้างแบบสอบถามครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างโดยอาศัย
 ข้อมูลที่ได้จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง
 แนวคิด ทฤษฎี บทความ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 โดยดัดแปลงให้เหมาะสมกับงานวิจัยนี้

3.3 การดำเนินการทดลองและการเก็บ

รวบรวมข้อมูล

วิธีการดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 3
 กระบวนการหลัก คือ

3.3.1 กระบวนการในการสร้างการ์ตูนแอนิเมชัน
 เรื่อง “การเลือกซื้อคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สำหรับ
 บุคคลทั่วไป”

- ศึกษาค้นหาหาข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- การออกแบบการ์ตูนแอนิเมชันและแบบฝึกหัด
- สร้างการ์ตูนแอนิเมชันและแบบฝึกหัด
- ทดสอบการ์ตูนแอนิเมชันเรื่อง “การเลือกซื้อ

คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สำหรับบุคคลทั่วไป”

3.3.2 กระบวนการสร้างแบบประเมินสื่อการเรียน
 ประเภทการ์ตูนแอนิเมชัน มีขั้นตอนในการดำเนินการ
 ดังนี้คือ

- ศึกษาวิธีการสร้างและสร้างแบบประเมินสื่อการเรียนประเภทการ์ตูนแอนิเมชันจากหนังสือ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

3.3.3 กระบวนการดำเนินการทดลองและการเก็บ
 รวบรวมข้อมูล

- ผู้วิจัยแนะนำสื่อการ์ตูนแอนิเมชันเรื่อง “การเลือกซื้อคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์” เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และความเข้าใจในการเลือกซื้อคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ได้ด้วยตนเองให้แก่กลุ่มตัวอย่าง หลังจากนั้น

แนะนำวิธีการเข้าชมการ์ตูนแอนิเมชันและการทำ
 แบบฝึกหัด

- ให้กลุ่มตัวอย่างชมการ์ตูนแอนิเมชันและทำแบบฝึกหัด จำนวน 10 ข้อ แบบประเมิน และนำผลการทำแบบฝึกหัดของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนมาเก็บไว้

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์ โดย

3.4.1 เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว
 ผู้จัดทำได้นำมาแจกแจงความถี่ของคำตอบแต่ละข้อ
 ด้วยการลงรหัสคำตอบในแต่ละข้อ ให้เป็นตัวเลข
 ประจำแบบสอบถามทั้งหมด เพื่อเตรียมนำไปวิเคราะห์
 ข้อมูลต่อไป

3.4.2 นำข้อมูลที่ลงรหัสแล้วกรอกลงใน
 แบบฟอร์มการลงรหัสทั่วไป (General Coding Form)
 ซึ่งเป็นการเตรียมข้อมูล เพื่อส่งไปบันทึกลงในเครื่อง
 คอมพิวเตอร์ และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรม
 สถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ SPSS+ (Statistic
 Package for the Social Sciences)

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

3.5.1 สถิติที่ใช้วิเคราะห์หาค่าความพึงพอใจ
 ของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการพัฒนาสื่อการเรียนประเภท
 การ์ตูนแอนิเมชันเรื่อง “การเลือกซื้อคอมพิวเตอร์และ
 อุปกรณ์สำหรับบุคคลทั่วไป”

- ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) (บุญธรรม, 2543 : 351)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

โดยที่ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เรียน

การแปลความหมายจากค่าคะแนนเฉลี่ยที่ได้
 จากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ
 การพัฒนาสื่อการเรียนประเภทการ์ตูนแอนิเมชันเรื่อง

“การเลือกซื้อคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สำหรับบุคคลทั่วไป” ช่วงค่าน้ำหนัก 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับดีมาก

ช่วงค่าน้ำหนัก 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับดี

ช่วงค่าน้ำหนัก 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง

ช่วงค่าน้ำหนัก 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับพอใช้

ช่วงค่าน้ำหนัก 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับควรปรับปรุง

- ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$SD = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

โดยที่ SD แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

กำลังสอง

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

X แทน คะแนนของนักเรียนแต่ละคน

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ช่วงค่าน้ำหนัก 0.51 – 1.00 หมายถึง สูงสุด

ช่วงค่าน้ำหนัก 0.00 – 0.50 หมายถึง ต่ำสุด

4. ผลของการวิจัย

4.1 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจจากกลุ่มตัวอย่าง

ตัวอย่าง

ผลการประเมินประสิทธิภาพของสื่อการเรียนในแต่ละด้าน แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยมีคำตอบที่กำหนดไว้คือ ดีมาก, ดี, ปานกลาง, พอใช้, ปรับปรุงแล้วมีการชั่งน้ำหนักคะแนนแสดงออกมานี้

คะแนน ระดับความสำคัญ

5 หมายถึง ดีมาก

4 หมายถึง ดี

3 หมายถึง ปานกลาง

2 หมายถึง พอใช้

1 หมายถึง ปรับปรุง

จากนั้นทำการเก็บรวบรวมคะแนนที่ได้ และนำมา

วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยเพื่อทำการจัดเรียงระดับความสำคัญ

จากระดับความสำคัญที่มากที่สุดลงมาหาระดับ

ความสำคัญที่น้อยที่สุดแล้วทำการแปลความหมายของ

ระดับค่าเฉลี่ย โดยยึดถือหลักเกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย ความหมาย

4.50 – 5.00 หมายถึง ดีมาก

3.50 – 4.49 หมายถึง ดี

2.50 – 3.49 หมายถึง ปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง พอใช้

1.00 – 1.49 หมายถึง ปรับปรุง

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ของกลุ่มตัวอย่าง

S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม ด้านการ์ตูนแอนิเมชัน

ด้านการ์ตูนแอนิเมชัน	$\bar{X}$	S.D.	เกณฑ์วัดผล
1. การออกแบบตัวละคร	4.75	0.44	ดีมาก
2. การออกแบบฉาก	4.50	0.51	ดีมาก
3. ขนาดของภาพและสีสันทัน	4.32	0.48	ดี
4. ภาพเคลื่อนไหวและเสียงประกอบ	4.34	0.48	ดี
5. ความสอดคล้องของภาพและเนื้อหา	4.63	0.49	ดีมาก
6. ความเหมาะสมของเวลาที่ใช้ในการนำเสนอ	4.81	0.39	ดีมาก
7. การนำความรู้ไปใช้ในการเลือกซื้อคอมพิวเตอร์ได้จริง	4.88	0.34	ดีมาก
คะแนนเฉลี่ยรวม	4.60	0.44	ดีมาก

จากตารางที่ 4.1 พบว่าผลการประเมินคุณภาพในด้านการรู้ต้นแอนิเมชัน พบว่าอยู่ในระดับดีมาก ค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.60 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.44 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความเห็นของกลุ่มตัวอย่างในด้านการออกแบบตัวละครอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก การออกแบบฉากอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก ขนาดของภาพและสีที่ใช้อยู่ในเกณฑ์ที่ดี การใช้ภาพเคลื่อนไหวและเสียงพากย์ประกอบอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ความสอดคล้องกันระหว่างปริมาณของภาพกับปริมาณของเนื้อหาอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก ความเหมาะสมของเวลาที่ใช้ในการนำเสนออยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก และการนำความรู้ไปใช้ในการเลือกซื้อคอมพิวเตอร์ได้จริงอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม ด้านแบบฝึกหัด

ด้านการ์ตูนแอนิเมชัน	$\bar{X}$	S.D.	เกณฑ์วัดผล
1. การออกแบบหน้าจอแบบฝึกหัด	4.88	0.34	ดีมาก
2. ความเหมาะสมของขนาดและสีตัวอักษร	4.72	0.46	ดีมาก
3. ความเหมาะสมของจำนวนแบบฝึกหัด	4.84	0.37	ดีมาก
4. แบบฝึกหัดมีความถูกต้องและมีเนื้อหาสอดคล้องกับการเลือกซื้อคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	4.91	0.29	ดีมาก
คะแนนเฉลี่ยรวม	4.83	0.36	ดีมาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่าผลการประเมินคุณภาพในด้านการฝึกหัด พบว่าอยู่ในระดับ ดีมาก ค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.83 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.36

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความเห็นของกลุ่มตัวอย่างในด้านการออกแบบหน้าจอแบบฝึกหัด อยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก ความเหมาะสมของขนาดและสีตัวอักษรอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก ความเหมาะสมของจำนวนแบบฝึกหัดอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก และแบบฝึกหัดมีความถูกต้องและมีเนื้อหาสอดคล้องกับการเลือกซื้อคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก

5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการทำวิจัยเรื่องการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ประเภทการ์ตูนแอนิเมชันเรื่อง “การเลือกซื้อคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สำหรับบุคคลทั่วไป” สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

5.1.1 ด้านการ์ตูนแอนิเมชันในส่วนของการ์ตูนแอนิเมชันพบว่า ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.60 จัดอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.44 ซึ่งแสดงว่าผู้ตอบแบบประเมินทั้ง 30 ท่าน มีความเห็นที่สอดคล้องกัน ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่าการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ประเภทการ์ตูนแอนิเมชันเรื่อง “การเลือกซื้อคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์” ที่สร้างขึ้นมีเนื้อเรื่องที่น่าสนใจชวนให้ติดตาม โดยตัวเนื้อเรื่องสามารถสื่อความหมายได้อย่างชัดเจนและสามารถสร้างความสนุกสนานให้กับผู้ตอบแบบประเมินได้อย่างดีมาก

5.1.2 ด้านแบบฝึกหัด

ในส่วนของแบบฝึกหัด พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.83 จัดอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมากและมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.36 ซึ่งแสดงว่าผู้ตอบแบบประเมินทั้ง 30 ท่าน มีความเห็นที่สอดคล้องกัน ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่าการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ประเภทการ์ตูนแอนิเมชันเรื่อง “การเลือกซื้อคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สำหรับบุคคลทั่วไป” ที่สร้างขึ้นมีรูปแบบของเนื้อหาแบบฝึกหัดที่สอดคล้องกันอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ควรมีการใช้สื่อการสอนโดยใช้การ์ตูนแอนิเมชันที่หลากหลายและมีความแปลกใหม่เพิ่มขึ้นตามระดับความรู้และความสามารถของนักเรียน เช่น การฝึกการตั้งคำถามและตอบคำถามการให้นักเรียนบรรยายสรุปเนื้อหา การแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น

5.2.2 ควรมีการพัฒนาสื่อการเรียนประเภทการ์ตูนแอนิเมชันผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

5.2.3 เนื้อหาในบางช่วงอาจมีน้อยไปควรเพิ่มเติมหรือครอบคลุมเนื้อหาให้มีความมากขึ้นตามกลุ่มเป้าหมายที่นำเนื้อหาไปนำเสนอ

เอกสารอ้างอิง

- [1] สรชัย ชวรางกูร. 2550. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีต่อการ์ตูนแอนิเมชันรูปแบบ 2 มิติ และ 3 มิติ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ภาควิชาคอมพิวเตอร์ศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- [2] ปณิตดา สมตระกูล. 2552. การสร้างสรรค์คุณลักษณะตัวละคร และการออกแบบศิลปกรรมในการสร้างสรรค์งานแอนิเมชันจากพุทธประวัติ. ปริญญาโทศึกษาศาสตร์หบัณฑิต. สาขาวิชาวารสารสนเทศ ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [3] ปิยพล จุฬิทัตย์. 2548. การสร้างบทเรียนออนไลน์ เรื่อง กระบวนการออกแบบและสร้างแอนิเมชัน 2 มิติ โดยใช้ระบบการจัดการเรียนรู้. ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต. สาขาวิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

- [4] บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2543. วิจัย การวัดและการประเมินผล. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศรีอนันต์.
- [5] ทวีศักดิ์ กาญจนสุวรรณ. 2552. เทคโนโลยีมัลติมีเดีย (Multimedia technology). กรุงเทพมหานคร: เคทีพี คอมพ์ แอนด์ คอนซัลท์, บจก.
- [6] ทักษิณา กล่อมเกลี้ยง. 2553. การพัฒนาบทเรียนผ่านเว็บด้วยการ์ตูนแอนิเมชันภาษามือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้บกพร่องทางการได้ยิน. คุรุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต. สาขาวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

การรับรู้คำศัพท์ภาษาไทยในมณฑลยูนนานของนักเรียนชาวไทยที่เรียนภาษาไทย วิทยาลัยการท่องเที่ยวและการอาชีพมณฑลยูนนาน

ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

Vocabularies Cognition Dai Lue Language in Yunnan of Dai Lue students in Yunnan Provincial Tourism School in China

อาภาภรณ์ ดิษฐเล็ก

คณะศิลปศาสตร์/สาขาวิชาศึกษาทั่วไป, มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, apditl@rpu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันของนักเรียนชาวไทยที่เรียนภาษาไทยในมณฑลยูนนาน โดยศึกษาจากประชากรทั้งหมดคือ นักเรียนชาวไทยที่เรียนวิชาภาษาไทย ปีการศึกษา 2012 จำนวน 5 คน ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตการปกครองตนเองชนชาติไท-สิบสองปันนา เมืองเซียงรุ่ง ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เรื่อง “การใช้ภาษาไทย” และตารางการรับรู้คำศัพท์ของผู้บอกภาษา คำศัพท์ที่ใช้วิเคราะห์มี 10 หมวด คือ อวัยวะ คำเรียกเครือญาติในครอบครัว ตัวเลข สี เวลา สัตว์ ผลไม้ สิ่งของในห้องเรียน ดินฟ้าอากาศ อาหารและอุปกรณ์ทำครัวจำนวน 270 คำ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) นักเรียนชาวไทยส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยด้วยกันภายในครอบครัว แต่อาจมีการใช้ภาษาจีนและภาษาไทเงินบ้าง ทุกคนมีความสามารถในการฟังและพูดภาษาไทย แต่ไม่สามารถอ่านและเขียนภาษาไทยได้ 2) นักเรียนรับรู้คำศัพท์จำนวน 232 คำ หมวดคำศัพท์ที่รับรู้มากที่สุดคือ หมวดที่ 3 ตัวเลข และหมวดที่ 6 สัตว์ มีค่าร้อยละ 100.0 ส่วนหมวดคำศัพท์ที่ทุกคนรับรู้เป็นอันดับสุดท้ายคือ หมวดที่ 7 เวลา ร้อยละ 36.0

คำสำคัญ: การรับรู้คำศัพท์ภาษาไทย ภาษาไทยในมณฑลยูนนาน

Abstract

The purposes of this research were 1) to study primary data information about the use of Dai Lue language in daily life used by Dai Lue students 2) to study the Dai Lue vocabularies cognition of Dai Lue students. The populations consisted of 5 Dai Lue students who studied Thai language in Academic year 2012 from Yunnan Provincial Tourism School, and had the domicile in Xishuangbanna Dai Autonomous Prefecture, Jing-Hong city, The Republic of China. The research instruments were the interviews “Dai Lue language usage” and vocabularies cognition table. The 270 vocabularies used to analyzed were divided in 10 categories, which were body parts, kinship terms, numbers, colors, times, animals, fruits, classroom equipments, weather, foods, and kitchen wares. It was found that 1) Most Dai Lue students speak Dai Lue language with their family, but Chinese and Dai Kun are slightly used. Every students are able to listen and speak Dai Lue language, but they are unable to read and write. 2) The students comprehended 232 vocabularies. The most vocabularies were numbers and animals (100 percent). The least was times (36 percent).

Keywords : Vocabularies Cognition Dai Lue Language in Yunnan, Dai Lue language in Yunnan

1. บทนำ

มณฑลยูนนานอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน และเป็นมณฑลที่มีความหลากหลายทางด้านเชื้อชาติกลุ่มชนชาติที่มีวัฒนธรรมทั้งด้านสภาพวิถีชีวิตความเป็นอยู่และภาษาที่คล้ายคลึงกับชนชาติไทยในประเทศไทยมากที่สุดคือ ชาวไทลื้อ หรือที่ชาวจีนเรียกว่า “ได” (Dai) ชาวไทลื้ออาศัยอยู่ในดินแดนที่เรียกว่าสิบสองปันนา มี 3 เมืองสำคัญคือ เมืองฮาย (ไฮ) เมืองเชียงรุ่ง (เชียงรุ่ง) และเมืองล่า (หล่า) โดยมีเมืองเชียงรุ่งหรือที่ในภาษาจีนออกเสียงว่า จิ่งหง (景洪) เป็นเมืองเอก สาเหตุที่ภาษาไทลื้อและภาษาไทยมีความคล้ายกันเป็นเพราะทั้งสองภาษาอยู่ในตระกูลภาษาเดียวกัน ดังที่ Lu Sheng^[1] Li Fang-Kuei^[2] และสถาบันภาษาไทย กรมวิชาการ กระทรวง ศึกษาธิการ^[3] มีทัศนะในทำนองเดียวกันว่า ภาษาไทยกับภาษาไทลื้อสิบสองปันนาจัดอยู่ในตระกูลภาษาเดียวกันคือภาษาตระกูลไท แต่ทั้งสองภาษาต่างมีตัวอักษรที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง มีหน่วยเสียงพยัญชนะและหน่วยเสียงสระบางตัวที่แตกต่างกันไปบ้าง เช่น เงินในภาษาไทยกลาง ภาษาไทลื้อออกเสียงว่า จิ้น ซึ่งทวิ สว่างปัญญาณูกร^[4] อธิบายว่า “ภาษาพูดของไทลื้อสิบสองปันนาคคล้ายกับภาษาคนไทยของในอำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ส่วนอักขระดั้งเดิมที่พบในคัมภีร์ไบเบิลคล้ายกับตัวอักษรธรรมของภาคเหนือและภาคอีสาน” จากความคล้ายคลึงระหว่างภาษาไทยและภาษาไทลื้อในเมืองเชียงรุ่ง ประกอบกับที่ผู้วิจัยได้มีโอกาสสอนภาษาไทยให้กับนักเรียนวิทยาลัยการท่องเที่ยวและการอาชีพ มณฑลยูนนาน และทราบว่าในห้องเรียนประกอบด้วยนักเรียนชาวจีนและชนชาติอื่น ๆ ซึ่งรวมถึงชาวไทลื้อ ผู้วิจัย

สังเกตว่า นักเรียนที่เป็นชาวไทลื้อสามารถเรียนรู้คำศัพท์ ฟังและตอบบทสนทนาภาษาไทยได้เข้าใจถูกต้อง และรวดเร็วกว่านักเรียนคนอื่น แต่ประสบปัญหาในการออกเสียง คือมีการอ่านออกเสียงภาษาไทยที่ผิดเพี้ยนไป เช่น คำว่า พ่อ ออกเสียงเป็น ป้อ หัว ออกเสียงเป็น โห้ ผู้วิจัยจึงสนใจวิจัยเรื่องคำศัพท์ภาษาไทย

นอกจากนี้ ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้วิจัยสนใจวิจัยเรื่องดังกล่าว เพราะสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและยุคสมัย ทำให้เมืองเชียงรุ่งในปัจจุบันมีสภาพบ้านเมืองและวัฒนธรรมที่แตกต่างไปจากเดิม โดยเฉพาะสถานการณ์ของภาษาไทลื้อในปัจจุบันมีผู้ที่พูดและเขียนได้น้อยลงดังที่มานิช แดงคุ้ม^[5] กล่าวถึงสภาพการใช้ภาษาไทลื้อในเชียงรุ่งปัจจุบันว่า “ตามอาคาร โรงแรม และร้านค้าต่าง ๆ มักออกแบบในสถาปัตยกรรมแบบไทลื้อใช้ตัวอักษรภาษาจีนเขียนป้ายต่าง ๆ โดยกำกับอักษรไทลื้อไว้ด้านบน ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเมืองเชียงรุ่งใช้ภาษาจีนกลางเป็นภาษาหลัก ยกเว้นแต่ในหมู่บ้านไทลื้อที่เก่าแก่ที่คนสูงวัยยังคงใช้ภาษาไทลื้อในการติดต่อสื่อสารกัน วัยรุ่น ไทลื้อไม่สามารถติดต่อสื่อสารกันด้วยภาษาไทลื้อ แต่หันไปใช้ภาษาจีนกลางในการติดต่อสื่อสารกัน ยังคงมีเพียงผู้สูงอายุรุ่นเก่าที่ใช้ภาษาไทลื้อ”

ด้วยเหตุนี้ ภาษาไทลื้อจึงเป็นภาษาที่สมควรมีการอนุรักษ์และศึกษาเป็นอย่างยิ่ง โดยผู้วิจัยจะศึกษาสภาพการใช้ภาษาไทลื้อและการรับรู้คำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชาวไทลื้อที่เรียนภาษาไทยกับผู้วิจัย ที่วิทยาลัยการท่องเที่ยวและการอาชีพมณฑลยูนนาน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนว่า นักเรียนชาวไทลื้อมี

ลักษณะการใช้ภาษาไทยได้อย่างไร และยังคงสามารถรู้คำศัพท์ภาษาไทยที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันของคนได้มากน้อยเพียงใดเพื่อให้เกิดองค์ความรู้และเกิดความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับปัจจัยในการรับรู้คำศัพท์ภาษาไทย ซึ่งจะช่วยให้ผู้สอนภาษาไทยให้นักเรียนชาวไทยได้เข้าใจอิทธิพลของภาษาแม่ที่มีผลต่อการออกเสียงคำศัพท์ในภาษาไทยและอาจ เป็นแนวทางในการหาวิธีการอนุรักษ์ภาษาไทยในมณฑลยูนนานได้ในลำดับต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชาวไทย
- 2.2 เพื่อศึกษาการรับรู้คำศัพท์ภาษาไทยของนักเรียนชาวไทย

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ขอบเขตการวิจัย

- 1) ขอบเขตด้านประชากร

รายงานวิจัยนี้ศึกษาจากประชากรทั้งหมดคือ ผู้บอกภาษาที่เป็นนักเรียนชาวไทยที่เรียนวิชาภาษาไทย วิทยาลัยการท่องเที่ยวและการอาชีพมณฑลยูนนาน ปีการศึกษา 2012 จำนวน 5 คน ที่มีภูมิลำเนาอยู่ที่เมืองเซียงรุ้ง

- 2) ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยศึกษาแบบเรียนภาษาไทยที่บทยความและงานวิจัยเกี่ยวกับภาษาไทยทั้งในประเทศไทยและประเทศจีน เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาคำศัพท์ภาษาไทย ตลอดจนศึกษาหลักการเกี่ยวกับระบบเสียงภาษาไทยสำเนียงเมืองเซียงรุ้งในสิบสองปีนนา การจดบันทึกเสียงของคำศัพท์ภาษาไทยในงานวิจัยนี้ใช้ระบบสัทอักษรของอยู่เคียง แซ่โค้ว^[6] และ Lu Sheng^[7] เพื่อถอดเสียงคำศัพท์ของผู้บอกภาษา โดยศึกษาการรับรู้คำศัพท์

จำนวน 270 คำแบ่งคำศัพท์เป็น 10 หมวด คือ อวัยวะ คำเรียกเครือญาติในครอบครัว ตัวเลข สี กาลเวลา สัตว์ ผลไม้ สิ่งของในห้องเรียน ดินฟ้าอากาศ อาหาร และอุปกรณ์ทำครัว

3.2 เครื่องมือในการวิจัย

- 1) เครื่องมือในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย คือ แบบสัมภาษณ์เรื่อง “การใช้ภาษาไทย” เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์การรับรู้คำศัพท์ โดยสอบถามชื่อ นามสกุลของผู้บอกภาษา สมาชิกครอบครัว ลักษณะการใช้ภาษาไทยในครอบครัวและชีวิตประจำวันความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือคือ ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาและวิถีชีวิตของชาวไทย นำข้อมูลมาสร้างแบบสัมภาษณ์โดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทยและภาษาศาสตร์จำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาจีนจำนวน 2 ท่าน จากนั้นปรับปรุงตามคำแนะนำเพื่อให้เข้าใจชัดเจนมากขึ้น

- 2) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาการรับรู้คำศัพท์ภาษาไทยคือ ตารางการรับรู้คำศัพท์ของผู้บอกภาษา เป็นตารางที่ผู้วิจัยจัดบันทึกข้อมูลว่าผู้บอกภาษาสามารถรู้คำศัพท์ภาษาไทยแต่ละคำในแต่ละหมวดหรือไม่ วิธีการในการรวบรวมคำศัพท์ผู้วิจัยเริ่มจากการศึกษาเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาและวิถีชีวิตของชาวไทยสำรวจข้อมูลจากพิพิธภัณฑสถานนครคุนหมิงพิพิธภัณฑสถานหมู่บ้านชนเผ่ายูนนาน หมู่บ้านจำลองชนเผ่ายูนนาน นำข้อมูลที่ได้มาประกอบการตัดสินใจคัดเลือกคำศัพท์จากข้อมูลรายการคำศัพท์ที่มีผู้วิจัยหรือศึกษาเกี่ยวกับภาษาไทยในประเทศไทยและภาษาไทยหรือภาษาใดในมณฑลยูนนาน ดังนี้

(1) การศึกษาวิเคราะห์การใช้คำของคนไทลื้อสามารถบอกรายละเอียดเชิงคำจังหวัดพะเยาของ ชนนานท์ แสงศรีจันทร์^[8]

(2) ลักษณะของภาษาไทลื้อที่ตำบลป่าคาอำเภอท่าวังผาจังหวัดน่านของนิภา อัมพรพรดี^[9]

(3) The Dispersal Time of the Zhuang-Tai Ethnic Group ของ Huan Xin Qiu^[10]

(4) The Catchers in their Homeland on the Boundary Line- The society and Culture of Jinping Dai Ethnic Group ของ Dao Jie และ Shao Ying^[11]

(5) พจนานุกรมภาษาไต - จีน ของ Sun Hong Kai^[12] ซึ่งเป็นภาษาไตที่เมือง De Hong

นำรายการคำศัพท์จากแหล่งดังกล่าวมาพิจารณาคัดเลือกคำศัพท์แต่ละหมวด และสร้างตารางการรับรู้คำศัพท์โดยกำหนดคำศัพท์ภาษาไทยกลาง มีภาษาจีนกลางกำกับ ตรวจสอบความถูกต้องจากพจนานุกรมไทย-จีน ของ Xiao Shao Yun^[13] และคู่มือศัพท์แยกประเภท ไทย-จีน ของ Yun Bao Yu^[14] ทั้งนี้เพื่อให้ผู้บอกภาษาและผู้วิจัยสื่อสารถึงคำศัพท์ได้เข้าใจตรงกันนำตารางคำศัพท์ที่ได้ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วปรับปรุงตามคำแนะนำ เพื่อให้เป็นคำศัพท์ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตประจำวันของชาวไทลื้อมากขึ้นนำตารางการรับรู้คำศัพท์ที่ได้ไปจดบันทึกว่าผู้บอกภาษาแต่ละคนทราบคำศัพท์ภาษาไทลื้อของคำศัพท์ที่กำหนดให้หรือไม่ และจดบันทึกการออกเสียงคำศัพท์ของผู้บอกภาษาประกอบ

3.3 การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ภาษาไทลื้อของผู้บอกภาษาจากการ

สัมภาษณ์เรื่อง “การใช้ภาษาไทลื้อ” และบันทึกผลการรับรู้คำศัพท์ของผู้บอกภาษาในตารางการรับรู้คำศัพท์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยวิเคราะห์การรับรู้คำศัพท์ของผู้บอกภาษาทุกคนโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละการรับรู้คำศัพท์แต่ละหมวด นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาพิจารณาประกอบ จากนั้นนำเสนอผลการศึกษาแบบพรรณนาวิเคราะห์

4. สรุปผลการวิจัย

4.1 ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนชาวไทลื้อ

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์การใช้ภาษาไทลื้อของผู้บอกภาษาจำนวน 5 คน เป็นเพศหญิง 4 คน และเพศชาย 1 คน พบว่า ผู้บอกภาษามีช่วงอายุระหว่าง 17-19 ปี ผู้บอกภาษาจำนวน 4 คนมีชื่อภาษาไทลื้อ ทุกคนมีชื่อเป็นภาษาจีน เพื่อความสะดวกในการใช้ชีวิตประจำวันการทำงานและการศึกษา ผู้บอกภาษาที่เป็นผู้หญิงจะใช้คำจีนต้นชื่อว่า “อี่” นำหน้าชื่อและเป็นคำนำหน้าชื่อสำหรับหญิงสาวที่ยังไม่ได้แต่งงานหรือญาติที่มีอาวุโสกว่าเป็นผู้ตั้งชื่อให้ส่วนใหญ่มักทราบความหมายของชื่อตนเอง คำที่ใช้ในการตั้งชื่อเป็นคำที่ยังมีใช้กันในปัจจุบันและเป็นคำที่มีความหมายที่ดีสมาชิกในครอบครัวมีหลายช่วงอายุ เมื่อแต่งงานแล้วยังมักอาศัยอยู่ร่วมกัน สมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่เป็นชาวไทลื้อแต่มีบางครอบครัวที่มีสมาชิกเป็นคนชนชาติอื่น คือ ชนชาติลาว และชนชาติไทเงิน

ผู้บอกภาษาส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทลื้อภายในครอบครัว แต่อาจมีการใช้ภาษาจีนและภาษาไทยบ้าง ผู้บอกภาษาทุกคนสามารถฟังและพูดภาษาไทลื้อ แต่ไม่สามารถอ่านและเขียนภาษาไทลื้อได้เนื่องจากไม่มีความรู้เรื่องตัวอักษรไทลื้อ โดยอาศัยเรียนฟังและพูดภาษาไทลื้อจากบุคคลในครอบครัว

หากสนใจคำศัพท์หรือตัวอักษรใดเพิ่มเติมจะซักถามจากญาติหรือศึกษาจากแบบเรียนที่หามาได้ด้วยตนเอง ผู้บอกภาษาบางคนเรียนเฉพาะในช่วงปิดภาคการศึกษา จึงทำให้ไม่ได้เรียนอย่างต่อเนื่องเท่าที่ควร ในขณะที่บางคนเรียนจากยายซึ่งปัจจุบันเสียชีวิตแล้ว การเรียนรู้จึงมีข้อจำกัดพอสมควร ในชุมชนมีการสอนภาษาไทยที่วัดจึงมีเพียงผู้ชายเท่านั้นที่เรียนได้ เพราะต้องบวชและเรียนจากพระที่วัดในหมู่บ้าน ปัจจุบันมีสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาบางแห่งของประเทศจีนที่เปิดการเรียนการสอนทางด้านภาษาไทยโดยตรง เพื่อรักษาภาษาไทยให้คงอยู่ต่อไป ผู้บอกภาษาทุกคนมีความเห็นตรงกันว่าภาษาไทยคือ “พูดไม่ยาก แต่เขียนยาก” ทำให้ปัจจุบันมีผู้รู้ภาษาไทยอยู่ในช่วงจำกัด ครอบครัวที่มีผู้รู้ภาษาไทยยังคงใช้ภาษาไทยสื่อสารกันได้แต่ส่วนใหญ่มักใช้ภาษาจีนสื่อสารกันในชีวิตประจำวัน

4.2 การรับรู้คำศัพท์ของนักเรียนชาวไทยเชื้อ

ผู้บอกภาษารับรู้ศัพท์ภาษาไทยจำนวน 232 คำจากคำศัพท์ 10 หมวด ดังนี้

หมวดที่ 1 อยุ่จะจำนวน 20 คำ คำศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทุกคนทราบภาษาไทยมี 13 คำเช่น หัว /ho:⁴/ หน้า /na:⁵/ คาง /ka:¹/ ตา /ta:⁴/จุมก /hu:⁴ daŋ³/ ปาก /sop⁴/ ฟัน /khew⁶/ หู /hu:⁴/ คำที่ทราบ 4 คน มี 3 คำ ได้แก่ผม /phom⁴/ สมอง /ɤk⁶ ho:⁴/ คำที่ทราบ 3 คน มี 2 คำ ได้แก่แก้ว /khon⁴ ta:⁴/ มือ /mu:⁶/ คำที่ทราบ 2 คน มี 2 คำ ได้แก่ขา /kha:⁴/เท้า /kha:⁴/

หมวดที่ 2 คำเรียกเครือญาติในครอบครัวจำนวน 30 คำ คำศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทุกคนทราบภาษาไทยมี 17 คำเช่น ย่า /ja:¹/ ยาย /thaw² jɨŋ⁴/me:² ʔu:⁴/ พ่อ /po:⁴/แม่ /me:⁶/ ลุง /loŋ⁴ ɨŋ¹ po:⁵/ ป้า /loŋ⁴ ɨŋ¹ me:⁵/ น้าสาว /na:² la:⁵/ น้าเขย /na:² khɤ:⁴/ พ่อตา /po:⁶ do:⁴/ แม่ยาย /me:⁶ do:⁴/

สามี/ผัว /pho:⁵/ ภรรยา/เมีย /me:³/ พี่ชาย /pi:⁶ ca:⁶/ พี่สาว /pi:⁶ jɨŋ³/ /pi:² na:⁶/ คำที่ทราบ 4 คน มี 6 คำ ได้แก่ ตา /thaw² ca:⁴/ po:² ʔu:⁴/ น้องสาว /no:⁴ jɨŋ³/ น้องชาย /no:⁴ ca:⁶/ หลาน /la:⁴/ น้องสะใภ้ /no:⁴ paj⁶/ หลาน /lin⁴/ คำที่ทราบ 3 คน มี 3 คำ ได้แก่ ปู่ /pu:⁴/ ลูกสะใภ้ /lu:² paj⁶/ ลูกเขย /lu:² khɤ:⁴/ คำที่ทราบ 2 คน มี 1 คำ ได้แก่พี่สะใภ้ /pi:⁶ paj⁶/ คำที่ไม่มีผู้ทราบ มี 3 คำ ได้แก่ น้าชาย อา ลูกพี่ลูกน้อง

หมวดที่ 3 ตัวเลขจำนวน 30 คำผู้บอกภาษาทุกคนทราบภาษาไทยที่รู้ครบทั้ง 30 คำเช่น ศูนย์ /sun⁴/ หนึ่ง /nuŋ⁴/ สอง /so:⁴/ สาม /sa:⁴/ สี่ /si:⁶/ ห้า /ha:⁵/ หก /hok⁴/ เจ็ด /cet⁴/ แปด /pet⁴/ เก้า /kaw⁵/สิบ /sip⁴/ สิบเอ็ด /sip⁴ ʔet⁴/ยี่สิบ /sa:¹/ ร้อย /ho:¹/ พัน /pan³/ หมื่น /muŋ⁴/ แสน /sɛ:⁴/ ล้าน /la:¹/ สิบล้าน /sip⁴ la:¹/ ร้อยล้าน /ho:¹ la:¹/ พันล้าน /pan³ la:¹/ หมื่นล้าน /muŋ⁴ la:¹/

หมวดที่ 4 สี จำนวน 20 คำคำศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทุกคนทราบภาษาไทยมี 17 คำ เช่น ขาว /kha:⁴/ ดำ /dam⁴/ เขียว /khew⁴/ ฟ้า /mun⁴/ น้ำเงิน /mun⁴/ ส้ม /cok⁴/ แดง /deŋ⁴/ เหลือง /lɤ:⁴/ เงิน /ŋuŋ¹/ ทอง /kam¹/ อ่อน /si:⁴ ʔo:⁵/ผู้บอกภาษากล่าวว่า mun⁴ หมายถึง สีฟ้าและสีน้ำเงินส่วน lɤ:⁴ หมายถึง สีเหลืองและสีครีมคำที่ไม่มีผู้ทราบมี 3 คำ ได้แก่เทา น้าตาลเสด

หมวดที่ 5 กาลเวลา จำนวน 50 คำคำศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทุกคนทราบภาษาไทยมี 18 คำเช่น วัน /wan⁴/ เดือน /dɤ:⁴/ วันนี้ /wan¹ ni:¹/พรุ่งนี้ /wan¹ phuk⁴/ เมื่อวานนี้ /tɛ:¹ wa:³/ปี /pi:⁴/ ชั่วโมง /ta:³ na:² li:⁵/li:⁵/ครึ่งชั่วโมง /khuŋ¹ ta:³ na:² li:⁵/ตี /ta:³/ เช้า /ka:¹ naj³/ บ่าย /la:² lian⁴/ ค่ำ /kham⁶/

กลางวัน /ka:ŋ¹ wan⁴/ กลางคืน /ka:ŋ¹ khu:n⁴/ ปีนี้ /pi:² ni:²/ ปีหน้า /pi:² na:⁵/ ปีที่แล้ว /pi:² thx:n⁵/

คำที่ทราบ 4 คน มี 13 คำ ได้แก่ มกราคม /dx:n⁴ nuŋ⁴/ กุมภาพันธ์ /dx:n⁴ sw:ŋ⁴/ มีนาคม /dx:n⁴ sa:m⁴/ เมษายน /dx:n⁴ si:⁶/ พฤษภาคม /dx:n⁴ ha:⁵/ มิถุนายน /dx:n⁴ hok⁴/ กรกฎาคม /dx:n⁴ cet⁴/ สิงหาคม /dx:n⁴ pɛt⁴/ กันยายน /dx:n⁴ kaw⁵/ ตุลาคม /dx:n⁴ sip⁴/ พฤศจิกายน /dx:n⁴ sip⁴ ?ɛt⁴/ ธันวาคม /dx:n⁴ sip⁴ sw:ŋ⁴/ เข้าครัว /ka:ŋ¹ naj³ caw²/

คำที่ทราบ 3 คน มี 3 คำ ได้แก่ อดีต /pi:² kaw²/ /pi:² ko:n⁵/ ปัจจุบัน /dew⁵ ni:⁵/อนาคต /tha² nɔ:ŋ¹/ คำที่ทราบ 2 คน มี 1 คำ ได้แก่ เมื่อก่อน /tɛ:¹ wa:³/ คำที่ทราบ 1 คน มี 8 คำ ได้แก่ วันจันทร์ /wan⁴ cɛn⁴/ วันอังคาร /wan⁴ khan⁴/ วันพุธ /wan⁴ put⁴/ วันพฤหัสบดี /wan⁴ phat⁴/ วันศุกร์ /wan⁴ suk⁴/ วันเสาร์ /wan⁴ saw¹/ วันอาทิตย์ /wan⁴ tit⁴/ มะรืนนี้ /mɔ:⁶ hu:⁵/ คำที่ไม่มีผู้ทราบมี 7 คำ ได้แก่ สัปดาห์/อาทิตย์ วินาที นาฬิกา สาย ยืน พ.ศ. ค.ศ.

ผู้บอกภาษาอธิบายคำศัพท์เกี่ยวกับเวลาเพิ่มเติมดังนี้

- 1) คำว่า “ชั่วโมง” มีคำศัพท์ใช้ 2 คำ คือ ta:³ na:² li:⁵ และ li:⁵
- 2) คำว่า “นาฬิกา” และ “ตี” ใช้คำศัพท์เดียวกันคือ ta:³ เช่น sw:ŋ⁴ ta:³ (02.00 น.)
- 3) ช่วงเวลาในแต่ละวันคือ เวลา 06.00-12.00 น. เรียกว่า ka:ŋ¹ naj³ เวลา 17.00-18.00 น. เรียกว่า la:² lian⁴ เวลา 13.00-16.00 น. เรียกว่า khaw² ŋai¹ เวลา 19.00-05.00 น. เรียกว่า ka:ŋ¹ khu:n⁴
- 4) ผู้บอกภาษาอธิบายว่า คำที่ใช้เรียกวันไม่นิยมเรียกชื่อวัน แต่มักใช้การเรียกวันตามจันทร์คติ

คือใช้คำว่า “คำ” และ “แรม” คำว่า “คำ” ออกเสียงว่า kam และ “แรม” ออกเสียงว่า re:n⁴

5) ผู้บอกภาษาอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับคำศัพท์ที่ใช้เรียกปีว่า ชาวไทลื้อจะใช้การนับปีของไทลื้อ ตามปีนักษัตร คือ ปีชวด /pi:² nu:⁴/ ปีฉลู /pi:² how²/ ปีขาล /pi:² sx:⁵/ ปีเถาะ /pi:² ka² ta:⁵/ ปีมะโรง /pi:² nak⁴/ ปีมะเส็ง /pi:² ŋu:¹/ ปีมะเมีย /pi:² ma:⁶/ ปีมะแม /pi:² be:⁵/ ปีวอก /pi:² wɔ:k³/ ปีระกา /pi:² kaj⁴/ ปีจอ /pi:² ma:⁴/ ปีgun /pi:² mu:⁴/

หมวดที่ 6 สัตว์ จำนวน 20 คำ ผู้บอกภาษาทุกคนทราบภาษาไทยลื้อครบทั้ง 20 คำ เช่น ช้าง /ca:ŋ¹/ ม้า /ma:¹/ วัว /ho:¹/ ควาย /khwa:¹/ นก /nok⁴/ หมู /mu:⁴/ ลิง /wɔ:k⁵/ ไก่ /kaj⁴/ เสือ /sx:⁴/ กวาง /kwa:ŋ⁴/ ปลา /pa:⁴/ แมว /mɛ:w⁶/ หมา/สุนัข /ma:⁴ /หนู /nu:⁴/ หมี /mi:⁴/ งู /ŋu:¹/

หมวดที่ 7 ผลไม้ จำนวน 20 คำ คำศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทุกคนทราบภาษาไทยลื้อ มี 8 คำ ได้แก่ กล้วยหอม /ko:⁵/ ขนุน /mi:²/ มะพร้าว /pa:w⁴/ ส้ม /cuk⁴/ แดงโม /tɛ:ŋ¹ nam²/ มะม่วง /mo:ŋ¹/ สาลี่ /li:²/ สับปะรด /khe:¹ nɛt⁴/ คำที่ทราบ 4 คนมี 2 คำ ได้แก่ มะขาม /kha:m⁴/ ส้มโอ /puk⁴/ คำที่ทราบ 3 คน มี 1 คำ ได้แก่ ทับทิม /ma:k⁶ koŋ³ keŋ³/ คำที่ไม่มีผู้ทราบมี 9 คำ ได้แก่ มะละกอ เงาะ ทุเรียน มังคุด ชมพู่ ลิ้นจี่ ลำไยฝรั่ง แอปเปิ้ล

หมวดที่ 8 สิ่งของในห้องเรียน จำนวน 20 คำ คำศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทุกคนทราบภาษาไทยลื้อ มี 8 คำ ได้แก่ โต๊ะ /cɔ:⁵/ เก้าอี้ /taŋ⁵/ ปากกา /pa:k⁶ ka:⁴ / /pi:² sop⁴ / /pi:² nam¹/ หน้าต่าง /pa:² tu:² pɔŋ² / /pɔŋ² / ประตู /pa:² tu:⁴ / กระดาษ /ce:³ / /ka⁴ da:⁴ / ไม้กวาด /yu:¹ / พู่กัน /pi² hun¹ / คำที่ทราบ 4 คน มี 3 คำ ได้แก่ ดินสอ /din³ sw:⁴ / สมุด /pɔ:b⁴ / หนังสือ /pɔ:b⁴ / คำที่ไม่มีผู้ทราบมี 9 คำ ได้แก่ ยางลบ กระดาน

คำแปรงลบกระดาน ซอ ลัก กบเหลาดินสอ ถึงขยะ
ไม้ถูกพื้นกลองดินสอ ไม้บรรทัด ผู้บอกภาษากว่าว่า
/pɔ:b⁴/ เป็นคำที่ใช้เรียกได้ทั้งสมุดและหนังสือ

หมวดที่ 9 ดินฟ้าอากาศ จำนวน 20 คำ
คำศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทุกคนทราบภาษาไทย มี 14
คำเช่น ลม /lum¹/ หนาว /na:w⁴/ ร้อน /ho:n⁴/ เย็น
/jin⁴/ ฝนตก /fon⁴ tok⁴/ ฟ้าผ่า/fa:¹ pha:¹/ ฟ้าแลบ
/fa:¹ phe:⁴/ แดด /de:t⁴/ ฤดูร้อน /dɔ:n³ ho:n⁴/ ฤดูฝน
/dɔ:n³ fon⁴/ ฤดูหนาว /dɔ:n³ yin⁴/ คำที่ทราบ 4 คน
มี 1 คำ ได้แก่ ครัว /fa:¹ mu:t²/ คำที่ทราบ 1 คน มี 1
คำ ได้แก่ ลูกเห็บ /mak⁴ hep⁴/ คำที่ไม่มีผู้ทราบมี 4
คำ ได้แก่ พายุ เมฆ หิมะ หมอก

หมวดที่ 10 อุปกรณ์ทำครัวและอาหาร
จำนวน 40 คำ คำศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทุกคนทราบ
ภาษาไทย มี 22 คำเช่น หม้อ /mo:⁵/ ทัพพี ตะหลิว
/cɔ:n¹/ มีด /pha:⁶/ เขียง /fa:⁵/ เตา /ta:w¹/ น้ำปลา
/nam¹ pa:⁴/ น้ำส้มสายชู /nam¹ chu:⁴/ เกลือ /kr:⁴/
พริก /pik⁴/ ก๋วยเตี๋ยว /khaw² so:j⁴/ ข้าวผัด /khaw²
kho:²/ ไข่เจียว /khaj⁵ jin⁴/ แก้ม /kr:⁵ jim³/ จืด /kr:⁵
ca:n⁵/ หวาน /wa:n⁴/ เปรี้ยว /so:m⁵/ เผ็ด /phet⁴/ ขม
/khom⁴/ คำที่ทราบ 4 คน มี 9 คำ ได้แก่ กระทะ
/mo:² kha:n⁴/ /mo:² kho:⁴/ กาดม่น้ำ /ko:n² nam¹
ho:n⁴/ ซาม /wan⁵/ pha:n⁵/ งาน /wan⁵/ pha:n⁵/ ซ้อน
/cɔ:n¹/ ตะเกียบ /thu:⁵/ แกงจืด /nam⁵ khe:³/ แกง
ส้ม /nam⁵ khe:³ som² phet⁴/ แกงเผ็ด /nam⁵
khe:³ phet⁴/ คำที่ทราบ 3 คน มี 4 คำ ได้แก่ ถ้วย
/wan⁵ ke:w⁵/ ผงชูรส /kr:¹ wa:n⁴/ ใก่ย่าง /kaj⁵ ?en³/
ต้มยำ /nam⁵ khe:³ som²/ คำที่ทราบ 2 คน มี 2 คำ
ได้แก่ ไข่ดาว /khaj⁵ man⁴/ ส้มตำ /so:⁴ ko:j⁴ ɲo:n⁴/
คำที่ไม่มีผู้ทราบมี 3 คำ ได้แก่ ครัว ส้อม ตู้อึ่งนึ่ง

การรับรู้คำศัพท์แต่ละหมวดของผู้บอก
ภาษาแต่ละคนปรากฏข้อมูลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 คำร้อยละการรับรู้คำศัพท์ภาษาไทย
จำแนกตามรายบุคคล

หมวด คำศัพท์	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5
1	95.0	95.0	90.0	75.0	80.0
2	90.0	90.0	80.0	83.3	56.7
3	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
4	85.0	85.0	85.0	85.0	85.0
5	70.0	86.0	62.0	68.0	36.0
6	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
7	50.0	50.0	55.0	55.0	40.0
8	55.0	55.0	55.0	55.0	40.0
9	80.0	75.0	75.0	75.0	70.0
10	85.0	90.0	87.5	77.5	65.0

จากตารางพบว่า ผู้บอกภาษาแต่ละคนรับรู้
คำศัพท์แตกต่างกัน และภาพรวมการรับรู้คำศัพท์แต่
ละหมวดของผู้บอกภาษาปรากฏข้อมูลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ภาพรวมคำร้อยละการรับรู้คำศัพท์
ภาษาไทย

หมวด คำศัพท์	ไม่มีผู้ รับรู้	รับรู้ 1 คน	รับรู้ 2 คน	รับรู้ 3 คน	รับรู้ 4 คน	รับรู้ 5 คน
1	0.0	0.0	10.0	10.0	15.0	65.0
2	10.0	0.0	3.3	10.0	20.0	56.7
3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	100.0
4	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	85.0
5	14.0	16.0	2.0	6.0	26.0	36.0
6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	100.0
7	45.0	0.0	0.0	5.0	10.0	40.0
8	45.0	0.0	0.0	0.0	15.0	40.0
9	20.0	5.0	0.0	0.0	5.0	70.0
10	7.5	0.0	5.0	10.0	22.5	55.0

คำศัพท์หมวดที่ผู้บอกภาษารับรู้มากที่สุดคือ หมวดที่ 3 ตัวเลข และหมวดที่ 6 สัตว์ ส่วนคำศัพท์ หมวดที่ผู้บอกภาษาทุกคนไม่รับรู้อะไรมากที่สุด คือ หมวด 7 ผลไม้ และหมวดที่ 8 สิ่งของในห้องเรียน แม้ผลการศึกษา พบว่าส่วนใหญ่ยังพอจะ รับรู้คำศัพท์ มีเพียง 3 หมวดคือ หมวดกาลเวลา ผลไม้ และสิ่งของในห้องเรียน ที่มีคำร้อยละในการ รับรู้คำศัพท์ครบทุกคนไม่ถึงร้อยละ 50.0 แต่การที่มี ผู้บอกภาษาที่ไม่ทราบคำศัพท์ภาษาไทยก็เป็สิ่งที สมควรนำมาพิจารณา เพื่อหาหนทางแก้ปัญหา และ ขยายวงความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ภาษาไทยมากยิ่งขึ้น

5. อภิปรายผล

5.1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ภาษา
ไทลื้อของนักเรียนชาวไทลื้อ พบว่าผู้บอกภาษามี
ความรู้ทางด้านภาษาพูดมากกว่าภาษาเขียน ทุกคนรู้ ภาษาพูดแต่ไม่สามารถเขียนตัวอักษรไทลื้อได้เพราะ ไม่ได้เรียนการเขียนอักษรไทลื้อผู้ที่มีโอกาสศึกษา อักษรไทลื้อในหมู่บ้านมีเพียงเฉพาะผู้ชายเท่านั้น โดยมักจะบวชเณรและเรียนกับพระที่วัดในหมู่บ้าน และผู้บอกภาษาให้สัมภาษณ์ว่า คำศัพท์ที่พวกเขาไม่ รู้ หากนำกลับไปถามญาติผู้ใหญ่คงจะทราบดี จึง สอดคล้องกับที่มีผู้ให้ทัศนะไว้ว่าคนไทลื้อรุ่นหลัง แม้จะพูดภาษาไทลื้อได้แต่ก็รู้หนังสือ ไทลื้อน้อยลง ทุกที ยิ่งตัวหนังสือ ไทลื้อมีทั้งแบบเก่าและแบบใหม่ ก็ทำให้เป็นภาระแก่ผู้ต้องการเรียนรู้มากขึ้น สมัยก่อนภาษาไทลื้อ ก็เช่นเดียวกับภาษาไทยหรือ ภาษาไทอื่น ๆ ส่วนใหญ่จะใช้กันแต่ภาษาพูด ผู้ที่จะ ได้เรียนตัวหนังสือ ต้องไปเรียนที่วัด โดยบวชเป็น เณรหรือพระ การใช้ตัวหนังสือ มีแต่ในรั้วในวัง หน่วยการปกครอง หรือในหมู่บ้านชั้นสูงชาวบ้าน

ทั่วไป โดยเฉพาะผู้หญิงรู้แต่ภาษาพูดเท่านั้น^[15] ผลการวิจัยยังพบว่า หญิงชาวไทลื้อที่สนใจภาษา ไทลื้ออย่างแท้จริง ต้องสอบเข้าเรียนในสถาบัน การศึกษาที่มีการเรียนการสอนภาษาไทลื้อ จึงจะ สามารถเรียนได้ ผู้บอกภาษาจึงต่างคาดหวังว่าจะมี การขยายโอกาสในการศึกษาภาษาไทลื้อมากขึ้นใน อนาคต นอกจากนั้นยังมีข้อสังเกตว่าเยาวชนรุ่น ต่อไปอาจจะใช้ภาษาไทลื้อสนทนากันน้อยลง เพราะ รู้คำศัพท์ในวงที่จำกัดกว่าคนรุ่นก่อน

5.2 การรับรู้คำศัพท์ภาษาไทลื้อของนักเรียน ชาวไทลื้อ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1) ผู้บอกภาษาแต่ละคนรับรู้ คำศัพท์แต่ละ
หมวดแตกต่างกัน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ คำศัพท์
ภาษาไทลื้อคือ ความสนใจในเรื่องภาษาและ
สภาพแวดล้อมในการ ใช้ภาษา ผลการศึกษาพบว่ามี เพียงคำศัพท์หมวดที่ 3 และ 6 เท่านั้นที่ทุกคนรับรู้ ภาษาไทลื้อในร้อยละเท่ากันคือ ร้อยละ 100.0 ซึ่ง ความสนใจในภาษาไทลื้อมีอิทธิพลต่อการรับรู้ คำศัพท์ดังที่ผู้บอกภาษาส่วนใหญ่ทราบความหมาย ของชื่อตน เพราะเคยสอบถามจากญาติผู้ใหญ่ที่ตั้งชื่อ ให้ บางคนยังต้องการศึกษาภาษาไทลื้อด้วยตนเอง โดยเืมแบบเรียนจากเพื่อนที่ศึกษาสาขาวิชาภาษาไท ลื้อที่สถาบันการศึกษาอื่น ส่วนปัจจัยด้านสภาพ แวดล้อมการใช้ภาษานั้นคือการที่ผู้บอกภาษามี โอกาสพูดภาษาไทลื้อเฉพาะภายในครอบครัว และ จำเป็นต้องใช้ภาษาจีนกลางสื่อสารกัน ใน ชีวิตประจำวันในสังคม ทำให้เกิดการผสมกลมกลืน ทางภาษาและอิทธิพลของภาษาของชนกลุ่มใหญ่ ดังที่โลวเรน ขนิษฐานันท์^[16] กล่าวว่า “การเป็นชน กลุ่มน้อยต้องเรียนรู้ภาษาของชนกลุ่มใหญ่หรือภาษา ราชการด้วย ทำให้ชนกลุ่มน้อยกลายเป็นผู้รู้สอง

ภาษา โดยเฉพาะพวกเด็กรุ่นใหม่ และมีสิ่งที่เป็นผลตามมาก็ประการหนึ่งคือ ภาษาของชนกลุ่มน้อยจะได้รับอิทธิพลไปจากภาษาของชนกลุ่มใหญ่ด้วย

ผู้วิจัยมีทัศนะเพิ่มเติมว่า แม้ผู้บอกภาษาสนใจศึกษาภาษาไทยจากแบบเรียนด้วยตนเอง แต่แบบเรียนดังกล่าวมีคำอธิบายเป็นภาษาจีน มีวิธีการเขียนอักษรไทยตามรูปแบบใหม่ ไม่แยกพยัญชนะเดี่ยวหรือควบกล้ำ สิ่งสำคัญที่ควรคำนึงอีกประการหนึ่งคือ เมื่อชาวไทลื้อรุ่นใหม่มีโอกาสใช้ภาษาไทยน้อย ใช้เมื่ออยู่ที่บ้านหรือพูดกับเพื่อนที่เป็นชาวไทลื้อในโรงเรียนเท่านั้น และระบบการเรียนการสอนที่ประเทศจีนนักเรียนส่วนใหญ่พักอาศัยในหอพักที่โรงเรียนมากกว่าเดินทางกลับบ้านทุกวัน ทำให้ผู้บอกภาษาอยู่ในสถานการณ์ที่ใช้ภาษาจีนกลางมากกว่าภาษาไทย ประเด็นเหล่านี้ ทำให้ผู้บอกภาษาไม่อาจทราบคำศัพท์ภาษาไทยได้ครบ

2) *หมวดคำศัพท์ที่ผู้บอกภาษามีการรับรู้มากที่สุดคือ หมวดตัวเลขและสัตว์* อาจเป็นเพราะคำศัพท์ในหมวดนี้เป็นเรื่องใกล้ตัวที่เรามักจะเริ่มเรียนรู้ การรู้ตัวเลขมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพราะจะช่วยให้ดำรงชีวิตได้สะดวกมากขึ้น ส่วนการเรียนรู้คำศัพท์เกี่ยวกับชื่อสัตว์เป็นคำพื้นฐานที่ผู้ปกครองสมาชิกในครอบครัวมักจะสอนเด็กบุตรหลานของตนเช่นเดียวกัน ส่วนหมวดคำศัพท์หมวดที่มีการรับรู้ น้อยคือ หมวดกาลเวลา ผลไม้ และสิ่งของในห้องเรียน ซึ่งมีคำร้อยละในการรับรู้คำศัพท์ครบทุกคนไม่ถึงร้อยละ 50.0 อาจเป็นเพราะการเรียกวันเวลาต่างๆ มักนับและมีชื่อเรียกตามภาษาจีน เนื่องจากวันเวลาต่าง ๆ มีความจำเป็นต้องใช้สื่อสารกับคนอื่นในสังคมให้เกิดความเข้าใจตรงกันและต้องมีการลงบันทึกเอกสารทางราชการต่างๆ เป็นภาษาจีนกลาง

ซึ่งเป็นภาษามาตรฐานของประเทศจีน ส่วนชื่อผลไม้เป็นคำที่ต้องใช้สื่อสารกับผู้อื่น อาทิ การแลกเปลี่ยนซื้อขายกับคนในสังคมที่ไม่ได้มีเฉพาะแต่ชาวไทลื้อ

3) *ภาษาไทยกลางและภาษาไทยลื้อใช้คำศัพท์และออกเสียงต่างกัน โดยมีความใกล้เคียงกับภาษาไทยถิ่น* ผลการวิจัยพบว่ามีคำที่ใช้ต่างกัน 119 คำ ทั้งลักษณะที่ตัดคำให้สั้นลงเช่น *วันอาทิตย์* wan¹ ?a:¹ thit⁴ ภาษาไทลื้อใช้ว่า wan⁴ tit⁴ *มะขาม* ma?⁴ kha:m⁴ ภาษาไทลื้อใช้ว่า kha:m⁴ และประเด็นสำคัญคือ มักพบคำที่ภาษาไทยใช้ตรงกับภาษาไทยถิ่นเหนือ เช่น *แม่ยาย* me:³ ja:j⁴ ภาษาไทลื้อใช้ว่า me:⁶ do:ŋ⁴ ใกล้เคียงกับภาษาไทยถิ่นเหนือที่เรียกว่า แม่ดองหรือแม่เมย *ไม้กวาด* mai⁴ kwa:t² ภาษาไทลื้อใช้ว่า yu:¹ ภาษาไทยถิ่นเหนือมีคำว่า ยู หมายถึงภูผา ไม้ภูผาเรียกว่า ไม้ยู สอดคล้องกับที่ Gao Lishi^[18] อธิบายว่า คนไทแต่ละกลุ่มในประเทศจีน ประเทศไทย ประเทศลาว และคนไทใหญ่รัฐฉานในประเทศเมียนมาร์มีการใช้คำศัพท์ที่ใกล้เคียงกันหรือร่วมกันประมาณร้อยละ 60-70 และได้วิเคราะห์การใช้ภาษาของคนไทลื้อในสิบสองปันนากับภาษาล้านนาในภาคเหนือของประเทศไทยว่า คล้ายคลึงกันแต่มีความแตกต่างกันบ้างคล้ายกับภาษาถิ่นต่างๆ ในประเทศจีน และตรงกับทัศนะของเจีย แยนจง^[19] ที่อธิบายว่า ภาษาไทลื้อได้มีวิวัฒนาการอย่างเชื่องช้าคำบาลีสันสกฤตน้อยมาก ราชศัพท์ก็มีลักษณะแบบง่ายๆ คำพม่าและคำภาษาอังกฤษมีไม่กี่คำ ภาษาไทลื้อก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครองนั้น นอกจากมีคำจีนโบราณที่ได้ผสมผสานกับคำไทเดิมจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของคำพื้นฐานของคำไทลื้อแล้วคำที่ยืมจากภาษาถิ่นจีน ยูนนานยังไม่มาก มองในภาพรวมแล้ว ภาษาไทลื้อยังมีลักษณะดั้งเดิมอยู่ค่อนข้างมากผล

การศึกษา ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของพรสวรรค์ พลอยแก้ว^[17] ที่พบว่า ภาษาถิ่นที่บ้านต้นมะแฟน (ถิ่นเมืองวะ) น่าจะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับภาษาชาน (ตอนเหนือ) ภาษาถิ่นเชียงรุ่ง ภาษาถิ่นเชียงตุง ภาษาไทขาว ภาษาไทดำ ภาษาไทแดง ส่วนภาษาไทลื้อ (ถิ่นเมืองยอง) น่าจะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับภาษาไทยเหนือภาษาน่าน ภาษาแพร์ ดังนั้น ภาษาไทลื้อจึงมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดที่คล้ายคลึงภาษาไทยถิ่นเหนือ

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

6.1.1 ผู้สอนภาษาไทยให้ชาวไทลื้อ หรือผู้พูดภาษาไทยถิ่นอื่น ๆ ควรกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้และรักภาษาของตนเอง เพราะความสนใจในการเรียนรู้เป็นปัจจัยสำคัญในการรับรู้คำศัพท์และเรียนรู้ภาษาให้ดียิ่งขึ้น

6.1.2 หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการอนุรักษ์ภาษาไทลื้อ ควรขยายโอกาสในการศึกษาภาษาไทลื้อมากยิ่งขึ้น และควรสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ทางด้านภาษาไทลื้อ โดยเฉพาะมีความรู้ทางด้าน การอ่าน เขียนอักษรไทลื้อ

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรศึกษาการใช้คำศัพท์ภาษาไทลื้อสำเนียงเมืองเชียงรุ่งในกลุ่มอายุที่ต่างกัน

6.2.2 ควรมีการวิเคราะห์แบบเรียนภาษาไทย เพื่อสำรวจปัญหาและหาทางแก้ไขให้สอดคล้องกับสภาพวัฒนธรรมการใช้ภาษาของชาวไทลื้อ เมืองเชียงรุ่งให้มากยิ่งขึ้น

6.2.3 ควรมีงานวิจัยเชิงสำรวจหรือศึกษาแนวทางการอนุรักษ์ภาษาไทลื้อเมืองเชียงรุ่ง

7. กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ที่ให้ทุนวิจัย ขอขอบพระคุณดร.ชนกพร อังศุวิริยะ อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ผู้เชี่ยวชาญที่ช่วยตรวจทานเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบพระคุณอาจารย์เถิง หลี ฟาง (Teng Li fang) และอาจารย์จางหยิง (Zhang Ying) ผู้เชี่ยวชาญที่ช่วยตรวจทานความถูกต้องของการใช้ภาษาจีนในเครื่องมือวิจัย ทำให้ผู้วิจัยสามารถใช้สื่อสารกับผู้ออกภาษาได้สะดวกชัดเจนขึ้น ท้ายที่สุดนี้ ขอขอบพระคุณผู้ออกภาษาไทลื้อที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้ข้อมูล

เอกสารอ้างอิง

- [1] Lu Sheng. (2552). การเปรียบเทียบเสียงพยัญชนะและสระระหว่างภาษาไทยกับภาษาไทลื้อสิบสองปันนา. *มนุษยศาสตร์สาร*. ปีที่ 10, ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2552). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- [2] Li Fang-Kuei อ้างถึงใน สมพงศ์ วิทศศักดิ์ พันธุ์ (2550). *การศึกษาภาษาไทยและภาษาไทเปรียบเทียบ*. เชียงใหม่ : ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- [3] สถาบันภาษาไทย. (2545). *บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม ๑ : ระบบเสียง อักษรไทย การอ่านคำและการเขียนสะกดคำ*. กรุงเทพฯ : สถาบันภาษาไทย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- [4] ทวี สว่างปัญญางกูร. (2537). *ตำนานพื้นเมืองสิบสองปันนา*. [ม.ป.ท]

- [5] มาโนช แดงคุ้ม. (2555). *สิบสองปีบนานา ปัจจุบันขณะ*. สืบค้นจากจาก <http://www.human.nu.ac.th/th/asean/Xishuangbanna-Article.pdf>
- [6] อยู่เคียง แซ่โล้ว. (2529). เปรียบเทียบการประกอบคำและความหมายของคำในภาษาเขียงใหม่และภาษาไทลื้อ สิบสองปีบนานา. เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการ เรื่อง วัฒนธรรมล้านนากับสิบสองปีบนานา : ความสืบเนื่องและการเปลี่ยนแปลง. เขียงใหม่ : โครงการศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเขียงใหม่ร่วมกับมูลนิธิโตโยต้า.
- [7] Lu Sheng. (2552). การเปรียบเทียบเสียงพยัญชนะและสระระหว่างภาษาไทยกับภาษาไทลื้อสิบสอง ปีบนานา. *มนุษยศาสตร์สาร*. ปีที่ 10, ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2552). เขียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเขียงใหม่
- [8] ชนายนท์ แสงศรีจันทร์. (2541). *การศึกษาวิเคราะห์การใช้คำของคนไทลื้อสามระดับอายุที่อำเภอเขียงคำ จังหวัดพะเยา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาารึกภาษาไทย,มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [9] นิภา อัมพรสวรรค์. (2529). *ลักษณะของภาษาไทลื้อที่ตำบลป่าคำอำเภอวังท่าผาจังหวัดน่าน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาารึกภาษาไทย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [10] Huan Xin Qiu. (2008). *The Dispersai Time of the Zhuang-Tai Ethic Group*. Kunming : The Ethic Publishing House.
- [11] Dao Jie and Shao Ying. (2007). *The Catchers in their Homeland on the Boundary Line- The society and Culture of Jinping Dai Ethic Group*. Kunming : Yunnan University Press.
- [12] Sun Hong Kai. (2005). *De Hong Dai Yu Tong Yin Ci Dian*. Kunming : The Ethic Publishing House.
- [13] Xiao Shao Yun. (2011). *พจนานุกรมไทย-จีน 泰语词典* Kunming: The Ethic Publishing House.
- [14] Yun Bao Yu. (2011). *คู่มือศัพท์แยกประเภท ไทย-จีน 泰汇分类词汇 手册*. Kunming : The Ethic Publishing House.
- [15] *ไปดูชาวไทลื้อสิบสองปีบนานาเรียนภาษาตัวเอง จากภาษาจีน* . (2555). สืบค้นจาก จาก <http://www.lannaworld.com>
- [16] วิไลวรรณ ขนิษฐนันท์. (2533). *ภาษาและภาษาศาสตร์*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- [17] พรสวรรค์ พลอยแก้ว. (2527). *ลักษณะทางด้านเสียงของภาษาไทลื้อในจังหวัดเขียงราย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาภาษาศาสตร์และภาษาเอเชียอาคเนย์. ภาษาไทย. นครปฐม :มหาวิทยาลัยมหิดล
- [18] Gao Lishi. (2006). *A Collection of Gao Lishi's Research Works on the Dais*. Kunming : Yunnan Nationalities Publishing House.
- [19] เจีย แยนจอง. (2548). “คนไท” ไม่ใช่ “คนไทย” แต่เป็นเครือญาติชาติภาษา รวมความรู้ “ไทยศึกษา”ของศาสตราจารย์สองแผ่นดิน. กรุงเทพฯ : มติชน.

การรับรู้ต่อการจัดกิจกรรมนิติตของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ The Perception of Student Activities at Rajapruk University

พัชรีภรณ์ กัณนุช

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, lovelyjib@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการรับรู้ต่อการจัดกิจกรรมนิติตของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ 2) เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ต่อการจัดกิจกรรมนิติตของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ของนิสิตที่มีเพศ และคณะที่เรียนแตกต่างกัน 3) ศึกษาข้อเสนอแนะของนิสิตเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนิติต ของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ จำนวน 331 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) การรับรู้ต่อการจัดกิจกรรมนิติตของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านส่งเสริมวิชาการ ด้านส่งเสริมบุคลิกภาพและกีฬา ด้านส่งเสริมจริยธรรมและศิลปวัฒนธรรม และด้านส่งเสริมบำเพ็ญประโยชน์และเพื่อสังคม 2) นิสิตที่เรียนในคณะต่างกันมีการรับรู้ต่อการจัดกิจกรรมนิติตของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นิสิตมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนิติตของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ดังนี้ ด้านส่งเสริมวิชาการ ควรมีการจัดกิจกรรมวันวิชาการด้านส่งเสริมบุคลิกภาพและกีฬา ควรเพิ่มประเภทกีฬาให้มีความหลากหลาย ด้านส่งเสริมจริยธรรมและวัฒนธรรม ควรจัดกิจกรรมที่สามารถประยุกต์เรื่องวัฒนธรรมมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ และด้านส่งเสริมบำเพ็ญประโยชน์และเพื่อสังคม ควรทำกิจกรรมร่วมกับชุมชนใกล้เคียงของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

คำสำคัญ : การรับรู้, นิสิต, กิจกรรมนิติต

Abstract

The aim of study is 1) to educate the perceived of student's activities at Rajapruk University. 2) to compare the perception of student's activities at Rajapruk University for different sexes and majors. 3) to consider the recommendation from student's comment about activities.

The sample of this research is Bachelor's degree student form Rajapruk University, totally 331 people. The group are from random by collecting data from questionnaire, percentages, mean, standard deviation, t-test, and one way analysis of variance as well as Sheffe's method included Content analysis.

The research results found that

1. All of all, the student's perceptions to activities found from the maximum to minimum level. Most important part to this result supported academic skill, personality and sport, morality and culture denoting to society.
2. The opinion comparison presented the student's perception in all of faculties at Rajapruk University found that the ration of the perception was varied from the different faculties, but it was not from the different sexes. Moreover, the personality and sport, morality and culture were totally different at the level of 0.05, but another activity was not found variation.
3. The academic activities be promoted to set up Academic day at University. As for the personality and sport activities should more increase in other kinds of sport. For, morality and culture can be applied the suitable activities to use in daily life and supported to denote to society. The most important things did activities with the community.

Keywords: Perception, Graduate Student, Graduate Student Activity

บทนำ

ในช่วงที่ผ่านมา การจัดการศึกษาของประเทศไทย ได้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้กับบ้านเมือง เป็นสถาบันที่มีบทบาทซึ่งสังคมทั่วไปให้การยอมรับและให้ความสำคัญว่าเป็นองค์กรหลักที่ประชาชนและองค์กรต่างๆ พึ่งพาได้ เมื่อมีปัญหาที่ต้องแก้ไขด้วยวิชาการและปัญญา ความคาดหวังของสังคม และการกิจดังกล่าว ทำให้สถาบันอุดมศึกษาต้องปฏิบัติหน้าที่ให้ครบถ้วนและรักษาความเชื่อมั่นศรัทธาของสังคมให้คงอยู่ การกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษามี 4 ประการ คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การให้บริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม การดำเนินตามภารกิจดังกล่าว มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศทั้งในระยะสั้น และระยะยาว [1]

ในการจัดการเรียนรู้ในระดับปริญญาตรี ต้องยึดหลักปรัชญาในการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้ต่อเนื่องและการเรียนรู้ที่เน้นนักศึกษาเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีจิตแห่งการเรียนรู้ การใฝ่รู้และเป็นคนที่มีสมบูรณ์แบบ ดังที่ กัจจ ติยภิกขุ [2] ได้ให้ทัศนะไว้ว่า การเตรียมผลิตบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 จะต้องพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะที่สอดคล้องตามความต้องการของสังคม และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข เป้าหมายของแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565) คือการยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทยเพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพสู่ตลาดแรงงานและพัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาในการสร้างความรู้และ

นวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในยุคโลกาภิวัตน์ รวมทั้งการพัฒนาที่ยั่งยืนของท้องถิ่นไทย กอปรกับปัจจุบันกลุ่มอาเซียนมีการรวมตัวกันและได้กำหนดวิสัยทัศน์ในปี ค.ศ. 2020 ข้อหนึ่งว่า เพื่อพัฒนาอาเซียนให้มีความเข้มแข็งในหลาย ๆ ด้าน รวมทั้งด้านการศึกษา โดยกำหนดให้มีการพัฒนาทักษะ ศักยภาพและการฝึกอบรม ทำให้การศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นตัวจักรสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้บรรลุวิสัยทัศน์ดังกล่าว [3]

แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการยกระดับคุณภาพบัณฑิตให้มีคุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาอย่างน้อย 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีกระบวนการทัศน์ใหม่ในการเรียนรู้และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต มีจิตอาสา และ ความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของโลก ดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้บัณฑิตมีคุณภาพระหว่างแรงงานและเก่งความดี โดยเน้นความรับผิดชอบ มีสุขภาวะทั้งร่างกายจิตใจ สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพงานที่เปลี่ยนแปลง และงานกิจกรรม นักศึกษาเป็นงานที่มีความจำเป็นในการเสริมสร้างและพัฒนานักศึกษาให้สอดคล้องกับการยกระดับคุณภาพบัณฑิต [4]

การพัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพ มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งทางสติปัญญา ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมย่อมไม่อาจสำเร็จได้ด้วยการศึกษาในห้อง

เรียนตามหลักสูตรต่างๆ ที่สถาบันกำหนดให้เรียน แต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น ยังมีองค์ประกอบอื่นๆ ที่มีส่วนสำคัญในการสร้างเสริมเติมเต็มให้กระบวนการจัดการศึกษาดังกล่าวประสบผลสำเร็จตาม ที่มุ่งปรารถนาได้ เช่น การจัดหลักสูตรการสอนการบริหารงานของสถาบัน การจัดสภาพแวดล้อมของสถาบันการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมที่นักศึกษามีส่วนช่วยส่งเสริมให้นักศึกษา เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น [5] กิจกรรมนักศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษาที่ใช้พัฒนานักศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ทั้งด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ ทำให้สถาบันอุดมศึกษาบรรลุเป้าหมายในการจัดการศึกษาและการทำงานร่วมกันระหว่างอาจารย์และนักศึกษา ในกระบวนการกิจกรรมของนักศึกษา ทำให้นักศึกษาเกิดความอบอุ่น เกิดการเรียนรู้ มีความเข้าใจต่ออาจารย์และสถาบันอุดมศึกษาดังขึ้น สถาบันอุดมศึกษาที่เน้นด้านวิชาชีพหลายแห่ง อาจทำหน้าที่ในด้านการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมน้อยมาก การจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรมเป็นการช่วยให้สถาบันอุดมศึกษาได้ทำหน้าที่ในด้านการทำนุบำรุงศิลป วัฒนธรรม ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนี้กิจกรรมนักศึกษาทางด้านกีฬา ทางด้านศิลปวัฒนธรรมและด้านบำเพ็ญประโยชน์ ยังมีความสำคัญในการเผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของสถาบันอุดมศึกษาได้เป็นอย่างดี [6]

จากผลการวิจัยของ จตุวัฒน์ ผลิกรณ์ [7] ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมเพราะเวลาเรียนเป็นอุปสรรค ความเหนื่อยล้าจากการเรียน สถานที่จัดกิจกรรมไม่เอื้ออำนวย กิจกรรมไม่น่า

สนใจของรูปแบบกิจกรรมแบบเดิมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรมมาก

มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ เป็นสถาบันแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ มีความมุ่งมั่นที่จะผลิตบัณฑิตให้เป็นคนเก่งมีความรู้ ทักษะความชำนาญในแต่ละสาขาวิชา สร้างคนดีมีคุณธรรมจริยธรรม และสามารถอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข โดยบัณฑิตต้องเป็นบุคคลที่มุ่งมั่นจะเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา เพื่อนำความรู้ความสามารถเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ ดังปรัชญาของมหาวิทยาลัย ที่ว่า “สถาบันแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ คุณภาพ คุณธรรม นำหน้าสู่สากล” [8] โดยมหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาและมีบทบาทหน้าที่เสริมสร้างพัฒนาสติปัญญาให้สอดคล้องกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ 5 ด้านประกอบด้วย คุณธรรมจริยธรรม ความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และทักษะวิเคราะห์เชิงตัวเลข เพื่อให้บัณฑิตเป็นที่ยอมรับของนายจ้างและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยได้ดำเนินกิจกรรม ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) กิจกรรมด้านส่งเสริมวิชาการ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาสในการพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาการได้ตรงกับความต้องการและความสนใจของนิสิต ส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ ด้านวิชาการนอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียน ได้แก่ กิจกรรมพัฒนานุคลิกภาพ 2) กิจกรรมด้านส่งเสริมบุคลิกภาพและกีฬา เป็นกิจกรรมที่ใช้ร่างกายในการเคลื่อนไหว และมีระเบียบวิธีตามกติกาที่กำหนด มีความสนุกสนาน ตื่นเต้นท้าทายความสามารถ สนุกสนานเพลิดเพลินสามารถพัฒนาสมรรถภาพด้านร่างกายและจิตใจส่งเสริมให้นักศึกษา เกิดทักษะความรู้ทางกีฬา ปลูกฝังการมี

น้ำใจ รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัยและมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย 3) กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และเพื่อสังคม เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาส่งเสริมให้การสนับสนุนนิสิตในการบำเพ็ญประโยชน์ ช่วยเหลือสังคม ฝึกฝนอุดมการณ์ ในการทำงานเพื่อสังคม ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รู้จักเสียสละ ก่อให้เกิดความร่วมมือช่วยเหลือประสานงานระหว่างนิสิต และ 4) กิจกรรมด้านส่งเสริมจริยธรรมและศิลปวัฒนธรรมเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้นิสิตมีความรู้ มีความรักและซาบซึ้งในศิลปวัฒนธรรมของไทยเพื่อช่วยให้ดำรงสิ่งที่ดีงามตลอดจนช่วยพัฒนาเอกลักษณ์ของชาติ ซึ่งจากการจัดกิจกรรมดังกล่าวไปแล้ว แต่ยังมีนิสิตเข้าร่วมบางกิจกรรมน้อยมากซึ่งแสดงให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยต้องให้ความสำคัญของการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต ในระหว่างที่นิสิตได้ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นการส่งเสริมนิสิตได้พัฒนาสติปัญญา อารมณ์ สังคม ร่างกายและจิตใจ เพื่อเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถและความประพฤติที่ดีงาม สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข [9]

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่อง การรับรู้ต่อการจัดกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ เพื่อส่งเสริมพัฒนา กิจกรรมนิสิต ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับความต้องการของนิสิตรวมทั้งเพื่อให้ได้ข้อมูลประกอบแนวทางการส่งเสริมกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ และเป็นการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้สถาบันอุดม ศึกษาจัดการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐานเท่าเทียมกัน

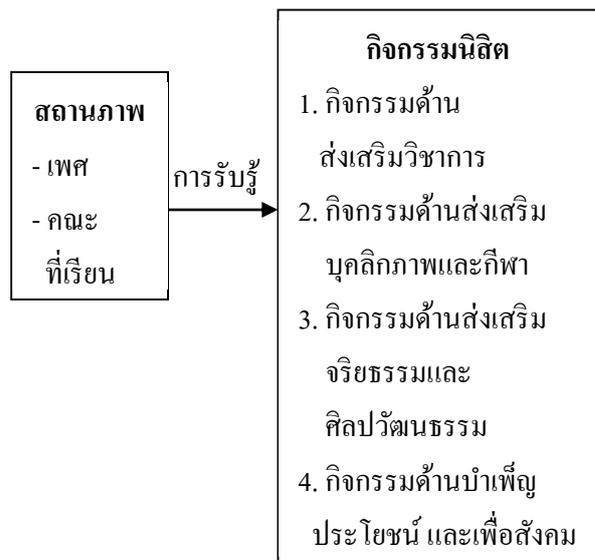
วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการรับรู้ของนิสิตเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์
2. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของนิสิตเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

สมมุติฐานการวิจัย

นิสิตมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ที่มีเพศ คณะ ที่ศึกษาต่างกันมีการรับรู้ต่อการจัดกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ จำนวน 2,377คน (งานทะเบียนและวัดผล, มกราคม 2559)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ จำนวน 331 คน ได้มาจากการสุ่มแบบสัดส่วน

ตัวแปร

1. ตัวแปรต้น

ตัวแปรต้น ในการวิจัยครั้งนี้คือ เพศ และคณะที่เรียน

2. ตัวแปรตาม

ตัวแปรตาม ในการวิจัยครั้งนี้คือการรับรู้ต่อการจัดกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ

แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

วิธีการสร้างเครื่องมือ

1. การสร้างแบบสอบถาม

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 นำความรู้ที่ได้จากข้อ 1.1 มาสร้าง

แบบสอบถาม

1.3 นำแบบสอบถามจากข้อ 1.2 เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อแก้ไข

1.4 นำแบบสอบถามจากข้อ 1.3 เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหา

(Content Validity) แล้วนำมาหาค่า IOC = 0.60 - 1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ใช้การหาค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ

ค่าที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษา

1. นิสิต ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพส่วนตัว ด้านเพศ ส่วนใหญ่เป็นนิสิตเพศหญิงร้อยละ 64.70 และนิสิตเพศชายร้อยละ 35.30 สังกัดคณะเรียน คณะบริหารธุรกิจ มากที่สุด ร้อยละ 61.70 รองลงมา คณะบัญชี ร้อยละ 16.90 คณะวิทยาศาสตร์และสาธารณสุขศาสตร์ ร้อยละ 10.9 คณะนิติศาสตร์ ร้อยละ 5.40 คณะนิเทศศาสตร์ ร้อยละ 3.30 และคณะศิลปศาสตร์ ร้อยละ 15.0 ตามลำดับ

2. การรับรู้ของนิสิตต่อการจัดกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านส่งเสริมวิชาการ ด้านส่งเสริมบุคลิกภาพ และกีฬา ด้านส่งเสริมจริยธรรมและศิลปวัฒนธรรม และด้านส่งเสริมบำเพ็ญประโยชน์และเพื่อสังคม อยู่ในระดับมาก

3. นิสิตที่เรียนในคณะแตกต่างกันมีการรับรู้ต่อการจัดกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นิสิตมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ดังนี้ ด้านส่งเสริมวิชาการ ควรมีการจัดกิจกรรมวันวิชาการ ด้าน ส่งเสริมบุคลิกภาพและกีฬา ควรเพิ่มประเภทกีฬาให้มีความหลากหลาย ด้านส่งเสริมจริยธรรมและวัฒนธรรม ควรจัดกิจกรรมที่สามารถประยุกต์เรื่องวัฒนธรรมมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ และด้านส่งเสริมบำเพ็ญประโยชน์และเพื่อสังคม ควรทำกิจกรรมร่วมกับชุมชนใกล้เคียงของมหาวิทยาลัย

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ของนิสิตต่อการจัดกิจกรรมนิสิตของ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ สหสวรรค์ อรรถผล [10] ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเซนต์จอห์นเห็นด้วยต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาอยู่ในระดับมาก

2. จากผลการวิจัย พบว่า นิสิตที่เรียนในคณะแตกต่างกัน มีการรับรู้ต่อการจัดกิจกรรมนิสิตของ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ สุกลักษณ์ร่วมจิตร [11] ที่ศึกษาความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ต่างคณะกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา โดยรวมแตกต่างกัน

3. จากผลการวิจัย พบว่า นิสิตมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ดังนี้ ด้านส่งเสริมวิชาการควรมีการจัดกิจกรรมวันวิชาการ ด้านส่งเสริมบุคลิกภาพและกีฬา ควรเพิ่มประเภทกีฬาให้มีความหลากหลาย ด้านส่งเสริมจริยธรรมและวัฒนธรรม ควรจัดกิจกรรมที่สามารถประยุกต์เรื่องวัฒนธรรมมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ และด้านส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม ควรทำกิจกรรมร่วมกับชุมชนใกล้เคียงของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ซึ่งสอดคล้องกับ พฤษชัย เถาถวิล [12] ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมนักศึกษาว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่งของการพัฒนานักศึกษา กิจกรรมนักศึกษาเป็นจุดเชื่อมระหว่างวิชาการที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและสังคม

รอบข้าง โดยกิจกรรมที่สถาบันอุดมศึกษาจัดให้นักศึกษาจะเป็นส่วนหล่อหลอมให้นักศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพิมพ์ สารักษ์ [13] ที่ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง พบว่า นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง เห็นด้วยกับการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา ด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก

บทสรุป

จากผลการวิจัยพบว่า 1) การรับรู้ของนิสิตต่อการจัดกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ คือ ด้านส่งเสริมวิชาการ ด้านส่งเสริมบุคลิกภาพและกีฬา ด้านส่งเสริมจริยธรรมและศิลปวัฒนธรรม และด้านส่งเสริมบำเพ็ญประโยชน์และเพื่อสังคม อยู่ในระดับมาก 2) นิสิตที่เรียนคณะแตกต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ดังนี้ ด้านส่งเสริมวิชาการควรมีการจัดกิจกรรมวันวิชาการ ด้านส่งเสริมบุคลิกภาพและกีฬา ควรเพิ่มประเภทกีฬาให้มีความหลากหลาย ด้านส่งเสริมจริยธรรมและวัฒนธรรม ควรจัดกิจกรรมที่สามารถประยุกต์เรื่องวัฒนธรรมมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ และด้านส่งเสริมบำเพ็ญประโยชน์และเพื่อสังคม ควรทำกิจกรรมร่วมกับชุมชนใกล้เคียงของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

มหาวิทยาลัยควรมีการจัดการที่สอดคล้อง
กับความต้องการของนิสิต สนับสนุนส่งเสริมการจัด
กิจกรรมนิสิต ในด้านบุคลากร ด้านสถานที่ อุปกรณ์
และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ รวมทั้งการ
ประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ ให้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัญหาและความต้องการ
ของนิสิตเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนิสิตของ
มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

2.2 ควรเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการ
จัดกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ของนิสิต
ที่เรียนในระดับชั้นปีแตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- [1] ประดิษฐ์ มีสุขและทรงธรรม ชีระกุล. (2551). *ทักษิณวิชาการ '51 "มหาวิทยาลัยทักษิณกับ ทางแก้วิกฤตของชาติ. โครงการทักษิณวิชาการมหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา. มหาวิทยาลัยทักษิณ.*
- [2] กำจร ตติยกวี. (2554). *สกอ. เตรียมความพร้อมผลิตบัณฑิตไทยในศตวรรษที่ 21. จดหมายข่าวสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2,74, 2.*
- [3] สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2556). *แผนพัฒนาการอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (2555 - 2559).* กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [4] สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2550). *กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565).* กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ กระทรวงศึกษาธิการ.
- [5] สุวพร ตั้งสมวรพงษ์. (2545). *การพัฒนาบัณฑิตในยุคโลกาภิวัตน์. ใน รวบรวมความทางวิชาการอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- [6] สำเนา ขจรศิลป์ . (2542). *หลักการจัดกิจกรรมนักศึกษา. กองกิจการนิสิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์.*
- [7] จตุวัฒน์ ผลิรัมย์. (2557). *การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีการศึกษา 2556. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.*
- [8] มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์. (2559). *ประวัติมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์. สืบค้นเมื่อ 29 มีนาคม 2559, จาก <http://www.rpu.ac.th/about.php>*
- [9] อากรณีน อินฟ้าแสง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ พัชรินทร์ กันนุช เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ เมื่อ 18 ตุลาคม 2558.
- [10] สหสวรรค์ ผลอรรถ. (2551). *ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยเซนต์จอห์นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา. ปริญญา นิพนธ์ศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- [11] ศุภลักษณ์ ร่วมจิตร. (2556). *ความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. ภาคนิพนธ์ บธ.ม. (การบริหารธุรกิจ). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทบุรี.*
- [12] พฤษณี เถาถวิล. (2551). *บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในการดำเนินงานโครงการค่ายเรียนรู้คุณธรรมนำชีวิตพอเพียงปี 2551. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.*
- [13] พรพิมพ์ สารักษ์. (2556). *ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง. ปริญญาานิพนธ์ ศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*

การรับรู้และความเข้าใจของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ของวิทยาลัยเซาท์อีสต์ท่าบองกอกเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

The Perception and Understanding of Southeast Bangkok College Accounting Students Towards Accounting Act B.E.2543 (A.D. 2000)

ณัฐรยาน์ อธิรัฐจิรัชย์¹

¹คณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเซาท์อีสต์ท่าบองกอก Email : nattaya@southeast.ac.th

บทคัดย่อ

จากการศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ประกอบด้วย 1) เพื่อศึกษาการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเซาท์อีสต์ท่าบองกอก จำนวน 109 คน การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA)

ผลของการศึกษาพบว่า การรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69 และพบว่า ด้านผู้ทำบัญชีนักศึกษามีการรับรู้และความเข้าใจมาก และค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุด

คำสำคัญ : การรับรู้และความเข้าใจพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543, นักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี และพระราชบัญญัติการบัญชี

Abstract

The objective of this research was to study the perception and understanding of Southeast Bangkok College accounting students towards Accounting Act B. E. 2543 (A.D. 2000) Data were collected by questionnaire from 109 Accounting Students of Southeast Bangkok College and were analyzed by using descriptive statistics: frequency, percentage, mean, standard deviation and one-way analysis of variance.

The results of the research indicate that the perception and understanding of Southeast Bangkok College accounting students towards Accounting Act B. E. 2543 (A.D. 2000) was on the high level with mean = 3.62 and standard variation = 0.69. And found that the perception and understanding of the bookkeepers was on the high level and mean on the highest.

Keywords: Perception and understanding Accounting Act B. E. 2543, Accounting Students, Accounting Act.

1. บทนำ

ในปัจจุบัน การบริการด้านบัญชีและการสอบบัญชีเป็นสาขาธุรกิจวิชาชีพ (Professional Services) ภายใต้สาขาบริการด้านธุรกิจ (Business Services) ซึ่งหลังจากการเจรจาสิ้นสุดลง ประเทศสมาชิก 54 ประเทศ ได้จัดทำตารางผูกพันเฉพาะในสาขาบริการด้านการบัญชีและการสอบบัญชีขึ้น ซึ่งมี 4 รูปแบบคือ 1) การเข้าสู่ตลาดโดยให้บริการข้ามพรมแดน (Cross Border Supply) 2) การออกไปใช้บริการนอกประเทศ (Consumption Abroad) 3) การเปิดให้ตั้งธุรกิจภายในประเทศ (Commercial Presence) และ 4) การให้บุคคลเข้ามาให้บริการภายในประเทศ (Presence of Natural Persons) โดยในขณะนั้น ประเทศที่ยอมรับข้อผูกพันการเปิดเสรีด้านการบัญชีและการสอบบัญชี ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย มาเลเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และประเทศไทย ซึ่งส่งผลต่อการบังคับใช้กรอบข้อตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน (ASEAN Framework Agreement on Services :AFAS) ของกลุ่มสมาชิกในเขตอาเซียน (ASEAN) หรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตั้งแต่ปี 2538 โดยในระยะแรกนั้น มีสมาชิกเริ่มแรกจำนวน 6 ประเทศ ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์และไทย ภายหลังได้มีสมาชิกเพิ่มขึ้นอีก 4 ประเทศ คือ กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม [5](สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ, 2554)

ในประเทศไทย กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการบัญชีใหม่ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดทำบัญชีและงบการเงินให้เป็นไปตามความถูกต้อง ตามมาตรฐานการบัญชีที่ใช้กันทั่วโลก และเพื่อให้เป็นที่ยอมรับจากนานาประเทศ จนถึงปัจจุบัน

กฎหมายดังกล่าวนี้ได้ผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภาแล้ว เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2543 และลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา “พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543” เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2543 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 10 สิงหาคม 2543 ซึ่งจะมีผลทำให้กฎหมายบัญชีหรือประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 285 ถูกยกเลิกไป โดยกฎหมายฉบับนี้ บังคับให้ธุรกิจ 15 ประเภทต้องมีการจัดทำบัญชี และเก็บรักษาเอกสารทางการเงินไว้ที่สถานประกอบการเป็นเวลา 10 ปี และมีการกำหนดหลักเกณฑ์การส่งงบแสดงฐานะการเงิน บัญชีกำไรขาดทุน และสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น กำหนดเวลานำส่ง สถานที่นำส่ง ข้อความรายการ การตรวจสอบเอกสารบัญชีต่าง ๆ และกำหนดบทลงโทษแก่ผู้ลงรายการเท็จ เหตุผลที่ต้องยกเลิกประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 285 เนื่องจากมีหลักการบัญชีหลายประการมีความไม่สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจการในปัจจุบัน พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ได้มีการกำหนดแบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดทำบัญชีของธุรกิจไว้ 2 ฝ่าย คือ ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีกับผู้ทำบัญชี [1](กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2559)

จากสาเหตุดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงการรับรู้และความเข้าใจของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ใน 4 ด้านได้แก่ ด้านผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ด้านผู้ทำบัญชี ด้านอำนาจในการตรวจสอบบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี และด้านบทกำหนดโทษ เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนสาขาวิชาการบัญชี ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน และตลาดแรงงานต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการรับรู้และความเข้าใจของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอกเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก ชั้นปีที่ 1-4 ทั้งภาคปกติและสมทบ (เสาร์-อาทิตย์) จำนวนทั้งสิ้น 150 ราย

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก ชั้นปีที่ 1-4 ภาคปกติและสมทบ (เสาร์-อาทิตย์) จำนวนทั้งสิ้น 150 ราย

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับผู้พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอกแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ ภาคการศึกษา ระดับชั้น และภาวะการมีงานทำ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้และความเข้าใจของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีและผู้ทำบัญชี จำแนกออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ผู้ทำบัญชี อำนาจในการตรวจสอบและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี และบทกำหนดโทษที่สำคัญ ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating

Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความเข้าใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ท่านมีความเข้าใจอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึงท่านมีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึงท่านมีความเข้าใจอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึงท่านมีความเข้าใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการแปลความหมายความคิดเห็นแบ่งเป็น 5 ระดับโดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้[4](สำนักงานคณะกรรมการพลเรือน. 2548)

ค่าเฉลี่ย	ระดับความรู้ความเข้าใจ
4.50-5.00	มากที่สุด
3.50-4.49	มาก
2.50-3.49	ปานกลาง
1.50-2.49	น้อย
1.00-2.49	น้อยที่สุด

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-Test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance)

4. ผลการวิจัย

4.1 ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	20	18.30
หญิง	89	81.70
รวม	109	100.00
อายุ		
18 – 20 ปี	11	10.10
21 – 23 ปี	51	46.80
24 – 26 ปี	21	19.30
27 – 30 ปี	14	12.80
มากกว่า 30 ปี	12	11.00
รวม	109	100.00
ภาคการศึกษา		
ภาคปกติ	32	29.40
ภาคสมทบ (เสาร์-อาทิตย์)	77	70.60
รวม	109	100.00
ชั้นปีที่ศึกษา		
ชั้นปีที่ 1	2	1.80
ชั้นปีที่ 2	12	11.00
ชั้นปีที่ 3	23	21.10
ชั้นปีที่ 4	72	66.10
รวม	109	100.00
การมีงานทำ		
มีงานทำ	78	71.60
ไม่มีงานทำ	31	28.40

รวม	109	100.00
-----	-----	--------

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 109 คน เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือเพศหญิง จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 81.70 เป็นเพศชาย จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 18.30

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุ ระหว่าง 21–23 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 46.80 คน รองลงมา ได้แก่ อายุระหว่าง 24–26 ปี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 19.30 คน อายุระหว่าง 27–30 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 12.80 อายุมากกว่า 30 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 11.00 และอายุระหว่าง 18–20 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 10.10

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ศึกษาภาคสมทบ (เสาร์-อาทิตย์) มากที่สุด จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 70.60 และมีการศึกษาภาคปกติจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 29.40

มีชั้นปีที่ศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ชั้นปีที่ 4 จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 66.10 รองลงมาได้แก่ ชั้นปีที่ 3 จำนวน 23 คนคิดเป็นร้อยละ 21.10 ชั้นปีที่ 2 จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 11.10 และ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.08 ตามลำดับ

มีนักศึกษาที่มีงานทำแล้วมีจำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 71.60 และมีนักศึกษาที่ยังไม่มีงานทำ 31 คน คิดเป็นร้อยละ 28.40

4.2 ตอนที่ 2 การรับรู้และความเข้าใจของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ของวิทยาลัยเซนต์อัสสัมชัญเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

ตารางที่ 2 แสดงลำดับการรับรู้และความเข้าใจของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเซนต์อัสสัมชัญเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับ
1. ด้านผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี	3.69	0.62	2
2. ด้านผู้ทำบัญชี	3.71	0.66	1
3. ด้านอำนาจในการตรวจสอบ	3.55	0.72	3
4. บทกำหนดโทษที่สำคัญ	3.51	0.75	4
ค่าเฉลี่ยรวม	3.62	0.69	มาก

จากตารางที่ 2 นักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีมีความเข้าใจในด้านผู้ทำบัญชีมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.66 เมื่อพิจารณาในข้อย่อยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นเรื่องเกี่ยวกับผู้ทำบัญชี หมายถึงผู้รับผิดชอบในการทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีไม่ว่าจะได้กระทำในฐานะเป็นลูกจ้างของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือไม่ก็ตาม ค่าเฉลี่ยต่ำสุดเป็นเรื่องเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีของบุคคลธรรมดาหรือห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียน คือ บุคคลธรรมดาจะเป็นผู้ทำบัญชีสำหรับกิจการของตนเองก็สามารถทำได้ แต่หากมอบให้ผู้อื่นจัดทำบัญชีคุณสมบัติของผู้ทำบัญชีให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ ห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียน คุณสมบัติของผู้ทำบัญชีให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ซึ่งแสดงไว้ในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงลำดับการรับรู้และความเข้าใจของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเซนต์อัสสัมชัญเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ด้านผู้ทำบัญชี

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับ
1. ผู้ทำบัญชีคือผู้รับผิดชอบในการทำ	3.87	0.83	1

บัญชีขอบผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี			
2. คุณสมบัติของผู้ทำบัญชี	3.86	0.82	2
3. ผู้ทำบัญชีของห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัด	3.74	0.89	4
4. คุณวุฒิของผู้ทำบัญชีห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัด	3.68	0.92	8
5. ผู้ทำบัญชีของบุคคลธรรมดาหรือห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียน	3.56	0.79	11
6. มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามที่ประกอบวิชาชีพ	3.69	0.95	6
7. ผู้บัญชีของธุรกิจที่มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 5 ล้านบาทสินทรัพย์รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท	3.69	0.84	7
8. ผู้ทำบัญชีที่มีหน้าที่แจ้งรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการทำบัญชี	3.61	0.90	10
9. การรับระยะเวลาและจำนวนชั่วโมงในการพัฒนาความรู้	3.76	0.83	3
10. กิจกรรมที่สามารถนับชั่วโมงการพัฒนาความรู้	3.72	0.85	5
11. หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ทำบัญชี	3.67	0.90	9

จากตารางที่ 2 นักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีมีความเข้าใจด้านผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเป็นอันดับ 2 มี

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 มีส่วนแบ่งเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.62 เมื่อพิจารณาในข้อย่อยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นเรื่องเกี่ยวกับการปิดบัญชีครั้งแรกภายใน 12 เดือน นับแต่วันเริ่มทำบัญชี และปิดบัญชีครั้งต่อไปทุกกรอบ 12 เดือน นับแต่วันปิดบัญชีครั้งก่อน ค่าเฉลี่ยต่ำสุดเป็นเรื่องเกี่ยวกับวันที่เริ่มทำบัญชีของสถานประกอบการธุรกิจ เป็นประจำ ให้เริ่มทำบัญชีนับแต่วันเริ่มประกอบกิจการ ซึ่งหมายถึงวันเริ่มมีรายการทางบัญชีซึ่งแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงลำดับการรับรู้และความเข้าใจของ นักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ด้านผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับ
1.ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี	3.70	0.81	7
2.หน้าที่และความรับผิดชอบ	3.66	0.77	9
3.วันที่เริ่มทำบัญชีของห้างหุ้นส่วนจำกัด	3.61	0.85	11
4.วันที่เริ่มทำบัญชีของนิติบุคคลต่างประเทศ	3.52	0.88	13
5.วันที่เริ่มทำบัญชีของกิจการร่วมค้า	3.56	0.87	12
6.วันที่เริ่มทำบัญชีของสถานที่ประกอบธุรกิจเป็นประจำ	3.52	0.91	14
7.ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องทำบัญชีให้ครบถ้วนและถูกต้อง	3.76	0.83	6
8.การควบคุมดูแลผู้ทำบัญชีให้ถูกต้อง	3.78	0.96	4

9.จัดทำเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี	3.70	0.81	8
10.ส่งมอบเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี	3.84	0.89	2
11.ปิดบัญชีครั้งแรกภายใน 12 เดือน	3.89	0.90	1
12.จัดทำงบการเงิน โดยมีรายการย่อตามประกาศ	3.64	0.90	10
13.งบการเงินได้รับการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชี	3.77	0.96	5
14.การเก็บรักษาบัญชีและเอกสารการลงบัญชี	3.83	0.89	3

จากตารางที่ 2 นักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีมีความเข้าใจในด้านอำนาจในการตรวจสอบบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีเป็นอันดับ 3 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.72 เมื่อพิจารณาในข้อย่อยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเข้าตรวจสอบบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี ในสถานที่ทำการหรือสถานที่เก็บรักษาบัญชี และเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีหรือสถานที่รวบรวมหรือประมวลข้อมูลของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ค่าเฉลี่ยต่ำสุดเป็นเรื่องเกี่ยวกับการยึดอายุบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีได้ ซึ่งแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงลำดับการรับรู้และความเข้าใจของ นักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ด้านอำนาจในการตรวจสอบบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับ
1.เข้าตรวจสอบบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี	3.59	0.83	1
2.สั่งเป็นหนังสือให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสาร	3.58	0.84	2
3.ยึดอายัดบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี	3.50	0.85	3

จากตารางที่ 2 นักศึกษาศาखाวิชาการบัญชีมีความเข้าใจในด้านบทกำหนดโทษ เป็นอันดับสุดท้าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.75 เมื่อพิจารณาในข้อย่อยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นเรื่องเกี่ยวกับไม่ลงรายการในบัญชีเป็นภาษาไทย ปรับไม่เกินห้าพันบาท ค่าเฉลี่ยต่ำสุดเป็นเรื่องเกี่ยวกับการไม่ลงรายการในบัญชีเป็นภาษาไทย ปรับไม่เกินห้าพันบาท ซึ่งแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงลำดับการรับรู้และความเข้าใจของนักศึกษาศาखाวิชาการบัญชี วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอกเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ด้านบทกำหนดโทษที่สำคัญ

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับ
1.ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามในเรื่องชนิดของบัญชี ข้อความหรือรายการ	3.56	1.02	5
2.ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามในเรื่องคุณสมบัติและเงื่อนไข	3.51	0.90	6
3.ไม่จัดให้มีการทำบัญชี	3.44	0.92	10

ตามหน้าที่			
4.ไม่ปิดบัญชีและไม่จัดทำงบการเงิน	3.59	0.89	4
5.ไม่ส่งงบการเงินให้ตรวจสอบและแสดงความคิดเห็นจากผู้สอบบัญชี	3.44	0.87	11
6.ไม่จัดให้ทำบัญชีแสดงผลการดำเนินงานตามความเป็นจริง	3.48	0.94	7
7.ไม่ลงรายการในบัญชีเป็นภาษาไทย	3.63	0.86	1
8.แจ้งข้อความเท็จต่อสารวัตรใหญ่บัญชี	3.62	0.92	2
9.ขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของสารวัตรใหญ่บัญชี	3.45	0.93	9
10.ไม่อำนวยความสะดวกแก่สารวัตรใหญ่บัญชี	3.46	0.92	8
11.ฝ่าฝืนคำสั่งของสารวัตรใหญ่บัญชี	3.40	0.97	12
12.ลงรายการเท็จ แก้ไขและละเว้นการลงรายการในบัญชีหรืองบการเงิน	3.59	0.87	3

5. อภิปรายผล

จากการศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้และความเข้าใจของนักศึกษาศาखाวิชาการบัญชี ของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอกเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ผู้ทำบัญชี ด้านอำนาจในการ

ตรวจสอบบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการ
ลงบัญชี และด้านบทกำหนดโทษ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ใน
การศึกษานี้มีจำนวน 109 คน โดยใช้แบบสอบถาม
เป็นเครื่องมือสำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูล และทำ
การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ
โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้การทดสอบ
ค่าที การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว

สำหรับการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง
รับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบัญชี
พ.ศ. 2543 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาการ
บัญชีมีการรับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการ
บัญชี พ.ศ. 2543 ในด้านของผู้ทำบัญชีมากที่สุด ซึ่ง
สอดคล้องกับงานวิจัยของ[3]ศรีสุดา อินทมาศ (2545)
เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.
2543 ของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร
: ระดับความรู้ ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีมีระดับความรู้
เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 โดย
คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 66.52 ซึ่งสามารถจำแนก
เป็นหมวดค่าสำคัญดังนี้ หมวด 2 ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีมี
คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 71.00 หมวด 3 ผู้ทำบัญชี ผู้มี
หน้าที่จัดทำบัญชีมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 66.90 หมวด 5
บทกำหนดโทษ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการรับรู้และความ
เข้าใจของพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 มี
ความสำคัญกับนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีเป็นอย่างยิ่ง
เนื่องจากนักบัญชีที่ดี ควรรับรู้และเข้าใจหน้าที่และ
ความรับผิดชอบของตนเองในการจัดทำบัญชีของธุรกิจ
ที่ถูกต้อง ซึ่งจะส่งผลให้ข้อมูลในงบการเงินมีความ
เชื่อถือได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการ
ตัดสินใจได้

ในส่วนของด้านผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีจาก
การศึกษาพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัย
เซารัสท์บางกอก มีการรับรู้และความเข้าใจในระดับ
มากเป็นอันดับที่สอง ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ
[2]ไตรรงค์ สวัสดิ์กุล (2545) เรื่อง ความรู้เข้าใจเกี่ยวกับ
พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ของผู้ทำบัญชีและ
ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา
ระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีและผู้สอบบัญชี
รับอนุญาต และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล
กับระดับความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติการบัญชี
พ.ศ. 2543 ผลการศึกษาพบว่า ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่มี
ความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง ผู้สอบบัญชีรับ
อนุญาตส่วนใหญ่มีระดับความรู้ความเข้าใจในระดับสูง
ต่อพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 สำหรับระดับ
ความคิดเห็นผู้ทำบัญชีมีความคิดเห็นเฉลี่ยในระดับ
ปานกลาง ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความคิดเห็นเฉลี่ย
ในระดับเห็นด้วยต่อพระราชบัญญัติการบัญชี
พ.ศ.2543 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วน
บุคคลกับความรู้ความเข้าใจพระราชบัญญัติการบัญชี
พ.ศ.2543 พบว่าอายุของผู้ทำบัญชีมีความสัมพันธ์กับ
ระดับความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติการบัญชี
พ.ศ. 2543 แต่เพศ ระดับการศึกษา และระยะเวลาการ
ทำงานของผู้ทำบัญชีไม่ความสัมพันธ์กับระดับความรู้
ความเข้าใจพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 สำหรับ
ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต พบว่าระยะเวลาการทำงานของ
ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความสัมพันธ์กับระดับความรู้
ความเข้าใจในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 แต่
เพศ อายุ และระดับการศึกษาของผู้สอบบัญชีรับ
อนุญาตไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจ
พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

6. ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาพบว่า ทั้ง 4 ด้าน นักศึกษามีการรับรู้และความเข้าใจในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เพื่อเพิ่มพูนความรู้จึงควร

1. จัดแนะนำผู้สอนให้มีการสอนสอดแทรกในทุกวิชาบัญชีเพื่อให้ให้นักศึกษาเข้าใจยิ่งขึ้นและเห็นความสำคัญของเนื้อหาในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 เพื่อเตรียมตัวเข้าทำงานประกอบวิชาชีพทางบัญชีเป็นนักบัญชีที่ดี

2. ควรจัดอบรมความรู้เพิ่มเติมให้กับนักศึกษาเกี่ยวกับผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ผู้ทำบัญชี อำนาจในการตรวจสอบบัญชี และเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี และ บทกำหนดโทษที่สำคัญ โดยเน้นกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและมีผลกระทบต่อการค้าเงินธุรกิจ เพื่อที่จะให้นักศึกษามีความพร้อมก่อนไปทำงาน

7. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

1. ควรศึกษาให้ครอบคลุมผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ทั้งนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ผู้ทำบัญชี ผู้ตรวจสอบบัญชีภาษีอากร ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบ นักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีจากการเก็บตัวอย่างจากหลายสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- [1] กรมพัฒนาธุรกิจการค้า.(2559). *พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543*.
http://www.dbd.go.th/more_news.php?cid=86&filename=index วันที่สืบค้นข้อมูล 1 มีนาคม 2559.

[2] ไตรรงค์ สวัสดิกุล. (2545). *ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543 ของผู้ทำบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาต*. กรุงเทพมหานคร.

[3] ศรีสุดา อินทมาศ. (2545). *ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพมหานคร.

[4] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.2548. *แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ พ.ศ. 2548-2551*. กรุงเทพฯ:บริษัทพริกหวาน กราฟฟิค จำกัด.

[5] สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ. (2554). *ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีความสำคัญอย่างไร*. กรุงเทพมหานคร.

การรับรู้และความตระหนักเกี่ยวกับจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

The Acknowledge and Awareness of Undergraduate Student about Ethics in Information Technology, Faculty of Science and Technology

สุดาสวรรค์ งามมงคลวงศ์

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก, Lukmoonoy_ping@hotmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง การรับรู้และความตระหนักเกี่ยวกับจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีวัตถุประสงค์ในงานวิจัย ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับจริยธรรมการใช้สารสนเทศของนักศึกษา 2) เพื่อศึกษาความตระหนักเกี่ยวกับจริยธรรมการใช้สารสนเทศของนักศึกษา และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และความตระหนักเกี่ยวกับจริยธรรมการใช้สารสนเทศของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก ปีการศึกษา 2558 จำนวน 150 คน สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square) และทดสอบสมมุติฐานการวิจัยโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความตระหนักของนักศึกษาโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ส่วนเบี่ยงเบน 0.65 2) การรับรู้ของนักศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่นักศึกษารับรู้เกี่ยวกับจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีการรับรู้มากที่สุดในเรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 94.66 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และความตระหนักของนักศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน 3 ด้าน คือ ด้านความถูกต้อง ด้านการเข้าถึงข้อมูล และด้านกฎหมายเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ 4) ระบบการศึกษาที่แตกต่างกันจะส่งผลให้ความตระหนักเกี่ยวกับจริยธรรมการใช้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การรับรู้, ความตระหนัก, จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

Abstract

The Acknowledge and Awareness of Undergraduate Student about Ethics in Information Technology, Faculty of Science and Technology. This research aimed to study are (1) to study of students Acknowledge about Ethics in Information Technology (2) to study of students awareness about Ethics in Information Technology (3) to study of relationships between acknowledge and awareness about ethics in information technology. This study is a survey research. The samples were used to determine the students in faculty of science and technology, Southeast Bangkok College. The data were collected from a sample of 150 persons had been. The questionnaire was used for data collection and analysis ranging between 5 levels with the reliability of 0.87 statistics used in the analysis were percentage, mean, standard deviation, Chi-Square and statistical hypothesis testing used in the analysis were One-way ANOVA

The research result indicated that :

1) The Awareness of the average student at a high level, Mean = 4.31 ,S.D=0.657. 2) Most students know about the ethics of information technology. The perception is that most computer crime laws about 94.66 percent. 3) The relationship between The Acknowledge and Awareness of Undergraduate Students found to have a relationship in the same direction three aspects: Information Accuracy, Data Accessibility and Information Technology Law and 4) The educational system with a difference of awareness about ethics in information technology at the level of .05 of statistical significance

Keywords Acknowledge, Awareness, Ethics in Information Technology

1. บทนำ

ในปัจจุบันเทคโนโลยีนับว่ามีบทบาทที่สำคัญมากต่อการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ทุกองค์กรมีการนำเทคโนโลยีเข้าไปเป็นส่วนสนับสนุนในการทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้จากผลการสำรวจการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จากการสำรวจตั้งแต่ พ.ศ. 2546 เป็นต้นมา ได้ทำการสำรวจต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี เพื่อให้ทราบจำนวนประชากรที่ใช้คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และโทรศัพท์มือถือ พฤติกรรมของการใช้ และจำนวนครัวเรือนที่มีอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เช่น โทรศัพท์พื้นฐาน เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องโทรสารและการเชื่อมต่อ

อินเทอร์เน็ตในครัวเรือน พบว่าในแต่ละปี มีอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด[9]

รูปที่ 1 ร้อยละของประชากรที่ใช้คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และโทรศัพท์มือถือ พ.ศ.2553-2557

สิ่งที่เกิดขึ้นในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศคือการใช้สารสนเทศที่ไม่ถูกต้องหรือที่เรียกว่า การขาดจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเมื่อ

พิจารณาถึงคุณธรรมจริยธรรมเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และสารสนเทศแล้วยังสามารถแยกเป็นอีก 4 ประเด็นที่รู้จักกันในลักษณะตัวย่อว่า PAPA ซึ่งจะประกอบด้วย(4)1) ความเป็นส่วนตัว (Information Privacy) หมายถึง สิทธิที่จะอยู่ตามลำพัง และเป็นสิทธิที่เจ้าของสามารถที่จะควบคุมข้อมูลของตนเองในการเปิดเผยให้กับผู้อื่น 2) ความถูกต้อง (Information Accuracy) หมายถึง ความถูกต้องของข้อมูลที่จัดเก็บและเผยแพร่ ทางสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำข้อมูลและสารสนเทศให้มีความถูกต้อง และน่าเชื่อถือนั้น ข้อมูลควรได้รับการตรวจสอบความถูกต้องก่อนที่จะนำเข้าฐานข้อมูล รวมถึงการปรับปรุงข้อมูลให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ นอกจากนี้ควรให้สิทธิ์แก่บุคคลในการเข้าไปตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลตนเองด้วย3) ความเป็นเจ้าของ (Information Property หมายถึง สิทธิของความเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในการถือครองทรัพย์สิน ซึ่งอาจเป็นทรัพย์สินทั่วไปที่จับต้องได้เช่น คอมพิวเตอร์รถยนต์ หรืออาจเป็นทรัพย์สินทางปัญญา ที่จับต้องไม่ได้เช่น บทเพลงโปรแกรมคอมพิวเตอร์แต่สามารถถ่ายทอดและบันทึกลงในสื่อต่างๆ ได้เช่น สิ่งพิมพ์เทป ซีดีรอม เป็นต้น โดยในการคัดลอกโปรแกรมคอมพิวเตอร์เป็นการกระทำที่จะต้องพิจารณาให้รอบคอบก่อนว่าโปรแกรมที่จะทำการคัดลอกนั้นเป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ท่านมีสิทธิ์ในระดับใด และ 4) การเข้าถึงข้อมูล (Data Accessibility) หมายถึง การเข้าใช้งานโปรแกรม หรือระบบคอมพิวเตอร์มักจะมีการกำหนดสิทธิตามระดับของผู้ใช้งาน ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันการเข้าปดดำเนินการต่างๆ กับข้อมูลของผู้ใช้ที่ไม่มีส่วน

เกี่ยวข้อง และเป็นการรักษาความลับของข้อมูล การเข้าถึงข้อมูลของผู้อื่นโดยไม่ได้รับความยินยอม นั้น ก็ถือเป็นการผิดจริยธรรมเช่นเดียวกับการละเมิดข้อมูลส่วนตัวจากการเติบโตและการใช้งานอินเทอร์เน็ตที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนนั้น ผู้วิจัยจึงมีแนวความคิดในการทำงานวิจัยเพื่อศึกษาถึงการรับรู้และความตระหนักของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอกขึ้น เพื่อจะได้นำผลของการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรม และการปรับปรุงเนื้อหาในรายวิชาเพื่อลดปัญหาการทำผิดจริยธรรมและอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ซึ่งปัจจุบันนับว่าเป็นปัญหาใหญ่อีกประเด็นของทุกประเทศ

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับจริยธรรมการใช้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
2. เพื่อศึกษาความตระหนักเกี่ยวกับจริยธรรมการใช้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และความตระหนักเกี่ยวกับจริยธรรมการใช้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

สมมุติฐานการวิจัย

ระบบการศึกษาที่แตกต่างกันจะส่งผลให้ความตระหนักเกี่ยวกับจริยธรรมการใช้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีแตกต่างกัน

3. ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 ความตระหนัก (Awareness)

ความตระหนัก (Awareness) เป็นแนวคิดเชิงจิตวิทยา (Psychological Approach) ผสมผสานกับ

แนวคิดเชิงพฤติกรรมศาสตร์ (Behavior Science) โดยมีหลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความตระหนัก โดย อนุสรณ์ กาลดิษฐ์ (2548: 51) กล่าวถึงความตระหนักว่า หมายถึงความสำนึกซึ่งบุคคลเคยมีการรับรู้หรือเคยมีความรู้มาก่อน เมื่อมีสิ่งเร้ามากระตุ้น จึงเกิดความสำนึกหรือความตระหนักขึ้น ความตระหนักมีความหมายเหมือนกับความสำนึก เป็นสภาวะทางจิตใจที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกรู้สึก ความคิด ความปรารถนาต่าง ๆ อันเกิดจากความรู้อะไรและความสำนึกต่าง ๆ มาแล้ว โดยมีการประเมินค่าและตระหนักถึงความสำคัญของตนที่มีต่อสิ่งนั้น [11]

3.2 การรับรู้(Acknowledge)

การรับรู้ หมายถึง การแปลความหมายจากการสัมผัส โดยเริ่มตั้งแต่ การมีสิ่งเร้ามา กระตุ้นกับอวัยวะรับสัมผัสทั้งห้า และส่งกระแสประสาท ไปยังสมอง เพื่อการแปลความกระบวนการของการรับรู้ (Process) เป็นกระบวนการที่คาบเกี่ยวกันระหว่างเรื่องความเข้าใจ การคิด การรู้สึก (Sensing) ความจำ (Memory) การเรียนรู้ (Learning) การตัดสินใจ (Decision making) โดยมีหลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความตระหนักดังนี้

โซโลมอน (Solomon. M.R.1999: 71) กล่าวว่า การรับรู้ (Perception) เป็นกระบวนการที่ประสาทสัมผัสได้แก่ ตา หู จมูก ปากและผิวหนัง ได้ทำการคัดเลือก(Select) จัดระเบียบ (Organize) และตีความหมาย(Interpret) สิ่งกระตุ้น หรือสิ่งเร้าโดยขึ้นอยู่กับ การเรียนรู้และภูมิหลังของแต่ละบุคคล ซึ่งสิ่งเร้าอาจอยู่ในรูปของ ลักษณะทางกายภาพ รูปภาพ หรือคำพูดที่ใช้ในการสื่อสารที่มีอิทธิพลอันก่อให้เกิดการตอบสนองของบุคคล[1]

สุดาสวรรค์ งามมงคลวงศ์ (2555) กล่าวว่า การรับรู้ หมายถึง กระบวนการต่างๆที่สามารถรับรู้ได้จากประสาทสัมผัส ต่างๆ เช่น การเห็น การได้ยิน การสัมผัสการลิ้มรส โดยเป็นกระบวนการของแต่ละคน ที่นำ มาสรุป ตีความ แปลความหมาย เพื่อเกิดการให้เกิดการตอบสนองต่อบุคคลนั้นๆ [8]

3.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุชีรา พระมาลา และคณะ [10] ได้จัดทำงานวิจัยเรื่อง การรับรู้และความเข้าใจต่อการกระทำ ความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 ของผู้ใช้บริการร้านอินเทอร์เน็ต กรณีศึกษา: อำเภอเมืองอุบลราชธานี โดยการวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาการรับรู้และความเข้าใจต่อการกระทำ ความผิดตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์พ.ศ. 2550 ของผู้ใช้บริการร้านอินเทอร์เน็ตในเขตอำเภอเมืองอุบลราชธานี 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้บริการในการบังคับใช้พ.ร.บ.ฉบับนี้การศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ใช้บริการร้านอินเทอร์เน็ตในอำเภอเมืองอุบลราชธานีจำนวน 382 ชุดและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการรับรู้เนื้อหาสาระของ พ.ร.บ. และความเข้าใจต่อการกระทำ ความผิดตาม พ.ร.บ. ในระดับปานกลาง แต่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีพฤติกรรมตามกรอบของ พ.ร.บ. ในระดับมาก

สุดาสวรรค์ งามมงคลวงศ์[8]. ได้จัดทำ งานวิจัยเรื่อง การรับรู้และความตระหนักของ นักศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัญหา อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ด้านการใช้งานบน เครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดย โดยมีวัตถุประสงค์ในการ วิจัย ดังนี้ 1. เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ถึงการ รับรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษา เอกชนในเขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับ ปัญหา อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ด้านการใช้งานบน ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต กับสถานภาพส่วนบุคคล เพศ อายุ คณะวิชา ระยะเวลาในการใช้งาน อินเทอร์เน็ต 2. เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ถึง ความตระหนักของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับ ปัญหาอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ด้านการใช้งาน บนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต กับสถานภาพ เพศ อายุ คณะวิชา ระยะเวลาในการใช้งานอินเทอร์เน็ต 3. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ของความตระหนักและ การรับรู้ของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับ ปัญหาอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ด้าน การใช้งานบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผล การศึกษาในเบื้องต้น พบว่า ประเด็นแรกผู้อบ แบบสอบถามที่มีเพศ อายุคณะ และระยะเวลาในการ ใช้งานอินเทอร์เน็ตไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องของ การรับรู้เกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ ด้านการใช้งานบนอินเทอร์เน็ต ทั้งนี้จะเป็นไปได้ ว่าการรับรู้ดังกล่าวเป็นเรื่องของความสนใจและ ความใส่ใจเฉพาะบุคคลมากกว่าอายุ การวิเคราะห์หา ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และความตระหนัก เกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์นั้น

พบว่า โดยส่วนใหญ่ไม่มีความสัมพันธ์กัน หรือมี ความสัมพันธ์กันน้อย

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย นักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาลัยเซาธ์อีสท์ บางกอก จำนวน 150 คน ปีการศึกษา 2558 จำนวน ประกอบด้วย สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางธุรกิจ สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ และสาขาเทคโนโลยี การจัดการอุตสาหกรรม โดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง แบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) [7]

4.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

ตัวแปรอิสระ : สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สาขาวิชา ระยะเวลาในการใช้ งานอินเทอร์เน็ต

ตัวแปรตาม : การรับรู้และความตระหนักเกี่ยวกับ จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์และนำมา ร่างแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามการรับรู้และ ความตระหนักเกี่ยวกับจริยธรรมในการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สถานภาพ ทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 การรับรู้ เกี่ยวกับจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ตอนที่ 3 ความ ตระหนักเกี่ยวกับจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

2. นำแบบสอบถามไปหาคุณภาพของ เครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร เนื้อหา กระบวนการ ภาษาและการวัดผลประเมินผลตรวจสอบ เพื่อ ตรวจสอบคุณภาพและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC : Index of Item Objective Congruence) [6] นำ ข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมา คำนวณหาค่า IOC โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง ของ ผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณค่าดัชนีความ สอดคล้อง แล้ว เลือกค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ซึ่งผล การวิเคราะห์แบบทดสอบทั้งหมด มีค่าเท่ากับ 0.89

3. และนำแบบสอบถามไปทดสอบกับ นักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีลักษณะคล้ายคลึง กันจำนวน 30 คน แล้วนำมาประมวลผลด้วย โปรแกรม SPSS เพื่อหาค่า Reliability เพื่อหาความ เชื่อมั่นของแบบสอบถาม ซึ่งมีความเชื่อมั่น และ ความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม Alpha 0.85 [3]

4. สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ครั้งนี้ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ผล สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square) และทดสอบสมมุติฐานการวิจัยโดยใช้การ วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) [3]

5. ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วน ใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 54.7 เพศหญิงร้อยละ 68 อายุผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มากกว่า 26 ปี ร้อย ละ 36 อายุระหว่าง 23-25 ร้อยละ 25.3 อายุระหว่าง 18-20 ร้อยละ 24.0 และอายุระหว่าง 21-22 ร้อยละ

14.7 ระยะเวลาในการทำงานอินเทอร์เน็ตต่อวัน ส่วนใหญ่ใช้งานมากกว่า 6 ชั่วโมงขึ้นไปร้อยละ 34.7 ระหว่าง 3-4 ชั่วโมงต่อวันร้อยละ 29.3 จำนวน 5-6 ชั่วโมงต่อวันร้อยละ 20.7 และ จำนวน 1-2 ชั่วโมงต่อ วันร้อยละ 15.3

2. จากการศึกษาความตระหนักของนักศึกษา เกี่ยวกับจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 5 ลำดับแรก สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงลำดับความตระหนักของนักศึกษา เกี่ยวกับจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

รายการประเมิน	Mean	S.D	ลำดับ
ความเป็นส่วนตัว : การ แอบเข้าไปดูข้อความใน จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ของบุคคลอื่น	4.65	0.50	1
ความเป็นส่วนตัว : การส่ง โปรแกรมสไปยาแวร์เพื่อไป สืบข้อมูลความลับของผู้อื่น	4.60	0.68	2
การเข้าถึงข้อมูล : การสร้าง หน้าเพจปลอมเพื่อให้ผู้ใช้ เข้าไปกรอข้อมูล เพื่อนำ ข้อมูลไปใช้ประโยชน์ด้าน อื่นๆ	4.59	0.65	3
การเข้าถึงข้อมูล : การ เข้าถึงข้อมูลของผู้อื่น โดย ไม่ได้ได้รับความยินยอม กรณี ใช้ระบบเครือข่ายร่วมกัน (LAN)	4.55	0.61	4
ความเป็นส่วนตัว : การใช้ เทคโนโลยีติดตามการ เคลื่อนไหวหรือพฤติกรรม ของบุคคลอื่น	4.54	0.66	5

รายการประเมิน	Mean	S.D	ลำดับ
ความเป็นส่วนตัว : การรวบรวมหมายเลขโทรศัพท์ที่อยู่ อีเมลล์ หมายเลขบัตรเครดิต แล้วนำไปขายข้อมูลให้กับบริษัทอื่น	4.54	0.67	5

3. การศึกษาถึงการรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใน 5 ลำดับแรก พบว่า ลำดับที่ 1 นักศึกษามีการรับรู้เกี่ยวกับกฎหมายเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ : กฎหมายเกี่ยวกับอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 94.66 ลำดับที่ 2 พบว่า ความเป็นส่วนตัว : การแอบเข้าไปดูข้อความในจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของบุคคลอื่น และ ความเป็นเจ้าของ : การลอกเลียนแบบ หรือการทำซ้ำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีลิขสิทธิ์ มีการรับรู้ที่เท่ากัน ร้อยละ 93.34 ลำดับที่ 3 การเข้าถึงข้อมูล : การสร้างหน้าเพจปลอมเพื่อให้ผู้ใช้เข้าไปกรอข้อมูล เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ด้านอื่นๆ ร้อยละ 89.34 ลำดับที่ 4 การเข้าถึงข้อมูล : การเข้าถึงข้อมูลของผู้อื่น โดยไม่ได้รับความยินยอมกรณีใช้ระบบเครือข่ายร่วมกัน (LAN) ร้อยละ 88.00 และลำดับที่ 5 ความเป็นส่วนตัว : การใช้เทคโนโลยีติดตามการเคลื่อนไหวหรือพฤติกรรมของบุคคลอื่น ร้อยละ 83.34

4. ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และความตระหนักของนักศึกษาเกี่ยวกับจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และความตระหนักพบว่า ด้านความถูกต้อง ด้านการเข้าถึงข้อมูล และด้านกฎหมายเกี่ยวกับ

เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสัมพันธ์กันระหว่างการรับรู้และความตระหนักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยมีผลการทดสอบความสัมพันธ์ Sig=0.00, 0.02 และ 0.01 ตามลำดับ และพบเพียง 2 ด้านคือ ด้านความเป็นส่วนตัว และ ด้านความเป็นเจ้าของ ไม่มีความสัมพันธ์กันระหว่างการรับรู้และความตระหนักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยมีผลการทดสอบความสัมพันธ์ Sig=0.27 และ 0.42 ตามลำดับ

5. จากการทดสอบสมมุติฐานระบบการศึกษาที่แตกต่างกันจะส่งผลให้การรับรู้และความตระหนักเกี่ยวกับจริยธรรมการใช้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีแตกต่างกันสามารถแสดงได้ดังตารางที่ 2 และ 3 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบระบบการศึกษากับการรับรู้เกี่ยวกับจริยธรรมการใช้สารสนเทศ

ระบบการศึกษา	Mean	S.D	F	Sig
ภาคปกติ	1.23	0.23	2.65	.005*
ภาคสมทบ	1.29	0.21		

ระบบการศึกษาที่แตกต่างกัน มีผลต่อการรับรู้เกี่ยวกับจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบระบบการศึกษากับความตระหนักเกี่ยวกับจริยธรรมการใช้สารสนเทศ

ระบบการศึกษา	Mean	S.D	F	Sig
ภาคปกติ	4.32	0.56	4.11	.044*
ภาคสมทบ	4.14	0.48		

ระบบการศึกษาที่แตกต่างกัน มีผลต่อความตระหนักเกี่ยวกับจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. สรุปผลการวิจัย โดยผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ความตระหนักของนักศึกษาโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ส่วนเบี่ยงเบน 0.65
2. การรับรู้ของนักศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่นักศึกษารับรู้เกี่ยวกับจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีการรับรู้มากที่สุดในเรื่องกฎหมายเกี่ยวกับอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 94.66
3. ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และความตระหนักของนักศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน 3 ด้าน คือ ด้านความถูกต้อง ด้านการเข้าถึงข้อมูล และด้านกฎหมายเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ
4. ระบบการศึกษาที่แตกต่างกันจะส่งผลให้ความตระหนักเกี่ยวกับจริยธรรมการใช้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องการรับรู้และความตระหนักของนักศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สามารถอธิบายผลได้ดังนี้

1. การรับรู้ของนักศึกษา พบว่า ลำดับที่ 1 นักศึกษามีการรับรู้เกี่ยวกับกฎหมายเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ : กฎหมายเกี่ยวกับอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 94.66 ลำดับที่ 2 พบว่า ความเป็นส่วนตัว : การแอบเข้าไปดูข้อความในจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของบุคคลอื่น และ ความเป็นเจ้าของ : การลอกเลียนแบบ หรือการทำซ้ำ

โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีลิขสิทธิ์ มีการรับรู้ที่เท่ากัน ร้อยละ 93.34 ซึ่งได้สอดคล้องกับงานวิจัยของพรรณ รักษาชาติ [5]. ได้ศึกษาเรื่อง อาชญากรรมอิเล็กทรอนิกส์ : กรณีศึกษาอาชญากรรมบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยปัจจัยที่มีผลต่อการก่ออาชญากรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ การเปิดรับและตอบกลับอีเมลล์จากผู้ไม่รู้จักคลิกลิงค์บนหน้าต่าง หรือป๊อปอัพขึ้น การใช้บริการธนาคารผ่านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่การส่งข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลทางการเงินให้กับบุคคลอื่นที่ไม่รู้จัก การไม่มีข้อมูลสำรองและ โปรแกรมทางคอมพิวเตอร์มีความสัมพันธ์กับอาชญากรรมอิเล็กทรอนิกส์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

2. ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และความตระหนักของนักศึกษาเกี่ยวกับจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และความตระหนักพบว่า ด้านความถูกต้อง ด้านการเข้าถึงข้อมูล และด้านกฎหมายเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสัมพันธ์กันระหว่างการรับรู้และความตระหนัก และ ด้านความเป็นส่วนตัว และ ด้านความเป็นเจ้าของ ไม่มีความสัมพันธ์กันระหว่างการรับรู้และความตระหนัก เมื่อพิจารณาดูในส่วนของความไม่สัมพันธ์กัน อาจเป็นไปได้ว่า ความเป็นส่วนตัว ซึ่งหมายถึง สิทธิที่จะอยู่ตามลำพัง และเป็นสิทธิที่เจ้าของสามารถที่จะควบคุมข้อมูลของตนเองในการเปิดเผยให้กับ ผู้อื่น และความเป็นเจ้าของ คือ สิทธิความเป็นเจ้าของ หมายถึง กรรมสิทธิ์ในการถือครองทรัพย์สิน ซึ่งอาจเป็นทรัพย์สินทั่วไปที่จับต้องได้ เช่น คอมพิวเตอร์ รถยนต์ หรืออาจเป็นทรัพย์สินทางปัญญา (ความคิด) ที่จับต้องไม่ได้ เช่น บทเพลง โปรแกรมคอมพิวเตอร์

สถาบันการศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษา
เอกชน

9. กิตติกรรมประกาศ

สำหรับการวิจัยและการดำเนินการครั้งนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอกที่สนับสนุนค่าดำเนินการ ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญสำหรับการตรวจสอบเนื้อหา ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับงานวิจัยครั้งนี้

10. เอกสารอ้างอิง

- [1] Solomon, M.R. (1999). **Consumer behavior: Buying, having, and being (4th ed)**. Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall. p.72
- [2] เติลินิวส์ วันพฤหัสดีที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550. **กรณีศึกษา : ประเทศไทยอันดับ 4 การละเมิดลิขสิทธิ์ไอทีภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก** ค้นหาออนไลน์จาก <https://www.gotoknow.org/posts/143436>
- [3] ชานินทร์ ศิลป์จารุ. (2552). **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS**. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- [4] พนิดา พานิชกุล. (2553). **จริยธรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (ETHICS IN INFORMATION TECHNOLOGY)**. ปีที่ 1, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ KTP
- [5] พกรณ์ รักษาชาติ. (2552). **อาชญากรรมอิเล็กทรอนิกส์ : กรณีศึกษาอาชญากรรมบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต**. ค้นหาออนไลน์จาก http://grad.kbu.ac.th/pdf/sar_data52/d3-52.pdf
- [6] วัลลภ รัฐฉัตรานนท์. (ม.ม.ป). **การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ค้นหาเมื่อ 17 มกราคม 2556 จาก http://rlc.nrct.go.th/ewt_dl.php?nid=988
- [7] สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2555). **เทคนิคการสุ่มตัวอย่างและการประมาณค่า**. กรุงเทพฯ: กลุ่มระเบียบวิธีสถิติสำนักนโยบายและวิชาการสถิติ
- [8] สุดาสวรรค์ งามมงคลวงศ์. (2555). **การรับรู้และความตระหนักของนักศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ด้านการใช้งานบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต**. วารสารการอาชีวและเทคนิคศึกษา ปี ที่ 2 ฉบับที่ 4 กรกฎาคม-ธันวาคม 2555
- [9] สำนักงานสถิติแห่งชาติ. **บทสรุปสำหรับผู้บริหารการมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2557**.
- [10] สุชีรา พระมาลา และคณะ. (2558). **การรับรู้และความเข้าใจต่อการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550**. การประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ “สร้างสรรค์และพัฒนา เพื่อก้าวหน้าสู่ประชาคมอาเซียน” ครั้งที่ 2
- [11] อนุสรณ์ กาลดิษฐ์, 2548, **การศึกษาความรู้และความตระหนักของนักศึกษาที่มีต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมในห้วงปฏิบัติการวิศวะอุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ในเขตกรุงเทพมหานคร**. ปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การเลือกใช้บริการตู้เติมเงินโทรศัพท์แบบหยอดเหรียญ ของประชากรในเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร

The use of service with Mobile Phone Prepaid Vending Machine of people in Saimai District Bangkok.

ลูกคิด ชมยินดี¹ และ สมยศ อวเกียรติ²

¹นักศึกษาลัทธิบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, Lukkid.ch57@gmail.com

²คณบดีคณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, Somyos.av@northbkk.ac.th.

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมและปัจจัยการเลือกใช้บริการตู้เติมเงินโทรศัพท์แบบหยอดเหรียญ ของประชาชนในเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติ t-test , F-test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA Analysis) และค่า Chi-square

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า โดยภาพรวมประชากรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจำแนกตามพฤติกรรมส่วนบุคคลที่พึงพอใจมากที่สุดคือ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ได้แก่ สามารถใช้งานได้ตลอด 24 ชั่วโมง รองลงมาคือ ด้านผลิตภัณฑ์การบริการ ได้แก่ ใช้ได้ทั้งเหรียญและธนบัตรทำให้สะดวกมากยิ่งขึ้น ผลการทดสอบสมมติฐาน 1) ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการเลือกใช้บริการตู้เติมเงินโทรศัพท์ ส่วนเพศและสถานภาพ ไม่มีความสัมพันธ์ 2) การตัดสินใจเลือกใช้บริการตู้เติมเงินโทรศัพท์แบบหยอดเหรียญ ในด้านส่วนประสมทางการตลาด พบว่า อายุ อาชีพ และระดับการศึกษา มีการตัดสินใจที่แตกต่างกัน ในด้านผลิตภัณฑ์การบริการและด้านราคา สถานภาพและรายได้ มีการตัดสินใจที่แตกต่างกันในด้านราคา ส่วนเพศและด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

คำสำคัญ : ตู้เติมเงินโทรศัพท์, การตัดสินใจ, พฤติกรรม

Abstract

The objective of this research was to study the behavior and factor choosing the use of service with mobile phone prepaid vending machine insert coin of the people in Saimai District Bangkok. The data was collected from 400 samples which selected through convenience sampling questionnaire was used as tool for data collection. The statistics used in this study were frequency, percentage, mean standard deviation t-test, F-test (One-way ANOVA Analysis) and Chi-square.

The results of data analysis found that the samples were satisfied at a moderate level in an overall. Considering by the most satisfaction of personal were the distribution channel that could use available in 24 hours, followed by product service that inserted both coins and notes. The hypothesis testing found that 1) the demographic e.g. age, career, occupation, education level, and income had relation to the choosing behavior of usage mobile phone prepaid vending machine whereas gender and marriage status had no relation. 2) The decision to use prepaid phone coin in the marketing mix found that the demographic e.g. age, career, occupation, education level, and income were different with decision making in the product service and the price, the marriage status and the income were different in the price whereas the gender and others were not different.

Keywords : Mobile Phone Prepaid Vending Machine, Decision Making, Behavior.

บทนำ

การติดต่อสื่อสารผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ในสมัยปัจจุบันเป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลาย เนื่องจากผู้บริโภคเน้นความสะดวกสบาย ความรวดเร็วและความแม่นยำในการสื่อสาร จึงทำให้ในปัจจุบันโทรศัพท์เคลื่อนที่ได้มีการพัฒนาความสามารถการใช้งานให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค รวมทั้งการพัฒนาให้มีความสามารถในการรับส่งข้อมูลผ่านข้อความ การเชื่อมต่อกับระบบอินเทอร์เน็ต และการสื่อสารผ่านระบบมัลติมีเดีย การเลือกใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในปัจจุบันสามารถเลือกใช้ได้ 2 รูปแบบ คือ รูปแบบระบบรายเดือน และรูปแบบระบบเติมเงิน ซึ่งการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ใน 2 รูปแบบนี้มีการให้บริการที่เหมือนกัน มีข้อแตกต่างคือ การชำระค่าบริการเท่านั้น ระบบรายเดือนเป็นระบบที่เครือข่ายโทรศัพท์ยอมให้ผู้บริโภคใช้บริการก่อนถึงจะเรียกเก็บค่าบริการตามหลัง ส่วนระบบเติมเงิน เป็นระบบที่ผู้บริโภคต้องมีการเติมเงินเข้าระบบก่อนถึงจะสามารถใช้งานได้ โดยระบบจะ

ทำการหักค่าใช้จ่ายบริการโดยอัตโนมัติตามการใช้งานของผู้บริโภคทุกครั้ง

การใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่แบบเติมเงินในปัจจุบันมีวิธีการเติมเงินหลายรูปแบบให้เลือกใช้บริการ เช่น เติมเงินโดยใช้บัตรเติมเงิน การเติมเงินออนไลน์ การเติมเงินผ่านตู้ ATM และการเติมเงินโดยผู้เติมเงินแบบหยอดเหรียญ เป็นต้น การให้บริการเติมเงินในทุกรูปแบบมีความสะดวกรวดเร็วเหมือนกัน แต่ที่นิยมกันมากที่สุด คือ การเติมเงินโดยใช้ผู้เติมเงินแบบหยอดเหรียญ เนื่องจากผู้สามารถเติมเงินได้ระบบและสามารถเติมได้ตามจำนวนเงินที่ต้องการ

การใช้เทคโนโลยีเกี่ยวกับผู้ขายสินค้าอัตโนมัติมีการพัฒนาเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้บริโภคทั้งในด้านการใช้งานและรูปแบบสินค้าที่ขายในตู้อัตโนมัติมีความหลากหลายมากขึ้น โดยผู้ขายสินค้าอัตโนมัติมีจุดเด่นในด้านความสะดวกในการใช้งาน สามารถใช้บริการได้กับทุกคน ทุกชาติทุกภาษาจากระบบที่ผู้ใช้งานสามารถเข้าใจได้ง่ายจึงทำให้ธุรกิจผู้ขายสินค้าอัตโนมัติจึงมีแนวโน้มที่จะ

ได้รับความนิยมนิยมมากขึ้นเรื่อยๆ ประกอบกับเทคโนโลยีด้านการสื่อสารโทรคมนาคม ในรูปแบบของโทรศัพท์มือถือได้กลายเป็นอุปกรณ์สื่อสารที่จำเป็นต่อการใช้งานในชีวิตประจำวันของผู้คนจำนวนมาก และยังมีแนวทางการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นธุรกิจที่จะเติบโตตามไปด้วยคงหนีไม่พ้นธุรกิจบัตรเครดิตที่จะมียอดขายรวมเพิ่มขึ้นหลายเท่าตัวจากจำนวนผู้ใช้บริการระบบโทรศัพท์มือถือแบบเติมเงินเพิ่มมากขึ้น (ภัทสรารักษ์ ปานมาศ, 2551)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการเลือกใช้บริการตู้เติมเงินโทรศัพท์แบบหยอดเหรียญ
2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยการตัดสินใจในการเลือกใช้บริการตู้เติมเงินโทรศัพท์แบบหยอดเหรียญในด้านส่วนประสมทางการตลาด

วิธีดำเนินการวิจัย

ใช้วิธีการศึกษาแบบวิธีการสุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenience Sampling) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งหมด 197,063 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 20 ธันวาคม 2558, สำนักงานเขตสายไหม) แต่ไม่ทราบว่ามีจำนวนประชากรที่เลือกใช้บริการตู้เติมเงินมีจำนวนเท่าไร จึงใช้ตารางเลขสุ่มของ Taro Yamane แบบไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ มาคำนวณหากลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 384 ตัวอย่าง และเพื่อป้องกันความผิดพลาดจากการตอบแบบสอบถามอย่างไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงได้สำรวจกลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้นอีกจำนวน 16 ตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็น 400 ตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม โดยจัดลำดับเนื้อหาแบ่งออกเป็น 4

ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลหลักประกอบด้วยปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ รวมจำนวนทั้งสิ้น 5 ข้อ เป็นคำถามแบบมีหลายคำตอบให้เลือกตอบ ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการเลือกใช้บริการตู้เติมเงินโทรศัพท์ จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย 1) ช่วงเวลาในการใช้บริการตู้เติมเงินโทรศัพท์ 2) ความถี่ที่ใช้บริการตู้เติมเงิน / สัปดาห์ 3) จำนวนเงินที่ใช้ในการเติมเงินและครั้ง 4) จำนวนเงินคงเหลือเมื่อเลือกใช้บริการตู้เติมเงิน 5) ระยะเวลาในการใช้บริการ ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่สำคัญในการตัดสินใจเลือกใช้บริการตู้เติมเงินโทรศัพท์ ในด้านส่วนประสมทางการตลาดซึ่งใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) (อ้างถึงใน กุลทลี เวชสาร, 2546 : 122) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

- 5 คะแนน มีระดับการตัดสินใจ มากที่สุด
- 4 คะแนน มีระดับการตัดสินใจ มาก
- 3 คะแนน มีระดับการตัดสินใจ ปานกลาง
- 2 คะแนน มีระดับการตัดสินใจ น้อย
- 1 คะแนน มีระดับการตัดสินใจ น้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลผลระดับการตัดสินใจในด้านส่วนประสมทางการตลาด ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์การวัดแบบของเบส (Best :1976 อ้างถึงใน ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2548 : 77) 5 ระดับ คือ

- ค่าเฉลี่ย 4.5 - 5.00 คะแนน มีระดับ มากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 คะแนน มีระดับ มาก
- ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 คะแนน มีระดับ ปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 คะแนน มีระดับ น้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 คะแนน มีระดับ น้อยที่สุด

ผู้วิจัยทำการตรวจสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทำการหาค่าของสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัก (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.916

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequencies) ใช้สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกใช้บริการผู้เติมเงินแบบหยอดเหรียญสถิติอ้างอิง (Inferential Statistics) ประกอบด้วยค่า Chi-square เพื่อทดสอบสมมติฐานด้านความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการเลือกใช้บริการผู้เติมเงินโทรศัพท์แบบหยอดเหรียญค่า t - test และ F - test โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA Analysis)

นิยามศัพท์เฉพาะทาง

ผู้เติมเงินแบบหยอดเหรียญ หมายถึง ผู้เติมเงินโทรศัพท์มือถือออนไลน์ ซึ่งสามารถเติมเงินได้ทั้งแบบหยอดเหรียญ และธนบัตร

ผลิตภัณฑ์ด้านการบริการ หมายถึง สิ่งที่สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการและผู้ให้บริการต้องได้รับประโยชน์จากการใช้บริการจากผลิตภัณฑ์นั้น

ราคา หมายถึง การกำหนดมูลค่าของการใช้บริการหรือผลิตภัณฑ์ต้องมีความเหมาะสมและง่ายต่อการเลือกใช้บริการจากผู้บริโภคที่มีความแตกต่างกัน

ช่องทางการจัดจำหน่าย หมายถึง การเข้าถึงได้และมีความพร้อมที่จะให้บริการ โดยจะต้องมีสถานที่ที่เหมาะสมต่อการเลือกใช้บริการ

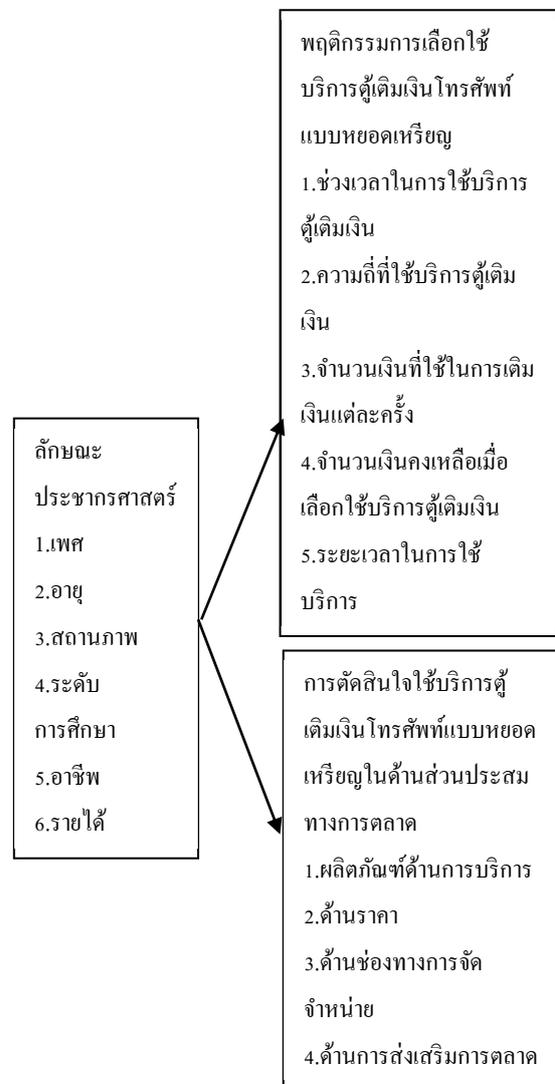
การส่งเสริมการตลาด หมายถึง เป็นส่วนประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้บริการสามารถชักจูงและดึงดูดความสนใจให้ผู้บริโภคตัดสินใจเลือกใช้บริการ

การตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลเพื่อเลือกการปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ ทรัพยากร และบุคคล สามารถนำไปปฏิบัติและทำงานให้บรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ที่มีความแตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมส่วนบุคคลในการเลือกใช้บริการผู้เติมเงินแบบหยอดเหรียญ ของ ประชากร ในเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร

2. ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ที่มีความแตกต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้เติมเงินแบบหยอดเหรียญในด้านส่วนประสมทางการตลาด ของประชากรในเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร มีความแตกต่างกัน

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 ชุด พบว่า โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 53.30 มีอายุต่ำกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.50 มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 66.80 มีอาชีพเป็นนักเรียน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 49.00 มีการศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 46.00 และมีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.00

2. ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมในการเลือกใช้บริการผู้เติมเงินโทรศัพท์แบบหยอดเหรียญ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีพฤติกรรมในการเลือกช่วงเวลาในการใช้บริการผู้เติมเงินโทรศัพท์ที่อยู่ในช่วงเวลา 16.00 – 17.00 น. จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 29.30 ความถี่ที่ใช้บริการผู้เติมเงินโทรศัพท์แบบหยอดเหรียญต่อสัปดาห์ จำนวน 3 ครั้งต่อสัปดาห์ จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 30 จำนวนเงินที่ใช้ในการเติมเงินแต่ละครั้ง จำนวน 40 บาท จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 34.80 จำนวนเงินคงเหลือในโทรศัพท์เมื่อเลือกใช้บริการผู้เติมเงิน 0 –

100 บาท จำนวน 332 คน คิดเป็นร้อยละ 83 และระยะเวลาในการใช้บริการน้อยกว่า 5 นาที จำนวน 373 คน คิดเป็นร้อยละ 93.30

3. การทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการเลือกใช้บริการผู้เติมเงินโทรศัพท์แบบหยอดเหรียญ

ตารางที่ 1 ความสัมพันธ์ของตัวแปรด้านพฤติกรรม

ปัจจัย ส่วนบุคคล	ช่วง เวลา	ความถี่	จำนวนเงินที่ใช้	เงินคงเหลือ	ระยะเวลาที่ใช้
เพศ	$\chi^2 = 13.72$ p-value = .056	$\chi^2 = 4.26$ p-value = .513	$\chi^2 = 5.73$ p-value = .766	$\chi^2 = 0.23$ p-value = .890	$\chi^2 = 0.02$ p-value = .880
อายุ	$\chi^2 = 173.04$ p-value = .000 **	$\chi^2 = 168.50$ p-value = .000 **	$\chi^2 = 140.54$ p-value = .000 **	$\chi^2 = 2.09$ p-value = .978	$\chi^2 = 1.60$ p-value = .808
สถานภาพ	$\chi^2 = 22.27$ p-value = .002 **	$\chi^2 = 14.84$ p-value = .110	$\chi^2 = 17.96$ p-value = .036 *	$\chi^2 = 0.56$ p-value = .754	$\chi^2 = 0.17$ p-value = .679
ระดับการศึกษา	$\chi^2 = 104.05$ p-value = .000 **	$\chi^2 = 47.31$ p-value = .000 **	$\chi^2 = 89.86$ p-value = .000 **	$\chi^2 = 5.20$ p-value = .518	$\chi^2 = 4.52$ p-value = .211
อาชีพ	$\chi^2 = 143.64$ p-value = .000 **	$\chi^2 = 92.98$ p-value = .000 **	$\chi^2 = 152.99$ p-value = .000 **	$\chi^2 = 15.21$ p-value = .124	$\chi^2 = 6.93$ p-value = .226
รายได้	$\chi^2 = 218.61$ p-value = .000 **	$\chi^2 = 80.71$ p-value = .000 **	$\chi^2 = 57.22$ p-value = .014 *	$\chi^2 = 7.18$ p-value = .517	$\chi^2 = 4.25$ p-value = 3.73

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 1 เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการเลือกใช้บริการผู้เติมเงินโทรศัพท์แบบหยอดเหรียญ ของ ประชากร ในเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร

อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการเลือกใช้บริการผู้เติมเงินโทรศัพท์แบบหยอดเหรียญ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความสัมพันธ์

สถานภาพ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกใช้บริการผู้เติมเงินโทรศัพท์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05

รายได้ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกใช้บริการผู้เติมเงินโทรศัพท์แบบหยอดเหรียญ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05

4. การทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้เติมเงินแบบหยอดเหรียญในด้านส่วนประสมทางการตลาด

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้เติมเงินโทรศัพท์แบบหยอดเหรียญในด้านส่วนประสมทางการตลาด			
1. ด้านผลิตภัณฑ์	3.44	0.91	มาก
2. ด้านราคา	3.44	1.01	มาก
3. ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	3.49	1.07	มาก
4. ด้านการส่งเสริมการตลาด	2.49	0.88	น้อย
รวม	3.21	0.97	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่าในด้านส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้เติมเงินโทรศัพท์แบบหยอดเหรียญ โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย รองลงมาคือ ผลิตภัณฑ์ ด้านการบริการ ด้านราคา และน้อยที่สุดคือ ด้านการส่งเสริมการตลาด

ตารางที่ 3 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานในการศึกษา โดยจำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ที่มีความคิดเห็นต่อปัจจัยในด้านส่วนประสมทางการตลาด

ปัจจัยส่วนบุคคล	ผลิตภัณฑ์	ด้านราคา	ช่องทางการจัดจำหน่าย	การส่งเสริมการตลาด
เพศ	t = 1.730 p-value = .084	t = 1.567 p-value = .118	t = -0.73 p-value = .942	t = -1.326 p-value = .186
อายุ	F = 12.771 p-value = .000 **	F = 3.167 p-value = .014 *	F = 1.475 p-value = .209	F = 2.268 p-value = .061
สถานภาพ	t = -0.448 p-value = .654	t = -2.030 p-value = .043 *	t = 0.740 p-value = .459	t = 0.511 p-value = .610
ระดับการศึกษา	F = 10.261 p-value = .000 **	F = 8.305 p-value = .000 **	F = 0.921 p-value = .431	F = 0.059 p-value = .981
อาชีพ	F = 10.523 p-value = .000 **	F = 7.419 p-value = .000 **	F = 0.297 p-value = .915	F = 0.880 p-value = .495
รายได้	F = 1.992 p-value = .095	F = 6.085 p-value = .000 **	F = 0.580 p-value = .677	F = 0.719 p-value = .579

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า เพศ ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้เติมเงินโทรศัพท์แบบหยอดเหรียญ ด้านส่วนประสมทางการตลาด ไม่แตกต่างกัน

อายุ อาชีพ และระดับการศึกษา ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้เติมเงินโทรศัพท์แบบหยอดเหรียญแตกต่างกันในด้านผลิตภัณฑ์ด้านการบริการ และด้านราคา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

สถานภาพ และรายได้ ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้เติมเงินแบบหยอดเหรียญแตกต่างกันในด้านราคา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

อภิปรายผล

1. จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของประชากรกับพฤติกรรมของการเลือกใช้บริการผู้เติมเงินโทรศัพท์แบบหยอดเหรียญ พบว่าเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการเลือกใช้บริการผู้เติมเงินโทรศัพท์แบบหยอดเหรียญ ส่วนปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ อายุ อาชีพ สถานภาพ ระดับการศึกษา และรายได้ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการเลือกใช้บริการผู้เติมเงินโทรศัพท์แบบหยอดเหรียญ จากผลการวิจัย พบว่า ประชากรส่วนใหญ่เลือกเติมเงินจำนวน 40 บาทและมีความถี่ในการเติมเงินเพียง 3 ครั้งต่อสัปดาห์ แสดงว่าการเลือกใช้บริการผู้เติมเงินขึ้นอยู่กับความต้องการและความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายแต่ละคนเท่านั้น จึงสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นพมาศ สังครุช (2550) ศึกษาพฤติกรรมการใช้บริการระบบเติมเงินของผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบดิจิทัลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า พฤติกรรมการใช้บริการระบบเติมเงิน ปัจจัยส่วนบุคคลในด้าน อาชีพ การศึกษา รายได้ มีผลต่อการเลือกใช้บริการระบบเติมเงินของผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบดิจิทัลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ส่วนเพศ ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการเลือกใช้บริการระบบเติมเงินของผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบดิจิทัลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

2. จากการศึกษาปัจจัยด้านประชากรส่งผลกระทบต่อตัดสินใจการเลือกใช้บริการผู้เติมเงินโทรศัพท์แบบหยอดเหรียญ ในด้านส่วนประสมทางการตลาด พบว่า ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุต่ำกว่า 25 ปี ส่วนใหญ่เป็นนักเรียน/นักศึกษา ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท มีระดับการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก ในด้านส่วนประสมทางการตลาดซึ่งประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ด้านการบริการ ด้านราคา

ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราโมทย์ ตันตพรณีวัฒน์ (2555) ศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้เติมเงินออนไลน์ ของผู้บริโภคในเขตตำบลในเมืองอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้เติมเงินออนไลน์ ภาพรวมด้านการให้บริการ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด ให้การตัดสินใจอยู่ในระดับมาก

3. จากการศึกษาในด้านส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อการเลือกใช้บริการผู้เติมเงินโทรศัพท์แบบหยอดเหรียญ พบว่า โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างให้ความพึงพอใจมากที่สุดคือ สามารถใช้งานได้ตลอด 24 ชั่วโมง รองลงมาคือ ใช้ได้ทั้งเหรียญและธนบัตรทำให้สะดวกมากยิ่งขึ้น สามารถเลือกจำนวนเงินตามที่ต้องการได้ และมีความน่าเชื่อถือในการเติมเงินกับผู้เติมเงิน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนิษฐกานต์ ภัทรกร (2550) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกช่องทางการเติมเงินของผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบเติมเงิน พบว่า ผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบเติมเงินให้ความสำคัญในเรื่องวิธีการเติมเงินปลอดภัยและมั่นใจในการเติมเงิน และมีโปรโมชันที่จูงใจในการเติมเงิน ส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลในการเลือกใช้ช่องทางการเติมเงินของผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบเติมเงิน มากที่สุดคือ สามารถเติมเงินได้ตลอดเวลา ไม่มีกำหนดการเติมเงินขั้นต่ำ สามารถเติมเงินได้ด้วยตนเอง รองลงมาคือ วิธีการเติมเงินที่ทันสมัย มีเจ้าหน้าที่ให้บริการและคำแนะนำในการเติมเงิน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า ประชากรมีความคิดเห็นในด้านการส่งเสริมการตลาด ว่ายังมีการ

ประชาสัมพันธ์หรือโฆษณาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่น้อย
 มาก ทำให้ผู้บริโภคไม่เกิดความสนใจที่จะเลือกใช้
 บริการตู้เติมเงินโทรศัพท์ ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการ
 ให้บริการตู้เติมเงินควรวางวิธีการที่จะกระตุ้นให้
 ผู้บริโภคเกิดความสนใจ เช่น เติมเงินกับตู้เติมเงิน 50
 บาท ได้จำนวนวันใช้งานเพิ่ม 10 วัน เป็นต้น มีการ
 ประชาสัมพันธ์ข่าวสารเพื่อให้ผู้บริโภคได้รับทราบ
 ข้อมูลมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้บริโภคเลือกที่จะมาใช้
 บริการตู้เติมเงินโทรศัพท์มากกว่าการเติมเงินผ่าน
 บัตรเติมเงินและผ่านร้านสะดวกซื้อ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรสำรวจจากกลุ่มผู้บริโภคในพื้นที่อื่นๆ
เพื่อที่จะได้ครอบคลุมความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง
อื่นๆ ด้วย
2. ผู้ให้บริการตู้เติมเงินโทรศัพท์แบบหยอด
เหรียญควรเพิ่มการส่งเสริมทางการตลาดเพื่อให้
ผู้บริโภคเกิดความสนใจมากขึ้น
3. ควรมีการโฆษณาเกี่ยวกับการให้บริการของ
ผลิตภัณฑ์มากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณแหล่งข้อมูลต่างๆ
 ตลอดจนผู้วิจัยและนักวิชาการทุกท่านที่ผู้วิจัยได้นำ
 ข้อมูลมาอ้างอิงในรายงานการวิจัยเล่มนี้ ทำให้ผู้วิจัย
 ได้ข้อมูลและแนวทางการศึกษาจนทำให้วิจัยเล่มนี้
 เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์ที่ปรึกษา
 ที่ให้คำปรึกษา แนะนำ คอยตรวจสอบและแก้ไข
 ข้อบกพร่องต่างๆ ที่เกิดขึ้น ในการทำวิจัย
 ขอขอบพระคุณผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัย
 นอร์ทกรุงเทพ ที่ให้การสนับสนุนการจัดทำวิจัย
 สุดท้ายขอขอบพระคุณผู้ที่เกี่ยวข้องทุกๆ ท่านที่
 ช่วยเหลือจนทำให้งานวิจัยเล่มนี้สำเร็จไปได้อย่าง
 สมบูรณ์

เอกสารอ้างอิง

- [1] กนิษฐกานต์ ภัทรากกร. (2550). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้ช่องทางการเติมเงินของผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบเติมเงิน*. การค้นคว้าอิสระ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- [2] กุลชาติ เวชสาร. 2546. *การวิจัยการตลาด*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [3] ชานินทร์ ศิลป์จารุ. (2548). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS ครอบคลุมเวอร์ชัน 10-13*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : บิสนิตเนสตาร์แอนดีดี.
- [4] นพมาศ ตั้งครุฑ. (2550). *พฤติกรรมการใช้บริการระบบเติมเงินของผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบดิจิทัลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี*. ค้นคว้าอิสระ สาขาวิทยาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- [5] ปราโมทย์ ตันตพรเศรษฐ์. (2555). *ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการตู้เติมเงินออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา*. งานวิจัยสาขาการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มหาวิทยาลัยบูร
- [6] ภัทสรภรณ์ ปานมาศ. (2551). *พฤติกรรมการใช้บริการตู้เติมเงินออนไลน์ของประชาชนในเขตจตุจักร ประจำปีพุทธศักราช 2551*. รายงานการวิจัย สาขาวิชาการจัดการทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.

การวัดทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี

Professional Skill Measurement of Accountants in the Navanakorn Industrial Zone of Pathum Thani Province

ดร.มิตร ทองกาบ

คณะบริหารธุรกิจ สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ Star_saimai@hotmail.com

บทคัดย่อ:

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นในเรื่องทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในมุมมองของผู้บริหารทางด้านบัญชี ผู้จัดการ หรือรองผู้จัดการฝ่ายบัญชีของภาคธุรกิจที่ประกอบกิจการในเขตนิคมอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี ที่มีต่อนักบัญชีที่ปฏิบัติงานในแต่ละกิจการ โดยอาศัยแนวคิดเรื่องทักษะทางวิชาชีพ ที่ระบุตามมาตรฐานวิชาชีพบัญชีฉบับที่ 3 ประชากรในการศึกษาครั้งนี้คือ ผู้บริหารทางการบัญชีได้แก่ ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี ผู้จัดการฝ่ายบัญชี หรือรองผู้จัดการฝ่ายบัญชี จำนวน 166 ราย ที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่ขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตนิคมอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี และยังเปิดดำเนินการอยู่ในปัจจุบันจำนวน 166 บริษัท และได้รับแบบสอบถามคืนมาโดยมีลักษณะสมบูรณ์จำนวน 123 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 74.10 เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่วิธีวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่แล้วแสดงผลในรูปอัตราร้อยละ ส่วนความเห็นเกี่ยวกับการวัดทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในด้านต่าง ๆ จะใช้ การวิเคราะห์ทางสถิติเบื้องต้น โดยการแจกแจงความถี่แล้วแสดงผลในรูปอัตราร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าพนักงานบัญชีของกิจการมีทักษะทางวิชาชีพโดยรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 3.82 โดยมีความเห็นว่าพนักงานบัญชีในกิจการมีทักษะวิชาชีพเกือบทุกด้านในระดับมาก ยกเว้นด้านทักษะการบริหารองค์การและการจัดการทางธุรกิจ มีความเห็นในระดับปานกลาง ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทักษะย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของแต่ละทักษะวิชาชีพของพนักงานในกิจการประกอบด้วยทักษะทางปัญญา (ระดับมาก) คือสามารถนำหลักการบัญชีมาแก้ไขปัญหาได้ ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน (ระดับมาก) คือความสามารถจัดทำรายงาน และนำเสนอรายงานทางการเงินตามหลักเกณฑ์ ข้อบังคับ กฎหมายที่กำหนดไว้อย่างถูกต้อง ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (ระดับมาก) คือ มีความสามารถจัดการตนเองให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (ระดับมาก) คือความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น สามารถทำงานเป็นทีม และทักษะการบริหารองค์การและการจัดการทางธุรกิจ (ระดับปานกลาง) คือ มีความสามารถตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาชีพบัญชี

คำสำคัญ: การวัดทักษะวิชาชีพนักบัญชี นิคมอุตสาหกรรมนวนคร

Abstract:

This research aimed to survey opinions on professional skills of accountants from perspectives of accounting executives, accounting managers or vice-managers of the business sector in the Navanakorn Industrial Zone of Pathum Thani Province towards accountants operating in each organization. The research was based on the concept of professional skills as specified by Accounting Professional Standards No. 3. Samples of the research were 166 accounting executives, i.e., accounting directors, accounting managers or vice-managers operating in the organizations authorized to use land in the Navanakorn Industrial Zone of Pathum Thani Province and still conducting businesses. 123 complete questionnaires were returned, accounting for 74.10 percent. The instrument of the research was questionnaires. Statistics used for analyzing data were frequency distribution showing results by percentage. Opinions on professional skill measurement of accountants in various aspects would apply basic statistics analysis by frequency distribution showing results by percentage, mean and standard deviation.

The results showed that the respondents agreed that overall professional skills of accountants in organizations were at a high level (= 3.82). The respondents agreed that almost all aspects of professional skills of accountants in organizations were at a high level, except organizational administration and business management skill at a moderate level, respectively.

When considering by aspects, sub-skills with highest means of each professional skill of employees in organizations consisted of intellectual skill (high level) able to apply accounting principles to solve problems, practical academic and functional skill (high level) able to conduct reports and present financial reports according to rules, regulations and laws specified correctly, personal attribute skill (high level) able to manage oneself to operate efficiently, interpersonal interaction and communication skill (high level) able to work with others and as a teamwork, and organizational administration and business management skill (moderate level) able to make decisions as accounting professionals.

Keywords: Professional Skill Measurement, Navanakorn Industrial Zone

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ก่อให้เกิดผลกระทบต่อทั้งองค์กรภาครัฐและภาคเอกชน มีผลให้ธุรกรรมทางธุรกิจเปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งมีนวัตกรรมทางการเงินใหม่เกิดขึ้นมากมาย ดังนั้น นักวิชาชีพบัญชีในฐานะผู้รวบรวมและประมวลผลข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมทางธุรกิจขององค์กร จึงต้องปรับเปลี่ยนตัวเองอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาความรู้ในด้านที่เกี่ยวกับบัญชี และในด้านอื่น ๆ หรืออีกนัยหนึ่ง นักวิชาชีพบัญชีจะต้องมีความรู้ที่ผสมผสานในสาขาวิชาอื่นที่ไม่ใช่วิชาการอย่างเดียว ไม่ว่าจะเป็นด้านบริหารจัดการการเงิน ด้านภาษีอากร เป็นต้น ด้วยเหตุนี้จึงเป็นที่มาของแนวคิดในการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในหลายด้าน เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริหารได้

ในปัจจุบันข้อมูลทางการบัญชี ทั้งที่เป็นข้อมูลทางด้านการเงินและข้อมูลที่มีใช้การเงินมีความสำคัญมากต่อการวางแผน ควบคุมและการตัดสินใจของผู้บริหารองค์กร ซึ่งระบบการบริหารข้อมูลที่ดีนั้น ต้องมาจากกระบวนการรวบรวมข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ และสามารถให้ข้อมูลที่ทันต่อเวลา เชื่อถือได้และมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจ ซึ่งกระบวนการรวบรวมข้อมูลธุรกรรมในองค์กรนั้นจะอาศัยนักวิชาชีพบัญชี ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเก็บรวบรวม จัดการและประมวลผลข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลประกอบการขององค์กร รวมทั้งเป็นผู้วางแผนทางในการจัดทำรายงานตามมาตรฐานการบัญชี และรวมทั้งผู้ให้ข้อมูลทางด้านการเงินซึ่งเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญในการตัดสินใจวางแผนและควบคุม (พงศศิริภพ ทองศิริวิสุรเกตุ, 2554) วิชาชีพบัญชีจึงนับเป็นวิชาชีพหนึ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการ

พัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้งกิจการที่มุ่งหวังผลกำไรและกิจการที่ไม่มุ่งหวังผลกำไร ดังนั้นการปฏิบัติงานวิชาชีพบางอย่างควรจำกัดให้เฉพาะผู้ปฏิบัติงานที่มีคุณสมบัติเหมาะสม รวมถึงสามารถใช้องค์ความรู้สามัญ (Common Body of Knowledge) ซึ่งหมายถึง ระดับความรู้ขั้นต่ำสุดที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ต้องศึกษาและเข้าใจ ซึ่งสามารถเรียกและจดจำได้ในทันทีที่ปฏิบัติงานวิชาชีพอยู่ในขณะนั้น ได้อย่างเหมาะสมอีกด้วย (นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ, 2548)

ประเทศไทยในปัจจุบันได้เข้าร่วมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจ ASEAN Economic Community :AEC ส่งผลให้เกิดการเปิดเสรีการค้าและการลงทุน เงินทุน และการเคลื่อนย้ายฝีมือแรงงาน ทำให้ประเทศไทยต้องพัฒนาคุณภาพแรงงานให้มีศักยภาพทัดเทียมกับประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจ โดยสภาวิชาชีพได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการยกระดับคุณภาพของวิชาชีพไทย จึงดำเนินการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพของนักวิชาชีพบัญชีไทยให้นักบัญชีไทยสามารถแข่งขันกับประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจได้ ดังนั้นทักษะทางวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีเป็นปัจจัยที่สำคัญที่มีผลต่อคุณภาพของงาน หากพิจารณาตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพ ฉบับที่ 3 เรื่องทักษะวิชาชีพ (International Education Standards for Professional Accountants: IES3 Professional Skills) ทักษะของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีประกอบไปด้วย 5 ทักษะ คือ 1. ทักษะด้านปัญญา 2. ทักษะด้านวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน 3. ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล 4. ทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร และ 5. ทักษะทางองค์กรและ

การจัดการธุรกิจ และหากนักบัญชีมีทักษะทางวิชาชีพครบทั้ง 5 ด้านแล้ว ก็จะทำให้ให้นักบัญชีเกิดความเชี่ยวชาญในงานที่ทำ และยังส่งผลให้งานมีคุณภาพอีกด้วย (สภาวิชาชีพ ในพระบรมราชูปถัมภ์. 2557:ออนไลน์)

นิคมอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี เริ่มเปิดดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ.2514 เป็นบริษัทที่ประกอบกิจการทางด้านเขตการประกอบอุตสาหกรรมแห่งแรกของประเทศไทย และเป็นหนึ่งในบริษัทที่ดำเนินการมาเป็นระยะเวลายาวนาน 45 ปี ปี 2545 ได้เข้าจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยภายใต้ชื่อ บริษัท นวนคร จำกัด มหาชน เป็นที่ยอมรับของนักลงทุนทั้งภายในและต่างประเทศ ซึ่งมีบริษัทรวมกันอยู่ภายในโครงการมากกว่า 200 บริษัท ไม่ว่าจะเป็น ญี่ปุ่น สิงคโปร์ ไต้หวัน สหรัฐอเมริกา และอื่น ๆ โดยธุรกิจส่วนใหญ่ในเขตอุตสาหกรรมได้แก่ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ อุตสาหกรรมอาหาร และอุตสาหกรรมสนับสนุน เป็นต้น ซึ่งแต่ละธุรกิจจำเป็นต้องการข้อมูลทางการบัญชีที่ถูกต้อง อันจะส่งผลให้รายงานทางการเงินมีคุณภาพ และเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารของกิจการและบุคคลภายนอกที่มีความสนใจ ดังนั้นความรู้และทักษะจึงมีความจำเป็นอย่างมากเพราะถ้าผู้ทำบัญชีขาดทักษะความรู้ทางด้านบัญชีจะส่งผลให้ข้อมูลทางการบัญชีขาดความถูกต้องและผู้ใช้ข้อมูลตัดสินใจผิดพลาดได้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาทักษะในการปฏิบัติงานตามวิชาชีพของนักบัญชีในเขตอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี ว่าเป็นไปตามแนวทางที่กำหนดหรือไม่ เพื่อจะนำผลจากการวิจัยที่ได้นำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในเขตอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี

ขอบเขตในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการสำรวจความคิดเห็นในเรื่องทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในมุมมองของผู้บริหารทางด้านบัญชี ผู้จัดการหรือรองผู้จัดการฝ่ายบัญชีของภาคธุรกิจที่ประกอบกิจการในเขตนิคมอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี ที่มีต่อนักบัญชีที่ปฏิบัติงานในแต่ละกิจการ โดยอาศัยแนวคิดเรื่องทักษะทางวิชาชีพ ที่ระบุในมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 เรื่องทักษะทางวิชาชีพ (International Education Standards for Professional Accountants: IES3 Professional Skills)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในเขตอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี
2. สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในอนาคต
3. สามารถนำมาใช้พัฒนาระบบการเรียนการสอนในหลักสูตรบัญชีบัณฑิต ของสาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง การวัดทักษะของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บ

รวบรวมข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการศึกษาคั้งนี้คือ ผู้บริหารทางการบัญชี ได้แก่ ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี ผู้จัดการฝ่ายบัญชี หรือรองผู้จัดการฝ่ายบัญชี จำนวน 166 ราย ที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการจำนวน 166 บริษัท (นิคมอุตสาหกรรมนวนคร: ออนไลน์)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาคั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) โดย ใช้ แบบ บ ส อ บ ถ ม (Questionnaire) ประกอบด้วย 3 ส่วนคือ (1) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม (2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพของพนักงานบัญชี (3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะ

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไป

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 123 ราย คิดเป็นร้อยละ 74.10 และเป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 67.48 และเป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 32.52 มีอายุ 36 - 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 51.22 รองลงมามีอายุมากกว่า 45 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 30.89 และมีอายุ 25 - 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.89 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 80.49 และมีระดับการศึกษาปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 16.26 และมีระดับการศึกษาสูงสุดคือปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 3.25 สำหรับการศึกษาศึกษาสูงสุดสาขาการบัญชี คิดเป็นร้อยละ 91.06 และสำเร็จการศึกษาสูงสุดสาขาอื่น ๆ ได้แก่ การจัดการ คิดเป็นร้อยละ 7.32 สาขาการตลาด คิดเป็นร้อยละ 1.62 ทำงานในตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายบัญชีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.35 รองลงมาทำงาน

ในตำแหน่งรองผู้จัดการฝ่ายบัญชี คิดเป็นร้อยละ 29.27 และทำงานในตำแหน่งผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี คิดเป็นร้อยละ 11.38 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านบัญชี 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.72 รองลงมา มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านบัญชีมากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.02 และ 5 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.26

ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพของพนักงานบัญชี

1. ความเห็น เกี่ยวกับทักษะ 5 ด้าน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าพนักงานบัญชีในกิจการมีทักษะทางวิชาชีพบัญชีโดยรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 3.82 โดยมีความเห็นว่าพนักงานบัญชีในกิจการมีทักษะทางวิชาชีพเกือบทุกด้านในระดับมาก ยกเว้นทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ มีความเห็นในระดับปานกลาง ดังนี้

1.1 ทักษะ ทางปัญญา

ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าพนักงานบัญชีในกิจการมีทักษะทางวิชาชีพด้านปัญญาโดยรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 3.96 โดยเห็นว่าพนักงานบัญชีในกิจการมีทักษะทางปัญญาทุกด้านในระดับมาก ทักษะทางปัญญาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สามารถนำหลักการบัญชีมาใช้ในการจัดทำรายงานการเงินของหน่วยงาน รองลงมาคือทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร

1.2 ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าพนักงานบัญชีในกิจการมีทักษะทางวิชาชีพด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน โดยรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 3.91 โดยมีความเห็นว่าพนักงานบัญชีในกิจการมีทักษะวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงานเกือบทุกด้านในระดับมาก ยกเว้นทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติหน้าที่

สำหรับทักษะในแต่ละด้านพบว่า มุมมองของผู้บริหารด้านบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแต่ละทักษะพบว่าพนักงานมีทุกทักษะอยู่ในระดับมากทุกด้าน แต่ที่สำคัญที่สุดคือ ทักษะด้านวิชาชีพด้านทักษะทางปัญญา (Intellectual Skills) คือ การวิเคราะห์ สถานการณ์ และประยุกต์ความรู้ ความเข้าใจ ในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่าง ๆ มาใช้ในการคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ ๆ ทักษะทางด้านปัญญาช่วยให้กับบัญชีแก้ปัญหาตัดสินใจ และใช้ดุลพินิจที่ดีแก้ไขสถานการณ์ที่ซับซ้อนขององค์กรได้ ทักษะทางปัญญาที่จำเป็น ประกอบไปด้วย ดังนี้ ความสามารถในการตัดสินใจได้ว่าใช้ข้อมูลจากแหล่งใด เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน เช่น วารสาร สิ่งพิมพ์ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ความสามารถจัดหา ศึกษา หรือ แสวงหาความรู้ความเข้าใจจากแหล่งต่าง ๆ และความสามารถในการระบุและแก้ปัญหาที่ไม่เคยเจอมา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สังกาล ยมเกิด (2552) ที่ศึกษาเรื่องทักษะทางวิชาชีพของพนักงานบัญชีการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ที่พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าตนเองมีความสามารถสูงสุดในทักษะทางปัญญา ได้แก่ สามารถนำหลักการบัญชีมาใช้ในการจัดทำรายงานทางการเงินของหน่วยงาน

ทักษะด้านทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน (Technical and Functional Skills) ประกอบด้วย ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่นการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี Microsoft office หรือสืบค้นข้อมูลผ่านระบบ Internet ความชำนาญทางด้านตัวเลข (ด้านคณิตศาสตร์และสถิติ) ความสามารถจัดทำและนำเสนอรายงานทางการเงิน ความสามารถจัดทำรายงาน

และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้อบังคับ กฎหมาย ที่กำหนดไว้อย่างถูกต้อง ความรู้และความเข้าใจในเรื่องมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการสอบบัญชี กฎหมายภาษีอากร กฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรศักดิ์ รัตนไชย (2551) ได้ศึกษาการวัดทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรม ภาคเหนือ จังหวัดลำพูน พบว่าพนักงานบัญชีควรมีการส่งเสริมทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน อยู่ในระดับมาก เพราะทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงานสามารถนำมาปฏิบัติงานได้จริง

ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (Personal Skills) คือความสามารถที่จะเข้าร่วมและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมการทำงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ ความสามารถในการระมัดระวังสงสัย เกี่ยวกับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ความสามารถพิจารณาปรับใช้คำนิยามทางวิชาชีพจรรยาบรรณและทัศนคติ ให้เข้ากับการตัดสินใจในการปฏิบัติงานด้านบัญชี ความสามารถในการจัดการบริหารตนเองให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การควบคุมอารมณ์ และความสามารถที่จะเลือกและเรียงลำดับทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด และจัดแรงงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิติภูมิ เบนจีโอพาร์ (2553) ได้ศึกษาคุณสมบัติของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน พบว่าทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล อยู่ในระดับมาก คือมีความสามารถเลือกใช้และบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด

ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (Interpersonal and Communication Skills) ซึ่งช่วยให้ผู้ประกอบวิชาชีพสามารถปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลอื่นในองค์กรได้ดี รับและส่งผลสารสนเทศได้ การตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและมีประสิทธิภาพ ส่วนประกอบ

ของทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร คือ ความสามารถในการนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน และการปกป้องมุมมองของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการเขียน การพูดทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ ความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น หรือแสดงบทบาทผู้นำ ผู้ตาม ได้อย่างเหมาะสม และความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอื่น นอกเหนือจากภาษาไทย เช่น ภาษาอังกฤษ จีน ญี่ปุ่น เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณ หวังเจริญเดช (2546) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินประสิทธิภาพผู้ทำบัญชีจังหวัดมหาสารคาม ตามแนวทางปฏิบัติของสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ พบว่า ผู้ทำบัญชีเป็นผู้มีทักษะในการสื่อสาร ซึ่งประกอบด้วย ความสามารถในการนำเสนอ และอภิปราย และความสามารถในการฟัง การอ่านอย่างถูกต้อง อยู่ในระดับมาก

ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ (Organizational and Business Management Skills) ซึ่งมีความสำคัญต่อผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ซึ่งจะมีการเรียกร้องให้เป็นผู้แสดงบทบาทเชิงรุกในการจัดการองค์กรในแต่ละวัน ในขณะที่ก่อนหน้านี้บทบาทของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอาจถูกจำกัดอยู่เพียงแค่การเก็บและรวบรวมข้อมูล เพื่อให้หน่วยงานอื่นนำไปใช้ แต่ในปัจจุบันผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีได้เข้าไปมีบทบาทกับหลายหน่วยงานมากขึ้น จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีความรู้ด้านธุรกิจมากขึ้น ตระหนักในเรื่องการเมือง และมีมุมมองแบบรอบด้านรวมถึงทักษะทางการบริหารองค์กร และการจัดการธุรกิจ ประกอบด้วยความสามารถด้านความเป็นผู้นำ เช่น สามารถจูงใจ จัดแบ่งหน้าที่ และเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น ความสามารถพิจารณาและตัดสินใจ ได้อย่างผู้มีวิชาชีพบัญชี และความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การบริหารงาน ทรัพยากร และการตัดสินใจต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรรณิการ์

ถ้ำลือ (2552) ได้ศึกษาเรื่องคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ทักษะ ทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีความสามารถจัดแบ่งหน้าที่งาน และมีความเป็นผู้นำ

สำหรับความคิดเห็นของการพัฒนาทักษะ

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีวิธีการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพบัญชีกับพนักงานบัญชีในกิจการส่วนใหญ่ โดยวิธีการอบรมสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 81.14 สอดคล้องกับ ชลชนก โหมยิตถณิน (2555) พบว่าวิธีที่สามารถพัฒนาทักษะทางวิชาชีพบัญชีได้มีประสิทธิภาพสูงสุด คือการอบรมสัมมนา และเห็นว่าพนักงาน ควรได้รับการพัฒนาทักษะด้านอื่น นอกเหนือจากทักษะบัญชี คือภาษาอังกฤษ มากที่สุด และเห็นว่าทักษะที่สำคัญที่สุดสำหรับพนักงานบัญชีคือความสามารถในการจัดทำรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชี

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอาจนำผลการวิจัยนี้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะวิชาชีพของนักบัญชี เพื่อให้ นักวิชาชีพนักบัญชีมีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ จากงานวิจัยพบว่า นักบัญชีควรได้รับการพัฒนา ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความรู้เกี่ยวกับองค์กรธุรกิจ รวมทั้งความรู้ด้านการบัญชีและการเงิน ในส่วนด้านพัฒนาทักษะนั้น พบว่า ทักษะทางปัญญา และทักษะทางองค์กรและการจัดการ มีความสำคัญมากเป็นอันดับต้น ดังนั้นองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง เช่น สภาวิชาชีพบัญชีฯ ควรเข้ามา มีบทบาทสำคัญ ในการกำหนดมาตรฐานและแนวทางการให้การอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะทักษะวิชาชีพของนักบัญชีดังกล่าว

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ ลำลือ. (2552). **คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่** : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ. (2548). “**ลักษณะสำคัญของวิชาชีพบัญชี**”. วารสารวิชาชีพบัญชี 1,2 (ตุลาคม) 62 – 63.
- ปิติกุมิ เบญจโอพาร. (2553). **คุณสมบัติของนักบัญชีในเขตอุตสาหกรรม ภาคเหนือ จังหวัดลำพูน. การค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต (สาขาการบัญชี)** : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พงศ์ศิริภพ ทองศิริวิสุรเกตุ (2554). **สมรรถนะของนักวิชาชีพบัญชี: มุมมองของผู้บริหารงานสายบัญชีในเขตการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. วิชานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.**
- สหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC). (2557). **มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3**. สืบค้นจาก http://fap.or.th.a33.readyplanet.net/images/column_13591035/3.pdf
- สุรศักดิ์ ธนน ไชย. (2551). “**การวัดทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน**”. การค้นคว้าอิสระบัญชี มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- สังวาล ยมเกิด . (2552). **ทักษะทางวิชาชีพของพนักงานบัญชีการไฟฟ้าฝายผลิตแห่งประเทศไทย อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง . การค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต (สาขาการบัญชี)** : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- สุวรรณ หวังเจริญเดช. (2546). **การประเมินประสิทธิภาพผู้ทำบัญชีจังหวัดมหาสารคาม**

- ตาม **แนวทางปฏิบัติ ของสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ. คณะบัญชีและการจัดการ** : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ [ออนไลน์]**, <http://www.fap.or.th>, (สืบค้นเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2559).
- นิคมอุตสาหกรรมนวนคร [ออนไลน์]**, thailandindustry.blogspot.com/2012/07/blog-post_9862.html (สืบค้นเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2559).

การวิเคราะห์คุณภาพกำไรและประสิทธิภาพในการดำเนินงานของบริษัท
จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
กลุ่มบริการสื่อและสิ่งพิมพ์

**Analysis of Earning Quality and Efficiency in the Operations of
Listed Companies in the Stock Exchange of Thailand,
Media and Publishing**

รองศาสตราจารย์ อรสา อร่ามรัตน์¹, สุพัตรา อภิชัยมงคล²

คณะบัญชี, มหาวิทยาลัยธนบุรี, supatapichai@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์คุณภาพกำไรและประสิทธิภาพในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มบริการสื่อและสิ่งพิมพ์” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์อัตราส่วนกลุ่มคุณภาพกำไรและอัตราส่วนกลุ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ระหว่างปี พ.ศ.2553 – 2557 จำนวน 29 บริษัท รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทั้ง 2 กลุ่ม

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์แต่ละอัตราส่วนเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมในแต่ละปี และทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของแต่ละอัตราส่วนโดยใช้เครื่องมือทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 ผลการวิจัยพบว่า อัตราส่วนกลุ่มคุณภาพกำไร มีจำนวน 6 บริษัทที่สามารถบริหารกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานและกำไรสุทธิได้อย่างมีคุณภาพ อัตราส่วนกลุ่มประสิทธิภาพดำเนินงาน มีจำนวน 15 บริษัทที่สามารถบริหารสินทรัพย์ที่มีอยู่ ส่วนของเจ้าของ และการลงทุนสำหรับโครงการใหม่ๆ อันก่อให้เกิดกำไรสุทธิ และกระแสเงินสดจากการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังมีอีก 3 บริษัท ที่มีเงินสดรับจากการลงทุน และยังสามารถบริหารสินทรัพย์ และส่วนของเจ้าของ จนก่อให้เกิดกำไรสุทธิ และกระแสเงินสดจากการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของแต่ละอัตราส่วนของบริษัทกลุ่มบริการสื่อและสิ่งพิมพ์ ตลอดระยะเวลา 5 ปีที่ทำการวิจัย พบว่า อัตราส่วนกลุ่มคุณภาพกำไร และอัตราส่วนกลุ่มประสิทธิภาพใน

การดำเนินงานมีความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงกันข้าม ยกเว้นอัตราส่วน Cash Flow Return on Assets และอัตราส่วน Return on Assets ที่มีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกัน แต่มี 2 อัตราส่วนที่ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนใดเลย คือ อัตราส่วนคุณภาพกำไร และอัตราส่วน Return on Equity ซึ่งสรุปได้ว่า บริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมนี้มีการบริหารสินทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน โดยไม่มีข้อจำกัดของการใช้นโยบายการบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง และมีการลงทุนต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง

คำสำคัญ: คุณภาพกำไร ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน บริการสื่อและสิ่งพิมพ์

ABSTRACT

The research "Analysis of earnings quality and efficiency in the operations of the companies listed on the Stock Exchange of Thailand. Media and Publishing Services Group" the objective is to analyze the ratio of earnings quality and the operating efficiency ratio in the years between 2010 -2014 amount 29 companies including the study of the relationship between the ratios of the two groups.

The researchers analyzed the ratio compared to the industry average in each year. And analyze the relationship of the ratio using statistical confidence level of 95 percent. The results showed that the ratio of earnings quality has 6 companies to manage cash flows from operating activities and net income quality. The operating efficiency ratio has 15 companies can manage existing assets equity and investment for new projects make net profit and cash flow from operating efficiently. There are 3 companies that received cash from investment and capable asset management and equity for make the net profit and cash flow from operating efficiently.

Analysis of the relationship of the ratio of the media and publications throughout the five-year period, the researchers found that the ratio of earnings quality and the operating efficiency ratio are relationship in the opposite direction. Except Cash Flow Return on Assets ratio and Return on Assets ratio are associated in the same direction. There are two ratios that have no relation to any aspect ratio is the earnings quality ratio and Return on Equity ratio. It was concluded that companies in this industry are using its assets to generate cash flows from operations without the restrictions of using accrual basis accounting policies. And continuous investment to keep up with the situation has changed.

Keywords: Earning Quality, Operating Efficiency, Media & Publishing

ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

ช่วงปลายปี พ.ศ.2556 กสทช.มีการเปิดประมูลทีวีดิจิตอลเพื่อการเปลี่ยนแปลงระบบทีวีจากยุคอนาล็อกเป็นยุคดิจิตอล ซึ่งทำให้เกิดการปรับตัวของผู้ประกอบการโทรทัศน์รายเดิมและเกิดผู้ประกอบการโทรทัศน์รายใหม่ที่ผันตัวจากธุรกิจสื่อสิ่งพิมพ์ เข้าร่วมการประมูลอย่างมากมาย เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางการขยายธุรกิจ อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีด้านการสื่อสารจากยุค 2G เป็น 3G และ 4G ในอนาคต มีผลกระทบต่อพฤติกรรมผู้บริโภค ข่าวดสารของผู้บริโภคอย่างมาก จนทำให้ผู้ประกอบการที่ลงทุนซื้อสื่อโฆษณาต้องพิจารณาการเข้าถึงของสื่อโฆษณาแต่ละประเภทต่อผู้บริโภค

จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทำให้ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมสื่อ สิ่งพิมพ์ ต้องมีการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และสามารถยืนหยัดท่ามกลางภาวะเศรษฐกิจที่มีความผันผวนให้ได้ แต่ในรอบปีที่ผ่านมาจะเห็นว่า ผู้ประกอบการที่เป็นธุรกิจขนาดใหญ่ มีการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี และมีความพร้อมด้านการลงทุน มักทำการซื้อธุรกิจที่เป็นผู้ประกอบการขนาดเล็ก ไม่สามารถดำเนินการธุรกิจรอดได้ เพื่อเป็นการขยายช่องทางการดำเนินธุรกิจ แลกแซงงานการให้บริการ และเพิ่มกำไรของธุรกิจให้มาก

ยิ่งขึ้น นอกจากนี้เพื่อการเติบโตของธุรกิจก็ต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมากผู้ประกอบการจึงมีการนำบริษัทเข้าซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

งบการเงินเป็นข้อมูลทางการเงินที่สะท้อนถึงฐานะการเงิน และผลการดำเนินงาน ดังนั้น กิจการควรนำเสนองบการเงินโดยให้ข้อมูลที่ถูกต้อง ชัดเจน และครบถ้วนเพื่อสร้างความมั่นใจและความน่าเชื่อถือของงบการเงินให้ได้มากที่สุด แต่ที่ผ่านมาผู้ใช้งบการเงินวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินโดยมุ่งดูแต่ตัวเลขกำไรในงบการเงินเท่านั้น เพราะฉะนั้นการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของกิจการจึงไม่ควรมองแต่ตัวเลขกำไร แต่ควรพิจารณาไปถึงคุณภาพของกำไร ที่สะท้อนมาจากการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ

ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงมุ่งเน้นศึกษาถึงการวิเคราะห์คุณภาพกำไร ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน โดยศึกษาเฉพาะบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่มบริการสื่อและสิ่งพิมพ์ และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของคุณภาพกำไร และประสิทธิภาพในการดำเนินงานข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้อมูลทางบัญชี เนื่องจากเป็นข้อมูลที่หาได้ง่ายและเปิดเผยต่อสาธารณชนทั่วไป สำหรับการเลือกศึกษาเฉพาะบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

แห่งประเทศไทยในกลุ่มบริการสื่อและสิ่งพิมพ์ เนื่องจากเป็นช่วงของการเปลี่ยนแปลงในด้านการบริหารงาน การลงทุน และอื่นๆ ซึ่งอาจทำให้ผู้ใช้งบการเงินต้องการข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อประกอบการตัดสินใจที่มากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์คุณภาพกำไรและประสิทธิภาพในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มบริการสื่อและสิ่งพิมพ์
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพกำไรกับประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มบริการสื่อและสิ่งพิมพ์

ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Stickney (1996 อ้างถึงในวรศักดิ์ ทุมมานนท์, 2547 : 553) ได้กำหนดนิยามของคุณภาพกำไร หมายถึง ความสามารถของกำไรในการสะท้อนกระแสเงินสดที่อยู่เบื้องหลังการเกิดกำไร ตัวเลขกำไรที่อาศัยการประมาณที่ซับซ้อนกว่าจะได้มาซึ่งตัวเลขกระแสเงินสดในอนาคตจะถือว่ากำไรนั้นมีคุณภาพต่ำ นอกจากนี้ The Financial Accounting Standard Board (FASB) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพกำไรไว้ใน FASB'S

Discussion Memorandum on Materiality ว่ากำไรที่แท้จริง (Real Earnings) หรือกำไรที่มีคุณภาพควรเป็นกำไรที่เกิดจากการดำเนินงานตามปกติ สามารถเปลี่ยนกลับมาเป็นเงินสดที่เพียงพอต่อการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์ที่เสื่อมค่าได้และเป็นกำไรที่ได้มาจากรายได้ที่เกิดขึ้นเป็นประจำ รวมทั้งกิจกรรมที่มีนัยสำคัญที่ก่อให้เกิดกำไรได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ในความหมายนี้กำไรที่มีคุณภาพหรือกำไรที่แท้จริงจึงเป็นจำนวนที่อยู่ระหว่างกำไรสุทธิทางบัญชีกับกระแสเงินสดสุทธิจากการกิจกรรมดำเนินงาน โดยในงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้ 3 อัตราส่วนสำหรับการวิเคราะห์คุณภาพกำไร คือ อัตราส่วน Working Capital Accruals อัตราส่วน Net Operation Accruals และอัตราส่วนคุณภาพกำไร

การวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงานของงานวิจัยฉบับนี้ เป็นการใช้อัตราส่วนเพื่อประเมินความสามารถและประสิทธิภาพของกิจการในการจัดการสินทรัพย์ การลงทุน และส่วนของผู้ถือหุ้น โดยวิเคราะห์ทั้งแง่มุมของกำไรทางบัญชี และกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน ซึ่งผู้วิจัยเลือกใช้ 4 อัตราส่วน คือ อัตราส่วน Cash Flow Return on Assets อัตราส่วน Return on Equity (ROE) อัตราส่วน Return on Investment (ROI) และอัตราส่วน Return on Assets (ROA)

ทัศนพรพรณ เทียรณโรจนกุล (2553) ทำการศึกษาคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ใน SET50 จำนวน 35 บริษัท ในช่วงปี พ.ศ. 2546 ถึงปี พ.ศ.2550 และใช้การคำนวณคุณภาพกำไรจากข้อมูลทางการเงินในงบการเงินตั้งแต่ปี พ.ศ.2545 ถึงปี พ.ศ.2550 โดยใช้เทคนิคการวัดคุณภาพกำไรของ Leuz et al.(2003) เทคนิคของ Penman (2007) เทคนิคของ Richardson (2003) และเทคนิคของ Barton and Simko (2002) ผลการศึกษาพบว่า ในการวัดคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยใน SET50 มีคุณภาพกำไรไม่สอดคล้องกันจึงไม่สามารถสรุปถึงคุณภาพกำไรได้อย่างชัดเจน อันเนื่องมาจากความแตกต่างกันของมุมมองและวัตถุประสงค์ของแต่ละเทคนิค จึงส่งผลให้ไม่สามารถสรุปได้อย่างชัดเจนและน่าเชื่อถือว่าบริษัทนั้นๆ มีคุณภาพกำไรสูงหรือต่ำ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ในการวัดคุณภาพกำไรไม่สามารถสรุปคุณภาพกำไรได้อย่างน่าเชื่อถือจากการใช้เทคนิคการวัดคุณภาพกำไรเพียงเทคนิคเดียวเนื่องจากเทคนิคในการวัดคุณภาพกำไรที่ต่างกันนำไปสู่ผลการวัดคุณภาพกำไรที่แตกต่างกัน

วิภา เทศน์สาดี (2553) ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพกำไรกับปัจจัยด้านขนาดของกิจการ ซึ่งพิจารณาจากสินทรัพย์

รวม กรณีศึกษาธุรกิจครอบครัวของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น 114 บริษัท แต่ไม่รวมบริษัทที่จดทะเบียนในกลุ่มอุตสาหกรรมการเงิน โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากงบการเงิน ในปี พ.ศ.2551 สถิติเชิงพรรณนาที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ผลการศึกษาสรุปได้ว่า การใช้รายการคงค้างที่แตกต่างกัน ในการคำนวณคุณภาพกำไรไม่มีความแตกต่างกันหากจะแตกต่างกันเมื่อเราจำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม ขนาดของกิจการกับคุณภาพกำไรพบที่มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน ไม่ว่าจะพิจารณาจากกลุ่มตัวอย่างหรือจำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม

ศิริมา แก้วเกิด (2557) ทำการวิเคราะห์คุณภาพกำไรและประสิทธิภาพในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารและกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ โดยกำหนดขอบเขตการวิจัยเฉพาะกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารจำนวน 30 บริษัท และกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ จำนวน 21 บริษัท และทำการเก็บข้อมูลจากงบการเงินในช่วงปี พ.ศ. 2551-2556 มาวิเคราะห์คุณภาพกำไรและประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ซึ่งเป็นการวิจัย

เชิงพรรณนา และใช้การวิเคราะห์เชิงอนุมาน ประกอบการทดสอบสมมติฐานด้วย สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพกำไรและประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ตั้งแต่ปี พ.ศ.2551-2555 ของกลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร และกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ มีความผันผวนไม่สม่ำเสมอของแต่ละบริษัททั้งสองกลุ่ม อุตสาหกรรม และการวิเคราะห์คุณภาพกำไร และประสิทธิภาพในการดำเนินงานแต่ละวิธีมี คุณภาพกำไรและประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่มีความแตกต่างกัน กลุ่ม อุตสาหกรรมยานยนต์มีความผันผวนมากกว่า อุตสาหกรรมอาหาร ซึ่งจากผลการประเมิน ราคาตลาดต่อกำไรสุทธิต่อหุ้น พบว่า ราคาตลาดต่อกำไรสุทธิต่อหุ้นของอุตสาหกรรมอาหารมีมูลค่าสูงกว่าอุตสาหกรรมยานยนต์ และการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพกำไรที่มีต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานของ กลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร โดยปัจจัยด้าน คุณภาพกำไร ประกอบด้วย QOE มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพในการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.308, p \leq 0.01$) และประสิทธิภาพในการดำเนินงานประกอบด้วย ROI และ ROE มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพกำไรอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ($r = 0.238, p \leq 0.01$ $r =$

$0.174, p \leq 0.01$) และกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์โดยปัจจัยด้านคุณภาพกำไรประกอบด้วย PE มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพในการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.222, p \leq 0.01$)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร : บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มบริการ สื่อและสิ่งพิมพ์ จำนวน 29 บริษัท
2. ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ : แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ตั้งแต่ปี พ.ศ.2553-2557
3. การวิเคราะห์ข้อมูล :
  - 3.1 จำนวนอัตราส่วนในกลุ่มคุณภาพกำไร อัตราส่วนกลุ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ของแต่ละบริษัทในแต่ละปี เพื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม
  - 3.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนคุณภาพกำไร และอัตราส่วนประสิทธิภาพในการดำเนินงาน โดยใช้การคำนวณค่าทางสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย 5 ปีของอัตราส่วนกลุ่ม คุณภาพกำไร

บริษัท	Working Capital Accruals	Net Operation Accruals	คุณภาพกำไร
บริษัท อมรินทร์พรีนติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)	0.014	-0.042	0.794
บริษัท อควา คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	-0.019	0.020	1.189
บริษัท เอเชียซอฟท์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	-0.009	-0.063	1.061
บริษัท บีอีซี เวิลด์ จำกัด (มหาชน)	0.033	-0.176	1.165
บริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน)	-0.003	-0.041	0.942
บริษัท ฟาร์อีสท์ ดีตีบี จำกัด (มหาชน)	-0.023	-0.009	0.975
บริษัท จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ จำกัด (มหาชน)	0.013	0.021	1.508
บริษัท ไลต์ อินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	-0.019	-0.169	0.686
บริษัท มาสเตอร์ แอด จำกัด (มหาชน)	0.011	-0.025	0.989
บริษัท เมเจอร์ ซินีเพล็กซ์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	-0.004	-0.047	0.728
บริษัท แม็ทซิ่ง แม็ทซิ่งไมซ์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน)	-0.004	-0.070	1.025
บริษัท มดิช จำกัด (มหาชน)	-0.004	-0.030	1.818
บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)	0.007	-0.036	0.906
บริษัท โมโน เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)	0.016	0.045	0.692
บริษัท เอ็ม พิกเจอร์ส เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน)	0.005	-0.361	1.303
บริษัท เนชั่น มัลติมีเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	0.019	-0.053	1.060
บริษัท แพลน บี มีเดีย จำกัด (มหาชน)	0.022	-0.042	0.609
บริษัท โฟสดี พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)	0.009	-0.056	0.309
บริษัท ประจักษ์ โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)	0.083	-0.003	0.974
บริษัท อาร์เอส จำกัด (มหาชน)	0.042	-0.131	0.982
บริษัท ซีอีดูเคชั่น จำกัด (มหาชน)	-0.003	-0.044	0.808
บริษัท สยามอินเตอร์มัลติมีเดีย จำกัด (มหาชน)	0.054	0.012	-2.574
บริษัท สยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด (มหาชน)	0.032	-0.003	0.436
บริษัท ไทยบริดจ์ ซีเคียวตี้ ฟรินลิ่ง จำกัด (มหาชน)	0.010	-0.054	0.922
บริษัท ดงอ่าว คอมมูนิเคชั่นส์ จำกัด (มหาชน)	-0.009	-0.006	-1.579
บริษัท ที.ค.เอส. เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)	0.000	-0.002	0.698
บริษัท วี จี ไอ โกลบอล มีเดีย จำกัด (มหาชน)	0.083	0.018	0.851
บริษัท เวฟ เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน)	-0.007	0.038	-16.834
บริษัท เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน)	1.525	-0.045	1.006
ค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม	0.065	-0.047	0.119

จากตารางที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์ ได้
ดังนี้

1) อัตราส่วน Working Capital Accruals พบว่า ทุกบริษัท ในกลุ่มอุตสาหกรรมมีค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนนี้ตลอดระยะเวลา 5 ปี ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น บริษัท เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด(มหาชน) ที่มีค่าเฉลี่ย 5 ปี เท่ากับ 1.525 เท่า โดยมีค่าของอัตราส่วนในปี 2557 เท่ากับ 7.398 เท่า ซึ่งเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงที่ลดลงของลูกหนี้การค้า คิดเป็นร้อยละ 43.29 การได้รับเงินประกันการประมูลคลื่นความถี่ จำนวนเงิน 151 ล้านบาท อีกทั้งในส่วนของหนี้สินหมุนเวียนมีการเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 66.66 ซึ่งมาจากการครบกำหนดชำระหนี้ภายในปี 2557 ของค่าใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และประกอบกิจการโทรทัศน์ จำนวนเงิน 311.50 ล้านบาท และเจ้าหนี้อื่น ที่เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 132.55

2) อัตราส่วน Net Operation Accruals พบว่า ค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมตลอดระยะเวลา 5 ปีที่ทำการวิจัย มีค่าที่ไม่แตกต่างกันมากนัก และเกือบทุกบริษัทที่มีอัตราส่วนที่ไปในแนวทางเดียวกัน แต่มีเพียง 6 บริษัทที่มีค่าเฉลี่ย เป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม ได้แก่ 1.อควา คอร์ปอเรชั่น 2.จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ 3. โมโน เทคโนโลยี 4.สยามอินเตอร์มัลติมีเดีย 5. วี จี ไอ โกลบอล มีเดีย และ 6.เวฟ

เอ็นเตอร์เทนเมนท์ เนื่องจากมีกำไรที่มากกว่า
กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน

3) อัตราส่วนคุณภาพกำไร พบว่า
เกือบทุกบริษัทมีค่าเฉลี่ย 5 ปีของอัตราส่วนเป็น
บวก แสดงถึงความสอดคล้องของกระแสเงิน
สดจากการดำเนินงาน และกำไรสุทธิก่อนค่า
เสื่อมราคาและค่าตัดจ่าย แต่มี 3 บริษัทที่
อัตราส่วนคุณภาพกำไรติดลบ ได้แก่ บมจ.เวฟ
เอ็นเตอร์เทนเมนท์ ค่าเฉลี่ย 5 ปี เท่ากับ 16.83
ซึ่งเกิดจากกระแสเงินสดจากการดำเนินงานติด
ลบ ตั้งแต่ปี 53 – 55 บมจ.สยามอินเตอร์
มัลติมีเดีย ค่าเฉลี่ย 5 ปี เท่ากับ 2.57 ซึ่งเกิดจาก
กระแสเงินสดจากการดำเนินงานติดลบ ตั้งแต่ปี
56 - 57 และ บมจ.ตงฮั่ว คอมมูนิเคชั่นส์ ค่าเฉลี่ย
5 ปี เท่ากับ -1.578 ซึ่งเกิดจากปี 2556 มีผล
ขาดทุน

**ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย 5 ปีของอัตราส่วนกลุ่ม
ประสิทธิภาพดำเนินงาน**

บริษัท	Cash Flow Return on Assets	Return on Equity	Return on Investment	Return on Assets
บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)	0.165	0.107	0.653	0.091
บริษัท อควา คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	0.074	0.071	-0.223	0.060
บริษัท เอเชียซอฟต์แวร์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	0.265	0.260	-1.980	0.169
บริษัท บีอีซี เวลต์ จำกัด (มหาชน)	0.681	0.532	-2.527	0.383
บริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน)	0.142	0.148	-0.929	0.088
บริษัท ฟาร์อีสต์ สตีล จำกัด (มหาชน)	0.113	0.119	1.785	0.081
บริษัท จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ จำกัด (มหาชน)	0.012	-0.086	0.439	-0.010
บริษัท โลที อินเทอร์เน็ต จำกัด (มหาชน) ¹	0.001	2.512	-1.437	-0.250
บริษัท มาสเตอร์ แดก จำกัด (มหาชน)	0.234	0.204	-2.858	0.161
บริษัท เมเจอร์ ซินีเพล็กซ์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	0.149	0.145	-2.450	0.072
บริษัท แมกซิแม็กซ์ ไชยบุรี จำกัด (มหาชน)	0.183	0.061	-1.599	0.070
บริษัท มติชน จำกัด (มหาชน)	0.142	0.045	0.250	0.037
บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)	0.203	0.169	-1.075	0.120
บริษัท โมโน เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน) ²	0.361	0.502	-3.057	0.336
บริษัท เอ็ม พิคเจอร์ส อินเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน)	0.304	-0.761	-0.885	-0.111
บริษัท เนชั่น มัลติมีเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	0.117	0.131	0.200	0.052
บริษัท แพลน บี มีเดีย จำกัด (มหาชน) ³	0.179	0.273	-0.789	0.087
บริษัท โพลส พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)	0.110	0.035	-2.318	0.023
บริษัท ประคิน ไลน์ จำกัด (มหาชน)	0.085	0.086	2.995	0.061
บริษัท อาร์เอส จำกัด (มหาชน)	0.297	0.249	-3.146	0.130
บริษัท ซีอีดูเคชั่น จำกัด (มหาชน)	0.136	0.201	-1.397	0.067
บริษัท สยามอินเตอร์มัลติมีเดีย จำกัด (มหาชน)	0.023	0.032	0.084	0.016
บริษัท สยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด (มหาชน)	0.040	-0.008	-0.610	0.001
บริษัท ไทยบริดจ์ ซีเมนต์วิที พรีนติ้ง จำกัด (มหาชน)	0.181	0.114	-1.076	0.092
บริษัท ตงฮั่ว คอมมูนิเคชั่นส์ จำกัด (มหาชน)	0.017	0.003	-0.276	0.004
บริษัท ที.เค.เอส. เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)	0.124	0.173	-0.290	0.115
บริษัท วี จี โอ โกลบอล มีเดีย จำกัด (มหาชน) ⁴	0.421	0.679	-2.950	0.328
บริษัท เวฟ เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน)	0.011	0.025	-1.045	0.030
บริษัท เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน)	0.235	0.183	-4.814	0.142
ค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม	0.173	0.214	-1.080	0.084

จากตารางที่ 2 สรุปผลการวิเคราะห์
ได้ดังนี้

1) อัตราส่วน Cash Flow Return on Assets พบว่า ทุกบริษัทสามารถบริหาร
สินทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดกระแสเงินสดจากการ
ดำเนินงาน (ไม่รวมภาวะดอกเบี้ยจ่ายและภาษี)
ได้เป็นอย่างดีตลอดระยะเวลา 5 ปี โดยเฉพาะ

บมจ.บีอีซี เวิลด์ ที่มีค่าเฉลี่ยอัตราส่วนเท่ากับ 0.68091 บมจ. โมโน เทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.36057 และบมจ.เอ็ม พิคเจอร์ส เอ็นเตอร์เทนเมนท์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.30404

2) อัตราส่วน Return on Equity พบว่า ค่าเฉลี่ย 5 ปีของอุตสาหกรรมเท่ากับ 0.214 โดย บมจ.ไลฟ์ อินคอร์ปอเรชั่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2.51 แต่เมื่อพิจารณาจากอัตราส่วนในแต่ละปีพบว่า ในปี 2554 บริษัทฯมีผลขาดทุนสะสม ทำให้ส่วนของผู้ถือหุ้นติดลบ และมีผลขาดทุนสุทธิ ปี 2553, 2554 และ 2557เป็นผลให้ค่าอัตราส่วน เท่ากับ 13.35 สำหรับ บมจ.เอ็ม พิคเจอร์ส เอ็นเตอร์เทนเมนท์ บมจ.จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ และ บมจ.สยามสปอร์ต ซินดิเคท มีผลขาดทุนในแต่ละปีซึ่งยังไม่กระทบต่อส่วนของกำไรสะสม(ส่วนของผู้ถือหุ้น)

3) อัตราส่วน Return on Investment พบว่า ค่าเฉลี่ย 5 ปีของอุตสาหกรรมเท่ากับ -1.08 แสดงให้เห็นว่า ลักษณะการดำเนินงานของกลุ่มธุรกิจนี้มีการจ่ายเงินสดเพื่อการลงทุน โดย บมจ.เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด -4.81 ยกเว้น 3 บริษัทที่มีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานเป็นบวก และได้รับกระแสเงินสดจากการลงทุน คือ บมจ.ฟาร์อีสท์ ดีดีบี บมจ.เนชั่น มัลติมีเดีย กรุ๊ป บมจ.ประจักษ์ โอลด์ดิงส์ โดยมีค่าเฉลี่ย 5 ปีที่ทำการวิจัยเท่ากับ 1.78 0.20 และ 2.99 ตามลำดับ

4) อัตราส่วน Return on Assets พบว่า บริษัท บีอีซี เวิลด์ จำกัด(มหาชน) มีอัตราส่วน Return on Assets เป็นบวกทุกปี และมีค่าเฉลี่ยตลอด 5 ปีที่ทำการวิจัย เท่ากับ 0.38334 ส่วนบริษัท ไลฟ์ อินคอร์ปอเรชั่น จำกัด(มหาชน) มีค่าเฉลี่ยอัตราส่วน Return on Assets เท่ากับ -0.25013 ซึ่งเป็นผลมาจากขาดทุนสุทธิ ในปี 2553, 2554 และ 2557

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ย 5 ปีที่ทำการวิจัยของแต่ละอัตราส่วน

ตัวแปร	Working Capital Accruals	Net Operation Accruals	คุณภาพกำไร	Cash Flow Return on Assets	Return on Equity	Return on Investment	Return on Assets
Working Capital Accruals	1.000	0.013	0.059	0.112	-0.017	-0.442*	0.125
Net Operation Accruals		1.000	-0.254	-0.380*	-0.041	0.184	0.277
คุณภาพกำไร			1.000	0.287	0.072	-0.025	0.120
Cash Flow Return on Assets				1.000	0.019	-0.528**	0.771**
Return on Equity					1.000	-0.216	-0.105
Return on Investment						1.000	-0.404*
Return on Assets							1.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ย 5 ปีที่ทำการวิจัยของแต่ละอัตราส่วน มีค่าอยู่ระหว่าง -0.528 ถึง 0.771 โดยอัตราส่วน Cash Flow Return on Assets มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กับอัตราส่วน Net

Operation Accruals ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ -0.380

สำหรับอัตราส่วน Return on Investment มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กับอัตราส่วน Working Capital Accruals ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ -0.442 และอัตราส่วน Return on Investment ยังมีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กับอัตราส่วน Cash Flow Return on Assets ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ -0.528

สำหรับอัตราส่วน Return on Assets มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กับอัตราส่วน Cash Flow Return on Assets ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.771 และอัตราส่วน Return on Assets มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กับอัตราส่วน Return on Investment ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ -0.404

ส่วนอัตราส่วนคุณภาพกำไร และอัตราส่วน Return on Equity ไม่มีความสัมพันธ์กับทุกอัตราส่วนที่ทำการวิจัย

อภิปรายผล

1. อัตราส่วนกลุ่มคุณภาพกำไร ที่ประกอบด้วย อัตราส่วน Working Capital

Accruals, Net Operation Accruals และคุณภาพกำไร พบว่า มี 6 บริษัทที่สามารถบริหารกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานและกำไรสุทธิได้อย่างมีคุณภาพตลอดระยะเวลา 5 ปีที่ทำการวิจัย ประกอบด้วย

- เอเชียซอฟท์ คอร์ปอเรชั่น
- แม็ทซิ่ง แม็ทซิ่งไมซ์ โซลูชั่น
- ฟาร์อีสท์ ดิสิตีบี
- โรงพิมพ์ตะวันออก
- ซีเอ็ดยูเคชั่น
- เมเจอร์ ซินีเพล็กซ์ กรุ๊ป

2. อัตราส่วนกลุ่มประสิทธิภาพดำเนินงาน ที่ประกอบด้วย อัตราส่วน Cash Flow Return on Assets, Return on Equity, Return on Investment และ Return on Assets พบว่า มี 15 บริษัทที่สามารถบริหารสินทรัพย์ที่มีอยู่ ส่วนของเจ้าของ และการลงทุนสำหรับโครงการใหม่ๆ อันก่อให้เกิดกำไรสุทธิ และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดระยะเวลา 5 ปีที่ทำการวิจัย ประกอบด้วย

- เอเชียซอฟท์ คอร์ปอเรชั่น
- บีอีซี เวิลด์
- โรงพิมพ์ตะวันออก
- มาสเตอร์ แอด
- เมเจอร์ ซินีเพล็กซ์ กรุ๊ป
- แม็ทซิ่ง แม็ทซิ่งไมซ์ โซลูชั่น

- อสมท
  - อาร์เอส
  - ซีเอ็ดยูเคชั่น
  - ที.เค.เอส.เทคโนโลยี
  - ไทยบริติช ซีเลียวิตี พรินติ้ง
  - เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์
  - โมโน เทคโนโลยี จำกัด
- (ข้อมูลเฉพาะปี 2555 – 2557)
- แพลน บี มีเดีย
- (ข้อมูลเฉพาะปี 2557)
- วิจิ ไอ โกลบอล มีเดีย
- (ข้อมูลเฉพาะปี 2555 – 2557)

นอกจากนี้ ยังมีอีก 3 บริษัท ที่มีเงินสัดรับจากการลงทุน และยังสามารถบริหารสินทรัพย์ และส่วนของเจ้าของ จนก่อให้เกิดกำไรสุทธิ และกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดระยะเวลา 5 ปีที่ทำการวิจัย ประกอบด้วย

- ฟาร์อีสท์ คีคิบี
- เนชั่น มัลติมีเดีย กรุ๊ป
- ประกิต โฮลดิ้งส์

3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนกลุ่มคุณภาพกำไรและอัตราส่วนกลุ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน โดยตั้งข้อสมมติฐานที่ว่า กำไรที่มีคุณภาพควรเกิดจาก

การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นคุณภาพกำไรควรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพกำไรมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการดำเนินงานแต่สัมพันธ์ในลักษณะตรงกันข้ามไม่ได้เป็นไปได้ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งอาจเกิดจากการบริหารสินทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน การใช้นโยบายการบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง การลงทุนต่างๆ เพื่อขยายโอกาสทางธุรกิจ

หากพิจารณาความสัมพันธ์ภายในกลุ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน พบว่า มีการบริหารสินทรัพย์โดยไม่มีข้อจำกัดของการใช้นโยบายการบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง และมีการลงทุนต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง

เอกสารอ้างอิง

- [1] ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
www.set.or.th สืบค้นเมื่อวันที่ 25 มกราคม พ.ศ.2559
- [2] ทศราพรรณ เทียรณโรจนกุล. (2553).
คุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยใน SET50. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- [3] วรศักดิ์ ทุมมานนท์. (2547). *มิติใหม่ของบ*

- การเงินและการวิเคราะห์. กรุงเทพฯ :
บริษัท ธรรมนิติเพรส จำกัด.
- [4] วิภา เทศน์สาตี. (2553). คุณภาพกำไร :
กรณีศึกษาธุรกิจครอบครัวของบริษัท
จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่ง
ประเทศไทย. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- [5] ศิริมา แก้วเกิด (2557). การวิเคราะห์คุณภาพ
กำไรและประสิทธิภาพในการดำเนินงาน
ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร
และกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์.
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- [6] สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์
และตลาดหลักทรัพย์. แบบแสดงรายการ
ข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1).
www.sec.or.th.
- [7] Stickney, Clyde.P.1990. *Financial
Statement Analysis a Strategic
Perspective* : Harcourt brace
Jovanovich,Inc.

การวิเคราะห์เชิงประจักษ์ ข้อมูลทางการเงิน ของบริษัทจดทะเบียนในตลาด หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 Empirical Analysis Financial Information the company is Stock Exchange of Thailand's SET 100

พัทธ์ธีรา จิระอุดมสาโรจน์¹ และ ดร.นิรัญชา ลีเฉลิมวงศ์²

^{1,2}คณะบริหารธุรกิจ สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครสุวรรณภูมิ, Phatteeera.n@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์เชิงประจักษ์ ข้อมูลทางการเงิน ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 เก็บข้อมูลทางการเงิน ได้แก่ ราคาตามบัญชี กำไรต่อหุ้น เพื่อนำมาวิเคราะห์เชิงประจักษ์กับ มูลค่าราคาตลาด ในระหว่างปี 2554 – 2558 โดยเป็นการวิเคราะห์เชิงประจักษ์ เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระดับนัยสำคัญ 0.05 ใช้การทดสอบจำนวน 3 รูปแบบ พบว่า ข้อมูลทางการเงิน ซึ่งประกอบไปด้วย ราคาตามบัญชี และ กำไรต่อหุ้น มีความสัมพันธ์กับ มูลค่าราคาตลาด และข้อมูลทางการเงินสามารถอธิบายมูลค่าราคาตลาดได้ โดยรูปแบบที่ 1 สามารถอธิบายมูลค่าราคาได้มากที่สุด สามารถอธิบายได้ร้อยละ 78 (R^2)

Abstract

Empirical Analysis Financial Information The company is listed on the Stock Exchange of Thailand's SET 100 store financial information, including earnings per share book value to bring to the empirical analysis. Valued at market price during the period 2554 - 2558, by empirical analysis. To analyze the relationship significant level 0.5 using test data showed that the three model consists of the book value and earnings per share is associated with market value. The study found first model that can explain the value the most indescribable percent 78 (R^2)

บทนำ

การวิเคราะห์เชิงประจักษ์ข้อมูลทางด้านบัญชี มีศึกษายาวนานมากกว่า 30 ปี โดยนักวิจัยเชื่อว่าข้อมูลทางด้านบัญชีมีประโยชน์ช่วยในการตัดสินใจ ต่อมาก็มีนักวิจัยเริ่มทำการศึกษาข้อมูลทางด้านบัญชีประเด็นที่แตกต่างกันออกไปกับความสามารถของข้อมูลทางด้านบัญชีในการอธิบายมูลค่าราคาตลาด เช่น ใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ มูลค่าราคาตามบัญชีและกำไรสุทธิในการ

อธิบายมูลค่าราคาตลาด แต่ก็มีนักลงทุนในสหรัฐในโต้แย้งประเด็นดังกล่าวว่า ข้อมูลทางด้านบัญชีมีประโยชน์และเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจหรือไม่ (ปัญญา สัมฤทธิ์ประดิษฐ์, 2545) ในปี 1994 สมาคมวิชาชีพบัญชีจึงทำการปรับปรุงรายงานทางการเงินให้เป็นประโยชน์ต่อนักลงทุนเพิ่มขึ้น ต่อมา Feltham and Ohlson, (1995) พัฒนาตัวแบบที่ใช้ในการทดสอบ

ความสัมพันธ์ของข้อมูลทางด้านบัญชี โดยใช้ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ ราคาตามบัญชีและกำไรทางบัญชีในการอธิบายมูลค่าราคาตลาด ทำการศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า ราคาตามบัญชีและกำไรทางบัญชีมีความสัมพันธ์กับมูลค่าราคาตลาด และข้อมูลทางด้านบัญชีของทั้งสองตัวแปรสามารถอธิบายมูลค่าราคาตลาดได้ เช่นเดียวกับการศึกษาของ Collins et al (1997) พบว่า กำไรทางบัญชีสามารถอธิบายมูลค่าราคาตลาดได้ลดลง ในขณะที่ราคาตามบัญชีสามารถอธิบายมูลค่าราคาตลาดได้เพิ่มขึ้น

สำหรับประเทศไทยเริ่มให้ความสำคัญเกี่ยวกับประเด็นข้อมูลทางการเงิน เมื่อเกิดวิกฤตทางด้านเศรษฐกิจทางการเงินที่เกิดขึ้นในปี 2540 ที่เกิดขึ้นส่งผลให้เศรษฐกิจชะลอตัวลงเป็นอย่างมาก นักลงทุนต่างชาติขาดความเชื่อมั่น (Brief and Zarowin, 1999) ผลกระทบดังกล่าวทำให้สังคมเริ่มตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงิน เพราะข้อมูลทางการเงิน คือข้อมูลที่นักลงทุนใช้ประโยชน์ นำเชื่อถือและมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจ ส่งผลให้สภาวิชาชีพในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนามาตรฐานการบัญชีให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี (ก.บช.) ได้ออกประกาศ ก.บช.ฉบับที่ 42 พ.ศ.2543 เรื่อง มาตรฐานการ บัญชี โดยกำหนดให้มีแบบทการบัญชี 1 ฉบับ มาตรฐานการบัญชี 28 ฉบับ และการตีความ มาตรฐานการบัญชี 4 ฉบับ โดยให้เป็น มาตรฐานการบัญชีที่มีผลบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 โดยมีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 10 สิงหาคม 2543 เป็นต้นมา (กรมพัฒนาธุรกิจ, 2543) หลังจากนั้นมีการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีไทย ตลอดมาจนถึงปัจจุบันในปี 2557 ด้วยมุ่งหวังให้รายงานทางการเงินเป็น

ประโยชน์ต่อการตัดสินใจซึ่งก็สอดคล้องกับหลักการของมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ

ข้อมูลรายการทางการเงินเป็นประเด็นความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Value relevance) ถือเป็น เรื่องที่สำคัญ และมีการระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชีแม่บทการบัญชี 2552 ในประเด็นความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ข้อมูลที่มีประโยชน์ต้องเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน ข้อมูลจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจได้ก็ต่อเมื่อข้อมูลนั้นช่วยให้ผู้ใช้ งบการเงินสามารถประเมินเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต รวมทั้งช่วยยืนยันข้อผิดพลาดของผลการดำเนินงานที่ผ่านมาซึ่งก็สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศที่เห็นความสำคัญประเด็นดังกล่าว รายงานทางการเงินจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อนักลงทุน โดยเฉพาะกลุ่มธุรกิจที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยต้องสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนเพิ่มมากขึ้น เพื่อเป็นแรงจูงใจในการลงทุน (ปัญญา สัมฤทธิ์ประดิษฐ์, 2545) จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีการพัฒนาข้อมูลให้สามารถช่วยในการตัดสินใจและข้อมูล มีประโยชน์สะท้อนความเป็นจริงของธุรกิจมากขึ้นหรือไม่อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของ ราคาตามบัญชี และกำไรต่อหุ้น กับ มูลค่าราคาตลาด
2. เพื่อศึกษาราคาตามบัญชีและกำไรต่อหุ้น สามารถอธิบายมูลค่าราคาตลาดได้หรือไม่

ประโยชน์ที่ได้จากการศึกษา

เพื่อจะได้ทราบถึงลักษณะความสามารถของ ราคาตามบัญชี กำไรต่อหุ้น สามารถใช้อธิบายมูลค่า ราคาตลาดได้ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาด

หลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตามแนวทางปฏิบัติ
 ทางด้านบัญชีของประเทศไทย
 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1.1 กรอบแนวคิดสำหรับรายงานทางการเงิน
 สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้
 ออกกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน
 (ปรับปรุง 2558) (Conceptual Framework for Financial
 Reporting- Bound Volume 2014) เริ่มใช้บังคับตั้งแต
 วันที่ 6 พฤศจิกายน 2558 โดยให้ใช้แทน กรอบแนวคิด
 สำหรับการรายงานทางการเงิน (ปรับปรุง 2557) โดยมี
 วัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลรายงานทางการเงินที่เป็น
 ประโยชน์ต่อบุคคล 3 ฝ่าย คือ ผู้ลงทุน ผู้ให้กู้ยืม และ
 เจ้าหนี้อื่นๆทั้งในปัจจุบันและอนาคต ลักษณะเชิง
 คุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์แบ่งเป็น 2
 ประเภท ก. ลักษณะเชิงคุณภาพขั้นพื้นฐาน ได้แก่
 ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเป็นตัวแทนอัน
 เทียบธรรม ข. ลักษณะเชิงคุณภาพเสริม ได้แก่
 ความสามารถเปรียบเทียบได้ ความสามารถพิสูจน์
 ยืนยันได้ ความทันเวลา ความเข้าใจได้

1.1.1 ความเกี่ยวข้องกับการ
 ตัดสินใจ (Relevance) ข้อมูลทางการเงินที่มีความ
 เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจสามารถทำให้ผู้ใช้ตัดสินใจ
 แตกต่างกันได้ แม้ว่าผู้ใช้บางรายเลือกที่จะไม่ใช้ประโยชน์
 จากข้อมูล หรือได้รับทราบจากข้อมูลจากแหล่งอื่น
 ข้อมูลควรมีคุณค่าทางการพยากรณ์ ข้อมูลที่มีคุณค่ามัก
 มีคุณค่าทางการยืนยันด้วย เช่น ข้อมูลรายได้สำหรับปี
 ปัจจุบันสามารถใช้เป็นเกณฑ์สำหรับพยากรณ์รายได้
 ในปีต่อไป และยังสามารเปรียบเทียบข้อมูลในปี
 ปัจจุบันและปีก่อนๆได้ด้วย ข้อมูลมีสาระสำคัญหากละ
 เว้นแสดงข้อมูล หรือแสดงข้อมูลผิดพลาดอาจมี
 อิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ใช้

1.1.2 ความเป็นตัวแทนอันเที่ยง

ธรรม (Faithful Representation)

รายงานทางการเงินต้องเป็นตัวแทนเชิงเศรษฐกิจในรูป
 ของข้อความและตัวเลข ข้อมูลทางการเงินที่มี
 ประโยชน์ต้องเป็นตัวแทนที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ
 และต้องเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ถ้าข้อมูลเป็น
 ตัวแทนอันเที่ยงธรรมข้อมูลต้องแสดงด้วย 3 ลักษณะ
 คือ ครบถ้วน เป็นกลาง และปราศจากข้อผิดพลาด

1.1.3 ความสามารถเปรียบเทียบกัน

ได้ (Comparability)

การตัดสินใจของผู้ใช้เกี่ยวข้องกับทางเลือก เช่น การ
 ขาย ลงทุน ดังนั้นข้อมูลที่กิจการเสนอจะมีประโยชน์
 มากหากข้อมูลนั้นสามารถเปรียบเทียบกันได้ กับข้อมูล
 ที่คล้ายกัน ในกิจการอื่น และสามารถเปรียบเทียบกันได้
 กับข้อมูลที่คล้ายคลึงกันกับกิจการเดียวกัน สำหรับรอบ
 ระยะเวลาอื่น

1.1.4 ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้

(Verifiability)

ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ช่วยให้ความเชื่อมั่นแก่
 ผู้ใช้ข้อมูล ว่าข้อมูลเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของ
 ปรากฏการณ์เชิงเศรษฐกิจที่กิจการนำเสนอ ข้อมูล
 สามารถพิสูจน์ยืนยันได้ โดยข้อมูลทำให้ผู้สังเกตที่มี
 ความรู้และมีความเป็นอิสระจากกันหลายๆรายสามารถ
 ได้ข้อสรุปที่ตรงกันว่าข้อมูลเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม
 ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้อาจเป็นทางตรงหรือ
 ทางอ้อม ความสามารถพิสูจน์ได้ทางตรงเป็นการพิสูจน์
 ด้วยจำนวนหรือตัวแทนอื่นด้วยการสังเกตโดยตรง เช่น
 การนับเงิน การพิสูจน์ทางอ้อม

1.1.5 ความทันเวลา (Timeliness)

การมีข้อมูลพร้อมให้ผู้ใช้ตัดสินใจทันเวลาที่มีข้อมูล
 เพราะข้อมูลมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ข้อมูลที่ย้อน
 อดีตไปนานๆข้อมูลยังมีประโยชน์น้อยลง แต่ข้อมูล

บางอย่างอาจทันเวลาและเป็นประโยชน์กับผู้ใช้ เช่น ผู้ใช้บางรายมีความจำเป็นต้องประเมินแนวโน้มต่าง ๆ

1.1.6 ความสามารถเข้าใจได้

(Understandability)

ข้อมูลทางการเงินต้องมีการจัดประเภท กำหนดลักษณะ และการนำเสนอข้อมูลอย่างชัดเจน กระชับสามารถทำให้ข้อมูลนั้นสามารถเข้าใจได้ ข้อมูลเกี่ยวกับเศรษฐกิจปรากฏการณ์นั้นมีความซับซ้อนและไม่สามารถทำให้ง่ายต่อความเข้าใจ การไม่รวมข้อมูลเกี่ยวกับปรากฏการณ์นั้นในรายงานทางการเงินอาจทำให้ข้อมูลในรายงานทางการเงินง่ายต่อความเข้าใจ

1.2 ข้อมูลทางด้านบัญชี กับ มูลค่าราคาตลาด

ในวิเคราะห์เชิงประจักษ์ ข้อมูลทางด้านบัญชี กับ มูลค่าราคาตลาด มีนักวิจัยได้ทำการศึกษา เช่น

Ball and Brown (1968) ทำการศึกษาข้อมูลทางด้านบัญชี ซึ่งประกอบไปด้วย กำไรทางบัญชี กระแสเงินสด ราคาตามบัญชี กับ มูลค่าราคาตลาด ใช้ข้อมูลที่เกิดขึ้นใน 3 ประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และ เอเชีย มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 4 ข้อ คือ 1)ทดสอบ กำไรทางบัญชี และราคาตามบัญชี กับมูลค่าราคาตลาด 2)ข้อมูลทางด้านบัญชีสามารถอธิบายมูลค่าราคาตลาดได้หรือไม่ 3)เปรียบเทียบข้อมูลทางด้านบัญชีในแต่ละประเทศ 4)เปรียบเทียบมาตรฐานข้อมูลทางด้านบัญชีในแต่ละประเทศ พบว่า ข้อมูลทางด้านบัญชีมีส่วนสำคัญและสามารถอธิบายมูลค่าราคาตลาดได้ ร้อยละ 85-90

Collins et al (1997) ศึกษาข้อมูลทางด้านบัญชี ได้แก่ กำไรทางบัญชี ราคาตามบัญชี กับ มูลค่าราคาตลาด ในช่วงปี 1953-1993 ของบริษัทในสหรัฐอเมริกา พบว่า ข้อมูลทางด้านบัญชี ทั้ง 2 ตัวแปร มีส่วนสำคัญในการอธิบายมูลค่าราคาตลาด และมีแนวโน้มว่า ข้อมูลทางด้านบัญชีสามารถอธิบายมูลค่าราคาตลาดได้

เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญในแต่ละปีที่ทำการทดสอบ โดยดูได้จากค่า R^2 ในช่วงปี 1953-1962 มีค่า R^2 เท่ากับ 0.50 เปรียบเทียบกับช่วงปี 1984-1993 ค่า R^2 เท่ากับ 0.69

Lev and Zarowin (1999) ศึกษาข้อมูล

ทางด้านบัญชี กับ มูลค่าราคาตลาด โดยข้อมูลทางด้านบัญชี ได้แก่ กำไรทางบัญชี ราคาตามบัญชี กระแสเงินสด โดยทำการศึกษาในช่วงปี 1977-1996 พบว่า ข้อมูลทางด้านบัญชีมีความสัมพันธ์กับมูลค่าราคาตลาด แต่มีแนวโน้มที่ลดลง โดยดูได้จากค่า R^2 ในช่วงปี 1977-1996 เท่ากับ 0.90 ในปี 1970 ค่า R^2 เท่ากับ 0.80 ต่อมาในปี 1980 ค่า R^2 เท่ากับ 0.50 และในปี 1990 เท่ากับ 0.60

Cardamone et al (2012) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่น่าเสนอ : หลักฐานเชิงประจักษ์บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ของอิตาลี โดยงานวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบข้อมูลที่นำเสนอรายงานทางการเงินมีความสัมพันธ์กับมูลค่าตลาดของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ โดยความตั้งใจของนักลงทุนเชื่อว่าข้อมูลที่นำเสนอมีบทบาทที่สำคัญในการประเมินมูลค่าตลาดของบริษัท มีการตั้งสมมติฐานไว้ 2 ข้อ คือ ข้อมูลที่น่าเสนอมีความเกี่ยวข้องกับมูลค่าราคาตลาด และ ข้อมูลที่น่าเสนอมีอิทธิพลกับตัวแปรทางด้านบัญชี กลุ่มตัวอย่าง 178 บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในอิตาลี พบว่า ข้อมูลที่น่าเสนอมีความสัมพันธ์กับมูลค่าราคาตลาดอย่างมีนัยสำคัญ และตัวแปรทางด้านบัญชี ได้แก่ ราคาตามบัญชี และกำไรต่อหุ้นมีความสัมพันธ์กับราคาตลาดอย่างมีนัยสำคัญ และสามารถอธิบายมูลค่าราคาตลาดได้

ระเบียบวิธีวิจัย

1.กลุ่มตัวอย่าง

บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในกลุ่ม SET 100 ซึ่งรวบรวมได้ทั้งหมด 58 บริษัท เป็นบริษัทที่มีข้อมูลทางด้านบัญชีครบ ในช่วงปี 2554-2558

2. การเก็บข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ใน SET 100 จาก SET SMART โดยเก็บสถิติตั้งแต่ปี พ.ศ.2554-2558 โดยกลุ่มตัวอย่างจะใช้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ กลุ่มธุรกิจเทคโนโลยี โดยข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างจะต้องมีข้อมูลครบทั้ง 5 ปี ถ้ามีไม่ครบตัดข้อมูลออกจึงเหลือกลุ่มตัวอย่างในแต่ละปี 58 บริษัท

3. รูปแบบที่ใช้ในการศึกษา

ใช้วิธีการวัดมูลค่าของกิจการ ของ Feltham and Ohlson, (1995) และ El Shamy and Kayed, (2005) เพื่อความสัมพันธ์ของข้อมูลทางด้านบัญชีกับมูลค่าราคาตลาด มีจำนวน 3 รูปแบบ คือ

$$MV_{it} = \alpha_{it} + \beta_1 BV_{it} + \beta_2 EPS_{it} \quad (1)$$

$$MV_{it} = \alpha_{it} + \beta_1 BV_{it} \quad (2)$$

$$MV_{it} = \alpha_{it} + \beta_1 EPS_{it} \quad (3)$$

โดยมีความหมายของตัวแปรดังนี้

- MV_{it} = มูลค่าราคาตลาด ณ วันที่ปิดบัญชี
- BV_{it} = มูลค่าราคาตามบัญชีหาร ด้วยจำนวนหุ้นที่ชำระแล้ว
- EPS_{it} = กำไรสุทธิต่อหุ้นสำหรับปีนั้นๆ

ผลการศึกษา

การวิเคราะห์เชิงประจักษ์ ราคาตามบัญชี กำไรต่อหุ้น กับ มูลค่าราคาตลาดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ได้ดังนี้ ตารางที่ 1 แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปร ในช่วงปี 2554 – 2558

	MV	BV	EPS
MV	1	.787**	.879**
BV	.787**	1	.830**
EPS	.876**	.830**	1

MV = มูลค่าราคาตลาด BV = ราคาตามบัญชี
 EPS = กำไรต่อหุ้น
 ตารางที่ 2 การวิเคราะห์เชิงประจักษ์ของราคาตามบัญชี กำไรต่อหุ้น กับ มูลค่าราคาตลาด

$$MV_{it} = \alpha_{it} + \beta_1 BV_{it} + \beta_2 EPS_{it} \quad (1)$$

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error			
(Constant)	17.421	3.253		5.355	.000
Book value	.381	.102	.193	3.754	.000
Earning value	9.363	.673	.716	13.922	.000

$R = .883$ $R^2 = .780$

$F = 472.888$ $Sig = .000$

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์เชิงประจักษ์ ของราคาตามบัญชี กับ มูลค่าราคาตลาด

$$MV_{it} = \alpha_{it} + \beta_1 BV_{it} \quad (2)$$

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error			
(Constant)	23.639	4.226		5.594	.000
Book value	1.554	.074	.787	20.912	.000

R = .787   R² = .620
F = 437.331   Sig = .000

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์เชิงประจักษ์ ของ
กำไรต่อหุ้น กับ มูลค่าราคาตลาด
 $MV_{it} = \alpha_{it} + \beta_1 EPS_{it} \quad (3)$

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error			
(Constant)	18.857	3.309		5.699	.000
Earning value	11.458	.384	.876	29.804	.000

R = .876   R² = .768
F = 888.283   Sig = .000

จากการวิเคราะห์เชิงประจักษ์ ข้อมูลทางด้าน
การเงิน ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่ง
ประเทศไทย SET 100 ในปี 2554 -2558 โดยใช้รูปแบบ
การศึกษาของ Feltham and Ohlson, (1995) และ El
Shamy and Kayed, (2005) ใช้การทดสอบจำนวน 3
รูปแบบ สามารถอธิบายได้ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปร ทั้ง
3 ตัวแปร ซึ่งประกอบด้วย มูลค่าราคาตลาด(MV) ราคา
ตามบัญชี (BV) และ กำไรต่อหุ้น (EPS) พบว่าตัวแปร
ทั้ง 3 ตัวมีความสัมพันธ์

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์เชิงประจักษ์ของ ราคา
ตามบัญชี (BV) กำไรต่อหุ้น (EPS) กับ มูลค่าราคา
ตลาด (MV) โดยใช้รูปแบบการศึกษารูปแบบที่ 1 พบว่า
ราคาตามบัญชี (BV) และ กำไรต่อหุ้น (EPS) มี
ความสัมพันธ์กับมูลค่าราคาตลาด (MV) อย่างมี
นัยสำคัญ โดยดูได้จากผลการศึกษา รูปแบบที่ 1 (ตาราง
ที่ 2) ที่แสดงค่าสัมประสิทธิ์ของราคาตามบัญชี และ

กำไรต่อหุ้น (Sig = .000) และข้อมูลทางด้านการเงินทั้ง
2 ตัวแปร สามารถอธิบายมูลค่าราคาตลาดได้ ร้อยละ
78 โดยดูผลจากค่า R²

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์เชิงประจักษ์ของราคา
ตามบัญชี (BV) กับ มูลค่าราคาตลาด (MV) โดยใช้
รูปแบบการศึกษารูปแบบที่ 2 พบว่า ราคาตามบัญชี
(BV) มีความสัมพันธ์ กับ มูลค่าราคาตลาด (MV) อย่าง
มีนัยสำคัญ โดยดูได้จากผลการศึกษา รูปแบบที่ 2
(ตารางที่ 3) ที่แสดงค่าสัมประสิทธิ์ของราคาตามบัญชี
(Sig = .000) และข้อมูลทางด้านการเงินของราคาตาม
บัญชี สามารถอธิบายมูลค่าราคาตลาดได้ ร้อยละ 62
โดยดูผลจากค่า R²

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์เชิงประจักษ์ของ
กำไรต่อหุ้น (EPS) กับ มูลค่าราคาตลาด (MV) โดยใช้

รูปแบบการศึกษาแบบที่ 3 พบว่า กำไรต่อหุ้น (EPS) มีความสัมพันธ์กับมูลค่าราคาตลาด (MV) อย่างมีนัยสำคัญ โดยดูได้จากผลการศึกษารูปแบบที่ 3 (ตารางที่ 4) ที่แสดงค่าสัมประสิทธิ์ของกำไรต่อหุ้น (Sig=.000) และข้อมูลทางการเงินของกำไรต่อหุ้น (EPS) สามารถอธิบายมูลค่าราคาตลาดได้ ร้อยละ 76.8 โดยดูผลจากค่า R²

สรุปผลการศึกษา

ในการวิเคราะห์เชิงประจักษ์ ข้อมูลทางการเงิน ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ในระหว่างปี 2554 -2558 โดยใช้รูปแบบการศึกษาของ Feltham and Ohlson, (1995) และ El Shamy and Kayed, (2005) ใช้การทดสอบจำนวน 3 รูปแบบ พบว่า ข้อมูลทางการเงิน ซึ่งประกอบไปด้วย ราคาตามบัญชี และ กำไรต่อหุ้น มีความสัมพันธ์กับ มูลค่าราคาตลาด และข้อมูลทางการเงินสามารถอธิบายมูลค่าราคาตลาดได้ โดยรูปแบบที่ 1 สามารถอธิบายมูลค่าราคาได้มากที่สุด สามารถอธิบายได้ร้อยละ 78 (R²) ซึ่งก็สอดคล้องกับงานวิจัยของ Collins et al (1997)

อ้างอิง

[1] กรมพัฒนาธุรกิจ (2543) .ฉบับที่ 42 (พ.ศ. 2543) เรื่อง มาตรฐานการบัญชี (ลงวันที่ 26 ธันวาคม 2543)
 [2] ปัญญา สัมฤทธิ์ประดิษฐ์ “การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสามารถของกำไรทางบัญชีและมูลค่า ตามบัญชีในการใช้อธิบายราคาหลักทรัพย์ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” 2545. คุญฉินพนธ์ บัญชีบัณฑิต. ภาควิชาการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

[3] สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2557). กรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน (ปรับปรุง 2557) (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <http://www.fap.or.th> สืบค้น 23 มีนาคม 2559

[4] Graham, R. C., King, R. D., & Bailes, J. C. (1998). The Value Relevance of Accounting Information in Thailand around the 1997 Decline in the Value of the Baht. Available at SSRN 138148

[5] Beaver, W. H. (1968). The information content of annual earnings announcements. *Journal of accounting research*, 67-92.

[6] Altman, E. I. (1968). Financial ratios, discriminant analysis and the prediction of corporate bankruptcy. *The journal of finance*, 23(4), 589-609.

[7] Feltham, G. A., & Ohlson, J. A. (1995). Valuation and clean surplus accounting for operating and financial activities*. *Contemporary accounting research*, 11(2), 689-731

[8] Brief, R. P., & Zarowin, P. (1999). The value relevance of dividends, book value and earnings. New York University Dept. of Accounting Working Paper, (99-3).

[9] Ball, R., & Brown, P. (1968). An empirical evaluation of accounting income numbers. *Journal of accounting research*, 159-178.

[10] Collins, D. W., Maydew, E. L., & Weiss, I. S. (1997). Changes in the value-relevance of earnings and book values over the past forty years. *Journal of accounting and economics*, 24(1), 39-67.

[11] Lev, B., & Zarowin, P. (1999). The Boundaries of Financial Reporting and How to Extend Them

(Digest Summary). *Journal of Accounting research*,
37(2), 353-385.

[12] Cardamone, P., Carnevale, C., & Giunta, F.
(2012). The value relevance of social reporting:
evidence from listed Italian companies. *Journal of
Applied Accounting Research*, 13(3), 255-269.

[13] El Shamy, M. A., & Kayed, M. A. (2005). The
value relevance of earnings and book values in equity
valuation: an international perspective-the case of
Kuwait. *International Journal of Commerce and
Management*, 15(1), 68-79.

**การศึกษาข้อมูลในการฝึกอบรมพนักงาน
ของสถานประกอบการ เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร
Educational information on staff training ,
the establishment in Bangrak District, Bangkok.**

กิตติอำพล สูดประเสริฐ¹

¹คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, kittiampol.su@northbkk.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษา การศึกษาข้อมูลในการฝึกอบรมพนักงานของสถานประกอบการ เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 2 ปัจจัย 1) เพื่อพัฒนาบุคลากร 2) เพื่อผลประโยชน์ที่องค์กรจะได้รับจาก พ.ร.บ. ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน 2545 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือ ผู้ประกอบการหรือตัวแทนนายจ้าง จำนวนทั้งสิ้น 500 ตัวอย่าง ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ค่าสถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ร้อยละ และค่าเฉลี่ยเลขคณิต ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหญิง อายุ 30-45 ปี ร้อยละ 62.97 จบการศึกษาสูงสุดชั้นปริญญาตรี มีจำนวนพนักงานในองค์กร 500 – 2,000 คนขึ้นไป การฝึกอบรมพนักงานเฉลี่ยปีละครั้ง วัตถุประสงค์ในฝึกอบรมเพื่อปฏิบัติตามพ.ร.บ. ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน ร้อยละ 70 เพื่อพัฒนาบุคลากรร้อยละ 30 ดังนั้นสมมติฐานที่ได้คือ ผู้ประกอบการให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติตามกฎหมายมากกว่าการพัฒนาบุคลากร ปัญหาและอุปสรรคเรียงลำดับจากมากที่สุด 1) ขาดความรู้เรื่อง พ.ร.บ. ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน ร้อยละ 32.25 2) พนักงานในบริษัทมีการเข้า – ออกบ่อยทำให้มีส่วนร่วมในการอบรมไม่ครบตามที่กฎหมายกำหนด ร้อยละ 24.21 3) สถาบันฝึกอบรมไม่เพียงพอกับการใช้บริการของสถานประกอบการร้อยละ 22.29 4) การจัดฝึกอบรมไม่ทันกับเวลาที่กฎหมายกำหนดทำให้ต้องเสียค่าปรับ ร้อยละ 21.25 ตามลำดับ

คำสำคัญ :   สถานประกอบการ , งานฝึกอบรม

Abstract

This research aimed to study factors affected the training staffs of establishment in Bangrak District, Bangkok, included two factors: 1) the factor of development human resources 2) the factor of getting the organizational benefit from the Skill Development Promotion Act. The samples in the study were operators or agent employers among 500 people. A questionnaire was used to collect data. The statistics used in this study were frequency, percentage and mean. The results of study found that respondents were mainly women aged 30-45 years as 62.97 percent, graduated bachelor degree, having staffs in their organization about 500-2000 or more, training staffs once a year on average. The purpose of the training followed up the Skill Development Promotion Act as 70 percent, and as 30 percent was the personnel development. So the assumptions were that entrepreneurs realized to follow up the Skill Development Promotion Act over a personnel development. Barriers to sort out the most were: 1) they were lack of knowledge about Skill Development Promotion Act as 32.25 percent, 2) staffs gave up very often then a portion of the training did not meet the legal requirement as 24.21 percent, 3) training place was inadequate to service as 22.29 percent, 4) training could be fined if it did not held in time as 21.25 percent, respectively.

Keywords : contributions, establishments, areas.

1. บทนำ

จากการศึกษาค้นคว้างานฝึมือที่ได้มีการประกาศ ของกระทรวงแรงงานที่ออกตามความใน มาตรา 29 และมาตรา 3 แห่งพ.ร.บ.ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. 2545 กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการ ประเภทอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม หรือธุรกิจอย่างอื่น ซึ่งมีลูกจ้างตั้งแต่ 100 คน ขึ้นไปทุกท้องที่ ส่งเงินสมทบเข้ากองทุนพัฒนาฝีมือแรงงานซึ่งจัดให้มีการฝึมือแรงงานตามที่กำหนดไว้ในหมวด 1 ใน สัดส่วนร้อยละ 50 ของลูกจ้างทั้งหมด การจัดอบรมของสถาบันฝึมือแรงงานจึงเป็นการพัฒนาคนในองค์กร ซึ่งเป็นการสร้างโอกาสที่ดีทางธุรกิจ เช่น องค์กรธุรกิจไม่ต้องรับภาระการจ่ายเงินสมทบ (ค่าปรับ) พนักงานได้รับการพัฒนาความรู้ในวิชาชีพของตน อีกทั้งได้รับการลดหย่อนภาษี 200 เปอร์เซ็นต์ ย่อมทำให้บริษัทต่างๆหันมาให้ความสำคัญกับงานฝึมือ และเป็นโอกาสที่ดีของสถานประกอบการที่จะสร้างสรรค์งานให้เกิดผลกำไรทางธุรกิจ ทำให้เกิดความเข้าใจในการดำเนินการติดต่อกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน เพื่อเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดได้ ย่อมทำให้เกิดความได้เปรียบทางธุรกิจมากที่สุด ซึ่งการฝึมือและการพัฒนาบุคลากรจะไม่หยุดนิ่ง และยังคงดำรงต่อไปภายใต้ พ.ร.บ.ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. 2545 ทุกบริษัทต่างก็ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย การฝึมือเพื่อพัฒนาธุรกิจของสถานประกอบการจะทำการพัฒนาคนในองค์กร สร้างจุดแข็งในเรื่องการมีทรัพยากรมนุษย์ที่เปี่ยมไปด้วยประสิทธิภาพ มีประสิทธิผลเป็นเลิศและทำการลดหย่อนภาษี 200 เปอร์เซ็นต์ลดภาระขององค์กรและพัฒนาบุคลากรไปควบคู่กันอย่างไม่หยุดยั้งภายใต้พ.ร.บ.ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. 2545

ดังนั้นในการวิจัยที่นำเสนอจะเป็นการชี้ให้เห็นถึงการให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากรของผู้ประกอบการ เพราะผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นการแสดงความเห็นของผู้ประกอบการทำให้เห็นภาพของการดำเนินงาน สร้างแรงกระตุ้นในการพัฒนาบุคลากรของตนเอง เพื่อให้เกิดการผลักดันให้องค์กรของตนต้องมีการพัฒนามากยิ่งขึ้นเมื่อได้ศึกษาผลการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อนายจ้างและลูกจ้างของสถานประกอบการที่ได้ศึกษาผลงานวิจัยนี้

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาความต้องการในการฝึมือพนักงานของสถานประกอบการ เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร
- 2) เพื่อศึกษาทัศนคติในการฝึมือพนักงานของสถานประกอบการเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร
- 3) เพื่อศึกษาการรับรู้ข่าวสารในการฝึมือพนักงานของสถานประกอบการ เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้สถานประกอบการปฏิบัติตามแนวทางของ พ.ร.บ.ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. 2545
2. เพื่อให้สถานประกอบการให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากร

4. ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยเก็บรวบรวมจากแหล่งข้อมูลแบบสอบถาม และนำข้อมูลมาประมวลผลให้ได้ผล

ลัพธ์โดยทำการศึกษาจาก ผู้ประกอบการหรือตัวแทน
 นายจ้างที่มีสถานประกอบการในเขตบางรัก
 กรุงเทพมหานคร โดยสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล สถิติ
 เชิงพรรณนาได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย t-test , f-test

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ได้พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ใน
 การวิจัยในรูปแบบของสำรวจโดยอาศัยการศึกษา
 แนวคิดทางพฤติกรรมและการตัดสินใจผู้ประกอบการ
 หรือตัวแทนนายจ้างโดยใช้หลักปัจจัยส่วนบุคคลปัจจัย
 อื่นๆ มาเป็นกรอบแนวแนวทางในการออกแบบสำรวจ
 โดยแบ่งรายละเอียดของคำถามที่ใช้สัมภาษณ์ออกเป็น
 5 ส่วนได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบ
แบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านความต้องการจัดฝึกอบรม
ของสถานประกอบการ

ส่วนที่ 3 ทักษะที่มีต่อการจัดฝึกอบรม

ส่วนที่ 4 ข้อมูลด้านการรับรู้ข่าวสาร

ส่วนที่ 5 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ
ของผู้ประกอบการหรือตัวแทนนายจ้าง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลในการเก็บแบบสำรวจ
 โดยใช้ผู้ประกอบการหรือตัวแทนนายจ้างที่มีสถาน
 ประกอบการที่มีที่ตั้ง อยู่ใน 5 แขวงในเขตบางรัก
 ได้แก่ แขวงมหาพฤฒาราม แขวงสีลม แขวงสุริยวงศ์
 บางรัก แขวงสี่พระยา แขวงละ 100 คน รวมทั้งสิ้น
 500 คน

5. ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบ
 แบบสอบถามจากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม
 จำนวน 500 ราย เป็นเพศชายร้อยละ 37.03 และเพศ

หญิงร้อยละ 62.97 ส่วนใหญ่มีอายุ 36-45 ปี ร้อยละ
 39.50 รองลงมามีอายุ 25-35 ร้อยละ 28.75 น้อยสุด
 อายุ 55ปีขึ้นไปร้อยละ 5.4 แยกตามระดับการศึกษา
 พบว่าอยู่ในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 70.00 รองลงมา
 คือ สูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 21.75 และต่ำกว่าปริญญา
 ตรีร้อยละ 8.25 พบว่า ส่วนรายได้ของสถานประกอบการ
 มีรายได้ ส่วนใหญ่มียอดสูงกว่า 50,000,000 บาท ร้อย
 ละ 41.00 รองลงมาจำนวน 40,000,000 – 30,000,000
 บาท ร้อยละ 35.25 และ จำนวน 5,000,000 บาท ร้อยละ
 4.00 จำนวนพนักงานในบริษัทสูงสุด 2,500 คนขึ้นไป
 ร้อยละ 42.39 จำนวนพนักงาน 1,500 คน ร้อยละ 30.25
 จำนวนพนักงาน 500 คน ร้อยละ 7.11

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านความต้องการจัดฝึกอบรม
ของสถานประกอบการ แบ่งออกเป็น 3 ปัจจัย ได้แก่

1) ปัจจัยด้านบุคลากรที่ต้องการฝึกอบรมใน
 หลักสูตรต่างๆ หลักสูตรสำหรับผู้ปฏิบัติงาน 310 คน
 คิดเป็นร้อยละ 62.00 รองลงมาหลักสูตรสำหรับ
 หัวหน้างานจำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 26.00 และ
 น้อยที่สุด หลักสูตรสำหรับผู้บริหารจำนวน 60 คน คิด
 เป็นร้อยละ 12.00 ตามลำดับ

2) ปัจจัยด้านความสำคัญของการฝึกอบรม
 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เหตุผลที่องค์กรให้
 ความสำคัญต่องานฝึกอบรมฝึกอบรมในเรื่องการ
 ยกเว้นเงินจ่ายเงินสมทบ (ค่าปรับ)จำนวน 275 คน คิด
 เป็นร้อยละ 55.00 รองลงมาพิจารณาเรื่องการพัฒนา
 สักยภาพพนักงานจำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 25.80
 และน้อยที่สุดผู้ตอบพิจารณาเรื่องการลดหย่อนภาษี
 จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 19.20 ตามลำดับ

3) ปัจจัยด้านสาขาอาชีพที่ผู้ประกอบการ
 ต้องการฝึกอบรมในองค์กรส่วนใหญ่เป็นอันดับแรก
 สาขาวิศวกรรมและเทคโนโลยีจำนวน 223 คน คิดเป็น
 ร้อยละ 44.60 รองลงมาพิจารณาจากสาขาวิทยาศาสตร์

จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 25.80 รองลงมา สาขา การบริหาร การจัดการ จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 25.60 ตามลำดับ พบว่าผู้ประกอบการหรือตัวแทน นายจ้างส่วนใหญ่พิจารณาจำนวนค่าใช้จ่ายที่คิดว่า เหมาะสมสำหรับการฝึกอบรมทั่วไป (Public Training) ในแต่ละครั้ง ๆ 2,501- 3,000 บาท/วัน/คน จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 43.00 รองลงมาพิจารณาเลือก จำนวนค่าใช้จ่ายที่คิดว่าเหมาะสมสำหรับการฝึกอบรม ทั่วไป (Public Training) ในแต่ละครั้ง ๆ 3,001-3,500 บาท/วัน/คน จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 23.60 และน้อยที่สุดผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาเลือก 4,001- 4,500 บาท/วัน/คน/วัน/คน จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 33.40

ส่วนที่ 3 ทักษะคดีที่มีต่อการจัดฝึกอบรม พบว่าผู้ประกอบการหรือตัวแทนนายจ้างส่วนใหญ่ให้ ความสำคัญเพราะทำให้พนักงานเกิดการปรับตัวให้ทัน กับสภาพขององค์กร จำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 44.20 รองลงมาพิจารณาจากเรื่องการเสริมสร้าง คุณภาพและความก้าวหน้าของบุคคล จำนวน 212 คิด เป็นร้อยละ 43 น้อยที่สุดผู้ตอบพิจารณาเพิ่ม ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเพื่อองค์กร 64 คน คิด เป็นร้อยละ 12.08

ส่วนที่ 4 ข้อมูลด้านการรับรู้ข่าวสารที่ ผู้ประกอบการหรือตัวแทนนายจ้างให้ความสำคัญเป็น อันดับแรกได้แก่ ทางอินเทอร์เน็ต จำนวน 211 คน คิด เป็นร้อยละ 42.20 รองลงมาทางจดหมายจำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 38.00 น้อยที่สุดทางหนังสือพิมพ์ 99 คนคิดเป็นร้อยละ 19.80 ตามลำดับ

ส่วนที่ 5 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ของผู้ประกอบการหรือตัวแทนเรียงลำดับมากที่สุด

1) นายจ้างผู้ประกอบการขาดความรู้ในเรื่อง พ.ร.บ.ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. 2545 จำนวน 216 คน ร้อยละ 43.20

2) จำนวนลูกจ้างมีการเข้า-ออกบ่อย ทำให้ สัดส่วนในการอบรมไม่ครบร้อยละ 50 ของจำนวน ลูกจ้างที่มี ตามที่กฎหมายกำหนด จำนวน 118 คน ร้อย ละ 23.60

3) สถาบันฝึกอบรมที่จะจัดการอบรมได้ตรง กับความต้องการยังไม่เพียงพอกับการใช้บริการจำนวน 105 คน ร้อยละ 21.00

4) ข้อจำกัดในการส่งเอกสารตามไตรมาสที่ กฎหมายกำหนดจำนวน 32 คน ร้อยละ 6.4

5) สถาบันฝึกอบรมมีหลักสูตรไม่ตรงตาม ความต้องการจำนวน 29.00 คน ร้อยละ 21.00 ตามลำดับ

6.สรุปและการอภิปรายผล

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบ แบบสอบถามจากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 500 ราย ข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการหรือ ตัวแทนนายจ้างสรุปได้ดังนี้จากที่ได้ทำการเรียบเรียง จากแบบสอบถาม

1) นายจ้างผู้ประกอบการขาดความรู้ในเรื่อง พ.ร.บ.ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. 2545 จำนวน 216 คน ร้อยละ 43.20 ส่งผลต่อการส่งพนักงาน ไปฝึกอบรม

2) จำนวนลูกจ้างมีการเข้า-ออกบ่อย ทำให้ สัดส่วนในการอบรมไม่ครบร้อยละ 50 ของจำนวน ลูกจ้างที่มี ตามที่กฎหมายกำหนด จำนวน 118 คน ร้อย ละ 23.60 มีผลต่อการส่งพนักงานไปฝึกอบรม

3) สถาบันฝึกอบรมที่จะจัดการอบรมได้ตรง กับความต้องการยังไม่เพียงพอกับการใช้บริการจำนวน

105 คน ร้อยละ 21.00 มีผลต่อการส่งพนักงานไปฝึกอบรม

4) ข้อจำกัดในการส่งเอกสารตามไตรมาสที่กฎหมายกำหนดจำนวน 32 คน ร้อยละ 6.4 มีผลต่อการส่งพนักงานไปฝึกอบรม

5) สถาบันฝึกอบรมมีหลักสูตรไม่ตรงตามความต้องการจำนวน 29.00 คน ร้อยละ 21.00 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับ กองส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน 2545. คู่มือการพิจารณารับรองหลักสูตรและอนุมัติค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน และการฝึกเปลี่ยนสาขาอาชีพ (ฝึกอบรมลูกจ้างของผู้ประกอบการ)

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. 2545 พบว่าปัญหาอุปสรรครวมถึงข้อเสนอแนะสำหรับผู้ประกอบการหรือตัวแทนนายจ้าง ที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ

1) ผู้ประกอบการหรือตัวแทนนายจ้างยังไม่ได้รับข่าวสารจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ข่าวสารล่าช้า การติดตามข่าวสารที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงระเบียบข้อบังคับในแต่ละปีจะไม่เหมือนกัน ทางกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน มีการจัดอบรมให้กับผู้ประกอบการหรือตัวแทนนายจ้าง แต่ก็ยังไม่เพียงพอกับจำนวนของผู้ประกอบการหรือตัวแทนนายจ้างที่มีจำนวนมากขึ้น การจัดอบรมเป็นประจำทุกปี ณ กองส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงานตามเขตพื้นที่ของสถานประกอบการไม่สามารถจัดการอบรมได้ครบถ้วน การประชาสัมพันธ์ไม่เพียงพอ ไม่ได้รับข่าวสาร

2) ผู้ประกอบการหรือตัวแทนนายจ้างไม่สามารถจัดส่งพนักงานเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในอาชีพของพนักงานได้ถึงแม้ว่าสถานประกอบการจะได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายในการลดหย่อนภาษี 200 เปอร์เซ็นต์ เป็น

เพราะสถานประกอบการขาดอัตรากำลังคนในการปฏิบัติงาน พนักงานในแต่ละตำแหน่งหากไปฝึกอบรมจะทำให้เกิดความเสียหายกับงานที่ต้องทำในแต่ละวัน จึงเป็นการยากที่จะส่งไปฝึกอบรมที่สถาบันฝึกอบรมต่างๆ หากมีการจัดอบรมวันและเวลาที่ไม่ตรงตามที่พนักงานในตำแหน่งนั้นจะไปทำการฝึก

3) ผู้ประกอบการหรือตัวแทนนายจ้างไม่สามารถจัดการกับสัดส่วนของจำนวนลูกจ้างเพื่อป้องกันมิให้เกิดค่าปรับ (เงินสมทบ) ได้ทันเวลาเพราะการเข้า – ออก ของพนักงานไม่สิ้นสุดสิ้นส่วนในการนับจำนวนที่ทางกรมพัฒนาฝีมือแรงงานกำหนดไว้คือ 50 เปอร์เซ็นต์ของพนักงานทั้งหมด โดยนับจากการอบรมเพียง 1 คน ต่อ 1 หลักสูตรต่อปี แต่พอมีพนักงานลาออกต้องนับสัดส่วนใหม่ เกิดค่าใช้จ่ายในการอบรมตลอดเวลา หากไม่ส่งพนักงานไปอบรมจะทำให้สัดส่วนไม่ครบ 50 เปอร์เซ็นต์ของพนักงานทั้งหมด ต้องเสียค่าปรับ (เงินสมทบ)

ทั้ง 3 ประการนี้เป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการหรือตัวแทนนายจ้างได้ให้ข้อเสนอแนะจากเงื่อนไขและสิทธิประโยชน์จากพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. 2545

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการฝึกอบรมพนักงานของสถานประกอบการเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร สามารถสรุปเป็นข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางการนำไปใช้เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาข้อบกพร่องพร้อมทั้งตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการหรือตัวแทนนายจ้างได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมดังนี้

1) ควรมีการฝึกอบรมพนักงานให้ทันกับช่วงเวลาการส่งเอกสารตามรอบที่กรมพัฒนาฝีมือ

แรงงานกำหนดไว้ เพื่อป้องกันปัญหาการอบรมไม่ครบตามสัดส่วน 50 เปอร์เซ็นต์ ของพนักงานทั้งหมด

2) ผู้ประกอบการหรือตัวแทนนายจ้างควรมีการวางแผนในการฝึกอบรมตามสาขาอาชีพของพนักงานในองค์กร เพื่อให้มีสถาบันฝึกอบรมรองรับกับการอบรมเพียงพอในแต่ละตำแหน่งงานของสาขาอาชีพ เพื่อทำให้เกิดการพัฒนาความรู้ ทักษะความสามารถในการทำงานพนักงานได้อย่างแท้จริง

3) ผู้ประกอบการหรือตัวแทนนายจ้างควรมีวินัยในการจัดส่งเอกสารให้กรมพัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อลดหย่อนภาษีไม่ทันกับภาษีที่นับจากปีงบประมาณแผ่นดินในแต่ละปี

เอกสารอ้างอิง

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน. 2557. พ.ร.บ. ส่งเสริมและพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ.2545. พิมพ์ครั้งที่ 3. สำนักพิมพ์สูตรไพศาล.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2522. คู่มือการขอรับสิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับสถานประกอบการ จากการดำเนินงานสหกิจศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 หน้า 38 - 43. บริษัทยูเนี่ยนอุตสาหกรรม จำกัด. กรุงเทพมหานคร.

ระพีพรรณ คำหอม. 2539. รายงานวิจัยความต้องการแรงงานและความพร้อมในการมีส่วนร่วมกับภาครัฐในการพัฒนาฝีมือแรงงานของสถานประกอบการทั่วประเทศ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วเรช จันทศร. 2551. ทัศนคติการนำนโยบาย. สาธารณไปปฏิบัติ กรุงเทพฯ : บริษัท พริกหวาน

กราฟฟิค จำกัด. วิจิตร อาวะกุล .

.2540. การฝึกอบรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิยุทธ์ จำรัสพันธ์. นโยบายสาธารณะ. 2548 . และ การวางแผน : ส่วนที่ การนำนโยบาย 2 สาธารณะไปปฏิบัติ การประเมินผลนโยบายสาธารณะ ขอนแก่น .: มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (เอกสารไม่ตีพิมพ์)

ศิริระ โอภาสพงษ์. 2543. ทฤษฎีมนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : เออาร์บีซิเนสเพรส.

สไตล คัมภีระองค์ประกอบในการ. 2544 . จัดฝึกอบรมที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาฝีมือแรงงานผู้เข้ารับการฝึกเตรียมเข้าทำงานในสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยขอนแก่น. สมชาติ เลขาลาวลัย. 2542. หลักการพัฒนาฝีมือแรงงาน. กรุงเทพฯ : กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน).

สุรนาท ขมะณะรงค์. 2548. กระบวนการนโยบาย : หลักการและการประยุกต์. ขอนแก่น : คลังนานาวิทยา.

สุรพล ปธานวินิช และอัญชลี ค้อคงคา . 2539. รายงานการวิจัยเรื่องความต้องการแรงงานในการจัดฝึกอาชีพในจังหวัดสมุทรปราการและพื้นที่ใกล้เคียง. คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อัมพร จุณณานนท์. 2540. การพัฒนาฝีมือแรงงาน. กรุงเทพฯ : กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน. (เอกสารไม่ตีพิมพ์)

การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชญากรรมของพนักงานในร้านสะดวกซื้อ ที่เปิดตลอด 24 ชั่วโมง

The Study of Opinions about The Crime of 24-hours Convenience Stores

ธาวิณ เกสรสังข์¹, ดร.สุรภี เหมวนิช², นันทน์ภัส วังศ์อรุณ³

^{1,2,3}สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ

โทร 091-436-6291, Email: hi_iamooa@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชญากรรมของพนักงานในร้านสะดวกซื้อที่เปิดตลอด 24 ชั่วโมงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นและเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมของผู้ที่ปฏิบัติงานในร้านสะดวกซื้อที่เปิดตลอด 24 ชั่วโมงเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพการวิจัยครั้งนี้เป็นการรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เป็นกลุ่ม (Focus Group Interview) จากกลุ่มตัวอย่าง 30 คน พนักงานที่ทำงานในร้านสะดวกซื้อที่เปิดตลอด 24 ชม. ซึ่งแยกเป็นกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการประสบเหตุอาชญากรรมและกลุ่มที่ไม่เคยประสบเหตุอาชญากรรม จากการวิจัยพบว่า สาเหตุของปัญหาอาชญากรรมส่วนหนึ่งเกิดจากสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และปัญหาเสพยัตติ ร้านสะดวกซื้อที่เปิดให้บริการตลอด 24 ชม. จึงเป็นเป้าหมายที่สำคัญในการก่อเหตุอาชญากรรม เนื่องด้วยมีสถานะแวดล้อมที่สุ่มเสี่ยงในช่วงเวลากลางคืน ดังนั้น การป้องกันเหตุอาชญากรรมนอกเหนือจากการปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัดแล้วก็คือ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการร่วมมือกันป้องกันเหตุอาชญากรรม

คำสำคัญ: อาชญากรรม ร้านสะดวกซื้อ

Abstract

The aims of this study are to study of opinions and attitude about the crime of 24-hours convenience stores. The 30 participants were collected information by using focus group interview who had and had not experience about facing crime in convenience stores. The result found that the causes of the crime problem are economic ,social, drug problems, therefore, convenience stores that are open 24 hours is an important goal in the crime because the environment is high risk during the night. Crime prevention, in addition to strictly follow the rules, then it is the participation of all sectors involved including the participation of the public in cooperation crime prevention.

Keyword: Crime, 24-hours convenience stores

บทนำ

จากอดีตที่ผ่านมาในขณะทีประเทศไทยกำลังพัฒนาไปอย่างรวดเร็วจากภาคเกษตรกรรมไปสู่ภาคอุตสาหกรรมที่เรียกกันว่าประเทศอุตสาหกรรมใหม่ ได้มีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในหลายด้านทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และเทคโนโลยีต่างๆ ซึ่งความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้จะก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้ามากมายก็ตาม แต่ก็มีผลกระทบทำให้เกิดปัญหาสังคมตามมาอาทิเช่น ปัญหาสุขภาพจิต ปัญหาเด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ปัญหาการว่างงาน ปัญหาค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งปัญหาอุบัติเหตุต่างๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการศึกษาเป็นปัญหาสังคมที่สำคัญปัญหาหนึ่ง สุดสงวน สุธีสร (2547:8) ให้ความหมายว่า อาชญากรรมเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย ก่อให้เกิดการสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินเป็นสิ่งที่น่ากลัว และร้ายแรงเป็นสิ่งที่ทุกคนไม่ต้องการเข้าไปเกี่ยวข้องกับ การกระทำใดๆ ก็ตามที่มีลักษณะเป็นการฝ่าฝืน หรือขัดต่อตัวบทกฎหมายที่ได้บัญญัติไว้ และผู้กระทำดังกล่าวจะต้องได้รับการลงโทษตามตัวบทกฎหมายที่กำหนดไว้ในขณะนั้น

ปัญหาอาชญากรรมส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคมโดยตรง ปัญหาอาชญากรรมเป็นปัญหาที่ร้ายแรงและเป็นอันตรายต่อสังคม มีผลต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นอย่างมาก ในปัจจุบันปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นนั้นมีมากควบคู่กับความ

เจริญก้าวหน้าของสังคมและเทคโนโลยี สังคมที่มีความเจริญเติบโตขึ้นเท่าไรหรืออาชญากรรมก็เจริญเติบโตเป็นเงาตามตัว ถือได้ว่าเป็นพฤติกรรมหรือเป็นปรากฏการณ์หนึ่งของสังคมอาชญากรรมในยุคปัจจุบันมีรูปแบบวิธีการต่างๆ ที่ผู้กระทำผิดทั้งหลาย ต่างคิดหาวิถีหาช่องทางหลบเลี่ยงกฎหมายพยายามร่วมกันคิดเบียดเบียนคนอื่นด้วยการรวมกลุ่มจึงทำให้อาชญากรรมเป็นปัญหาที่ทวีความรุนแรงยากแก่การปราบปราม จากอดีตที่ผ่านมาจะมองข้ามถึงสาเหตุของการเกิดอาชญากรรม ไม่ให้ความสำคัญของปัญหาอาชญากรรมทั้งๆที่เป็นปัญหาการบั่นทอนการพัฒนาประเทศโดยตรง การแก้ปัญหาจึงเป็นการแก้ไขเฉพาะหน้า กล่าวคือการกระทำผิดที่ปรากฏขึ้นทุกวัน ตามสื่อต่างๆ ที่สื่อให้เป็นเช่นการฆ่า การข่มขืน การปล้น การค้ายาเสพติด เป็นต้น การแก้ไขปัญหาที่เกิดจะเป็นแบบชั่วคราวแล้วลืมหืมอก จะให้ความสำคัญกับปัญหาเพียงชั่วระยะหนึ่งเท่านั้น ทั้งๆที่รัฐควรทำการแก้ไขอย่างต่อเนื่องและจริงจัง อาชญากรรมเป็นตัวทำลายโครงสร้างต่างๆ ของสังคมเป็นอุปสรรคที่ทำให้ประเทศไม่เจริญ พฤติกรรมดังกล่าวไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ปัญหาอาชญากรรมจึงเป็นปัญหาใหญ่ที่ประชาชนต้องประสบและได้รับความเดือดร้อนโดยไม่มีทางแก้ ซึ่งเป็นปัญหาที่ทำนายรัฐบาลทุกยุคทุกสมัย และเป็นปัญหาที่ทุกฝ่ายทุกหน่วยงานต้องช่วยกันแก้ไขปัญหากฎวิธีทาง

การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นนั้นเป็นการกิจหลักและสำคัญที่เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องรับผิดชอบเช่น การรักษาความสงบเรียบร้อย

ในพื้นที่รับผิดชอบ การสืบสวนสอบสวนคดีอาญา การให้ความคุ้มครองป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ตลอดจนการรักษาความปลอดภัยและความมั่นคงของชาติ เพื่อให้ประชาชนอยู่อย่างมีความสุขสามารถดำเนินชีวิตและประกอบการอยู่ได้อย่างเสรีส่งผลต่อการพัฒนาประเทศชาติ จากวิวัฒนาการของตำรวจในระยะเริ่มแรก บุคคลที่ทำหน้าที่ตำรวจก็คือประชาชน ต่อมาภายหลังจึงได้มีการจัดตั้งตำรวจเป็นทางการเพื่อทำหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยในสังคมขึ้น โดยเฉพาะ ตำรวจได้รับการพัฒนามาเรื่อยๆจนได้เป็นหน่วยงานหลักของสังคมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม แต่ในอดีตการพัฒนาดังกล่าวมุ่งเน้นการเสริมสร้างองค์กรตำรวจในลักษณะปิด พยายามทำหน้าที่ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมได้ตามลำพัง โดยไม่มีการร้องขอความร่วมมือจากประชาชนเน้นการใช้ยุทธวิธีตำรวจแบบจารีตประเพณี ซึ่งได้แก่ การตรวจท้องที่ การจัดตั้งยาม การตั้งจุดตรวจจุดสกัด และการระดมกำลังออกปราบปรามอาชญากรรม สำหรับการติดต่อสื่อสารระหว่างประชาชนเป็นการสื่อสารทางเดียวคือการประชาสัมพันธ์ จากการใช้ยุทธวิธีแบบจารีตประเพณีดังกล่าวข้างต้นปรากฏว่าการป้องกันอาชญากรรมไม่ได้ผลเท่าที่ควร ประชาชนมีความหวาดหวั่นที่จะตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม และได้พยายามช่วยเหลือตัวเองในเบื้องต้นดังจะเห็นได้จากการสร้างรั้วกำแพงสูงๆ มีเหล็กค้ำหน้าต่าง การที่ประชาชนให้ความร่วมมือกับตำรวจในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมนั้น เป็นไปในรูป

อาสาสมัครด้วยความเต็มใจของประชาชน (ชัยพรพานิชอัตรา, 2533)

อย่างไรก็ตามปัจจุบันสำนักงานตำรวจแห่งชาติซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม มาตรการและแผนสำนักงานตำรวจแห่งชาติแม่บท ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2550-2554) ด้านความปลอดภัยในด้านชีวิตและทรัพย์สินที่ได้กำหนดพันธกิจในการป้องกันและควบคุมอาชญากรรม โดยส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและยุทธศาสตร์การควบคุมอาชญากรรมให้อยู่ในระดับที่ไม่กระทบต่อการดำเนินชีวิตอย่างปกติสุขของประชาชนและส่งเสริมให้มีกิจกรรมชุมชนเข้มแข็งเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมชุมชน หมู่บ้านให้เกิดความเหมาะสมกับสถานการณ์สิ่งแวดล้อมและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม กล่าวได้ว่า ในการมุ่งให้บรรลุเป้าหมายของการลดอาชญากรรมนั้นสำนักงานตำรวจแห่งชาติใช้ยุทธวิธีเชิงรุกมากกว่าเชิงรับ ซึ่งยุทธวิธีเชิงรุกก็คือ การป้องกันอาชญากรรม การสร้างศรัทธาความเชื่อมั่น การแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน โดยเฉพาะผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) ได้ตั้งเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนและความเข้มแข็งของชุมชน โดยให้ชุมชนมีแผนชุมชนแบบมีส่วนร่วมและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนำแผนชุมชนไปใช้ประกอบการจัดสรรงบประมาณ

มานเพิ่มกิจกรรมสร้างสรรค์สังคมและบรรเทา
ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด โดยให้
ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการ
ตัดสินใจและดำเนินงานตามมาตรการ

ใน สถาน การ ณ์ ปัจจุบัน ปัญหา
อาชญากรรมที่เกิดขึ้นมีความรุนแรงและมี
หลากหลายวิธีการ ซึ่งเห็นได้จากการนำเสนอของ
สื่อในช่องทางต่างๆ กระทั่งร้านสะดวกซื้อที่เปิด
ตลอด 24 ชม. ก็ได้รับผลกระทบโดยตรงและเป็น
เป้าหมายที่สำคัญในการก่ออาชญากรรม จาก
สภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้นถือได้ว่าอาชญากรรม
เป็นภัยร้ายของทุกสังคม ซึ่งก่อให้เกิดความ
เสียหายทั้งในด้านสวัสดิภาพ ความปลอดภัยใน
ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ในด้านความ
สงบเรียบร้อยของสังคมในส่วนรวม ความสูญเสีย
และความเสียหายอันเกิดจากอาชญากรรมในด้าน
เศรษฐกิจและสังคมมีมูลค่ามากมายมหาศาลในแต่
ละปี รวมทั้งมีผู้บาดเจ็บล้มตายเนื่องจากการก่อ
อาชญากรรมเป็นจำนวนมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงมี
ความสนใจที่จะศึกษาอาชญากรรมที่เกิดกับร้าน
สะดวกซื้อที่เปิดตลอด 24 ชม. ซึ่งผลการศึกษาจะ
เป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหา
อาชญากรรมและเป็นแนวทางด้านการเสริมสร้าง
ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของ
ประชาชน เพื่อประชาชนได้เป็นกำลังในการ
ร่วมกันพัฒนาประเทศไทยให้มีความ
เจริญก้าวหน้าต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับ
อาชญากรรมของผู้ที่ปฏิบัติงานใน
ร้านสะดวกซื้อ
2. เพื่อศึกษาเจตคติต่อการป้องกัน
อาชญากรรมของผู้ที่ปฏิบัติงานใน
ร้านสะดวกซื้อ

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาอาชญากรรมที่เกิด
กับร้านสะดวกซื้อที่เปิดตลอด 24 ชม. เป็นการ
วิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา
ความคิดเห็นของพนักงานที่ปฏิบัติงานในขณะที่
เกิดอาชญากรรมกับร้านสะดวกซื้อที่เปิดตลอด 24
ชม. ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการ วิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่เป็นเป้าหมายในการศึกษา
คือ พนักงานที่ทำงานในร้านสะดวกซื้อที่เปิด
ตลอด 24 ชม. ซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์โดยตรงใน
การประสบเหตุอาชญากรรมในขณะที่ปฏิบัติงาน
อยู่ในร้านสะดวกซื้อจำนวน 30 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเกี่ยวกับ
การศึกษาอาชญากรรมที่เกิดกับร้านสะดวกซื้อที่
เปิดตลอด 24 ชม. คือแบบสัมภาษณ์ซึ่งทำการ
สัมภาษณ์เป็นกลุ่ม (Focus Group Interview)
เกี่ยวกับความคิดเห็นของพนักงานที่ทำงานในร้าน

สะดวกซื้อซึ่งมีประสบการณ์ในการประสบเหตุ
อาชญากรรม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการรวบรวมข้อมูลจาก
การสัมภาษณ์เป็นกลุ่ม (Focus Group Interview)
จากกลุ่มตัวอย่าง พนักงานที่ทำงานในร้านสะดวก
ซื้อที่เปิดตลอด 24 ชม. ซึ่งแยกเป็นกลุ่มที่มี
ประสบการณ์ในการประสบเหตุอาชญากรรมและ
กลุ่มที่ไม่เคยประสบเหตุอาชญากรรม โดยหัวข้อ
ในการสัมภาษณ์นั้นจะอยู่ภายใต้กรอบ
แนวความคิดวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็น
การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Content Analysis)
) จากเครื่องมือคือแบบสัมภาษณ์เป็นกลุ่ม (Focus
Group Interview) เกี่ยวกับการเกิดอาชญากรรม
ในร้านสะดวกซื้อที่เปิดตลอด 24 ชม. วิเคราะห์
ข้อมูลโดยการนำข้อมูลจากการจดบันทึก และ
ข้อมูลจากเทปบันทึกเสียงที่ถอดเป็นบทสนทนา
มาวิเคราะห์เนื้อหาตามหัวข้อที่กำหนด แล้ว
นำเสนอข้อมูลเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

จากข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมด้วยการ
สัมภาษณ์ด้วยตนเอง มีการกำหนดคำถามที่
แน่นอน แต่สามารถยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนได้
เพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
โดยใช้วิธีการบันทึกเสียง การจดรายละเอียด เพื่อ
รวบรวมข้อมูลความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างนั้นมา
ทำการวิเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เป็น

กลุ่ม (Focus Group Interview) มีรายละเอียด
ดังนี้

ความคิดเห็นต่อปัญหาอาชญากรรมในปัจจุบัน

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความคิดเห็น
ตรงกันว่า การก่ออาชญากรรมมีแนวโน้มที่สูงขึ้น
ซึ่งส่งผลมาจากสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมใน
ปัจจุบัน ทำให้เกิดแรงจูงใจหรือเป็นสาเหตุสำคัญ
ที่ทำให้เกิดอาชญากรรมขึ้น

“เนื่องจากสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมใน
ปัจจุบัน ปัญหาอาชญากรรมเป็นภัยคุกคามที่ใกล้
ตัวมาก จากที่ได้ติดตามข่าวสารตามสื่อใน
ช่องทางต่างๆ ก็พบเจอแต่การก่อเหตุอาชญากรรม
ไม่เว้นแต่ละวัน ยิ่งมีการพัฒนาทางด้าน
เทคโนโลยีมีมากขึ้น ช่องทางในการก่อ
อาชญากรรมก็เพิ่มมากขึ้นด้วยเช่นกัน” (ผู้ให้
ข้อมูลที่ 1.2558. สัมภาษณ์, วันที่ 18 พฤศจิกายน)

“ในปัจจุบันนั้น มีการพัฒนาเพื่อให้เกิด
ความเจริญก้าวหน้าในด้านต่างๆมากขึ้น ทั้งสภาพ
ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยีการ
ติดต่อสื่อสารที่ไร้พรมแดน แต่ในทางกลับกัน ยิ่ง
ความเจริญมีมากเท่าไร สิ่งก็ตามมาก็คือภัยมืด
ที่มาจากปัญหาอาชญากรรม จากสภาพทาง
เศรษฐกิจและสังคมในทุกวันนี้ กลุ่มมิชชาชีพก็
แฝงตัวอยู่ทุกที่โดยที่เราไม่ทันระวังตัว” (ผู้ให้
ข้อมูลที่ 2. 2558. สัมภาษณ์, วันที่ 18 พฤศจิกายน)
**ผลกระทบจากการเกิดเหตุอาชญากรรมในร้าน
สะดวกซื้อที่เปิดให้บริการตลอด 24 ชม.**

ผู้ให้ข้อมูลได้ให้ความคิดเห็นว่า จากเหตุ
อาชญากรรมที่เกิดขึ้นนั้นย่อมส่งผลกระทบต่างๆ
ขึ้นมากมายหลายด้าน ทั้งผู้ประกอบการรวมถึง

พนักงาน ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อในการก่อเหตุอาชญากรรมนั้นด้วย สิ่งที่สำคัญคือแนวทางการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดเหตุอาชญากรรม รวมถึงการที่ต้องมีการให้ความช่วยเหลือเยียวยาแก่ผู้ที่ประสบเหตุ นั้น เพื่อให้เกิดขวัญและกำลังใจที่ดี และสามารถกลับมาทำงานหรือใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างปกติ

“แน่นอนว่า การเกิดเหตุอาชญากรรมในร้านสะดวกซื้อที่เปิดให้บริการตลอด 24 ชม. นั้นย่อมส่งผลกระทบต่อทางที่ไม่คิดตามมาอยู่แล้ว

ในทุกๆ ด้าน ถึงอย่างไรการดำเนินชีวิตประจำวันนั้นก็ต้องดำเนินต่อไปด้วยเช่นกัน สิ่งที่ต้องคิดต่อหลังจากเกิดเหตุก็คือ ทำอย่างไรเพื่อที่จะไม่ให้เกิดเหตุขึ้นอีก ทำอย่างไรเพื่อที่จะให้ผู้ที่เป็เหยื่อการก่อเหตุ นั้นกลับมาใช้ชีวิตประจำวันอย่างปกติโดยเร็วที่สุด รวมถึงสภาพจิตใจด้วยเช่นเดียวกัน ดังนั้นการแนวทางการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดเหตุอาชญากรรมจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง รวมทั้งการให้ความร่วมมือจากทุกๆภาคส่วน เพราะปัญหาอาชญากรรมเป็นปัญหาที่มีความร้ายแรงและจึงจำเป็นที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากหลายๆด้าน เพื่อให้เกิดความปลอดภัย ทางร่างกาย ชีวิต และทรัพย์สินของทุกคนในสังคม ” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 1. 2558. สัมภาษณ์, วันที่ 18 พฤศจิกายน)

“ ถ้าจะกล่าวถึงผลกระทบที่เกิดจากเหตุอาชญากรรมในร้านสะดวกซื้อแล้ว อันดับแรกก็คือผู้ประกอบการและพนักงาน แต่ถึงกระนั้นปัญหาอาชญากรรมก็เป็นภัยสังคมซึ่งก็กระทบกับสังคมโดยรวมเช่นกัน ดังนั้นการหาแนวทาง

ป้องกันจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น อีกทั้งการที่ต้องดูแลผู้ที่ประสบเหตุก็เป็นสิ่งที่สำคัญด้วยเช่นเดียวกัน ทั้งทางด้านกำลังใจและในเรื่องของค่าตอบแทน เพื่อการฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ ให้สามารถกลับมาเป็นเหมือนเดิมโดยเร็ว ” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 2. 2558. สัมภาษณ์, วันที่ 18 พฤศจิกายน)

มาตรการที่สำคัญในการป้องกันการเกิดเหตุอาชญากรรม

ผู้ให้ข้อมูลได้ให้ความเห็นว่า อันที่จริงก็มีกฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆเพื่อให้ปฏิบัติเป็นการป้องกันเหตุที่อาจจะเกิด แต่นอกเหนือจากนี้แล้วก็คือ ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจกวดขันตรวจตราในพื้นที่รับผิดชอบเป็นระยะๆ เป็นการป้องปรามเหตุที่อาจจะเกิด อีกทั้งการร่วมมือของประชาชนในพื้นที่ รวมถึงการแจ้งข้อมูลข่าวสารอันเป็นประโยชน์ เพื่อไม่ให้เกิดเหตุอาชญากรรมขึ้น

“ แนวทางหรือมาตรการในการป้องกันเหตุอาชญากรรมไม่ให้เกิดนั้น ก็คือการมีส่วนร่วมของทุกคนในสังคม โดยเฉพาะคนในพื้นที่ย่อมจะสามารถให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ อีกทั้งความร่วมมือจากทุกภาคส่วน และการสอดส่องดูแลเพื่อป้องกันและระงับเหตุจากเจ้าพนักงานตำรวจเพื่อให้ประชาชนเกิดความสบายใจ ” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 1. 2558. สัมภาษณ์, วันที่ 18 พฤศจิกายน)

“ สำหรับมาตรการที่จำเป็น เพื่อใช้ในการป้องกันเหตุอาชญากรรม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเท่าที่จะทำได้ การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน การฝึกอบรมใน

เรื่องของการแจ้งเบาะแสแก่เจ้าหน้าที่ การจัดอบรมเยาวชนให้เป็นเหยี่ยวข่าว อีกทั้งการกำจัดปัญหาเสพติดภายในชุมชนให้หมดไป การจัดหน่วยลาดตระเวนในพื้นที่ต่างๆ และการติดกล้อง CCTV ในจุดที่สำคัญๆ” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 2. 2558. สัมภาษณ์, วันที่ 18 พฤศจิกายน)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า สาเหตุของปัญหาอาชญากรรมส่วนหนึ่งเกิดจากสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และปัญหาเสพติด ร้านสะดวกซื้อที่เปิดให้บริการตลอด 24 ชม. จึงเป็นเป้าหมายที่สำคัญในการก่อเหตุอาชญากรรม เนื่องด้วยมีสถานะแวดล้อมที่สุ่มเสี่ยงในช่วงเวลากลางคืน

ดังนั้น การป้องกันเหตุอาชญากรรม นอกเหนือจากการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ อย่างเคร่งครัดแล้วก็คือ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการร่วมมือกันป้องกันเหตุอาชญากรรม

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาพบว่าสถานะแวดล้อมที่สุ่มเสี่ยง และทำเลที่ตั้งที่ล่อแหลมของร้านสะดวกซื้อที่เปิดตลอด 24 ชม. นั้นมีผลต่อการเกิดเหตุอาชญากรรมมากกว่าร้านที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนที่มีคนสัญจรพลุกพล่านซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความผูกพันทางสังคม (Social Bond) ของ Hischi (1969) ที่กล่าวว่า “ บุคคลมีความผูกพันกับสังคมมาก อาชญากรรมเกิดน้อย บุคคลมีความผูกพันกับสังคมน้อย อาชญากรรมเกิดมาก ” นอกจากนี้

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมได้แก่ เพศ อาชีพ รายได้ และรูปแบบที่อยู่อาศัย เป็นต้น ดังนั้นประชาชนที่เป็นสมาชิกชุมชนรักษาความสงบเรียบร้อยในหมู่บ้าน (ชรบ.) หรือประชาชนทั่วไปในระดับบุคคลและครอบครัวมีความสนใจต่อการป้องกันอาชญากรรม ย่อมมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมสูง

สาเหตุที่ส่งผลกระทบเกิดเหตุอาชญากรรมนั้นมีหลายสาเหตุ ไม่ว่าจะเป็นเกิดจากปัญหาการว่างงาน การติดสิ่งเสพติด ปัญหาการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาทางครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจ ยากจน รายได้ต่ำ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการขัดเกลา ของ David Matzd ที่กล่าวว่า “ พฤติกรรมอาชญากรเกิดจากขาดกระบวนการในการขัดเกลา ในทางสังคม (Socialization) ” จะเห็นว่าพฤติกรรมเบี่ยงเบน หรือพฤติกรรมอาชญากร ถูกกำหนดโดยกลุ่มคนรอบๆข้าง หรือโดยสังคม พฤติกรรมอาชญากรมิใช่คุณสมบัติของผู้เป็นเจ้าของ แต่เกิดจากการที่สังคมกำหนดบุคคลต่างๆ ดังนั้นสถานะแวดล้อมทางสังคมจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการแสดงออกทางพฤติกรรมของบุคคล

แนวทางป้องกันการเกิดเหตุอาชญากรรมนั้นทำได้หลายวิธี แต่แนวทางหนึ่งที่สำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่ง และเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและสังคมในปัจจุบันคือ การมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนใน

การป้องกันอาชญากรรม (People's Participation)
ของ ชัยพร พานิชอัตรา (2533)

นอกจากนี้ ประชาชนที่มีสถานภาพใน
ชุมชนแตกต่างกัน วิธีการป้องกันปัญหา
อาชญากรรม แตกต่างกัน โดยประชาชนที่
สถานภาพในชุมชนเป็นเจ้าหน้าที่ขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้นำชุมชน มีวิธีการ
ป้องกันอาชญากรรม มากกว่า ประชาชนที่มี
สถานภาพเป็นสมาชิกในชุมชน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. จากผลการวิจัยข้างต้นแสดงให้เห็น
ว่า ร้านสะดวกซื้อที่เปิดให้บริการตลอด 24
ชม. นั้นมีความเสี่ยงต่อการเกิดเหตุอาชญากรรม
ดังนั้นสิ่งที่สำคัญก็คือ ความปลอดภัย ทั้งทางร้าย
กาย ชีวิต ทรัพย์สิน และอิสรภาพ ของผู้ที่ต้อง
ปฏิบัติงานนั้น ดังนั้นจึงมีข้อเสนอแนะในการ
ป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมดังนี้
2. ควรศึกษาข้อมูลและพิจารณาแก้ไข
ปัญหาอาชญากรรม โดยได้รับความร่วมมือจาก
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. ควรมีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้
ความรู้แก่พนักงานและประชาชนทั่วไปเพื่อ
ป้องกันปัญหาอาชญากรรม
4. ควรมีการจัดกำลังเจ้าหน้าที่ในการ
สอดส่องดูแล ให้กับร้านสะดวกซื้อที่เปิด
ให้บริการตลอด 24 ชม.
5. การควบคุมความประพฤติควร
ได้รับการพิจารณานำมาใช้ เพื่อช่วยให้ผู้กระทำ

ความผิดได้กลับกลายเป็นคนดี และไม่กระทำผิด
ซ้ำอีก

6. มาตรการของภาครัฐในการ
ช่วยเหลือและเยียวยา สำหรับผู้ประสบเหตุ
อาชญากรรม

7. การบัญญัติกฎหมายและการบังคับ
ใช้กฎหมาย รวมถึงการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้ทัน
กับการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมในปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

- นวลจันทร์ ทศนชัยกุล. (2548). การป้องกัน : การ
อาชญากรรม **ควบคุม**. พิมพ์ครั้งที่ 2.
นนทบุรี : พรทิพย์การพิมพ์.
- ประธาน วัฒนาพาณิชย์. (2546). **ความรู้ทั่วไป
เกี่ยวกับอาชญาวิทยา**. กรุงเทพมหานคร :
บริษัท โฟร์พรีนติ้งจำกัด.
- สุดสงวน สุธีสร. (2545). **รวมศัพท์อาชญาวิทยา
(Glossary in Criminology)**.
กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด
อักษรกิจ.
- ณรงค์ ทรัพย์เย็น และ ธงชาติ รอดคลองตัน .
(2551). **คู่มือตำรวจเล่มที่ 6 หมวดวิชา
ป้องกันปราบปรามอาชญากรรม**.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ตำรวจ.
- ชัยพร พานิชอัตรา. (2533). **ความร่วมมือของ
ประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมใน
เขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก**.
วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต,

สาขาอาชีวศึกษาและงานยุติธรรม,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

Hirschi, T. (1969). **Causes of delinquency**.
Transaction Publishers 2002 edition. Berkeley:
University of California Press

การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ
และความรู้สึกที่มีต่อคณะรัฐศาสตร์
The study opinion of students with understanding and feeling
toward Faculty of Political Science

ชาวิน เกสรสังข์¹ สุวัจ ราชวัฒนกุล² และอาริสตา บุญหารรัตน์³

^{1,2,3} คณะรัฐศาสตร์ สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ

โทร 091-436-6291, Email: hi_iamooa@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับ ปวส. นักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ปี 1 และ นักศึกษารัฐศาสตร์ปี 4 มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ ที่มีต่อการศึกษาคณะรัฐศาสตร์ ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบ เจาะลึก ผลจากการวิจัยพบว่าสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษาในคณะรัฐศาสตร์คือกระบวนการความคิดของนักศึกษาแต่ละคน ค่านิยมของนักศึกษา และเป้าหมายในการทำงานของแต่ละคนที่มีความแตกต่างกันตามความชอบและความถนัดของตนเอง รัฐศาสตร์ถูกมองว่าเป็นการเรียนที่ค่อนข้างยาก และเป็นเรื่องที่ไกลตัว แต่การศึกษาคณะรัฐศาสตร์ ไม่ได้แตกต่างจากคณะอื่นมากนัก เพียงแต่หัวใจของรัฐศาสตร์ที่แท้จริงคือ การบริหาร ซึ่งการบริหารนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างมากทั้งเรื่องของการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และยังสามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อีกด้วย

คำสำคัญ: รัฐศาสตร์

Abstract

This research is to study opinion of vocational students, 1st and 4th year student of faculty of political science by using in-depth interviews to conduct information. The results showed that the barriers to study at the Faculty of Political Science, is the idea of each student and the goal of the work of people with different preferences and aptitudes of their own. Politics is seen as a difficult course. However, to study in Political Science was not much different from the others but the real heart of the political administration, which is critical to manage a whole lot of use in everyday life, furthermore, it can also be adapted to the application to work with.

Keyword: political science

บทนำ

รัฐศาสตร์ เป็นศาสตร์ที่ศึกษาเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง กระบวนการทางการเมือง สถาบันทางการเมือง รวมถึงปรากฏการณ์ต่างๆทางการเมือง การศึกษารัฐศาสตร์เป็นการศึกษาในลักษณะของสหวิทยาการ โดยอาศัยองค์ความรู้ในศาสตร์สาขาอื่นมาช่วยในการอธิบายหรือประกอบในการศึกษาปรากฏการณ์ทางการเมืองต่างๆที่เกิดขึ้น ส่วนสาขาวิชาประศาสนศาสตร์คือภาควิชาเรียนเกี่ยวกับการบริหาร ใช้ตำราเล่มเดียวกับบริหารธุรกิจทุกอย่าง แต่มีความแตกต่างอันเล็กน้อยแต่ยิ่งใหญ่อยู่ที่จุดประสงค์/เป้าหมายของการบริหาร บริหารธุรกิจ เป้าหมายอยู่ที่กระเป๋าสตางค์ของเจ้าของกิจการ แต่บริหารรัฐกิจ เป้าหมายอยู่ที่ปากท้อง/ความสุขของส่วนรวม ประชาชน แบ่งเป็นสามสาขาหลักๆ คือ บริหารทรัพยากรมนุษย์ การคลังฯลฯ

การศึกษาในคณะรัฐศาสตร์ ไม่ได้ให้ความสำคัญเฉพาะกับเนื้อหาความรู้วิชาการ ที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ค้นคว้าหาคำตอบไว้แล้ว แต่เราให้ความสำคัญกับการศึกษาค้นคว้าและสร้างความรู้ด้วยตนเอง วิธีการเรียนจึงเป็นการเรียนการสอนที่เน้นการมีส่วนร่วม มีการร่วมค้นคว้าและวิเคราะห์เป็นกลุ่ม การจัดชั้นเรียนแบบการสัมมนา เพื่อให้ให้นักศึกษาได้คิดตั้งคำถาม ค้นคว้า ให้เหตุผล ได้แย้ง และนำเสนอความคิดเห็นของตนเพื่อฝึกฝนทักษะในการวิเคราะห์ด้วย นอกจากหลักสูตรที่กล่าวมาแล้ว คณะรัฐศาสตร์ ได้จัดทำหลักสูตรควรัฐศาสตร์บัณฑิตและรัฐศาสตร์มหาบัณฑิต อีกหนึ่งหลักสูตร คือหลักสูตรควรัฐศาสตร์บัณฑิตและรัฐศาสตร์มหาบัณฑิตในส่วนของ การประกอบอาชีพบัณฑิตรัฐศาสตร์จะกระจายอยู่ตามหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในส่วนราชการต่างๆทั่วทุกอำเภอทุกจังหวัดในประเทศมีส่วนร่วมในการ

พัฒนาประเทศสร้างประโยชน์แก่ชุมชนและในต่างประเทศจะมีบัณฑิตรัฐศาสตร์เป็นผู้แทนรัฐบาลไทย ในต่างประเทศมีส่วนร่วมในการสร้างความร่วมมือแก้ปัญหาความขัดแย้ง ในส่วนของภาคเอกชน บัณฑิตรัฐศาสตร์ ได้เข้าไปทำหน้าที่วิเคราะห์ปัญหาต่างๆ ให้กับหน่วยงาน ตัดสินใจคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน ตลอดจนทำงานในบรรษัทข้ามชาติอีกมากมาย เช่น บริษัทในกลุ่มเครือเจริญโภคภัณฑ์ ปูนซีเมนต์ ธนาคาร และสถานทูต เป็นต้น (มหาวิทยาลัยกรุงเทพ สุวรรณภูมิ, 2558)

ในกลุ่มนักศึกษา เมื่อกล่าวถึงการเรียนต่อในคณะรัฐศาสตร์ สาขาวิชาประศาสนศาสตร์ พบว่า นักศึกษาบางคนยังมีความเข้าใจในทางที่ไม่ถูกต้องกับคณะนี้ เช่น มองว่าคณะนี้เรียนยากเกินไปไม่เหมาะกับตัวเอง ไม่เข้าใจว่าคณะนี้เรียนเกี่ยวกับอะไร สามารถนำไปประกอบอาชีพอะไรได้บ้าง หรือบางคนมองว่าการเรียนรัฐศาสตร์จบออกมาจะต้องไปรับราชการเป็นนายอำเภอ ปลัด นักการเมือง ฯลฯ บางคนไม่ชอบรับฟังข่าวสารบ้านเมืองเพราะมองว่าเป็นเรื่องที่น่าเบื่อ บวกกับความเข้าใจผิดที่ว่าเรียนรัฐศาสตร์คือการเรียนเกี่ยวกับการเมืองจนเป็นสาเหตุให้มองรัฐศาสตร์เป็นเรื่องไกลตัวหรือบางคนสนใจอยากเรียนแต่ยังเกิดความลังเลไม่แน่ใจ และที่แย่ไปกว่านั้นคือการได้รับข้อมูลมาแบบผิดๆเกี่ยวกับการเรียนในคณะรัฐศาสตร์ ซึ่งในความเป็นจริงแล้วการเรียนรัฐศาสตร์ไม่ได้ยากหรือน่ากลัวอย่างที่คิดการเรียนรัฐศาสตร์ไม่ได้เน้นการท่องจำ แต่ทุกวิชาที่เรียนใช้พื้นฐานของความเข้าใจนำไปสู่การวิเคราะห์และต่อยอดความคิด ยกตัวอย่างเช่นการเรียนในสาขาวิชาประศาสนศาสตร์ จะเป็นการเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานภาครัฐหรือระบบราชการรวมทั้งองค์กรของรัฐ เป็นการดำเนินงานของระบบ

ราชการ โดยมุ่งเน้นในเรื่องการดำเนินงานในระบบราชการและโครงสร้างของหน่วยงานราชการ การจัดกิจกรรมของรัฐที่ได้กำหนดขึ้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการประชาชนด้วยความเสมอภาคและยุติธรรม เป็นต้น โกวิท (2549) ได้กล่าวถึงรัฐศาสตร์ว่า รัฐศาสตร์เป็นวิชาที่เก่าแก่ แทบจะเรียกได้ว่ามีกลุ่มกับมนุษย์ตั้งแต่มนุษย์เริ่มอยู่รวมกันเป็นกลุ่มเป็นก้อน ตั้งแต่เป็นเมืองเป็นรัฐกันขึ้นมาก็มีแนวโน้มในด้านการเมืองการปกครองตามมาอย่างแน่นอน ไม่ว่าจะเป็นพวกอียิปต์มองโกลกรีก หรือไทย ตั้งแต่สมัยโบราณจวบจนปัจจุบัน เมื่อดูจากคำจำกัดความที่ว่า รัฐศาสตร์คือวิชาที่ว่าด้วยรัฐ ก็ดูเหมือนว่าวิชารัฐศาสตร์นี้จะครอบคลุมไปหมดทุกอย่าง เพราะโลกเรานี้ก็แบ่งเป็นรัฐเป็นประเทศและผู้คนที่คือประชากรของประเทศ

แรงบันดาลใจที่เลือกทำวิจัยนี้ เพื่อค้นหาความคาดหวังของนักศึกษา ก่อนจบการศึกษา เกี่ยวกับมุมมองที่มีต่อคณะรัฐศาสตร์ สาขารัฐประศาสนศาสตร์ ว่ามีความรู้สึกอย่างไรต่อคณะนี้ น่าสนใจหรือไม่ เพราะอะไร และคิดว่าถ้าเรียนจบจากคณะนี้จะจบออกแล้วสามารถทำอะไรได้บ้าง ซึ่งการศึกษาทัศนคติ คือการที่บุคคลคิดถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือคนใดคนหนึ่งหรือการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งในทำนองที่ว่าดีหรือไม่สมควรหรือไม่ เหมาะสมหรือไม่ ทัศนคตินั้นจะมาก่อนพฤติกรรม อนึ่ง ทัศนคตินั้นจะมีลักษณะที่จำเพาะเจาะจงกว่าค่านิยมหรือบุคลิกภาพ (โกวิท, 2549) สาเหตุเนื่องจากนักศึกษาส่วนมากไม่ค่อยมีแนวทางในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นว่าจะเรียนต่อที่ไหน คณะและสาขาอะไร ไปทำอาชีพอะไร เพราะระบบการศึกษาในบ้านเราเป็นการเรียนแบบเดียวกัน เด็กได้เรียนวิชาเดียวกัน วัตถุประสงค์เหมือนกัน บางวิชาที่เด็กไม่ชอบก็ต้องฝืนเรียน บ้างก็เรียนมากไม่ได้เอามาใช้ประโยชน์ การเรียนแบบนี้จึงไม่ได้ทำให้เด็กรู้จริงๆ ว่า

เด็กเขาชอบอะไรถนัดอะไรดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงความคาดหวังของตัวนักศึกษาที่กำลังจะจบการศึกษาและกำลังประสบปัญหาเกี่ยวกับตัดสินใจในการเลือกที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เพื่อที่จะได้นำปัจจัยและปัญหาต่างๆที่อยู่ในความรู้สึกของนักศึกษามาวิเคราะห์และหาแนวทางการแก้ไข พร้อมทั้งให้ข้อมูลและคำแนะนำที่ถูกต้องเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อคณะรัฐศาสตร์ ทั้งนี้ การศึกษาเพื่อทำการวิจัยในครั้งนี้ยังสามารถนำไปพัฒนาเพื่อสร้างแนวทางในการวางแผนของคณะรัฐศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพให้กับน้องรุ่นต่อไป

วัตถุประสงค์
เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจและความรู้สึกที่มีต่อคณะรัฐศาสตร์

วิธีดำเนินวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคาดหวังของนักศึกษาที่กำลังจะจบการศึกษาในปี 2558 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการวิจัยดังนี้

1. ประชาชนและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้า ผู้ที่ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย จากจำนวนนักศึกษานักศึกษาในระดับชั้น ปวส.2 คณะการ

บัญชีที่กำลังจะจบการศึกษา, นักศึกษา ที่เพิ่งเริ่มศึกษา
คณะรัฐศาสตร์ ปีที่ 1 มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครสุวรรณภูมิ,
นักศึกษากำลังจะจบการศึกษา คณะรัฐศาสตร์ ปีที่ 4
มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครสุวรรณภูมิ โดยแยกเป็น 2
ประเภท คือประเภทที่สนใจเกี่ยวกับรัฐศาสตร์ และ
ประเภทที่ไม่สนใจรัฐศาสตร์

กลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้คัดเลือกกลุ่ม
ตัวอย่าง จำนวน 9 คน โดยอาศัยวิธีสุ่มตัวอย่าง ซึ่งมี
วิธีการสุ่ม ดังนี้

- นักศึกษานักศึกษาในระดับชั้น
ปวส.2 คณะการบัญชี จำนวน 3
คน
- นักศึกษา ที่เพิ่งเริ่มศึกษา คณะ
รัฐศาสตร์ ปีที่ 1 จำนวน 3
คน
- นักศึกษาที่กำลังจะจบการศึกษา
คณะรัฐศาสตร์ ปีที่ 4 จำนวน 3
คน

เนื่องจากคณะผู้จัดทำวิจัยได้ทำการศึกษาถึง
ความคิดเห็นของนักศึกษาในระดับชั้น ปวส.2 คณะการ
บัญชี ที่กำลังจะจบการศึกษา, นักศึกษา ที่เพิ่งเริ่มศึกษา
คณะรัฐศาสตร์ ปีที่ 1 มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครสุวรรณภูมิ,
นักศึกษากำลังจะจบการศึกษา คณะรัฐศาสตร์ ปีที่ 4
มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครสุวรรณภูมิ ว่ามีความคาดหวัง
อย่างไร โดยทำการสัมภาษณ์นักศึกษาเพื่อต้องการให้
ได้คำตอบหรือข้อมูลที่ได้น่ามีความเที่ยงตรงตาม
วัตถุประสงค์ของการวิจัย จึงอาศัยวิธีการสุ่มตัวอย่าง
แบบสโนว์บอล (Snowball Sampling) ซึ่งเป็นการเลือก
ตัวอย่างในลักษณะการสร้างเครือข่ายข้อมูล โดยเลือก
ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มคนแรกที่สามารถตอบคำถามที่ผู้วิจัย

กำหนดขึ้น และเสนอให้ข้อมูลกลุ่มอื่นๆที่มีลักษณะ
ใกล้เคียงกันต่อไป

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยได้เลือกการสุ่มตัวอย่างโดยการ
สุ่มแบบสโนว์บอล (Snowball Sampling) เป็นการเลือก
ตัวอย่างแบบต่อเนื่อง โดยที่ตัวอย่างแรกจะเป็นการให้
ข้อมูลเกี่ยวกับมุมมองและความเข้าใจที่มีต่อคณะ
รัฐศาสตร์ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการเลือกกลุ่ม
ตัวอย่างต่อไป โดยพิจารณาจากเกณฑ์ต่างๆ ได้แก่
นักศึกษา ที่เพิ่งเริ่มศึกษา คณะรัฐศาสตร์ ปีที่ 1
มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครสุวรรณภูมิ ว่ามีความรู้สึกอย่างไร
เมื่อได้ตัดสินใจเรียนที่คณะรัฐศาสตร์

ขั้นที่ 3 ผู้วิจัยได้เลือกการสุ่มตัวอย่างโดยการ
สุ่มแบบสโนว์บอล (Snowball Sampling) เป็นการเลือก
ตัวอย่างแบบต่อเนื่อง โดยที่ตัวอย่างที่ 2 จะเป็นการให้
ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้สึกเมื่อได้ตัดสินใจเรียนที่คณะ
รัฐศาสตร์ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการเลือกกลุ่ม
ตัวอย่างต่อไป โดยพิจารณาจากเกณฑ์ต่างๆ ได้แก่
นักศึกษากำลังจะจบการศึกษา คณะรัฐศาสตร์ ปีที่ 4
มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครสุวรรณภูมิว่ามีความรู้สึกอย่างไร
บ้างเมื่อได้เรียนคณะรัฐศาสตร์มาจนใกล้ที่จะจบการ
การศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นการสัมภาษณ์
แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) เกี่ยวกับความคิดเห็น
ของนักศึกษาในระดับชั้น ปวส.2 คณะการบัญชี ที่กำลัง
จะจบการศึกษา, นักศึกษา ที่เพิ่งเริ่มศึกษา คณะ
รัฐศาสตร์ ปีที่ 1 มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครสุวรรณภูมิ,
นักศึกษากำลังจะจบการศึกษา คณะรัฐศาสตร์ ปีที่ 4
มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครสุวรรณภูมิ เกี่ยวกับการเรียน
รัฐศาสตร์

3. การรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะจงจากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาในระดับชั้น ปวส.2 คณะการบัญชีที่กำลังจะจบการศึกษา, นักศึกษา ที่เพิ่งเริ่มศึกษา คณะรัฐศาสตร์ ปีที่ 1 มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ, นักศึกษาที่กำลังจะจบการศึกษา คณะรัฐศาสตร์ ปีที่ 4 มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ โดยใช้วิธีสัมภาษณ์แบบสโนว์บอล (Snowball Sampling) คือการสัมภาษณ์จากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่งที่อยู่ในเหตุการณ์เดียวกัน เป็นผู้ให้ข้อมูลต่อไป โดยหัวข้อการสัมภาษณ์นั้นจะอยู่ภายใต้กรอบแนวความคิดวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการตีความตามเนื้อหาโดยการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลและจำแนกวิเคราะห์ตามประเด็นคำถามการวิจัยส่วนการตรวจสอบข้อมูลและผลการศึกษาใช้วิธีจัดประชุมเพื่อเสนอผลการศึกษาเบื้องต้นแก่ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้อง

สรุปผลการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการศึกษาคือในคณะรัฐศาสตร์เพื่อเปรียบเทียบความรู้สึกรักของนักศึกษาในการตัดสินใจเรียนต่อในคณะรัฐศาสตร์ทั้งที่อยู่ในช่วงระหว่างการศึกษาตัดสินใจที่จะเลือกเรียน, เริ่มเรียน และที่กำลังจะจบการศึกษาในคณะรัฐศาสตร์ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์จากความรู้อีกของนักศึกษาระดับ ปวส. 2, นักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ปี 1, และนักศึกษารัฐศาสตร์ปี 4 ซึ่งผู้วิจัย

ได้ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์และดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

การศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ ซึ่งข้อมูลที่ได้แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังต่อไปนี้
ตอนที่ 1 ความเข้าใจในการเรียนรัฐศาสตร์
ตอนที่ 2 สาเหตุในการเลือกเรียนรัฐศาสตร์
ตอนที่ 3 ความคาดหวังในการเรียนรัฐศาสตร์

จากการเก็บรวบรวมจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์โดยใช้คำถามแบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-structured Interview) มีการกำหนดคำถามอย่างแน่นอน แต่สามารถยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนได้เพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา ผู้วิจัยสัมภาษณ์ด้วยตนเองโดยใช้วิธีการบันทึกเสียง จดรายละเอียดเพื่อรวบรวมข้อมูลที่ได้จากผู้ให้ข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลมีด้วยกัน 3 กลุ่มคือกลุ่มที่ 1 กลุ่มนักศึกษาระดับชั้น ปวส.2 คณะการบัญชีที่กำลังจะจบการศึกษา กลุ่มที่ 2 กลุ่มนักศึกษา ที่เพิ่งเริ่มศึกษา คณะรัฐศาสตร์ ปีที่ 1 มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ และกลุ่มที่ 3 คือกลุ่มของนักศึกษาที่กำลังจะจบการศึกษา คณะรัฐศาสตร์ ปีที่ 4 มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ รวมแล้วเป็นจำนวนกลุ่มละ 3 คน โดยมุ่งศึกษาถึงการรับรู้และความเข้าใจในการเรียนคณะรัฐศาสตร์

ผลจากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ความรู้และความเข้าใจในการเรียนคณะรัฐศาสตร์ พบว่า

ตอนที่ 1 ความเข้าใจในการเลือกเรียนรัฐศาสตร์

ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1. 2558. สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม.

การกล่าวถึงความเข้าใจในการเลือกเรียนรัฐศาสตร์ ต่างเห็นตรงกันว่าการเรียนรัฐศาสตร์เป็นการเรียนที่เกี่ยวข้องการเมืองการปกครอง เรียนเพื่อออกไปรับใช้ประเทศชาติ และคนส่วนใหญ่ที่มุ่งเข้ามา

เรียนในขณะนี้ เรียนเพื่อนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาตนตามสายงานราชการ เมื่อกล่าวถึงคำว่า “รัฐศาสตร์” คนกลุ่มนี้ก็จะนึกถึงระบบกฎหมาย นึกถึงรัฐธรรมนูญ นึกถึงความวุ่นวายของระบบการเมืองและเนื่องจากการเรียนรัฐศาสตร์ที่หลายคนเข้าใจว่าเป็นการเรียนที่เกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครอง ทำให้ถูกมองว่าเป็นการเรียนที่มีความซับซ้อนเพราะต้องเป็นไปตามกระบวนการขั้นตอน เนื้อหาในการเรียนค่อนข้างยาก ต้องใช้ความจำเพื่อทำความเข้าใจ และต้องอาศัยความชอบเป็นการส่วนตัว จึงทำให้เป็นสาเหตุที่ทำให้ครกลุ่มนี้ไม่ชอบ และไม่สนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์

ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 2. 2558. สัมภาษณ์, วันที่ 25 ตุลาคม.

การกล่าวถึงความเข้าใจในการเลือกเรียนรัฐศาสตร์ต่างเห็นตรงกันกับกลุ่มที่ 1 ว่าการเรียนรัฐศาสตร์เป็นการเรียนที่เกี่ยวข้องการเมืองการปกครอง เรียนเพื่ออยากเข้ารับราชการ และคนส่วนใหญ่ที่มุ่งเข้ามาเรียนในขณะนี้ เรียนเพื่อนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาตนตามสายงานราชการ ที่ตนเองให้ความสนใจ เมื่อกล่าวถึงคำว่า “รัฐศาสตร์” คนกลุ่มนี้ก็จะนึกถึงขั้นตอนต่างๆในการทำงานของรัฐ ขั้นตอนการทำงานของระบบเอกชน และนึกถึงระบบการบริหารจัดการของนักการเมืองสำหรับมุมมองของการเรียนในคณะรัฐศาสตร์คนกลุ่มนี้มองว่า เป็นการเรียนที่เกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครองโดยส่วนใหญ่ เป็นการเรียนที่มีความซับซ้อนเพราะต้องเป็นไปตามกระบวนการขั้นตอน เนื้อหาในการเรียนค่อนข้างยาก ต้องใช้ความจำเพื่อทำความเข้าใจ และต้องอาศัยความชอบเป็นการส่วนตัว จึงทำให้เป็นสาเหตุที่ทำให้ครกลุ่มนี้มีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะศึกษาเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์เพื่อนำไปพัฒนาตนเองและพัฒนาสังคมต่อไป

ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 3. 2558. สัมภาษณ์, วันที่ 25 ตุลาคม.

การกล่าวถึงความเข้าใจในการเลือกเรียนรัฐศาสตร์ ต่างเห็นตรงกันว่าการเรียนรัฐศาสตร์เป็นการเรียนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารคน บริหารงานทั้งทางภาครัฐและเอกชน จริงอยู่ที่การเรียนรัฐศาสตร์เป็นการเรียนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครอง แต่นักศึกษากลุ่มนี้เชื่อว่าอนาคตในภายภาคหน้าถ้าเราไม่ยุ่งเกี่ยวกับการเมือง การเมืองก็จะเข้ามายุ่งเกี่ยวกับเราอยู่ดี นอกจากนี้การเรียนรัฐศาสตร์ยังสามารถนำมายุคค์ใช้ในธุรกิจของเราได้อีกด้วย เพราะการเรียนรัฐศาสตร์ไม่ได้มุ่งเน้นเรียนเกี่ยวกับข้อกฎหมายเพียงอย่างเดียวเท่านั้น เมื่อกล่าวถึงคำว่า “รัฐศาสตร์” คนกลุ่มนี้ก็จะนึกถึงอนาคตของตนเองที่จะสามารถนำความรู้จากการเรียนมาพัฒนาตนเองให้เป็นผู้บริหารที่ดีต่อไปในอนาคต เพื่อให้ตนเองเติบโตเป็นนักปกครองที่ดีอย่างมีศักยภาพ ส่วนในเรื่องข้อแตกต่างของการเรียนรัฐศาสตร์กับการเรียนคณะอื่น คนกลุ่มนี้มองว่า การเรียนไม่แตกต่างกันมาก เป็นการเรียนที่มีลักษณะคล้ายกัน เพียงแต่หัวใจของการเรียนคณะรัฐศาสตร์คือการบริหาร จะลงลึกไปในเรื่องของการบริหารการปกครองมากกว่าคณะอื่นเท่านั้น

ตอนที่ 2 สาเหตุในการเลือกเรียนรัฐศาสตร์

ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1. 2558. สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม.

การกล่าวถึงสาเหตุในการเลือกเรียนรัฐศาสตร์ ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1. 2558. สัมภาษณ์, วันที่ 25 ตุลาคม. ต่างเห็นตรงกันว่า สาเหตุที่เลือกเรียนรัฐศาสตร์ เพราะรัฐศาสตร์เป็นการเรียนเกี่ยวข้องกับการปกครอง คนที่เลือกที่จะเรียนก็เพื่อปรับปรุงพื้นฐานเพื่อนำไปใช้พัฒนาประเทศ พัฒนาสังคม เพิ่มความมั่นคงในสายงานราชการ ซึ่งมีความแตกต่างจากกลุ่มที่ไม่เลือกเรียน

โดยสิ้นเชิง เพราะกลุ่มคนที่ไม่เลือกเรียนจะมองว่าการเรียนรัฐศาสตร์มีเนื้อหาเยอะ เรียนยากต้องอาศัยความตั้งใจสูงอีกทั้งยังเบียดเบียนในกระบวนการของระบบราชการ ส่วนเรื่องของหลักการในการตัดสินใจเลือกเรียนรัฐศาสตร์เนื่องมาจากสัมพันธ์กับสายงานที่ทำอยู่หรือมีความต้องการที่จะทำงานที่ตนเองชอบ ซึ่งสายงานที่ตนเองต้องการมีความจำเป็นต้องเรียนในคณะรัฐศาสตร์เท่านั้น

ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 2. 2558. สัมภาษณ์, วันที่ 25 ตุลาคม.

การกล่าวถึงสาเหตุในการเลือกเรียนรัฐศาสตร์ต่างเห็นตรงกันว่า เป็นการเรียนที่เกี่ยวข้องกับระบบกฎหมายและระบบการบริหารงานตามกระบวนการขั้นตอนของราชการ เนื่องจากรัฐศาสตร์เป็นการเรียนเกี่ยวข้องกับราชการ คนที่เลือกที่จะเรียนก็เพื่อปรับปรุงพื้นฐานเพื่อนำไปใช้พัฒนาประเทศ พัฒนาสังคม เพิ่มความมั่นคงในสายงานราชการ ซึ่งมีความแตกต่างจากกลุ่มที่ไม่เลือกเรียนโดยสิ้นเชิง เพราะกลุ่มคนที่ไม่เลือกเรียนจะมองว่าการเรียนรัฐศาสตร์มีเนื้อหาเยอะ เรียนค่อนข้างยากต้องอาศัยความตั้งใจและความพยายามสูงอีกทั้งยังเบียดเบียนในกระบวนการของระบบราชการที่เป็นอยู่ในปัจจุบันซึ่งความคิดเห็นนี้จะมีลักษณะคล้ายคลึงกับผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 อย่างเห็นได้ชัด ส่วนเรื่องของหลักการในการตัดสินใจเลือกเรียนรัฐศาสตร์เนื่องมาจากตรงกับสายงานที่ทำอยู่จึงมีความต้องการที่จะนำความรู้จากการเรียนไปต่อยอดเพื่อพัฒนาการทำงานที่ตนเองชอบ จึงได้พาตัวเองเข้ามาเรียนในคณะรัฐศาสตร์แห่งนี้

ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 3. 2558. สัมภาษณ์, วันที่ 25 ตุลาคม.

การกล่าวถึงสาเหตุในการเลือกเรียนรัฐศาสตร์ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มต่างเห็นตรงกันว่า สาเหตุที่เลือกเรียน

รัฐศาสตร์ เพราะสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้โดยตรง เรียนได้หลากหลายใช้ได้กับทุกองค์กร การเรียนรัฐศาสตร์เป็นการเรียนที่นำเอาศาสตร์และศิลป์มาประยุกต์กัน สามารถนำมาใช้บริหารงานในความปลอดภัยของตนเองได้ บางคนเลือกที่จะเรียนก็เพราะไม่ชอบเรียนภาษาอังกฤษ ไม่ชอบเรียนคณิตศาสตร์ ฉะนั้นการเรียนรัฐศาสตร์จึงเป็นอีกหนทางเลือกสำหรับคนที่ไม่ชอบการท่องจำและไม่มีการคำนวณ ส่วนกลุ่มที่ไม่เลือกเรียนหรือไม่สนใจรัฐศาสตร์ก็อาจมีสาเหตุมาจากคนไม่ค่อยนิยม เพราะมองว่ายาก คนที่เบียดเบียนกับภาพของนักการเมือง และหลักการในการตัดสินใจเลือกเรียนรัฐศาสตร์เนื่องมาจากอยากที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตการทำงานทั้งในระบบราชการและระบบของเอกชนตามที่แต่ละคนปฏิบัติอยู่ อีกทั้งการเข้ามาเรียนในคณะรัฐศาสตร์ยังสามารถนำความรู้ไปพัฒนางานได้หลายๆด้วยอีกด้วย

ตอนที่ 3 ความคาดหวังในการเรียนรัฐศาสตร์

ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1. 2558. สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม.

การกล่าวถึงความคาดหวังในการเรียนรัฐศาสตร์ต่างเห็นตรงกันว่าคาดหวังที่จะเข้ารับราชการหรือเข้าทำงานในสถานที่ราชการต่างๆ เช่น อบต. , อำเภอ ฯลฯ เนื่องจากงานราชการเป็นงานที่มีความมั่นคง มีเกียรติน่ายกย่อง ผู้คนให้ความเคารพนับถือ มีเงินเดือน และสวัสดิการที่ดี นอกจากนี้ยังสามารถนำความรู้ที่เรียนมา มาใช้ในชีวิตประจำวันได้นอกเหนือจากการทำงานได้อีกด้วย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบในการบริหารต่างๆ

ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 2. 2558. สัมภาษณ์, วันที่ 25 ตุลาคม.

การกล่าวถึงความคาดหวังในการเรียนรัฐศาสตร์ต่างเห็นตรงกันว่าคาดหวังที่จะนำความรู้ที่ได้

เรียนมาพัฒนาระบบการทำงานของคนที่คนกลุ่มนี้ได้ทำงานที่เกี่ยวข้องกับระบบราชการกันบ้างแล้ว หรืออาจนำไปใช้พัฒนาสังคมความเป็นอยู่ของเราให้ดีขึ้น นอกจากงานในระบบราชการแล้ว การเรียนรัฐศาสตร์ยังสามารถประกอบอาชีพในหน่วยงานของรัฐ, หน่วยงานเอกชนอีกหลายแห่งได้อีกด้วย ไม่นั่นว่า จะต้องจบออกมาแล้วรับราชการเพียงเท่านั้น และเนื่องจากงานราชการเป็นงานที่หลายๆคนมองว่าเป็นงานมีความมั่นคง มีเกียรติน่ายกย่อง คนกลุ่มนี้จึงมีความฝันที่จะประสบความสำเร็จในงานราชการตามบุคคลตัวอย่างที่ตัวเองชื่น การเรียนในคณะรัฐศาสตร์จึงเป็นอีกหนึ่งทางเลือกของคนที่มีความฝันที่จะทำงานเกี่ยวกับระบบราชการ นอกจากนี้ยังสามารถนำความรู้ที่เรียนมาพัฒนาตนเองได้อีกด้วย เช่น ช่วยในเรื่องความมีเหตุและผลในการตัดสินใจ ทำให้ตนเองรู้สึกเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น ช่วยในของความรู้ความเข้าใจในเรื่องของข้อกฎหมายเบื้องต้นที่เราจำเป็นต้องใช้ใน ชีวิตประจำวัน และยังมีเรื่องของระเบียบในการบริหารงานต่างๆอีกด้วย

ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 3. 2558. สัมภาษณ์, วันที่ 25 ตุลาคม.

การกล่าวถึงความคาดหวังในการเรียนรัฐศาสตร์ต่างเห็นตรงกันว่า การเรียนรัฐศาสตร์สามารถทำงานเหมือนกับคนอื่นได้ทุกอย่าง ไม่ว่าจะ เป็นงาน เอกชนที่เกี่ยวข้องฝ่ายบุคคล/บุคลากร นักกฎหมาย งานราชการ ปลัด, อบต., กำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน, ตำรวจ, ฯลฯ ไม่จำกัดว่าจะต้องรับราชการเพียงเท่านั้น ส่วนในเรื่องประโยชน์ของการเรียนที่สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันนั้น สามารถนำมาใช้ได้ทุกอย่าง ไม่ว่าจะ เป็นเรื่องของขบวนการความคิด เรื่องของการวางแผน การเอาตัวรอดและความอยู่รอดในสังคมยุคปัจจุบัน การนำข้อกฎหมายที่ได้เรียนนำมาออกมาใช้ และ

ยังเรื่องของการบริหารที่สามารถนำออกมาใช้กับชีวิตประจำวันได้อย่างหลากหลายอีกด้วย และเมื่อได้เข้ามาเรียนในคณะรัฐศาสตร์แล้ว นักศึกษากลุ่มนี้มีความคาดหวังที่จะพาตัวเองเข้าไปรับราชการเพื่อ นำความรู้ความสามารถที่ได้ศึกษามา นำมาพัฒนาระบบราชการให้ถูกต้องและอยากเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนเพื่อนำพาประเทศของเราให้เป็นไป ในทางที่ดี

อภิปรายผล

การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจและความรู้สึกที่มีต่อคณะรัฐศาสตร์ กรณีศึกษากลุ่มนักศึกษาโดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ นักศึกษาระดับ ปวส. 2 คณะการบัญชี, นักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ปี 1 มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ, และ นักศึกษารัฐศาสตร์ปี 4 มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ ระหว่างวันที่ 19 ตุลาคม 2557 ถึงวันที่ 25 ตุลาคม 2558 คณะผู้วิจัยมีข้อสรุปและข้อสังเกตประเด็นสำคัญดังนี้

กลุ่มนักศึกษาระดับ ปวส. 2 คณะการบัญชี

นักศึกษากลุ่มนี้มองว่าการเรียนรัฐศาสตร์เป็น การเรียนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองโดย ซึ่งความคิดเห็นส่วนตัวของทุกคนคิดว่าเป็นการเรียนที่ยาก เนื้อหาเยอะ และค่อนข้างน่าเบื่อ เนื่องจากเล็งเห็นถึง ปัญหาการบ้านการเมืองว่ามีความวุ่นวาย นักศึกษากลุ่มนี้จึงไม่มีความคิดที่จะศึกษาในคณะรัฐศาสตร์

กลุ่มนักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ปี 1

มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ

นักศึกษากลุ่มนี้เป็นกลุ่มนักศึกษาที่ได้ผ่านการตัดสินใจและได้พาตัวเองเข้ามาเรียนในคณะรัฐศาสตร์ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว สาเหตุที่ตัดสินใจเลือกเรียนเพราะ นักศึกษากลุ่มนี้เริ่มทำงานกันบ้างแล้ว และงานที่ทำ ส่วนมากก็มีความสัมพันธ์กันกับคณะที่ตนเลือกเรียน

จึงเล็งเห็นความสำคัญในการเรียนเพื่อที่จะนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนางานและพัฒนาตนเองต่อไปในภายภาคหน้า

กลุ่มนักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ปี 4

มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ

นักศึกษากลุ่มนี้เป็นกลุ่มนักศึกษาที่พร้อมจะออกไปเป็นบัณฑิตเต็มตัว พวกเขาผ่านการตัดสินใจเลือกที่จะเรียน และตั้งใจศึกษาจนสามารถที่จะประสบความสำเร็จได้อย่างเต็มตัว พวกเขามีความภูมิใจกับคณะที่เลือกเรียนเพราะเค้าได้ศึกษาด้วยความเข้าใจถึงคณะรัฐศาสตร์ว่า คณะนี้สามารถตอบโจทย์ได้อย่างดีสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้และสามารถนำไปพัฒนาการทำงานของหน่วยงานหรือองค์กรของตนเองได้จริงๆ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยและการนำไปใช้ประโยชน์

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อศึกษาหรือประเมินความรู้เกี่ยวกับการศึกษาในคณะรัฐศาสตร์ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและประเมินความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล โดยแยกเป็นกลุ่ม 3 กลุ่มและจะนำผลจากการศึกษาดังกล่าวมาเป็นแนวทางของรุ่นต่อไป เพื่อให้เกิดความน่าสนใจและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพราะผู้วิจัยเห็นว่าผลจากการวิจัยเป็นภาพสะท้อนความคิดเห็นของผู้เรียนและผู้สนใจจะเรียนในแง่มุม

ต่างๆ ได้เป็นอย่างดี โดยผู้วิจัยจะได้นำผลการศึกษาดังกล่าวมาปรับปรุงด้วยการถ่ายทอดถึงมุมมองที่ดีเพื่อให้นักศึกษารุ่นต่อไปได้พิจารณาประเด็นที่นักศึกษาแต่ละกลุ่มพึงพอใจมากอยู่แล้วก็จะพยายามรักษาภาพลักษณ์ในการจัดการเรียนการสอนให้คงที่หรือเพิ่มมากขึ้นในปีการศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- [1] โกวิท พวงงาม. (2549). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- [2] มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ. (2558). คู่มือนักศึกษา ปีการศึกษา 2558. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ

การศึกษาความต้องการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้ใหญ่วัยแรงงานนอกระบบ ก่อนเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

A study of Needs Information Technology among Non – formal Adult Workers before their retirement ages in Bang Kruai District, Nonthaburi Province

ลำราญ จุช่วย

อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาศึกษาทั่วไป, มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, sumran.rc111@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความต้องการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้ใหญ่วัยแรงงานนอกระบบ ก่อนเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ใหญ่วัยแรงงานนอกระบบที่มีช่วงอายุ 50-59 ปี จำนวน 97 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม และการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) ทดสอบความต้องการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยใช้สถิติ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้ใหญ่วัยแรงงานนอกระบบ ก่อนเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามเพศ และอาชีพ มีความต้องการด้านเนื้อหา ด้านประโยชน์การนำไปใช้ ด้านวิธีการศึกษาไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่ามีความต้องการศึกษาด้านเนื้อหาและวิธีการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.05 และมีความต้องการรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านเนื้อหาของการสื่อสาร เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ สร้างรายได้จากแอปพลิเคชัน ประเภท Line, Facebook, Instagram และการทำธุรกิจผ่าน Website เพื่อขายสินค้า เพื่อการโฆษณาประชาสัมพันธ์และการสร้าง Marketplace เพื่อเป็นกลุ่มเฉพาะในการแนะนำสินค้า (OTOP) โดยผ่านรูปแบบ Smart Phone ร้อยละ 80 ไม่แตกต่างกัน ด้านรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีความต้องการ ฟีดแบค การบรรยาย และการฝึกปฏิบัติการ จากวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้เชี่ยวชาญ จากสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาและผลที่ได้จากการสนทนากลุ่มย่อยผู้เข้าอบรมต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่เป็นความรู้นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และต้องการปฏิบัติซ้ำๆ เพื่อให้เข้าใจระบบ OnLine มากที่สุด

คำสำคัญ: เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้ใหญ่ วัยแรงงานนอกระบบ

Abstract

The objectives of the research were to study the needs to use information technology of middle-aged adults who of the Unorganized Adult Workers' before reaching their old age in Bang Krui District, Nonthaburi Province, and the appropriate types of information technology middle-aged adults working in informal workforce These Samples were specified as purposive sampling of 97. The instruments of data Collecting were : Questionnaires and Focus Group and the research presentation performed by Groups workshop. The data were analyzed by using Percentage and Mean, one- way ANOVA and t – test in a lecture in this study. The results shown that The needs in using information technology of middle-aged informal workers in Bang Krui District, Nonthaburi Province, both men and women but differ in educational backgrounds and occupations, are the same with statistical significance at.05. and The forms of information technology that match middle-age informal workers in Bang Krui District, Nonthaburi Province needs are mobile applications including Line, Facebook and Instagram. and doing business through it's website in order to sell advertising and building a Marketplance to introduce specific teaching OTOP tradsc via a smart phone . Furthermore, the participants needed to be trained on how to use these applications delivered by experts from academic institution. The focus group results showed that participants needed to apply information system in daily life and repeatedly practice of processing online for their best understanding.

Keywords: Information Technology of Among, Non – formal adult workers

บทนำ

ประเทศไทย ได้ถูกจัดให้เป็นประเทศ ที่อยู่ในสังคมผู้สูงอายุมานับตั้งแต่ ปีพ.ศ. 2549 มีประชากรผู้สูงอายุร้อยละ 10.5 และ ในปี 2550 จำนวนประชากรผู้สูงอายุของไทยเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 10.7 ของประชากรทั่วประเทศ ^[1] ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้พยากรณ์โครงสร้างประชากรไทย กำลังเปลี่ยนผ่านเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุว่า “ประเทศไทยจะมีผู้สูงอายุถึง 1 ใน 4 ของประชากร และเป็นสังคมผู้สูงอายุสมบูรณ์แบบ ภายในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2541 – พ.ศ. 2571

จากการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยที่กำลังจะเกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อบุคคลที่กำลังจะก้าวเข้าสู่ผู้สูงอายุคือช่วงอายุระหว่าง 50 – 60 ปี ^[1] (โดยนับอายุตาม

เกณฑ์เกษียณอายุราชการคือ 60 ปี ถือเป็นกลุ่มผู้สูงอายุ) กลุ่มบุคคลเหล่านี้ ต้องปรับตัวและมีการเตรียมพร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์และอาชีพ เพราะผู้สูงอายุเป็นประชากรกลุ่มที่มีคุณค่าเป็น ผู้ที่ทำประโยชน์ให้แก่สังคมมาตลอดช่วงอายุตั้งแต่เริ่มทำงานจนพ้นวัยทำงาน จึงเป็นผู้ที่มากด้วยประสบการณ์ที่ยังคงให้ประโยชน์แก่สังคมได้ โดยเฉพาะเรื่องประสบการณ์ความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาอาชีพที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์กรสำนักงาน เป็นองค์ความรู้ที่มีอยู่ในตัวบุคคล ^[2] หากได้รับความรู้และประสบการณ์อย่างต่อเนื่องจะสามารถเพิ่มศักยภาพได้เป็นอย่างดี

การเพิ่มศักยภาพของผู้ใหญ่วัยแรงงานก่อนเข้าสู่ผู้สูงอายุ ด้วยการเพิ่มสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาให้

สนองตอบการใช้งานกับวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปของกลุ่มคนเหล่านี้ จะทำให้เกิดบทบาทใหม่แก่ครอบครัวและการประกอบอาชีพเมื่อพ้นวัยทำงานได้ ด้วยผู้สูงอายุจะได้รับความเคารพนับถือและเป็นผู้ให้คำแนะนำปรึกษาที่ดีพร้อมทั้งสามารถเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการประกอบอาชีพในชุมชน ครอบครัว อีกด้วย

ดังนั้นหากผู้สูงอายุได้รับการส่งเสริมเรียนรู้ให้กว้างขึ้น โดยเฉพาะเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในรูปแบบต่างๆ ที่สามารถกล่าวโดยรวมว่า “การเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ” จะพบเห็นสิ่งต่างๆ ที่เปลี่ยนไปภายใต้เครือข่าย (Social Network) โดยมีความเกี่ยวข้องกับอินเทอร์เน็ตตามความหมายของสำนักงานสถิติแห่งชาติ(2557) อินเทอร์เน็ตเป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดยักษ์ที่เชื่อมต่อกันทั่วโลกโดยมีมาตรฐานการรับส่งข้อมูลระหว่างกันเป็นหนึ่งเดียว ซึ่งในอดีตการใช้อินเทอร์เน็ตผ่านเว็บไซต์ต่างๆ นั้น สามารถแสดงเพียงเนื้อหาอย่างเดียวเท่านั้นบุคคลไม่สามารถติดต่อหรือโต้ตอบซึ่งกันและกันได้ แต่ในปัจจุบันมีการพัฒนาเว็บไซต์ที่เรียกว่า Web Application เป็นเว็บไซต์ที่สามารถโต้ตอบ ปฏิสัมพันธ์กัน ได้ทั้งสองทาง ผ่านหน้าเว็บซึ่ง Web Application ต่างๆ เหล่านี้ สามารถทำให้โลกแห่งการสื่อสารปราศจากอุปสรรค ด้านพรมแดน ระยะทาง ตลอดจนระยะเวลา เมื่อผู้ใหญ่วัยแรงงานที่พ้นจากหน้าที่การทำงานประจำแล้ว จะสามารถพบปะสัมพันธ์กับเพื่อนฝูง สร้างความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันได้ภายใต้เครือข่ายนี้^[2]

ในปัจจุบันนี้พบว่าผู้สูงอายุนับวันจะทวีจำนวนสูงมากขึ้น โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่ประกอบอาชีพแรงงานนอกระบบ ที่ขาดโอกาสทางการศึกษาหรือเรียนรู้เพิ่มเติมใน

ขณะที่ปฏิบัติงานเพราะขาดสิทธิด้านแรงงาน และการคุ้มครองทางสังคม ไม่สามารถเข้าถึงบริการของรัฐ เนื่องจากมีการศึกษาน้อย ขาดทักษะและเงินทุนหมุนเวียน และขาดการรวมกลุ่มแบบสหภาพแรงงาน รวมไปถึงความมั่นคงในชีวิตเมื่อถึงวัยผู้สูงอายุ ดังนั้นก่อนนั้นปลายชีวิต จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมด้วยความตระหนักที่ว่า การเตรียมความพร้อมที่ดีของบุคคลเมื่อก้าวเข้าสู่ผู้สูงอายุ จะนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้ ก็คือการศึกษา^[3] เพราะการศึกษามีความสำคัญต่อบุคคลกลุ่มนี้ โดยเฉพาะความรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ การสื่อสารเทคโนโลยีใหม่ ๆ การให้ความรู้หรือจัดการศึกษาให้กว้างขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุมีงานทำ หลังจากพ้นวัยเกษียณจากองค์กรสำนักงานมากขึ้น จึงไม่รู้สึว่าตนเองเป็นผู้ที่ไร้คุณค่าและเป็นภาระแก่สังคม ไม่ว่าจะเป็นด้านการประกอบอาชีพ เมื่อพ้นวัยทำงานประจำในองค์กรสำนักงานในบริษัท ลูกจ้างในโรงงาน พนักงานห้างร้านและการประกอบธุรกิจส่วนตัว ดังนั้นการมีสังคมแห่ง Social Network เมื่อเข้าสู่ผู้สูงอายุ จะทำให้มีจิตชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีและดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมที่เปลี่ยนไปได้ทันต่อเรื่องต่างๆ ที่เปลี่ยนผ่านมาสู่สังคมยุคใหม่รวมทั้งความรู้ทักษะในการดำรงชีวิตที่สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ที่เป็นอยู่และที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต

การที่ผู้ใหญ่วัยแรงงานนอกระบบได้มีโอกาสใช้เทคโนโลยีในแต่ละด้าน และแต่ละรูปแบบได้ตรงกับทักษะความสามารถ ความชอบจะทำให้สนุกกับการเรียนรู้ ไม่เบื่อง่าย และมีความพยายามสูงขึ้นด้วยเป็นการเรียนรู้ที่ตนเองพอใจ^[4] ซึ่งมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ เป็น

สถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญต้องจัดการเรียนการสอนตามพันธกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาในด้าน การผลิตบัณฑิต การบริการวิชาการที่สามารถสร้างภูมิความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม การช่วยเหลือด้วยการให้บริการข้อมูลข่าวสาร กิจกรรมความรู้ เพื่อร่วมกันกระตุ้นและเพิ่มความตระหนักถึงความสำคัญของสังคมไทยที่กำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ หรือจัดการศึกษาให้กว้างขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุมีงานทำหรือมีกิจกรรมทางสังคมมากขึ้น และไม่รู้สึกว่าตนเองเป็นผู้สูงอายุที่ไร้คุณค่าและเป็นภาระแก่สังคมเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ใหญ่วัยแรงงานสมควรได้รับ ไม่ว่าจะเป็นด้านอาชีพต่างๆ มหาวิทยาลัยจึงต้องเพิ่มอีกหนึ่งบทบาทที่สถานศึกษาพึงกระทำ คือการให้บริการวิชาการที่เหมาะสมกับกลุ่มคน ทั้งยังสามารถพัฒนาคนในชุมชนใกล้เคียง มหาวิทยาลัยให้มีช่องทางการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ และพึ่งพาตนเองได้ด้วยการศึกษาที่สูงขึ้น มีการเรียนรู้และเกิดความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ จะทำให้มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีและดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้เป็นอย่างดี

จากประเด็นความสำคัญของความต้องการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศดังกล่าว และเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาผู้สูงอายุ และตอบสนองเจตนารมณ์ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 เกี่ยวกับการศึกษาตลอดชีวิต (Lifelong learning) ^[5] ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความต้องการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้ใหญ่วัยแรงงานนอกระบบเพื่อนำ

ข้อมูลความต้องการดังกล่าว มาจัดรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุ ซึ่งการศึกษาครั้งนี้เจาะจงศึกษาเฉพาะกลุ่มแรงงานนอกระบบกลุ่มผู้ผลิตเพื่อขาย (Self Employed) โดยเป็นผู้ผลิตสินค้าจากภูมิปัญญาของตนไปจำหน่ายในลักษณะ หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์หรือวิสาหกิจชุมชนและกลุ่มผู้ให้บริการร้านอาหาร กลุ่มบุคคลเหล่านี้สามารถมีกระบวนการติดต่อสื่อสารเพื่อการผลิตและการจำหน่ายที่สามารถพัฒนาได้หลายรูปแบบในการประกอบอาชีพหรือการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์จากการศึกษาเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ จะช่วยส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้าใจระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ในรูปแบบสังคมออนไลน์ การศึกษาเทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบใหม่ๆ ทำให้ผู้อยู่ในวัยแรงงานนอกระบบ เมื่อก้าวเข้าสู่วัยผู้สูงอายุแล้วจะสามารถเข้าสู่สังคม สัมพันธ์แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มวัยผู้สูงอายุด้วยกัน นอกจากนี้งานวิจัยดังกล่าวยังได้มาซึ่งข้อมูลเบื้องต้นที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดรูปแบบการใช้เทคโนโลยีได้ตรงกับความต้องการของกลุ่มบุคคลผู้ประกอบอาชีพแรงงานนอกระบบก่อนเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ อำเภอบางกรวย ที่ต้องก้าวเข้าสู่ช่วงวัยสูงอายุ ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่จะเกิดขึ้นในวันข้างหน้าและเสริมสร้างองค์ความรู้ในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุ ให้เหมาะสมกับช่วงวัยของกลุ่มบุคคล^[3] ทั้งยังสามารถนำรูปแบบการใช้เทคโนโลยีของผู้ใหญ่วัยแรงงานนอกระบบมาพัฒนาสร้างหลักสูตรฝึกอบรมที่เป็นความต้องการของกลุ่มคนแต่ละอาชีพในชุมชนได้อีกทางหนึ่ง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้ใหญ่วัยแรงงานนอกระบบก่อนเข้าสู่ผู้สูงอายุ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

2. ศึกษารูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้ใหญ่วัยแรงงานนอกระบบก่อนเข้าสู่ผู้สูงอายุ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาระยะที่ 1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ใหญ่วัยแรงงานนอกระบบ ที่มีอายุระหว่าง 50-59 ปี มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี โดยกำหนดพื้นที่การปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบล 7 แห่ง จำนวนประชากร 270 คน โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) โดยเลือกมีลักษณะภูมิศาสตร์ของพื้นที่แตกต่างกัน ได้ 3 เขต คือ ตำบลบางสีทอง ตำบลบางขุน และสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยการจับสลากเพิ่มอีก 1 เขตพื้นที่ คือ องค์การบริหารส่วนตำบล มหาสวัสดิ์ รวมพื้นที่ 3 เขต โดยวิธีกำหนดขนาดตัวอย่างของ Krejcie & Morgan,^[6] ที่ 95 % โดยกำหนดความคลาดเคลื่อน $\pm 10\%$ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 97 คน ได้มาโดยการเจาะจงกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพแรงงานนอกระบบ ประเภทงานผลิตเพื่อขาย ประเภทสินค้าจากภูมิปัญญาของคนไปจำหน่ายในลักษณะหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) และภาคบริการลูกจ้างร้านอาหาร โดยมีภูมิลำเนาตั้งเดิมในเขตอำเภอบางกรวยและมีลักษณะภูมิศาสตร์ของพื้นที่แตกต่างกัน เครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจความต้องการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นแบบสอบถาม จำนวน

2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจข้อมูลทั่วไปมีข้อความเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างในด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา การประกอบอาชีพ และรายได้ จำนวน 10 ข้อ ตอนที่ 2 เป็นข้อความเกี่ยวกับความต้องการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้ใหญ่วัยแรงงานนอกระบบก่อนเข้าสู่ผู้สูงอายุ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับตามเกณฑ์ของลิเคิร์ต (Likert Scale)^[6] จำนวน 33 ข้อรวม 43 ข้อ โดยหาค่าความเที่ยง (Reliability) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับที่ระดับ 0.924 ซึ่งมีค่าสูงพอที่ใช้เป็นแบบสอบถามในระดับที่มีคุณภาพดี การศึกษาระยะที่ 2 เมื่อได้ข้อมูลความต้องการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้ใหญ่วัยแรงงานนอกระบบผู้วิจัยนำมาจัดรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้แก่ผู้ใหญ่วัยแรงงานนอกระบบก่อนเข้าสู่ผู้สูงอายุ จำนวน 3 ชุด ประกอบด้วย ด้านเนื้อหาที่สอดคล้องกับความต้องการใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการเข้าถึง และวิธีการศึกษาด้วยการบรรยาย การฝึกปฏิบัติการ 3 ชุด ชุดละ 2 วัน วันละ 3 ชั่วโมง นำรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ ด้านการสอนเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและอาจารย์ประจำสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจและปรัชญาผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนจำนวน 2 ท่าน ปรับปรุงแก้ไขตามการแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน และนำไปใช้โดยจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) และฝึกปฏิบัติการความต้องการใช้แอปพลิเคชัน รูปแบบต่างๆ โดยเลือกประชากรและกลุ่ม

ตัวอย่าง เป็นผู้ใหญ่วัยแรงงานนอกระบบที่มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 50 – 59 ปี จำนวน 12 ท่าน เป็นผู้ที่อาสาสมัครเข้าร่วมกิจกรรมทดลอง รูปแบบการใช้แอปพลิเคชันในรูปแบบ Line Facebook Instagram และการทำธุรกิจผ่าน Website (Marketplace) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อมูลทั่วไปกับความต้องการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของกลุ่มตัวอย่างด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) และฝึกปฏิบัติการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ สถิติการหาค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพจากการประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) ทำการตรวจสอบข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาวิเคราะห์ข้อมูลแบบบรรยาย

ผลการวิจัยพบ่า

ผลการวิจัยความต้องการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้ใหญ่วัยแรงงานนอกระบบก่อนเข้าสู่ผู้สูงอายุ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามเพศ อายุ และอาชีพพบว่า ความต้องการศึกษาเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านเนื้อหา ด้านประโยชน์ และด้านวิธีการศึกษา ไม่แตกต่างกันแต่เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า มีความต้องการศึกษาด้านเนื้อหาและวิธีการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และมีความต้องการศึกษาเทคโนโลยีสารสนเทศด้านเนื้อหาของแอปพลิเคชัน ประเภท Website, และสื่อประเภท OnLine, Facebook, Instagram และการสร้าง Web Marketing ในรูปแบบ

ผ่าน Smart Phone ไม่แตกต่างกันร้อยละ 80 และผลจากการสนทนากลุ่มย่อย (Focus group Discussion) พบว่ามีความต้องการรูปแบบการใช้เทคโนโลยีของผู้ใหญ่วัยแรงงานนอกระบบ ก่อนเข้าสู่ผู้สูงอายุ ด้วยวิธีฝึกปฏิบัติการแบบซ้ำๆ โดยมีระยะเวลาการฝึก สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 3 ชั่วโมง และควรฝึกจากง่ายไปหายากและมีเนื้อหาที่เป็นประโยชน์นำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันหรือเพื่อความเพลิดเพลินจากวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้เชี่ยวชาญ จากสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยให้ข้อเสนอแนะถึงรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน การเข้าสังคมและการใช้ระบบ Online มากที่สุด

สรุปและการอภิปรายผล

จากการศึกษาความต้องการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้ใหญ่วัยแรงงานนอกระบบก่อนเข้าสู่ผู้สูงอายุ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยพบประเด็นที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผู้ใหญ่วัยแรงงานนอกระบบก่อนเข้าสู่ผู้สูงอายุ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ทั้งเพศชายและเพศหญิงร้อยละ 50 มีความต้องการด้านเนื้อหาเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยผู้ที่มีระดับการศึกษาที่อยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา มีความต้องการศึกษาด้านเนื้อหาเทคโนโลยีสารสนเทศมากที่สุดร้อยละ 37.10 รองลงมาเป็นผู้ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาโท ตามลำดับ และเมื่อจำแนกตามอาชีพของผู้ใหญ่วัยแรงงานนอกระบบก่อนเข้าสู่ผู้สูงอายุ พบว่า ผู้ใหญ่วัยแรงงานนอกระบบที่ต้องการศึกษาด้าน

เทคโนโลยีสารสนเทศมากที่สุดเป็นผู้ที่มีอาชีพอิสระ ส่วนตัวประเภทผลิตสินค้าเพื่อค้าขายในรูปแบบหนึ่ง ตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ร้อยละ 34 รองลงมาคือ รับจ้างทั่วไปประเภทร้านอาหาร ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษานอกโรงเรียน ^[3] ที่กล่าวไว้ว่า การศึกษามีความจำเป็นสำหรับชีวิตทุกคน โดยมีความเชื่อมั่นว่าทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิตไม่ว่าจะอยู่ในวัยใดก็ตามจึงเป็นความเสมอภาคที่ทุกคนควรได้รับอย่างทั่วถึง โดยปราศจากข้อจำกัดในเรื่อง เพศ อายุ ร่างกาย สติปัญญา อาชีพ พื้นฐานการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ สุมาลี สังข์ศรี ^[4] ที่ได้สังเคราะห์งานวิจัยและงานวิชาการจากเอกสารต่าง ๆ พบว่าการศึกษาดตลอดชีวิตมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ ต้องการให้บุคคลได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต รวมถึงทุกช่วงอายุ ทุกเพศ ทุกวัย ที่ทุกคนสามารถศึกษาหาความรู้ได้

2. การศึกษาความต้องการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้ใหญ่วัยแรงงานนอกระบบก่อนเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี พบว่า ผู้ใหญ่วัยแรงงานนอกระบบก่อนเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ต้องการความรู้เรื่อง แอปพลิเคชันและการใช้ Website เพื่อการใช้งานและเพื่อธุรกิจขายสินค้ามีค่าเฉลี่ย 3.59 อยู่ในระดับดีมาก รองลงมาต้องการความรู้เรื่องลักษณะเทคโนโลยีสารสนเทศยุคใหม่ การสร้าง Marketplace เพื่อแนะนำสินค้าเฉพาะกลุ่ม ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ บทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับ อนุรัถย์ ปัญญาวัฒน์ ^[7] ที่กล่าวไว้ว่า ความตั้งใจและความ

ต้องการเรียนรู้ ผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่หรือผู้สูงอายุที่มาศึกษาความรู้จะเข้ามาเรียนด้วยความตั้งใจและมีความต้องการต่างกัน เพื่อนำไปแสวงหาอาชีพการงานที่ดี หรือเพื่อนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพ หรือความเพิลิตเพลิน พร้อมทั้งนำความรู้ไปแก้ไขปัญหาต่างๆ และสอดคล้องกับผลการศึกษาคงารุณี ไทรนนทร ^[8] ที่พบว่าผู้สูงอายุอยู่ตามลำพังมากขึ้น ทำให้ต้องใช้ข้อมูลด้านสุขภาพ ด้านความเพิลิตเพลิน ด้านการใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันจากความรู้ทางคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มทักษะในการค้นหาสารสนเทศที่ตนเองต้องการ

3. รูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้ใหญ่วัยแรงงานนอกระบบก่อนเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี พบว่ามีการใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติการมากที่สุดร้อยละ 36.10 รองลงมาเป็นรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม และรูปแบบฝึกปฏิบัติการกลุ่มย่อย การบรรยายประชุมสัมมนา ตามลำดับ สอดคล้องกับหลักการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ^[2] ที่กล่าวถึงความต้องการ การเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ iva ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นไปอย่างรวดเร็ว เพื่อสนองตอบความต้องการด้านต่างๆ ของผู้ใช้ในปัจจุบัน ซึ่งมีจำนวนผู้ใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศไปทั่วโลกประมาณพันล้านคนและเพิ่มขึ้นอยู่เรื่อยๆ ทุกปี ผู้ใช้สามารถใช้งานอุปกรณ์ได้ทุกที่ทุกเวลา จึงทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นในระบบการสื่อสารและการเรียนรู้ในรูปแบบการฝึกปฏิบัติการ เพื่อเกิดความชำนาญต่อการใช้งาน และสอดคล้องกับ ยุวดี ไวทยะโชติ ^[9] ที่กล่าวไว้ว่า รูปแบบและวิธีการเรียนรู้

ของผู้ใหญ่มีปัจจัย 3 ประการ คือ 1) ความพอใจซึ่งได้แก่ ความรู้สึกที่ดี ความสนุกสนาน ความถูกใจ และอารมณ์ทางบวก จากการที่ได้ลงมือปฏิบัติหรือร่วมกิจกรรม 2) การมองตนเอง ได้แก่ ความมั่นใจตนเอง ความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเองเมื่อมีคนให้ความสนใจ ให้ความสำคัญ หรือดูแลอย่างใกล้ชิด 3) บุคคลอื่นๆ ปัจจัยข้อนี้มักเกิดขึ้นเมื่องานสำเร็จ บุคคลอื่นๆ จะมองคุณผู้เรียนด้วยความชื่นชม ยกย่อง หรือด้วยความรู้สึกที่ดีทั้ง 3 ประการนี้ มีความเกี่ยวข้องกับการฝึกปฏิบัติการของผู้เรียนที่มีวิทยากรประจำกลุ่มเป็นผู้ให้คำแนะนำ และดูแลอย่างใกล้ชิด เกิดความรู้สึกเชื่อมั่นและภูมิใจเมื่อตนเองทำได้ และมีคนยกย่องชมเชยเป็นรางวัล

ผลของการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) และการฝึกปฏิบัติการรูปแบบการใช้เทคโนโลยี จำนวน 3 ชุด พบข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ดังนี้

1) รูปแบบการใช้ Website สำหรับผู้ใหญ่วัยแรงงานนอกระบบก่อนเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ ควรฝึกปฏิบัติการจากง่ายไปหายาก โดยเน้นที่การปฏิบัติซ้ำๆ จนเกิดความชำนาญ 2) วัตถุประสงค์ เพื่อเสริมสร้างความรู้ด้านแอปพลิเคชันประเภทการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต การใช้ Website แอปพลิเคชัน Line Facebook และ Instagram เพื่อให้ผู้ใหญ่วัยแรงงานนอกระบบก่อนเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ ได้มีกิจกรรมประจำวันอย่างต่อเนื่องและมีบทบาทเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั้งในครอบครัวและชุมชน 3) เนื้อหาสาระความรู้ด้านพื้นฐาน เป็นโปรแกรมในแอปพลิเคชัน ลักษณะการสืบค้นข้อมูล ประเภทของแอปพลิเคชันต่างๆ ประโยชน์ของโซเชียล เพื่อการศึกษา หลักการศึกษา ข้อมูลเพื่อการประกอบอาชีพและความเพลิดเพลิน 4)

รูปแบบกิจกรรมที่เหมาะสมคือการฝึกปฏิบัติการ ใช้เวลาในการทำกิจกรรม 2 วัน จำนวนชั่วโมง วันละ 3 ชั่วโมง ในช่วงเวลาเช้าและควรจัดฝึกอบรมในวันเสาร์หรือวันอาทิตย์ โดยจัดให้มีการเรียนรู้ จากวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จากสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา สถานที่ฝึกปฏิบัติการควรใช้ห้องคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย และวิทยากรควรเป็นผู้มีความรู้ในด้านจิตวิทยาผู้สูงอายุ สามารถปรับกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการ และธรรมชาติของกลุ่มเป้าหมายได้ตลอดเวลา 5) งบประมาณ ผลจากการศึกษาเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้ใหญ่วัยแรงงานนอกระบบก่อนเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ ในการเข้าฝึกปฏิบัติการแต่ละครั้งพบว่าผู้ใหญ่วัยแรงงานนอกระบบก่อนเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ สามารถเข้าร่วมกิจกรรม โดยใช้งบประมาณที่ 500 บาท - 1,000 บาท ต่อครั้งในการฝึกปฏิบัติการ ซึ่งสอดคล้องกับสมคิด อิศระวัฒน์^[10] ที่กล่าวว่า ขั้นตอนการเรียนรู้ของผู้ใหญ่มี 3 ลักษณะ คือ 1) เมื่อผู้ใหญ่เรียนรู้ด้วยความสนใจจะตื่นเต้น เฝ้ารอกับปัญหาความยุ่งยากต่างๆ ดำเนินการเพื่อคลี่คลายความยุ่งยาก 2) เมื่อสนใจตื่นเต้น จะเฝ้ารอกับปัญหาความยุ่งยาก กล้าที่จะสืบค้นและดำเนินการเพื่อคลี่คลายความยุ่งยาก พอใจเมื่อคลี่คลายความยุ่งยากได้ 3) เมื่อผู้ใหญ่เรียนเพราะถูกบังคับจะเริ่มต้นด้วยความไม่สนใจ ไม่อยากทำ และหากไม่สนใจจะเกลียดมากขึ้น เฝ้ารอกับปัญหาเล็กและหยุดการกระทำลงได้ ดังนั้น การเรียนรู้ของผู้ใหญ่จึงควรเป็นรูปแบบที่ผู้ใหญ่พึงพอใจ เชื่อมั่น และมีทัศนคติในทางบวกจากแบบแผนหรือรูปแบบของการศึกษา โดยเฉพาะเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทต่อ

การดำเนินชีวิตของผู้ที่กำลังก้าวเข้าสู่ผู้สูงอายุ ที่ต้องมีการปรับตัวให้ทันต่อคอมพิวเตอร์ในการทำงาน ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาและสืบค้นข้อมูล หรือรับส่งข้อมูลระหว่างกัน การใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ หรือช่องทางทางการสื่อสารต่างๆ

2) เนื้อหาความรู้ของรูปที่ใช้ควรเป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันแก่ผู้สูงอายุ ให้สามารถนำไปใช้เพื่อการประกอบอาชีพได้ในขณะที่อยู่ที่บ้าน หรือมีการรวมกลุ่มในการผลิตสินค้าเพื่อจำหน่าย หรือความเพลิดเพลิน เพื่อการเข้าสังคมของกลุ่มผู้สูงอายุ การดูแลสุขภาพและความปลอดภัย โดยใช้รูปแบบกิจกรรมจัดเป็นโครงการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นๆ เมื่อมีการฝึกปฏิบัติการตามระยะเวลาสิ้นสุดแล้วขอให้วิทยากรลงพื้นที่เข้าช่วยเหลือ การใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศในการประชาสัมพันธ์สินค้าทางออนไลน์ และให้การดูแลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ มัชยา ศรีพนา ^[11] ที่กล่าวว่าผู้สูงอายุต้องการได้รับความสนใจจากบุคคลในสังคม ต้องการเรียนรู้ร่วมกันและเป็นที่ยอมรับในสังคมถึงความถนัดความสามารถของตนเอง ฟังพอใจที่ได้ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน และสอดคล้องกับ ประภาพร มโนรัตน์ ^[12] ที่กล่าวผู้สูงอายุต้องการแรงกระตุ้น การสนับสนุนกิจกรรมเรียนรู้ ในรูปแบบกิจกรรมต่างๆ และหากได้รับความสนใจอย่างใกล้ชิดจะมีพลังในการเรียนรู้ นำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดี และมีอายุยืนยาวได้

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาผลของการวิจัยเป็นข้อเสนอแนะในการจัดบริการวิชาการให้แก่ชุมชนดังนี้

1) การจัดบริการวิชาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรจัดเนื้อหาความรู้ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้สูงอายุ เช่น การศึกษาเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ และการใช้ชีวิตประจำวันได้ เมื่อพ้นวัยทำงานและเพื่อความเพลิดเพลินในการเข้าสังคมของกลุ่มผู้สูงอายุ โดยมีการสำรวจความต้องการก่อนจัดกิจกรรมฝึกปฏิบัติการ

2) ฝึกปฏิบัติการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรเน้นที่การฝึกปฏิบัติซ้ำๆ จนเกิดความชำนาญ มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิทยากรกับผู้เข้าอบรมเป็นอย่างดี เพื่อเกิดประโยชน์แก่ผู้สูงอายุ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1) ควรศึกษากับกลุ่มผู้สูงอายุในพื้นที่อื่นที่มีพื้นที่อยู่อาศัยที่แตกต่างกันออกไป เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับการศึกษาในครั้งนี้สามารถนำมาจัดเป็นหลักสูตรฝึกปฏิบัติการได้ตามความต้องการของกลุ่มบุคคล

2) ควรมีการศึกษาความต้องการด้านต่างๆ ของผู้สูงอายุในลักษณะกรณีศึกษาเพื่อให้ทราบความต้องการศึกษาในรูปแบบอื่นๆ ต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าความต้องการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้ใหญ่วัยแรงงานนอกระบบก่อนเข้าสู่ผู้สูงอายุ สำเร็จลุล่วงด้วยดีจากความอนุเคราะห์ข้อมูลของผู้ใหญ่วัยแรงงานนอกระบบ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 97 ท่าน และกลุ่ม Focus Group ทั้ง 12 ท่านที่เข้าฝึกปฏิบัติการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นอย่างดี และขอขอบคุณปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางขนุนรวมทั้ง ผู้ใหญ่บ้านของทุกหมู่บ้าน

ในตำบลบางขนุน ตำบลบางสีทอง และตำบลมหา
สวัสดิ์ ที่อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้วิจัยเก็บข้อมูล
และร่วมประชุมหมู่บ้าน เสริมสร้างความเข้าใจ ทำให้
ผู้วิจัยได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ สามารถดำเนินงาน
ลุล่วงด้วยดี และขอขอบพระคุณท่านที่ปรึกษา ท่าน
รองศาสตราจารย์ ดร.วิรัช วรรณรัตน์ ที่ให้การชี้แนะ
และตรวจสอบข้อมูลพื้นฐานด้านสถิติต่างๆ ผู้วิจัยขอ
กราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

บรรณานุกรม

- [1] มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย. (2553).
รายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย. (เอกสารอัด
สำเนา).
- [2] กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.
(2554). รู้เท่าทันสังคมออนไลน์ และการใช้
อินเทอร์เน็ต. กรุงเทพฯ: โครงการอบรมเพื่อการ
ส่งเสริมและพัฒนาการใช้งาน ณ ศูนย์การเรียนรู้
(เอกสารอัดสำเนา).
- [3] การศึกษานอกโรงเรียนกระทรวงศึกษาธิการ. กรม.
(2554). แผนปฏิบัติการรายงานประจำปี. กรุงเทพฯ:
พิมพ์рінตั้ง.
- [4] สุมาลี สังข์ศรี. (2543). การศึกษานอกโรงเรียน
สำหรับผู้สูงอายุโดยประยุกต์ใช้วิธีการศึกษา
ทางไกล. กรุงเทพฯ: 9119 เทคนิคพรินตั้ง.
- [5] พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. (2542). แก้ไข
เพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 มาตรา 8 การจัดการ
ศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน. (เอกสาร
อัดสำเนา).
- [6] กัลยา วานิชย์บัญชา. (2547). สถิติสำหรับงานวิจัย
ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [7] อนุรัถย์ ปัญญาวัฒน์. (2554) การศึกษานอก
โรงเรียน: แนวทางการจัดและเสริมสร้างความ
เข้มแข็ง ของสังคมไทย. (ม.ป.ท.) : คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [8] ดารุณี ไทรนนทรี. (2557). ความต้องการของ
ผู้สูงอายุที่มีต่อการจัดบริการและกิจกรรมของ
ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ กรุงเทพมหานคร:
กรณีศึกษาห้องสมุด. เพื่อการเรียนรู้สวนลุมพินี.
วารสารบรรณศาสตร์ มศว. ปีที่ 7, ฉบับที่ 1,
หน้า 30.
- [9] ยุวดี ไวทยะโชติ. (2547). โปรแกรมจัดการศึกษา
ตลอดชีวิต สำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดภาคเหนือ
ตอนบน ของประเทศ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษา
ศาสตรดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัย ขอนแก่น.
- [10] สมคิด อิศระวัฒน์. (2553). การสอนผู้ใหญ่.
กรุงเทพฯ: จรัสสินทวงศ์การพิมพ์. สถิติแห่งชาติ.
- [11] มัทยา ศรีพนา. (2557). การเปลี่ยนแปลงและ
เตรียมตัวเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ. วารสารส่งเสริม
สุขภาพ กรมอนามัยกระทรวงสาธารณสุข. ปีที่ 9,
ฉบับที่ 4, หน้า 9.
- [12] ประภาพร มณีรัตน์. (2556). ผู้สูงอายุที่อยู่ตาม
ลำพัง: ผลกระทบและบทบาทสังคมกับการดูแล.
วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรดิตถ์. ปี
ที่ 5, ฉบับที่ 2, หน้า 98.

การศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง จังหวัดสมุทรปราการ

A STUDY OF INVOLVEMENT OF PARENTS' TOWARDS

THE ADMINISTRATION IN CHILD CARE CENTERS

UNDER BANGCHARLONG SUB DISTRICT SAMUTPRAKARN PROVINCE

กาญจณี ยืนยง¹ ดร.นิวัตต์ น้อยมณี² และ รศ.ดร.เสาวนีย์ เลวลย์³

^{1,2,3} คณะบัณฑิตวิทยาลัย/สาขาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ, hi_iamooa@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง จังหวัดสมุทรปราการ (2) เปรียบเทียบความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง จังหวัดสมุทรปราการ (3) รวบรวมความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง จังหวัดสมุทรปราการ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 169 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง จังหวัดสมุทรปราการ มีความต้องการมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชน ด้านวิชาการ และด้านบุคลากร
2. ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง จังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง จังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมและด้านบุคลากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ข้อเสนอแนะความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโหลง จังหวัดสมุทรปราการ คือ มีส่วนร่วมเป็นสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ชุมชนทราบ

คำสำคัญ : การบริหาร, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

Abstract

This research The objectives were to (1) A study of involvement of parent's towards the administration in child care centers under Bangcharlong sub district Samutprakarn province. (2) to compare the involvement of parent's towards the administration in child care centers under Bangcharlong sub district Samutprakarn province. (3) collect the involvement of parent's towards the administration in child care centers under Bangcharlong sub district Samutprakarn province. The sample size of the group of 169 people from the simple random samples. The instrument used for collecting data was a 5 level rating scale questionnaire with the reliability of 0.94. The data were analyzed in terms of frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way analysis of variance.

The findings were as follows:

1. The parent's towards the administration in child care centers under Bangcharlong sub district Samutprakarn province have involvement of parent's towards the administration in the total was at the high level and all of the sides were at the high level

2. Parents with different levels of education have the involvement of parent's towards the administration in child care centers under Bangcharlong sub district Samutprakarn province. The overall difference was not statistically significant. Considering it was found that all the differences are not statistically significant.

3. Parents with different occupation have the involvement of parent's towards the administration in child care centers under Bangcharlong sub district Samutprakarn province. Overall and in terms of personnel, significant differences at the 0.05 level.

4. Recommendations to the involvement of parent's towards the administration in child care centers under Bangcharlong sub district Samutprakarn province is involved as a medium to publicize the activities of the Child Development Center, a community information.

Keyword: Administration, Child Care Centers

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลายอย่างในวงการศึกษไทยและมีผลต่อสังคมไทย โรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต้องพยายามปรับเปลี่ยนบทบาทเพื่อให้ออกคัสกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ดังนั้นการจัด

การศึกษาจึงเป็นสิทธิและหน้าที่ของผู้ปกครองจึงต้องกระจายความรับผิดชอบไปให้ผู้ปกครอง ไม่ใช่ความรับผิดชอบของรัฐแต่ฝ่ายเดียวอย่างเช่นที่เป็นอยู่ในรอบร้อยปีที่ผ่านมา ต้องส่งเสริมให้ผู้ปกครอง ในทุกสถานศึกษา ให้มีบทบาทความร่วมมือด้านวิชาการ และกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น และมีสิทธิที่จะได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน

สามารถแสดงความคิดเห็นได้ทั้งในที่ประชุมผู้ปกครอง และผ่านผู้แทนที่อยู่ในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยวิธีนี้ผู้ปกครองและชุมชนจะมีสิทธิทางการศึกษาและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมากยิ่งขึ้น ไม่ใช่จัดหาเงินหรือบริจาคเงินให้โรงเรียนเท่านั้น (รุ่ง แก้วแดง, 2544 : 277 - 278) ซึ่งแนวคิดดังกล่าวปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 40

อย่างไรก็ตาม ในภาวะปัจจุบันที่เกิดวิกฤติทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วส่งผลให้การทำหน้าที่ของครอบครัว กลุ่มสังคมและสถาบันต่างๆ ในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปด้วย ระบบความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ ลูก ในครอบครัวเดียวกันหรือแม้แต่ระหว่างสถาบันครอบครัวต่อสถานะแวดล้อมอื่นๆ ในสังคมเข้าสภาพการเสียดุล บทบาทหน้าที่ของสถาบันทางสังคมที่มีต่อการพัฒนามนุษย์อ่อนแอลง ปรากฏการณ์นี้เห็นได้ชัดเจนโดยเฉพาะสถาบันครอบครัว ที่บทบาทหน้าที่ของพ่อแม่ในการพัฒนาสมาชิกอ่อนเยาว์ บุตรหลานทั้งในด้านการศึกษา การอบรมทางสังคม ทักษะชีวิตถูกเปลี่ยนไป มุ่งเน้นที่การทำงานหารายได้และการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจแทน (อภิญา เวชยชัย, 2544 : 1 - 2) ซึ่งก็ต้องเป็นภาระของโรงเรียนที่จะต้องหาทางที่จะดึงพลังและความเข้มแข็งจากผู้ปกครององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ดำเนินการตามหน้าที่การจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อเป็นแนวทางให้การบริหารส่วนตำบลถือปฏิบัติในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ให้เป็นปัจจุบันและ สอดคล้องกับนวัตกรรมต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป จึงได้ดำเนินการปรับปรุงมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้าน

ความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชน ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2553 : 4) โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอาจทำได้หลายทาง เช่น การเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ วิทยากรหรืออาสาสมัครช่วยดูแลเด็ก ซึ่งจะให้ผู้ปกครองเข้าใจปัญหา ความต้องการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและให้การสนับสนุน ความสัมพันธ์และการสื่อสาร ที่ดีระหว่างบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผู้ปกครองเป็นปัจจัยสำคัญของความสำเร็จในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนอกจากนี้การเชิญผู้ปกครองมาประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและการเชิญเข้าร่วมกิจกรรมที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดขึ้นเป็นหนทางหนึ่งในการสร้างความร่วมมือระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครอง ซึ่งการมีส่วนร่วมหรือไม่มีส่วนร่วมของผู้ปกครองขึ้นอยู่กับความสนใจ ความต้องการส่วนตัวของผู้ปกครอง รวมทั้งการได้รับโอกาสและการส่งเสริมสนับสนุนจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย

จากที่กล่าวไปข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะเป็นบุคลากรหนึ่งซึ่งปฏิบัติหน้าที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นแนวทางสำหรับการปรับปรุงพัฒนารูปแบบและวิธีการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ส่งเสริมให้ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง จังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตาม ระดับการศึกษา และอาชีพ
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง จังหวัดสมุทรปราการ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง จังหวัดสมุทรปราการ ตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชน ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2553 : 4)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบระดับความต้องการของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง จังหวัดสมุทรปราการ ในด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชน

ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม และด้านกิจการนักเรียน

2. ได้ทราบแนวทางการพัฒนา ปรับปรุง และสนับสนุนให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมและมีบทบาทในการบริหารและจัดการศึกษาที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองแต่ละด้าน
3. ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและแนวความคิดที่ใช้ในการศึกษา

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

กฤษยา ดันดิผลลาชีวะ (2544 : 30) ให้ความหมายว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับโรงเรียน หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับครู และโรงเรียนในการสร้างสรรค์ และพัฒนาเด็กให้เจริญเติบโต และพัฒนาได้เต็มศักยภาพ

นิภาพรรณ หงส์ชูเกียรติ (2544 : 34) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองไม่ได้หมายถึงการมีส่วนร่วมเฉพาะกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงการให้ความร่วมมือเพื่อพัฒนาเด็กที่บ้านอีกด้วย เป็นการร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียนที่ต้องเริ่มต้นไปพร้อมกัน และต้องเป็นการร่วมมือที่ถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้การพัฒนาเด็กมีความสอดคล้อง ต่อเนื่อง และเชื่อมโยงกับโรงเรียน เพื่อให้การพัฒนาเด็กเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ฉลอง คงเจริญ (2545 : 20) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการศึกษา หมายถึง การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการดำเนินงานจัดการศึกษาภายในโรงเรียน

เกตุสุเดช กำแพงแก้ว (2547 : 17) ให้ความหมายว่า การที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในเหตุการณ์กิจกรรมหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาหรือการเรียนรู้ให้กับลูกหลานหรือเด็กในอุปการะของตนกับโรงเรียน

จากคำกล่าวมาข้างต้นอาจสรุปได้ว่า ความหมายของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองจากแนวความคิดของผู้ที่มีความรู้และผู้เชี่ยวชาญกับเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง หมายถึง กระบวนการที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง ครู และโรงเรียนที่จะประกอบกิจกรรมหรือปฏิบัติงานร่วมกันด้วยความสมัครใจโดยมีเป้าหมายและผลประโยชน์ร่วมกัน ในการสร้างสรรค์และพัฒนาเด็กให้เจริญเติบโตและพัฒนาได้เต็มศักยภาพ

การบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู ผู้ดูแลเด็ก และผู้เกี่ยวข้องที่จะทำให้เกิดความพร้อมใจที่จะร่วมมือในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กให้ก้าวหน้าต่อไป (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2553 : 4) บุคคล ครอบคลุม องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรรัฐ สถาบันการศึกษา และศาสนาสานา สามารถมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้ดังนี้

1. ด้านวิชาการ เป็นการกำหนดมาตรฐานสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ได้แก่ คุณลักษณะของเด็กที่พึงประสงค์ 12 ประการ คุณลักษณะตามวัย (ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา) การจัดประสบการณ์ ตลอดจนการจัดกิจกรรมประจำวันสำหรับเด็ก

2. ด้านบุคลากร เป็นการกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ด้านบุคลากร

3. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน เป็นการกำหนดมาตรฐานสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน เช่น การประชุมชี้แจงให้ราษฎรในชุมชนทราบถึงประโยชน์และความจำเป็นของการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์การจัดให้มีกองทุนส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงาน ตลอดจนการติดตามและประเมินผลรวมถึงการเข้ามามีส่วนร่วมจากชุมชน หรือประชาคมในท้องถิ่น โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้จัดกิจกรรมสัมพันธ์กับชุมชน

4. ด้านอาคารสถานที่ เป็นการกำหนดมาตรฐานสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็น การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เรื่อง การศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด องค์กรการบริหารส่วนตำบลบางโจลง จังหวัดสมุทรปราการ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลบางโจลง จำนวนนักเรียน 300 คน การประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเจจซี่ และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan, 1970 : 608) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 169 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามวัดความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารศูนย์

พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจ
ลง จังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ
ด้านบุคลากร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็ก
เล็กกับชุมชน ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ โดยมีค่าความ
เชื่อมั่น 0.94 วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าความถี่ ค่า
ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการ
วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way
Analysis of Variance)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ปกครองเด็กปฐมวัย
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบาง
โจลง ที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 169 คน
สถานภาพส่วนบุคคล จำแนกได้ดังนี้จำแนกตามระดับ
การศึกษา พบว่า ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็ก
เล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง ส่วน
ใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 117 คน คิด
เป็นร้อยละ 69.23 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 27 คน
คิดเป็นร้อยละ 15.98 และต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 25
คน คิดเป็นร้อยละ 14.79 จำแนกตามอาชีพ พบว่า
ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การ
บริหารส่วนตำบลบางโจลง ส่วนใหญ่มีอาชีพ ธุรกิจ
ส่วนตัว/ค้าขาย จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 66.27
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ/เอกชน/ลูกจ้าง จำนวน 57 คน
คิดเป็นร้อยละ 33.73

ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการ
บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วน
ตำบลบางโจลง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมอยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ
ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 4.37$)
รองลงมาคือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็ก
เล็กกับชุมชน ($\bar{X} = 4.37$) ด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.30$)
และด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.28$) ตามลำดับ

ด้านวิชาการ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า
ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีส่วนร่วมปรับปรุงและพัฒนา
หลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.40$)

ด้านบุคลากร เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า
ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีส่วนร่วมเสนอแนะแนวทาง
ในการพิจารณาความคิดเห็นความชอบของบุคลากรในศูนย์
พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.41$)

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
กับชุมชน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ย
สูงสุดคือ มีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารงานด้าน
ความสัมพันธ์กับชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} =$
4.36)

ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม เมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ
เสนอแนะแนวทางในการพัฒนาสภาพแวดล้อมของ
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.43$)

2. ผลการศึกษาตามสมมติฐาน

สมมติฐาน ข้อที่ 1 ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบาง
โจลง จังหวัดสมุทรปราการ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน
มีความต้องการของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการ
บริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วน
ตำบลบางโจลง จังหวัดสมุทรปราการแตกต่างกัน โดย
ผลการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษาต่างกัน ในภาพรวม
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณา
เป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐาน ข้อที่ 2 ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง จังหวัดสมุทรปราการ ที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง จังหวัดสมุทรปราการแตกต่างกัน โดยผลการศึกษาพบว่า อาชีพต่างกัน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปผลการวิจัย

ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีอาชีพ ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย

ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม รองลงมาคือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชน ด้านวิชาการ และด้านบุคลากร ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ด้านวิชาการ คือ มีส่วนร่วมปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านบุคลากร คือ มีส่วนร่วมเสนอแนะแนวทางในการพิจารณาความดีความชอบของบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชน คือ มีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม คือ เสนอแนะแนวทางในการพัฒนา

สภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง จังหวัดสมุทรปราการแตกต่างกัน โดยผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาต่างกัน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อาชีพต่างกัน มีความต้องการของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง จังหวัดสมุทรปราการแตกต่างกัน โดยผลการศึกษาพบว่า อาชีพต่างกัน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารให้ความสำคัญของการบริหารการบริการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยการกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติงานร่วมกันระหว่าง ครูและผู้ปกครอง ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ทำให้ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการบริหารทำให้เกิดความสัมพันธ์เข้าใจระหว่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พนอ คลัยศรี(2551 : บทคัดย่อ) พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหาร โรงเรียนวัดเป็ริงราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

พบว่าผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านบุคลากร และด้านวิชาการมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับมาก

ความต้องการมีส่วนร่วมของ

ผู้ปกครองในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง จังหวัดสมุทรปราการมีส่วนร่วมในการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆมาพัฒนาการเรียนการสอน สอดคล้องกับความคิดเห็นของ ราศี ทองสวัสดิ์ (2542 : 2) กล่าวว่าขอข้ายหลักการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา นั้นต้องมุ่งพัฒนาเด็กโดยองค์รวมทั้งร่างกายและจิตใจ สังคม และสติปัญญา ยึดปรัชญาการศึกษาจัดให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการของเด็กต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดประสบการณ์ในรูปกิจกรรมที่บูรณาการมีการจัดกิจกรรมอย่างสมดุลและประเมินพัฒนาการ โดยการทำความเข้าใจกับกิจกรรม

ความต้องการมีส่วนร่วมของ

ผู้ปกครองในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านบุคลากรอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้ปกครองศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง จังหวัดสมุทรปราการมีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางในการพิจารณาความดีความชอบของบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมถึงวางแผนสรรหาบุคลากรของศูนย์

พัฒนาเด็กเล็ก สอดคล้องกับความคิดเห็นของ เยาวพา เตชคุปต์ (2542 : 31-37) กล่าวว่าการพัฒนาเด็กระดับประถมศึกษาให้เป็นคนเก่ง ดี และมีความสุข ต้องมีความสมดุลในการจัดกระบวนการเรียนการสอน บรรยากาศ และสภาพแวดล้อมโดยให้เด็กได้สนุกสนานกับกิจกรรมการเรียนการสอนและเสริมสร้างประสบการณ์ที่สร้างสรรค์

ความต้องการมีส่วนร่วมของ

ผู้ปกครองในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง จังหวัดสมุทรปราการมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารด้านความสัมพันธ์กับชุมชน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชน สอดคล้องกับความคิดเห็นของ สุดาวัลย์ ลีลากุล (2548 : 106) กล่าวว่าการศึกษาจัดกิจกรรมต่างๆ ขึ้นเพื่อให้ผู้ปกครองได้ทราบถึงศักยภาพของโรงเรียนและรับรู้ข่าวสารของโรงเรียนก็ยิ่งทำให้ผู้ปกครองมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับโรงเรียนยิ่งขึ้น และผู้ปกครองส่วนใหญ่จำเป็นต้องการใกล้ชิดสนิทสนม เป็นกันเองของผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนระหว่างการทำกิจกรรมต่างๆ

ความต้องการมีส่วนร่วมของ

ผู้ปกครองในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง จังหวัดสมุทรปราการสามารถเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

และมีส่วนร่วมจัดหา บริจาคเงินทุนในการปรับปรุง ซ่อมแซมอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมต่างๆ ของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ สอดคล้องกับความคิดเห็นของ ธิดา แสงเนตร (2549 : 59) กล่าวว่า สภาพอาคารเรียนมีความแข็งแรง มั่นคง ปลอดภัยอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้ปกครองได้มองเห็นว่าการจัดอาคารสถานที่ของโรงเรียนมีความมั่นคงแข็งแรง สะอาด ร่มรื่น และมีความปลอดภัยเหมาะสมในการจัดเป็นสถานที่ในการดูแลเด็กระดับปฐมวัย

2. ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง จังหวัดสมุทรปราการ ระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง จังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกันไม่ว่าจะเป็นระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและระดับการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดมุมมองไม่แตกต่างกันถึงแม้จะมีคุณวุฒิที่ไม่เท่ากัน อาจเป็นเพราะว่ามีมุมมองในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่คล้ายกันเพื่อให้เด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการดูแล ค้ำจุนเลี้ยงดู ให้มีความสุข สุขภาพแข็งแรง ปลอดภัย มีความเที่ยงตรง เหมือนดั่งเลี้ยงลูกตนเอง สอดคล้องกับความคิดเห็นของ ขนิษฐา กิจเจริญ อรสา จรุงธรรม และสุวรรณ โชติสุกานต์ (2554 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ผลการเปรียบเทียบความ

ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี ที่ระดับการศึกษาของผู้ปกครองต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรีและสูงกว่ามีความคิดเห็นในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง จังหวัดสมุทรปราการ อาชีพต่างกัน มีความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโจลง จังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมและด้านบุคลากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ความต้องการของผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพ ธุรกิจส่วนตัว ค้าขาย พนักงานเอกชน ลูกจ้างรวมไปถึงผู้ปกครองที่รับราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความต้องการที่หลากหลาย ตามมุมมองการทำงานที่ผู้ปกครองปฏิบัติในหน้าที่การทำงานที่แตกต่างกันขัดแย้งกับความคิดเห็นของ เขาวนุช ทานาม (2545 : 81 – 83) ได้ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสอนภาษาจีน พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาและอาชีพแตกต่างกันมีความต้องการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ (รายได้ต่อเดือน) แตกต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1. ด้านวิชาการ ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมจัดหาวิทยากรให้ความรู้แก่เด็กปฐมวัย มีส่วนทำให้เด็กเล็กได้รับ การอบรมเลี้ยงดูที่ถูกต้อง และให้การศึกษา
2. ด้านบุคลากร ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการเพื่อเป็นขวัญกำลังใจแก่บุคลากร
3. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชน ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมเป็นสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ชุมชนทราบ
4. ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมกำหนดหลักเกณฑ์ให้บริการอาคารสถานที่ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโหลง จังหวัดสมุทรปราการ กับสถานรับเลี้ยงเด็กของเอกชน
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการของการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางโหลง จังหวัดสมุทรปราการ

เอกสารอ้างอิง

[1] กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. สถิติข้อมูลทางการศึกษาท้องถิ่น ปี การศึกษา 2553.

กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2553.

- [2] กุลยา ต้นติผลาชีวะ. รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัยศึกษา. กรุงเทพมหานคร: เบรินเบสบุ๊ก, 2544.
- [3] เกตุสุขเดช กำแพงแก้ว. การศึกษากิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน :กรณีศึกษาโรงเรียนอัสสัมชัญ แผนกประถม. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2547.
- [4] ขนิษฐา กิจเจริญ อรสา จรูญธรรม และสุวรรณา โชติสุกานต์ .ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กในการบริหารงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. ปีที่ 5 ฉบับที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, 2554.
- [5] ฉลอง คงเจริญ. ศึกษาคุณลักษณะและแสดงความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร. ปริญญาโท กศ.ม. สาขาการบริหารการศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2545.
- [6] นิภาพรรณ หงษ์ชูเกียรติ. สภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สาขาการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- [7] พนอ คล้ายศรี. ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหาร โรงเรียนวัดเป็รงราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2.

- วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการ
บริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้าน
สมเด็จเจ้าพระยา, 2551.
- [8] ธิดา แสงเนตร. ความพึงพอใจของผู้ปกครอง
นักเรียนที่มีต่อการบริหารของโรงเรียนอนุบาล
บุษยมาส ปู่เจ้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาสมุทรปราการ เขต1. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ
เจ้าพระยา, 2549.
- [9] เขาวนุช ทานาม. ความต้องการของผู้ปกครอง
เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
สำหรับเด็กปฐมวัย. [ออนไลน์], แหล่งที่
<http://www.thaiedresearch.or> [30 พฤศจิกายน
2556.
- [10] เขาวพา เตชคุปต์. การจัดการศึกษาสำหรับเด็ก
ปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร: เอพิกราฟฟิกส์
ดีไซน์, 2542.
- [11] ราศี ทองสวัสดิ์. หลักการจัดการศึกษาระดับก่อน
ประถมศึกษา. ในเอกสารประกอบการอบรมครู
โรงเรียนเอกชนระดับก่อนประถมศึกษา.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์รัฐสภา, 2542.
- [12] รุ่ง แก้วแดง. ปฏิวัติการศึกษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ ฯ: มติชน, 2544.
- [13] สุดาวลัย ลีลากุล. ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อ
การจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สวนดุสิต, 2548.
- [14] อภิญา เวชยชัย. การมีส่วนร่วมของพ่อแม่
ผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ :
วัฒนาพานิช., 2544.
- [15] Krejcie R.V. and Morgan, D.W. Determining
Sample Size for Research Activities : Journal
of Education and Pnychological Measurement.
7th ed.Singapore : McGraw-Hill. 1970.

การศึกษาความแตกต่างของบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ของประโยคภาษาจีนกับ ภาษาไทยเพื่อใช้สอนภาษาจีนให้คนไทย

Comparative study of the differences of modifier of time and places between
Chinese and Thai Language for Teaching Chinese,

นายวิรัชวิษฐ์ อธิการันต์กุล

บทคัดย่อ

การศึกษาความแตกต่างของบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ของประโยคภาษาจีนกับภาษาไทยเพื่อใช้สอนภาษาจีนให้คนไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความแตกต่างของบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ในภาษาจีนกับภาษาไทย และเพื่อเสนอแนะแนวทางการสอนบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ในภาษาจีนสำหรับนักศึกษาไทย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาประโยคที่ต้องการ จากตำราเรียนภาษาจีนและตำราเรียนภาษาไทยอย่างละ 2 ชุด เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วยตารางวิเคราะห์ตำแหน่งของบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ในประโยคภาษาจีนและภาษาไทยและใช้ทฤษฎีการวิเคราะห์และเปรียบเทียบภาษา

จากการศึกษาพบว่า ประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาปรากฏ 1 ตำแหน่งในประโยคภาษาจีนส่วนใหญ่จะปรากฏหน้าประธานและหลังประธาน ส่วนในประโยคภาษาไทยส่วนใหญ่จะปรากฏหน้าประธานและท้ายประโยค ประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาปรากฏ 2 ตำแหน่งในประโยคภาษาจีนส่วนใหญ่จะปรากฏที่หน้าประธานและหน้ากริยารวมถึงปรากฏหลังประธานและหน้ากริยา ส่วนประโยคภาษาไทยจะปรากฏที่หน้ากริยาและหลังกรรม และปรากฏหน้าประธานกับท้ายประโยค ประโยคที่มีบทขยายแสดงสถานที่ปรากฏ 1 ตำแหน่งในประโยคภาษาจีนส่วนใหญ่ปรากฏหน้ากริยาและหน้าประธาน ส่วนประโยคภาษาไทยส่วนใหญ่จะปรากฏท้ายประโยคและหลังกริยา ประโยคที่มีทั้งบทขยายแสดงเวลาและสถานที่โดยแสดงบทขยายแสดงเวลาก่อนบทขยายแสดงสถานที่ ในประโยคภาษาจีนส่วนใหญ่จะปรากฏหน้าประธานและหน้ากริยา ส่วนประโยคในภาษาไทยส่วนใหญ่จะปรากฏหน้าประธานและท้ายประโยค รวมถึงปรากฏหน้าประธานและหลังกริยา บทขยายที่มีทั้งบทขยายแสดงเวลาและสถานที่โดยแสดงบทขยายแสดงสถานที่ก่อนบทขยายแสดงเวลา สำหรับประโยคภาษาจีนส่วนใหญ่ปรากฏหน้ากริยาและหลังกริยา ส่วนประโยคภาษาไทยจะปรากฏหลังกริยาและท้ายประโยค

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางการสอนบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ในประโยคภาษาจีนสำหรับนักศึกษาไทยที่มีพื้นฐานภาษาจีนมาก่อนแล้ว โดยเปรียบเทียบให้เห็นความเหมือนกันและความต่างกัน โดยใช้การสอนแบบนิรนัย และอุปนัยโดยสอนจากง่ายไปหายาก รวมถึงการฝึกให้นักศึกษามีความเข้าใจโครงสร้างของประโยคภาษาจีน

คำสำคัญ : บทขยาย, คำขยาย, คำขยายแสดงเวลา, คำขยายแสดงสถานที่

Abstract

Comparative study of the differences of modifier of time and places between Chinese and Thai Language for Teaching Chinese. Also to suggest the appropriate method in teaching Chinese language for Thai students.

The methods of the study are selecting sentences from 2 set of Chinese textbooks and 2 set of Thai textbooks, using the sentence structure forms to find out the positions of modifier of time and places both in Thai and Chinese sentences. And then analyze them by the analysis and comparative theory.

The results of the study are: Single modifier of time: In Chinese sentence is mostly placed either before or after the subject. In Thai sentence the modifier is mostly placed before the subject or the end of the sentence. Double modifier of time: In Chinese sentence are mostly placed both before and after the subject. In Thai sentence the time modifiers are placed in two ways, before the verb and after the object, before subject and the end of the sentence. Single modifier of places: In Chinese is mostly placed before the subject or verb. In Thai sentence mostly found after the verb and at the end of the sentence. Both modifier of time and places: In Chinese sentence which the modifier of time comes before is mostly placed before the subject and verb. In Thai sentence mostly placed them before the subject and after the verb or before the subject and the end of the sentence. The Chinese sentence with both modifier of time and places which modifier of places coming before modifier of time is mostly placed both before and after the verb. In Thai sentence mostly placed after the verb and at the end of sentence.

According to this study, the researcher has suggested the teaching method modifier of time and place in Chinese sentences to Thai students who have already had basic Chinese language should be taught by deductive and inductive method. In order to make sure the Thai students will be understand the differences and some points modifier of time and places in Chinese language, and should be taught from simple to difficult, and should be exercised by sentence structure of Chinese language to make sure the Thai students will be understand.

Keywords<11 point, Bold>: modifier , modifier of time , modifier of places

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ภาษาเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่สำคัญและจำเป็นมาก เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น และเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความเหนือกว่าบรรดาสสิ่งมีชีวิตทั้งหลาย ในฐานะของมนุษย์ที่มีวัฒนธรรมสามารถที่จะเรียนรู้ เข้าใจ ทั้งสิ่งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมได้ผ่านทางระบบ ภาษา ภาษาจึงอยู่ในฐานะผู้รับใช้สติปัญญาของมวลมนุษย์ กระนั้นก็ตาม ด้วยความยิ่งใหญ่และทรงอิทธิพลของมัน ทำให้ภาษาที่ควรจะอยู่ในฐานะที่ต่ำกว่ามนุษย์นั้น กลับมีความสำคัญมากจนกระทั่งมันกลับมาสสร้างกรอบความคิด จินตนาการ และขยายไปถึงการควบคุมสังคมมนุษย์ รวมทั้งชี้แนวทางและ

กำหนดทิศทางการพัฒนาระบบวัฒนธรรมสังคม จึงอาจกล่าวได้ว่าสังคมมนุษย์ได้ตกอยู่ภายใต้การชี้นำของภาษาอย่างเต็มรูปแบบหนึ่งในฉากแห่งประวัติศาสตร์ที่แสดงถึงความเป็นอารยะของมวลมนุษย์เหนือกว่าสิ่งมีชีวิตอื่นใดในโลกนี้ คือการที่มนุษย์สามารถติดต่อสื่อสารกัน โดยผ่านความเข้าใจทางสัญลักษณ์อย่างหนึ่งที่เรียกกันว่า ภาษา ซึ่งถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในด้านการดำรงชีวิตประจำวันรวมไปจนถึงการศึกษาหาความรู้และพัฒนาสังคม เพราะภาษาไม่เพียงแต่จะช่วยให้มนุษย์สามารถเข้าใจโลกได้กว้างขวางขึ้นเท่านั้น แต่ยังมีอิทธิพลต่อความคิดและจินตนาการของมนุษย์อีก

ด้วยกล่าวถึงความเป็นมาของภาษาในอดีตกาล คงต้องนับกันตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ ตั้งแต่มนุษย์ยังอาศัยอยู่ในถ้ำหรือตามป่าเขา มนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่มีมักจะอยู่เป็นหมู่เป็นพวก ทั้งนี้เพื่อตอบสนองปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต เพราะแต่ละบุคคลย่อมมีทักษะความสามารถแตกต่างกัน การอยู่ร่วมกันจะช่วยให้กระทำการต่างๆ ได้ดียิ่งขึ้น และเมื่ออยู่รวมเช่นนี้สิ่งสำคัญที่ไม้อาจหลีกเลี่ยงไปได้ก็คือการที่ต้องติดต่อสื่อสารกันให้เข้าใจระหว่างสมาชิกในกลุ่มสังคมเพื่อประโยชน์ในด้านต่างๆ ลักษณะอย่างนี้ในชั้นแรกเข้าใจว่าคงเป็นการส่งเสียงสัญญาณอะไรบางอย่างเป็นจังหวะและระดับที่แตกต่างกันประกอบกับท่าทางบอกความหมายที่เข้าใจระหว่างกัน เช่น อาจจะออกเสียงว่า “อู้อ่า อู้อ่า” ประกอบกับท่าทางคล้ายการกินอาหาร ก็เป็นที่เข้าใจตรงกันว่า “กินข้าว” หรืออาจส่งเสียงว่า “บาบ่า” แล้วชี้ไปที่ต้นไม้ ก็เข้าใจว่าหมายถึง “ต้นไม้” อย่างนี้เป็นต้น แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่ามนุษย์ทั้งโลกจะต้องออกเสียงและแสดงท่าทางเช่นนี้ทั้งหมด ขึ้นอยู่กับปัจจัยแวดล้อมและความเข้าใจของแต่ละกลุ่มด้วย ในภูมิสังคมหนึ่งอาจแสดงออกอย่างนี้ ในขณะที่อีกภูมิสังคมหนึ่งอาจมีการแสดงออกที่แตกต่างกันออกไป จะเป็นอย่างไรก็ได้ ไม่จำกัดขอเพียงแต่เข้าใจกันในหมู่พวกของตนเป็นพอ เมื่อมนุษย์รู้จักการแสดงออกอย่างนี้ ครั้นพอนานเข้าก็เริ่มเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม การแสดงออกเริ่มมีแบบแผนที่ชัดเจน กลายเป็น ภาษาตามที่เข้าใจกันเฉพาะกลุ่ม เป็นรูปแบบที่กำหนดให้คนในสังคมนั้นๆทุกคนที่ต้องการสื่อสารต้องแสดงออกด้วยเสียงและกริยาอย่างแบบเดียวกันจึงจะเข้าใจกัน หากใครทำในสิ่งที่แตกต่างออกไป การสื่อสารก็ไม่ประสบ

ผลสำเร็จ จัดว่าเป็นการวางกฎเกณฑ์สังคมขึ้นภายใต้ระบบของภาษาให้สมาชิกในสังคมปฏิบัติตาม และในขณะเดียวกันก็เป็นการแยกกลุ่มพวกได้อีกด้วย เพราะหากใครที่สื่อสารด้วยวิธีที่ต่างก็เป็นอันรู้ว่าไม่ใช่กลุ่มพวกของตน ภาษายังเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยให้บุคคลหรือประเทศทั้งสองมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ปัจจุบันการติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศไทยและประเทศจีนมีมากยิ่งขึ้น และภาษาจีนเป็นภาษาที่นักศึกษาไทยให้ความสนใจเรียนมากยิ่งขึ้นนอกเหนือจากภาษาอังกฤษ เพราะปัจจุบันประเทศไทยมีการติดต่อค้าขายและทำธุรกิจกับประเทศจีนเป็นจำนวนมาก อีกทั้งชาวจีนยังเดินทางเข้ามาทำธุรกิจในประเทศไทย มาท่องเที่ยว หรือแม้แต่เข้ามาศึกษาภาษาในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น อีกด้วย มหาวิทยาลัยหลายแห่งจึงต้องมีการเปิดหลักสูตรภาษาจีนเพื่อรองรับกับความต้องการของผู้เรียนและรองรับกับความต้องการบุคลากรในตลาดแรงงานในอนาคต

ภาษาจีนและภาษาไทยมีกฎเกณฑ์สมบูรณ์ในหลักภาษาของตนเองจึงมีความคล้ายคลึงและความแตกต่างกัน ส่วนที่แตกต่างกันนั้นคือกฎเกณฑ์การใช้ภาษา Ren Jing Wen (2015 : 56) ได้กล่าวไว้ว่า ส่วนที่ขยายต้องวางอยู่ข้างหน้าส่วนที่ถูกขยายเสมอ ซึ่งตรงข้ามกับภาษาไทย จึงทำให้คนไทยที่เรียนภาษาจีนเกิดความสับสน เพราะสิ่งที่แตกต่างกันของภาษาไทยและภาษาจีนอย่างชัดเจนก็คือการเรียงคำ เช่น วลี และนามวลีในภาษาจีนหน่วยขยายอยู่หน้าคำหลัก ส่วนภาษาไทยหน่วยขยายตามหลังคำหลัก นอกจากนั้น โครงสร้างภายในนามวลีของภาษาจีนและภาษาไทยก็แตกต่างกันด้วย จึงทำให้เกิดความสับสนสำหรับนักศึกษาชาวไทยเป็นอย่างมาก He Fu Xiang (2015 :

Online) กล่าวไว้ว่า ความหมายและประเภทของบท ขยายนามในประโยคภาษาจีนแปลภาษาไทยคล้ายกัน แต่ตำแหน่งไม่เหมือนกัน บทขยายนามของภาษาจีน จะอยู่หน้าหน่วยหลักแต่ภาษาไทยจะอยู่หลังหน่วย หลัก แพรวา เพชรเชิดชู (2552 : 42) ได้วิเคราะห์ ข้อผิดพลาดในการเรียงประโยคของไทยที่เรียน ภาษาจีนในโรงเรียนมัธยมในเขตกรุงเทพมหานคร มีความผิดพลาดในการเรียงประโยคโดยเฉพาะคำบุพ บท คิดเป็นร้อยละ 51.46 ยังไม่ถูกต้อง

กรเพชร เพชรรุ่ง (ม.ป.ป. : ออนไลน์) ได้วิเคราะห์ ข้อผิดพลาดของนักศึกษาชาวจีนที่เรียนภาษาไทยใน มหาวิทยาลัยปักกิ่งว่า การเข้าประโยคของนักศึกษา จีนมีข้อผิดพลาด 3 ลักษณะคิดเป็นร้อยละ 3.93 ยังคง ใช้ส่วนขยายไม่ถูกต้อง ในมหาวิทยาลัยปักกิ่งถือเป็น มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงในด้านการเรียน ภาษาต่างประเทศที่ดีที่สุดของประเทศจีน แต่ก็ยังพบ ข้อผิดพลาดด้านการใช้บทขยายมาก นับว่าเป็นปัญหา อีกประการหนึ่งของชาวไทยและชาวจีน เพราะถ้าใช้ บทขยายไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม จะเกิดความไม่ เข้าใจและไม่สามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดต่างๆ ดังนั้น ต้องใช้เวลาศึกษาการใช้บทขยายนาน พอสมควร จึงทำให้เข้าใจและมีข้อผิดพลาดน้อยลง การอ้างอิงดังกล่าวทำให้ทราบว่าผู้วิจัยหลายท่านได้ ศึกษาเกี่ยวกับการใช้คำขยายไว้แล้วซึ่งได้อธิบาย ความหมายของบทขยาย ประเภทของบทขยาย หน้าทีของบทขยาย และตำแหน่งของบทขยาย แต่ การศึกษาความแตกต่างของบทขยายเวลาและ สถานที่ซึ่งไม่มีใครศึกษารายละเอียดรวมถึงเทคนิค การสอนให้นักศึกษาชาวไทยเข้าใจ Fang Yu Qing (2008 : 369) กล่าวไว้ว่า เวลาและสถานที่เป็นสิ่ง สำคัญในภาษาของมนุษย์ ทุกสิ่งทุกอย่างเกิดขึ้นจะ

ตามด้วยเวลาและสถานที่ ถ้าหากว่าไม่เข้าใจจะทำให้ เราไม่ทราบเวลา สถานที่ และเหตุการณ์ต่างๆที่ เกิดขึ้น ไม่รู้ว่าสถานการณ์เกิดขึ้นที่ไหนและเมื่อไหร่ ดังนั้นบทขยายเวลาและสถานที่จึงมีความสำคัญอย่าง มากยกตัวอย่างเช่น

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ใน ประโยคเดียวกันของประโยคภาษาไทยและประโยค ภาษาจีน

ประโยคภาษาจีน	ประโยคภาษาไทย
玛丽家,每天都 有朋友来。 玛丽的家每天都有朋友来	ที่บ้านของมาลีเพื่อน มาทุกวัน
每天都有朋友 来玛丽家。 每天都有朋友来(ของ) มาลี ที่บ้าน	ทุกวันเพื่อนมาที่บ้าน ของมาลี
朋友明每天都 来玛丽家。 朋友每天来(ของ) มาลีที่บ้าน	เพื่อนมาที่บ้านของ มาลีทุกวัน

ตัวอย่างข้างต้นสังเกตได้ว่า ถ้าไม่มีบทขยายแสดง เวลาและสถานที่ จะไม่ทราบเลยว่าที่บ้านของมาลี และทุกวัน อีกประการหนึ่งในตัวอย่างประโยคภาษา จีนมีการย้ายส่วนขยายคำกริยาที่ตามหลังคำกริยามา ไว้ต้นประโยค การที่ย้ายส่วนขยายบอกสถานที่เช่น “ที่บ้าน ” หรือส่วนขยายบอกเวลา “ทุกวัน ” ไป ไว้ต้นประโยคนั้น อาจเป็นเพราะผู้พูดต้องการเน้น สถานที่หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั่นเอง แต่ในประโยค

ภาษาไทยเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับกับประโยคภาษาจีนจะเห็นชัดเจนว่าแตกต่างกันระหว่างตำแหน่งของบทขยายแสดงเวลาและสถานที่อย่างเห็นได้ชัดจากประสบการณ์การสอนภาษาจีนให้กับนักศึกษาไทย และสอนภาษาไทยให้กับนักศึกษาจีนสังเกตได้ว่านักศึกษาจีนจะวางตำแหน่งบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ผิดเป็นจำนวนมากและนักศึกษาไทยก็เช่นเดียวกัน อาจจะเป็นเพราะนักศึกษาจีนและนักศึกษาไทยไม่ทราบถึงความแตกต่างของบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ของภาษาจีนและภาษาไทย เพราะในการเรียนภาษาที่สองนั้นผู้เรียนจะรู้สึกสับสนกับภาษาแม่ จึงทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการใช้ภาษา แต่ถ้าหากว่าผู้เรียนสามารถแยกแยะส่วนที่ต่างกันของทั้งสองภาษาได้ ก็จะเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยในการเรียนให้ง่ายขึ้น ซึ่งการแก้ปัญหาการใช้บทขยายแสดงเวลาและสถานที่ของผู้เรียนก็คือ การปรับความเข้าใจในการใช้บทขยายแสดงเวลาและสถานที่ให้ถูกต้องตั้งแต่เริ่มต้น ผู้สอนจะต้องมีความรู้และเชี่ยวชาญในเรื่องบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ของทั้งสองภาษาและสามารถถ่ายทอดถึงความแตกต่างได้เป็นอย่างดี จึงจะทำให้ผู้เรียนทราบถึงความแตกต่างของบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ของทั้งสองภาษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจในการศึกษาเปรียบเทียบบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ เพื่อรวบรวมและทำความเข้าใจของคำและวลีที่สามารถทำหน้าที่เป็นบทขยาย รวมถึงตำแหน่งของการวางคำหรือวลีที่ทำหน้าที่เป็นบทขยายแสดงเวลาและสถานที่

หลังจากศึกษาข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยเห็นว่าการศึกษาเปรียบเทียบบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ระหว่างภาษาจีนและภาษาไทยจะเป็น

ประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเรียนภาษาจีนของนักศึกษาไทย และต่อการเรียนภาษาไทยของนักศึกษาจีน ซึ่งนักศึกษาจะได้เข้าใจถึงการเรียบเรียงประโยคทั้งสองภาษาอย่างชัดเจนขึ้น อีกทั้งยังทำให้การเรียนภาษาที่สองใช้เวลาน้อยลงรวมถึงสามารถลดข้อผิดพลาดในการใช้ภาษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาและเปรียบเทียบถึงความแตกต่างของบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ของทั้งสองภาษาโดยใช้ทฤษฎีการวิเคราะห์และเปรียบเทียบภาษา (Contrastive Analysis) และเสนอแนะแนวทางการสอนบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ในภาษาจีนให้กับนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาจีน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ของประโยคภาษาจีนกับประโยคภาษาไทย

2 เพื่อเสนอแนะแนวทางการสอนการวางตำแหน่งของบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ของภาษาจีนสำหรับการสอนภาษาจีน

ขอบเขตของโครงการวิจัย

1. การออกแบบการวิจัย และวิธีการวิจัย (Research Design and Methodology): เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย ประกอบด้วย

- 1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (Population/Sample)
  1. ประชากร: บทขยายแสดงเวลาและสถานที่ในประโยคภาษาไทยและภาษาจีน
  2. กลุ่มตัวอย่าง: ประโยคภาษาจีนที่มีบทขยายแสดงเวลาและสถานที่จากตำราภาษาจีน 2 เล่ม จำนวน 400 ประโยค และประโยคภาษาไทยที่มีบทขยายแสดง

เวลาและสถานที่จากตำราภาษาไทย 2 เล่ม จำนวน 400 โยค

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา คือ

1. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความแตกต่างของบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ของประโยคภาษาจีนกับภาษาไทยโดยใช้ทฤษฎีการวิเคราะห์ภาษา (Contrastive Analysis) ซึ่งประโยคภาษาจีนและประโยคภาษาไทยได้มาด้วยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 1 คือเพื่อศึกษาเปรียบเทียบถึงความแตกต่างของบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ระหว่างประโยคภาษาจีนกับประโยคภาษาไทย

2. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ตำแหน่งของบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ในประโยคภาษาจีนโดยใช้ทฤษฎีการวิเคราะห์ส่วนประกอบของประโยค ส่วนการวิเคราะห์ตำแหน่งของบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ในประโยคภาษาไทยใช้ทฤษฎีการวิเคราะห์ประโยคแบบวากยสัมพันธ์ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 2 จำแนกเป็น

2.1 ตัวแปรต้น คือ การศึกษาเปรียบเทียบบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ระหว่างภาษาจีนกับภาษาไทย

2.2 ตัวแปรตาม คือ การวิเคราะห์ตำแหน่งของบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ของประโยคภาษาจีนกับประโยคภาษาไทย

1.2 เครื่องมือวิจัย (Research instrument):

1. ตารางวิเคราะห์ตำแหน่งบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ในประโยคภาษาจีน

2. ตารางวิเคราะห์ตำแหน่งบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ในประโยคภาษาไทย

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) : การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์จาก

ตารางวิเคราะห์ตำแหน่งบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ในประโยคภาษาจีนกับประโยคภาษาไทย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องการศึกษาความแตกต่างของบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ของประโยคภาษาจีนกับภาษาไทยเพื่อใช้สอนภาษาจีนให้คนไทย ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้มีการทบทวนแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ เพื่อนำแนวคิดสำคัญบางประการไปใช้ในการศึกษาวิจัย การทบทวนทฤษฎี เอกสารงานวิจัย และวรรณกรรม แบ่งออกเป็นหัวข้อต่างๆ ได้ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวกับประโยคภาษาจีนและประโยคภาษาไทย

2. เอกสารที่เกี่ยวกับบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ในภาษาจีนและภาษาไทย

3. ทฤษฎีเกี่ยวกับการวิเคราะห์และเปรียบเทียบภาษา

4. ทฤษฎีการออกแบบการสอนโดยใช้สื่อสารสนเทศ

5. ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนภาษาที่สอง

6. เอกสารที่เกี่ยวกับการสอนโครงสร้างไวยากรณ์

7. ทฤษฎีการวิเคราะห์ประโยคแบบวากยสัมพันธ์

8. ทฤษฎีการวิเคราะห์ส่วนประกอบของประโยค

9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนการศึกษาวิจัย

1 ขั้นตอนก่อนการการวิจัย

1. ศึกษาหนังสือและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีและแนวคิดของการวิเคราะห์และเปรียบเทียบภาษาต่างๆ

2. ศึกษาหนังสือและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีและวิธีการสอนทางโครงสร้างไวยากรณ์ และทฤษฎีแนวคิดของการเรียนการสอนภาษาที่สอง

3. ศึกษาหนังสือไวยากรณ์ หลักภาษา งานวิจัย และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ระหว่างประโยคภาษาจีนกับประโยคภาษาไทย ดังนี้

3.1 ตำแหน่งของบทขยายแสดงเวลาและสถานที่
3.2 คำและวลีที่สามารถทำหน้าที่บทขยายแสดงเวลาและสถานที่

2. ขั้นตอนการวิจัย เป็นการดำเนินการวิจัย โดยมีขั้นตอนการดำเนินการศึกษาตาม ลำดับคือ

1. คัดเลือกประโยคภาษาจีนและประโยคภาษาไทยที่มีบทขยายแสดงเวลาและสถานที่จากตำราภาษาจีน 2 เล่ม จำนวน 400 ประโยค และตำราภาษาไทย 2 เล่ม จำนวน 400 ประโยค จัดทำเป็นรูปแบบตารางวิเคราะห์

2. นำตารางวิเคราะห์ตำแหน่งบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ในประโยคภาษาจีนและประโยคภาษาไทยที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วมาวิเคราะห์และเปรียบเทียบบทขยายแสดงเวลาและสถานที่เพื่อพิจารณาความแตกต่างของบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ของประโยคภาษาจีนกับประโยคภาษาไทย

3. ขั้นตอน หลังการวิจัย เป็นการสรุปผลการเปรียบเทียบ และอภิปรายผลการศึกษา รวมทั้งข้อค้นพบที่ได้และข้อเสนอแนะจากการศึกษา

วิเคราะห์ผลการศึกษาวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่อง การศึกษาความแตกต่างของบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ของประโยคภาษาจีนกับภาษาไทยเพื่อใช้สอนภาษาจีนให้คนไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ของภาษาจีนและภาษาไทยสำหรับนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาจีน ผลการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้สรุปตำแหน่งของบทขยายแสดงเวลาและสถานที่

จากประโยคที่คัดเลือกมาจากตำราเรียนภาษาจีนและตำราเรียนภาษาไทย โดยวิเคราะห์และจำแนกได้ดังนี้

1. ประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาปรากฏ 1 ตำแหน่งในประโยคภาษาจีนและภาษาไทย

2. ประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาปรากฏ 2 ตำแหน่งในประโยคภาษาจีนและภาษาไทย

3. ประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาปรากฏ 1 ตำแหน่งในประโยคภาษาจีนและภาษาไทย

4. ประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ โดยแสดงบทขยายแสดงเวลาก่อนบทขยายแสดงสถานที่ในประโยคภาษาจีนและภาษาไทย

5. ประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ โดยแสดงบทขยายแสดงสถานที่ก่อนบทขยายแสดงเวลาในประโยคภาษาจีนและภาษาไทย

1. ประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาปรากฏ 1 ตำแหน่งในประโยคภาษาจีนและภาษาไทย

จากการศึกษาพบว่าประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาปรากฏ 1 ตำแหน่งในประโยคภาษาจีนส่วนใหญ่จะปรากฏหน้าประธานจำนวน 110 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 59.5 และหลังประธาน จำนวน 42 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 22.7 ตามลำดับ บทขยายแสดงเวลาจะไม่ปรากฏหลังกรรมและท้ายประโยค ส่วนประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาปรากฏ 1 ตำแหน่งในประโยคภาษาไทย ส่วนใหญ่จะปรากฏหน้าประธาน จำนวน 82 ประโยคคิดเป็นร้อยละ 38.5 และ ท้ายประโยค จำนวน 72 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 33.8 บทขยายแสดงเวลาจะไม่ปรากฏหน้ากรรม บทขยายแสดงเวลาระหว่างภาษาจีนและภาษาไทยมีตำแหน่งหน้าประธาน หลังประธาน หน้ากริยาและหลังกริยาเหมือนกันแต่ทำหน้าที่ต่างกัน

2. ประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาปรากฏ 2 ตำแหน่ง ในประโยคภาษาจีนและภาษาไทย

จากการศึกษาพบว่าประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาปรากฏ 2 ตำแหน่งในประโยคภาษาจีน ส่วนใหญ่จะปรากฏหน้าประธานและหน้ากริยา จำนวน 10 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 35.7 กับหลังประธาน และหน้ากริยาจำนวน 7 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 25 ตามลำดับ จะไม่มีตำแหน่งปรากฏที่หน้ากริยา และหลังกรรม รวมถึงจะไม่ปรากฏหน้ากริยา และหลังกริยา กับหน้าประธาน และท้ายประโยค ส่วนประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาปรากฏ 2 ตำแหน่งในประโยคภาษาไทย ส่วนใหญ่จะปรากฏที่หน้ากริยา และหลังกรรม จำนวน 9 ประโยคคิดเป็นร้อยละ 37.5 กับหน้าประธานและท้ายประโยคจำนวน 9 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 37.5 และจะไม่มีตำแหน่งที่ปรากฏหลังประธาน และหน้ากริยา รวมถึงจะไม่ปรากฏหน้าประธานและหน้ากริยา หน้าประธานและหลังประธาน หลังประธานและหน้ากรรม หลังประธาน และหลังกริยา ประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาปรากฏ 2 ตำแหน่งในประโยคภาษาจีนและภาษาไทยมีตำแหน่งหน้าประธานและหลังกริยา หน้าประธาน 2 ที่เหมือนกัน แต่ทำหน้าที่แตกต่างกัน ถ้ามีคำนามหรือนามวลีบอกเวลา และคำวิเศษณ์บอกเวลาปรากฏในประโยคเดียวกัน ในประโยคภาษาจีนคำนามวลีบอกเวลา จะปรากฏข้างหน้าคำวิเศษณ์บอกเวลาเสมอ และปรากฏในตำแหน่งหน้าหน่วยหลักด้วยกัน ในประโยคภาษาไทยคำนามวลีบอกเวลาจำปรากฏข้างหน้าคำวิเศษณ์บอกเวลาเหมือนกัน ต่างกันแต่ภาษาไทยมี 2 ตำแหน่ง 1) คำนามหรือนามวลีบอกเวลา และคำวิเศษณ์บอกเวลา ปรากฏที่หน้าหน่วย

หลัก 2) คำนามหรือนามวลีบอกเวลาปรากฏที่หน้าหน่วยหลัก และคำวิเศษณ์บอกเวลาปรากฏที่หลังหน่วยหลัก

3. ประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาปรากฏ 1 ตำแหน่ง ในประโยคภาษาจีนและภาษาไทย

จากการศึกษาพบว่าประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาปรากฏ 1 ตำแหน่งในประโยคภาษาจีนส่วนใหญ่ปรากฏหน้าคำกริยา จำนวน 42 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 44.2 และหน้าประธานจำนวน 33 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 34.7 ไม่มีตำแหน่งที่ปรากฏหลังประธาน และหลังกรรม ส่วนท้ายประโยคก็ไม่มีปรากฏเช่นกัน ส่วนประโยคที่มีบทขยายแสดงสถานที่ 1 ตำแหน่งในประโยคภาษาไทยส่วนใหญ่จะปรากฏท้ายประโยคจำนวน 43 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 47.2 และหลังคำกริยาจำนวน 25 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 27.5 ไม่พบตำแหน่งที่ปรากฏหน้าคำกริยาและหน้ากรรม ทั้งประโยคภาษาไทยและประโยคภาษาจีน ประโยคที่มีบทขยายแสดงสถานที่ที่ปรากฏ 1 ตำแหน่งนั้น จะมียู่ในตำแหน่งหน้าประธานและหลังกริยาเหมือนกันแต่ทำหน้าที่ต่างกัน

4. ประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ โดย แสดงบทขยายแสดงเวลาก่อนบทขยายแสดงสถานที่ ในประโยคภาษาจีนและภาษาไทย

ประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ โดยแสดงบทขยายแสดงเวลาก่อนบทขยายแสดงสถานที่ในประโยคภาษาจีนส่วนใหญ่ปรากฏหน้าประธานและหน้ากริยา จำนวน 48 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 68.6 ไม่มีตำแหน่งปรากฏที่หน้าประธานและท้ายประโยค ไม่ปรากฏหน้าประธานและหลังกริยา ไม่

ปรากฏหน้าประธานและหลังประธาน ส่วนประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ โดยแสดงบทขยายแสดงเวลาก่อนบทขยายแสดงสถานที่ในประโยคภาษาไทยส่วนใหญ่ปรากฏหน้าประธานและท้ายประโยค จำนวน 31 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 57.4 ส่วนหน้าประธานและหลังคำกริยาจำนวน 20 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 37 ไม่พบปรากฏในตำแหน่งหน้าประธานและหน้ากริยา ไม่พบปรากฏหลังประธานและหน้ากริยา ไม่พบปรากฏหน้าคำกริยาทั้งสอง ไม่พบปรากฏหน้าประธานและหน้ากรรมประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ โดยแสดงบทขยายแสดงเวลาก่อนบทขยายแสดงสถานที่ในประโยคภาษาจีนและภาษาไทยมีตำแหน่งหน้าประธานทั้งสองเหมือนกัน แต่ทำหน้าที่ต่างกัน ในประโยคภาษาจีนบทขยายแสดงสถานที่มักจะพบว่าปรากฏหน้าหน่วยหลักและบทขยาย ส่วนบทขยายแสดงเวลามักจะพบว่าปรากฏหน้าบทขยายแสดงสถานที่ สำหรับในประโยคภาษาไทยนั้น บทขยายแสดงเวลาและบทขยายแสดงสถานที่จะปรากฏได้ทั้งสองตำแหน่ง 1)บทขยายแสดงเวลาและบทขยายแสดงสถานที่จะปรากฏหน้าหน่วยหลัก 2)บทขยายแสดงเวลาจะปรากฏหน้าหน่วยหลัก และบทขยายแสดงสถานที่จะปรากฏหลังหน่วยหลัก

5. ประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ โดยแสดงบทขยายแสดงสถานที่ก่อนบทขยายแสดงเวลาในประโยคภาษาจีนและภาษาไทย

ประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ โดยแสดงบทขยายแสดงสถานที่ก่อนบทขยายแสดงเวลาในประโยคภาษาจีนส่วนใหญ่จะพบว่าปรากฏหน้ากริยาและหลังกริยา จำนวน 8 ประโยค คิดเป็นร้อยละ

61.5 ไม่พบว่ามีตำแหน่งที่เกิดขึ้นหลังประธานและหน้ากริยา ไม่พบปรากฏหลังประธานและท้ายประโยค ไม่พบปรากฏหน้าประธานและท้ายประโยค ไม่พบปรากฏหลังกริยาและท้ายประโยค ไม่พบปรากฏท้ายประโยคทั้งสอง ประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ โดยแสดงบทขยายแสดงสถานที่ก่อนบทขยายแสดงเวลาในประโยคภาษาไทยส่วนใหญ่พบปรากฏหลังกริยาและท้ายประโยคจำนวน 30 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 68.2 ไม่พบว่ามีปรากฏหน้าประธานและหน้ากริยา ไม่พบปรากฏหน้ากริยาและหลังกริยา ไม่พบปรากฏหน้ากริยาและหน้ากรรม ไม่พบปรากฏหน้าประธานทั้งสองและหน้ากรรมทั้งสอง

สรุปผลการศึกษาวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความแตกต่างของบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ของประโยคภาษาจีนกับภาษาไทยเพื่อใช้สอนภาษาจีนให้คนไทย เพื่อการสอนภาษาจีนสำหรับนักศึกษาชาวไทยที่เรียนภาษาจีน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ของภาษาจีนกับภาษาไทย รวมถึงเสนอแนะแนวการสอนบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ของภาษาจีน โดยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากตำราเรียนภาษาจีน 2 ชุด และตำราเรียนภาษาไทย 2 ชุด ได้ประโยคที่ต้องการจำนวน 826 ประโยค

หลังจากวิเคราะห์ข้อสรุปเป็นผลการวิจัยจึงสรุปได้ 5 ข้อดังนี้

1. ประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาปรากฏ 1 ตำแหน่งในประโยคภาษาจีนและภาษาไทย

จากการศึกษาพบว่าประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาปรากฏ 1 ตำแหน่งในประโยคภาษาจีนส่วนใหญ่จะปรากฏหน้าประธานจำนวน 110 ประโยค และหลังประธาน จำนวน 42 ประโยค ไม่พบว่ามีบทขยายแสดงเวลาปรากฏหลังกรรมและท้ายประโยค ส่วนประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาปรากฏ 1 ตำแหน่งในประโยคภาษาไทย ส่วนใหญ่จะปรากฏหน้าประธานจำนวน 82 ประโยค และท้ายประโยค จำนวน 72 ประโยค พบว่าบทขยายแสดงเวลาจะไม่ปรากฏหน้ากรรม บทขยายแสดงเวลาระหว่างภาษาจีนและภาษาไทยมีตำแหน่งหน้าประธานหลังประธานหน้ากริยาและหลังกริยาเหมือนกันแต่ทำหน้าที่ต่างกัน

2. ประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาปรากฏ 2 ตำแหน่งในประโยคภาษาจีนและภาษาไทย

จากการศึกษาพบว่าประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาปรากฏ 2 ตำแหน่งในประโยคภาษาจีน ส่วนใหญ่จะปรากฏหน้าประธานและหน้ากริยา จำนวน 10 ประโยค และพบปรากฏหลังประธาน และหน้ากริยาจำนวน 7 ประโยค จะไม่พบว่ามีความปรากฏที่หน้ากริยา และหลังกรรม รวมถึงจะไม่ปรากฏหน้ากริยา และหลังกริยา กับหน้าประธาน และท้ายประโยค ส่วนประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาปรากฏ 2 ตำแหน่งในประโยคภาษาไทย ส่วนใหญ่จะปรากฏที่หน้ากริยาและหลังกรรม จำนวน 9 ประโยค และปรากฏหน้าประธานและท้ายประโยคจำนวน 9 ประโยค โดยจะไม่พบว่ามีความปรากฏหลังประธาน และหน้ากริยา รวมถึงจะไม่ปรากฏหน้าประธานและหน้ากริยา หน้าประธานและหลังประธาน หลังประธานและหน้ากรรม หลังประธานและหลังกริยา ประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาปรากฏ

2 ตำแหน่งในประโยคภาษาจีนและภาษาไทยมีตำแหน่งหน้าประธานและหลังกริยา หน้าประธาน 2 ที่เหมือนกัน แต่ทำหน้าที่แตกต่างกัน ถ้ามีคำนามหรือนามวลีบอกเวลา และคำวิเศษณ์บอกเวลาปรากฏในประโยคเดียวกัน ในประโยคภาษาจีนคำนามวลีบอกเวลา จะปรากฏข้างหน้าคำวิเศษณ์บอกเวลาเสมอ และปรากฏในตำแหน่งหน้าหน่วยหลักด้วยกัน ในประโยคภาษาไทยคำนามวลีบอกเวลาจำปรากฏข้างหน้าคำวิเศษณ์บอกเวลาเหมือนกัน ต่างกันแต่ภาษาไทยมี 2 ตำแหน่ง 1) คำนามหรือนามวลีบอกเวลา และคำวิเศษณ์บอกเวลา ปรากฏที่หน้าหน่วยหลัก 2) คำนามหรือนามวลีบอกเวลาปรากฏที่หน้าหน่วยหลัก และคำวิเศษณ์บอกเวลาปรากฏที่หลังหน่วยหลัก สรุปได้ว่าทำหน้าที่ไม่เหมือนกันและปรากฏในตำแหน่งต่างกัน

3. ประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาปรากฏ 1 ตำแหน่งในประโยคภาษาจีนและภาษาไทย

จากการศึกษาพบว่าประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาปรากฏ 1 ตำแหน่งในประโยคภาษาจีนส่วนใหญ่ปรากฏหน้าคำกริยา จำนวน 42 ประโยค ปรากฏหน้าประธานจำนวน 33 ประโยค โดยไม่พบว่ามีความปรากฏที่ปรากฏหลังประธานและหลังกรรม ส่วนที่อ่านประโยคก็ไม่มีปรากฏเช่นกัน ส่วนประโยคที่มีบทขยายแสดงสถานที่ 1 ตำแหน่งในประโยคภาษาไทย ส่วนใหญ่จะปรากฏท้ายประโยคจำนวน 43 ประโยค และปรากฏหลังคำกริยาจำนวน 25 ประโยค ไม่พบตำแหน่งที่ปรากฏหน้าคำกริยาและหน้ากรรม ทั้งประโยคภาษาไทยและประโยคภาษาจีนประโยคที่มีบทขยายแสดงสถานที่ที่ปรากฏ 1 ตำแหน่งนั้น จะมี

อยู่ในตำแหน่งหน้าประธานและหลังกรียาเหมือนกัน แต่ทำหน้าที่ต่างกัน

4. ประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ โดยแสดงบทขยายแสดงเวลาก่อนบทขยายแสดงสถานที่ ในประโยคภาษาจีนและภาษาไทย

ประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ โดยแสดงบทขยายแสดงเวลาก่อนบทขยายแสดงสถานที่ ในประโยคภาษาจีนส่วนใหญ่ปรากฏหน้าประธาน และหน้ากรียา จำนวน 48 ประโยค ไม่พบว่ามีตำแหน่งปรากฏที่หน้าประธานและท้ายประโยค ไม่พบปรากฏหน้าประธานและหลังกรียา ไม่พบปรากฏหน้าประธานและหลังประธาน ส่วนประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ โดยแสดงบทขยายแสดงเวลาก่อนบทขยายแสดงสถานที่ในประโยคภาษาไทยส่วนใหญ่ปรากฏหน้าประธานและท้ายประโยค จำนวน 31 ประโยค และพบปรากฏหน้าประธานและหลังคำกรียาจำนวน 20 ประโยค ไม่พบปรากฏในตำแหน่งหน้าประธานและหน้ากรียา ไม่พบปรากฏหลังประธานและหน้ากรียา ไม่พบปรากฏหน้าคำกรียาทั้งสอง ไม่พบปรากฏหน้าประธานและหน้ากรรม ประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ โดยแสดงบทขยายแสดงเวลาก่อนบทขยายแสดงสถานที่ในประโยคภาษาจีนและภาษาไทยมีตำแหน่งหน้าประธานทั้งสองเหมือนกัน แต่ทำหน้าที่ต่างกัน ในประโยคภาษาจีนบทขยายแสดงสถานที่ มักจะพบว่าปรากฏหน้าหน่วยหลักและบทขยาย ส่วนบทขยายแสดงเวลามักจะพบว่าปรากฏหน้าบทขยายแสดงสถานที่ สำหรับในประโยคภาษาไทยนั้น บทขยายแสดงเวลาและบทขยายแสดงสถานที่ จะปรากฏได้ทั้งสองตำแหน่ง 1)บทขยายแสดงเวลา

และบทขยายแสดงสถานที่ จะปรากฏหน้าหน่วยหลัก 2)บทขยายแสดงเวลาจะปรากฏหน้าหน่วยหลัก และบทขยายแสดงสถานที่ จะปรากฏ หลังหน่วยหลัก

5. ประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ โดยแสดงบทขยายแสดงสถานที่ก่อนบทขยายแสดงเวลา ในประโยคภาษาจีนและภาษาไทย

ประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ โดยแสดงบทขยายแสดงสถานที่ก่อนบทขยายแสดงเวลา ในประโยคภาษาจีนส่วนใหญ่จะพบว่าปรากฏหน้ากรียาและหลังกรียา จำนวน 8 ประโยค ไม่พบว่ามีตำแหน่งที่ปรากฏหลังประธานและหน้ากรียา ไม่พบปรากฏหลังประธานและท้ายประโยค ไม่พบปรากฏหน้าประธานและท้ายประโยค ไม่พบปรากฏหลังกรียาและท้ายประโยค ไม่พบปรากฏท้ายประโยคทั้งสอง ประโยคที่มีบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ โดยแสดงบทขยายแสดงสถานที่ก่อนบทขยายแสดงเวลา ในประโยคภาษาไทยส่วนใหญ่พบปรากฏหลังกรียาและท้ายประโยค จำนวน 30 ประโยค ไม่พบว่ามีตำแหน่งหน้าประธานและหน้ากรียา ไม่พบปรากฏหน้ากรียาและหลังกรียา ไม่พบปรากฏหน้ากรียาและหน้ากรรม ไม่พบปรากฏหน้าประธานทั้งสอง และหน้ากรรมทั้งสอง

อภิปรายผลการศึกษา

ผลการศึกษาความแตกต่างของบทขยายแสดงเวลาและสถานที่ของประโยคภาษาจีนกับภาษาไทยเพื่อใช้สอนภาษาจีนให้คนไทยมีข้อค้นพบที่สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้ ภาษาจีนและภาษาไทยเป็นภาษาที่อยู่ในตระกูลภาษาจีนทิเบต (Sino-Tibetan) ซึ่งไม่มีกาลลักษณะ

เปลี่ยนแปลงทางด้าน ไวยากรณ์ของประโยคมากนัก โดยมีตำแหน่งหลักที่เหมือนกันคือ S-V-O ใช้การเรียงคำและคำไม่แท้เป็นเครื่องมือสำคัญทางไวยากรณ์มาแสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำกับคำ ดังนั้น ตำแหน่งที่บทยขยายแสดงเวลาและสถานที่ระหว่างประโยคภาษาจีนและภาษาไทยจึงมีบางตำแหน่งเหมือนกัน และทั้งสองภาษามีกฎเกณฑ์สมบูรณ์ในหลักภาษาของตนเอง จึงทำให้ตำแหน่งที่บทยขยายแสดงเวลาและสถานที่ระหว่างภาษาจีนกับภาษาไทยแตกต่างกัน

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นชัดเจนว่า บทยขยายแสดงเวลาและสถานที่ระหว่างภาษาจีนกับภาษาไทยมีตำแหน่งหน้าที่ที่ต่างกัน ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่ยากสำหรับนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาจีนเป็นภาษาที่สองจะสับสน เพราะทั้งสองภาษามีกฎเกณฑ์เฉพาะของตนเอง โดยโครงสร้างของประโยคภาษาจีนและภาษาไทยจะมีสิ่งที่แตกต่างกัน นักศึกษาชาวไทยที่มีพื้นฐานบ้างแล้วยังขาดความรู้ด้าน โครงสร้างทางไวยากรณ์จีน ซึ่งจะทำให้นักศึกษาเกิดความสับสน จึงเกิดข้อผิดพลาดทางด้าน โครงสร้างทางไวยากรณ์วิธีที่แก้ปัญหานี้ก็คือนักศึกษาเรียนรู้การแยกส่วนประกอบที่เหมือนกันและแตกต่างกันจากบทยขยายแสดงเวลาและสถานที่จนเข้าใจจากผลการวิจัยดังกล่าว อาจเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับผู้สอนโดยการศึกษาจากผลงานวิจัยนี้เพื่อเป็นแนวทางในการสอนต่อไป

3. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ ด้วยความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยธนบุรีที่ได้รับความร่วมมือใน

การตอบแบบสำรวจอย่างดียิ่ง รวมถึงผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือซึ่งผู้วิจัยต้องขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ และท้ายสุดนี้ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยธนบุรีที่ช่วยให้ทุนสนับสนุนในการทำวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- [1] กรเพชร เพชรรุ่ง. (ม.ป.ป.). การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาวิชาเอกภาษาไทยมหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศปักกิ่ง . [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา www.baidu.co.th (20 มกราคม 2559).
- [2] ก่อศักดิ์ ธรรมเจริญกิจ. (2545). หลักการแปลไทย-จีน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [3] โกสุม วรรณดิลก. (2555). เปรียบเทียบและวิเคราะห์ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางเขน
- [4] คณะกรรมการกลุ่มผลิต. (2554). เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย . กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- [5] จรรย์วิไล จริญญาโรจน์. (2554). ภาษาศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- [6] จุไรรัตน์ ลักษณ์ศิริ และคณะ. (2548). ภาษากับการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คณะอักษรศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร
- [7] แพรวา เพชรเจิดชู. (2552). ข้อผิดพลาดในการเรียงประโยคของชาวไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

- [8] ชิดา โมสิกรัตน์ และคณะ. (2553). ประมวล
สาระชุดวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. นนทบุรี
: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- [9] ศรีวิไล พลมณี. (2548). พื้นฐานการสอน
ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ
: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- [10] อรุณี วิริยะจิตรา. (2532). การเรียนการสอน
ภาษาเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
อักษรเจริญทัศน์
- [15] 任景文(ren jing wen). (2015). ไวยากรณ์
ภาษาจีน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อัมรินทร์
- [16] 裴晓瑞(pei xiao rui). (2001). 台语语法新
编. ปักกิ่ง : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยปักกิ่ง
- [17] 马真(ma zhen). (2006). 简明实用汉语语法
. ปักกิ่ง : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยปักกิ่ง
- [18] 房玉清(fang yu qing). (2008 实用汉语语法
. ปักกิ่ง : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยภาษาและ
วัฒนธรรมปักกิ่ง
- [19] 何福祥(he fu xiang). (2015). การศึกษา
เปรียบเทียบบทขนานนามของภาษาจีนและ
ภาษาไทย. ปักกิ่ง : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยภาษา
และวัฒนธรรมปักกิ่ง

การศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ

TOURISTS SATISFACTION ON BAN'NAMPUENG FLOATING MARKET SAMUTPRAKARN PROVINCE

ลัดดาวัลย์ วิเศษชัย ดร.ณัฐกาญจน์ สุวรรณธรรมา ดร.ศศิธร วัฒนพันธ์³

^{1,2,3} คณะบริหารธุรกิจ/หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ, hi_iamooa@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริโภคทั้งเพศชายและหญิงที่มีต่อตลาดน้ำบางน้ำผึ้งจังหวัดสมุทรปราการ จำนวนทั้งสิ้น 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่น 0.712 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t - test ค่า F - test และทดสอบค่าความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของ Scheffe และวิธีของ Tamhane's T2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความพึงพอใจต่อตลาดน้ำบางน้ำผึ้งโดยรวมอยู่ในระดับมาก

Abstract

The objectives of this research were 1) to study tourists' satisfaction on Tourists' satisfaction on Bangnampueng Floating Market, Samutprakarn Province and 2) to study the comparison of tourists' satisfaction on Tourists' satisfaction on Bangnampueng Floating Market, Samutprakarn Province. This research was divided from individual factors and it was a quantitative research.

The exampling groups were 400 people from males and females. The tool of the research was a 5 scales questionnaires and it had a validity of 0.712. It was used a computer program of SPSS to analyze the data and using the frequency, percentage, standard deviation, t-test, f-test then comparing in pairs by using the method of Scheffe and Tamhane's T2.

The results found that: The answerers were mostly females aged between 25-34 years old, holding a bachelor's degree, working in companies with salary around 10,001-15,000 baht. The result showed that they had the satisfaction to the market at the level of high.

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยวของโลกในปัจจุบันเติบโตอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง มีการพัฒนาและจัดการอย่างมีระบบจนกลายเป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่ใหญ่ที่สุดนอกจากนี้การท่องเที่ยวยังเป็นอุตสาหกรรมที่ทำได้เป็นเงินตราต่างประเทศให้กับหลายประเทศก่อให้เกิดการลงทุนธุรกิจท่องเที่ยวเพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวสามารถช่วยสร้างอาชีพให้ประชาชนมีงานทำมีรายได้และรายได้ของนักท่องเที่ยวสำคัญต่อรายได้ของประเทศเป็นอย่างมาก การขยายตัวเพิ่มมากขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว ยิ่งจะทำให้การท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อประเทศเพิ่มขึ้นเป็นลำดับจึงให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการจัดการและพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวและเกิดความประทับใจซึ่งความโดดเด่นของการท่องเที่ยวในประเทศไทยนั้นเป็นที่ชื่นชมกันในเรื่องโดดเด่นระดับนานาชาติ ไม่ว่าจะเป็นความสวยงามของศิลป์ โบราณสถาน ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมแล้วสิ่งที่ประทับใจยังมีในเรื่องอาหารไทยและการบริการซึ่งทำให้มีรายได้เข้าประเทศอย่างต่อเนื่องในปัจจุบันธุรกิจการท่องเที่ยวมีบทบาทที่สำคัญในการพัฒนาประเทศและพัฒนาเศรษฐกิจการท่องเที่ยวที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างรายได้เข้าประเทศอย่างต่อเนื่องทำให้เกิดรายได้การลงทุนในธุรกิจด้านต่างๆ ทำให้เกิดการจ้างงาน และการกระจายรายได้ในภาคเศรษฐกิจทั้งนี้เนื่องจากรัฐบาลมีแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในการกระตุ้นการท่องเที่ยว จึงทำให้มีนักท่องเที่ยวทั้งประเทศ และจากภายนอกประเทศ เดินทางเข้ามาในประเทศไทยในประเทศไทยจึงได้มีการปรับรูปแบบการท่องเที่ยว และให้ความสำคัญต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวหลายรูปแบบ

โดยเฉพาะการท่องเที่ยวในรูปแบบตลาดน้ำ เนื่องจากตลาดน้ำเป็นการท่องเที่ยวที่แสดงถึงเอกลักษณ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาของท้องถิ่นในชุมชน ให้กับนักท่องเที่ยวที่ได้เดินทางท่องเที่ยวไปยังชุมชนนั้นๆ เนื่องจากกลุ่มคนในสังคมสมัยใหม่ให้ความสนใจและให้ความสำคัญกับทรัพยากรสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ตลาดน้ำบางน้ำผึ้งเป็นตลาดที่รู้จักของนักท่องเที่ยวโดยทั่วไป เนื่องจากอยู่ใกล้กรุงเทพมหานครและมีทิวทัศน์ทางธรรมชาติที่สวยงาม ประกอบไปด้วย พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติของสมัยโบราณ และชมวัดวาอาราม และยังเหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีเวลาน้อย มาท่องเที่ยวในวันหยุดสุดสัปดาห์ ซึ่งจะมีนักท่องเที่ยวเป็นคนไทยต่างถิ่นหรือนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ เช่น นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น อังกฤษ มาเลเซีย เป็นต้น มาชื่นชมธรรมชาติริมน้ำและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนชาวตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง รวมถึงลักษณะการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ และวัฒนธรรมที่เป็นที่ยอมรับว่าเป็นหน้าที่ของคนในสังคมนั้นๆ ซึ่งจะมองเห็น ได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 2550:4 (อ้างถึงใน ริษา นิลแสง 2553:1)

ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง เป็นตลาดน้ำใกล้กรุงเทพมหานคร เป็นการร่วมมือกันระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้งและชาวบ้านในชุมชนพร้อมใจสร้างตลาดน้ำบางน้ำผึ้งแห่งนี้ขึ้นมา เพื่อเป็นศูนย์จำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรในภาวะผลผลิตล้นตลาด ซึ่งตลาดน้ำบางน้ำผึ้งแห่งนี้สามารถสร้างงานสร้างรายได้ให้กับชุมชนได้เป็นอย่างดี

ดังนั้น ผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษาเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อยังคงรักษามรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่นและคุณค่าของตลาดน้ำเพื่อทำการ

พัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน นำ
ข้อผิดพลาดหรือสิ่งที่นักท่องเที่ยวไม่พึงพอใจหรือความ
คาดหวังจากที่มีอยู่มาพิจารณาการท่องเที่ยวตลาดน้ำบาง
น้ำผึ้งให้ดียิ่งขึ้นและตอบสนองความพึงพอใจของ
นักท่องเที่ยว อันจะนำไปสู่การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มี
ต่อตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงตลาดน้ำบาง
น้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ
3. เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาแนวทางการ
พัฒนาการท่องเที่ยวของตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง จังหวัด
สมุทรปราการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

นักท่องเที่ยว หมายถึง บุคคลเดินทางมาเที่ยวที่
ตลาดน้ำบางน้ำผึ้งเป็นครั้งคราว เพื่อความเพลิดเพลิน
การพักผ่อนหย่อนใจหรือเพื่อวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็
ตามที่มี旨เพื่อการประกอบอาชีพหรือหารายได้และ
ไม่ใช่คนท้องถิ่นที่มีภูมิลำเนาอยู่ในบริเวณตลาดน้ำตั้ง
ชั้น ซึ่งเป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจและเป็นการ
เดินทางชั่วคราว

ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยว
เพื่อซื้อและขายสินค้า ตั้งอยู่บริเวณแม่น้ำเจ้าพระยา
อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งมีลักษณะ
กิจกรรมผสมผสานระหว่างชีวิตริมน้ำกับธรรมชาติมี
เฉพาะวันเสาร์ – อาทิตย์ เวลาประมาณ 08:00 – 15:00
น. มีการจำหน่ายพันธุ์ไม้ ผักสด ผลไม้ ปลา และอาหาร
พื้นบ้าน ต่าง ๆ เหมือนตลาดสดทั่วไป นอกจากนี้ยัง
สินค้าOTOP ที่สร้างสรรค์จากคนในชุมชนบางน้ำผึ้ง
และตำบลใกล้เคียง

พฤติกรรมมารเที่ยวตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง

หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มา
เที่ยว รูปแบบการท่องเที่ยว การซื้อสินค้าหนึ่งตำบล
หนึ่งผลิตภัณฑ์ และหมายรวมถึงพฤติกรรมที่
เกี่ยวข้องกับการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว
ที่มีต่อตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง

ประชาชน และทะเบียนทั่วไปของเขตลาดกระบัง
จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของ
นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง
จังหวัดสมุทรปราการว่าเป็นไปตามที่นักท่องเที่ยว
คาดหวังในเรื่อง ความสะดวกสบาย รสชาติอาหาร
ราคา บรรยากาศและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้รับการมา
เที่ยวตลาดน้ำบางน้ำผึ้งในครั้งนี้

ด้านผลิตภัณฑ์ หมายถึง ผลิตภัณฑ์ สินค้า สิ่ง
เสนอขายเพื่อสนองความต้องการและความจำเป็นของ
ลูกค้าให้เกิดความพึงพอใจ เช่น สินค้าทุกชิ้นมีคุณภาพ
และเป็นมาตรฐานเดียวกัน มีหลากหลายประเภทให้
เลือก มีจำนวนเพียงพอกับความต้องการ

ด้านราคา หมายถึง หมายถึง มูลค่าของ
ผลิตภัณฑ์ที่เป็นตัวเงิน เช่น มีระยะเวลาในการให้
เครดิตของการชำระค่าสินค้าเหมาะสม และมีกรให้
ส่วนลดกรณีซื้อเป็นเงินสดราคาสินค้าคงที่ตลอด หาก
มีการเปลี่ยนแปลงราคาสินค้ามีการแจ้งล่วงหน้า การ
กำหนดราคาเป็นมาตรฐานและเหมาะสมกับคุณภาพ
ราคายืดหยุ่นตามปริมาณการสั่งซื้อ

ด้านการจัดจำหน่าย หมายถึง เส้นทางที่
ผลิตภัณฑ์ถูกเปลี่ยนไปยังตลาดในระบบช่องทางการ
จัดจำหน่ายเช่น การจัดวางและแสดงสินค้าช่วยให้
ตัดสินใจซื้อได้ง่ายขึ้น สถานที่ตั้งของบริษัทเดินทาง

สะดวก มีป้ายบอกชัดเจน บริเวณที่จอดรถสะดวก เพียงพอ และปลอดภัย

ด้านส่งเสริมการตลาด หมายถึงการส่งเสริมการตลาดในตัวผลิตภัณฑ์ การติดต่อสื่อสารเกี่ยวกับข้อมูลระหว่างผู้ขายและผู้ซื้อ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อแจ้งข่าวสารและจูงใจผู้บริโภค เช่น มีป้ายโฆษณา กลางแจ้งที่สามารถมองเห็นได้ชัด การโฆษณาผ่านทางสื่อประชาสัมพันธ์ การให้ส่วนลดพิเศษสำหรับลูกค้าประจำหรือลูกค้าที่สั่งจำนวนมากและมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมต่าง ๆ ของท้องถิ่น

ด้านบุคลากร หมายถึงด้านบุคคล หรือพนักงานขององค์กร ต้องมีความสามารถในการตอบสนองผู้บริโภค มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความกระตือรือร้น พนักงานขายมีความรู้เกี่ยวกับสินค้า เอาใจใส่ผู้บริโภคเป็นอย่างดีและมีความสามารถในการแก้ปัญหาต่างๆ เพื่อการสร้างความนิยมให้แก่องค์กร

ด้านลักษณะทางกายภาพ หมายถึง การสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพให้กับลูกค้า โดยพยายามสร้างคุณภาพโดยรวมเพื่อสร้างคุณค่าให้กับลูกค้าไม่ว่าจะเป็นด้านการแต่งกายสะอาดเรียบร้อย การจราจรต้องสุภาพอ่อนโยนมีการให้บริการที่รวดเร็วหรือผลประโยชน์อื่นๆที่ลูกค้าควรได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อตลาดน้ำบางฝ้าง จังหวัดสมุทรปราการ ปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบริเวณตลาดน้ำบางน้ำผึ้งให้ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

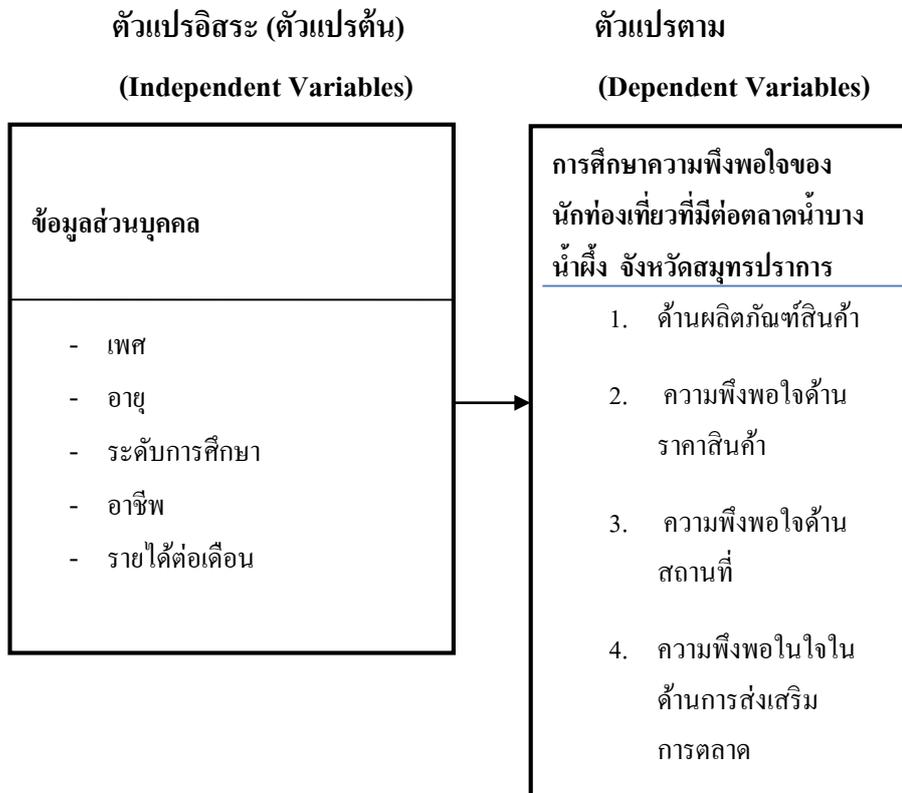
ด้านการกระบวนกร หมายถึงกระบวนการต่างๆในการจัดการด้านสินค้าและบริการเกี่ยวข้องกับระเบียบวิธีการและงานปฏิบัติที่ชัดเจนที่นำเสนอให้กับผู้บริโภคเพื่อมอบการให้บริการอย่างถูกต้องรวดเร็ว และทำให้ผู้บริโภคเกิดความประทับใจ

ตลาด หมายความว่ารวมถึงสถานที่ที่มนุษย์มาชุมนุมกันเพื่อค้าขาย ในทางเศรษฐศาสตร์ ตลาดหมายถึงการแลกเปลี่ยนซื้อขาย โดยไม่มีความหมายของสถานที่ทางกายภาพการค้าขายของไทยสมัยก่อนนั้น เน้นทางน้ำเป็นหลัก เพราะการคมนาคมทางน้ำเป็นการคมนาคมหลักของคนไทย ซึ่งอาจจะเห็นได้จากกรณีตลาดน้ำต่าง ๆ ในสมัยรัตนโกสินทร์เป็นการเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้ดำเนิน

กิจกรรมการแลกเปลี่ยน ซื้อขายสินค้าและบริการตามความถนัดของแต่ละครอบครัว เป็นแหล่งรายได้ที่สุจริตของแต่ละครอบครัว เกิดการหมุนเวียนเศรษฐกิจภายในชุมชนรวมถึงจากภายนอกเข้าสู่ชุมชนด้วย และยังก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีในระดับชุมชน รวมถึงการช่วยธำรงรักษาวัฒนธรรมประเพณีในชุมชน ในกรณีของชุมชนที่มีวัฒนธรรมความเป็นมา จากการที่กลุ่มคนในชุมชนมีการสร้างปฏิสัมพันธ์อันดีด้วยกันอยู่ชอยบัวฝั่งพัฒนา ตำบล บางกอบัว อำเภอ พระประแดง สมุทรปราการ 10130

2. ผลของการศึกษาจะสามารถเป็นข้อมูลพื้นฐานกำหนดนโยบายและแนวทางในการแก้ไขจัดการ
3. สามารถเป็นข้อมูลและแนวทางสำหรับการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับข้อมูลเชิง วิชาการสำหรับผู้สนใจ ศึกษาวิจัยในเชิงลึก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ทฤษฎีส่วนประสมการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ

ทฤษฎีส่วนประสมการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (marketing mix) หรือ 7P's ประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ ราคา สถานที่ การส่งเสริมการตลาด บุคคลหรือพนักงาน ลักษณะทางกายภาพ และกระบวนการให้บริการ

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากร (Population)

ในการศึกษาครั้งนี้ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ การศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวทั่วไปที่มีต่อตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งกรณีไม่ทราบประชากรที่แน่นอน

2. ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size)

เนื่องจากไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการประมาณค่าร้อยละ กรณีไม่ทราบประชากร โดยใช้สูตรของ W.G. Cochran 1977: 886 (อ้างถึงในองอาจนัยพัฒน์, 2548:125) ในการสำรวจได้เพิ่มจำนวนขนาดตัวอย่างเพื่อป้องกันการสูญหายและไม่ได้รับการตอบกลับของแบบสอบถามผู้วิจัยจึงเพิ่มกลุ่มตัวอย่างอีก 5% จากกลุ่มตัวอย่างเดิมในการเก็บรวบรวมข้อมูลจึงเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่าง เป็น 400 ตัวอย่าง

การศึกษาในครั้งนี้

ในการศึกษานี้มีแหล่งข้อมูลประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการแบบสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งระบุให้ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ตำราทางวิชาการ บทความและข้อเขียนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยที่สอดคล้องกับการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง สำหรับนำไปใช้วิเคราะห์เพื่อดูความคิดเห็นและเนื้อหาที่น่าสนใจ

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบไปด้วย 3 ส่วน ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษา เรื่องการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ โดยการสร้างแบบสอบถามนี้สร้างขึ้นเพื่อให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check list) จำนวน 5 ข้อ ได้แก่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check list) จำนวน 6 ข้อ ได้แก่

- ข้อที่ 1 เพศ
- ข้อที่ 2 อายุ
- ข้อที่ 3 ระดับการศึกษา
- ข้อที่ 4 ภูมิลำเนา

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ข้อที่ 5 อาชีพ

ข้อที่ 6 รายได้ต่อเดือน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง

จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 7 ด้าน ได้แก่

ด้านที่ 1. ด้านผลิตภัณฑ์

ด้านที่ 2. ด้านราคา

ด้านที่ 3. ด้านการจัดจำหน่าย

ด้านที่ 4. ด้านการส่งเสริมการตลาด

ด้านที่ 5. ด้านบุคลากร

ด้านที่ 6. ด้านลักษณะทางกายภาพ

ด้านที่ 7. ด้านกระบวนการ

ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) จำนวน 27 ข้อ โดยแบ่งคะแนนเป็น 5 ระดับคือมากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย, และ น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ความเห็นและข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวที่มีต่อปัจจัยด้านองค์ประกอบตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิดจำนวน 1 ข้อ เพื่อเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์วิจัยเพิ่มเติม

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลแบบสอบถามจากนักท่องเที่ยวที่มีต่อตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ ได้นำแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้การประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ซึ่งผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. นำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 ตัวอย่าง มาทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์
2. วิเคราะห์ข้อมูลด้านข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ความถี่และร้อยละ (Percentage)
3. เเคราะห์ข้อมูลความนักท่องเที่ยวที่มีต่อตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ย

(Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) และค่าพิสัย (Rang) โดยเกณฑ์ระดับความพึง

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง นักท่องเที่ยวที่มีต่อตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม 7 ด้าน ประกอบด้วย ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านสถานที่ ด้านส่งเสริมการตลาด ด้านบุคลากร ด้านลักษณะทางกายภาพและ ด้านกระบวนการ สามารถสรุปการอภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีของนักท่องเที่ยวที่มีต่อตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมอยู่ในระดับมากเนื่องจากนักท่องเที่ยวชอบกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง จัดให้เลือกหลากหลายไม่ว่าจะเป็นด้าน ประกอบด้วย ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านสถานที่ ด้านส่งเสริมการตลาด ด้านบุคลากร ด้านลักษณะทางกายภาพและ ด้านกระบวนการ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ระดับความพึงพอใจในการมาเที่ยวครั้งนี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรชยวรรณ สุขสมวัฒน์ (2553) กล่าวว่า แหล่งท่องเที่ยวที่ทำให้ให้นักท่องเที่ยวพึงพอใจต้องมีจุดขายและสิ่งดึงดูดใจ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมการแสดงที่เป็นเอกลักษณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก และอาหารที่สามารถสนองตอบพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิศ บุญระวีรัตน์ (2549) กล่าวว่า กิจกรรมต่าง ๆ ที่มีในสถานที่ท่องเที่ยวมีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

ด้านราคา พบว่า ราคาในการซื้อสินค้า อาหาร หรือทำกิจกรรมต่างในตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง โดยรวม นักท่องเที่ยวมีระดับความพึงพอใจในระดับมาก อาจเป็นเพราะกิจกรรมแต่ละกิจกรรมรวมถึงราคาของอาหารและเครื่องดื่ม และสินค้า OTOP มีราคาเหมาะสมไม่แพงมากจนเกินไปจึงทำให้นักท่องเที่ยวพอใจในการมาเที่ยวในครั้งนี้เป็นอย่างมาก เมื่อทำการเปรียบเทียบ

พอใจจะใช้สูตรคำนวณช่วงความกว้างของชั้น (องอาจ นัยวัฒน์, 2548 : 88)

ระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านราคา พบว่า นักท่องเที่ยวทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับการศึกษา ทุกอาชีพ และทุกรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความพึงพอใจในราคาสินค้า อาหาร และกิจกรรมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชมน แซ่จิว (2556) กล่าวว่า สถานที่ท่องเที่ยวที่มีความสวยงาม และความหลากหลายในกิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยวลูกค้าจะรู้สึกพึงพอใจและรู้สึกคุ้มค่ากับเงินที่ใช้จ่ายไป นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิวินีย์ วีระพันธุ์ (2553) ได้กล่าวว่า ราคาสินค้าที่ขายในแหล่งท่องเที่ยวนั้นมีผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวสถานที่ท่องเที่ยว เพราะหากสินค้าไม่เหมาะสมทำให้ลูกค้าไม่พึงพอใจและไม่กลับมาเที่ยวซ้ำ

ด้านสถานที่ พบว่า สถานที่สภาพแวดล้อมของตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง โดยรวม นักท่องเที่ยวมีระดับความพึงพอใจในระดับมาก อาจเพราะในการเดินทางในละแวกตลาดน้ำบางน้ำผึ้งนั้น การเดินทาง ไป-กลับมีความสะดวก รวมไปถึงการจัดสถานที่ค้าขายมีความเป็นระเบียบทำให้ดูปลอดภัย โปร่งสบายใจ เมื่อทำการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านสถานที่ พบว่า ระดับการศึกษา และอาชีพ ของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับความพึงพอใจในการมาเที่ยวครั้งนี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชมน แซ่จิว (2556) กล่าวว่า สถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงาม มีสิ่งดึงดูดใจในด้านวัฒนธรรม ประเพณี และประวัติศาสตร์ ทำให้นักท่องเที่ยวพึงพอใจอยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรชยวรรณ สุขสมวัฒน์ (2553) กล่าวว่า จุดดึงดูดที่ทำให้ให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาสถานที่ท่องเที่ยวเกิดความประทับใจ ได้แก่ ทรัพยากรทางธรรมชาติ (ทางน้ำ) กิจกรรมการแสดงที่

เป็นเอกลักษณ์ การบริการคุณภาพที่นื่อง และ การเดินทางที่สะดวกสบาย

ด้านส่งเสริมการตลาด พบว่า การส่งเสริมการตลาดให้บริการ โดยรวม นักท่องเที่ยวมีระดับความพึงพอใจในระดับมาก อาจเป็นเพราะตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง มีการส่งเสริมการตลาดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวโดยการลดราคาสินค้า OTOP ในช่วงจัดนิทรรศการต่างๆ อยู่เสมอ อีกทั้งยังหมั่นทำการโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางเว็บไซต์/รายการใน You Tube อื่นๆ อีกด้วย เมื่อทำการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านส่งเสริมการตลาด พบว่า อาชีพ ของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับความพึงพอใจในการมาเที่ยวครั้งนี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พวงพิศ บุญระรัตน์, (2549) กล่าวว่า แหล่งท่องเที่ยวมีการส่งเสริมการตลาดเพื่อให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยว โดยการประชาสัมพันธ์ผ่านทางทีวี และอินเทอร์เน็ต เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวเห็นโฆษณามากขึ้น และ พวงพิศ บุญระรัตน์ ยังกล่าวว่าการส่งเสริมการตลาดในเรื่อง กิจกรรมในการท่องเที่ยว และค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นรุธ พิณบุโสภณ (2553) กล่าวว่า สื่อมีผลกระทบต่อการเดินทางมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

ด้านบุคลากร พบว่า บุคลากรที่ให้บริการ โดยรวม นักท่องเที่ยวมีระดับความพึงพอใจในระดับมาก อาจเป็นเพราะ นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในแม่ค้าที่ค้าขายในตลาดน้ำบางน้ำผึ้งมีมนุษยสัมพันธ์ดี พูดจากไพเราะ ทำให้นักท่องเที่ยวอยากซื้อสินค้า อีกทั้งคนในชุมชนยังคอยให้ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว และมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยดูแลนักท่องเที่ยวอยู่ตลอดระหว่างท่องเที่ยว ณ ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง เมื่อทำการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อ

ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านบุคลากร พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับความพึงพอใจในการมาเที่ยวครั้งนี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พวงพิศ บุญระรัตน์, (2549) กล่าวว่า คุณภาพการบริการของแม่ค้าพ่อค้าส่งผลทำให้นักท่องเที่ยวพึงพอใจในการมาเที่ยว อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันวิสาข์พลอย อินสว่าง (2554) กล่าวว่า คนในชุมชนมีความเต็มใจทำจะให้การท่องเที่ยวเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิตเพราะพวกเขาเล็งเห็นว่าการท่องเที่ยวได้สร้างผลดีต่อวิถีชีวิตเขามาก

ด้านลักษณะทางกายภาพ พบว่า ลักษณะกายภาพของตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง โดยรวมนักท่องเที่ยวมีระดับความพึงพอใจในระดับมาก อาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในลักษณะในภาพรวมของตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง เช่น เรื่องการแต่งกายของแม่ค้าโดยรวมสะอาดเรียบร้อย การกำหนดเวลาท่องเที่ยวเพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว และความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยว ทำให้โดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อทำการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านลักษณะทางกายภาพ พบว่า อาชีพ ของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับความพึงพอใจในการมาเที่ยวครั้งนี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรชวรธรรม สุขสมวัฒน์ (2553) กล่าวว่า ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวมีความสำคัญต่งนั้น ลักษณะสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวจึงมีความสำคัญ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรมณ แซ่จิว (2556) ได้กล่าวว่า ความสะอาด และการจัดระเบียบพื้นที่ของสถานที่ท่องเที่ยวให้เป็นระเบียบ มีผลต่อด้านกระบวนการ พบว่า กระบวนการในการจัดการด้านสถานที่ท่องเที่ยวของตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง โดยรวมนักท่องเที่ยวมีระดับความพึงพอใจในระดับมาก อาจเป็นเพราะสถานที่ในตลาดน้ำ

บางน้ำผึ้งมีเพียงพอต่อการมาพักผ่อนของนักท่องเที่ยว
ในครั้งนี ทำให้นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวได้รับความ
ความสุขจากการดูแลสุขภาพและภูมิปัญญาของคน
ท้องถิ่น เมื่อทำการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของ
นักท่องเที่ยวที่มีต่อตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง จังหวัด
สมุทรปราการ ด้านกระบวนการ พบว่า นักท่องเที่ยวทุก
เพศ ทุกวัย ทุกระดับการศึกษา ทุกอาชีพ และทุกรายได้
เฉลี่ยต่อเดือน มีความพึงพอใจในกระบวนการในการ
จัดการด้านสถานที่ท่องเที่ยวของตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง ไม่
แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรชยวรรณ
สุขสมวัฒน์ (2553) กล่าวว่า การพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว
ให้มีความเพียงพอเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวนั้นส่งผลต่อ
ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว และเป็นจุดขายของ
สถานที่ท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังสอดคล้องกับ
งานวิจัยของ พัชรมณ แซ่จิว (2556) กล่าวว่า การจัด
สถานที่ท่องเที่ยวให้มีความสวยงามและมีความเพียง
ของสถานที่ทำให้นักท่องเที่ยวพึงพอใจและกลับมาใช้
บริการอีกครั้งความพึงพอใจเป็นอย่างมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาด้านผลิตภัณฑ์ พบว่ากิจกรรม
หลากหลายมีความพึงพอใจอยู่ในลำดับสุดท้าย ดังนั้น
ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง จึงควรเพิ่มกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการ
เข้ามาเที่ยวของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น เช่น การจัดกิจกรรม
อนุรักษ์วัฒนธรรมมอญ เนื่องจากคนในท้องถิ่นส่วน
ใหญ่มีเชื้อสายมอญอาจมีการจัดแต่งชุดประจำชาติมอญ
ในการขายของในตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง เพื่อเป็นจุดดึงดูด
นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยว เนื่องจากได้กินอาหารมอญ เห็น
วัฒนธรรมวิถีชีวิตของชาวบ้าน และยังเห็นการอนุรักษ์
การแต่งกายอีกด้วย

ด้านราคา พบว่า ราคาของกิจกรรมมีพึงพอใจ
อยู่ในลำดับสุดท้าย อาจเป็นเพราะบางกิจกรรมอาจจะ
แพงบ้าง ดังนั้นผู้ประกอบการที่ให้บริการกิจกรรมต่าง

ๆ จึงควรปรับราคาให้สมเหตุสมผล เพื่อความพึงพอใจ
ในการตัดสินใจมาซื้อ และการบอกต่อการมาเที่ยวใน
อนาคต

ด้านสถานที่ พบว่า สถานที่ในละแวกตลาดน้ำ
บางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ การเดินทางไป กลับมี
ความสะดวก มีพึงพอใจอยู่ในลำดับสุดท้าย ดังนั้นผู้ที่
มีส่วนเกี่ยวข้องควรทำการตรวจสอบรถสองแถวเล็กกว่ามี
รถเพียงพอแก่นักท่องเที่ยวที่ต้องการมาเที่ยวหรือไม่
และควรบริหารจัดการปัญหานี้เร่งด่วน

ด้านส่งเสริมการตลาด พบว่า การโฆษณา
ประชาสัมพันธ์ทางเว็บไซต์/รายการใน You Tube อื่นๆ
มีพึงพอใจอยู่ในลำดับสุดท้าย ดังนั้นจึงควรหา
บุคคลากรเพื่อประชาสัมพันธ์สื่อสิ่งนี้เพื่อให้กลุ่ม
นักท่องเที่ยวรู้จักตลาดน้ำบางน้ำผึ้งมากขึ้น

ด้านบุคลากร พบว่า เจ้าหน้าที่รักษาความ
ปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว มีพึงพอใจอยู่ในลำดับสุดท้าย
ดังนั้นเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยควรหมั่นตรวจตรา
เดินดู นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวตลาดน้ำบางน้ำผึ้งเพื่อจะได้
ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวได้ทันเมื่อนักท่องเที่ยวต้องการ

ด้านลักษณะทางกายภาพ พบว่า ความสวยงาม
ของสถานที่ท่องเที่ยว มีพึงพอใจอยู่ในลำดับสุดท้าย
ดังนั้นควรมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ของตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง
ให้ได้อยู่ตลอดเวลา เนื่องจากมีนักท่องเที่ยวต่อวันเข้ามา
เที่ยวเยอะจึงมีการทรุดโทรม จึงควรหมั่นดูแลให้ใหม่
เหมือนเดิมเพื่อคงความสวยงามไว้

ด้านกระบวนการ พบว่า สถานที่ของตลาดน้ำ
บางน้ำผึ้งมีเพียงพอต่อการพักผ่อนหย่อนใจของ
นักท่องเที่ยวอยู่แล้ว ดังนั้นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจึงควร
รักษามาตรฐานและจัดระเบียบร้านค้าต่าง ๆ ให้สวยงาม
เพื่อความเป็นระเบียบและดูสบายตา

บรรณานุกรม

- [1] กอบกาญจน์ ทรัพย์ทอง “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม การท่องเที่ยวตลาดน้ำอัมพวาจังหวัด สมุทรสงคราม” สารนิพนธ์สูตตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการ จัดการการตลาด, มหาวิทยาลัยสยาม, 2556 Factors Affecting Tourist Behavior at Amphawa Floating Market, SamutSongkhram Province
- [2] การ์นต์ พุกชยานิชย์ “ความหมายของผู้บริโภค” บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการ อุตสาหกรรมจากมหาวิทยาลัยสยาม, 2556.
- [3] ลิปป์ศิณี บารีย์ “พฤติกรรมผู้บริโภค บริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต” สาขาการวิชาการตลาด มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต 2555
- [4] ชนาทิป อ่อนหวาน “ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติที่ มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมกรรมการซื้อสินค้าที่มีลกาค คาร์บอนของผู้บริโภค ในเขตกรุงเทพมหานคร” สาขาวิชาการตลาดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แสดง 2553
- [5] นายณัทศ ลักขธรรม “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการ ตัดสินใจในการบริโภคคน น้ำอัดลมของผู้บริโภค ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่” มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- [6] พยอมธรรมบุตร “กองวิชาการและฝึกอบรมการ ท่องเที่ยวประเทศไทย. (ม.ป.ป.). อุตสาหกรรมกา ท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ” :กองวิชาการท่องเที่ยว กรม ท่องเที่ยว 2549
- [7] วรรณมา วงษ์วานิช ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2539
- [8] อุดม เขยกิจวงศ์ “ตลาดน้ำวิถีชีวิตของชุมชนที่อาศัยอยู่ริมแม่น้ำ กรุงเทพฯ” ภูมิปัญญาสร้างสรรค์ 2552
- [9] พยอมธรรมบุตร “เอกสารประกอบการเรียนการสอน เกี่ยวกับองค์ประกอบของการท่องเที่ยว” กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2549
- [10] พวงพิศ บุญระรัตน์ “ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในจังหวัด สมุทรสงคราม” Tourists satisfaction towards eco-tourism business in SamutSongkhram Province เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2549
- [11] พัชฌณ แซ่จิว พฤติกรรมและความพึงพอใจของ นักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวอำเภอหัว หิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2556
- [12] พรชัยวรรณ สุขสมวัฒน์ “แนวทางการพัฒนาการ จัดการทางการตลาดของวิสาหกิจชุมชนการ ท่องเที่ยว เขตภาคกลางพระนครศรีอยุธยาและ อ่างทอง” คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา 2553
- [13] งามอาจ นัยพัฒน์ “วิธีวิทยาวิจัยเชิงปริมาณและเชิง คุณภาพทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ” 2548
- [14] การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยข้อมูลพื้นฐาน องค์การส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง <http://www.cbti.org>

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์
บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร หมวดธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค

**The Study of Relationship between Financial Ratios and Stock Prices for
the Group of Industry Resources Companies in Energy and Utilities Sector
Listed on the Securities Exchange of Thailand**

วัฒนา เสรีคุณาคณ ¹, สุณา สุทธิเกียรติ ², อรสา อร่ามรัตน์ ³

¹คณะบัญชี, มหาวิทยาลัยธนบุรี, wattana.tru55@hotmail.com

²คณะบัญชี, มหาวิทยาลัยธนบุรี, sunamaria@hotmail.com

³คณะบัญชี, มหาวิทยาลัยธนบุรี, fbusosa@ku.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร หมวดธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค โดยเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากสรุปข้อมูลหลักทรัพย์ที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 28 บริษัท โดยการศึกษาครั้งนี้ใช้อัตราส่วนทางการเงิน 5 ประเภท ได้แก่ อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพของสินทรัพย์ อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร อัตราส่วนแสดงความสามารถในการชำระหนี้ และอัตราส่วนวัดมูลค่าตลาด ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ. 2553 ถึงไตรมาสที่ 4 ปี พ.ศ. 2557 และราคาหลักทรัพย์ถัวเฉลี่ยของไตรมาสที่ใช้ในการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน การศึกษานี้ใช้วิธีทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson Correlation ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ผลการศึกษารูปได้ว่า ราคาหลักทรัพย์ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร หมวดธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภคมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนทางการเงินทั้งหมด 7 อัตราส่วน ได้แก่ อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตราส่วนผลตอบแทนต่อทรัพย์สิน อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อหุ้น อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายชำระดอกเบี้ย และอัตราส่วนราคาตลาดต่อกำไรการจ่ายชำระดอกเบี้ย โดยอัตราส่วนความสามารถในการจ่ายชำระดอกเบี้ย มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงราคาตลาดหลักทรัพย์มากที่สุด จำนวนถึง 10 หลักทรัพย์ จากหลักทรัพย์ที่ทำการศึกษาทั้งหมด 28 หลักทรัพย์ ซึ่งมีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงราคาตลาดของหลักทรัพย์ แสดงให้เห็นว่าอัตราส่วนความสามารถในการจ่ายชำระดอกเบี้ย สามารถใช้เป็นตัวแปรที่สำคัญเพื่ออธิบายถึงแนวโน้มการเคลื่อนไหวของราคาตลาดของหลักทรัพย์ อย่างไรก็ตาม นักลงทุน

ควรวเคราะห์ปัจจัยอื่นๆ เช่น การวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจ การวิเคราะห์อุตสาหกรรม และการวิเคราะห์บริษัท รวมทั้งการวิเคราะห์เทคนิค ควบคู่กันไปเพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินใจลงทุนได้ดียิ่งขึ้น

คำสำคัญ : อัตราส่วนทางการเงิน, ราคาหลักทรัพย์

Abstract

This research aims to analyze how the financial ratios effects the stock prices in the group of industry resources companies in energy and public utilities sector listed on the Stock Exchange of Thailand. The secondary data collected from the summary of 28 companies' securities traded on the Stock Exchange of Thailand. The financial ratios used in this research can be divided into five categories: Liquidity Ratios, Asset Efficiency Ratios, Profitability Ratios, Leverage Ratios, and Market Value Ratios. The period of time of this study started from the first three months in 2010 to the fourth quarter in 2014. To analyze the relation between financial ratios and the stock prices, the researcher uses Pearson's Correlation Coefficient as a test of the significant level 0.05.

The results reveals that the stock prices of the group of industry resources companies listed on the Stock Exchange of Thailand relate to the financial ratios in seven categories which are Current Ratios, Return on Assets Ratios, Return on Equity Ratios, Earning per Share Ratios, Debt to Equity Ratios, Inversed Time-interest Earnings Ratios, and Price Earnings Ratios. The Inversed Time-interest Earnings Ratios relate to the changing of the stock prices the most which are 10 from 28 securities that the researcher investigates. This indicates that Inversed Time-interest Earnings Ratios can be used as a key variable to explain the trend of stock price movements. However, the investor should analyze other factors such as analyzing economic condition, the industry, other companies and various techniques in order to help the investor consider and decide to invest better.

Keywords : Financial Ratios, Stock Prices

1. ที่มาและความสำคัญ

คณะกรรมการนโยบายการเงิน ได้รายงาน ภาวะเศรษฐกิจไทยในปี 2557 ขยายตัวเพียงร้อยละ 0.7 จากปีก่อน เพราะมีข้อจำกัดด้านการเติบโต จากทั้งปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ โดยในช่วงครึ่งแรกของปีเศรษฐกิจไทยไม่ขยายตัว เนื่องจาก สถานการณ์ทางการเมืองส่งผลกระทบต่อการทำงานบางส่วน ของภาครัฐและความเชื่อมั่นของครัวเรือน ธุรกิจ รวมทั้งนักท่องเที่ยว ประกอบกับหนี้ครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูงทำให้ผู้บริโภคระมัดระวังในการใช้จ่าย และสถาบันการเงินระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อ นอกจากนี้การส่งออกสินค้ายังฟื้นตัวช้าตาม อุปสงค์

ต่างประเทศที่ขยายตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป รวมทั้งไทย มีข้อจำกัดด้านการผลิตสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีสูง ภายใต้สถานการณ์ดังกล่าวธุรกิจจึงชะลอการผลิตและการลงทุนใหม่ออกไป ในขณะที่เดียวกันอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานสูงขึ้นจากราคาอาหารที่เพิ่มขึ้นตามการปรับขึ้นราคาของก๊าซหุงต้มและราคาน้ำมัน ถึงแม้สำหรับฐานะการเงินของสถาบันการเงินและภาคธุรกิจยังเข้มแข็ง สินเชื่อภาคเอกชน ทั้งภาคครัวเรือนและธุรกิจชะลอตัวตามภาวะเศรษฐกิจและความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินหลังจากที่ขยายตัวในอัตราที่สูงต่อเนื่อง ดังนั้นทางด้าน คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) จึงมีมติปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบาย

ลงในเดือน มีนาคม 2557 จากร้อยละ 2.25 ต่อปีเหลือ ร้อยละ 2.00 ต่อปี เพื่อลดความเสี่ยงจากผลกระทบของ สถานการณ์ทางการเมือง และเพิ่มแรงสนับสนุนให้กับ เศรษฐกิจที่ต้องใช้เวลาในการฟื้นตัว เช่นเดียวกับ ในช่วงครึ่งหลังของปีที่ (กนง.) ประเมินว่านโยบาย การเงินที่ผ่อนปรนยังจำเป็นต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ ไทย โดยไม่ก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านเสถียรภาพการเงิน ซึ่งการประกาศลดดอกเบี้ยทั้งเงินฝากและเงินกู้ลง เพื่อ กระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศ ทำให้ดอกเบี้ยเงินฝาก ลดต่ำลงมาก การแสวงหาผลตอบแทนที่ดีกว่าการฝาก เงินจึงทำให้เกิดการเข้าไปลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทยมากขึ้น

การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แม้จะให้ ผลตอบแทนที่มากกว่าการฝากเงิน แต่ก็มีความผันผวน และความเสี่ยงสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักทรัพย์บาง กลุ่มที่มีลักษณะการเคลื่อนไหวของราคาขึ้นและลง อย่างรวดเร็ว ทำให้ผู้ลงทุนสามารถทำกำไรหรือขาดทุน อย่างมหาศาลได้ อีกทั้งบางหลักทรัพย์ยังเสี่ยงต่อการ ถูกเพิกถอนออกจากตลาดหลักทรัพย์จากพฤติกรรม การตกแต่งบัญชีเพื่อสร้างภาพลักษณ์ให้ดูดีในสายตาของผู้ ลงทุน เป็นต้น เพื่อหลีกเลี่ยงสภาวะเสี่ยงดังกล่าว นัก ลงทุนที่ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์จึงมักเลือกลงทุนใน บริษัทขนาดใหญ่ที่มั่นคงและมีความน่าเชื่อถือ ซึ่งจะ ช่วยลดความเสี่ยงจากการขาดทุนอันเนื่องมาจากความ ผันผวนของราคาหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ได้

การศึกษาครั้งนี้ได้นำอัตราส่วนทางการเงิน มาใช้เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเลือกศึกษาบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรม ทรัพยากร เนื่องจากเป็นกลุ่มบริษัทที่มีมูลค่าการซื้อขาย สูงสุดอันดับ 1 จาก 10 อันดับแรกของตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย ซึ่งมีสภาพคล่องสูง และมีการซื้อขาย

อย่างสม่ำเสมอ โดยข้อมูลผลการศึกษาที่ได้สามารถ นำไปใช้เพื่อประโยชน์ของผู้บริหารและนักลงทุนใน การพิจารณาประกอบการตัดสินใจ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์ของ อัตราส่วนทางการเงิน และการเปลี่ยนแปลงราคา หลักทรัพย์ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ เนื่องจากเป็น ปัจจัยที่อยู่ภายใต้การควบคุมและเกี่ยวเนื่องกับการ จัดการหรือการดำเนินงานของกิจการ เพื่อเป็นข้อมูล พื้นฐานประกอบการตัดสินใจของนักลงทุนในการ ลงทุนในหลักทรัพย์กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร หมวด พลังงานและสาธารณูปโภคได้อย่างถูกต้องมากยิ่งขึ้น อีกทั้งใช้เป็นแนวทางในการคาดคะเนทิศทางของราคา หลักทรัพย์สำหรับนักลงทุน เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง ประกอบการวิเคราะห์หลักทรัพย์ของแต่ละบริษัท ต่อไป

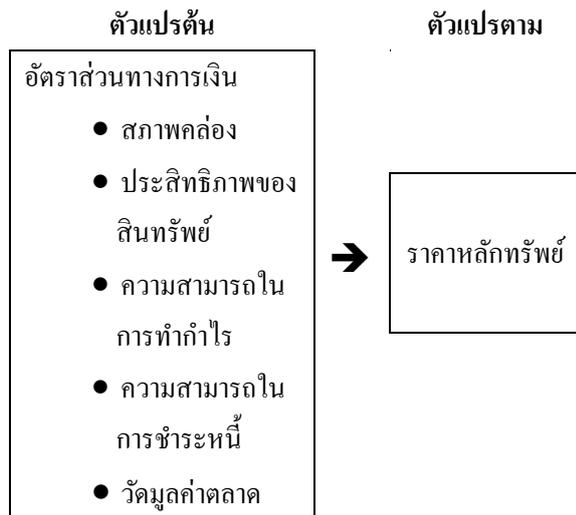
2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาอัตราส่วนทางการเงิน ที่มี ผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ บริษัทที่จดทะเบียนใน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรม ทรัพยากร หมวดธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ. 2553 ถึงไตรมาสที่ 4 ปี พ.ศ. 2557

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วน ทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ บริษัทที่จดทะเบียนใน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรม ทรัพยากร หมวดธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ. 2553 ถึงไตรมาสที่ 4 ปี พ.ศ. 2557

3. กรอบแนวความคิดในการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วางกรอบแนวความคิดในการศึกษาไว้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์

4. ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องที่นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้

4.1 การวิเคราะห์หลักทรัพย์

กระทำได้ 2 วิธี คือ 1) การวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐาน โดยใช้ปัจจัยพื้นฐานเป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการลงทุน คือการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจ ตลาดหลักทรัพย์ การเมือง วิเคราะห์อุตสาหกรรม และการวิเคราะห์บริษัท 2) การวิเคราะห์เทคนิค เป็นการวิเคราะห์การเคลื่อนไหวของราคาหลักทรัพย์ และปริมาณการหมุนเวียนของหุ้น เพื่อบ่งบอกถึงแนวโน้มหรือทิศทางที่ควรจะเป็นของราคาหุ้นในอนาคต

4.2 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

(Financial Ratio Analysis)

เป็นเครื่องมือที่ช่วยประเมินฐานะทางการเงินและความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจและสามารถนำมาใช้ในการเปรียบเทียบกับอัตราส่วนทางการเงินในกลุ่มอุตสาหกรรม ในช่วงเวลาเดียวกัน การศึกษาอัตราส่วนทางการเงินจะทำให้สามารถวิเคราะห์งบการเงิน ผลการดำเนินงาน และการเปลี่ยนแปลงฐานะทางการเงินของกิจการได้ดีโดยอัตราส่วน

4.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มลิวรรณ ปิ่นทรายมูล (2551) ศึกษาเรื่องอัตราส่วนทางการเงินที่สามารถอธิบายผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์: กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 32 หลักทรัพย์ ผลการศึกษาพบว่า อัตราส่วนมูลค่าตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้น อัตราส่วนกำไรต่อราคาตลาด อัตราส่วนผลตอบแทนต่อยอดขาย อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนความสามารถในการจ่ายชำระดอกเบี้ย สามารถอธิบายผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์ได้ โดยอัตราส่วนทางการเงินมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์

สุภาวະดี รอดอ่อน (2550) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างราคาตลาดหลักทรัพย์กับอัตราส่วนทางการเงินของอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยใช้อัตราส่วนทางการเงินรายไตรมาสทั้งหมด 6 ตัว ได้แก่ อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อหุ้น อัตราส่วนเงินปันผลต่อหุ้น อัตราส่วนมูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนราคาซื้อขายต่อมูลค่าตามบัญชี อัตราส่วนราคาซื้อขาย

ต่อกำไรสุทธิต่อหุ้น อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายชำระดอกเบี้ย และราคาตลาดหลักทรัพย์ พบว่า อัตราส่วนมูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น และอัตราส่วนราคาซื้อขายต่อมูลค่าตามบัญชี มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงราคาตลาดของหลักทรัพย์มากที่สุดถึง 9 หลักทรัพย์ ดังนั้น อัตราส่วนมูลค่าตามบัญชีหุ้นและอัตราส่วนราคาซื้อขายต่อมูลค่าตามบัญชี จึงสามารถบอกการเปลี่ยนแปลงราคาตลาดหลักทรัพย์กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมีได้

อรรถชัย เตชะสพน์ รัศมี (2548) ศึกษาอัตราส่วนทางการเงิน : ตัวชี้วัดกลุ่มอุตสาหกรรมกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน และกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ โดยวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน 3 อัตราส่วน คือ อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ผลการวิจัย พบว่าอัตราส่วนทางการเงินทั้งสามสามารถสะท้อนคุณลักษณะของแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมได้และสัมพันธ์กับลักษณะของแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม

5. ระเบียบวิธีการศึกษา

5.1 ประชากร

จากการวิจัยได้เลือกเอาเฉพาะบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อุตสาหกรรมทรัพยากร หมวดธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค เนื่องจากเป็นกลุ่มบริษัทที่มีมูลค่าการซื้อขายสูงสุดอันดับ 1 จาก 10 อันดับแรกของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และข้อมูลงบการเงินรายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ของปี พ.ศ. 2553 ถึง ไตรมาสที่ 4 ของปี พ.ศ. 2557 และราคาหลักทรัพย์ตัวเฉลี่ยไตรมาส จำนวน 28 บริษัท

5.2 เครื่องมือในการวิจัย

5.2.1 อัตราส่วนทางการเงินจำนวนทั้งหมด 11 อัตราส่วน อันประกอบด้วย อัตราส่วนเงินหมุนเวียน อัตราส่วนเงินหมุนเวียนเร็ว อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์ อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อทรัพย์สิน อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อหุ้น อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายชำระดอกเบี้ย อัตราส่วนราคาตลาดต่อกำไร อัตราส่วนมูลค่าตลาดต่อมูลค่าทางการบัญชีต่อหุ้น

5.2.2 ราคาหลักทรัพย์ รวบรวมข้อมูลจากสรุปข้อมูลหลักทรัพย์ของบริษัทที่ซื้อขายหลักทรัพย์รายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ. 2553 ถึงไตรมาสที่ 4 ปี พ.ศ. 2557 ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

5.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ที่รวบรวมจาก

5.3.1 สรุปข้อมูลหลักทรัพย์ของบริษัทที่ซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นข้อมูลรายงานทางการเงินรายไตรมาส ราคาหลักทรัพย์ และข้อมูลสารสนเทศอื่นๆ ของหลักทรัพย์ ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ. 2553 ถึงไตรมาสที่ 4 ปี พ.ศ. 2557 ที่จัดทำโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

5.3.2 ข้อมูลงบการเงิน และอัตราส่วนทางการเงินที่เปิดเผยในแบบ 56-1 ของหลักทรัพย์ที่ทำการศึกษาดังแต่ปี 2553– 2557

5.3.3 บทความ บทวิเคราะห์จากหนังสือ รายงานวิจัย เอกสารวิชาการ และสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับงานวิจัย

5.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้โดยกำหนดแนวทางการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) และเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาทำการทดสอบสมมติฐานด้วยเครื่องมือทางสถิติ คือสหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation) ในการวัดความสัมพันธ์ระหว่างราคาตลาดของหลักทรัพย์กับอัตราส่วนทางการเงิน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ในการคำนวณด้วยวิธี Pearson Correlation ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งเป็นการให้โปรแกรมทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเชิงปริมาณแต่ละคู่

5.5 การทดสอบสมมติฐานและการแปลความหมาย

การแปลความหมายการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินแต่ละตัวกับราคาหลักทรัพย์ มีเกณฑ์ในการแปลความหมายค่านัยสำคัญ (Significant: Sig.) แบบ One-tail Test โดยจะนำค่า Sig ที่คำนวณได้มาหารด้วย 2 ซึ่งผลที่ได้จะเป็นดังนี้

ถ้าค่า Sig. > 0.05 ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ถ้าค่า Sig. < 0.05 ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0)

และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1)

หมายถึง มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

5.6 วิธีดำเนินการศึกษา

หลังจากคำนวณราคาหลักทรัพย์แล้วเฉลี่ยแล้ว มีวิธีและขั้นตอนในการศึกษาต่อไปนี้

5.6.1. นำราคาหลักทรัพย์เฉลี่ยในแต่ละไตรมาส และอัตราส่วนทางการเงิน ได้แก่ อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง (Liquidity Ratios) อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพของสินทรัพย์ (Activity Ratios) อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร

(Profitability Ratios) อัตราส่วนแสดงความสามารถในการชำระหนี้ (Leverage Ratios) และอัตราส่วนมูลค่าตลาด (Market Value Ratios) ของแต่ละหลักทรัพย์ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี 2553 จนถึงไตรมาสที่ 4 ปี 2557 ตามหลักทรัพย์ที่ได้มา กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่าง

5.6.2. ใช้ Pearson Correlation Coefficient ทาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแต่ละคู่ที่สนใจ โดยตัวแปรทั้งหมดประกอบด้วย ราคาหลักทรัพย์ อัตราส่วนเงินลงทุนหมุนเวียน อัตราส่วนเงินลงทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์ อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อทรัพย์สิน อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อหุ้น อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายชำระดอกเบี้ย อัตราส่วนราคาตลาดต่อกำไร และอัตราส่วนมูลค่าตลาดต่อมูลค่าทางการบัญชีต่อหุ้น แยกทดสอบเป็นรายไตรมาส และทดสอบทั้งหมดในช่วงระยะเวลาที่ทำการศึกษา

5.6.3. ใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เพื่อชี้ว่าอัตราส่วนทางการเงินใดสามารถอธิบายถึงความสัมพันธ์ ที่มีต่อราคาหลักทรัพย์ได้

6. ผลการวิจัย

จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่าอัตราส่วนทางการเงิน 5 ประเภท ได้แก่ อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพของสินทรัพย์ อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร อัตราส่วนแสดงความสามารถในการชำระหนี้ และอัตราส่วนมูลค่าตลาด (11 อัตราส่วน) นั้น มีอัตราส่วนทางการเงิน 4 ประเภท (7 อัตราส่วน) มีความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ บริษัทที่จัด

ทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร หมวดธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค ทั้ง 28 หลักทรัพย์ โดยอัตราส่วนความสามารถในการจ่ายชำระดอกเบี้ย โดยมีความสัมพันธ์กับหลักทรัพย์จำนวนถึง 10 หลักทรัพย์ จากหลักทรัพย์ที่ทำการศึกษาทั้งหมด 28 หลักทรัพย์ นอกจากนั้นยังพบว่าอัตราส่วนทางการเงินที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ เนื่องจากอาจมีอิทธิพลจากปัจจัยอื่นๆเข้ามาเกี่ยวข้อง ดังผลการศึกษาที่ผ่านมาซึ่งพบว่า ปัจจัยเศรษฐกิจอื่นๆที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ เช่น ภาวะเศรษฐกิจในประเทศ การเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมืองการปกครองหลังจากเกิดรัฐประหาร สภาวะ

ความไม่สงบภายในประเทศใน 3 จังหวัดภาคใต้ ภาวะเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกา และราคาน้ำมันในตลาดโลกที่ผันผวนและอยู่ในระดับสูง ซึ่งเป็นปัจจัยของความเสี่ยงที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ และมีผลกระทบกับราคาหลักทรัพย์ไม่เคลื่อนไหวตามผลประกอบการของบริษัท ประกอบกับในปัจจุบันนักวิเคราะห์หลักทรัพย์มีบทบาทต่อนักลงทุนมากขึ้น และนักลงทุนมีการใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพประกอบการวิเคราะห์การลงทุนเพิ่มเติมจากข้อมูลเชิงปริมาณ เช่น รายงานของผู้สอบบัญชี ข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของประธานกรรมการ ข้อมูลหมายเหตุประกอบงบการเงินที่เพิ่มเติมความชัดเจนของตัวเลขในงบการเงิน เป็นต้น

ตารางที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร หมวดธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ. 2553 ถึงไตรมาสที่ 4 ปี พ.ศ. 2557

ชื่อหลักทรัพย์	อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง		อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพของสินทรัพย์		อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร			อัตราส่วนแสดงความสามารถในการชำระหนี้		อัตราส่วนวัดมูลค่าตลาด	
	CR	QR	AT	IT	ROA	ROE	EPS	D/E	INVT	P/E	P/BV
ABPIF					(+)		(+)			(+)	(+)
AI				(+)		(+)		(+)	(+)		
AKR											
BAFS					(+)		(+)			(+)	(+)
BANPU	(+)	(+)							(+)		(+)
BCP											
CKP	(+)									(+)	
DEMDO											
EARTH	(+)			(+)	(+)	(+)		(+)	(+)	(+)	
EASTW			(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)		(+)
EGCO										(+)	

ตารางที่ 1 (ต่อ) ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร หมวดธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ. 2553 ถึงไตรมาสที่ 4 ปี พ.ศ. 2557

ชื่อหลักทรัพย์	อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง		อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพของสินทรัพย์		อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร			อัตราส่วนแสดงความสามารถในการชำระหนี้		อัตราส่วนวัดมูลค่าตลาด	
	CR	QR	AT	IT	ROA	ROE	EPS	D/E	INVT	P/E	P/BV
ESSO											
GLOW				(+)	(+)	(+)		(+)			
GPSC			(+)					(+)	(+)		(+)
GUNKUL									(+)		
IRPC										(+)	
LANNA	(+)	(+)		(+)	(+)	(+)		(+)	(+)		
PTT	(+)								(+)		
PTTEP							(+)				
RATCH							(+)				(+)
RPC	(+)	(+)			(+)					(+)	
SCG					(+)	(+)				(+)	
SGP											
SPCG			(+)								
SUSCO	(+)									(+)	
TCC									(+)		
TOP			(+)					(+)	(+)		(+)
TTW							(+)				
หมวดธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค	(+)				(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	

หมายเหตุ : เครื่องหมายในตารางแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ ณ ระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดย (+) หมายถึง มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

7. อภิปรายผล

จากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่าอัตราส่วนทางการเงินที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับราคาหลักทรัพย์ ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร หมวดธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค คือ อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายชำระดอกเบี้ย มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์มากที่สุด ซึ่งมากกว่าขนาดความสัมพันธ์อัตราส่วนอื่นๆ ดังนั้น ผู้ลงทุนจึงควรให้ความสำคัญกับอัตราส่วนทางการเงินดังกล่าว มากกว่าอัตราส่วนทางการเงินตัวอื่น ซึ่งจะสอดคล้องกับงานวิจัย สุภาวະดี รอดอ่อน (2550) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างราคาตลาดหลักทรัพย์กับอัตราส่วนทางการเงินของอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สามารถอธิบายผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์ได้ว่าอัตราส่วนทางการเงินดังกล่าวสามารถบอกการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ได้

8. บทสรุป

จากการศึกษางานวิจัยครั้งนี้ พบว่าอัตราส่วนความสามารถในการจ่ายชำระดอกเบี้ย มีความสัมพันธ์กับหลักทรัพย์จำนวนถึง 10 หลักทรัพย์ จากหลักทรัพย์ที่ทำการศึกษาทั้งหมด 28 หลักทรัพย์ นอกจากนี้ยังพบว่าอัตราส่วนทางการเงินที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ เนื่องจากอาจมีอิทธิพลจากปัจจัยอื่นๆเข้ามาเกี่ยวข้อง ดังผลการศึกษาที่ผ่านมาซึ่งพบว่า ปัจจัยเศรษฐกิจอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ เช่น ภาวะเศรษฐกิจในประเทศ การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองการปกครองหลังจากเกิดรัฐประหาร สถานะความไม่สงบภายในประเทศใน 3 จังหวัดภาคใต้ ภาวะเศรษฐกิจของ

สหรัฐอเมริกา และราคาน้ำมันในตลาดโลกที่ผันผวน และอยู่ในระดับสูง ซึ่งเป็นปัจจัยของความเสี่ยงที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ และมีผลกระทบกับราคาหลักทรัพย์ ยังผลให้ราคาตลาดหลักทรัพย์ไม่เคลื่อนไหวตามผลประกอบการของบริษัท ประกอบกับในปัจจุบันนักวิเคราะห์หลักทรัพย์มีบทบาทต่อนักลงทุนมากขึ้น และนักลงทุนมีการใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพประกอบการวิเคราะห์การลงทุนเพิ่มเติมจากข้อมูลเชิงปริมาณ เช่น รายงานของผู้สอบบัญชี ข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของประธานกรรมการ ข้อมูลหมายเหตุประกอบงบการเงิน ที่เพิ่มเติมความชัดเจนของตัวเลขในงบการเงิน เป็นต้น

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 การศึกษาครั้งนี้ ศึกษาเพียงการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ด้วยเฉลี่ย บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร หมวดธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ. 2553 ถึงไตรมาสที่ 4 ปี พ.ศ. 2557 การศึกษาครั้งต่อไปอาจศึกษาหลาย ๆ กลุ่มอุตสาหกรรมและทำการเปรียบเทียบกัน โดยเปรียบเทียบวันก่อนประกาศผลการดำเนินงานและวันหลังการประกาศผลการดำเนินงานเช่น ราคาหลักทรัพย์เฉลี่ย 5 วันก่อนและหลังประกาศผลการดำเนินงานหรือ ณ วันสิ้นไตรมาสเพื่อให้การประเมินครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

9.2 การศึกษาครั้งนี้พบว่าอัตราส่วนทางการเงินสามารถอธิบายถึงความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ได้เพียงบางอัตราส่วน ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนึงถึงแต่ตัวแปรเชิงปริมาณเพียงอย่างเดียว แสดงให้เห็นว่าในการพิจารณาตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนนั้น ได้ใช้ข้อมูลอื่นประกอบการพิจารณาตัดสินใจลงทุนด้วย ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปจึง

ควรรนำข้อมูลเชิงคุณภาพ หรือปัจจัยอื่นๆ ที่อาจส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์เข้ามาใช้ในการวิเคราะห์ด้วย เช่น นโยบายการบัญชีของแต่ละบริษัท กลยุทธ์การบริหารงาน สภาพเศรษฐกิจ การเมือง เป็นต้น

9. เอกสารอ้างอิง

- [1] กฤษณา เสกตระกูล. 2550. การวิเคราะห์งบการเงินธนาคารพาณิชย์. (ระบบออนไลน์), แหล่งที่มา <http://www.tsi-thailand.org>
- [2] กุลภัทรา สิโรดม. 2549. การวิเคราะห์หลักทรัพย์ทฤษฎีและภาคปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: คูมายเบส
- [3] ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2557. ข้อมูลบริษัทจดทะเบียน. (ระบบออนไลน์), แหล่งที่มา <http://www.set.or.th>
- [4] ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2551. คู่มือ (Manual Guides) SETSMART คู่มือการค้าจำนวน
- [5] ธนาคารแห่งประเทศไทย. 2557. รายการย่อแสดงสินทรัพย์และหนี้สินสถาบันการเงิน. (ระบบออนไลน์), แหล่งที่มา <http://www.bot.or.th>
- [6] ชัชวิน โอจรัสพร. 2551. ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินหลักกับราคาหุ้นสามัญในกลุ่มธนาคารพาณิชย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. เชียงใหม่: การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [7] บริษัทหลักทรัพย์ กิมเอ็ง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน). 2557. ข้อมูลเกี่ยวกับหุ้น. (ระบบออนไลน์), แหล่งที่มา <http://www.kimeng.co.th>

- [8] บริษัท เซ็นเทรด คอม จำกัด .2550. วิเคราะห์พื้นฐานหุ้นด้วย SETSMART พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บริษัท บุญริกาพิมพ์ จำกัด.
- [9] รพีพรรณ แสงसानนท์. 2548. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินและราคาตลาดของหลักทรัพย์: กรณีศึกษาอุตสาหกรรมพลังงานที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- [10] สุภาวดี รอดอ่อน .2550. ความสัมพันธ์ระหว่างราคาตลาดหลักทรัพย์กับอัตราส่วนทางการเงินของอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- [11] อรรถชัย เตชะสพน์รัมย์. 2548. ศึกษาอัตราส่วนทางการเงิน : ตัวชี้วัดกลุ่มอุตสาหกรรม กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน และ กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ. กรุงเทพมหานคร: การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ประเทศไทย. เชียงใหม่: การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูตามทัศนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้นโรงเรียนมัธยมในเครือข่ายที่ 31 เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

A STUDY OF DESIRABLE CHARACTERISTICS OF TEACHERS PERCEIVED BY LOWER SECONDARY
STUDENTS IN SCHOOL CLUSTER 31, PRAWET DISTRICT, BANGKOK METROPOLITAN

ภคิน สุขสุคนธ์¹ ดร.นิวัตต์ น้อยมณี² รศ.ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์³

^{1,2,3} คณะบัณฑิตวิทยาลัย/สาขาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ, hi_iamooa@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูตามทัศนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนมัธยมในเครือข่ายที่ 31 เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามเพศ และระดับชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนมัธยมในเครือข่ายที่ 31 เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร คือโรงเรียนมัธยมสุวิทย์เสรีอนุสรณ์ในปีการศึกษา 2558 จำนวน 254 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูตามทัศนะของนักเรียนเมื่อจำแนกตามระดับชั้นเรียน พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูตามทัศนะของนักเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสุขภาพกายและจิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครู ทัศนะของนักเรียน

Abstract

This research aims to study and compare the desirable characteristics of teachers as perceived by high school students by sex and class level. The sample was 254 students in junior high school in the academic year of 2558. The tools used for data collection was a questionnaire. The results showed that the comparison of the desirable characteristics as perceived by students classified by class level was the different physical and mental health statistically significant at the .01 level and being a good citizen in a democratic society was statistically significant level. 05.

Keyword: the desirable characteristics of teachers, student's opinion

บทนำ

กระแสความเจริญทางเทคโนโลยีและการสื่อสารที่ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงทางสถานะแวดล้อมและวิถีชีวิตของคนในสังคมอย่างมากทำให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมาหลายด้าน เช่น สิ่งแวดล้อม ปัญหายาเสพติด ปัญหาโรคเอดส์ ฯลฯ ซึ่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้เกิดขึ้นเนื่องจากความไม่สมดุลกัน ระหว่างความเจริญทางเทคโนโลยีและการสื่อสารกับความเจริญก้าวหน้าทางการศึกษาของคนไทย ทำให้รัฐบาลไทยต้องเปลี่ยนนโยบายการพัฒนาประเทศ จากที่เคยมุ่งเน้นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจมาเป็นการพัฒนาคนแทน ดังนั้นในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8-9 จึงได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคนเป็นพิเศษ โดยกำหนดให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และจากแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 10 มีเจตนารมณ์มุ่งพัฒนาชีวิตให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขหรือเป็นบุคคลที่มีความเก่ง ดี มีสุข ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของภาครัฐ ที่ต้องการให้เด็กและเยาวชนไทยเติบโตอย่างสมบูรณ์พร้อม ทั้งทางด้านไอคิวและอีคิวตรงตามเป้าหมายการศึกษา คือ ผู้เรียนเป็น คนดี คนเก่ง และมีความสุข ยึดคุณธรรมนำความรู้สู่สังคมไทย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550 : 51)

จากการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของครูมีนักเรียนบางกลุ่มวิจารณ์การปฏิบัติตัวของคุณครูและมีการเรียกร้องอยากจะเรียนกับคุณครูท่านอื่นมากคุณครูที่สอนอยู่ ซึ่งทางโรงเรียนได้มีการนำวิทยากรจากภายนอกมาอบรมปรับทัศนคติให้ความรู้ในด้านพฤติกรรมและการสอนแก่ครูทั้งโรงเรียน ในเดือน มีนาคม 2558 ก่อนที่จะเปิดภาคเรียน (โรงเรียนมัธยมสุวิทย์เสรีอนุสรณ์,2556) ซึ่งพฤติกรรมของครูที่กล่าวมาในวรรคก่อนหน้าส่งผลต่อภาพพจน์ที่ดีของครูในสายตาของนักเรียนที่มองว่าครูคือแม่พิมพ์ที่เป็นต้นแบบที่ดีของพวกเขาเป็นอย่างมาก และจากรายงานการวิจัยและประเมินผลการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ในหัวข้อภารกิจของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ในข้อที่ 3 ส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา,2553:59)

ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจและต้องการทราบความคิดเห็นและความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนมัธยมในเครือข่ายที่ 31 เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร จึงสนใจที่จะศึกษาการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูตามทัศนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมในเครือข่ายที่ 31 เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร เพื่อจะได้นำผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มาปรับปรุงและพัฒนาให้

สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน และเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษานำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุง พัฒนาบุคลากรปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างมีทิศทางที่ถูกต้องเพื่อให้เกิดผลดีต่อการบริหารและจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

บทที่ 2

2.1 ความเป็นมาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนมัธยมในเครือข่ายที่ 31 เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

การจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2528 ที่กำหนดให้กรุงเทพมหานครเป็นนิติบุคคลมีอำนาจหน้าที่ใน 27 เรื่อง แต่ต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเป็น 44 เรื่อง ตามตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 โดยหน้าที่สำคัญประการหนึ่งคือ อำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2553 มาตรา 41 ที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น และมาตรา 42 กำหนดว่าให้

กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ในการประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา,2554:1)

กรุงเทพมหานครจัดการศึกษาตามอำนาจหน้าที่ในมาตรา 89(21) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2528 โดยมีจัดการศึกษาหลายระดับและหลายรูปแบบ ได้แก่ 1) การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา 2) การศึกษาระดับประถมศึกษา 3) การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย 4) การศึกษาระดับอุดมศึกษา และ 5) การศึกษานอกระบบโรงเรียน โดยในส่วนของ การศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานครมีโรงเรียนในความดูแลจำนวน 435 โรงเรียน และนักเรียนจำนวน 338,638 คน โดยมีสำนักการศึกษาเป็นหน่วยงานกลางในการสนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษาในระบบของโรงเรียนทั้ง 435 แห่ง(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา,2554:2)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครู 8 ด้าน

1. ด้านการสอน หมายถึง การจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมให้นักเรียนได้ปะทะเพื่อที่จะให้เกิดการเรียนรู้หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

ไปในทางที่ดีขึ้น การสอนจึงเป็นกระบวนการสำคัญที่
ก่อให้เกิด การเจริญงอกงาม

(http://www.stjohn.ac.th/polytechnic/stpoly/rbm/subject/file_ar_2558)

2. ด้านวิชาการ หมายถึง การ

ดำเนินงานโดยการผสมผสานทรัพยากร
การจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่
นักเรียน เพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุ
ตามจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดทั้งการ
อบรมศีลธรรมจรรยา และความประพฤติของนักเรียน
เพื่อให้เป็นคนดี มีความรู้ ความสามารถทางวิชาการ
ความรู้รอบตัว ความรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีทักษะ
การดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (โรงเรียนมัธยมสุวิทย์เสรี
อนุสรณ์, 2558 : 1)

3. ด้านสุขภาพกายและจิต หมายถึง

สภาวะของร่างกายและจิตใจที่มีความสมบูรณ์ แข็งแรง
เจริญเติบโตอย่างปกติ ระบบต่างๆของร่างกายสามารถ
ทำงานได้เป็นปกติและมีประสิทธิภาพ ร่างกายมีความ
ต้านทานโรคได้ดี ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บและความ
ทุพพลภาพ มีความสดชื่น แจ่มใส สามารถควบคุม
อารมณ์ให้มั่นคงเป็นปกติ สามารถปรับตัวให้เข้ากับ
การเปลี่ยนแปลงของสังคมและสิ่งแวดล้อมต่างๆได้ดี
สามารถเผชิญกับปัญหาต่างๆได้เป็นอย่างดี และ
ปราศจากความขัดแย้งหรือความสับสน ภายในจิตใจ

(<http://www.snr.ac.th/elearning/kamtorn/section3.6.htm>, 2558)

4. ด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง เป็น

การอยู่ร่วมกันของมนุษย์เป็นหมู่เป็นคณะ หรือกลุ่ม
โดยมีการติดต่อสื่อสารกัน ระหว่างบุคคล ระหว่างกลุ่ม
เพื่อให้ทราบความต้องการของแต่ละบุคคล หรือกลุ่ม
รวมไปถึง วิธีการจูงใจ และประสานความต้องการ ของ
บุคคล และกลุ่มให้ผสมผสานกลมกลืนกันตามระบบที่
สังคมต้องการ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน,
2554 : 628)

5. ด้านคุณธรรมและความประพฤติ

หมายถึง สิ่งที่มีคุณค่า มีประโยชน์ เป็นความดีงาม เป็น
มโนธรรม เป็นเครื่องประดับประกอบใจให้เกิดความ
ซื่อ ถ้วนงาม ใฝ่ความดี และเป็นเครื่องกระตุ้น
ให้เกิดความรู้สึกรักใคร่ชอบ เกิดจิตสำนึกที่ดีมีความสงบ
เย็นภายใน (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2554 :
628)

6. ด้านบุคลิกลักษณะ หมายถึง

ลักษณะจำเพาะตัวของแต่ละคน
(พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2554 : 628)

7. ด้านการอบรมและการปกครอง

หมายถึง แนะนำพร่ำสอนให้ซึมซาบเข้าไปจนติดเป็น
นิสัย แนะนำชี้แจงให้เข้าใจในเรื่องที่ต้องการ ชัดเคลา
นิตย์ ดูแล คุ้มครอง ระวังรักษา
บริหาร (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2554 :
628)

8. ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคม

ประชาธิปไตย หมายถึง การที่พลเมืองมีหลักการ
ดำเนินชีวิตที่มีคุณธรรม จริยธรรม และมีบทบาทใน
การกระทำที่มีคุณลักษณะทางประชาธิปไตยเป็น

องค์ประกอบที่สำคัญในการดำเนินชีวิต

(<https://sites.google.com/site/ladyclubwsk255474110/>

hnwy-kar-reiyn-ru-thi-3/3-2phlmeuxng-di-khxng-

sangkham,2558

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขวัญดาว จันมลทา (2554)คุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ตามทัศนะของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ปีการศึกษา 2554 เมื่อพิจารณา คุณลักษณะของครู ทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการสอน ด้านวิชาการ ด้านสุขภาพกายและจิต ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านบุคลิกลักษณะ ด้านการอบรมและการปกครอง และด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย พบว่าอยู่ในระดับมาก

บทที่ 3

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1 เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูตามทัศนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมในเครือข่ายที่ 31 เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร
- 2 เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูตามทัศนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียน

มัธยมในเครือข่ายที่ 31 เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

โดยจำแนกตามเพศและระดับชั้นเรียน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมในเครือข่ายที่ 31 เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร จำนวน 728 คนในปีการศึกษา 2558 คือ โรงเรียนมัธยมสุวิทย์เสรีอนุสรณ์ โดยการเลือกแบบเจาะจง (โรงเรียนมัธยมสุวิทย์เสรีอนุสรณ์, 2558 : 4) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมในเครือข่ายที่ 31 เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร คือ โรงเรียนมัธยมสุวิทย์เสรีอนุสรณ์ ในปีการศึกษา 2558 จำนวน 728 คน เนื่องจากเป็นโรงเรียนมัธยมและมีประชากรจำนวนแน่นอน (Finite Population) จึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การเปรียบเทียบจากตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ

R. V. Krejcie และ D.W. Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 254 คน โดยแบ่งเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 94 คนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 80 คนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 80 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1.3.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย

<p>1) เพศ</p> <p>1.1) ชาย</p> <p>1.2) หญิง</p> <p>2) ระดับชั้นเรียน</p> <p>2.1) มัธยมศึกษา</p> <p>ปีที่ 1</p> <p>2.2) มัธยมศึกษา</p> <p>ปีที่ 2</p> <p>2.3) มัธยมศึกษา</p> <p>ปีที่ 3</p> <p>1.3.3.2 ตัวแปรตาม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูตามทัศนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย 8 ด้าน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ด้านการสอน 2. ด้านวิชาการ 3. ด้านสุขภาพกายและจิต 4. ด้านมนุษยสัมพันธ์ 5. ด้านคุณธรรมและความประพฤติ 6. ด้านบุคลิกลักษณะ 7. ด้านการอบรมและการปกครอง 8. ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคม <p>ประชาธิปไตย</p> <p>ขั้นตอนการวิจัย</p> <p>เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากเอกสารและแนวคิด ทฤษฎี ตามขั้นตอนดังนี้</p>	<p>ศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลจากหนังสือ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์</p> <p>ศึกษารูปแบบและวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม</p> <p>กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและกรอบแนวคิดมาสร้างแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ให้ครอบคลุมขอบเขตและเนื้อหา</p> <p>นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสาธิตเพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง และปรับปรุงแก้ไขตามข้อที่ปรึกษาที่ปรึกษาแนะนำ</p> <p>นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruency: IOC) ของ Rovinelli ถ้าดัชนีความสอดคล้องที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ .60 นำข้อคำถามนั้นไปใช้ได้ แต่ถ้าข้อคำถามใดมีค่าดัชนีต่ำกว่า .60 นำมาปรับปรุงแก้ไข</p> <p>นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 160) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 125-126) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.92</p>
---	---

นำเครื่องมือที่แก้ไขปรับปรุงสมบูรณ์แล้วไป
เก็บข้อมูลจากนักเรียนเพื่อศึกษาวิจัย
ต่อไป

สรุปผล อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาสรุป
ผลได้ดังนี้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียน
มัธยมสุวิทย์เสรีอนุสรณ์พบว่าผู้ตอบ
แบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 254 คน
เพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง
จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 56.69
เป็นเพศชายจำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 43.31
ระดับชั้นที่ศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่อยู่
ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 95 คน คิดเป็น
ร้อยละ 37.00 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3
จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 31.50

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของครูตามทัศนะของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมในเครือข่ายที่ 31
เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมสุวิทย์เสรี
อนุสรณ์ มีความต้องการคุณลักษณะที่พึง
ประสงค์
ของครูตามทัศนะของนักเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่
ในระดับมากทุกข้อ

โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการอบรมและการ
ปกครอง รองลงมาคือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้าน
คุณธรรมและความประพฤติ และลำดับสุดท้าย คือ ด้าน
วิชาการ

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึง
ประสงค์ของครูตามทัศนะของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมในเครือข่ายที่ 31
เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร พบว่า
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนมัธยมในเครือข่ายที่ 31 เขต
ประเวศ กรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกัน มีความ
ต้องการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูตาม
ทัศนะของนักเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนมัธยมในเครือข่ายที่ 31 เขต
ประเวศ กรุงเทพมหานครที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูตามทัศนะของ
นักเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง
สถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้าน
สุขภาพกายและจิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01 และด้านการเป็นพลเมืองดีใน
สังคมประชาธิปไตย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติ

บรรณานุกรม

[1] กระทรวงศึกษาธิการ. *คู่มือการบริหาร โรงเรียน ใน
โครงการพัฒนาบริหารรูปแบบนิติบุคคล.*

กรุงเทพฯ : ชุมชนุสสกรณ์การเกษตรแห่ง
ประเทศไทย, 2556.

----- . *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544. พิมพ์
ครั้งที่ 3.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์

คุรุสภาลาดพร้าว, 2546.

----- . *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551.*

กรุงเทพฯ : กระทรวงฯ, 2551.

[2] กิตติกร ไทยใหญ่. “ศึกษาระดับคุณลักษณะที่พึง

ประสงค์ของครูตาม ทศนะของนักศึกษาวิทยาลัย

บริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ”

,2553

[3] จจรศักดิ์ ศิริมัย. “แนวทางการพัฒนาระบบ

สมรรถนะเพื่อพัฒนาการบริหารทรัพยากร

บุคคล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระ

นคร” [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก :

<http://competency.rmutp.ac.th/15> ธันวาคม

2558.

“ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ.

2556,” ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 130,

ตอนพิเศษ 130ง (4 ตุลาคม 2556) : หน้า 72-

74.

[4] ขวัญดาว จันมลทา. “คุณลักษณะของครูที่พึง

ประสงค์ตามทศนะของนักเรียนระดับชั้น

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตร

วิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

,2554

ความหมายการสอน [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก

:<http://www.stjohn.ac.th/polytechnic/stpoly/r>

[bm/subject/file_ar_](http://www.stjohn.ac.th/polytechnic/stpoly/rbm/subject/file_ar_), 17 ธันวาคม 2558.

ความหมายการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย

[ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก

:<https://sites.google.com/site/ladyclubwsk25>

[5474110/hnwy-kar-reiyn-ru-thi-3/3-](https://sites.google.com/site/ladyclubwsk255474110/hnwy-kar-reiyn-ru-thi-3/3-)

[2phlmeuxng-di-khxng-sangkham](https://sites.google.com/site/ladyclubwsk255474110/hnwy-kar-reiyn-ru-thi-3/3-2phlmeuxng-di-khxng-sangkham), 17 ธันวาคม

2558.

[5] เกลเดอรอน (Calderon, 1992, p. 2512-A อ้างถึงใน

อาภัสรา ดียิ่ง, 2551 : 34)

เป็นอีกผู้หนึ่งที่ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของ

ครูที่สอนได้ดีเยี่ยมในทศนะของนักเรียน

เพื่อนครู และผู้บริหาร โรงเรียนในเขตวิทยาลัย

ชุมชนลอสแอนเจลิส

[6] ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์. “การใช้ SPSS เพื่อการ

วิเคราะห์ข้อมูล.” [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก :

[http://watpon.com/watpon/mod/resource/vi](http://watpon.com/watpon/mod/resource/view.php?id=23)

[ew.php?id=23](http://watpon.com/watpon/mod/resource/view.php?id=23), 17 ธันวาคม 2558.

----- . “ตัวอย่างการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล.”

[ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก :

[http://watpon.com/watpon/mod/resource/vie](http://watpon.com/watpon/mod/resource/view.php?id=25)

[w.php?id=25](http://watpon.com/watpon/mod/resource/view.php?id=25), 17 ธันวาคม 2558.

- [7] ชานนท์ เสากลีชัย. “ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ,2552
- [8] ทศนีย์นารถ ลิ้มสุทธีวันภูมิ. “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูตามความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์คณะบัญชี” มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ,2554
- [9] ชานินทร์ ศิลป์จารุ. *การวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย SPSS*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : วี อินเทอร์เน็ตปริ้น, 2550.
- [10] นุชรินทร์ สุวรรณชาติ. “การศึกษาจรรยาบรรณของข้าราชการครูใน 3 จังหวัด ชายแดนภาคใต้.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2550.
- [11] บุญชม ศรีสะอาด. *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2554.
- [12] บุษรา ประกอบธรรม. *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลด้วย SPSS*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, 2554. หน้า 37 ----- . “ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ R. V. Krejcie และ D. W. Morgan.” [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <http://www.watpon.com/table/mogan.pdf>, 17 ธันวาคม 2558. “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553.” ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 127, ตอนที่ 45 ก (22 กรกฎาคม 2553) : หน้า 1-3.
- [13] พิเศษ อนุกุล. “การจัดการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.” วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ. 16 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2546) : 26-28.
- [14] ยนต์ ชุ่มจิต. (2546). *การศึกษาคือความเป็นครูไทย* . พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2546. ราชบัณฑิตยสถาน. *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, 2546.
- [15] โรงเรียนกระเทียมวิทยา. “*วิจัยในชั้นเรียน*” 2548.
- [16] โรงเรียนมัธยมสุวิทย์เสรีอนุสรณ์. “*แผนปฏิบัติการ ราชการ*” 2556.
- [17] โรงเรียนมัธยมสุวิทย์เสรีอนุสรณ์. “*สารสนเทศโรงเรียนมัธยมสุวิทย์เสรีอนุสรณ์*” 2558. วันเดิม มีความดีและคณะ. “ศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อคุณภาพการสอนของครูผู้สอนที่ดูแลของฝ่ายวิชาการ โรงเรียนเทคโนโลยีปทุมธานี (พี-เทค),2552
- [18] สุคนธา ทองบริสุทธ์. “ศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ,2553
- [19] สุชาดา กรเพชรปानी เรื่องคุณลักษณะของครูเด่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม วารสารราชภัฏมหาสารคาม,2551:หน้า 191-204

- [20] สัญญา รัตนวารักษ์ [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก
 :([http://www.sunyacenter.com/Thai/article/how.asp?ID = 151](http://www.sunyacenter.com/Thai/article/how.asp?ID=151), 14 ธันวาคม 2558)
- [21] สัมฤทธิ์ แสงทอง. “การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูตามทัศนะของนักเรียน/นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง” โรงเรียนอาชีวะดอนบอส
 โก บ้านโป่ง, 2553
- [22] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู*. กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2552. : หน้า 117-118
- [23] สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี. *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550-2554*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สุตรไพศาล, 2550. : หน้า 51
- [24] สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. “ประกาศคุรุสภา เรื่อง การคัดเลือกผู้ประกอบการวิชาชีพทางการศึกษา เพื่อรับรางวัลหนึ่งแสนครูดี ประจำปี พ.ศ. 2556.” 6 มิถุนายน 2556.
- [25] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. *มาตรฐานการศึกษาชาติ*. กรุงเทพฯ :
- รายงานการวิจัยประเมินผลการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร, 2554.
- [26] สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 นโยบายปฏิรูปการศึกษา
 กระทรวงศึกษาธิการ, 2554
- [27] โอ แบนนอน (O'Bannon, 1993 : Abstract, อ้างถึงใน จันทิมา กระจิมทอง, 2555 : 33)
 ได้ศึกษารายกรณีของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในรัฐมอนทานา เรื่องพัฒนาการเป็นครูมืออาชีพ ผลการศึกษาพบว่าปัญหาในการพัฒนาครูมืออาชีพ
- [28] Calderon, Larry Anthony. “Characteristics of the excellent Teacher as Perceived by Students, Teachers and Administrators in the Los Angeles Community College District,” Dissertation Abstracts International. 49(9) : 2512-A ; March, 1992.
- [29] O' Bannon, B.W. A comparison of rule expectation for effective teacher. Abstract form: dissertation abstracts online item: AA 19402999, 1993.

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่ออัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นโดยสมการดูปองต์
เปรียบเทียบบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยระหว่าง
อุตสาหกรรมพัฒนาอสังหาริมทรัพย์และอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร

FACTORS AFFECTING THE RATE OF RETURN ON EQUITY BY THE
DUPONT EQUATION COMPARISSION BETWEEN LISTED COMPANY
IN THAILAND PROPERTY DEVELOPMENT AND AGRO & FOOD
INDUSTRY

(ชนวนรณ แฉ่งขำโหมม¹, จุฬาวดี สุภโชคนิรันดร์²)

¹คณะบัญชี มหาวิทยาลัยธนบุรี, mamamblue_th@hotmail.co.th

²คณะบัญชี มหาวิทยาลัยธนบุรี, Chulawadee_pu@yahoo.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่ออัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบของสมการดูปองต์ (DuPont Equation) ที่ขยายมาจากการคำนวณอัตราส่วนทางการเงิน คืออัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น จะมาจากผลคูณของ อัตรากำไรสุทธิ อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม และตัวคูณส่วนของผู้ถือหุ้น โดยนำปัจจัยดังกล่าวมาเป็นตัวแปรการทำนายความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น โดยศึกษาเปรียบเทียบกลุ่มบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในสองอุตสาหกรรม คือ อุตสาหกรรมพัฒนาอสังหาริมทรัพย์และอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร ซึ่งต่างเป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ในการดำรงชีวิต แต่ก็ยังมีความแตกต่างกันอยู่ในลำดับความสำคัญ

ซึ่งผลการศึกษาพบว่าอุตสาหกรรมอาหารมีค่าเฉลี่ยอัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นสูงกว่า อุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์โดย มีตัวแปรการทำนายเพียงตัวเดียวคือ อัตรากำไรสุทธิ ส่วนอุตสาหกรรมพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ มีตัวแปรการทำนายทั้ง 3 องค์ประกอบของสมการดูปองต์

คำสำคัญ: อัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น, อัตรากำไรสุทธิ, อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์, ตัวคูณส่วนของผู้ถือหุ้น

Abstract

This research aims to study the factors that influence the rate of return on equity (Return on Equity or ROE) by analyzing the composition of the equation DuPont (DuPont Equation). This equation is extended from the calculations of financial ratios. That is The rate of return to shareholders which comes from the result of Net margin multiplied with Total asset turnover and Multiplier equity. Those factors were used as predictive variables associated with the return to shareholders by comparing the company listed in the two industries.

These are the real estate development industry and the agricultural and food industry.

Although they are same important for human life but they are difference in priorities. The results showed that the agricultural and food industry average Return on shareholders' equity higher than real estate industry. Thus there is only one variable to predict for this group. It is Net margin but the real estate development industry have three predicted variables due to Dupont equation.

Keywords: Rate of Return on Equity, Profit Margin, Asset Turnover, Equity Multiplier

บทนำ

ในการดำเนินธุรกิจที่ต้องใช้เงินลงทุนจากผู้ถือหุ้นเป็นปัจจัยสำคัญ กิจการก็ต้องเสนอผลตอบแทนที่ดีต่อผู้ถือหุ้น เพื่อเป็นการดึงดูดให้เกิดการลงทุนจากผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลที่ลงเงินลงทุนในกิจการอย่างถาวรมากกว่ากลุ่มของเจ้าหนี้ ผลตอบแทนที่ผู้ถือหุ้นต้องการได้แก่ ส่วนแบ่งกำไรเงินปันผล และกำไรจากการถือหุ้น ในการวิเคราะห์เพื่อตัดสินใจลงทุนของผู้ถือหุ้นก็ให้ความสนใจในอัตราส่วนทางการเงินที่เรียกว่า อัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity or ROE) ซึ่ง ROE เป็นอัตราส่วนแสดงความสัมพันธ์ของ กำไรสุทธิ (Net Profit) ที่กิจการสามารถทำได้ ต่อส่วนของผู้ถือหุ้น หรือส่วนของผู้ถือหุ้น (Shareholder's equity) ตามสูตรดังนี้คือ

$$ROE = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$$

อัตราส่วนดังกล่าวต่อมา บริษัท คุ้มครอง ซึ่งเป็นบริษัทผลิตเคมีภัณฑ์รายใหญ่รายหนึ่งของโลกได้นำมาขยายองค์ประกอบเพื่อนำมาสู่การวิเคราะห์ที่สามารถอธิบายได้ละเอียดมากขึ้นเกี่ยวกับที่มาของผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นว่ามาจากปัจจัยใด และสอดคล้องกับกลยุทธ์ของธุรกิจหรือไม่ (คณัย ปัตตพงศ์, 2558) ซึ่งผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึง อัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นจากกลุ่มอุตสาหกรรมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 2 กลุ่ม คือ อุตสาหกรรมพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ และอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารเปรียบเทียบกัน เพื่อศึกษาถึงความแตกต่างและปัจจัยที่มีผลต่ออัตรา

ผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นของทั้งสองอุตสาหกรรม โดยใช้องค์ประกอบสมการคุ้มครองเป็นตัวแปรในการศึกษา โดยทั้ง 2 กลุ่มอุตสาหกรรมนี้จัดอยู่ในปัจจัยสี่ของการดำรงชีวิต อีกทั้งประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ที่เรียกได้ว่า “ครัวโลก” สำหรับอุตสาหกรรมพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ เป็นเรื่องความสำคัญที่อยู่อาศัย และยังเกี่ยวข้องกับการจ้างแรงงานก่อสร้าง

ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า 2 กลุ่มอุตสาหกรรมนี้น่าสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่ออัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น โดยสมการคุ้มครองเพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาอัตราผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้น โดยใช้องค์ประกอบของสมการคุ้มครองเป็นตัวแปรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่ออัตราผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้น (R.O.E.) โดยเปรียบเทียบบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมพัฒนาอสังหาริมทรัพย์และอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาทบทวนวรรณกรรม ค้นหาความรู้ ความจริงเพื่อทำการ วิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อหาคำตอบของงานวิจัย โดยได้ศึกษาจาก แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาเป็นกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัย โดยมี แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดทฤษฎี การวิเคราะห์โดยสมการคุ้มครอง (DuPont Analysis)

DuPont Analysis เป็นการวิเคราะห์งบการเงินของบริษัท โดยการแยกองค์ประกอบของผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity : ROE) ซึ่งถือเป็นอัตราผลตอบแทนที่นักลงทุนให้ความสนใจมากที่สุดเพราะเป็นผลประโยชน์ตอบแทนต่อเงินลงทุนที่จะเข้าถือหุ้นของกิจการโดยตรง ซึ่งจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วนด้วยกัน ดังนี้

1. อัตรากำไรสุทธิ (Profit Margin) เป็นอัตราส่วนทางการเงินที่แสดงถึงความสามารถในการทำกำไรของบริษัท โดยพิจารณาจากผลกำไรที่คิดเป็นร้อยละของยอดขาย หรือรายได้ของบริษัท

2. อัตราส่วนยอดขายหรือรายได้ ต่อสินทรัพย์ หรือ อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ (Asset Turnover) เป็นอัตราส่วนที่แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการลงทุนในกิจการเมื่อเทียบกับระดับรายรับที่ได้รับ โดยเป็นการพิจารณาจากยอดขายที่สามารถสร้างขึ้นได้ต่อ สินทรัพย์จำนวนหนึ่งหน่วย ซึ่งคำนวณได้จาก ยอดขายรวมหารด้วยด้วยสินทรัพย์รวมทั้งหมด

3. อัตราการใช้เงินกู้ยืมในการดำเนินธุรกิจ (Financial Leverage) ซึ่งพิจารณาจาก สัดส่วนของการลงทุนของผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์รวม เพราะใน ส่วนของการลงทุนจะเป็นเม็ดเงินที่มาจาก บุคคลสองกลุ่ม คือ เจ้าของและเจ้าหนี้ ซึ่งเรียกว่าตัวคูณ ส่วนของผู้ถือหุ้น (Equity Multiplier) ซึ่งเป็นการพิจารณาถึงโครงสร้างทางการเงินของบริษัท โดยบริษัทที่มีอัตราการใช้เงินกู้ยืมสูง อัตราผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้นก็จะสูงตามไปด้วย การคำนวณ ตัวคูณ ส่วนของผู้ถือหุ้น (Equity Multiplier) ทำได้โดย นำสินทรัพย์รวมมาหารด้วยส่วนของผู้ถือหุ้น

จะเห็นว่าเมื่อนำอัตราส่วนทั้ง 3 มาคูณกัน สิ่งที่ได้ คือ ผลตอบแทนจากส่วนผู้ถือหุ้น (Return on Equity: R.O.E.) นั่นเอง

$$ROE = \text{profit margin} \times \text{Asset Turnover} \times \text{Financial Leverage}$$

$$R.O.E. = \frac{\text{กำไรสุทธิ} \times \text{ยอดขาย}}{\text{ยอดขาย} \times \text{สินทรัพย์รวม}} \times \frac{\text{สินทรัพย์รวม}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$$

(ปฐมพร ตวิยาประกิต.2559)”ผลตอบแทนจากส่วนผู้ถือหุ้น(Return on Equity: R.O.E.) หมายถึง อัตราผลตอบแทนของการลงทุนที่มีต่อส่วนของผู้ถือหุ้นที่ลงทุนไป แสดงถึงความสามารถในการบริหารงาน เพื่อให้เกิดผลตอบแทนแก่ผู้ถือหุ้นที่เป็นเจ้าของ”

ค่า R.O.E. ได้มาจากผลคูณของ อัตรากำไรสุทธิ อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ และ ตัวคูณส่วนของผู้ถือหุ้น

เทคนิคดังกล่าวมีความ เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์ในเชิงเปรียบเทียบการดำเนินงานของบริษัทที่ดำเนินธุรกิจลักษณะเดียวกัน เนื่องจากข้อดีของการศึกษาโดยวิธีนี้ คือ ทำให้สามารถทราบได้ว่า ผลตอบแทนที่สูงหรือต่ำเกิดมาจากสาเหตุใดดังต่อไปนี้

การพิจารณาว่าเป็นธุรกิจที่มีกำไรดีหรือไม่ พิจารณาจาก อัตรากำไรสุทธิ (Profit Margin) ซึ่งเป็นผลมาจากการดำเนินงาน ของกิจการ โดยวัดถึงความสามารถในการหารายได้ และความสามารถในการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ กล่าวคือ มีการดำเนินงานด้านการหารายได้(ยอดขาย)ได้มาก บริหารต้นทุนได้ต่ำ ควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้อยู่ใน ระดับเหมาะสม จึงมีความสามารถทำกำไรได้มาก

การพิจารณาว่าเป็นธุรกิจที่มีการบริหารจัดการการใช้สินทรัพย์ที่ดีหรือไม่ มีประสิทธิภาพหรือไม่ (ใช้อย่างคุ้มค่า) มีการถือครองสินทรัพย์ไว้ในจำนวนที่เหมาะสมหรือไม่พิจารณาที่ อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ (Asset Turnover) ซึ่งหมายถึง การมีสินทรัพย์ในการดำเนินงานที่สามารถสร้างยอดขายได้เป็นกี่เท่าของสินทรัพย์ที่มี

การพิจารณาว่าเป็นธุรกิจที่มีการบริหารการเงิน หรือ การจัดโครงสร้างเงินทุน (Capital Structure) ได้อย่าง

มีประสิทธิภาพหรือไม่ ก็จะดูจาก ตัวคูณส่วนของผู้ถือหุ้น (Financial Leverage) คือการตัดสินใจเลือกใช้สัดส่วนของเงินทุนที่มาจากเจ้าหนี้และเจ้าของอย่างเหมาะสม กล่าวคือหากมีการใช้เงินลงทุนจากเจ้าของมากเกินไป ซึ่งต้นทุนทางการเงินจะสูงทำให้เกิดกำไรลดลง กลับเป็นผลเสียทำให้ อัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น (R.O.E.) ต่ำลง แต่อย่างไรก็ตามผู้ลงทุนยังต้องพิจารณาถึงความเสี่ยงของกิจการด้วย โดยหากพิจารณาแล้วพบว่า อัตราผลตอบแทนที่สูงนั้น มาจากการใช้เงินกู้ยืมจากเจ้าหนี้มากเกินไป ในขณะที่อัตรากำไรและอัตรากำไรสุทธิของสินทรัพย์อยู่ในระดับต่ำมาก ๆ ก็ทำให้มีความเสี่ยงจากการมีหนี้สินสูงเกินไป

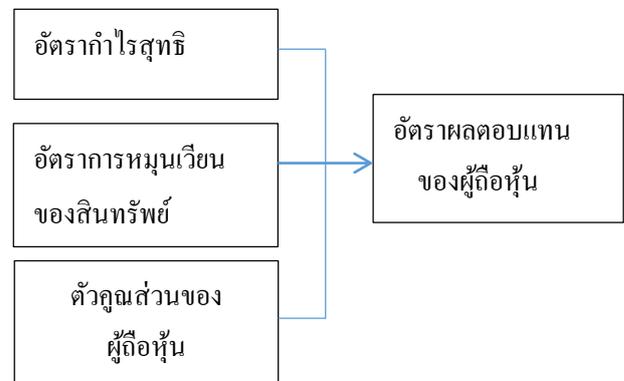
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กิตติภูมิ โล่ห์สุวรรณ.(2551).การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของบริษัท อีโนเว รับเบอร์(ประเทศไทย) จำกัด(มหาชน).”ในด้านของโครงสร้างเงินทุนบริษัท ใช้แหล่งเงินทุน จากภายนอกเป็น ส่วน ใหญ่ โดยเฉพาะเงินกู้ระยะสั้นจากสถาบันการเงิน แต่เนื่องจากทางบริษัทมีวินัยด้านการเงินที่ดี จึงสามารถชำระหนี้ได้ตามระยะเวลาที่กำหนด ส่วนของความสามารถในการทำกำไรของบริษัทพบว่าในช่วง 3 ปี ที่ผ่านมามีกำไรสุทธิที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะ ต้นทุนขายและบริหาร แต่พบว่าในปี 2550 ทางบริษัทมีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นจึงสามารถลดค่าใช้จ่ายลงได้ ซึ่งมีแนวโน้มว่าบริษัทจะสามารถทำกำไรได้ในปีต่อไป แต่เนื่องจากสถานะเศรษฐกิจโลกในปัจจุบันเกิดชะลอตัวอย่างรุนแรงจนถึงขั้นหืดหัว”

จรวรรณ ชุนทอง.(2556).การวิเคราะห์งบการเงินของอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร กรณีศึกษา บริษัท มาลีสามพราน จำกัด(มหาชน)และบริษัทย่อย. ”ในประเด็นเกี่ยวกับโครงสร้างเงินทุน ปรากฏว่า

แม้ว่าโครงสร้างเงินทุนของบริษัท จะมาจากส่วน ของหนี้สินเป็นส่วนใหญ่แต่ก็มีแนวโน้มที่จะใช้ เงินทุนจากส่วนของหนี้สินลดลงและความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยก็อยู่ในระดับที่เพิ่มขึ้น ในประเด็น เกี่ยวกับประสิทธิภาพในการทำกำไร ปรากฏว่า บริษัท มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานในการทำ กำไรเพิ่มขึ้นภายใต้ความเสี่ยงทางการเงินและความเสี่ยงทางธุรกิจ”

กรอบแนวคิดการวิจัย

รูปที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

จากรูปที่ 1 แสดงองค์ประกอบซึ่งเป็นปัจจัย ที่มีผลต่ออัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น(ROE) ได้แก่ อัตรากำไรสุทธิ อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ และตัวคูณส่วนของเจ้าของ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากฐานข้อมูลบัญชีภูมิ คืองบการเงิน (Financial Statement)ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ปี พ.ศ. 2555 ,2556 และ 2557

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรเป้าหมาย

บริษัทมหาชน จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย ในกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร จำนวน 39 บริษัท และ อุตสาหกรรมพัฒนา อสังหาริมทรัพย์ จำนวน 50 บริษัท

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ คือ อัตรากำไรสุทธิ อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ และตัวคูณส่วนของผู้ถือหุ้น ตัวแปรตาม คือ อัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงปัจจัยที่ส่งผล ต่ออัตราผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้น ของอุตสาหกรรมพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ และ อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร

2. เพื่อประโยชน์แก่ผู้สนใจในการลงทุนในการนำความรู้ไปปรับใช้ในการวิเคราะห์

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีขั้นตอนการพัฒนารอบแนวคิดด้วยการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการวิเคราะห์ โดยสมการคูโปงต์ (DuPont Analysis) รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้ศึกษามาแล้วมา กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

งบการเงินของบริษัทมหาชน จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร จำนวน 39 บริษัท และ อุตสาหกรรมพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ จำนวน 50 บริษัทของปี พ.ศ. 2555, 2556 และ 2557

การเก็บรวบรวมข้อมูล

จากฐานข้อมูล ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (www.set.or.th) , สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (www.sec.or.th) รายการข้อมูลประจำปี(แบบ 56-1)

การเก็บ ข้อมูลจากงบการเงินผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลในงบการเงินได้แก่รายได้(ยอดขาย) กำไรสุทธิของปี สินทรัพย์รวม และ ส่วนของผู้ถือหุ้นในงบการเงิน ของแต่ละบริษัท โดยเป็นข้อมูล 3ปี

คือ 2555,2556 และ 2557 แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยสถิติพรรณนาเพื่ออธิบายค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้ค่าสถิติการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) เพื่อใช้หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis or MRA) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม (Y) กับตัวแปรอิสระ (X) ตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป

ผลการวิเคราะห์

ตารางที่ 1 แสดงค่าสถิติพรรณนา

	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์			เกษตรและอาหาร		
	Mean	Std. deviation	N	Mean	Std. deviation	N
ROE	6.49	15.68	50	11.84	10.85	39
Profit Margin	-2.80	46.44	50	6.60	10.20	39
Asset Turnover	.31	.186	50	1.31	0.57	39
Equity Multiplier	2.63	1.64	50	1.96	0.77	39

จากการวิเคราะห์โดยค่าสถิติพรรณนาพบว่า อัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นของอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารมีค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมเท่ากับ 11.84 สูงกว่าอุตสาหกรรมพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.49 แต่มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 15.68 ซึ่งสูงกว่าอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร เนื่องจากในอุตสาหกรรมพัฒนาอสังหาริมทรัพย์มีบริษัทที่มีอัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นสูงกว่าร้อยละ 20 แต่ก็มีบางบริษัทที่มีอัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นติดลบเป็นจำนวนมากเช่นกัน ในขณะที่อุตสาหกรรมเกษตรและอาหารมีบริษัทที่มีอัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นติดลบเพียง 4 บริษัท โดยการวิเคราะห์ธรรมชาติของอุตสาหกรรม พบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2555-2557 เป็นช่วงที่สภาพเศรษฐกิจโดยรวมของไทยได้รับ

ผลกระทบจากความไม่สงบทางการเมือง ซึ่งส่งผลให้อุตสาหกรรมพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ได้รับผลกระทบกับความผันผวนของรายได้ ยกเว้นบางบริษัทที่มีการลงทุนในทำเลที่ดี ซึ่งมีผลต่อราคาของอสังหาริมทรัพย์ที่บริษัทสามารถปรับราคา หรือดีราคาเพิ่มขึ้นในงบการเงินได้ สำหรับอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารพบว่า จากทั้งหมด 39 บริษัท มีจำนวน 20 บริษัท ที่มีค่า อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (R.O.E.) ค่าเฉลี่ยทั้ง 3 ปี สูงกว่าค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม มี 1 บริษัทที่มีค่าเฉลี่ย R.O.E. เท่ากับค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม จำนวน 7 บริษัทที่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมเพียงเล็กน้อย มีจำนวน 7 บริษัทที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมมาก และมีจำนวน 4 บริษัท ที่มีค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม R.O.E. ตีตลาด เนื่องจากอุตสาหกรรมนี้เป็นปัจจัยที่มีความจำเป็นสูงสุดในการดำรงชีวิต ไม่ว่าจะภาวะเศรษฐกิจจะเป็นอย่างไร

สำหรับอัตรากำไรสุทธิ(ต่อยอดขาย) ของอุตสาหกรรมพัฒนาอสังหาริมทรัพย์มีค่าเฉลี่ยตีตลาด ซึ่งเป็นผลมาจากการดำเนินงานของบางบริษัทที่ประสบผลขาดทุนมาก ส่วนบริษัทที่สามารถทำกำไรได้ก็ไม่สูงมากนัก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของอัตรากำไรสุทธิของอุตสาหกรรมนี้ก็สูงเช่นกัน ในส่วนของอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารมีค่าเฉลี่ยของอัตรากำไรสุทธิเท่ากับ 6.60 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.20

สำหรับอัตราหมุนของสินทรัพย์ อุตสาหกรรมพัฒนาอสังหาริมทรัพย์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.31 ซึ่งมีค่าต่ำกว่าอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.31 เนื่องจากว่ามีสินทรัพย์หมุนเวียนคือสินค้าที่เป็นอสังหาริมทรัพย์ก็เป็นสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องต่ำ แต่อุตสาหกรรมเกษตรและอาหารมีสินทรัพย์ประเภทสินค้าที่มีสภาพคล่องสูงกว่า

สำหรับตัวคูณ ส่วนของผู้ถือหุ้น ของอุตสาหกรรมพัฒนาอสังหาริมทรัพย์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.63 สูงกว่าอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 1.96 ซึ่งแสดงว่าอุตสาหกรรมพัฒนาอสังหาริมทรัพย์มีการจัดโครงสร้างเงินทุนที่ใช้ส่วนของหนี้สินมากกว่า ซึ่งวิเคราะห์ได้ว่าอุตสาหกรรมนี้ต้องใช้เงินลงทุนสูงมากจึงมีความจำเป็นต้องอาศัยแหล่งเงินทุน ใน ส่วนของหนี้สินมากกว่า อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร และถือเป็นกลยุทธ์ของกลุ่มบริษัทนี้ที่จะใช้ Financial Leverage มาช่วยในการสร้างให้ อัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น (R.O.E.) สูงขึ้น

ตารางที่ 2 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

พัฒนาอสังหาริมทรัพย์	
ตัวแปร	R.O.E.
Profit margin	0.521**
Asset Turnover	0.509**
Equity Multiplier	-0.434**
เกษตรและอาหาร	
Profit margin	0.668**
Asset Turnover	0.075
Equity Multiplier	-0.333*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 2 พบว่าอุตสาหกรรมพัฒนาอสังหาริมทรัพย์และอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารมีตัวแปรการทำนาย คือ อัตรากำไรสุทธิมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม คือ ค่า อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูงสุด เท่ากับ 0.521 และ 0.668 ตามลำดับ รองลงมาคือ อัตราการหมุนของสินทรัพย์มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเท่ากับ 0.509 และ 0.075 ส่วนตัวคูณ ส่วนของผู้ถือหุ้น มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นในทิศทางตรงกันข้าม

ตารางที่ 3 ผลลัพธ์ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ

Model Summary ^d									
พัฒนาอสังหาริมทรัพย์									
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics				Durbin-Watson
					R Square Change	F Change	df1	df2	
1	.521 ^a	.272	.257	13.51591	.272	17.924	1	48	.000
2	.621 ^b	.385	.359	12.54911	.114	8.681	1	47	.005
3	.693 ^c	.480	.446	11.66951	.094	8.352	1	46	.006

เกษตรและอาหาร									
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics				Durbin-Watson
					R Square Change	F Change	df1	df2	
1	.668 ^a	.446	.431	8.18955	.446	29.759	1	37	.000

จากตารางที่ 3 แสดงโมเดลของตัวแปรการทำนายโดยโมเดลที่ 1 เป็นการนำเข้าอัตรากำไรสุทธิ โมเดลที่ 2 เป็นการนำเข้าอัตรากำไรสุทธิของสินทรัพย์ และโมเดลที่ 3 เป็นการนำเข้าของตัวคุณ ส่วนของผู้ถือหุ้น โดยวิธีนำเข้ามาแบบ Stepwise พบว่าอุตสาหกรรมพัฒนาอสังหาริมทรัพย์นำตัวแปรเข้ามาทำนายทั้ง 3 รายการคือ อัตรากำไรสุทธิ อัตรากำไรสุทธิของสินทรัพย์ และตัวคุณ ส่วนของผู้ถือหุ้น (R²=0.480) สถิติ Durbin-Watson แสดงค่า 1.503 แสดงถึง ตัวแปรการทำนายทั้ง 3 รายการมีความเป็นอิสระต่อกัน

สำหรับอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร พบว่าได้นำตัวแปรเข้ามาทำนาย 1 ตัวแปร คือ อัตรากำไรสุทธิ (R²=0.446) สถิติ Durbin-Watson แสดงค่า 1.834 แสดงถึง ตัวแปรการทำนายมีความเป็นอิสระต่อกัน

ตารางที่ 4 แสดงผลลัพธ์การวิเคราะห์ความแปรปรวน

พัฒนาอสังหาริมทรัพย์					
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	Sig.
1	Regression	3274.390	1	3274.390	.000 ^b
	Residual	8768.630	48	182.680	
	Total	12043.020	49		
2	Regression	4641.451	2	2320.726	.000 ^c
	Residual	7401.569	47	157.480	
	Total	12043.020	49		
3	Regression	5778.862	3	1926.287	.000 ^d
	Residual	6264.159	46	136.177	
	Total	12043.020	49		

เกษตรและอาหาร					
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	Sig.
1	Regression	1995.866	1	1995.866	.000 ^b
	Residual	2481.543	37	67.069	
	Total	4477.409	38		

จากตารางที่ 4 เป็นการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรการทำนายแต่ละตัวเท่ากับ 0 หรือทดสอบว่าถ้าค่า Sig <.05 ก็แสดงว่าตัวแปรการทำนายมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม

ตารางที่ 5 แสดงผลลัพธ์ค่าสัมประสิทธิ์ของสมการถดถอยและการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนายแต่ละตัวกับตัวแปรตาม

พัฒนาอสังหาริมทรัพย์							
Model		Coefficients		t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Error			Beta	Tolerance
1	(Constant)	6.979	1.915	3.644	.001		
	MAR	.176	.042	.521	4.234	.000	1.000
2	(Constant)	-2.713	3.739	-.726	.472		
	MAR	.130	.042	.384	3.110	.003	.857
	ATURN	30.726	10.428	.364	2.946	.005	.857
3	(Constant)	4.954	4.373	1.133	.263		
	MAR	.076	.043	.224	1.755	.086	.695
	ATURN	33.289	9.738	.394	3.418	.001	.850
	MULTIPLY	-3.272	1.132	-.343	-2.890	.006	.805

a. Dependent Variable: ROE

เกษตรและอาหาร							
Model		Coefficients		t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Error			Beta	Tolerance
1	(Constant)	7.151	1.568	4.561	.000		
	MAR	.711	.130	.668	5.455	.000	1.000

a. Dependent Variable: ROE

Beta = Standard Coefficient

จากตารางที่ 5 เป็นการทดสอบตัวแปรการทำนาย สำหรับอุตสาหกรรมพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ ตัวแปรการทำนายทั้ง 3 รายการที่ถูกนำเข้ามาในโมเดล คือ อัตรากำไรสุทธิ อัตรากำไรสุทธิของสินทรัพย์ และส่วนตัวคุณ ส่วนของผู้ถือหุ้นซึ่งนำมาสร้างสมการถดถอยสำหรับอุตสาหกรรมพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ได้ดังนี้คือ

$$\begin{aligned}
 Y &= b_0 + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 \quad (1) \\
 &= 4.954 + 0.076_{\text{margin}} + 33.289_{\text{Asset Turnover}} \\
 &\quad + -3.272_{\text{Equity Multiplier}}
 \end{aligned}$$

จากสมการ ถ้า Y คือ R.O.E. หมายความว่า ถ้า R.O.E. เพิ่มขึ้น 1 หน่วย อัตรากำไรสุทธิเพิ่มขึ้น

0.076 หน่วย อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์เพิ่มขึ้น
33.289 หน่วย แต่ตัวคูณส่วนของผู้ถือหุ้นจะลดลง
3.272 หน่วย

สำหรับอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร มี
ตัวแปรการทำนายที่ถูกนำเข้ามาเพียงรายการเดียว คือ
อัตรากำไรสุทธิและจากตารางที่ 5 นำมาสร้างสมการ
ถดถอยสำหรับอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารได้
ดังนี้คือ

$$\begin{aligned}
 Y &= b_0 + b_1 x_1 (2) \\
 &= 7.151 + 0.711_{\text{margin}}
 \end{aligned}$$

จากสมการ ถ้า Y คือ R.O.E. หมายความว่า ถ้า
R.O.E. เพิ่มขึ้น 1 หน่วย อัตรากำไรสุทธิเพิ่มขึ้น
0.711 หน่วย

อภิปรายผลการวิจัย

สำหรับอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร
วิเคราะห์ข้อมูลจากทั้งหมด 39 บริษัท มีจำนวน 20
บริษัท ที่มีค่า อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น
(R.O.E.) ค่าเฉลี่ยทั้ง 3 ปี สูงกว่าค่าเฉลี่ย
อุตสาหกรรม มี 1 บริษัทที่มีค่าเฉลี่ย R.O.E. เท่ากับ
ค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม จำนวน 7 บริษัทที่มีค่าต่ำกว่า
ค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมเพียงเล็กน้อย มีจำนวน 7 บริษัท
ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมมาก และมี
จำนวน 4 บริษัท ที่มีค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม R.O.E. คิด
ลบ เมื่อนำโครงสร้างสูตรของ R.O.E. ทั้ง 3 ส่วนมา
พิจารณา ได้ดังนี้

1.อัตรากำไรสุทธิ (Profit Margin) กำไร
สุทธิต่อขายสุทธิ ของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและ
อุตสาหกรรมอาหาร ส่งผลต่อค่า R.O.E. ให้สูงขึ้น
อย่างเช่น บริษัท มาลีสามพราน จำกัด (มหาชน)
(MALEE), บริษัท เอบีโก้ โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)
(ABICO), บริษัท พรีเมียร์ มาร์เก็ตติ้ง จำกัด
(มหาชน) (PM), บริษัท เอส แอนด์ พี ซินดิเคท

จำกัด (มหาชน) (SNP) เป็นต้นที่ R.O.E. สูงกว่า
ค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมมาก โดยมีจำนวน 21 บริษัทที่มี
ค่าเฉลี่ยของ Profit margin มากกว่าค่าเฉลี่ย
อุตสาหกรรม แต่ก็มีอยู่จำนวน 4 บริษัท ที่มีค่า
R.O.E.เฉลี่ยคิดลบ ได้แก่ บริษัท ไทยรับบอร์ลา
เท็กซ์เจอร์ปอร์เรชั่น (ประเทศไทย)จำกัด (มหาชน)
(TRUBB), บริษัท เอฟโวลูชั่น แคปปิตอล จำกัด
(มหาชน) (E), บริษัท ห้องเย็นเอเชียัน ซีฟู้ด จำกัด
(มหาชน) (ASIAN) และบริษัท ทรัพย์ศรีไทย จำกัด
(มหาชน) (SST)

บริษัท ไทยรับบอร์ลาเท็กซ์เจอร์ปอร์เรชั่น
(ประเทศไทย)จำกัด (มหาชน) (TRUBB) ที่ดำเนิน
ธุรกิจผลิตและจำหน่ายน้ำยางข้นและผลพลอยได้จาก
น้ำยาง มียอดขายต่ำกว่าค่าใช้จ่ายรวมต่อเนื่องทั้ง 3 ปี
ซึ่งในหลายรอบปีที่ผ่านมาประเทศไทยประสบ
ปัญหาเรื่องยางพารา(กิติภูมิ โล่ห์สุวรรณ,2551)
บริษัท เอฟโวลูชั่น แคปปิตอล จำกัด (มหาชน) (E) มี
ยอดขายต่ำกว่าค่าใช้จ่ายรวมทั้ง 3 ปี บริษัทฯ เป็นผู้
ได้รับสิทธิแฟรนไชส์ในการประกอบธุรกิจ
Domino's Pizza ที่ไม่ประสบความสำเร็จในประเทศไทย
จะเห็นได้ชัดเจนว่าค่า Profit Margin มีผลต่อ
ค่า R.O.E. อย่างมากในกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและ
อุตสาหกรรมอาหาร แสดงให้เห็นประสิทธิภาพ ใน
การดำเนินงานของบริษัทในการทำกำไร

2.อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม
(Total Assets Turnover) ขายสุทธิต่อสินทรัพย์รวม
ของบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรม
อาหาร ส่งผลต่อค่า R.O.E. เพียงเล็กน้อยเท่านั้น เมื่อ
เปรียบเทียบกับ Profit Margin ที่ส่งผลต่อ R.O.E.
สูงสุด โดยที่ Total assets Turnover ส่งผลต่อค่า
R.O.E.น้อยที่สุด แสดงให้เห็นว่าในกลุ่ม
อุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร มีการ
ใช้ประโยชน์สินทรัพย์รวมได้น้อย ถือว่ายังขาด
ประสิทธิภาพจากการบริหารสินทรัพย์ บริษัทในกลุ่ม

อุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารต้องพิจารณาวางแผนการบริหารสินทรัพย์ เพื่อก่อให้เกิดรายได้มากกว่านี้ เช่นการบริหารสินค้าคงเหลือ การใช้ประโยชน์จากที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ให้ก่อประโยชน์และมีประสิทธิภาพมากที่สุด

โดยส่วนใหญ่แล้ว บริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารมี Total asset Turnover มีค่าเฉลี่ยของแต่ละบริษัทใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม

3.ตัวทวีคูณ ส่วนของเจ้าของ (Equity Multiplier) หรือ leverage ratio สินทรัพย์รวม/ส่วนของผู้ถือหุ้น ใช้วัดความสามารถในการจัดหาแหล่งเงินทุน:เงินกู้ สำหรับในกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารนั้นมีค่า leverage ratio ที่ส่งผลต่อ R.O.E. ไม่มากนัก เมื่อพิจารณาโครงสร้างในการหาแหล่งเงินทุน บริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารนี้มีแหล่งเงินทุนจากการก่อหนี้และแหล่งเงินทุนจากส่วนของผู้ถือหุ้นในสัดส่วนที่ไม่ต่างกันมากนักเมื่อนำค่าเฉลี่ย leverage ratio ของแต่ละบริษัท มาเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย leverage ratio อุตสาหกรรมแล้ว หลายๆ บริษัทมีค่านี้สูงกว่าและต่ำกว่าค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมไม่มากนัก สอดคล้องกับ บทความ: สถานการณ์จำลอง การนำสมการ ดูปองค์มาใช้ในการสอนวิชาวิเคราะห์งบการเงิน(ชนวรรณ แฉ่งขำโคม,2555) กล่าวว่า การใช้เงินทุนจากเจ้าของ หากมากเกินไป ผลตอบแทนที่ได้รับจากการลงทุนจะต่ำลง เพราะหากพิจารณาจากอัตราส่วนของผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งเท่ากับ กำไรสุทธิของกิจการหารด้วยส่วนของผู้ถือหุ้น หากตัวหารมีจำนวนมาก ก็ย่อมทำให้อัตราส่วนนี้ต่ำ

สรุปผลการวิจัย

บริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารส่วนใหญ่ แสดงให้เห็นว่าเงิน

ลงทุนในส่วนของผู้ถือหุ้น จะได้รับผลตอบแทนกลับคืนมาจากการดำเนินการของกิจการนั้นในอัตราส่วนที่มีค่าค่อนข้างสูง แสดงถึงประสิทธิภาพในการทำกำไร โดยมีค่าของอัตรากำไรสุทธิที่ใช้วัดความสามารถในการดำเนินงานมากที่สุด(โสภามูลสม,2555)รองลงมาคือ ตัวทวีคูณส่วนของผู้ถือหุ้น (Equity Multiplier) หรือ leverage ratio ที่ใช้วัดความสามารถในการจัดหาแหล่งเงินทุน:เงินกู้หรือเงินทุน ที่ส่งผลต่อ R.O.E.ได้ไม่มากนัก และส่วนค่าที่ส่งผลต่อ R.O.E.น้อยที่สุดคือ อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม(Total assets Turnover) แสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมกลุ่มนี้ มีความสามารถในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ได้น้อย

ดังนั้น ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของ บริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร ในการทำกำไร ที่มาจากยอดขายที่สูงและควบคุมต้นทุนและค่าใช้จ่ายได้ บริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารนี้เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของประชาชนและมีความจำเป็นมากในชีวิตประจำวัน และเศรษฐกิจของประเทศ สอดคล้องกับการวิเคราะห์งบการเงินของอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร กรณีศึกษา บริษัท มาลีสามพราน จำกัด (มหาชน) กล่าวว่า ประสิทธิภาพในการทำกำไร ผลปรากฏว่า บริษัทฯ มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานในการทำกำไรเพิ่มขึ้นภายใต้ความเสี่ยงทางการเงินและความเสี่ยงทางธุรกิจ(จรรยาพรณ์ ขุนทอง,2556)

การวิเคราะห์อุตสาหกรรมพัฒนาอสังหาริมทรัพย์พบว่า อัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นมีความผันผวนมากตลอด 3 ปีที่ผ่านมา และค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมก็ต่ำ เมื่อเทียบกับอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร โดยอุตสาหกรรมพัฒนาอสังหาริมทรัพย์มีค่าเฉลี่ยอัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นของทั้งอุตสาหกรรมเท่ากับ 6.49 ในขณะที่อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร เท่ากับ 11.84

เนื่องจากอุตสาหกรรมพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจและการเมือง แต่ก็มีบางบริษัทที่ประกอบการด้านที่พักอาศัยคอนโดมิเนียมที่มุ่งเน้นไปที่เส้นทางขนส่งมวลชนคือแนวรถไฟฟ้าที่ยังสามารถทำกำไรได้สูง แต่สำหรับในแนวรบทำกำไรได้น้อยลง สำหรับบริษัทที่พัฒนาอสังหาริมทรัพย์ในลักษณะเป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน เช่นอาคารสำนักงาน หรือศูนย์การค้า เพื่อให้เช่าก็สามารถทำกำไรได้จากการตีราคาเพิ่มของสินทรัพย์ที่อยู่ในทำเลที่ดี อุตสาหกรรมนี้จะต้องให้ความสำคัญกับการบริหารต้นทุนขาย และต้นทุนการดำเนินงานให้ต่ำสุด ต้องปรับตัวด้านการตลาดเพื่อให้สามารถสร้างรายได้จากการขาย โครงการที่เป็นที่ต้องการของตลาด ต้องบริหารจัดการด้านสินทรัพย์ให้มีประสิทธิภาพ เช่น กรณีสินค้าคงเหลือซึ่งเป็นอสังหาริมทรัพย์ที่สร้างขึ้นเพื่อขาย ต้องสามารถขายออกได้เร็วที่สุด ค้างสต็อกน้อยที่สุด ด้วยกลยุทธ์ด้านการตลาดต่างๆ แต่อย่างไรก็ตามอุตสาหกรรมนี้อาจต้องมีเงินลงทุนที่ต้องลงอยู่ในที่ดินเปล่าที่ต้องเตรียมไว้เพื่อโครงการในอนาคต (Land Bank) จึงทำให้ต้องมีมูลค่าสินทรัพย์รวมค่อนข้างสูง ซึ่งในด้านการบริหารสินทรัพย์เพื่อให้มีอัตราหมุน (Turnover) สูง อาจเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก ซึ่งกิจการจะต้องมีความเชี่ยวชาญในเรื่อง “ทำเล” เป็นอย่างมาก และในประการสุดท้าย การจัดโครงสร้างเงินลงทุนที่เหมาะสมซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้อัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นสูงได้ ซึ่งอุตสาหกรรมนี้มีค่าเฉลี่ยของตัวคูณของผู้ถือหุ้น หรือการมีสินทรัพย์รวมเป็น 2.6 เท่าของส่วนของผู้ถือหุ้น ก็เท่ากับว่าได้ใช้ส่วนของหนี้สินในการลงทุนในสินทรัพย์รวมอยู่ถึงร้อยละ 60 ซึ่งเท่ากับอุตสาหกรรมนี้มีความสามารถในการก่อหนี้ได้เท่าที่สถาบันการเงินนิยมปล่อยกู้ จึงเป็นข้อจำกัดในการใช้อัตราส่วนนี้ช่วยเพิ่มอัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น

ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัย

1.ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น (R.O.E)

อุตสาหกรรมพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ ทั้งสามปัจจัย อันได้แก่ อัตรากำไรสุทธิ อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ และตัวคูณส่วนของผู้ถือหุ้นส่งผลกระทบต่อ ค่า R.O.E

อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร มีเพียงปัจจัยเดียว คือ อัตรากำไรสุทธิ ที่ส่งผลกระทบต่อ ค่า R.O.E ส่วนอีกสองปัจจัยส่งผลเพียงเล็กน้อยมาก

2.สำหรับผู้สนใจในการลงทุนควรศึกษาวิเคราะห์เป็นรายบริษัท ประกอบการตัดสินใจด้วยเอกสารอ้างอิง

[1] กิติภูมิ โล่ห์สุวรรณ. (2551). การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของ บริษัท อีโนเว รับเบอร์(ประเทศไทย) จำกัด(มหาชน).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

[2] จรูวรรณ ชุนทอง. (2556). การวิเคราะห์งบการเงินของอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร กรณีศึกษา บริษัท มาลีสามพราน จำกัด(มหาชน)และบริษัทย่อย.กรุงเทพฯ: โครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

[3] ดนัย ปัตตพงศ์. (2558). *DuPont Analysis*.เอกสารวิชาการด้านศาสตร์การบริหาร ธุรกิจ.สืบค้นจาก Google.<http://it.nation.ac.th/faculty/danai//download/mbamadeeasy82.pdf>

[4] คลพิวัฒน์ ปริดาวิภาค. (2554).การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ในภาวะเศรษฐกิจถดถอย.มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

[5] ชนวรรณ แฉ่งขำโถม.(2555).สถานการณ์จำลองการนำสมการคูเปอร์มาใช้ในการสอนวิชาวิเคราะห์งบการเงิน

[6] บุญทริก น้อยเสวก.(2553).การศึกษาผลของ
ความเป็นองค์กรมีดีไซน์ที่มีต่อมูลค่าของบริษัทจดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่ม
อุตสาหกรรมพัฒนาอสังหาริมทรัพย์เฉพาะบริษัทจดทะเบียน
ที่ประกอบกิจการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์
ประเภทบ้านเดี่ยวและทาวน์เฮาส์.โครงการปริญญา
โททางการบัญชี.คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี.
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

[7] ปฐมพร ติวิชาประกิต.(2559).อัตราผลตอบแทน
Return on Equity(ROE).สืบค้นจาก

<https://www.gotoknow.org/pots/600689>

[8] วาณี คำดี.การวิเคราะห์รายงานทางการเงิน การ
วิเคราะห์งบการเงิน.ภูมิบัณฑิต.

[9] โสภณ มูลสม. (2555).ความสัมพันธ์ระหว่าง
คุณภาพกำไรกับการเปลี่ยนแปลงการจ่ายเงินปันผล
ของธุรกิจกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร ที่จดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

การศึกษาปัญหา และสาเหตุของการจัดการเอกสารการบันทึกบัญชีของ

หน่วยงานราชการ

Study of issues causes of document management and accounting records of government agencies.

ชื่อ-นามสกุลของผู้เขียน (สมชาย เลิศภิรมย์สุขⁱ, กานต์ระวี จงอิทธิⁱⁱ, กมลทิพย์ พิลาวุธⁱⁱⁱ)

คณะบัญชี สาขาบัญชี/มหาวิทยาลัยธนบุรี, สถานที่ทำงาน, dear_yaimai77@hotmail.com ของผู้เขียนคนที่ 3

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัย เรื่องการศึกษาปัญหา และสาเหตุของการจัดการเอกสารการบันทึกบัญชีของหน่วยงานราชการ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาปัญหาที่เกี่ยวกับเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีของหน่วยงานราชการ (2) เพื่อศึกษาผลกระทบที่เกิดจากปัญหาเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีของหน่วยงานราชการ และ (3) เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากเอกสารทางบัญชีของหน่วยงานราชการ

โดยกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสัมภาษณ์ คือเจ้าหน้าที่บัญชีและเจ้าหน้าที่การเงินของหน่วยงานราชการ 6 หน่วยงาน จำนวน 10 คน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ในเชิงคุณภาพ

ผลการศึกษาพบว่า

1. ปัญหาที่เกิดจากเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีของหน่วยงานราชการ ซึ่งมีทั้งเอกสารที่จัดทำขึ้นภายในหน่วยงานและเอกสารที่ได้รับจากบุคคลภายนอก ส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาของรายละเอียดในเอกสารประกอบการลงบัญชีไม่ครบถ้วน และไม่สมบูรณ์ ซึ่งจะส่งผลกระทบทำให้การบันทึกบัญชีไม่ถูกต้องและไม่ตรงตามงวดบัญชีมากที่สุด รองลงมาคือทำให้เอกสารไม่สามารถนำมาบันทึกบัญชีได้ โดยมีแนวทางแก้ไขคือให้มีการจัดทำมาตรฐานการควบคุมภายในด้านเอกสารอย่างเป็นระบบและให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ปัญหาที่เกิดจากเอกสารสูญหายหรือชำรุดเสียหาย โดยสาเหตุเกิดจากการที่เจ้าหน้าที่ไม่มีความระมัดระวังในการรักษาเอกสาร
2. ผลกระทบให้เอกสารไม่สามารถนำมาบันทึกบัญชีได้ โดยมีแนวทางแก้ไขคือให้มีบทลงโทษกับเจ้าหน้าที่ที่ทำเอกสารสูญหายหรือชำรุดเสียหาย และปัญหาเกี่ยวกับการจัดเก็บเอกสารที่ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย และไม่มีการจัดหมวดหมู่ของเอกสาร ส่งผลทำให้การค้นหาเอกสารเป็นไปด้วยล่าช้า เพราะหายาก และยังส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุในการค้นหาด้วย
3. แนวทางแก้ไขคือ (1) ควรมีการจัดทำมาตรฐานการควบคุมภายในด้านเอกสารอย่างเป็นระบบ (2) บทลงโทษให้กับผู้กระทำผิดวินัยในด้านเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี เพื่อให้เจ้าหน้าที่ไม่กล้ากระทำผิดและมีความรอบคอบ ระมัดระวังมากยิ่งขึ้น (3) ควรมีการจัดทำคู่มือ วิธีปฏิบัติงาน และตัวอย่างประกอบอย่างชัดเจน เกี่ยวกับเอกสารที่ใช้ในการบันทึกบัญชี

คำสำคัญ < หน่วยงานราชการ /ปัญหาและสาเหตุ / การจัดการ/การบันทึกบัญชี

Abstract

Educational Research Study of issues causes of document management and accounting records of government agencies.

The Objectives Are: (1) To study issues related to documentation, accounting records of government agencies (2) To study the effects of the documentation for the accounting records of government agencies, and (3) To guide the revision of the problems caused by accounting documents in the Government. The sampling interview: The accounting and financial officers of government agencies, data obtained from six of 10 proponents were analyzed qualitatively.

The study found that

1. Problems arising from the accounting documents of the Government, The documents, prepared by the authorities and documents received from outside which ought to be detailed documentation for the accounting is incomplete. And an incomplete documentation effect, make the accounting records incorrect and will not be balance at the very end of the period, followed by unaccounted documents.

The solution is the document preparations base on the internal control standards, and strictly followed by the officers.

2. The lost or damaged documents problem, the effects of unaccounted documents. the reason is due to the staff carelessness in documents preservations.

The solution is to punish the officials who lost or damaged the copy. The untidy and unsorted document problem, as a result, the document processing is delayed because sometimes in the search may result in an accident.

3. Solutions:

(1) There should be a systematic way or standard for internal control documentation.

(2) Penalties for breach of discipline in the accounting documents. The management impose on the guilty and be more cautious in the future.

(3) There should be a guide. Practice clear examples of documents used in accounting.

Keywords < Government / Problems and Causes / management / Accounting

1. รายละเอียดทั่วไป

หน่วยงานราชการ ก็เป็นหน่วยงานหนึ่งที่จะต้องมีการจัดทำบัญชีและต้องใช้เอกสารประกอบการบันทึกบัญชีเช่นเดียวกับบริษัทและห้างหุ้นส่วนต่าง ๆ ซึ่งในการจัดทำบัญชีก็มักจะพบปัญหาหลายอย่างเกี่ยวกับเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ทำให้การทำงานล่าช้า เกิดข้อผิดพลาด ไม่ถูกต้อง และเสียสิทธิที่พึงจะได้รับ เช่นสิทธิด้านภาษี

“พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ในหมวด 3 มาตรา 20 กำหนดไว้ว่า ผู้ทำบัญชีต้องจัดทำบัญชีเพื่อให้มีการแสดงผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่เป็นอยู่ตามความเป็นจริง และตามมาตรฐานการบัญชี โดยมีเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการบันทึกบัญชีให้ถูกต้องครบถ้วน นอกจากข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติการบัญชี

พ.ศ. 2543 แล้ว เอกสารประกอบการบันทึกบัญชียังต้องจัดทำขึ้นให้สอดคล้องและถูกต้องกับข้อกำหนดในประมวลรัษฎากร” (ลำไย, 2556) ซึ่งเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีจะเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะทำให้เชื่อถือได้ว่า มีรายการค้าต่างๆ เกิดขึ้นจริง

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาเกี่ยวกับเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีในหน่วยงานราชการ เพื่อให้ทราบถึงปัญหา และผลกระทบ ที่เกิดจากปัญหาเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีของหน่วยงานราชการ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาที่เกี่ยวกับเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีของหน่วยงานราชการ
2. เพื่อศึกษาผลกระทบที่เกิดจากปัญหาเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีของหน่วยงานราชการ
3. เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดจากเอกสารทางบัญชีของหน่วยงานราชการ

1.3 สมมุติฐานของการวิจัย

1. ผู้จัดทำบัญชีและผู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละหน่วยงานมีปัญหาเกี่ยวกับเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ที่แตกต่างกัน
2. ปัญหาเกี่ยวกับเอกสารทางบัญชีมีผลกระทบต่อผู้จัดทำบัญชีและผู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละหน่วยงานราชการแตกต่างกัน
3. ผู้จัดทำบัญชีและผู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละหน่วยงานมีแนวทางในการปรับปรุงและแก้ไขเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดจากเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีที่แตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่บัญชีและเจ้าหน้าที่บัญชีของหน่วยงาน

ราชการ จำนวน 6 หน่วยงาน ซึ่งประกอบด้วย องค์การคลังสินค้า, กรมการค้าภายใน, กรมส่งเสริมการค้าส่งออก, กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์, ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) เนื่องจากหน่วยงานของผู้วิจัยได้ทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐดังกล่าว และพบว่ามีปัญหาอันเกิดจากเอกสารในการบันทึกบัญชีของหน่วยงานราชการ เป็นเหตุทำให้การทำงานล่าช้า จึงสนใจศึกษาเพื่อให้แนวทางแก้ไขต่อไป

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา มุ่งหาคำตอบเกี่ยวกับเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีของหน่วยงานราชการ โดยครอบคลุมประเด็นดังต่อไปนี้

1.1 ปัญหาที่เกิดจากเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีของหน่วยงานราชการ ทั้งที่เป็นเอกสารที่ จัดทำขึ้นในหน่วยงานและเอกสารที่ได้รับจากบุคคลภายนอก รวมถึงปัญหาอื่นๆ เช่น ปัญหาของเอกสารสูญหาย ปัญหาด้านการจัดเก็บเอกสาร เป็นต้น

1.2 ผลกระทบที่ได้รับจากปัญหาเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีของหน่วยงานราชการ

แนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดจากเอกสารทางบัญชีของหน่วยงานราชการ

1.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ การสัมภาษณ์ ความคิดเห็นของผู้จัดทำบัญชีในหน่วยงานราชการ โดยแบ่งคำถามออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลและลักษณะทั่วไป ประกอบด้วย หน่วยงาน, เพศ, อายุ, วุฒิการศึกษา, ประสบการณ์ทำงาน, ตำแหน่ง

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับเอกสาร ทางบัญชี ประกอบด้วย

1. ลักษณะงานทั่วไปของหน่วยงาน

2. ระบบการควบคุมภายในเกี่ยวกับเอกสารประกอบงบการเงิน
3. การจัดเก็บเอกสารประกอบงบการเงินของกิจการ
4. ปัญหาที่พบเกี่ยวกับเอกสารประกอบงบการเงินทั้งภายในและภายนอก
5. ผลกระทบที่เกิดจากปัญหาเอกสารประกอบงบการเงิน
6. แนวทางแก้ไขเกี่ยวกับปัญหาเอกสารประกอบงบการเงิน

1.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

จากผลสำรวจผู้ตอบสัมภาษณ์ที่เป็นเจ้าหน้าที่บัญชีและเจ้าหน้าที่การเงินของหน่วยงานราชการจำนวน 10 คน พบว่า หน่วยงานของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำบัญชีเองทั้งหมด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงคือ ทำเองบางส่วน และให้สำนักงานบัญชีทำบัญชีให้บางส่วน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 30 และให้สำนักงานบัญชีทำทั้งหมด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ตามลำดับ

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูล

คุณลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะทั่วไป	จำนวน
เพศ	
ชาย	2
หญิง	8
อายุ	
ต่ำกว่า 30 ปี	1
30 – 40 ปี	4
มากกว่า 40 ปีขึ้นไป	5
วุฒิการศึกษา	
ปวส.	2

ปริญญาตรี	7
สูงกว่าปริญญาตรี	1
ประสบการณ์	
5 – 10 ปี	3
11 – 20 ปี	3
20 ปีขึ้นไป	4

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากผลการสำรวจผู้ตอบสัมภาษณ์ที่เป็นเจ้าหน้าที่บัญชีและเจ้าหน้าที่การเงินของหน่วยงานราชการจำนวน 10 คน พบว่า หน่วยงานของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำบัญชีเองทั้งหมด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงคือ ทำเองบางส่วน และให้สำนักงานบัญชีทำบัญชีให้บางส่วน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 30 และให้สำนักงานบัญชีทำทั้งหมด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

รูปแบบการจัดทำบัญชีของหน่วยงาน	จำนวน
ทำบัญชีเองทั้งหมด	5
ให้สำนักงานบัญชีทำทั้งหมด	2
ทำบัญชีเองบางส่วน และให้สำนักงานบัญชีทำบัญชีให้บางส่วน	3

1.6.1 ผลการวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับเอกสาร

ประกอบการบันทึกบัญชี

จากผลการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างที่มีปัญหาเกี่ยวกับเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี พบว่ามีประเด็นปัญหาดังนี้

1 ปัญหาเอกสารที่จัดทำขึ้นภายในหน่วยงานนั้น มีทั้งเอกสารที่จัดทำเพื่อออกให้แก่บุคคลภายนอก และเอกสารที่จัดทำเพื่อใช้ภายในหน่วยงาน ซึ่งได้สรุปประเด็นปัญหา ดังนี้

1.6.2 ปัญหาของรายละเอียดในเอกสารประกอบการลงบัญชีไม่ครบถ้วน และไม่สมบูรณ์ จำนวน 9 คน
โดยส่วนใหญ่จะเป็นเอกสารเกี่ยวกับการจ่ายเงินที่ไม่มีใบเสร็จรับเงินทำให้ต้องเขียนใบรับรองแทนใบเสร็จรับเงินเพื่อนำมาทำการเบิกจ่าย ซึ่งในใบรับรองแทนใบเสร็จรับเงินก็ไม่มีลายมือชื่อจากผู้อนุมัติ ปัญหาสำเนาใบเสร็จรับเงินที่ออกให้บุคคลภายนอกซึ่งใช้เป็นหลักฐานในการรับเงิน ไม่มีลายมือชื่อของเจ้าหน้าที่ ที่รับเงิน ปัญหาของรายละเอียดในใบสำคัญรับและใบสำคัญจ่ายไม่ครบถ้วน เช่น วันเดือนปี จำนวนเงิน ลายมือชื่อผู้รับเงิน-จ่ายเงิน เลขที่ของเอกสาร เป็นต้น ดังคำสัมภาษณ์

“ การเบิกจ่ายค่าพาหนะหรือค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่ไม่มีใบเสร็จรับเงินเวลามาขอเบิกค่าใช้จ่ายมักจะไม่มีลายมือชื่อของผู้อนุมัติ ซึ่งเจอบ่อยมาก” (เจ้าหน้าที่บัญชี #3)

“เจ้าหน้าที่ที่รับเงินไม่ยอมตรวจสอบเอกสารก่อนส่งให้เจ้าหน้าที่บัญชี ทำให้เอกสารที่ได้รับไม่เคยครบถ้วนเลย ลืมใส่วันที่บ้าง ไม่ยอมเซ็นชื่อรับเงินบ้าง ทำให้ต้องตีกลับเอกสารคืนเจ้าหน้าที่การเงิน เพื่อให้ลงรายการให้ครบถ้วน” (เจ้าหน้าที่ # 6)

1.6.3 ปัญหาเกี่ยวกับการเขียนหรือพิมพ์รายละเอียดของข้อมูลในเอกสารประกอบการลงบัญชีผิดพลาด จำนวน 8 คน เป็นเจ้าหน้าที่บัญชี

7 คน และเจ้าหน้าที่การเงิน 1 คน โดยรายละเอียดที่ จะพบข้อผิดพลาดในเอกสาร ได้แก่รายการที่เป็นชื่อ ชนิด จำนวนนับ ราคาต่อหน่วย ยอดรวม ของสินค้าหรือบริการแต่ละรายการ วัน เดือน ปี ดังคำสัมภาษณ์

“ เจ้าหน้าที่เวลาออกไปประทวนสินค้าให้กับประชาชนที่มาจำหน่ายเปลือก บางครั้งมีการลงน้ำหนักผิด ทำให้ยอดสินค้าในโกดังไม่ตรงกัน ทะเบียนคุมสินค้า” (เจ้าหน้าที่#1)

“ ใบเสร็จรับเงิน มีจำนวนเงินที่เป็นตัวเลขไม่ตรงกับจำนวนเงินที่เป็นตัวหนังสือบางครั้งตัวเลขสองตัวหลังสลับกันก็มี อย่างเช่น 12,354 บาท ก็เขียนเป็น หนึ่งหมื่น สองพัน สามร้อยสี่สิบห้า” (เจ้าหน้าที่#9)

1.6.4 ปัญหาเอกสารที่ได้รับจากภายนอกหน่วยงาน

ปัญหาของรายละเอียดในเอกสารประกอบการลงบัญชีไม่ครบถ้วน และไม่สมบูรณ์ เจ้าหน้าที่บัญชีจำนวน 7 คนและเจ้าหน้าที่การเงิน 2 คน ในใบกำกับภาษี/ใบเสร็จรับเงินที่ได้รับจากบุคคลภายนอก ไม่มีลายมือชื่อของผู้รับเงิน ไม่ได้ใส่วัน เดือน ปี ในเอกสาร ไม่ได้ใส่รายละเอียดสินค้าใส่แต่จำนวนเงินอย่างเดียว เช็คที่ได้รับไม่มีลายมือชื่อ และ ไม่มีประทับตราของบริษัท ทำให้ไม่สามารถนำเช็คเข้าบัญชีได้ดังคำสัมภาษณ์

“ ใบเสร็จรับเงินที่ได้รับจากผู้ผลิต มีรายละเอียดไม่ค่อยจะครบถ้วน เช่น ไม่มีลายมือชื่อของผู้รับเงิน ไม่ลงรายละเอียดของค่าใช้จ่ายในใบเสร็จรับเงินทำให้ทางเราไม่รู้ว่าเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอะไร ทำให้จัดประเภทของค่าใช้จ่ายไม่ถูก” (เจ้าหน้าที่#2)

“ เช็คที่บุคคลภายนอก นำมาจ่ายไม่ได้
ประทับตราของบริษัท ทำให้นำเช็คเข้าธนาคารไม่ได้
ต้องตีเช็คคืนกลับให้ผู้ส่งจ่าย” (เจ้าหน้าที่#8)

**1.6.5 ปัญหาเกี่ยวกับการเขียนหรือพิมพ์รายละเอียด
ของข้อมูลในเอกสารประกอบการลงบัญชีผิดพลาด**
เจ้าหน้าที่บัญชีจำนวน 6 คน และเจ้าหน้าที่การเงิน 2
คนซึ่งรายละเอียดที่จะพบข้อผิดพลาดจะเป็นเอกสาร
ในส่วนของใบเสร็จรับเงินและเช็คส่งจ่าย โดย
รายละเอียดผิดพลาดที่พบบ่อย คือ ชื่อหน่วยงาน
จำนวนเงิน วัน เดือน ปี ที่จ่าย ดังคำสัมภาษณ์

“ ใบเสร็จรับเงิน บางครั้งชื่อหน่วยงานไม่ใช่
ของหน่วยงานเราเป็นชื่อของที่อื่น บางครั้งวัน เดือน
ปีที่ส่งจ่ายก็ผิด ทำให้ต้องส่งเอกสารกลับคืนไป
แก้ไขใหม่” (เจ้าหน้าที่#3)

**1.6.6 ปัญหาของเอกสารที่ประกอบการบันทึกบัญชี
ไม่ครบถ้วน** เจ้าหน้าที่บัญชีจำนวน 2 คน เอกสาร
ส่วนใหญ่เอกสารที่ใช้ประกอบการลงบัญชีที่ได้จาก
บุคคลภายนอกที่ได้รับไม่ครบถ้วน มักจะเป็นสำเนา
บัตรประชาชนของผู้รับเงิน เพื่อใช้แนบเอกสารการ
จ่ายเงิน เนื่องจากการจ่ายเงินให้บุคคลภายนอกหาก
ไม่มีใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี ผู้รับเงินต้องนำ
สำเนาบัตรประชาชนมารับเงินด้วยเพื่อใช้เป็น
หลักฐานแทนใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เพื่อให้
หลักฐานการรับเงินมีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น ดังคำ
สัมภาษณ์

“ บางครั้งใบสำคัญจ่ายไม่มีสำเนาบัตร
ประชาชนของผู้รับเงินแนบมา เพราะผู้รับเงินที่เป็น
บุคคลธรรมดาไม่ใช้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วน จึงมักจะ
ไม่มีใบเสร็จรับเงินที่เต็มรูปแบบ จะเป็นแค่บิลเงินสด
ที่เขียนด้วยมือซึ่งเป็นหลักฐานที่ไม่น่าเชื่อถือ จึง

จำเป็นต้องใช้สำเนาบัตรประชาชนในการมารับเงิน
ด้วย” (เจ้าหน้าที่ #7)

1.6.7 ปัญหาเอกสารสูญหายและชำรุดเสียหาย มี
เจ้าหน้าที่บัญชีจำนวน 4 คน และ เจ้าหน้าที่การเงิน 2
คน เนื่องจากในแต่ละวันต้องมีเอกสารที่ต้องใช้ในการ
ประกอบการลงบัญชีมีจำนวนมากมาย ไม่ว่าจะ
ทั้งด้านรับและด้านจ่าย ซึ่งเอกสารแต่ละใบต้องผ่าน
เจ้าหน้าที่หลายคน ทำให้เอกสารมีโอกาสที่จะสูญ
หายและชำรุดเสียหายได้ ซึ่งปัญหาเหล่านี้มักเกิดจาก
ความไม่รัดกุมเจ้าหน้าที่ และปัญหาตัวเลขใน
กระดาษไม่ชัดเจนตัวหนังสือและตัวเลขในเอกสาร
ไม่เห็น ดังคำสัมภาษณ์

“ เอกสารว่าจะมาถึงแผนกบัญชีต้องผ่าน
แผนกอื่นๆหลายแผนก บัญชีจะเป็นแผนกสุดท้ายที่
จะได้รับเอกสาร ทำให้เอกสารที่มาถึงบัญชีนั้นสูญ
หายบ้าง ชำรุดบ้าง” (เจ้าหน้าที่ #2)

“ เวลาพนักงานไปตรวจงานที่ต่างจังหวัด
จะมีใบลงเวลาการทำงานเพื่อใช้ในการเบิกค่าเบี้ย
เลี้ยง ในบางครั้งใบลงเวลามีการชำรุดเนื่องจากเปียก
น้ำ บ้างครั้งก็หาย” (เจ้าหน้าที่ #4)

“ ใบเสร็จรับเงินที่ได้รับบางครั้งเป็นบิล
แบบกระดาษลื่น ๆ ทำให้เวลาเก็บไว้นานๆแล้ว
ตัวหนังสือจะมองไม่ค่อยเห็น บางทีตัวหนังสือก็ไม่มี
เลย” (เจ้าหน้าที่#7)

1.6.8 ปัญหาด้านการเก็บเอกสาร เจ้าหน้าที่บัญชี
จำนวน 3 คน เป็นปัญหาของที่จัดเก็บไม่เพียงพอ
เนื่องจากเอกสารมีจำนวนมากทำให้การจัดวางต้อง
วางซ้อนๆกันหลายชั้นเพื่อให้ประหยัดพื้นที่ในการ
จัดเก็บมากที่สุด และต้องมีการจัดเก็บเอกสารนอก
สถานที่ด้วย ทำให้เวลาค้นหาเอกสารเป็นไปด้วย
ความลำบาก เพราะการบันทึกบัญชีถึงแม้จะมีการ

บันทึกบัญชีเสร็จแล้ว แต่หากมีข้อผิดพลาดหรือข้อสงสัยประการใด ในตัวเอกสาร ก็จำเป็นที่จะต้องนำเอกสารที่จัดเก็บไว้แล้วหรือกลับมาทำใหม่หรือนำมาตรวจสอบใหม่ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในเอกสารนั้นๆ ดังนั้นหากเก็บเอกสารไว้สถานที่อื่นหรือมีการจัดเก็บเอกสารกระจัดกระจาย ไม่เป็นหมวดหมู่ ก็ทำให้เสียเวลาในการค้นหา และทำให้เกิดอันตรายในการค้นหาได้ เพราะเอกสารวางไม่เป็นระเบียบและซ้อนกันสูงเกินไป ดังคำสัมภาษณ์

“ เวลา สตง. มาตรวจสอบงบการเงิน ก็จะขอเอกสารต่างๆ ที่เก็บไว้ในห้องเอกสาร ซึ่งเอกสารที่ทาง สตง. ต้องการบางตัวต้องใช้เวลาหาานมาก เนื่องจากเอกสารมีจำนวนเยอะมากและจัดเก็บไม่เป็นระเบียบด้วย” (เจ้าหน้าที่#2)

“ ตอนนี้เอกสารที่เก็บอยู่มีจำนวนเยอะมากๆ เนื่องจาก หน่วยงานมีโครงการฯ ต่างๆ ที่ช่วยเหลือเกษตรกรมากขึ้น ทำให้มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ มากขึ้น ทำให้ในหน่วยงาน แทบจะไม่มีที่จัดเก็บเอกสารแล้ว ทำให้จำเป็นต้องมีการจัดเก็บไว้ที่อื่นบ้าง ” (เจ้าหน้าที่#3)

1.7 แนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากเอกสารทางบัญชี

1.7.1 แนวทางการแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเอกสารที่จัดทำขึ้นจากภายในหน่วยงาน

ต้องมีการจัดทำมาตรฐานการควบคุมภายในด้านเอกสารอย่างเป็นระบบ จำนวน 5 คนเป็น เพื่อช่วยให้นักงงานทุกคนเข้าใจเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และช่วยให้นักงงานที่ไม่รู้หรือไม่เข้าใจว่าหลักฐานที่ใช้ในการประกอบการลงบัญชีที่ถูกต้องมีอะไรบ้าง ดังคำสัมภาษณ์

“ เวลาเมื่อเจ้าหน้าที่เข้ามาทำงานใหม่ มักไม่ค่อยรู้ว่าเอกสารสำคัญอะไรบ้างที่ต้องใช้แบบเพื่อประกอบการลงบัญชี หากมีการจัดทำระเบียบของเอกสารว่าใบสำคัญแต่ละรายการนั้น ต้องประกอบด้วยเอกสารอะไรบ้าง รายละเอียดที่จะต้องมีในเอกสารมีอะไรบ้าง ก็จะช่วยลดปัญหาข้อผิดพลาดในเอกสารและความไม่ครบถ้วนของเอกสารในน้อยลงได้” (เจ้าหน้าที่#8)

“ ในการเบิกจ่ายค่าใช้จ่าย มีเจ้าหน้าที่บางคนทำไม่ถูกต้องตามขั้นตอน ทำให้เสียต้องเวลา หากมีระเบียบการเบิกจ่ายที่ชัดเจน เจ้าหน้าที่จะได้เข้าใจในหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายและทำถูกต้องตามหลักเกณฑ์ไม่ต้องเสียเวลากลับไปแก้ไข” (เจ้าหน้าที่#9)

เจ้าหน้าที่ควรเพิ่มความรอบคอบในการออกเอกสารให้มากขึ้นและควรตรวจสอบรายละเอียดในเอกสารอย่างละเอียดทุกครั้ง จำนวน 3 คน เนื่องจากความผิดพลาดของเอกสารมักเกิดมาจากเจ้าหน้าที่ไม่มีความรอบคอบและไม่ตรวจสอบเอกสารให้ดีก่อนจนทำให้เกิดผลเสียตามมา ดังนั้นเจ้าหน้าที่ควรเพิ่มความรอบคอบและความละเอียดให้มากกว่านี้เพื่อลดข้อผิดพลาดลง ดังคำสัมภาษณ์

“ เจ้าหน้าที่ที่จัดทำใบเสร็จรับเงินไม่ค่อยตรวจสอบรายละเอียดให้ถูกต้องและครบถ้วนก่อนทำให้ใบเสร็จฯ พบข้อผิดพลาดอยู่เป็นประจำ ดังนั้นเจ้าหน้าที่ควรตรวจสอบเอกสารให้ละเอียดทุกครั้งเพื่อลดข้อผิดพลาดของเอกสารให้น้อยลง” (เจ้าหน้าที่#4)

ส่งคืนเอกสารกลับไปให้ผู้จัดทำแก้ไข จำนวน 8 คน เนื่องจากเอกสารที่จัดทำโดยบุคคลภายนอกหน่วยงานไม่สามารถที่จะแก้ปัญหาจากต้นเหตุได้เนื่องจากบุคคลภายนอกหน่วยงานไม่สามารถเข้าไปควบคุมภายในองค์กรของเค้าได้ ดังนั้นแนวทางแก้ไขปัญหาเอกสารที่เกิดจากบุคคลภายนอก ทำได้

แค่เพียงแก้ไขจากปลายเหตุเท่านั้น กล่าวคือ หากเจ้าหน้าที่ที่ได้รับเอกสารจากบุคคลภายนอกให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารทันทีที่ได้รับมา เพราะหากตรวจพบความผิดพลาดหรือความไม่ครบถ้วนของเอกสาร ก็จะได้รับส่งคืนเอกสารนั้นกลับไปให้ผู้จัดทำแก้ไขโดยทันที จะได้เกิดความรวดเร็วยิ่งขึ้น ดังคำสัมภาษณ์

“ถ้าหากได้รับเอกสารมาต้องรีบตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารทันที เพราะหาพบเอกสารที่ทำผิดหรือไม่ครบถ้วน จะได้รับส่งคืนเอกสารนั้นทันที เพื่อให้ผู้ที่จัดทำเอกสารรีบกลับไปทำการแก้ไข ไม่ใช่รับมาแล้วไม่ตรวจสอบอะไรเลย พอมาเจอข้อผิดพลาดที่หลัง ต้องเสียเวลาให้เค้ากลับมารับเอกสารนั้นกลับไปแก้ไขอีก ” (เจ้าหน้าที่#4)

1.7.2 แนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดจากเอกสารสูญหายหรือชำรุดเสียหาย

หน่วยงานควรมีบทลงโทษอย่างเด็ดขาดต่อเจ้าหน้าที่ที่ไม่ระมัดระวังและมีความรับผิดชอบในการรักษาเอกสาร เจ้าหน้าที่บัญชีจำนวน 3 คน เนื่องจากสาเหตุที่เอกสารเกิดการสูญหายหรือชำรุดเสียหายเกิดมาจาก ทางเจ้าหน้าที่ที่ได้รับเอกสารนั้นๆ ไม่มีความระมัดระวังและมีความประมาทไม่รอบคอบได้การเก็บรักษาเอกสาร ดังนั้นเจ้าหน้าที่ที่ได้รับเอกสารต้องมีความระมัดระวังและรับผิดชอบต่อเอกสารที่ได้รับมาให้มากขึ้นและต้องมีบทลงโทษให้กับเจ้าหน้าที่ที่ทำเอกสารสูญหายหรือชำรุดเสียหาย เพื่อป้องกันปัญหาด้านนี้ไม่ให้เกิดขึ้นได้อีก ดังคำสัมภาษณ์

“ เจ้าหน้าที่ ควรมีความรับผิดชอบต่อเอกสารที่ตัวเองได้รับ เพราะเอกสารที่จะใช้เป็นหลักฐานในการประกอบการบันทึกบัญชี ถือเป็นเอกสารที่สำคัญ หากเกิดการสูญหายหรือชำรุด

เสียหาย ก็จะส่งผลกระทบต่อการทำงานบัญชีได้ ดังนั้นต้องเน้นย้ำให้เจ้าหน้าที่รับทราบถึงปัญหานี้ด้วย เพื่อให้เกิดความระมัดระวังมากยิ่งขึ้น” (เจ้าหน้าที่ #2)

“ต้องมีบทลงโทษให้กับเจ้าหน้าที่ที่ทำเอกสารหาย เพื่อให้เจ้าตัวไม่กล้าที่จะทำเอกสารหายอีก และคนอื่นๆ จะได้ไม่กล้าทำหายด้วย” (เจ้าหน้าที่#3)

1.7.3 แนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดจากจัดเก็บเอกสาร

จัดเก็บเอกสารให้เป็นระบบและมีความเป็นระเบียบ โดยจัดให้เป็นหมวดหมู่ มีหมายเลขระบุที่เอกสารอย่างชัดเจน เพื่อให้ง่ายต่อการค้นหา เจ้าหน้าที่บัญชีจำนวน 3 คน ในการจัดเก็บเอกสารหากจัดเก็บอย่างเป็นระบบ แยกหมวดหมู่ของเอกสารอย่างชัดเจน ก็จะช่วยให้การค้นหาเอกสารนั้นง่ายขึ้น และยังช่วยลดการเกิดอุบัติเหตุในสถานที่จัดเก็บเอกสารนั้นด้วย ดังคำสัมภาษณ์

“ ถ้าหน่วยงานมีการจัดเก็บเอกสารอย่างเป็นหมวดหมู่ โดยมีการเรียงรหัสของเอกสารและแยกประเภทของเอกสารไว้อย่างชัดเจน ก็จะช่วยให้การค้นหาเอกสารนั้นง่ายขึ้น” (เจ้าหน้าที่#1)

“ การจัดเรียงเอกสารควรวางเรียงให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่ควรวางซ้อนกันจำนวนมากเกินไป เพราะจะทำให้เกิดอุบัติเหตุกับเจ้าหน้าที่ได้” (เจ้าหน้าที่#3)

1.8 การอภิปรายผล

จากการศึกษาแนวทางในการแก้ปัญหาอันเกิดจากเอกสารในการบันทึกบัญชีของหน่วยงานราชการ โดยใช้แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาอภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

1.8.1 ด้านปัญหาที่เกิดจากเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี

จากผลการศึกษา พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับเอกสารที่ใช้ประกอบการบันทึกบัญชีทั้งที่เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นภายในหน่วยงานและเอกสารที่ได้รับจากภายนอกหน่วยงาน ส่วนใหญ่เป็นปัญหา

ของรายละเอียดในเอกสารประกอบการลงบัญชีไม่ครบถ้วน และไม่สมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ(นริรัตน์ ไยบัว,2553) ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากร พบว่า ปัญหาในการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ในด้านเอกสารของผู้ประกอบการส่งให้ตรวจสอบส่วนใหญ่เป็นปัญหาเรื่องความไม่ครบถ้วนของเอกสารที่ส่งให้ ตรวจสอบ และงานวิจัยของ (ประนอม คำผา,2547) ทำการวิจัย เรื่อง สภาพปัญหาทางการบัญชีของสถานประกอบการประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัท จำกัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง พบว่า ปัญหาด้านการบัญชีที่เกี่ยวกับเอกสาร ส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาในเรื่อง เอกสารประกอบการบัญชีไม่สมบูรณ์ รองลงมาคือ ปัญหาเรื่องมีเอกสารประกอบการลงบัญชีแต่ลืมนำมาลงบัญชี

ปัญหาเอกสารสูญหายและชำรุดเสียหาย และปัญหาเกี่ยวกับการจัดเก็บเอกสาร เป็นปัญหาที่เกิดจากระบบการจัดการของหน่วยงานและของเจ้าหน้าที่เองยังไม่ดีพอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (กุลธิดา โกฏิวิเชียร,2545) วิจัยเรื่อง ปัญหาการตรวจบัญชีสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การควบคุมทางด้านเอกสารหลักฐาน ส่วนใหญ่สหกรณ์ยังขาดระบบการจัดการที่ดี จัดเก็บเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ไม่เรียบร้อยจึงมักสูญหายอยู่เสมอ

1.8.2 ด้านผลกระทบที่เกิดจากปัญหาเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีของหน่วยงานราชการ
พบว่าเมื่อเกิดปัญหา จากข้อ 1.8.2 ส่งผลกระทบต่อการทำงานบันทึกบัญชีไม่ถูกต้องและไม่ตรงตามงวดบัญชี รองลงมาคือ เอกสารไม่สามารถนำมาบันทึกบัญชีได้ และผลกระทบที่ทำให้การทำงานเกิดความล่าช้า ตามลำดับ นอกจากนี้ยังไม่สามารถใช้สิทธิ์ทางด้านภาษีหากเอกสารไม่สมบูรณ์

1.8.3 ด้านแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี จากผลการศึกษา พบว่า แนวทางแก้ไขปัญหานี้สมควรมีการจัดทำมาตรฐานการควบคุมภายในด้านเอกสารอย่างเป็นระบบ และให้พนักงานปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เพื่อลดปัญหาให้น้อยลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ถนอม พรรณ คิชฐ์สันเทียะ,2544) ทำวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกรณีศึกษากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในเขตตำบลสิมมูม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งผลการศึกษพบว่า ทางกลุ่มฯ ไม่ได้จัดทำบัญชีครบถ้วนตามรูปแบบระบบบัญชีที่ทางกลุ่มฯ ได้กำหนดขึ้น และผู้จัดทำบัญชีของกลุ่มส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษาทำให้ไม่มีความรู้พื้นฐานทางด้านบัญชี ถ้าไม่มีมาตรฐานหรือรูปแบบของการจัดทำบัญชีเพื่อใช้เป็นแนวทาง ก็จะส่งผลให้การจัดทำบัญชีนั้นไม่ถูกต้องตามหลักการบัญชี และส่งผลให้การจัดทำบัญชีเกิดความผิดพลาดได้ และงานวิจัยของ(สุภาพร เพ่งพิศ,2553) ทำการวิจัยเรื่องปัญหาในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชีในกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัญหาในการจัดทำบัญชี การปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีมีปัญหามากที่สุด รองลงมาเป็นปัญหาในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการทำบัญชี นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นในเรื่องของมาตรฐานการบัญชีไม่สอดคล้องกับการภาษีอากรและข้อกฎหมายของกรมสรรพากร ซึ่งจะเห็นได้ว่าการทำความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่ทางหน่วยงานควรให้ความสำคัญ

1.8 ข้อเสนอแนะ

1.8.1 ควรมีการจัดทำมาตรฐานการควบคุมภายในด้านเอกสารอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้เป็นในทิศทางเดียวกัน และเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเอกสารที่ใช้ในการประกอบการบันทึกบัญชีมากขึ้นด้วย

1.8.2 มีบทลงโทษให้กับผู้กระทำผิดวินัยในด้านเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี เพื่อให้เจ้าหน้าที่ไม่กล้ากระทำผิดและมีความรอบคอบ ระมัดระวังมากยิ่งขึ้น

1.8.3 ควรมีการจัดทำคู่มือ วิธีปฏิบัติ และตัวอย่างประกอบอย่างชัดเจน เกี่ยวกับเอกสารที่ใช้ในการบันทึกบัญชี

2. กิตติกรรมประกาศ งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก ดร. ปุณณชัช ยังทินนัง อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ดร. ภูมิศิต วงศ์หล่อสายชล ที่กรุณาให้คำแนะนำปรึกษาตลอดจนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยตระหนักถึง ความตั้งใจจริง และความทุ่มเทของอาจารย์และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้

ขอขอบพระคุณ มหาวิทยาลัยธนบุรี ที่อนุเคราะห์งบประมาณในการจัดทำงานวิจัยครั้งนี้ รวมถึงขอขอบพระคุณเหล่าคณาจารย์ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาจนทำให้ผลงานวิจัยเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและขอมอบความกตัญญูทดเวทิตาคุณแด่ บิดา มารดา และผู้มี พระคุณทุกท่าน ที่คอยให้กำลังใจเสมอมา

สำหรับข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นนั้น ผู้วิจัยขอน้อมรับผิดเพียง ผู้เดียว และยินดีที่จะรับฟังคำแนะนำจากทุกท่านที่ได้เข้ามาศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนางานวิจัยต่อไป

คณะผู้วิจัย

ตุลาคม 2558

3. เอกสารอ้างอิง

1. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2556).

พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543. ค้นพบ

เมื่อ 3 มีนาคม 2556, จาก

<http://www.dbd.go.th/mainsite/index.php?id=1740>

2. กุศลธิดา โกฏวิเชียร. (2545). ปัญหาการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่. การศึกษา ค้นคว้าอิสระ, บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
3. ถนอมพรรณ ดิษฐ์สันเทียระ. (2544). ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต. วิทยานิพนธ์, บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
4. นริรัตน์ ไบบัว. (2553). ปัญหาในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชีในกรุงเทพมหานคร. งานวิจัยค้นคว้า, บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น.
5. ประนอม คำผา. (2547). สภาพปัญหาทางด้านการบัญชีของสถานประกอบการประเภทห้างหุ้นส่วน จำกัด และบริษัทจำกัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. รายงานการวิจัย, บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
6. ลำไย เทียมมล. (2556). ความรู้เกี่ยวกับเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี. ค้นพบเมื่อ 4 มีนาคม 2556, จาก

http://lumyai.krutechnic.com/unit4_m1.html

การศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาคณะบัญชี มหาวิทยาลัยธนบุรี ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1

Students' Learning Behaviors which Affecting Students' Learning Achievement in Principles of Accounting 1: A Lesson Study of Accounting Students at Thonburi University

ศิริวัลย์ จันทร์แก้ว

คณะบัญชี, มหาวิทยาลัยธนบุรี, ajau_acc@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาคณะบัญชี มหาวิทยาลัยธนบุรี ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียนในรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 เป็นการศึกษาในชั้นเรียนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาปัจจัยพฤติกรรมการเรียนที่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของผู้เรียนกับพฤติกรรมการเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 รวมทั้งหาแนวทางปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 ที่จะทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือนักศึกษาคณะบัญชีที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 21 คน โดยใช้การสัมภาษณ์รูปแบบกึ่งมีโครงสร้าง จากการสัมภาษณ์พบปัจจัยพฤติกรรมการเรียนที่ไม่ดีสาเหตุจากตัวนักศึกษาไม่ชอบเรียนในคณะบัญชี แต่จำเป็นต้องเรียนเนื่องจากต้องการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา บิดามารดาต้องการให้เรียน นักศึกษาจึงแสดงพฤติกรรมต่างๆ เช่น ไม่ตั้งใจเรียน ไม่ทำการบ้านและทบทวนบทเรียน นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่น เช่น ปัญหาด้านสุขภาพของนักศึกษา นักศึกษาต้องทำงานเพื่อหารายได้ แต่เมื่อนักศึกษาปรับพฤติกรรมการเรียนให้ดีขึ้น จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 ดีขึ้น

คำสำคัญ : พฤติกรรมการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการบัญชีชั้นกลาง 1

ABSTRACT

The objective of this study aimed to study Thonburi University students' learning behavior which affecting students' learning achievement in Principles of Accounting I, investigate factors of learning habits of students which affecting to learning achievement, and the relationship between learners' characteristic and learning behavior which had learning achievement in Principles of Accounting I in order to try to help the students' learning achievement was at a better level. The research instrument was a semi-structured interview. The subjects in this study were 21 Accounting students enrolled in Principles of Accounting I in the second semester of 2557 academic year. The findings revealed that factors of learning behavior, the students' learning achievement was not good, caused from the students did not want to study in the Accounting Faculty but they had to study because they need to borrow the money from the Educational Loans Fund, and their parents need them learn. Because of these reasons, so why the students did not cooperate in the study, did not do their homework and reviewing the lessons. The other factors relating to students' learning achievement were the students' health problems, the students had to work for income, but when the students adjusted their learning behavior towards subject better, thus affecting students' learning achievement in Principles of Accounting I better too.

KEYWORDS : Learning Behaviors Learning achievement Intermediate Accounting 1

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยธนบุรีได้เปิดสอนหลักสูตรบัญชีบัณฑิตโดยจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับแนวทางการประกอบอาชีพตาม พ.ร.บ.การบัญชี พ.ศ. 2543 และ พ.ร.บ. วิชาชีพบัญชี 2557 เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณสมบัติทางการบัญชีครบถ้วนตามประกาศสภาวิชาชีพ ฉบับที่ 5/2553 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 127 ตอนพิเศษ 103 ง. หน้า 38 ลงวันที่ 30 สิงหาคม 2553) เรื่องหลักสูตรตัวอย่างปริญญาตรีทางการบัญชี โดยกำหนดให้สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนสาขาวิชาการบัญชีในระดับปริญญาตรี จะต้องมีการสร้างหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อใช้ประกอบการพิจารณารับรองวุฒิปริญญาตรีทางการบัญชีของผู้สำเร็จจากการศึกษาสาขาวิชาการบัญชีที่มีความประสงค์จะสมัครเป็นสมาชิกสามัญกับสภาวิชาชีพบัญชี

ผู้ศึกษาได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่ต้องศึกษาพฤติกรรมการณ์เรียนของนักศึกษาที่ผลสัมฤทธิ์ของการ

เรียนในรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 ของนักศึกษา คณะบัญชี มหาวิทยาลัยธนบุรี เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุง แก้ไขวิธีการจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการเรียนโดยไม่ต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำและสามารถจบการศึกษาตามหลักสูตรได้ภายในกำหนดเวลา

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อหาปัจจัยพฤติกรรมการณ์เรียนที่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1

2. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของผู้เรียนกับพฤติกรรมการณ์เรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1

3. เพื่อหาแนวทางในการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอน ในรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 ที่จะทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น

3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการเรียนทางด้านผู้เรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้และทักษะของผู้เรียน

2. เพื่อทราบถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการเรียนทางด้านผู้สอน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน

3. เพื่อทราบถึงวิธีการเรียนและวิธีการสอน ที่ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

4. ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาคณะบัญชี มหาวิทยาลัยธนบุรี ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียนในรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1” ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. พฤติกรรมการเรียน ความหมาย ของพฤติกรรมการเรียน มีคำอื่นๆ ที่มีความหมายเหมือนกัน ได้แก่ ทักษะการเรียน เทคนิคการเรียน ยุทธวิธีการเรียน ผู้ศึกษาจึงนำเสนอความหมายพฤติกรรมการเรียน ทักษะการเรียน เทคนิคการเรียน และยุทธวิธีการเรียน ดังนี้

นิสัยการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอ แสดงถึงความพอใจและมุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ให้บรรลุผลสำเร็จซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวประกอบด้วย ความตั้งใจและความเอาใจใส่ในการเรียน การวางแผน และการจัดระบบการเรียน มีความมุ่งมั่นที่จะแสวงหาความรู้และพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อยๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความคิดริเริ่ม ขยัน อดทน รับผิดชอบ พึ่งตนเอง และมีความภาคภูมิใจในผลการเรียนของตน (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์, 2538)

พฤติกรรมการเรียน หมายถึง การกระทำหรือกิจกรรมที่นักเรียนแสดงออกในด้านการเรียน การตอบสนองหรือปฏิบัติการที่นักเรียนมีต่อประสบการณ์สิ่งแวดล้อมในขณะที่เรียนด้วย ดังนั้นพฤติกรรมการ

เรียนของนักเรียนขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของนักเรียนเป็นสำคัญ (โสภา ชูพิกุลชัย, 2528)

พฤติกรรมการเรียน หมายถึง การปฏิบัติตัวทางการเรียนของนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ได้แก่

1. การปฏิบัติตัวในห้องเรียนที่โรงเรียน ขณะที่ครูกำลังสอนในชั้นเรียน ได้แก่ การนำอุปกรณ์มาเรียนครบ เข้าชั้นเรียนตรงเวลา ตั้งใจฟังครูสอน จดคำอธิบายของครูสรุปเป็นความเข้าใจของตนเอง

2. การปฏิบัติตัวนอกห้องเรียน ได้แก่ การทบทวนบทเรียน ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จและส่งตามกำหนดเวลา ไม่ละเลยหรือหลีกเลี่ยงงานที่ได้รับมอบหมาย พยายามติดตามผลงานของคนที่ได้ทำไปแล้วเพื่อแก้ไขปรับปรุงงานที่ทำบกพร่องให้ดียิ่งขึ้น (ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ, 2541)

3. ความหมายของพฤติกรรมการเรียน หมายถึง การปฏิบัติตัวของนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียน ทั้งในและนอกห้องเรียน ได้อย่างเหมาะสมกับวัน เวลา และสถานที่ ได้แก่ การแบ่งเวลาในการเรียน การฟัง การอ่าน การจดโน้ตเพื่อช่วยจำ การส่งการบ้าน การทบทวนบทเรียนและการเตรียมตัวสอบ (กิ่งกาญจน์ ปานทอง, 2545)

4. พฤติกรรมการเรียนที่ดี คือ การปฏิบัติตัวทั้งในและนอกห้องเรียน โดยนักเรียนควรให้ความสนใจเฉพาะสิ่งที่ครูสอนเท่านั้น ถ้าช่วงใดฟังครูอธิบายไม่ทันหรือไม่เข้าใจแจ่มแจ้ง ควรยกมือถามทันที ถ้าช่วงใดหรือจดจำอธิบายไม่ทันควรเว้นที่จดไว้ภายหลังแล้วรีบจดในสิ่งที่ครูกำลังพูดอยู่ การจดคำอธิบายควรจดจากความเข้าใจของนักเรียนเอง เมื่ออยู่นอกห้องเรียนควรทำแบบฝึกหัดที่ครูสั่งหรือลองทบทวนดูในสิ่งที่เรียนมาแล้วในชั้นเรียนและทำตารางเวลาส่วนตัวประจำสัปดาห์ เพื่อวางแผนในการเรียน (ภิญโญ สาธร, 2531)

2. ผลสัมฤทธิ์ของการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ของการเรียน หมายถึง ความสำเร็จ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2542)

ผลสัมฤทธิ์ของการเรียน หมายถึง ความสำเร็จในด้านความรู้ ทักษะและสมรรถภาพด้านต่างๆ ของสมอง ผลสัมฤทธิ์ของการเรียนควรจะประกอบด้วยสิ่งสำคัญอย่างน้อย 3 สิ่ง คือ ความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพสมองในด้านต่างๆ (ชวาล แพรัตกุล, 2516)

ผลสัมฤทธิ์ของการเรียน หมายถึง ความสำเร็จหรือความสามารถในการกระทำใดๆ ที่ต้องอาศัยทักษะหรือมีเจตนั้นก็ต้องอาศัยความรู้ในวิชาหนึ่งวิชาใด เฉพาะ (กรมวิชาการ, 2521)

ผลสัมฤทธิ์ของการเรียน หมายถึงความสำเร็จที่ได้รับจากความรู้ ความสามารถหรือทักษะ หมายถึง ผลงานการเรียนการสอนหรือผลงานที่เด็กได้จากการประกอบกิจกรรมส่วนนั้นๆ ก็ได้ (จรินทร์ ธานีรัตน์, 2518)

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การพัฒนาทักษะทางการเรียนจะประกอบด้วยสิ่งสำคัญอย่างน้อย 3 สิ่ง คือ ความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพสมองในด้านต่างๆ ซึ่งโดยปกติพิจารณาจากคะแนนสอบที่กำหนดให้ หรือคะแนนที่ได้จากงานที่ครูมอบหมายให้หรือทั้งสองอย่าง

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พรพจน์ เพ็ชรทวีพรเดช (2547) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียนที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ กลุ่มตัวอย่างเก็บจากคณะต่างๆ จำนวน 900 คน ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการเรียนต่างคณะวิชาจะมีพฤติกรรมการเรียนต่างกัน พฤติกรรมการเรียนทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกลับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

พฤติกรรมการเรียนสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ทั้งในกลุ่มรวมและในทุกคณะ

พรศรี บรรณกุลโรจน์ (2547) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียนที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 5 โรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคม กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 5 ทั้งหมดจากโรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคม ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทัศนคติทางการเรียน ส่วนคะแนนเฉลี่ยที่ต่ำที่สุดคือด้านความวิตกกังวลในการเรียน และด้านการจัดการเวลาในการเรียน ตามลำดับ นักเรียนต่างสาขากันจะมีพฤติกรรมการเรียนต่างกันในด้านทัศนคติทางการเรียน และด้านความวิตกกังวลในการเรียน โดยพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาอังกฤษ-ฝรั่งเศสมีเจตคติทางการเรียนดีว่านักศึกษสาขาวิชาอังกฤษ-คณิต และสาขาภาษาไทย-สังคม ส่วนนักศึกษสาขาวิชาอังกฤษ-คณิต มีความวิตกกังวลในการเรียนสูงกว่านักเรียนสาขาวิชาภาษาไทย-สังคม

สนทยา เขมวีรัตน์ (2542) ศึกษาเรื่อง ตัวแปรบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สายวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยพระนคร เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 281 คน พบว่าตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา สาขาวิชาการตลาดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ พื้นฐานความรู้เดิม และนิสัยในการเรียน โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแสดงว่า ถ้านักศึกษามีนิสัยในการเรียนที่ดี จะส่งเสริมให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นโดยนิสัยในการเรียนที่ดีนั้น ประกอบด้วยการแบ่งเวลาในการเรียน การทำการบ้านการทบทวนบทเรียน มีความตั้งใจ

ในการเรียน มีการวางแผนในการเรียน และการเตรียมตัวสอบ

ขวัญฤดี ขำช่อนสัตย์ (2542) ศึกษาเรื่อง การศึกษา พฤติกรรม ความ รับผิดชอบ ของ นักศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งความรับผิดชอบในที่นี้หมายถึง การทุ่มเทความสามารถในการศึกษาเล่าเรียนฝึกฝน ทักษะต่างๆ และพยายามปรับปรุงตนเองในทุกๆ ด้าน ซึ่งผลการวิจัยพบว่านักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สุขภาพ และนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีพฤติกรรมความรับผิดชอบโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน พบว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีพฤติกรรมการรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน สูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

5. วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมกรเรียนของ นักศึกษาคณะบัญชี มหาวิทยาลัยธนบุรี ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียนในรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1” เพื่อหาปัจจัยพฤติกรรมกรเรียนที่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์กรเรียนของผู้เรียนในรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของ ผู้เรียนกับพฤติกรรมกรเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 เพื่อหาแนวทางในการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนในวิชาการ บัญชีชั้นกลาง ที่จะทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น สำหรับการศึกษารั้งนี้มีรูปแบบการดำเนินการศึกษาตามลำดับขั้น ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนการศึกษาโดยระบุความเป็นมาของปัญหา วัตถุประสงค์ ขอบเขตการศึกษา ระเบียบวิธีการศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์รูปแบบกึ่งมีโครงสร้างจากผู้เรียนที่มีผลการเรียนตก แล้วนำผลสัมภาษณ์มาวิเคราะห์

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลจากขั้นตอนที่ 2 โดยการศึกษานี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อหาข้อสรุปและข้อเสนอแนะ

ขั้นตอนที่ 4 การเขียนรายงานการศึกษา พร้อมทั้งเสนอรายงานแก่คณะกรรมการการศึกษาของคณะเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะและปรับปรุงเพื่อจัดพิมพ์รายงานฉบับสมบูรณ์

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ คือนักศึกษาคณะบัญชี มหาวิทยาลัยธนบุรี ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 89 คน

กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง คือนักศึกษาคณะบัญชี มหาวิทยาลัยธนบุรี ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ที่มีผลการเรียน สัญลักษณ์ F จำนวน 21 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษารั้งนี้ใช้การสัมภาษณ์รูปแบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) จากผู้เรียนที่มีผลการเรียนสัญลักษณ์ F แล้วนำผลการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยการสัมภาษณ์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จากผู้เรียนที่มีผลการเรียนสัญลักษณ์ F จำนวน 21 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

6. สรุปผลการวิจัย

จากการสัมภาษณ์นักศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียน ที่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนใน รายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 พอสรุปได้ดังนี้

สาเหตุจากตัวนักศึกษาไม่ชอบเรียน นักศึกษาไม่ชอบและไม่ต้องการเรียนในคณะบัญชีแต่เกิดจากความจำเป็นต้องเรียนจึงทำให้นักศึกษาเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน จึงแสดงพฤติกรรมต่างๆ ในห้องเรียน เช่น เข้าห้องเรียนสาย ไม่ตั้งใจเรียน ไม่สนใจเรียน ชอบคุยเล่นกับเพื่อนในห้องเรียน ขี้เกียจเรียน ทำการบ้านในรายวิชาอื่น ส่วนการปฏิบัติตัวนอกห้องเรียน เช่น การไม่ทบทวนบทเรียน ไม่ทำการบ้าน ลอกการบ้าน ส่งการบ้านไม่ตรงตามกำหนดเวลา จากพฤติกรรมดังกล่าวข้างต้นจึงส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 ให้มีผลการเรียนตก

จากการสัมภาษณ์นักศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของผู้เรียนกับพฤติกรรมการเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 สรุปได้ดังนี้

นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกเรียนในคณะบัญชีเนื่องจากบิดามารดาต้องการให้เรียนในคณะบัญชี เพราะมีความเชื่อว่าเมื่อเรียนจบจะหางานทำได้ง่าย โดยที่นักศึกษาไม่เต็มใจเรียนและไม่มีแรงจูงใจในการเรียน จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้นักศึกษาขาดเรียนบ่อย ไม่ตั้งใจเรียน และมีนักศึกษาเลือกเรียนในคณะบัญชีเนื่องจากเกณฑ์การกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา (กยศ.) ได้ระบุเป็นสาขาที่ขาดแคลนทำให้สามารถกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาได้ จึงทำให้นักศึกษาเลือกเรียนในคณะบัญชีที่นักศึกษาไม่เต็มใจเรียนแต่ด้วยเหตุต้องการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา

และมีนักศึกษาบางคนมีปัญหาด้านสุขภาพ จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้นักศึกษาต้องขาดเรียนบ่อยเพื่อไปพบแพทย์ และมีนักศึกษาที่ต้องทำงานหารายได้เพื่อนำเงินมาเป็นค่าใช้จ่ายในการเรียน จึงทำให้นักศึกษาไม่มีเวลาทบทวนบทเรียนและฝึกปฏิบัติ และนักศึกษาบางคนมีปัญหาด้านความจำเนื่องจากอายุมาก และมีนักศึกษาบางคนมีครอบครัวมีบุตรทำให้นักศึกษาขาดเรียนบ่อยเพื่อไปดูแลบุตร จากลักษณะดังกล่าวจึงส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาที่ไม่ดี

จากการสัมภาษณ์นักศึกษาเพื่อหาแนวทางในการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอน ในรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 ที่จะทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น สรุปได้ดังนี้

อาจารย์ผู้สอนควรสร้างแรงจูงใจ ให้กำลังใจกับนักศึกษา และกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความกระตือรือร้น ฝึกให้นักศึกษามีความรับผิดชอบ รักษา กฎ กติกาของชั้นเรียน และติดตามพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

7. การอภิปรายผล

จากการศึกษา เรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาคณะบัญชี มหาวิทยาลัยธนบุรี ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียนในรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 พบว่า ผู้เรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่ดีขึ้นซึ่งส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 ดีขึ้น อาจเนื่องมาจากสาเหตุดังนี้

1. นักศึกษาตั้งใจเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน สอดคล้องกับคำกล่าวของ กิญ โย โสธร (2531) เช่น นักศึกษามีการจัดตารางเวลา ไม่พูดคุยกับเพื่อนในชั้นเรียน ขณะที่อาจารย์กำลังสอน นักศึกษามีการจัดตารางเวลาทบทวนบทเรียน ฝึกปฏิบัติและทำงานส่งตรงตามกำหนดเวลา สอดคล้องกับคำกล่าวของ

ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ (2541) มีการเตรียมความพร้อมในการสอบ สอดคล้องกับคำกล่าวของ วิสิทธิ์ โจรจนพจนรัตน์ (2539)

2. นักศึกษาที่ไม่อยากเรียนในขณะบัญชี เนื่องจากบิดามารดาต้องการให้เรียน ได้เปลี่ยนพฤติกรรมการศึกษา คือ กลับมาตั้งใจเรียนและมุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้เพื่อจะได้ประสบความสำเร็จในการเรียน สอดคล้องกับคำกล่าวของ ชिरุยุทธ์ เสนียังศ์ ณ อรุณยา (2525)

8. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้

1. นักศึกษาต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการศึกษา ดังนี้

1.1 ปรับทัศนคติในการเรียน กล่าวคือ นักศึกษาต้องปรับความรู้สึก ความคิด ความชอบในการเรียน บัญชี

1.2 กำหนดตารางเวลาเรียนโดยต้องแน่ใจว่าได้ใช้เวลาในการศึกษาแต่ละรายวิชาอย่างพอเพียง และบังคับให้ตนเองปฏิบัติตามตารางนั้น

1.3 มีสมาธิในการเรียน นักศึกษาต้องมุ่งความสนใจของตนเองไปสู่บทเรียนหรือสิ่งที่กำลังเรียนในขณะนั้น

1.4 การทำการบ้าน การทบทวนบทเรียน การทำการบ้านเป็นส่วนสำคัญมากของการเรียนเพราะถือเป็นการทบทวนบทเรียนที่มีระยะเวลาสั้นกว่า ทำความเข้าใจมากกว่าการเรียนในห้องเรียน การทบทวนบทเรียนเป็นกระบวนการที่สำคัญเพราะเป็นการเสริมความเข้าใจและช่วยให้จำแม่นยิ่งขึ้น

1.5 การเตรียมตัวก่อนสอบ เป็นการตรวจสอบความรู้ที่เรียนมาว่ายังมีข้อบกพร่องในเรื่องใดบ้างหรือควรค้นคว้าอ่านหนังสือเพิ่มเติมในส่วนใด

2. การจัดการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนจะต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

2.1 อาจารย์ผู้สอนต้องปรับตัวเองให้เข้าไปอยู่ในโลกเดียวกับผู้เรียน แต่คิดอย่างผู้สอนโดยผู้สอนควรจะต้องรู้ว่า ควรจะสอนอะไร อย่างไร นักศึกษาคิดอะไร อยากเรียนอะไร และต้องการเรียนอะไร

2.2 การสร้างแรงจูงใจให้นักศึกษาอยากเรียนรู้อย่าง มีความกระตือรือร้นในการสอบตั้งเป้าหมายการเรียนรู้ของนักศึกษาทุกคนไว้สูงและพยายามทำให้ถึงเป้าหมาย

2.3 การสร้างความรับผิดชอบ ควรฝึกให้นักศึกษาทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จตามกำหนดเวลา ฝึกการเข้าเรียนให้ตรงต่อเวลา ฝึกการจัดตารางเรียนให้เหมาะสม

2.4 การเสริมแรงทางบวกและให้กำลังใจ ควรให้กำลังใจเมื่อนักศึกษาทำผิดพลาด ต้องพยายามจุดชมเชยจากการกระทำเล็กๆ น้อยๆ ของนักศึกษา หากคำพูดที่จะกระตุ้นให้นักศึกษาต้องการประสบความสำเร็จในการเรียน

3. อาจารย์ที่ปรึกษาควรจัดทำข้อมูลรายละเอียดของนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ เพื่อศึกษาพฤติกรรม การเรียนของนักศึกษา โดยจัดทำในรูปแบบข้อมูลประวัติของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

4. คณะกรรมาธิการควรจัดประชุมผู้ปกครองนักศึกษาที่ไม่อยากเรียนเนื่องจากโดนบังคับจากครอบครัว เพื่อหาแนวทางแก้ไข ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การเรียนของนักศึกษา ซึ่งอาจจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคีขึ้น

9. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

ควรมีการสัมภาษณ์นักศึกษามีผลการเรียนต่ำกว่าทุกวิชา โดยศึกษาพฤติกรรม การเรียนของนักศึกษา จัดทำข้อมูลประวัติของนักศึกษาเป็นรายบุคคล เพื่อคอยติดตามพฤติกรรม การเรียนของนักศึกษาอย่างใกล้ชิด

10.เอกสารอ้างอิง

- [1] กิ่งกาญจน์ ปานทอง. (2545). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษาตามโครงการการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำ (กศ.บป.) คณะวิทยาการจัดการ โปรแกรมวิชานิตศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร. ปริญญาานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [2] กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2521). หลักสูตรใหม่. เอกสารแนะนำหลักสูตรฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมการศาสนา.
- [3] ขวัญฤดี ชำซ่อนสัตย์. (2542). การศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [4] จรินทร์ ธานีรัตน์. (2518). ปทานุกรมการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- [5] ชวาล แพร์ตันกุล. (2516). เทคนิคการวัดผล. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- [6] ชีรยุทธ์ เสนิษฐ์วงศ์ ณ อยุธยา. (2525). พฤติกรรมในการเรียนการสอน. เอกสารการสอนชุดพฤติกรรมกรการสอนประถมศึกษา (หน่วยที่ 6). นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- [7] ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ. 2548, 21 กุมภาพันธ์) เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548, ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 122 ตอ นพิเศษ 39 ง.ประกาศสภาวิชาชีพบัญชี (2552, 26 พฤษภาคม). เรื่อง หลักสูตรตัวอย่างปริญญาตรีทางการบัญชี. สภาวิชาชีพบัญชีในพระราชูปถัมภ์. (2551 ก.) มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับ 1-8. คณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชีสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์.
- [8] ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2538). การทดสอบทางจิตวิทยา. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [9] พรพจน์ เพ็ชรทวีพรเดช. (2547). ปัจจัยด้านพฤติกรรมกรเรียนที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [10] พรศรี บรรณกุลโรจน์. (2547). ปัจจัยด้านพฤติกรรมกรเรียนที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [11] ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ. (2541). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาต้น. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [12] ภิญโญ สาธร. (2531). เรียนอย่างไรจึงจะเก่ง. วารสารวิชาการ วิทยาลัยครูนครราชสีมา.
- [13] วิจิต สุรัตน์เรืองชัย. (2546). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน. วารสารศึกษาศาสตร์ ปีที่ 14 ฉบับที่ 2 พฤศจิกายน 2545 - มีนาคม 2546
- [14] วิสิทธิ์ โรจน์พจนรัตน์. (2539). แนววิธีเรียนเก่งและปัญหาเพิ่มเซาว์. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.
- [15] สนทยา เขมวิรัตน์. (2542). ตัวแปรบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สายวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- [16] โสภา ชูพิกุลชัย. (2528). ความรู้เบื้องต้นทาง
จิตวิทยา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สุทรไพศาล.

การศึกษาพฤติกรรมการเลือกใช้บริการคลินิกเสริมความงามของวัยรุ่นในเขตลาดกระบัง

กรุงเทพมหานคร

Study the options of young beauty clinic . The Lat Krabang, Bangkok Bangkok

ดร.ศศิธร งามพันธ์

คณะบริหารธุรกิจ/หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ, hi_iamooa@hotmail.com

E-mail : noonbeeg12@hotmail.com

บทคัดย่อ:

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเลือกใช้บริการคลินิกเสริมความงามของวัยรุ่นในเขตลาดกระบังกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ใช้บริการคลินิกเสริมความงาม จำนวน 400 คน โดยกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามแบบตัวเลือกและแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง จำนวน 209 คน อายุค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในช่วง อายุ 22 ปี ถึง 27 ปี จำนวน 222 คน รายได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในช่วงระหว่าง 5,001 - 15,000 บาท จำนวน 193 คน

อิทธิพลทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ถ้าแยกเป็นรายด้านพบว่าด้านการจัดจำหน่าย หรือสถานที่ที่มีผลต่อการตัดสินใจมีค่าคะแนนสูงสุด รองลงมาด้านสิ่งนำเสนอทางกายภาพที่มีผลต่อการตัดสินใจ และด้านบุคคลหรือพนักงาน ผู้ให้บริการที่มีผลต่อการตัดสินใจมีค่า น้อยที่สุดตามลำดับ

พฤติกรรมการเลือกใช้บริการคลินิกเสริมความงามของวัยรุ่นในเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร พบว่าพฤติกรรมการเลือกใช้บริการคลินิกเสริมความงามมากที่สุด ประเภทบริการ รักษาผิว กระ รอยแผลเป็นจำนวน 179 คน พฤติกรรมความถี่ในการใช้บริการคลินิกเสริมความงามมากที่สุด เดือนละ 1-2 ครั้งจำนวน 139 คน พฤติกรรมการเลือกใช้บริการช่วงเวลา บ่าย 13.00-17.00 น. มากที่สุดจำนวน 161 คน พฤติกรรมการการรู้จักคลินิกเสริมความงามจากเพื่อน มากที่สุดจำนวน 128 คน พฤติกรรมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจใช้บริการมากที่สุดตัวท่านเองจำนวน 118 คน พฤติกรรมการจ่ายเงินค่าบริการต่อครั้ง 501-1,000 บาทต่อครั้งมากที่สุดจำนวน 109 คน พฤติกรรมการเลือกสถานที่ใช้บริการเสริมความงามที่คลินิกเสริมความงามที่เป็นตัวแทนจำหน่าย เช่น นิติพล วุฒิสักดิ์ มากที่สุดจำนวน 210 คน

คำสำคัญ: การเลือกใช้บริการคลินิกเสริมความงามของวัยรุ่น

KEYWORDS: Choosing a beauty clinic for teens .

ABSTRACT:

This research aims To study the options of young beauty clinic . Lat Krabang, Bangkok in Bangkok

The sample used in this study . Users beauty clinic, 400 . The sample group (Cluster Sampling) For tools used in the research. composed of Query options and a five -star rating scale . The sentiment was 0.95 . The statistics used to analyze data . Including the percentage, average , standard deviation . The study found that

Respondents were female 209 people . The average score was the highest in the age range of 22 years to 27 years of 222 . The average maximum In the period between 5001-15000 baht 193 . Market influence to affect decisions by all sides at a high level . If it was found that separation . The distribution Or where decisions affecting the score. The second aspect is the physical effect to the decision . And individual employees Providers that affect . The decision Minimal respectively Behavior service beauty clinic in the area of adolescent Lat Krabang, Bangkok . Behavior found that a beauty clinic possible. Treatment of acne scars, freckles 179 people . Behavior, frequency of service beauty clinic, most 1-2 times per month 139 people . Behavior Service 13:00 to 17:00 in the afternoon . Most of the 161 people . The behavior of unknown clinical beauty of friends . Most of the 128 people Behaviors that influence the decision to use the self -service 118 . Behavior of paying fees per transaction 501-1000 baht per time most 109 people. Behavior at a beauty clinic beauty at a dealership . As Nitipon Wuttisak most 210 people .

บทนำ

"วัยรุ่น" คือวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งร่างกาย และจิตใจมากที่สุด วัยรุ่นจะเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะฮอร์โมนต่างๆที่ส่งผลให้วัยรุ่นต้องประสบปัญหากับเรื่องสิวและปัญหาต่างๆบนใบหน้า ซึ่งเกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาระหว่างวัยเด็กจนถึงวัยผู้ใหญ่ วัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการการยอมรับทางสังคม และเป็นวัยที่ให้ความสำคัญกับความสวยความงามมากที่สุด โดยเฉพาะวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานครที่นอกจากจะประสบกับปัญหาฮอร์โมนร่างกายที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ก็ยังประสบกับปัญหามลพิษทางอากาศ ควันพิษที่ล้วนแล้วแต่จะก่อให้เกิดความสกปรกบนใบหน้าอันเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาและในเขตกรุงเทพมหานครจึงเป็นแหล่งที่มีคลินิกหรือ

สถาบันความงามต่างๆ เกิดขึ้นอย่างมากมายเพื่อรองรับการเข้ารับบริการของผู้บริโภคมากที่สุด

สิิวเป็นเรื่องธรรมชาติของวัยรุ่น ซึ่งอาจเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางฮอร์โมน การใช้เครื่องสำอางที่ไม่เหมาะสม หรือเกิดจากความสกปรกของผิวหนังบริเวณใบหน้า เกิดจากความเครียดและความวิตกกังวลก็ได้ ในเด็กหญิงวัยรุ่นจะพบว่าในช่วงการมีประจำเดือนจะมีสิิวเกิดขึ้นมากกว่าปกติ ทั้งนี้เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางฮอร์โมน และอาจมีความเครียดและความวิตกกังวลร่วมด้วยควรใช้วิธีดูแลรักษาความสะอาดผิวหนังแทนควรล้างหน้าด้วยสบู่และน้ำอุ่นๆ ซับหน้าให้แห้งด้วยผ้าสะอาด ทำจิตใจให้สบาย ดื่มน้ำสะอาด น้ำผลไม้ พักผ่อนให้เต็มที่ ออกกำลังกายสม่ำเสมอ จะช่วยลด

อาการของสิวไม่ให้กำเริบได้อย่างกังวลกับใบหน้าหรือ
ซื้อขายบำบัดรักษาด้วยตนเอง ถ้าใบหน้าสะอาด สิวจะ
หายไปได้เอง(สุศึกษา:2552)

การศึกษาพฤติกรรมการณ์เลือกใช้บริการคลินิกเสริม
ความงามของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อต้องการ
ศึกษาพฤติกรรมของผู้ใช้บริการ ซึ่งพฤติกรรมผู้บริโภค
นั้นเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาและยากที่จะคาดเดา มักจะ
เปลี่ยนแปลงตามสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง สามารถผัน
แปรและส่งผลกระทบต่อธุรกิจได้ทางตรงและทางอ้อม ทำให้
ธุรกิจประเภทคลินิกเสริมความงามจะต้องมีการวางแผน
ทางการตลาดและพัฒนาธุรกิจอยู่ตลอดเวลาเพื่อรองรับ
ความต้องการของผู้ใช้บริการที่มีแนวโน้มสูงขึ้นตาม
สภาวะแวดล้อมทางสังคมที่มีความเจริญมากขึ้นเรื่อยๆ จึง
เป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญในการศึกษาถึงสถานภาพส่วน
บุคคล อิทธิพลทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจของ
ผู้ใช้บริการ พฤติกรรมการณ์เลือกใช้บริการคลินิกเสริมความ
งามโดยสถานประกอบการมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความ
พึงพอใจสูงสุดให้เกิดกับธุรกิจของตนเพื่อความเป็น
มาตรฐานการบริการและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค อัน
จะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งกับสถานประกอบการและ
ผู้ใช้บริการอีกด้วย

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพ
ส่วนบุคคลที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการคลินิกเสริมความ
งามของวัยรุ่นในเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพ
บุคคลกับอิทธิพลทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจ

เลือกใช้บริการคลินิกเสริมความงามของวัยรุ่นในเขต
ลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

3. เพื่อศึกษาอิทธิพลทางการตลาดที่มีผลต่อการ
ตัดสินใจเลือกใช้บริการคลินิกเสริมความงามของวัยรุ่น
ในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการณ์
ใช้บริการคลินิกเสริมความงามของวัยรุ่นในเขต
ลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานงานวิจัย

1. ลักษณะของข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพ
ส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีผลต่ออิทธิพลทางการตลาดที่มี
ผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการคลินิกเสริมความ
งามของวัยรุ่นในเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร แตกต่าง
กัน
2. อิทธิพลทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจ
เลือกใช้บริการคลินิกเสริมความงามของวัยรุ่นในเขต
กรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการณ์
เลือกใช้บริการคลินิกเสริมความงามของวัยรุ่นในเขต
ลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร
3. ลักษณะของสถานภาพส่วนบุคคลมีผลต่อ
พฤติกรรมการณ์เลือกใช้บริการคลินิกเสริมความงามของ
วัยรุ่นในเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมการณ์เลือก
ใช้บริการคลินิกความงามของวัยรุ่นในเขตลาดกระบัง
กรุงเทพมหานคร โดยศึกษาผู้ใช้บริการเพศชายและเพศ
หญิง ที่มีอายุตั้งแต่ 10-25 ปีที่ใช้บริการคลินิกความงาม

ทั้งนี้เฉพาะผู้ที่ใช้บริการด้านการรักษาผิวหนังเท่านั้น ในเขตลาดกระบัง จำนวน 400 คน

- ตัวแปรต้น คือ สถานภาพส่วนบุคคล
- ตัวแปรตาม คือ อิทธิพลทางการตลาด 7 Ps และ

พฤติกรรมในการเลือกใช้บริการคลินิกเสริมความงามของวัยรุ่นในเขตลาดกระบังกรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทราบถึงพฤติกรรมในการเลือกใช้บริการคลินิกเสริมความงามของวัยรุ่นที่เป็นกลุ่มประชากรตัวอย่าง
2. ทราบถึงอิทธิพลทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการคลินิกเสริมความงามของวัยรุ่นที่เป็นกลุ่มประชากรตัวอย่าง
3. ผลของงานวิจัยจะเป็นแนวทางให้กับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาต่อเนื่องในอนาคตของผู้วิจัย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษางานวิจัยเรื่อง พฤติกรรมในการเลือกใช้บริการคลินิกเสริมความงามของวัยรุ่นในเขตลาดกระบังกรุงเทพมหานคร จะศึกษาจากทฤษฎีและแนวความคิดที่เกี่ยวข้องคือ

ความหมาย แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของการบริการ มีผู้กล่าวถึงความหมายของการบริการไว้หลายท่าน ผู้วิจัยได้รวบรวมไว้ดังนี้ นิตยาพร เสมอใจและมัทนียา สมมิ (2545:10) ได้ให้ความหมายของการบริการว่า การบริการมีลักษณะกิจกรรม ประโยชน์หรือความพึงพอใจ ที่จัดทำเพื่อเสนอขายหรือกิจกรรมที่จัดทำขึ้นรวมกับการขายสินค้า

สมชาติ กิจจรยง (2547:10) ได้ให้ความหมายของการบริการ คือ กระบวนการปฏิบัติตนเพื่อผู้อื่น จากความหมายการบริการดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าการบริการ หมายถึง กระบวนการปฏิบัติตนต่อผู้อื่น หรือกิจกรรมที่เป็นการปฏิบัติรับใช้และให้ความสะดวกต่างๆ ซึ่งมีลักษณะเป็นกิจกรรมหรือคุณประโยชน์ที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งสามารถเสนอให้ฝ่ายอื่นโดยที่ไม่อาจมองเห็น แต่ขึ้นอยู่กับ การสร้างความพึงพอใจที่จัดทำเพื่อขาย เป็นสินค้าชนิดหนึ่งที่ไม่มีตัวตนไม่สามารถจับต้องได้แต่ซื้อขายกันได้ เกิดจากกระทำของบุคคลหนึ่งทำให้เกิดความพึงพอใจแก่บุคคลหนึ่ง

วิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค

ความหมายของการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2546: 194) ได้กล่าวถึง คำถามที่ใช้เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค คือ 6Ws และ 1H ได้แก่ Who? What? Why? Who? When? Where? และ How? เพื่อจะค้นหาคำตอบ 7 ประการ หรือ 7Os ได้แก่ Occupant, Object, Objective, Organization, Outlets, and Operations ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ใครอยู่ในตลาดเป้าหมาย (Who is in the target market?) เป็นคำถามเพื่อทราบถึงลักษณะของกลุ่มเป้าหมาย (Occupants) ทางด้าน

1.1 ประชากรศาสตร์ (Demographics)

คือตัวแปรเชิงประชากรที่มีผลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค เช่น

เพศ อายุ ระดับการศึกษา ขนาดของครัว ระดับรายได้ เป็นต้น

1.2 **ภูมิศาสตร์ (Geographic s)** คือ ตัวแปรเชิงพื้นที่ เช่น เขตเมือง ชนบท ความหนาแน่นของประชากร ภูมิภาค เป็นต้น

1.3 **จิตวิทยา หรือจิตวิเคราะห์ (Psychographics)** คือ ตัวแปรเชิงจิตวิทยาที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้บริโภค เช่น ความต้องการ บุคลิกภาพ แรงจูงใจ เป็นต้น

1.4 **พฤติกรรมศาสตร์ (Behaviorist)** คือ ตัวแปรเชิงพฤติกรรมที่มีผลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค เช่น อัตราการซื้อ ปริมาณการซื้อ ปริมาณการใช้ ความถี่ในการซื้อ การเปิดรับสื่อ เป็นต้น แนวคิดการตัดสินใจซื้อ

แสวง รัตนมงคลมาส (2536:87) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจว่า การตัดสินใจ คือ การเลือกบนทางเลือก Choice of alternative ซึ่งทางเลือกมีดังนี้

1. ทางเลือกหลายทาง หากมีทางเลือกเดียวไม่ถือว่าเป็นการตัดสินใจ
2. ใช้เหตุผลประกอบการพิจารณา โดยใช้ข้อมูลตัวเลข มาพิจารณาตัดสินใจ
3. จุดมุ่งหมายที่แน่นอน การตัดสินใจนั้นกระทำไปเพื่ออะไร

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัย เรื่องพฤติกรรมกรรมการเลือกใช้คลินิก เสริมความงามของวัยรุ่น ในเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยทำการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ได้แก่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในการทำวิจัยในครั้งนี้เป็นประชากรที่เป็นกลุ่มผู้บริโภคที่อาศัยอยู่ในเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานครเขตลาดกระบัง ประชากรประเภทที่มีจำนวนนับได้ (Finite Population) จำนวน 166,338 คน (การปกครองสำนักงานเขตลาดกระบังกรุงเทพมหานคร, 2557 <https://th.wikipedia.org/wiki/สำนักงานเขตลาดกระบัง>)

การสุ่มตัวอย่างโดยใช้ความน่าจะเป็น โดยการคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) ดังนั้นจึงคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยวิธียามาเน่ (Taro Yamane, 1970) และเพื่อความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น ควรเพิ่มจำนวนตัวอย่างอีก 10%

การสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นกลุ่มผู้บริโภคที่อยู่ในเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร เป็นประชากรที่จำนวนนับได้ (Finite Population) ซึ่งได้แก่ ประชากรที่อยู่ในเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
แหล่งที่มาของข้อมูลประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรผู้บริโภครที่อยู่ในเขตตลาดกระบ้ง กรุงเทพมหานคร โดยใช้ข้อมูลแบบสอบถามและการสัมภาษณ์

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการเก็บข้อมูลจากเอกสารอ้างอิง ตำราวิชาการ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ เรื่อง พฤติกรรมการเลือกใช้บริการคลินิกเสริมความงามของวัยรุ่นในเขตตลาดกระบ้ง กรุงเทพมหานคร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย เรื่องการ พฤติกรรมการเลือกใช้บริการคลินิกเสริมความงามของวัยรุ่นในเขตตลาดกระบ้ง กรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้โดยแบ่ง แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ

สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 อิทธิพลทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการคลินิกเสริมความงามของวัยรุ่นในเขตตลาดกระบ้ง กรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการเลือกใช้บริการคลินิกเสริมความงามของวัยรุ่นในเขตตลาดกระบ้ง กรุงเทพมหานคร

มีเกณฑ์การให้คะแนนเฉลี่ยที่ได้นำมาแปลความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00

หมายถึง มีอิทธิพลมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50

หมายถึง มีอิทธิพลมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50

หมายถึง มีอิทธิพลปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50

หมายถึง มีอิทธิพลน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50

หมายถึง มีอิทธิพลน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยดำเนินการนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ออกเก็บข้อมูล จากผู้ใช้บริการคลินิกเสริมความงาม ตามที่กำหนดไว้ หรือ สอบถามจากผู้ที่เคยไปใช้บริการจากคลินิกเสริมความงามที่กำหนด โดยการเก็บด้วยตนเอง และมีผู้ช่วยวิจัยที่ได้รับการฝึกอบรมวิธีการสัมภาษณ์แบบสอบถามแล้ว ช่วยเก็บข้อมูลระหว่างเดือน ตุลาคม 2558 ซึ่งวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้การกลุ่มตัวแบบกลุ่ม (Cluster sampling) โดยเก็บจากคลินิกเสริมความงามทั้งหมด 10 แห่ง จำนวน 400 คน

ผลการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์และการแปลความหมายข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอขั้นตอนตามลำดับแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ และรายได้ต่อเดือน โดยการวิเคราะห์จำนวนและค่าร้อยละ

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิ การศึกษา และรายได้

พบว่าสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 51.10 และเพศชาย จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 42.90 อายุค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในช่วง อายุ 22 ปี ถึง 27 ปี จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 60.70 รองลงมาคือ อายุ 17 ปี ถึง 21 ปี จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 27.90 และอายุ 13 ปี ถึง 16 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 11.50 มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด รายได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในช่วงระหว่าง 5,001 - 15,000 บาท จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 52.70 รองลงมา 15,001 - 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.80 และรายได้มากกว่า 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.80 มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาอิทธิพลทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการคลินิกเสริมความงามของวัยรุ่นในเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

พบว่าระดับอิทธิพลทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ระดับอิทธิพลทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจในด้านผลิตภัณฑ์และบริการของผู้ให้บริการที่มีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก อิทธิพลทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจในด้านราคาที่มีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก อิทธิพลทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจในการจัดจำหน่าย หรือสถานที่ที่มีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก อิทธิพลทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจในด้านการส่งเสริมการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก อิทธิพลทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจในด้านบุคคลหรือ พนักงาน ผู้ให้บริการที่มีผลต่อการ

ตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลาง อิทธิพลทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจในด้านสิ่งนำเสนอทางกายภาพที่มีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก อิทธิพลทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจในด้านกระบวนการ การจัดการที่มีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลาง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 51.10 อายุค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในช่วง อายุ 22 ปี ถึง 27 ปี จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 60.70 รายได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในช่วงระหว่าง 5,001 - 15,000 บาท จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 52.70

อิทธิพลทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.84 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.85 ถ้าแยกเป็นรายด้านพบว่าด้านการจัดจำหน่าย หรือสถานที่ที่มีผลต่อการตัดสินใจมีค่าคะแนนสูงสุดเท่ากับ 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.84 รองลงมาด้านสิ่งนำเสนอทางกายภาพที่มีผลต่อการตัดสินใจมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.79 และด้านบุคคลหรือพนักงาน ผู้ให้บริการที่มีผลต่อการตัดสินใจมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.91 น้อยที่สุดตามลำดับ

พฤติกรรมในการเลือกใช้บริการคลินิกเสริมความงามของวัยรุ่นในเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร พบว่าพฤติกรรมในการเลือกใช้บริการคลินิกเสริมความงามมากที่สุดประเภทบริการ รักษาผิว กระ รอยแผลเป็นจำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 48.90 พฤติกรรมความถี่ในการใช้

บริการคลินิกเสริมความงามมากที่สุด เดือนละ 1-2 ครั้ง จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 48.90 พฤติกรรมการเลือกใช้บริการช่วงเวลา บ่าย 13.00-17.00 น. มากที่สุด จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 44.00 พฤติกรรมการรู้จักคลินิกเสริมความงามจากเพื่อน มากที่สุดจำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 พฤติกรรมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจใช้บริการมากที่สุดตัวท่านเองจำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 32.20 พฤติกรรมการจ่ายเงินค่าบริการต่อครั้ง 501-1,000 บาทต่อครั้งมากที่สุดจำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 29.80 พฤติกรรมการเลือกสถานที่ใช้บริการเสริมความงามที่คลินิกเสริมความงามที่เป็นตัวแทนจำหน่าย เช่น นิติพล วุฒิสักดิ์ มากที่สุดจำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 59.80

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาพฤติกรรมการเลือกใช้บริการคลินิกเสริมความงามของวัยรุ่นในเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้สรุปผลและข้อเสนอแนะตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับคู่แข่งทางตรงของธุรกิจคลินิกเสริมความงาม ซึ่งได้แก่ ธุรกิจขายตรงจำหน่ายเวชสำอาง หรือธุรกิจสปา เพื่อทราบถึงกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงพฤติกรรมของกลุ่มเพื่อประโยชน์ในการวางแผนธุรกิจของคลินิกรักษาความงามต่อไป

2. ควรศึกษาปัญหาของผู้ใช้บริการหรือข้อผิดพลาดของคลินิกรักษาความงามที่ให้บริการแก่ลูกค้าด้วย เพื่อที่จะได้ปรับปรุงการดำเนินงานให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้าหรือผู้ใช้บริการ

เอกสารอ้างอิง

[1] ปิโยรส สีสาลีวิลาส. ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้บริการคลินิกรักษาผิวพรรณในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี.วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 2550.

[2] กษมา กัลปดี. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ใช้บริการคลินิกรักษาความงามในการใช้บริการคลินิกรักษาความงาม ในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2550.

[3] กชกร ชารหาญ.ทัศนคติและพฤติกรรมของผู้ใช้บริการคลินิกรักษาความงาม.วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ,2549.

[4] กชมน วิบูลย์จันทร์.ปัจจัยการตัดสินใจเลือกใช้บริการศูนย์ศัลยกรรมความงามของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร. ศึกษาค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต,2549.

การศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยเอกชนกลุ่มเบญจมิตร

A Study of Administrators' Leadership of Private Universities in Benjamitra Academic Network

ดร.ปฐมพร อินทรานุกร ฌ อยุรยา

บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธนบุรี, dr.pathomporn@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารมหาวิทยาลัยกลุ่มเบญจมิตรมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารมหาวิทยาลัยกลุ่มเบญจมิตรกับปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้นำของผู้บริหารมหาวิทยาลัยกลุ่มเบญจมิตร โดยกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารในระดับคณบดี ผู้อำนวยการสำนัก คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ รวมทั้งหมด 300 คน ที่ได้จากการสุ่มอย่างง่ายเป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม

ผลการศึกษาพบว่า คณาจารย์และเจ้าหน้าที่เห็นว่าผู้บริหารมีภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตยมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ส่วนผู้บริหารประเมินตนเองว่ามีภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตยมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพศ อายุ ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่งงาน มีความสัมพันธ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนระดับการศึกษาพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำของผู้บริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คณาจารย์และเจ้าหน้าที่เห็นว่าการแสดงออกให้เห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำผู้บริหารมหาวิทยาลัยกลุ่มเบญจมิตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยเอกชนกลุ่มเบญจมิตร

Abstract

The aims of this study of administrators' leadership in Benjamitra Academic Network were to (1) study leadership of administrators; (2) find the relationship between administrators' leadership in the Benjamitra Academic Network and individual factors; and (3) study the characteristics of the leaders of university administrators. Data were collected from Executive Deans, Directors and faculty and staff members for a total of 300 people, recruited by simple random sampling study using a survey questionnaire.

The study found that. Faculty and staff members agreed that administrators have the most democratic leadership, followed by the administrators, leadership change; sex, age, academic titles, work experience, and position positively related to administrators' leadership, significantly at .05 level, Education level did not correlate with the leadership of the executive level of statistical significance. 05. Overall opinion toward level of the performance of the administrators' leadership in Benjamitra Academic Network was at a high level

Keywords : administrators' leadership, Private universities in Benjamitra Academic Network

บทนำ

ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษา ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารในยุคปัจจุบันต้องมีบทบาทในการจัดการและพฤติกรรมขององค์กร ตลอดจนต้องมีความรู้ความเข้าใจในทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำเป็นอย่างดี ต้องรู้ถึงเทคนิคในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ บทบาทเหล่านี้ล้วนแต่เป็นสิ่งที่ต้องมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำองค์กรไปสู่จุดหมายปลายทางอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ผู้นำที่ดีจำเป็นจะต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล นำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ ผู้นำเป็นองค์ประกอบหลักขององค์กร องค์กรจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขององค์กร ปัจจัยสำคัญคือ ผู้นำ ถ้าองค์กรใดมีผู้นำที่ไม่มีประสิทธิภาพก็จะไม่สามารถตั้งการและใช้อิทธิพลต่อผู้ใต้บังคับบัญชาให้เชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งได้ ซ้ำร้ายยังเป็นการทำลายขวัญกำลังใจของผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีต่อผู้นำ ซึ่งจะส่งผลทำให้การปฏิบัติงานในด้านต่างๆ ล้มเหลวไม่ประสบความสำเร็จในองค์กร ผู้นำที่มีสมรรถภาวะต่ำ ย่อมพยายามอย่างยิ่งที่จะใช้อำนาจของตนเองและแสดงออกซึ่งความเก่ง ความสามารถของตนแต่เพียงผู้เดียว ผู้นำที่มีสมรรถภาวะปานกลาง พยายามอย่างยิ่งที่จะใช้กำลังและความสามารถของบุคคลอื่นเป็นที่ตั้ง ส่วนผู้นำที่มีสมรรถภาวะสูงนั้น ก็จะใช้วิธีการบริหารงานโดยใช้สติปัญญาของบุคคลอื่นมาเกื้อกูลเป็นหลักยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ และเมื่อมีเหตุการณ์ปัญหาเกิดขึ้นผู้นำก็จะเรียกประชุมคณะทำงาน เพื่อรับฟังความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกันอย่างพร้อมเพรียง

เพื่อตัดสินใจอย่างชาญฉลาดเป็นแบบมีส่วนร่วม รับผิดชอบ ย่อมทำให้เกิดพันธกิจ (Mission) ที่เป็นแนวทางในการพัฒนางานให้บรรลุเป้าหมาย (ชัยเสฏฐ์พรหมศรี, 2557) [1]

แนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำซึ่งผู้นำในที่นี้คือผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำ (Leadership) จะช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานต่าง ๆ ในการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้บุคลากรในองค์กรได้รับการประสานงานและแนะนำการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง รักษาสถานภาพขององค์กร ให้มีความมั่นคงโดยการปรับเปลี่ยนหรือปรับตัวตามเงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม ช่วยประสานฝ่ายต่าง ๆ ขององค์กรให้ดำเนินการได้ตามลักษณะพลวัตภายในองค์กร โดยเฉพาะในช่วงองค์กรอยู่ในระหว่างพัฒนาการเปลี่ยนแปลงช่วยแก้ไขความขัดแย้งและช่วยให้บุคลากรในองค์กรบรรลุถึงความต้องการต่าง ๆ ทั้งในด้านความพึงพอใจและเป้าหมายส่วนบุคคล โดยจะเป็นผู้ชักชวนจูงใจให้ผู้ร่วมงานมีความยินดีและมีความเต็มใจที่จะร่วมมือปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย (Steers, 1977 p.142) [2]

มหาวิทยาลัยกลุ่มเบญจมิตรเป็นสถาบันเอกชนขนาดกลางที่รวมกลุ่มกันเพื่อจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและร่วมกันสร้างผลงานวิจัยผลงานวิชาการให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม บริการวิชาการแก่ชุมชนสังคม ซึ่งต้องอาศัยผู้นำและความเป็นผู้นำของผู้บริหารเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยกลุ่มเบญจมิตร เพื่อเป็นแนวทางในการปรับกลยุทธ์ด้านการบริหารให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเอกชนกลุ่มเบญจมิตร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยเอกชนกลุ่มเบญจมิตรกับปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้นำของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเอกชนกลุ่มเบญจมิตร

สมมติฐานของการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเอกชนกลุ่มเบญจมิตร

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

1.1 ผู้บริหารในระดับคณบดี ผู้อำนวยการสำนัก ของมหาวิทยาลัยเอกชนกลุ่มเบญจมิตร ทั้งหมด 48 คน

1.2 คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ที่มีการแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานจริงในมหาวิทยาลัยเอกชนกลุ่มเบญจมิตร รวมทั้งหมด 970 คน (Cheqa3D, ออนไลน์: สืบค้น วันที่ 20 มกราคม 2559) [3]

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 ผู้บริหารในระดับคณบดี ผู้อำนวยการสำนัก ของมหาวิทยาลัยกลุ่มเบญจมิตร จำนวน 22 คน

2.2 คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ที่มีการแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานจริงในมหาวิทยาลัยในกลุ่มเบญจมิตร รวมทั้งหมด 278 คน ที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย โดยเปิดตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie, R.V.,and Morgan D.W. (Krejcie, R.V.,and Morgan D.W. : 1970) [4]

3. พื้นที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเฉพาะ มหาวิทยาลัยกลุ่มเบญจมิตร ทั้งหมด 7 แห่ง ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยธนบุรี มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น และวิทยาลัยอินเทอร์เทค - ลำปาง

4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ในการทำงาน และ ตำแหน่งงาน

4.2 ตัวแปรตาม ประกอบด้วย

- ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ประกอบด้วย ภาวะผู้นำแบบเผด็จการ ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย ภาวะผู้นำแบบปล่อยตามสบาย ตามแนวคิดของ มหาวิทยาลัย ไอ โอ วา (Phillips&Gully,2012) [5] และภาวะผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง ตามแนวคิดของ Bass (Bass, 1996) [6]

- คุณลักษณะของผู้นำของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยกลุ่มเบญจมิตร ตามแนวคิดของ Cynthia (Cynthia D. McCauley, 2003) [7]

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นเอง จำนวน 2 ฉบับ คือ แบบสอบถามภาวะผู้นำของผู้บริหารมหาวิทยาลัยกลุ่มเบญจมิตรโดยคณาจารย์และเจ้าหน้าที่เป็นผู้ตอบ ซึ่งแบบสอบถามเพื่อการวิจัยประกอบด้วย 3 ตอน คือ ตอนที่ 1

แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล แบบเลือกตอบจำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่งงาน ตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำของผู้บริหารมหาวิทยาลัยกลุ่มเบญจมิตรแบบเลือกตอบจำนวน 4 ข้อ และตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำของผู้บริหารมหาวิทยาลัยกลุ่มเบญจมิตรแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.89 และแบบประเมินตนเองของผู้บริหารมหาวิทยาลัยกลุ่มเบญจมิตรโดยผู้บริหารเป็นผู้ตอบ ซึ่งแบบสอบถามเพื่อการวิจัยประกอบด้วย 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล แบบเลือกตอบจำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่งงาน ตอนที่ 2 แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบเลือกตอบจำนวน 4 ข้อ และตอนที่ 3 แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.78

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการดังนี้

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามแจกกลุ่มตัวอย่าง มหาวิทยาลัยในกลุ่มเบญจมิตรในระหว่างเดือน ธันวาคม 2558 ถึง กุมภาพันธ์ 2559
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยการขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างและอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามแล้วให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยได้รวบรวมแบบสอบถามและตรวจแบบสอบถามนำเฉพาะที่สมบูรณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม กำหนดรหัสคีย์ข้อมูลลงในระบบและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล จัดการกับข้อมูลที่สูญหาย (Missing)
2. วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลและภาวะผู้นำของผู้บริหาร โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ
3. วิเคราะห์คุณลักษณะของผู้นำโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับปัจจัยปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้การทดสอบข้อมูลที่อยู่ในรูปของความถี่ (χ^2 - test)

ผลการวิจัย

1. ผลศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเอกชนกลุ่มเบญจมิตรพบดังตารางที่ 1 ตารางที่ 1 แสดงจำนวน ร้อยละของภาวะผู้นำของผู้บริหารตามมุมมองของคณาจารย์ เจ้าหน้าที่และผู้บริหาร

ภาวะผู้นำ	คณาจารย์/เจ้าหน้าที่		ผู้บริหาร	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้นำแบบเผด็จการ (Autocratic leadership style)	2	0.70	0	0.00
ผู้นำแบบประชาธิปไตย (Democratic leadership style)	124	44.60	12	54.55
ผู้นำแบบปล่อยตามสบาย (Laisserz – faire leadership style)	40	14.40	0	0.00
ผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership style)	112	40.30	10	45.45
รวม	278	100.00	22	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่าคณาจารย์และเจ้าหน้าที่เห็นว่าผู้บริหารมีภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตยมากที่สุด จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 44.60 รองลงมาคือ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 40.30 ผู้นำแบบปล่อยตามสบาย จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 14.40 และผู้นำแบบเผด็จการจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.70 ส่วนผู้บริหารประเมินตนเองว่ามีภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตยมากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 54.55 รองลงมาคือ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 45.45

ส่วนผู้นำแบบปล่อยตามสบายและผู้นำแบบเผด็จการผู้บริหารเห็นว่าไม่มีภาวะผู้นำแบบดังกล่าว

2 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยเอกชนกลุ่มเบญจมิตรกับปัจจัยส่วนบุคคลพบดังตารางที่ 2 ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับภาวะผู้นำของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเอกชนกลุ่มเบญจมิตร

ปัจจัยส่วนบุคคล	ภาวะผู้นำ	แปลผล
เพศ	$\chi^2=33.627^*$, sig.=.00	สัมพันธ์กัน
อายุ	$\chi^2=101.122^*$, sig.=.00	สัมพันธ์กัน
ระดับการศึกษา	$\chi^2=6.630^*$, sig.=.35	ไม่สัมพันธ์กัน
ตำแหน่งทางวิชาการ	$\chi^2=22.496^*$, sig.=.00	สัมพันธ์กัน
ประสบการณ์ในการทำงาน	$\chi^2=35.193^*$, sig.=.00	สัมพันธ์กัน
ตำแหน่งงาน	$\chi^2=19.820^*$, sig.=.02	สัมพันธ์กัน

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่าเพศมีความสัมพันธ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศชายเห็นว่าผู้บริหารมีภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตยมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 54.70 ส่วนเพศหญิงเห็นว่าผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 44.60 อายุมีความสัมพันธ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่มีอายุระหว่าง 20 – 25 ปี เห็นว่าผู้บริหารของตนมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 55.00 คณาจารย์และเจ้าหน้าที่

ที่มีอายุระหว่าง 26 - 30 ปี เห็นว่าผู้บริหารของตนมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 48.50 คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่มีอายุระหว่าง 31 - 35 ปี เห็นว่าผู้บริหารของตนมีภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตยมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 57.40 คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่มีอายุระหว่าง 36 - 40 ปี เห็นว่าผู้บริหารของตนมีภาวะผู้นำแบบปล่อยตามสบายมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 38.90 คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่มีอายุระหว่าง 41 - 45 ปี เห็นว่าผู้บริหารของตนมีภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตยมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 52.60 คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่มีอายุระหว่าง 46 - 50 ปี เห็นว่าผู้บริหารของตนมีภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตยมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 54.80 และคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่มีอายุระหว่าง 51 ปีขึ้นไป เห็นว่าผู้บริหารของตนมีภาวะผู้นำแบบปล่อยตามสบายมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 100.00 ตำแหน่งทางวิชาการมีความสัมพันธ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่มีตำแหน่งอาจารย์เห็นว่าคุณสมบัติภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตยมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 47.00 และคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่มีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์เห็นว่าคุณสมบัติภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 74.30 ประสิทธิภาพในการทำงานมีความสัมพันธ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพต่ำกว่า 1 ปี เห็นว่าผู้บริหารของตนมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 75.0 มีประสิทธิภาพระหว่าง 1 - 3 ปี เห็นว่าผู้บริหารของตนมีภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตยมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 52.50 มีประสิทธิภาพระหว่าง 4 - 6 ปี เห็นว่าผู้บริหารของตนมีภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตยมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ

42.10 มีประสิทธิภาพระหว่าง 7 - 9 ปี เห็นว่าผู้บริหารของตนมีภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตยมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 45.20 มีประสิทธิภาพระหว่าง 10 - 11 ปี เห็นว่าผู้บริหารของตนมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 100.00 และมีประสิทธิภาพระหว่าง มากกว่า 11 ปี เห็นว่าผู้บริหารของตนมีภาวะผู้นำแบบปล่อยตามสบายมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 100.00 และตำแหน่งงานมีความสัมพันธ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเจ้าหน้าที่เห็นว่าคุณสมบัติภาวะผู้นำแบบเผด็จการและผู้นำแบบประชาธิปไตยมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 40.0 เท่ากัน อาจารย์เห็นว่าคุณสมบัติภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 44.50 และหัวหน้าสาขา/หัวหน้าภาค/หัวหน้างาน เห็นว่าคุณสมบัติภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตยมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 60.00 ส่วนระดับการศึกษาพบว่าไม่มีความสัมพันธ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเอกชนกลุ่มเบญจมิตรพบดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะผู้นำผู้บริหารมหาวิทยาลัยเอกชนกลุ่มเบญจมิตร

คุณลักษณะผู้นำ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ความสามารถในการบังคับบัญชา	3.97	.59	มาก
ความต้องการในการบรรลุเป้าหมาย	4.03	.62	มาก
ความฉลาด	4.22	.66	มาก
กล้าตัดสินใจ	3.86	.71	มาก
ความแน่นอน	3.96	.72	มาก
ความคิดริเริ่ม	3.97	.71	มาก
ภาพรวม	4.02	.58	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า คณาจารย์และเจ้าหน้าที่เห็นว่าการแสดงออกให้เห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำผู้บริหารมหาวิทยาลัยเอกชนกลุ่มเบญจมิตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.02$, S.D. = .58) และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด แสดงออกอยู่ในระดับมาก คือ ความฉลาด ($\bar{X}=4.22$, S.D. = .66) รองลงมาคือ ความต้องการในการบรรลุเป้าหมายการแสดงออกอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.03$, S.D. = .62) และความสามารถในการบังคับบัญชาและความคิดริเริ่มมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน การแสดงออกอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.97$, S.D. = .59 และ .71 ตามลำดับ)

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาพบว่าคณาจารย์และเจ้าหน้าที่มีความเห็นว่าผู้บริหารมีภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตยมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมหาวิทยาลัยเอกชนกลุ่มเบญจมิตรเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนขนาดกลางอยู่ในช่วงของการพัฒนา ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรทุกระดับ ผู้บริหารจำเป็นต้องให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชนาฏ จันทรา (2550) [8] กล่าวว่ารูปแบบภาวะผู้นำของคณบดีที่ปรากฏจริงในการทำงานของคณะในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พบว่าผู้นำแบบประชาธิปไตยเป็นรูปแบบที่พบมากที่สุด

2. เพศ อายุ ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่งงาน มีความสัมพันธ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อภิปรายจำแนกตามประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

2.1 เพศมีความสัมพันธ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การปฏิบัติตัวของผู้บริหารต่อบุคลากรชายและหญิงมีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของนุชนาฏ จันทรา (2550) กล่าวว่ารูปแบบภาวะผู้นำของคณบดีตามทัศนคติและความคาดหวังของบุคลากร โดยจำแนกตามเพศ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 อายุมีความสัมพันธ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบุคลากรที่มีอายุแตกต่างกันมีเป้าหมายการทำงานต่างกัน กล่าวคือบุคลากรที่มีอายุน้อยมีความต้องการพัฒนาตนเองให้สูงขึ้นเช่น การศึกษาต่อ การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ ส่วนบุคลากรที่มีอายุสูงขึ้น

อาจมีตำแหน่งหน้าที่สูง มีวุฒิการศึกษาสูงอยู่แล้วทำให้ผู้บริหารมีการปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาที่แตกต่างกันตามเป้าหมายการทำงานของแต่ละบุคคล สอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชนาฏ จันทรา (2550) กล่าวว่ารูปแบบภาวะผู้นำของคณบดีตามที่สนคติและความคาดหวังของบุคลากรโดยจำแนกตามอายุ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ตำแหน่งทางวิชาการ มีความสัมพันธ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีการปฏิบัติต่อบุคลากรที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่างกันกล่าวคือบุคลากรยังไม่มีตำแหน่งทางวิชาการผู้บริหารใช้การกระตุ้นให้บุคลากรผลิตผลงานทางวิชาการกำหนดเป้าหมายเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ ส่วนบุคลากรที่มีตำแหน่งทางวิชาการผู้บริหารอาจจะใช้ความรู้ความสามารถจากบุคลากรเหล่านั้น มาพัฒนา มหาวิทยาลัยให้เจริญก้าวหน้า สอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภูมิ น้อยโสภณ (2556) [9] กล่าวว่า ตำแหน่งทางวิชาการมีความสัมพันธ์ภาวะผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 ประสิทธิภาพในการทำงานมีความสัมพันธ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีการปฏิบัติต่อบุคลากรที่มีประสิทธิภาพในการทำงานน้อยผู้บริหารจะเน้นให้บุคลากรตระหนักรู้ เข้าใจวัฒนธรรมขององค์กรให้บุคลากรมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้ากับเพื่อนร่วมงานเพื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ส่วนบุคลากรที่มีประสิทธิภาพในการทำงาน 3 – 9 ปีจะเน้นการมีส่วนร่วมเนื่องจากมีความเข้าใจวัฒนธรรมขององค์กรแล้ว

และบุคลากรที่มีประสิทธิภาพในการทำงาน 10 ปีขึ้นไปจะเน้นการมีส่วนร่วมในบริหารงานให้เกิดพัฒนา มหาวิทยาลัยให้ดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชนาฏ จันทรา (2550) กล่าวว่ารูปแบบภาวะผู้นำของคณบดีตามที่สนคติและความคาดหวังของบุคลากรโดยจำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงานพบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5 ตำแหน่งงานมีความสัมพันธ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารจะต้องใช้กลวิธีการบริหารงานที่หลากหลายให้เหมาะกับตำแหน่งงานของบุคลากร กล่าวคือ เจ้าหน้าที่เน้นให้ปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ของตนเอง งานเอกสารและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจบางครั้ง ส่วนอาจารย์และระดับหัวหน้างานจะเน้นการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชนาฏ จันทรา (2550) กล่าวว่ารูปแบบภาวะผู้นำของคณบดีตามที่สนคติและความคาดหวังของบุคลากรโดยจำแนกตามสถานภาพการทำงานพบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าคณาจารย์และเจ้าหน้าที่เห็นว่าการแสดงออกให้เห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำผู้บริหารมหาวิทยาลัยเอกชนกลุ่มเบญจมมิตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าคุณลักษณะผู้นำผู้บริหารที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความฉลาด รองลงมาคือ ความต้องการในการบรรลุเป้าหมาย ความสามารถในการบังคับบัญชาและความคิดริเริ่มทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารจะต้องแสดงออกให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับในความรู้ความสามารถของตนเอง มีความฉลาดหลักแหลมในการบริหารงาน สามารถจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้เต็มใจทำงาน ตลอดจนการมี

ความคิดริเริ่ม ชีตหุ่นสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุวรรณ พัฒมี(2556) [10] กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะที่เป็นจริงโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความฉลาด ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิชาการ ด้านการบริหารและด้านภาวะผู้นำ ครูผู้สอนและกรรมการสถานศึกษามีความคิดเห็นทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ควรเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ เสียสละและยุติธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางความคิดและการกระทำ เป็นผู้มีความรับผิดชอบเป็นผู้มีความรอบรู้ในทุกเรื่องและพัฒนาตนเองอยู่เสมอและเป็นคนใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น

ข้อเสนอแนะ

ผู้บริหารจำเป็นจะต้องบริหารงานตามความหลากหลาย ผู้นำต้องใช้ทักษะความเป็นผู้นำอย่างหลากหลายตามลักษณะของผู้ให้บังคับบัญชา ต้องมีความยืดหยุ่น มีความเป็นกลาง ใช้หลักธรรมมาภิบาล มีความยุติธรรม เข้าใจธรรมชาติของคน ใช้จิตวิทยาในการโน้มน้าวให้ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าขององค์กร

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบความเป็นผู้นำของกลุ่มมหาวิทยาลัยอื่น ๆ เช่น มหาวิทยาลัยของรัฐ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยกลุ่มราชมงคลและมหาวิทยาลัยราชภัฏ

2. ควรศึกษาสังเคราะห์คุณลักษณะของผู้นำในศตวรรษที่ 21 โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบ

บรรณานุกรม

- [1] ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2557). ภาวะผู้นำร่วมสมัย. สำนักพิมพ์ปัญญาชน, กรุงเทพฯ.
- [2] Steers, R.M. (1977). Organization Effectiveness. California: Goodyear Publishers Inc.
- [3] สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. Cheqa3D. <http://www.cheqa.mua.go.th/cheqa3d2557> : สืบค้นวันที่ 20 มกราคม 2559).
- [4] Krejcie, R.V. and Morgan D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. “ Psychological measurement” : 607-610.
- [5] Phillips, J. M. & Gully, S. M. (2012). Organizational behavior : tools for success. International edition : South-western.
- [6] Bass, B. M.(1996) A new Paradigm of Leadership : An Inquiry into Transformational Leadership. Virginia : U.S. Army Research Institute for the Behavioral and Social Sciences.
- [7] Cynthia D. McCauley (2003). The Center for Creative Leadership Handbook of Leadership Development San Francisco : Jossey-Bass.
- [8] นุชนาฏ จันทรา (2550).วารสารวิชาการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ,ฉบับที่ 5 เล่ม 2 ปี 2550 : 62-78.
- [9] วราภูมิ น้อยโสภ (2556).บทความวารสารวิทยาลัยนครราชสีมา ปีที่7 ฉบับที่1(มกราคม-มิถุนายน 2556).
- [10] จารุวรรณ พัฒมี (2556).วารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ ปีที่1 ฉบับที่ 1 (มค. – เม.ย.). 93-104.

การศึกษาระดับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ของอุตสาหกรรมการผลิต ในนิคมอุตสาหกรรมนวนคร

Study the Level of Human Resource Management of Manufacturing Industry in Navanakorn Industrial Estate

พินิจ แก้วเพชรกรณ

สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ Email: phinit.ke@northbkk.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ของอุตสาหกรรมผลิตในนิคมอุตสาหกรรมนวนครในด้านการวางแผน การสรรหา การคัดเลือก การฝึกอบรม การจ่ายค่าตอบแทน การประเมินผล การปฏิบัติงาน แรงงานสัมพันธ์ และความปลอดภัยและสุขภาพ จำแนกตามประเภทสินค้าที่ผลิต จำนวนเงินทุนจดทะเบียน ระยะเวลาในการดำเนินงาน และจำนวนพนักงาน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 165 กิจการ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t -test, F -test และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่ากิจการส่วนใหญ่ผลิตสินค้าประเภทอุตสาหกรรม มีจำนวนเงินทุนจดทะเบียนระหว่าง 5 - 100 ล้านบาท มีระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ 10 - 20 ปี และจำนวนพนักงานมากกว่า 100 คนขึ้นไป ผลการศึกษาระดับการจัดการทรัพยากรมนุษย์พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการวางแผน การฝึกอบรม และการประเมินผลอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านการสรรหา การคัดเลือก การจ่ายค่าตอบแทน แรงงานสัมพันธ์ และความปลอดภัยอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบพบว่ากิจการที่มีประเภทสินค้าที่ผลิต ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ และจำนวนพนักงานต่างกันโดยรวมมีการจัดการทรัพยากรมนุษย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การจัดการ, ทรัพยากรมนุษย์

ABSTRACT:

The research was to study and compare study the level of human resource management of manufacturing industry in Navanakorn Industrial Estate. The research were studied to planning, recruitment, recruiting, training, compensation, evaluation, labor relations, sanitation by type of goods, capital, period of operation and number of employees. The samples were classified group of 165 organizations were used simple random sampling, and the questionnaires were used to collect the data. The statisticle analysis were used percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test, in case of any significance statistical difference were tested pair of variables by Scheffe method.

The results of study that most organization production type of industrial goods, the capital has 5 – 100 million baht, during the operation 10 – 20 year, number of employees more than 100 people. The study was human resource management to high level. There are consider found that planning, training, evaluation to highest level. recruitment, recruiting, compensation, labor relations, sanitation to high level. The result of the comparison showed the overall different that human resource management to type of goods, period of operation and number of employees had difference opinion in factors causing an accident with Statistically Significant of .05

KEYWORDS: Management, Human Resource.

บทนำ

ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยที่มีค่ายิ่งของสังคมและประเทศชาติ ประเทศใดที่มีทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพสูงและสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางสร้างสรรค์แล้ว ประเทศนั้นก็จะมีเจริญก้าวหน้ามีความมั่งคั่งและมั่นคงทั้งในทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม แต่ถ้าหากประเทศใดขาดทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพหรือไม่สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติได้ ประเทศก็พัฒนาไปได้อาก ความเจริญหรือความล้าหลังของประเทศจึงขึ้นอยู่กับปัจจัยทรัพยากรมนุษย์เป็นสำคัญ เพราะทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยหลักที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาปัจจัยประกอบอื่นซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ ประเทศต่างๆ จึงมุ่งหวังที่จะมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพและมีระบบ

การจัดการทรัพยากรมนุษย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติ

การจัดการทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรต้องมีระบบการจัดการที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล โดยการใช้ทรัพยากรมนุษย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด คือ องค์กรจะต้องมีศักยภาพสามารถดำเนินการได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายในรูปแบบของการดำเนินงาน อันได้แก่ ความพึงพอใจของลูกค้า ผู้รับบริการ ผลกำไรที่ได้รับจากการดำเนินงาน และความพึงพอใจในการทำงานของทรัพยากรมนุษย์ภายในองค์กร ดังนั้นผู้บริหารองค์กรทุกระดับตั้งแต่ระดับสูงจนถึงระดับล่างจะต้องตระหนักถึงความสำคัญ ความเข้าใจ และการรู้จักใช้ทรัพยากรมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความต่อเนื่องทั้งการจัดการ และการพัฒนา

ทรัพยากรมนุษย์ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลสูงสุดแก่องค์กร และสังคม ในการจัดการทรัพยากรมนุษย์จะสะท้อนให้เห็นมุมมองของความรับผิดชอบ การเปลี่ยนแปลงบทบาทหน้าที่ของบุคคลภายในองค์กรอย่างเห็นได้ชัดยิ่งขึ้นโดยเฉพาะการจัดระบบต่างๆ จะไม่จำกัดอยู่ในกรอบของหน่วยงานเดียวเท่านั้น แต่จะเป็นภารกิจร่วมกันทั้งองค์กร ตั้งแต่ระดับผู้บริหารสูงสุดที่รับผิดชอบด้านการกำหนดนโยบาย และแผนกลยุทธ์ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ผู้บริหารระดับกลาง รับผิดชอบด้านการสรรหาคัดเลือกบุคลากร และผู้บริหารระดับล่างรับผิดชอบในการสนับสนุน ส่งเสริม สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งภารกิจต่างๆ เหล่านี้สะท้อนให้เห็นภาพรวมที่เป็นระบบ ซึ่งจะเห็นได้ว่าบทบาทของทรัพยากรมนุษย์ไม่ได้ถูกมองเป็นเพียงผู้ใช้แรงงานเท่านั้นแต่ถือว่าเป็นทุนทางสังคมและทรัพย์สินที่มีค่าขององค์กรที่มีผลต่อการพัฒนาและสร้างโอกาสความเจริญเติบโตก้าวหน้าให้แก่องค์กรทั้งปัจจุบันและอนาคตสำหรับ (นงนุช วงษ์สุวรรณ :2552)

นิคมอุตสาหกรรมนวนครมีที่ตั้งอยู่ในท่าอากาศยานศาสตร์ ที่เป็นประตูสู่ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วยระบบสาธารณูปโภค และระบบสาธารณูปการต่างๆ ที่ทางบริษัทได้เตรียมพร้อมไว้รองรับความต้องการของนักลงทุนไม่ว่าจะเป็นภายในประเทศหรือต่างประเทศ จึงทำให้มีการรวมกันอยู่ภายในโครงการมากกว่า 200 บริษัท ไม่ว่าจะเป็นผู้ทุน สิงคโปร์ ไต้หวัน สหรัฐ อเมริกาและประเทศอื่นๆ การจัดการทรัพยากรมนุษย์จึงเป็นเรื่องสำคัญมาก

ในนิคมอุตสาหกรรมนวนคร เพราะโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่จะเป็นโรงงานที่ต่อเนื่องกับการผลิต และมีแรงงานอยู่จำนวนมาก และยังมีความต้องการแรงงานเพิ่มขึ้นอีกจำนวนมาก และมีการแข่งขันกันสูงมากเพื่อตอบแทนแรงงาน (นัทธยา ภูแย้มไสย, 2550) ซึ่งทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาว่าโรงงานอุตสาหกรรมการผลิตในนิคมอุตสาหกรรมนวนคร มีการจัดการทรัพยากรมนุษย์อย่างไร แต่ละโรงงานมีการจัดการทรัพยากรมนุษย์เหมือนกันหรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการทรัพยากรมนุษย์แก่โรงงานอุตสาหกรรมในอุตสาหกรรมการผลิต ตลอดจนการพัฒนาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ของอุตสาหกรรมการผลิตให้ประสบความสำเร็จยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ของอุตสาหกรรมผลิตในนิคมอุตสาหกรรมนวนคร
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ของอุตสาหกรรมผลิตในนิคมอุตสาหกรรมนวนคร

วิธีการศึกษา

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรมนุษย์
2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรมนุษย์
3. ข้อมูลพื้นฐานของอุตสาหกรรมผลิตในนิคมอุตสาหกรรมนวนคร
4. ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของกิจการ

- 1) ประเภทสินค้าที่ผลิต
- 2) จำนวนเงินทุนจดทะเบียน
- 3) ระยะเวลาในการดำเนินงาน
- 4) จำนวนพนักงาน

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ของอุตสาหกรรมการผลิตในนิคมอุตสาหกรรมนวนคร

- 1) การวางแผน
- 2) การสรรหา
- 3) การคัดเลือก
- 4) การฝึกอบรม
- 5) การจ่ายค่าตอบแทน
- 6) การประเมินผลการปฏิบัติงาน
- 7) แรงงานสัมพันธ์
- 8) ความปลอดภัยและสุขภาพ

วิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่สถานประกอบการอุตสาหกรรมผลิตที่ตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานีในปี 2558 จำนวน 280 กิจการ กำหนดกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของทาโรยามาเน่ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 165 กิจการ และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของกิจการ เป็นคำตอบแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการจัดการทรัพยากรมนุษย์ของอุตสาหกรรมการผลิต เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ (Likert Scale) คือ ระดับความสำคัญมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยติดต่อกับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมผลิตในนิคมอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี เพื่อแจกแบบสอบถาม แล้วรอรับแบบสอบถามคืน และนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ สามารถนำมาวิเคราะห์ได้จำนวน 165 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามว่าสามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ทุกฉบับ แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา
  - 1) การแจกแจงความถี่
  - 2) การคำนวณหาค่าร้อยละ

- 3) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
- 4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติเชิงอนุมาน
  - 1) ใช้สถิติ t - test และ F - test ในการทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปร ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05
  - 2) ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way analysis of Variance) แล้วทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe's Method)

สมมติฐานในการวิจัย

กิจการที่ประเภตสินค้าที่ผลิต จำนวนเงินลงทุน ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ และจำนวนพนักงานต่างกัน มีระดับการจัดการทรัพยากรมนุษย์โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

ผลการศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไปของกิจการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 165 กิจการ ส่วนใหญ่ผลิตสินค้าประเภทอุตสาหกรรมจำนวน 102 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 61.82 และสินค้าอุปโภคบริโภค จำนวน 63 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 38.18 จำนวนเงินทุนจดทะเบียนส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 5 - 100 ล้านบาท จำนวน 76 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 50.91 รองลงมาคือมีทุนจดทะเบียนมากกว่า 100 ล้านบาท จำนวน 66 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 40 และทุนจดทะเบียนไม่เกิน 5 ล้านบาท จำนวน 23 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 23 ระยะเวลาในการดำเนิน

ธุรกิจส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 10 - 20 ปี จำนวน 84 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 50.91 รองลงมาคือมากกว่า 20 ปี จำนวน 46 กิจการ และน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 35 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 21.21 และจำนวนพนักงานในกิจการส่วนใหญ่มากกว่า 100 คน จำนวน 106 กิจการ คิดเห็นร้อยละ 64.24 และมีพนักงานน้อยกว่า 100 คน จำนวน 59 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 35.76

2. วิเคราะห์การจัดการทรัพยากรมนุษย์ของอุตสาหกรรมการผลิตในนิคมอุตสาหกรรมนวนคร พบว่าการจัดการทรัพยากรมนุษย์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ด้านการฝึกอบรม ($\bar{X} = 4.61$) รองลงมาคือด้านการวางแผน ($\bar{X} = 4.57$) และด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.53$) ส่วนด้านที่เหลือน้อยอยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านที่อยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรกได้แก่ ด้านการคัดเลือก ($\bar{X} = 4.43$) รองลงมาคือด้านแรงงานสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.28$) ด้านการจ่ายค่าตอบแทน ($\bar{X} = 4.07$) และด้านความปลอดภัยและสุขภาพ ($\bar{X} = 3.96$) ตามลำดับ

2.1 ด้านการวางแผน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับแรกคือมีการกำหนดคุณสมบัติของบุคลากรที่ต้องการไว้ชัดเจน ($\bar{X} = 4.68$) รองลงมาคือข้อมีระบบการจัดเก็บข้อมูลของพนักงานที่เป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.67$)

2.2 ด้านการสรรหา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่อยู่ในระดับมากเป็น

อันดับแรกคือมีการกำหนดตำแหน่งงานและคุณสมบัติที่ต้องการรับสมัครอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.45$) รองลงมาคือมีการรับสมัครจากพนักงานของกิจการก่อนที่จะรับสมัครจากบุคคลภายนอก ($\bar{X} = 4.38$)

2.3 ด้านการคัดเลือก พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุดคือมีการคัดเลือกผู้สมัครด้วยการสัมภาษณ์ ($\bar{X} = 4.75$) รองลงมาคือมีการกำหนดวิธีการและเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจคัดเลือกผู้สมัครก่อนที่จะดำเนินการคัดเลือก ($\bar{X} = 4.68$)

2.4 ด้านการฝึกอบรม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับแรกคือมีการวิเคราะห์ความจำเป็นที่จะต้องมีการฝึกอบรมพนักงาน ($\bar{X} = 4.71$) รองลงมาคือมีการกำหนดวัตถุประสงค์ด้านความรู้ ทักษะ และผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ($\bar{X} = 4.64$)

2.5 การจ่ายค่าตอบแทน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่อยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรกคือมีการให้โบนัสพนักงานตามผลการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมาได้แก่การมีชุดเครื่องแบบให้พนักงาน ($\bar{X} = 4.31$)

2.6 ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับแรกคือมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินผลการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.78$) รองลงมาคือมี

การกำหนดระยะเวลาในการประเมินผลการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.72$)

2.7 ด้านแรงงานสัมพันธ์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่อยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรกคือมีการจัดทำระเบียบข้อบังคับการทำงาน ($\bar{X} = 4.46$) รองลงมาคือมีการกำหนดนโยบายการว่าจ้างและการเลิกจ้างที่ชัดเจน ($\bar{X} = 4.37$)

2.8 ด้านความปลอดภัย พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่อยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรกคือมีการจัดอุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคลเพื่อป้องกันอันตรายในการทำงาน ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมาคือมีการจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยในการทำงาน ($\bar{X} = 4.21$)

3. การเปรียบเทียบระดับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ของอุตสาหกรรมการผลิตในนิคมอุตสาหกรรมนครดั่งนี้

3.1 ประเภทสินค้าที่ผลิต พบว่า กิจการที่ประเภทสินค้าที่ผลิตต่างกันมีการจัดการทรัพยากรมนุษย์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการวางแผนและด้านการฝึกอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

3.2 จำนวนเงินทุนจดทะเบียน พบว่า กิจการที่มีเงินทุนจดทะเบียนต่างกันมีการจัดการทรัพยากรมนุษย์โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.3 ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ พบว่า กิจกรรมที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานต่างกันมีการจัดการทรัพยากรมนุษย์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน

3.4 จำนวนพนักงาน พบว่า กิจกรรมมีจำนวนพนักงานต่างกันมีการจัดการทรัพยากรมนุษย์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการวางแผน ด้านการสรรหาและด้านการคัดเลือกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

สรุปและอภิปรายผล

1. ข้อมูลทั่วไปของกิจการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 165 กิจการ ส่วนใหญ่ผลิตสินค้าประเภทอุตสาหกรรม มีจำนวนเงินทุนจดทะเบียนส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 5 - 100 ล้านบาท มีระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 10 - 20 ปี และจำนวนพนักงานในกิจการส่วนใหญ่มากกว่า 100 คน ทั้งนี้เป็นเพราะกิจการอุตสาหกรรมผลิตส่วนใหญ่ผลิตชิ้นส่วนซึ่งนำไปใช้เป็นวัตถุดิบของโรงงานอุตสาหกรรมอื่นๆ เช่นการทำเครื่องจักรเครื่องมือ การถลุง โลห อุตสาหกรรมเคมี ฟองหนัง อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนชิ้นส่วนประกอบต่างๆ ของผลิตภัณฑ์ เป็นต้น ซึ่งกิจการเหล่านี้ต้องมีบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่มีประสิทธิภาพสามารถ

พัฒนางานและบริหารจัดการคนให้สามารถทำงานได้อย่างมีคุณภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจการ

2. ผลการวิเคราะห์การจัดการทรัพยากรมนุษย์ของอุตสาหกรรมการผลิตในนิคมอุตสาหกรรมนวนคร พบว่าการจัดการทรัพยากรมนุษย์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ด้านการฝึกอบรม ด้านการวางแผน และด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน ส่วนด้านที่เหลืออยู่ในระดับมาก ซึ่งได้แก่ ด้านการคัดเลือก ด้านแรงงานสัมพันธ์ ด้านการจ่ายค่าตอบแทน และด้านความปลอดภัยและสุขภาพ ตามลำดับทั้งนี้เป็นเพราะกิจการมีการกำหนดคุณสมบัติของบุคลากรที่ต้องการไว้ชัดเจน มีการกำหนดตำแหน่งงานและคุณสมบัติที่ต้องการรับสมัคร มีระบบการคัดเลือกผู้สมัครอย่างเป็นระบบก่อนที่จะดำเนินการ มีการวิเคราะห์ความจำเป็นที่จะต้องมีการฝึกอบรมพนักงานและมีการกำหนดหลักสูตรและเนื้อหาที่จะฝึกอบรม ทำให้การบริหารจัดการเป็นไปตามระบบ มีการสร้างขวัญและกำลังใจโดยมีการให้โบนัสพนักงานตามผลการปฏิบัติงานที่มีการประเมินผลการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจนตามระเบียบข้อบังคับการทำงานรวมถึงมีการจัดอุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคลเพื่อป้องกันอันตรายในการทำงานและสภาพแวดล้อมที่ดีในการทำงานทำให้ผลงานออกมามีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับบุญภรณ์ คงประดิษฐ์ (2554) ได้วิจัยเรื่อง การจัดการทรัพยากรมนุษย์ของอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อการส่งออกในจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า การจัดการทรัพยากรมนุษย์ของอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อการส่งออกในจังหวัดสงขลาโดยรวมอยู่ในระดับมาก

และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านแรงงานสัมพันธ์อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านการวางแผนทรัพยากรมนุษย์ ด้านการจ่ายค่าตอบแทน ด้านการคัดเลือก ด้านความปลอดภัยและสุขภาพ ด้านการฝึกอบรม และด้านการสรรหาตามลำดับ สอดคล้องกับลักษณะชัย ณะวังน้อย (2554) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการทรัพยากรมนุษย์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานเครือข่ายโทร ผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ใน 7 ด้าน คือ การวางแผน การสรรหาและการคัดเลือก การฝึกอบรมและการพัฒนา ผลตอบแทน และประโยชน์อื่น ความปลอดภัยและสุขภาพ พนักงานและแรงงานสัมพันธ์ และการประเมินผลการปฏิบัติงานทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับนัทธยา ภูแย้มไสย์ (2550) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารทรัพยากรมนุษย์ของโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางในเขตจังหวัดขอนแก่นพบว่าผู้จัดการฝ่ายทรัพยากรมนุษย์มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรมนุษย์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการสรรหาและการคัดเลือก และด้านการบริหารค่าตอบแทน และสอดคล้องกับจิรภรณ์ ปฐมกุลนิต (2546) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารทรัพยากรมนุษย์ของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมในเขตกรุงเทพมหานคร ได้พบว่า (1) กระบวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์โดยรวมของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมในเขตกรุงเทพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า การให้รางวัลทรัพยากรมนุษย์มีค่าคะแนนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การพัฒนา

ทรัพยากรมนุษย์ การปกป้องและซำรงรักษาทรัพยากรมนุษย์ และการจัดหาทรัพยากรมนุษย์ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในแต่ละหัวข้อย่อยของแต่ละด้านพบว่า ด้านการให้รางวัลทรัพยากรมนุษย์อยู่ในระดับมากทุกหัวข้อ โดยหัวข้อเกี่ยวกับรูปแบบประโยชน์และการให้บริการมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด

การเปรียบเทียบระดับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ของอุตสาหกรรมการผลิตในนิคมอุตสาหกรรมนวนครจำแนกตามประเภทสินค้าที่ผลิต จำนวนเงินทุนจดทะเบียน ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ และจำนวนพนักงาน พบว่า ประเภทสินค้าที่ผลิต พบว่า กิจกรรมที่ประเภทสินค้าที่ผลิตต่างกันมีการจัดการทรัพยากรมนุษย์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการวางแผนและด้านการฝึกอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน จำนวนเงินทุนจดทะเบียน พบว่า กิจกรรมที่มีเงินทุนจดทะเบียนต่างกันมีการจัดการทรัพยากรมนุษย์โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ พบว่า กิจกรรมที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานต่างกันมีการจัดการทรัพยากรมนุษย์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน และจำนวนพนักงาน พบว่า กิจกรรมที่มีจำนวนพนักงานต่างกันมีการจัดการทรัพยากรมนุษย์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการวางแผน ด้านการสรรหา และด้านการคัดเลือกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้

เป็นเพราะกิจการที่มีประเภทการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมให้ความสำคัญกับการจัดการทรัพยากรมนุษย์มากกว่าอุตสาหกรรมผลิตสินค้าอุปโภคบริโภค ด้วยการมีจำนวนพนักงานที่ต่างกัน ตลอดจนระยะเวลาในการดำเนินงานของกิจการส่งผลให้การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ต้องระเหียบรอบคอบยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับจิรกรรม ปฐมกุลนิธิ (2546) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารทรัพยากรมนุษย์ของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมในเขตกรุงเทพมหานคร ได้พบว่า ปัจจัยภายในกิจการที่แตกต่างกันทางด้านขนาดของเงินทุนจดทะเบียน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์ไม่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยภายในกิจการที่แตกต่างกันทางประเภทของการประกอบการและกลยุทธ์ในการบริหารมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์แตกต่างกัน ยังสอดคล้องกับบุญภรณ์ คงประดิษฐ์ (2554) ได้วิจัยเรื่อง การจัดการทรัพยากรมนุษย์ของอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อการส่งออกในจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่าจำนวนพนักงานระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจและประเภทสินค้าที่ส่งออกแตกต่างกัน มีการจัดการทรัพยากรมนุษย์แตกต่างกัน ส่วนบริษัทที่มีระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจต่างกันมีการจัดการทรัพยากรมนุษย์ด้านการคัดเลือกต่างกัน และบริษัทที่มีประเภทสินค้าที่ส่งออกคืออาหารและเครื่องดื่ม มีการจัดการทรัพยากรมนุษย์ด้านการวางแผนทรัพยากรมนุษย์ ด้านการสรรหา ด้านการคัดเลือก และด้านการฝึกอบรมน้อยกว่าบริษัทที่ส่งออกไม้ และยางและพลาสติก แต่มีการจัดการทรัพยากรมนุษย์ด้านความปลอดภัยและสุขภาพ

มากกว่าบริษัทที่ส่งออกยานยนต์และรถพ่วง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. กิจการควรมีนโยบายในการกำหนดคุณสมบัติของบุคลากรที่ต้องการไว้ในแผนการปฏิบัติงานและมีการเปรียบเทียบจำนวนบุคลากรที่ต้องการกับจำนวนพนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันการขาดแคลนบุคลากร
2. กิจการควรคัดสรรหาพนักงานภายในให้มีตำแหน่งที่สูงขึ้นก่อนรับสมัครจากภายนอก เพื่อเป็นการส่งเสริมให้พนักงานมีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การทำงาน
3. กิจการควรใช้วิธีการคัดเลือกพนักงานด้วยการสัมภาษณ์ เพื่อให้ทราบถึงบุคลิกภาพและทัศนคติของผู้สมัครแต่ละคนควบคู่ไปกับการทดสอบข้อเขียน
4. กิจการควรมีการสับเปลี่ยนตำแหน่งงานให้พนักงานหมุนเวียนเป็นระยะๆ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้งานและช่วยงานระหว่างกันได้
5. กิจการควรให้ความสำคัญกับสวัสดิการด้านสุขภาพให้มากยิ่งขึ้นเพื่อให้พนักงานมีร่างกายที่แข็งแรงสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มความสามารถ
6. กิจการควรมีการกำหนดระยะเวลาในการประเมินผลการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจนควบคู่ไปกับการติดตามผลการนำผลการประเมินไปใช้ในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

7. กิจการควรมีการแต่งตั้งพนักงานในแต่ละฝ่ายเพื่อช่วยกันระมัดระวังและรักษาความปลอดภัยระหว่างการปฏิบัติงานเพื่อลดอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน

8. กิจการควรให้ความสำคัญด้านแรงงานสัมพันธ์ให้มากขึ้น เพื่อสร้างความเข้าใจและร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการจัดการทรัพยากรมนุษย์กับกิจการประเภทอื่น
2. ควรศึกษาปัญหาในการจัดการทรัพยากรมนุษย์ของกิจการประเภทอุตสาหกรรม
3. ควรศึกษาผลที่ได้รับหรือผลกระทบจากการจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่มีต่อการเพิ่มผลผลิต

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ด้วยดีผู้วิจัยขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพที่สนับสนุนผลงานวิจัยและให้ทุนสนับสนุนการทำผลงานวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบพระคุณสำนักงานสถานประกอบการทุกกิจการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณบิดา มารดา และครอบครัวของผู้วิจัย ที่ให้การส่งเสริมสนับสนุนและเป็นกำลังใจอย่างดียิ่งตลอดมา จนทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจทำงานวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดีผู้วิจัยขอขอบ พระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

- จิรภรณ์ ปฐมกุลนิธิ. (2546). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์ของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช.
- นงนุช วงษ์สุวรรณ. (2552). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : จามจุรีโปรดักท์.
- นัทธยา ภูแย้มไสย. (2550). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์ของโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางในเขตจังหวัดขอนแก่น*. การค้นคว้าอิสระ (บธ.ม.การจัดการเชิงกลยุทธ์) : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุษกรณ์ คงประดิษฐ์. (2554). *การจัดการทรัพยากรมนุษย์ของอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อการส่งออกในจังหวัดสงขลา*. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช.
- ลัทธณชัย ธนะวังน้อย. (2554). *ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการทรัพยากรมนุษย์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานเครือข่ายโทร. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช.*

การศึกษาระบบอุปถัมภ์ในหน่วยงานราชการ

The Study of Patronage in Government Sector.

ธาวิณ เกสรสังข์¹ สมสดี จิตจักร² และ พนิดา ภักดี³

^{1,2} คณะรัฐศาสตร์ สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ

³ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาเทคโนโลยีการจัดการอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ

โทร 091-436-6291, Email: hi_iamooa@hotmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาทัศนคติของข้าราชการและบุคลากรที่มีต่อระบบอุปถัมภ์ในหน่วยงานราชการเพื่อศึกษาว่าระบบอุปถัมภ์และปัญหาที่เกิดขึ้นในหน่วยงานราชการและกระบวนการของระบบอุปถัมภ์ที่เกิดขึ้นในหน่วยงานราชการ ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepthinterview) ผู้ถูกสัมภาษณ์ คือ ข้าราชการและบุคลากร ของกรุงเทพมหานครผู้วิจัยได้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากการบันทึกเสียงใช้เวลา ๓๐- ๖๐ นาที ซึ่งข้อมูลที่ได้สัมภาษณ์ จากผู้มีความรู้มีประสบการณ์โดยตรงพบว่า ระบบอุปถัมภ์เป็นระบบหนึ่งที่มีความเป็นมาและพัฒนาอย่างยาวนานมีความสัมพันธ์ของคนสองฝ่ายซึ่งมีความไม่เท่าเทียมกันฝ่ายที่เหนือกว่าคือมีอำนาจมากกว่าจะอยู่ในฐานะผู้อุปถัมภ์ ฝ่ายที่อยู่ต่ำกว่าซึ่งขึ้นอยู่กับความสมัครใจของคนทั้งสองฝ่ายความสัมพันธ์ลักษณะนี้ดำรงอยู่ได้ไม่ใช่เพียงเพราะต่างฝ่ายได้ผลประโยชน์เท่านั้นแต่ต้องมีอุดมการณ์ที่ช่วยจรรโลงความสัมพันธ์อย่างนี้เอาไว้ ระบบอุปถัมภ์ ในหน่วยงานราชการ เห็นได้อย่างชัดเจน

คำสำคัญ: ระบบอุปถัมภ์

Abstract

This research studied the attitudes of officials about patronage system in government sector. The research data was collected using in-depth interviews and recording around 30 - 60 minutes. The result found that patronage system has been developed over long time ago and the relationship of the two parties which are not equally with superior. This relationship is established by benefit from both sides and the patronage system has been still in government sector obviously.

Keyword: the patronage system

บทนำ

การสืบสายโลหิต เป็นระบบที่บุตร หลาน สืบทอด
ตำแหน่งจากบิดา มารดา หรือญาติพี่น้องที่มีตำแหน่ง
สำคัญ ๆ การขอบพอบเป็นพิเศษ เป็นระบบที่แต่งตั้งผู้อยู่
ใกล้ชิด หรือคนที่โปรดปรานเป็นพิเศษดำรงตำแหน่ง
ต่าง ๆ

การแลกเปลี่ยน เป็นการใช้สิ่งของหรือทรัพย์สินมีค่ามา
แลกเปลี่ยนตำแหน่งการยึดระบบอุปถัมภ์ เป็นแนวปฏิบัติ
ระบบอุปถัมภ์เป็นระบบความสัมพันธ์ที่ บุคคลสองฝ่ายที่
มีสถานภาพทางสังคมไม่เท่าเทียมกัน แต่อยู่ด้วยกันได้
เพราะมีลักษณะต่างตอบแทนกันและกัน มีผลประโยชน์
ร่วมกัน และมีความเป็นเพื่อนระหว่างกันอยู่ด้วย ซึ่ง
ภายใต้ระบบดังกล่าวจะมีผู้อุปถัมภ์คอยให้คุณให้โทษกับ
คนที่ติดตามให้การ สนับสนุนตน หรือที่เรียกว่าผู้อยู่ใต้
อุปถัมภ์โดยต่างคนได้ประโยชน์จากกันและกันในทาง
สังคมวิทยาแล้ว เว็บบอร์(Maximilian Cati I Emil Weber)
นักสังคมวิทยาชาวเยอรมันได้ให้ความหมายของ “ ระบบ
อุปถัมภ์ ” หรือ ” ระบบพรรคพวก ” ว่าหมายถึง การ
ได้รับสิทธิพิเศษจากผู้ใหญ่ หรือญาติมิตรของตน และ
เป็นระบบที่ตรงข้ามกับ ระบบความชอบธรรมซึ่งนิยมใช้
ในปัจจุบัน

ระบบอุปถัมภ์ ได้อยู่คู่กับสังคมไทยมานาน
สืบเนื่องมาจากในสมัยก่อนสังคมไทยเป็นการปกครอง
ระบบเจ้าขุนมูลนาย ที่ส่งเสริมสนับสนุนระบบอุปถัมภ์
อย่างชัดเจน กล่าวง่าย ๆ คือ เอาประโยชน์เพื่อพวกพ้อง
ของตนแต่ฝ่ายเดียว อีกทั้งยังเป็นระบบที่อาจก่อให้เกิด

การทำลาย หลักนิติรัฐ (Legal State) หรือ รัฐที่ อาศัย
กฎหมายเป็นหลักในการปกครองประเทศ เนื่องจาก
ระบบอุปถัมภ์ บางครั้งอาจจะอ้างอิงโดยหลักคุณธรรม
แต่ก็มีใช้อย่างจากระเบียบ หรือหลักกฎหมาย และแม้ใน
ปัจจุบันสังคมไทยจะมีระบอบการปกครองเป็นระบอบ
ประชาธิปไตยแล้วก็ตาม ระบบอุปถัมภ์ก็ยังคงมีให้เห็น
ในสังคมไทยอยู่ทุกวัน และยังคงลุกลามไปทุกหย่อมหญ้า
ซึ่งจะเห็นได้อย่างชัดเจนในระบบราชการไทย เช่น การ
ประเมินความดีความชอบ การรับสินบน การฝากฝัง
ลูกหลานเข้าทำงาน ความไม่ซื่อตรงในการออกข้อสอบ
เพื่อสอบเข้ารับราชการ ฯลฯ แม้ว่าระบบราชการไทยมี
การตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ (เช่น คณะกรรมการสภา
คณะกรรมการบริหารงาน ฯลฯ) เพื่อถ่วงดุลอำนาจการ
บริหารงานของผู้บริหารแล้วก็ตาม แต่สุดท้ายระบบ
ราชการไทยยังต้องอาศัยอำนาจการตัดสินใจจากผู้บริหาร
สูงสุดในหน่วยงานนั้นอยู่ดี ซึ่งอยากให้เราลองคิดว่า
ถ้าผู้บริหารสูงสุด ซึ่งมีอำนาจในการแต่งตั้ง พิจารณา
ความดีความชอบ โยกย้าย ถอดถอนผู้บริหารระดับต่าง
มา (เช่น ผู้บริหารในส่วนภูมิภาค หรือหัวหน้าส่วน
ราชการต่าง ๆ) แล้ว ผู้บริหารในระดับต่ำลงมาจะต้อง
ทำงานเพื่อใคร เพื่อประชาชน? หรือ เพื่อผู้บริหารสูงสุด
ของหน่วยงาน? ซึ่งถ้าหากผู้บริหารสูงสุดมีคุณธรรม
หรือมีความชอบทำในการบริหารงานแล้ว แน่แน่นอนว่า
ผลประโยชน์สูงสุดคงตกแก่ประชาชนเป็นแน่แท้ (หัวไม่
ส่ายหางก็ไม่กระดิก) แต่ในทางกลับกันถ้าผู้บริหารสูงสุด
ขาดคุณธรรม และความชอบธรรมในการบริหารแล้ว ก็
เป็นที่แน่นอนเช่นกันว่าคงเกิดผลเสียอย่างร้ายแรงที่สุด

ต่อประชาชน และระบบราชการไทยเช่นกัน ซึ่งโดยปกติวิสัยแล้วการกระทำของผู้บริหารส่วนใหญ่จะเน้นการรักษาพื้นที่ ทางสังคม (ว่ากันตรง ๆ คือ เอาหน้า) และเน้นการตอบสนองความต้องการของตนเองหรือเจ้านายเสียเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งการกระทำเหล่านี้ล้วนเป็นผลเสียต่อระบบราชการทั้งสิ้น และยังก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางสังคม อีกทั้งไม่เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนอีกด้วย ผมคิดว่าหากผู้บริหารมีการ กระทำที่ไม่เหมาะสม การรับสินบน หรือมีความประพฤติโดยมิชอบ เพื่อหาประโยชน์ใส่ตน หรืออาจมีความประพฤติโน้มเอียงไปทางใดทางหนึ่งเพื่อเอื้อผลประโยชน์ให้กับบุคคลต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นตนเอง ลูก หลาน ญาติพี่น้องลูกศิษย์ เพื่อน ไม่เว้นแต่รุ่นน้องร่วมสถาบัน ฯลฯ แสดงว่าผู้บริหารคนนั้นเป็นผู้บริหารที่ไม่มีระบอบประชาธิปไตย และไม่มีความชอบธรรมในการบริหารงานอย่างยิ่ง ซึ่งหมายความว่าอีกนัยหนึ่งก็คือเป็นผู้บริหารยุคโบราณนั่นเอง คำกล่าวนี้หลายคนคงเคยได้ยิน “สายโลหิต” ศิษย์ข้างเคียง” เสบียงหลังบ้าน” กราบกรานสอพลอ” นี่คือสโลแกนของผู้ที่ต้องการความก้าวหน้าในระบบราชการไทย ผมต้องขอขยายความเพิ่มเติม ดังนี้ “สายโลหิต” คือ ลูกหลาน ญาติพี่น้องร่วมตระกูล “ศิษย์ข้างเคียง” คือ เพื่อนร่วมรุ่น รุ่นพี่รุ่นน้อง สถาบันเดียวกัน “เสบียงหลังบ้าน” คือ การติดสินบนให้ตนได้รับการอุปถัมภ์ “กราบกรานสอพลอ” คือ ประจบประแจง เอาใจผู้มีอำนาจ “แกร่งวิชา” คือ การมีความรู้ความสามารถในหน้าที่การงานของตนเอง “ถลามาเอง” คือ อาศัยความพยายามและอาศัยโชค (ซึ่งโชคในความหมายของผม คือ การ

เตรียมพร้อมที่มาพร้อมกับโอกาส) ซึ่งผมคิดว่าผู้ที่มีความก้าวหน้าในระบบราชการโดย “แกร่งวิชา” และ “ถลามาเอง” ซึ่งเป็นการอาศัยความสามารถของตนเอง น่าจะมีน้อยครับซึ่งจากประสบการณ์ และเหตุการณ์ต่างๆ ที่ประสบมาทำให้ผมคิดเช่นนั้น และคิดว่าท่านผู้อ่านคงจะเห็นเป็นเช่นเดียวกัน (นอกจากนี้สังเกตได้ว่าข้อความ “แกร่งวิชา” และ “ถลามาเอง” ยังมาเป็นอันดับสุดท้ายอีกด้วย) นั่นแสดงว่า ถ้าสโลแกนข้างต้นไม่มีความจริงคงไม่มีคนกล่าวเช่นนั้นใช่หรือไม่ครับ ท่านผู้อ่านคงให้ตอบตัวเองได้ ดังนั้นการกำจัดระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทยให้สิ้นซากโดยพึ่งพาผู้หลักใหญ่ ที่ช่วยประพடுத்தให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็ก ๆ ที่กำลังเติบโตเป็นอนาคตของชาติ อีกทั้งยังอาจจะต้องพึ่งพาผู้บริหารในหน่วยงาน หรือองค์กรต่าง ๆ ในระบบราชการช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เพื่อให้เป็นตัวอย่างที่ดีของคนในองค์กร ผมว่าน่าจะช่วยบรรเทา หรือลดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่เกิดจากระบบอุปถัมภ์ได้เหมือนกัน

อุปสรรคสำคัญของระบบอุปถัมภ์ เนื่องจากระบบอุปถัมภ์เป็นบ่อเกิดของความไม่เป็นธรรมในระบบราชการ สร้างความเสียหายให้กับระบบราชการและประเทศชาติเป็นอย่างมาก จะประเมินค่าความเสียหายได้ทั้งในเชิงรูปธรรมและนามธรรมในสังคมไทยระบบอุปถัมภ์ได้ฝังตัวและหยั่งรากมายาวนานหลายศตวรรษทั้งในด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมมีการใช้ระบบอุปถัมภ์ในทางที่ไม่ถูกไม่ควร ซึ่งทางพุทธศาสนาเรียกว่า “มิจฉาทิฎฐิ” (ความเห็นผิด) แต่ในทางกลับกันหากระบบอุปถัมภ์ถูกใช้ในทางที่ถูกที่ควรในทางพุทธศาสนา

เรียกว่า “สัมมาทิฐิ” (ความเห็นถูก) จะเกิดผลดีและเป็นประโยชน์ สังคมไทยมักจะใช้ระบบอุปถัมภ์โดยไม่แยกแยะถึงความถูกต้อง และความคิดชอบชั่วดี จึงสร้างความเสียหายและความพินาศให้กับประเทศชาติมาโดยตลอดหากจะลำดับภาพของระบบอุปถัมภ์ในระบบราชการแล้ว ก็คงจะต้องเริ่มต้นที่การสอบคัดเลือกบรรจุเป็นข้าราชการผู้ที่สามารถสอบบรรจุเป็นข้าราชการส่วนใหญ่มักจะวิ่งเต้น โดยได้รับความช่วยเหลือจากผู้มีอำนาจและผู้มีบารมี ส่วนผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับอาชีพข้าราชการ มีความรู้ ความสามารถกลับไม่สามารถสอบผ่านบรรจุเป็นข้าราชการได้ เมื่อระบบราชการได้รับบุคลากรที่ไม่มีคุณสมบัติที่ดีของข้าราชการ และยังคงอยู่ในด้านความรู้ ความสามารถ คุณภาพและประสิทธิภาพของงานที่ปฏิบัติอยู่ก็ไม่ต้องพูดถึง ทำงานแบบความซำไม่มี ความดีไม่ปรากฏก็ยังมีความเจริญก้าวหน้าในการทำงานเป็นลำดับ ยิ่งรู้จักเข้าหาผู้บังคับบัญชาเก่ง รู้จักประจบสอพลอ ถึงจะไม่มีผลงานก็มีความเจริญก้าวหน้ารวดเร็วกว่าข้าราชการที่ทำงานอย่างขยันหมั่นเพียรด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และมีความรับผิดชอบด้วยจิตสำนึกในการทำงานให้เกิดผลดี เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาระบบอุปถัมภ์และมีทัศนคติเกี่ยวกับระบบราชการเพราะการวิจัยระบบอุปถัมภ์เป็นการทำความเข้าใจเกี่ยวกับองค์กรส่วนหนึ่งเกิดจากความพยายามที่จะเรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมของสังคมที่องค์กรนั้นส่งผลให้การศึกษาวัฒนธรรมองค์กรต้องทำความเข้าใจวัฒนธรรมของสังคมควบคู่กันไปซึ่งระบบอุปถัมภ์มีอิทธิพลอย่างมากต่อวิถีชีวิตทั้งในการ

ดำเนินชีวิตและการประกอบวิชาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัฒนธรรมระบบอุปถัมภ์จึงทำให้ผู้วิจัยต้องการหาคำตอบว่า “ระบบอุปถัมภ์” จัดเป็นหนึ่งในวัฒนธรรมของสังคมไทยมีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมองค์กรภาครัฐไทยในการสรรหาและแต่งตั้งบุคคล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาระบบอุปถัมภ์และปัญหาที่เกิดขึ้นในส่วนราชการ
๒. เพื่อศึกษากระบวนการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในส่วนราชการ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่เป็นเป้าหมายในการศึกษา คือ ข้าราชการและบุคลากรในหน่วยงานราชการของกรุงเทพมหานคร

การเก็บรวบรวมจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์โดยใช้คำถามมี

การกำหนดคำถามอย่างแน่นอนและสามารถยืดหยุ่นปรับเปลี่ยน (Semi-Structured Interview) ได้เพื่อให้ได้

ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษาผู้วิจัยสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยใช้วิธีบันทึกเสียงจรรยาละเอียดเพื่อ

รวบรวมข้อมูล ข้อมูลที่ได้จากผู้ให้ข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลมีจำนวน ๕ คน โดยมุ่งศึกษาของระบบอุปถัมภ์ใน

หน่วยงานราชการ โดยการสัมภาษณ์ใช้เวลาประมาณ ๓๐ – ๖๐ นาที ในการสัมภาษณ์แต่ละคน การสัมภาษณ์

ในครั้งนี้จะถูกบันทึกและแปลผลโดยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analyss)

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการตีความตามเนื้อหาโดยการจัดหมวดหมู่ของ

ข้อมูลและจำแนกวิเคราะห์ตามประเด็นคำถามการวิจัย (Content Analysis) ส่วนการตรวจสอบข้อมูลและผลการศึกษาใช้วิธีจัดประชุมเพื่อเสนอผลการศึกษาเบื้องต้นแก่ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้มีข้อจำกัดอย่างมากในเรื่องเงื่อนไขของเวลาในการทำวิจัยซึ่งเป็นเวลาที่สั้นสำหรับงานวิจัยเชิงคุณภาพที่ต้องรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มบุคคลหลายกลุ่มและต้องวิเคราะห์งานเอกสารไปพร้อม ๆ กัน

๑. ในการวิจัยครั้งนี้วิจัยเฉพาะความสัมพันธ์ของระบบอุปถัมภ์ในหน่วยงานราชการ

๒. ในการวิจัยครั้งนี้วิจัยเฉพาะบุคคลที่รับราชการ โดยระบบอุปถัมภ์และไม่ใช้ระบบอุปถัมภ์

๓. ระยะเวลา คือ เดือนกันยายน – ตุลาคม ๒๕๕๘

ผลการวิจัย

ผลการสัมภาษณ์เชิงคุณภาพของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของระบบอุปถัมภ์ในหน่วยงานราชการ ของผู้ให้ความรู้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล โดยวิธีการสัมภาษณ์เจาะลึก (Indepthinterview) ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์โดยใช้คำถามที่มีการกำหนดชัดเจนเพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา ผู้วิจัยสัมภาษณ์ด้วยตนเองแบ่งเป็นหัวข้อดังนี้

ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์

ผู้ให้ข้อมูลได้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์จากการทำงานเกี่ยวกับ “ระบบอุปถัมภ์ส่วนมากจะเกี่ยวข้องในระบบราชการซึ่งมีมาในสมัยอดีต ปัจจุบันก็ยังมีอยู่โดยส่วนมากระบบนี้เป็นระบบพิเศษเปิดโอกาสให้กันก็จะเกี่ยวข้องกับผู้มีอำนาจในการดำเนินการที่มีความสัมพันธ์ส่วนตัวโดยผู้มีอำนาจในการอุปการะช่วยเหลือคุ้มครองป้องกันให้แก่ผู้ด้อยกว่า และผู้ด้อยกว่าให้ความสนับสนุนทำงานให้โดยคอยรับใช้และเชื่อฟังเป็นการตอบแทน ถ้าพูดไปอย่างไทย ๆ เราก็ถือว่าผู้ด้อยกว่าสร้างบุญคุณช่วยเหลือผู้ที่ด้อยกว่าและผู้ด้อยกว่าย่อมต้องตอบแทนบุญคุณสาระสำคัญในความสัมพันธ์เช่นนี้คง (กตัญญูทดแทน) ระบบอุปถัมภ์เป็นความสัมพันธ์ระหว่างคนสองกลุ่มมีประโยชน์ให้แก่กันและกันซึ่งต้องตอบแทนด้วยการให้ความจงรักภักดีเป็นแบบช่วยเหลือตอบแทนซึ่งอุทิศตนรับใช้แก่ผู้อุปถัมภ์เป็นกรณีพิเศษ” (ผู้ให้ข้อมูลที่ ๑.๒๕๕๘ . สัมภาษณ์ . วันที่ ๑๗ ตุลาคม)

ผู้ให้ข้อมูลได้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์จากการทำงานเกี่ยวกับ “ระบบอุปถัมภ์คือระบบความสัมพันธ์ในสังคมจารีต ค่านิยม โดยการจัดกลุ่มหนึ่งคนและผู้ได้อุปถัมภ์จำนวนหนึ่งโดยผู้อุปถัมภ์จะเป็นคนซึ่งมีฐานะในสังคม หรืออำนาจทางการบริหารมีเงินทองและเป็นนับหน้าถือตาสามารถให้คุณให้โทษกับผู้ได้อุปถัมภ์ในระดับหนึ่งกล่าวโดยสรุประบบอุปถัมภ์คือระบบความสัมพันธ์ระหว่างผู้อุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานผลประโยชน์นั้นไม่เท่าเทียมกันอยู่บนพื้นฐานต่างคนต่างพอใจ” (ผู้ให้ข้อมูลที่ ๒ . ๒๕๕๘ . สัมภาษณ์ . วันที่ ๑๗ ตุลาคม)

ผลที่เกิดขึ้นจากระบบอุปถัมภ์

ผู้ให้ข้อมูลได้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ จากการทำงานเกี่ยวกับ “ระบบอุปถัมภ์อาจมีจุดเริ่มต้นมาจากความต้องการของคนทุกคนที่อยากให้ตัวเอง (หรือพวกพ้อง) มีสิทธิต่าง ๆ ที่ตนรับเหนือผู้อื่นภายใต้ผู้อุปถัมภ์โดยไม่สนใจหลักเกณฑ์คุณธรรมรวมทั้งผลกระทบที่ตามมาจากการใช้ระบบนี้ในองค์กรไม่ว่าจะเป็นความเสมอภาคความสามารถความมั่นคงกับคนอื่น ๆ ของระบบนี้แต่เนื่องจากการใช้ระบบนี้ (ระบบอุปถัมภ์) ทั้งผู้อุปถัมภ์เองและผู้รับการอุปถัมภ์ต่างก็ได้รับประโยชน์กับตัวเองทั้งคู่จากการแลกเปลี่ยนประโยชน์กันหรือเป็นลักษณะสนับสนุนพวกพ้องเครือข่าย ทำให้ระบบอุปถัมภ์ยังมีเห็นได้ในองค์กรส่งผลต่อหน่วยงานราชการในแง่ของการที่ทำให้แห่งพรรคพวกกันขึ้นมาแล้วก่อให้เกิดการต่อสู้แย่งชิงอำนาจกันอีกประการที่ข้าราชการอุปถัมภ์กันและกันทำให้ตำแหน่งบางตำแหน่งสามารถใช้อำนาจให้คุณให้โทษแต่งตั้งพรรคพวกกรณีพิเศษ” (ผู้ให้ข้อมูลที่ ๑ . ๒๕๕๘ . สัมภาษณ์ . วันที่ . ๑๗ . ตุลาคม)

ผู้ให้ข้อมูลได้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ จากการทำงานเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้น “คนมาอยู่ในตำแหน่งหรือจะเอาคนที่ไม่เห็นด้วยกับตนเองจากตำแหน่งส่งผลให้การทำงานของข้าราชการเป็นไปในรูปของอำนาจที่แทบจะเรียกได้ว่าเบ็ดเสร็จทั้ง ๆ ระบบราชการยังเรียกตัวเองว่าประชาธิปไตยอยู่ภายใต้เผด็จการ มีการโยกย้ายข้าราชการประจำเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งแต่งตั้งข้าราชการประจำมาก ๆ นั่นที่สุดแล้วมักจะตามมาด้วยปัญหาคอร์รัปชันเสมอ ๆ ทั้งนี้ก็เพราะว่าเมื่อผู้บังคับบัญชา

ระดับสูง ๆ ที่มีอำนาจดังกล่าวกระทำดั่งนั้น แม้ช่วงแรกจะมีผู้ต่อต้าน แต่ก็ไม่สามารถต่อต้านได้ อำนาจของข้าราชการอย่างเต็มที่ในที่สุดข้าราชการก็ต้องกระทำตามคำสั่งและตกอยู่ภายใต้อำนาจและอิทธิพลและสำหรับผู้ไม่ยอมเข้าเป็นพวก แล้วก็อาจถูกโยกย้ายแล้วก็แต่งตั้ง (พวกหรือพรรคพวก) ตนเองเข้ามาแทนดังที่เคยเห็นมา การที่เอาที่เคยถูกสั่งย้ายกลับมาในตำแหน่งเดิมคือส่วนหนึ่งคอร์รัปชันต่าง ๆ ในหน่วยงานราชการ” (ผู้ให้ข้อมูลที่ ๒ . ๒๕๕๘ . วันที่ ๑๗ . ตุลาคม)

ความสัมพันธ์ระหว่างระบบอุปถัมภ์และหน่วยงานราชการ

ผู้ให้ข้อมูลได้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ จากการทำงานเกี่ยวกับ “ความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์การยอมรับความแตกต่างในเรื่องฐานะของบุคคลการเน้นการพึ่งผู้อื่นและการยึดมั่นตัวบุคคลยังคงมีอิทธิพลต่อการปกครองเรื่อยมา ดังจะเห็นได้ว่าลักษณะเจ้าขุนมูลนายยังคงอยู่เหนือคนอื่นมีอภิสิทธิ์ในระบบราชการค่อนข้างมากข้าราชการจำนวนไม่น้อยมีความรู้สึกว่าเป็นนายของประชาชนเหมือนดังเช่นมูลนายเป็นนายของพวกไพร่ทั้ง ๆ ที่ตามแนวความคิดของระบบบริหารราชการสมัยใหม่ข้าราชการไม่ได้เป็นนายของประชาชน หากแต่เป็นผู้บริหารราชการต่าง ๆ ของรัฐไปสู่ประชาชนภายใต้ขอบเขตแห่งอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐโดยข้าราชการจะได้รับเงินเดือนเป็นผลตอบแทนในการปฏิบัติงาน เงินเดือนเหล่านี้ก็ได้จากภาษีอากรของประชาชนข้าราชการจึงมีฐานะเป็นผู้มี

เกียรติเป็นผู้รับใช้ประชาชนและทางฝ่ายประชาชนเองก็ยอมรับว่ามีความรู้สึกต่อข้าราชการเหมือนดังเป็นมุลนายของตนมีความกลัวเกรง นอบน้อม และเคารพเชื่อฟังระบบราชการ” (ผู้ให้ข้อมูลที่ ๑ . ๒๕๕๘ . วันที่. ๑๗ ตุลาคม)

ผู้ให้ข้อมูลได้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์จากการทำงาน “ส่วนการโต้แย้งและไม่มีความคิด ริเริ่มในความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการผู้ใหญ่กับข้าราชการผู้น้อยภายในระบบราชการก็ได้รับอิทธิพลจากความสัมพันธ์ของระบบไปหรือไม่ ระบบราชการยังยึดมั่นในความผูกพันกันเป็นเชิงส่วนตัวตามลักษณะความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์มากกว่าจะมีความสัมพันธ์กันเป็นทางการตามกฎระเบียบที่ได้วางไว้แนวโน้มว่าจะปฏิบัติราชการตามคำสั่งของหัวหน้าโดยไม่มีการโต้แย้งที่ปรากฏอยู่ในระบบราชการแล้วการอุปถัมภ์ข้าราชการเน้นพึ่งผู้ให้การยึดมั่นในตัวบุคคลที่สำคัญ บุคคลใดแม้ว่าจะมีความสามารถมากเพียงใดหากไม่ได้รับการอุปถัมภ์จากผู้ใหญ่ที่มีอำนาจแล้ว ก็มีโอกาสน้อยมากที่จะเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานอย่างเต็มความสามารถในการฝากเนื้อฝากตัวกับผู้ที่มีอำนาจจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งนอกเหนือจากปัจจัยเรื่องราชการอื่นศึกษาต่อการเลื่อนตำแหน่งการงานและการเลื่อนฐานะในราชการก็มีความสัมพันธ์ในรูปของการแลกเปลี่ยนประสานผลประโยชน์ซึ่งกันและกันอย่างใกล้ชิดความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์จึงคงอยู่ท่ามกลางความเจริญก้าวหน้าของระบบราชการสมัยใหม่เพียงแต่รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างผู้อุปถัมภ์และผู้ใ้อุปถัมภ์ที่มีอยู่

เหมือนว่าจะเน้นค่านิยมในเรื่องของการให้เพื่อแลกเปลี่ยน ส่วนค่านิยมเรื่อง (กตัญญูกตเวทิต) ดูเหมือนว่าจะลดน้อยลง” ผู้ให้ข้อมูลที่ ๒. ๒๕๕๘ . สัมภาษณ์ วันที่. ๑๗. ตุลาคม)

สรุปผลการวิจัย

๑. ผลการวิจัยจากข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์พบว่าส่วนน้อยในระบบอุปถัมภ์ยังปรากฏอยู่บ้าง เนื่องจากช่วยเหลือหรือแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ซึ่งกันและกันและเป็นวัฒนธรรมความสัมพันธ์ของคนในสังคมไทยที่มีมาตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน
๒. ลักษณะความสัมพันธ์เป็นการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันข้อมูลจากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้มีอำนาจในหน่วยงานราชการก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมเนื่องจากในระบบอุปถัมภ์เป็นสะพานเชื่อมโยงเข้าไปสู่ตำแหน่งที่ต้องการ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่าทัศนคติของข้าราชการและบุคลากรที่มีต่อระบบอุปถัมภ์ในหน่วยงานราชการเป็นความสัมพันธ์คนสองกลุ่ม ซึ่งให้ประโยชน์ซึ่งกันและกันและให้การตอบแทนด้วยการให้ความรักสามัคคีต่อกันระหว่างผู้อุปถัมภ์และผู้ใ้อุปถัมภ์ และในองค์กรยังส่งผลต่อหน่วยงานราชการในเรื่องของการทำให้เกิดการแบ่งพรรคแบ่งพวก

กล่าวโดยสรุป ระบบอุปถัมภ์เป็นระบบที่มีความเป็นมาและพัฒนาอย่างยาวนานเป็นระบบความสัมพันธ์

ของคนสองฝ่ายซึ่งมีความไม่เท่าเทียมกัน ฝ่ายที่เหนือกว่าคือ อำนาจมากกว่าจะอยู่ในฐานะ ผู้อุปถัมภ์ ฝ่ายที่อยู่ต่ำกว่าเป็นผู้ได้อุปถัมภ์ต่างฝ่ายต่างมีการแสวงหาผลประโยชน์กันในลักษณะต่างตอบแทน ซึ่งขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ใจของคนทั้งสอง ความสัมพันธ์ลักษณะนี้ดำรงอยู่ได้ไม่ใช่เพียงเพราะฝ่ายต่างได้ประโยชน์เท่านั้น แต่ต้องมีอุดมการณ์ที่ช่วยจรรโลงความสัมพันธ์อย่างนี้เอาไว้ ระบบอุปถัมภ์สนับสนุนคนหรือที่เรียกว่าอยู่ใต้อุปถัมภ์โดยต่างคนได้ประโยชน์จากกันได้รับสิทธิพิเศษจากผู้ใหญ่หรือญาติมิตรของตนระบบอุปถัมภ์ได้อยู่คู่กับสังคมไทยมานานสืบเนื่องมาจากในสมัยก่อนสังคมไทยปกครองระบบเจ้าขุนมูลนายที่ส่งเสริมสนับสนุนระบบอุปถัมภ์อย่างชัดเจน กล่าวง่าย ๆ คือ เอาประโยชน์พวกพ้องของตนฝ่ายเดียว ระบบอุปถัมภ์ยังคงมีให้เห็นในสังคมไทยทุกวันและยังลุลกลามซึ่งเห็นได้อย่างชัดเจนในระบบราชการ เช่น การประเมินความดีความชอบ การฝากฝังลูกหลานเข้าทำงานสุดท้ายระบบราชการยังต้องอาศัยอำนาจการตัดสินใจจากผู้บริหารสูงสุดในหน่วยงานนั้นอยู่ดี ถ้าหากผู้บริหารสูงสุดมีคุณธรรมหรือมีความชอบทำในการบริหารงานแล้วแน่นอนว่าผลประโยชน์สูงสุดตกแก่ประชาชนแน่แท้ แต่ในทางกลับกันถ้าผู้บริหารสูงสุดขาดคุณธรรมและขาดความรับผิดชอบในการบริหารว่าคงเกิดผลเสียอย่างร้ายแรงที่มีต่อประชาชนและเน้นการตอบสนองความต้องการของตนเองหรือเจ้านายเสียเป็นส่วนใหญ่การกระทำเหล่านี้ล้วนเป็นผลเสียต่อระบบราชการและยังก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางสังคมทั้งไม่เกิดประโยชน์ต่อระบบราชการถึง

จะไม่มีผลงานก็มีความเจริญก้าวหน้ารวดเร็วกว่าข้าราชการที่ทำงานอย่างขยันหมั่นเพียรด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและมีความรับผิดชอบด้วยจิตสำนึกในการทำงานให้เกิดผลดีเป็นประโยชน์ต่อระบบราชการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการทำวิจัยของระบบอุปถัมภ์ในส่วนราชการให้มีความเห็นว่าเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้งานวิจัยสำเร็จได้ตามเป้าหมาย ได้แก่ ความมุ่งมั่นและความรับผิดชอบของผู้ทำงานวิจัยความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยมีแรงจูงใจหรือประโยชน์ที่ได้จากการทำวิจัย การติดตามผลการประเมินผลงานชิ้นนี้สามารถนำไปต่อยอดได้อีก เช่น นำแบบประเมินไปทดสอบเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์กับประชาชนทั่วประเทศ

เอกสารอ้างอิง

- [1] ลิขิต ธีรเวคิน. ระบบอุปถัมภ์กับการเมืองการบริหารในสังคมไทยเข้าถึงจาก <http://www.manager.go.th/Daily/ViewNews.aspx?NewsID=๘๕๐๐๐๐๑๓๕๒๓๖> สืบค้นเมื่อ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๘
- [2] เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง.ปฏิรูป ประเทศไทย ปฏิรูปอะไร? เข้าถึงจาก<http://www.oknation.net/blog/print.php?id=๖๑๘๘๕๔> สืบค้นเมื่อ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๘
- [3] ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (๕ กันยายน ๒๕๔๔). การเมือง-การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองไทย พ.ศ. ๒๕๑๑-๒๕๓๕ ผู้จัดการรายวัน.

การศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพ

การศึกษาภายในมหาวิทยาลัยธนบุรี

The Condition Problems and Improvement Internal Quality Assurance of Thonburi University

อุมภาพร เกตราพรโชติ¹, ไพโรจน์ แจ่มศรี²

¹บริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธนบุรี, umapornphet@gmail.com

²บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธนบุรี, pairote4@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพปัญหาและศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมหาวิทยาลัยธนบุรี กลุ่มตัวอย่าง คือ คณบดี ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้างาน คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานอยู่ในมหาวิทยาลัยธนบุรี จำนวนทั้งสิ้น 122 คน ได้จากการสุ่มอย่างง่าย การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลทำโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ทดสอบสมมติฐานด้วยวิธี One way ANOVA

ผลการศึกษาพบว่า สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการวางแผน การตรวจสอบอยู่ในระดับมาก การดำเนินงานตามแผนอยู่ในระดับปานกลาง และด้านข้อมูลและระบบสารสนเทศมีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัญหาเกี่ยวกับข้อมูลและระบบสารสนเทศและการตรวจสอบอยู่ในระดับมาก การวางแผนอยู่ในระดับปานกลาง สภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แนวทางการแก้ปัญหาในระดับหลักสูตรคือ สำนักประกันคุณภาพการศึกษา กำหนดแบบฟอร์มการเขียนรายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report - SAR) ให้อยู่ในรูปแบบที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย ประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสรุปข้อมูลพื้นฐาน ส่งบุคลากรทุกระดับเข้าอบรม ในระดับคณะและสถาบัน มีการกำหนดแผนงานการดำเนินงานให้ชัดเจน จัดประชุมชี้แจงแนวทางปฏิบัติและฟังข้อคิดเห็นจากผู้ปฏิบัติงาน ประชุมจัดทำแผนทุกระดับ กำหนดให้มีคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในชุดเดียวกัน กำหนดผู้รับผิดชอบการเขียนรายงานการประเมินตนเอง (SAR) และจัดเตรียมเอกสารหลักฐานแยกออกจากกันระหว่างระดับหลักสูตรและระดับคณะ ส่วนระดับสถาบันให้หน่วยงานสนับสนุนรับผิดชอบการสรุปข้อมูลพื้นฐานและเขียนรายงานการประเมินตนเอง (SAR) โดยใช้แนวทางการแก้ปัญหาเหมือนระดับหลักสูตร

คำสำคัญ : สภาพปัญหา แนวทางการแก้ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

Abstract

This research aimed to study and compare the conditions, problems and solutions of Internal Quality Assurance of Thonburi University. The total of 122 samples, by using simple random sampling, were Dean, Director, Chief, and staffs working in Thonburi University. The questionnaire was used to collect the data. The statistics used in data analysis were Percentage, Mean, Standard Deviation, and One Way ANOVA.

The results showed that the overall of operating conditions of Internal Quality Assurance was at a moderate level. The Factors of planning and checking were at a high level while the Factor of operating was at a moderate level. The Factor of Data and information systems had the lowest average at a low level. Moreover, the overall of operating problems of Internal Quality Assurance was also at a moderate level which the problem about data and information systems, including the problem of checking were at a high level. Meanwhile, the planning was at a moderate level. It was also found that the overall conditions and problems of Internal Quality Assurance did not statistically differ significantly. For the Solutions of those conditions and problems, it showed that the Office of Quality Assurance should provide the easy-written form of the Self Assessment Report (SAR), then call for the meeting for summarizing the common data set of the Curriculum level and ask the Personnel for Quality Assurance training at all levels. In the Faculty level and the Institution level, the executives should clearly make an annual operational plan for the projects and activities, and have a staff meeting to brainstorm and explain the guideline of operation performance at the same time. Also, the assessment committee should be appointed in the same group for all faculties. The responsibility for writing SAR and preparing documents of the relevant staffs should be assigned separately between the Curriculum level and the Faculty level. In addition, for the Institution level, the relevant offices should support and provide basic information to the Curriculum level and Faculty level as well

Keywords : conditions, solutions of Internal Quality Assurance

บทนำ

ในปี พ.ศ. 2557 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดให้มีประกันคุณภาพการศึกษาภายใน 3 ระดับ คือ ระดับหลักสูตร ระดับคณะวิชา และระดับสถาบัน โดยมีองค์ประกอบประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามพันธกิจ 4 ด้าน ได้แก่ การผลิตบัณฑิต การวิจัย บริการวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม แต่ละแห่งมีจุดเน้นจุดเด่นแตกต่างกันตามบริบทกำหนดยุทธศาสตร์ นโยบายเพื่อจัดการเรียนการสอนให้บัณฑิตมีคุณลักษณะตามที่กำหนดไว้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2557)[1] มหาวิทยาลัยธนบุรีเป็นสถาบันที่เน้นผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี

จัดการศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและมีศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง 2 แห่ง มีการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในทุกปี ซึ่งการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพยังขาดความต่อเนื่อง ผลลัพธ์ยังไม่สอดคล้องปัจจัยนำเข้าและกระบวนการ กล่าวคือ มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมให้คณาจารย์พัฒนาตนเองและงานวิจัย ผลประเมินคุณภาพภายในปีการศึกษา 2557 พบว่า ระดับหลักสูตรมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.55 – 3.83 อยู่ระดับดี ระดับคณะวิชาคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.52 – 3.95 อยู่ระดับดี และระดับสถาบันคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 อยู่ระดับดี เช่นเดียวกัน ทั้งนี้ทั้ง 3 ระดับคณะกรรมการผู้ประเมิน

ให้ข้อเสนอแนะตรงกันคือ พัฒนาระบบการประกัน
คุณภาพการศึกษาให้มีความเข้มแข็ง (Cheqa3D,
ออนไลน์: สืบค้น วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2559) [2]
และเมื่อวิเคราะห์ในรายละเอียดพบว่ามาตรฐานด้าน
คุณภาพอาจารย์อยู่ในระดับต้องปรับปรุงและขาด
งานวิจัยที่มีคุณภาพ มหาวิทยาลัยธนบุรีจะต้องจัดทำ
แผนยกระดับคุณภาพ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสภาพปัจจุบันและ
ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา
ภายในมหาวิทยาลัยธนบุรี เพื่อใช้เป็นแนวทาง
ปรับปรุงระบบกลไกการดำเนินงานให้เกิดความ
คล่องตัวซึ่งจะนำไปสู่การดำเนินงานบรรลุ
เป้าประสงค์ที่วางไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1 เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงาน
การประกันคุณภาพการศึกษาภายในมหาวิทยาลัย
ธนบุรี
- 2 เพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานและ
ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา
ภายในมหาวิทยาลัยธนบุรีจำแนกระดับการดำเนินงาน
- 3 เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการ
ดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
มหาวิทยาลัยธนบุรี

สมมติฐานของการวิจัย

สภาพการดำเนินงานและปัญหาการ
ดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

มหาวิทยาลัยธนบุรีในระดับหลักสูตร คณะวิชา และ
สถาบันแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1 ประชากร

การศึกษาครั้งนี้ประชากร คือ คณบดี
ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้างาน คณาจารย์และ
เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานอยู่ในมหาวิทยาลัยธนบุรี
จำนวนทั้งสิ้น 285 คน ปีการศึกษา 2558

2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ คณบดี ผู้อำนวยการสำนัก
หัวหน้างาน คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานอยู่ใน
มหาวิทยาลัยธนบุรี จำนวนทั้งสิ้น 122 คนได้จากการ
เปิดตารางเทียบขนาดตัวอย่าง Krejcie, R.V.,and
Morgan D.W.(Krejcie, R.V.,and Morgan D.W. :
1970) [3] โดยใช้หลักการสุ่มอย่างง่าย

3 พื้นที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาปัญหาและ
สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา
ภายใน มหาวิทยาลัยธนบุรีเท่านั้น

3.2 การเก็บข้อมูลเพื่อศึกษาปัญหาและสภาพ
การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในกับ
ผู้บริหาร คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทาลัย
ธนบุรีเท่านั้น ซึ่งจำแนกเป็นมหาวิทยาลัยธนบุรี ใน
กรุงเทพมหานคร และศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งทั้ง 2
แห่ง ได้แก่ ศูนย์การศึกษามหาวิทยาลัยธนบุรี วิทยาลัย
เทคโนโลยีศรีวัฒนาบริหารธุรกิจ และศูนย์การศึกษา

มหาวิทยาลัยธนบุรี วิทยาลัยเทคโนโลยีหมู่บ้านครู
ภาคเหนือ จังหวัดลำพูน

4 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

4.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ
ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์
ในการทำงาน ตำแหน่งงาน และสังกัด

4.1.2 ระบบการดำเนินงานประกัน
คุณภาพภายใน ประกอบด้วย การวางแผน(Plan) การ
ดำเนินงานตามแผน(Do) การตรวจสอบ(Check) การ
ปรับปรุงและพัฒนา(Action) และข้อมูลและระบบ
สารสนเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา:
2557) [2]

4.2 ตัวแปรตาม ประกอบด้วย สภาพ ปัญหา
และแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินงานการประกัน
คุณภาพภายใน

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การวิจัยแบบ
ผสมวิธี (Mixed Methods) ชั้นแรกผู้วิจัยสำรวจโดย
ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจำนวน 3 ฉบับ
ได้แก่ แบบสอบถามสภาพและปัญหาการดำเนินงาน
การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร
แบ่งเป็น 5 ด้าน จำนวน 35 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นของ
แบบสอบถาม 0.789 แบบสอบถามสภาพและปัญหา
การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
ระดับคณะวิชา แบ่งเป็น 5 ด้าน จำนวน 39 ข้อ มีค่า
ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 0.876 และ

แบบสอบถามสภาพและปัญหาการดำเนินงานการ
ประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับสถาบัน
แบ่งเป็น 5 ด้าน จำนวน 43 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นของ
แบบสอบถาม 0.977 ชั้นที่สองผู้วิจัยศึกษาแนว
ทางการแก้ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
โดยใช้เทคนิคการประชุมกลุ่มย่อย(Focusgroup) กลุ่ม
ตัวอย่างคือ คณาจารย์และเจ้าหน้าที่จำนวน 37 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการดังนี้

1 ส่งหนังสือขอความร่วมมือในการตอบ
แบบสอบถามแจกกลุ่มตัวอย่างภายในมหาวิทยาลัย
ระหว่างเดือน ธันวาคม 2558 - กุมภาพันธ์ 2559

2 ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยการ
ขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างและอธิบายวิธีการตอบ
แบบสอบถามแล้วให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม
ด้วยตนเอง

3 รวบรวมแบบสอบถามและตรวจ
แบบสอบถามนำเฉพาะที่สมบูรณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์
ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจาก
แบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีลำดับ
ขั้นตอนดังนี้

1 ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของ
แบบสอบถาม กำหนดรหัสคีย์ข้อมูลลงในระบบและ
ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล จัดการกับข้อมูลที่
สูญหาย(Missing)

2 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติพื้นฐานได้แก่ ความถี่ ร้อยละ

3 วิเคราะห์สภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร คณะวิชา และสถาบัน โดยใช้สถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4 วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร คณะวิชา และสถาบัน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมีปัจจัยเดียว(One way ANOVA)

5 สังเคราะห์ข้อมูลแนวทางการแก้ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในจากการประชุมกลุ่มย่อย(Focusgroup)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมหาวิทยาลัยธนบุรีสรุปดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมหาวิทยาลัยธนบุรี

ระบบการประกันคุณภาพภายใน	สภาพ			ปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
การวางแผน	3.57	0.70	มาก	2.98	0.95	ปานกลาง

ระบบการประกันคุณภาพภายใน	สภาพ			ปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
การดำเนินงานตามแผน	3.43	0.59	ปานกลาง	2.84	0.73	ปานกลาง
การตรวจสอบ	3.54	0.80	มาก	3.69	0.87	มาก
การปรับปรุงและพัฒนา	3.41	0.95	ปานกลาง	2.67	0.89	ปานกลาง
ข้อมูลและระบบสารสนเทศ	2.31	0.90	น้อย	4.05	0.92	มาก
ภาพรวม	3.25	0.63	ปานกลาง	3.25	0.77	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่าสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า การวางแผนมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.70) รองลงมาคือการตรวจสอบอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.80) และการดำเนินงานตามแผนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 0.59) ส่วนข้อมูลและระบบสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.31$, S.D. = 0.90) ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 0.77) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าปัญหาเกี่ยวกับข้อมูลและระบบสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.92) รองลงมาคือการตรวจสอบอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.87)

0.87) และการวางแผนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.98$, S.D. = 0.95) ส่วนการปรับปรุงและพัฒนา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.67$, S.D. = 0.89)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบสภาพ และปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในมหาวิทยาลัยธนบุรีจำแนกตาม หลักสูตร คณะวิชา และสถาบันสรุปดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบสภาพ การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน มหาวิทยาลัยธนบุรีจำแนกตามหลักสูตร คณะวิชา และสถาบันดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการ ประกันคุณภาพการศึกษาภายในมหาวิทยาลัยธนบุรี จำแนกตามหลักสูตร คณะวิชา และสถาบัน

ระบบการประกัน คุณภาพภายใน		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
การ วางแผน	Between Groups	3.155	2	1.577	3.336	.039*
	Within Groups	56.268	119	.473		
	Total	59.423	121			
การ ดำเนินงาน ตามแผน	Between Groups	2.004	2	1.002	3.018	.053
	Within Groups	39.515	119	.332		
	Total	41.519	121			
การ ตรวจสอบ	Between Groups	2.071	2	1.036	1.632	.200
	Within Groups	75.498	119	.634		
	Total	77.569	121			
การ ปรับปรุง และพัฒนา	Between Groups	.762	2	.381	.415	.662
	Within Groups	109.404	119	.919		
	Total	110.166	121			
ข้อมูลและ	Between Groups	7.125	2	3.562	4.686	.011*

ระบบการประกัน คุณภาพภายใน		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระบบ	Within Groups	90.474	119	.760		
	Total	97.598	121			
ภาพรวม	Between Groups	1.768	2	.884	2.284	.106
	Within Groups	46.056	119	.387		
	Total	47.824	121			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า สภาพการดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาภายในมหาวิทยาลัย ธนบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ด้านการวางแผนใน ระดับหลักสูตร คณะและสถาบัน มีสภาพการ ดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 (F = 3.018, sig = .039) และด้านข้อมูลและ ระบบสารสนเทศในระดับหลักสูตร คณะและสถาบัน มีสภาพการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 (F = 4.686, sig = .011) ส่วนด้านการ ดำเนินงานตามแผน ด้านการตรวจสอบและด้านการ ปรับปรุงและพัฒนาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ

เมื่อพบความแตกต่างของสภาพการ ดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับ หลักสูตร คณะและสถาบันด้านการวางแผนและด้าน ข้อมูลและระบบสารสนเทศจึงทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ด้วยวิธีของ LSD ตรวจสอบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ย ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 3 – 4 ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในด้านการวางแผนระดับหลักสูตร คณะและสถาบัน

โครงสร้าง การประเมิน	$\bar{X}$	หลักสูตร	คณะ	สถาบัน
หลักสูตร	3.496	-	0.498	3.273*
คณะ	3.447		-	3.771*
สถาบัน	3.824			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่าสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับสถาบัน($\bar{X} = 3.824$) มีความแตกต่างกับระดับหลักสูตร($\bar{X} = 3.496$)และระดับคณะ($\bar{X} = 3.447$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในด้านข้อมูลและระบบสารสนเทศระดับหลักสูตร คณะและสถาบัน

โครงสร้าง การประเมิน	$\bar{X}$	หลักสูตร	คณะ	สถาบัน
หลักสูตร	3.665	-	0.558*	0.442
คณะ	3.106		-	0.115
สถาบัน	3.222			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่าสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร($\bar{X} = 3.665$)มีความแตกต่างกับระดับคณะ($\bar{X} = 3.106$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

มหาวิทยาลัยธนบุรีจำแนกตามหลักสูตร คณะวิชา และสถาบันดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมหาวิทยาลัยธนบุรีจำแนกตามหลักสูตร คณะวิชา และสถาบัน

ระบบการประกัน คุณภาพภายใน		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
การ วางแผน	Between Groups	6.795	2	3.398	3.923	.022*
	Within Groups	103.070	119	.866		
	Total	109.865	121			
การดำเนินงานตาม แผน	Between Groups	1.320	2	.660	1.251	.290
	Within Groups	62.795	119	.528		
	Total	64.115	121			
การตรวจ สอบ	Between Groups	3.862	2	1.931	2.589	.079
	Within Groups	88.776	119	.746		
	Total	92.638	121			
การ ปรับปรุง และพัฒนา	Between Groups	1.857	2	.929	1.170	.314
	Within Groups	94.448	119	.794		
	Total	96.305	121			
ข้อมูลและ ระบบ สารสนเทศ	Between Groups	.754	2	.377	.438	.646
	Within Groups	102.504	119	.861		
	Total	103.258	121			
ภาพ รวม	Between Groups	2.739	2	1.369	2.385	.096
	Within Groups	68.322	119	.574		
	Total	71.060	121			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมหาวิทยาลัยธนบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ด้านการวางแผนในระดับหลักสูตร คณะและสถาบันมีปัญหาการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 3.923$, $sig = .022$) ส่วนด้านการดำเนินงานตามแผน ด้านการตรวจสอบ ด้านการปรับปรุงและพัฒนา และด้านข้อมูลและระบบสารสนเทศมีปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพบความแตกต่างของปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร คณะและสถาบันด้านการวางแผนจึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ LSD ตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 6 ดังนี้ ตารางที่ 6 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในด้านการวางแผนระดับหลักสูตร คณะและสถาบัน

โครงสร้าง การประเมิน	$\bar{X}$	หลักสูตร	คณะ	สถาบัน
หลักสูตร	2.648	-	0.390	0.599*
คณะ	3.039		-	0.001
สถาบัน	3.248			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 พบว่าปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ($\bar{X} = 2.648$) มีความแตกต่างกับระดับสถาบัน ($\bar{X} = 3.248$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในในระดับหลักสูตร คณะและสถาบันสรุปได้ดังตารางที่ 7 – 8 ดังนี้

ตารางที่ 7 แนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในในระดับหลักสูตร

ปัญหา	แนวทางแก้ไข
แผนยุทธศาสตร์ไม่สอดคล้องกับเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา	ทบทวนแผนยุทธศาสตร์และจัดทำแผนยุทธศาสตร์ใหม่ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญช่วยตรวจสอบ และเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกระดับ
การจัดทำ SAR ชับซ้อน	ให้สำนักประกันฯ กำหนดแบบฟอร์มการเขียนรายงาน SAR ให้ชัดเจนแล้วนำมาพิจารณาร่วมกัน
หลักสูตรที่เปิดหลักสูตรในศูนย์นอกที่ตั้งการประสานงานขอข้อมูลล่าช้าและผิดพลาด	1. ควรมีการสรุปข้อมูลที่ใช้ร่วมกันตั้งแต่เนิ่นๆ โดยเน้นให้มีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลจำนวนนักศึกษา, จำนวนอาจารย์ประจำ, FTES, จำนวนงานวิจัย, จำนวนรายวิชาที่เปิดสอน, ผลประเมินความพึงพอใจต่าง ๆ, ผลประเมินผู้บริหาร, 2. สร้าง/พัฒนา ช่องทางการประสานงานกับศูนย์นอกที่ตั้ง
ไม่เข้าใจการเขียนรายงาน SAR	อบรมการเขียนรายงาน SAR แบบเข้มข้น โดยใช้แบบฟอร์มเหมือนกัน
สำนักประกันฯ ให้ข้อมูลไม่ตรงกัน	สำนักประกันฯ ควรเตรียมข้อมูลกลางเพื่อเตรียมตอบคำถามให้ตรงกัน

ปัญหา	แนวทางแก้ไข
บุคลากรที่ปฏิบัติงานในศูนย์นอกที่ตั้งไม่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินและการเขียนรายงาน SAR	จัดสรรโควต้าให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานในศูนย์นอกที่ตั้งเข้าอบรม
ไม่มีแผนงานประกันคุณภาพฯ / กำหนดการไม่ชัดเจน / ปฏิบัติไม่เป็นไปตามแผนหรือกำหนดการ	ควรจัดทำแผนงานเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพฯ , กำหนดการล่วงหน้า และประกาศ / ประชุมชี้แจงเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน
บุคลากรไม่เพียงพอ	สรรหาบุคลากรเพิ่ม
การตีความเกณฑ์ไม่ตรงกัน เช่น การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ , ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อื่น ๆ	สำนักประกันฯ ควรสรุปนิยามศัพท์ แจกทุกหน่วยงานใช้ร่วมกัน
การเตรียมข้อมูลพื้นฐานล่าช้า ผิด ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง	1. ควรจัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสรุปข้อมูลพื้นฐาน 2. สร้างแบบฟอร์มเก็บข้อมูลพื้นฐานให้ใกล้เคียงกับการรายงานใน SAR
อาจารย์ประจำหลักสูตรไม่ตรงกัน	ควรมีการประชุมเพื่อตรวจสอบรายชื่ออาจารย์ประจำหลักสูตรก่อนตรวจประเมินจริง
บุคลากรไม่มีความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์การประเมิน	คัดเลือกบุคลากรเข้าอบรมในหลักสูตรเข้มข้น
รูปแบบการเขียนรายงาน SAR ไม่สอดคล้องกับความต้องการของคณะกรรมการ	1 อบรมการเขียนรายงาน SAR และออกแบบฟอร์มการเขียนรายงาน SAR ให้มีมาตรฐาน โดยเน้นการมี

ปัญหา	แนวทางแก้ไข
	ส่วนร่วม
	2 เขียนแบบฟอร์มตัวบ่งชี้ที่ใช้เหมือนกัน แล้วให้แต่ละหลักสูตรเติมผลการดำเนินงานตามสภาพจริง

ตารางที่ 8 แนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในในระดับคณะและสถาบัน

ปัญหา	แนวทางแก้ไข
กำหนดการงานประกันคุณภาพ ไม่ชัดเจน / ดำเนินงานไม่เป็นไปตามกำหนดการ	ควรกำหนดแผนงานล่วงหน้า โดยให้มีการตรวจสอบความพร้อมความทับซ้อนกับงานด้านอื่น ๆ ช่วงเวลาการเตรียมงาน การตรวจประเมินความพร้อมของคณะกรรมการตรวจประเมิน จัดประชุมชี้แจงฟังข้อคิดเห็นจากผู้ปฏิบัติงาน
คณะวิชาไม่มีแผนที่ครอบคลุมเกณฑ์การประเมิน	1. จัดประชุมหาข้อสรุปเกี่ยวกับแผนงานที่จะต้องใส่แผนงานทั้งหมดที่ฉบับและประกาศให้ทราบโดยทั่วถึงกัน 2. จัดประชุมจัดทำแผนทุกฉบับก่อนการตรวจประเมินจริง
แผนของคณะวิชาไม่เหมือนกัน และตัวชี้วัดไม่	ทบทวนแผนงานทุกฉบับใหม่โดยผู้เชี่ยวชาญ และ

ปัญหา	แนวทางแก้ไข
ชัดเจน ประเมินไม่ได้	ปรับแผนงาน ตัวชี้วัดใหม่
งบประมาณในการดำเนินโครงการไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง ตอนเสนอโครงการตั้งงบประมาณที่คณะวิชาจะใช้จริง แต่ตอนอนุมัติมีการลดงบประมาณโครงการ ทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้หัวหน้าฝ่ายแผน ตรวจสอบความเหมาะสม โดยเชิญเจ้าของโครงการ ไปชี้แจงงบประมาณที่จะตัด หรือเพิ่มงบประมาณ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ตรงกัน 2. กำหนดงบประมาณ พื้นฐาน ที่จะ ใช้ ให้ มีมาตรฐานเดียวกัน เช่น ค่ารถ ค่าน้ำมัน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าห้อง ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าวิทยากร ฯลฯ 3. ให้คณะวิชาสรรหา งบประมาณเพิ่มเติมเอง
ข้อมูลพื้นฐาน ไม่ตรงกัน ผิด ตำซ้ำ	ควรจัดให้มีการประชุม สรุปรูปข้อมูลพื้นฐานที่จะใช้ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
แบบฟอร์มการเขียน รายงาน SAR ไม่ชัดเจน	ให้หน่วยงานกลางออก แบบฟอร์มการเขียน รายงาน SAR ที่เขียนง่าย เช่น เขียนแบบฟอร์มกลาง แล้วให้คณะวิชา เติมผลการดำเนินงาน
คณะกรรมการที่ตรวจ ประเมินมาตรฐานไม่เท่ากัน	สรรหาคณะกรรมการคณะ ละ 1 ท่าน แต่งตั้งเป็นชุด เดียวและตรวจประเมินทุก คณะ
วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงานล่าช้า	<ol style="list-style-type: none"> 1. สั่งซื้อล่วงหน้าหลาย เดือน

ปัญหา	แนวทางแก้ไข
ไม่มีฐานข้อมูลกลางที่ใช้ ในการจัดเก็บข้อมูล พื้นฐาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้ Server ของสน. ประกันฯ เป็นระบบในการ จัดเก็บข้อมูล 2. เผยแพร่ SAR และผล ประเมินผ่านเว็บไซต์ เพื่อให้หน่วยงานอื่น เข้ามาดู และใช้เป็นแนวทางในการ เขียน SAR
ไม่มีการวิเคราะห์ข้อมูล	แต่งตั้งคณะกรรมการ วิเคราะห์ข้อมูล และจัดทำ รายงานที่ใช้ในการตรวจ ประกัน พร้อมวิเคราะห์ ข้อมูล
บุคลากรทำงานซ้ำซ้อน	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดผู้รับผิดชอบแยก ออกจากกันระหว่าง การดำเนินงาน ระดับหลักสูตร คณะ ส่วน สถาบัน ให้ หน่วยงาน สนับสนุน รับผิดชอบ 2. กำหนดผู้รับผิดชอบหลัก เพียงคนเดียว โดยเน้นตาม ภาระงานหลัก
การดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาแยกส่วน จากการดำเนินงานของ สถาบัน	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดแผนงาน ที่ สอดคล้องกับตัวชี้วัดการ ประเมินคุณภาพการศึกษา 2. จัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปี ให้สอดคล้องกับ เกณฑ์การประเมินและแนว ทางการสรุปโครงการให้ สอดคล้องกับแนวทางการ เขียนรายงาน SAR

อภิปรายผล

1 ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ด้านการวางแผนมีสภาพการดำเนินงานมาก รองลงมาคือ ด้านการตรวจสอบและการดำเนินงานตามแผนมีสภาพการดำเนินงานในระดับมากและปานกลางตามลำดับ ส่วนข้อมูลและระบบสารสนเทศมีสภาพการดำเนินงานในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมหาวิทยาลัยชนบุรีมีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่องทุกปีโดยให้ความสำคัญกับแผนงานเป็นอันดับแรก มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการประจำปีทุกหน่วยงาน มีระบบกลไกการกำกับให้หลักสูตรดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ มีระบบการตรวจสอบการดำเนินงานและการรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้บริหารทราบ มีการทบทวนผลการดำเนินงาน นำจุดแข็งจุดอ่อนมาปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้น และมีการเตรียมข้อมูลพื้นฐานในรูปแบบของเอกสารเพื่อการเขียนรายงานประเมินตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คณะกรรมการดำเนินงานการวิจัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง(คณะกรรมการดำเนินงานการวิจัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง : 2554)[4] ที่พบว่า การวางแผนมีการดำเนินงานมาก รองลงมาคือ ด้านการตรวจสอบและการดำเนินงานตามแผนมีการดำเนินงานในระดับมาก

2 ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าปัญหาเกี่ยวกับข้อมูลและระบบสารสนเทศอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การตรวจสอบอยู่ในระดับมากและการวางแผนอยู่ในระดับปานกลางส่วนการปรับปรุงและพัฒนามีปัญหา

อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมีการเตรียมข้อมูลพื้นฐานอยู่ในรูปของเอกสารเป็นส่วนใหญ่ มีระบบสารสนเทศที่ใช้ในระดับหลักสูตร คณะและสถาบันที่เป็นเอกเทศ เช่น ระบบฐานข้อมูลการประกันคุณภาพ ระบบทะเบียนออนไลน์ ระบบการเรียนการสอนแบบ e-learning ระบบฐานข้อมูลเพื่อการวิจัย ฐานข้อมูลของบุคลากร ซึ่งระบบสารสนเทศที่กล่าวมานี้ต้องดึงข้อมูลออกมาและให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องวิเคราะห์ข้อมูลก่อนนำไปใช้อีกครั้งทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนของข้อมูล เกิดความล่าช้า การตรวจประเมินมีปัญหาอยู่ในระดับมากเนื่องมาจากการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาปีการศึกษา 2557 ซึ่งตรวจประเมิน 3 ระดับ คือ ระดับหลักสูตร คณะ และสถาบัน เป็นเกณฑ์ใหม่ มีการประกาศใช้ตอนปลายปีการศึกษาทำให้บุคลากรทุกระดับมีความรู้ความเข้าใจเกณฑ์น้อย และการกำหนดแบบฟอร์มการเขียนรายงานการประเมินตนเองยังไม่ชัดเจน ชัดซ้อน เขียนยาก และแผนงานที่ใช้ในปัจจุบันยังไม่มีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับเกณฑ์ใหม่ และความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนอาจจะยังไม่มีความเข้าใจไม่ตรงกัน การกำหนดตัวชี้วัดยังไม่ชัดเจนทุกระดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุमितตา ชัยศิลป์และธนัญญา รัศมีเจริญ (สุमितตา ชัยศิลป์และธนัญญา รัศมีเจริญ : 2555)[5] ที่พบว่า สภาพปัญหาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในแต่ละด้านพบว่า (1) ด้านการวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษามีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก (2) ด้านการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษามีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย (3) ด้านการตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษามีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย และ (4) ด้านการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษามาปรับปรุงมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก

3 สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในมหาวิทยาลัยธนบุรีโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ด้านการวางแผนและด้านข้อมูลและระบบสารสนเทศในระดับหลักสูตร คณะและสถาบันมีสภาพการดำเนินงานแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร แต่การวางแผนงานและข้อมูลสารสนเทศใช้ข้อมูลระดับสถาบันบุคลากรจึงให้ความสำคัญกับระดับสถาบัน เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลในระดับสถาบันแล้วจึงนำไปใช้ใน ระดับหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุमितตา ชัยศิลป์และธนัญญา รัศมิเจริญ(สุमितตา ชัยศิลป์และธนัญญา รัศมิเจริญ : 2555) [5]ที่พบว่า สภาพปัญหาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในด้านการวางแผนการและด้านข้อมูลสารสนเทศของ คณะวิชาและสถาบันแตกต่างกัน

4 ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในมหาวิทยาลัยธนบุรีโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ด้านการวางแผนในระดับหลักสูตร คณะและสถาบันมีปัญหา การดำเนินงานแตกต่างกัน ส่วนด้านการดำเนินงานตามแผน ด้านการตรวจสอบ ด้านการปรับปรุงและพัฒนาและด้านข้อมูลและระบบสารสนเทศมีปัญหา การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กานต์เลิศ ก้อนหินและคณะ (กานต์เลิศ ก้อนหินและคณะ ,2556)[6] ที่พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาจำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดย ภาพรวม มีสภาพการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน

5 แนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมหาวิทยาลัยธนบุรี ในระดับหลักสูตร สรุปดังนี้

5.1 การจัดทำ SAR ชับซ้อน แนวทางการแก้ปัญหา คือ ให้สำนักประกันฯกำหนดแบบฟอร์ม การเขียนรายงาน SAR อย่างง่ายๆ ไม่ซับซ้อนแล้ว นำมาพิจารณาร่วมกันก่อนประกาศใช้

5.2 บุคลากรที่ปฏิบัติงานในศูนย์นอกที่ตั้ง ไม่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินและการ เขียนรายงาน SAR แนวทางการแก้ปัญหา คือ จัดสรร ใ้ค่าตอบแทนบุคลากรที่ปฏิบัติงานในศูนย์นอกที่ตั้งเข้า อบรม

5.3 การเตรียมข้อมูลพื้นฐานล่าช้า ผิด ไม่ สอดคล้องกับความเป็นจริง แนวทางการแก้ปัญหา คือ ควรจัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสรุปข้อมูล พื้นฐาน และสร้างแบบฟอร์มเก็บข้อมูลพื้นฐานให้ ใกล้เคียงกับ การรายงานใน SAR

6 แนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมหาวิทยาลัยธนบุรี ในระดับคณะและสถาบันสรุปดังนี้

6.1 กำหนดการงานประกันคุณภาพไม่ ชัดเจน/ดำเนินงานไม่เป็นไปตามกำหนดการ แนว ทางการแก้ปัญหา คือ ควรกำหนดแผนงานล่วงหน้า โดยกำหนดให้มีการตรวจสอบความพร้อม ความ ชับซ้อนกับงานด้านอื่น ๆ และจัดประชุมชี้แจง ขั้นตอนการดำเนินงานโดยเน้นการมีส่วนร่วมของ ผู้ปฏิบัติงาน

6.2 คณะวิชาไม่มีแผนที่ครอบคลุมเกณฑ์การ ประเมิน แนวทางการแก้ปัญหา คือ จัดประชุมหา ข้อสรุปเกี่ยวกับแผนงานที่จะต้องชี้แจงแผนงานทั้งหมด

ที่ฉบับและพิจารณาความสอดคล้องของแผนงานกับ
เกณฑ์การประเมิน

6.3 ข้อมูลพื้นฐานไม่ตรงกัน ผิด ลำซ้ำ แนว
ทางการแก้ปัญหา คือ ควรจัดให้มีการประชุมสรุป
ข้อมูลพื้นฐานที่จะใช้ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6.4 แบบฟอร์มการเขียนรายงาน SAR ไม่
ชัดเจน แนวทางการแก้ปัญหา คือ ให้หน่วยงานกลาง
ออกแบบฟอร์มการเขียนรายงาน SAR ที่เขียนง่าย เช่น
เขียนแบบฟอร์มกลางแล้วให้คณะวิชาเติมผลการ
ดำเนินงาน

6.5 คณะกรรมการที่ตรวจประเมินมาตรฐาน
ไม่เท่ากัน แนวทางการแก้ปัญหา คือ สรรหาประธาน
กรรมการคณะละ 1 ท่านและตรวจประเมินทุกคณะ
ด้วยตัวบ่งชี้เดียวกัน แต่งตั้งเลขานุการคณะละ 1 ท่าน
เพื่อสรุปผลประเมิน

6.6 ไม่มีฐานข้อมูลกลางที่ใช้ในการจัดเก็บ
ข้อมูลพื้นฐาน แนวทางการแก้ปัญหา คือ ใช้ Server
ของสำนักประกันคุณภาพการศึกษาเป็นระบบในการ
จัดเก็บข้อมูล และเผยแพร่ SAR และผลประเมิน
ผ่านเว็บไซต์

6.7 บุคลากรทำงานซ้ำซ้อน แนวทางการ
แก้ปัญหา คือ กำหนดผู้รับผิดชอบแยกออกจากกัน
ระหว่างการดำเนินงาน ระดับหลักสูตร คณะ และ
สถาบันให้หน่วยงานสนับสนุนรับผิดชอบ

ข้อเสนอแนะ

1 การดำเนินงานการประกันคุณภาพ
การศึกษาควรดำเนินการตามระบบกลไกการประกัน
คุณภาพอย่างเคร่งครัด โดยเน้นการมีส่วนร่วมของ
บุคลากร ให้ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินอย่าง
ต่อเนื่อง

2 ผู้รับผิดชอบระดับหลักสูตร ระดับคณะ
และระดับสถาบันดำเนินการตามระบบกลไกการ
ประกันคุณภาพ กำหนดผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการเก็บ
รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำระบบ
สารสนเทศอย่างง่าย ๆ ในรูปของเอกสาร และพัฒนา
เป็นระบบสารสนเทศ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1 ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานการ
ประกันคุณภาพการศึกษาภายในและภายนอกในกลุ่ม
มหาวิทยาลัยเอกชน

2 ศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาแนว
ทางการแก้ปัญหาและค้นหาแนวปฏิบัติที่ดีเพื่อ
แก้ปัญหาคำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา
ภายในและภายนอก

3. พัฒนาระบบการดำเนินงานด้านการ
ประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศภายใต้
บริบทของมหาวิทยาลัยเอกชน

บรรณานุกรม

[1]สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา(2557).คู่มือ
การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา,
กรุงเทพมหานคร.

[2]สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. Cheqa3D.

<http://www.cheqa.mua.go.th/cheqa3d2557> : สืบค้น
วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2559.

[3] Krejcie, R.V. and Morgan D.W.(1970).

Determining Sample Size for Research Activities. “
Psychological measurement” : 607-610.

[4] คณะกรรมการดำเนินงานการวิจัย มหาวิทยาลัย
รามคำแหง(2554) การประกันคุณภาพการศึกษา
ภายในมหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิม
พระเกียรติ จังหวัดรัง.

[5] สุมิตตา ชัยศิลป์และธนินฐา รัศมีเจริญ (2555)
สภาพปัญหาการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน
ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต 3.

[6] กานต์เลิศ ก้อนหินและคณะ.(2556).
วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์,ปีที่8(ฉบับที่22),
119-134

การศึกษาสภาพการดำเนินงานการจัดการความรู้ของวิทยาลัยเทคโนโลยีและ อาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร

A Study of the Operation of Knowledge Management in Private Technological and Vocational Colleges in Bangkok Metropolis

ภูษิตย์ วงษ์เล็ก

บัณฑิตวิทยาลัย, วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก, wonglek.p2000@gmail.com

บทคัดย่อ :

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการจัดการความรู้ของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการจัดการความรู้ของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของบุคลากรวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างได้แก่ บุคลากรของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการ 2) รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และ 3) หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 155 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่มีค่าความตรงตามเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.91 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานการจัดการความรู้ของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครในภาพรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบ่งชี้ความรู้ รองลงมา คือ ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ ด้านการเรียนรู้ ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ และ ด้านการเข้าถึงความรู้ 2) บุคลากรของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครที่มีเพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดการความรู้ของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

คำสำคัญ: การจัดการความรู้ บุคลากร วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชน

ABSTRACT:

This research aimed 1) to study the operation of knowledge management in the private technological and vocational colleges in Bangkok Metropolis, 2) to compare the operation of knowledge management in the private technological and vocational colleges in Bangkok Metropolis, were categorized according to the general information factors of staff who worked in the private technological and vocational colleges in Bangkok Metropolis. The samples consisted of 155 staff including 1) Directors 2) Deputy Directors for Academic Affairs and 3) Supervisors of Quality Assurance in Education, using a simple random sampling. The measuring instrument used in this research as a questionnaire which had the content validity (IOC) value between 0.60-1.00 and the reliability of 0.91. The statistics used in analyzing the data as percentage, mean, standard deviation, and hypothesis testing by t-test and One-way ANOVA which determined the statistical significance at the 0.05 level.

The research results found that; 1) The operation of knowledge management in the private technological and vocational colleges in Bangkok Metropolis, were implemented at a high level in overall. When considering each aspect, it was found that all aspects were implemented at a high level which the mean score ranging from the highest to the lowest were in the category of Knowledge Identification, Knowledge Sharing, Learning and Knowledge Creation and Acquisition, Knowledge Organization, Knowledge Codification and Refinement and Knowledge Access respectively. 2) The staff of the private technological and vocational colleges in Bangkok Metropolis, who were a different gender, education, position and working experience. They had opinion on the operation of knowledge management which was not different at the statistical significance at the 0.05 level in overall.

KEYWORDS: Knowledge Management, Personnel, Private Technological and Vocational College

1. บทนำ

การเปลี่ยนแปลงในโลกยุคปัจจุบันมีความรวดเร็วและแตกต่างจากอดีตที่ผ่านมา กระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ไม่สามารถคาดการณ์อนาคตในรูปแบบเดิมได้ แนวคิดที่เราต้องคิดออกจากกฎเกณฑ์เดิมไปสู่รูปแบบใหม่ และเข้าใจสภาพการแข่งขันยุคใหม่ที่มีความรวดเร็ว อันเป็นตัวกำหนดความแตกต่างของแนวคิด ระหว่างผู้นำและผู้ตาม ผู้ชนะและผู้แพ้ องค์กรจำนวนไม่น้อยที่ต้องล้มเหลวเพราะขาดการเปลี่ยนแปลง และในขณะเดียวกันองค์กรจำนวนไม่น้อยที่ประสบผลสำเร็จ เพราะมีการเปลี่ยนแปลงที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงในโลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว องค์กรจึงต้องตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงและปฏิบัติตามความคิดในการทำงาน การบริหารงานรวมทั้งกระบวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์ด้วย เพราะกรอบความคิดในการบริหารแบบเดิมไม่สามารถสร้าง

พลังในการแข่งขันได้ แต่ต้องนำกรอบความคิดในการจัดการความรู้มาใช้ร่วมด้วย เพราะแนวคิดในการจัดการความรู้มีผลโดยตรงต่อการเปลี่ยนแปลง [1]

ปัจจุบันองค์กรสมัยใหม่ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการองค์ความรู้ เนื่องจากความรู้นั้นถือได้ว่าเป็นทรัพย์สินอย่างหนึ่งที่ทรงคุณค่าต่อองค์กร องค์ความรู้หลายประเภทถึงแม้ว่าจะไม่สามารถประเมินมูลค่าออกมาอยู่ในรูปของทรัพย์สินเงินทองได้ แต่สินทรัพย์ประเภทนี้เป็นสินทรัพย์ที่ช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับองค์กรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ด้วยเหตุดังกล่าว แนวความคิดด้านการจัดการองค์ความรู้สมัยใหม่จึงจะพยายามรวบรวม กลั่นกรอง ปรับปรุง และเพิ่มเติมองค์ความรู้เหล่านั้น ให้เป็นหมวดหมู่ นำเทคโนโลยีเข้ามาใช้เพื่อให้เกิดความสะดวกในการเรียกใช้งาน โดยพยายามไม่ให้มีต้นทุนในการจัดการที่สูงเกินไป ซึ่งการจัดการองค์ความรู้ของแต่ละองค์กรอาจจะมีวิธีการ

จัดการที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในด้านการใช้งานเป็นหลัก โดยมุ่งหวังให้บุคลากรในองค์กรที่จะนำองค์ความรู้เหล่านี้ไปใช้งาน เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการเรียนรู้องค์ความรู้เดิมเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ และสามารถแบ่งปันองค์ความรู้เหล่านั้น ให้กับผู้ที่อยู่ร่วมในองค์กรเหล่านั้นอย่างทั่วถึง จนในที่สุดองค์กรสามารถพัฒนาตนเองไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ และเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันขององค์กรในทุกระดับการทำงาน

องค์กรทางการศึกษาก็เป็นองค์กรหนึ่งในสังคมที่ให้ความสำคัญกับการจัดการองค์ความรู้ ซึ่งองค์กรทางการศึกษานั้นถือได้ว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญของการพัฒนาความรู้ให้แก่มนุษย์ที่มีคุณภาพเพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า และเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรมที่นานาประเทศนำไปปฏิบัติและกำหนดเป็นทิศทางในการพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ประเทศต่างๆ ได้ใช้นโยบายการปฏิรูปการศึกษาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เนื่องจากโลกอนาคตมีแนวโน้มของการพัฒนาเศรษฐกิจเข้าสู่ระบบฐานความรู้ โดยเน้นการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพ ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องปรับระบบการพัฒนาความรู้เพื่อรองรับสิ่งที่เปลี่ยนไปของโลกไปสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ [2]

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ประเทศไทยในฐานะที่อยู่ในประชาคมโลกด้วยประเทศหนึ่งจึงต้องมีการปรับตัวตามกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งแนวทางการพัฒนาประเทศตามแนวนโยบายแห่งรัฐนั้น ปัจจัยด้านการศึกษาถือว่าเป็นปัจจัยหลักหรือเป็นแนวทางหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ โดยการ

สร้างทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถสูงมาพัฒนาประเทศ แนวทางนี้เป็นแนวทางที่ถาวรและยั่งยืน โดยเฉพาะถ้าทรัพยากรบุคคลที่ได้รับการพัฒนามีสมรรถนะสอดคล้องกับแนวนโยบายการพัฒนาประเทศ ทรัพยากรบุคคลเหล่านี้ยังสามารถนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาประเทศให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอีกด้วย การจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาและเทคโนโลยีจึงนับว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการนำประเทศไทยเข้าสู่การแข่งขันในโลกยุคคลื่นแห่งความรู้หรือยุคแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศ [3]

การจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาและเทคโนโลยีของประเทศอยู่ภายใต้การจัดการศึกษาของภาครัฐและภาคเอกชน การจัดการศึกษาของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชน เป็นรูปแบบหนึ่งในการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาและเทคโนโลยีของประเทศที่มีบทบาทสำคัญในการให้บริการการศึกษาทางด้านวิชาชีพ และมีส่วนช่วยแบ่งเบาภาระของภาครัฐมาโดยตลอด ทั้งนี้เนื่องจากภาครัฐสามารถจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาและเทคโนโลยีได้ไม่เพียงพออันเนื่องมาจากข้อจำกัดทางด้านทรัพยากร และวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนยังมีส่วนช่วยพัฒนาประชากรของประเทศให้มีการศึกษาที่ดีมีคุณภาพสูงจนสามารถไปประกอบอาชีพให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ตลอดจนช่วยพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น แต่จากรายงานของของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 162 โรง พบว่า โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนควรพัฒนาด้านมาตรฐานที่ 6 การบริหารและการจัดการ ในเรื่องเกี่ยวกับการจัดการระบบความรู้ (KM) [4] สอดคล้อง

กับผลงานวิจัยของ ธเนศ ลิ้มสูง [5] ที่พบว่า โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มภาคกลาง มีปัญหาการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา มาตรฐานที่ 6 มาตรฐานภาวะผู้นำและการจัดการ ตัวบ่งชี้ที่ 34 ระดับคุณภาพของการจัดระบบสารสนเทศ และการจัดการความรู้ของสถานศึกษา

จากสภาพปัญหาของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนและความสำคัญของการจัดการความรู้ดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการดำเนินงานการจัดการความรู้ของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ทราบสภาพการดำเนินงานการจัดการความรู้ของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร และเพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการบริหารจัดการการศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนให้เป็นไปตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการจัดการความรู้ของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการจัดการความรู้ของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของบุคลากรวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร

3. สมมติฐานของการวิจัย

บุคลากรของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครที่มีข้อมูลทั่วไปต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการจัดการความรู้

ของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน

4. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเรื่องกระบวนการจัดการความรู้ (Knowledge Management Process) ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ [6] ซึ่งประกอบด้วย 7 ขั้นตอน คือ 1) การบ่งชี้ความรู้ 2) การสร้างและแสวงหาความรู้ 3) การจัดความรู้ให้เป็นระบบ 4) การประมวลและกลั่นกรองความรู้ 5) การเข้าถึงความรู้ 6) การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ และ 7) การเรียนรู้ มาใช้เป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ บุคลากรของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการ 2) รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และ 3) หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษาจำนวน 252 คน จาก 84 วิทยาลัย [7]

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการ 2) รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และ 3) หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา โดยใช้เกณฑ์การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Krejcie and Morgan [8] และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 155 คน

5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพการดำเนินงานการจัดการความรู้ของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ใน 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการบ่งชี้ความรู้ 2) ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ 3) ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ 4) ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ 5) ด้านการเข้าถึงความรู้ 6) ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ และ 7) ด้านการเรียนรู้

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการจัดการความรู้ของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ ดำเนินงานมากที่สุด ดำเนินงานมาก ดำเนินงานปานกลาง ดำเนินงานน้อย และดำเนินงานน้อยที่สุด โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้ค่าความตรงตามเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับบุคลากรของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำไปวิเคราะห์ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.91

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ไปยังผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมแบบสอบถามสำหรับผู้ตอบ รong ผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 155 ฉบับ ทางไปรษณีย์พร้อมกำหนดวันส่งแบบสอบถามกลับ และผู้วิจัยได้แนบซองเอกสารติดแสตมป์ที่เจ้าหน้าที่ผู้วิจัย เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามกลับทางไปรษณีย์ ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 150 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96.77 แล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ด้วยตนเอง

8. การวิเคราะห์ข้อมูลและการทดสอบสมมติฐาน

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ [9]

4.50 - 5.00 หมายถึง ดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 - 4.49 หมายถึง ดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

2.50 - 3.49 หมายถึง ดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายถึง ดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.49 หมายถึง ดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การทดสอบสมมติฐาน โดยการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างด้วยค่า t แบบ Independent samples Test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

9. ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป สภาพการดำเนินงานการจัดการความรู้ของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร และการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการจัดการความรู้ของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ดังแสดงตามตารางที่ 1 – 4

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	66	44.00
	หญิง	84	56.00
	รวม	150	100.00
วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี	62	41.33
	ปริญญาโท	82	54.67
	ปริญญาเอก	6	4.00
	รวม	150	100.00
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการ	34	22.67
	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	51	34.00
	หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา	65	43.33
	รวม	150	100.00
ประสบการณ์การทำงาน	ต่ำกว่า 5 ปี	17	11.33
	5 – 10 ปี	34	22.67
	11 – 15 ปี	17	11.33
	16 ปีขึ้นไป	82	54.67
	รวม	150	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า บุคลากรของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 56.00) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท (ร้อยละ 54.67) ดำรงตำแหน่งหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา (ร้อยละ 43.33) และมีประสบการณ์การทำงาน 16 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 54.67)

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานการจัดการความรู้ของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้าน

การดำเนินงานการจัดการความรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการบ่งชี้ความรู้	4.33	0.54	มาก
2. ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้	4.13	0.65	มาก
3. ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ	4.10	0.65	มาก
4. ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้	3.99	0.67	มาก
5. ด้านการเข้าถึงความรู้	3.93	0.67	มาก
6. ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้	4.19	0.61	มาก
7. ด้านการเรียนรู้	4.13	0.64	มาก
รวม	4.11	0.55	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า สภาพการดำเนินงานการจัดการความรู้ของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$)

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการจัดการความรู้ของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครในภาพรวม จำแนกตามเพศ

การดำเนินงานการจัดการความรู้	เพศ				t	p-value
	ชาย		หญิง			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ภาพรวม	4.10	0.47	4.12	0.61	0.25	0.81

* $p \leq 0.05$

จากตารางที่ 3 พบว่า บุคลากรของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการจัดการความรู้ของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการจัดการความรู้ของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครในภาพรวม จำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน

การดำเนินงานการจัดการความรู้	ข้อมูลทั่วไป					
	วุฒิการศึกษา		ตำแหน่ง		ประสบการณ์การทำงาน	
	F	P-value	F	P-value	F	P-value
ภาพรวม	1.20	0.30	1.82	0.17	1.93	0.13

* $p \leq 0.05$

จากตารางที่ 4 พบว่า บุคลากรของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครที่มีวุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการจัดการความรู้ของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

10. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานการจัดการความรู้ของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครในภาพรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการจัดการความรู้ของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า บุคลากรของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการจัดการความรู้ของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

11. อภิปรายผล

จากผลการวิจัย มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานการจัดการความรู้ของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครในภาพรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร มีการพัฒนาการบริหารและการจัดการ ในเรื่องเกี่ยวกับการจัดการระบบความรู้ (KM) ตามผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบที่ 2 จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) สอดคล้องกับ สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม [10] ที่ว่า การจัดการความรู้เป็นเรื่องที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และผลการวิจัยยังพบว่า สภาพการดำเนินงานการจัดการความรู้ของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ด้านการบ่งชี้ความรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครสามารถระบุได้ว่าความรู้ที่มีอยู่ อยู่ในรูปแบบใด (อยู่ในตัวบุคคล เป็นเอกสาร เป็นสื่อ ฯลฯ) และอยู่ที่บุคคลหรือหน่วยงานใด สอดคล้องกับ วิจารย์ พาณิช [11] ที่กล่าวว่า การค้นหาความรู้ที่มีอยู่ที่บุคคลหรือหน่วยงาน หากมีบุคคลหรือหน่วยงานใดปฏิบัติได้ดีมาก และสามารถที่จะช่วยแนะนำให้ติดต่อขอเรียนรู้จากเขาเหล่านั้น ส่งผลให้การค้นหาความรู้มีทิศทางที่ชัดเจน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการเข้าถึงความรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร บางแห่งอาจยังไม่มีหรือนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้จัดทำสารบัญชัชนี ของข้อมูลความรู้ที่จัดเก็บเพื่อความสะดวกในการสืบค้น สอดคล้องกับ สุวรรณ

เหรียญเสาวภาคย์ และคนอื่นๆ [12] ที่กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศมีส่วนสำคัญในการจัดการความรู้ เพราะจะช่วยให้บุคลากรสามารถค้นหาความรู้ ดึงความรู้มาใช้ และสามารถช่วยให้การจัดเก็บข้อมูล เป็นระเบียบ

2. ด้านการบ่งชี้ความรู้ พบว่า ในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนใน กรุงเทพมหานครมีการกำหนดความรู้ที่จำเป็นในการดำเนินงาน โดยพิจารณาจากวิสัยทัศน์ พันธกิจ และ เป้าหมายของสถานศึกษา สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จิราพร ชัยสวัสดิ์ [13] ที่ได้ศึกษาการจัดการความรู้ใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อกระบวนการจัดการความรู้ในสำนักงาน เขตการศึกษาขอนแก่น เขต 1 ด้านขั้นตอนการค้นหาความรู้ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2. ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ พบว่า ในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนใน กรุงเทพมหานคร มีการจัดประชุม สัมมนา หรือการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่บุคลากรในเรื่องการจัดการ ความรู้ และความรู้อื่นๆ เสมอ สอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ ไพโรจน์ พงษ์บุผา [14] ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินการจัดการความรู้ใน โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปางเขต 1 ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินการจัดการความรู้ใน โรงเรียน ด้าน การสร้างและแสวงหาความรู้ อยู่ในระดับมาก

3. ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ พบว่า ในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็น เพราะ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนใน กรุงเทพมหานคร มีการจัดทำระบบฐานข้อมูลความรู้

โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการจัดเก็บ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ไพโรจน์ พงษ์บุผา [14] ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินการจัดการความรู้ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปางเขต 1 ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินการจัดการความรู้ใน โรงเรียน ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ อยู่ใน ระดับมาก

4. ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ พบว่า ในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็น เพราะ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนใน กรุงเทพมหานคร มีการติดตาม ตรวจสอบ สอดคล้อง กับผลงานวิจัยของ ไพโรจน์ พงษ์บุผา [14] ได้ศึกษา เรื่อง การดำเนินการจัดการความรู้ใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปางเขต 1 ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินการจัดการความรู้ใน โรงเรียน ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ อยู่ใน ระดับมาก

5. ด้านการเข้าถึงความรู้ พบว่า ในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนใน กรุงเทพมหานคร นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ เพื่อให้บุคลากรสามารถเข้าถึงความรู้ได้สะดวก ทุกที่ ทุกเวลา สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ รัชตพรรณ ดิฐ กมล [15] ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัจจุบันและปัญหา ของการจัดการความรู้ของผู้บริหาร ในสถานศึกษาชั้น พื้นฐาน ช่วงชั้น 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันในการดำเนินการจัดการความรู้ของ ผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการเข้าถึงความรู้

6. ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ พบว่า ในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็น

เพราะ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนใน กรุงเทพมหานคร มีการกำหนดให้บุคลากรที่ไปอบรม ฐานความรู้นอกสถานที่ ได้มีโอกาสเผยแพร่และแบ่งปัน ความรู้ เช่น การเผยแพร่รายงานสรุปความรู้ที่ได้รับ เป็นต้น สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ไพโรจน์ พงษ์ บุษมา [14] ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินการจัดการ ความรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลำปางเขต 1 ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินการจัดการ ความรู้ในโรงเรียน ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ อยู่ในระดับมาก

7. ด้านการเรียนรู้ พบว่า ในภาพรวมมีการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ วิทยาลัยเทคโนโลยี และอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะ บุคลากรของสถานศึกษาสามารถถ่ายทอด ความรู้ให้แก่บุคคลอื่นได้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จิราพร ชายสวัสดิ์ [13] ได้ศึกษาการจัดการความรู้ใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรทาง การศึกษาต่อกระบวนการจัดการความรู้ในสำนักงาน เขตการศึกษาขอนแก่น เขต 1 ขั้นตอนการเรียนรู้โดย ภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

12. ข้อเสนอแนะ

12.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนใน กรุงเทพมหานคร ควรระบุน้ำความรู้ที่มีอยู่ และความรู้ที่ ต้องการให้ได้ว่าอยู่ในรูปแบบใด (อยู่ในตัวบุคคล เป็น เอกสาร เป็นสื่อ ฯลฯ) และอยู่ที่บุคคลหรือหน่วยงานใด
2. วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนใน กรุงเทพมหานคร ควรส่งเสริมให้บุคลากรใน สถานศึกษาสร้างความรู้จากที่มีอยู่ภายในตนเอง หรือที่

กระจัดกระจายในหน่วยงาน ให้อยู่ในรูปแบบความรู้ที่ ชัดแจ้ง (เช่น รวบรวม เรียบเรียงเป็นเอกสาร หรือจัดทำ เป็นเอกสารคู่มือ)

3. วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชน ใน กรุงเทพมหานคร ควรกำหนดรูปแบบของการจัดเก็บ ความรู้ที่ชัดเจน เช่น จัดเก็บเป็นเอกสาร จัดเก็บเป็นไฟล์ หรือเป็นสื่อรูปแบบอื่นๆ

4. วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชน ใน กรุงเทพมหานคร ควรมีการปรับปรุงการใช้ภาษา และ ศัพท์เฉพาะต่างๆ ของความรู้ที่จัดเก็บ ให้เป็นมาตรฐาน เดียวกันทั้งสถาบัน

5. วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชน ใน กรุงเทพมหานคร ควรมีการจัดทำสารบัญดัชนี ของ ข้อมูลความรู้ที่จัดเก็บเพื่อความสะดวกในการสืบค้น

6. วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชน ใน กรุงเทพมหานคร ควรมีระบบพี่เลี้ยง ที่ช่วยสอนงาน ให้กับบุคลากรใหม่ หรือมีระบบการหมุนเวียนงาน เพื่อให้บุคลากรได้เรียนรู้งานอื่นๆ

7. วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนใน กรุงเทพมหานคร ควรส่งเสริมให้บุคลากรสามารถ สร้างองค์ความรู้ใหม่ได้จากการสังเคราะห์ความรู้ แหล่งต่างๆ และสามารถสร้างและจัดเก็บความรู้ให้กับ สถานศึกษาได้ตามกระบวนการจัดการความรู้

12.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการ ดำเนินงานจัดการความรู้ของวิทยาลัยเทคโนโลยี และอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร

13. เอกสารอ้างอิง

- [1] เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2545). ผลลัพธ์ที่ได้จาก การจัดการความรู้. กรุงเทพฯ: อักษรไทย.

- [2] สมศักดิ์ คลประสิทธิ์. (2548). การศึกษาคือปัจจัยพลังอำนาจแห่งชาติ. การศึกษาไทย. 1(7). หน้า 15-20.
- [3] พยุงศักดิ์ จันทรสุนทร. (2544). การปฏิรูปอาชีวศึกษา. การประชุมสัมมนาผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, ณ โรงแรมลีการ์เดนส์ พลาซ่า อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา.
- [4] สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน). (2557). ผลการประเมินคุณภาพภายนอก. <http://aqa.onesqa.or.th/SummaryReport.aspx>.
- [5] ธเนศ สิงห์สูง. (2552). สภาพและปัญหาการใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานอาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- [6] สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. (2549). คู่มือการจัดทำแผนการจัดการความรู้. www.opdc.go.th/oldweb/thai/frame_kpi_49/handbook_2549.doc.
- [7] สมาคมวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาแห่งประเทศไทย. (2557). รายชื่อวิทยาลัย กลุ่มภาคกลาง. www.samakomarcheewa.or.th/region.php?rid=01.
- [8] Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. (1970). Determining sample size for research activities. Educational and Psychological Measurement. 30(3), 607-608.
- [9] พรรณี ลีกิจวัฒน์. (2553). วิธีการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : มิน เซอร์วิสเซ็พพลาย.
- [10] สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม. (2548). รายงานประจำปี KM ประเทศไทย (สคส.) 2548. กรุงเทพฯ : อูษาการพิมพ์.
- [11] วิจารย์ พานิช. (2549). KM วันละคำ. กรุงเทพฯ : ตาตาพับลิเคชั่น.
- [12] สุวรรณ เจริญเสาวภาคย์, สุธรรม มณีวัฒนา, ชวิชัย หล่อวิจิตร, จันทรีนา สงวนรุ่งวงศ์, กุลชуда เขียววานิช, และทิพย์สุภา กอบกู้. (2548). Knowledge Management การจัดการความรู้. กรุงเทพฯ : ก. พลพิมพ์.
- [13] จิราพร ชายสวัสดิ์. (2550). การจัดการความรู้ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1. รายงานการศึกษานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- [14] ไพโรจน์ พงษ์บุผา. (2553). การดำเนินการจัดการความรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- [15] รัชตพรรณ ดิฐกมล. (2552). สภาพปัจจุบันและปัญหาของการจัดการความรู้ของผู้บริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

การศึกษาสภาพการทำงานเป็นทีมของโรงเรียนเอกชน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

The Study of Teamwork of Private School in Chiang Dai District, Chiang Mai Province

พนิดา เพียรโคตร¹, พัชรวิพรรณ กิจมี²

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น,

Phang234@hotmail.com

²อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น,

nye_nai@hotmail.com

บทคัดย่อ:

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการทำงานเป็นทีมของโรงเรียนเอกชน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 65 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ มีการตรวจสอบเครื่องจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน และ นำไปทดลองใช้เพื่อหาความเชื่อมั่นกับโรงเรียนเอกชน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า สภาพการทำงานเป็นทีมของโรงเรียนเอกชน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ **มาก** โดยมีรายละเอียดเพิ่มเติมจากการสัมภาษณ์ ดังนี้ ด้านความไว้นิ่งเชื่อใจ พบว่า สิ่งสำคัญในการทำงานควรมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน ไม่มีอคติ เปิดโอกาสให้ทุกคนได้มีอิสระทางความคิด ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ด้านการสื่อสารแบบเปิด พบว่า การสื่อสารโดยการใช้สื่อเทคโนโลยี บางครั้งข้อมูลไม่ได้ผ่านการคัดกรองทำให้ได้ข้อมูล บิดเบือนจากความเป็นจริง ด้านความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของเป้าหมาย พบว่า สมาชิกมีความแตกต่างทางด้านครอบครัว อายุ และสังคม เมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน หัวหน้างานหรือสมาชิกไม่รับผิดชอบข้อผิดพลาดร่วมกัน ด้านการยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน พบว่า สมาชิกในทีมไม่ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างกัน เห็นประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ พบว่า สมาชิกมุ่งแต่งานด้านเอกสารมากเกินไป ไม่ให้ความสำคัญกับเพื่อนร่วมงาน และด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน พบว่า สมาชิกควรมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดเป้าหมาย แก้ไขปัญหา และความรับผิดชอบร่วมกัน

คำสำคัญ: การทำงานเป็นทีม โรงเรียนเอกชน อำเภอเชียงดาว

ABSTRACT:

This research aimed to investigate the working as a team of the private schools in Chiang Dao District, Chiang Mai Province. The population used in this study included school administrators, teachers and educational personnel numbering 65 people. The tools used in this research were 5-rating scale questionnaires analyzed by frequency, percentage, mean and standard deviation and the interviews were analyzed by content analysis. The findings were as follows:

According to the working as a team of the private schools in Chiang Dao District, Chiang Mai Province as the whole picture and each aspect, the respondents agreed that the performance was at high level. The additional details from the interviews were as follows. The trust revealed that it was important to work with the same objectives without prejudice. Everyone had an opportunity to think independently and accepted the ideas of each other. The open communication showed that while communicating through technology media, sometimes the information obtained was not screened. As a result, it was distorted from the truth. The unity of goals indicated that the members were different according to family, age and society. When they had working problems, the supervisors or members were not responsible for the mistakes co-operatively. The mutual respect indicated that the team members did not recognize different opinions and considered personal benefits much more than common ones. The human relations revealed that the members concentrated in paperwork too much and did not give precedence to their colleagues. In addition, the working participation showed that the members should involve in planning, setting goals, solving problems and sharing responsibility.

KEYWORDS: Working as Team, Private School, Chiang Dao District

1. บทนำ

การดำเนินชีวิตของมนุษย์ต้องอาศัยการอยู่ร่วมกันในสังคม การอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม การทำงานร่วมกันต้องพึ่งพาอาศัยกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อความอยู่รอดและมีชีวิตที่ดี คนเราไม่สามารถที่จะทำงานได้สำเร็จเพียงคนเดียว การทำงานจึงต้องอาศัยความถนัดและความสามารถที่แตกต่างกันของคนแต่ละคน มาช่วยกันทำงานและแก้ปัญหา ให้การดำเนินงานสำเร็จตามเป้าหมายที่วางร่วมกันไว้ ในสังคมปัจจุบัน โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ การถ่ายเทข้อมูลเป็นไปอย่างรวดเร็ว สะดวกขึ้น เป็นสังคมแห่งข้อมูลข่าวสาร มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการสื่อสาร ซึ่งจำเป็นต้องนำไปปรับใช้ในการทำงานเป็นทีม เพื่อให้ได้รับข่าวสารและดำเนินงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพบริบทของโรงเรียนที่เปลี่ยนแปลงไปในสังคม เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในการทำงานร่วมกัน ร่วมมือประสานงานกัน ในกลุ่ม

ให้งานของกลุ่มดำเนินไปสู่ความสำเร็จ การทำงานร่วมกัน มีโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ เพื่อพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถ การปฏิบัติงานต้องการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างบรรยากาศในการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ หรือการกล้าแสดงความคิดเห็นที่แตกต่าง รับฟังซึ่งกันและกัน มีการสื่อสารที่เปิดเผยมั่นใจและไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีการมอบหมายงานที่ชัดเจน ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับทีมงาน ในรูปแบบการทำงานที่หลากหลาย การทำงานเป็นทีมจึงมีความสำคัญต่อทุกองค์กร เพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์ขององค์กร และมีความก้าวหน้า จึงต้องอาศัยความร่วมมือของสมาชิกในองค์กร ดังที่ได้ให้ความหมายของทีมหรือ ทีมงาน ไว้ว่า กลุ่มคนที่ต้องมาทำงานร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์เดียวกัน และเป็นการทำงานที่ต้องอาศัย ความเข้าใจ ความผูกพัน และความร่วมมือ ซึ่งกันและกันของสมาชิกในกลุ่ม เพื่อให้

สมาชิกแต่ละคนสามารถทำงานร่วมกันจนประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายสูงสุดของทีมได้ [1]

การสร้างทีมงานเป็นการทำงานร่วมกัน เพื่อบรรลุเป้าหมายเดียวกัน ซึ่งการทำงานเป็นทีมร่วมกันนั้น สมาชิกจะต้องสร้างความไว้วางใจ ซึ่งกันและกันในทีมงาน เพราะการจะทำงานได้ดีเมื่อสมาชิกทุกคนเปิดเผยและจริงใจต่อกัน เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นก็จะได้แสวงหาวิธีการแก้ปัญหาาร่วมกัน เพื่อเสริมสร้างทักษะความเชี่ยวชาญให้ มากขึ้น ช่วยให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นการใช้ศักยภาพของทีมงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้ยังเป็นการสนับสนุนการเรียนรู้ที่จะรับฟังความคิดเห็นและข่าวสารของผู้อื่นอย่างตั้งใจและให้เกียรติซึ่งกันและกัน เพื่อพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาาร่วมกัน ลดและแก้ไขความขัดแย้งระหว่างบุคคล เนื่องจากสมาชิกเรียนรู้ทักษะสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเพิ่มขึ้นจากการได้ทำงานร่วมกัน มีความพร้อมที่จะทำงานร่วมกันมากขึ้น ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เสริมสร้างขวัญและความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน สามารถปรับปรุงการทำงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดในภาพรวมของทีม [15]

นอกจากนี้การทำงานเป็นทีมยังมีลักษณะการทำงานที่เปิดโอกาสให้บุคคลหรือทีมงานร่วมมือร่วมใจกันทำงานอย่างใกล้ชิด สามารถประสานความสามารถระหว่างกันอย่างมีประสิทธิภาพ มีการติดต่อสื่อสารที่เป็นเอกภาพ เห็นพ้องต้องกันในภารกิจ โดยถือว่เป้าหมายสูงสุดอยู่ที่ความสำเร็จของทีมเป็นสำคัญ จึงส่งผลให้สมาชิกทีมมีความเข้าใจ มีความผูกพันกัน เป็นการช่วยเพิ่มพูนการยอมรับนับถือต่อกันช่วยสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานร่วมกัน ประสิทธิภาพของงานและผลผลิตก็จะเพิ่มขึ้น ซึ่งการทำงานเป็นทีมมีความจำเป็นที่ผู้บริหารควรให้ความสำคัญ ด้วยเหตุผลที่ว่าการทำงานบางอย่าง เราไม่สามารถทำให้สำเร็จได้โดยบุคคลเพียงคนเดียว งานบางอย่างต้องใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์จำเป็นต้องอาศัยความรู้ความสามารถจาก

บุคคลหลายฝ่าย งานบางอย่างเป็นงานที่ต้องทำโดยเร่งด่วนไม่สามารถทำให้สำเร็จได้ทันเวลาที่กำหนด และบางอย่างเป็นงานที่หลายหน่วยงานรับผิดชอบ หากได้มีการร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่ายมาระดมความคิดทำงานร่วมกันจะทำให้การทำงานนั้น ๆ ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายได้ [8]

ใน การ ท างาน เป็น ที ม และ มี การ ประสานงานที่ดีนั้น สมาชิกทุกคนต้องมีความตระหนักถึงความสามัคคี มีการร่วมมือกันมากกว่าการที่สมาชิกแต่ละคนจะแยกกันทำในบทบาทของตนเอง พยายามที่จะแสดงความโดดเด่นของตนเพียงคนเดียวโดยไม่สนใจสมาชิกอื่นในทีม จะทำให้การทำงานเป็นทีมประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น [1]

การบริหารจัดการของสถานศึกษา จึงเป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วม ในรูปแบบของการทำงานร่วมกันหรือการทำงานเป็นทีมนั่นเอง การดำเนินการตามภารกิจต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายร่วมกัน ร่วมกันทำ ร่วมกันรับผิดชอบ และร่วมกันรับผล ซึ่งผลของการทำงานร่วมกันก็คือ ผลงานของทีมนั่นเอง จึงอาจกล่าวได้ว่าการทำงานเป็นทีมเป็นอีกมิติหนึ่งในการสร้างความสำเร็จในการบริหารองค์กรในยุคปัจจุบัน และจะเป็นพลังหลักในการขับเคลื่อนการทำงานต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ [11]

ปัจจุบันองค์การของรัฐและเอกชนได้ให้การยอมรับและนำการทำงานเป็นทีมมาใช้โดยเน้นให้มีการสร้างทีมงานให้แข็งแกร่ง ให้บุคลากรทุกคนเห็นความสำคัญของกระบวนการทำงานร่วมกันเป็นทีม ซึ่งจะส่งผลให้การทำงานนั้น บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างได้มีประสิทธิภาพ การที่องค์กรจะพัฒนาและก้าวไปข้างหน้าได้ ที่สำคัญก็คือ ความร่วมมือของคนในองค์กรนั้นว่า จะมีการประสานความร่วมมือกันมากน้อยเพียงใด ความสำเร็จในการทำงานนั้นไม่ได้เกิดจากสมาชิกคนใดคนหนึ่งในองค์กรตามลำพัง แต่เกิดจากผลของความร่วมมือ รวมถึง

การประสานงานของทุกคนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สังคมไทยในปัจจุบันได้ให้ความสำคัญ และให้ความสำคัญ สนใจกับการทำงานเป็นทีม เพราะได้เล็งเห็น ความสำคัญ ของการที่มีความรู้ ทักษะ และ ประสบการณ์ที่หลากหลายในการทำงาน ซึ่งจะช่วยให้ ทีมงานมีความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพมากกว่าการ แก้ปัญหา หรือการดำเนินงานแบบเดิม ที่ต่างคนต่าง ทำงานของตน [1]

โรงเรียนเอกชน อำเภอเชียงดาว จังหวัด เชียงใหม่ ซึ่งประกอบด้วยโรงเรียนเจ้าฟ้าอุบลรัตน์ และโรงเรียนศิครวิ มีการบริหารงานโดยแบ่งงานตาม โครงสร้างของฝ่าย 6 ฝ่าย คือ ฝ่ายบริหารจัดการ ฝ่าย วิชาการ ฝ่ายบุคลากร ฝ่ายกิจการนักเรียน ฝ่าย มาตรฐานคุณภาพ และฝ่ายทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน แต่ละฝ่ายจะมีหัวหน้าฝ่ายรับผิดชอบงาน โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ตามความเหมาะสม มีการออกคำสั่ง หน้าที่รับผิดชอบ ในแต่ละงาน มีการ กำกับ ติดตาม ยึดหลักการกระจายอำนาจ โดย สนับสนุนให้ใช้กลไกการบริหารงาน โดยแต่งตั้ง หัวหน้าฝ่ายกำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานตามแผนภูมิ โครงสร้าง โดยทางโรงเรียนเอกชน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ได้มีการนำเอาวิธีการทำงานเป็นทีม เข้ามาใช้ในการบริหารงานโรงเรียนตั้งแต่ปีการศึกษา 2549 – 2558 ซึ่งจากการสัมภาษณ์ นางสาวบุญรักษ์ หมั่นทรัพย์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนเจ้าฟ้าอุบลรัตน์ (รายงานการประเมินตนเอง, 2549) กล่าวว่า เมื่อทาง โรงเรียนได้นำเอาวิธีการทำงานเป็นทีมเข้ามาใช้ใน โรงเรียนนั้น ปัญหาที่พบคือ มีครูและบุคลากรทางการ ศึกษาบางส่วนไม่ให้ความร่วมมือในการทำงาน ไม่ ยอมรับลักษณะนิสัยของเพื่อนร่วมงาน และไม่ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันด้วยความเต็มใจ ในการ ทำงาน จากปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจ ศึกษาว่า โรงเรียนเอกชน อำเภอเชียงดาว จังหวัด เชียงใหม่ มีการทำงานเป็นทีมอย่างไร เพื่อนำข้อมูลไป

ปรับปรุงและวางแผนการทำงานเป็นทีมของโรงเรียน เอกชน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการทำงานเป็นทีมของโรงเรียน เอกชน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ได้แนวทางในการนำไปวางแผนปรับปรุงการ ทำงานเป็นทีมด้านการมีมนุษยสัมพันธ์และการยอมรับ นับถือซึ่งกันและกัน ของโรงเรียนเอกชน อำเภอเชียง ดาว จังหวัดเชียงใหม่ ต่อไป

กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

ประกอบด้วย 1. ด้านความไว้วางใจ 2. ด้านการสื่อสารแบบเปิด 3. ด้านความเป็นอันหนึ่งอัน เดียวกันของเป้าหมาย 4. ด้านการยอมรับนับถือซึ่งกัน และกัน 5. ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ 6. ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน รวมทั้งสิ้น

ลักษณะการทำงานเป็นทีม การมีเป้าหมาย ร่วมกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ติดต่อสื่อสารกันใน กลุ่ม ให้ความร่วมมือประสานงานกัน ตัดสินใจร่วมกัน และมีผลประโยชน์ร่วมกัน ทีมที่มีประสิทธิภาพและ ประสบความสำเร็จ [1] มีเป้าหมาย มีการแสดงออก มี ความเป็นผู้นำ แสดงความคิดเห็นที่สอดคล้องและเอก ฉันทน์ ความไว้วางใจ และความคิดสร้างสรรค์

วิธีการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรโรงเรียนเอกชน อำเภอเชียงดาว จังหวัด เชียงใหม่ จำนวน 56 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร สถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพการทำงานเป็นทีม ของโรงเรียนเอกชน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5

ระดับ และเป็นแบบสัมภาษณ์วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยายและการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลสรุปเป็นข้อค้นพบตามประเด็นแต่ละด้าน และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบความเรียง

3. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ นำไปทดลองใช้กับโรงเรียนที่มีบริบทที่ใกล้เคียงวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

4. เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย

- 4.50-5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด
- 3.50-4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
- 2.50-3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง
- 1.50-2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
- 1.00-1.49 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 81.54 ส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็น ร้อยละ 58.46 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 76.92

2. การทำงานเป็นทีมของโรงเรียนเอกชนอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า โดยรวมและรายด้าน ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการยอมรับนับถือซึ่งกัน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านความไว้วางใจ มีรายละเอียดดังนี้

ด้านความไว้วางใจ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ให้เกียรติต่อเพื่อนร่วมงานเสมอ มีการปฏิบัติมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สามารถปรับทุกข์กับเพื่อนร่วมงานได้ทุกเรื่อง มีการปฏิบัติปานกลางจากการสัมภาษณ์ พบว่า สิ่งสำคัญในการทำงานควรมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน ไม่มีอคติ เปิดโอกาสให้ทุกคนได้

มีอิสระทางความคิด ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

ด้านการสื่อสารแบบเปิด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ติดต่อสื่อสารโดยผ่านเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีการปฏิบัติมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ให้ข้อมูลในการทำงานได้อย่างทั่วถึงและรวดเร็ว ทันทต่อเหตุการณ์ มีการปฏิบัติปานกลาง จากการสัมภาษณ์พบว่า การสื่อสารโดยการใช้สื่อเทคโนโลยี บางครั้งข้อมูลไม่ได้ผ่านการคัดกรองทำให้ได้ข้อมูล บิดเบือนจากความเป็นจริง

ด้านความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของเป้าหมาย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจทำงานให้บรรลุตามเป้าหมาย มีการปฏิบัติมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ร่วมแก้ไขข้อบกพร่องเมื่อมีอุปสรรคในการปฏิบัติงาน มีการปฏิบัติปานกลาง จากการสัมภาษณ์ พบว่า สมาชิกมีความแตกต่างทางด้านครอบครัว อายุ และสังคม เมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน หัวหน้างานหรือสมาชิกไม่รับผิดชอบข้อผิดพลาดร่วมกัน

ด้านการยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีการปฏิบัติมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ยอมรับลักษณะนิสัยที่แตกต่างของทีมงาน มีการปฏิบัติปานกลาง จากการสัมภาษณ์ พบว่า สมาชิกในทีม ไม่ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างกัน เห็นประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม

ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ร่วมกันพัฒนาการทำงานให้บรรลุเป้าหมายหรือบรรลุตามวิสัยทัศน์ มีการปฏิบัติมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ช่วยเหลือเกื้อกูลทีมงานด้วยความเต็มใจ มีการปฏิบัติปานกลางจากการสัมภาษณ์ พบว่า สมาชิกมุ่งแต่งานด้านเอกสารมากเกินไป ไม่ให้ความสำคัญกับเพื่อนร่วมงาน

ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ร่วมมือในการแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมาย มีการปฏิบัติมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ รับผิดชอบการทำงานทุกขั้นตอน มีการปฏิบัติปานกลาง จากการสัมภาษณ์ พบว่า สมาชิกควรมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดเป้าหมาย แก้ไขปัญหา และความรับผิดชอบร่วมกัน

สรุปผลการวิจัย

การทำงานเป็นทีมของโรงเรียนเอกชน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ถึงแม้ว่า ผลการวิจัยจะพบว่า มีการปฏิบัติมาก แต่ก็ยังพบปัญหาหลายประการ ได้แก่ การที่ไม่สามารถปรึกษาหรือปรับทุกข์ ซึ่งกันและกัน ในการทำงานกลุ่มได้ การสื่อสาร โดยการใช้สื่อเทคโนโลยีบางครั้งข้อมูลไม่ได้ผ่านการคัดกรองทำให้ได้ข้อมูล บิดเบือน สมาชิกมีความแตกต่างทางด้านครอบครัว อายุ และสังคม เมื่อเกิดปัญหา หัวหน้างาน หรือสมาชิกไม่รับผิดชอบ ข้อผิดพลาดร่วมกัน รวมทั้งบรรยากาศการทำงานที่ต่างคนต่างทำ มุ่งแต่งานด้านเอกสารมากเกินไป โดยไม่ให้ความสำคัญกับเพื่อนร่วมงาน ดังนั้นผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยให้กับผู้บริหารเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงการทำงานเป็นทีมของโรงเรียนเอกชน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ต่อไป

การอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยค้นพบประเด็นที่น่าสนใจ จึงนำมาอภิปรายผล ดังนี้

ด้านความไว้วางใจ เชื่อใจ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ให้เกียรติต่อเพื่อนร่วมงานเสมอ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า สมาชิกในโรงเรียนมีความรัก ความสามัคคี ให้เกียรติและเคารพซึ่งกันและกัน ยอมรับความคิดเห็นและความแตกต่างของกันและกัน ในการร่วมแก้ไขปัญหาการทำงานไม่ก้าวก่ายหน้าทีของกัน

และกัน ดังที่[12] ให้ความสำคัญของความไว้วางใจ เชื่อใจ ว่า สมาชิกมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ให้เกียรติเพื่อนร่วมงาน ยอมรับความ สามารถของเพื่อนสมาชิก เปิดโอกาสให้สมาชิกทำงานที่เหมาะสมอย่างเต็มที่ มีความลับระหว่างกันน้อยที่สุด ไม่แก่งแย่งชิงดีชิงเด่นกันระหว่างสมาชิก ยินดีและให้ความร่วมมือซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ [14] ได้ศึกษา การทำงานเป็นทีมด้านวิชาการของข้าราชการครู ในศูนย์เครือข่ายโรงเรียนอนุบาลเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ผลการ วิจัยพบว่า ข้าราชการครูส่วนใหญ่ได้ทำงานเป็นทีมบ่อยครั้ง ในด้านการไว้วางใจซึ่งกันและกัน ได้ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายร่วมกับสมาชิกด้วยความเต็มใจ และให้เกียรติต่อเพื่อนร่วมงาน

ด้านการสื่อสารแบบเปิด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันด้วยความจริงใจ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ทำให้มีบรรยากาศในการทำงานที่ดี สมาชิกสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันได้ อย่างอิสระ ซึ่งเป็นไปดังที่ [10] กล่าวว่า การสื่อสารแบบเปิด เป็นการเจรจาติดต่อระหว่างทีมงาน บรรยากาศเต็มไปด้วยความเปิดเผย จริงใจต่อกัน มีความเชื่อมั่น และไว้วางใจซึ่งกันและกัน สมาชิกทีมงานสามารถสนับสนุนให้มีการสื่อสารที่เปิดเผยโดย

1. แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันด้วยความจริงใจและเปิดเผย
2. เต็มใจและพร้อมที่จะช่วยเหลือสมาชิก
3. มีการพึ่งพาอาศัยกันและสมาชิกมีความผูกพันและรับผิดชอบต่องาน สอดคล้องกับงานวิจัย [14] ได้ศึกษา การทำงานเป็นทีมด้านวิชาการของข้าราชการครู ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูส่วนใหญ่ได้ทำงานเป็นทีมบ่อยครั้ง ในด้านการไว้วางใจซึ่งกันและกัน ข้าราชการครูได้ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายร่วมกับสมาชิกด้วยความ เต็มใจ ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือสมาชิกตามความเหมาะสม ด้านการรับฟังความคิดเห็น ข้าราชการครูยอมรับฟัง

ความคิดเห็นที่แตกต่างจากความคิดเห็นของตนเอง
ทางด้านการแก้ไขความขัดแย้งนั้น ส่งเสริมให้สมาชิก
ในทีมแก้ปัญหาโดยใช้เหตุผล

ด้านความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของ
เป้าหมาย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมาก คือ ร่วมมือ ร่วม
แรง ร่วมใจทำงานให้บรรลุตามเป้าหมาย ทั้งนี้อาจเป็น
เพราะว่า โรงเรียนมีนโยบายที่มุ่งเน้นให้สมาชิกทุกคน
ดำเนินงานร่วมกัน โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์และ
วางเป้าหมายในการทำงานไว้อย่างชัดเจนดังที่ [6]

กล่าวว่า การทำงานเป็นทีมจะเกิดผลดี สมาชิกทุกคน
ในทีมจะต้องมีเป้าหมาย กล่าว คือ มีการรับรู้ รับทราบ
ถึงแนวความคิดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของ
ทีมในเรื่องเดียวกัน นั่นคือ การมุ่งให้ทุกคนในทีมงาน
ช่วยกัน ร่วมมือ ร่วมแรงร่วมใจกันดำเนินกิจกรรม
ต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จตรงตามเป้าหมาย หรือ
บรรลุตามวัตถุประสงค์ของทีม ซึ่งสอดคล้องกับ
การศึกษา [2] ได้ศึกษา การพัฒนาการทำงานร่วมกัน
ของบุคลากรโรงเรียนอนุบาลปง อำเภอบึง จังหวัด
พะเยา ผลการศึกษาพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ
การร่วมคิด ด้านการร่วมมือ ด้านการร่วมใจและด้าน
การร่วมพัฒนา การทำงานร่วมกันอยู่ในระดับมาก

ด้านการยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน พบว่าข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยปานกลาง คือ ยอมรับลักษณะนิสัยที่แตกต่าง
ของทีมงาน อาจเป็นเพราะว่า ในการทำงานต่างคนต่าง
มีความมั่นใจในตนเองสูง ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็น
ของผู้อื่น ซึ่งเป็นไปตาม [5] ที่กล่าวว่า การทำงานเป็น
ทีม หมายถึง การที่บุคคลหลาย ๆ คนมารับผิดชอบงาน
ร่วมกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันซึ่งบุคคลแต่ละ
คนล้วนมีพื้นฐาน แนวความคิด ทักษะคติและ
ประสบการณ์ที่แตกต่างกัน เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นใน
ทีมงาน โดยทั่วไปการทำงานเป็นทีมเป็นแนวทาง เพื่อ
สนับสนุนให้สมาชิกได้มีส่วนร่วม ในการบริหาร
ตัดสินใจเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน [7] ได้ศึกษา
การศึกษาพัฒนาความสามารถในการทำงานเป็นทีม

ให้แก่ศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขา
วิศวกรรมโยธา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อ
การทำงานเป็นทีม ได้แก่ ปัจจัยองค์ประกอบของ
ความแตกต่างของมนุษย์ที่ต้องคำนึงถึงปัจจัย ที่มี
ผลกระทบต่อทีม ผลต่อการทำงานเป็นทีม สาเหตุของ
การเกิดข้อขัดแย้งของทีม การทำงานเป็นทีมจาก
สมาชิก ผลจากการศึกษา นักศึกษากับปัจจัยที่มีต่อ
ความแตกต่างของการทำงาน โดยเฉลี่ยปานกลาง

ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ พบว่า ข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยปานกลาง คือ ช่วยเหลือเกื้อกูลทีมงานด้วย
ความเต็มใจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการทำงานทุก
คนมีหน้าที่แตกต่างกัน มีความเห็นแตกต่างกัน มี
ภาระงานมากเลย ทำให้ขาดความมีน้ำใจ คิดว่า ไม่ใช่
หน้าที่รับผิดชอบ และไม่ใช้เพื่อนกลุ่มเดียวกัน ขาด
ความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ซึ่งเป็นไปตาม [3] ได้อธิบาย
ความสำคัญของการร่วมกันทำงานเป็นทีม มนุษย์เรามี
ข้อจำกัดในการทำงาน งานใดที่ใหญ่ หรือ
สลับซับซ้อน ทำคนเดียวคงไม่สำเร็จ จึงต้องอาศัยการ
ทำงานเป็นทีม มนุษย์ทุกคนมีข้อแตกต่างกันในเรื่อง
ของความคิด สติปัญญา หากงานใดได้มีการช่วยกันคิด
ช่วยกันระดมสมอง ก็จะทำให้การทำงานรอบคอบ และ
สำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย[4]ได้
ศึกษาถึงการทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูและ
บุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ย
น้อยที่สุดคือ การมีปฏิสัมพันธ์ พบว่าข้าราชการครูและ
บุคลากรทางการศึกษาที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันมีความ
คิดเห็นแตกต่างกัน

ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน พบว่า ข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยมากคือ ร่วมมือในการแก้ไขข้อบกพร่องที่
เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมาย ทั้งนี้
อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีการประชุมสรุปงาน
ติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจน
ร่วมกันหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา เพื่อให้การ

ดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ดังที่ [13] ได้ให้
 หลักเบื้องต้นของการสร้างทีมงานว่า ต้องมีการร่วมมือ
 แก้ไขปัญหา ทีมจะต้องช่วยกันคิด ช่วยกันเสาะ
 แสวงหาทางเลือก วิเคราะห์ทางเลือกต่าง ๆ ที่เหมาะสม
 กับภารกิจและเป้าหมายของทีม และเหมาะสมกับ
 ลักษณะการทำงานของทีม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย
 [9] ได้ศึกษา แนวทางการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหา
 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานทั่วไปของ
 โรงเรียนเทศบาลวังผาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัด
 ลำพูน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียน มีส่วนร่วมคิด ร่วม
 ตัดสินใจร่วมปฏิบัติ แต่ไม่มีส่วนร่วมในการ
 ประเมินผล ส่วนแนวทางการดำเนินงานเพื่อแก้ไข
 ปัญหาการมีส่วนร่วม พบว่า การมีส่วนร่วมคิด การมี
 ส่วนร่วมตัดสินใจ การมีส่วนร่วมปฏิบัติ และ การมี
 ส่วนร่วมประเมินผล ควรมีการประเมินผลหลังเสร็จสิ้น
 กิจกรรมทันที

ข้อเสนอแนะงานวิจัย

1. ควรสร้างความตระหนักให้บุคลากร โดยให้ยึดถือ
 แนวทางในการปฏิบัติตามกฎการเคารพและให้เกียรติ
 ต่อเพื่อนร่วมงาน
2. ควรมีการเชิญวิทยากรมาอบรมเชิงปฏิบัติการใน
 ด้านการทำงานเป็นทีมแก่บุคลากรในโรงเรียนเอกชน
 อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ อย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยเรื่องการประเมินผลการทำงานเป็นทีม
 ของโรงเรียนเอกชน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
 เพื่อนำไปวางแผนในการพัฒนาการทำงานเป็นทีม
2. ควรวิจัยเรื่อง ปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมการ
 พัฒนาการทำงานเป็นทีมในโรงเรียนเอกชน เพื่อ
 นำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- [1] ฉัญฐพันธ์ เขจรนันท์ และคณะ. (2545).
 การสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ:
 เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- [2] ฉัญฐ วรรณรักรักษ์. (2552). การพัฒนาการทำงาน
 ร่วมกันของบุคลากร โรงเรียนอนุบาลปง
 อำเภอปง จังหวัดพะเยา. การศึกษาอิสระ
 บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
 ราชภัฏเชียงราย.
- [3] ทิศนา แจมมณี. (2545). กลุ่มสัมพันธ์เพื่อการ
 ทำงานและการจัดการเรียนการสอน.
 กรุงเทพฯ: นิธิแอดเวอร์ไทซ์กรุ๊ป.
- [4] ทรงวุฒิ ทาระสา. (2549). การทำงานเป็นทีมของ
 ข้าราชการครูและข้าราชการครูในโรงเรียน
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ขอนแก่น เขต 5. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร
 มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- [5] รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2544). ภาวะผู้นำ.
 กรุงเทพฯ: เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่นอินโดไชน่า .
- [6] วราภรณ์ ตระกูลสฤยดี. (2549). การทำงานเป็นทีม.
 กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- [7] สัจจะชาญ พริตมะลิ และคณะ. (2551). การพัฒนา
 ความสามารถในการทำงานเป็นทีมให้แก่
 นักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
 สาขาวิศวกรรมโยธา. วิทยานิพนธ์
 ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
 เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- [8] สมชาติ กิจยรรยง และ จีรชา ใจเปี่ยม. (2552).
 เกมกิจกรรมเพื่อการเสริมสร้างและ
 พัฒนาทีมงาน. กรุงเทพฯ: พาวเวอร์ฟูลไลฟ์.

- [9] สุริย์รัตน์ ธรรมทิง. (2557). แนวทางการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนเทศบาลวังผาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น.
- [10] สุนันทา เลานันทน์. (2540). การสร้างทีมงาน . กรุงเทพฯ: ดี.ดี.บุ๊กสโตร์.
- [11] สุวิมล ว่องวานิช และคณะ. (2546). แนวทางการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [12] สมคิด บางโม. (2545). องค์การและการจัดการ. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์.
- [13] สุพานี สฤษฏ์วานิช. (2549). พฤติกรรมองค์การสมัยใหม่: แนวคิด และทฤษฎี. กรุงเทพฯ: บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด.
- [14] อัจฉราพร ดอนไชย. (2553). การทำงานเป็นทีมด้านวิชาการของข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายโรงเรียนอนุบาลเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย. การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [15] อัจฉราพร ดอนไชย. (2554). การทำงานเป็นทีมด้านวิชาการของข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายโรงเรียนอนุบาลเวียงป่าเป้าจังหวัดเชียงราย. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

การศึกษาสภาพการปฏิบัติตนตามค่านิยม 12 ประการของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนในสหวิทยาเขตศรีนครินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
กรุงเทพมหานคร¹

STUDY OF CONDITION IN SELF PRACTICE ON THE TWELVE
VALUES OF LOWER SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN THE
SRINAKHARIN CAMPUS UNDER THE SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA 2 BANGKOK METROPOLIS

ศกาวเดือน อันทนตวรพจน์¹ ดร.นิวัตต์ น้อยมณี² ดร.จิตติมา ชีรตานนท์³

^{1,2,3} คณะบัณฑิตวิทยาลัย/สาขาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครสุวรรณภูมิ, hi_iamooa@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพการปฏิบัติตนตามค่านิยม 12 ประการของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในสหวิทยาเขตศรีนครินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ได้แก่ 1) รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทนได้ 3) กตัญญูพ่อแม่สุดหัวใจ 4) มุ่งใฝ่เล่าเรียนเพียรวิชา 5) รักษาวัฒนธรรมประจำชาติ 6) ไม่ขาดศีลธรรม ศาสนา 7) เรียนรู้ข้อปฏิบัติของประชา 8) รักษาวินัย กฎหมายไทย 9) ปฏิบัติตามพระราชดำรัส 10) ไม่ขาดพอเพียงเลี้ยงชีพได้ 11) ต้องเข้มแข็งทั้งกายใจ และ 12) คิดอะไรให้ส่วนรวม (2) เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติตนตามค่านิยม 12 ประการของนักเรียนจำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับการศึกษา และสถานภาพทางครอบครัวและ (3) รวบรวมข้อเสนอแนะของนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามค่านิยม 12 ประการ กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสุวรรณภูมิ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 245 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.967 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย เบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบค่าเอฟ (F-test) และทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ LSD (Least Significant Different Method)

Abstract:

The purposes of this research were to (1) Investigate condition in self practice on the twelve values of lower secondary school students in the Srinakharin Campus under The Secondary Educational Service Area Office 2, Bangkok. Consisted 1) love Nation, Religion and Monarch. 2) be honest, self-sacrificing and resilient. 3) have utmost gratitude towards parents. 4) be determined and persistent in studies. 5) uphold national culture. 6) sustain moral standards, religion. 7) learn and know about the sovereignty of the people. 8) maintain discipline and Thai law. 9) act in accordance with His Majesty's words. 10) live with sufficiency, be able to sustain oneself. 11) be gardy in both body and mind. 12) put first the common good. (2) Compare condition in self practice on the twelve values of lower secondary school students according to gender, level of education and family status, and (3) Compile of students suggestions in self practice on the twelve values. The sample consisted of lower secondary school students Triamudomsuksapatthanakarnsuvarnabhumi of School semester 1 in academic year 2558. The amount of 245 students. The instrument used for collecting the data was a set of 5 rating scale questionnaire with the reliability of 0.967. The data were analyzed by using

frequency, percentage, mean, standard deviation, The hypothesis testing was done by the inferential statistics : t-test, F-test and paired test by Least Significant Different Method.

Keywords: The Twelve Values, Lower Secondary School Students

บทนำ

สภาพแวดล้อมของไทยมีการเปลี่ยนแปลงตามกระแสของสังคมและการรับวัฒนธรรมที่หลากหลายจากต่างประเทศ ส่งผลต่อวิถีชีวิตและพฤติกรรมของบุคคล กลายเป็นความเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างรวดเร็ว บุคคลในสังคมก็รับเข้ามา เกิดเป็นค่านิยมเกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านพฤติกรรมและความเป็นอยู่ เป็นแบบบริโภคนิยมและวัตถุนิยม เกิดเป็นสังคมที่มีแต่การแข่งขันเพื่อชัยชนะและความได้เปรียบ สื่อทางการตลาดจึงนำมาใช้สร้างความพึงพอใจในชีวิตความเป็นอยู่ ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการอย่างไว้คุณธรรมและจริยธรรม (พระครูประโชติจันทวิมล, 2555 : 1)

การพัฒนาสังคมไปสู่ความสมดุลและยั่งยืนจะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของสังคมให้มีความเข้มแข็ง โดยเฉพาะการพัฒนาคนเพื่อเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลก เน้นนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต เพื่อมุ่งให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยยึด “คน” เป็นศูนย์กลางการพัฒนา มีการพัฒนาคนอย่างรอบด้านในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม มีจิตสาธารณะ มุ่งพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553 : 1)

การที่จะพัฒนาคุณภาพสังคมไทย ต้องเริ่มต้นที่การพัฒนาคนตั้งแต่เด็กและเยาวชนเพื่อก่อให้เกิดรากฐานที่เข้มแข็งของสังคม จะได้เป็นพลังในการที่จะขับเคลื่อนให้ก้าวไปสู่จุดหมายและยืนหยัดภายใต้การแข่งขันในโลกได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน คณะรักษาความ

สงบแห่งชาติ (คสช.) ได้กำหนดนโยบายเพื่อสร้างสรรค์ประเทศไทยให้เข้มแข็ง โดยการสร้างคนในชาติให้มีค่านิยมไทย 12 ประการ ซึ่งเป็นสิ่งที่สังคมควรแก่การนำมาปฏิบัติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนำหลักการดังกล่าวมาขยายไปสู่สถานศึกษา พร้อมกับการจัดกิจกรรมเสริมสร้างเด็กและเยาวชน

จากความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการปฏิบัติตามค่านิยม 12 ประการของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในสหวิทยาเขตศรีนครินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยการใช้บทอาขยานของคณะรักษาความสงบแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้นำมาใช้ในการจัดการศึกษา เพื่อให้ทราบข้อมูลการปฏิบัติตามค่านิยม 12 ประการของนักเรียนสำหรับใช้เป็นแนวทางในการวางแผน การพัฒนากิจกรรมนักเรียนเรื่องค่านิยม 12 ประการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติตามค่านิยม 12 ประการของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในสหวิทยาเขตศรีนครินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติตามค่านิยม 12 ประการของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในสหวิทยาเขตศรีนครินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ตามตัวแปร เพศ ระดับการศึกษา และสถานภาพทางครอบครัว

3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามค่านิยม 12 ประการของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนใน สหวิทยาเขตศรีนครินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีเพศต่างกัน มีสภาพการปฏิบัติตนตามค่านิยม 12 ประการ ต่างกัน
2. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน มีสภาพการปฏิบัติตนตามค่านิยม 12 ประการ ต่างกัน
3. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีสถานภาพทางครอบครัวต่างกัน มีสภาพการปฏิบัติตนตามค่านิยม 12 ประการ ต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงสภาพการปฏิบัติตนตามค่านิยม 12 ประการของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสุวรรณภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร
2. ผลการวิจัยสามารถนำไปเป็นแนวทางการปลูกฝังค่านิยม 12 ประการของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในสหวิทยาเขตศรีนครินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร
3. ผลการวิจัยสามารถเป็นแนวทางในการศึกษาเพื่อปลูกฝังค่านิยม 12 ประการ ให้กับโรงเรียนอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน และเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการวิจัยต่อไป

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับค่านิยม

1) ความหมายของค่านิยม

สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดสุราษฎร์ธานี (2558 : 1) ให้ความหมายไว้ว่า ค่านิยม หมายถึง ความเชื่ออย่างหนึ่งซึ่งมีลักษณะค่อนข้างถาวรและเชื่อเอาวิถีปฏิบัติ บางอย่างหรือเป้าหมายบางอย่างนั้นเป็นสิ่งที่ตัวเองหรือสังคมเห็นสมควรที่จะ ชีดถือหรือปฏิบัติมากกว่าวิถีปฏิบัติหรือเป้าหมายชีวิตอย่างอื่น

ปรีชา พรหมบุตร (2558 : 1) ให้ความหมายไว้ว่า ค่านิยม หมายถึงเกณฑ์ที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลใช้ในการตัดสินใจว่าจะอะไรควรทำ และอะไรไม่ควรทำ เพื่อให้ได้รับผลอันพึงปรารถนาาร่วมกัน ซึ่งค่านิยมเป็นสิ่งที่กำหนดถึงพฤติกรรมและผลที่ติดตามมา

พิชญ โรจนทรัพย์ (2558 : 1) ให้ความหมายไว้ว่า ค่านิยม หมายถึง แนวความคิด ความเชื่อ ที่บุคคลในสังคมยึดถือเป็นเครื่องตัดสินใจและกำหนดการกระทำของตนเอง มีทั้งค่านิยมที่ควรปลูกฝังและค่านิยมที่ไม่ควรปฏิบัติหรือควรยกเลิก

กรรณิการ์ พูลพิมพ์ (2558 : 1) ให้ความหมายไว้ว่า ค่านิยม หมายถึงเป็นแนวความคิด ความเชื่อ เป็นอุดมการณ์เป็นความต้องการของกลุ่มคนในสังคม ซึ่งยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ดีมีคุณค่าควรแก่การนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อประโยชน์สุขของตนเองและส่วนรวมเพราะค่านิยมของแต่ละสังคมส่วนใหญ่ของมนุษย์เป็นมรดกทางความคิดของคนไทยและเป็นพื้นฐานของการเกิดขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอีกด้วย

เกศรา รักษาติ (2558 : 1) ให้ความหมายไว้ว่า ค่านิยม หมายถึงการที่ตัวเราได้ให้คุณค่า หรือ ให้ลำดับความสำคัญสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเราไม่ว่าจะให้กับบุคคล สิ่งของ หรือความคิดโดยค่านิยมที่ดีต้องเป็นค่านิยมอยู่บนหลักความจริงที่เป็นที่ยอมรับ

รงค์ ประพันธ์พงศ์ (2558 : 14) ให้ความหมายไว้ว่า ค่านิยม หมายถึงแนวความคิด โดยเชื่อว่าสิ่งนั้นหรือการกระทำนั้นมีคุณค่า ควรแก่การประพฤติและปฏิบัติ เพื่อมนุษย์อยู่ร่วมกันอย่างมีระเบียบ แบบแผน และมีความสุข

ศรีนิล พูลเลิศ (2558 : 1) ให้ความหมายไว้ว่า ค่านิยม หมายถึงสิ่งที่สังคมถือว่ามีความพึงปรารถนา ต้องการให้เป็นเป้าหมายของสังคมและปลูกฝังให้สมาชิกของสังคมยึดถือเป็นเป้าหมายในการดำเนินชีวิต ควรหลีกเลี่ยงทั้งเป็นวัตถุและไม่เป็นวัตถุสามารถเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลาเช่นเดียวกันกับความเชื่อและมีความแตกต่างกันไปตามสังคมและวัฒนธรรมค่านิยมส่วนใหญ่เนื่องมาจากความเชื่อ

จากความหมายของค่านิยมที่กล่าวมานี้ สรุปได้ว่า ค่านิยม หมายถึง สิ่งที่คนในสังคมยึดถือ ปฏิบัติ และมีบทบาทต่อความคิด การแสดงออกทางพฤติกรรม และการดำรงชีวิตของมนุษย์ เพื่อให้เกิดการยอมรับ เชื่อถือและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นแนวทางในการระประพฤติตนในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ตามความคิดเห็นของมนุษย์ในสังคมนั้น

2) ความเป็นมาของค่านิยม

วีรวิท คงศักดิ์ (2557 : 5) กล่าวว่า ค่านิยมเป็นสิ่งที่มาจากความต้องการความชัดเจน เหมือนสีขาวยกับสีดำ จึงเหมาะสมที่จะนำมาปลูกฝังให้กับคนในสังคม ตั้งแต่ในครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน กลุ่มอาชีพ สื่อมวลชน และกลุ่มอื่นๆ เพื่อให้มีความเชื่อที่ฝังลึกอยู่ในสมองที่สอดคล้องกับบรรทัดฐานและวัฒนธรรมของสังคม ซึ่งจะทำให้คนในสังคมมีความประพฤติอยู่ในกรอบคุณงามความดีที่สังคมกำหนด และมีความมั่นคงทางจริยธรรม ไม่ประพฤติตนในสิ่งที่ขัดกับวัฒนธรรมและประเพณีของสังคมนั้น

สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดสุราษฎร์ธานี (2558 : 1) กล่าวว่า ค่านิยมมีที่มาจากแหล่งต่างๆ ดังนี้

1. เกิดจากการเรียนรู้ ได้มาจากสภาวะแวดล้อมที่เจริญเติบโต
2. มาจากการเปลี่ยนแปลงในช่วงชีวิตของแต่ละคน
3. มาจากวัฒนธรรม สังคม รูปแบบขององค์กร
4. ครอบครัว เป็นค่านิยมพื้นฐานที่ปลูกฝังมา
5. เกิดจากตนเองด้านความเชื่อความรู้สึกรู้สึกนึกคิด

เกศรา รักษาติ (2558 : 1) กล่าวว่า ค่านิยมเกิดจากสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1. ค่านิยมมักเป็นความเชื่อ ที่คนแต่ละคนเลือกขึ้นมาเอง
2. ค่านิยมมาจากความเชื่อส่วนบุคคลของคนแต่ละคน อยู่บนพื้นฐานว่าคนแต่ละคนมองโลกอย่างไร มาจากอิทธิพลจากการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว สังคมรอบข้าง ดังนั้นสังคมใดไม่มีค่านิยมร่วม คนในสังคมก็มักจะประพฤติปฏิบัติตัวไปตามสิ่งที่พวกเขาแต่ละคนยึดถือ

จากที่มาของค่านิยมที่กล่าวมานี้ สรุปได้ว่า ค่านิยมมีที่มาจากการเล่นแบบ การเรียนรู้ การรับวัฒนธรรม

3) ความสำคัญของค่านิยม

ปรีชา พรหมบุตร (2554 : 1) กล่าวว่าถ้าเราเปรียบเทียบกับต้นไม้ต้นหนึ่ง ความเชื่อจะเปรียบเสมือนรากแก้วที่ยังลึกกลงไปในดิน เพื่อพยุงส่วนต่างๆ ของต้นไม้ไว้ไม่ให้ล้ม หรือเอียงลงไปตามแรงลม หรือถูกโค่นล้มได้ง่ายเมื่อถูกแรงภายนอกกระทำ บรรทัดฐานเปรียบเสมือนลำต้นที่จะตั้งตรงส่งอย่างเปิดเผยและแข็งแรง ค่านิยมเปรียบเสมือน

กึ่งก้านสาขาของต้นไม้ที่แยกออกจากลำต้นแม่ไฟศาล ออกไปเพื่อแสดงถึงการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องยั่งยืน พฤติกรรมเปรียบเสมือนใบไม้ที่ปกคลุมเป็นพุ่มไม้ที่เล็กและใหญ่ ให้เห็นต้นไม้ที่ใหญ่โตแข็งแรงสูงสง่ามองเห็นได้โดยเด่นชัด หรืออาจกล่าวได้ว่าพฤติกรรม เป็นสิ่งที่บุคคลหรือสังคมภายนอกจะมองเห็นถึง ลักษณะ หรือตัวตนของเราได้อย่างชัดเจน

วีรวิท คงศักดิ์ (2557 : 4) กล่าวว่า ค่านิยมมีความสำคัญต่อการปลูกฝังให้คนในชาติยึดมั่นนำไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ ดังนั้นทุกประเทศจึงพยายามแสวงหาค่านิยมของชาติ

จากความสำคัญของค่านิยมที่กล่าวมาแล้วนั้น ค่านิยมจึงมีความสำคัญ โดยถือเป็นหลักเบื้องต้นในการคิด การตัดสินใจในการกระทำของมนุษย์ และแสดงออกมาเป็นพฤติกรรม โดยจะมีผลกระทบต่อสังคมและประเทศชาติทั้งในทางที่ดีและไม่ดีตามค่านิยมนั้น

4) ลักษณะของค่านิยม

กรรณิการ์ พูลพิมพ์ (2558 : 1) กล่าวว่า ลักษณะของค่านิยมมีดังนี้

1. กำหนดการประพฤติปฏิบัติของคนในสังคม
2. สมาชิกในสังคมยึดถือมานาน
3. ค่านิยมที่ยึดถือกันนั้นเป็นความต้องการของคนในสังคม

4. สมาชิกในกลุ่มให้การยอมรับ
ค่านิยมจึงเป็นรูปแบบความต้องการของมนุษย์ในสังคมหนึ่ง ๆ ที่มีเป้าหมายมีการยึดถือของสมาชิกในกลุ่มนั้นโดยส่งผลให้เกิดการตัดสินใจของคนในสังคมซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติสืบทอดเป็นวัฒนธรรมว่าเป็นสิ่งที่น่ากระทำและน่ายกย่อง

5) การปลูกฝังค่านิยม

ศรีนวล พูลเลิศ (2558 : 1) กล่าวว่า การปลูกฝังค่านิยมไทยเป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรม จากคนรุ่นเก่าไปยังสมาชิกใหม่ของสังคมเกิดขึ้นโดยผ่านกระบวนการเลี้ยงดูเด็กและการขัดเกลาทางสังคม เริ่มต้นจากพ่อแม่ญาติ เพื่อน และสื่อต่าง ๆ ซึ่งถือว่าเป็นตัวแทนทางสังคมที่ทำหน้าที่ปลูกฝังถ่ายทอดปลูกฝังวัฒนธรรมเริ่มจากการเป็นแบบอย่างให้เด็กเลียนแบบจนเป็นความเคยชินซึมซับจนกลายเป็นคุณสมบัติอย่างหนึ่งของเด็กโดยไม่รู้ตัวสิ่งเหล่านี้จะช่วยกล่อมเกลาเด็กให้เกิดการเรียนรู้และรับถ่ายทอดวัฒนธรรมรวมทั้งค่านิยม

การสร้างค่านิยมเพื่อให้เกิดค่านิยมร่วม โดยสังคมหนึ่งๆจะบรรลุถึงเป้าหมายได้นั้นขึ้นอยู่กับผลการปฏิบัติงานของสมาชิกในสังคมเป็นสำคัญ การเสริมสร้าง “ค่านิยมร่วม” (Shared Values) เพื่อให้เกิดเป็นวัฒนธรรมที่พึงประสงค์เป็นวิธีการหนึ่งในการปลูกฝังแนวประพฤติปฏิบัติที่คาดหวังให้เกิดขึ้นในสังคม การปลูกฝังค่านิยมที่พึงประสงค์จนเกิดผลเป็นการปฏิบัติในสังคมอย่างสม่ำเสมอมีดังนี้

1. กำหนดค่านิยมที่พึงประสงค์ในการกำหนดค่านิยมที่พึงประสงค์จะต้องเริ่มด้วยการนำสิ่งที่ต้องการให้เกิดในสังคมเป็นตัวตั้งค่านิยมที่ดีไม่ควรมีจำนวนมากเกินไปจดจำได้ง่ายและอยู่ในวิสัยสามารถปฏิบัติได้ ค่านิยมแต่ละรายการควรส่งเสริมซึ่งกันและกัน

2. กำหนดแผนกลยุทธ์เพื่อนำไปสู่ค่านิยมที่พึงประสงค์การปลูกฝังค่านิยมที่พึงประสงค์ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง จึงต้องกำหนดแผนดำเนินงานในภาพรวมและขั้นตอนต่างๆในการดำเนินงาน ซึ่งรวมทั้งการประชาสัมพันธ์ และการบูรณาการค่านิยมที่พึงประสงค์เข้ากับระบบบริหารงาน

3. รมรงค์และดำเนินการส่งเสริมค่านิยมที่พึงประสงค์นำขึ้นตอนต่างๆที่กำหนดไว้ไปดำเนินการ

ตลอดจนจัดเวทีอภิปราย รับฟังความคิดเห็นและ
รณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้คนในสังคมเข้าใจตรงกันถึง
พฤติกรรมและวิถีปฏิบัติที่พึงประสงค์ตามแนวทางที่
คาดหวัง

4. ประเมินผลการดำเนินงานเสริมสร้าง
ค่านิยมที่พึงประสงค์เพื่อวัดความคืบหน้า และ
ประสิทธิภาพประสิทธิผลของการดำเนินการ ทั้งนี้
เพื่อให้ได้ข้อมูลไปปรับปรุงพัฒนาในสิ่งที่จะต้อง
ดำเนินการเพิ่มเติม และเพื่อให้ระบบบริหารจัดการ
ต่างๆภายในสังคมสามารถสนับสนุนค่านิยมที่พึง
ประสงค์ให้เกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กรเป้าหมายใน
ทิศทางเดียวกัน

6) ค่านิยมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551 กำหนดให้ในทุกกลุ่มสาระการ
เรียนรู้ระดับที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ มีคุณธรรม
จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ที่ต้องการให้เกิดแก่
ผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียน
ให้มีค่านิยมคุณลักษณะ ให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นใน
สังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและ
พลโลก ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐาน, 2553 : 7)

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

7) ค่านิยม 12 ประการ

ประยุทธ์ จันทร์โอชา หัวหน้าคณะรักษา
ความสงบแห่งชาติ กล่าวในรายการ “คืนความสุขให้
คนในชาติ” ออกอากาศทางโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจ
แห่งประเทศไทย ในวันศุกร์ ที่ 11 กรกฎาคม 2557 ใน
การกำหนดค่านิยมหลัก 12 ประการ หมายถึงค่านิยม
หลักของคนไทยที่กำหนดขึ้นเพื่อมุ่งหวังเพื่อสร้างคน
ในชาติ สร้างประเทศไทยในอนาคตให้มีความเข้มแข็ง
และให้คนไทยใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตน โดย
ประกอบด้วยค่านิยมต่างๆ ดังนี้ (ประยุทธ์ จันทร์โอชา,
<http://www.thaigov.go.th>, 11 กรกฎาคม 2557)

1. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นสถาบันหลักของชาติในปัจจุบัน
2. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
3. กตัญญู ต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษา เล่าเรียน ทางตรงและทางอ้อม
5. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม
6. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เพื่อแผ่และแบ่งปัน
7. เข้าใจ เรียนรู้ การเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง
8. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่
9. มีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติ ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
10. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่าย และขยายกิจการ เมื่อมีความพร้อม โดยมีภูมิคุ้มกันที่ดี

11. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาป ตามหลักของศาสนา

12. คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และต่อชาติ มากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

8) นโยบายคณะกรรมการด้านการศึกษา

พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา หัวหน้า คณะรักษาความสงบแห่งชาติ กล่าวในรายการ "คืนความสุขให้คนในชาติ" เมื่อคืนวันที่ 11 กรกฎาคม 2557 ในเรื่องแนวทางการพัฒนาประเทศที่สำคัญ ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ต้องน้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทาน และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ คือ เข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา ด้วยความมีเหตุผล พอประมาณ มีภูมิคุ้มกันที่ดี ภายใต้งู้นไขความรู้คู่คุณธรรมความสำคัญของการพัฒนาประเทศ เราจะต้องมีการพัฒนาแบบองค์รวม ยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา โดยต้องสร้างความสมดุลทั้งคน เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ภายใต้งานบริหารความเสี่ยงที่พร้อมและเพียงพอ เพื่อคุณภาพของคนไทยจะดีขึ้น และจะมีหลักประกันความมั่นคงทางเศรษฐกิจสังคมที่หลากหลาย มีความยากจนลดลง ต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพคนและสังคม เป็นอย่างแรก การสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และความโปร่งใสในการบริหารจัดการภาครัฐ รวมทั้งการสนับสนุนให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรม และการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนา เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย สังคมจะต้องอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ความเสมอภาค เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง สำหรับยุทธศาสตร์หลักที่ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ยึดถือเป็นแนวทางใน

ปัจจุบัน มีดังต่อไปนี้ (ประยุทธ์ จันทร์โอชา, <http://www.thaigov.go.th>, 11 กรกฎาคม 2557)

กระทรวงศึกษาธิการค่านิยมหลัก 12 ประการ ไปสานต่อเป็นรูปธรรม บรรลุลงในเป้าหมายของแผนโรดแมปปฏิรูปการศึกษา พ.ศ.2558-2564 และในวันที่ 15 กันยายน 2557 หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) กล่าวถึงประเด็นนี้อีกครั้ง เพื่อให้กระทรวง ศึกษาธิการปรับให้คล้อยจอง กระทรวงศึกษาธิการ ได้มอบบทธาขานค่านิยมหลักคนไทย 12 ประการ ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำไปเผยแพร่ต่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้โรงเรียนในสังกัดได้ใช้ และต้องลงยึดถือปฏิบัติอย่างยั่งยืนบทธาขานค่านิยมหลักคนไทย 12 ประการ มีดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558 :1)

หนึ่งรักษาดี ศาสนา พระมหากษัตริย์
สองซื่อสัตย์ เสียสละ อดทนได้
สามกตัญญู พ่อแม่ สุดหัวใจ
สี่มุ่งใฝ่ เล่าเรียน เพียรวิชา
ห้ารักษา วัฒนธรรม ประจำชาติ
หกไม่ขาด ศีลธรรม ศาสนา
เจ็ดเรียนรู้ อดทน อดหยิ่ง ของประชา
แปดรักษา วินัย กฎหมายไทย
เก้าปฏิบัติ ตามพระ ราชดำรัส
สิบไม่ขาด พอเพียง เลี้ยงชีพได้
สิบเอ็ดต้อง เข้มแข็ง ทั้งกายใจ
สิบสองไซริ้ คิคอะไร ให้ส่วนรวม

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบงานวิจัยเรื่องนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษา ตอนต้น (มัธยมศึกษาปีที่ 1-3) ในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสุวรรณภูมิ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โดยใช้ การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 608) ที่ระดับความเชื่อมั่นในการสุ่ม 95% ($\alpha=0.05$) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 234 คน จากนั้นสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น โดยแยกเป็นชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 ห้องเรียน มัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 3 ห้องเรียน และ มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 ห้องเรียน และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการจับฉลาก เป็นหน่วย (Unit Sampling) ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 2 ห้องเรียน คือ มัธยมศึกษาปีที่ 1/1 และ 1/2 จำนวนนักเรียนรวม 96 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 2 ห้องเรียน คือ มัธยมศึกษาปีที่ 2/1 และ 2/2 จำนวนนักเรียนรวม 101 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 ห้องเรียน คือ มัธยมศึกษาปีที่ 3/2 และ 3/3 จำนวนนักเรียนรวม 94 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 291 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้น โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และ หาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลการปฏิบัติตาม คำนิยาม 12 ประการ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสุวรรณภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการปฏิบัติตาม ตามคำนิยาม 12 ประการ ของนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนต้น โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสุวรรณ ภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ โดยใช้การวิเคราะห์ การทดสอบค่าที (t-test) จำแนกตามระดับชั้นที่เรียน และสถานภาพทางครอบครัวโดยใช้การวิเคราะห์การ ทดสอบ ค่าเอฟ (F-test) หรือวิเคราะห์ความแปรปรวน ทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เมื่อพบ ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ใช้การ ทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ LSD (Least Significant Different Method

ตอนที่ 4 รวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการ ปฏิบัติตนตามคำนิยาม 12 ประการ ของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พัฒนาการสุวรรณภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามั ธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

แบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามในการวิจัย ครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 245 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 59.18 เป็นเพศชาย จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 40.82 ส่วนใหญ่อยู่ใน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อย ละ 34.70 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 32.65 ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ กับบิดามารดา จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 71.43 รองลงมา คืออาศัยอยู่กับมารดา จำนวน 42 คน คิดเป็น ร้อยละ 17.14 อาศัยอยู่กับบิดา จำนวน 15 คน คิดเป็น

ร้อยละ 6.12 และอาศัยอยู่กับบุคคลอื่นจำนวน 13 คน
คิดเป็นร้อยละ 5.31

ตอนที่ 2 สภาพการปฏิบัติตนตามค่านิยม 12 ประการของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสุวรรณภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร พบว่า สภาพการปฏิบัติตนตามค่านิยม 12 ประการของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การปฏิบัติตนตามค่านิยมทั้ง 12 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75 - 4.44$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านรักษาวินัย กฎหมายไทย ($\bar{X} = 4.44$) รองลงมา คือ ด้านรักษาศาสนา พระมหากษัตริย์ ($\bar{X} = 4.30$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านมุ่งใฝ่เล่าเรียนเพียรวิชา ($\bar{X} = 3.75$)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามค่านิยม 12 ประการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสุวรรณภูมิสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 245 คน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามที่มีผู้ตอบตอนที่ 3 จำนวน 60 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 24.49 ของแบบสอบถามทั้งหมด พบว่าข้อเสนอแนะของนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามค่านิยม 12 ประการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสุวรรณภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร มีดังนี้ ควรสร้างการเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนมีความถี่สูงสุดคือ 42 คน รองลงมา คือ ควรสร้างโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออก ถึงค่านิยมอย่างสร้างสรรค์ มีความถี่ 36 คน และข้อที่มีความถี่ต่ำสุด คือ ควรจัด

กิจกรรมการณรงค์ ในรูปแบบที่หลากหลาย มีความถี่ 25 คน

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการปฏิบัติตนตามค่านิยม 12 ประการ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสุวรรณภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยค่านิยมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านรักษาวินัยกฎหมายไทย รองลงมา คือ ด้านรักษาศาสนา พระมหากษัตริย์ และด้านต่ำสุด คือ ด้านมุ่งใฝ่เล่าเรียน เพียรวิชา

2. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีเพศต่างกัน มีการปฏิบัติตนตามค่านิยม 12 ประการ

โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านซื่อสัตย์ เสียสละ อดทนได้ และ ด้านรักษาวินัย กฎหมายไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านเรียนรู้วิถีชีวิตของประชา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน มีสภาพการปฏิบัติตนตามค่านิยม 12 ประการ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านรักษา ศาสนา พระมหากษัตริย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านกตัญญูพ่อแม่สุดหัวใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านรักษา ศาสนา พระมหากษัตริย์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 แตกต่างจากมัธยมศึกษาปีที่ 1

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านกตัญญูพ่อแม่สุดหัวใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แตกต่างจากนักเรียนที่เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และนักเรียนที่เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีสถานภาพทางครอบครัวต่างกัน มีสภาพการปฏิบัติตามค่านิยม 12 ประการ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนที่มีสถานภาพทางครอบครัวต่างกัน มีสภาพการปฏิบัติตามค่านิยม 12 ประการ ด้านกตัญญูพ่อแม่สุดหัวใจ ด้านมุ่งใฝ่เล่าเรียนเพียรวิชา และด้านปฏิบัติตามพระราชดำรัส ประการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านกตัญญู พ่อแม่ สุดหัวใจของนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา และอาศัยอยู่กับมารดา แตกต่างจากนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบุคคลอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านมุ่งใฝ่เล่าเรียนเพียรวิชาของนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดา อยู่กับบิดามารดา และอยู่กับมารดา แตกต่างจากนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบุคคลอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านปฏิบัติตามพระราชดำรัส ของนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา แตกต่างจากนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบุคคลอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. นักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พัฒนาการสุวรรณภูมิ ที่อาศัยกับบุคคลอื่น มีการปฏิบัติตามค่านิยม 12 ประการ น้อยกว่ากลุ่มอื่น ๆ จึงควร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สุวรรณภูมิ ควรจัดสรรงบประมาณสำหรับ การดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการปฏิบัติตามค่านิยม โดยเฉพาะในด้านมุ่งใฝ่เล่าเรียนเพียรวิชาให้มากขึ้น ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบแสวงหาองค์ความรู้ด้วยตนเอง สร้างแหล่งเรียนรู้ เครือข่ายการเรียนรู้ เน้นการเรียนรู้แบบ Active Learning ให้ได้เกิดกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการคิด การปฏิบัติ การแก้ไขปัญหา การนำเสนอ การประยุกต์ใช้ด้วยตนเอง โดยใช้การมีส่วนร่วมของผู้เรียน และกระตุ้นความคิดด้วยการใช้คำถาม

2. นักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พัฒนาการสุวรรณภูมิ ที่เป็นเพศชายมีการปฏิบัติตามค่านิยม 12 ประการน้อยกว่าเพศหญิงในด้านความซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีวินัย และการปฏิบัติตามกฎระเบียบ จึงควรจัดกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมการนำหลักธรรมมาบูรณาการกับชีวิตประจำวันให้กับนักเรียนชาย โดยเน้นการแสดงความมีวินัย ความอดทน ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ด้วยกิจกรรมการเข้าค่ายผู้นำคุณธรรม การประกวด ผู้ประพฤติดีของแต่ละห้องเรียน การประชาสัมพันธ์เชิงชุมชนมีคุณธรรม กิจกรรมการเล่าข่าวเกี่ยวกับคนในชุมชน สังคมที่ควรยกย่องนับถือ

ให้ความสำคัญกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรายบุคคล โดยการส่งเสริมและจัดกิจกรรมให้นักเรียนกลุ่มนี้ด้วยการพัฒนาเสริมสร้างทักษะชีวิต กิจกรรม

การคลายความเครียดด้วยวิธีการที่สร้างสรรค์ กิจกรรม
กลุ่มสัมพันธ์ กิจกรรมการเสริมสร้างความสุข กิจกรรม
การสร้างคุณค่าให้ตนเองและผู้อื่น
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาสภาพการปฏิบัติตนตามค่านิยม
12 ประการ จากผู้เกี่ยวข้องกับผู้เรียน เช่นครูผู้สอน
หรือ ผู้ปกครอง

เอกสารอ้างอิง

- [1] วรรณิการ์ พูลพิมพ์. “ค่านิยม วิถีชีวิต และ
จริยธรรม.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :
https://wiki.stjohn.ac.th/groups/poly_ordinarycourse1/wiki/c0572/_3_.html, 22 เมษายน 2558.
- [2] เกศรา รักชาติ. “ค่านิยมร่วม.” [ออนไลน์] เข้าถึงได้
จาก:
http://www.tistr.or.th/km/index.php?option=com_content&task=view&id=16&Itemid=, 22 เมษายน
2558.
- [3] ประยุทธ์ จันทร์โอชา. “รายการคืนความสุขให้คน
ในชาติ.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :
http://www.thaigov.go.th/index.php?option=com_content&view=item&id=84701:id84701&Itemid=350&lang=th,
11 กรกฎาคม 2557.
- [4] ปรีชา พรหมบุตร. “Values ค่านิยมคืออะไร สำคัญ
อย่างไร.” [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก :
http://promboot2011.blogspot.com/2011_11_01_archive.html, 18 พฤศจิกายน 2558.
- [10] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ. ศูนย์สารนิเทศ
การศึกษา

2. ควรศึกษาสภาพการปฏิบัติตนตามค่านิยม
12 ประการ ในขอบเขตที่กว้างมากขึ้น เช่น ใน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหรือ
มัธยมศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร หรือ
โรงเรียนในสังกัดเอกชน

- [5] พระครูประโชติจันทวิมล. “การส่งเสริมคุณธรรม
และจริยธรรม นักเรียน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศหอวัง
นนทบุรี
อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี.” วิทยานิพนธ์
ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา,
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2555.
- [6] พิษณุ โรจนทรัพย์. “ค่านิยม 12 ประการ”
[ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
<http://www.thairath.co.th/content/475945>,
19 เมษายน 2558
- [7] รงค์ ประพันธ์พงศ์. ค่านิยมแบบไทย. กรุงเทพฯ :
สถาพรบุ๊คส์, 2558
- [8] วีรวิท คงศักดิ์. “ค่านิยม.” วารสารจดหมายข่าวศูนย์
คุณธรรม. ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 ประจำเดือนมีนาคม –
เมษายน 2557 : 4.
- [9] ศรีนวล พูลเลิศ. “การปลูกฝังค่านิยมไทย.”
[ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก:
http://www.thaigoodview.com/library/teachershow/phayao/srinual_p/social/sec02p%2003.html,
22 เมษายน 2558.
- ขั้นพื้นฐาน สำนักอำนวยการ. กรุงเทพฯ :
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558.

[11] -----, *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2553.

[12] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. *แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง(พ.ศ.2552-2559)*. กรุงเทพฯ :

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553.

[13] Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 1970.

การศึกษาสภาพปัจจุบันในการจัดการความเสี่ยงของกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี

Study the Current Methods in Risk Management in Petrochemical Industry

อนันต์ ธรรมชาลย์

คณะรัฐศาสตร์, หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์สาขาวิชาการจัดการ, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, anan.th@northbkk.ac.th

บทคัดย่อ

รูปแบบการจัดการความเสี่ยงสำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมีของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันในการจัดการความเสี่ยงของกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี 2. เพื่อศึกษาองค์ประกอบในการจัดการความเสี่ยงของกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ซึ่งใช้กระบวนการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีทั้งหมด 5 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม จำนวน 3 คน 2) กลุ่มที่ใช้ในการทดลองเครื่องมือ จำนวน 32 คน 3) กลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลโดยการตอบแบบสอบถาม จำนวน 260 คน 4) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิในการให้ข้อมูลองค์ประกอบการจัดการความเสี่ยง จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสภาพการจัดการความเสี่ยง และแบบสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันในการจัดการความเสี่ยงของกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี พบว่าสภาพการจัดการความเสี่ยงของบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ในภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นด้านพบว่า ส่วนมากอยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้านคือ ด้านกิจกรรมการควบคุม ด้านการติดตามประเมินผล ด้านการระบุเหตุการณ์ ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการจัดการ/ตอบโต้ความเสี่ยง และระดับมาก 3 ด้านคือ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร 2. ผลการศึกษาองค์ประกอบในการจัดการความเสี่ยงของกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมีจากการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่า มี 25 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การกำหนดพื้นฐานของความเสี่ยงภายในองค์กร 2) การบริหารความเสี่ยง 3) การกำหนดเป้าหมายความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจ 4) การกำหนดวัตถุประสงค์ต้องสอดคล้องกับการยอมรับในความเสี่ยง 5) การระบุเหตุการณ์ความเสี่ยงที่ควบคุมได้ 6) การระบุเหตุการณ์ความเสี่ยงที่ควบคุมไม่ได้ 7) การวิเคราะห์ระดับความเสี่ยง 8) การประเมินความเสี่ยง 9) การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง 10) การลดความเสี่ยง 11) การหาผู้ร่วมความเสี่ยง 12) การยอมรับความเสี่ยง 13) นโยบายการควบคุมความเสี่ยง 14) วิธีการควบคุมความเสี่ยง 15) กิจกรรมการควบคุมความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร 16) การเลือกใช้เครื่องมือในการสื่อสาร 17) วิธีการสื่อสารเรื่องความเสี่ยง 18) การตอบสนองความเสี่ยงจากการสื่อสาร 19) การทบทวนความเสี่ยงก่อนการปฏิบัติงาน 20) การกำหนดแผนการตรวจติดตาม 21) การกำหนดคณะกรรมการตรวจประเมินความเสี่ยงในองค์กร 22) การตรวจติดตามจากการดำเนินกิจกรรมควบคุมความเสี่ยง 23) การประเมินผลกิจกรรมควบคุมความเสี่ยง 24) การรายงานผลจากการประเมินความเสี่ยง 25) การทบทวนผลการประเมินความเสี่ยงโดยฝ่ายบริหารขององค์กร

คำสำคัญ : การจัดการความเสี่ยง องค์ประกอบการจัดการความเสี่ยง อุตสาหกรรมปิโตรเคมี

Abstract

The pattern of risk management of petrochemical industry sector aims to 1) study the current methods in risk management in petrochemical industry 2) study the factors in risk management of petrochemical industry. This research focuses on both qualitative and quantitative methods. There are 5 groups of samples: 1) 3 specialists to check the quality and reliable of the questionnaires 2) 32 persons for pilot project 3) 260 people to answer the questionnaires 4) 12 professionals in the field of risk management and factors on risk management. The research tools are questionnaires about the conditions of risk management and interview on professionals.

The results show that 1. The risk management of petrochemical industry, nowadays, is in the highest level, and the aspects in this level are activities in controlling, evaluation, identifying situations, information and communicating, and workplace environment. 2. The study about factors in risk management of petrochemical industry from interview, the research found that there are 25 factors 1) determining the basic risks of workplace 2) risk management 3) determining risk target for business 4) determining objectives in accordance to risk acceptance 5) identifying situation with controllable risk 6) identifying situation with uncontrollable risk 7) analyzing risk level 8) risk evaluation 9) avoiding risk 10) risk reduction 11) searching co-worker to share risk 12) risk acceptance 13) risk control policy 14) methods to control risk 15) activities to control risk 16) selecting tools for communication 17) methods to communicate about risk 18) the response to risk from communication 19) reviewing risk before work 20) determining the follow-up plan 21) determining committee to evaluate risk from operation 22) follow up the activities about controlling risk 23) evaluating activities about controlling risk 24) reporting the results of evaluation 25) reviewing the results of the evaluation by the administrative department

Keywords: risk management, factors of risk management, petrochemical industry

1. บทนำ

การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัย สถาบันทางสังคมและชุมชนท้องถิ่นมีความเข้มแข็งสามารถปรับตัวรู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงพัฒนาฐานการผลิตและบริการให้เข้มแข็งและมีคุณภาพบนฐานความเสี่ยง ความคิดสร้างสรรค์ และภูมิปัญญาสร้างความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน ปรับโครงสร้างการผลิต และการบริโภคให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พร้อมสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม การพัฒนาคนถือเป็นหัวใจที่สำคัญ เพราะมนุษย์เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ โดยใช้สติปัญญาเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ โดยสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ ทั้งการพัฒนาหรือการเสริมสร้างให้

คนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้คนมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศให้มีความสามารถในการแข่งขัน (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559)

เนื่องมาจากคนเป็นหนึ่งในทรัพยากรที่มีคุณค่าตามที่ Sasson และ Douglas (2006 : 81) ได้กล่าวไว้ว่าในองค์กรมีทรัพยากร 3 ประเภทที่สำคัญประกอบด้วยเทคโนโลยี วัตถุดิบ และคน หลายองค์กรมีเทคโนโลยีและวัตถุดิบต่างๆที่คล้ายกัน ซึ่งจะมี “คน” คือที่สำคัญในการสร้างความได้เปรียบที่สำคัญต่อองค์กร การพัฒนามนุษย์เพื่อให้รองรับกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) โดยมีเป้าหมายที่สำคัญในการ

ขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาทุกขั้นตอนโดยมนุษย์ ต้องใช้การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งสร้างกระแสสังคมให้การเรียนรู้ในความเสี่ยงสอดคล้อง ในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน ดังนั้น ความเสี่ยงถือเป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่มีความสำคัญต่อกิจการมากในการก่อกำเนิดกำไรในเชิงธุรกิจและถือเป็นกุญแจที่สำคัญในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันรวมถึงทำให้ธุรกิจสามารถดำรงอยู่ได้ในระยะยาว (ศรีณย์, 2541: 14) อีกทั้งองค์กรต่างๆ จึงให้ความสำคัญในเรื่องการจัดการความเสี่ยง (risk management) เนื่องจากเป็นกระบวนการ รวบรวม จำแนก จัดการ หาวิธีป้องกันและควบคุมความเสี่ยง ให้อยู่ในจุดที่ไม่ส่งผลกระทบต่อบุคคลและองค์กร

การจัดการความเสี่ยงถือเป็นการป้องกันและควบคุมทรัพย์สินที่มีค่าขององค์กร เป็นสิ่งที่อยู่กับองค์กร องค์กรใดที่สามารถนำการจัดการความเสี่ยงที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด จะทำให้องค์กรนั้นมีศักยภาพในการแข่งขันที่เหนือกว่าคู่แข่ง มีกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ บุคลากรในองค์กรจะมีความสามารถเพิ่มมากขึ้นอันเนื่องมาจากการจัดการความเสี่ยงที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์และสามารถต่อยอดในการลดและควบคุมความเสี่ยงได้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ปัจจุบันหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนได้ให้ความสำคัญในการนำการจัดการความเสี่ยงมาเป็นเครื่องมือในการเพิ่มขีดความสามารถและศักยภาพในการแข่งขัน ปัจจัยพื้นฐานในการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันในยุคเศรษฐกิจปัจจุบันได้เปลี่ยนจากทรัพยากรที่จับต้องได้มาเป็นการบริหารความเสี่ยง องค์กรที่สามารถรวบรวมความรู้ความสามารถในการบริหารความเสี่ยงที่มีอยู่ในองค์กรได้อย่างมี

ประสิทธิภาพและสามารถนำมาใช้ในการผลิตและการให้บริการจะมีความได้เปรียบเหนือกว่าคู่แข่ง (Wong and Aspinwall, 2005 : 64) ซึ่งสอดคล้องกับ Martensson (2000 : 204) ที่ได้กล่าวไว้ว่าการจัดการความเสี่ยงถือเป็นสิ่งที่ต้องทำก่อนเพื่อการผลิตภาพที่สูงขึ้นและความยืดหยุ่นขององค์กร แต่เนื่องจากการแข่งขันของโลกที่ไร้พรมแดนได้เพิ่มมากขึ้น ทรัพยากรที่เคยมีอยู่ที่ใช้ในการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันเริ่มไม่เพียงพอ ดังนั้นเพื่อความอยู่รอดและการเติบโตของอุตสาหกรรมจะต้องมองหากลยุทธ์ในการคงไว้ซึ่งความได้เปรียบในการแข่งขัน

รูปที่ 1 ลักษณะของบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี

โรงงานอุตสาหกรรมปิโตรเคมีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้น 788 โรงงาน โดยมีเงินลงทุน 466,138 ล้านบาท และมีจำนวนบุคลากร 65,623 คนดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สถิติจำนวนโรงงานแยกตามหมวดอุตสาหกรรมปิโตรเคมีในภาคตะวันออก

แสดงสถิติจำนวน โรงงานแยกตามหมวดอุตสาหกรรม						
จังหวัด	ประเภทของ โรงงาน อุตสาหกรรมปิโตรเคมี			โรงงาน / บริษัท	เงินลงทุน (ล้านบาท)	บุคลากร (คน)
	ปิโตรเคมีและผลิตภัณฑ์	เคมี	พลาสติก			
ระยอง	131	15	104	250	336,744	28,686
ชลบุรี	64	23	194	281	112,302	19,957
ฉะเชิงเทรา	46	102	13	161	10,593	11,984
ปราจีนบุรี	16	8	52	76	6,247	4,732
จันทบุรี	2	3	10	15	227	227
ตราด	1	0	0	1	11	11
สระแก้ว	0	0	4	4	14	26

ที่มา: สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี จันทบุรี ตราด สระแก้ว, 2556
จากการศึกษาทิศทางแนวโน้มและกลยุทธ์การแข่งขันของอุตสาหกรรม พ.ศ. 2553-2556 ซึ่งได้พบประเด็นปัญหาหลักดังนี้ (สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย, 2556)

- 1) ยังขาดรูปแบบการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม
- 2) ยังขาดองค์ประกอบ/ขั้นตอนที่สำคัญในการจัดการความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพและจำเป็นต่อองค์กร นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสมในการจัดการแต่ละความเสี่ยงตามลักษณะของกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี จากที่กล่าวมาทั้งหมดสรุปได้ว่า องค์กรที่มีการจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบก็จะเป็นประโยชน์อย่างมากในการพัฒนาให้เป็นองค์กรที่ประสบความสำเร็จด้วยการแยกแยะข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อองค์กร การแยกประเภทของแต่ละความเสี่ยงที่จำเป็นทั่วทั้งองค์กร และการออกแผนการจัดการควบคุมความเสี่ยงให้มีระดับลดลง จนนำไปสู่การสร้างกำไรสูงสุดให้กับองค์กรอย่างสร้างสรรค์และในที่สุดจะทำให้ห้องกรณ์นั้นสามารถเผชิญกับการแข่งขันและการเปลี่ยนแปลงได้ในทุกๆสถานการณ์ และถึงแม้ว่าจะมีนักวิชาการ ได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงในหลากหลายประเด็น ซึ่งผู้วิจัยได้พบว่า ยังไม่ได้มีการศึกษาในเชิงลึกที่เพียงพอในการที่จะบูรณาการการจัดการความเสี่ยงเข้ากับกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมีที่ยังคงดำเนินธุรกิจอยู่และกำลังจะเริ่มการดำเนินการในอนาคต ซึ่งยังขาดการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของกระบวนการจัดการความเสี่ยงในอุตสาหกรรมปิโตรเคมีเพื่อให้การจัดการความเสี่ยงในแต่ละขั้นตอนมีความเหมาะสมสูงสุด

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันในการจัดการความเสี่ยงของกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี

2) เพื่อศึกษาองค์ประกอบในการจัดการความเสี่ยง
ของกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยจะดำเนินการวิจัยถึงสภาพปัจจุบันในการ
จัดการความเสี่ยงของกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี
โดยมีแนวทางการวิจัย ดังนี้

รูปแบบการวิจัย และวิธีการเก็บข้อมูลใช้วิธีการ
วิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) และ (วิธีการ
วิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) โดยมี
รายละเอียดการวิจัย ดังนี้

3.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้
ประกอบด้วย 1) ประชากร (Population) ที่ใช้ในการ
วิจัยครั้งนี้ได้แก่ บริษัทอุตสาหกรรมปิโตรเคมีทั้ง 3
กลุ่มอุตสาหกรรมมีอยู่ทั้งสิ้น 788 บริษัทบริษัทละ 1
ตัวอย่าง ตำแหน่งผู้บริหารองค์กร 2) จำนวนบริษัท
ในกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมีประกอบด้วย 1) กลุ่ม
อุตสาหกรรมพลาสติกจำนวน 377 บริษัทคิดเป็นร้อยละ
47.84 2) กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเลียม ปิโตรเคมี
และผลิตภัณฑ์จำนวน 260 บริษัทคิดเป็นร้อยละ
33.00 3) กลุ่มอุตสาหกรรมเคมีจำนวน 151 บริษัทคิด
เป็นร้อยละ 19.16 รวมทั้งสิ้น 788 บริษัทหรือคิดเป็น
ร้อยละ 100

3.1.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1)
กลุ่มเป้าหมายในการประเมินความสอดคล้องของ
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อใช้ในการตรวจสอบ
ปัจจุบันในการจัดการความเสี่ยงบริษัทในกลุ่ม
อุตสาหกรรมปิโตรเคมีในปัจจุบัน โดยให้ผู้เชี่ยวชาญที่
มีประสบการณ์ในการจัดการความเสี่ยงในองค์กร
จำนวน 3 คน เป็นผู้ประเมิน 2) กลุ่มที่ใช้ในการ
ทดลองเครื่องมือ (Try Out) โดยใช้กับบริษัทกลุ่ม

ตัวอย่างบริษัทอุตสาหกรรมปิโตรเคมีจำนวน 32
ตัวอย่างเพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) 3)
กลุ่มตัวอย่างเพื่อสำรวจสภาพปัญหาในปัจจุบันของ
การจัดการความเสี่ยงในปัจจุบันของกลุ่ม
อุตสาหกรรมปิโตรเคมีในปัจจุบันผู้วิจัยได้จัดส่ง
แบบสอบถามไปยังกลุ่มเป้าหมายจำนวน 400
ตัวอย่างและได้รับการตอบรับที่สมบูรณ์มาจำนวน
260 ตัวอย่างซึ่งเพียงพอต่อการวิจัยนี้

3.1.2 กลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-
depth Interview) ในขั้นตอนการศึกษาองค์ประกอบ
ในการจัดการความเสี่ยงของกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตร
เคมี และเพื่อรวบรวมข้อมูลและนำข้อมูลนั้นมา
วิเคราะห์ปัญหาและเสนอแนะแนวทางในการจัดการ
ความเสี่ยงของกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมีเป็น
ผู้เชี่ยวชาญจาก ผู้บริหารจากสำนักงานเศรษฐกิจ
อุตสาหกรรม และผู้บริหารภาคเอกชนบริษัทในกลุ่ม
อุตสาหกรรมปิโตรเคมีจำนวน 12 คน

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยนี้เป็นวิธีการ
วิเคราะห์เชิงพรรณนาความ (descriptive analytical
approach) โดยการนำข้อมูลที่ได้อาจจากการเก็บ
รวบรวมข้อมูลและวิจัยเอกสาร (document analysis)
และการสัมภาษณ์เชิงลึกในด้านแนวความคิด
นโยบาย แบบแผน วิสัยทัศน์ และแนวทางการ
พัฒนาการจัดการความเสี่ยง เครื่องมือที่ใช้ใน
การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีทั้งหมด 3 ชุด มีกระบวนการ
สร้าง ตรวจสอบคุณภาพ และพัฒนาเครื่องมือ ดังนี้
ดังนี้

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยขั้นตอนการศึกษา
สภาพปัจจุบันในการจัดการความเสี่ยงในบริษัทกลุ่ม
อุตสาหกรรมปิโตรเคมีโดยผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้าง
เครื่องมือแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้ 1) ผู้วิจัยได้

ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารตำรา และงานวิจัยต่างๆที่
เกี่ยวข้องกับการจัดการความเสี่ยงทั้งในประเทศ และ
ต่างประเทศ 2) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้สร้าง
ขึ้นมาหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content
validity) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา โดย
เรียนให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เป็นผู้พิจารณา
พร้อมทั้งให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ ซึ่งผู้วิจัยได้
วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

3.2.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทำการทดลองใช้
(Try Out) กับผู้จัดการบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตร
เคมีที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 32 คน แล้วนำผล
มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามใน
ส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 ซึ่งเป็นแบบมาตราประมาณค่า
โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha
Coefficient) ค่าความเชื่อมั่นตามลำดับ

3.2.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านขั้นตอนการ
ทดลองใช้แล้วจัดส่งไปยังบริษัทต่าง ๆ บริษัทละ 1
ฉบับ จำนวน 400 บริษัทและได้รับแบบสอบถาม
ตอบกลับมาที่สมบูรณ์ทั้งจำนวน 260 ฉบับ
แบบสอบถามดังกล่าวแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของบริษัท ประกอบด้วย
คำถามเกี่ยวกับ ประสบการณ์ จังหวัดที่ตั้งของบริษัท
จำนวนพนักงานในบริษัท มูลค่าของสินทรัพย์ของ
บริษัทจำนวน 4 ข้อ ใช้สถิติร้อยละ ตอนที่ 2 สภาพ
ปัจจุบันในการจัดการความเสี่ยงของกลุ่ม
อุตสาหกรรมปิโตรเคมี ลักษณะแบบสอบถามเป็น
แบบคำถามปลายปิด มีข้อความจำนวน 30 ข้อ ใช้
สถิติค่าเฉลี่ย ร้อยละ ตอนที่ 3 เพื่อให้ผู้ตอบ
แบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการ
ความเสี่ยงในบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมีที่
เหมาะสม

3.2.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขั้นตอนการ
สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แบบกึ่ง
โครงสร้างกับผู้บริหารทั้งหน่วยงานของรัฐบาลและ
เอกชนจำนวน 12 คน โดยการนำข้อมูลที่ได้จาก
การศึกษารอบความคิดการวิจัย และผลการทบทวน
วรรณกรรมในกระบวนการจัดการความเสี่ยงใน
ปัจจุบันในอุตสาหกรรมปิโตรเคมีที่เหมาะสมมา
สร้างเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารระดับสูง
ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วน
บุคคลของผู้บริหารองค์กร ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับ
องค์ประกอบหลักในการจัดการความเสี่ยงภายใน
องค์กร ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับ
รูปแบบการจัดการความเสี่ยงของกลุ่มบริษัท
อุตสาหกรรมปิโตรเคมี

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

- 1) ด้านผู้ประกอบการสามารถใช้เป็นแนวทางในการ
พัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการใน
การจัดการความเสี่ยงในบริษัท
- 2) ด้านหน่วยงานของรัฐใช้เป็นข้อมูลประกอบการ
ตัดสินใจการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย ในการ
สนับสนุน ส่งเสริม ผู้ประกอบการ
- 3) ด้านการศึกษา เช่น นักวิชาการ ครู อาจารย์ใช้เป็น
แนวทางในสร้างและพัฒนาหลักสูตรให้กับ
สถาบันการศึกษา
- 4) ด้านสาธารณชน สามารถใช้เป็นแนวทางในการ
ศึกษาวิจัยและพัฒนาแบบการจัดการความเสี่ยงใน
งานอุตสาหกรรมต่างๆให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

5. ผลการศึกษา วิจัย และการอภิปรายผล

5.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันในการจัดการความ
เสี่ยงของกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี พบว่าสภาพ
การจัดการความเสี่ยงของบริษัทฯ ในภาพรวมมีการ

ดำเนิน การอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็น
 ด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้านคือ ด้าน
 กิจกรรมการควบคุมค่าเฉลี่ย 4.81 ด้านการติดตาม
 ประเมินผลค่าเฉลี่ย 4.36 ด้านการระบุเหตุการณ์
 ค่าเฉลี่ย 4.67 ด้านสารสนเทศและการสื่อสารค่าเฉลี่ย
 4.59 ด้านการจัดการ/ตอบโต้ความเสี่ยงค่าเฉลี่ย 4.58
 ซึ่งสอดคล้องกับกับแผนการบริหารความเสี่ยงของ
 การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (2558) ที่
 กล่าวว่าองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการความ
 ระบุความเสี่ยง ปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นตามสภาวะ
 แวดล้อมที่คาดว่าจะเกิด ทั้งที่มาจากปัจจัยภายในและ
 ปัจจัยภายนอกเพื่อประเมินระดับความรุนแรงของ
 ความเสี่ยง สาเหตุของความเสี่ยง (Risk cause) เพื่อ
 มาตรการและแนวทางป้องกันเพื่อจัดทำแผน
 บริหารความเสี่ยงของการนิคมอุตสาหกรรมและยัง
 สอดคล้องกับ Pricewaterhouse Cooper (2004) ได้
 วิจัยเกี่ยวกับระดับของการนำเอากรอบ การบริหาร
 ความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร โดยศึกษาตามแนวคิดของ
 COSO EMR พบว่าองค์ประกอบของการบริหาร
 ความเสี่ยงในแต่ละองค์ประกอบได้ถูกนำมาใช้
 ปฏิบัติไม่เท่ากัน โดยองค์ประกอบที่นำมาใช้สูงสุดคือ
 กิจกรรมการควบคุม (Control Activities) การติดตาม
 ผล (Monitoring) และการประเมินความเสี่ยง (Risk
 Assessment) ตามลำดับส่วนธุรกิจที่มีการนำไป
 ปฏิบัติมากที่สุด คือ กลุ่มธุรกิจด้านการเงิน รองลงมา
 คือเทคโนโลยีการสารสนเทศ ส่วนธุรกิจที่มีการ
 นำไปปฏิบัติน้อยที่สุดคือธุรกิจผู้ผลิตและจำหน่าย
 และระดับมาก 3 ด้าน คือ ด้านการกำหนด
 วัตถุประสงค์ค่าเฉลี่ย 4.38 ด้านการประเมินความ
 เสี่ยงค่าเฉลี่ย 4.36 ด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร
 ค่าเฉลี่ย 4.19 ซึ่งสอดคล้องกับ เจริญ เจษฎาวัลย์

(2546) ได้วิจัยเรื่องการจัดการความเสี่ยงที่มี
 ประสิทธิภาพประกอบด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์
 การชี้แจงความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การขจัด
 ความเสี่ยง และการติดตามผลและการรายงานมี
 ความสำคัญในระดับมาก และสอดคล้องกับคู่มือการ
 บริหารความเสี่ยงองค์การของกองทุนเพื่อการ
 ส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน (2557) ได้ให้
 ความสำคัญในการจัดการความเสี่ยง การกำหนด
 วัตถุประสงค์ ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้าน
 กิจกรรมการควบคุม ด้านการติดตามประเมินผล ด้าน
 การจัดการ/ตอบโต้ความเสี่ยง ที่มีความสำคัญใน
 ระดับที่สูงมาก

5.2 ผลการศึกษาองค์ประกอบหลักในการจัดการ
 ความเสี่ยงของกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมีจากการ
 สัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า มี 25
 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การกำหนดพื้นฐานของความ
 เสี่ยงภายในองค์กร 2) การบริหารความเสี่ยง 3) การ
 กำหนดเป้าหมายความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจ 4)
 การกำหนดวัตถุประสงค์ต้องสอดคล้องกับการยอมรับ
 ในความเสี่ยง 5) การระบุเหตุการณ์ความเสี่ยงที่
 ควบคุมได้ 6) การระบุเหตุการณ์ความเสี่ยงที่ควบคุม
 ไม่ได้ 7) การวิเคราะห์ระดับความเสี่ยง 8) การ
 ประเมินความเสี่ยง 9) การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง 10)
 การลดความเสี่ยง 11) การหาผู้ร่วมความเสี่ยง 12)
 การยอมรับความเสี่ยง 13) นโยบายการควบคุมความ
 เสี่ยง 14) วิธีการควบคุมความเสี่ยง 15) กิจกรรมการ
 ควบคุมความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร 16) การเลือกใช้
 เครื่องมือในการสื่อสาร 17) วิธีการสื่อสารเรื่องความ
 เสี่ยง 18) การตอบสนองความเสี่ยงจากการสื่อสาร
 19) การทบทวนความเสี่ยงก่อนการปฏิบัติงาน 20)
 การกำหนดแผนการตรวจติดตาม 21) การกำหนด

คณะกรรมการตรวจประเมินความเสี่ยงในองค์กร 22) การตรวจติดตามจากการดำเนินกิจกรรมควบคุม ความเสี่ยง 23) การประเมินผลกิจกรรมควบคุม ความเสี่ยง 24) การรายงานผลจากการประเมิน ความเสี่ยง 25) การทบทวนผลการประเมิน ความเสี่ยงโดยฝ่ายบริหารขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับสวทช. ช้างฉัตร (2547) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องการบริหาร ความเสี่ยงของโครงการ ผลของการศึกษาสรุปได้ดังนี้ ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงที่มีความสำคัญในระดับสูงมากมี 8 ด้าน 1) การกำหนดโครงสร้างพื้นฐานการจัดการ 2) การกำหนดของเขตการบริหาร ความเสี่ยงของโครงการ 3) การวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของโครงการ 4) การระบุความเสี่ยง 5) การวิเคราะห์ความเสี่ยง 6) การวางแผนควบคุมความเสี่ยง 7) การควบคุม ความเสี่ยง และ 8) การตรวจติดตามสรุปได้ว่าการบริหาร ความเสี่ยงของโครงการ

6. ข้อเสนอแนะและสรุปผลในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษากลยุทธ์การลดความเสี่ยง (Strategic Risk Management) เพิ่มเติมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการความเสี่ยงในธุรกิจอุตสาหกรรม โดยเริ่มจัดทำร่างแผนแม่บทการพัฒนาเพื่อยกระดับนิคมอุตสาหกรรมสู่เมืองอุตสาหกรรมของประเทศ
2. ควรศึกษาการจัดการความเสี่ยงในด้านการลด การควบคุมอุบัติเหตุการดำเนินงาน (Operational Risk) โดยให้มีการทบทวนในรายละเอียดของการดำเนินการแต่ละกิจกรรม เพื่อปรับปรุงและพัฒนากระบวนการทำงานหลัก ให้มีความปลอดภัยทั้งร่างกายและทรัพย์สินขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ควรศึกษาการจัดการความเสี่ยงความเสี่ยงด้านกฎระเบียบ (Compliance Risk) ได้มีการเตรียมความ

พร้อมรองรับปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น โดยมีแผนงาน/มาตรการป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ นอกจากนี้ ได้คำนึงถึงกฎ ระเบียบ/นโยบายภาครัฐที่ไม่เอื้อต่อการลงทุน

7. เอกสารอ้างอิง

- [1] กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ และคณะ. (2556). *การบริหารความเสี่ยง*. กรุงเทพฯ: แมคกรอ-ฮิล.
- [2] จิราพร สุเมธีประสิทธิ์ และคณะ. (2556). *การบริหารความเสี่ยงอย่างมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: แมคกรอ-ฮิล.
- [3] จารุพร ไวยนันท์. (2552). *การบริหารความเสี่ยงและการประกันภัย*. กรุงเทพฯ: บริษัท มีสเตอร์ก๊อปปี (ประเทศไทย) จำกัด.
- [4] นฤมล สะอาดโณม. (2550). *การบริหารความเสี่ยงองค์กร Enterprise risk management*. กรุงเทพฯ: ฐานบุ๊คส์.
- [5] นิสานาถ ภูมิดี. (2549). *ความคิดเห็นของพนักงานบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) สังกัดสำนักงานใหญ่ ต่อการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กร*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- [6] สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. (2555). *คู่มือการบริหารความเสี่ยง*.
- [7] สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2556). *อุตสาหกรรมปิโตรเคมี*. สืบค้นจาก URL <http://library.dip.go.th/multim4/eb/EB%2030%20%E0%B8%97477.pdf>
- [8] McShane, M., Nair, A., & Rustambekov, E. (2011). *Does enterprise risk management*

- increase firm value? *The Journal of Accounting, Auditing and Finance*. 26 (4), p. 641-658.
- [9] Meulbroek, L. (2002). *Integrated risk management for the firm: a senior manager's guide*. *The Journal of Applied Corporate Finance*. 14 (4), p. 56-70.
- [10] Minton, B., Taillard, J., & Williamson, R. (2010). *Do independence and financial expertise of the board matter for risk taking and performance?* *Fisher College of Business Working Paper*.
- [11] Nocco, B., & Stulz, R. (2006). *Enterprise risk management: theory and practice*. *The Journal of Applied Corporate Finance*. 18 (4), p. 8-20.
- [12] Pagach, D., & Warr, R. (2011). *The characteristics of firms that hire chief risk officers*. *The Journal of Risk and Insurance*. 78 (1), p. 185-211.
- [13] Standard & Poor's. (2010). *Refined methodology for assessin an insurer's risk appetite*.
- [14] Standard & Poor's. (2007). *Summary of Standard & Poor's enterprise risk management evaluation process for insurers*.
- [15] Stulz, R. (1996). *Rethinking risk management*. *The Journal of Applied Corporate Finance*. p. 8-25.

การส่งเสริมการค้าปลีกมะม่วงน้ำดอกไม้แปรรูป ตำบลดงมูลเหล็ก จังหวัดเพชรบูรณ์

The Encourage Retail of Golden Mango Dongmoonleng District Phetchabun Province

เจน จันทรสฤษฏาเสนา¹, วิญญู พันธุ์โต²

¹คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์, *Jane.cha@pcru.ac.th*

²คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์, *Winyu.pun@pcru.ac.th*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการตลาดของมะม่วงน้ำดอกไม้แปรรูปและการส่งเสริมการค้าปลีกของผลิตภัณฑ์มะม่วงน้ำดอกไม้แปรรูป โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้ประกอบการค้าปลีกมะม่วงน้ำดอกไม้แปรรูป ผลการวิจัยพบว่าการตลาดของมะม่วงน้ำดอกไม้แปรรูปมีปัจจัยราคาสำคัญมากที่สุดต่อการตัดสินใจแปรรูปผลิตภัณฑ์ และปัจจัยภาครัฐ ภาคเอกชน เกษตรกรมะม่วง กลุ่มวิสาหกิจอื่นและผู้บริโภค เพื่อให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปมีอาชีพอย่างมั่นคง

คำสำคัญ: การส่งเสริม การค้าปลีก มะม่วงน้ำดอกไม้

Abstract

This research is aimed to study the market of golden mango product and study the encourage retail of golden mango product into cultivator. They were documentary data and personally in-depth interview which were the retail entrepreneurs of golden mango product. The research results revealed that the encourage of golden mango and price is the most important factor for decision processed products. The public sector, business, mango farmers, enterprises and consumers to help enhance the retail processing of community enterprises to a stable career.

Keywords: Encourage, Retail, Golden Mango

1. บทนำ

ประเทศไทยมีผลไม้หลากหลายชนิดให้รับประทานได้ตลอดปี มะม่วงเป็นผลไม้ที่มีผลผลิตจำนวนมากในประเทศไทยและเป็นผลไม้ส่งออกที่สำคัญ มะม่วงมีหลากหลายพันธุ์ทั้งที่นิยมรับประทานสุก เช่น มะม่วงน้ำดอกไม้ โดยเฉพาะพันธุ์ มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง(Golden Mango and Yellow Mango)และมะม่วงน้ำดอกไม้เบอร์ 4 มีจุดเด่นที่ผิวสีเหลืองสวยงาม เนื้อแน่นนุ่มเป็นเส้นเล็กน้อย มีเนื้อแข็งเมล็ดบาง รสหวานอมเปรี้ยวเล็กน้อย และเมื่อผลสุกจะมีรสที่หวานจัด

สำหรับมะม่วงแปรรูปนิยมมาทำเป็นมะม่วงดอง มะม่วงเค็ม มะม่วงแผ่น น้ำมะม่วง แยมมะม่วง ไอศกรีมมะม่วง เป็นต้น สำหรับมะม่วงน้ำดอกไม้ส่วนใหญ่ที่คัดเกรดเพื่อการส่งออกและรับประทานผลสุกแล้วจะมีบางส่วนคัดออกจึงนำไปทิ้งทำให้สูญเสียโดยเปล่าประโยชน์เป็นจำนวนมาก

2. หลักการที่เกี่ยวข้อง

จากแนวคิดการแปรรูปผลิตภัณฑ์มะม่วงน้ำดอกไม้ นำมาวิเคราะห์ส่วนประสมทางการตลาด (The Marketing Mix) เป็นแนวคิดที่สำคัญทางการตลาดสมัยใหม่(Kotler,1997) และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมอื่นด้วยการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค วิธีการตลาด (marketing channel) และการไหลของสินค้ามะม่วงภายในประเทศพ่อค้าท้องถิ่นที่มักรวบรวมผลผลิตในเบื้องต้นก่อนที่จะส่งต่อไปยังพ่อค้ารวบรวมทั้งถิ่น และพ่อค้าขายส่งตลาดกรุงเทพฯ ก่อนกระจายสินค้าออกไปยังพ่อค้าปลีก

และผู้บริโภคมะม่วง ตามลำดับ (วิชชัย และคณะ, 2546)

การส่งเสริมการค้าปลีกผลิตภัณฑ์มะม่วงน้ำดอกไม้แปรรูปสู่กลุ่มเกษตรกรเป็นกิจกรรมทางการตลาดที่นิยมใช้ในธุรกิจค้าปลีก เนื่องจากมีกิจกรรมที่หลากหลาย สามารถดึงดูดความสนใจของผู้บริโภคได้ดี การเลือกกิจกรรมเป็นสิ่งสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค โดยเฉพาะลักษณะทางสังคมและความเหมาะสมกับสถานการณ์รวมถึงวัฒนธรรมอื่น ๆ จึงต้องมีการปรับให้เหมาะสมกับสถานการณ์ (Pressey& Selassie, 2003) การส่งเสริมการเกษตรนำความรู้จากสถาบันทางวิชาการมาถ่ายทอดแก่เกษตรกรให้เกษตรกรที่กระจายอยู่ทั่วประเทศได้ปรับมาใช้พัฒนาการประกอบอาชีพให้ก้าวหน้าไปสู่การมีวิถีชีวิตที่ดี

เมื่อพิจารณาเจตนารมณ์ในการจัดตั้งองค์กรบุคลากรของกรมส่งเสริมการเกษตรจึงมีภารกิจสำคัญที่สุด 2 ประการ คือ ช่วยเกษตรกรให้สามารถพัฒนาอาชีพการเกษตรให้ก้าวหน้ามั่นคงและช่วยเกษตรกรแก้ไขปัญหาที่ประสบในการประกอบอาชีพการเกษตรและในการปฏิบัติการจากการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรที่ผ่านมาได้มีการกำหนดกลไกที่ช่วยในการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตร สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขต และส่วนกลางติดตาม นิเทศ และให้การสนับสนุนการดำเนินการปรับปรุงงานส่งเสริมการเกษตร (อภิชัย จึงประภา,2551)

การส่งเสริมให้กับกลุ่มเกษตรกรได้มีการพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์มะม่วงน้ำดอกไม้เพื่อการค้าปลีกเป็นสิ่งหนึ่งเพื่อจะพัฒนาอาชีพการเกษตรให้ก้าวหน้ามั่นคงต่อไป

3. วิจัยดำเนินการวิจัย

ในจังหวัดเพชรบูรณ์ มีกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ทำการแปรรูปสินค้าทางการเกษตรผลิตภัณฑ์มะม่วง 6 แห่ง(กรมส่งเสริมการเกษตร, 2558) ผู้วิจัยเลือกใช้ การวิจัยประกอบด้วยการดำเนินงาน 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เพื่อทราบถึงการตลาดของมะม่วงน้ำดอกไม้แปรรูปและการกำหนดวิธีการผลิตที่สามารถปรับปรุงคุณภาพการแปรรูปมะม่วงน้ำดอกไม้ จาก การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ ผู้บริหารโรงงานแปรรูป มะม่วงน้ำดอกไม้ในเขตภาคเหนือ 4 แห่ง ส่วนที่ 2 ใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 10 คน และ ส่วนที่ 3 การสัมภาษณ์เกษตรกรตำบลดงมูลเหล็ก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 30 คน และวิเคราะห์ รูปแบบการส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์มะม่วง น้ำดอกไม้

4. ผลการวิจัย

จากการสัมภาษณ์ ผู้ประกอบการแปรรูป มะม่วง 4 แห่ง พบว่ามะม่วงควรมีคุณสมบัติที่เหมาะสมต่อการเป็นวัตถุดิบเพื่อนำมาแปรรูป ผลิตภัณฑ์ต่างๆตามลำดับความสำคัญดังนี้คือ 1) ขนาดผลตรงตามเกณฑ์ เป็นผลที่แก่ถึงแก่จัด มีความ สม่ำเสมอกันมาก ทำให้การปอกเปลือกและผ่าชิ้น เนื้อด้วยเครื่องจักรกล ช่วยลดการสูญเสียต้นทุนใน ด้านวัตถุดิบลง 2) ผลไม่แตกชำรุดเน่าและและสีเนื้อเข้ม สดใส 3) ผิวผลสวย และผลไม่บิดเบี้ยว ซึ่งมีผลมาก ในบางผลิตภัณฑ์แปรรูปที่ต้องการเสนอสีผิวเพื่อ ดึงดูด 4) ผลมะม่วงมีความสด หากมะม่วงเก็บเกี่ยว จากสวนมาแล้วไม่เกิน 24 ชั่วโมงจะมีผลต่อรสชาติ

ภายหลังจากการแปรรูป 5) ผลมะม่วงไม่มีโรคและแมลงศัตรูพืช

ตารางที่ 1 คุณสมบัติของมะม่วงวัตถุดิบในแต่ละผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์	คุณสมบัติของมะม่วง
มะม่วงดอง ปรุงรส (mango in salt)	1. มะม่วงดิบปานกลางแต่ยังไม่แก่ทั้งผล 2. ผิวเปลือกผลสวยไม่มีรอยแตกชำรุด 3. ผลมีเนื้อแน่นแข็ง ดองแล้วจะกรอบ
มะม่วงแช่อิ่ม (mango in syrup)	1. มะม่วงไม่สุกไม่แก่จัดเกินไป 2. เนื้อไม่นิ่มและ มีสีเหลืองสดใส 3. ไม่มีรอยแตกชำรุด 4. ไม่มีตำหนิจากโรค และแมลง
มะม่วงแช่แข็ง (frozen mango)	1. มะม่วงต้องแก่จัด 2. ขนาดผลมีน้ำหนัก 150-200 กรัม/ผล 3. รูปร่างผล และผิวผลดีไม่มีรอยแตกชำรุด
น้ำมะม่วง บรรจุกระป๋อง และกล่อง UHT (canned mango juice)	1. ผลแก่ เนื้อมะม่วงสุก มีกลิ่นหอม 2. มีความสดเก็บจากต้นไม่เกิน 24 ชั่วโมง 3. เนื้อต้องไม่เน่าและ ไม่มีเชื้อรา
ผลิตภัณฑ์ มะม่วงใน น้ำเชื่อมบรรจุ กระป๋อง	1. ขนาด และรูปร่างที่สม่ำเสมอ 2. น้ำหนักผลไม่น้อยกว่า 200 กรัม/ผล 3. ผลค่อนข้างสุก และมีความเป็นกรดเบสอยู่ที่ 4-4.5
มะม่วงชิ้น บรรจุกระป๋อง (slide mango)	1. ผลมะม่วงมีขนาดรูปร่างสม่ำเสมอ น้ำหนักผลอยู่ระหว่าง 150-200 กรัมต่อผล 2. ผลสุกแก่พอดี

คุณสมบัติอีกประการหนึ่งคือ ความสม่ำเสมอของขนาดหรือน้ำหนักผล ผลិតภัณฑ์มะม่วงดองปรุงรส และผลิตภัณฑ์มะม่วงแช่อิ่ม ไม่ต้องการผลที่แก่จัดจนเกินไป เนื่องจากเมื่อผ่านกระบวนการดองแล้วผลจะกรอบพอดี (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2544) สำหรับผลิตภัณฑ์มะม่วงแช่แข็งต่อใช้ผลที่แก่จัด เน้นคุณสมบัติด้านขนาดหรือน้ำหนักผลต้องสม่ำเสมอ และสีเนื้อที่เหลืองส้มสดใส ผลิตภัณฑ์น้ำมะม่วงบรรจุกระป๋อง และกล่อง UHT ต้องการผลแก่ เนื้อมะม่วงสุก และมีกลิ่นหอม มีความสด เนื้อไม่เน่าและ และ TSS สูงเกิน 15 องศาบริกซ์ ผลิตภัณฑ์มะม่วงในน้ำเชื่อมบรรจุกระป๋อง ให้มีความสำคัญกับขนาดและรูปร่างที่สม่ำเสมอ น้ำหนักผลไม่น้อยกว่า 200 กรัม/ผล เพราะง่ายต่อการบรรจุเข้ากระป๋อง และผลค่อนข้างสุก และมีความเป็นกรดเบสอยู่ที่ 4-4.5 ซึ่งต้องการความเปรี้ยวค่อนข้างมาก เพราะเมื่อนำไปผสมกับน้ำเชื่อมจะมีรสชาติโดยรวมน่ารับประทาน ผลิตภัณฑ์มะม่วงอบแห้งบ๊วย ผลต้องแก่พอดีสามารถนำมาบ่มให้สุกได้ ไม่ดิบ หรือสุกเกินไป หากสุกเกินไปเมื่อนำไปผ่านการอบแห้งขึ้นเนื้อจะแห้งกรอบไหม้ ผลิตภัณฑ์มะม่วงขึ้นบรรจุกระป๋อง ต้องการผลที่มีขนาดรูปร่างสม่ำเสมอ และน้ำหนักอยู่ระหว่าง 150-200 กรัมต่อผล เนื่องจากมีผลต่อการหั่นขึ้นและบรรจุกระป๋อง อีกทั้งยังให้ความสำคัญกับสีเนื้อเช่นเดียวกันกับมะม่วงแช่แข็ง ผลิตภัณฑ์แยมมะม่วง ต้องการคุณสมบัติด้านสีเนื้อต้องมีสีเหลืองสดใส ไม่มีเส้นสีดำในเนื้อผล เพราะจะทำให้ไม่น่ารับประทาน อีกทั้งต้องเป็นผลที่ค่อนข้างสุก และมีความสดสูง เนื่องจากการแปรรูปจะทำในขณะที่ผลยังคงมีกลิ่นหอมรับประทานอยู่

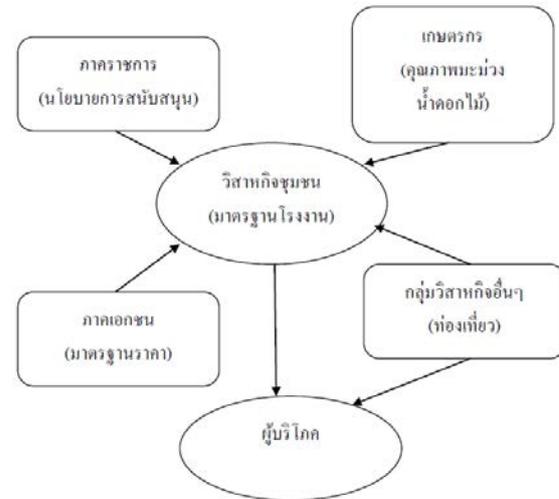
ตารางที่ 2 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์มะม่วงน้ำดอกไม้

ปัจจัยการส่งเสริม	แนวทางพัฒนา
การตลาด	<ol style="list-style-type: none"> 1) เกษตรกรมีความสนใจการแปรรูปผลิตภัณฑ์มะม่วงน้ำดอกไม้ การอบแห้ง มะม่วงดอง มะม่วงแช่อิ่ม 2) ต้องการมีการประกันราคาผลิตภัณฑ์ มีการรับซื้อถึงแหล่งผลิต 3) ทำการจัดจำหน่ายร้านค้าปลีก รูปแบบท่องเที่ยวในชุมชน 4) การจัดกิจกรรมประจำเทศกาล
การส่งเสริมโดยส่วนราชการ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ข้อมูลเชิงบูรณาการกับนโยบายที่สอดคล้องกับการแปรรูปผลิตภัณฑ์ 2) การปรับข้อมูลการเกษตรเข้าถึงได้ง่ายและทันสมัย 3) ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมมีความคล่องตัว
การส่งเสริมโดยเอกชน	<ol style="list-style-type: none"> 1) ข้อมูลแนวโน้มการส่งออกการค้าปลีกในประเทศทันสมัย เข้าถึงง่าย 2) ปรับปรุงการขนส่งและคลังสินค้าที่มีคุณภาพ 3) ต้องการสร้างมาตรฐานการผลิตที่ระดับสากลรับรอง

การส่งเสริมให้กับกลุ่มเกษตรกรมีการพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์มะม่วงน้ำดอกไม้ โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดติดตาม นิเทศและสนับสนุน การดำเนินงานของสำนักงานเกษตรอำเภอ และรวบรวม แนวทางพัฒนาการ

เกษตรและแผนงาน/โครงการของอำเภอเป็นภาพรวมของจังหวัด ตลอดจนยกย่อง เชิดชู สำนักงานเกษตรอำเภอที่สามารถดำเนินการปรับปรุงระบบส่งเสริมการเกษตรได้ผลดี การส่งเสริมโดยเอกชนส่วนใหญ่จะเน้นส่งออกต่างประเทศเนื่องจากมีราคาสูง ผลกำไรสูงกว่าการจำหน่ายปลีกในประเทศแต่ยังขาดการรับประกันราคา การขาดช่องทางตลาดเพื่อค้าปลีก มีเอกชนบางรายที่รับซื้อจากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและกระจายสินค้าไปยังร้านค้าปลีกในประเทศ ทั้งนี้หือของวิสาหกิจชุมชนและนำมาจำหน่ายหือใหม่

การพัฒนารูปแบบของการส่งเสริมการค้าปลีกมะม่วงน้ำดอกไม้แปรรูป ตำบลดงมูลเหล็ก จังหวัดเพชรบูรณ์ มีรูปแบบที่สังเคราะห์จากการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 1)การผลิิตวัตุดิบของเกษตรกรมะม่วงน้ำดอกไม้ให้มีคุณสมบัติตรงตามกับการแปรรูปผลิตภัณฑ์ต่างๆกัน มีการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวที่ลดความเสียหายจากการขนส่ง มีระบบคัดแยกที่รวดเร็ว 2)การมีนโยบายภาครัฐทั้งในส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นมีความสอดคล้องกับการสนับสนุนเกษตรกรจัดตั้งในรูปแบบวิสาหกิจชุมชน 3)ภาคเอกชนจัดตั้งองค์การที่เป็นกลางอ้างอิงราคาคุณภาพ ปริมาณสินค้าที่เที่ยงธรรม 4)ชุมชนแปรรูปจัดกิจกรรมการจำหน่ายสินค้าสมัยใหม่ และการพัฒนามาตรฐานโรงงานที่เป็นสากล 5)ขายสินค้าปลีกในรูปแบบร่วมกับการท่องเที่ยวในชุมชน 6)ผู้บริโภคยอมได้รับสินค้าที่มีคุณภาพสูงสุด ปลอดภัยตามมาตรฐานสากลและช่วยเหลือชุมชนท้องถิ่นมีเศรษฐกิจที่ดี

รูปที่ 1 รูปแบบการส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรการแปรรูปผลิตภัณฑ์มะม่วงน้ำดอกไม้

5. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนารูปแบบของการส่งเสริมการค้าปลีกมะม่วงน้ำดอกไม้แปรรูป ตำบลดงมูลเหล็ก จังหวัดเพชรบูรณ์ มีรูปแบบที่สังเคราะห์จากการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 1)การผลิิตวัตุดิบของเกษตรกรมะม่วงน้ำดอกไม้ มีคุณสมบัติตรงตามกับการแปรรูปผลิตภัณฑ์ต่างๆกัน ตามการแปรรูปของผลิตภัณฑ์ดองปรุงรส และผลิตภัณฑ์มะม่วงแช่อิ่ม มะม่วงแช่แข็ง น้ำมะม่วงบรรจุกระป๋อง และกล่อง UHT ผลิตภัณฑ์มะม่วงในน้ำเชื่อมบรรจุกระป๋อง ผลิตภัณฑ์มะม่วงอบแห้งบ๊วย มะม่วงขึ้นบรรจุกระป๋อง และแยมมะม่วง 2)การมีนโยบายภาครัฐทั้งในส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นสอดคล้องกับศูจิกานิมอ่อง (2557) มีความสอดคล้องกับการสนับสนุนเกษตรกร สำนักงานเกษตรอำเภอเมือง ศูนย์บริการและถ่ายทอดในตำบล เพื่อจัดตั้งในรูปแบบวิสาหกิจชุมชน โดยมีผู้นำชุมชนช่วยเหลือสมาชิกสอดคล้องกับ จิร วร ร ณ เติ ศ กุ ณ ตั ก ษ ณั และ ค ณ ะ

(2555)แนวทางการเกษตรที่ดีที่เหมาะสมโดยผ่านผู้นำชุมชนเพื่อถ่ายทอดให้กับเกษตรกร 3)ภาคเอกชนจัดตั้งองค์การที่เป็นกลางอ้างอิงราคาภายในประเทศและราคาต่างประเทศ คุณภาพ ปริมาณสินค้าที่เที่ยงธรรม 4)ชุมชนแปรรูปจัดกิจกรรมการจำหน่ายสินค้าสมัยใหม่ และการพัฒนามาตรฐาน โรงงานที่เป็นสากล HACCP GMP ISO 9002 ประหยัดพลังงาน การปฏิบัติกิจกรรม 5 ศ. และระบบควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ 5)ขายสินค้าปลีกในรูปแบบร่วมกับการท่องเที่ยวในชุมชน 6)ผู้บริโภคร่วมได้รับสินค้าที่มีคุณภาพสูงสุด ปลอดภัยตามมาตรฐานสากลและช่วยเหลือชุมชนท้องถิ่นมีเศรษฐกิจที่ดี

6. ข้อเสนอแนะการวิจัย

6.1 ควรได้มีการศึกษาในเรื่องของต้นทุน และผลตอบแทนในด้านการผลิตมะม่วงน้ำดอกไม้ วัตถุประสงค์เพื่อการแปรรูปในแต่ละผลิตภัณฑ์ของเกษตรกร รวมทั้งวิเคราะห์ราคาที่เกษตรกรรับซื้อ มะม่วงน้ำดอกไม้

6.2 การส่งเสริมการแปรรูปมะม่วงน้ำดอกไม้ด้วยหน่วยงานทางภาครัฐได้จัดทำเป็นโครงการเพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรในชุมชน ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน กับกลุ่มผู้ประกอบการ

7. กิตติกรรมประกาศ

ขอบคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ แหล่งทุนสนับสนุนการวิจัย และผู้ที่ให้ข้อมูลต่างๆฝ่ายจึงทำให้การวิจัยครั้งนี้ได้ลุล่วงด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- [1] กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. (2544). *รายงานเกณฑ์คุณภาพและวิธีการตรวจวัดคุณภาพวัตถุดิบมะม่วงเพื่ออุตสาหกรรมเกษตร*. กรุงเทพฯ : ส่วนอุตสาหกรรมเกษตร สำนักพัฒนาอุตสาหกรรม รายสาขา กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม.
- [2] กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. (2558). *รายชื่อวิสาหกิจชุมชน เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน*. สืบค้นจาก http://smce.doe.go.th/smce1/report/select_report_result.php
- [3] จีราวรรณ เลิศคุณลักษณ์และคณะ. (2555). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการผลิตมะม่วงตามแนวทางการเกษตรที่ดีที่เหมาะสมของเกษตรกรในพื้นที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา. *วารสารเกษตรพระจอมเกล้า*. ปีที่ 33, 13-21.
- [4] สุจิตา นิมอ่อง. (2557). เจตคติของเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้ที่มีต่อมาตรฐานเกษตรที่ดีที่เหมาะสม และการผลิตแบบมีสัญญาซื้อขายในอำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. *วารสารวิชาการ Veridian E-Journal*. ปีที่ 7, (มกราคม-เมษายน 2557), 561-584.
- [5] ธวัชชัย รัตน์ชเลศ พฤกษ์ ยิบมันตะสิริ และ รุ่งทิพย์ อูทุมพันธ์. (2546). *มะม่วงแก้วไม่ผลเพื่อความหวัง และฟื้นฟู*

ทรัพยากรธรรมชาติ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
มติชน.

- [6] อภิชัย จึงประภา. (2551). *การปรับปรุงระบบส่งเสริมการเกษตร*. สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมการเกษตร.
- [7] Kotler, Phillip. (1997). *Marketing Management : Analysis Planning Implementation and Control*. New Jersey : Prentice Hall.
- [8] Pressey, A. D. & Selassie, H. G. (2003). Are Cultural Difference Over Rated? Examining the Influence of National Culture on International Buyer-Seller Relationships. *Journal of Consumer Behaviour*, 2, 4, 354-368.

การสร้างสื่อประชาสัมพันธ์ออนไลน์และติดตามผลการประชาสัมพันธ์ ในโครงการสามล้อเชียงใหม่

The Creating and Monitoring of Online Public Relations for Chiang Mai Trishaw Project

ธรรมพร หาญผจญศึก¹

¹คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น, thammaporn@feu.edu

บทคัดย่อ

โครงการสามล้อเชียงใหม่เป็นโครงการความร่วมมือระหว่างสโมสรโรตารีเชียงใหม่ประเทศไทย สโมสรโกเบเซ้าท์ประเทศญี่ปุ่น และสโมสรอื่นๆ อีก 7 สโมสรในภาค 2680 มีจุดประสงค์เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตแก่ผู้ทำอาชีพขี่รถสามล้อถีบใน อ.เมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยการจัดตั้งชุมชน และจัดรายการนำเที่ยวในตัวเมืองจังหวัดเชียงใหม่โดยใช้รถสามล้อถีบเป็นพาหนะ

งานวิจัยนี้ได้พัฒนาเว็บไซต์ ปรับแต่งเนื้อหาภายในเว็บไซต์ให้เหมาะกับเครื่องมือค้นหา และอาศัยเครือข่ายสังคมออนไลน์ในการประชาสัมพันธ์โครงการสามล้อเชียงใหม่ให้เป็นที่รู้จัก ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ขี่รถสามล้อถีบมีรายได้ที่มั่นคง

การติดตามผลการประชาสัมพันธ์ออนไลน์พบว่าร้อยละ 69.51 ของกลุ่มตัวอย่างมีอายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป โดยประมาณร้อยละ 61 เป็นชาวไทยและร้อยละ 39 เป็นชาวต่างชาติ มีจำนวนผู้ที่รับรู้ข้อมูลโครงการสามล้อเชียงใหม่ร้อยละ 65.85 โดยในจำนวนดังกล่าวนี้ได้รับรู้ข้อมูลจากสื่อออนไลน์ร้อยละ 34.57 ซึ่ง 3 ปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจท่องเที่ยวด้วยโปรแกรมการท่องเที่ยวโดยใช้รถสามล้อถีบเป็นพาหนะ คือ 1) โครงการสามล้อเชียงใหม่ สนับสนุนผู้ขี่สามล้อถีบให้มีรายได้เพิ่มขึ้น 2) โปรแกรมการท่องเที่ยวเป็นทางเลือกใหม่ และน่าสนใจ 3) ราคาค่าบริการสมเหตุสมผล

คำสำคัญ : การประชาสัมพันธ์ออนไลน์ การตลาดอิเล็กทรอนิกส์ การปรับแต่งเว็บไซต์ให้เหมาะกับเครื่องมือค้นหา เครือข่ายสังคมออนไลน์ การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

Abstract

Chiang Mai trishaw project was a collaborative project between Rotary club of Chiangmai - Thailand, Rotary club of Kobe South - Japan and 7 clubs in D.2680. The purpose was increase efficiency the quality of life for the trishaw riders in amphur Muang, Chiang Mai by built up the trishaw riders community and set itinerary program around the city center of Chiang Mai using trishaw.

This research has developed a website, search engine optimization and use social networks for promote Chiang Mai trishaw project, so the trishaw riders can get a sustainable income.

The result of monitoring online public relations found 69.51% of the samples are older than 40 years old. Approximately 61% are Thai citizen and 39% are Foreigner. The percentage of recognized Chiang Mai trishaw project is 65.85, in this amount 34.57% know the information via online media. There are 3 key factors for making decision in participating travel by Chiang Mai trishaw project are 1) The Chiang Mai trishaw project helps to bring the trishaw riders an additional income 2) Itinerary Program is a new and interested 3) The service price is reasonable.

Keywords : Online Public Relations, Electronics Marketing, Search Engine Optimization, Social Media, Travel Public Relations

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สโมสรโรตารีเชียงใหม่ร่วมกับสโมสรโกเบเข้าทำจากประเทศญี่ปุ่น และสโมสรอื่นๆ อีก 7 สโมสรในภาค 2680 มีจุดประสงค์ในการเพิ่มคุณภาพชีวิตให้แก่ผู้ที่ทำอาชีพขับจักรยานสามล้อถีบในตัวเมืองจังหวัดเชียงใหม่ โดยการจัดตั้งชุมชน ซ่อมแซมปรับปรุงสภาพของรถสามล้อให้มีสภาพที่น่าใช้บริการ ฝึกอบรมภาษาอังกฤษ ภาษาในกลุ่มประเทศ AEC ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่จำเป็นสำหรับการท่องเที่ยว ให้ความรู้และดูแลสุขภาพอนามัยให้แก่ผู้ขับขี่สามล้อถีบ และดำเนินโครงการสามล้อเชียงใหม่ด้วยการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวโดยใช้รถสามล้อถีบเป็นพาหนะ ซึ่งจะสามารถเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้ที่ทำอาชีพขับจักรยานสามล้อถีบ

งานวิจัยนี้ได้ทำการพัฒนาเว็บไซต์ และอาศัยเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในการประชาสัมพันธ์โปรแกรมการท่องเที่ยวในตัวเมืองจังหวัดเชียงใหม่โดยใช้รถสามล้อถีบให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง ทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ขับขี่จักรยานสามล้อถีบมีรายได้อย่างต่อเนื่อง

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1) เพื่อสร้างสื่อประชาสัมพันธ์ออนไลน์กิจกรรมการท่องเที่ยวโดยใช้รถสามล้อถีบในโครงการสามล้อเชียงใหม่

2) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์การรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ออนไลน์กิจกรรมการท่องเที่ยวโดยใช้รถสามล้อถีบในโครงการสามล้อเชียงใหม่

3) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้เว็บไซต์เพื่อประชาสัมพันธ์ออนไลน์กิจกรรมการท่องเที่ยวโดยใช้รถสามล้อถีบในโครงการสามล้อเชียงใหม่

4) เพื่อศึกษาสถานภาพของผู้ที่มีความสนใจในการท่องเที่ยวโดยใช้รถสามล้อถีบในจังหวัดเชียงใหม่

5) เพื่อศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจท่องเที่ยวโดยใช้รถสามล้อถีบในจังหวัดเชียงใหม่

3. ทฤษฎีงานวิจัยและบทความที่เกี่ยวข้อง

3.1 การตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (Electronics Marketing)

การตลาดอิเล็กทรอนิกส์ [10] หมายถึงการดำเนินกิจกรรมทางการตลาดโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เป็นสื่อกลาง อาทิ คอมพิวเตอร์ หรือโทรศัพท์ โดยอุปกรณ์เหล่านั้นต้องถูกเชื่อมโยงเข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ต โดยกระบวนการที่เกิดขึ้นนี้เป็นส่วนผสมของแนวความคิดทางการตลาด และทางเทคนิค ทั้งด้านการออกแบบ การพัฒนา การโฆษณา และการขาย โดยมีวัตถุประสงค์ในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ธุรกิจและลูกค้า เนื่องจากระบบทางอิเล็กทรอนิกส์สามารถสนับสนุนการร้องขอข้อมูลของลูกค้า การจัดเก็บประวัติ และพฤติกรรมของลูกค้า รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้า ซึ่งส่งผลต่อการเพิ่มและ

รักษาฐานลูกค้า รวมถึงอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ

สำหรับการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบออนไลน์ [7] มีจุดประสงค์เพื่อสร้างการรับรู้ สร้างการเรียนรู้ สร้างทัศนคติที่ดีแก่สินค้าและตราสินค้า ทำให้ผู้คนเห็นและรู้จักสินค้ารวมทั้งตราสินค้า โดยมีช่องทางในการประชาสัมพันธ์ออนไลน์หลายช่องทาง อาทิ ผู้ให้บริการในการค้นหาข้อมูล (Search Engine) เว็บไซต์ และสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) โดยองค์กรจะได้รับประโยชน์ดังนี้

- 1) เป็นการเพิ่มฐานลูกค้าให้กว้างขึ้นจากระดับประเทศเป็นระดับโลก
- 2) สามารถสื่อสารกับลูกค้าได้ตลอดเวลา และทุกที่ จึงสามารถประชาสัมพันธ์ ขายสินค้าหรือบริการ รวมถึงช่วยลูกค้าคลายปัญหาต่างๆ ได้โดยไม่มีข้อจำกัดด้านเวลา
- 3) สามารถทราบความเคลื่อนไหวของกลุ่มแข่งขัน และคาดเดากลยุทธ์ทางการตลาดที่คู่แข่งกำลังดำเนินการ
- 4) สามารถวัดและประเมินผลการประชาสัมพันธ์จากการคลิกเข้าชมเว็บไซต์ ความสนใจเนื้อหา ระยะเวลาในการเข้าชมเว็บไซต์ ซึ่งสามารถนำข้อมูลเหล่านี้ไปวางแผนกลยุทธ์ทางการตลาดในรูปแบบอื่นได้จากข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การตลาดอิเล็กทรอนิกส์ การตลาดออนไลน์ (Online Marketing) หรือการตลาดดิจิทัล (Digital Marketing) คือการนำเอากิจกรรมทางการตลาดมาดำเนินการผ่านระบบอินเทอร์เน็ต โดยอาศัยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีกับกลุ่มลูกค้า ซึ่งจะส่งผลดีกับองค์กรไม่ว่าจะเป็นการรักษาฐานลูกค้าเดิม การเพิ่มขึ้นของลูกค้าใหม่ การสร้างทัศนคติที่ดีที่มีต่อสินค้าและบริการ รวมไปถึงองค์กร และยอดขายที่เพิ่มขึ้น

3.2 เครื่องมือในการทำการตลาดอิเล็กทรอนิกส์

1) เว็บไซต์ (Website) ทำหน้าที่คล้ายแผ่นพับโฆษณาที่แสดงข้อมูลสินค้าและบริการรวมถึงข้อมูลองค์กร ซึ่งอาจมีเพียงส่วนการประชาสัมพันธ์ หรือมีส่วนของการซื้อขายสินค้าและบริการรวมอยู่ด้วย การใช้เว็บไซต์เป็นเครื่องมือในการประชาสัมพันธ์มีต้นทุนต่ำกว่าการจัดทำแผ่นพับ หรือจดหมายข่าวให้แก่ลูกค้า สามารถปรับปรุงข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าและบริการให้ทันสมัยได้อยู่เสมอ และยังสามารถหาลูกค้าใหม่ได้จากการที่บุคคลเหล่านั้นทำการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าและบริการ [11]

2) การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการทำการตลาด อาทิ facebook.com, instagram, twitter.com เป็นต้น

3.3 Search Engine Optimization (SEO)

Search Engine Optimization (SEO) [11] คือการทำให้เว็บเพจ (Web Page) ซึ่งก็คือหน้าใดหน้าหนึ่งในเว็บไซต์ (Website) ติดอันดับต้นๆ ในการค้นหาผ่านผู้ให้บริการในการค้นหาข้อมูล (Search Engine) ซึ่งโดยปกติผู้ที่ต้องการค้นหาข้อมูลจะทำการค้นหาข้อมูลในเรื่องหนึ่งๆ ที่สนใจโดยใช้คำสำคัญ (Keyword) เป็นจุดเริ่มต้นในการค้นหา ซึ่งจะปรากฏผลลัพธ์ออกมาเป็นจำนวนมาก แต่จะมีเพียงเว็บเพจที่อยู่ในอันดับต้นๆ ของการค้นหาเท่านั้นจะถูกคลิกเพื่อเข้าชม โดยการจัดทำ SEO สามารถแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

- 1) การหาคำสำคัญ (Keyword Research) คำสำคัญคือคำ หรือวลีที่ผู้ค้นหาใช้เมื่อต้องการค้นหาข้อมูล ซึ่งคำสำคัญสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ
  - คำสำคัญ ต้น (Head Keyword หรือ Primary Keyword) เป็นคำสำคัญแบบกว้างๆ ที่เชื่อว่าเวลาที่ต้องการค้นหาข้อมูลในเรื่องนั้นๆ มักจะต้องใช้คำค้นหานี้ และเมื่อต่างคิดว่าคนส่วนใหญ่จะใช้คำค้นหานี้ ก็มีการ

ของเรา การลงทะเบียนในสารบัญเว็บไซต์ รวมถึงการใช้สื่อสังคมออนไลน์

3.4 การวัดประสิทธิภาพของเว็บไซต์ด้วยเครื่องมือ Google Analytics

การใช้ Google Analytics [3] ในการวัดประสิทธิภาพของเว็บไซต์จัดว่าเป็นการใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพเนื่องจากข้อมูลที่ได้มีความละเอียดและถูกต้อง เพราะใช้รหัสติดตามติดตั้งไว้บนเว็บไซต์ วิธีการเริ่มต้นใช้งาน Google Analytics ประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอน คือ

- 1) สร้างบัญชี Google และลงชื่อเข้าใช้ระบบ Google Analytics
- 2) กรอกข้อมูลของเว็บไซต์ และยอมรับเงื่อนไขการใช้งาน จากนั้นทำการคลิก “Get Tracking ID” เพื่อรับรหัสการติดตาม

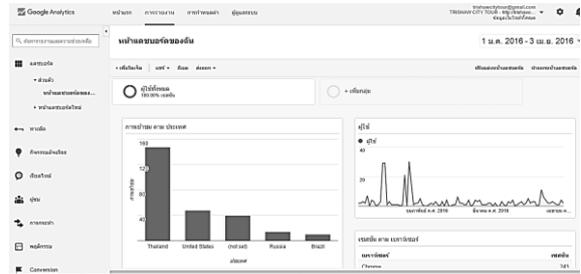
รูปที่ 1 รหัสการติดตามที่ได้รับจาก Google Analytics
(อ้างอิงจาก <https://analytics.google.com>)

3) คัดลอกรหัสการติดตาม และวางชุดคำสั่งในทุกเว็บเพจที่ต้องการติดตาม

```
<script type="text/javascript">
var _gaq = _gaq || [];
_gaq.push(['setAccount', 'UA-63819741-1']);
_gaq.push(['trackPageview']);
(function() {
var ga = document.createElement('script'); ga.type = 'text/javascript'; ga.async = true;
ga.src = ('https:' == document.location.protocol ? 'https://ssl' : 'http://www') + '.google-analytics.com/ga.js';
var s = document.getElementsByTagName('script')[0]; s.parentNode.insertBefore(ga, s);
})();
</script>
```

รูปที่ 2 ชุดคำสั่งที่เชื่อมต่อกับ Google Analytics
(อ้างอิงจาก source code : <http://trishawcitytour.com>)

หลังจากทำการวางชุดคำสั่งสำหรับติดตามข้อมูลแล้ว Google Analytics จะเริ่มเก็บรวบรวมกิจกรรมที่เกิดขึ้นบนเว็บไซต์ ซึ่งจะใช้เวลาประมาณ 2-3 วัน จึงจะสามารถดูสถิติที่เกิดขึ้นได้

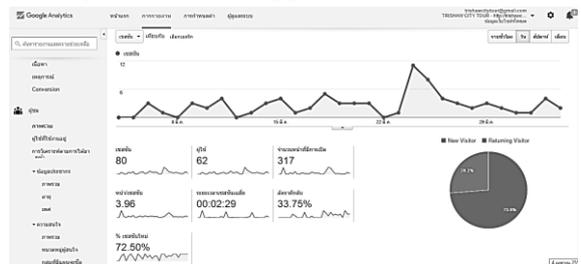

รูปที่ 3 ภาพรวมของสถิติที่เกิดจากการเข้าชมเว็บไซต์
(อ้างอิงจาก <https://analytics.google.com>)

จากรูปที่ 3 คือภาพรวมของสถิติที่เกิดจากการเข้าชมเว็บไซต์ของผู้เข้าชม อาทิ จำนวนผู้เข้าชมเว็บไซต์ประเทศที่ผู้เข้าชมเรียกดูเว็บไซต์ อัตราการติกลับระยะเวลาเฉลี่ยในการเข้าชม เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีอีก 2 เมนูที่ให้ข้อมูลที่น่าสนใจได้แก่ เมนูเรียลไทม์ (Real-Time) ซึ่งจะให้ข้อมูลของสถิติที่เกิดจากการเข้าชมเว็บไซต์ของผู้เข้าชม ณ เวลาที่ทำการดูสถิติข้อมูล และเมนูผู้ชม (Audience) ซึ่งจะแสดงข้อมูลทางประชากรศาสตร์ของผู้เข้าชมเว็บไซต์ อย่างไรก็ตามสถิติที่ปรากฏนั้นจะนับรวมข้อมูลของผู้ดูแลเว็บไซต์ด้วยดังนั้นหากต้องการแยกการเข้าชมของผู้ดูแลเว็บไซต์ออกจากการเข้าชมของลูกค้า จะต้องทำการลบการเข้าชมที่มาจกประเทศของผู้ดูแลเว็บไซต์ หรือผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP)

ข้อมูลที่สำคัญที่จะได้รับจาก Google Analytics

1) ข้อมูลภาพรวมจากเมนูผู้ชม (Overview)

รูปที่ 4 ข้อมูลภาพรวมจากเมนูผู้ชม
(อ้างอิงจาก <https://analytics.google.com>)

จากรูปที่ 4 คือข้อมูลภาพรวมจากเมนูผู้ชมเป็นการแสดงให้เห็นถึงจำนวนการเข้าชมเว็บไซต์ ในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถกำหนดรูปแบบเวลาเป็นรายชั่วโมง รายวัน รายสัปดาห์ และรายเดือนได้ โดยมีการนำเสนอแบบกราฟ นอกจากนี้ยังมีรายละเอียดที่น่าสนใจ อาทิ

- เซสชัน แสดงจำนวนครั้งที่มีการเข้าชมเว็บไซต์
- ผู้ใช้ แสดงจำนวนผู้ใช้ที่ไม่ซ้ำที่มีการเข้าชมเว็บไซต์
- จำนวนหน้าที่มีการเปิด แสดงจำนวนครั้งที่มีการเข้าถึงเว็บไซต์โดยนับทุกหน้าเว็บเพจ
- หน้า/เซสชัน แสดงจำนวนหน้าเว็บเพจที่ถูกเปิดโดยเฉลี่ยต่อผู้ใช้ 1 คน
- ระยะเวลาเซสชันเฉลี่ย แสดงระยะเวลาเฉลี่ยที่มีการเข้าชมเว็บไซต์
- อัตราตีกลับ แสดงร้อยละของผู้เข้าชมเว็บไซต์ที่ออกจากเว็บไซต์หลังจากที่ดูเพียงหนึ่งหน้า หากอัตราการตีกลับมีค่าสูงแสดงว่าข้อมูลที่ปรากฏอาจจะไม่น่าสนใจ โดยตามที่ Inc.com ได้แนะนำ หากอัตราการตีกลับสูงกว่า 80% จัดว่าเป็นอัตราที่ไม่ดี 50% จัดว่าเป็นค่ามาตรฐานพอรับได้ และหากต่ำกว่า 30% จัดว่าเป็นอัตราการตีกลับที่ดีมาก [1]
- % เซสชันใหม่ แสดงร้อยละที่มีการเข้าชมเว็บไซต์จากผู้เข้าชมใหม่
- ประเทศของผู้เข้าชม
- ภาษาเริ่มต้นที่ผู้เข้าชมได้กำหนดไว้ในโปรแกรมเว็บเบราว์เซอร์ (Web Browser)

2) กระแสผู้ใช้จากเมนูผู้ชม (Visitor Flow)

รูปที่ 5 ข้อมูลกระแสผู้ใช้จากเมนูผู้ชม
(อ้างอิงจาก <https://analytics.google.com>)

จากรูปที่ 5 คือข้อมูลกระแสผู้ใช้จากเมนูผู้ชมแสดงให้เห็นถึงการพฤติกรรมการใช้งานของผู้เข้าชมเว็บไซต์ จากหน้าจอแรกที่เข้าไปสู่เว็บเพจหน้าที่ 2 และเว็บเพจหน้าที่ 3 โดยมีแถบสีแดงแสดงให้เห็นถึงจำนวนผู้ใช้ที่ออกจากเว็บไซต์เมื่อเปิดหน้าเว็บเพจนั้นๆ

3) ข้อมูลทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ อายุ เพศ สถานที่ หรือประเทศที่ผู้เข้าชมอาศัย เป็นต้น

3.5 งานวิจัยและบทความที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาประสิทธิภาพของสื่อประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวในประเทศไทย [6] พบว่าสื่ออิเล็กทรอนิกส์ 3 อันดับแรกที่มีผู้พบเห็นมากที่สุดคือ สื่อโทรทัศน์ สื่ออินเทอร์เน็ต และสื่อวิทยุ คิดเป็นร้อยละ 98.50, 94.75 และ 73.50 ตามลำดับ โดยระบุว่าการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตนั้น มีจุดเด่นในด้านการระบุแหล่งที่ติดต่อขอข้อมูลเพิ่มเติม มีภาพแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจริง คมชัดสวยงาม ตัวอักษรอ่านง่ายกว่าสื่ออื่นๆ ดังนั้นการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวควรใช้ช่องทางผ่านสื่อโทรทัศน์ และสื่ออินเทอร์เน็ตเป็นสำคัญ เนื่องจากช่องทางดังกล่าวมีผู้พบเห็น และเปิดรับข่าวสารมากกว่าสื่ออื่นๆ

ปัจจัยสำคัญ 5 อันดับแรกที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จของเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับทางด้านการท่องเที่ยว [4] ได้แก่

- 1) คุณภาพของข้อมูล
- 2) ความสะดวกในการใช้งาน
- 3) การรักษาความปลอดภัยและความเป็นส่วนตัว
- 4) การตอบสนอง
- 5) การให้บริการ

การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ อาทิ บล็อก (Blog) ทวิตเตอร์ (Twitter) เฟซบุ๊ก (Facebook) และยูทูป (Youtube) ของผู้บริโภคในประเทศไทยมีเพิ่มมากขึ้น [8] จึงทำให้หลายองค์กรนำเอาเครือข่ายสังคมออนไลน์มาใช้เป็นเครื่องมือในการประชาสัมพันธ์ธุรกิจ หรือองค์กร โดย

การให้ข้อมูลข่าวสาร การสร้างการมีส่วนร่วมและสร้างความผูกพันระหว่างองค์กรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งจะส่งผลดีให้กับองค์กรในด้านภาพลักษณ์ ชื่อเสียง และเกิดการสนับสนุนสินค้าและบริการขององค์กร โดยการประชาสัมพันธ์ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ นั้นยังคงต้องให้ความสำคัญในการประชาสัมพันธ์แบบดั้งเดิม ไม่ว่าจะเป็นสื่อโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ และนิตยสาร เพื่อที่จะช่วยเสริมสื่อประชาสัมพันธ์แบบดั้งเดิมให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น [12] สำหรับคุณภาพของข้อมูลควรทำการปรับปรุงข้อมูลให้มีความทันสมัย และควรใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่หลากหลายมาผสมผสานกัน เพื่อให้การประชาสัมพันธ์มีผลในวงกว้างมากขึ้น รวมถึงให้ความสำคัญกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสินค้า หรือบริการที่ผู้บริโภคต้องการ เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถใช้เป็นข้อมูลในการประกอบการตัดสินใจ

ข้อมูล 10 ประเภท ที่องค์กรระดับโลกสื่อสารประชาสัมพันธ์ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ [9] ได้แก่

- 1) ข้อมูลความเคลื่อนไหวขององค์กร
- 2) ข้อมูลเรื่องราวทางธุรกิจ
- 3) วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร
- 4) ข้อมูลสินค้าและบริการ
- 5) การสื่อสารข้อมูลเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี และสร้างความมั่นใจในระยะยาว
- 7) ข้อมูลกิจกรรม กำหนดการต่างๆ ขององค์กร
- 8) ข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าทางนวัตกรรม และเครือข่ายความร่วมมือกับพันธมิตรทางธุรกิจ
- 9) ข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพขององค์กรที่ได้รับการยอมรับว่ามีความรู้ ความเชี่ยวชาญในธุรกิจ
- 10) ข้อมูลในการดำเนินงานขององค์กรที่เกี่ยวข้องทางสังคม

การนำเสนอข้อมูลผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ออนไลน์ด้านการท่องเที่ยวไทย พบว่ารูปภาพและเทคนิคพิเศษของสื่อประชาสัมพันธ์ออนไลน์มีผลต่อความคิดเห็นในด้านบวกมากกว่าข้อความ [5]

การศึกษาผลกระทบต่อลูกค้าในการใช้เครื่องมือต่างๆ ในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวแบบออนไลน์ [2] พบว่าผู้ให้ข้อมูลไม่สนใจในโฆษณาที่ปรากฏในรายการของผู้ให้บริการในการค้นหาข้อมูล และมีทัศนคติในด้านลบต่อการแสดงโฆษณาแบบ Pop-up หรือการใช้แบนเนอร์ (Banner) แต่ผู้ให้ข้อมูลมีทัศนคติในเชิงบวกต่อการใช้อีเมลล์ และสื่อสังคมออนไลน์

4. วิธีดำเนินการวิจัย

- 1) ศึกษาเครื่องมือที่จะนำมาใช้ในการประชาสัมพันธ์ออนไลน์ และปัจจัยที่ทำให้สื่อประชาสัมพันธ์ออนไลน์ประสบความสำเร็จ จากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) พัฒนาเว็บไซต์เพื่อประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยใช้สามล้อถีบในโครงการสามล้อเชียงใหม่ โดยใช้โปรแกรม Wordpress ซึ่งมีการเข้าพื้นที่ในการจัดเก็บข้อมูลเว็บไซต์ภายในประเทศ ภายใต้ชื่อ www.trishawcitytour.com
- 3) ปรับแต่งเว็บไซต์ให้ติดอันดับต้นๆ ในการค้นหาผ่านผู้ให้บริการในการค้นหาข้อมูล Google โดยกำหนดคำสำคัญได้แก่ สามล้อเชียงใหม่ โครงการสามล้อเชียงใหม่ สามล้อ อตถลักษณ์เชียงใหม่ และ Trishaw Chiangmai โดยมีการปรับแต่งเว็บไซต์ด้วยวิธีการ ดังนี้
  - ปรับแต่งชื่อเรื่องของเว็บเพจ (Title) ให้สอดคล้องกับคำสำคัญที่ได้กำหนดไว้ โดยระบุชื่อเรื่องของเว็บเพจให้สัมพันธ์กับเนื้อหา
  - ปรับแต่งชื่อที่อยู่ของเว็บเพจ (URL:Uniform Resource Locator) ให้สอดคล้องกับคำสำคัญที่ได้กำหนดไว้

- กำหนด Meta Keywords ให้ตรงตามคำสำคัญที่กำหนดไว้ โดยระบุเฉพาะคำสำคัญที่สัมพันธ์กับเนื้อหา
- สร้างเนื้อหาให้สอดคล้องกับคำสำคัญที่ได้กำหนดไว้
- ทำการสร้างลิงค์ผ่านเพจเฟซบุ๊ก

4) จัดทำสื่อสังคมออนไลน์ โดยใช้เพจเฟซบุ๊ก เพื่อเป็นช่องทางในการเปิดรับความคิดเห็นจากผู้เข้าชมเพจ และประชาสัมพันธ์โครงการให้แก่คนทั่วไปได้รับทราบข้อมูล ภายได้ชื่อ Trishawcitytour

5) ศึกษาและติดตามผลการประชาสัมพันธ์จาก Google Analytics และการใช้แบบสอบถามโดยประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวผู้ใช้บริการสามล้อถีบในโครงการสามล้อเชียงใหม่ ซึ่งมีประเภทจำนวนประชากรแบบไม่จำกัด โดยกำหนดวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) มีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่นในการเลือกตัวอย่าง 95% ระดับความคลาดเคลื่อน +/-5% ซึ่งจะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 คน จากนั้นทำการออกแบบแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objectives Congruence) ซึ่งจะทำการตัดข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ออกและนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน นำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวัดเนื้อหาของแบบสอบถามว่ามีสาระเดียวกันมากน้อยเพียงใด ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของ Cronbach พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น มีค่า 0.813 ซึ่งมากกว่า 0.80 แสดงว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อมั่นสามารถนำไปใช้ได้

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการทำ Search Engine Optimization

ผลของการปรับแต่งเว็บไซต์เพื่อให้ปรากฏข้อมูลของเว็บไซต์ในอันดับต้นๆ จากการค้นหาด้วยคำสำคัญบนระบบของผู้ให้บริการค้นหาข้อมูล Google สามารถแสดงผลการค้นหาเว็บไซต์ trishawcitytour.com เมื่อวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2559 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการค้นหาเว็บไซต์

คำสำคัญ	อันดับที่ค้นพบ	จำนวนเว็บเพจที่เกี่ยวข้อง
สามล้อเชียงใหม่	1	366,000
โครงการสามล้อเชียงใหม่	3	137,000
สามล้อ	87	334,000
อัตลักษณ์เชียงใหม่	88	270,000
trishaw chiangmai	5	14,400

5.2 พฤติกรรมการใช้เว็บไซต์

การศึกษาพฤติกรรมการใช้เว็บไซต์ได้อาศัยเครื่องมือ Google Analytics ในการเก็บข้อมูลทางสถิติ ซึ่งสามารถแสดงพฤติกรรมของผู้เข้าชม ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2559 ถึง 31 มีนาคม พ.ศ. 2559 ดังนี้

- 1) จำนวนครั้งที่มีผู้เข้าชมเว็บไซต์ 311 ครั้ง
- 2) จำนวนผู้ใช้ที่ไม่ซ้ำที่มีการเข้าชมเว็บไซต์ 254 คน
- 3) จำนวนครั้งที่มีการเข้าถึงเว็บไซต์ 876 ครั้ง
- 4) แต่ละครั้งที่มีผู้เข้าชม โดยเฉลี่ยมีการเปิดเว็บเพจทั้งหมด 2.82 หน้า (2-3 หน้า)
- 5) ระยะเวลาเฉลี่ยที่เข้าชมเว็บไซต์ 1 นาที 41 วินาที ต่อผู้ชม 1 คน
- 6) ผู้เข้าชมเว็บไซต์ออกจากเว็บไซต์หลังจากที่ดูเพียงหนึ่งหน้า ร้อยละ 50.48 (อยู่ในระดับมาตรฐาน)
- 7) การเข้าชมเว็บไซต์จากผู้เยี่ยมชมรายใหม่ร้อยละ 80.7 สูงกว่าผู้เยี่ยมชมที่เข้ามาชมอีกครั้งที่มีค่าร้อยละ 19.3

8) เว็บเพจที่ผู้เข้าชมเว็บไซต์เข้าถึงมากที่สุดเป็นอันดับแรกได้แก่ หน้าแรกภาษาไทย ร้อยละ 35.96 อันดับที่ 2 หน้าแรกภาษาอังกฤษ ร้อยละ 11.19 ส่วนเว็บเพจอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 52.85

9) แหล่งข้อมูลที่ผู้เข้าชมคลิกเพื่อเข้าสู่เว็บไซต์ มาจากการอ้างอิงของเว็บไซต์อื่นๆ ร้อยละ 49.20 จากการพิมพ์ชื่อเว็บไซต์โดยตรงร้อยละ 10.61 และจากสื่อสังคมออนไลน์ (Facebook) ร้อยละ 3.54

10) ผู้ที่เข้าชมหน้าหลักเท่านั้นที่จะทำการคลิกเข้าสู่เว็บเพจอื่นในเว็บไซต์คิดเป็นร้อยละ 12.21 โดยผู้เข้าชมในกลุ่มนี้จะทำการคลิกเป็นครั้งที่ 2 เข้าสู่เว็บเพจอื่นอีกคิดเป็นร้อยละ 71.50 และจะทำการคลิกเป็นครั้งที่ 3 เข้าสู่เว็บเพจอื่นอีกคิดเป็นร้อยละ 66.67

11) ผู้เข้าชมใช้โปรแกรม Chrome ในการเข้าชมเว็บไซต์คิดเป็นร้อยละ 77.17 และจากโปรแกรม Safari บนเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลประเภท Desktop หรือ Notebook คิดเป็นร้อยละ 9.32

12) เข้าชมใช้ระบบปฏิบัติการ Windows ในการเข้าชมเว็บไซต์คิดเป็นร้อยละ 36.98 ระบบปฏิบัติการ Macintosh ร้อยละ 36.98 และระบบปฏิบัติการ iOS คิดเป็นร้อยละ 11.58 จากข้อมูลปรากฏนี้ยังทำให้สามารถจำแนกประเภทของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ผู้เข้าชมเว็บไซต์ใช้งานในการชมเว็บไซต์ได้ 2 ประเภท คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลประเภท Desktop หรือ Notebook คิดเป็นร้อยละ 79.10 และเครื่องคอมพิวเตอร์ประเภท Smart phone หรือ Tablet คิดเป็นร้อยละ 20.26

13) ผู้เข้าชมร้อยละ 46.30 อยู่ในประเทศไทย ร้อยละ 15.43 อยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา ร้อยละ 12.86 ไม่ได้ทำการระบุประเทศในโปรแกรมเว็บเบราว์เซอร์

5.3 สถานภาพของผู้ที่มีความสนใจในการท่องเที่ยวในโครงการสามล้อเชียงใหม่

1) ช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างพบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 69.51 เป็นผู้มีอายุมากกว่า 40 ปี ซึ่งแสดงรายละเอียดได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ช่วงอายุของผู้ใช้บริการ

ลำดับที่	ช่วงอายุ	ร้อยละ
1	40-49 ปี	28.05
2	50-59 ปี	26.83
3	มากกว่า 60 ปี	14.63
4	19-29 ปี	13.41
5	30-39 ปี	12.20
6	น้อยกว่า 18 ปี	4.88

2) กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงร้อยละ 51.22 และเป็นเพศชายร้อยละ 48.78

3) กลุ่มตัวอย่างมีสัญชาติไทยร้อยละ 60.98 และเป็นชาวต่างชาติร้อยละ 39.02

5.4 การรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ออนไลน์ในกิจกรรมการท่องเที่ยวโครงการสามล้อเชียงใหม่

จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่างด้วยการใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 65.85 เคยรับรู้ถึงการประชาสัมพันธ์กิจกรรมการท่องเที่ยวโดยใช้รถสามล้อถีบในโครงการสามล้อเชียงใหม่ และอีกร้อยละ 34.15 ไม่เคยรับรู้มาก่อน

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เคยรับรู้ข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยใช้รถสามล้อถีบในโครงการสามล้อเชียงใหม่มาก่อนนั้น เมื่อจำแนกการรับรู้ตามประเภทของสื่อ สามารถสรุปการรับรู้ข้อมูลจากสื่อได้ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ประเภทของสื่อที่กลุ่มตัวอย่างรับทราบกิจกรรมการท่องเที่ยวโครงการสามล้อถีบเชียงใหม่

ลำดับ	ประเภทสื่อ	ร้อยละ
1	เครือข่ายสังคมออนไลน์	22.22
2	โบรชัวร์/ใบปลิว	17.28
3	ครอบครัว/เพื่อน/คำแนะนำ	16.05
4	หนังสือพิมพ์	12.35
5	เว็บไซต์	12.35
6	โทรทัศน์	7.41
7	นิตยสาร	4.94
8	ป้ายโฆษณา	3.70
9	อื่นๆ	3.70

จากตารางที่ 3 สามารถสรุปได้ว่าผู้ใช้บริการมีการรับรู้กิจกรรมการท่องเที่ยวโดยใช้รถสามล้อถีบในโครงการสามล้อถีบเชียงใหม่ที่เป็นสื่อออนไลน์ร้อยละ 34.57 และจากประชาสัมพันธ์แบบดั้งเดิมร้อยละ 65.43

5.5 ปัจจัยการตัดสินใจท่องเที่ยวในโครงการสามล้อถีบเชียงใหม่

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวโดยใช้รถสามล้อถีบในโครงการสามล้อถีบเชียงใหม่ 3 อันดับแรก ได้แก่

- 1) เป็นการสนับสนุนให้ผู้ขับขี่สามล้อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 11.72
  - 2) โปรแกรมการท่องเที่ยวน่าสนใจ และเป็นทางเลือกใหม่ คิดเป็นร้อยละ 11.19
  - 3) ราคาค่าบริการสมเหตุสมผล คิดเป็นร้อยละ 11.01
- หากวิเคราะห์ในลักษณะส่วนประสมของการตลาดพบว่าปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจท่องเที่ยวโดยใช้รถสามล้อในจังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ ผู้ให้บริการผลิตภัณฑ์/บริการ และราคา ตามลำดับ

6. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่าอัตราการรับรู้สื่อออนไลน์ (ร้อยละ 34.57) น้อยกว่าการรับรู้สื่อแบบดั้งเดิม (ร้อยละ 65.43) อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างประมาณร้อยละ 70 มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ซึ่งความสามารถทางด้านเทคโนโลยีเป็นข้อจำกัด ดังนั้นการประชาสัมพันธ์โครงการยังคงต้องให้ความสำคัญในการประชาสัมพันธ์แบบดั้งเดิม

คำสำคัญที่ใช้ในการทำ SEO เป็นคำสำคัญประเภท Long Tail Keyword ซึ่งมีคู่แข่งน้อย ผู้ค้นหาที่ใช้คำสำคัญประเภทนี้ก็มีน้อยเช่นกัน ดังนั้นหากต้องการประชาสัมพันธ์โครงการไปยังกลุ่มลูกค้าใหม่จะต้องทำกำหนดคำสำคัญประเภท Primary Keyword และปรับแต่งเว็บไซต์ให้สอดคล้องกับคำสำคัญ

ผลจากกำหนดคำสำคัญประเภท Long Tail Keyword ส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้ใช้เว็บไซต์ โดยพบว่าอัตราการติ๊กกลับอยู่ในระดับร้อยละ 50 ซึ่งเป็นมาตรฐานยอมรับได้ รวมถึงค่าเฉลี่ยการเปิดเว็บเพจของผู้ใช้แต่ละคนอยู่ที่ประมาณ 2-3 หน้า แสดงให้เห็นว่าข้อมูลที่ปรากฏบนเว็บไซต์ตรงตามความต้องการของผู้เข้าชมเป็นส่วนใหญ่

7. กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น สำหรับทุนสนับสนุนงานวิจัย สำนักวิจัย มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น ที่ได้อำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ ช่วยประสานงาน ติดต่อนักวิชาการ และนักวิจัยที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญมาให้ข้อคิดเห็น และคำแนะนำที่มีประโยชน์ต่อการทำงานวิจัย รวมถึงคุณจิตเมตตา นันทขว้าง และสมาชิกชุมชนสามล้อถีบเชียงใหม่ทุกท่านที่ได้ให้ความคิดเห็นในการพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์ออนไลน์

เอกสารอ้างอิง

- [1] Arnaldo Rodriguez. (December, 6 2013). *How to measure your tourism website's effectiveness with Alexa*. สืบค้นจาก <http://www.freenomads.com/blog/?p=1060#sthash.dQpEdgDN.dpbs>
- [2] Juliane Sab. (2011). Online Advertising In The Tourism Industry And Its Impact On Consumers. *Tourism & Management Studies*. 101-107.
- [3] Michael Olson. (December, 10 2013). *How to install and use Google Analytics on your tourism website*. สืบค้นจาก <http://www.freenomads.com/blog/?p=1093#sthash.bNOTx0RF.dpuf>
- [4] Young A Park, Ulrike Gretzel. (2007). Success Factors for Destination Marketing Web Sites: A Qualitative Meta-Analysis. *Journal of Travel Research*. 46-63.
- [5] จงกล ไพบุญย์. (2553). *ความคิดเห็นต่อสื่อประชาสัมพันธ์ออนไลน์ด้านการท่องเที่ยวไทยของวัยรุ่นในเขตคูสิต กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, สาขาเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน.
- [6] ชนกพล ชัยรัตนศักดิ์. (2556). *ประสิทธิภาพของสื่อประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวในประเทศไทย*. การศึกษาคณกวีอิสระหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม, สาขาการประชาสัมพันธ์.
- [7] ณัฐพล ไยไพโรจน์. (2557). *Digital Marketing : Concept & Case Study*. นนทบุรี: ไอดีซีฯ.
- [8] ณัฐา ฉางชูโต. (2554). กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ภายใต้กระแส Social Network. *Executive Journal*. 173-183.
- [9] พจน์ ใจชาญสุขกิจ. (2555). เมื่อโลกเปลี่ยน : ถึงจุดเปลี่ยนแห่งการสื่อสาร. *Communication Change*. ปีที่1, ฉบับที่1, 64-75.
- [10] ภาวูธ พงษ์วิทย์ภานุ. (2551). *E-Marketing คืออะไร*. สืบค้นจาก <http://www.pawoot.com/e-marketing>
- [11] ภิเชก ชัยนิรันดร์. (2556). *E-Commerce และ Online Marketing*. กรุงเทพฯ: โปริวิชั่น.
- [12] อภิชาจ พูลสวัสดิ์, กุลทิพย์ ศาสตรระรุจิ. (2556). การประชาสัมพันธ์ภายใต้กระแสสื่อสังคมออนไลน์. *Journal of Public Relations and Advertising*. ปีที่6, ฉบับที่2, 24-38.

การหลอมรวมเทคโนโลยีสมัยใหม่

Modern Technology Converging

วัฒนา เอกปมิตรศิลป์¹, ประสงค์ อุทัย², กมลวรรณ สิววงษา³

¹คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธนบุรี e20npd@hotmail.com

²คณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยธนบุรี pu20_6@hotmail.com

³คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธนบุรี kamonhworn@hotmail.com

บทคัดย่อ

ในยุคแห่งการหลอมรวมเทคโนโลยีสมัยใหม่ อย่างเช่น โทรศัพท์มือถือ, สมุดโน้ต, คอมพิวเตอร์, สเตอริโอ, เครื่องคิดเลข, แผนที่, ทีวี, เกม, โทรศัพท์, ปฏิทิน, นาฬิกา, เครื่องบันทึกเสียง, บลูทูธ, จีพีเอส, เครื่องจับเวลา, และเครื่องฉายโปรเจกเตอร์ เป็นต้น เทคโนโลยี Converging Technology วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้อ่านได้เข้าใจถึงประโยชน์และความจำเป็นของการหลอมรวมของเทคโนโลยีสมัยใหม่ อุปกรณ์มือถือเป็นอุปกรณ์ดิจิทัลหลายๆ ประเภทมาผนวกกันรวมกันอยู่ในโทรศัพท์มือถือเพียงชิ้นเดียว All In One Produce ของผู้คนในสังคมหลากหลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทใช้ในด้านการศึกษา จากคุณสมบัติดังกล่าว เป็นผลให้จำนวนผู้ใช้อุปกรณ์สื่อในยุคการหลอมรวมเทคโนโลยีเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการเป็นสื่อใหม่ที่ผู้ใช้มีเสรีภาพสูงในการกำหนดเนื้อหาและรูปแบบการใช้ประโยชน์หากมีการนำไปใช้ในทางที่เกิดประโยชน์สร้างความได้เปรียบในทางเศรษฐกิจได้และมีการนำไปใช้ในทางที่ไม่เหมาะสมอันก่อให้เกิดความเสียหายส่งซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคมและความมั่นคงของรัฐได้ ในยุคการหลอมรวมเทคโนโลยี ในทางด้านบวกและทางด้านลบอาจกลายเป็นประเด็นทางสังคมที่รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสนใจ แม้ว่าปัจจุบันพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ได้ประกาศใช้ไปแล้วก็ตาม ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่หน่วยงานภาครัฐภาคประชาสังคมสื่อมวลชน ควรมีส่วนร่วมในการวางแนวทางกำกับดูแลอุปกรณ์ในยุคการหลอมรวมเทคโนโลยี

คำสำคัญ : หลอมรวม, เทคโนโลยี, สมัยใหม่

Abstract

In the era of fusion technologies such as mobile phones, notebook computers, calculators, stereo, TV, game maps, calendar, clock, telephone equipment, GPS devices with Bluetooth Abu timer. And Overhead projector, etc. Technology Converging Technology 1. To give the reader a better understanding of the benefits and necessity of a fusion of modern technologies. Mobile devices are a combination of several types of digital devices together into a single Mobile All In One Produce of people in various fields, especially in the field of communication. From the above features As a result, the number of users and the media in the era of fusion technology is increasing rapidly. Send a reasonable cause damage which can affect the economy. And social stability of the state. In fusion technology On the positive side and the negative side become the social issues that the government and relevant departments should pay attention. Although the Act on the Computer Crime. Fri. 2550 has already given. Therefore, it is imperative that government agencies, civil society, media. Should be involved in oversight and orientation in fusion technology.

Keywords : Modern, Converging, Technology

บทนำ

ในยุคที่ข้อมูลข่าวสารนานาชนิดสามารถเคลื่อนที่ได้อย่างอิสระและมีลักษณะเชื่อมโลกเข้าด้วยกัน รวมถึงมีบทบาทต่อชีวิตประจำวันของผู้คนในสังคมหลากหลายด้าน เราสามารถเห็นจำนวนผู้ใช้สื่อใหม่ ในยุคการหลอมรวมเทคโนโลยีที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว การเป็นสื่อใหม่ที่ผู้ใช้มีเสรีภาพสูงในการกำหนดเนื้อหาและรูปแบบการใช้ประโยชน์ หรือที่เราอาจเรียกว่ามันมีลักษณะความเป็นสาธารณะโดยส่วนตัว ขึ้นอยู่กับการตั้งค่าของผู้ใช้แต่ละคน จึงมีประเด็นสำคัญซึ่งสร้างความกังวลเกี่ยวกับวิธีการหรือแนวทางการใช้ของผู้ใช้แต่ละคนที่จะก่อให้เกิดประโยชน์หรือโทษกับสังคม ในกรณีหากมีการนำไปใช้ในทางที่ไม่เหมาะสมอันก่อให้เกิดความเสียหายกระทบกระเทือนต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของรัฐ รัฐในฐานะเป็นผู้ดูแลและบริการสาธารณะต่างๆแก่ประชาชนก็ต้องดำเนินการจัดการผ่านมาตรการการกำกับดูแลหรือกำหนดนโยบายต่างๆ ที่เป็นไปในทำนองเดียวกัน และนี่เองที่น่าจะเป็นจุดแรงให้เกิดกฎหมายใหม่สำหรับสื่อใหม่ ในยุคการหลอมรวมเทคโนโลยี และการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ การกำกับดูแลเนื้อหาในสื่อใหม่ยุคแห่งการหลอมรวมเทคโนโลยี จึงกลายเป็นประเด็นทางนโยบายที่รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสนใจ

ในอดีต สื่อสารมวลชนโดยลักษณะของพวกมันจะมีความแตกต่างกันอันทำให้เราสามารถแยกออกพวกมันจากกันอย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นสื่อโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง หนังสือพิมพ์ หนังสือวีดิโอและภาพยนตร์ ฯลฯ แต่การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาด้วยการเชื่อมต่อสัญญาณดิจิทัลจากประเภทของเนื้อหา จากภาพ เพลง วิดีโอที่สามารถแพร่กระจายในเครือข่าย

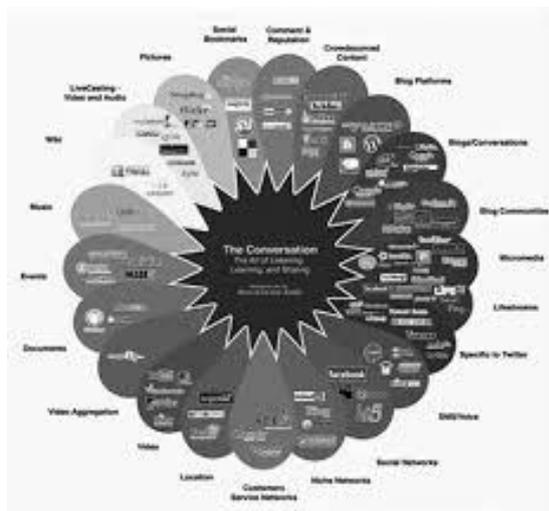
โทรศัพท์มือถือหรือผ่านทางอินเทอร์เน็ต ได้ก่อให้เกิดปรากฏการณ์ที่เรียกว่า ‘การหลอมรวมสื่อเทคโนโลยี’ (Convergence Technology) ขึ้น โดยนัยของมันไม่เพียงแต่หมายความว่ารูปแบบที่แตกต่างกันของสื่อที่มาบรรจบกันเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการสื่อสารโทรคมนาคมที่จะบรรจบกันอีกด้วย

เคยมีนักวิชาการด้านสื่อท่านหนึ่ง ชื่อ Jenkins ได้อธิบายเกี่ยวกับการเข้าสู่ยุคของการหลอมรวมเทคโนโลยี ในหนังสือของเขา *Convergence Culture: Where Old and New Media Collide* (2006) ว่า: “...เป็นการหลอม รวมของเนื้อหาของสื่อหลายๆ แพลตฟอร์ม รวมถึงพฤติกรรม การ บริโภคสื่อซึ่งมีความร่วมมือระหว่างอุตสาหกรรมสื่อหลายๆ รูปแบบ เช่น การให้บริการด้านการสื่อสารโทรคมนาคมที่แตกต่างกัน เช่นการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ โทรศัพท์ โทรทัศน์ และ อุปกรณ์โทรศัพท์มือถือ” โดยเหตุผลสำคัญของการหลอมรวมเข้าหากันดังกล่าว คือ เรื่องการมุ่งสร้างรายได้เปรียบเทียบแข่งขัน สร้างความแตกต่างจากคู่แข่ง และสร้างมูลค่าเพิ่มในแง่ธุรกิจ แต่หากเราหันมามองจากอีกข้างหนึ่งด้วยมุมมองของผู้บริโภคแล้ว การหลอมรวมเข้าหากัน ของเทคโนโลยีได้สร้างความสะดวกสบายในการใช้ชีวิตย่อมเกิดขึ้นอย่างไม่น่าสงสัย พร้อมกันนั้นผู้บริโภคต่างมีความต้องการ และมีความเข้าใจในการบริโภคเทคโนโลยีมากขึ้น การบริโภคเทคโนโลยีเหล่านี้ก่อให้เกิด สื่อชนิดใหม่ (New Media) จำพวกสื่อดิจิทัล ซึ่งแต่ละชนิดต่างมีข้อเด่นแตกต่างกันไป ดังนั้นเราคงปฏิเสธไม่ได้ว่าขณะนี้เรากำลังอยู่ในช่วงของ การเปลี่ยนแปลงที่จะมีการหลอมรวมสื่อทางด้าน โทรคมนาคม รวมถึง วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ทุกชนิดที่ต้องผัน ตัวเองเข้าสู่ระบบดิจิทัล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบถึงประโยชน์และความจำเป็นของการหลอมรวมของเทคโนโลยีสมัยใหม่

กรอบแนวคิด

ที่มา: Graves, S. (2009)

โทรศัพท์มือถือ

โทรศัพท์มือถือ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในการสื่อสารสองทางผ่าน โทรศัพท์มือถือใช้คลื่นวิทยุในการติดต่อกับเครือข่ายโทรศัพท์มือถือ โดยผ่านสถานีฐาน โดยเครือข่ายของโทรศัพท์มือถือแต่ละผู้ให้บริการจะเชื่อมต่อกับเครือข่ายของโทรศัพท์บ้านและเครือข่ายโทรศัพท์มือถือของผู้ให้บริการอื่น โทรศัพท์มือถือที่มีความสามารถเพิ่มขึ้นในลักษณะคอมพิวเตอร์พกพาจะถูกกล่าวถึงในชื่อสมาร์ตโฟน โทรศัพท์มือถือในปัจจุบันนอกจากจากความสามารถพื้นฐานของโทรศัพท์แล้วยังมีคุณสมบัติพื้นฐานของโทรศัพท์มือถือที่เพิ่มขึ้นมา เช่น การส่งข้อความสั้นเอสเอ็มเอส ปฏิทิน นาฬิกาปลุก ตารางนัดหมาย เกม การใช้งานอินเทอร์เน็ต บลูทูธ อินฟราเรด กล้องถ่ายภาพ เอ็มเอ็มเอส วิทยุ เครื่องเล่นเพลง และ จีพีเอส

สมุดโน้ต

เป็นแอปพลิเคชัน จดบันทึกทุกอย่างที่ต้องการบนมือถือ Android ได้อย่างง่ายดาย ด้วยรูปแบบการออกแบบอินเตอร์เฟซที่เรียบง่ายช่วยผู้ใช้งานง่ายต่อการจดบันทึกสิ่งต่างๆ นอกจากความสามารถที่ว่าแล้ว ยังสามารถจัดระเบียบบันทึกของคุณได้ด้วยการใส่ รายละเอียด แบ่งหมวดหมู่ บันทึกของคุณได้อีกด้วย เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องจดสิ่งที่ต้องทำหรืออื่นๆ อยู่เป็นประจำอย่างยิ่งที่ให้คุณสามารถจดบันทึกโน้ตต่างๆ บนอุปกรณ์พกพาอย่าง Android ไม่ว่าจะเป็รายการสิ่งที่ต้องทำในวันนี้ของที่ต้องซื้อ มีนัดกับใครตอนกี่โมง หรือจดอะไรก็ได้ที่คุณอยากจด โดยสามารถบันทึกได้ทั้งตัวอักษร รูปภาพ หรือจะจดบันทึกด้วยเสียงก็สามารถทำได้

คอมพิวเตอร์

คอมพิวเตอร์เป็นคอมพิวเตอร์ที่มีขนาดเล็กที่สุดเมื่อเทียบกับคอมพิวเตอร์ประเภทอื่นๆ อีกทั้งสามารถพกพาไปยังที่ต่างๆ ได้ง่ายกว่า ประโยชน์ของการใช้คอมพิวเตอร์ประเภทนี้อาจนำไปใช้กับการจัดการข้อมูลประจำวัน การสร้างปฏิทินนัดหมาย การดูหนัง ฟังเพลงรวมถึงการรับส่งอีเมล บางรุ่นอาจมีความสามารถเทียบเคียงได้กับ ไมโครคอมพิวเตอร์ทีเดียว คอมพิวเตอร์ในกลุ่มนี้ที่รู้จักและนิยมกันอย่างดี เช่น ปาล์ม, พ็อกเก็ตพีซี เป็นต้น นอกจากนี้โทรศัพท์มือถือบางรุ่นก็มีความสามารถใกล้เคียงกับคอมพิวเตอร์มือถือในกลุ่มนี้ในแง่ของการรันโปรแกรมจัดการกับข้อมูลทั่วไป โดยใช้ระบบปฏิบัติการ Symbian หรือไมก็ Linux เป็นต้น

สตรีโอ

สมาร์ตโฟนที่ถ้า โฟงเป็นหลักจะต้องเป็นผู้ที่ต้องการใช้งานเรื่องอะไรก็ตามที่เกี่ยวกับเสียงอย่าง

แน่นอน ไม่ว่าจะเป็นการฟังเพลง, สเตริโอ และอื่นๆ อีกมากมาย

เครื่องคิดเลข

เครื่องคิดเลขอิเล็กทรอนิกส์ มักเรียกโดยย่อว่า เครื่องคิดเลข หรือ เครื่องคำนวณ คือเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้สำหรับดำเนินการทางเลขคณิตพื้นฐานหรือซับซ้อน มักมีขนาดเล็ก พกพาได้ และราคาไม่แพง เครื่องคิดเลขสมัยใหม่พกพาสะดวกกว่าคอมพิวเตอร์เป็นส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตาม พีดีเอก็มีความเท่าเทียมกับเครื่องคิดเลขมือถือและอาจมีบทบาทเข้ามาแทนที่ เป็นต้น

GPS

สำหรับผู้ใช้งานบนอุปกรณ์ Android ไม่ว่าจะ เป็นมือถือสมาร์ทโฟน หรือแท็บเล็ต ก็ตามที่กำลังมองหาแอปพลิเคชันแผนที่นำทาง หรือโปรแกรม GPS ติดเครื่องอยู่สักหนึ่งตัว แต่ยังเลือกไม่ถูกว่าจะใช้แอปฯ อะไรนั้น วันนี้กระปุกดอทคอมถือโอกาสดี มาแนะนำแอปพลิเคชันประเภทดังกล่าวให้กับผู้ใช้งานแอนดรอยด์ โดยเฉพาะผู้ที่ต้องเดินทางไปไหนมาไหนบ่อยๆ ด้วย 7 แอปฯ แผนที่นำทาง หรือ GPS บอกทาง แต่จะมีแอปฯ แผนที่นำทางอะไรบ้างนั้น เราไปชมพร้อมๆ กันเป็นต้น

ทีวี

โทรทัศน์ เป็นระบบโทรคมนาคมสำหรับการกระจายและรับภาพเคลื่อนไหวและเสียงระยะไกล คำนี้ยังหมายถึงรายการโทรทัศน์และการแพร่ภาพอีกด้วย คำว่าโทรทัศน์ในภาษาไทย มีที่มาจากคำในภาษาอังกฤษ คือ television ซึ่งเป็นคำผสมจากคำกรีก "ระยะไกล" และ ที่มาจากภาษาละติน "การมองเห็น" มักเรียกย่อเป็น TV (ทีวี) เครื่องรับโทรทัศน์ขาว-ดำเครื่องแรกของโลก สร้างขึ้นในปี

พ.ศ. 2468 โดยเป็นผลงานการประดิษฐ์ของจอห์น ลอว์รี่ เบรียด ชาวสกอตแลนด์

เกม

เกม เป็นลักษณะของกิจกรรมของมนุษย์ เพื่อประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น เพื่อความสนุกสนานบันเทิง เพื่อฝึกทักษะ และเพื่อการเรียนรู้ เป็นต้น และในบางครั้งอาจใช้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาได้ เกมประกอบด้วยเป้าหมาย กฎเกณฑ์ การแข่งขันและปฏิสัมพันธ์ เกมมักจะเป็นการแข่งขันทางจิตใจหรือด้านร่างกาย หรือทั้งสองอย่างรวมกัน ซึ่งส่งผลให้เกิดพัฒนาการของทักษะ ใช้เป็นรูปแบบของการออกกำลังกาย หรือการศึกษามนุษยศาสตร์และจิตศาสตร์ เป็นต้น

โทรศัพท์

เครื่องโทรศัพท์เป็นอุปกรณ์การสื่อสารโทรคมนาคมที่อนุญาตให้ ผู้ใช้สองคนหรือมากกว่าสามารถสนทนากัน เมื่อพวกเขาไม่ได้อยู่ในบริเวณใกล้เคียงกัน ที่ได้ยินเสียงกัน โดยตรง เครื่องโทรศัพท์จะแปลงเสียง, โดยทั่วไปเป็นเสียงมนุษย์, ให้เป็นสัญญาณ อิเล็กทรอนิกส์ที่เหมาะสมสำหรับการส่งผ่านทางสายเคเบิลหรือผ่านสื่ออื่นๆ ในระยะทางไกล, และ เมื่อถึงผู้รับปลายทาง จะเปลี่ยนสัญญาณดังกล่าวกลับให้อยู่ในรูปแบบที่สามารถเข้าใจได้เป็นต้น

ปฏิทิน

ปฏิทิน คือระบบที่ใช้ในการเรียกชื่อช่วงระยะเวลา เช่น วัน เป็นต้น วันเป็นที่รู้จักในฐานะ วันปฏิทิน วันจะขึ้นอยู่กับการเคลื่อนที่วัตถุทางดาราศาสตร์ เราสามารถแสดงปฏิทินได้ในหลายรูปแบบส่วนมากมักเป็นกระดาษ เช่น แบบฉีก แบบแขวนแบบตั้งโต๊ะ เป็นต้น

นาฬิกา

เป็นเครื่องมือสำหรับใช้บอกเวลา โดยมากจะมีรอบเวลา 12 ชั่วโมง หรือ 24 ชั่วโมง สำหรับนาฬิกาทั่วไป มีเครื่องหมายบอกชั่วโมง นาที หรือวินาที เครื่องมือสำหรับจับเวลาระยะสั้นๆ เรียกว่านาฬิกาจับเวลา เดิมนั้นเป็นอุปกรณ์เชิงกล มีลานหมุนขับเคลื่อนกำลัง และมีเฟืองเป็นตัววัดความเร็วให้ได้รอบที่ต้องการ และใช้เข็มบอกเวลา โดยใช้หน้าปัดเขียนตัวเลขระบุเวลาเอาไว้ ลักษณะนามของนาฬิกา เรียกว่า “เรือน” แต่ก็มีนาฬิกาแบบอื่นๆ ซึ่งใช้บอกอีก เช่น นาฬิกาทราย ใช้จับเวลา, นาฬิกากะลา เป็นกะลาเจาะรูใช้จับเวลา โดยการลอยในน้ำ จนกว่าจะจมก็ถือว่าหมดเวลา, นาฬิกาแดด เป็นการตั้งเครื่องมือเพื่อให้สังเกตการเคลื่อนที่ของดวงอาทิตย์ โดยดูจากเงาของเครื่องมือ บางครั้งเราก็มีการบอกเวลาโดยใช้เครื่องมืออื่นๆ เป็นต้น

เครื่องบันทึกเสียง

เครื่องบันทึกเสียง ได้ถูกนำมาใช้อย่างกว้างขวางในหลายๆ วงการ เช่น นักข่าว ใช้บันทึกเสียงการสัมภาษณ์ การสอบสวน ใช้บันทึกเสียงผู้ให้ปากคำ ในวงการศึกษานำเครื่องบันทึกเสียงมาใช้ประโยชน์ได้มากมายเช่นกัน โดยเฉพาะกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอน เช่น บันทึกการถ่ายทอดที่นำเสนอใจ จากวิทยุ และโทรทัศน์ การฝึกปฏิบัติทางภาษา ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ การเรียนดนตรี หรือแม้กระทั่งการเรียนทางไกล ซึ่งใช้วิทยุ และโทรทัศน์ เป็นสื่อ ก็สามารถนำเครื่องบันทึกเสียงรายการบทเรียนไว้ฟัง ได้หลายๆ ครั้ง หรือในเวลาที่ต้องการ และเมื่อไม่ต้องการใช้ก็สามารถลบทิ้ง แล้วบันทึกใหม่ได้อีก นับว่าให้ความสะดวก แก่ผู้ฟังมาก กับทั้งราคาไม่แพงด้วย จึงเป็นที่นิยมใช้กันมากขึ้น

อุปกรณ์บลูทูธ

เทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ถูกสร้างขึ้นมา เพื่อรองรับความไฮเทคและทันสมัยบนอุปกรณ์ มักจะช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้บริโภคมากขึ้น ประหยัดเวลา และช่วยให้การเชื่อมต่อทำได้โดยง่าย มาคราวนี้ผมขออนุญาตเอ่ยถึง "ฟันสีฟ้า" หรือที่เรารู้จักกันว่า "บลูทูธ" เทคโนโลยีขนาดเล็กที่จะช่วยให้ชีวิตของเราสะดวกขึ้น

เครื่องจับเวลา

นาฬิกาจับเวลา เป็นนาฬิกาแบบดิจิทัล ที่สามารถวัดค่าได้ละเอียดถึง 1 ใน 100 ของวินาที นาฬิกาซึ่งมีเครื่องกดให้หยุดการทำงานของเครื่องชั่วคราวเพื่อตรวจนับเวลาที่ได้ใช้ไป เป็นต้น

เครื่องฉายโปรเจกเตอร์

เครื่องฉายภาพ หรือ เครื่องฉายวิดีโอ เป็นอุปกรณ์สำหรับฉายภาพจากสัญญาณวิดีโอ ผ่านระบบเลนส์ไปยังฉากรับภาพ โดยใช้ไฟที่สว่างและจ้าในการฉายภาพ โดยเครื่องฉายภาพรุ่นใหม่สามารถแก้ไข ส่วน โต้้งเว้า ความคมชัด ส่วนประกอบของภาพ และอื่น ๆ ด้วยการปรับโดยผู้ใช้อย่างง่าย เครื่องฉายภาพได้รับการใช้อย่างกว้างขวางในการนำเสนองานในห้องประชุม ห้องเรียน หรือแม้แต่ใช้เป็นโรงภาพยนตร์ในบ้าน เครื่องฉายภาพจึงกลายเป็นที่นิยมและถูกใช้อย่างกว้างขวางมากขึ้น

อินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ต เครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ ที่มีการเชื่อมต่อระหว่างเครือข่ายหลายๆ เครือข่ายทั่วโลก โดยใช้ภาษาที่ใช้สื่อสารกันระหว่างคอมพิวเตอร์ที่เรียกว่า โพรโทคอล (protocol) ผู้ใช้เครือข่ายนี้สามารถสื่อสารถึงกันได้ในหลายๆ ทาง อาทิ อีเมลล์ เว็บบอร์ด และสามารถสืบค้นข้อมูลและ

ข่าวสารต่างๆ รวมทั้งคัดลอกเพิ่มข้อมูลและโปรแกรมมาใช้ได้มากขึ้น

การหลอมรวม

ในยุคของการหลอมรวมเทคโนโลยี (Converging Technology) หลายประเภทอย่างทีกล่าวมา ทั้งสื่อด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โทรคมนาคม และสื่อ broadcast การจะจัดแยกประเภทของสื่อจึงเป็นเรื่องที่ซับซ้อนและสับสนยิ่งขึ้น การกำกับดูแลตรวจสอบของหน่วยงานต่างๆ ก็มีความยุ่งยากขึ้นตามไปด้วย โดยเฉพาะการกำกับดูแลการใช้สื่อที่แยกออกจากกันได้ยากกว่าเป็นชนิดใดจะใช้กฎหมาย หรือ พ.ร.บ. ฉบับใดกำกับดูแล ขณะที่กฎหมายก็ยังมีช่องโหว่มากมายที่ใช้ได้เพียงการกำกับดูแลเฉพาะสื่อบางสื่อเท่านั้น เมื่อมีการตอบสนองด้วยสื่อใหม่มากขึ้น ทำให้การเติบโตของสื่อกระแสหลักมีรายได้ลดน้อยลง ยกตัวอย่าง เรื่องโฆษณาที่หันไปใช้บริการสื่อใหม่ ปัญหาคือ การโฆษณาไม่มีการกีดกัน เพราะนำเสนอได้โดยง่าย และยังมีการทำธุรกรรมผ่านอินเทอร์เน็ต การละเมิดลิขสิทธิ์และการกระทำผิดกฎหมายทางด้านสื่อ โดยใช้ ช่องว่างที่ไม่มีกฎหมายใดๆ ออกมารองรับ การเกิดสื่อใหม่ และ พ.ร.บ. ฉบับเดิมๆ ก็ไม่สามารถดูแลได้อย่างทั่วถึง บทความความอัปเดท จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตของไทย พร้อมสถิติการเติบโตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตประเทศไทยปี 53 เขียนโดยสุมาลีสาธิต สุข (มาร์เก็ตติ้ง อู๋บัส, 2553) นักวิจัยจากศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ ในปีที่ผ่านมาประเทศไทยมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 18.3 ล้านคนจากจำนวนประชากรทั้งหมด 65 ล้านคน ซึ่งการเติบโตอย่างต่อเนื่องนี้ได้แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมการเข้าถึงความรู้และการใช้งานด้านเทคโนโลยีของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างน่าสนใจ เช่น ปริมาณการใช้งานที่เพิ่มขึ้นสูงกว่า

จำนวนผู้ที่ลงทะเบียนใช้งานอินเทอร์เน็ตจริง เพราะหนึ่งคนสามารถใช้งานอินเทอร์เน็ตได้มากกว่าหนึ่งประเภท โดยรูปแบบการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตจะมีทั้งที่ใช้งานผ่านบัญชีอินเทอร์เน็ตขององค์กรหรือสถานศึกษา ผ่านบัญชีอินเทอร์เน็ตของสมาชิก ซึ่งตัวเลขล่าสุดของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตของ NECTEC อยู่ที่ 24 ล้านคน โดยเป็นตัวเลขประมาณการจากการเก็บข้อมูลการใช้งานบนอินเทอร์เน็ต ดังนั้นเราคงปฏิเสธไม่ได้ว่าขณะนี้เรากำลังอยู่ในช่วงของการเปลี่ยนแปลงที่จะมีการหลอมรวมสื่อทางด้านโทรคมนาคมรวมถึงวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์สื่อสิ่งพิมพ์ทุกชนิดที่ต้องผันตัวเองเข้าสู่ระบบดิจิทัลเป็นต้น

ภาพที่ 1 การหลอมรวมเทคโนโลยี

ที่มา: ใช้คำค้น การหลอมรวมเทคโนโลยี

เทคโนโลยีอย่างไร เพื่อให้มันเป็นประโยชน์ต่อสังคมที่เราอยากเห็น Straubhaar และ LaRose (2000) ได้ให้ความหมายของการหลอมรวมสื่อว่าหมายถึงการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วไปสู่ยุคสังคมสารสนเทศ (Information Society) เนื่องจากความก้าวหน้าของเครือข่ายคอมพิวเตอร์และการสื่อสารโทรคมนาคมทำให้เกิดการผสมผสานกลมกลืนหรือการหลอมรวมกันของสื่อต่างๆ ทั้งวิทยุโทรทัศน์ภาพยนตร์ โทรศัพท์ และคอมพิวเตอร์ซึ่งไม่สามารถแบ่งแยกความแตกต่างของสื่อเหล่านั้นได้

การหลอมรวมของสื่อ (Media Convergence) ทำให้เกิดบริการใหม่ๆ ที่ใช้เทคโนโลยีดังกล่าวอย่างมากมาย อาทิ โทรศัพท์ทางไกลผ่านเครือข่ายไอพี (ไอพีโฟน) โทรทัศน์ที่รับชมผ่านทางอินเทอร์เน็ต (IPTV) วิทยูออนไลน์ คลิปวิดีโอบนเว็บไซต์ เช่น ยูทูบ อดดอคคอม หรือแม้แต่โมบายทีวีที่เป็น การดูโทรทัศน์ผ่านมือถือ เป็นต้น นอกจากนี้เรื่องบริการแล้วก็จะเห็นการหลอมรวมของอุปกรณ์ดิจิทัล (Digital Device) ที่ใช้ในการเข้าถึงบริการต่างๆ เช่น พีดีเอโฟนคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก แท็บเล็ตคอมพิวเตอร์ ที่เข้าถึงเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เนื่องจากผู้ให้บริการด้านการสื่อสาร ขณะนี้เริ่มให้ความหลากหลายมากขึ้น เช่น มีทั้งโทรศัพท์พื้นฐาน อินเทอร์เน็ต

วัฒนา เอกปมิตติศิลป์ ได้กล่าวไว้ว่า สังคมออนไลน์ เป็นเป็นสื่อที่กำลังเป็นที่นิยมในปัจจุบันจากเป็นสื่อที่แพร่หลายไปด้วยปฏิสัมพันธ์ทางสังคม สื่อสังคมออนไลน์ (Online Social Media) กลายเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเรียนรู้โดยสามารถใช้ประโยชน์ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อสืบค้นเพื่อการศึกษาให้มีความหมาย รวมทั้งยังใช้เป็นช่องทางในการนำเสนอข้อมูลสู่สังคมออนไลน์ในโลกอินเทอร์เน็ต

ประเทศไทยมีการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสื่อใหม่หลายด้าน รวมถึงมีการประกาศใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสื่อใหม่ อันส่งผลให้เมื่อพิจารณาในด้านของการปฏิบัติงานของสื่อมวลชนในยุคการหลอมรวมเทคโนโลยีจึงต้องทำงานด้วยความระมัดระวังและรับผิดชอบมากขึ้น เพราะโอกาสในการกระจายข่าวสารข้อมูล ก็คือโอกาสในการถูกฟ้องคดีหมิ่นประมาท ในขณะที่ด้วยกันผู้นำเสนอข้อความ หรือเจ้าของงานเขียน หรือบทความที่อาจถูกส่งผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ก็จะต้องรับผิดชอบในทางกฎหมายคดีหมิ่นประมาท บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา บรรณาธิการเว็บไซต์ เว็บมาสเตอร์ ที่มีส่วนรู้เห็นใน

ข้อความหมิ่นประมาท อาจต้องรับผิดชอบในฐานะตัวการร่วม ในขณะที่การกำกับดูแลสื่อในประเทศไทยแต่ละประเภทจะต้องมีกฎหมายเฉพาะในการกำกับดูแลสื่อสื่อใหม่ในยุคการหลอมรวมเทคโนโลยี

นโยบายของรัฐเกี่ยวกับสื่ออุปกรณ์เทคโนโลยี

เทคโนโลยีที่เกิดขึ้นใหม่ตลอดเวลามีส่วนในการผลักดันให้รัฐต้องปรับตัวรองรับโดยการกำหนดนโยบายและกฎหมายใหม่ๆ ขึ้นมาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาทางหนึ่ง และเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอีกทางหนึ่ง สำหรับประเทศไทยนั้น มีกฎหมาย แผนและนโยบายระดับชาติที่ส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันอยู่หลายฉบับ เช่น

1. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) มุ่งให้ “คน เป็นศูนย์กลางการพัฒนา” คำนี้ถึงความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่สร้างความเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมทั้งในด้านโอกาสและภัยคุกคามเป็นต้น

2. กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ ระยะ พ.ศ. 2544 - 2553 (Information Technology Policy Framework 2001-2010: IT 2010)

กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศระยะ พ.ศ. 2544-2553 ให้ความสำคัญกับบทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศในฐานะเครื่องมือในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยเน้นถึงการประยุกต์ใช้ในสาขาหลักที่เป็นเป้าหมายของการพัฒนาอย่างคำนึงถึงความสมดุลระหว่างภาคเศรษฐกิจและภาคสังคม นวัตกรรม ความรู้ การวิจัยและพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การพัฒนาคน และโครงสร้างพื้นฐาน

ด้านโทรคมนาคมซึ่งหากได้มีการพัฒนาตามกลยุทธ์ 5 ด้าน โดยพัฒนาฐานที่เป็นปัจจัยเชื่อมโยงไปพร้อมกัน ก็จะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนได้ในอนาคต

การหลอมรวมสื่อเทคโนโลยี

แนวโน้มการใช้บริการที่เกี่ยวข้องกับการหลอมรวมสื่อในประเทศไทย เป็นผลมาจากปัจจัยสำคัญ 3 ประการ คือ

1. ความต้องการใช้บริการที่หลากหลายและสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น โดยใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตสามารถเชื่อมต่อได้จากที่ใดก็ได้ตลอดเวลาและการใช้บริการนั้น ไม่ได้จำกัดอยู่ในเฉพาะกลุ่มผู้ที่มีความชำนาญด้านเทคโนโลยีเหมือนระยะแรกที่มีการนำอินเทอร์เน็ตเข้ามาใช้ทำให้มีแนวโน้มที่การขยายการใช้บริการมากยิ่งขึ้น

2. การแข่งขันของผู้บริการและค่าบริการที่ไม่แพงมากนักเมื่อเทียบกับการใช้บริการเดียวกันจากช่องทางอื่นผู้ประกอบการทำให้บริการได้ให้ ความสนใจกับการให้บริการหลอมรวมสื่อมากขึ้น ปัจจุบันมีผู้ประกอบการรายใหญ่ที่มีเครือข่ายของตัวเองที่ให้บริการบริการหลอมรวมสื่อ โคเคเคเอ็นอินเทอร์เน็ต ทรู คอร์ปเปอร์เรชั่น (มหาชน)

3. การเติบโตของการใช้อินเทอร์เน็ต ความเร็วสูง กระทั่งวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีนโยบายสนับสนุนให้ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตทุกรายเปิดให้บริการอินเทอร์เน็ต ความเร็วสูงโดยให้ บริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) และบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เป็นหน่วยงานนำร่อง ดังนั้นหากมีการเติบโตของการใช้อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงมากขึ้น ย่อมส่งผลให้บริการหลอมรวมสื่อที่มีโอกาสขยายตัวเพิ่มขึ้นตามไปด้วยอย่างไรก็ตามข้อจำกัดที่สำคัญของการให้บริการหลอมรวมสื่อ คือความกว้างของช่องสัญญาณและความเร็วในการสื่อสารที่สูงสำหรับเชื่อมต่อ

อินเทอร์เน็ต ซึ่งการที่จะสามารถรับ-ส่งข้อมูล โดยเฉพาะภาพเคลื่อนไหวได้อย่างไม่ขาดช่วง (Real-time) นั้นต้องอาศัยช่องสัญญาณ ในการสื่อสารที่ กว้างหรืออาศัยอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงจากผลการสำรวจกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ปี พ.ศ. 2557-2558 ทำให้ทราบว่าในประเทศไทยผู้ใช้อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงมีเพิ่มมากขึ้นเป็นร้อยละ 43.1 แต่กลุ่มผู้ใช้ส่วนใหญ่ยังคงเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพและปริมณฑล อีกทั้งปัญหาในเรื่องราคาและพื้นที่ ให้บริการที่มีอยู่อย่างจำกัดทำให้การเติบโตของการให้บริการหลอมรวมสื่อ ยังมีอยู่ไม่มากนัก ดังนั้นหากมีการสนับสนุนให้คนไทยสามารถใช้อินเทอร์เน็ต ความเร็วสูงในครัวเรือนได้มากขึ้น และมีการขยายเครือข่ายรองรับการให้บริการให้ครอบคลุมพื้นที่ให้มากขึ้น จะส่งผลให้การขยายตัวของบริการหลอมรวมสื่อมากขึ้นตามไปด้วยในอนาคตการหลอมรวมสื่อ นั้น สามารถก่อให้เกิดการแข่งขัน ของอุตสาหกรรม ภาคการผลิตและการให้บริการซึ่งเดิมเคยแยกกันคนละตลาดอย่างชัดเจน แต่การพัฒนาของเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตนั้นเชื่อมโยงให้กลายเป็นตลาดแข่งขันเดียวกัน ทั้งนี้เป็นการนำมาซึ่งความหลากหลายของบริการทางเลือกที่เพิ่มขึ้นของผู้บริโภค รวมถึงประโยชน์จากบริการใหม่ๆ ในยุคดิจิทัลมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. สื่อหลักยังคงมีอยู่แต่ต้องสร้างความน่าเชื่อถือโดยยึดหลักจริยธรรมวิชาชีพ คือยึดการนำเสนอความจริง มีวินัยในการตรวจสอบความจริง ทุ่มเทพพยากรณ์ทุกอย่างในการค้นหาความจริง จงรักภักดีต่อผู้รับสาร ขณะเดียวกันต้องปรับตัวเข้ากับสื่อใหม่

2. ในสังคมประชาธิปไตยสื่อทุกชนิดต้องมีอิสระในการเข้าถึงข้อมูลและเปิดเผยข้อมูล

3. โลกปัจจุบันเทคโนโลยีได้สร้างการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ดังนั้นสื่อและประชาชนจึงต้องรู้เท่าทันและการผูกขาดทางวิชาชีพจะลดลงในทุกวงการ สื่อ เทคโนโลยีจะทำให้คนเข้าถึงสื่อได้สะดวกง่ายดายและกว้างขวางมากขึ้น ซึ่งควรมีข้อควรระวังคือการนำเสนอโดยขาดการตรวจสอบ และไม่คำนึงถึงด้านจริยธรรมวิชาชีพเมื่อสื่อมีการหลอมรวมกันสมาคมวิชาชีพควรต้องพิจารณาเรื่องการแบ่งแยกประเภทขององค์กรสื่อเช่นเดิมอยู่หรือไม่

134 Executive Journal

4. ในยุคของเทคโนโลยีข่าวสารและการหลอมรวมสื่อ ดังนั้นจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ทุกฝ่ายต้องหาจุดสมดุลในการทำ ให้สื่อใหม่ได้ทำหน้าที่เพื่อเกิดประโยชน์ต่อสังคมมากที่สุด

5. ปัจจุบันมีช่องทางการสื่อสารเกิดขึ้นมากมายที่นอกเหนือไปจากสื่อกระแสหลักซึ่งถูกควบคุมโดยรัฐบาล และผู้รับสารทุกวันก็ได้เลือกที่จะหันไปรับสื่ออื่นและหลีกเลี่ยงสื่อจากรัฐบาล

6. สื่อใหม่ “NewMedia” มีศักยภาพในการผลักดันความคิดมนุษย์ให้เปลี่ยนไป เพราะธรรมชาติของสื่อใหม่ชักนำ ให้เราจับฟังทุกความคิดเห็น หลายครั้งความคิดเห็นจำนวนหนึ่งอาจจะไม่ได้รับความสนใจเมื่อไม่มีความจำเป็นและสำคัญต่อไปในอนาคตได้

เอกสารอ้างอิง

[1] ใช้คำค้น การหลอมรวมเทคโนโลยี. ออนไลน์
เมื่อ 15 มีนาคม 2558 สืบคำจาก
<http://www.google.co.th/search.converging>

[2] มาร์เก็ตติ้ง อู๋บัส (2553). จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตของไทย สืบค้นเมื่อ 15 เมษายน 2554. จาก
<http://www.marketingoops.com/reports/metric/thai-net-users-2/>

[3] ดร.เศรษฐพงศ์มะลิสุวรรณ, “การหลอมรวมสื่อ (Media Convergence)” 30 เมษายน 2549
กัณฑ์ร่วมสุข, บิสิเนสไทย “Convergence LifeStyle”
<http://www.bcm.arip.co.th/content.p>

[4] ศูนย์การศึกษานโยบายสื่อ. (2010). การกำกับดูแลสื่อผสมในยุคการหลอมรวมสื่อ.(2010). การกำกับดูแลสื่อผสมในยุคของการหลอมรวมสื่อ. กรณีศึกษาจากเยอรมันและไทย สืบค้นเมื่อ 18 พฤศจิกายน 2554. จาก
<http://www.thai-mpc.org/index.php/thailand>

[5] วัฒนา เอกปมิตรศิลป์ (2556). โซเชียลมีเดียเพื่อการเรียนการสอน วารสารกฎหมายด้านสังคมและการแพทย์มหาวิทยาลัยมหิดล ปีที่ 9 ฉบับที่ หน้าที่ 22

[6] Grave, s, (2009). Visualizing the tools of New Media to Listen, Learn, and Share. สืบค้นเมื่อ 15 เมษายน 2554. จาก
<http://www.scottgraves.com/archives/750>

[7] Jenkins, H, (2006). Convergence Culture: Where Old and New Media Collide, NY: New York University Press.

[8] Manovich, L, (2003). New Media from Borges to HTML in Wardip-Fruin, N, & Montfort, N, (2003).The New Media Reade. MA: MIT Press.

[9] Straybgaar, J.D. &LaRose, R. (2000). Media now communications media in the information age CA: Wadsworth, cop.

การออกแบบแอปพลิเคชันแชร์รูปภาพเพื่อการสื่อสารการตลาด กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์ชุมชนสบู่สมุนไพรโบว์

Image Sharing Application Design to Marketing Communication Case Study in Bowy Clear Bright Soap OTOP

ผศ.ศิริกาญจนา พิลาบุตร¹, กิติพงษ์ รัตนวงศ², ชีระพงศ์ มลิวัลย์³

¹คณะวารสารศาสตร์, วิทยาลัยนครราชสีมา, p_sirikanjana@hotmail.com

²คณะวารสารศาสตร์, วิทยาลัยนครราชสีมา, maigame@hotmail.com

³คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน, mteerapong@hotmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยชิ้นนี้ได้ออกแบบและพัฒนาแอปพลิเคชันแชร์รูปภาพแทนการใช้งานสติ๊กเกอร์ไลน์กับกลุ่มสินค้าชุมชนจังหวัดนครราชสีมา กรณีศึกษาที่ร้าน Bowy Clear Bright Soap โดยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานของสินค้า Bowy Clear Bright Soap 2) เพื่อศึกษาการออกแบบแอปพลิเคชันแชร์รูปภาพเพื่อการสื่อสารการตลาด กรณีศึกษา Bowy Clear Bright Soap และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการใช้แอปพลิเคชันแชร์รูปภาพเพื่อการสื่อสารการตลาดของลูกค้าสินค้า Bowy Clear Bright Soap ผลการวิจัยพบว่าผู้วิจัยสามารถออกแบบและพัฒนาแอปพลิเคชันแชร์รูปภาพเพื่อการสื่อสารการตลาดได้จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของสินค้าดังกล่าว และได้มีการศึกษาความพึงพอใจต่อการใช้แอปพลิเคชันแชร์รูปภาพเพื่อการสื่อสารการตลาด โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือกลุ่มผู้ใช้งานแอปพลิเคชันและลูกค้าของสินค้าจำนวน 150 คน จำแนกเป็นผู้ตอบแบบสอบถามเป็นชาย 47 คน คิดเป็น 31.33 เปอร์เซ็นต์ หญิง 103 คน คิดเป็น 68.67 เปอร์เซ็นต์ ผลการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบแอปพลิเคชันแชร์รูปภาพเพื่อการสื่อสารการตลาดกรณีศึกษาดังกล่าวพบว่า แอปพลิเคชันมีความเหมาะสม อยู่ในระดับดีเท่ากับ 3.86 ความสวยงามของแอปพลิเคชัน อยู่ในระดับดีเท่ากับ 4.19 ความสะดวกสบายในการใช้งานแอปพลิเคชัน อยู่ในระดับดีเท่ากับ 3.93 ตัวการ์ตูนคาแรคเตอร์มีความน่าจดจำ อยู่ในระดับดีเท่ากับ 3.99 และ คาดว่าแอปพลิเคชันมีส่วนช่วยในการส่งเสริมการขาย อยู่ในระดับดีเท่ากับ 4.23

คำสำคัญ: แอปพลิเคชัน แชร์รูปภาพ การสื่อสารการตลาด

Abstract

We designed and developed the image sharing application for compensate the Line official stickers with case study in OTOP (One Tumbol One Product) in Nakhornratchasima Province. The purpose of this paper are 1) to learn the basics of Bowy Clear Bright Soap product 2) image sharing application design, is used for marketing communication, and 3) to assess the customer satisfaction with image sharing

application for marketing communication. The results showed that our purposive sample is 150 customers of Bowy clear bright soap shop. The sample result is male, 47 (31.33%) and female, 103 (68.67%). The number of image sharing application assessment is 5, decency index is 3.86, niceness index is 4.19, convenience index is 3.93, sticker's notability index is 3.99 and expectancy of image sharing application to marketing communication index is 4.23.

Keywords: application, image sharing, marketing communication

1. บทนำและวัตถุประสงค์

1.1 บทนำ

การสื่อสารในสังคมปัจจุบันอินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีบทบาทและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทำให้การติดต่อสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็ว และลดช่องว่างระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารด้วยเทคโนโลยีที่สามารถพกติดตัวได้ตลอดเวลาอย่างสมาร์ตโฟน (Smartphone) และมีแอปพลิเคชัน (Application) ที่สนับสนุนการติดต่อให้เป็นไปอย่างง่ายดายและประหยัดราคา อย่างเช่น แอปพลิเคชันไลน์ (LINE application)

นอกจากผู้ใช้ทั่วไปจะได้รับความสะดวกสบาย ในการใช้งาน แอปพลิเคชันไลน์ (LINE application) แล้ว ยังได้มีการนำมาประยุกต์ใช้ในการติดต่อสื่อสารทางธุรกิจอย่างกว้างขวาง ตั้งแต่พ่อค้าแม่ค้าออนไลน์ทั่วไป จนถึง ระดับบริษัทขนาดใหญ่ เนื่องจากใช้งานง่ายและมีการใช้สติ๊กเกอร์ ในการติดต่อสื่อสารทำให้ลูกค้ารู้สึกถึงความสนิทสนมได้จากตัวการ์ตูนสติ๊กเกอร์ไลน์ (LINE Sticker) บริษัทขนาดใหญ่ หลายบริษัท ได้มีการทำสติ๊กเกอร์ไลน์ (LINE Sticker) ออกมาแจกจ่ายให้กับผู้ใช้งานทั่วไป โดยแลกกับการติดตามบัญชีไลน์อย่างเป็นทางการ (LINE Official Account) ของบริษัท ทำให้บริษัทสามารถส่งข้อมูลข่าวสารถึงลูกค้าได้โดยตรง เป็นการลดค่าใช้จ่ายด้านการประชาสัมพันธ์ทางหนึ่ง

เนื่องจากสติ๊กเกอร์ไลน์เป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพในการสื่อสารการตลาดระหว่างแบรนด์สินค้ากับผู้บริโภคทางด้านการสร้างความสนิทสนม และการสื่อสารการตลาดกับลูกค้า ของการใช้สติ๊กเกอร์ไลน์ (LINE Sticker) แต่ด้วยค่าใช้จ่ายในการสมัคร บัญชีไลน์อย่างเป็นทางการ (LINE Official Account) จำเป็นต้องใช้ต้นทุนที่สูงถึงประมาณ 2,000,000 บาท เป็นผลให้ธุรกิจเล็กๆ และธุรกิจท้องถิ่นอย่าง สินค้าโอท็อป OTOP ไม่สามารถเข้าถึงในส่วนนี้ได้ ผู้วิจัยจึงได้สอบถามความต้องการการใช้ สติ๊กเกอร์ไลน์ (LINE Sticker) กับกลุ่มสินค้าโอท็อป OTOP ในจังหวัดนครราชสีมา และได้เลือกกรณีศึกษาที่สถานประกอบการพาณิชย์ เอส.พี.บี พาณิชย์ ซึ่งตั้งอยู่ในชุมชน ด.หนองแก้ง อ.เมือง จ.นครราชสีมา ซึ่งมีผลิตภัณฑ์สมุนไพรในชื่อ Bowy Clear Bright Soap เพื่อใช้ในการศึกษา การออกแบบแอปพลิเคชัน แชนร์รูปภาพเพื่อการสื่อสารการตลาด เพื่อผู้ประกอบการจะใช้ทดแทนสติ๊กเกอร์ไลน์ (LINE Sticker) เพื่อการสื่อสารการตลาดกับลูกค้าต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานของ สินค้า Bowy Clear Bright Soap
- 2) ศึกษาการออกแบบ แอปพลิเคชันแชนร์รูปภาพเพื่อการสื่อสารการตลาด กรณีศึกษา Bowy Clear Bright Soap

3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการใช้อัปพลิเคชัน แอปพลิเคชันรูปภาพเพื่อการสื่อสารการตลาดของลูกค้าสินค้า Bowy Clear Bright Soap

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1) ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาการออกแบบ แอปพลิเคชันรูปภาพเพื่อการสื่อสารการตลาด กรณีศึกษา Bowy Clear Bright Soap

2) ขอบเขตด้านประชากรและด้านสถานที่

กลุ่มผู้ใช้งานแอปพลิเคชัน และลูกค้าของสินค้า Bowy Clear Bright Soap จำนวน 150 คน

3) ขอบเขตด้านเวลา

ระหว่างเดือนกรกฎาคม ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ.2558

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) ได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของ สินค้า Bowy Clear Bright Soap

2) ได้ชิ้นงานการออกแบบ แอปพลิเคชันรูปภาพเพื่อการสื่อสารการตลาด กรณีศึกษา Bowy Clear Bright Soap

3) ได้ศึกษาความพึงพอใจต่อการใช้อัปพลิเคชันรูปภาพเพื่อการสื่อสารการตลาดของลูกค้าสินค้า Bowy Clear Bright Soap

2. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสินค้า Bowy Clear Bright Soap

สบู่สมุนไพร Bowy Clear Bright Soap เป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนกลุ่มสินค้าโอท็อป OTOP ในชุมชน ต.หนองแก้ง อ.เมือง จ.นครราชสีมา ซึ่งได้เริ่มจดทะเบียนพาณิชย์ เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2548 เป็นสถาน

ประกอบการพาณิชย์ในชื่อของ เอส.พี.บี พาณิชย์ ซึ่งตั้งอยู่ในชุมชนดังกล่าว

สบู่สมุนไพร Bowy Clear Bright Soap ได้ใบแจ้งจดอย.สำหรับเครื่องสำอางเลขที่ 30-1-5500041 โดยมีส่วนผสมที่สำคัญคือ สารปาเปนจากมะละกอ, สารสกัดจากน้ำมันรำข้าวและจมูกข้าว, สารสกัดจากว่านบัวหิมะ, มังคุด, วิตามินอีจากมะพร้าว, มะขามและน้ำแร่ธรรมชาติ มีขนาดสุทธิ 30 กรัม ซึ่งมีรูปแบบของผลิตภัณฑ์ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 แสดงรูปแบบของผลิตภัณฑ์สบู่สมุนไพร

Bowy Clear Bright Soap

2.2 ศึกษาแนวคิดด้านการออกแบบตัวละคร

การ์ตูนมีอิทธิพลสำหรับเยาวชนต่อการพัฒนาประเทศชาติ ในด้านวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี เด็กจะเลียนแบบพฤติกรรมต่างๆ ของการ์ตูน ไปจนถึงวัฒนธรรมที่สอดแทรกมากับการ์ตูน เช่น พฤติกรรมการใช้ชีวิตประจำวัน การแต่งกาย เป็นต้น [1] การ์ตูนคือภาพวาดง่ายๆ ที่เป็นสัญลักษณ์ซึ่งจำลองมาจากความคิด ซึ่งมีแบบเฉพาะตัว ไม่เหมือนภาพธรรมดาทั่วไปเพื่อจุดมุ่งหมายในการบรรยายการแสดงออกซึ่งอาจมีลักษณะเกินความจริง เพื่อถ่ายทอดอารมณ์ หรือแสดงแนวคิดต่างๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจง่ายขึ้น

สำหรับการ์ตูนที่นำเสนอ เรื่องราวในหนังสือนิยาย สร้างสำหรับการเรียนรู้เพื่อเพิ่มทักษะการอ่าน การ์ตูนสามารถสร้างอารมณ์ให้ ผู้อ่านได้ดี ผู้เขียนจะต้องมีทักษะในการวาดและมีความสามารถสร้างจินตนาการได้ดี การ์ตูนที่สร้างขึ้นใน รูปหนังสือ เอกสารหรือสิ่งพิมพ์เพื่อใช้ในการเรียนรู้ของนักเรียน ส่วนมากเป็นรูปภาพซึ่งน่า ประกอบเป็น สื่อการเรียนรู้ สำหรับลักษณะการ์ตูนที่ผูกเป็นเรื่องราวทำให้ผู้อ่าน เกิดความรู้สึกคล้ายคลึงตาม มีอารมณ์ร่วม ในบทบาท ของตัวการ์ตูน และเชื่อมโยงสู่ชีวิตของตนเอง จึงจัด อยู่ในการ์ตูนที่มีคุณค่าในการเรียนรู้ คุณลักษณะของ การ์ตูนที่ทำให้เด็กอ่านหนังสือการ์ตูนมีดังนี้คือ หนังสือการ์ตูนให้ความพึงพอใจ สนองตอบ ความชอบความต้องการของเด็ก อ่านง่าย คนที่อ่าน ไม่คล่องก็สามารถเข้าใจเนื้อหาของเรื่องได้ โดยการดู รูปภาพ ลักษณะของการ์ตูนในปัจจุบันได้มีการ พัฒนารูปแบบออกไปมากขึ้น บางครั้งเป็น จินตนาการสู่ออนาคต แปลกใหม่ เร้าใจและเสนอ เรื่องราวที่ลึกซึ้งได้ สร้างจินตนาการให้ผู้เรียนเรียนรู้ ได้เร็ว มีผู้นำการ์ตูนมาใช้ประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เนื่องจากการ์ตูนมี ลักษณะที่น่าสนใจ การ์ตูนช่วยผ่อนคลายอารมณ์ เครียด ทำให้บทเรียนสนุกสนาน ทำให้นักเรียนสนใจ เนื้อหาวิชามากขึ้น และทำให้นักเรียนสนใจในการ อ่านมากขึ้นอีกด้วย การ์ตูนช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจ บทเรียนเร็วยิ่งขึ้น เพราะการ์ตูนช่วยสื่อความหมาย ให้เกิดความเข้าใจได้เร็วยิ่งขึ้น ทำให้การเรียนดีขึ้น สามารถนำการ์ตูนมาใช้ได้ตั้งแต่เด็กในระดับ ชั้นต้นๆ จนกระทั่งเด็กโต และสามารถใช้ได้กับ ผู้ใหญ่เช่นเดียวกัน

2.2.1 แรงบันดาลใจในการสร้างตัวละคร

นักออกแบบตัวละครส่วนใหญ่มักกล่าวว่า [2] แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ตัวการ์ตูนคาแรคเตอร์ เกิดได้ทุกที่ทุกเวลา ทุกสิ่งแวดล้อมจากจินตนาการ หรือจากคน สัตว์ สิ่งของรอบตัวเรา น้อยครั้งที่จะเกิดขึ้นมาเอง ดังนั้นนักออกแบบตัวละครคนมักจะต้องแสวงหาแรงบันดาลใจเพื่อสร้างสรรค์ผลงาน จาก การที่สนใจสิ่งรอบตัว คำพูดคำสนทนา การอ่าน หนังสือ และประสบการณ์ส่วนตัว อีกทั้งอาจต้อง คิดถึงการนำตัวการ์ตูนคาแรคเตอร์มาต่อยอดเพื่อใช้ ประโยชน์ต่อไป

2.2.2 การส่งเสริมอัตลักษณ์ด้วยการสร้างแบรนด์ คาแรคเตอร์

การสร้างคาแรคเตอร์ และการออกแบบคาแรคเตอร์ [3] ให้โดนใจผู้ชมนั้นเป็นการส่งผ่านคุณค่าของแบรนด์อย่างมีประสิทธิภาพ ในที่นี้ไม่ได้กล่าวถึงมิกกี้เมาส์ ซึ่งจัดว่าเป็นคาแรคเตอร์ ที่คนรู้จักไปทั่วโลก รวมถึงตัวละครต่างๆ อย่างแบทแมน หรือซูเปอร์แมน แต่กำลังพูดถึงคาแรคเตอร์ที่พัฒนาขึ้นมาใหม่เพื่อเป็นการสื่อสารเกี่ยวกับแบรนด์ หรือ แบรนด์คาแรคเตอร์ แบรนด์คาแรคเตอร์ ในที่นี้ไม่ได้กล่าวถึงบุคลิกภาพของแบรนด์ หรือ Brand Personality แต่จะพูดถึงการสร้างตัวละคร ขึ้นมา แล้วทำให้ตัวละครนั้นกลายเป็นแบรนด์ เหมือนกับดารา นักแสดง หรือนักร้อง แตกต่างกันไปเพียง แบรนด์คาแรคเตอร์ ปกติแล้วไม่ใช่คนจริงๆ แต่เป็นสิ่งที่มีการสร้างขึ้น ให้มีชีวิต เรื่องราว ภูมิหลัง รวมถึงความรู้สึกนึกคิด คล้ายคนจริงๆ ในระยะที่ผ่านมา มี แบรนด์คาแรคเตอร์ ดังๆ ที่อยู่ใน กระแสสังคม อย่างเช่นตัวอย่างคาแรคเตอร์ ใน ประเทศของเราที่มีความโด่งดังเป็นที่รู้จัก ได้แก่

เจเจอะแบริบิท <https://www.facebook.com/jaythe>

rabbitofficial), คิวต้า (https://www.facebook.com/kiwtum) คาแรคเตอร์เหล่านี้มีแฟนเพจซึ่งมียอด Like หลักแสน ไม่รวมยอด Share และจำนวนการพูดถึงบนโซเชียลเน็ตเวิร์ค ดังรูปที่ 2

รูปที่ 2 แสดงตัวอย่างแบรนด์คาแรคเตอร์จากแฟนเพจของ ของ เจตอะเรบบิท และ คิวต้า

2.3 แนวคิดและทฤษฎีด้านการสื่อสารการตลาด
แมคแคน เวลด์กรุ๊ป ประเทศไทย เผยผลการวิจัยด้าน 12 เทรนด์สื่อสารการตลาด โลกปี 2012 (12 Inspiration for Brand Communication in 2011) [4] ที่มีอิทธิพลมาจาก 5 ปัจจัยพื้นฐาน (Mega Trends) คือ Inspire (สร้างแรงบันดาลใจ) Innovate (สร้างสรรค์) Reset (เรียบง่าย) Digitize (ดิจิทัลและออนไลน์) และ Urbanize (ความทันสมัย) ซึ่งทำให้เกิดนวัตกรรม หรือความน่าประหลาดใจในการสื่อสารกับผู้บริโภคมากมาย รวมไปถึงแนวคิดแคมเปญการตลาดที่มุ่งเน้นการสร้างพลังบวกให้กับสังคม

1) MINDFUL EVERYTHING

จากปีที่ผ่านมา เห็นได้ว่าผู้บริโภคหันมาใส่ใจถึงที่มาที่ไปของสินค้าก่อนที่จะมาถึงมือตนมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของส่วนผสม วิธีการผลิต และเรื่องราวความเป็นมาเบื้องหน้าเบื้องหลัง ที่เห็นได้ชัดที่สุดคือกลุ่มของอาหารและเครื่องดื่มในปี 2555 เรื่องราวที่มาที่ไปของแบรนด์และสินค้าจะกลายเป็น

เป็นหัวใจหลักอย่างหนึ่งในการรับรู้ถึงภาพลักษณ์ด้านบวกหรือลบ ที่ครอบคลุมกว้างไปถึงกลุ่มผลิตภัณฑ์อื่นๆ ในวงกว้าง ทั้งนี้ผู้บริโภคจะได้รับประโยชน์ในแง่คุณภาพสินค้าที่ดีขึ้น รวมไปถึงประโยชน์ที่มีต่อสิ่งแวดล้อมในโลกที่ตนอาศัยอยู่ด้วย

2) SIMPLE IS BEAUTIFUL

หลายปีที่ผ่านมา เริ่มเคยชินกับกระแสย้อนยุคและการสื่อสารในเรื่องราวความสบายใจของวันวาน เป็นที่เรียกได้ว่า คอนเซ็ปต์ของการ “ย้อนหลังเพื่อก้าวต่อไปข้างหน้า” ได้ซึมซาบมาอยู่ในชีวิตผู้บริโภคอย่างเห็นได้ชัด กระแสที่มาแรงต่อเนื่องสำหรับกระแสนี้ คือ การสื่อสารถึงความลึกซึ้งเรียบง่าย ความโปร่งใสจริงใจ ซึ่งจะเห็นได้ชัดในการออกแบบผลิตภัณฑ์ และการพลิกโฉมในด้านบริการลูกค้าที่เน้นความสะดวก เรียบง่ายในการเข้าถึง จึงจะตอบโจทย์ความต้องการของผู้บริโภคในยุคปัจจุบัน

3) LOCAL AT HEART

โลกในยุคดิจิทัลได้ก่อให้เกิดทัศนคติและรูปแบบการใช้ชีวิตแบบไร้พรมแดน แต่การที่ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงอิทธิพลด้านวัฒนธรรมจากทั่วทุกมุมโลกมากขึ้น กลับทำให้พวกเขาให้ความสนใจกับชนชาติและรากเหง้าของตนเองมากยิ่งขึ้นไปด้วยในปีหน้า นี้จะเป็นปีที่เราคาดหวังว่าจะเห็นความเจาะลึก ความเฉพาะกลุ่มในการสื่อสารความเป็นวัฒนธรรม ศิลปะ แฟชั่น และไลฟ์สไตล์ในคอมมิวนิตีที่ผู้บริโภคอยู่อาศัย ถือได้ว่าจะเป็นปีที่จะได้เห็นเทรนด์ใหม่จากกลุ่มท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น ถือเป็นแนวทางใหม่ในการเข้าถึงระดับคอมมิวนิตีที่ทำได้

4) CONVERGENCE UNIVERSE

ในแง่เทคโนโลยีการสื่อสารการตลาด คงเรียกได้ว่าผู้บริโภค ได้ปรับตัวเข้ากับอารยธรรมสมาร์ตโฟน แอนดรอยด์ และ 3G อย่างเต็มตัว และพร้อมมากขึ้นกับการรับสื่อการตลาดรูปแบบใหม่ๆ ในโลกนิวมมีเดีย ที่ช่วยพัฒนาประสบการณ์ร่วมกับ แบนด์ในวิธีสร้างสรรค์ใหม่ๆ ได้ บทบาทของมือถือในปีนี้จะมียุทธศาสตร์สำคัญในการเชื่อมต่อเทคโนโลยีรูปแบบคอนเวอร์เจนซ์อย่างแท้จริง กล่าวคือ มือถือจะกลายเป็นตัวกลางในการให้ผู้บริโภคมีส่วนร่วมไปกับสื่อสกรีนอื่นๆ ได้ในรูปแบบเรียลไทม์ อินเทอร์เน็ตทีฟ ตามพิกัดสถานที่จริง หัวใจสำคัญคือการให้ประสบการณ์ เฉพาะบุคคลแบบหนึ่งต่อหนึ่งที่น่าเชื่อถือ น่าตื่นเต้น ไม่น่าคิดฝันเพื่อการเข้าถึงผู้บริโภคในยุคดิจิทัลอย่างแท้จริง

5) TRANSMEDIA STORYTELLING

ในยุคที่ความเป็นดิจิทัลเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต จะเริ่มเห็นวัฒนธรรมการใช้สื่อดิจิทัลของผู้บริโภคที่มีความหลากหลายและมีความผสมผสานอย่างแยกออกจากกันไม่ได้ วัฒนธรรมการใช้สื่อของผู้บริโภคจึงได้ถูกนำมาเป็นแนวทางการออกแบบคอนเทนต์มากขึ้นเรื่อยๆ ในปี 2555 การประยุกต์การใช้สื่อดิจิทัลแบบผสมผสานสื่อหลากหลายรูปแบบถือเป็นนวัตกรรมที่มาแรงด้วยการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารดิจิทัลแบบล้ำยุค มาผสมผสานไปกับการถ่ายทอดเรื่องราวและแนวคิดอย่างมีศิลปะ โดยเปิดโอกาสให้ผู้บริโภคมีส่วนร่วมในการถ่ายทอดเรื่องราวในรูปแบบที่ไม่เคยมีมาก่อน

6) SOCIAL MEDIA AMBASSADOR

ในปีที่ผ่านมา เห็นได้ชัดถึงการปฏิบัติการสื่อสารของแบรนด์ที่แหวกไปจากรูปแบบดั้งเดิม ซึ่ง

เป็นการสื่อสารแบบทางเดียว ตัวกลางการสื่อสารของแบรนด์จึงไม่ได้ถูกขีดกรอบด้วยความเป็นโฆษณาผ่านสื่อดั้งเดิมอีกต่อไป หากแต่เป็นการสื่อสารระหว่างกลุ่มคนที่มีความสนใจหลงใหลในแบรนด์ รวมไปถึงการก่อตัวของแบรนด์แอมบาสซาเดอร์ในโลกโซเชียลมีเดียที่คนอยากเข้าถึงความเป็นตัวตน ทักษะและการแสดงออกทางสังคมในระดับบุคคลมากกว่าในรูปแบบการค้า

7) CURATION CHIC

ในยุคสมัยที่เต็มไปด้วยการดาโถมของข้อมูลข่าวสาร ทั้งในโลกออนไลน์และออฟไลน์ เทคโนโลยีที่ผู้บริโภคกำลังมองหาในโลกดิจิทัลคงหนีไม่พ้นตัวกลางการกรองข้อมูลให้ตรงความต้องการของผู้ใช้ปี 2555 จึงถือเป็นยุคของวัฒนธรรมการ 'Curate Engage Share' ในการเข้าถึงข้อมูลและกรองข้อมูลเพื่อให้ผู้บริโภคได้รับข้อมูลที่ตรงใจ เข้าถึง และสามารถบอกต่อได้ง่ายยิ่งขึ้น ทั้งนี้ จะเป็นแกนกลางสำคัญในการกรองข้อมูลสินค้าในยุคที่ผู้บริโภคเปิดรับข้อมูลในการซื้อสินค้าผ่านข้อมูลออนไลน์มากยิ่งขึ้น ทั้งยังมีการผสมผสานการกรองข้อมูลนี้ในการซื้อขายออนไลน์อีกด้วย

8) SENSEPERIENCE

ในขณะที่โลกแห่งความเป็นจริงและโลกดิจิทัลกำลังถูกหลอมรวมเข้าด้วยกันอย่างแยกไม่ออก สิ่งที่จะทำให้ผู้บริโภครู้สึกผูกติดอยู่กับแบรนด์จึงไม่ได้อันอยู่เพียงบางสื่อ หรือรูปแบบการสื่อสารเพียงบางรูปแบบอีกต่อไป หากแต่มันคือการสร้างประสบการณ์ที่ผู้บริโภคจะสามารถสัมผัสได้จริงมากกว่า ส่งผลให้แรงบันดาลใจใหม่ๆ สำหรับแบรนด์ในการเข้าถึงและสร้างประสบการณ์ ร่วมกับผู้บริโภคในปี 2012 จะมีลูกเล่นด้านประสาทสัมผัส

มากขึ้น ผ่านเทคโนโลยีแสงสีเสียงใหม่ๆ เช่น Gesture Based Computing, 3 D Visualization. Augmented Reality, Interactive Media, Multi-Touch Interface เป็นต้น

9) DIY KINETIC

ในขณะที่ผู้บริโภคมองหาสิ่งใหม่ๆ และพร้อมจะลองและมีประสบการณ์ กับสิ่งใหม่ๆ เช่นกัน การมีส่วนร่วมในการออกแบบ Co--Creation จึงเป็นเทรนด์ที่จะได้รับความนิยมมากขึ้นเรื่อยๆ รูปแบบการ Co--Creation ที่คาดว่าจะเป็นที่สนใจให้กับปี 2555 คงจะเป็นการให้ผู้บริโภคได้มีส่วนร่วมในการออกแบบประสบการณ์ ที่จุดสัมผัสกับแบรนด์ Touch Point โดยเฉพาะในสื่อ Below the Line ต่างๆ ที่ให้ผู้บริโภคออกแบบด้วยการเคลื่อนไหวหรือการประยุกต์ใช้ศิลปะไปกับสื่ออื่นๆ

10) PASSION-PRENEUR

ในยุคที่โซเชียลมีเดียเริ่มมีความอึดตัวในกลุ่มผู้บริโภคในเมืองใหญ่ เริ่มเห็นการแตกตระกูลของความเป็น โซเชียล ไม่ว่าจะเป็น โซเชียลเกมมิ่ง โซเชียลกรู๊ปบาย ฯลฯ ในปีหน้าเราจะได้เห็นโซเชียลมีเดียที่มีความเฉพาะกลุ่มยิ่งขึ้น ซึ่งดูเหมือนว่าจะได้รับความสนใจจากทั้งผู้บริโภค และจากแบรนด์ในการเข้ามามีส่วนร่วมในคอมมิวนิตีและการสร้างคอนเทนต์รูปแบบใหม่ๆ นี้ยิ่งขึ้น ยกตัวอย่างเช่น Instagram สำหรับถ่ายรูป Snapette สำหรับแฟชั่น ที่เราได้เห็นในปีที่ผ่านมา และจะก่อตัวเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

11) SOCIAL GOOD EVANGELIST

จากเหตุการณ์ความไม่สงบต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผู้บริโภคทั่วโลกต่างหันเข้ามามีส่วนร่วมมีจิตอาสาในการสร้างสรรค์สังคมและสิ่งแวดล้อมในเชิงบวกมากขึ้น ในยุคนี้เอง เป็นยุคที่

ผู้บริโภคคาดหวังบทบาทของแบรนด์ที่ต่างไปจากเดิม นั่นคือความเห็นอกเห็นใจ และมีพลังสร้างสรรค์สังคมให้พัฒนาไปในทางบวกอย่างยั่งยืน เราจะได้เห็นแบรนด์ที่เข้ามามีบทบาทในการช่วยเหลือทั้งทางตรงและทางอ้อม แบรนด์ที่เป็นตัวกลางให้ผู้บริโภคได้มีส่วนร่วมในการทำความดี หรือแม้กระทั่งแบรนด์ที่นำรายได้ส่วนหนึ่งจากการขายสินค้าไปช่วยปัญหาสังคมในแง่ต่างๆ ถือเป็น การสร้างบทบาทในความเป็นฮีโร่ต่อผู้บริโภคอย่างชัดเจน

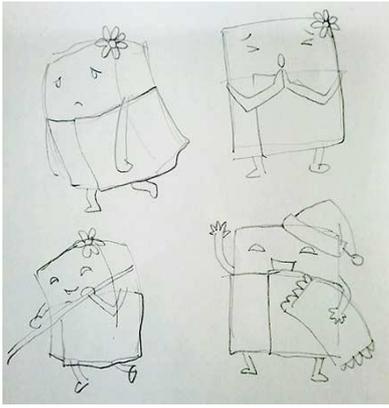
1 2) CHANGING THE WORLD ONE PURCHASE AT A TIME

การทำความดีแบบบอกต่อ ส่งต่อ และทำต่อ ถือเป็น การต่อยอดเทรนด์การสร้างสรรสังคมที่ก่อตัวขึ้นอย่างมั่นคงในปีที่ผ่านมา ปัจจัยใหม่ในการเลือกซื้อสินค้าของผู้บริโภคจะเริ่มมีความเกี่ยวข้องกับผลกระทบของการซื้อสินค้าที่จะก่อให้เกิดแรงบวกในด้านต่างๆ ของสังคม ถือเป็นช่องทาง การทำความดีง่ายๆ ในยุคที่ผู้บริโภคมองหาศรัทธาและความดีของแบรนด์ และพร้อมจะมีส่วนร่วมในการทำ ความดีไปด้วยในขณะที่จับจ่ายใช้สอย

3. วิธิดำเนินงานวิจัย

3.1 การออกแบบ ตัวละคร (Character)

จากการศึกษาแนวทางการออกแบบตัวละคร และแบรนด์คาแรคเตอร์ ผู้วิจัยจึงได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ สบู่ Bowy Clear Bright Soap และได้ทำการออกแบบภาพร่างของตัวการ์ตูน (Character) ที่ดูมีความเป็นมิตร และ สะท้อนภาพลักษณ์ของ ผลิตภัณฑ์ ดังรูปที่ 3

รูปที่ 3 แสดงตัวอย่างภาพร่างตัวการ์ตูนคาแรคเตอร์

Bowy Clear Bright Soap

จากนั้นนำลงสีและเก็บรายละเอียด ที่ แอปพลิเคชัน Sketch Book for Galaxy ดังรูปที่ 4

รูปที่ 4 แสดงขั้นตอนการลงสีและเก็บรายละเอียด ด้วยแอปพลิเคชัน Sketch Book for Galaxy

3.2 การพัฒนาแอปพลิเคชัน

ผู้วิจัยได้นำภาพที่ลงสีและเก็บรายละเอียดเสร็จสมบูรณ์ จำนวน 20 ภาพ มาพัฒนาเป็นแอปพลิเคชัน (Application) ใน โปรแกรม Construct 2 ซึ่งเป็นโปรแกรมสำหรับพัฒนา แอปพลิเคชันและเกม โดยเฉพาะ ดังรูปที่ 5

รูปที่ 5 แสดงภาพหน้าจอแอปพลิเคชัน แอปพลิเคชัน

4. ผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) ผู้วิจัยได้มีการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผลิตภัณฑ์และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
- 2) จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผลิตภัณฑ์และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ร่างต้นแบบแล้วนำไปออกแบบด้วยแอปพลิเคชันเพื่อเก็บรายละเอียดเพิ่มเติม นำให้ผู้เชี่ยวชาญและเจ้าของผลิตภัณฑ์ตรวจสอบและเสนอแนะ จากนั้นจึงนำภาพกราฟฟิกที่ได้ไปพัฒนาเป็นแอปพลิเคชันแชร์รูปภาพ
- 3) จากการทดลองการใช้งานแอปพลิเคชันแชร์รูปภาพโดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มผู้ใช้งานแอปพลิเคชันและลูกค้าของสินค้า Bowy Clear Bright Soap จำนวน 150 คน แล้วเก็บข้อมูลจากผู้ใช้งานด้วยแบบสอบถามจำนวน 150 ชุด พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นชาย 47 คน คิดเป็น 31.33 เปอร์เซ็นต์ หญิง 103 คน คิดเป็น 68.67 เปอร์เซ็นต์ ผลการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบแอปพลิเคชันแชร์รูปภาพเพื่อการสื่อสารการตลาด กรณีศึกษา Bowy Clear Bright Soap พบว่า แอปพลิเคชันมีความเหมาะสม อยู่ในระดับดี $\bar{X} = 3.86$ ความสวยงามของแอปพลิเคชันอยู่ในระดับดี $\bar{X} = 4.19$ ความสะดวกสบายในการใช้งานแอปพลิเคชัน อยู่ในระดับดี $\bar{X} = 3.93$ ตัวการ์ตูน

คาแรคเตอร์มีความน่าจดจำอยู่ในระดับดี $\bar{X} = 3.99$
และ คาดว่าแอปพลิเคชัน มีส่วนช่วยในการส่งเสริม
การขาย อยู่ในระดับดี $\bar{X} = 4.23$

5. ข้อเสนอแนะ

- 1) ควรพัฒนาแอปพลิเคชันให้ครอบคลุมทุก
ระบบปฏิบัติการ เนื่องจากปัจจุบันมีการรองรับเพียง
ระบบปฏิบัติการแอนดรอยเท่านั้น
- 2) ควรมีการเพิ่มรูปภาพที่ส่งเสริมการขาย เช่น
แจ้งการส่งสินค้า แจ้งชำระเงิน เป็นต้น

6. เอกสารอ้างอิง

- [1] เอม อิงจิตรไพศาล. 2552. การพัฒนากระบวนการ
การออกแบบลักษณะตัวละครการ์ตูนไทย
สำหรับสื่อแอนิเมชัน. เชียงใหม่:
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [2] วิสิษฐ์ จันมา. 2547. การออกแบบภาพยนตร์
Animation ลักษณะไทย. กรุงเทพฯ: บัณฑิต
วิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [3] Microbrand. (10 มกราคม 2559). สร้างแบรนด์
คาแรคเตอร์. สืบค้นจาก
[http://www.microbrand.co/แบรนด์
คาแรคเตอร์/](http://www.microbrand.co/แบรนด์คาแรคเตอร์/)
- [4] นีรนาม. (15 พฤศจิกายน 2558). 12 เทรนด์
สื่อสารการตลาดโลก 2012. สืบค้นจาก
[http://www.manager.co.th/iBizChannel/View
News.aspx?NewsID=9540000165970.](http://www.manager.co.th/iBizChannel/ViewNews.aspx?NewsID=9540000165970)

**เกษตรทฤษฎีใหม่ 3 ขั้นตอนกับการสร้างความมั่นคงอย่างยั่งยืน
ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงบ้านป่าเก็ดตี้ ต.หนองผึ้ง อ.สารภี จ.เชียงใหม่**

**The New Theory Agriculture by following three step and the Stability
in Sufficiency Economy under the Royal Initiative of His Majesty the King
Baan Pa-Hget-Tee T.Hnongpueng A.Sarapee Chiang Mai.**

นุชจรี ศรีอุปโย^{*}

อาจารย์, หลักสูตรการเป็นผู้ประกอบการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น
เลขที่ 120 ถนนมทิตล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50100

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกษตรทฤษฎีใหม่ 3 ขั้นตอนกับการสร้างความมั่นคงอย่างยั่งยืนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการรูปแบบการบริหารจัดการเกษตรในเมืองกรณีศึกษาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง บ้านป่าเก็ดตี้ ต.หนองผึ้ง อ.สารภี จ.เชียงใหม่ โดยอาจารย์นุชจรี ศรีอุปโยและคณะสนับสนุนโครงการโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น เทศบาลตำบลหนองผึ้งและมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น

จากการศึกษาที่ค้นพบในวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาบริบทของชุมชนภายใต้การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ สังคม วิถีชีวิตเป็นอย่างไรนั้น ได้มีการนำเกษตรทฤษฎีใหม่ 3 ขั้นตอนมาศึกษาดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 เป็นการผลิตแบบพึ่งตนเองด้วยวิธีง่ายๆ ค่อยเป็นค่อยไปตามกำลัง พอมีพอกินไม่ออดอยากขั้นตอนที่ 2 เกษตรกรรมพลังกันในรูปกลุ่มหรือสหกรณ์ ร่วมแรงในเรื่องของการผลิตการตลาด การเป็นอยู่ สวัสดิการ การศึกษา สังคม และศาสนา ขั้นตอนที่ 3 ร่วมมือกับแหล่งเงินและพลังงาน ตั้งและบริหารโรงสี ตั้งบริการร้านสหกรณ์ช่วยกันลงทุนช่วยกันพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชนบท ซึ่งมีใช้ทำอาชีพด้านการเกษตรเพียงอย่างเดียวโดยใช้วิธีการศึกษา

^{*} ผู้เขียนหลัก

อีเมล: nutchari@feu.edu

กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านป่าเก็ดดี พบว่ากลุ่มตัวอย่างคือชุมชนป่าเก็ดดีจำนวน 726 คนมีอาชีพหลักคือ เกษตรกรรม ปลูกพืชผักสวนครัวมีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ อีกทั้งยังมีแนวคิด การปลูกผักแบบไร้สารพิษให้คนทั้งในชุมชน และในเมืองได้บริโภคผัก ผลไม้ที่ไม่มีสารเคมี

ผลจากที่ได้จากการศึกษาเป็นการนำความเป็นชุมชนเกษตรโดยมีชุมชนบ้านป่าเก็ดดีเป็นต้นแบบที่นำ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้สร้างความสัมพันธ์ในสังคม สร้างประโยชน์จากการใช้ที่ดิน อีกทั้งสร้างห่วงโซ่ อาหารที่เป็นธรรมชาติให้กับคนเมือง

คำสำคัญ

เกษตรทฤษฎีใหม่ เศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

This article is to study the The New Theory Agriculture by following three step and the Stability in Sufficiency Economy under the Royal Initiative of His Majesty the King. This is only a part of the project "Agricultural management in the city : The Pattern of Study Centre of Sufficiency Economy According to His Majesty's Initiative, Baan Pa-Hget-Tee T.Hnongpueng A.Sarapee Chiang Mai." by Nutchari Sriupayo and research team. The project is granted by The Thailand Research Fund, Hnongpueng municipality and The Far Eastern University.

The result of research project according to the 1st research purpose that how to study the community context under the evolution of economy, society and lifestyle The New Theory Agriculture by following three step First Step : Achieving self-sufficiency based on the practice of being economical and good management of daily expenses. Second Step : Strengthening of the Village community through the formation of villager groups to carry out production, marketing, social welfare, education and social development activities. Third Step: Broadening or diversifying of th occupational networks and economic activities by uniting with the private business sector, private development organizations and the public sector In the areas of marketing capital, production and management, and information. by using the community-based participation Baan Pahghetti has found the target group of 726 people in community earn a living by the agriculture in context of the sufficiency economy; gain more profit and reduce living cost, doing backyard garden and doing crops with pesticide residue free for community.

The result from study help the Baan Pahghetti community and be the prototype of community based agriculture under the context of sufficiency economy in order to build up relationship among people in community, community land titling initiative and justice in food chain to urban people.

Keywords:

The New Theory Agriculture Sufficiency economy

บทนำ

การขยายตัวของเศรษฐกิจภูมิภาคหรือนโยบายประชานิยมเศรษฐกิจอาเซียนที่เน้นการค้าขายเป็นหลักทำให้เกิดการขยายตัวของเมืองเข้าไปสู่พื้นที่เกษตรกรรมโดยพื้นที่เมืองจะเพิ่มมากขึ้นเป็น 60% ภายในปี พ.ศ.2573 ทำให้เส้นแบ่งระหว่างเมืองและชนบทไม่ชัดเจน อีกทั้งจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศก่อให้เกิดวิกฤติอาหารส่งผลต่อสภาพความเป็นอยู่ของคนในชุมชนและความมั่นคงทางอาหารภายใต้ห่วงโซ่อุปทานที่มีอยู่ย่อมมีวิถีที่ต่างจากเดิม

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของชุมชนบ้านป่าเกดตี้มีความน่าสนใจตรงที่เป็น “เกษตรในเมือง” เนื่องจากพื้นที่โดยสภาพแวดล้อมเป็นเมืองทั้งหมดมีเพียงบ้านป่าเกดตี้ที่ไม่ติดถนนใหญ่ อีกทั้งประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักเพียงชุมชนเดียวจากทั้งหมด 8 หมู่บ้านในต.หนองผึ้ง อ.สารภี จ.เชียงใหม่ มีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เพื่อความยั่งยืนเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนไว้คือปลูกพืชผักสวนครัวไว้ทานในบ้านที่เหลือแจกจ่ายและขายเป็นรายได้ให้กับครัวเรือน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้ทรงทำการศึกษาและวิจัยเชิงปฏิบัติ พระราชดำริ "ทฤษฎีใหม่" เป็นแนวทางหรือหลักการในการจัดการทรัพยากรระดับไร่นาคือที่ดินและน้ำ เพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุดซึ่งตรงกับบริบทของชุมชนผู้วิจัยจึงได้ได้นำเกษตรทฤษฎีใหม่ 3 ขั้นตอน มาศึกษาดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการผลิตแบบพึ่งตนเองด้วยวิธีง่ายๆ ค่อยเป็นค่อยไปตามกำลัง พอมีพอกินไม่อดอยาก

ขั้นตอนที่ 2 เกษตรกรรวมพลังกันในรูปแบบกลุ่มหรือสหกรณ์ ร่วมแรงในเรื่องของการผลิต การตลาด การเป็นอยู่ สุวัตติการ การศึกษา สังคม และศาสนา

ขั้นตอนที่ 3 ร่วมมือกับแหล่งเงินและพลังงาน ตั้งและบริหารโรงสี ตั้งบริการร้านสหกรณ์ ช่วยกันลงทุนช่วยกันพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชนบท ซึ่งมีใช้ทำอาชีพด้านการเกษตรเพียงอย่างเดียว

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาชุมชนเกษตร โดยนำเกษตรทฤษฎีใหม่ 3 ขั้นตอนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้

วิธีการศึกษา

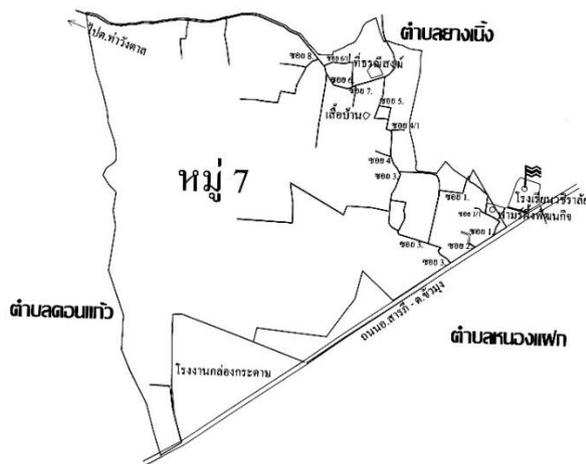
วิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

ทฤษฎีและ/หรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (2532) ได้ศึกษาทฤษฎีใหม่ 3 ขั้นตอน หลักการพึ่งตนเองที่ยั่งยืน ของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) อรุณีและคณะ(2548) ได้ศึกษาถึงแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมฐานความเชื่อของนักพัฒนาสังคมในการทำงานแบบมีส่วนร่วมกับประชาชน ประเวศ (2542) แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง ขจรศักดิ์ วงศ์วิราช (2552) การศึกษารูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพเกษตร

ผักปลอดสารพิษบ้านจำหู่ที่ 6 ตำบลปางยางคค
 รุ่งทิพย์ ศูนย์ตรง (2546) ได้ศึกษารูปแบบการบริหาร
 จัดการกลุ่มแบบมีส่วนร่วมที่เอื้อต่อการพัฒนา
 เศรษฐกิจชุมชนของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแหลมคูณ
 ผลการวิจัยของแต่ละท่านพบว่าการรวมกลุ่ม
 ให้เข้มแข็งแบ่งบทบาทหน้าที่กันอย่างชัดเจนเป็น
 ปัจจัยหลักที่จะทำให้การมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นไป
 ได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ผลการศึกษา

รูปที่ 1 แผนที่แสดงที่ตั้งหมู่บ้านป่าเกิดดี ต.หนองผึ้ง
 อ.สารภี จ.เชียงใหม่

บริบทชุมชน

บ้านป่าเกิดดีเป็นชุมชนที่ประกอบอาชีพ
 เกษตรกรรมเป็นหลักบริเวณที่ตั้งล้อมรอบไปด้วย
 ความเจริญของอ.สารภี โดยที่บ้านป่าเกิดดีไม่ได้ติด
 ถนนหลักใดๆ ทั้งสิ้น

โดยพื้นที่อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอสารภี
 จังหวัดเชียงใหม่ ประมาณ 2 กิโลเมตรจากเทศบาล

ตำบลหนองผึ้งประมาณ 1.5 กิโลเมตร พื้นที่ทั้งหมด
 ของหมู่บ้านประมาณ 300 ไร่
 มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อหมู่บ้านกู่เสื่อ หมู่ 1
 ต. ยางเน็ง อ. สารภี

ทิศใต้ ติดต่อหมู่บ้านดอนแก้ว หมู่ 5
 ต. ดอนแก้ว อ. สารภี

ทิศตะวันตก ติดต่อหมู่บ้านเวฬุวัน หมู่ 2
 ต. ยางเน็ง อ. สารภี

ทิศตะวันออก ติดต่อหมู่บ้านบวกรกใต้
 หมู่ 9 ต. ท่าวังตาล อ. สารภี

บ้านป่าเกิดดี ต.หนองผึ้ง มีประชากร
 ทั้งหมด 726 คน แยกเป็นประชากรชายจำนวน
 399 คน ประชากรหญิงจำนวน 387 คน และมีจำนวน
 ครัวเรือนทั้งสิ้น 304 ครัวเรือน ประกอบอาชีพ
 เกษตรกร เป็นหลัก มีบางส่วนที่ประกอบอาชีพ
 รับจ้าง

ถนนเข้าสู่หมู่บ้านถนนลาดยาง 2 กิโลเมตร
 ถนนคอนกรีต 5 กิโลเมตร ถนนลูกรัง 1 กิโลเมตร
 ไฟฟ้า จำนวน 304 ครัวเรือน แหล่งน้ำธรรมชาติ
 และแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สามารถใช้งานได้
 ประกอบด้วยบ่อน้ำบาดาล 90 แห่ง ประปาหมู่บ้าน
 1 แห่ง

สภาพทางสังคม มีวัดชื่อ วัดปิ่นเจียง
 (วัดร้าง) และ หอกระจายข่าว จำนวน 1 แห่ง
 ประเพณีและวัฒนธรรมที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาจนถึง
 ปัจจุบัน มีดังนี้ งานรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ งานปีใหม่
 เมือง ประเพณีตานก๋วยสลาก ประเพณียี่เป็ง
 การทำบุญวันเข้าพรรษา และทำบุญทอดกฐิน
เกษตรในเมืองบ้านป่าเกิดดี

ปราชญ์ชุมชนที่นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการเกษตรมี 7 ท่านที่เป็นต้นแบบได้แก่

1. นางแสงจันทร์ ฟองฤทธิ์ ด้านการเกษตร พืชผักสวนครัว
2. นายเจริญ เงามคำ ด้านการเกษตรลำไยและ พืชผักสวนครัว
3. ร.ต.ชนิก มัสนิท ด้านการเกษตร "อินทรีย์" ลำไยและพืชผักสวนครัว
4. นายอินทร สุดใจ ด้านการเกษตรลำไย และพืชผักสวนครัว
5. นายอรุณ ศรีผัด ด้านการเกษตรลำไย และพืชผักสวนครัว
6. นางอำนาจ เขื่อนคำ ด้านการเกษตร ลำไยและพืชผักสวนครัว
7. นายบัญชา นทีศิริกานต์ ด้านการเกษตร" ฟาร์มผึ้ง"

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการ "ทฤษฎีใหม่" 3 ขั้นคือ ขั้นที่หนึ่ง มีความพอเพียง เลี้ยงตัวเองได้บนพื้นฐานของความประหยัด ขจัดการใช้จ่าย

การแบ่งพื้นที่ ออกเป็น 4 ส่วน ตามอัตราส่วน 30:30:30:10 ซึ่งหมายถึง พื้นที่ส่วนที่หนึ่ง ประมาณ 30% ให้ขุดสระเก็บกักน้ำ เพื่อใช้เก็บกักน้ำฝนในฤดูฝนและ ใช้เสริมการปลูกพืชในฤดูแล้ง ตลอดจนการเลี้ยงสัตว์น้ำและพืชน้ำต่าง ๆ (สามารถเลี้ยงปลา ปลูกพืชน้ำ เช่น ผักบุ้ง ผักกะเฉด ฯ ได้ด้วย) พื้นที่ส่วนที่สองประมาณ 30% ให้ปลูกข้าวในฤดูฝน เพื่อใช้เป็นอาหารประจำวันในครัวเรือนให้เพียงพอ

ตลอดปี เพื่อตัดค่าใช้จ่ายและสามารถพึ่งตนเองได้ พื้นที่ส่วนที่สามประมาณ 30% ให้ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชผัก พืชไร่ พืชสมุนไพร ฯลฯ เพื่อใช้เป็นอาหารประจำวัน หากเหลือบริโภคก็นำไปจำหน่าย และพื้นที่ส่วนที่สี่ประมาณ 10% ใช้เป็นที่อยู่อาศัย เลี้ยงสัตว์ และโรงเรือนอื่น ๆ (ถนน คันดิน กองฟาง ลานตาก กองปุ๋ยหมัก โรงเรือน โรงเพาะเห็ด คอกสัตว์ ไม้ดอกไม้ประดับ พืชผักสวนครัวหลังบ้าน เป็นต้น) จากการศึกษาทางชุมชนป่าเกิดดีมีการประยุกต์การใช้พื้นที่การเกษตรตั้งอยู่ในเมืองพื้นที่มีจำกัดโดยเปลี่ยนจากนาข้าว และการขุดสระเป็นการปลูกลำไยแทนตามบริบทของชุมชน

รูปที่ 2 ภาพการปลูกพืชผักสวนครัวภายในครัวเรือน

จากภาพที่ 2 บ้านป่าเกิดดีมีการปลูกพืชผักสวนครัวเกือบทุกบ้าน อาทิ มะเขือ มะเขือเทศ ตะไคร้ แตงกวา ผักบุ้ง ผักเจียว และพืชผักสวนครัวอื่นๆ เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการซื้ออีกทั้งสามารถแจกจ่ายให้กับ

เพื่อนบ้านได้ด้วยแม้พื้นที่ในการปลูกจะเป็นบริเวณ
บ้านก็สามารถจัดสรรพื้นที่ให้สอยให้สวยงามได้

รูปที่ 3 ภาพการใช้ประโยชน์จากสวนลำไยปลูก
พืชผักสวนครัว

จากภาพที่ 3 บ้านป่าเกดถึมีการปลูกสวน
ลำไยมากที่สุดพื้นที่ในการปลูกลำไยมีพื้นที่ว่างที่
สามารถทำให้เกิดประโยชน์ได้เกษตรกรก็ได้มีการ
ปลูกพืชผักสวนครัวเสริมในพื้นที่เกษตรให้เกิด
ประโยชน์สูงสุดได้เช่นกัน

ขั้นที่สอง เมื่อเกษตรกรเข้าใจในหลักการและได้
ปฏิบัติในที่ดินของตนจนได้ผลแล้ว ก็ต้องเริ่มขั้นที่
สอง คือ ให้เกษตรกรรวมพลังกันในรูปกลุ่ม หรือ
สหกรณ์ ร่วมแรง ร่วมใจกันดำเนินการในด้าน

(1) การผลิต เกษตรกรจะต้องร่วมมือในการผลิตโดย
เริ่มตั้งแต่ ขั้นเตรียมดิน การหาพันธุ์พืช ปุ๋ย การหาน้ำ
และอื่นๆ เพื่อการเพาะปลูก

(2) การตลาด เมื่อมีผลผลิตแล้ว จะต้องเตรียมการ
ต่าง ๆ เพื่อการขายผลผลิตให้ได้ประโยชน์สูงสุด เช่น

การเตรียมลานตากข้าวร่วมกัน การจัดหาผู้รวบรวม
ข้าว เตรียมหาเครื่องสีข้าว ตลอดจนการรวมกันขาย
ผลผลิตให้ได้ราคาดี และลดค่าใช้จ่ายลงด้วย

(3) ความเป็นอยู่ ในขณะเดียวกันเกษตรกรต้องม
ีความเป็นอยู่ที่ดีพอสมควร โดยมีปัจจัยพื้นฐานใน
การดำรงชีวิต เช่น อาหารการกินต่าง ๆ กะปิ น้ำปลา
เสื้อผ้า ที่พอเพียง

(4) สวัสดิการ แต่ละชุมชนควรมีสวัสดิการและ
บริการที่จำเป็น เช่น มีสถานอนามัยเมื่อยามป่วยไข้
หรือมีกองทุนไว้ให้กู้ยืมเพื่อประโยชน์ในกิจกรรม
ต่าง ๆ

(5) การศึกษา มีโรงเรียนและชุมชนมีบทบาทในการ
ส่งเสริมการศึกษา เช่น มีกองทุนเพื่อการศึกษาเล่า
เรียนให้แก่เยาวชนของชุมชนเอง

(6) สังคมและศาสนา ชุมชนควรเป็นศูนย์กลางในการ
พัฒนาสังคมและจิตใจ โดยมีศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยว

รูปที่ 4 การรวมกลุ่มเพื่อเรียนรู้ร่วมกันของชุมชน
และสังคม

รูปที่ 5 การลงนามความร่วมมือเพื่อร่วมกันทำงาน
ระหว่างชุมชนภาครัฐและเอกชน

จากภาพที่ 4 และภาพที่ 5 บ้านป่าเกี๊ยะดีมีการดำเนินการที่เห็นเด่นชัดในเรื่องของรวมพลังกันในรูปแบบของกลุ่มจากโครงการรูปแบบการบริหารจัดการเกษตรในเมือง กรณีศึกษาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง บ้านป่าเกี๊ยะดี ต.หนองฝิ่ง อ.สารภี จ.เชียงใหม่ โดยมีเปิดรับการเรียนรู้ร่วมกันทั้งจากภายในชุมชนและภายนอกเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาสังคมและจิตใจของชุมชน

ขั้นที่สาม สร้างเครือข่ายกลุ่มอาชีพและขยายกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้หลากหลาย โดยประสานความร่วมมือกับภาครัฐกิจ ภาคองค์กรพัฒนาเอกชน และภาคราชการ ในด้านเงินทุน การตลาด การผลิต การจัดการ และข่าวสารข้อมูล

รูปที่ 6 การเรียนรู้ผ่านศูนย์การเรียนรู้ฯ ประจำตำบล
หนองฝิ่งโดยเครือข่าย

จากภาพที่ 6 ชุมชนได้มีศูนย์รวมการเรียนรู้ ณ ศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงบ้านป่าเกี๊ยะดี ต.หนองฝิ่ง อ.สารภี จ.เชียงใหม่ เป็นหัวใจหลักในการทำงานร่วมกันของชุมชน โดยเครือข่ายหลักได้แก่ เทศบาลต.หนองฝิ่ง เกษตรตำบลมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน วิทยาลัยเทคนิคสารภี ชุมชนป่าเกี๊ยะดีและชุมชนต.หนองฝิ่ง

รูปที่ 7 ชุมชนนำสินค้าออกจำหน่ายในงานต่างๆ

รูปที่ 8 ชุมชนนำสินค้าออกจำหน่ายประจำ
วันพุธที่โรงเรียนผู้สูงอายุ.หนองผึ้ง

ภาพที่ 7 และ ภาพที่ 8 ชุมชนได้มีการปลูกผักปลอดสารพิษและนำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ร่วมกัน ณ ศูนย์การเรียนรู้ฯ มาจำหน่ายสินค้าในสถานที่ต่างๆ โดยในขั้นที่สามนี้อยู่ในระหว่างการค้าขายโดยการติดต่อกับร้านค้าภายในด.หนองผึ้งเพื่อส่งผักปลอดสารพิษที่ปลูกโดยชุมชนป่าเกิดดี

สรุปจากการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการ "ทฤษฎีใหม่" 3 ขั้นมาใช้ในชุมชนป่าเกิดดีทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันผ่านบริบทที่แตกต่างและมีการนำมาทฤษฎีมาปรับใช้ให้ตรงกับบริบทของชุมชนสร้างความโดดเด่นในด้านเกษตรในเมืองที่เน้นผักปลอดสารพิษสร้างคุณค่าที่เป็นแบบอย่างให้กับชุมชนอื่นในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชุมชน

ข้อเสนอแนะ

1. การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เพื่อสร้างความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจมีหลายระดับควรเริ่มจากหลายภาคส่วนเข้ามา

บูรณาการร่วมกัน เช่น เริ่มจากครัวเรือนของตนเองก่อนถึง ถึงจะขยายไประดับตำบล อำเภอ และจังหวัด แต่ทั้งหมดจะต้องมีการวางเป้าหมายในการทำงานร่วมกันถึงจะเกิดแรงกระเพื่อมที่ชัดเจนและเป็นประโยชน์กับตัวชุมชนมากที่สุด

2. "ทฤษฎีใหม่" 3 ขั้นตามแนวพระราชดำริเป็นแนวคิดที่นำมาปรับใช้ได้ผลจริงแต่ในพื้นที่ๆเป็นเกษตรในเมืองต้องมีการปรับแต่งพื้นที่ในขั้นตอนที่แรกเพราะพื้นที่มีจำกัดให้ตรงกับบริบทของชุมชน
3. เครือข่ายมีส่วนสำคัญทำให้ประสบความสำเร็จในการสร้างความมั่นคงอย่างยั่งยืนได้เพราะถ้าพึ่งเพียงตัวชุมชนมีขีดความสามารถ และการเรียนรู้ที่จำกัดหากมีเครือข่ายที่มีความชำนาญในด้านต่างๆ ร่วมมือกัน จะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (2552). **ทฤษฎีใหม่** กรุงเทพมหานคร. รุ่งศิลป์การพิมพ์

ขจรศักดิ์ วงศ์วิราช (2552). การศึกษารูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพเกษตรผักปลอดสารพิษบ้านจำหมูที่ 6 ตำบลปงยางคก อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง. งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น. สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย

เทศบาลตำบลหนองผึ้ง.(2556).แผนพัฒนา
สามปี 2557 – 2559. เทศบาลตำบลหนองผึ้ง อำเภอ
สารภี จังหวัดเชียงใหม่

เทศบาลตำบลหนองผึ้ง.(2558).แผนแม่บท
ชุมชนบ้านป่าเก็ดถี่.เทศบาลตำบลหนองผึ้ง อำเภอ
สารภี จังหวัดเชียงใหม่

ประเวศวะสี. (2542). เศรษฐกิจพอเพียงและ
ประชาสังคม แนวทางพลิกฟื้นเศรษฐกิจ สังคม.
กรุงเทพมหานคร.สำนักพิมพ์ หมอชาวบ้าน.

ปิยะพงษ์ บุษบงก์. (2556). ปลุกเมืองปลุก
ชีวิต แนวคิดและแนวทางการพัฒนาเกษตรในเมือง.
โครงการสวนผักเมือง มูลนิธิเกษตรกรรมยั่งยืน.
พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ.

รักษันรินทร์ แก้วมีศรี. (2558). ศูนย์การ
เรียนรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตำบลหนองผึ้ง.
แผนงานเสริมสร้างการเรียนรู้การพัฒนาภายใต้
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.เทศบาลตำบลหนองผึ้ง
อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น. สำนักงานกองทุน
สนับสนุนงานวิจัย

อรุณี ทรดาล และคณะ. (2548). วิจัยเรื่อง
การวิจัยและพัฒนาความพร้อมในการจัดการศึกษา
ปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบล.งานวิจัยเพื่อ
ท้องถิ่น. สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย

ความคาดหวังของนักศึกษาเกี่ยวกับต่อคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณใน วิชาชีพของอาจารย์มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

THE STUDENTS' EXPECTATIONS ON THE MORALITY AND PROFESSIONAL ETHICS OF THE TEACHERS IN NORTH BANGKOK UNIVERSITIES

บังอร โกศลปริญญาพันธ์¹, นิษรา พรสุริวงษ์² วนิชฐา บุญนาค³

¹คณะศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, bungorn.ko@northbkk.ac.th

²สำนักวิจัย, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, nissara.pr@northbkk.ac.th

³คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, nissara.pr@northbkk.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคาดหวังของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพของอาจารย์มหาวิทยาลัยนอร์ท กรุงเทพ และเพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพของอาจารย์มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ของนักศึกษาที่มีเพศสาขาวิชา และคณะวิชาแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ท กรุงเทพจำนวน 364 คนซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบสะดวก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้ 1) นักศึกษามีความคาดหวังเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพของอาจารย์มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) นักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกันมีความคาดหวังเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพของอาจารย์มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักศึกษาที่มีสาขาวิชา และคณะวิชาแตกต่างกันมีความคาดหวังเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพของอาจารย์มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : ความคาดหวัง นักศึกษา อาจารย์ คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ

Abstract

The purposes of this research were to study the students' expectation on the morality and professional ethics of the teachers in North Bangkok University, and compare the expectation on the morality and professional ethics of the teachers in North Bangkok University of the students who were differed in gender, division, and faculty. The sample Convenience Sampling were 364 students in North Bangkok University. Collection of data was by questionnaire. Analyzing of data was by frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test, and one-way ANOVA. The results of this research were that 1) the students' expectation on the morality and professional ethics of the teachers in North Bangkok University were at high level, 2) the expectation on the morality and professional ethics of the teachers in North Bangkok University of the students who were differed in gender weren't .05 significantly different, and 3) the expectation on the morality and professional ethics of the teachers in North Bangkok University of the students who were differed in division, and faculty were .01 significantly.

Keywords : Expectation, Student, Teacher, Morality and Professional Ethics

บทนำ

ปัจจุบันผู้บริหาร ครูอาจารย์และผู้ใหญ่ในสังคมจำนวนมาก มีปัญหาด้านคุณธรรมและจริยธรรม เช่น ประพฤติผิดลูกเมียผู้อื่น แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน ขาดมนุษยธรรม ขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนมนุษย์ ทาลายทรัพยากรธรรมชาติ ลุ่มหลงในอบายมุข ยาเสพติด ไซยศาสตร์ และกามารมณ์ พฤติกรรมเหล่านี้นับวันจะทวีจำนวนมากขึ้น พร้อมกับความเสื่อมโทรมที่เพิ่มขึ้น และยังพบว่าสถิติเกี่ยวกับพฤติกรรมการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ส่วนหนึ่งเป็น การกระทำของข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ, 2541) ที่เป็นเช่นนี้เพราะสภาพของคนในปัจจุบัน กำลังถูกคุกคามด้วยวัตถุธรรมมากขึ้น ในขณะที่คุณธรรม จริยธรรมลดน้อยลงไปจากจิตใจทำให้เกิดปัญหาทางด้านคุณธรรม จริยธรรมนานัปการ เป็นต้นว่าความรู้สึกเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนเป็นใหญ่ หลงใหลในอำนาจ การกอบโกยผลตอบแทนมากเกินไป สมควร ความฟุ้งเฟ้อ และความเสื่อมทางด้านศีลธรรม จริยธรรม ลักษณะดังกล่าวเป็นมหันตภัยใหญ่

หลวงต่อความเจริญรุ่งเรือง ความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีของไทย (อาจอง ชุมสาย ณอยุธยา, 2550, 1) อีกทั้งในสภาพที่เป็นจริง ครู อาจารย์ ผู้บริหารจำนวนไม่น้อยมีข้อบกพร่องในด้านการปฏิบัติงาน ไม่ปฏิบัติตามตามหลักคุณธรรมจริยธรรมตามความคาดหวังของสังคม มีการกระทำผิดวินัยต่อเนื่อง ไม่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งพบได้จากข่าวทางหน้าหนังสือพิมพ์และสื่อมวลชน (บุญชู แสงสุข, 2544, บทคัดย่อ)จากสภาพการณ์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าความคาดหวังของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพของอาจารย์มหาวิทยาลัยนอร์ธกรุงเทพ เป็นอย่างไร นักศึกษาที่มีเพศ สาขาวิชา และคณะวิชาแตกต่างกัน มีความคาดหวังเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพของอาจารย์มหาวิทยาลัยนอร์ธกรุงเทพ แตกต่างกันหรือไม่ เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพของอาจารย์ตามความคาดหวังของนักศึกษา อันจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไป

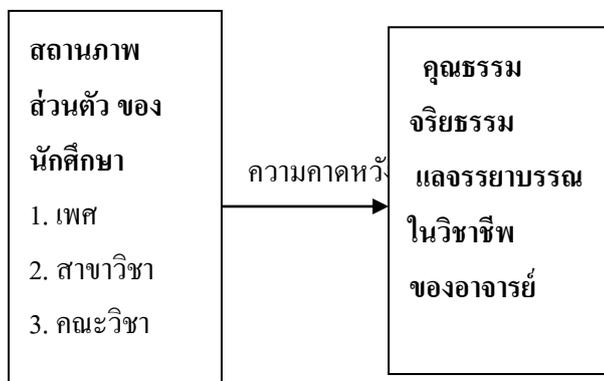
วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความคาดหวังของนักศึกษาเกี่ยวกับ คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพของ อาจารย์มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของนักศึกษาเกี่ยวกับ คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพของ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ จำแนกตามเพศ สาขาวิชา และคณะ

กรอบแนวความคิด

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักศึกษาเกี่ยวกับเพศ สาขาวิชา คณะวิชา ที่ต่างกันมีความคาดหวังต่อคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพของอาจารย์มหาวิทยาลัยเอกชน เขตสายใหม่ กรุงเทพมหานคร ที่แตกต่างกัน

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

.ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ท กรุงเทพ จำนวน 3,941 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ท กรุงเทพ จำนวน 364 คนซึ่งได้มา โดยการสุ่มแบบสะดวก (Convenience Sampling)

ตัวแปร

1. ตัวแปรต้น

ตัวแปรต้นในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานภาพส่วนตัว จำแนกเป็น เพศ สาขาวิชา และคณะวิชา

2. ตัวแปรตาม

ตัวแปรตามในการวิจัยครั้งนี้ คือ คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพของอาจารย์มหาวิทยาลัย นอร์ทกรุงเทพ”

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า วิธีการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. นำความรู้ที่ได้จาก 1 มาสร้างแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามจาก 2 เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อแก้ไข
4. นำแบบสอบถามจาก 3 เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่า IOC ได้ค่า $IOC = 0.89$
5. นำแบบสอบถามจาก 4 มาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้กับพนักงานของสำนักงานอธิการบดีที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน
6. นำแบบสอบถามจาก 5 มาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น(Reliability) โดยใช้สูตร α - Coefficient ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่า $\alpha = 0.80$
7. นำแบบสอบถามที่ได้จากขั้นที่ 6 มาปรับปรุงแก้ไข และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ใช้การหาค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการวิจัย

1. นักศึกษามีความคาดหวังเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพของอาจารย์มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. นักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกันมีความคาดหวังเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพของอาจารย์มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักศึกษาที่มีสาขาวิชา และคณะวิชาแตกต่างกันมีความคาดหวังเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพของอาจารย์มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การอภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยพบว่านักศึกษามีความคาดหวังเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และ จรรยาบรรณในวิชาชีพของอาจารย์มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ซึ่งขัดแย้งกับรจนา อ้ายพุก และคณะ (2550 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพของผู้บริหาร

สถานศึกษาตามความคาดหวังของผู้สอน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดแพร่ และพบว่าระดับความคาดหวังของครูผู้สอนที่มีต่อคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของผู้สอน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดแพร่ อยู่ในระดับมากที่สุด ในทุกๆด้าน ความคาดหวังโดยรวมอยู่ในระดับที่มากที่สุด ด้านที่มีระดับความคาดหวังมากที่สุด คือด้านที่ จริยธรรม และด้านที่มีระดับความคาดหวังต่ำสุด คือด้านจรรยาบรรณ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศ ปัจจุบันมีการทุจริตประทุมิชชอบอยู่มาก และการให้เกรดนักศึกษาที่ออกตามสื่อต่างๆ การประทุมิชคิดในเรื่องชู้สาว ทำให้ทุกคนหันมาใส่ใจในเรื่องคุณธรรม และจรรยาบรรณ มากขึ้น

2. จากผลการวิจัยพบว่านักศึกษามีเพศแตกต่างกันมีความคาดหวังเกี่ยวกับ คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพของอาจารย์มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ รจนา อ้ายพุก และคณะ (2550 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของผู้สอน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ และพบว่า ระดับความคาดหวังของครูผู้สอนที่มีต่อคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของผู้สอน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดแพร่ โดยจำแนกตามเพศ พบว่า มีระดับความคาดหวังในทุกด้านไม่แตกต่างกัน
3. จากผลการวิจัยพบว่าคาดหวังเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพของอาจารย์มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ โดยจำแนกตามสาขาวิชา

และคณะวิชาพบว่า มีระดับความคาดหวังแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับรายคู่โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's method) พบว่า คณะวิชา มีระดับความคาดหวังเกี่ยวกับ คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพของอาจารย์มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ สูงกว่า สาขาวิชา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทสรุป

จากผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษามีความคาดหวังเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพของอาจารย์มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) นักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกันมีความคาดหวังเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพของอาจารย์มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักศึกษาที่มีสาขาวิชา และคณะวิชาแตกต่างกันมีความคาดหวังเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพของอาจารย์มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 ด้านคุณธรรม

- 1.1.1 ครูผู้สอนควรปฏิบัติต่อผู้อาวุโสในทางที่ดี
- 1.1.2 ครูผู้สอนควรรู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
- 1.1.3 ครูผู้สอนควรบำเพ็ญประโยชน์เพื่อชุมชน
- 1.1.4 ครูผู้สอนควรเสียสละเพื่อสาธารณประโยชน์
- 1.1.5 ครูผู้สอนไม่ควรประมาท

1.2 ด้านจริยธรรม

- 1.2.1 ครูผู้สอนควรมีความอดทน อดกลั้น
- 1.2.2 ครูผู้สอนควรมีความเมตตากรุณา
- 1.2.3 ครูผู้สอนควรมีระเบียบวินัยและตรงต่อเวลา

1.2.4 ครูผู้สอนควรมีความซื่อสัตย์

1.2.5 ครูผู้สอนควรจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์

1.3 ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ

1.3.1 ครูผู้สอนควรประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ

1.3.2 ครูผู้สอนควรรักษาวินัยที่บัญญัติเป็นข้อห้ามและข้อปฏิบัติไว้ในหมวดนี้ โดยเคร่งครัดอยู่เสมอ

1.3.3 ครูผู้สอนควรให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาคไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งโดยไม่มีขอบ

1.3.4 ครูผู้สอนควรรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจ

แก่ลูกศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็ม สามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาสภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพของอาจารย์มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ในทัศนะของนักศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี 2550
- [2] นายบุญชู แสงสุข (2544:บทคัดย่อ).วิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตร ฝึกอบรม คุณธรรม จริยธรรมสำหรับครูและผู้บริหารโรงเรียน.
- [3] สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ, 2541:36-41
- [4] รจนา อ้ายพุก และคณะ(2550).คุณ ธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของผู้สอน สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดแพร่ การศึกษา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร

[5] อัจจง ชุมสาย ณ อยุธยา (2550:1).โครงการ
คุณธรรมนำความรู้:รูปแบบการเรียนการสอนแบบ
บูรณาการคุณค่าความเป็นมนุษย์

ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขต
พระโขนงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร
TEACHER'S OPINIONS TOWARD THE ACADEMIC ADMINISTRATION OF
SECONDARY SCHOOL IN PHRAKHANONG DISTRICT UNDER THE
SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2 BANGKOK
METROPOLIS

ทวีพร ปทุมมา¹ ดร.นิวัตต์ น้อยมณี² และดร.สุภาพร ชรรรมศิริ³

^{1,2,3} คณะบัณฑิตวิทยาลัย/สาขาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ, hi_iamooa@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ (1) ศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพระโขนง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร (2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพระโขนง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา ระดับชั้นที่สอน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน (3) รวบรวมข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพระโขนง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนวชิรธรรมสาริต ปีการศึกษา 2558 จำนวน 61 คน และครูโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย ปีการศึกษา 2558 จำนวน 62 คน รวมทั้งสิ้น 123 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบน-มาตรฐาน ทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างด้วยการทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe's Method) ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ความคิดเห็น การบริหารงานวิชาการ

Abstract:

The purposes of this research were 1) to study Teacher's opinions toward the Academic Administration of Secondary School in Phrakanong District under the Secondary Educational Service Area Office 2 Bangkok Metropolis in six aspects 1) planning academic 2) development quality and standard of education 3) curriculum 4) teaching and learning 5) guidelines and supervision of education 6) cooperation in academic (2) to compare Teacher's opinions toward the academic administration of secondary school in characteristics classification such as age, degree, teaching level and work experiences. (3) to collect suggestions about the academic administration of secondary

school. The samples were 123 teachers which came 61 teachers in Wachirathamsatit School year 2558, and 62 teachers in Phrakonongpittayalai School year 2558, The instruments used in the study was a 5-level rating scale questionnaire with the reliability of 0.98. The data were analyzed by using frequency, percentage, mean and standard deviation, t-test, F-test and Pair comparison was tested by Scheffe's Method. The result found that experienced teachers to work differently affected opinions about academic administration as a whole different level of statistical significance, 05.

Keywords: The opinions of teachers, Academic Management

บทนำ

งานวิชาการเป็นหัวใจของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา ส่วนงานด้านอื่นๆ เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้สถาบันดำเนินไปด้วยความราบรื่นเท่านั้นผู้บริหารการศึกษาทุกคน ควรจะรับผิดชอบเป็นผู้นำของครูในด้านวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาทุกแห่ง คือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ โดยการทำงานร่วมกับครู กระตุ้นเตือนครูให้คำแนะนำครู และประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพในการสอน งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องทางตรงหรือทางอ้อม ก็อยู่ที่ลักษณะของงานนั้น

ดังนั้นอาจสรุปได้ว่า งานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของ

สถานศึกษาก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพระโขนง สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร เพื่อจะใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมการบริหารงานวิชาการ และเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษานำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพระโขนง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ใน 6 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนวิชาการ 2) ด้านการพัฒนาคุณภาพและ

มาตรฐานการศึกษา 3) ด้านหลักสูตร 4) ด้านการจัดการเรียนการสอน 5) ด้านการแนะแนวและการนิเทศการศึกษา 6) ด้านความร่วมมือทางวิชาการ

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพระโขนง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานครโดยจำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา ระดับชั้นที่สอน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะ ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพระโขนง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพระโขนงที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการโดยรวม และรายด้านแตกต่างกัน

2. ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพระโขนงมีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการโดยรวม และรายด้านแตกต่างกัน

3. ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพระโขนงมีระดับชั้นที่สอนต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการโดยรวม และรายด้านแตกต่างกัน

4. ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพระโขนงมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการโดยรวม และรายด้านแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ได้ข้อมูลความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพระโขนง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

2. ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาของฝ่ายบริหารในการปรับปรุงและพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพระโขนง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

3. เพื่อใช้เป็นแนวทางการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานด้านอื่นๆ

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักการบริหารงานวิชาการ

1.) ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ เป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการ เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นเครื่องมือชี้ความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร ดังนั้นผู้วิจัยขอนำเสนอความหมายของการบริหารงานวิชาการ

เชาวลิต จงมี (2548 : 21) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานการจัดกิจกรรมทุกอย่างเพื่อเป็นการส่งเสริมหรือเพื่อพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนตลอดจนด้านอื่นๆ ที่

เกี่ยวข้องกับการศึกษาของโรงเรียนให้เป็นไปได้ด้วยดี และได้ผลอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งงานเหล่านี้จะรวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหลาย อาทิเช่น ผู้บริหาร ครู นักเรียน และบุคลากรอื่นๆ เป็นต้น

เดชะ ชีระตระกูล (2548 : 8) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหาร สถานศึกษา โดยจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

ศุภวรรณ นิตสุวรรณ (2548 : 14) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหาร กิจกรรมหลากหลายที่เกี่ยวกับหลักสูตร และการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนของสถานศึกษาได้ผลดีและมีประสิทธิภาพสูงสุด

2.) หลักการบริหารงานวิชาการ

ปองสิน วิเศษศิริ (2549 : 26) ได้กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการว่ามีหลักการบริหาร คือ

1. หลักแห่งประสิทธิภาพ หมายถึง การได้มีผลผลิตเพิ่มขึ้นโดยไม่เพิ่มการลงทุนนั้นคือ นักเรียน นักศึกษาสามารถสำเร็จการศึกษาตามกำหนดของหลักสูตรโดยไม่ลาออกกลางคัน เรียนเกินเวลา และช้ากว่ากำหนด

2. หลักแห่งประสิทธิผล หมายถึง ผลผลิตได้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ นั่นคือ นักเรียน นักศึกษามีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ความสามารถ ทักษะ คุณภาพ และการจัดการ

จิระวิทย์ มั่นคงวัฒนะ (<http://www.gotoknow.org/posts/344746>, 15 สิงหาคม 2558) ในการ

บริหารงานวิชาการจะต้องมีหลักการและวิธีการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหาร ดังนั้นในหลักการเบื้องต้นของการบริหารจึงต้องมีข้อความชัดเจนในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. ยึดหลักให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นที่ไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง โดยมีครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม

2. มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด

3. มุ่งส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งการเรียนรู้

4. มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยจัดให้มีดัชนีชี้วัดคุณภาพการจัดการหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ และสามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาได้ทุกช่วงชั้นทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

5. มุ่งส่งเสริมให้มีการร่วมมือเป็นเครือข่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นเป้าหมายหลักในการดำเนินการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพระโขนง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

กรุงเทพมหานคร ถือได้ว่างานวิชาการเป็นหัวใจหลักในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ ไพฑูรย์ สินดารัตน์ (2550 : 6) ว่างานวิชาการเป็นหัวใจของโรงเรียน งานธุรการเป็นสมอง และงานประสานสัมพันธ์กับชุมชน เป็นใบหน้าของโรงเรียน โรงเรียนมีหน้าที่ให้ความรู้ ความสามารถอ่านออก เขียนได้ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น มีความรู้ด้านอาชีพ ได้รับการอบรมด้านศีลธรรม วัฒนธรรมซึ่งเป็นข้อบ่งชี้ที่กว้างขวางของการดำเนินงานทางวิชาการ ในโรงเรียนต่าง ๆ ไม่ว่าจะขนาดใหญ่หรือเล็ก จะแตกต่างกันที่ปริมาณและความรับผิดชอบเท่านั้น

ข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการ

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553 : 30) ได้กำหนดข้อบ่งชี้งานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาเป็น 12 ด้าน ตามกระบวนการปฏิรูปการเรียนรู้ ซึ่งครอบคลุม 4 ด้าน คือ

1. หลักสูตร
2. กระบวนการจัดการเรียนการสอน
3. การวัด/ประเมินผลและการรับเข้าศึกษาต่อ
4. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการ

สื่อสารเพื่อการเรียนรู้ (ICT)

ราชกิจจานุเบกษา (2550 : 29-30) ได้กล่าวถึงกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาได้กำหนดข้อบ่งชี้และภารกิจ ดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

2. การวางแผนงานด้านวิชาการ
  3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
  4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
  5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
  6. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
  7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
  8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
  9. การนิเทศการศึกษา
  10. การแนะแนว
  11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
  12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
  13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
  14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุวชน องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
  15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
  16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
  17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาแบ่งตามลักษณะของงานได้ 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการวางแผนวิชาการ
2. ด้านการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
3. ด้านหลักสูตร
4. ด้านการจัดการเรียนการสอน
5. ด้านการแนะแนวและการนิเทศการศึกษา
6. ด้านความร่วมมือทางวิชาการ

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 2 แห่ง โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 123 คน โดยการคำนวณตามสัดส่วนขนาดของโรงเรียนทั้ง 2 แห่ง ได้แก่ คุรุโรงเรียนวชิรธรรมสาริต จำนวน 61 คน และคุรุโรงเรียนพระโขนงพิทยาลักษณ์จำนวน 62 คน รวมทั้งสิ้น 123 คน

การทดสอบมาตรฐาน เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพระโขนง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา และจำแนกตามระดับชั้นที่สอน ใช้การทดสอบค่าที (t-test), จำแนกตามอายุ และจำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงานใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) หรือวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติใช้การทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe's Method)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ด้านข้อมูลทั่วไป สรุปได้ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 121 คน ส่วนใหญ่เป็นครูที่มีอายุระหว่าง 30 – 45 ปี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 38.02 อายุมากกว่า 45 ปี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 35.54 และอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 26.44 ส่วนใหญ่ครูมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 70.25 และวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีระดับ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 29.75 เมื่อจำแนกตามระดับชั้นการสอนพบว่า เป็นครูระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 52.07 และเป็นครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 47.93 และครูส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 36.37 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 33.88 และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานระหว่าง 5 – 10 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 29.75

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพระโขนง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยรวมเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 3.99 - 4.25$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และด้านหลักสูตร ($\bar{X} = 4.13$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการวางแผนวิชาการ ($\bar{X} = 3.99$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพระโขนง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร ทั้ง 6 ด้าน โดยรวมเห็นว่าเป็นความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และด้านหลักสูตร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการวางแผนวิชาการ

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ได้ผลสรุปดังต่อไปนี้

1.) ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.) ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.) ครูที่สอนในระดับชั้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.) ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนวิชาการครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานระหว่าง 5 – 10 ปี

แตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านหลักสูตรครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานระหว่าง 5 – 10 ปี และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี แตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน น้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และด้านการจัดการเรียนการสอนครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานระหว่าง 5 – 10 ปี และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี แตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน น้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เอกสารอ้างอิง

- [1] “กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ
กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา
พ.ศ.2550.” ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124, ตอนที่ 24 ก
(16 พฤษภาคม 2550) : หน้า 29.
- [2] จิระวิทย์ มั่นคงวัฒน์. “การบริหารงานวิชาการ.”
[ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก :
<http://www.gotoknow.org/posts/344746>, 15 สิงหาคม
2558.
- [3] เชาวลิศ จงมี. “การศึกษาความรอบรู้เกี่ยวกับงานใน
หน้าที่ผู้บริหาร โรงเรียนตามทัศนยะของครู
และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 2
อำเภอหนองเสือ จังหวัดลำปาง.” ปรินญาการศึกษา
มหาบัณฑิต, การบริหารการศึกษา,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2548.
- [4] เดชะ ชีระตระกูล. “การบริหารงานวิชาการใน
โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ลำปาง เขต 2.” ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขา
การบริหารการศึกษา,
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, 2548.
- [5] ปองสิน วิเศษศิริ. “สภาพและปัญหาการ
บริหารงานวิชาการตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา
2549 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย.” วิทยานิพนธ์ปรินญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.
- [6] ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. การอุดมศึกษากับสังคมไทย.
กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2550.

- [7] รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. การบริหารงานสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน. พิมพ์ครั้งที่ 4,
สงขลา : บริษัท นำศิลป์ โฆษณา จำกัด, 2553.
- [8] ศุภวรรณ นิตสุวรรณ. “การศึกษาสภาพการ
บริหารงานวิชาการตามแนวคิดเห็นของผู้บริหาร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษายุพราชธานี.” ปรินญาการศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัย
นเรศวร, 2548.
- [9] Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. Determining
Sample Size for Research Activities. Educational and
Psychological Measurement, 1970.

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา

โรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

TEACHERS' OPINIONS TOWARD THE UTILIZATION OF PHROMVIHARN-4 OF EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATORS OF THE OPPORTUNITY EXPANSION SCHOOLS IN LADKRABANG DISTRICT BANGKOK METROPOLIS

ธนาวุฒิ สร้อยแก้ว¹ ดร.นิวัตต์ น้อยมณี² ผศ.ดร.นำชัย เลวัลย์³

^{1,2,3} คณะบัณฑิตวิทยาลัย/สาขาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ, hi_iamooa@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 3 ประการ คือ (1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านเมตตา 2) ด้านกรุณา 3) ด้านมุทิตา 4) ด้านอุเบกขา (2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน ระดับชั้นที่สอน และขนาดของโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนวัดลานบุญ ปีการศึกษา 2558 จำนวน 74 คน ครูโรงเรียนวัดสังฆราชา ปีการศึกษา 2558 จำนวน 40 คน ครูโรงเรียนวัดลาดกระบัง ปีการศึกษา 2558 จำนวน 47 คน และครูโรงเรียนวัดปลูกศรัทธา ปีการศึกษา 2558 จำนวน 45 คน รวมทั้งสิ้น 206 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความแตกต่าง ระหว่างกลุ่มตัวอย่างด้วยการทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ

เชฟเฟ (Scheffe's Method)

ABSTRACT :

The purposes of this research were (1)to study teachers' opinions on the use of the Phromviharn-4 of educational institution administrator of Educational Opportunity Expansion School in Ladkrabang District, Bangkok, in four states, namely, 1)Metta:Loving kindness, 2)Karuna:Compassion, 3)Mudita:Sympathetic joy,and 4)Upekkha:Equanimity (2)to compare teachers' opinions on the use of the Phromviharn-4 classified by gender,age, work experience, teaching level, and school size (3)to gather teachers' opinions toward the utilization of Phromviharn-4 of educational institute administrators of the Opportunity Expansion School in Ladkrabang District, Bangkok. The samples used in this research were 206 teachers. The instrument used to collect the data was a 5 rating scale questionnaire with a reliability of 0.96; then analyzed data by using frequency, percentage, mean, standard deviation; t-Test and F-Test; and Scheffe's method.

KEYWORDS : The opinions of teachers, The academic administration of secondary school

บทนำ

การเลือกธรรมนำมาปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่ว่า การเป็นนักบริหารที่เก่ง และดีควรปฏิบัติธรรมอะไรบ้าง เพื่อตอบคำถามนี้ต้องทราบก่อนว่าภาวะผู้นำทำหน้าที่อะไร ซึ่งภาวะผู้นำ หมายถึง ศิลปะแห่งการทำงานให้สำเร็จโดยอาศัยคนอื่น ดังนั้นผู้นำต้องมีหลักธรรม หรือนำธรรมะข้อใดข้อหนึ่งมาเป็นแนวทางปฏิบัติ จึงจะสามารถแก้ปัญหาที่ได้อ่างเหมาะสม ดังนั้นบุคลากร ในองค์กรจะทำงานเป็นทีมได้ดียิ่งขึ้น จะต้องมีส่วนนำที่ดีคอยกำกับดูแล ผู้นำที่ดีในทางธรรม คือต้องมีพรหมวิหารธรรม 4 ประการ คือ 1) เมตตา คือการมีความหวังดีที่ปรารถนาให้ผู้อื่นมีความสุข มีความรักและความหวังดีต่อเพื่อนร่วมงาน ซึ่งความรักจะเกิดได้ถ้าผู้นำรู้จักมองในแง่ดี หรือส่วนที่ดีของผู้ร่วมงาน ถ้าพบส่วนเสียในตัวต้องรู้จักมองข้ามและให้อภัย เมื่อพบส่วนดีก็จดจำไว้เพื่อได้ใช้คนให้เหมาะสมกับลักษณะที่ดี 2) กรุณา คือ ความสงสาร เห็นใจ ปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ เมื่อผู้ร่วมงานประสบเคราะห์กรรม ผู้นำต้องมีความสงสารและคิดหาทางช่วยให้เขาพ้นทุกข์นั้น ความสงสารจะเกิดได้เมื่อผู้นำมีใจกว้างรับฟังปัญหาของคนอื่น 3) มุทิตา คือความรู้สึกรื่นรมยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี และ 4) อุเบกขา คือ ความวางใจเป็นกลางเที่ยงตรง ไม่เอนเอียง

จากที่กล่าวมา ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของครู ที่มีต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส ในเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร โดย

ผลการวิจัยที่ได้รับสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานอย่างเหมาะสม และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์โดยใช้การบริหารการเรียนการสอนบูรณาการกับหลักพรหมวิหาร 4 ในโรงเรียนขยายโอกาส เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน คือ ด้านเมตตา ด้านกรุณา ด้านมุทิตา และด้านอุเบกขา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน ระดับชั้นที่สอน และขนาดของโรงเรียน
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน

2. ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการ
ใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา
แตกต่างกัน

3. ครูที่มีประสบการณ์การสอน ต่างกัน มี
ความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของ
ผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกัน

4. ครูที่มีระดับชั้นที่สอนต่างกัน มีความ
คิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร
สถานศึกษา แตกต่างกัน

5. ครูที่สอนในโรงเรียนขนาดต่างกัน มี
ความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของ
ผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลความคิดเห็นของครูที่มีต่อการ
ใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน
ขยายโอกาส เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร เพื่อ
ประโยชน์ของการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพมาก
ยิ่งขึ้น

2. ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทาง
ในการปรับปรุงตนเองของผู้บริหารสถานศึกษาตาม
หลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนขยายโอกาส เขต
ลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

3. ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปใช้เป็นพื้นฐาน
สำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา

พระประยูร ฐมจิตโต (2558 : 1) ได้กล่าว
ไว้ว่า นักบริหารจะทำหน้าที่สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ถ้ามี

คุณลักษณะ 3 ประการ ดังที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ใน
ทศิยปาปฉกสูตร ดังนี้

1. จักขุมา หมายถึง มีปัญญามองการณ์ไกล
เช่น ถ้าเป็นพ่อค้าหรือนักบริหารธุรกิจ ต้องรู้ว่าสินค้า
ไหนได้ราคาถูก แล้วนำไปขายที่ไหนจึงจะได้ราคา
แพง ในสมัยนี้ต้องรู้ว่าหุ้นจะขึ้นหรือจะตก ถ้าเป็นนัก
บริหารทั่วไปต้องสามารถวางแผนและฉลาดในการ
ใช้คนคุณลักษณะข้อแรกนี้ตรงกับภาษาอังกฤษว่า
Conceptual Skill หรือ ความชำนาญในการใช้
ความคิด

2. วิฐโร หมายถึง การจัดธุระได้ดี มีความ
เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น พ่อค้าเพชรต้องดูออกว่า
เป็นเพชรแท้ หรือเพชรเทียม แพทย์หัวหน้าคณะ
ผ่าตัดต้องเชี่ยวชาญการผ่าตัดคุณลักษณะ ที่สองนี้ตรง
กับคำว่า Technical Skill คือ ความชำนาญด้านเทคนิค

3. นิสสยสัมปันโน หมายถึง พึ่งพาอาศัยคน
อื่นได้ เพราะเป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์ เช่น พ่อค้า
เดินทางไปค้าขายต่างเมืองก็มีเพื่อนพ่อค้าในเมือง
นั้นๆ ให้ที่พักอาศัยหรือให้กู้ยืมเงิน เพราะมีเครดิตดี
นักบริหารที่ดีต้องผูกใจคนไว้ได้ คุณลักษณะที่สามนี้
สำคัญมาก “คนไม่มีชน คนไม่มีเพื่อนขึ้นสู่ที่สูง
ไม่ได้” ข้อนี้ตรงกับคำว่า Human Relation Skill คือ
ความชำนาญด้านมนุษยสัมพันธ์

อำพร เรืองศรี

(<http://www.gotoknow.org/posts/152421>, 22

มิถุนายน 2558.) ได้แสดงทรรศนะเกี่ยวกับ

คุณลักษณะของผู้บริหาร ในยุคปฏิรูปการศึกษาไว้ว่า
ต้องมีทั้ง (6 ป.) สรุปได้ดังนี้

1. ปฏิรูป การทำงานของผู้บริหารแบบนี้จะ
เป็นนักคิด นักพัฒนา ปรับเปลี่ยนหน่วยงาน และ

พัฒนางานตลอดเวลา การดำเนินงานต้องทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

2. ประชาธิปไตย เป็นการบริหารงานที่ผู้ได้บังคับบัญชาและผู้บังคับบัญชาจะต้องพบกันครึ่งทาง หาแนวทางที่พึงประสงค์ให้ได้ ผู้บริหารจะต้องตัดสินใจปัญหาที่ไม่มีทางออกให้ได้ ผู้บริหารจะต้องมีบุคลิกภาพ และการทำงานเป็นประชาธิปไตย

3. ประสาน เป็นลักษณะของผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพมาก ทำคนเป็นแบบอย่างที่ดี การทำงานจะคำนึงถึงผลสำเร็จของงานเป็นสำคัญ รู้จักใช้ความสามารถของผู้ได้บังคับบัญชาให้เป็นประโยชน์มากที่สุด ให้เกียรติและยกย่องอย่างสมศักดิ์ศรี

4. ประนีประนอม บุคลิกลักษณะของผู้บริหารแบบนี้ จะพยายามไม่ให้ผู้ได้บังคับบัญชาเกิดความขัดแย้ง สิ่งใดที่พอยอมได้ก็ยอม

5. ประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารลักษณะนี้จะมีบุคลิกที่ว่าจะทำอะไร จะพูดที่ไหนจะเป็นเรื่องสำคัญทุกเรื่อง มีความสามารถในการโน้มน้าวใจสูง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

6. ประชาสงเคราะห์ ผู้บริหารลักษณะนี้จะให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมงานทุกเรื่องเป็นห่วงเป็นใยตลอดเวลา จะประสานงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อขอความช่วยเหลือ เป็นกัลยาณมิตรกับทุกคน ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาแบ่งตามลักษณะของงานได้ 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการวางแผนวิชาการ
2. ด้านการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
3. ด้านหลักสูตร
4. ด้านการจัดการเรียนการสอน
5. ด้านการแนะแนวและการนิเทศการศึกษา

6. ด้านความร่วมมือทางวิชาการ

2. องค์ประกอบของพรหมวิหาร

สุริย์ มีผลกิจ (2550 : 172) ได้กล่าวถึงหลักการบริหารการศึกษาแนวพุทธศาสตร์ ตามหลักพรหมวิหารธรรม (ธรรมอันเป็นอยู่ของผู้ใหญ่) ว่า พรหมวิหารธรรม คือหลักธรรมของพระพรหม ธรรมที่สามารถทำให้มนุษย์เป็นพรหม อันประกอบด้วยคุณธรรม 4 ประการคือ

1. เมตตา ความรัก ความปรารถนาดีอยากให้ผู้อื่นมีความสุข
2. กรุณา ความสงสาร คิดช่วยเพื่อนมนุษย์ และสัตว์ทั้งหลายให้พ้นจากความทุกข์
3. มุทิตา ความยินดีด้วย พลอยยินดี ในเมื่อผู้อื่นมีความสุข
4. อุเบกขา ความวางใจเป็นกลาง มีจิตเที่ยงธรรมดุจตราขึง

ป.อ. ปยุตโต (2551 : 124) ได้ให้ความหมายของพรหมวิหารธรรม ว่าหมายถึง ธรรมเครื่องอยู่อย่างประเสริฐ ธรรมประจำใจอันประเสริฐ หลักความประพฤติที่ประเสริฐบริสุทธิ์ ธรรมที่ต้องมีไว้เป็นหลักใจและกำกับความประพฤติ จึงจะชื่อว่าดำเนินชีวิตแบบหมดจด และปฏิบัติตนต่อมนุษย์สัตว์ทั้งหลายโดยชอบนอกจากนี้ พรหมวิหาร ยังมีความหมายที่สามารถแปลอีกในหนึ่งว่า ธรรมเป็นเครื่องอยู่ของพรหม หรือธรรมประจำใจที่ทำให้เป็นพรหมหรือให้เสมอด้วยพรหมหรือเป็นเครื่องอยู่ของท่านผู้มีคุณยิ่งใหญ่

กิตติศักดิ์ ผกาทอง (2551 : 171-172) กล่าวว่า พรหมวิหาร 4 คือ หลักธรรมสำหรับการดำรงตนของผู้บำเพ็ญ ซึ่งโบราณ เปรียบผู้นำดวงพรหม คือ บุคคลผู้ยิ่งใหญ่และมีอำนาจ ประกอบด้วย

1. เมตตา หมายถึง การมีจิตที่เป็นกุศลเปี่ยมด้วยความรัก ไม่ผูกโกรธและพยาบาท

ต่อเพื่อนร่วมงานหรือผู้ได้บังคับบัญชา

2. กรุณา หมายถึง มีจิตคิดจะช่วยเหลือและปลดเปลื้องความทุกข์ตลอดเวลา

เป็นคนอาสาช่วยแบ่งเบาภาระอย่างสม่ำเสมอ

3. มุทิตา หมายถึง อหิชาศย์ไมตรีจิตทั้งคางามและผ่องใส ยินดีในความสุและ

ความสมหวังของผู้อื่น แม้นมีทุกข์หรือประสบเคราะห์กรรมก็ไม่คิดจะซ้ำเติมหรือเยาะเย้ยให้ต้องเจ็บช้ำน้ำใจ

4. อุเบกขา หมายถึง การประพฤติและปฏิบัติที่เที่ยงตรงและเป็นกลาง ไม่เอนเอียงด้วยความรักและความชัง คำนึงถึงผลของการกระทำของสัตว์ทั้งหลายที่ทำได้คือทำชั่วได้ชั่วเป็นที่ตั้งเรียนกว่า “คำของคนที่ผลของการกระทำ” ไม่ดูแก่อำนาจไม่เหมินเกริมซ้ำเติมผู้อื่นเพราะตนอยู่ในฐานะที่ได้เปรียบ

3. ความสำคัญของหลักพรหมวิหารธรรม

ไพฑูรย์ เมธิโก (2557 : 45) พรหมวิหารธรรมเป็นคุณธรรมสำหรับผู้ใหญ่หรือผู้บริหารมี 4 ประเภทคือ เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา เป็นคำสอนสำคัญที่มุ่งส่งเสริมการสร้างสรรค์สังคม เป็นหลักธรรมที่แสดงออกต่อผู้อื่น ทั้งมนุษย์และสรรพสัตว์ และพรหมวิหารทั้ง 4 ข้อ จะต้องประสานกลมกลืนกัน เพราะถ้าขาดเพียงข้อใดข้อหนึ่ง ย่อมก่อให้เกิดความบกพร่องทางสังคมอย่างแน่นอนอนเช่นเมื่อคนมีน้ำใจต่อกัน มีเมตตา กรุณา และมุทิตาต่อกันก็มีความอบอุ่น มีความสุขในการอยู่ร่วมกัน แต่ข้อเสียจะเกิดขึ้น สืบเนื่องมาจาก มนุษย์จำนวนหนึ่งจะชอบหวังพึ่งพาผู้อื่นเสมอ โดยคิดว่าถ้าเราเดือดร้อนก็ไปหาผู้ใหญ่ ไปหาญาติ เมื่อเป็นเช่นนี้มนุษย์ส่วนมากจะเกิดความเกียจคร้าน ประมาท ขาดความรับผิดชอบ ด้วยเหตุนี้ อุเบกขา จึงเป็นจุดถ่วงดุลยภาพในสังคมหรือเป็นหลักประกันที่สำคัญกล่าวคือ บุคคลที่ทำผิด ขาดความรับผิดชอบ มักจะเข้าไปหาผู้ใหญ่เพื่อขอความเมตตา แต่ถ้าผู้ใหญ่มี

อุเบกขา ก็หมายความว่า คนผิดย่อมได้รับผลแห่งความผิด เมื่อเป็นเช่นนี้ การมีพรหมวิหารธรรม เป็นพื้นฐานทางจิตใจจึงเท่ากับว่า เป็นหลักประกันทางสังคม ตามที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า พรหมวิหารเป็นคุณธรรมที่สำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในสังคม

4. การนำหลักพรหมวิหารมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา

พระมนัส อคฺคฺชฺมุโม (2554 : 38) ได้กล่าวถึงพรหมวิหาร 4 ประการว่าเป็นธรรมอยู่อย่างประเสริฐซึ่งจัดเป็นหลักธรรมประจำใจและกำกับความประพฤติ เป็นธรรมจำเป็นอย่างยิ่งในสังคมไทย ซึ่งในปัจจุบันนี้อ่านจวตฺตุนิยมบีบรัดให้ต้องเป็นคนใจแคบเห็นแก่ตัว การฝึกฝนให้สามารถรักและเมตตาแม้แต่ศัตรูเรา ก็ยอมได้จะ ได้ชื่อว่าเป็นชาวพุทธที่แท้จริง ตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาที่ว่า “พึงเมตตาให้แม่แก่โจรผู้กำลังตัดหรือเลื่อยอวัยวะ เช่นแขนหรือขาของตนใครมีความโกรธต่อโจรผู้กำลังกระทำการดังกล่าว นั้น ก็ไม่เชื่อว่าเป็นสาวกของเรา” ดังนั้น การฝึกฝนในเรื่องปฏิบัติพรหมวิหารธรรมในเรื่องต้นควรปฏิบัติดังนี้

1. มองผู้อื่นในแง่ดี ตั้งความปรารถนาดีต่อคนทั่วไป
2. แผ่เมตตา
3. ขวนขวายให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลแก่ผู้อื่น
4. สนับสนุนและเข้าร่วมในงานสาธารณประโยชน์
5. ไม่เหยียดหยันรังแก และริษยาผู้อื่น
6. แสดงความยินดีในเมื่อผู้อื่นประสบความสำเร็จ
7. วางใจเป็นกลางมองสิ่งทั้งหลายตามความเป็นจริงและในลำดับต่อไปควรเลือกปฏิบัติตามวาระ คือ

- 1) เมตตา ควรเจริญหรือปฏิบัติในเวลาปกติหรือเหตุการณ์ทั่วไป
- 2) กรุณา ควรเจริญหรือปฏิบัติในเวลาเมื่อคนอื่นได้รับความทุกข์และเดือดร้อน
- 3) มุทิตา ควรเจริญหรือปฏิบัติในเวลาเมื่อคนอื่นได้ดี หรือประสบความสำเร็จ
- 4) ควรเจริญหรือปฏิบัติในเวลาเมื่อคนอื่นเขาถึงความวิบัติและหมดหนทางที่จะช่วยเหลือใดๆ ได้แล้ว

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในโรงเรียนขยายโอกาส ในเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำนวน 196 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดโดยใช้ตารางสุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 608) จากนั้นจึงนำมาสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยแยกเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลาง ได้โรงเรียนขนาดใหญ่ คือ โรงเรียนวัดลานบุญ 1 โรง จำนวนครู 74 คน โรงเรียนขนาดกลาง 3 โรง คือ โรงเรียนวัดสังฆราชา จำนวนครู 40 คน โรงเรียนวัดลาดกระบัง จำนวนครู 47 คน และโรงเรียน วัดปลูกศรัทธา จำนวนครู 45 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 206 คน

การทดสอบมาตรฐาน เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการใช้ หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาส จำแนกตามตัวแปรต้น คือ เพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน ระดับชั้นที่สอน ขนาดของโรงเรียน กรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม ใช้การทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามตัวขึ้นไป ทดสอบด้วยวิธีการวิเคราะห์

ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) (F-test) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ด้านข้อมูลทั่วไป สรุปได้ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 206 คน ส่วนใหญ่เป็นครูเพศหญิง จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 61.65 ครูเพศชาย จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 38.35 ส่วนใหญ่ครูมีอายุระหว่าง 35-45 ปี จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 44.66 น้อยกว่า 35 ปี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 30.58 และมากกว่า 45 ปีขึ้นไป จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 24.76 และครูส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน ระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 34.95 และ ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 34.95 ส่วนน้อยกว่า 5 ปี มีจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 30.10 เมื่อจำแนกตามระดับชั้นที่สอนพบว่า เป็นครูระดับประถมศึกษาตอนต้น จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 36.14 เป็นครูระดับประถมศึกษาตอนปลาย จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 25.73 เป็นครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 22.33 และเป็นครูระดับอนุบาล จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 15.13 และเมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน เป็นครูสอนอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 64.08 และ เป็นครูสอนอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 35.92

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าความคิดเห็นของครูที่มีต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาส เขต

ลาดกระบ้ง กรุงเทพมหานคร โดยรวมเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 4.13-4.23$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านเมตตา ($\bar{X} = 4.23$) ด้านมูทิตา ($\bar{X} = 4.22$) ด้านอุเบกขา ($\bar{X} = 4.20$) และ ด้านกรุณา ($\bar{X} = 4.13$)

สรุปผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบ้ง กรุงเทพมหานคร โดยรวมเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านเมตตารองลงมาคือด้านมูทิตา และด้านอุเบกขา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านกรุณา

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาได้ผลสรุปดังต่อไปนี้

1 ครูที่มีเพศต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านเมตตา ด้านกรุณา และด้านอุเบกขา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านมูทิตาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เอกสารอ้างอิง

[1] พระประยูร ฐมมจิตโต. “ภาวะผู้นำด้านสัมพันธของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา

ตามหลักสังคหวัตถุ 4.” วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต,

2 ครูที่มีอายุต่างกัน โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านกรุณา และด้านมูทิตาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.5 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ด้านกรุณา และด้านมูทิตา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.5 ใน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านกรุณาของครูที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป แตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านมูทิตาของครูที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่

11 ปีขึ้นไป แตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4 ครูที่มีระดับชั้นที่สอนแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 5 ครูที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย,
2558

[2] อัมพร เรืองศรี. “ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ในยุคปฏิรูปการศึกษา.” [ออนไลน์]

เข้าถึงได้จาก :

<http://www.gotoknow.org/posts/152421>, 22

มิถุนายน 2558. หน้า12

[3] สุริย์ มีผลกิจ. “กลวิธีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ” ,สงขลา : ชลบุตรกราฟฟิค, 2550.

[4] ป.อ. ปยุตโต. “ภาวะผู้นำ” ,กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ , 2551.

[5] กิตติศักดิ์ ผกาทอง. “ภาวะผู้นำตามแนวพุทธ” , กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย, 2551.

[6] พระมนัส อุกุชฌโม. “ภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักพรหมวิหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย, 2554.

[7] ไพฑูรย์ เมธิโก. “ทางเลือกสังคมไทยในอนาคต” กรุงเทพมหานคร. คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2557.

[8] Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 1970.

ความคิดเห็นของประชาชนต่อประสบการณ์การกระทำความผิดกฎหมายจราจร และ ความเข้มงวดกวดขันของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

Public opinion on the experience of traffic law violations and the Police Stricter

Enforcement of Traffic Laws

ดร.सानิต ศิริวิศิษฐ์กุล¹, ดร.เฉลิมชัย วิโรจน์วรรณ²

¹หัวหน้าแผนกวิจัย, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, sanit.si@northbkk.ac.th

²ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิจัย, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, chalremchai.wi@northbkk.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อประสบการณ์การกระทำความผิดกฎหมายจราจร ประสบการณ์การพบเห็นการกระทำความผิดและความเข้มงวดกวดขันในการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจ 2) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยด้านข้อมูลส่วนบุคคลกับความคิดเห็นของประชาชนต่อประสบการณ์การกระทำความผิดกฎหมายจราจร ประสบการณ์การพบเห็นการกระทำความผิดกฎหมายจราจร และความเข้มงวดกวดขันในการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ใช้งานพาหนะในจังหวัดปทุมธานีจำนวน 400 ตัวอย่าง ทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test

ผลการศึกษาพบว่าประสบการณ์การกระทำความผิดพบความคิดเห็นของประชาชนต่อประสบการณ์การกระทำความผิดกฎหมายจราจรในเขตจังหวัดปทุมธานีอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.78 ประสบการณ์การพบเห็นการกระทำความผิดกฎหมายจราจรอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 ความเข้มงวดกวดขันในการบังคับใช้กฎหมายของตำรวจรวมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.72

จากผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าเพศที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในด้านประสบการณ์การกระทำความผิด อายุ มีความแตกต่างกันในด้าน ความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายระดับการศึกษา มีความแตกต่างกันในด้านประสบการณ์การกระทำความผิด อาชีพ มีความแตกต่างกันในด้านประสบการณ์การกระทำความผิด และความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายประเภทพาหนะ มีความแตกต่างกันในด้านประสบการณ์การกระทำความผิด ความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมาย ในด้านการพบเห็นการกระทำความผิด

คำสำคัญ กฎหมายจราจร, พฤติกรรมการฝ่าฝืนกฎหมายจราจร

Abstract

The objectives of this research were: (1) to survey public opinion on the experience of traffic law violations, experience to see the traffic law violations and the strict enforcement of the police, (2) to compare the personal factors with about the experience of traffic law violations, experience to see the offense and the strict enforcement of the police. The sample was 400 the vehicle users in Pathumthani, selected by accidental random sampling. The tool used in this study was a questionnaire. The statistics used to analyze data including the percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test.

The results of this study showed that opinions on experience of traffic law violations were moderate with an average of 2.78, the experience of seeing the illegal traffic offense at a high level with an average of 3.54, the strict enforcement of the police was moderate with an average of 2.72 .

The hypothesis testing found that different gender was different experience of traffic law violations, the different age was different experience to see the offense and the strict enforcement of the police, the different education was different experience of traffic law violations, the different occupation was different experience of traffic law violations and the strict enforcement of the police with the different vehicle type was different in experience of traffic law violations, experience of seeing the illegal traffic offense and the strict enforcement of the police,

Keywords: Traffic law violations, Traffic laws

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อุบัติเหตุจากยานยนต์เป็นอุบัติเหตุเป็นต้นเหตุของการสูญเสียชีวิตมากที่สุด จากรายงานสถิติอุบัติเหตุขององค์การอนามัยโลกปีล่าสุด พบว่าประเทศไทยมีอัตราผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุสูงเป็นอันดับ 1 ในกลุ่มอาเซียน โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 36.2 คนต่อประชากร 100,000 คน ตามมาด้วย อันดับ 2 คือ เวียดนาม อยู่ที่ 24.5 คน และอันดับ 3 คือ มาเลเซียอยู่ที่ 24 คน ส่วนสิงคโปร์ที่มีอัตราผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุต่ำที่สุด เฉลี่ย 3.6 คนต่อประชากร 100,000 คน ทั้งนี้จากข้อมูลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่าในปี 2558 มีคดีอุบัติเหตุจราจรทั้งสิ้น 69,469 คดี มูลค่าทรัพย์สินเสียหายทั้งสิ้น 264,532,710 บาท มีผู้เสียชีวิตเพียง 6,281 ราย[1] ปัญหาอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นมีหลายสาเหตุด้วยกัน อาทิ เมาแล้วขับ หลับใน เสพสารเสพติดที่มีฤทธิ์กดประสาท แต่ก็มีอีกปัญหาหนึ่งที่เราไม่สามารถมองข้ามได้นั่นก็คือ การกระทำผิดกฎจราจร ซึ่งบางคนอาจจะคิดว่ามันเป็นเพียงปัญหาเล็กน้อยเท่านั้น

แต่ที่แน่ชัดคือต้นเหตุของการเกิดอุบัติเหตุที่นำไปสู่ปัญหา อาทิ การไม่สวมหมวกกันน็อก การขับรถเร็วเกินกว่าที่ป้ายกำหนด การขับรถบนไหล่ทาง การขับรถยนต์ย้อนศร เป็นต้น ซึ่งถ้าเจ้าหน้าที่ตำรวจคอยตรวจตราอยู่เสมอ และทุกคนปฏิบัติตามกฎจราจรแล้ว ปัญหาเหล่านี้ก็จะพบน้อยลงหรืออาจจะไม่มีอีกเลย

สำหรับการบังคับใช้พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ซึ่งเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้เนื่องจากการคมนาคมและขนส่งทางบกได้เจริญก้าวหน้าขยายตัวไปทั่วประเทศและเชื่อมโยงไปยังประเทศใกล้เคียงและจำนวนยานพาหนะในท้องถนนและทางหลวงได้ทวีจำนวนขึ้นเป็นลำดับประกอบกับประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีในอนุสัญญาว่าด้วยการจราจรทางถนนและพิธีสารว่าด้วยเครื่องหมายและสัญญาณตามถนน สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการจราจรซึ่งใช้บังคับใช้มากกว่าสี่สิบปีให้เหมาะสมกับสภาพการจราจรและจำนวนยานพาหนะที่เพิ่มขึ้นและเพื่อความปลอดภัยแก่ชีวิตร่างกาย และทรัพย์สินของประชาชนจึง

จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ ขึ้นเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติจราจรทางบกพ.ศ. 2522 [2] เป็นกฎหมายเพื่อความปลอดภัยของจราจรทางบกของผู้ขับขี่ยานพาหนะ และคนเดินเท้าเพื่อควบคุมการใช้รถใช้ถนน โดยมีบทบัญญัติต่างๆ ให้ผู้ขับขี่ปฏิบัติตาม โดยแบ่งประเภทการกระทำความผิดไว้ 10 ประเภท

การจะลดปัญหาดังกล่าวได้จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของ 3 ภาคส่วนคือตัวผู้ขับขี่เอง บุคคลทั่วไปในการเฝ้าระวัง และที่สำคัญคือความเข้มงวดกวดขันวินัยจราจรของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เราจึงจะสามารถลดทอนความสูญเสียที่เกิดขึ้นทั้งชีวิตและทรัพย์สินที่เกิดขึ้นในแต่ละปีได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้มีความสนใจในการศึกษาถึงการกระทำผิดกฎหมายจราจร และความเข้มงวดกวดขันของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยเลือกพื้นที่จังหวัดปทุมธานี เป็นพื้นที่ในการศึกษา เพราะว่าจังหวัดปทุมธานี เป็นพื้นที่ในการศึกษา เพราะว่าจังหวัดปทุมธานี เป็นเมืองปริมณฑลหน้าด่าน ประชากรในเขตพื้นที่ภาคเหนือ ภาคอีสาน และภาคกลางตอนบนจะต้องผ่านในการเข้าสู่เมือง

วัตถุประสงค์

1) เพื่อสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพการกระทำความผิดกฎหมายจราจร ประสิทธิภาพการพบเห็นการกระทำความผิดและความเข้มงวดกวดขันในการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

2) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยด้านข้อมูลส่วนบุคคลกับความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพการกระทำความผิดกฎหมายจราจร ประสิทธิภาพการพบเห็นการกระทำความผิดกฎหมายจราจร และความเข้มงวดกวดขันในการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เป็นข้อมูลพื้นฐานในการรณรงค์ให้ประชาชนเกิดความตระหนักต่อวินัยจราจร เพื่อให้ประชาชนมีวินัยจราจรที่เหมาะสมอันมีส่วนช่วยในการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการอุบัติเหตุจราจร

ขอบเขตในการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาการกระทำ ความผิดกฎหมายจราจรและความเข้มงวดกวดขันของเจ้าหน้าที่ตำรวจใน 3 ประเด็นหลักคือ

1. ด้านประสิทธิภาพการกระทำความผิด
2. ประสิทธิภาพการพบเห็นการกระทำความผิด
3. ด้านความเข้มงวดกวดขันวินัยจราจรของ

เจ้าหน้าที่ตำรวจ

ขอบเขตด้านประชากร ศึกษาเฉพาะผู้ที่ขับขี่ยานพาหนะที่ติดเครื่องหมายในเขตจังหวัดปทุมธานี ใน 4 ประเภทหลักคือ

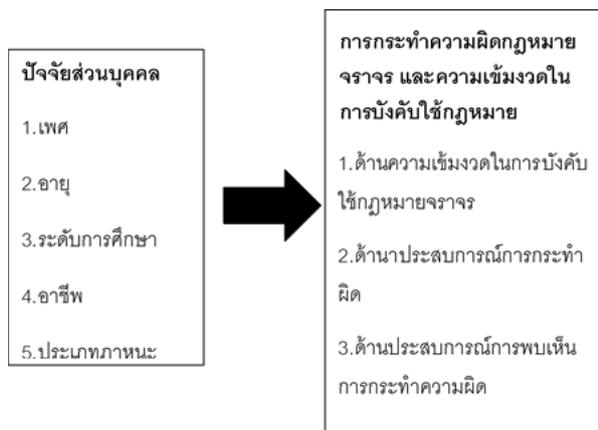
1. รถมอเตอร์ไซด์
2. รถยนต์นั่ง
3. รถปิ๊กอัพ
4. รถบรรทุกสินค้า

กลุ่มตัวอย่าง

กำหนดตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโรยามาเน (Taro Yamane) แบบไม่ทราบจำนวนประชากรเนื่องจากยานพาหนะที่อยู่ในจังหวัดปทุมธานี ส่วนหนึ่งจดทะเบียนในกรุงเทพมหานคร ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง ทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (accidental random sampling)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การกระทำ ความผิดกฎหมายจราจร และความเข้มงวดกวดขันของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

แผนภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

กฎหมายจราจร คือ ให้บังคับใช้กฎหมายตาม มาตราการ 15, 25, 34, 44, (10 รศขม) ได้แก่

- 1) ความเร็วเกินกว่ากฎหมายกำหนด
- 2) ขับรถย้อนศร
- 3) ฝ่าฝืนสัญญาณจราจร
- 4) ไม่คาดเข็มขัดนิรภัย
- 5) ไม่มีใบขับขี่
- 6) แชนในที่คับขัน
- 7) เมาสุรา
- 8) ไม่สวมหมวกนิรภัย
- 9) มอเตอร์ไซค์ไม่ปลอดภัย
- 10) ใช้โทรศัพท์มือถือขณะขับรถ

ประสิทธิภาพการกระทำผิด หมายถึง ประสิทธิภาพการเคยกระทำผิดกฎหมายจราจร 10 ประเภทในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา

ประสิทธิภาพการพบเห็นการกระทำผิด หมายถึง ประสิทธิภาพการเคยพบเห็นการกระทำผิดกฎหมายจราจร 10 ประเภทของผู้ร่วมทางในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา

ความเข้มงวดกวดขันวินัยจราจรของเจ้าหน้าที่ หมายถึง ความคิดเห็นของประชาชนในรอบเดือนที่มีต่อความจริงจังในการเข้มงวดกวดขัน จับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมายจราจรใน 10 ประเภท

สมมติฐานในการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันส่งผลต่อความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการกระทำผิด ประสิทธิภาพการพบเห็นการกระทำผิด และความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่แตกต่างกัน

ระเบียบวิธีวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ขับขี่พาหนะในเขตจังหวัดปทุมธานี ซึ่งไม่ทราบจำนวนแน่นอนเนื่องจากพาหนะที่อยู่ในจังหวัดปทุมธานี ส่วนหนึ่งจดทะเบียนในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยที่ค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดตัวอย่างไว้ที่ 400 ตัวอย่างตามสูตรของยามานะทำการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีแบบบังเอิญ (Accidental Random Sampling) ผู้ใช้ยานพาหนะที่มีเครื่องยนต์ในเขตจังหวัดปทุมธานี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม ประกอบด้วย 4 ตอนดังนี้ ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และลักษณะของยานพาหนะ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการกระทำผิดกฎหมายจราจรตามพรบ.จราจร 10 ลักษณะในรอบเดือนที่ผ่านมา โดยมีเกณฑ์ดังนี้

- 1 หมายถึง ไม่ได้กระทำความผิด
- 2 หมายถึง กระทำความผิดเพียง 1 ครั้ง
- 3 หมายถึง กระทำความผิดเพียง 2 ครั้งใน
- 4 หมายถึง กระทำความผิดเพียง 3 ครั้งใน
- 5 หมายถึง กระทำความผิดมากกว่า 3 ครั้ง

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อประสบการณ์การพบเห็นการกระทำผิดกฎหมายจราจร ตามพรบ.จราจร 10 ลักษณะในรอบเดือนที่ผ่านมาโดยมีเกณฑ์ดังนี้

- 1 หมายถึงไม่พบเห็นการกระทำผิด
- 2 หมายถึงพบเห็นการกระทำผิดเพียง 1 ครั้ง
- 3 หมายถึงพบเห็นการกระทำผิดเพียง 2 ครั้ง
- 4 หมายถึงพบเห็นการกระทำผิดเพียง 3 ครั้ง
- 5 หมายถึงพบเห็นการกระทำผิดมากกว่า 3 ครั้ง

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อความเข้มงวดกวดขันต่อผู้ขับขี่ในการกระทำผิดกฎหมายจราจร ตามพรบ.จราจร 10 ลักษณะในรอบเดือนที่ผ่านมาโดยมีเกณฑ์ดังนี้

- 1 หมายถึง เข้มงวดน้อยมาก
- 2 หมายถึง เข้มงวดน้อย
- 3 หมายถึง เข้มงวดปานกลาง
- 4 หมายถึง เข้มงวดมาก
- 5 หมายถึง เข้มงวดมากที่สุด

เกณฑ์แปลความหมายค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์ของเบส (Best:1977) [3]ดังนี้

4.50 - 5.00	มากที่สุด
3.50 - 4.49	มาก
2.50 - 3.49	ปานกลาง
1.50 - 2.49	น้อย
1.00 - 1.49	น้อยที่สุด

ผลการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ reliability coefficient alpha ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.965

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 53.0 เป็นเพศชาย และร้อยละ 47.0 เป็นเพศหญิง โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 40.3 มีอายุระหว่าง 30-39ปี รองลงมาคืออายุต่ำกว่า 30 ปีคิดเป็นร้อยละ 24.3 อายุระหว่าง40-49ปี คิดเป็นร้อยละ 20.3 และตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 14.3 วุฒิมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 53.3 รองลงมาคือปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 37.3 และ สูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 9.5 อาชีพ ส่วนใหญ่ มีอาชีพรับจ้างมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 37.5 รองลงมา มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนคิดเป็นร้อยละ 19.0 อาชีพ รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 17.3 ค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 11.0 เกษตรกร ร้อยละ 7.0 และอาชีพอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 1.8 ประเภท ของพาหนะ ส่วนใหญ่ มอเตอร์ไซด์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.0 รองลงมา รถยนต์นั่ง คิดเป็นร้อยละ 34.3 รถปิ๊กอัพ คิดเป็นร้อยละ 11.3 และ รถบรรทุกสินค้าน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 5.5 ตามลำดับ

2. ประสบการณ์การกระทำผิดพบว่าการคิดเห็นของประชาชนต่อประสบการณ์การกระทำผิดกฎหมายจราจรในเขตจังหวัดปทุมธานี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.78 โดยด้านที่มีการกระทำผิดมากที่สุดคือการใช้โทรศัพท์มือถือในขณะที่ขับรถ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 รองลงมา ไม่คาดเข็มขัดนิรภัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 และน้อยที่สุดคือการเมาสุรา คิดเป็นร้อยละ 1.08

3. ประสบการณ์การพบเห็นการกระทำผิดพบว่าการคิดเห็นของประชาชนต่อประสบการณ์การพบเห็นการกระทำผิดกฎหมายจราจรใน

เขตจังหวัดปทุมธานี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 โดยด้านที่มีการกระทำความคิดมากที่สุดคือมอเตอร์ไซค์ไม่ปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 รองลงมา ความเร็วเกินกว่ากฎหมายกำหนด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 และน้อยที่สุดคือไม่มีใบขับขี่คิดเป็นร้อยละ 1.56

4. ความคิดเห็นต่อความเข้มงวดกวดขันในการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่พบว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อความเข้มงวดกวดขันในการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจในเขตจังหวัดปทุมธานีพบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.72 โดยความผิดที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าเป็นการมีความเข้มงวดกวดขันมากที่สุดคือการเมาสุรา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 รองลงมาการไม่สวมหมวกนิรภัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 และความผิดที่มีความเข้มงวดน้อยที่สุดคือ การไม่คาดเข็มขัดนิรภัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.56 รายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ภาพรวมความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการกระทำความคิด ประสิทธิภาพการพบเห็นการกระทำความคิด และความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมาย

ประเด็นการประเมิน	$\bar{x}$	SD.	แปลผล
1. ประสิทธิภาพการกระทำความคิด	2.78	0.513	ปานกลาง
2. ประสิทธิภาพการพบเห็นการกระทำความคิด	3.54	0.456	มาก
3. ความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมาย	2.72	0.362	ปานกลาง

5. การทดสอบสมมติฐาน จากผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าเพศที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในด้านประสิทธิภาพการกระทำ

ความคิด ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 อายุ มีความแตกต่างกันในด้าน ความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายที่ระดับ 0.05 ระดับการศึกษา มีความแตกต่างกันในด้าน ประสิทธิภาพการกระทำความคิดอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 อาชีพ มีความแตกต่างกันในด้าน ประสิทธิภาพการกระทำความคิด และความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ประเภทานพาหนะ มีความแตกต่างกันในด้าน ประสิทธิภาพการกระทำความคิด ความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมาย ที่ระดับ 0.01 และในด้านการพบเห็นการกระทำความคิดที่ระดับ 0.05 รายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็น ต่อ ประสิทธิภาพการกระทำความคิด ประสิทธิภาพการพบเห็นการกระทำความคิด และความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ประเด็นการ	เพศ	อายุ	ระดับการศึกษา	อาชีพ	ประเภทพาหนะ
ประสพการณัการกระทำความคิด	** t=.282 P = .00	F=.669 P=.572	F=4.564 P=.011	** F=4.49 P=.000	** F=14.74 P=.000
ประสพการณัการพบเห็นการกระทำความคิด	t=.032 P=.763	F=2.451 p=.063	F=.799 P=.540	F=.871 P=.551	* F=.319 P=.024
คววมเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมาย	t=.145 p=.885	* F=3.449 P=.016	F=.587 P=.557	** F=4.74 P=.000	** F=13.29 P=.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการกระทำผิดกฎจราจรของผู้ขับขี่ และประสิทธิภาพการพบเห็นผู้อื่น

กระทำความผิดพลาดว่า กลุ่มตัวอย่างที่กระทำผิดกฎ
จราจรส่วนใหญ่ การใช้โทรศัพท์มือถือในขณะที่ขับรถ
ไม่คาดเข็มขัดนิรภัย การขับรถย้อนศร รวมไปถึงการ
ขับซิ่งรถยนต์ฝ่ายสัญญาณจราจร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก
สาเหตุหลายประการ เช่น ข้อจำกัดทางกายภาพของ
เส้นทางการจราจร ความไม่ชัดเจนของป้ายแสดง
เครื่องหมายจราจร ผลวิจัยมีความสอดคล้องกับ
แบบสอบถามแบบแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม
ผู้กระทำผิดกฎจราจรเรื่องขับรถย้อนศรให้ข้อมูลว่า
ปัญหาเกิดจากการที่สัญญาณป้ายแสดงเครื่องหมาย
จราจรไม่มีความชัดเจนจึงทำให้ผู้กระทำผิดกฎจราจร
กระทำความผิดโดยไม่ได้ตั้งใจ นอกจากนี้ผู้กระทำ
ผิดยังยอมรับว่าเพราะต้องการความสะดวก และ
ความรวดเร็วจึงทำให้ฝ่าฝืนกฎจราจร โดยการขับรถ
ย้อนศร สอดคล้องกับแนวคิดของประชา คุณธรรมดี
(2552:อ้างถึงในปัญญา จันทรสุข โข :2556) [3]
กล่าวว่าพฤติกรรมของผู้ขับขี่ที่ไม่เคารพกฎจราจร
ถือเป็นเรื่องที่มีความเห็นแก่ตัวของผู้ขับขี่ และการย่อ
หย่อนต่อการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ ซึ่งจะ
ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดกฎจราจรให้มียก
ยั้งขึ้นสำหรับการกระทำผิดกฎจราจรจากการฝ่าฝืน
สัญญาณไฟจราจรสะท้อนให้เห็นถึงมูลเหตุ ที่เกิดใน
การกระทำผิดกฎจราจร 2 ประเด็นคือ (1) ปัญหาด้าน
วิศวกรรมจราจรที่ผลวิจัยจากการสัมภาษณ์ได้
ชี้ให้เห็นว่าเครื่องหมายสัญญาณไฟจราจรไม่มีความ
ชัดเจน และติดตั้งอยู่ในมุมที่สังเกตเห็นได้ยากไม่
ติดตั้งเครื่องหมายให้ทราบก่อนถึงจุดที่มีสัญญาณไฟ
ในลักษณะที่ผู้ขับขี่สามารถเห็นได้ก่อนอย่างชัดเจน
จึงทำให้ผู้กระทำผิดกฎจราจรไม่ทันสังเกต และฝ่า
ฝืนสัญญาณไฟจราจร โดยไม่ได้ตั้งใจ และ (2) ปัญหา
ด้านพฤติกรรมของผู้กระทำผิดกฎจราจรที่ผลวิจัยจาก

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมได้ชี้ให้เห็นการขาดความ
ระมัดระวังในการปฏิบัติตามกฎจราจร โดยยอมรับว่า
มีความเร่งรีบ และเห็นว่าการไปถึงเป้าหมายทันตาม
กำหนดมีความสำคัญมากกว่าการรักษาวินัยจราจร
ส่วนความคิดต่อความเข้มงวดกวดขันของเจ้าหน้าที่
พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัย
ของชาคริต ชันนาโพธิ์ (2556) [4] พบว่าความ
เข้มงวดของเจ้าหน้าที่อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็น
เพราะกลุ่มตัวอย่างงานวิจัยของชาคริต เป็นนักศึกษา
จึงทำให้การรับรู้ในเรื่องของความเข้มงวดของ
เจ้าหน้าที่ตำรวจนั้นแตกต่างกัน การเปรียบเทียบ
ปัจจัยส่วนบุคคลกับประสพการณ์การกระทำ
ความผิด ประสพการณ์การพบเห็นการกระทำ
ความผิด และความคิดเห็นต่อความเข้มงวดกวดขัน
ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายพบว่า
เพศมีความสัมพันธ์กับประสพการณ์การกระทำ
ความผิด สอดคล้องกับงานวิจัยของไพโรฬ ศักดิ์
สุนทรศิริ (2535 : บทคัดย่อ) [5] ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง
ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจปฏิบัติตามกฎจราจรของ
ข้าราชการพลเรือนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า
ปัจจัยทางด้านเพศ มีผลต่อการตัดสินใจปฏิบัติ ตาม
กฎจราจร งานวิจัยของสม โภชน์ กาญจนกฤษ (2542
: บทคัดย่อ) [6] ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อ
พฤติกรรมการปฏิบัติด้านการจราจรบนท้องถนน :
ศึกษาเฉพาะกรณีนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสุพรรณบุรี
พบว่าปัจจัยด้านเพศ มี ผลต่อการปฏิบัติด้าน
การจราจรทางบก ตลอดจนข้อบังคับกฎหมาย และ
งานวิจัยของนราภรณ์ แสงอร่าม (2548) [7] ศึกษา
เรื่องความรู้ และการปฏิบัติด้านการจราจรทางบก
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีพบว่า
นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่มีเพศต่างกัน

มีการปฏิบัติด้านการจราจรทางบกแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

- 1) ควรรณรงค์การคงการใช้โทรศัพท์ในขณะที่ขับรถโดย
ชี้ให้เห็นถึงผลกระทบที่จะก่อให้เกิดอุบัติเหตุ
อย่างไร
- 2) เพิ่มความเข้มงวดกวดขันในการบังคับกฎหมาย
จราจร โดยเฉพาะความความผิดที่พบบ่อยเช่นการใช้
โทรศัพท์ในขณะที่ขับรถ การขับรถเร็วกว่ากฎหมาย
กำหนด
- 3) ควรให้มีการปรับปรุงพระราชบัญญัติจราจรทาง
บก พ.ศ. 2522 อันเกี่ยวกับบทลงโทษผู้กระทำผิด
โดยเฉพาะจำนวนค่าปรับให้สูงขึ้นกับผู้ที่มีฝ่าฝืน
กฎหมายจราจรทางบก

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรใช้ระเบียบวิธีวิจัยประกอบการศึกษาเพื่อให้
เห็นถึงประเด็นการวิจัยที่ลุ่มลึก และมีมิติมากขึ้น
- 2) ควรศึกษาในกลุ่มตัวอย่างในเขตจังหวัดอื่นๆ
โดยเฉพาะผู้ใช้งานพาหนะในเขตต่างจังหวัด

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (19 เมษายน 2559)
คดีอุบัติเหตุจราจรทางบกและมูลค่าความ
เสียหาย ทวีราชอาณาจักร ปี พ.ศ. 2541 – 2558
สืบค้นจาก
http://social.nesdb.go.th/SocialStat/StatReport_Final.aspx?reportid=161&template=1R2C&y_eartype=M&subcatid=45
- [2] พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522.
(2522, 19 มกราคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม
96,(ตอนที่ 211). หน้า 1.

- [3] ปัญญา จันทรสุโข. (2556). ปัจจัยที่มี
ความสัมพันธ์ต่อการกระทำผิดกฎจราจร
ของ ผู้ขับขีรถจักรยานยนต์, *วารสาร
วิทยบริการ,ปีที่24,หน้า 110-120*
- [4] ชากริต ชันนาโพธิ์ (2556) ทศนคติต่อการบังคับ
ใช้พระราชบัญญัติจราจรทางบกในจังหวัด
มหาสารคาม: กรณีศึกษานิสิตมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม วารสารมนุษยศาสตร์ และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่ 32
ฉบับที่ 5 กันยายน - ตุลาคม พ.ศ.2556
- [5] ไพรลพ ศักดิ์สุนทรศิริ . (2535). ปัจจัยที่มีผล
ต่อการตัดสินใจปฏิบัติตามกฎจราจรของ
ข้าราชการพลเรือนสังกัดกรุงเทพมหานคร.
(วิทยานิพนธ์ มหาวบณชิต). เชียงใหม่ :
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- [6] สมโภชน์ กาญจนถฤย์. (2542). ปัจจัยที่มีผลต่อ
พฤติกรรมการปฏิบัติตามการจราจรบนท้อง
ถนน : ศึกษาเฉพาะกรณีนักศึกษาวิ ทยาลัย
เทคนิคสุพรรณบุรี . วิทยานิพนธ์มหาบณชิต.
สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- [7] นราภรณ์ แสงอร่าม (2548). ความรู้และการ
ปฏิบัติตามการจราจรทางบกของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี . (วิทยานิพนธ์
วิทยาศาสตร์บัณฑิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์
สุขภาพ). เพชรบุรี :มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เพชรบุรี

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล บ้านเก่า อำเภอฟานทอง จังหวัดชลบุรี

The People's Opinions on Service of Tumbon Bankao Health Promotion Hospital, Phanthong District, Chonburi Province

พิมพ์ขวัญ แจ่มอัน

คณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, pimkwan2510@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนผู้ใช้บริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเก่า อำเภอฟานทอง จังหวัดชลบุรี

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม เกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนผู้ใช้บริการในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเก่า จำนวน 359 คน คิดเป็นร้อยละร้อย ผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดไปหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสหสัมพันธ์ และค่าไคสแควร์ (chi-Squared) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ผลการวิจัยที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 63.50 มีอายุระหว่าง 21-40 ปี ร้อยละ 46.50 สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น/ตอนปลาย/เทียบเท่า ร้อยละ 60.20 ส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทร้อยละ 56.00 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยใช้บริการที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเก่าร้อยละ 98.90 ความถี่ในการใช้บริการของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้บริการเดือนละ 1 ครั้ง ร้อยละ 50.40 ระยะเวลาในการใช้บริการแต่ละครั้ง ส่วนใหญ่ต่ำกว่า 1 ชั่วโมง ร้อยละ 88.00 ส่วนใหญ่ นิยมใช้บริการช่วงเช้า 8.00-12.00 น. ร้อยละ 63.80 สาเหตุที่มาใช้บริการ หรือบริการที่ได้รับคือ ตรวจรักษาโรค ร้อยละ 80.50 การเดินทางไปใช้บริการ ส่วนใหญ่ใช้รถยนต์ หรือรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ร้อยละ 80.50 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการได้รับบริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเก่า อำเภอฟานทอง จังหวัดชลบุรี ผู้ใช้บริการรู้สึกพอใจน้อยที่สุดในเรื่องความสะอาดของสถานที่ให้บริการ ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณและบุคคลากร ต้องคำนึงถึงจำนวนผู้ใช้บริการจริงมากกว่าพิจารณาจากจำนวนประชาชนที่มีรายชื่อตามทะเบียนราษฎรเท่านั้น

คำสำคัญ : โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ความคิดเห็นของประชาชน ผู้ใช้บริการ

Abstract

The purpose of this study was to investigate the users' opinions on service of Tumbon Bangkiao Health Promotion Hospital, Phanthong District, Chonburi province.

The researcher collected data by using questionnaire related with the public opinion in Tumbon Bangkiao Health Promotion Hospital of 359 people which is hundred Percent of all the data. The researcher calculated the data to for the Mean, standard deviation, correlation coefficient and the step tributaries (chi-Squared). And presented in the form of tables and description. The main findings are as follows.

Most of the sample were female 63.5%, aged between 21-40 years 46.5%. Secondary school graduation / equivalent 60.2%. Most of the company staff, 56% occupation. Most of the sample used of the Tumbon Bangkiao Health Promotion Hospital. 98.9% The frequency of using the services of most samples per month was 1 time which was 50.4%. The period of service for each sample, for the most part was lower 1 hours which was 88% most popular morning service was 8.00-12.00 which was 63.8% causes who use the service. Or services received is the treatment 80.5% travel to use the service, mainly traveled by in automobile or motorcycle private 80.5%. Different demographic characteristics did not affect the Tumbon Bangkiao Health Promotion Hospital, Phanthong district, Chonburi province. The minimal of satisfaction was the dirty of the property, the budget allocation for staffs. To consider the number of users more practical, considering the number of people with a list of registered only.

Keywords : Hospital Health, Comment of people, Users

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการสำรวจในประเทศไทยเมื่อปี 2550 พบว่าแพทย์ 1 คน ต้องดูแลคนไข้เฉลี่ย 2,778 คน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นภาคที่แพทย์ทำงานหนักสุดคือแพทย์ 1 คน ต้องแบกภาระดูแลผู้ป่วยมากถึง 5,308 คน มากกว่าแพทย์ใน กทม.ถึง 6 เท่า การมีคนไข้ล้นมือทำให้แพทย์ไม่อาจมีเวลาดูแลผู้ป่วยเต็มที่ และผู้ป่วยต้องรอคิวนาน บางรายอาการโรคลุกลามจนรัฐต้องเสียค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพมากถึงกว่า 4 แสนล้านบาท ทั้งนี้ผู้ป่วยเหล่านั้นน่าจะหายได้ง่าย หากได้รับการรักษาทันที (สำนักข่าว กรมประชาสัมพันธ์, 2552)^[9] ดังนั้นการยกระดับสถานอนามัยจึงมีความจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งรัฐบาลได้สนับสนุนงบประมาณ 14,973 ล้านบาท ในโครงการไทยเข้มแข็งของรัฐบาล พ.ศ. 2553-2555 มาสมทบงบประมาณกระทรวงสาธารณสุข องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) โดยจะเริ่มโครงการก่อน 1,001 แห่ง ก่อนในวันที่ 1 ต.ค. 2554 ก่อนจะขยาย

ยกระดับให้ครบทั้ง 9,810 แห่งทั่วประเทศต่อไป ยิ่งกว่านั้นรัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ อดีต นายกรัฐมนตรี (ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในปี พ.ศ. 2553) ได้มีนโยบายจะปฏิรูประบบสาธารณสุขไทย ด้วยการยกระดับและพัฒนาคุณภาพของระบบบริการสาธารณสุขที่มีอยู่ โดยจะยกระดับสถานอนามัยขึ้นเป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจากการรักษาเป็นการส่งเสริมสุขภาพประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ และสะดวก รวดเร็ว รัฐบาลได้เพิ่มงบค่าใช้จ่ายรายหัว 200 บาทต่อคน เพื่อให้เข้าถึงระบบสุขภาพอย่างถ้วนหน้า แต่ระบบบริการที่มีอยู่ไม่สามารถตอบสนองประชาชนได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากโรงพยาบาลส่วนใหญ่จะอยู่ในตัวเมืองทำให้ประชาชนต้องเดินทางไกล เพื่อไปเข้ารับการรักษา โดยเฉพาะในกรณีเจ็บป่วยเพียงเล็กน้อย ก็ต้องพากันเดินทางไกลเพื่อไปรักษา ในขณะที่สถานอนามัยที่ให้บริการในระดับฐานรากมีอยู่ครอบคลุมทุกตำบล บางตำบลมีมากกว่า 1 แห่ง ทั้งประเทศรวมกว่า 10,000 แห่ง หากเราพัฒนาสถานอนามัยเหล่านี้ให้มีคุณภาพ ก็

จะช่วยลดภาระของประชาชนได้มาก และนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ยังให้ความเห็นว่า การยกระดับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเป็นการเพิ่มความสะดวกและเพิ่ม การบริการให้ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลสามารถ เชื่อมโยงกันในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทาง อินเทอร์เน็ตที่สามารถติดต่อกันได้ทั้งภาพและเสียง ที่ เรียกว่า “เทเลเมดิซีน” เพื่อให้แพทย์จากโรงพยาบาล แม่ข่าย สามารถเห็นคนไข้ ชักถามข้อมูลการเจ็บป่วย โดยอยู่ห่างไกลกันได้ รวมถึงการดำเนินการในลักษณะ ที่ใช้ร้วโรงพยาบาลเป็นร้วตำบล เดียงที่บ้านผู้ป่วย คือ เดียงคนไข้ เพื่อให้เกิดการดูแลสุขภาพเชิงรุกโดย ทีมสหวิชาชีพ รวมถึงอาสาสมัครหมู่บ้านที่ผ่านการ ฝึกอบรมและเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่าง แท้จริง นอกจากนี้ นายวิทยา แก้วภราดัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขในรัฐบาลนาย อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ยังยอมรับว่าประชาชนไทยเจ็บป่วย มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของสำนักงานโยบายและ ยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข พบว่า มีจำนวน ผู้ป่วยนอกเข้ารับการรักษาในสถานบริการสาธารณสุข ทั่วประเทศเพิ่มขึ้น จาก 130 ล้านครั้งในปี 2550 เป็น 140 ล้านครั้งในปี 2551 ทำให้การเข้ารับบริการต้องใช้ เวลารอนานและแพทย์มีเวลาดูแลผู้ป่วยน้อยลง กระทรวงสาธารณสุขจึงปรับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ ด้านสุขภาพแบบใหม่ด้วยการปฏิรูปกลไกการทำงาน ของสถานอนามัย ซึ่งเป็นสถานพยาบาลที่อยู่ใกล้ชิด ประชาชนมากที่สุดและครอบคลุมทุกตำบลทั่วประเทศ จำนวน 9,810 แห่ง มีเจ้าหน้าที่ประมาณ 30,000 คน โดยพัฒนาเป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ. สต.) ซึ่งนับเป็นประวัติศาสตร์หน้าใหม่ของระบบ สาธารณสุขไทย ด้วยการทำงานเชิงรุกที่เน้นการสร้าง เสริมสุขภาพ โดยให้ประชาชนและองค์กรปกครอง

ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพตนเองและ ท้องถิ่น เพื่อลดการเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรัง รวมทั้ง ปรับปรุงบริการสุขภาพให้ประชาชนเข้ารับบริการใน พื้นที่ได้สะดวกมากขึ้น (อารยา สิงห์สวัสดิ์ “ยกระดับ สถานีอนามัยผู้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล”)^[12] เนื่องจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเก่า ตั้งอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครซึ่งอาจมี ประชากรแฝงจากจำนวนคนงานที่มาทำงานในนิคม อมตะนครมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้จำนวนผู้ มาใช้บริการมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อ เรื่องการให้บริการทำให้การบริการอาจไม่ดีพอและ ทัวถึง ในปัจจุบันรูปแบบของการปฏิบัติงานของ บุคลากรทางด้านสาธารณสุขมีการเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะบุคลากรที่อยู่ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบล ซึ่งมีต่อประเทศเป็นอย่างมาก อีกทั้งในปัจจุบัน มีภาวะและภัยต่าง ๆ คุณคามต่อสุขภาพของประชาชน อันเนื่องมาจากโรคร้ายที่เกิดขึ้นได้หลายประเภท ทำให้ ประชาชนต้องอาศัยโรงพยาบาลเพื่อขอรับการ รักษาพยาบาลมากขึ้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการได้รับบริการจาก โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ของภาครัฐเพื่อ สะท้อนภาพลักษณ์การให้บริการด้านต่าง ๆ ของ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้ไปสู่การพัฒนา องค์กรในอนาคตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ การได้รับบริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล บ้านเก่า อำเภอนาทอง จังหวัดชลบุรี

สมมติฐานการวิจัย

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของประชาชนที่แตกต่างกัน ส่งผลกระทบต่อความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ทราบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
2. ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคจากการได้รับบริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีความต้องการ

(Hierarchy of needs theory)

ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (สิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2542: 411)^[7] ได้อธิบายถึงลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์พื้นฐานซึ่งกำหนดโดยมาสโลว์ ดังนี้

1. ความต้องการด้านร่างกาย 4 (physiological needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานเพื่อความอยู่รอด เช่น อาหาร น้ำ ความอบอุ่น ที่อยู่อาศัย และการนอน การพักผ่อน มาสโลว์ได้กำหนดตำแหน่งซึ่งความต้องการเหล่านี้ได้รับการตอบสนองไปยังระดับที่มีความจำเป็นเพื่อให้ชีวิตอยู่รอดและความต้องการอื่นจะกระตุ้นบุคคลต่อไป

2. ความต้องการความมั่นคงหรือความปลอดภัย (security of safety needs) ความต้องการเหล่านี้เป็นความต้องการที่จะเป็นอิสระจากอันตรายทางกาย และความกลัวต่อการสูญเสียงานทรัพย์สินอาหาร หรือที่อยู่อาศัย

3. ความต้องการการยอมรับหรือความผูกพัน (affiliation or acceptance needs) เนื่องจากบุคคลอยู่ในสังคมจะต้องการการยอมรับจากบุคคลอื่น

4. ความต้องการการยกย่อง (esteem needs) ตามทฤษฎีมาสโลว์ เมื่อบุคคลได้รับการตอบสนองความต้องการการยอมรับแล้ว จะต้องการการยกย่องจากตัวเองและจากบุคคลอื่น ความต้องการนี้เป็นการพึงพอใจในอำนาจ (power) ความภาคภูมิใจ (prestige) สถานะ (status) และความเชื่อมั่นในตนเอง (self-confidence)

5. ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (need for self-actualization) มาสโลว์ คำนึงว่าความต้องการในระดับสูงสุดเป็นความปรารถนาที่จะสามารถให้ประสบความสำเร็จ เพื่อที่จะมีศักยภาพและบรรลุความสำเร็จในสิ่งหนึ่งในระดับสูงสุด

2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น

2.1 ความหมายของความคิดเห็น ได้มีให้คำจำกัดความไว้ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ความคิดเห็น หมายถึง ทศนะหรือการประมาณการเกี่ยวกับปัญหาหรือประเด็นใดประเด็นหนึ่ง เป็นข้อพิจารณาเห็นว่าเป็นจริงจากการใช้ปัญญา ความคิดเห็นประกอบถึงแม้จะไม่อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไปก็ตาม (ราชบัณฑิตยสถาน 2524)^[4]

เราไม่สามารถแยกทัศนคติและความคิดเห็นออกจากกันได้ เพราะทัศนคติและความคิดเห็นนั้นมีลักษณะคล้ายๆ กัน แต่ลักษณะของความคิดเห็นจะไม่ลึกซึ้งเหมือนทัศนคติ (สุชา จันท์ธอม และ สุรวศ จันท์ธอม (2530)^[8]

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทางด้านความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยการพูด หรือ การเขียน โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ประสบการณ์และ

สภาพแวดล้อม ซึ่งการแสดงความคิดเห็นนี้อาจจะ
ได้รับหรือปฏิเสธจากคนอื่น ๆ ก็ได้ (พงษ์ไพบุลย์ ศิลลา
เวทย์, 2538 อ้างถึงใน เสริมพันธ์ สาริมาณ, 2544)^[4]

ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของ
บุคคลที่แสดงออกมาในรูปแบบของการตัดสินใจ และ
ความเชื่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจจะเห็นด้วยหรือไม่เห็น
ด้วย อาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธ นอกจากนี้ความ
คิดเห็นยังสามารถเปลี่ยนแปลงได้

2.2 การวัดความคิดเห็น

การวัดความคิดเห็นของบุคคลสามารถวัด
ได้หลายวิธี วิธีที่ใช้กันทั่วไปคือ การใช้แบบสอบถาม
และการสัมภาษณ์ เบส เสนอแนะว่าวิธีที่ง่ายที่สุดในการ
ที่จะบอกถึงความคิดเห็นก็คือการแสดงให้เห็นถึง
ร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อความ เพราะความ
คิดเห็นจะออกมาในลักษณะเช่นใจ และจะได้ทำตาม
ความคิดเห็นเหล่านั้นได้ การตอบแบบสอบถามอ่าน
ข้อความที่กำหนดไว้ และพิจารณาว่าข้อความแต่ละ
ข้อความนั้น ผู้ตอบเห็นด้วยมากน้อยเพียงใด แล้วให้
ทำเครื่องหมายลงในช่องที่แสดงระดับความคิดเห็นนั้น
ๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “คุณภาพการให้บริการของ
โรงพยาบาลบ้านโป่ง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี”
โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพการให้บริการของ
โรงพยาบาลบ้านโป่ง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี
และเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อ
คุณภาพการให้บริการของโรงพยาบาลบ้านโป่ง อำเภอบ้านโป่ง
จังหวัดราชบุรี กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนที่
เข้ามาใช้บริการที่โรงพยาบาลบ้านโป่ง อำเภอบ้านโป่ง

จังหวัดราชบุรี จำนวน 379 คน ที่ระดับความเชื่อมั่น
95% เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแล้วนำ
ข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่า
เบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เนื้อหา (Content
Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานใช้สถิติวิเคราะห์ค่าที
(t-test) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย
ของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มและค่าเอฟ (F-test) เพื่อ
เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม
และ Scheffe เพื่อเปรียบเทียบรายคู่เมื่อพบว่ามีความ
แตกต่างกัน ผลการศึกษา พบว่า ด้านความสะดวกที่
ได้รับจากการบริการ มีคุณภาพการบริการอยู่ในระดับ
พอใช้ ด้านการประสานงานของบริการ มีคุณภาพการ
บริการในระดับพอใช้ ด้านอรรถยาศัยความสนใจของผู้
ให้บริการ มีคุณภาพการบริการในระดับควรปรับปรุง
(ค่าเฉลี่ย 2.55) ข้อมูลที่ได้รับจากผู้ให้บริการ มีคุณภาพ
การบริการอยู่ในระดับพอใช้ (ค่าเฉลี่ย 2.83) คุณภาพ
ของบริการ มีคุณภาพการบริการพอใช้ (ค่าเฉลี่ย 2.85)
และค่าใช้จ่ายเมื่อใช้บริการ มีคุณภาพการบริการใน
ระดับค่อนข้างดี (ค่าเฉลี่ย 4.01) ผลการทดสอบ
สมมติฐาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมี อายุ อาชีพ
ความสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ และระยะเวลาของการใช้
บริการมีความคิดเห็นต่อคุณภาพการให้บริการของ
โรงพยาบาลบ้านโป่ง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี
แตกต่างกัน (ประสพโชค เจริญวิริยะภาพ (2554)^[3]

งานวิจัยเรื่อง “ความคาดหวังและการรับรู้ของ
ประชาชนต่อคุณภาพบริการโรงพยาบาลส่งเสริม
สุขภาพตำบล จังหวัดนครศรีธรรมราช” การวิจัยนี้เป็น
การวิจัยเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษา
คุณลักษณะส่วนบุคคลของประชาชนที่มาใช้บริการ
(2) วัดระดับความคาดหวังและการรับรู้ของประชาชน
ต่อคุณภาพบริการ (3) เปรียบเทียบความแตกต่าง

ระหว่างความคาดหวังกับการรับรู้ของประชาชนต่อคุณภาพบริการ (4) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคาดหวังและการรับรู้จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล (5) ศึกษาข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาคุณภาพบริการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนที่มารับบริการที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ จำนวน 354 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม มีค่าความเที่ยงของความคาดหวังและการรับรู้ต่อคุณภาพบริการเท่ากับ 0.97 ทั้งสองส่วน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงวิเคราะห์ ได้แก่ การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า (1) ประชาชนที่มารับบริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจังหวัดนครศรีธรรมราชส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 41.12 ปี สถานภาพสมรสคู่ ศึกษาาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า อาชีพเกษตรกรกรรม รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001 – 10,000 บาท เคยมารับบริการแล้ว เหตุุงใจที่มารับบริการในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล คือ ใกล้บ้าน สะดวกในการเดินทาง และมีความประสงค์จะกลับมารับบริการในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนี้อีก (2) ประชาชนมีความคาดหวังและการรับรู้ต่อคุณภาพบริการอยู่ในระดับมาก (3) คะแนนเฉลี่ยความคาดหวังมากกว่าการรับรู้ต่อคุณภาพบริการ โดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (4) คุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน จำนวนครั้งที่มารับบริการ และเหตุุงใจที่มารับบริการที่แตกต่างกัน มีความคาดหวังและการรับรู้ต่อคุณภาพบริการไม่แตกต่างกัน (5) ข้อเสนอแนะของประชาชน

ที่มารับบริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลต่อผู้อำนวยการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ควรจัดเตรียมรถบริการฉุกเฉิน 24 ชั่วโมง เพิ่มสถานที่จอดรถและขยายพื้นที่ให้บริการ เพิ่มอุปกรณ์ทางการแพทย์และบุคลากรด้านสุขภาพให้เพียงพอ พัฒนาศักยภาพบุคลากร และมีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น พัดลม น้ำดื่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพบริการให้เพิ่มขึ้น ต่อไป (หัตถยาแก้วกิม และคณะ (2555)^[10]

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ประชาชนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ตำบลบ้านเก่า อำเภอบางทอง จังหวัดชลบุรี ในปี 2556 จำนวน 3,390 คน จำนวนหลังคาเรือน 1,151 หลังคาเรือน โดยคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดที่จะยอมรับได้ว่ามากพอที่จะใช้เป็นตัวแทนของประชากรได้ตามสูตรของ Taro Yamane (Yamane,1973: 727) ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้ กำหนดระดับความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าที่ระดับความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าที่ระดับความเชื่อมั่นในการเลือกตัวอย่าง 95% โดยยอมรับให้เกิดความผิดพลาดได้ไม่เกิน 5% โดยใช้สูตร

$$n = \frac{N}{1+ Ne^2}$$

โดย n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = ขนาดของประชากร
 e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

(โดยในการศึกษาคั้งนี้

กำหนดไว้ = 0.05)

$$\text{แทนค่า } n = \frac{3,390}{1+ (3,390 \times (0.05)^2)}$$

n = 352

ผู้วิจัยจึงขอเก็บแบบสอบถาม 352 ชุด ตามที่
กำหนดได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามแจกและสัมภาษณ์
แก่ผู้ใช้บริการที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้าน
เก่า อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี และดำเนินการเก็บ
รวบรวมข้อมูลคืนตามเวลาที่กำหนด

2. เมื่อผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามแล้ว นำมา
ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว
นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปวิเคราะห์ค่าทางสถิติ
ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

นำแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมด มาตรวจ
ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำไปวิเคราะห์
ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งแบบสอบถามได้แบ่ง
ออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ
แบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนที่มี
ต่อการบริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพิ่มเติม โดยแสดงผล
เป็นร้อยละของผู้ใช้บริการ

สรุปผลการวิจัย

การนำเสนอสรุปผลการวิจัย ผู้วิจัยขอ
นำเสนอเป็นภาพรวม และข้อสรุปผลการวิจัยที่เป็นไป
ตามคำถามของการวิจัยที่ตั้งไว้ตามลำดับดังนี้

ผู้ใช้บริการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
๗ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 63.50 อายุระหว่าง

21-40 ปี ร้อยละ 46.50 ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ สำเร็จ
การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น/ตอนปลาย/เทียบเท่า
ร้อยละ 60.20 ส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัท
ร้อยละ 56.00 เนื่องจากตำบลบ้านเก่า อำเภอพานทอง
จังหวัดชลบุรี เป็นที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรมอมตะ
นคร กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเคยใช้บริการที่โรงพยาบาล
๗ ร้อยละ 98.90 ความถี่ในการใช้บริการของกลุ่ม
ตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้บริการเดือนละ 1 ครั้งร้อยละ
50.40 ระยะเวลาในการใช้บริการแต่ละครั้ง ส่วนใหญ่
ต่ำกว่า 1 ชั่วโมง ร้อยละ 88.00 แสดงให้เห็นว่าได้รับ
การบริการที่รวดเร็วจากโรงพยาบาล๗แห่งนี้ ช่วงเวลา
ที่ใช้บริการส่วนใหญ่ นิยมใช้บริการช่วงเช้า 8.00-
12.00 น. ร้อยละ 63.80 เหตุผลที่มาใช้บริการ หรือ
บริการที่ได้รับคือ ตรวจรักษาโรคเป็นส่วนมากร้อยละ
80.50 การเดินทางไปใช้บริการ ส่วนใหญ่ใช้รถยนต์
หรือรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลร้อยละ 80.50 เนื่องจาก
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพแห่งนี้ไม่มีรถยนต์โดยสาร
วิ่งผ่าน

ความคิดเห็นในการใช้บริการแต่ละด้าน
พบว่าด้านเวลา ผู้ใช้บริการมีความพอใจมากถึง 93%
จากการให้บริการเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด ด้าน
ความรวดเร็วในการให้บริการ ผู้ใช้บริการมีความ
พอใจมาก 89.4% ด้านขั้นตอนในการให้บริการ
ผู้ใช้บริการมีความพอใจมาก 91.9 % เรื่องการติดป้าย
ประกาศหรือแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนและระยะเวลา
การให้บริการเห็นได้ชัดเจน ด้านการจัดลำดับขั้นตอน
การให้บริการตามที่ประกาศไว้ ผู้ใช้บริการมีความ
พอใจมาก 92.8% ด้าน การให้บริการตามลำดับ
ก่อนหลัง เช่น มาก่อนต้องได้รับบริการก่อน
ผู้ใช้บริการมีความพอใจมาก 89.4%

ด้านบุคลากรที่ให้บริการ ผู้ใช้บริการมีความพอใจมาก 74.7% ในความเหมาะสมในการแต่งกายของผู้ให้บริการ ด้านความเต็มใจและความพร้อมในการให้บริการอย่างสุภาพ ผู้ใช้บริการมีความพอใจมาก 71% ความรู้ความสามารถในการให้บริการ เช่น ความสามารถในการรักษา ซึ่งแจ้งข้อสงสัยให้คำแนะนำได้ เป็นต้น ผู้ใช้บริการมีความพอใจมาก 58.8% ความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่เช่น ไม่ขอ สิ่งตอบแทน, ไม่รับสินบน, ไม่หาผลประโยชน์ในทางมิชอบ ผู้ใช้บริการมีความพอใจมาก 60.4% ด้านการให้บริการเหมือนกันทุกรายโดยไม่เลือกปฏิบัติ ผู้ใช้บริการมีความพอใจมาก 63.2%

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ผู้ใช้บริการมีความพอใจมาก 93.9% ในเรื่อง ความชัดเจนของป้ายประชาสัมพันธ์บอกข่าวสารด้านสุขภาพ ด้านจำนวนเจ้าหน้าที่ให้บริการมีความเหมาะสมและเข้าถึงได้สะดวก ผู้ใช้บริการมีความพอใจมาก 91.4% ด้านความเพียงพอของสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น อุปกรณ์ทางการแพทย์ ที่นั่งรอรับบริการ น้ำดื่ม หนังสือพิมพ์ ฯลฯ ผู้ใช้บริการมีความพอใจมาก 79.7% ด้านความสะอาดของสถานที่ให้บริการ และห้องน้ำ ผู้ใช้บริการมีความพอใจมาก 76.9% เรื่องอัตราค่ารักษาพยาบาล ผู้ใช้บริการมีความพอใจมาก 85.0%

ภาพรวม ของผู้ให้บริการมีความพึงพอใจ / ไม่พึงพอใจต่อผลการให้บริการพบว่าผู้ให้บริการมีความพอใจมาก 87.5% พอใจมากที่สุด 11.4% และพอใจ 0.8%

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการได้รับบริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเก่า อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี

เพราะผู้บริการได้ให้บริการประชาชนอย่างเท่าเทียมกันทุกคน

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยขออภิปรายประเด็นสำคัญที่ได้พบจากผลการวิจัยในเรื่องนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ผู้มาใช้บริการโรงพยาบาล มีความพอใจมากที่สุดในด้านบุคลากรที่ให้บริการ ในเรื่อง ความรู้ความสามารถในการให้บริการ เช่น ความสามารถในการรักษา ซึ่งแจ้งข้อสงสัย ให้คำแนะนำได้ สาเหตุเนื่องมาจากบุคลากรของโรงพยาบาลเป็นผู้มีประสบการณ์การทำงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมานานกว่า 25 ปี ทำให้มีความรู้ในเรื่องโรคต่างๆ อย่างละเอียด และสามารถตอบข้อสงสัยแก่ผู้ให้บริการได้ทั้งหมด รองมาคือด้านความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ เช่น ไม่ขอสิ่งตอบแทน ไม่รับสินบน ไม่หาผลประโยชน์ในทางมิชอบ เนื่องจากบุคลากรในองค์กรแห่งนี้ได้รับยกย่องว่าเป็นบุคคลที่คุณธรรม จริยธรรมสูง โดยมีจรรยาบรรณเป็นตัวกำหนดที่เด่นชัด

2. จากผลการวิจัยพบว่า ผู้มาใช้บริการโรงพยาบาล มีความพอใจต่ำสุดในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก โดยเฉพาะในเรื่องความสะอาดของสถานที่ให้บริการ และห้องน้ำ สาเหตุจากการมีผู้มาใช้บริการในปริมาณมากกว่าที่ประมาณไว้ เนื่องจากอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรม ทำให้ผู้ใช้แรงงาน หรือแรงงานต่างด้าว ที่มาทำงานในนิคม จะถูกส่งรับการรักษาเบื้องต้นที่โรงพยาบาลแห่งนี้ อีกทั้งโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ไม่มีเจ้าหน้าที่ทำความสะอาด โดยเฉพาะ รองลงมาคือด้านบุคลากรที่ให้บริการ ในเรื่องความรู้ความสามารถในการให้บริการ เนื่องจาก

โรงพยาบาลแห่งนี้สถานพยาบาลขนาดเล็ก เครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ยังไม่เอื้ออำนวยต่อการรักษาโรคร้ายแรง ทำได้เพียงการรักษาพยาบาลเบื้องต้นเท่านั้น ถ้าผู้ใช้บริการมีอาการหนักมากกว่าที่จะบริการได้ ก็ต้องส่งต่อไปยังโรงพยาบาลประจำอำเภอ หรือโรงพยาบาลประจำจังหวัดต่อไป

ข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนและความพึงพอใจของประชาชนผู้มาใช้บริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเก่า ในปี 2556 เพื่อให้เกิดผลดียิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้มีการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาและบันทึกจำนวนผู้มาใช้บริการจริงในแต่ละวัน จัดทำสถิติข้อมูล สรุปเป็นรายเดือน และรวมจำนวนผู้ใช้บริการทั้งปี นำเสนอต่อสาธารณสุขจังหวัด เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดกำลังบุคลากรและทรัพยากรอื่นๆ ให้เพียงพอมากขึ้น

2. จัดทำข้อมูลผู้ใช้บริการที่ไม่ได้มีข้อมูลในเขตทะเบียนราษฎร์ หรือผู้ให้บริการที่เป็นเพียงผู้ที่มาทำงานอยู่ในนิคมอมตนครเท่านั้น เพื่อใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการของงบประมาณ และบุคลากรเพิ่ม เพื่อปรับปรุงให้การบริการเป็นที่พึงพอใจมากขึ้น

บรรณานุกรม

จิรวุฒิ เชิญเกียรติประดับ. (2552). การศึกษาการยกฐานะสถานีอนามัยเป็นโรงพยาบาลบางกรวย ต่อ การบริการด้านสุขภาพประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบางกรวย จังหวัด นนทบุรี. รายงานการวิจัย วิทยาลัยราชพฤกษ์.

เจนจิรา จอมเมทา. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้บริการโรงพยาบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่ . คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ประสพโชค เจริญวิริยะภาพ.(2554). คุณภาพการให้บริการของโรงพยาบาลบ้านโป่ง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี.

พงษ์ไพบุลย์ ศีลาเวทย์, 2538 อ่างถึงใน เสริมพันธ์ สาริมาน, 2544

วิเชียร วิทญอุดม.(2548). ทฤษฎีองค์การ, บริษัทธีระฟิล์มและไซเท็กซ์ จำกัด

วิเชียร วิทญอุดม.(2554). ทฤษฎีองค์การ ฉบับแนวใหม่ บริษัท ธนรัช การพิมพ์ จำกัด.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2542: 411

สุชา จันทร์เอม และ สุรเวศ จันทร์เอม (2530

สำนักข่าว กรมประชาสัมพันธ์,2552

หัตถยา แก้วกิม และคณะ.(2555). ความคาดหวังและการรับรู้ของประชาชนต่อคุณภาพบริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัด นครศรีธรรมราช.

อาภรณ์ อินฟ้าแสง และเกียรติพงษ์ พันชนะ.(2554). ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อตลาดน้ำวัดตะเคียน. รายงานการวิจัย วิทยาลัยราชพฤกษ์.

อารยา สิงห์สวัสดิ์ “ยกระดับสถานีอนามัยสู่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล” อารยา สิงห์สวัสดิ์ . Team content www.thaihealth.or.th. ตามปฎิบัติการไทยเข้มแข็งของรัฐบาล (online).(ก.ย.15, 2552.)

Richard L. Daft,(2007). **Understanding the Theory and Design of Organizati0ns Thomson South-Western**, apart of The Thomson Corporation.

Gareth R. Jones, (2001). **Organization Theory**, Third Edition, A simon & Schuster Company Upper Saddle River, New Jersey, Prentice-Hall, Inc.
Victor Vroom ,(1964)

ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ ต่อประสิทธิภาพผู้ให้บริการขนส่งสินค้า
ทางทะเลระหว่างประเทศ
กรณี บริษัทผู้ส่งออกในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ระยะที่ 4 จังหวัดชลบุรี

Users' Opinions On International Sea Freight Transport Service Providers
Efficiency : A Case Of Exporters As Industrial Amata Nakorn, 4th Phase,
Chonburi.

ชลิตา ธนายสนนท์¹, ไชยยศ ไชยมั่นคง²

บัณฑิตวิทยาลัย, วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก

บัณฑิตวิทยาลัย, วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก, graduate_school@hotmail.co.th

บทคัดย่อ :

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ใช้บริการต่อประสิทธิภาพผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ กรณี ผู้ส่งออกในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ระยะที่ 4 จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยด้านองค์กร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้แก่ ผู้ใช้บริการบริษัทผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ จำนวน 186 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม ที่มีค่าความตรงตามเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.66-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐาน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Scheffe' โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษาพบว่า 1) ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการต่อประสิทธิภาพผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ กรณี ผู้ส่งออกในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ระยะที่ 4 จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมและรายด้าน เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านความประหยัด รองลงมา คือ ด้านความเชื่อถือได้และตรงเวลา ด้านความสะดวกสบาย ด้านความรวดเร็ว และด้านความปลอดภัย 2) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าผู้ให้บริการที่มี ทุนจดทะเบียน ประเภทกิจการ เส้นทางขนส่ง ต่างกัน มีความเห็นต่อประสิทธิภาพผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ กรณี ผู้ส่งออกในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ระยะที่ 4 จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การบริการ, ประสิทธิภาพ, การขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ

ABSTRACT:

The objectives of this study were to find out and compare the Users' Opinions on International Sea Freight Transport Service Providers Efficiency : A Case of Exporters at Industrial Amata Nakorn 4th Phase, Chonburi., classified by organization factors. The sample group was users of international sea freight transport service providers at Industrial Amata Nakorn 4th Phase, Chonburi totalled 186. The tool used in data compilation was be the questionnaire with value of IOC between 0.66-1.00 and reliability of 0.95. Data analysis was used frequency, percentage, mean, standard deviation, One Way Innova method and also compared differences per pair by Scheffe' method.

The study found Users 1) Opinions on International Sea Freight Transport Service Providers Efficiency : A Case of Exporters at Industrial Amata Nakorn 4th Phase, Chonburi, for overall and dependent factor were at high level the highest mean was low cost followed by reliability, convenience, speed, and security independent factor respectively 2) Hypothesis testing showed that different registered capital , business type , transport routes were indifferent at statistical significance level of 0.05.

KEYWORDS: Service , Efficiency, International sea freight transport service providers

1. บทนำ

ปัจจุบันธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ ถือว่ามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะด้านการส่งออกซึ่งถือเป็นสิ่ง que แสดงถึงการเจริญเติบโตด้านเศรษฐกิจของประเทศ จะเห็นได้ว่าปัจจุบันรัฐบาลหันมาให้ความสนใจในเรื่องการส่งออกเป็นอย่างมาก ดังนั้นการจัดส่งสินค้าทางธุรกิจเป็นกิจกรรมที่จำเป็น เนื่องจากแหล่งผลิต และแหล่งผู้บริโภคมักไม่ได้อยู่ในพื้นที่เดียวกัน ดังนั้นจึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่ผู้ผลิตจะต้องขนส่งสินค้าจากแหล่งผลิตไปยังแหล่งที่มีความต้องการบริโภคสินค้านั้น ซึ่งที่ผ่านมามีแนวโน้มว่าผู้ส่งออก มีความต้องการบริการขนส่งสินค้าที่มีคุณภาพ มีความรวดเร็ว มีระบบจัดส่งสินค้าที่สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างทันท่วงที การขนส่งจึงเป็นปัจจัยสำคัญกับทุกธุรกิจ เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่เชื่อมโยงและสนับสนุนกิจกรรมอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นการผลิต การวัสดุ การจัดซื้อ การคลังสินค้า รวมไปถึงการให้บริการลูกค้า การขนส่งถือเป็นหนึ่งในต้นทุนโลจิสติกส์ที่เป็นสัดส่วนสำคัญในการกำหนดราคาสินค้า อย่างไรก็ตาม

ค่าใช้จ่ายในส่วนของกิจกรรมนี้ค่อนข้างสูงเมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนโลจิสติกส์โดยรวม

การขนส่งทางทะเลได้รับความนิยมในการขนส่งสินค้าของโลกอย่างแท้จริง เนื่องจากมนุษย์รู้จักใช้เรือในการขนส่งมาช้านาน ในสมัยก่อนเรือใช้เดินทางโดยใช้แรงงานคน ใช้ลม ใช้เครื่องจักรในการขับเคลื่อน ต่อมามีการพัฒนาเรือหลากหลายชนิดให้เป็นพาหนะขนส่งสินค้าประกอบด้วยวิวัฒนาการสร้างท่าเรืออุปกรณ์ยกขน ทำให้การขนส่งทางทะเลมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ดังนั้นการขนส่งทางทะเลหลากหลายชนิดที่มีความสำคัญต่อการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศและก่อให้เกิดการจ้างงาน การลงทุนในกิจการที่เกี่ยวข้องเป็นอันมาก ข้อดีของการส่งออกทางทะเลคือ สามารถขนส่งสินค้าได้ครั้งละจำนวนมาก สามารถให้บริการขนส่งสินค้าได้หลากหลายชนิด มีความปลอดภัยสูงและเป็นการขนส่งที่มีต้นทุนต่ำกว่าการขนส่งรูปแบบอื่น ยกเว้นเพียงการขนส่งทางท่อเท่านั้น อย่างไรก็ตามการขนส่งทางทะเลก็มีข้อด้อยด้านเวลา แต่การขนส่งทางทะเลถือว่าช่วยลดต้นทุนได้มากที่สุด ดังจะเห็นจากปริมาณการขนส่งทางทะเลที่

เพิ่มมากขึ้น ในปี 1970 มีการขนส่งทางทะเล 2,566 ล้านตัน ในปี 2006 ปริมาณการขนส่งทางทะเลเพิ่มขึ้นเป็น 7,416 ล้านตันคิดเป็นร้อยละ 80 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ [1]

การพัฒนากระบวนการขนส่งทางทะเลและการลดต้นทุนด้านการขนส่งมีบทบาทสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการและเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งปัญหาที่พบบ่อยครั้ง que แสดงถึงการจัดส่งสินค้าที่ไม่มีประสิทธิภาพของผู้ประกอบการธุรกิจทั่วไปหรือการจัดส่งที่ไม่ตรงเวลา ต้นทุนค่าขนส่งค่อนข้างสูง สินค้าเกิดความเสียหายระหว่างการขนส่ง ซึ่งไม่สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ จากปัญหาดังกล่าว ส่งผลให้ผู้ประกอบการธุรกิจต่างๆ เริ่มหันมาเห็นถึงความสำคัญของผู้ประกอบการขนส่งมากขึ้น เพราะเชื่อว่าผู้ประกอบการต่างๆ หันมาใช้บริการผู้ประกอบการขนส่งด้วยความเชื่อมั่นว่าผู้ประกอบการขนส่งจะช่วยพัฒนาขีดความสามารถคุณภาพการขนส่งและยกระดับการให้บริการให้ดีขึ้น อันเป็นการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันและตอบสนองความต้องการของตลาด ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้ผู้ประกอบการขนส่งทางทะเลมีหลายประเภทเช่น ผู้ประกอบการขนส่งบุคคล (Private carrier) ผู้ประกอบการที่มีเรือเป็นของตัวเอง (Vessel operating common carrier) ผู้ประกอบการรับจ้างที่ไม่มีเรือเป็นของตนเอง (Nonvessel operating common carrier) และผู้ให้บริการเช่าเรือ (Ship chartering services) ยังมีความคาดหวังว่าจะช่วยลดต้นทุนการขนส่งหรือสามารถความคุ้มให้อยู่ในระดับที่ผู้บริโภคมองมีความพึงพอใจความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาจะก่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่ายการขนส่งที่มีประสิทธิภาพนอกจากจะต้องรับส่งสินค้าให้ตรงตามเวลาได้แล้ว

สินค้าหรือวัตถุดิบจะต้องอยู่ในสภาพดี มีค่าใช้จ่ายในการขนส่งที่เหมาะสม การขนส่งที่มีประสิทธิภาพ จะช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่บริษัทผู้ให้บริการได้อีกทางหนึ่ง ในการใช้บริการขนส่งบางครั้งก็อาจเกิดปัญหาจากการขนส่งได้ ดังนั้น การคัดเลือกผู้ประกอบการขนส่งทางทะเลที่เหมาะสมในการดำเนินการขนส่งสินค้านั้น จึงมีความสำคัญและจำเป็นที่จะต้องนำปัจจัยต่างๆ มาประกอบการพิจารณา เช่น ความตรงเวลา ราคาค่าขนส่ง ประสิทธิภาพและความน่าเชื่อถือ ความรู้ความสามารถของบุคลากร จำนวนเครื่องมือในการขนส่ง เทคโนโลยีต่างๆ เป็นต้น ซึ่งปัจจัยในด้านต่างๆ เหล่านี้ จะเป็นตัววัดประสิทธิภาพในการขนส่งสินค้าของผู้รับจัดการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ โดยบริษัทรับจัดการขนส่งสินค้าในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ระยะที่ 4 จังหวัดชลบุรี ได้แก่ Hi-tech, Suzuyo, Schenker, UTI เป็นต้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้บริการต่อประสิทธิภาพผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ กรณี ผู้ส่งออกในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ระยะที่ 4 จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ใช้บริการต่อประสิทธิภาพผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ กรณี ผู้ส่งออกในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ระยะที่ 4 จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยด้านองค์กร

3. สมมติฐานของการวิจัย

ผู้ให้บริการที่มีปัจจัยด้านองค์กรต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ กรณี ผู้ส่งออกในเขตนิคม

อุตสาหกรรมอมตะนคร ระยะที่ 4 จังหวัดชลบุรี
แตกต่างกัน

งานวิจัยในอดีต ของ ธนกร จิรพัฒน์ดำรง (2556 : ข) เป็นการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการใช้บริการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศกรณี SEALITE GROUP มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการใช้บริการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการใช้บริการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศจำแนกตามปัจจัยด้านองค์กร โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการศึกษา ประชากรที่ใช้ศึกษาคือ บริษัทที่มาใช้บริการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ จำนวน 169 บริษัท สถิติที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test ผลการศึกษาพบว่าบริษัทที่มาใช้บริการขนส่งส่วนใหญ่เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด จำนวน 72 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.60 มีทุนจดทะเบียนต่ำกว่า 20 ล้านบาท จำนวน 86 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.89 องค์กรขนาดกลาง มีพนักงาน จำนวน 83 ราย คิดเป็นร้อยละ 49.11 และมีระยะเวลาดำเนินธุรกิจ 11-15 ปี จำนวน 56 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.13 ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้บริการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศกับ SEALITE GROUP ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านค่าขนส่ง ด้านความเชื่อถือได้ ด้านความเข้าถึงบริการ และด้านเวลาขนส่งอยู่ในระดับมากผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า บริษัทที่มาใช้บริการที่มีประเภทธุรกิจทุนจดทะเบียนและขนาดขององค์กรต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการใช้บริการขนส่งสินค้าไม่แตกต่างกัน บริษัทที่มาใช้บริการที่มีระยะเวลาที่ดำเนินธุรกิจแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการใช้บริการขนส่งสินค้าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

4. กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในงานวิจัยได้นำแนวความคิดเรื่อง ประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าทางทะเล ของ คำนาย อภิปรัชญาสกุล (2550 : 34-48) ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านความรวดเร็ว 2) ด้านประหยัด 3) ด้านความปลอดภัย 4) ด้านความสะดวกสบาย และ 5) ด้านความเชื่อถือได้และตรงเวลา ซึ่งได้นำไปประยุกต์ใช้ในงานวิจัยนำไปสู่การสร้างกรอบแนวคิด

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแทนของบริษัทผู้ให้บริการบริษัทผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ ประกอบด้วย ผู้จัดการบริการลูกค้า ผู้จัดการส่งออก และผู้จัดการขาย จำนวน 360 คน จาก 120 บริษัท [3]

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พนักงานของบริษัทผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ ผู้จัดการบริการลูกค้า ผู้จัดการส่งออก และผู้จัดการขาย จำนวน 186 คน จาก 62 บริษัท โดยได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรการคำนวณของ Taro Yamane การกำหนดความเชื่อมั่น 95 % ความผิดพลาดไม่เกิน 5% และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย Simple Random Sampling [4]

5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น (Independent Variable) ได้แก่ ปัจจัยด้านองค์กร ของผู้ให้บริการบริษัทผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ ประกอบด้วย ทุนจดทะเบียน ประเภทกิจการ เส้นทางขนส่ง

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ ต่อประสิทธิภาพผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านความรวดเร็ว 2) ด้านประหยัด 3) ด้านความปลอดภัย 4) ด้านความสะดวกสบาย และ 5) ด้านความเชื่อถือได้และตรงเวลา ได้นำแนวความคิดมาจาก เรื่อง ประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าทางทะเล ของ คำนาย อภิปรัชญาสกุล (2550 : 34-48)

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านองค์กรของผู้ใช้บริการบริษัทจัดการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ ประกอบด้วย ทุนจดทะเบียน ประเภทกิจการ เส้นทางขนส่ง แบบ สอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ ต่อประสิทธิภาพผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านความรวดเร็ว 2) ด้านประหยัด 3) ด้านความปลอดภัย 4) ด้านความสะดวกสบาย และ 5) ด้านความเชื่อถือได้และตรงเวลา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ ความคิดเห็นต่อระดับประสิทธิภาพมากที่สุด คือ ความคิดเห็นต่อระดับประสิทธิภาพมาก คือ ความคิดเห็นต่อระดับประสิทธิภาพปานกลาง คือ ความคิดเห็นต่อระดับประสิทธิภาพน้อย และคือ ความคิดเห็นต่อระดับประสิทธิภาพน้อยที่สุด โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้ค่าความตรงตามเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไป

ทดลองใช้แล้วนำไปวิเคราะห์ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่จัดเตรียมไว้นำไปมอบให้กับฝ่ายบุคคลของบริษัท ที่เป็นผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ ที่เป็นผู้ส่งออกในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ระยะที่ 4 จังหวัดชลบุรี พร้อมชี้แจงรายละเอียดให้เข้าใจตรงกัน นำแบบสอบถามที่ได้ทำการเก็บรวบรวม มาทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้วนำข้อมูลที่ได้มาลงรหัส และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยโปรแกรมสำเร็จรูปต่อไป

8. การวิเคราะห์ข้อมูลและการทดสอบสมมติฐาน

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อระดับประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อระดับประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อระดับประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อระดับประสิทธิภาพอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อระดับประสิทธิภาพอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การทดสอบสมมติฐาน ในการเปรียบเทียบต่อระดับประสิทธิภาพผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่าง

ประเทศ กรณี ผู้ส่งออกในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ระยะที่ 4 จังหวัดชลบุรี ระหว่างตัวแปรที่ต่างกัน 2 กลุ่มโดยใช้ค่าสถิติ โดยวิเคราะห์หาค่า F – test ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) และเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Scheffe' โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์โดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

9. ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านองค์กร ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการต่อประสิทธิภาพผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ กรณี บริษัทส่งออกในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ระยะที่ 4 จังหวัดชลบุรี และการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ใช้บริการต่อประสิทธิภาพผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ กรณี บริษัทส่งออกในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ระยะที่ 4 จังหวัดชลบุรี ดัง แสดงตามตารางที่ 1 – 4

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านองค์กร ผู้ใช้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศที่ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยด้านองค์กร		จำนวน	ร้อยละ
ทุนจดทะเบียน	ต่ำกว่า 10 ล้านบาท	40	21.52
	10 ล้านบาท-100 ล้านบาท	83	44.62
	มากกว่า 100 ล้านบาทขึ้นไป	63	33.87
	รวม	186	100.00
ประเภทกิจการ	อุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์	60	32.26
	อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์	68	36.56
	อุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค	58	31.18
	รวม	186	100.00
เส้นทางขนส่ง	เส้นทางอเมริกา	56	30.11
	เส้นทางเอเชีย	58	31.18

เส้นทางยุโรป	53	28.49
เส้นทางอื่นๆ (เส้นทางตะวันออกกลาง, เส้นทางแอฟริกา และกลุ่มทะเลเมดิเตอร์เรเนียน	19	10.22
รวม	186	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า พบว่าผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทุนจดทะเบียน 10 ล้านบาท-100 ล้านบาท (ร้อยละ 44.62) ประกอบธุรกิจประเภทอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ (ร้อยละ 36.56) และใช้เส้นทางขนส่งทางเอเชีย (ร้อยละ 31.18)มากที่สุด

ตารางที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการต่อประสิทธิภาพผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ กรณี บริษัทส่งออกในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ระยะที่ 4 จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการต่อประสิทธิภาพผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านความรวดเร็ว	3.81	0.35	มาก
2. ด้านความประหยัด	3.95	0.35	มาก
3. ด้านความปลอดภัย	3.79	0.36	มาก
4. ด้านความสะดวกสบาย	3.92	0.38	มาก
5. ด้านความเชื่อถือได้และตรงเวลา	3.93	0.43	มาก
รวม	3.88	0.17	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการต่อประสิทธิภาพผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ กรณี ผู้ส่งออกในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ระยะที่ 4 จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมและรายด้านมีผลต่อการตัดสินใจซื้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$)

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ กรณี ผู้ส่งออกในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ระยะที่ 4 จังหวัดชลบุรี ในภาพรวม จำแนกตามทุนจดทะเบียน ประเภทกิจการ และเส้นทางขนส่ง

ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพ	ปัจจัยด้านองค์กร					
	ทุนจดทะเบียน		ประเภทธุรกิจ		เส้นทางขนส่ง	
	F	P-value	F	P-value	F	P-value
ภาพรวม	1.68	0.19	1.34	0.71	1.02	0.38

*p ≤ 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ ที่มีทุนจดทะเบียน ประเภทธุรกิจ และเส้นทางขนส่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ กรณี บริษัทส่งออกในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ระยะที่ 4 จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

10. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้ให้บริการต่อประสิทธิภาพผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ กรณี บริษัทส่งออกในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ระยะที่ 4 จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ให้บริการต่อประสิทธิภาพผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ กรณี บริษัทส่งออกในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ระยะที่ 4 จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ ที่มีทุนจดทะเบียน ประเภทธุรกิจ และเส้นทางขนส่งต่างกัน มี

ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ กรณี บริษัทส่งออกในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ระยะที่ 4 จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

11. อภิปรายผล

ในการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้ใช้บริการต่อประสิทธิภาพผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ กรณี บริษัทส่งออกในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ระยะที่ 4 จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ ต่อประสิทธิภาพผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ กรณี ผู้ส่งออกในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ระยะที่ 4 จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการต่อประสิทธิภาพผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ กรณี ผู้ส่งออกในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ระยะที่ 4 จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยด้านองค์กร กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้ให้บริการจำนวน 186 คน เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทดสอบสมมติฐานการศึกษาใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) และเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ตามวิธี Scheffe' และจากผลการวิจัย มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ด้านความรวดเร็ว พบว่าความคิดเห็นของผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ กรณี ผู้ส่งออกในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ระยะที่ 4

จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บริษัทผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลสามารถประสานงานระหว่าง ผู้ใช้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลกับบริษัทเรือ สุลกากร ท่าเรือด้วยความรวดเร็วทันเวลา สอดคล้องกับแนวคิดของแนวคิดของ Parasuraman, Zeithaml and Berry [5] ว่า การตอบสนอง (Responsiveness) ความสามารถและความกระตือรือร้นพนักงานบริษัทในการให้บริการจับไว ซึ่งมีขอบเขตมากกว่าการส่งมอบวัสดุแต่ครอบคลุมถึงความรวดเร็วในการสื่อสาร การสอบถามและการแก้ปัญหา การตอบสนองจึงเป็นแนวคิดที่มุ่งด้านเวลา (time-oriented) และลูกค้าคาดหวังการปฏิบัติงานที่มีปฏิบัติงานที่ปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าตรงตามเวลา และยังคงสอดคล้องกับแนวคิดของ John D. Millet [6] ให้แนวคิดประสิทธิภาพการบริการ ว่าผลงานปฏิบัติงานที่ทำให้เกิดความพึงพอใจและได้รับผลกำไรจากการปฏิบัติงาน ซึ่งความพึงพอใจพิจารณาจาก 1) การให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน (Equitable Service) 2) การให้บริการอย่างรวดเร็วทันเวลา (Timely Service) 3) การให้บริการอย่างเพียงพอ (Ample Service) 4) การให้บริการอย่างต่อเนื่อง (Continuous Service) 5) การให้บริการอย่างก้าวหน้า (Progression Service)

2. ด้านความประหยัด ผลการศึกษาประสิทธิภาพผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ กรณีผู้ส่งออกในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ระยะที่ 4 จังหวัดชลบุรี ด้านประหยัดในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บริษัทผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลมีระบบการขนส่งต่อเนื่องเช่นมีบริการรถบรรทุกจาก โรงงานผู้ให้บริการไปยังท่าเรือ ทำให้ผู้ให้บริการสามารถลดต้นทุนในการขนส่งไปยังท่าเรือได้ และบริษัทผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลมีค่าระวางเรือที่มีราคาไม่สูง สอดคล้อง

กับงานวิจัยของ ชาญวิทย์ พรภัทรารัตน์ [7] ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ตัวแทนขนส่งสินค้าระหว่างประเทศทางทะเลของผู้ส่งออกโดยในด้านราคา มีระดับคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนกร จิรพัฒน์ ดำรง [14] การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการใช้บริการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศกรณี SEALITE GROUP ซึ่งผลการวิจัยพบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านค่าขนส่ง ด้านความเชื่อถือได้ ด้านความเข้าถึงบริการ และด้านเวลาขนส่งอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของจักรกฤษณ์ ดวงพิศตรา [8] ได้กล่าวไว้ว่า อัตราค่าระวาง (Freight Rate) การกำหนดอัตราค่าระวางของบริษัทเรือให้มีราคาสูงหรือต่ำเพียงใด เป็นแนวทางในการตัดสินใจของผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ที่มักจะนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจเป็นอันดับแรก เนื่องจากต้นทุนค่าขนส่งถือเป็นต้นทุนที่สำคัญส่วนหนึ่งของสินค้า ดังนั้นการตัดสินใจเป็นอันดับแรกเนื่องจากต้นทุนค่าขนส่งถือเป็นต้นทุนที่สำคัญส่วนหนึ่งของสินค้า ดังนั้นการกำหนดค่าระวางของบริษัทเรือจะต้องเป็นไปอย่างสมเหตุสมผล และสอดคล้องกับแนวคิดของ ไชยยศ ไชยมั่นคง และ มยุขพันธ์ุ ไชยมั่นคง [1] ได้ให้แนวคิดข้อพิจารณาด้านปฏิบัติการ (Operational Consideration) ปฏิบัติการขนส่ง ว่าการขนส่งมีบทบาทสำคัญกับบริษัทในการเคลื่อนย้ายวัสดุที่ใช้เป็น ปัจจัยการผลิตมายัง โรงงานและสินค้าสำเร็จรูปไปให้ลูกค้าของบริษัท นอกจากนี้ยังมีผลต่อต้นทุนด้วย และยังคงสอดคล้องกับแนวคิดของเรืองวิทย์ เกษสุวรรณ [9] สาเหตุที่ TQM มีความสำคัญก็เพราะการเปลี่ยนแปลงทางการผลิต การตลาด และการเงิน เนื่องจากองค์การต้องการพัฒนาประสิทธิภาพเพื่อต่อสู้กับการแข่งขัน องค์การต้องหาทางลดต้นทุน

และเพิ่มคุณภาพ เพื่อเอาตัวรอดและสร้างความเจริญก้าวหน้า

3. ด้านความปลอดภัย ผลการศึกษาประสิทธิภาพผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ กรณีผู้ส่งออกในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ระยะที่ 4 จังหวัดชลบุรี ด้านความปลอดภัย ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า บริษัทผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลมีเรือที่มีขนาดใหญ่ และมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักผู้ใช้บริการมีความมั่นใจในความปลอดภัย และบริษัทผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลมีการประกันความเสี่ยงในเส้นทางการเดินเรือ ทำให้ผู้ใช้บริการเกิดความมั่นใจในความปลอดภัยต่อสินค้า สอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา แพทยานนท์ [10] จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บริการด้านเรือจะคำนึงถึงความปลอดภัยในการเดินเรือ, การเทียบท่าและออกจากท่า ส่วนผู้ใช้บริการด้านสินค้าจะคำนึงถึงความปลอดภัยในการเก็บรักษาสินค้าทั่วไป สินค้าอันตราย การป้องกันการสูญหายและเสียหายของสินค้า/ตู้สินค้า สอดคล้องกับแนวคิดของ Parasuraman, Zeithaml and Berry [5] ให้แนวคิดไว้ว่า การตอบสนอง (Responsiveness) ความสามารถและความกระตือรือร้นพนักงานบริษัทในการให้บริการจับใจ ซึ่งมีขอบเขตมากกว่าการส่งมอบวัสดุแต่ครอบคลุมถึงความรวดเร็วในการสื่อสาร การสอบถามและการแก้ปัญหา การตอบสนองจึงเป็นแนวคิดที่มุ่งด้านเวลา (time-oriented) และลูกค้าคาดหวังการปฏิบัติงานที่มีปฏิบัติงานที่ปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าตรงตามเวลา และ ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Parasuraman, Berry and Zeithaml [11] (1990 :29-38) Lovelock [14] พบว่า SERVQUAL ความเชื่อถือไว้วางใจได้ (Reliability) หมายถึง ความสามารถในการให้บริการให้ตรงกับสัญญาที่ให้ไว้กับผู้รับบริการ บริการที่ให้ทุกครั้ง

จะต้องมีความถูกต้อง เหมาะสม และได้ผลออกมา เช่นเดิมในทุกจุดของบริการ ความสม่ำเสมอนี้จะทำให้ผู้รับบริการรู้สึกว่าบริการที่ได้รับนั้นมีความน่าเชื่อถือ สามารถให้ความไว้วางใจได้ และยังคงคล้องกับแนวคิดเรื่องคุณภาพให้บริการ ของ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ [12] ได้กล่าวว่าการน่าเชื่อถือ (Credibility) คือบริษัทและบุคลากรต้องสามารถสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจในบริการ โดยเสนอบริการที่ดีที่สุดแก่ลูกค้า การคิดค่าบริการ และ ความไว้วางใจ (Reliability) คือบริการที่ให้แก่ลูกค้าต้องมีความสม่ำเสมอและถูกต้อง

4. ด้านความสะดวกสบาย ผลการศึกษาประสิทธิภาพผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ กรณีผู้ส่งออกในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ระยะที่ 4 จังหวัดชลบุรี ด้านความสะดวกสบาย ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ผู้ใช้บริการขนส่งสินค้าที่มีความเห็นว่าบริษัทผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเล มีการอำนวยความสะดวกในการให้บริการ ผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเล อำนวยความสะดวกโดยนำระบบ EDI มาใช้ในการติดต่อประสานงานกับผู้ใช้บริการ อย่างมีประสิทธิภาพติดต่อกันตอนสุดท้ายที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาญวิทย์ พรภัทรรัตน์ [7] ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ตัวแทนขนส่งสินค้านี้ระหว่างประเทศทางทะเลของผู้ส่งออกส่วนใหญ่มีเหตุผลในการเลือกใช้บริการเพราะมีความสะดวกมากกว่าการติดต่อกับผู้ขนส่งเองโดยตรง และ สอดคล้องกับแนวคิดของ Aday and Andersen [13] กล่าวถึงทฤษฎีที่ชี้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการไว้ว่า ความพึงพอใจต่อความสะดวกที่ได้รับจากบริการ (convenience) ซึ่งแยกออกเป็น 1. การใช้เวลารอคอยในสถานที่บริการ (office waiting

สินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ ควรมีมาตรการในกรณีฉุกเฉิน ที่ไม่สามารถติดต่อกับระบบได้

5. ด้านความเชื่อถือได้และตรงเวลา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก บริษัทผู้ให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลควรชำระรักษาชื่อเสียงในการให้บริการ และพัฒนาเครื่องมืออุปกรณ์ รวมทั้งเทคโนโลยีให้ทันสมัยเสมอเพื่อประสิทธิภาพการให้บริการผู้ใช้บริการยิ่งขึ้น

12.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาในเรื่อง การให้บริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ เพิ่มเติม เพราะประเทศไทยมีการพัฒนาด้านการส่งออกและนำเข้าให้เจริญยิ่งขึ้น ดังนั้นหากการพัฒนากระบวนการจัดการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ย่อมทำให้ต้นทุนในการขนส่งสินค้าทางทะเลลดลง ย่อมทำให้ต้นทุนสินค้าลดลงด้วย ทั้งยังเพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าทางทะเลของประเทศไทยให้เจริญแข่งขันกับประเทศอื่นได้

13. เอกสารอ้างอิง

[1] ไชยยศ ไชยมั่นคง และมยุขพันธ์ ไชยมั่นคง. 2554 . กลยุทธ์การขนส่ง. กรุงเทพฯ: วิชั่น พริเพรส.

[2] คำนาย อภิปรัชญาสกุล. 2550 .การจัดการขนส่ง. กรุงเทพฯ : โฟกัสมีเดีย แอนด์ พลับลิชชิง.

[3] นิคมอุตสาหกรรมอมตะนครชลบุรี. 2558. รายชื่อโรงงานอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครชลบุรี. [Online]. เข้าถึงได้จาก <http://thailandindustry.blogspot.com/2012/08/blog-post.html>

[4] พรณี ลีกิจวัฒน์. 2558. วิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

[5] Parasuraman, Zeithaml and Berry. 1985 . A Conceptual Model of Service Quality and It Implications for Future research. A Journal of Marketing.

[6] John D. Millet. 1954 . Management in the Public Service. New York : McGraw-Hill.

[7] ชาญวิทย์ พรภักดิ์รัตน์. 2554 . “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ตัวแทนขนส่งสินค้าระหว่างประเทศทางทะเลของผู้ส่งออกในเขตนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบังและในจังหวัดสมุทรสาคร.” ปริญาโท สาขาวิชาการจัดการ โลจิสติกส์ คณะการจัดการและนวัตกรรม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

[8] จักรกฤษณ์ ดวงพัศตรา. 2544 . การจัดการโลจิสติกส์. กรุงเทพฯ : แมคกรอ-ฮิล อินเทอร์เน็ต เนชั่นแนล เอ็นเตอร์ไพรส์อิงค์.

[9] เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. 2549 . หลัก TQM และการประยุกต์ใช้. วารสารดำรงราชานุภาพ. (เมษายน – มิถุนายน 2549).

[10] วาสนา แพทยานนท์. 2548 . “ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการของการท่าเรือแห่งประเทศไทย : กรณีศึกษา ท่าเรือแหลมฉบัง.” ปริญาโท สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

[11] Parasuraman, Berry and Zeithaml . 1990 . Five Imperatives for Improving Service Quality. Management Review.

[12] ศิริวรรณ เสรีรัตน์, สุภร เสรีรัตน์, งามอาจ ปทะวานิช และปริญา ลักษิตานนท์. 2552 . การบริหาร

การตลาดยุคใหม่. กรุงเทพฯ: ซีระฟิล์ม และ
ไซเท็กซ์.

[13] Aday and Andersen. 1978 . The framework is
based on Andersen’s model of access To
health services. Andersen and Davidson.

[14] ชนกร จิรพัฒน์ดำรง. 2556. “ปัจจัยที่มีผลต่อการ
ใช้บริการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ กรณี
TCC SERVICE CO.,LTD.” การค้นคว้า
อิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
จัดการโลจิสติกส์ คณะบัณฑิตวิทยาลัย,
วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก.

ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการรถม้าในอำเภอเมือง ลำปาง

Passengers' Opinion Toward Using Services of horse carriage in Muang, Lampang.

ณัฐภัทร มุกลิมาต¹ จินตนา สุนทรธรรม²

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง, mameaw1912@gmail.com

² รองศาสตราจารย์อาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง

บทคัดย่อ:

การค้นคว้าแบบอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นทางด้านส่วนประสมทางการตลาดของผู้ใช้บริการรถม้าในอำเภอเมืองลำปาง โดยรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้ให้บริการรถม้า ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1 ผู้ให้บริการรถม้า ที่มีภูมิลำเนาอยู่ทางภาคเหนือ และ 2 ผู้ให้บริการรถม้า ที่ไม่มีภูมิลำเนาอยู่ทางภาคเหนือ จำนวน 110 คน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล โดยการสร้างแบบสอบถาม และออกภาคสนามสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ และค่าไคสแควร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้ใช้บริการรถม้าในอำเภอเมืองลำปาง ทั้งผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ทางภาคเหนือ และไม่มีภูมิลำเนาอยู่ทางภาคเหนือมีความคิดเห็น ดังต่อไปนี้ ด้านตัวรถม้า มีที่นั่งจำนวนเพียงพอ และมีความปลอดภัย ส่วนด้านอัตราค่าบริการ ผู้ใช้บริการรถม้าเห็นว่า ค่าโดยสารเหมาะสมเมื่อเทียบกับการบริการที่ได้รับ ส่วนด้านสถานี รถม้า ผู้ใช้บริการเข้าถึงสถานีรถม้าได้ง่าย มีรถม้าพร้อมวิ่งสม่ำเสมอ และควรรให้บริการรถม้ารับ – ส่งรอบเมืองลำปาง ส่วนด้านการส่งเสริมการบริการ ผู้ใช้บริการเห็นว่า ควรปรับราคาและควรมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางวิทยุเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ผู้ให้บริการได้ทราบทั่วถึง

ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะของผู้ใช้บริการ ทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติที่เห็นตรงกัน คือ

1. ราคาค่าบริการค่อนข้างสูง
2. คนขับรถม้าอหังขาศัยดี ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ลำปางด้วยความเป็นมิตร
3. การประชาสัมพันธ์มีน้อยไม่ทั่วถึง
4. เพลิดเพลินกับการนั่งชมทัศนียภาพข้างทาง
5. เจ้าของรถควรหาทางแก้ไขเรื่องกลิ่นมูลม้าบริเวณสถานีรถม้า และกำจัดมูลม้าที่ตกบนถนน

คำสำคัญ: ความคิดเห็น, ผู้ใช้บริการรถม้า, ธุรกิจรถม้าลำปาง

ABSTRACT:

The purpose of this Independent Study is as follow: to study the opinion of passenger toward using services of horse carriage in Muang, Lampang which of the following statements about marketing mix. Data were collected from the passengers who are divided into 2 groups Group 1 Passenger who stay in the Northern Thailand and Group 2 Passenger who not stay in the Northern Thailand. The sample size was 110 subjects. The method of sampling by chance. The statistics used in data analysis were: frequency, percentage and chi-square test through SPSS.

Hypothesis test was found that Passengers of horse carriage in Muang, Lampang who stay in the Northern Thailand and not stay in the Northern Thailand following a comment on horse carriage Lampang (Product): The carriage car seats had enough and safety. The rate of charge (Price): The appropriate fare compared to the services received. The Horse Carriage Station (Place): Can be easily reached, the house run regularly and should increase transportation service around Muang, Lampang. The promotion of service: Passengers offer that should reduce prices and should have advertising on the radio to let them know thoroughly.

Comments and more suggestions which both of Thais and foreigners agree.

1. Service's price is quite high.
2. The coachman was very hospitality. He gave information about the place of Lampang with friendly smile.
3. Public relations is not thoroughly.
4. Enjoy sightseeing along the way.
5. Driver should solve a problem about the smell of horse manure at the station and get rid of the horse manure which fell on the road.

KEYWORDS:

Opinion, Passengers of horse carriage, Lampang's Horse Carriage business

บทนำ

หลักการและเหตุผลในการวิจัย

ในปีพุทธศักราช 2457 สมัยรัชกาลที่ 6 รถม้ามาถึงเมืองลำปาง เมื่อวางรถไฟเชื่อมจากกรุงเทพฯ มาถึงลำปาง ในอดีตคนม้าได้มีการย้ายออกจากกรุงเทพฯ ไปยังหัวเมืองต่าง ๆ หลายหัวเมือง แต่ในที่สุดก็เหลือเพียงจังหวัดเดียวเท่านั้นที่มีการนำรถม้าออกมาบริการรับ – ส่งผู้โดยสารร่วมกับรถโดยสารต่าง ๆ โดยใช้ถนนร่วมกันอีกด้วย กลายเป็นสัญลักษณ์ของเมืองลำปาง จนถึงปัจจุบันที่คอยบริการนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในจังหวัดเพื่อนั่งรถม้าชมเมืองลำปาง หากใครมาถึงจังหวัดลำปางแล้วไม่ได้นั่งรถม้าเที่ยวรอบเมืองลำปางก็แสดงถึงว่ามาไม่ถึง ทั้งนี้ รายได้ที่มากพอ และมั่นคง เป็นปัจจัยที่จะทำให้รถม้าอยู่คู่เมืองลำปาง ซึ่งรายได้

ของคนขับรถม้าต้องพึ่งพิงกับจำนวน และค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่มาลำปาง อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจะมีการผันแปรไปตามฤดูกาลท่องเที่ยวและขึ้นอยู่กับปัจจัยทั้งภายในและภายนอก ได้แก่ บริการการท่องเที่ยวของลำปาง การส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดตลอดจนองค์กรส่วนท้องถิ่น ส่วนปัจจัยภายนอก อันประกอบด้วย สถานการณ์เศรษฐกิจของโลก และ ของประเทศไทย การก่อการร้ายสากล นโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาล เป็นต้น จากการที่เป็นคนลำปาง ได้พบเห็นสภาพของคนขับรถม้าที่จ่อรอรับผู้โดยสารบริเวณศาลากลางหลังเก่า หน้าโรงแรม และสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญในจังหวัด สภาพของรถม้าที่วิ่งตามท้องถนนในตัวเมืองลำปางตั้งแต่เด็กมีความรู้สึก ว่า รถม้าลำปางไม่มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเลยแม้แต่น้อย ยังคงมีรูปแบบเดิม ๆ ไม่มีบริการพิเศษแตกต่างจากพาหนะอื่น

มีหน้าซ้ำหากเปรียบเทียบราคาแล้วดูเหมือนจะมีค่าบริการสูงกว่ารถรับจ้างอื่นด้วย ที่พบเห็นส่วนใหญ่จะเป็นนักท่องเที่ยวที่ใช้บริการรถม้า คนลำปางเองไม่ใช้บริการกันเลย จึงอยากศึกษาเรื่องรถม้าลำปาง เพื่อหาวิธีการพัฒนาธุรกิจรถม้า นำมาสู่การทำงานวิจัยในหัวข้อ “ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการรถม้าในอำเภอเมืองลำปาง” ขึ้น เพื่อนำผลการวิจัยไปแนะนำบรรดาสารถรถม้า และนายอัครินทร์ พิษณุกุล นายกสมาคมรถม้า ปี 2539 ถึงปัจจุบัน ผู้ซึ่งเป็นบิดาของเพื่อน เพื่อพัฒนาธุรกิจรถม้าให้เติบโต เป็นไปตามสภาพสังคมไทย และสังคมโลกที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องไม่สิ้นสุด

คำถามหลักในการวิจัย

- ผู้ใช้บริการรถม้ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับธุรกิจรถม้าอย่างไรบ้าง ?

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- ศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้บริการรถม้าในอำเภอเมืองลำปาง

ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. ใช้เป็นข้อมูลการท่องเที่ยวโดยรถม้า สำหรับนักท่องเที่ยว และผู้สนใจศึกษา
  2. ผู้ประกอบการรถม้า นำความคิดเห็นของผู้ใช้บริการไปปรับปรุงแก้ไขการให้บริการรถม้า ให้นักท่องเที่ยว ได้รับความสะดวกกว่าเดิม
  3. เพื่อใช้เป็นข้อมูลเสนอต่อสมาคมรถม้าลำปาง เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติ
- แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
- การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1 ประการ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้บริการรถม้าในอำเภอเมืองลำปาง ได้ใช้แนวคิด ทฤษฎี Marketing Mix และ The

4Ps และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจรถม้า ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการรถม้าในอำเภอเมืองลำปาง จากการที่ได้ศึกษาตามลำดับขั้น ดังนี้

1. แนวความคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาด
2. งานของธุรกิจบริการ
3. แนวความคิดเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการ (Service Quality)
4. ส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (Marketing Mix '4Ps)
5. แนวคิดส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (Service Marketing Mix)
6. ทฤษฎีส่วนประสมทางการตลาดท่องเที่ยว (Travel Marketing Mix)

การตั้งข้อสมมติฐาน

H₀ = ความคิดเห็นเกี่ยวกับธุรกิจรถม้าของผู้ใช้บริการรถม้า ไม่แตกต่างกันตามภูมิลำเนาของผู้ใช้บริการ

H₁ = ความคิดเห็นเกี่ยวกับธุรกิจรถม้าของผู้ใช้บริการรถม้า แตกต่างกันตามภูมิลำเนาของผู้ใช้บริการ

ตัวแปรอิสระ : ภูมิลำเนาของผู้ใช้บริการรถม้า

1. ผู้ใช้บริการรถม้าที่มีภูมิลำเนาอยู่ทางภาคเหนือ
  2. ผู้ใช้บริการรถม้าที่ไม่มีภูมิลำเนาอยู่ทางภาคเหนือ
- ตัวแปรตาม : ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการรถม้า ได้แก่

1. ตัวรถม้า (Product)
2. อัตราค่าบริการ (Price)
3. สถานที่รถม้า (Place)
4. การส่งเสริมการบริการ (Promotion)

ระเบียบวิธีวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหา

ศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้บริการรถม้าในอำเภอเมืองลำปาง โดยพิจารณาจากข้อมูล ดังนี้

- The Marketing Mix

- The 4Ps ได้แก่ ตัวรถม้า อัตราค่าบริการ สถานีรถม้า การส่งเสริมการบริการ

ขอบเขตประชากร

นักท่องเที่ยวที่เข้ามาในจังหวัดลำปาง สถิติจากปี 2557 จำนวน 110,673 คน

จำแนกผู้ใช้บริการรถม้า ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. ผู้ใช้บริการรถม้า ที่มีภูมิลำเนาอยู่ทางภาคเหนือ
2. ผู้ใช้บริการรถม้า ที่ไม่มีภูมิลำเนาอยู่ทางภาคเหนือ

ขั้นตอนการศึกษา

ระเบียบวิธีการวิจัยที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยประเภท Applied Research ในรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการใช้แบบสอบถามฉบับภาษาไทย และภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการวิจัย เพื่อสำรวจตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ จะทำการศึกษา ออกภาคสนาม สัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการรถม้า ในอำเภอเมืองลำปาง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของประชากรตัวอย่าง

- การกำหนดขนาดตัวอย่าง

ประชากรตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในจังหวัดลำปาง

- ขนาดตัวอย่าง และวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

ประชากรตัวอย่างดังกล่าว หมายถึง นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในจังหวัดลำปาง จากสถิติปี 2557 มีจำนวน 110,673 คน ใช้ร้อยละ 0.01 อ้างถึงใน ตารางกลุ่มตัวอย่าง ของ Darwin Handel , AERA Mini Presentation, 1977. ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 110 ราย

- วิธีการสุ่มตัวอย่าง

วิธีสุ่มตัวอย่าง โดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability sampling) คือ การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ได้จำนวนตามต้องการ โดยไม่มีหลักเกณฑ์ กลุ่มตัวอย่างจะเป็นใครก็ได้ที่เป็นผู้ใช้บริการรถม้าทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติ จำนวน 110 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม(Questionnaire) โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นลักษณะให้เลือกตอบ ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการรถม้า ได้แก่

1. ตัวรถม้า (Product)
2. อัตราค่าบริการ (Price)
3. สถานีรถม้า (Place)
4. การส่งเสริมการบริการ (Promotion)

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับธุรกิจรถม้าในอำเภอเมือง ลำปาง

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม จำแนกเป็นดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามปลายปิด ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส วุฒิการศึกษา และภูมิลำเนาของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

(Descriptive Statistic) เป็น การหา ค่า ความถี่ (Frequency) แล้วสรุปออกมาเป็น ค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 เป็น ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการรถม้า เป็นคำถามปลายปิด ประกอบด้วย ด้านตัวรถม้า ด้านอัตราค่าบริการ ด้านสถานีรถม้า และด้านการส่งเสริมการบริการ สถิติที่ใช้เป็นค่าไคสแควร์ (χ^2)

ส่วนที่ 3 สอบถามข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อการปรับปรุง และพัฒนาธุรกิจรถม้าในอำเภอเมืองลำปาง ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายเปิด (Open End)

เครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูล

ไมโครคอมพิวเตอร์ (Microcomputer) โปรแกรมทดสอบสมมติฐานโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็น

1. Pretty high fare for what we get.
2. Enjoy the scenery.
3. This was a good way to rest our tired feet.
4. Driver took us around the city. I saw Lampang Clock Tower.
5. Driver was very information & gave us some history on we surroundings.
6. Our gui

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้ใช้บริการรถม้าในอำเภอเมืองลำปาง ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ออกภาคสนามสัมภาษณ์ผู้ใช้บริการรถม้า จำนวน 110 คน นำข้อมูลมาประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัย ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากกลุ่มประชากรตัวอย่าง จำนวน 110 คน พบว่าผู้ใช้บริการรถม้าในอำเภอเมืองลำปางกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย เพศหญิงร้อยละ 55.50 เพศชายร้อยละ 44.50 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 21 -30 ปี ขึ้นไปร้อยละ 41.80 มากกว่าอายุช่วงอื่น ๆ มีสถานภาพโสดร้อยละ 61.80 มากกว่าสถานภาพสมรสอื่น ๆ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 70.00 มากกว่าระดับวุฒิมัธยมศึกษาอื่น ๆ และ ไม่ได้อยู่ทางภาคเหนือ ร้อยละ 66.40 อยู่ทางภาคเหนือ ร้อยละ 33.60 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการรถม้า

ส่วนความคิดเห็นในด้านส่วนประสมทางการตลาดของผู้ใช้บริการรถม้าในอำเภอเมืองลำปางนั้น กลุ่มประชากรตัวอย่างเห็นว่า ด้านตัวรถม้าโดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ที่นั่งมีจำนวนเพียงพอไม่ต้องเบียดกัน เห็นด้วยร้อยละ 85.45 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 14.54 รองลงมา การขึ้น – ลงรถม้าสะดวก เห็นด้วยร้อยละ 86.63 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 16.36 และพื้นที่สำหรับวางของมีเพียงพอ เห็นด้วยร้อยละ 75.45 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 24.54 และเบาะรถม้าสะอาด เห็นด้วยร้อยละ 75.45 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 24.54 และรูปแบบของตัวรถม้ามีความทันสมัย เห็นด้วยร้อยละ 61.81 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 38.18 และปลอดภัยจากอุบัติเหตุ เห็นด้วยร้อยละ 60.90 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 39.09 ตามลำดับ

ด้านอัตราค่าบริการ เมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่า ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการรถม้าในอำเภอเมืองลำปาง มีทั้งแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ที่แตกต่างกันคือ ค่าโดยสารสูงกว่ารถรับจ้างอื่น ๆ เห็นด้วย ร้อยละ 71.80 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 28.20 และที่ไม่แตกต่างกันได้แก่ ค่าโดยสารเหมาะสมเมื่อเทียบกับการบริการ เห็น

ด้วย ร้อยละ 74.50 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 25.50 รองลงมา
ค่าโดยสารเหมาะสมเมื่อเทียบกับระยะทาง เห็นด้วย
ร้อยละ 60.00 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 40.00 ตามลำดับ

ด้านสถานีรถม้า เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า
ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการรถม้าในอำเภอเมืองลำปาง
ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เมื่อ
พิจารณารายละเอียด พบว่า เข้าถึงสถานีรถม้าได้ง่าย
เห็นด้วยร้อยละ 83.60 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 16.40
รองลงมา ตำแหน่งที่ตั้งของสถานีรถม้า เห็นด้วยร้อยละ
81.80 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 18.20 และมีรถม้าพร้อมวิ่ง
สม่ำเสมอ เห็นด้วยร้อยละ 79.10 ไม่เห็นด้วยร้อยละ
20.90 และมีพื้นที่สำหรับนั่งรถเห็นด้วย ร้อย
ละ 78.20 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 21.80 และจุดทุกที่ที่
ผู้ให้บริการต้องการ เห็นด้วยร้อยละ 65.50 ไม่เห็นด้วย
ร้อยละ 34.50 ตามลำดับ

ด้านการส่งเสริมการบริการ เมื่อพิจารณา
โดยรวม พบว่า ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการรถม้าใน
อำเภอเมืองลำปาง มีทั้งแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญ
ทางสถิติ 0.05 และไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีระดับ
นัยสำคัญทางสถิติ 0.05

เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ที่แตกต่างกัน ได้แก่
เพิ่มสถานที่ท่องเที่ยวได้ เห็นด้วย ร้อยละ 91.80 ไม่เห็น
ด้วย ร้อยละ 8.20 รองลงมา มีการแถมระยะทางได้ เห็น
ด้วย ร้อยละ 56.40 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 43.60 และมีการ
แถมเวลาได้ เห็นด้วย ร้อยละ 49.10 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ
50.90 เห็นโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางหนังสือพิมพ์
ท้องถิ่น เห็นด้วย ร้อยละ 39.10 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ
60.90 และต่อราคากับคนขับรถม้า (ลดราคา) ได้
เห็นด้วย ร้อยละ 32.70 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 67.30 และ
เห็นโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางวิทยุ เห็นด้วย ร้อยละ
27.30 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 72.70 ตามลำดับ

ที่ไม่แตกต่างกัน ได้แก่ เพิ่มจุดจอดพักได้ เห็นด้วย ร้อย
ละ 86.40 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 13.60 รองลงมา เห็น
โฆษณาประชาสัมพันธ์ทางอินเทอร์เน็ต เห็นด้วย ร้อย

ละ 76.40 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 23.60 และเห็นโฆษณา
ประชาสัมพันธ์ทางโทรทัศน์ เห็นด้วย ร้อยละ 50.90 ไม่
เห็นด้วย ร้อยละ 49.10 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

จากการศึกษา พบว่า ข้อคิดเห็น และ
ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามชาวต่างชาติ และ
ชาวไทย ดังนี้

ข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามชาวต่างชาติ

1. Pretty high fare for what we get.
2. Enjoy the scenery.
3. This was a good way to rest our tired feet.
- 4 . Driver took us around the city. I saw Lampang Clock Tower.
- 5 . Driver was very information & gave us some history on we surroundings.
6. Our guide (driver) is very informed.
7. Driver stopped off at the key points to let you out & have a walk around.

ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามชาวต่างชาติ

1. The ride is moderately expensive, but worth it.
2. Different way to be introduced to Lampang city we had never been to before.
- 3 . Let the passengers take in the sites so I can take photos.
4. Driver points out all the attractions along the way.
5. Government must be take care more than that.
6. The driver should speak English with us.

ข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย

1. คนขับรถม้าอัธยาศัยดี ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ลำปางดี
2. ไม่ค่อยมีการประชาสัมพันธ์
3. ที่จอดรถม้า ร้อนครับ
4. เป็นเสน่ห์ที่คูเมืองลำปาง
5. ราคาสูงเกิน

ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย

1. เห็นถนนบางสายมีจี้ม้าตกบนถนน เจ้าของรถควรรหาทางแก้ไข
2. ขาดการประชาสัมพันธ์
3. อยากให้มีการบริการเหมือนรถสี่ล้อ อยากไปไหนก็บอกได้ และปรับราคาลง
4. ต้องเพิ่มความเป็นเอกลักษณ์ของล้านนาให้รถม้าและควรถือให้มีรูปแบบเดียวกัน
5. ลดการติดป้ายโฆษณาเลอะเทอะบริเวณรถม้า
6. ทางจังหวัดควรให้การช่วยเหลือ / ดูแลมุลูกค้าที่พักที่นั้งรถม้าให้สะอาด สวยงาม คึงดูแลนักท่องเที่ยว
7. มีป้ายบอกทางมายังสถานีรถม้าที่ชัดเจน
8. อยากให้มีเพลงบรรเลงพียงระหว่างรถวิ่ง
9. ฝึกพูดภาษาอังกฤษเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ
10. สอบถามความคิดเห็นของผู้ให้บริการในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการ

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ค้นพบประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บริการรถม้า ประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 110 คน ผลการวิจัยเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 21 -30 ปี ขึ้นไป มีสถานภาพโสด มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และ ไม่ได้อยู่ทางภาคเหนือมากกว่าอยู่ทางภาคเหนือ

ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ เพศหญิงเป็นเพศที่นิยมการท่องเที่ยวมากกว่าเพศชาย ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี ซึ่งวัยนี้มีความต้องการอิสระ ใช้เวลาว่างไปกับการท่องเที่ยว และต้องการหาประสบการณ์ชีวิต โดยส่วนใหญ่จะมีสถานะโสด ซึ่งนิยมท่องเที่ยวมากกว่าคนที่สมรสแล้ว เนื่องจากไม่มีภาระรับผิดชอบมากนัก ส่วนวุฒิ

การศึกษานั้นไม่มีผลต่อการแสดงความคิดเห็น หรือ การตอบแบบ สอบถาม ส่วนสาเหตุที่ผู้ตอบแบบสอบถาม ไม่ได้อยู่ทางภาคเหนือมากกว่าอยู่ทางภาคเหนือ นั้น เพราะ ผู้ใช้บริการรถม้าส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยว ไม่ใช่ผู้ที่มิถุมิลำเนาในอำเภอเมือง ลำปาง ซึ่งสอดคล้องกับ โครงการจัดทำแผนพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว ในเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยกรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา อ้างถึงใน <https://touristbehaviour.wordpress.com/8-2/> ได้สรุปการจำแนกประเภทนักท่องเที่ยวว่า นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงที่นิยมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และ/หรือการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์มากกว่าเพศชาย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 59.00 และร้อยละ 41.00ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25-34 ปี ดังผลการศึกษาที่ค้นพบข้างต้น ผลการวิจัยเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาด ทั้ง 4 ด้าน พบว่า ผู้ใช้บริการรถม้าในอำเภอเมือง ลำปาง มีความคิดเห็น ดังต่อไปนี้

ด้าน ตัวรถม้า จากผลการวิจัย พบว่า ผู้ใช้บริการรถม้า เห็นว่าที่นั้งมีจำนวนเพียงพอ ไม่ต้องเบียดกัน และมีพื้นที่สำหรับวางของเพียงพอ สอดคล้องกับบทความของ ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ (2541: 124-125) ในประเด็นการเตรียมความพร้อมในการบริการ และ สอดคล้องกับ ประเด็น การเพิ่มประสิทธิภาพของการให้บริการ โดยการออกแบบบริการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งในที่นี้ การทำบันไดทางขึ้น – ลงรถม้าให้เกิดความสะดวก และรองรับผู้ให้บริการทุกวัย ก่อให้เกิดความสนใจเลือกใช้บริการได้เป็นอย่างดี และสอดคล้องกับบทความของ ชิริกิติ นวรัตน์ ณ อยุธยา (2547: 183-186) ที่กล่าวว่า ความมั่นคง ปลอดภัย ปราศจากอันตราย ความเสี่ยงเป็นหนึ่งในเกณฑ์การประเมินคุณภาพการให้บริการ ซึ่งผู้ใช้บริการรถม้ากว่า 60 เปอร์เซ็นต์ มีความรู้สึกปลอดภัยเมื่อใช้บริการ

ด้านอัตราค่าบริการ จากผลการวิจัย พบว่า ผู้ใช้บริการรถม้า เห็นว่าค่าโดยสารเหมาะสมเมื่อเทียบกับค่าบริการของรถรับจ้างชนิดอื่น ซึ่งสอดคล้องกับบทความของ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2552: 80-81) และ(2541) ที่กล่าวว่า ลูกค้าต้องได้รับผลประโยชน์จากการใช้บริการคุ้มค่างบเงินที่จ่ายไป และถ้าคุณค่าสูงกว่าราคา ลูกค้าจะตัดสินใจใช้บริการ ทั้งนี้ รถม้าเป็นพาหนะที่สามารถชมทัศนียภาพในตัวเมืองลำปางได้ดีกว่ารถประเภทอื่น แต่ขัดแย้งกับบทความของ ธนภัค อมตอาชาชัย (2550) ในประเด็นธุรกิจประเภทบริการท่องเที่ยว ได้กำหนดราคาจากเวลา แต่จากผลการวิจัยพบว่า ราคาถูกกำหนดด้วยระยะทางที่ใช้บริการ

ด้าน สถานีรถม้า จากผลการวิจัย พบว่า ผู้ใช้บริการรถม้า เห็นว่าเข้าถึงสถานีรถม้าได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับบทความของ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2541) ในประเด็นด้านสถานที่ในการนำเสนอบริการให้แก่ลูกค้า ซึ่งต้องพิจารณาเรื่องทำเลที่ตั้งให้ง่ายต่อการรับรู้ของผู้ใช้บริการ

ด้านการส่งเสริมการบริการ จากผลการวิจัยที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการบริการ พบว่า ผู้ใช้บริการรถม้าส่วนใหญ่ ต้องการให้ธุรกิจรถม้าประชาสัมพันธ์โดยผ่านสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านทางวิทยุ และหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ซึ่งพบว่าธุรกิจรถม้าใช้สื่อวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์น้อย และยังไม่ทั่วถึง ซึ่งไม่สอดคล้องกับบทความของชิริกิติ นวรัตน์ ณ อุทยาน (2547) ในประเด็นการโฆษณาประชาสัมพันธ์ต้องใช้วิธีเอาใจลูกค้ามากกว่าวิธีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ

ผลการทดสอบสมมุติฐาน จากข้อสมมุติฐาน “ความคิดเห็นเกี่ยวกับธุรกิจรถม้าของผู้ใช้บริการรถม้า ไม่แตกต่างกันตามภูมิลำเนาของผู้ใช้บริการ” และคำถามหลักในการวิจัย “ผู้ใช้บริการรถม้ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับธุรกิจ รถม้าอย่างไรบ้าง?” จากผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการรถม้าใน

อำเภอเมือง ลำปาง ทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกันตามภูมิลำเนา สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ เพราะ”รถม้า” เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดลำปาง ใครมาเที่ยวลำปางจะต้องเห็นรถม้าวิ่งตามท้องถนน ด้วยสภาพสังคม และเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้วิถีชีวิตของคนลำปางเปลี่ยนไปตามยุคสมัย จากที่เคยใช้รถม้าเป็นพาหนะในการเดินทาง ก็เปลี่ยนมาใช้รถยนต์แทน รถม้าจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่ตอบสนองความต้องการใช้บริการของกลุ่มนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติ จะเห็นได้ว่าปัจจุบัน รถม้าได้ถูกนำมาใช้เป็นพาหนะนำเที่ยวไปโดยปริยาย แต่ด้วยภาพลักษณ์ของรถม้าที่ไม่ได้เปลี่ยนแปลงรูปแบบต่างจากในอดีต และยังคงหลงเหลือให้ใช้บริการกันอยู่ในเมืองลำปางนั้น ทำให้ผู้คนเกิดการรับรู้ และผูกพันกับรถม้ามายาวนาน ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการรถม้าจึงไม่แตกต่างกันตามภูมิลำเนา ตามที่ได้ตั้งสมมุติฐานไว้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาการพัฒนาธุรกิจรถม้าให้สอดคล้องกับยุค AEC เพื่อตอบสนองนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติ

เอกสารอ้างอิง

[1] กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2551). พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทย. สืบค้นเมื่อ 10 สิงหาคม, 2558, จาก [เว็บไซต์](http://www.tourism.go.th):

<https://touristbehaviour.wordpress.com/8-2/>

[2] เกษม สีตานุตร. (2542). รถม้าท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของลำปาง (พ.ศ. 2459 - 2542). (ภาคนิพนธ์สาขาวิชาการเมืองการปกครอง คณะรัฐศาสตรมหาวิทาลัยธรรมศาสตร์).

- [3] ชนกาล มาตยศิริ. (2542). ลำปาง : เส้นห้า
เขलगันคร. กรุงเทพฯ: แสงปัญญาเลิศ.
- [4] จินตนา สุนทรธรรม. (2556). วิจัยธุรกิจ
Business Research. ลำปาง: วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำ
ปาง.
- [5] ชีรคติ นวรัตน์ ณ อรุณา. (2547). การตลาด
สำหรับการบริการ: แนวคิดและกลยุทธ์. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [6] ไพโรจน์ ไชยเมืองชื่น. (4-10 สิงหาคม
2551). รถม้าคราหนึ่ง. ลำปางนิวส์. หน้า 7.
- [7] ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. 2541. การ
บริหารการตลาดยุคใหม่, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
ซีระฟิล์ม และไซเท็กซ์.
- [8] ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. 2552. การ
บริหารการตลาดยุคใหม่, กรุงเทพฯ : เพชรจรัสแสง
แห่งโลกธุรกิจ.
- [9] สมัย สุทธิธรรม. (2548). “นั่งรถม้าพาแ่ว
เวียง”: สารคดีพื้นบ้านชุดสืบสานตำนานเมือง
ลำปางเขलगันคร. กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- [10] สุชาดา สุวรรณประพิศ. (2547). "ธุรกิจรถ
ม้าในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดลำปาง".
(วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตคณะ
เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- [11] สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดลำปาง. นั่ง
รถม้าชมเมืองลำปาง. [ซีดี-รอม]. ลำปาง :
สำนักงาน, 2551.
- [12] อัญญาส. (2539) “ชวนตื่นก่อนฟ้า นั่งรถม้า
ชมเมืองลำปาง”อาลัมภางค์-เขलगันคร บน
เส้นทางรถม้ากับมรดกแห่งล้านนา. ขวัญเรือน,
มกราคม 2542 (322-328.). ศิลปการพิมพ์ลำปาง.
- [13] อุเทน ปัญญา. (2557). เอกสารประกอบการ
สอน สถิติสำหรับงานวิจัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ความคิดเห็นของพนักงานเกี่ยวกับการควบคุมการบริหารของ บริษัท บางกอกคอนเทนเนอร์ ดีโป จำกัด

The Opinions of Employees toward the Management Control of Bangkok Container Depot Co., Ltd.

รุจจิรา สกมลปณชัย¹, ไพโรจน์ เกิดสมุทร²

¹บัณฑิตวิทยาลัย, วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก, rujji101@hotmail.com

²บัณฑิตวิทยาลัย, วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก, graduate_school@hotmail.ac.th

บทคัดย่อ :

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมการบริหารของ บริษัท บางกอกคอนเทนเนอร์ ดีโป จำกัด กลุ่มตัวอย่าง คือ พนักงาน ของ บริษัท บางกอกคอนเทนเนอร์ ดีโป จำกัด จำนวน 222 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของยามานะ และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.66-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.75 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ

ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมการบริหารของ บริษัท บางกอกคอนเทนเนอร์ ดีโป จำกัด ในภาพรวมพนักงานเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับมาตรฐาน รองลงมา คือ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์และมาตรฐานการปฏิบัติงาน ด้านการวัดผลการปฏิบัติงาน และด้านการดำเนินการแก้ไข และผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมการบริหารของ บริษัท บางกอกคอนเทนเนอร์ ดีโป จำกัด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า พนักงานที่มีเพศ ระดับการศึกษา และอายุการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการควบคุมการบริหาร ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ส่วนพนักงานที่มีอายุ และสถานภาพการสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการควบคุมการบริหาร ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็น พนักงาน การควบคุมการบริหาร

ABSTRACT:

This study aimed to study and compare the opinions of employees toward the management control of Bangkok Container Depot Co., Ltd. The sample group consisted of 222 employees who worked in Bangkok Container Depot Co., Ltd., which was determined according to Yamane table and was selected by a simple random sampling. The instrument used in this study was a questionnaire; it valued the index of item-objective congruence (IOC) between 0.66-1.00 and the reliability of 0.75. The statistics used for the data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test and One-way ANOVA (F-test) for testing of variance as well as pair-wise comparison by means of Scheffe's method.

The results showed that the opinions of employees toward the management control of Bangkok Container Depot Co., Ltd., in overall, the employees agreed to the management control at a high level. The highest mean was the comparison of performance and standard; subordinate aspects were the objective setting and performance standards, the performance appraisal and the implementation. The comparison of employees' opinions toward the management control of Bangkok Container Depot Co., Ltd., categorized by personal factors, found that the employees who were different gender, education and working experience, they had the different opinions on the management control in overall. It showed at statistical significance level of 0.05. However, the employees who were different age and marriage status in overall, they had no different opinion in this matter.

KEYWORDS: Opinion, Employee, Management Process

1. บทนำ

การควบคุมการบริหาร เป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้บริหารสามารถวัดผลการดำเนินงานว่าสามารถบรรลุเป้าหมายที่ต้องการหรือไม่[1] และช่วยให้ผู้บริหารมีการปรับปรุงแผนเพื่อหลีกเลี่ยงความสูญเสีย อันเนื่องจากการขาดการเตรียมการซึ่งจะช่วยเสริมให้องค์กรมีความสามารถในการแข่งขันได้ ที่สำคัญคือการควบคุมการบริหารด้านการปฏิบัติงานในองค์กรจะช่วยลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานเป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม การควบคุมการบริหารจำเป็นต้องดำเนินการอย่างรอบคอบและรัดกุม และได้ข้อมูลย้อนกลับ จึงจะทำให้การควบคุมการบริหารที่มีประสิทธิภาพด้วยเช่นกัน จากความสำคัญของการควบคุมการบริหารดังกล่าวข้างต้น ทำให้บริษัท บางกอกคอนเทนเนอร์ ดีโป ซึ่งเป็นบริษัทที่ประกอบกิจการให้เช่าพื้นที่วางตู้คอนเทนเนอร์ และขนส่งตู้คอนเทนเนอร์ ได้นำการควบคุมการบริหารมาใช้ เพื่อให้การบริหารงานในด้านต่างๆ ของบริษัทได้

บรรลุวัตถุประสงค์ แต่เนื่องจากในปัจจุบัน บริษัทยังประสบกับปัญหาของการควบคุมการบริหารที่ไม่รอบคอบรัดกุม และขาดความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการวัดผลการปฏิบัติงานเพื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐาน รวมไปถึงการแก้ไขปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานจากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารของบริษัทฯ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมการบริหารของบริษัทบางกอกคอนเทนเนอร์ ดีโป จำกัด ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงระบบการควบคุมการบริหารของบริษัทให้สอดคล้องกับความเป็นจริง

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมการบริหารของ บริษัท บางกอกคอนเทนเนอร์ ดีโป จำกัด

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุม การบริหารของบริษัท บางกอกคอนเทนเนอร์ดีโป จำกัด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

3. สมมติฐานของการวิจัย

พนักงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีความคิดเห็น เกี่ยวกับการควบคุมการบริหารของบริษัท บางกอก คอนเทนเนอร์ ดีโป จำกัด แตกต่างกัน

4. กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการควบคุม การบริหารของ Schermerhorn[2] ใน 4 ขั้นตอนด้วยกัน คือ 1) การกำหนดวัตถุประสงค์และมาตรฐานการ ปฏิบัติงาน 2) การวัดผลการปฏิบัติงาน 3) การ เปรียบเทียบผลการทำงานกับมาตรฐานและ 4) การ แก้ไขการกระทำให้ถูกต้องนำมาใช้เป็นกรอบ แนวความคิด ในการวิจัยครั้งนี้

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ พนักงานของบริษัท บางกอกคอนเทน เนอร์ ดีโป จำกัด จำนวน 300 คน [3]

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พนักงานของ บริษัท บางกอกคอน เทนเนอร์ ดีโป จำกัด จำนวน 222 คน โดยการกำหนด ขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Yamane การกำหนด ความเชื่อมั่น 95 % ความคลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน 5% และใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างง่าย [4]

5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล 1) เพศ 2) อายุ 3) สถานภาพ 4) ระดับการศึกษา 5) อายุการทำงาน ตัวแปรตาม ได้แก่ การควบคุมการบริหารใน 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การกำหนดวัตถุประสงค์และ

มาตรฐานการปฏิบัติงาน 2) การวัดผลการปฏิบัติงาน 3) การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับมาตรฐาน 4) การดำเนินการแก้ไข

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็น แบบตรวจรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการควบคุมการบริหารของบริษัท บางกอกคอนเทน เนอร์ ดีโป จำกัด ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบ มาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ เห็นด้วย มากที่สุด, เห็นด้วยมาก, เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วย น้อย, และเห็นด้วยน้อยที่สุด โดยผ่านการตรวจสอบ จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้ค่าความตรงตามเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.66-1.00 หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไป ทดลองใช้แล้วนำไปวิเคราะห์ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้ง ฉบับเท่ากับ 0.75

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตแจกแบบสอบถามจาก บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก ถึงฝ่าย ทรัพยากรบุคคลของบริษัทบางกอกคอนเทนเนอร์ ดีโป จำกัด เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการแจก แบบสอบถามให้กับพนักงานและ ผู้วิจัยนำแบบสอบ ถามที่จัดเตรียมไว้ดำเนินการแจกแบบสอบถามด้วย ตนเองกับกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด จำนวน 222 ชุด พร้อมชี้แจงรายละเอียดให้เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้รับ แบบสอบถามกลับคืนตนเอง จำนวน 222 ชุด คิดเป็น

ร้อยละ 100.00 แล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา
ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ด้วยตนเอง

8. การวิเคราะห์ข้อมูลและการทดสอบสมมติฐาน

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
วิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยง
เบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย
ดังนี้[4]

4.50-5.00 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

2.50-3.49 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.49 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การทดสอบสมมติฐาน โดยการทดสอบความแตกต่าง
ระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างด้วยค่า t และค่า F
และเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's
โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

9. ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานเกี่ยวกับ
การควบคุมการบริหารของบริษัท บางกอกคอนเทนเนอร์
เนอร์ ดีโป จำกัด ดังแสดงตามตารางที่ 1-5

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน
เกี่ยวกับการควบคุมการบริหารของบริษัท บางกอกคอนเทน
เนอร์ ดีโป จำกัด

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ ชาย	126	56.76
หญิง	96	43.24
รวม	222	100.00
อายุ ต่ำกว่า 30 ปี	171	77.02
30-40 ปี	36	16.22
มากกว่า 40 ปี	15	6.76
รวม	222	100.00

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพ โสด	126	56.31
สมรส	97	43.69
รวม	222	100.00
ระดับ ต่ำกว่าปริญญาตรี	165	74.32
การศึกษา ปริญญาตรี	53	23.87
สูงกว่าปริญญาตรี	4	1.81
รวม	222	100.00
อายุการ น้อยกว่า 3 ปี	153	68.92
ทำงาน 3-10 ปี	60	27.03
มากกว่า 10 ปี	9	4.05
รวม	222	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า พนักงานส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง
(ร้อยละ 56.76) มีอายุต่ำกว่า 30ปี (ร้อยละ 77.02) มี
สถานภาพโสด (56.31) มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี
(74.32) และอายุการทำงานน้อยกว่า 3 ปี (ร้อยละ 68.92)

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการ
ควบคุมการบริหารของบริษัท บางกอกคอนเทนเนอร์ ดีโป
จำกัด ในภาพรวมและรายด้าน

การควบคุมการบริหาร	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1. การกำหนดวัตถุประสงค์และ มาตรฐานการปฏิบัติงาน	4.15	0.47	มาก
2. การวัดผลการปฏิบัติงาน	4.14	0.47	มาก
3. การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติ งานกับมาตรฐาน	4.24	0.78	มาก
4. การดำเนินการแก้ไข	3.59	0.52	มาก
รวม	4.08	0.28	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ความคิดเห็นของพนักงานเกี่ยวกับการ
ควบคุมการบริหารของบริษัทบางกอก คอนเทนเนอร์ ดีโป
จำกัด ในภาพรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$)

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมการบริหารของบริษัท บางกอกคอนเทนเนอร์ ดีโป จำกัด จำแนกตามเพศและสถานภาพ

การควบคุมการบริหาร	ปัจจัยส่วนบุคคล			
	เพศ		สถานภาพ	
	t	p-value	t	p-value
ภาพรวม	2.95	0.00*	0.94	0.34

* $p \leq 0.05$

จากตารางที่ 3 พบว่า พนักงานที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมการบริหารของบริษัทบางกอกคอนเทนเนอร์ ดีโป จำกัด ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนพนักงานที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการควบคุมการบริหารของบริษัทบางกอกคอนเทนเนอร์ ดีโป จำกัด ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมการบริหารของบริษัท บางกอกคอนเทนเนอร์ ดีโป จำกัด จำแนกตามอายุและระดับการศึกษา

การควบคุมการบริหาร	ปัจจัยส่วนบุคคล			
	อายุ		ระดับการศึกษา	
	F	p-value	F	p-value
ภาพรวม	0.60	0.55	3.29	0.05*

* $p \leq 0.05$

จากตารางที่ 4 พบว่า พนักงานที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมการบริหารของบริษัทบางกอกคอนเทนเนอร์ ดีโป จำกัด ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนพนักงานที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการควบคุมการบริหารในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ระดับการศึกษา การศึกษามีอิทธิพล ซึ่งความคิดเห็นและการศึกษาทำให้บุคคลมีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ มากขึ้น และคน

ที่มีความรู้มากมักจะมีความคิดเห็นในเรื่องนั้น ๆ อย่างมีเหตุผล[5]

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมการบริหารของบริษัท บางกอกคอนเทนเนอร์ ดีโป จำกัด จำแนกตามอายุการทำงาน

การควบคุมการบริหาร	ปัจจัยส่วนบุคคล	
	อายุการทำงาน	
	F	p-value
ภาพรวม	6.27	0.00*

* $p \leq 0.05$

จากตารางที่ 5 พบว่า พนักงานที่มีอายุการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมการบริหารของบริษัทบางกอกคอนเทนเนอร์ ดีโป จำกัด ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประสบการณ์ เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจในหน้าที่และความรับผิดชอบต่องาน ซึ่งจะส่งผลต่อความคิดเห็นที่ได้แสดงออกมา[5]

10. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของพนักงานเกี่ยวกับการควบคุมการบริหารของบริษัท บางกอกคอนเทนเนอร์ ดีโป จำกัด ในภาพรวม เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมการบริหารของบริษัท บางกอกคอนเทนเนอร์ ดีโป จำกัด พบว่าพนักงานที่มีเพศ ระดับการศึกษา และอายุการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมการบริหาร ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนพนักงานที่มีอายุ และสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมการบริหาร ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

11. อภิปรายผล

จากผลการวิจัย มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์และมาตรฐานการปฏิบัติงาน ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมพนักงานเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบริษัทมีการดำเนินการกำหนดวัตถุประสงค์และมาตรฐานการปฏิบัติงานสอดคล้องกับเป้าหมายและแผนปฏิบัติงานของบริษัท โดยดำเนินการวิเคราะห์สถานะของบริษัทและสถานะสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT) พร้อมทั้งกำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับนโยบายของบริษัทรวมถึงสอดคล้องกับวัฒนธรรม ค่านิยม ขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการควบคุมการบริหาร [6] ได้กล่าวว่า การกำหนดมาตรฐานเป็นการกำหนดปัจจัยสำคัญที่ได้จากการวางแผน การกำหนดมาตรฐานเป็นการกำหนดคุณภาพของเป้าหมายสำหรับการตัดสินใจที่เป็นไปได้ซึ่งทั้งวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และมาตรฐานการปฏิบัติงานต้องมีความชัดเจนและสื่อสารถึงทุกคนในองค์กรง่ายต่อการควบคุม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย [7] ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนการควบคุมการบริหาร โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนตามหลักการบริหารแบบสมดุลพบว่า การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน ในภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก

2. ด้านการวัดผลการปฏิบัติงาน ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมพนักงานเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ บริษัทดำเนินการวัดผลการปฏิบัติงาน ใช้วิธีการสังเกตการปฏิบัติงาน จากนั้นวัดผลการปฏิบัติงาน โดยหัวหน้างาน และบริษัทแจ้งผลของการวัดผลการปฏิบัติงานให้แต่ละฝ่ายได้รับทราบทุกครั้ง ที่มีการวัดผลการปฏิบัติงาน ทั้งยังตรวจสอบจากเอกสารหลักฐาน จากการปฏิบัติงาน นอกจากนี้บริษัทใช้

วิธีการสอบถามผู้ปฏิบัติงาน และวัดผลการปฏิบัติงาน โดยคณะผู้บริหาร รวมถึงบริษัทตรวจสอบจากผลการปฏิบัติงาน และวัดผลการปฏิบัติงานทุกไตรมาส หรืออย่างน้อยปีละ 4 ครั้ง สอดคล้องกับงานวิจัย [7] ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนการควบคุมการบริหาร โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนตามหลักการบริหารแบบสมดุล พบว่า การวัดผลการปฏิบัติงาน ในภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า โรงเรียนแจ้งผลของการวัดผลการปฏิบัติงานให้แต่ละฝ่ายได้รับทราบทุกครั้ง เป็นข้อที่มีการดำเนินการสูงสุด

3. ด้านการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับมาตรฐานผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมพนักงานเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารบริษัท และพนักงานมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับมาตรฐานของบริษัท สอดคล้องกับแนวคิดการควบคุมการบริหาร [2] ได้กล่าวว่า การเปรียบเทียบผลการทำงานกับมาตรฐานเป็นการวัดผลการทำงานเมื่อเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์และมาตรฐาน และสอดคล้องกับแนวคิดการควบคุมการบริหาร [6] ได้กล่าวว่า การเปรียบเทียบเป็นการเปรียบเทียบผลการทำงานกับมาตรฐานที่กำหนด และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัย [7] ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนการควบคุมการบริหาร โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนตามหลักการบริหารแบบสมดุล พบว่าการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับมาตรฐาน ในภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า คณะผู้บริหาร โรงเรียนกำหนดเกณฑ์การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับมาตรฐาน เป็นข้อที่มีการดำเนินการสูงสุด

4. ด้านการดำเนินการแก้ไข ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมพนักงานเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจ

เป็นเพราะผู้บริหารและพนักงานของบริษัทเป็นผู้ดำเนินการปรับปรุง แก้ไข มาตรฐานการปฏิบัติงาน การวัดผลการปฏิบัติงานและการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับมาตรฐาน สอดคล้องกับแนวคิดการควบคุมการบริหาร ที่เกี่ยวกับการดำเนินการแก้ไข นั้น การเปลี่ยนแปลงมาตรฐานและการวัด ถ้าองค์การมีการปฏิบัติงานที่เกินหรือต่ำกว่ามาตรฐานอยู่เสมอผู้บริหารควรพิจารณาปรับเปลี่ยนมาตรฐานรวมทั้งการวัดผลการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องเพราะมาตรฐานและการวัดผลอาจไม่สมเหตุสมผลและไม่สมจริงสมจังเพียงพอซึ่งอาจเกิดจากการกำหนดไม่ถูกต้องหรือเงื่อนไขสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป [8] และสอดคล้องกับงานวิจัย [7] ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนการควบคุมการบริหาร โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนตามหลักการบริหารแบบสมดุล ด้านการดำเนินการแก้ไข ในภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า คณะผู้บริหาร โรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการปรับปรุง แก้ไข มาตรฐานการปฏิบัติงาน การวัดผลการปฏิบัติงาน และการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับมาตรฐาน เป็นข้อที่มีการดำเนินการสูงสุด

12. ข้อเสนอแนะ

12.1 ข้อเสนอแนะผลที่ได้จากการศึกษา

1. ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์และมาตรฐานการปฏิบัติงาน บริษัทควรส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนในบริษัทมีส่วนร่วมกำหนดวัตถุประสงค์และมาตรฐานการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับนโยบาย วัฒนธรรมค่านิยมของบริษัท
2. ด้านการวัดผลการปฏิบัติงาน บริษัทควรใช้วิธีการวัดผลการปฏิบัติงานที่หลากหลายสอดคล้องกับมาตรฐานการปฏิบัติงาน

3. ด้านการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับมาตรฐาน บริษัทควรส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนในบริษัทมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับมาตรฐานของบริษัทให้มากยิ่งขึ้น

4. ด้านการดำเนินการแก้ไขบริษัทควรส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนในบริษัทมีส่วนร่วมในการดำเนินการปรับปรุง แก้ไข มาตรฐานการปฏิบัติงาน การวัดผลการปฏิบัติงาน และการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับมาตรฐานให้มากยิ่งขึ้น

12.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการแก้ไขที่เหมาะสม เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขหรือปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงาน หรือการเปลี่ยนแปลงมาตรฐาน หรือวิธีในการวัดผลเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสามารถควบคุมการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

13. เอกสารอ้างอิง

- [1] สำเร็จ อ่อนสัมพันธุ์.(2550). ระบบการควบคุมทางการบริหารโรงเรียนในฝันโดยใช้การบริหารแบบสมดุล วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- [2] Schermerhorn John R. .(1989). Management for Productivity. New York : John Wiley & Sons.
- [3] บริษัท บางกอกคอนเทนเนอร์ ดีโป จำกัด. (2558). ประวัติบริษัท สมุทรปราการ : บริษัทบางกอกคอนเทนเนอร์ ดีโป จำกัด.
- [4] พรณี ลีกิจวัฒน์. (2558).วิธีการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: มินเชอร์วิส ชัพพลาญ.
- [5] กิตติ สุทธิสัมพันธ์. (2542). ความคิดเห็นของตัวแทนออกของต่อพิธีการศุลกากรในการนำสินค้าเข้า

จากต่างประเทศ กรณีศึกษาการนำเข้าทางสำนัก
สุลกาการทำอากาศยานกรุงเทพ.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
รัฐศาสตร์, คณะสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.

[6] Mullins, Laurie J. (2002). Management and
Organization Behavior. 6th ed. Harlow
England.

[7] ภูมิษฐ์ วงษ์เล็ก .(2553). การพัฒนาระบบการ
ควบคุมการบริหาร โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
ตามหลักบริหารแบบสมดุล วิทยานิพนธ์ครุ
ศาสตร์อุตสาหกรรมดุสิตบัณฑิต สาขาวิชา
บริหารวิจััย, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม,
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง.

[8] สุรัสวดี ราชกุลชัย. (2547). การวางแผนและการ
ควบคุมทางการบริหาร. (พิมพ์ครั้งที่ 4).
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

ความคิดเห็นของพนักงานต่อกระบวนการบริหารของ บริษัท จี-เทคคูโตะ อีสเทิร์น จำกัด

The Opinions of Employees toward the Management Process of G-TEKT Eastern Co., Ltd.

ศราวุธ จิตรฐาน¹, ไพโรจน์ เกิดสมุทร²

¹บัณฑิตวิทยาลัย, วิทยาลัยเซนต์อิสท์บางกอก, sarawuth_jitthan@yahoo.com

²บัณฑิตวิทยาลัย, วิทยาลัยเซนต์อิสท์บางกอก, graduate_school@hotmail.ac.th

บทคัดย่อ :

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานต่อกระบวนการบริหารงานของ บริษัท จี-เทคคูโตะ อีสเทิร์น จำกัด กลุ่มตัวอย่าง คือ พนักงาน ของ บริษัท จี-เทคคูโตะ อีสเทิร์น จำกัด จำนวน 265 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของยามานะ และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ

ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของพนักงานต่อกระบวนการบริหารงานของบริษัท จี-เทคคูโตะ อีสเทิร์น จำกัด ในภาพรวมพนักงานเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38, SD = 0.39$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการชี้นำ รองลงมาคือ ด้านการวางแผน ด้านการควบคุม และด้านการจัดองค์การ และผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานต่อกระบวนการบริหารของ บริษัท จี-เทคคูโตะ อีสเทิร์น จำกัด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า พนักงานที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกระบวนการบริหาร ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ส่วนพนักงานที่มีเพศ อายุ และอายุการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกระบวนการบริหาร ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็น พนักงาน กระบวนการบริหาร

ABSTRACT:

This study aimed to study and compare the opinions of employees toward the management process of G-TEKT Eastern Co., Ltd. The sample group consisted of 265 employees who worked in G-TEKT Eastern Co., Ltd., which was determined according to Yamane table and was selected by a simple random sampling. The instrument used in this study was a questionnaire; it valued the index of item-objective congruence (IOC) between 0.67-1.00 and the reliability of 0.91. The statistics used for the data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test and One-way ANOVA (F-test) for testing of variance as well as pair-wise comparison by means of Scheffe's method.

The results showed that the opinions of employees toward the management process of G-TEKT Eastern Co., Ltd., in overall, the employees agreed to this process at a moderate level ($\bar{x} = 3.38$). The highest mean was leading; subordinate aspects were planning, controlling and organizing respectively. The comparison of employees' opinions toward the management process of G-TEKT Eastern Co., Ltd., categorized by personal factors, found that the employees who were different education, they had the different opinions on the management process in overall. It showed at the statistical significance level of 0.05. However, the employees who were different gender, age and working experience, in overall, they had no different opinion in this process.

KEYWORDS: Opinion Employee Management Process

1. บทนำ

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่า ผู้บริหารในทุกระดับ มีอิทธิพลต่อองค์การสมัยใหม่ในทุกแง่มุม ผู้บริหารจึงต้องทำความเข้าใจในภาระหน้าที่ และความรับผิดชอบของงานด้านการบริหารทั้งต่อตนเอง ต่อกลุ่ม ต่อสังคม และต่อประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกัน ผู้บริหารทุกองค์การต่างเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการระบบย่อย 2 ระบบ คือ 1) ระบบงาน ก็คือ ทรัพยากรที่ไม่มีชีวิต ได้แก่ ทรัพย์สิน เงินทุน เครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์ 2) ระบบคน ก็คือ มนุษย์หรือทรัพยากรบุคคล ที่เป็นผู้ปฏิบัติงาน โดยใช้ทรัพยากรต่างๆ หรือสิ่งของ เพื่อที่จะก่อให้เกิดผลสำเร็จให้กับองค์การดังนั้นการบริหารจึงเกี่ยวข้องกับ การ “บริหารงาน” และ “บริหารคน” อยู่ตลอดเวลา ผู้บริหารจึงต้องทำหน้าที่จัดการเรื่องระบบงานด้านต่างๆ และวิธีการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดระบบการผลิต การให้บริการ หรือการดำเนินงาน ด้านต่างๆ ทุกด้าน เป็นไปด้วยดี พร้อม ๆ กันกับการที่ต้องจัดการเรื่องคน หรือบุคลากร ซึ่งจะเป็นผู้เข้าไปปรับมอบหมายและ

ปฏิบัติงานตามหน้าที่หรือตำแหน่งงานต่างๆ ที่กำหนดไว้ เพื่อให้ทุกคนมุนานะทุ่มเทกำลังความสามารถ ทั้งกายและใจให้เกิดผลงานที่ดี และประสานกันกับการทำงานของบุคคลฝ่ายอื่นๆ อย่างดีด้วย อาจกล่าวได้ว่าผู้บริหารทำหน้าที่จัดให้การทำงานของสองระบบนี้ คือ ระบบงานและระบบคน ให้สามารถประสานงานร่วมกันไปอย่างมีประสิทธิภาพ[1] บริษัท จี-เทคคิวโตะ อีสเทิร์น จำกัด ก็เช่นเดียวกัน ได้มีการนำทรัพยากรการบริหารมาใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ ตามขั้นตอนกระบวนการบริหาร คือ 1)การวางแผน 2) การจัดการองค์การ 3) การชี้นำ 4) การควบคุม ในการบริหารจัดการ ที่มุ่งเน้นหลักการบริหาร แต่ก็ยังคงมีปัญหาที่ไม่อาจควบคุมได้ หลังจากที่ได้รับข้อมูล การส่งผลิตจากลูกค้าแล้วนำมาสู่กระบวนการวางแผนผลิต ให้ทันกับระยะเวลาที่ลูกค้ากำหนด ในกระบวนการวางแผนได้เตรียมขั้นตอนต่าง ๆ ของทรัพยากรการบริหาร สู่กระบวนการผลิต ออกมาเป็นวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

ขององค์กร ยังพบปัญหาของกระบวนการผลิตที่ก่อให้เกิดปัญหาได้แก่ ผลิตงานไม่ได้ตามแผน ทำให้ส่งงานไม่ทันตามกำหนดเวลาของลูกค้า เนื่องจากวัตถุดิบไม่เข้าตามกำหนดเวลาจากผู้ส่งมอบ และปัญหาของเสียในกระบวนการผลิต ยังมีจำนวนมาก สาเหตุของปัญหานี้ จากกระบวนการวางแผน นำมาสู่การติดตาม การควบคุมดำเนินงาน ยังขาดการต่อเนื่อง และการสื่อสารข้อมูลภายในยังไม่ชัดเจน จึงส่งผลให้องค์กร ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้ตามแผนที่กำหนดไว้ ซึ่งปัญหาดังกล่าวนี้ เกิดผลกระทบต่อลูกค้า ทำให้ส่งสินค้าไม่ได้ตามกำหนด และการจัดการแก้ไขปัญหา เกิดการล่าช้ากว่าแผนที่กำหนดไว้ ไม่ทันต่อสถานการณ์ จึงทำให้องค์กรต้องเสียโอกาสและต้นทุนที่เพิ่มขึ้น จากการติดตามแก้ไขปัญหา หากยังไม่รีบดำเนินการแก้ไข ก็จะส่งผลกระทบต่อความไว้วางใจของลูกค้าในอนาคต จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาในเรื่อง ความคิดเห็นของพนักงานต่อกระบวนการบริหารของ บริษัท จี-เทคคิวโตะ อีสเทิร์น จำกัด เพื่อนำผลการศึกษาเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารของบริษัทฯ ให้เกิดการประสานงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถแข่งขันได้กับทุกๆ องค์กร ในยุคของโลกาภิวัตน์

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของพนักงานต่อกระบวนการบริหารของ บริษัท จี-เทคคิวโตะ อีสเทิร์น จำกัด
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานต่อกระบวนการบริหารของ บริษัท จี-เทคคิวโตะ อีสเทิร์น จำกัด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

3. สมมติฐานของการวิจัย

พนักงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีความคิดเห็นต่อกระบวนการบริหารของ บริษัท จี-เทคคิวโตะ อีสเทิร์น จำกัด แตกต่างกัน

4. กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดกระบวนการบริหาร [1] ใน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการวางแผน 2) ด้านการจัดองค์กร 3) ด้านการชี้นำและ 4) ด้านการควบคุม นำมาใช้เป็นกรอบแนวความคิด ในการศึกษาครั้งนี้

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ พนักงานของ บริษัท จี-เทคคิวโตะ อีสเทิร์น จำกัด จำนวน 850 คน [2]

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พนักงานของ บริษัท จี-เทคคิวโตะ อีสเทิร์น จำกัด จำนวน 265 คน โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย [3]

5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา และ 4) อายุการทำงาน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของพนักงานต่อกระบวนการบริหารของ บริษัท จี-เทคคิวโตะ อีสเทิร์น จำกัด ประกอบด้วย 1) ด้านการวางแผน 2) ด้านการจัดองค์กร 3) ด้านการชี้นำ และ 4) ด้านการควบคุม

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของพนักงานต่อกระบวนการบริหารของบริษัท จี-เทคคูโตะ อีสเทิร์น จำกัด ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด, เห็นด้วยมาก, เห็นด้วยปานกลาง, เห็นด้วยน้อย, และเห็นด้วยน้อยที่สุด โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้ค่าความตรงตามเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้แล้วนำไปวิเคราะห์ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.91

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาทำหนังสือขออนุญาตแจกแบบสอบถามจากบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก ถึงฝ่ายทรัพยากรบุคคลของ บริษัท จี-เทคคูโตะ อีสเทิร์น จำกัด เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามให้กับพนักงานและ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่จัดเตรียมไว้ดำเนินการแจกแบบสอบถามด้วยตนเองกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 265 ชุด พร้อมชี้แจงรายละเอียดให้เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง จำนวน 265 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 แล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ด้วยตนเอง

8. การวิเคราะห์ข้อมูลและการทดสอบสมมติฐาน

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้ [3]

4.50-5.00 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

2.50-3.49 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.49 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การทดสอบสมมติฐาน โดยการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างด้วยค่า t และค่า F และเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

9. ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานต่อกระบวนการบริหารงานของบริษัท จี-เทคคูโตะ อีสเทิร์น จำกัด ดังแสดงตามตารางที่ 1-5

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานต่อกระบวนการบริหารงานของบริษัท จี-เทคคูโตะ อีสเทิร์น จำกัด

	ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	232	87.55
	หญิง	33	12.45
	รวม	265	100.00
อายุ	ต่ำกว่า 30 ปี	83	31.32
	30-40 ปี	153	57.74
	41-50 ปี	25	39.43
	มากกว่า 50 ปี	4	1.51
รวม	265	100.00	
ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	181	68.30
	ปริญญาตรี	79	29.81
	สูงกว่าปริญญาตรี	5	1.89
รวม	265	100.00	
อายุการงาน	น้อยกว่า 1ปี	59	22.26
	1-4 ปี	149	56.33
ทำงาน	5-10 ปี	53	20.00
	มากกว่า 10 ปี	4	1.51
	รวม	265	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า พนักงานส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย (ร้อยละ 87.55) มีอายุ 30-40 ปี (ร้อยละ 57.74) มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี (68.30) และอายุการทำงาน 1-4 ปี (ร้อยละ 56.23)

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของพนักงานต่อกระบวนการบริหารของ บริษัท จี-เทคคูโตะ อีสเทิร์น จำกัด ในภาพรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นของพนักงานต่อกระบวนการบริหาร	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ด้านการวางแผน	3.41	0.47	ปานกลาง
2. ด้านการจัดองค์การ	3.27	0.56	ปานกลาง
3. ด้านการขึ้นนำ	3.57	0.48	มาก
4. ด้านการควบคุม	3.29	0.42	ปานกลาง
รวม	3.38	0.39	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า ความคิดเห็นของพนักงานต่อกระบวนการบริหารของ บริษัท จี-เทคคูโตะ อีสเทิร์น จำกัด ในภาพรวมพนักงานเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.38$)

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานต่อกระบวนการบริหารของ บริษัท จี-เทคคูโตะ อีสเทิร์น จำกัด จำแนกตามเพศ

ความคิดเห็นของพนักงานต่อกระบวนการบริหาร	ปัจจัยส่วนบุคคล	
	เพศ	
	t	p-value
ภาพรวม	1.03	0.30

* $p \leq 0.05$

จากตารางที่ 3 พบว่า พนักงานที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกระบวนการบริหารของ บริษัท จี-เทคคูโตะ อีสเทิร์น จำกัด ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานต่อกระบวนการบริหารของ บริษัท จี-เทคคูโตะ อีสเทิร์น จำกัด จำแนกตามอายุและระดับการศึกษา

ความคิดเห็นของพนักงานต่อกระบวนการบริหาร	ปัจจัยส่วนบุคคล			
	อายุ		ระดับการศึกษา	
	F	p-value	F	p-value
ภาพรวม	1.12	0.34	8.24	0.00*

* $p \leq 0.05$

จากตารางที่ 4 พบว่า พนักงานที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกระบวนการบริหาร ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนพนักงานที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกระบวนการบริหารของ บริษัท จี-เทคคูโตะ อีสเทิร์น จำกัด ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานต่อกระบวนการบริหารของ บริษัท จี-เทคคูโตะ อีสเทิร์น จำกัด จำแนกตามอายุการทำงาน

ความคิดเห็นของพนักงานต่อกระบวนการบริหาร	ปัจจัยส่วนบุคคล	
	อายุการทำงาน	
	F	p-value
ภาพรวม	1.22	0.31

* $p \leq 0.05$

จากตารางที่ 5 พบว่า พนักงานที่มีอายุการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกระบวนการบริหารของ บริษัท จี-เทคคูโตะ อีสเทิร์น จำกัด ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

10. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของพนักงานต่อกระบวนการบริหารของ บริษัท จี-เทคคิวโตะ อีสเทิร์น จำกัด ในภาพรวมพนักงานเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานต่อกระบวนการบริหารของ บริษัท จี-เทคคิวโตะ อีสเทิร์น จำกัด พบว่า พนักงานที่มีเพศ อายุ และอายุการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกระบวนการบริหารของ บริษัท จี-เทคคิวโตะ อีสเทิร์น จำกัด ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนพนักงานที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกระบวนการบริหารของ บริษัท จี-เทคคิวโตะ อีสเทิร์น จำกัด ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

11. อภิปรายผล

จากผลการวิจัย มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1.ด้านการวางแผน (Planning) ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมพนักงานเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ แผนของบริษัทฯ มีความทันสมัย ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้และสอดคล้องตามสถานการณ์ที่เป็นอยู่ และแผนงานของบริษัทฯ มีการใช้ศัพท์ภาษาที่เข้าใจง่ายในการสื่อสารสะดวกต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สอดคล้องกับผลงานวิจัย [4] ศึกษาเรื่อง การบริหารการจัดการเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับพนักงานของบริษัท มัตสึชิตะ อิเล็กทรอนิกส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการเพื่อสร้างความพึงพอใจ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน

เรียงตาม ลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการวางแผน ด้านการชี้แนะ ด้านการจัดองค์การ และด้านการควบคุม และสอดคล้องกับผลงานวิจัย [5] ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการของพนักงานบริษัทไทย ไท้อินเตอร์เนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการของพนักงานที่มีต่อการบริหารจัดการ 4 ด้าน คือ การวางแผน การจัดองค์การ การชี้แนะ และการควบคุม อยู่ในระดับเกณฑ์มาก

2. ด้านการจัดองค์การ (Organizing) ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมพนักงานเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การจัดองค์การหรือโครงสร้างการบริหารของ บริษัทฯ อยู่ในรูปแผนภูมิ ยังไม่สามารถเข้าใจได้อย่างชัดเจน และการปรับปรุงแก้ไขโครงสร้างขององค์กรยังไม่เหมาะสม ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ สอดคล้องกับผลงานวิจัย [5] ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของบุคลากรในการบริหารจัดการของ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรคิดเห็นว่าการบริหารจัดการภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาพบว่า การจัดองค์การอยู่ในระดับปานกลาง

3. ด้านการชี้แนะ (Leading) ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมพนักงานเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีเทคนิควิธีการและเหตุผลเพื่อแก้ไขข้อขัดแย้งกับเหตุการณ์เกิดขึ้นได้อย่างดี และผู้บริหารสามารถสั่งงานด้วยวาจาแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องแล้วนำไปปฏิบัติได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับผลงานวิจัย [6] ศึกษาเรื่อง การบริหารการจัดการเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับพนักงานของบริษัท มัตสึชิตะ อิเล็กทรอนิกส์ (ไทยแลนด์) จำกัด พบว่า ความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการเพื่อสร้างความพึงพอใจ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการอยู่ในระดับ

มากถึง 4 ด้าน เรียงตาม ลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการวางแผน ด้านการชี้นำ ด้านการจัดองค์การ และด้านการควบคุม

4. ด้านการควบคุม (Controlling) ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมพนักงานเห็นด้วยอยู่ในระดับปาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบริษัทฯ มีการแจกคู่มือการควบคุมและบทลงโทษไว้อย่างชัดเจนยังไม่ทั่วถึง และข้อกำหนดและบทลงโทษของบริษัทที่เป็นลายลักษณ์อักษรอาจยังไม่ชัดเจนจึงทำให้พนักงานเข้าใจได้ยาก สอดคล้องกับการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของพนักงานเกี่ยวกับกระบวนการการบริหารของ บริษัท เบต้าไฟ แมกซิซันเนอร์รี่ 779 จำกัด [7] ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของพนักงานเกี่ยวกับกระบวนการการบริหารของ บริษัท เบต้าไฟ แมกซิซันเนอร์รี่ 779 จำกัด ด้านการควบคุม ในภาพรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

12. ข้อเสนอแนะ

12.1 ข้อเสนอแนะผลที่ได้จากการศึกษา

1) ด้านการวางแผน (Planning) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่ก็ควรมีการปรับปรุงทบทวนแผนงานของบริษัทฯ ทุกๆ เดือน หลังจากที่มีการจัดทำแผนออกไปแล้ว อาจต้องมีการปรับปรุงวางแผนงานใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และอยู่ในโลกธุรกิจปัจจุบัน เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยเราได้ก้าวเข้าสู่ยุคประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC. (ASEAN Economic Community) กันแล้ว

2) ด้านการจัดองค์การ (Organizing) ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ควรมีการทบทวนโครงสร้าง ทุกปี กำหนดเป็นวาระชี้แจงออกมาเป็นทางการ เพื่อให้บุคลากรมีความกระตือรือร้น สามารถจูงใจผู้บริหารและพนักงานภายในองค์กรได้ เนื่องจากการทำงานในยุคปัจจุบัน ผู้ที่พัฒนาสร้างศักยภาพของตนเอง หมั่น

ศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ ย่อมต้องการหาโอกาสเพื่อสร้างความมั่นคงของชีวิตอาจเป็นหนทางหนึ่ง ที่สามารถสร้างคนเก่งให้อยู่กับเราและเพิ่มขีดความสามารถให้สูงขึ้น

3) ด้านการชี้นำ (Leading) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งถือว่าผู้บริหารขององค์กรมีความสามารถมีประสิทธิภาพอยู่แล้ว อยากให้รักษาระดับคุณภาพนี้ไว้ต่อไป

4) ด้านการควบคุม (Controlling) ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง หากต้องการเพิ่มขีดความสามารถ ต้องสร้างมาตรฐานการควบคุม ที่ใครก็สามารถนำไปใช้ได้ และเข้าใจได้ง่าย เพื่อยกระดับการตรวจติดตามควบคุมจากแผนที่เราได้วางไปแล้ว เช่น การออกแบบเอกสารตรวจติดตาม Check Sheet หรือเพิ่มช่องทางในการสื่อสารให้สะดวกรวดเร็วขึ้น เป็นต้น

12.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

กรณี เป็นบริษัทฯ ของชาวญี่ปุ่น ควรศึกษาเรื่อง “เปรียบเทียบวัฒนธรรมการทำงานของคนญี่ปุ่นและวัฒนธรรมการทำงานของคนไทย” ปัจจุบันการทำงานร่วมกันของสองวัฒนธรรม ย่อมต้องมีอุปสรรคในเรื่องของวัฒนธรรมของแต่ละฝ่ายและภาษาที่ใช้ หากต้องมีการประสานงานร่วมกันแล้ว ควรทำการเข้าใจในวัฒนธรรมของแต่ละฝ่าย น่าจะมีประโยชน์ต่อองค์กรได้ในอนาคต

13. เอกสารอ้างอิง

- [1] ประภาพรรณ รักเลี้ยง. (2556). หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพิษณุโลก.
- [2] บริษัท จี-เทคคูลิโตะ อีสเทิร์น จำกัด. (2558). แผนกทรัพยากรบุคคล. ระยะเวลา: บริษัท จี-เทคคูลิโตะ อีสเทิร์น จำกัด.

- [3] พรรณี ลีกิจวัฒน์. (2558). วิธีการวิจัยทางการศึกษา
ศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: มีน
เชอร์วิศ ซัพพลาย.
- [4] สุเทพ แจ่มมี. (2548). การบริหารการจัดการเพื่อ
สร้างความพึงพอใจให้กับพนักงานของบริษัท
มัดสุขิตะ อิเล็กทริก เวิร์คส์ (ไทยแลนด์)
จำกัด. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการประกอบการ คณะบริหารธุรกิจ,
มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา.
- [5] สมควร อ่อนอิมสิน. (2550). การบริหารจัดการ
ของพนักงานบริษัทไทโกลีอินเตอร์เนชั่น
แนล (ประเทศไทย) จำกัด. วิทยานิพนธ์
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
ประกอบการคณะบริหารธุรกิจ,
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- [6] เขมณัฏฐ์ มาศวัฒน์. (2551). ความคิดเห็นของ
บุคลากรในการบริหารจัดการของคณะศิลปะ
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. คณะ
ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
วิทยาเขตหาดใหญ่.
- [7] ฌภัทร ปทุมมา. (2558). ความคิดเห็นของพนักงาน
เกี่ยวกับกระบวนการบริหารของบริษัทเบต้า
ไพ แมชชีนเนอร์รี่ 779 จำกัด. การค้นคว้าอิสระ
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย,
วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก.

ความคิดเห็นตามสภาพแวดล้อม(บริบท)ของชาวจีนในอำเภอเมืองจังหวัดลำปางที่มีต่อ ประเทศไทย

The purpose of this research was to study the Chinese citizens opinion towards Thailand in Muang Lampang district, Lampang province.

ประกายเดือน ผลศิลป์ Ma Junlong

วิทยาลัยอินเทอร์เน็ตเทคโนโลยี

บทคัดย่อ:

วัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาความคิดเห็นตามบริบทสภาพแวดล้อมของชาวจีนในอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง กลุ่มตัวอย่าง 88 ราย คือ ชาวจีนที่อาศัยอยู่ในอำเภอเมืองจังหวัดลำปาง ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญเครื่องมือคือแบบสอบถาม จากผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีรายได้ไม่น้อยกว่า 15,000 บาทและอาศัยอยู่ในไทยมากกว่า 1 ปีขึ้นไป ดังรายละเอียดดังนี้

ด้านเศรษฐกิจพบว่า ชาวจีนนิยมเข้ามาทำงานหรือทำธุรกิจในประเทศไทยมากกว่าการประกอบกิจการอย่างอื่น รองลงมาเป็นเรื่อง สินค้าในประเทศไทยมีราคาถูกและมีคุณภาพดี ชาวจีนนิยมเข้ามาจับจ่ายซื้อของในประเทศไทยและประเทศไทยมีระบบเศรษฐกิจที่มีการเจริญเติบโตอยู่ในเกณฑ์ดี

ด้านการเมืองพบว่ารัฐบาลจีนสนับสนุนให้ชาวจีนเข้ามาศึกษาในประเทศไทยและทั้งรัฐบาลจีนสนับสนุนให้ชาวจีนเข้ามาเที่ยวในประเทศไทย

ด้านสังคม พบว่า ชาวจีนและชาวไทยมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้ชาวจีนนิยมเข้ามาอยู่อาศัยในประเทศไทยเพราะชอบในวิถีชีวิตแบบไทย ซึ่งชาวจีนส่วนมากอยากจะมาศึกษาต่อปริญญาตรีที่ประเทศไทยเป็นหลัก

ด้านวัฒนธรรม พบว่า วัฒนธรรมของชาวจีนจะแตกต่างกับชาวไทยทั้งวัฒนธรรมการกินการจัดงานตรุษจีนที่แตกต่างกับคนไทย และชาวจีนไม่นิยมเข้าวัดทำบุญเช่นเดียวกับคนไทย

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the Chinese citizens opinion towards Thailand in Muang Lampang district, Lampang province. The sample group contains of 88 respondents selecting randomly. There are four elements were studied: economy, politic, society, and culture.

In term of economy, the research found that the majority of Chinese came to Thailand to work or to do business than any other reasons due to availability of good quality as well as inexpensive products. Chinese like to do shopping in Thailand and also the statistic has shown that Thailand's GDP growth in respect to inflow of Chinese tourist.

In Politic, the research found that the Chinese government has been supporting Chinese citizen either to study or travel in Thailand.

In term of society, found that both Thais and Chinese have a good relationship which is the main reason for the influx of Chinese in Thailand. Moreover Chinese people like the Thai lifestyle which is easy and simple. Most of Chinese want to study a bachelor degree in Thailand.

In term of culture, there are the differences between Thai and Chinese cultures including eating behaviour, festival celebrations and they don't go to temple as often as Thais.

บทนำ

ความเป็นมาในอดีตของชาวจีนเดินทางมาเมืองไทยตั้งแต่สมัยที่มีความสัมพันธ์ในระบบบรรณาการระหว่างไทยกับจีนในสมัยสุโขทัยว่าด้วยการค้าขายและการตั้งรากฐานในประเทศไทย ซึ่งชี้ให้เห็นว่าชาวจีนและชาวไทยมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมาช้านานตั้งแต่เริ่มความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างประเทศทั้งสองอีกครั้ง ในพ.ศ. 2518 (โดยก่อนหน้านี้อาจไม่มีความสัมพันธ์ทางการทูต) ความผูกพันระหว่างกันก็ยิ่งกระชับแน่น ในพ.ศ. 2524 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นสมาชิกแห่งพระราชวงศ์พระองค์แรกที่เสด็จเยือนประเทศจีน สมาชิกพระราชวงศ์พระองค์อื่นๆ ที่ทรงเสด็จเยือนประเทศจีน เช่นกันคือ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เสด็จเยือนในพ.ศ. 2528 สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จเยือน ในพ.ศ. 2530 สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จเยือนในพ.ศ. 2531 และที่สำคัญที่สุดคือ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศจีน ระหว่างวันที่ 16-31 ตุลาคม พ.ศ. 2543 ในฐานะผู้แทนพระองค์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทั้งนี้ถือ

เป็นเหตุการณ์สำคัญที่สุดในประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ไทย-จีน ยิ่งทำให้มิตรภาพที่มีระหว่างกันลึกซึ้งและแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ในปัจจุบัน ประเทศจีนแผ่นดินใหญ่ได้ก้าวขึ้นเป็นคู่ค้าอันดับ 1 ของประเทศอาเซียน ณ วินาทีนี้ มหาอำนาจจีนเข้ามามีอิทธิพลทางเศรษฐกิจและสังคม ในอาเซียนอย่างเต็มตัวแล้ว ทั้งด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและการศึกษา ในขณะที่ประชากรในกลุ่มรายได้ปานกลางได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชีย (ประเทศจีน อินเดีย) ทำให้มีความต้องการสินค้าเพิ่มเติมจากความต้องการเป็นพื้นฐาน อาทิ สินค้าที่สร้างความสุขในการบริโภคและความเป็นอยู่ และมีการเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้น จำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนที่หลั่งไหลเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และในปีพ.ศ. 2558นี้ สมาคมผู้ประกอบการธุรกิจ ท่องเที่ยวสัมพันธ์ไทย-จีนคาดการณ์ว่าในเดือนกุมภาพันธ์ จะมีนักท่องเที่ยวจากประเทศจีนเดินทางมายังประเทศไทยกว่า 600,000 คน โดยในช่วงวันหยุดเฉลิมฉลองเทศกาลตรุษจีน 10 วัน หรือระหว่างวันที่ 7-26 กุมภาพันธ์ จะมีนักท่องเที่ยวประมาณ 15,000 – 20,000 คนต่อวัน ซึ่งจะสร้างรายได้กว่า 8,000 ล้านบาทให้กับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทยที่มีมูลค่ากว่า 1.207 ล้านล้านบาท ซึ่งในจังหวัดลำปางนั้นมีชาวจีนอาศัยอยู่ในอำเภอเมืองมากมายที่มีความแตกต่างทาง

ภาษา สังคมและวัฒนธรรม ผู้วิจัยต้องการศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของชาวจีนในอำเภอเมืองจังหวัดลำปาง โดยแยกตามประเภท 5 กลุ่มไม่ว่าจะเป็นนักศึกษา อาจารย์ นักธุรกิจ นักท่องเที่ยวและชาวจีนสร้างครอบครัวอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ซึ่งผู้วิจัยนั้นถือว่ามีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับคนจีนเป็นอย่างมากโดยอาชีพการงาน เนื่องจากผู้วิจัยทำงานด้านวิเทศสัมพันธ์ ของวิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปางที่มีความสัมพันธ์อันดีและมีการทำสัญญาความร่วมมือทางวิชาการในประเทศจีน(MOU)อย่างมากภายในมณฑลยูนนานประเทศจีน โดยมุ่งเน้นพัฒนาการศึกษาเพื่อให้นักศึกษาชาวจีนเข้ามาศึกษาต่อทั้งในระยะสั้นและระยะยาวในวิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง โดยมีการเดินทางเพื่อการประชาสัมพันธ์แก่นักศึกษาจีนในสถาบันที่มีการร่วมมือทางวิชาการในทุกๆปี พร้อมทั้งผู้ร่วมวิจัยชาวจีนที่มาอาศัยประกอบอาชีพอาจารย์ที่จังหวัดลำปางซึ่งสามารถลงพื้นที่เก็บข้อมูลเป็นภาษาจีนได้ ในเนื้อหาการวิจัยจะศึกษาจากพื้นฐานของชาวจีนว่ามาจาก เมืองใด ใช้ภาษาอะไรในการสื่อสาร และระยะเวลาที่พักอาศัยอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดลำปางเป็นระยะเวลาเท่าไร เพื่อทราบถึงปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมว่าชาวจีนมีบทบาทมากน้อยเพียงใด ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและประเทศจีน พร้อมทั้งวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่ทำให้ชาวจีนเข้ามาประกอบอาชีพและอาศัยอยู่ภายในอำเภอเมืองจังหวัดลำปาง ศึกษาเกี่ยวกับธุรกิจที่ชาวจีนสนใจจะลงทุนในประเทศไทย เพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็นตามบริบทสภาพแวดล้อมของชาวจีนในอำเภอเมือง

จังหวัดลำปางที่มีต่อประเทศไทย เพื่อนำมาปรับปรุงแนวทางการประชาสัมพันธ์ การจัดการสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ในการแสวงหานักศึกษาตามความคิดเห็นที่ดีของชาวจีนที่มีต่อประเทศไทย ทั้งยังสามารถนำมาเป็นแนวทางให้แก่ธุรกิจไทยที่ต้องการจะทำธุรกิจกับชาวจีนให้เห็นถึงความคิดเห็นตามบริบทสภาพแวดล้อมของคนจีนในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม ให้เข้าใจถึงชาวจีนและสิ่งที่ชาวจีนสนใจมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมของชาวจีน ที่มีต่อประเทศไทย (กลุ่มตัวอย่างชาวจีนในอำเภอเมืองจังหวัดลำปาง)

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีสองปัจจัย (Dual-Factor Theory) ของ Frederick Herzberg หรือ ปัจจัยอนามัยในการจูงใจ (Herzberg's Two - Factor Theory) เป็น ทฤษฎีที่เสนอแนะว่าความพึงพอใจในการทำงานประกอบด้วยสองแนวคิด คือ (อ้างอิงในศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2545: 313 - 315) คือ แนวคิดที่มีขอบเขตจากความพึงพอใจ (Satisfaction) ไปยังความไม่พึงพอใจ (no satisfaction) และ ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยจูงใจ (motivation factor) และ แนวคิดที่มีขอบเขตจากความไม่พึงพอใจ (Dissatisfaction) ไปยังความไม่มีความไม่พอใจ (no dissatisfaction)

รอเบิร์ต อี. เมอร์ฟี (Robert E. Murphy) ให้ทรรศนะว่า ทฤษฎีการเมืองเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการ

วิเคราะห์ความคิดหรือปรัชญาเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง นักทฤษฎีการเมืองมุ่งมั่นที่จะทำความเข้าใจและตีค่าข้อมูลความจริงทั่วไปที่มีความสัมพันธ์กับการกำหนดสมมุติฐาน (hypothesis) เกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองและคุณค่าทางสังคม

เมิ่งหลิน, หลี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2556) เรื่อง วิถีการดำรงชีวิตของชาวจีนที่มาจากมณฑลยูนนานในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ = Life styles of Chinese from Yunnan in Chiang Mai municipal area การวิจัยเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์การศึกษา เพื่อศึกษาวิถีการดำรงชีวิต ของชาวจีนที่มาจากมณฑลยูนนานในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างคือ ชาวจีนจากมณฑล ยูนนานที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 234คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามวิถีการดำรงชีวิตของชาวจีนที่มาจากมณฑลยูนนานในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีผลของการศึกษาดังนี้ 1. วิถีการดำรงชีวิตของชาวจีนที่มาจากมณฑลยูนนานในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ด้าน ชีวิตความเป็นอยู่ที่ปฏิบัติมากที่สุด คือการมีความสะดวกสบายในการดำรงชีวิตในชุมชน ส่วนวิถี ชีวิตที่ปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน 2. วิถีการดำรงชีวิตของชาวจีนที่มาจากมณฑลยูนนานในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ด้าน การประกอบอาชีพที่ปฏิบัติมากที่สุด คือการมีโอกาสก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ ส่วนวิถีชีวิต ที่ปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน 3. วิถีการดำรงชีวิตของ

ชาวจีนที่มาจากมณฑลยูนนานในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ด้านการปรับตัวให้เข้ากับสังคมไทยที่ปฏิบัติมากที่สุด คือมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสังคมไทย ส่วนวิถีชีวิตที่ปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน 4. ความคิดเห็นด้านวิถีชีวิตของชาวจีนที่มาจากมณฑลยูนนานในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่มีดังนี้ 4.1 ควรมีความพยายามในการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นจากการเพิ่มรายได้จากการประกอบ อาชีพอย่างสุจริต 4.2 ชาวจีนที่มาจากมณฑลยูนนานควรพยายามปรับตัวในการดำรงชีวิตในเขต เทศบาลนครเชียงใหม่ให้มากขึ้น 4.3 ชาวจีน ที่มาจากมณฑลยูนนาน ควรเพิ่มความสามารถในการใช้ภาษาไทยกับ ชุมชนคนไทย 4.4 ชาวจีนที่มาจากมณฑลยูนนาน ควรปรับตัวให้เข้ากับสังคมไทย ให้มากขึ้น เช่น การร่วมกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรมไทยกับชุมชนคนไทย เป็นต้น 4.5 ควรมีการแต่งกายตามวัฒนธรรมดั้งเดิมภายในครอบครัว แม้ว่า จะต้องมีการ แต่งกายตามสมัยนิยมของสังคมไทยในชีวิตประจำวัน

ระเบียบวิธีวิจัย

ศึกษาจากจำนวนประชากรชาวจีนที่อาศัยในอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง แบ่งออกเป็น 5 ด้านดังนี้ นักศึกษา อาจารย์ นักธุรกิจ นักท่องเที่ยวและชาวจีนสร้างครอบครัวอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง จำนวน 130 คน(ข้อมูลจากกองตรวจคนเข้าเมืองเชียงใหม่ วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2558) โดยสามารถแบ่งระดับตามตัวอย่างของ AERA MINI Presentation, Darwin Hendel, April, 1977 ด้วยค่า Confidence Level 1-95%

โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่าง 88 คน แบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับความคิดเห็นตามบริบทสภาพแวดล้อมของชาวจีนต่อประเทศไทยในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรมมีมากน้อยเพียงใด ทิศทางหรือแนวโน้มของประเทศไทยที่เหมาะสมในความคิดเห็นตามบริบทสภาพแวดล้อมของชาวจีน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นที่มีต่อประเทศไทย

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบเพศกับความคิดเห็นตามบริบทสภาพแวดล้อมของชาวจีนในอำเภอเมืองจังหวัดลำปางที่มีต่อประเทศไทย

ซึ่งในแต่ละข้อคำถามในตอนที่ 2 ได้แบ่งคำถามเป็น เป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการแบบประมาณค่าตามแบบไลเคนสเคอร์ เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็น มาจัดหมวดหมู่และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแปลงสภาพแนวความคิดเห็นเป็นข้อมูลเชิงปริมาณและกำหนดค่าออกเป็นตัวเลข โดยใช้การประมวลผลจากเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS สรุปผลการศึกษานำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการพรรณนาหาสถิติ ค่าความถี่ อัตราร้อยละ การเปรียบเทียบค่าความถี่

ทดสอบ ค่าไคสเคอร์ ข้อมูลที่ได้จากการสนทนาแสดงความคิดเห็นตามบริบทสภาพแวดล้อมซึ่งมีลักษณะเป็นความคิดเห็น โดยใช้ เครื่องมือ Micro computer โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็นตามบริบทสภาพแวดล้อมต่อตามบริบทสภาพแวดล้อมของชาวจีนในอำเภอเมือง จังหวัดลำปางที่มีต่อประเทศไทยเพื่อนำมาปรับปรุงแนวทางการประชาสัมพันธ์ การจัดการสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ในการแสวงหานักศึกษาตามความคิดเห็นตามบริบทสภาพแวดล้อมที่ดีของชาวจีนที่มีต่อประเทศไทย ทั้งยังสามารถนำมาเป็นแนวทางให้แก่ภาครัฐกิจไทยที่ต้องการจะทำธุรกิจกับชาวจีน ให้เห็น ถึง ความคิดเห็น ตาม บริบทสภาพแวดล้อมของคนจีนในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม ให้เข้าใจถึงชาวจีนและสิ่งที่ชาวจีนสนใจมากยิ่งขึ้น

สรุปผลการวิจัย

การค้นคว้าอิสระนี้ศึกษาด้านความคิดเห็นตามบริบทสภาพแวดล้อมของชาวจีนในอำเภอเมือง จังหวัดลำปางที่มีต่อประเทศไทย ผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถาม ออกภาคสนามสัมภาษณ์ชาวจีนที่อาศัยอยู่ใน อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้ นักศึกษา อาจารย์ นักธุรกิจ นักท่องเที่ยวและชาวจีนสร้างครอบครัวอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง จำนวน 130 คน (ข้อมูลจากกองตรวจคนเข้าเมือง เชียงใหม่ วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2558) โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่าง 88 คน นำข้อมูลที่ได้ มาประมวลผลคือ ค่าความถี่ อัตรา ร้อยละ มาตราวัด Weight Mean score สรุปผลได้ดังนี้

ผลการศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประกอบอาชีพ รายได้ส่วนตัวต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย จากผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 62 ราย และเพศชายจำนวน 26 ราย คิดเป็นร้อยละ 70.5 และ 29.5 ตามลำดับ

สำหรับ ระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 88 ราย ส่วนใหญ่จบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีจำนวน 72 ราย คิดเป็นร้อยละ 81.8 ปริญญาตรี มีจำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.4 และจบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีเพียง 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.8 ตามลำดับ

ในด้านการประกอบอาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีอาชีพเป็นนิสิต/นักศึกษา มีจำนวน 72 ราย คิดเป็นร้อยละ 81.8 ครู/อาจารย์ มีจำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.2 ประกอบธุรกิจส่วนตัว มีจำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.7 และครอบครัวเป็นคนไทย มีจำนวน 3 คิดเป็นร้อยละ 3.4 ตามลำดับ

รายได้ส่วนตัวต่อเดือน พบว่า มีรายได้น้อยกว่า 15,000 บาท จำนวน 72 ราย คิดเป็นร้อยละ 81.8 รายได้ 15,001-20,000 บาท มีจำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.4 และรายได้ 20,001 บาท มีเพียง 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.8 ตามลำดับ

ส่วนระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในประเทศไทยมากกว่า 1 ปีขึ้นไป มีจำนวน 48 ราย คิด

เป็นร้อยละ 54.5 และ 6-12 เดือน มีจำนวน 40 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.5 ตามลำดับ

การวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อตามบริบทสภาพแวดล้อมของชาวจีนในอำเภอเมือง จังหวัดลำปางที่มีต่อประเทศไทย

ด้านเศรษฐกิจ พบว่า ชาวจีนนิยมเข้ามาทำงานหรือทำธุรกิจในประเทศไทย เห็นด้วยร้อยละ 84.1 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 15.9 รองลงมา สินค้าในประเทศไทยมีราคาถูกและมีคุณภาพดี และชาวจีนนิยมเข้ามาจับจ่ายซื้อของในประเทศไทย เห็นด้วยร้อยละ 80.7 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 19.3 เท่ากัน และประเทศไทยมีการให้ค่าตอบแทนการจ้างงานชาวจีนในระดับสูง เห็นด้วยร้อยละ 73.9 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 26.1 และประเทศไทยมีระบบเศรษฐกิจที่มีกาเจริญเติบโตอยู่ในเกณฑ์ดี เห็นด้วยร้อยละ 72.7 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 27.3 และ ค่าครองชีพในประเทศไทยมีความเหมาะสมต่อรายได้ตามลำดับ เห็นด้วยร้อยละ 69.3 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 30.7 ไม่แตกต่างกันในทุกประการที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ด้านการเมือง พบว่า ชาวจีนเข้ามาท่องเที่ยวในเมืองไทยมากเนื่องจากขอวีซ่าเข้ามาง่าย และ รัฐบาลจีนสนับสนุนให้ชาวจีนเข้ามาศึกษาในประเทศไทยเห็นด้วยร้อยละ 85.2 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 14.8 เท่ากัน รองลงมา รัฐบาลจีนสนับสนุนให้ชาวจีนเข้ามาเที่ยวในประเทศไทย และรัฐบาลจีนสนับสนุนให้ชาวจีนเข้ามาทำงานหรือทำธุรกิจในประเทศไทย เห็นด้วยร้อยละ 80.7 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 19.3 เท่ากัน และชาวจีนสามารถเข้าออกประเทศไทยได้อย่างอิสระเสรี และชาวจีนสามารถขอวีซ่าเข้ามายังประเทศไทยได้อย่าง

ง่ายขาย เห็นด้วยร้อยละ 79.5 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 20.5 เท่ากัน ไม่แตกต่างกันในทุกประการ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ด้านสังคม พบว่า ชาวจีนนิยมเข้ามาอยู่อาศัยในประเทศไทยเพราะชอบในวิถีชีวิตแบบไทย และผู้ประกอบการส่วนใหญ่สนับสนุนให้ลูกหลานศึกษาปริญญาตรีภาษาไทย เห็นด้วยร้อยละ 85.2 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 14.8 เท่ากัน รองลงมา ชาวจีนและชาวไทยมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เห็นด้วยร้อยละ 84.1 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 15.9 และชาวจีนส่วนมากอยากจะมาศึกษาต่อปริญญาตรีที่ประเทศไทย และ ชาวจีนนิยมศึกษาในประเทศไทยเพราะมีหลักสูตรที่ดีและค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม และ ชาวจีนมีความคิดที่จะศึกษาต่อปริญญาโทประเทศไทย เห็นด้วยร้อยละ 80.7 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 19.3 เท่ากัน ไม่แตกต่างกันในทุกประการ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ด้านวัฒนธรรม พบว่า ชาวจีนส่วนใหญ่มักจะเดินทางเข้าประเทศไทยในช่วงเทศกาลของไทย เห็นด้วยร้อยละ 86.4 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 13.6 รองลงมา ชาวจีนและชาวไทยมีประเพณีที่คล้ายคลึงกัน และ ชาวจีนนิยมเข้าวัดสำคัญเช่นเดียวกับคนไทย และ ชาวจีนมีวัฒนธรรมการกินเช่นเดียวกับคนไทย เห็นด้วยร้อยละ 84.1 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 15.9 เท่ากัน และ ชาวจีนจัดงานตรุษจีนแบบเดียวกับคนไทย เห็นด้วยร้อยละ 80.7 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 19.3 ไม่แตกต่างกันในทุกประการ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

อภิปรายผล

ผลการวิจัย พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อบริบทสภาพแวดล้อมของชาวจีนในอำเภอเมือง จังหวัดลำปางที่มีต่อประเทศไทย ในด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมไม่แตกต่างกัน มีความสอดคล้องกับทฤษฎีทางสังคมของ จำเริญ (2536: 248-249) ซึ่งได้กล่าวว่า เจตคติและความคิดเห็นของกลุ่ม (Group determinants of attitude) เป็นปัจจัย ที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นหรือเจตคติของแต่ละบุคคล เนื่องจากบุคคลจะต้องมีสังคมและอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ดังนั้น ความคิดเห็นและเจตคติต่างๆ จะได้รับการถ่ายทอดและมีแรงกดดันจากกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนในโรงเรียน กลุ่มอ้างอิงต่างๆซึ่งทำให้เกิดความคล้อยตาม เป็นไปตามกลุ่มได้ และมีความสอดคล้องกับทฤษฎีทางสังคมของ ยอร์ช แคทเท็บ (George Kateb) อ้างถึงงานวิจัยของ เม็งหลิน, หลี(2556) ได้กล่าวว่า ทักษะหรือแนวความคิดที่คิดว่าดีและถูกต้องเกี่ยวกับการจัดโครงสร้างทางการเมือง ทฤษฎีการเมืองเสนอบรรยากาศการเมืองในความคิดฝันที่มีลักษณะเป็นคุณธรรมในเนื้อหา,ครอบคลุมครบถ้วนในกระบวนการ, มีความเป็นปรัชญาในหลักการ, และน่าจะเป็นได้ในความเป็นจริง อย่างไรก็ตามทฤษฎีการเมืองอาจแสดงลักษณะทางจิตวิทยาหรือสังคมวิทยาได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เม็งหลิน, หลี(2556) คือวิถีการดำรงชีวิตของชาวจีนที่มาจากมณฑลยูนนานในเขตเทศบาลเชียงใหม่ มีความสะดวกสบายในการดำรงชีวิต การมีโอกาสดำเนินงานในการประกอบอาชีพ ส่วนวิถี

ชีวิต ที่ปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับ สังคมไทย ส่วนวิถีชีวิตที่ปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน มีความพยายามในการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นจากการเพิ่มรายได้จากการประกอบ อาชีพอย่างสุจริต

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

ควรศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นตามบริบทสภาพแวดล้อมของชาวจีนในอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ที่มีต่อประเทศไทย หลังสภาวะเศรษฐกิจประชาคมอาเซียน (AEC) ในปลายปี พ.ศ. 2558

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยเล่มนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่อง ด้วยความเอาใจใส่ ช่วยเหลือ อย่างดียิ่งของอาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์จินตนา สุนทรธรรม ผู้ซึ่งให้โอกาสอันมีค่าในการค้นคว้าวิจัยหัวข้อที่ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษา อีกทั้งให้ความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนแนวคิดของการทำงานวิจัย ให้คำชี้แนะแก้ปัญหา และประสบการณ์ที่ดีแก่ข้าพเจ้า ขอขอบคุณ ดร.ชติยา กันทวงศ์ ที่ได้กรุณาสละเวลาให้คำปรึกษา ช่วยแนะนำแหล่งค้นคว้าข้อมูล และประเด็นศึกษาที่น่าสนใจในเรื่องที่ข้าพเจ้าทำการวิจัย รวมถึงดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องในการทำรายงานวิจัยฉบับนี้

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์อุเทน ปัญญา ที่ท่านกรุณาอบรมสั่งสอน ให้ความรู้ในการทำแบบสอบถาม

และการวิเคราะห์ประเมินผลแบบสอบถามและการใช้โปรแกรม SPSSอย่างถูกต้องชัดเจน

ขอขอบคุณ ดร.นิมิตร จิวะสันติการผู้บริหารวิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปางและหัวหน้างานของข้าพเจ้าที่คอยสนับสนุนการศึกษาต่อปริญญาโทของข้าพเจ้าในครั้งนี้ พร้อมทั้งให้คำแนะนำ ช่วยเหลือด้วยดีมาโดยตลอด สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ตลอดจนญาติพี่น้องทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือ คอยเป็นกำลังใจ และสนับสนุนค่าเล่าเรียน ส่งเสริมให้ได้เรียนต่อปริญญาโทในสาขาบริหารธุรกิจ ตามที่ข้าพเจ้าตั้งใจไว้ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงแก่ผู้ที่ได้กล่าวถึงข้างต้น รวมไปถึงผู้ที่สละเวลาตอบแบบสอบถามทุกท่าน

บรรณานุกรม

กรวรรณ สังขกร, จักริ เตชะวาริและ กาญจนา จีรัตน์ .2556. กรณีศึกษานักท่องเที่ยวจีนใน จังหวัด เชียงใหม่.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จังหวัดเชียงใหม่
ประพิณ มโนมัยวิบูลย์ .2554. ชุมชนจีนในประเทศไทย: หลากหลายสำเนียงจีน วารสาร
ราชบัณฑิตยสถาน

ราชบัณฑิตยสถาน
แผนแม่บทสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ที่3 (บ้านโป่ง)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2554 - 2558 แนวคิด
และทฤษฎีการบริหาร แหล่งที่มา : [ระบบออนไลน์]
<http://www.dnp.go.th/banpong/masterplan/3.pdf> (10
กุมภาพันธ์ 2558)),

เพทาย ศิริมุสิกะ .2547. การตัดสินใจของนักเรียน
มัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต
2 ต่อการศึกษาต่อใน
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. คณะบริหารธุรกิจ. 2545.
“รายงานประจำปี 2544.” [ระบบออนไลน์].

แหล่งที่มา

<http://www.ba.cmu.ac.th/annualreport/index.html> (15
พฤศจิกายน 2545).

วิจิต อุอั้น คณะบริหารธุรกิจ .2556. Stimulus-Response
Model, แหล่งที่มา : มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ระบบออนไลน์]

[http://warinrampaidba4.blogspot.com/2013/03/stimulus-response-](http://warinrampaidba4.blogspot.com/2013/03/stimulus-response-model_16.html)

[model_16.html](http://warinrampaidba4.blogspot.com/2013/03/stimulus-response-model_16.html) (10 กุมภาพันธ์ 2558).

วิทยากร เชียงกุล .2550. ฐานะและบทบาททาง
เศรษฐกิจของจีนและผลกระทบต่อไทย (บทที่3)
ชมรมศึกษาผลงานวิทยากร เชียงกุล แหล่งที่มา :
[ระบบออนไลน์]<http://www.sri.cmu.ac.th/~cct/wp-content/uploads/2013/11/Chinese-Tourist-in-Chiang-Mai-061153.pdf> (10 กุมภาพันธ์ 2558).

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี .2555. ความคิดเห็นของ
ประชาชนต่อการดำเนินงาน ของกองทุน
หลักประกันสุขภาพ เทศบาลนครสงขลา จังหวัด
สงขลา แหล่งที่มา : [ระบบออนไลน์]

http://1.179.130.166/manage/Research_pic/20121220172756.docx (15 กุมภาพันธ์ 2558).

อริชกานต์ ไกรภักดี .2541. การเมืองและการปกครอง
ไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4. นนทบุรี: ปานเทพการพิมพ์,
PHR Thailand Contributor .2556. เกียรติความรู้...เพื่อ
เป็นมนุษย์งานมือโปร HR Contributionพระศรี
รัตนตรัย โปรดคลบบันดาลให้ทุกท่านมีความสุขสวัสดิ์
ตลอดไปเทอญ

ความคิดเห็นทางการตลาดที่มีต่ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็งของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

Comments in Marketing Mix Factors of Frozen Food of Consumers in Bangkok Metropolitan

(นายพีระยุทธ คุ่มศักดิ์¹, นายระบิล กลิ่นแก้ว²)

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนวัตกรรมบูรณาการ peerayut.ku@nortbkk.ac.th

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยนวัตกรรมบูรณาการ peerayut.ku@nortbkk.ac.th

บทคัดย่อ:

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครที่มีความคิดเห็นทางการตลาดต่ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็ง (2) ศึกษาความคิดเห็นทางการตลาดที่มีต่ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็งของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร (3) ศึกษา พฤติกรรมผู้บริโภคอาหารสำเร็จรูปแช่แข็งของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน สุ่มตัวอย่างโดยขั้นที่ 1 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย ขั้นที่ 2 ใช้การเลือกตัวอย่างแบบโควตา และขั้นที่ 3 ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบอาศัยความสะดวก ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูลคือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน โดยสถิติ t-test และ F-test วิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ทดสอบเป็นรายคู่ในกรณีที่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยวิธี Fisher's Least Significant Difference (LSD) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น เพศหญิงมีอายุระหว่าง 26-35 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นพนักงานบริษัทเอกชน และมีรายได้ต่อเดือน 15,001-20,000 บาท ความคิดเห็นทางการตลาดของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 ด้าน คือ ผลตอบแทน ราคา การจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาดโดยรวม จัดอยู่ในระดับมาก จากการศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารสำเร็จรูปแช่แข็ง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ซื้ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็งครั้งละ 2 กล่อง โดยซื้อ 1 ครั้ง/สัปดาห์ ส่วนใหญ่ซื้ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็งเพราะสะดวก รวดเร็ว ประหยัดเวลา เลือกซื้อข้าวแกงเขียวหวานจากร้านสะดวกซื้อใกล้บ้าน เช่น เซเว่นอีเลฟเว่น แฟมมิลี่มาร์ท ฯลฯ มากที่สุด ส่วนใหญ่ผู้บริโภคจะซื้ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็งเพื่อรับประทานเป็นอาหารเช้าและรับประทานที่บ้าน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้ตัดสินใจซื้ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็งผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนที่ต่างกัน มีความคิดเห็นทางการตลาดต่ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็ง แตกต่างกัน แต่ผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุและอาชีพที่ต่างกัน มีความคิดเห็นทางการตลาดที่มีต่ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็ง ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็น ส่วนประสมทางการตลาด อาหารสำเร็จรูปแช่แข็ง

ABSTRACT:

This research has The objectives (1) to study the factors of demography including gender, age, education, career and average income per month of customers in Bangkok metropolitan which had comment in marketing mix factors of frozen foods (2) to study the comments in marketing which has to frozen foods of customers in Bangkok Metropolitan (3) to study the consumers behavior of frozen food of customers in Bangkok Metropolitan . The 400 samples by Step1 Simple Random Sampling Step2 Quota Sampling and Step3 Convenience Sampling were used the questionnaires to collect data. The statistical analysis were used frequency, percentage, mean, standard deviation. The hypotheses test were used t-test and F-test, one-way ANOVA Analysis, in case of any significance statistical difference were tested pair of variables by Fisher's Least Significant Difference (LSD) method.

The study was found that the sampling group were female, aged between 26-35, bachelor degree graduates, employees of private companies career, average monthly income 15,001-20,000 Baht. The sample group's opinions in 4'p; product, price, place, promotion were at high level. The results of frozen-food consumption behavior were showed that the normal weakly purchases 2 were packs of frozen-food. The reasons were convenience and quickness of cooking. The most favorite dishes were rice with Kheowarn curry which available were at convenience stores such as Seven-eleven and Family mart. The dishes were taken for breakfast at home. The simple group were the persons who made the buying decision.

The hypothesis test were found that sample group with different in gender, education, and monthly income had different comments in marketing which has to frozen food of customers in Bangkok metropolitan, but the sample groups with different age and career do not had the different comments in marketing which has to frozen food of customers in Bangkok metropolitan.

KEYWORDS: Comments, Marketing Mix, Frozen Food

1. บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลง จึงทำให้รูปแบบการดำเนินชีวิตเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย เนื่องจากสภาพความเป็นอยู่ และสภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป อาหารสำเร็จรูปแช่แข็ง (Frozen Ready-to-Eat) หมายถึง อาหารสำเร็จรูปพร้อมรับประทานที่อยู่ในรูปแช่แข็ง เพียงละลายน้ำแข็งแล้วอุ่นให้ร้อนก็เสิร์ฟได้ทันที จำแนกได้ 3 ประเภทหลัก คือ 1) อาหารมื้อหลัก (Main Course) 2) ขนมหวาน (Dessert) และ 3) อาหารว่าง (Snack/Appetizer) จึงทำ

ให้พ่อค้าแม่ค้าต่าง ๆ หันมาผลิตอาหารแช่แข็งปรุงสำเร็จพร้อมรับประทาน เพื่อที่จะนำไปวางขายตามตลาด หรือตามริมถนนหนทางต่างๆ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่คนทำงานทั้งหลาย คนทำงานหรือพ่อบ้านแม่บ้านบางกลุ่มก็ให้การยอมรับ เพราะเห็นว่าซื้อง่าย และสะดวกไม่ต้องเสียเวลากับขั้นตอนในการเตรียมอาหาร ก็ซื้อมาบริโภค แต่สำหรับผู้บริโภคบางกลุ่มจะไม่ค่อยไว้วางใจร้านค้าเหล่านั้นมากนัก เพราะจะคำนึงถึงเรื่องความสะดวกเป็นหลัก ถึงแม้จะรวดเร็วก็ตามแต่ถ้าไม่สะดวกก็จะไม่ยอมรับ ทำให้ผู้บริโภคกลุ่มนี้ต้องหาอาหารอย่างอื่นมาทดแทนในตอนที่ไม่มีเวลาเตรียมอาหาร ซึ่งอาหารอย่างอื่นก็ไม่

แน่ใจว่าจะได้รับสารอาหารครบถ้วนตามที่ต้องการหรือไม่ ทำให้ผู้ประกอบการเห็นช่องทางต่าง ๆ เหล่านี้ เพราะเห็นว่าเมื่อเป็นอาหาร หากผลิตออกมาจำหน่ายถึงอย่างไรก็ขายได้ เพียงแต่ต้องผลิตให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคมากที่สุด จึงได้มีการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาช่วยในการผลิตอาหารสำเร็จรูปแช่แข็งขึ้นมา อาหารสำเร็จรูปแช่แข็งถือกำเนิดเพื่อตอบสนองความสะดวกสบายในการรับประทานอาหารโดยยังคงรสชาติเดิมของอาหารไว้และไม่เสียคุณค่าทางโภชนาการ กรรมวิธีการผลิตอาหารสำเร็จรูปแช่แข็งจึงใช้วิธีการแช่แข็งในระยะเวลาอันรวดเร็ว โดยเมื่อจะรับประทานจะต้องนำเข้าอุ่นในเตาไมโครเวฟประมาณ 3-5 นาที ซึ่งทำให้สามารถรักษาความสดใหม่และรสชาติอาหารไว้ได้อย่างดี ผู้บริโภคในปัจจุบันหันมานิยมบริโภคอาหารสำเร็จรูปแช่แข็งเพิ่มมากขึ้น ปัจจัยสำคัญคือ ผู้ประกอบการมีการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในผลิตภัณฑ์กับผู้บริโภค การเปลี่ยนแปลงการดำรงชีวิตในลักษณะสังคมเมืองมากขึ้น ทำให้เกิดความต้องการอาหารสำเร็จรูปที่พร้อมรับประทานทั้งนี้เพื่อลดระยะเวลาในการเตรียมอาหารและการปรุงอาหาร และความหลากหลายของผลิตภัณฑ์อาหารที่มีให้เลือกมากขึ้น นอกจากนี้การมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในแต่ละครัวเรือนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะตู้เย็นและเตาไมโครเวฟ ซึ่งนับว่าเป็นปัจจัยที่เอื้อต่อตลาดอาหารสำเร็จรูปแช่แข็ง ด้วยเหตุผลนี้จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 ศึกษาปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครที่มีความคิดเห็นทางการตลาดต่ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็ง
- 2.2 ศึกษาความคิดเห็นทางการตลาดที่มีต่ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็งของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร
- 2.3 ศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคอาหารสำเร็จรูปแช่แข็งของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

3. สมมติฐานของการวิจัย

- 3.1 ความแตกต่างของปัจจัยด้านเพศ ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นทางการตลาดต่ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็ง แตกต่างกัน
- 3.2 ความแตกต่างของปัจจัยด้านอายุ ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นทางการตลาดต่ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็ง แตกต่างกัน
- 3.3 ความแตกต่างของปัจจัยด้านระดับการศึกษา ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นทางการตลาดต่ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็ง แตกต่างกัน
- 3.4 ความแตกต่างของปัจจัยด้านอาชีพ ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นทางการตลาดต่ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็ง แตกต่างกัน
- 3.5 ความแตกต่างของปัจจัยด้านรายได้ต่อเดือน ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็น

ทางการตลาดต่ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็ง แตกต่าง
กัน

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 แนวความคิดเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาด

Kotler (2001) กล่าวว่า ส่วนประสมทางการตลาด คือ ตัวแปรทางการตลาดที่ควบคุมได้ซึ่งบริษัทใช้ร่วมกันเพื่อสนองความพึงพอใจแก่กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย

1. ผลิตภัณฑ์ (Product) หมายถึง สิ่งที่เสนอขายโดยธุรกิจเพื่อสนองความต้องการของลูกค้าให้พึงพอใจ และผลิตภัณฑ์นั้นต้องมีอรรถประโยชน์ มีคุณค่าในสายตาของลูกค้า จึงจะมีผลทำให้ผลิตภัณฑ์สามารถขายได้ การกำหนดกลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ต้องพยายามคำนึงถึงระดับความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์นั้น

2. ราคา (Price) หมายถึง คุณค่าผลิตภัณฑ์ที่เปรียบเทียบเป็นจำนวนเงิน ผู้บริโภคจะเปรียบเทียบระหว่างคุณค่าผลิตภัณฑ์กับราคา ผลิตภัณฑ์นั้น ถ้าคุณค่าในความรู้สึกของผู้บริโภคสูงกว่าราคา ผู้บริโภคก็ตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์นั้น

3. การจัดจำหน่าย (Place) หมายถึง โครงสร้างของช่องทางใช้เพื่อย้ายผลิตภัณฑ์และบริการจากองค์การไปยังตลาด สถานที่นำผลิตภัณฑ์ออกสู่ตลาดเป้าหมาย ก็คือสถาบันการตลาด ส่วนกิจกรรมที่ช่วยในการกระจายสินค้า ประกอบด้วย การขนส่ง การคลังสินค้า และการเก็บรักษาสินค้าคงคลัง

4. การส่งเสริมการตลาด (Promotion) เป็นการติดต่อสื่อสารเกี่ยวกับข้อมูลระหว่างผู้ขายกับผู้ซื้อ เพื่อสร้างทัศนคติและพฤติกรรมการซื้อ การติดต่อสื่อสารนั้นอาจใช้พนักงานขายติดต่อสื่อสารมีหลายประการ ซึ่งอาจเลือกใช้หนึ่งหรือหลายเครื่องมือ ต้องใช้หลักการเลือกใช้เครื่องมือสื่อสารแบบประสมประสานกัน

4.2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การันต์ พุกชัยวานิชย์ (2556) ได้วิจัยเรื่อง พฤติกรรมการตัดสินใจซื้อและรูปแบบการดำเนินชีวิตที่มีผลต่อส่วนประสมการตลาดของผู้บริโภคผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแช่แข็งหื้อ พรานทะเลในเขตบางแค

สุพัตตา ทองบุตร (2554) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคอาหารสำเร็จรูปแช่แข็งพร้อมรับประทานของผู้บริโภคในเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

ศศิวิมล บุญสุภา (2554) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเลือกซื้ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็งพร้อมรับประทานของผู้บริโภคจากร้านสะดวกซื้อเซเว่น-อีเลฟเว่น ในเขตกรุงเทพมหานคร ตามกรอบแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน

กฤษณะ ไชยพฤษย์ (2553) ได้วิจัยเรื่อง ส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็ง (อาหารจานเดียวประเภทข้าว) ในกรุงเทพมหานคร

ปิ่นมณี ทุงแจ้ง (2553) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกบริโภคอาหารสำเร็จรูปแช่แข็งของบุคคลากรกรมสนับสนุน

กรพินธ์ กลิ่นเกสร (2553) ได้วิจัยเรื่อง พฤติกรรมและปัจจัยที่ทำให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อ

ผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูปแช่แข็งของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

อัญชญา สิทธิกรวนิช (2551) ได้วิจัยเรื่องการศึกษารับจัดทางการตลาดและพฤติกรรมผู้บริโภคอาหารสำเร็จรูปแช่แข็งพร้อมรับประทานในกรุงเทพมหานคร

5. ระเบียบวิธีวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขอบเขตด้านประชากร คือ ประชากรในกรุงเทพมหานคร ทั้ง เพศชายและหญิง เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน จึงกำหนดขนาดตัวอย่างของประชากรโดยใช้สูตรคำนวณ (กัลยา วานิช บัญชา, 2526) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 385 คน เพื่อป้องกันความผิดพลาดจึงสำรวจตัวอย่างไว้เท่ากับ จำนวน 15 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งเท่ากับ 400 คน ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) จากประชากร 50 เขต สุ่มตัวอย่างให้เหลือ 5 เขต โดย 5 เขตที่สุ่มได้ กำหนดโควตา เขตละ 80 คน และแบบตามความสะดวก (Convenience Sampling) ขอบเขตด้านระยะเวลา ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนสิงหาคม 2558 - มีนาคม 2559

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามที่ประยุกต์มาจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ใช้มาตรานามบัญญัติ (Nominal Scale) และ มาตราเรียงลำดับ (Ordinal Scale) ส่วนที่ 2 เป็นคำถามความคิดเห็นทางการตลาดได้แก่ ผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาดที่มีต่ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็งของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale method) ของ Likert Scale มี 5 ระดับ ตามเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ ใช้การวัดตามแบบมาตราลิเกิร์ต (Likert Scale) โดยใช้รูปแบบของมาตราวัดประเภทอันตรภาค (Interval Scale) มี 5 ระดับ ตามเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คำตอบ	คะแนนที่ได้
ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	5
ระดับความคิดเห็นมาก	4
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	3
ระดับความคิดเห็นน้อย	2
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	1

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภคอาหารสำเร็จรูปแช่แข็งของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

การทดสอบคุณภาพเครื่องมือทำโดยเมื่อผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านและนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัย กำหนดจำนวน 40 คน ผลจากการวิเคราะห์

ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ได้ค่าแอลฟา เกิน 0.7 ทั้งสามส่วน

5.3 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้อธิบายเพื่อการเปรียบเทียบข้อมูลโดยทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้อธิบายลักษณะของข้อมูลและทำการจัดระดับของความคิดเห็นทางการตลาดต่ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็งของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครสำเร็จรูปแช่แข็งของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.50 - 5.00	ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.59	ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
2.50 - 3.49	ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.49	ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ใช้สถิติ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ทดสอบสมมติฐาน โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะใช้วิธีของ Fisher's Least Significant Difference (LSD) โดยนำผลที่ได้ไปใช้ทดสอบสมมติฐานเป็นรายคู่ต่อไป เพื่อพิจารณาว่ามีคู่ใดบ้างที่แตกต่างกัน

6. ผลการวิจัย

6.1 ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยทางประชากรศาสตร์

ประชากรในเขตกรุงเทพมหานครที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 61.2 มีอายุระหว่าง 26-35 ปี ร้อยละ 35 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 61 เป็นพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 65 และมีรายได้ต่อเดือน 15,001-20,000 บาท ร้อยละ 33.8

6.2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นทางการตลาดที่มีต่ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็งของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นทางการตลาดที่มีต่ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็งของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม

ส่วนประสมทางการตลาด	ระดับการตัดสินใจ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านผลิตภัณฑ์	4.00	0.431	มาก
2. ด้านราคา	3.24	0.663	ปานกลาง
3. ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	3.91	0.549	มาก
4. ด้านการส่งเสริมการตลาด	3.09	0.732	ปานกลาง
รวม	3.56	0.346	มาก

จากการศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็งใน

ด้านส่วนประสมทางการตลาด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.56$, S.D. = 0.346) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านผลิตภัณฑ์ มีระดับความสำคัญระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$, S.D.= 0.431) รองลงมาคือ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.91$, S.D.=0.549) ด้านราคามีระดับความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.24$, S.D.= 0.663) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมการตลาดมีระดับความคิดเห็น ระดับ ปาน กลาง ($\bar{x} = 3.09$, S.D.= 0.732) ตามลำดับ

6.3 ผลจากการวิจัยข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภคอาหารสำเร็จรูปแช่แข็งของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

พบว่า ประชากรผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ซื้ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็งครั้งละ 2 กล่อง ร้อยละ 34 มีความถี่ในการซื้อ 1 ครั้ง/สัปดาห์ ร้อยละ 40.3 ส่วนใหญ่ซื้ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็งเพราะสะดวก รวดเร็ว ประหยัดเวลา ร้อยละ 63.5 เลือกซื้อข้าวเขียวหวาน ร้อยละ 40.2 ซื้อจากร้านสะดวกซื้อใกล้บ้าน เช่น เซเว่นอีเลเว่น แฟมมีลิ้มมาร์ท ฯลฯ มากที่สุด ร้อยละ 64.8 ส่วนใหญ่ผู้บริโภคจะซื้ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็งเพื่อรับประทานเป็นอาหารเช้า ร้อยละ 42 และรับประทานที่บ้าน ร้อยละ 47.4 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้ตัดสินใจซื้ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็ง ร้อยละ 49.8

6.4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

6.4.1 ความแตกต่างของปัจจัยด้านเพศ ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็น

ทางการตลาดต่ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็ง แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านผลิตภัณฑ์ที่ระดับ 0.001 และด้านการส่งเสริมการตลาดที่ระดับ 0.044

6.4.2 ความแตกต่างของปัจจัยด้านอายุ ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นทางการตลาดต่ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็ง แตกต่างกันในด้านส่วนประสมทางการตลาด ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน

6.4.3 ความแตกต่างของปัจจัยด้านระดับการศึกษา ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นทางการตลาดต่ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็ง แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านราคาในระดับ 0.036 และด้านการจัดจำหน่ายที่ระดับ 0.026

6.4.4 ความแตกต่างของปัจจัยด้านอาชีพ ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นทางการตลาดต่ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็ง ไม่แตกต่างกัน

6.4.5 ความแตกต่างของปัจจัยด้านรายได้ต่อเดือน ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นทางการตลาดต่ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็ง แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านผลิตภัณฑ์ที่ระดับ 0.010 และด้านราคาในระดับ 0.034

7. สรุปและอภิปรายผล

7.1 ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีอายุระหว่าง 26-35 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นพนักงานบริษัทเอกชน และมีรายได้ต่อเดือน 15,001-20,000 บาท อยู่ในช่วงอายุ 26-35ปี การศึกษาระดับ

ปริญญาตรี โดยจะมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประมาณ 15,001-20,000 บาท ซึ่งมีความสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ การ์นต์ พุกชัยวานิชย์ (2556) ได้วิจัย เรื่อง พฤติกรรมการตัดสินใจซื้อและรูปแบบการดำเนิน ชีวิตที่มีผลต่อส่วนประสมการตลาดของผู้บริโภค ผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแช่แข็งห่อ พรานทะเลในเขต บางแค พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศ หญิงมีอายุระหว่าง 26-35 ปี มีการศึกษาระดับปริญญา ตรี เป็นพนักงานบริษัทเอกชน/ลูกจ้าง และมีรายได้ต่อ เดือน 10,000-19,999 บาท และสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ ศศิวิมล บุญสุภา (2554) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเลือกซื้ออาหาร สำเร็จรูปแช่แข็งพร้อมรับประทานของผู้บริโภคจาก ร้าน สะดวกซื้อ เซเว่น -อี เลฟเว่น ใน เขต กรุงเทพมหานคร ตามกรอบแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรม ตามแผนพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุ 25-34 ปี มีการศึกษาระดับระดับปริญญาตรี มีอาชีพ พนักงานบริษัทเอกชน และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระหว่าง 15,000 – 25,000 บาท

7.2 ระดับความคิดเห็นทางการตลาดที่มีต่ออาหาร สำเร็จรูปแช่แข็งของผู้บริโภคในเขต กรุงเทพมหานคร

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีระดับความคิดเห็นของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อ อาหารสำเร็จรูปแช่แข็งในด้านส่วนประสมทาง การตลาด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในส่วนประสมการตลาดจากมาก ไปน้อยได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ รองลงมาคือ ด้านการจัด

จำหน่าย ด้านราคา และด้านการส่งเสริมการตลาด ตามลำดับ ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ผลงานวิจัยของ การ์นต์ พุกชัยวานิชย์ (2556) ได้วิจัย เรื่อง พฤติกรรมการตัดสินใจซื้อและรูปแบบการดำเนิน ชีวิตที่มีผลต่อส่วนประสมการตลาดของผู้บริโภค ผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแช่แข็งห่อ พรานทะเลในเขต บางแค พบว่า ผู้บริโภคให้ความสำคัญต่อปัจจัยส่วน ประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการเลือกซื้ออาหารแช่ แข็งห่อพรานทะเล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของปีนมณี พุ่งแจ้ง (2553) ได้ วิจัยเรื่องการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกบริโภค อาหารสำเร็จรูปแช่แข็งของบุคคลากรกรมสนับสนุน พบว่า ปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการเลือกบริโภค อาหารสำเร็จรูปแช่แข็งของบุคคลากรสนับสนุนบริการ สุขภาพ ให้ความสำคัญปัจจัยทางการตลาดรวม อยู่ใน ระดับมาก และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อัญชนา สิทธิกรวนิช (2551) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยทาง การตลาดและพฤติกรรมการบริโภคอาหารสำเร็จรูปแช่ แข็งพร้อมรับประทานในกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อพฤติพลต่อการ บริโภคอาหารสำเร็จรูปแช่แข็งพร้อมรับประทานใน กรุงเทพมหานคร ภาพโดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน

7.3 พฤติกรรมผู้บริโภคอาหารสำเร็จรูปแช่แข็ง ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

พฤติกรรมการบริโภคอาหารสำเร็จรูปแช่แข็ง พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ซื้ออาหารสำเร็จรูป แช่แข็งครั้งละ 2 กล่อง มีความถี่ในการซื้อ 1 ครั้ง/

สักคำห์ ส่วนใหญ่ซื้ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็งเพราะสะดวก รวดเร็ว ประหยัดเวลา เลือกซื้อข้าวแกงเจียวหวานจากร้านสะดวกซื้อใกล้บ้าน เช่น เซเว่นอีเลว่น แฟมมีลิ้มาร์ท ฯลฯ มากที่สุด ส่วนใหญ่ผู้บริโภคจะซื้ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็งเพื่อรับประทานเป็นอาหารเช้าและรับประทานที่บ้าน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้ตัดสินใจซื้ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็งซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุพัตตา ทองบุตร (2554) พบว่า เหตุผลในการบริโภคอาหารสำเร็จรูปแช่แข็งเพราะความสะดวกในการเลือกซื้อง่าย ในร้านสะดวกซื้อ พฤติกรรมความถี่ในการบริโภค 1-2 ครั้ง/เดือน ปริมาณการบริโภค 1-2 กล่อง บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคอาหาร คือ ดั้งเอง และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กรพินธุ์ กลิ่นเกษร (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมและปัจจัยที่ทำให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูปแช่แข็ง ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า สาเหตุของการซื้อ คือสามารถรับประทานได้ทันที ประเภทของอาหาร คือ ข้าวราดแกง แหล่งจำหน่ายคือ ร้านสะดวกซื้อ ผู้มีอิทธิพล คือ ตนเอง การรับประทานมักไม่แน่นอน ปริมาณในการซื้อ จำนวน 1 กล่อง

7.4 การทดสอบสมมติฐาน

พบว่า ความแตกต่างทางปัจจัยด้านเพศ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นทางการตลาดต่ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็ง แตกต่างกัน แต่ความแตกต่างทางปัจจัยด้านอายุและอาชีพ ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครมีความคิดเห็นทางการตลาดต่ออาหาร

สำเร็จรูปแช่แข็ง ไม่แตกต่างกัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ผลงานวิจัยของ การันต์ พุกชัยวานิชย์ (2556) ได้วิจัยเรื่อง พฤติกรรมการตัดสินใจซื้อและรูปแบบการดำเนินชีวิตที่มีผลต่อส่วนประสมการตลาดของผู้บริโภคผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแช่แข็ง ยี่ห้อ พรานทะเลในเขตบางแค พบว่า ผู้ที่มีเพศ และระดับการศึกษาแตกต่างกันมีผลต่อส่วนประสมการตลาดของผู้บริโภคผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแช่แข็ง ยี่ห้อพรานทะเล และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กฤษณะ ไชยพุกฤษ (2553) ได้วิจัยเรื่อง ส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็ง (อาหารจานเดียวประเภทข้าว) ในกรุงเทพมหานครพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลในด้านรายได้ที่แตกต่างกัน ให้ระดับความสำคัญกับปัจจัยทางการตลาดในภาพรวมด้านผลิตภัณฑ์ และด้านราคา แตกต่างกัน ผู้บริโภคที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ให้ระดับความสำคัญกับปัจจัยทางการตลาดในภาพรวมทุกด้านแตกต่างกัน

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ด้านประชากรศาสตร์

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรคือผู้ที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครเป็นกลุ่มเป้าหมายในการศึกษาและเลือกตัวอย่าง ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 26-35 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน/ลูกจ้าง รายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 15,001- 25,000 บาท ดังนั้นผู้ประกอบการธุรกิจอาหารสำเร็จรูปแช่แข็ง ควรให้ความสำคัญกับกลุ่มเป้าหมายที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ลักษณะดังกล่าวข้างต้น พร้อมกับขยายกลุ่มเป้าหมาย ในส่วนตลาดอื่นๆ ด้วย

8.2 ด้านส่วนประสมทางการตลาด

ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารสำเร็จรูปแช่แข็ง ควรให้ความสำคัญกับรสชาติของอาหาร ควรมีป้ายแสดงราคาสินค้าอย่างชัดเจน ควรให้ผู้บริโภคสามารถซื้ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็งผ่านช่องทางได้อย่างสะดวกและง่าย และควรมีการโฆษณาผ่านสื่อโทรทัศน์เป็นประจำ

8.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการพิจารณาทำวิจัย เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูปแช่แข็งพร้อมทาน การวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอแนะหัวข้อการวิจัยไว้ดังนี้

1. ควรศึกษากลยุทธ์การตลาดที่ใช้ในการแข่งขันของผู้ประกอบการอาหารสำเร็จรูปแช่แข็งพร้อมทานในประเทศไทย

2. ควรศึกษาการตัดสินใจและพฤติกรรมการบริโภคอาหารสำเร็จรูปแช่แข็งพร้อมทานใน เขตอื่นๆ หรือ ในจังหวัดอื่นๆ เพื่อดูว่าผลการศึกษามีเหมือนหรือแตกต่างกัน

3. ควรศึกษาอิทธิพลของการโฆษณาผ่านสื่อโทรทัศน์ต่อการบริโภคอาหารสำเร็จรูปแช่แข็ง พร้อมทานของผู้บริโภค

4. ควรศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริโภคอาหารสำเร็จรูปแช่แข็งพร้อมทานระหว่างกลุ่มนักเรียนนักศึกษา กับกลุ่มคนทำงาน

9. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จได้ ด้วยความอนุเคราะห์ และน้ำใจจากบุคคลหลายฝ่ายที่ได้ ให้ ความช่วยเหลือ โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ที่ให้เงินทุนสนับสนุน และขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่

ปรึกษาผลงานวิจัยนี้ทุกท่าน ที่ช่วยแก้ไขข้อบกพร่อง รวมถึงคณาจารย์ในสาขาวิชา และนอกสาขาวิชาของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพทุกท่าน ที่ช่วยให้ผลงานวิจัยนี้มีความสมบูรณ์ ยิ่งขึ้น ขอขอบคุณผู้ที่ให้ความร่วมมือในการให้คำสัมภาษณ์ และสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม ตลอดจนร่วมแสดงความคิดเห็น ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างมาก และที่ขาดไม่ได้ คือ กำลังใจจากครอบครัวที่พยายามกระตุ้นและเสริมแรงจูงใจทางด้านบวก ตั้งแต่เริ่มต้นทำงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

10. เอกสารอ้างอิง

กฤษณะ ไชยพฤษย์.(2553). ส่วนประสมทางการตลาด ที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็ง (อาหารจานเดียวประเภทข้าว) ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กรพิณรุ้ กลิ่นเกสร.(2553). พฤติกรรมและปัจจัยที่ทำให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูปแช่แข็ง ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

การันต์ พุกชัชวานิชย์. (2556). พฤติกรรมการตัดสินใจซื้อและรูปแบบการดำเนินชีวิตที่มีผลต่อส่วนประสมการตลาดของผู้บริโภคผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแช่แข็งยี่ห้อ พรานทะเล ในเขตบางแค. สารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยสยาม.

ปิ่นมณี ทุงแจ้ง. (2553). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกบริโภคอาหารสำเร็จรูปแช่แข็งของ

- บุคคลากรกรมสนับสนุน. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศศิวิมล บุญสุภา. (2554). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเลือกซื้ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็งพร้อมรับประทานของผู้บริโภคจากร้านสะดวกซื้อเซเว่น-อีเลฟเว่น ในเขตกรุงเทพมหานคร ตามกรอบแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. 2546. การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพมหานคร: ชีระฟิล์มและไซเทกซ์
- สุพัตตา ทองบุตร. (2554). ปัจจัยทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคอาหารสำเร็จรูปแช่แข็งพร้อมรับประทานของผู้บริโภคในเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อัญชญา สิทธิกรวนิชย์. (2551). การศึกษาปัจจัยทางการตลาดและพฤติกรรมผู้บริโภคอาหารสำเร็จรูปแช่แข็งพร้อมรับประทานในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- Kotler Philip; & Gary Armstrong. 2001. "Principles of Marketing". 9th ed. New Jersey : Prentice-Hall, Inc.
- W.G. Cochran. 1953. "Sampling Techniques". New York: Wiley

ⁱสำนักวิจัย, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ,
suwan.kh@northbkk.ac.th

ⁱⁱสำนักวิจัย, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ,
nissara.pr@northbkk.ac.th

ความคิดเห็นต่อส่วนประสมทางการตลาดของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ “ลูกชิ้นปิ้ง” ในเขตเทศบาลเมืองแพร่ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

Consumer's Opinions in Marketing Mix on The Barbecue Meatball Product in the Municipality of Muang Phrae,
Muang Phrae, Phrae Province.

ชนวัฒน์ โม้ดีบ , รศ.ชูศักดิ์ อุคมศรี
วิทยาลัยอินเตอร์เทคโนโลยี

บทคัดย่อ:

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นส่วนประสมทางการตลาดของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ “ ลูกชิ้นปิ้ง ” ในเขตเทศบาลเมืองแพร่ จ.แพร่ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือผู้บริโภคที่เคยซื้อลูกชิ้นปิ้ง ในเขตเทศบาลเมืองแพร่ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ จำนวน 89 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1. กลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี (นักเรียนมัธยมและกลุ่มวัยรุ่น) 2. กลุ่มที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป (ข้าราชการ พ่อค้า ประชาชนทั่วไป) โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ t – test วิเคราะห์เชิงพรรณนาใช้ไมโครคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS)

จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยในด้านผลิตภัณฑ์ ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อลูกชิ้นปิ้ง ต้องการซื้อเพราะอยากรับประทาน ปัจจัยด้านราคา ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อลูกชิ้นปิ้งเพราะคุณภาพดี ปัจจัยด้านการจำหน่าย ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อลูกชิ้นปิ้งตามแหล่งซื้อขายลูกชิ้นทั่วไปกว่าเส้นทางอื่นๆ และปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อลูกชิ้นปิ้ง เพราะตามบุรุษขายสวยสะอาดมากกว่าประเด็นอื่นๆ จากข้อสมมติฐานพบว่า ที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริโภคตัดสินใจซื้อลูกชิ้นปิ้ง จำแนกตามอายุ พบว่า อายุต่ำกว่า 20 ปี ตัดสินใจซื้อลูกชิ้นปิ้ง เพราะปัจจัยด้านราคาแม้ราคาแพงแต่คุณภาพดี ส่วนผู้บริโภคที่มีอายุ 20 ขึ้นไป ตัดสินใจซื้อลูกชิ้นปิ้ง ในปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ เพราะคุณภาพดี อร่อยสะอาดและรูปลักษณะของลูกชิ้น

คำสำคัญ: ลูกชิ้นปิ้ง, ความคิดเห็นของผู้บริโภค, ส่วนประสมทางการตลาด

ABSTRACT:

Aims to study the Consumer's Opinions in Marketing Mix on The Barbecue Meatball Product in the Municipality "The Barbecue Meatball". of Muang Phrae, Muang Phrae, PHRAE Province Questionnaires were used to collect data from the populations, in the municipality of Muang Phrae, Muang Phrae, PHRAE Province. The sampling group was of 89 consumers. used a stratified random sampling method. Samples were divided into 2 groups: 1) under the age of 20 years (high school students & teenage) 2) aged 20 and over (public servants, traders). The statistical analysis was percentage, average mean and standard deviation.

The results showed that consumers purchase decision factors meatballs in terms of product, want to buy because they want to eat. Factor price consumers decide to buy meatballs because of you. The distribution of consumer purchase decision meatballs by Butch center than other routes and factors, marketing promotion, consumers decide to buy meatballs Because

according to Butch center pretty clean than other issues from an assumption found. On the opinions of consumers decide to buy meatballs, classified by age, found that age lower than 20 years decided to buy a ball sports. Because of the expensive but good quality, the consumers' age 20 up to buy, "The Barbecue Meatball" factor products because of good quality. Good clean and the appearance of the balls.

KEYWORDS: Barbecue Meatball , Consumer's Opinions , Marketing

บทนำ

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๕๔ : ๑๐๖๕ ให้คำนิยามว่า ลูกชิ้น หมายถึงเนื้อปลาหรือเนื้อวัว เป็นต้น ที่โหลกทำเป็นลูกกลม ๆ แล้วลวกสำหรับทำเป็นอาหาร

ลูกชิ้นอาจทำจากเนื้อสัตว์ได้แทบทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นสัตว์บกหรือสัตว์น้ำ เช่น ทำจากเนื้อสัตว์ชนิดต่าง ๆ ได้แก่ เนื้อหมู เนื้อวัว เนื้อไก่ เนื้อปลา เนื้อกุ้ง ปู หรือแม้แต่กระทั่งเศษเนื้อปลารวม ๆ กันหลายชนิดก็ปรากฏมีการทำกัน โดยโหลกแบบในอดีตหรือในปัจจุบันใช้วิธีบดโดยเครื่องบดเนื้อแล้วนำไปนวดผสมกับเครื่องปรุงในเครื่องนวดหรือเครื่องสับผสมจนละเอียดเป็นอิมัลชัน (Emulsion) หรือเหนียวขึ้นเป็นเนื้อเดียวกัน เรียกรวม ๆ กันว่า “ลูกชิ้น” (Meatball) หรือเรียกตามชนิดของเนื้อ เช่น ลูกชิ้นหมู (Pork ball) ลูกชิ้นปลา (Fish ball) เป็นต้น

ลูกชิ้นเป็นอาหารชนิดหนึ่งของคนไทย ถ้าวิเคราะห์กันจากปัจจุบันที่กำลังย่างเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในปี พ.ศ. 2558 นี้ ก็คงจะกล่าวได้ว่า ลูกชิ้นเป็นอาหารหลักชนิดหนึ่งของคนไทย 10 ประเทศเหล่านี้ แม้ว่ารูปแบบการปรุงเป็นอาหารอาจจะเหมือนกันบ้าง ไม่เหมือนกันบ้าง และรสชาติแตกต่างกันออกไปตามวัฒนธรรมและรสนิยมการกินของแต่ละประเทศ แต่ก็คงสรุปได้ว่าเป็น “ลูกชิ้น” อยู่นั่นเอง

ลูกชิ้นเป็นอาหารที่มีต้นกำเนิดมาจากประเทศจีน แม้ว่าจะมีในประเทศอื่นด้วย เช่น ประเทศเวียดนาม

ก็เป็นเพราะอิทธิพลของจีนที่เข้ามาเคลื่อนถิ่นทางวัฒนธรรม ลูกชิ้นเข้ามาสู่ประเทศไทยพร้อม ๆ กันหรือใกล้เคียงกันกับก๋วยเตี๋ยว ตั้งแต่สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช คืออยู่ในช่วง พ.ศ. 2175 – 2231 (สมเด็จพระนารายณ์มหาราช, ออนไลน์. 2557) ซึ่งเมืองไทยเราได้ทำการค้าขายกับชาวต่างชาติมากมายหลายชาติและชาวจีนนี่เองที่นำเอาวัฒนธรรมการกินอาหารของตนเอง มาผลิตมาปรุงรับประทานจนกลายเป็นการเคลื่อนถิ่นทางวัฒนธรรมเข้าสู่วิถีชีวิตของคนไทยจนถึงปัจจุบัน ลูกชิ้นจึงกลายเป็นอาหารหลักชนิดหนึ่งของคนไทยไปแล้ว เราจะพบว่ามีแผงขายลูกชิ้นชนิดต่าง ๆ อยู่ในตลาดสดทุกแห่ง และมีร้านขายลูกชิ้นปิ้งหรือแผงลอยขายลูกชิ้นปิ้งในทุกซอกทุกมุมเต็มบ้านเต็มเมือง ไปที่ไหน ๆ แห่งหนตำบลไหน ตามชุมชนในจังหวัดต่าง ๆ ก็สามารถพบร้านขายลูกชิ้นปิ้งได้ เพราะมีขายตั้งแต่เช้าที่ย่านตลาดการค้า มื่อกลางวันตามร้านก๋วยเตี๋ยวและร้านอาหารต่าง ๆ และช่วงเย็นในเวลาเลิกงานจนกระทั่งหัวค่ำถึงดึกตามตลาดนัดถนนคนเดินและตามตลาดโต้รุ่งทั่วไป

ในที่นี้เราจะกล่าวกันตั้งแต่เรื่องของ “ลูกชิ้นปิ้ง” ซึ่งเสน่ห์อย่างหนึ่งของลูกชิ้นปิ้งก็คือเสน่ห์ของการย่างเนื้อที่ได้กลิ่นหอมมาแต่ไถล รวมถึงสีส้มที่ปิ้งเหลืองน่ากินน่ารับประทาน ลูกชิ้นปิ้งจึงเป็นอาหารว่างยอดนิยมอย่างหนึ่งของคนไทยเรา ไม่ว่าจะเป็นหญิงชาย ผู้ใหญ่หรือเด็ก โดยเฉพาะเด็กเล็กนั้นถือได้ว่า “ลูกชิ้นปิ้ง” เป็นอาหารที่อยู่ในใจเลยทีเดียว จึงมีผู้ขายลูกชิ้นปิ้งอยู่ทั่วไป หารับประทานที่ไหนก็ได้ ตามแผง

ล อ ย ข ้าง ถ น น ต า ม ร ้า น ก ั ว ย เ ตี ย ว
ตามศูนย์อาหารหรือตามศูนย์การค้า ฯลฯ และราคาต่อ
ไม้อยู่ในเกณฑ์ที่คนทั่วไปมีกำลังหาซื้อรับประทานได้
ทุกระดับ ตั้งแต่ไม้ละ 5 บาท จนถึงไม้ละ 60 บาท เราจึง
พบว่าเมื่อมีคนชอบรับประทานลูกชิ้นปิ้ง คนที่ต้องการ
จะขายลูกชิ้นปิ้งก็จึงมีมากตามมา

เมื่อลูกชิ้นปิ้งเป็นที่นิยมทั่วไปในสังคมไทยเรา
มีกระบวนการทางการตลาดที่แพร่หลายไปทั่วประเทศ
สิ่งที่น่าสนใจก็คือปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการตลาด
ที่เรียกกันว่า ส่วนประสมทางการตลาด ของลูกชิ้นปิ้ง
ว่าในทางธุรกิจเขาทำกันอย่างไรจึงสามารถกระจาย
ลูกชิ้นปิ้งให้เป็นสินค้าเข้าสู่ผู้บริโภคได้ทั่วทุกหัว
ระแหง ซึ่งเป็นที่น่าแปลกใจว่าเมื่อค้นคว้าดูแล้วทั้งใน
ทางวิชาการและด้านข้อมูลข่าวสารทั่วไป ไม่พบว่ามี
ก า ร สึ ก ษ า ก ่ ย ว กั บ ร ่ อ ง
ส่วนประสมทางการตลาดของลูกชิ้นปิ้ง หรืองานวิจัย
เกี่ยวกับกระบวนการตลาดของลูกชิ้นปิ้งมาก่อนแต่
อย่างใด

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึง
ความสำคัญและประโยชน์ที่จะได้รับจากการนำ
กระบวนการวิจัยมาใช้ในโครงการธุรกิจของตนเอง คือ
ธุรกิจการจำหน่าย “ลูกชิ้นปิ้ง” ที่ผู้วิจัยกับกลุ่มนักศึกษา
ในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยอินเตอร์
เนชันนอล ได้ลงทุนร่วมกันและเริ่มดำเนินการตั้งแต่
เดือนมีนาคม 2558 เป็นต้นมา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะศึกษาความคิดเห็นด้าน
ส่วนประสมทางการตลาดของผู้บริโภค ว่ามีปัจจัย
ใดบ้างที่เป็นเงื่อนไขสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อ “ลูกชิ้น
ปิ้ง” เช่น ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัย
ด้านการจัดจำหน่าย และปัจจัยด้านการส่งเสริม
การตลาด เพื่อเป็นข้อมูลหรือแนวทางที่เป็นประโยชน์
ต่อการประกอบธุรกิจลูกชิ้นปิ้งของผู้วิจัยและคณะ

ตลอด จนผู้ประกอบการธุรกิจโรงงานผลิตลูกชิ้นและ
จำหน่ายลูกชิ้นปิ้งทั่วไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นด้านส่วนประสมทาง
การตลาดของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ “ลูกชิ้นปิ้ง”
ในเขตเทศบาลเมืองแพร่ จ.แพร่

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น (Opinion)

ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกที่เกิดจาก
ความรู้สึกภายในของแต่ละบุคคล ซึ่งความรู้สึกภายใน
นั้นอาจเป็นเพียงเจตคติ หรือความเชื่อ หรือความนิยม
ที่ได้แสดงออกมาโดยการพูดหรือการเขียน ซึ่งในการ
แสดงออกนี้จะต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ และ
พฤติกรรมของแต่ละบุคคล ก่อนที่จะมีการตัดสินใจ
แสดงออกมา ซึ่งแต่ละคนอาจจะมีความเห็นที่
เหมือนกันหรือต่างกันได้

ในที่นี้ เราจะศึกษาถึง ความหมายของคำ
ว่าความคิดเห็น ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น และ
วิธีวัดค่าของความคิดเห็น ซึ่งมีผู้ให้คำอธิบายไว้หลาย
ท่าน ดังนี้

ประกายเพชร ไกรฤกษ์ (2550 อ้างอิงใน
คณะกรรมการดำเนินการวิจัย สาขาวิทยบริการเฉลิม
พระเกียรติ จังหวัดเชียงราย 2556: 16-17). สรุป
ความหมายของความคิดเห็นว่า เป็นสภาพความรู้สึกที่
บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในเวลาใด เวลา
หนึ่ง ซึ่งอาจเป็นผลมาจากความรู้ การรับรู้
ประสบการณ์ที่บุคคลนั้นได้รับมา โดยบุคคลนั้นอาจจะ
แสดงออกมาทางใดทางหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นการพูด
ลักษณะท่าทาง หรือไม่แสดงออกเลยก็ได้

จากแนวความคิดดังกล่าว ตรงกับงานวิจัยครั้งนี้ เกี่ยวกับความรู้สึกรักของนักเรียนและประชาชนทั่วไปที่มีต่อผลิตภัณฑ์ลูกชิ้นปิ้ง และแสดงความคิดเห็นออกมาให้แก่ผู้วิจัยในประเด็นต่าง ๆ ตามแบบสอบถาม

ภัทรลิตา บัวระภา (2550 อ้างอิงในคณะกรรมการดำเนินการวิจัย สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดเชียงราย 2556: 16-17). ได้สรุปปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคลซึ่งทำให้บุคคลแต่ละคนแสดงความคิดเห็นที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันไว้ ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

1) ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย คือ เพศ อวัยวะ ความครบครันสมบูรณ์ของอวัยวะต่าง ๆ คุณภาพของสมอง

2) ระดับการศึกษา การศึกษามีอิทธิพลต่อการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นและการ ศึกษาทำให้บุคคลที่มีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ มากขึ้น และคนที่มีความรู้มากมักจะมีความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล

3) ความเชื่อ ค่านิยมและเจตคติของบุคคลต่อเรื่องต่างๆ ซึ่งอาจจะได้จากการเรียนรู้จากกลุ่มบุคคลในสังคมหรือจากการอบรมสั่งสอนของครอบครัว

4) ประสบการณ์ เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจในหน้าที่และความรับผิดชอบต่องาน ซึ่งจะส่งผลต่อความคิดเห็น

2. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่

1) สื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ สิ่งต่างๆ เหล่านี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นของบุคคล เป็นการได้รับข่าวสารข้อมูลต่างๆ ของแต่ละบุคคล

2) กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้อง มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคล เพราะเมื่อบุคคลอยู่ในกลุ่มใดหรือสังคมใด ก็ต้องยอมรับและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มหรือสังคม ซึ่งทำให้บุคคลนั้นมีความเห็นไปตามกลุ่มหรือสังคมที่อยู่

3) ข้อเท็จจริงในเรื่องต่างๆ หรือสิ่งต่างๆ ที่บุคคลแต่ละคนได้รับ ทั้งนี้เพราะข้อเท็จจริงที่แต่ละบุคคลได้รับแตกต่างกัน ก็จะมีผลต่อการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

จากแนวความคิดข้างต้น ตรงกับงานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างกันทั้ง เพศ วัย ระดับการศึกษา ความเชื่อและประสบการณ์ ที่แตกต่างกัน ย่อมมีความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์ลูกชิ้นปิ้งที่แตกต่างกันด้วย

นอกจากนี้ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมก็เป็นส่วนสำคัญต่อการแสดงความคิดเห็นด้วยเพราะสิ่งแวดล้อมก็คือประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ของคนเรานั้นเอง สิ่งแวดล้อมด้านสื่อ กลุ่มสังคมที่เกี่ยวข้องตลอดจนข้อเท็จจริงในเรื่องต่าง ๆ ของแต่ละคนแต่ละกลุ่ม ย่อมแตกต่างกันไปตามประสบการณ์ที่ได้รับ และมีผลต่อความคิดเห็นที่ย่อมแตกต่างกันด้วยเช่นเดียวกัน

ดวงเพ็ญ ทูคหิต (2550 อ้างอิงในคณะกรรมการดำเนินการวิจัย สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดเชียงราย 2556: 16-17). ได้เขียนเอกสารประกอบการเรียนการสอนของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่องการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการวัดว่ามาตรวัดเจตคติหรือทัศนคติหรือความคิดเห็นที่นิยมใช้อย่างแพร่หลายมี 4 วิธี คือ

1. วิธีคิดแบบสเกล วัดความต่างทางศัพท์ (S-D Scale = Semantic Differential Scale) เป็นวิธีวัด

ทัศนคติหรือความคิดเห็น โดยอาศัยคุณสมบัติที่มีความหมายตรงกันข้าม เช่น ดี – เลว ชยัน – จี้เกียจ เป็นต้น

2. **วิธีลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale)** เป็นวิธีสร้างมาตรวัดทัศนคติ หรือความคิดเห็นที่นิยมกันมากที่สุด เพราะเป็นวิธีสร้างมาตรวัดที่ง่าย ประหยัดเวลา ผู้ตอบ ผู้ตอบแบบสามารถแสดงทัศนคติในทางที่ชอบหรือไม่ชอบ โดยยึดอันดับความชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งอาจมีคำตอบให้เลือก 5 หรือ 4 คำตอบ และให้คะแนน 5 4 3 2 1 หรือ +1 +10 -1 -2 ตามลำดับ

3. **วิธีกัทแมนสเกล (Guttman Scale)** เป็นวิธีสร้างมาตรวัดทัศนคติ หรือความคิดเห็นในแนวเดียวกัน และสามารถจัดอันดับทัศนคติสูง – ต่ำ แบบเปรียบเทียบกันและกันได้ อย่างต่ำสุดหรือสูงสุด และแสดงถึงการสะสมของข้อความคิดเห็น

4. **วิธีเทอร์สโตนสเกล (Thurstone Scale)** เป็นวิธีการสร้างมาตรวัดออกเป็นปริมาตรแล้วเปรียบเทียบตำแหน่งความคิด หรือทัศนคติไปในทางเดียวกัน และเสมือนเป็น Scale ที่มีช่วงห่างกัน

จากการศึกษาถึงแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็นดังกล่าวข้างต้น ทำให้เห็นว่า ความคิดเห็น ของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามงานวิจัยเรื่อง “ลูกชิ้นปิ้ง” อาจเป็นความคิดเห็นที่มาจาก ทัศนคติ หรืออาจไม่ใช่ทัศนคติแต่เป็นความคิดเห็นจาก ประสบการณ์ ความรู้ ความเชื่อ หรือค่านิยม อย่างใดอย่างหนึ่งก็เป็นได้

ซึ่งผู้วิจัยจะนำความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวมาวิเคราะห์และหาค่าของความคิดเห็น โดยใช้วิธี ลิเคิร์ต สเกล (Likert Scale) เพื่อประกอบการวิจัยต่อไป

การพิจารณาระดับความสำคัญของ ความคิดเห็น ของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อ ลูกชิ้นปิ้ง จะทำโดยหาค่าเฉลี่ยของคะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับ เรียงลำดับจากมากที่สุดถึงน้อยที่สุด คือ 5-4-3-2-1 ตามลำดับ

เกณฑ์เฉลี่ยระดับความสำคัญกำหนดความกว้างของอันตรภาคชั้น ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีระดับความสำคัญมากที่สุด คะแนน = 5

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีระดับความสำคัญมาก คะแนน = 4

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีระดับความสำคัญปานกลาง คะแนน = 3

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีระดับความสำคัญน้อย คะแนน = 2

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีระดับความสำคัญน้อยที่สุด คะแนน = 1

2.แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับส่วนประสมทาง

การตลาด 4Ps (Marketing Mix)

ในทางธุรกิจนั้น ส่วนประสมทางการตลาด มีความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ (สินค้าหรือบริการ), ราคา, การจัดจำหน่าย (ช่องทางการจำหน่าย หรือวิธีการจำหน่าย) และการส่งเสริมการตลาด ซึ่งมีผู้ให้นิยามไว้ดังนี้

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2546 : 52 – 55). ได้กล่าวถึง ส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix หรือ 4Ps) หมายถึง ตัวแปรทางการตลาดที่ควบคุมได้ ซึ่งบริษัทใช้ร่วมกันเพื่อตอบสนองความพึงพอใจแก่กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วยเครื่องมือต่อไปนี้

1). **ผลิตภัณฑ์ (Product)** หมายถึง สิ่งที่น่าเสนอขายโดยธุรกิจเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้พึงพอใจ ผลิตภัณฑ์ที่เสนอขายอาจจะมีตัวตนหรือไม่มีตัวตนก็ได้ ผลิตภัณฑ์จึงประกอบด้วย สินค้า บริการ ความคิด สถานที่ องค์กร หรือบุคคล ผลิตภัณฑ์ต้องมีอรรถประโยชน์ (Utility) มีมูลค่า (Value) ในสายตาของลูกค้า จึงจะมีผลทำให้ผลิตภัณฑ์สามารถขายได้ การกำหนดกลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ต้องคำนึงถึงปัจจัยต่อไปนี้

1.1). ความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ (Product Differentiation) และ (หรือ) ความแตกต่างทางการแข่งขัน (Competitive Differentiation) หมายถึง คุณสมบัติทางด้านผลิตภัณฑ์และคุณสมบัติอื่น ๆ ที่เหนือกว่าคู่แข่ง

1.2). พิจารณาจากองค์ประกอบ (คุณสมบัติ) ของผลิตภัณฑ์ (Product Component) เช่น ประโยชน์พื้นฐาน รูปร่างลักษณะ คุณภาพ การบรรจุหีบห่อ ราคา สินค้า ฯลฯ

จากแนวความคิดดังกล่าวของ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ ตรงกับประเด็นที่วิจัยเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ลูกชิ้นปิ้งซึ่งผู้บริโภคเลือกลูกชิ้นปิ้งที่มีความอร่อยและสะอาด หรือการมีคุณสมบัติทางด้านผลิตภัณฑ์และคุณสมบัติที่เหนือกว่าคู่แข่งนั่นเอง

2). **ราคา (Price)** หมายถึง มูลค่าผลิตภัณฑ์ในรูปตัวเงิน ราคาคือต้นทุน (Cost) ของลูกค้า ผู้บริโภค จะเปรียบเทียบระหว่างคุณค่า (Value) ผลิตภัณฑ์ กับราคา (Price) ของผลิตภัณฑ์นั้น ถ้าคุณค่าสูงกว่าราคา เขาก็จะตัดสินใจซื้อ ดังนั้น การกำหนดกลยุทธ์ด้านราคาต้องคำนึงถึง

2.1). การยอมรับของลูกค้าในมูลค่าผลิตภัณฑ์ว่าสูงกว่าราคาของผลิตภัณฑ์นั้น

2.2). ต้นทุนของสินค้าและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง

2.3). การแข่งขัน

2.4). ปัจจัยอื่นๆ

ในด้านแนวความคิดเกี่ยวกับราคาดังนั้น ตรงกับประเด็นที่วิจัยเกี่ยวกับลูกชิ้นปิ้งที่ผู้บริโภคยอมรับในราคาที่เหมาะสม ซึ่งหมายถึงผู้บริโภคเปรียบเทียบระหว่างคุณค่าของผลิตภัณฑ์ (Value) กับราคาของผลิตภัณฑ์ (Price) ว่ามีความเหมาะสมหรือสมเหตุสมผลแล้วกับราคาที่จำหน่าย

3). **การจัดจำหน่าย (Place or Distribution)** เป็นกิจกรรมที่นำผลิตภัณฑ์ไปยังแหล่งลูกค้าด้วยปริมาณที่ถูกต้องเมื่อลูกค้าต้องการ หรือ โครงสร้างช่องทางเพื่อเคลื่อนย้ายผลิตภัณฑ์และบริการจากองค์กรไปยังตลาด สถาบันที่นำผลิตภัณฑ์ออกสู่ตลาดเป้าหมาย คือ สถาบันการตลาด ส่วนกิจกรรมที่ช่วยในการกระจายสินค้าประกอบด้วย การขนส่ง การคลังสินค้า และการเก็บรักษาสินค้าคงคลัง การจัดจำหน่ายประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

3.1) ช่องทางการจัดจำหน่าย (Channel of Distribution) คือ เส้นทางที่ผลิตภัณฑ์ถูกเปลี่ยนมือไปยังตลาด ประกอบด้วย ผู้ผลิต คนกลาง และผู้บริโภค หรือผู้ใช้ทางอุตสาหกรรม

3.2) การสนับสนุนการกระจายตัวสินค้าสู่ตลาด (Market Logistics) คือ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายตัวผลิตภัณฑ์จากผู้ผลิตไปยังผู้บริโภคหรือผู้ใช้ทางอุตสาหกรรม

ประกอบด้วย

- การขนส่ง (Transportation)

- การเก็บรักษา (Storage)

- การคลังสินค้า (Warehouse)

- การบริหารสินค้าคงคลัง (Inventory Management)

จากแนวความคิดด้านการจัดจำหน่ายดังกล่าวข้างต้น ตรงกับประเด็นที่วิจัยเกี่ยวกับ ลูกชิ้นปิ้ง ที่มีการจำหน่ายตามแผงลอยขายลูกชิ้นปิ้งทั่วไป ซึ่งเป็นช่องทางการจัดจำหน่ายที่ผู้บริโภคให้ความเห็นว่าเป็นช่องทางการจัดจำหน่ายที่ได้รับความนิยมที่สุด และมีการจัดจำหน่ายเป็นแบบแผงลอยที่แพร่หลายทั่วไป

4). การส่งเสริมการตลาด (Promotion) เป็นการติดต่อสื่อสารเกี่ยวข้องกับข้อมูลระหว่างผู้ขายและผู้ซื้อ เพื่อสร้างทัศนคติและพฤติกรรมในการซื้อ โดยมีเครื่องมือต่าง ๆ ดังนี้

4.1) การโฆษณา (Advertising) เป็นกิจกรรมในการเสนอข่าวสารเกี่ยวกับองค์กร และผลิตภัณฑ์ บริการ หรือความคิด กลยุทธ์ในการโฆษณาเกี่ยวข้องกับกลยุทธ์การสร้างสรรค้งาน โฆษณา (Creative Strategy) และกลยุทธ์สื่อ (Media Strategy)

4.2) การขายโดยใช้พนักงานขาย (Personal Selling) เป็นกิจกรรมการแจ้งข่าวสารและจูงใจตลาด โดยใช้บุคคล งานในข้อนี้จะเกี่ยวข้องกับ

- กลยุทธ์การขายโดยใช้พนักงานขาย (Personal Selling Strategy)

- การ จัด หน้ วยงาน ขาย (Salesforce Management)

4.3) การส่งเสริมการขาย (Sale Promotion) เป็นกิจกรรมการส่งเสริมที่นอกเหนือจากการโฆษณา การขายโดยใช้พนักงานขาย และการให้ข่าวและการประชาสัมพันธ์ ที่กระตุ้นการทดลองใช้

4.4) การให้ข่าวและการประชาสัมพันธ์ (Publicity and Public Relation) การให้ข่าวเป็นการเสนอความคิดเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่ไม่ต้องมีการจ่ายเงิน ส่วนการประชาสัมพันธ์เป็นความพยายามที่มี

การวางแผนโดยองค์กรหนึ่งเพื่อสร้าง ทัศนคติที่ดีต่อองค์กรให้เกิดกับกลุ่ม

4.5) การตลาดทางตรง (Direct Marketing) เป็นการติดต่อสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้เกิดการตอบสนองโดยตรง ได้แก่ การขายทางโทรศัพท์ การขายโดยใช้จดหมายและการขายโดยใช้แคตตาล็อก เป็นต้น

จากความคิดเห็นด้านการส่งเสริมการตลาดดังกล่าวข้างต้น ตรงกับประเด็นที่วิจัยเกี่ยวกับลูกชิ้นปิ้ง ที่ความสวยงามและความสะอาดของบุ้ชขายลูกชิ้นปิ้ง เป็นปัจจัยสำคัญ เพราะแผงลอยหรือบุ้ชขายลูกชิ้นปิ้งที่ สวยงามย่อมเป็นที่น่าสนใจของผู้ซื้อเป็นอันดับแรก

1.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค

ผู้บริโภคแต่ละคนจะมีความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ ซึ่งมีผลมาจากความแตกต่างกันของลักษณะทางกายภาพ และสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคล ทำให้การตัดสินใจซื้อและใช้บริการของแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกัน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

เสรี วงษ์มณฑา (2542: 32-46 อ้างอิงใน ขวัญพร ลีวัฒนานูนพงศ์ และคณะ ม.ป.ป.: 9-10).แบ่งปัจจัยที่จะมีผลต่อพฤติกรรมของผู้บริโภคออกเป็น 2 ประการ ได้แก่ ปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก ดังนี้

ปัจจัยภายใน (Internal Factors) เป็นปัจจัยที่เกิดขึ้นจากตัวบุคคล ในด้านความคิดและการแสดงออก ซึ่งมีพื้นฐานมาจากสภาพแวดล้อมต่างๆ โดยที่ปัจจัยภายในประกอบด้วยองค์ประกอบต่างๆ ได้แก่ ความจำเป็น ความต้องการ หรือความปรารถนา แรงจูงใจ บุคลิกภาพ ทัศนคติการรับรู้

1) **ความจำเป็น (Needs) ความต้องการ (wants) และความปรารถนา (Desires)**

ความจำเป็น ความต้องการและความปรารถนา เป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันและสามารถใช้แทนกันได้ ซึ่งเราจะใช้คำว่า ความต้องการในการสื่อความเป็นส่วนใหญ่ โดยที่ความต้องการสิ่งหนึ่งสิ่งใดของบุคคลจะเป็นจุดเริ่มต้นของความ ต้องการในการใช้สินค้าหรือบริการ คือ เมื่อเกิดความจำเป็นหรือความต้องการ ไม่ว่าจะในด้านร่างกายหรือจิตใจขึ้น บุคคลก็จะหาทางที่จะสนองความจำเป็นหรือความต้องการนั้น ๆ เราอาจจะกล่าวได้ว่า ความต้องการของมนุษย์หรือความต้องการของผู้บริโภคเป็นเกณฑ์ สำหรับการตลาดยุคใหม่และเป็นปัจจัยสำคัญของ แนวความคิดทางการตลาด (Market concepts)

2) **แรงจูงใจ (Motive)**

เมื่อบุคคลเกิดปัญหาทางกายหรือในจิตใจขึ้น และหากปัญหานั้นไม่รุนแรง เขาอาจจะปล่อยวาง ไม่คิดไม่ใส่ใจ หรือไม่ทำการตัดสินใจใด ๆ แต่หากปัญหานั้น ๆ ขยายตัวหรือเกิดความรุนแรงยิ่งขึ้น เขาก็จะเกิดแรงจูงใจในการพยายามที่จะแก้ไขปัญหานั้นที่เกิดขึ้นนั้น ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญที่เราต้องศึกษาถึงความ ต้องการ และความคิดของผู้บริโภค เพื่อที่จะสร้างแรงจูงใจในการซื้อสินค้าหรือบริการแก่ผู้บริโภคให้ได้

3) **การรับรู้ (Perception)**

เป็นกระบวนการของบุคคลในการยอมรับ ความคิดหรือการกระทำของบุคคลอื่น ก้าวแรกของการเข้าสู่ความคิดในการสร้างความต้องการแก่ผู้บริโภค คือ ต้องการให้เกิดการรับรู้ก่อน โดยการสร้างภาพพจน์ของสินค้าหรือองค์การให้มีคุณค่าในสายตาของผู้บริโภค ซึ่งจะเป็นการสร้างการยอมรับได้เท่ากับเป็นการสร้างยอดขายนั่นเอง

4) **การเรียนรู้ (Learning)**

เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล ทั้งที่เกิดจากการรับรู้และประสบการณ์ของบุคคล ซึ่งจะเป็นการเปลี่ยนแปลงและคงอยู่ในระยะยาว ดังนั้น หากมีการรับรู้แต่ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างค่อนข้างจะคงที่ก็ยังไม่ถือว่าเป็นการเรียนรู้

ปัจจัยภายนอก (External Factors) หมายถึง

ปัจจัยที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมรอบตัวของบุคคลซึ่งจะมีอิทธิพลต่อความคิดและพฤติกรรมของผู้บริโภค โดยปัจจัยแบ่งออกเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ 6 ประการ ได้แก่

1) **สภาพเศรษฐกิจ (Economy)**

สภาพเศรษฐกิจ เป็นสิ่งที่กำหนดอำนาจซื้อ (purchasing power) ของผู้บริโภค ทั้งในรูปของตัวเงิน และปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง

2) **ครอบครัว (Family)**

การเลี้ยงดูในสภาพครอบครัวที่แตกต่างกัน ส่งผลให้บุคคลมีความแตกต่างกัน เช่น การตอบสนองต่อความต้องการผลิตภัณฑ์ของบุคคลจะได้รับอิทธิพลจากครอบครัว ซึ่งครอบครัวจะมีผลต่อพฤติกรรมบุคคลได้สูงกว่าสถาบันอื่นๆ เนื่องจากบุคคลจะใช้ชีวิตในวัยเด็ก ซึ่งเป็นวัยซึมซับและเรียนรู้ลักษณะอันจะก่อให้เกิดเป็นนิสัยประจำ (Habits) ของบุคคลไปตลอดชีวิต เป็นต้น

3) **สังคม (Social)**

กลุ่มสังคมนั้นๆ ตัวของบุคคลมีผลต่อการปรับพฤติกรรมของบุคคลให้เป็นในทิศทางเดียวกัน เพื่อการยอมรับเข้าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม หรือที่เรียกว่า กระบวนการขัดเกลาทางสังคม (Socialization) ประกอบด้วยรูปแบบการดำรงชีวิต (Lifestyles) ค่านิยมของสังคม (Social Values) และความเชื่อ (Believes) ทำให้ต้องศึกษาถึงลักษณะของสังคม เพื่อจะทราบถึง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลของสังคมที่มีต่อการอยู่ร่วมกันของมนุษย์โดยเฉพาะบรรทัดฐาน (Norms) ที่สังคมกำหนด

4) วัฒนธรรม (Culture)

เป็นวิถีการดำเนินชีวิตที่สังคมเชื่อถือเป็นสิ่งดีงามและยอมรับปฏิบัติมาเพื่อให้สังคมดำเนินและมีพัฒนาการไปได้ด้วยดี บุคคลในสังคมเดียวกันจึงต้องยึดถือและปฏิบัติตามวัฒนธรรม เพื่อการอยู่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม โดยวัฒนธรรมเป็นกลุ่มของค่านิยมพื้นฐาน (Basic values)

การรับรู้ (Perception) ความต้องการ (Wants) และพฤติกรรม (Behaviors) จึงเป็นรูปแบบหรือวิถีทางในการดำเนินชีวิต (Lifestyles) ที่คนส่วนใหญ่ในสังคมยอมรับ ประกอบด้วยค่านิยมการแสดงออก ค่านิยมในการใช้วัตถุหรือสิ่งของ หรือแม้กระทั่งวิถีคิดก็เป็นวัฒนธรรมด้วย

จากแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภคหรือการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคดังกล่าวข้างต้น ปัจจัยภายในที่ทำให้ตัดสินใจซื้อ ลูกชิ้นปิ้ง มาจากความจำเป็นในการรับประทานอาหารที่เป็นความจำเป็นเพื่อบำรุงร่างกายขณะเดียวกันก็เป็นความต้องการหรือความปรารถนาที่สนองตอบความชอบของตนเองด้วย การตัดสินใจซื้อลูกชิ้นปิ้งก็เพราะมีความชอบรับประทานเป็นแรงจูงใจนั่นเอง

ส่วนปัจจัยภายนอก คือสิ่งแวดล้อมรอบตัวที่มีอิทธิพลต่อความคิดและการตัดสินใจซื้อลูกชิ้นปิ้งบริโภคนั้น มีส่วนสัมพันธ์กับสภาพเศรษฐกิจของตนเองที่มีฐานะพอที่จะซื้อได้จึงตัดสินใจซื้อ รวมถึงแรงจูงใจจากคนในครอบครัวที่ช่วยส่งเสริมการตัดสินใจ เป็นพฤติกรรมทำตามสังคมซึ่งเป็นวัฒนธรรมในการบริโภคอย่างหนึ่ง

ระเบียบวิธีวิจัย

แผนงานวิจัย (Research Grants) :

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงประยุกต์ (Applied Research) ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามผู้บริโภคลูกชิ้นปิ้งในเขตเทศบาลเมืองแพร่ อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

กรอบแนวคิด (Conceptual Framework) :

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (Population & Sample) :

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากรในเขตเทศบาลเมืองแพร่ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ มีจำนวน 17,690 คน (ที่มา ข้อมูลทะเบียนราษฎรอำเภอเมืองแพร่ พ.ศ.2557) โดยการหากลุ่มตัวอย่าง 0.50 % ของจำนวนประชากร คิดเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 89 ราย

วิธีสุ่มตัวอย่าง (Sampling) :

ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

1. กลุ่มตัวอย่างอายุต่ำกว่า 20 ปี (นักเรียนมัธยมและกลุ่มวัยรุ่น) จำนวน
2. กลุ่มตัวอย่างอายุ 20 ปีขึ้นไป (พ่อค้า นักธุรกิจ และประชาชนทั่วไป)

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล :

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม (questionnaire) เป็นแบบสอบถามที่ใช้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามปลายปิด (Closed-ended question) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ และรายได้

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็น
 ด้านส่วนประกอบการตลาดที่มีต่อผลิตภัณฑ์ลูกชิ้นปิ้ง
 เป็นคำถามปลายเปิด ประกอบด้วย ด้านผลิตภัณฑ์ ด้าน
 ราคา ด้านการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริม
 การตลาด การพิจารณาระดับความสำคัญของความ
 คิดเห็น จะทำโดยหาค่าเฉลี่ยของคะแนนแบ่งเป็น 5
 ระดับ เรียงลำดับจากมากที่สุดถึงน้อยที่สุด คือ 5-4-3-2-
 1 ตามลำดับ

เกณฑ์เฉลี่ยระดับความสำคัญกำหนดความ
 กว้างของอันตรภาคชั้น ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย = 4.50 - 5.00 หมายถึง มี
ระดับความสำคัญมากที่สุด คะแนน = 5
- ค่าเฉลี่ย = 3.50 - 4.49 หมายถึง มี
ระดับความสำคัญมาก คะแนน
= 4
- ค่าเฉลี่ย = 2.50 - 3.49 หมายถึง มี
ระดับความสำคัญปานกลาง คะแนน
= 3
- ค่าเฉลี่ย = 1.50 - 2.49 หมายถึง มี
ระดับความสำคัญน้อย คะแนน
= 2
- ค่าเฉลี่ย = 1.00 - 1.49 หมายถึง มี
ระดับความสำคัญน้อยที่สุด คะแนน = 1

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล :

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจาก
 แบบสอบถาม จำแนกเป็นดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป
 ของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เป็น
 การหาค่าความถี่ (frequency) แล้วสรุปออกมาเป็นค่า
 ร้อยละ (percentage)

ส่วนที่ 2 เป็นความคิดเห็นที่มีต่อผลิตภัณฑ์
 ลูกชิ้นปิ้งในด้านส่วนประกอบการตลาด เป็นคำถาม
 ปลายเปิด ประกอบด้วย ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้าน
 การจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด สถิติที่
 ใช้เป็นค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
 และการทดสอบสมมติฐาน t – test.

การรายงานผลการวิจัย :

ผู้วิจัย ได้รายงานผลการวิจัย โดยการส่งเป็น
 บทความวิจัย ไปยัง วารสารลานนาวิชาการ ของ
 วิทยาลัยอินเตอร์เทคโนโลยี

สถานที่ทำวิจัย :

- สถาบัน LIT. MBA วิทยาลัยอินเตอร์
เทคโนโลยี อ.เมืองลำปาง จ.ลำปาง

ระยะเวลาที่ทำกรวิจัย :

เดือนมกราคม 2558 – เดือนเมษายน 2558

สรุปผลการวิจัย

จากการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิจากกลุ่ม
 ตัวอย่าง จำนวน 89 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วน
 ใหญ่เป็นเพศหญิงมากที่สุด ร้อยละ 50.60 รองลงมาเป็น
 เพศชาย ร้อยละ 49.40, มีอายุ 20 ปีขึ้นไปมากที่สุด ร้อย
 ละ 75.30 รองลงมาก็คือช่วงอายุต่ำกว่า 20 ปี ร้อยละ
 24.70, สถานภาพสมรสส่วนใหญ่โสด ร้อยละ 44.90
 มากกว่าสถานภาพอื่น ๆ, ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ต่ำ
 กว่าปริญญาตรี ร้อยละ 59.60 มากกว่าระดับการศึกษา
 อื่น ๆ, ส่วนใหญ่มีอาชีพด้านอื่นๆ ที่ไม่ใช่ นักเรียน/
 นักศึกษา, ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ, และค้าขาย/ธุรกิจ
 ร้อยละ 33.70 ซึ่งมากกว่าอาชีพอื่น และส่วนใหญ่มิ
 รายได้ต่อเดือน 1,001 – 10,000 บาท ร้อยละ 37.10
 มากกว่ารายได้จำนวนอื่นๆ

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อลูกชิ้นปิ้งมากที่สุด โดยรวม ใน ระดับปานกลาง ต่อปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 3.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.923 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วงระหว่าง 2.50 – 3.49

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นด้านผลิตภัณฑ์ในระดับมาก คือ การซื้อเพราะอยากรับประทาน โดยมีค่าเฉลี่ย 3.52

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นด้านราคาในระดับปานกลาง คือ การซื้อแม้ราคาแพง /แต่คุณภาพดี โดยมีค่าเฉลี่ย 3.48

กลุ่มตัวอย่างที่มีต่อส่วนประสมทางการตลาดยังให้ความสำคัญใน ระดับปานกลาง ต่อปัจจัยด้านการจัดจำหน่าย ที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อลูกชิ้นปิ้ง ได้แก่ การซื้อตามแผงลอยขายลูกชิ้นปิ้งทั่วไป โดยมีค่าเฉลี่ย 3.29

ประการสุดท้ายผู้บริโภคให้ความสำคัญในระดับปานกลาง เช่นกัน ต่อปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด คือ การซื้อเพราะเห็นบู๊ชขายลูกชิ้นปิ้งสวยและสะอาด โดยมีค่าเฉลี่ย 3.49

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ความคิดเห็นด้านส่วนประสมทางการตลาดของผู้บริโภคที่มีต่อลูกชิ้นปิ้ง ไม่แตกต่างกันตามอายุ โดยมีค่ารวม t เท่ากับ 0.507 และค่า Sig. เท่ากับ 0.614 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ มีความคิดเห็นทางผลิตภัณฑ์มีค่าเฉลี่ย 3.34 สูงกว่าผู้บริโภคที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี มีค่าเฉลี่ย 3.26 ส่วนด้านราคา ด้านการจัดจำหน่ายและด้านส่งเสริมการตลาด ผู้บริโภคลูกชิ้นปิ้งมีอายุต่ำกว่า 20 ปีมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าผู้บริโภคที่มีอายุ 20 ปี ขึ้นไป ดังนี้ด้านราคา มี

ค่าเฉลี่ย 3.31 และ 3.25 ด้านการจัดจำหน่าย ค่าเฉลี่ย 3.18 และ 3.08 และด้านการส่งเสริมการตลาด ค่าเฉลี่ย 3.26 และ 3.09

อภิปรายผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม :

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ในเขตเทศบาลเมืองแพร่ อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 89 คน

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 20 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี เป็นผู้มีอาชีพอื่น ๆ (รับจ้าง) มีรายได้ต่อเดือน 1,001 – 10,000 บาท

สอดคล้องกับ ภทรลิตา บัวระภา (2550) ได้สรุปปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคลส่วนหนึ่งก็คือปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย (เพศ, วัย) และระดับการศึกษา ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้จึงพบว่า เป็นเพศหญิงและมีอายุต่ำกว่า 20 ปีเป็นส่วนใหญ่

สอดคล้องกับ ฐานิต โภคทรัพย์ (2554) ที่ศึกษาเรื่อง *ความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อกาแฟควมคุมน้ำหนัก* พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง, มีสถานภาพโสด, มีการศึกษาในระดับอนุปริญญา/ปวส. ซึ่งก็สอดคล้องกับการวิจัยครั้งนี้ที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีสถานภาพโสด มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี, ที่แตกต่างกันคือ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 8,000 บาท แต่การวิจัยครั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามมีรายได้ต่อเดือน 1001 – 10,000 บาท, และแตกต่างกัน

คือ มีอาชีพเป็นลูกจ้าง/พนักงานบริษัท แต่ในการวิจัยครั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้มีอาชีพอื่น ๆ (รับจ้าง)

สอดคล้องกับ วิเชียร วงศ์นิชชากุล และวนิดา ไกยอินยง (2553) ที่ศึกษาเรื่อง *ทัศนคติและพฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ข้าวกล้องงอกในเขตกรุงเทพมหานคร* พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง, มีสถานภาพโสด แต่มีความแตกต่างกันในด้านการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเพศหญิงเป็นเพศที่กล้าแสดงออกมากกว่าเพศชายและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลแปลกหน้ามากกว่าเพศชาย จึงทำให้ผู้วิจัยสามารถทำการสัมภาษณ์ สอบถามได้ง่ายกว่า โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป ที่ส่วนใหญ่เป็นผู้มีการประกอบอาชีพแล้ว (รับจ้าง) ซึ่งอยู่ในวัยที่กล้าแสดงออกเพราะเป็นผ้าที่มีวุฒิภาวะแล้ว ส่วนสถานภาพและรายได้ของผู้ตอบแบบสอบถามนั้นไม่มีผลต่อการแสดงความคิดเห็น หรือการตอบแบบสอบถามมากนัก

สอดคล้องกับ เสรี วงษ์มณฑา (2542) ที่กล่าวว่า ผู้บริโภคแต่ละคนจะมีความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ ซึ่งมีผลมาจากความแตกต่างกันของลักษณะทางกายภาพ และสภาพแวดล้อมของแต่ละคน ทำให้การตัดสินใจซื้อและใช้บริการของแต่ละคนมีความแตกต่างกัน

สอดคล้องกับ สุรีย์พร ศรีชมพู และธีรเวช ทิตยดีแสง (2557) ศึกษาเรื่อง *ปัจจัยที่มีผลต่อผู้บริโภคในการตัดสินใจซื้อสินค้าอาหารสดตราสินค้าวงจรคุณภาพบักชี (BQL)* ที่พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อ โดย เพศ อายุ การศึกษารายได้ต่อเดือน และอาชีพที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค

ผลการวิจัยเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาด :

ผลการวิจัย โดยรวม พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อลูกชิ้นปิ้งอันดับต้น ๆ ใน *ระดับปานกลาง* ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผลิตภัณฑ์คือ สิ่งที่น่าเสนอขายเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคโดยตรง

สอดคล้องกับ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2546: 52 – 55) ที่กล่าวว่า ผลิตภัณฑ์ หมายถึงสิ่งที่นำเสนอขายโดยธุรกิจเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้พึงพอใจ ผลิตภัณฑ์จึงเป็นตัวเลือกอันดับแรกของผู้บริโภค

สอดคล้องกับ ประวุฒิ จีนา (2556) ที่ศึกษาเรื่อง *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อไม้สักสวนป่าของกลุ่มอุตสาหกรรมป่าไม้ขนาดเล็กในจังหวัดลำปาง* พบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อไม้สักสวนป่ามากที่สุด คือ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ เช่นกัน

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของด้านผลิตภัณฑ์แล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นใน *ระดับมาก* คือการซื้อเพราะความอยากรับประทานหรือความต้องการรับประทาน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ลูกชิ้นปิ้ง คือผลิตภัณฑ์อาหาร ซึ่งประเด็นที่สำคัญที่สุด มูลค่า (Value) ของอาหารก็คือ ความอร่อย นั่นเอง เพราะอาหารคือผลิตภัณฑ์สำหรับคนรับประทาน ส่วนองค์ประกอบในด้านอื่นมีความสำคัญเช่นกันเพียงแต่มีความสำคัญลดหลั่นลงไป

สอดคล้องกับ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2546: 52 – 55) ที่กล่าวว่า ผลิตภัณฑ์ ต้องมีอรรถประโยชน์ (Utility) มีมูลค่า (Value) ในสายตาของลูกค้าจึงจะมีผลทำให้ผลิตภัณฑ์สามารถขายได้ ผู้บริโภคจะเปรียบเทียบระหว่างคุณค่า (Value) ของ

ผลิตภัณฑ์กับราคา (Price) ของผลิตภัณฑ์นั้น ถ้าคุณค่าสูงกว่าราคาเขาก็จะตัดสินใจซื้อ

ปัจจัยด้านราคา สอดคล้องกับ วิเชียร วงศ์นิชชากุล และวนิดา โกยยืนยง (2553) ที่กล่าวว่า ความสำคัญด้านส่วนประสมทางการตลาดที่ผู้บริโภคให้อยู่ในระดับมาก ได้แก่ด้านราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพและปริมาณ

แต่ผลการวิจัย แตกต่างกับ สุธีร์ ศรีวัชรารัตน์ (2552) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่มีอิทธิพลต่อผู้ซื้อในการเลือกซื้อวัสดุก่อสร้างประเภทไม้ฝาสังเคราะห์ ในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ที่พบว่า ปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่มีอิทธิพลต่อผู้ซื้อในการเลือกซื้อวัสดุก่อสร้าง ประเภทไม้ฝาสังเคราะห์ ได้แก่ปัจจัยด้านราคา เป็นอันดับแรก

ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยได้ปรึกษาขอคำแนะนำในการวิจัยจากเพื่อนนักศึกษากลุ่มเดียวกันที่จะทำธุรกิจการจำหน่ายลูกชิ้นปิ้งร่วมกัน ซึ่งได้เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมจากการศึกษาที่จังหวัดเชียงใหม่ว่าควรจะสุ่มหา กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงและเพศชายในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน เพื่อจะทำให้ได้ข้อมูลที่มาจากต่างเพศที่สมดุลกัน ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการตามแนวความคิดดังกล่าวและปรากฏว่าได้กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงและเพศชายในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คือเพศหญิง ร้อยละ 50.60 และเพศชาย ร้อยละ 49.40

การทดสอบสมมติฐาน :

ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นด้านส่วนประสมทางการตลาดของผู้บริโภคที่มีต่อลูกชิ้นปิ้ง ไม่แตกต่างกันตามอายุ สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ทั้งนี้เพราะ ลูกชิ้นปิ้ง คืออาหาร ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งในปัจจัยสี่ของคนเรา แม้เป็นเพียงอาหารว่างที่อาจไม่ถึงกับมีความจำเป็น (Needs) ในการ

ดำรงชีวิตโดยตรง แต่ก็เป็นอาหารว่างยอดนิยมอย่างหนึ่งในสังคมไทย ผู้บริโภคส่วนใหญ่จึงต้องการ (Wants) และมีความปรารถนา (Desires) เกิดขึ้น ความคิดเห็นของผู้บริโภคจึงไม่แตกต่างกันตามอายุ ตามที่ได้ตั้งสมมติฐานไว้

สอดคล้องกับ เสรี วงษ์มณฑา (2542: 32-46) อ้างถึงใน ขวัญพร ลีวัฒนานุกพงศ์ และคณะ ม.ป.ป.: 9-10) ที่กล่าวว่า “โดยที่ความต้องการสิ่งหนึ่งสิ่งใดของบุคคลจะเป็นจุดเริ่มต้นของความต้องการในการใช้สินค้าหรือบริการ คือ เมื่อเกิดความจำเป็นหรือความต้องการ ไม่ว่าจะในด้านร่างกายหรือจิตใจขึ้น บุคคลก็จะหาทางที่จะสนองความจำเป็นหรือความต้องการนั้น ๆ”

เอกสารอ้างอิง

ขวัญพร ลีวัฒนานุกพงศ์ และคณะ. [ม.ป.ป.]. **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค**

โสมเบเกอร์ีสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร. (รายงานระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์,

สาขาวิชาการสื่อสารธุรกิจบริการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต).

คณะกรรมการดำเนินการวิจัย สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดเชียงราย. (2556).

ความคิดเห็นของนักศึกษาปริญญาโทที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ของ

มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดเชียงราย.

(รายงานการวิจัย, สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดเชียงราย มหาวิทยาลัย

รามคำแหง).

คณะทำงานฝ่ายวิชาการ การสัมมนา PULINET วิชาการ ครั้งที่ 3. [ม.ป.ป.]. **รูปแบบการเขียน**

บรรณานุกรมแบบ APA 6th edition. สืบค้น
จาก

<http://www.trcn.ac.th/th/file.pdf>

จินตนา สุนทรธรรม. (2558). **ระเบียบวิธีวิจัย.** ลำปาง :
เอกสารประกอบการสอน LIT M.B.A.

วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง

-----“-----”. (2558). **วิจัยธุรกิจ.** ลำปาง :
หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัย

อินเตอร์เทคลำปาง

**จำนวนประชากรของเทศบาลตำบลชี้เหล็ก อำเภอแม่
แตง จังหวัดเชียงใหม่.** (2558).

[เว็บไซต์]

สืบค้นจาก

<http://www.thaitambon.com/>

ฐานิต โภคทรัพย์. (2554). **ความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มี
ต่อกาแฟควบคุมน้ำหนัก ในจังหวัด**

ปราจีนบุรี. ปทุมธานี : การค้นคว้าอิสระ
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอก

การตลาด คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ประวุฒิ จินา. (2556). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือก
ซื้อไม้สักสวนป่าของกลุ่ม**

อุตสาหกรรมป่าไม้ขนาดเล็กในจังหวัด

ลำปาง. เชียงใหม่ : การค้นคว้าอิสระ

ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

มานะชัย รอดชื่น. [ม.ป.ป.]. **เอกสารประกอบการสอน
วิชา 208272 สถิติเบื้องต้นสำหรับ**

สังคมศาสตร์ 2 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. [เว็บ
บอร์ด]. สืบค้นจาก :

<http://www.manachai.cmustat.com/20827>

2/chapter3.pdf

มารยาท โยทองยศ และปราณี สวัสดิศรพี. [ม.ป.ป.].
การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเพื่อ

การวิจัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย

โยธิน แสงวงดี. [ม.ป.ป.]. **ประชากร การคำนวณขนาด
ตัวอย่าง และวิธีการสุ่มตัวอย่าง.**

กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม

มหาวิทยาลัยมหิดล

วิเชียร วงศ์นิชชากุล และ วนิดา โกยยืนยง. (2553).

ทัศนคติและพฤติกรรมการซื้อของ

ผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ข้าวกล้องงอก ใน

เขตกรุงเทพมหานคร. [เว็บไซต์].

สืบค้นจาก

http://www.bu.ac.th/knowledgecenter/epaper/special_

[may2010/pdf/Page_99.pdf](http://www.bu.ac.th/knowledgecenter/epaper/special_may2010/pdf/Page_99.pdf).

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2546). **การบริหาร
การตลาดยุคใหม่.** กรุงเทพฯ : บริษัท

ธรรมสาร จำกัด

ศุติพร ช่วยชูวงศ์. [ม.ป.ป.]. **การเขียนบรรณานุกรม
แบบ APA.** [เว็บบล็อก]. สืบค้นจาก

www.academia.edu/1817081/การเขียน

บรรณานุกรมแบบ_APA_โดย_

ศุติพร_ช่วยชูวงศ์.

สมเด็จพระนารายณ์มหาราช. [ม.ป.ป.]. [เว็บไซต์].

สืบค้นจาก th.wikipedia.org/wiki/สมเด็จพระนารายณ์มหาราช.

พระนารายณ์มหาราช.

สุธีร์ ตรีวัชรรัตน์. (2552). **ปัจจัยส่วนประสมทาง**

การตลาดที่มีอิทธิพลต่อผู้ซื้อในการเลือก

ซื้อวัสดุก่อสร้างประเภทไม้ฝาสังเคราะห์ใน

อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่.

เชียงใหม่ : การค้นคว้าอิสระ หลักสูตร
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชา
บริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุริย์พร ศรีชมพู่ และธีรเวช ทิตยี่สีแสง. (2557).
[เว็บไซต์]. สืบค้นจาก

http://www.annualconference.ku.ac.th/cd53/12_010_O41.pdf

อนุกุล พลศิริ. (2551). ความรู้ □ ทักษะคิดและพฤติกรรม
การบริโภคอาหารของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.วารสารวิจัย

รามคำแหง, 11(1), 49 – 60.

อุเทน บุญโญ. (2558). *สถิติสำหรับงานวิจัย*. ลำปาง :
เอกสารประกอบการสอน LIT M.B.A.

วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง

*จำนวนประชากรของเทศบาลเมืองแพร่ อำเภอเมือง
จังหวัดแพร่*. (2558).

[เว็บไซต์] สืบค้นจาก

http://www.phrae.go.th/file_econ/sattakit/phare/phare_05.html

ความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโททางการบัญชี The Intended to Study on The Masters Accounting degree Program

ศิริรัตน์ พ่วงแสงสุข

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งสำรวจปัจจัยที่กำหนดความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโททางการบัญชี กรอบความคิดในการศึกษาประกอบด้วย 1) คุณสมบัตินักเรียน 2) คุณลักษณะของสถาบันและความคาดหวัง ประกอบด้วย 4 ตัวแปรคือ 1) ความต้องการค่าจ้างเงินเดือน 2) โอกาสความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน 3) การเปลี่ยนแปลงองค์ความรู้และ 4) ความต้องการความรู้เพื่อนำไปประกอบธุรกิจส่วนตัว

การศึกษาศึกษาวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ โดยรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจำนวน 223 คน จากผู้เข้าอบรมความรู้ทางการบัญชี CPD คณาจารย์ผู้สำเร็จปริญญาตรีทางการบัญชีจากสถาบันในเครือข่ายโดยตรงและนักศึกษาที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในภาคเรียนที่ 2/2556

ผลการศึกษาพบว่า คุณสมบัตินักเรียน และคุณลักษณะของสถาบันมีความสัมพันธ์ในทางบวก กับความคาดหวังในการศึกษาต่อระดับปริญญาโททางการบัญชี ทั้งในภาพรวมและประเด็นย่อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และพบว่าความคาดหวังในการศึกษาต่อระดับปริญญาโททางการบัญชี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการศึกษาต่อในภาพรวมและประเด็นย่อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 คือมีความคาดหวังต่อ 1) ความต้องการค่าจ้างเงินเดือน 2) ความต้องการโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน 3) การเปลี่ยนแปลงองค์ความรู้และ 4) ความต้องการความรู้เพื่อนำไปประกอบธุรกิจส่วนตัว

Abstract

This research focus on exploring the factors affecting the need of accounting undergraduate to study on The Master Accounting degree Program. The conceptual framework of this study was determined by six independent variables, on The Master Accounting degree Program. They were: 1) professor qualifications and 2) Institute attributes, and the 4 expectation variables: 1) need for financial return 2) need for promotion of higher status, 3) the knowledge change and 4) need of considering applying the knowledge for their owner business.

The study was conducted by using questionnaires to collect 223 samples of the CPD training group, and the students who finish education on the second semester of 2013 and the accounting undergraduate who finished from Tung Tong Chit Institute.

The result of study found that professor qualifications and Institute factors were materiality institute attributes factors were materiality influenced at the high level 0.01. The 4 expectation factors

were materiality influenced at the high level 0.01. (such as 1) need for financial return, 2) need for promotion of higher status, 3) the knowledge change and 4) need of considering applying the knowledge for their owner business.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทนั้น ได้มีผู้ให้ความสนใจเข้าศึกษาต่อกันมากขึ้น เนื่องจากระบบการศึกษาระดับต้นๆ ในประเทศไทยได้ขยายตัวมากขึ้น และปัจจุบันมีอาจารย์ที่จบการศึกษาทั้งในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ทำให้สามารถเปิดสอนในระดับปริญญาโทได้กว้างขวางยิ่งขึ้น ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเรียนที่สำคัญอีกอย่างก็คือ ค่านิยมในปริญญา การได้รับปริญญาชั้นสูงจะมีประโยชน์ในการทำงาน ลักษณะการทำงานหลายอย่างในประเทศไทยขึ้นอยู่กับปริญญา ไม่ได้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความรู้ความสามารถเพียงอย่างเดียว คนที่มีปริญญาสูงเท่านั้นที่จะสามารถเลื่อนไปสู่ตำแหน่งที่สูงๆ บางตำแหน่งได้ นอกจากนี้บางคนยังเห็นว่าการศึกษาต่อระดับปริญญาโท เป็นเรื่องของนักศึกษาที่พยายามจะพัฒนาตัวเอง เพราะปัจจุบันภาวะเศรษฐกิจดีขึ้น ทำให้การแข่งขันค่อนข้างสูง การได้พัฒนาตัวเองก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะสามารถก้าวไปสู่ความสำเร็จในหน้าที่การงานได้ ซึ่งการตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษานั้นแต่ละคนอาจมีเหตุผล มีแรงจูงใจแตกต่างกันไป เช่น ต้องการได้รับความรู้และประสบการณ์เพิ่มขึ้น เพื่อนำไปพัฒนางานในหน้าที่ให้เจริญก้าวหน้า ต้องการเพิ่มวุฒิทางการศึกษา เพื่อนำไปประกอบการแสวงหาความก้าวหน้าและความมั่นคงในชีวิต บางคนอาจมีความมุ่งหวังเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม และความมีชื่อเสียงเกียรติยศ นอกจากนี้ การทำความเข้าใจถึงความคาดหวังและปัจจัยต่างๆ ของผู้ที่ต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาที่ตัดสินใจศึกษาต่อ ถือเป็นสิ่งสำคัญของสถานศึกษาในสภาวะการณ์ปัจจุบันที่มีการแข่งขันสูง การพัฒนาหลักสูตรเพื่อเปิดการเรียนการสอนในระดับปริญญาโท สาขาการบัญชี เพื่อรองรับนักศึกษา และผู้ที่สนใจที่จะพัฒนาความรู้ด้านบัญชี ต่อเนื่องจากระดับปริญญาตรี เพราะมีผู้สนใจในการศึกษาทางด้านบัญชี เนื่องจากนักบัญชี เป็นวิชาชีพเสรีใน อาเซียน ซึ่งมีความสำคัญมาก จากความสำคัญของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา จึงมีนิสิตจำนวนมากเข้าศึกษาต่อเพราะต้องการพัฒนาศักยภาพของตนเองให้มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ เพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ความก้าวหน้าทางวิชาการ ตลอดจนความเจริญทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ผู้ที่จบการศึกษา ในระดับมหาบัณฑิต ยังเป็นที่ยอมรับของสังคมส่งผลต่อความก้าวหน้าในการทำงานในอนาคตต่อไป

วิชาชีพบัญชี จะเป็นวิชาที่มีบุคคลเป็นจำนวนมากเข้ารับการศึกษา แต่จากการศึกษาของ Smith (2005) พบว่าจำนวนนักศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีมีจำนวนไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก แต่ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโททางการบัญชีนั้น แม้มีจำนวนไม่เปลี่ยนแปลง จากปีก่อนมากนัก แต่จำนวนนักศึกษาที่สมัครเพื่อรับการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อมีแนวโน้มที่ลดลง ปัจจุบันการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาในสถาบันของรัฐและเอกชนมีเพิ่มมากขึ้นเป็นการเปิด โอกาสให้ผู้ที่ต้องการแสวงหาความรู้และประสบการณ์สามารถเลือกเข้าศึกษาต่อได้ตามความต้องการควบคู่ไปกับการทำงานได้ [1]

คำถามการวิจัย

อะไรคือปัจจัยกำหนดความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโททางบัญชี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยกำหนดความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโททางบัญชี

สมมติฐานการวิจัย

ความคาดหวัง (การเพิ่มขึ้นของรายได้ การเปลี่ยนแปลงขององค์ความรู้ ความก้าวหน้าในสายงานอาชีพและความต้องการความรู้เพื่อนำไปประกอบธุรกิจส่วนตัว) มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโททางบัญชี

ประโยชน์ของงานวิจัย

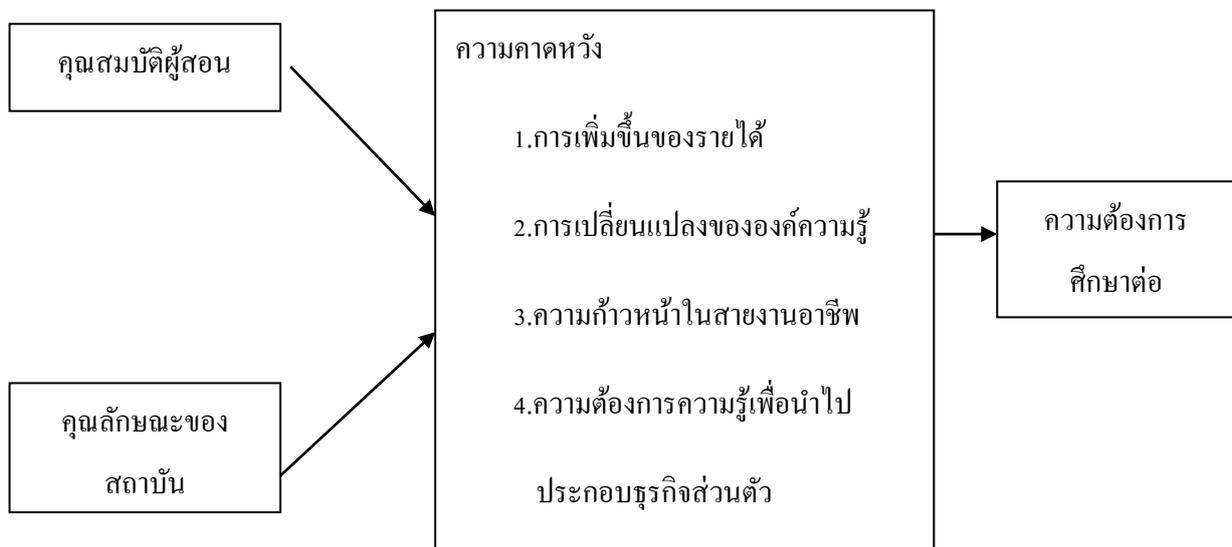
1. ทราบถึงความต้องการในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโททางบัญชี เพื่อสอดคล้องการเปิดหลักสูตรของสถาบันการศึกษา

2. เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นข้อมูลในการจัดทำหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของคณะบัญชี ให้ตรงกับความต้องการของผู้เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโททางการบัญชี

จากการทบทวนวรรณกรรม ทำให้ผู้วิจัยได้สร้างกรอบแนวคิดจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องความต้องการศึกษาต่อปริญญาโททางการบัญชีดังแสดงในภาพที่ 1.1

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากภาพจะเห็นได้ว่าปัจจัยกำหนดความต้องการศึกษาต่อ ประกอบด้วยคุณสมบัติ ผู้สอน และคุณลักษณะของสถาบัน โดยปัจจัยทั้งสองจะเป็นสิ่งมีความสัมพันธ์กับความคาดหวัง ของผู้ที่ต้องการศึกษาต่อ

ปริญญาโท เพราะผู้ต้องการศึกษาต่อเล็งเห็นว่าสิ่งที่ทำให้สิ่งที่ตนคาดหวังสำเร็จได้ (ประกอบด้วย การเพิ่มขึ้นของรายได้ การเปลี่ยนแปลงขององค์ความรู้ ความก้าวหน้าในสายงานอาชีพ และความต้องการความรู้เพื่อนำไปประกอบธุรกิจส่วนตัว) ผู้ต้องการศึกษาต้องเลือกผู้สอนที่มีความรู้และประสบการณ์ที่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ดี และ เป็นสถาบันที่มีคุณลักษณะน่าเชื่อถือและมีชื่อเสียง และท้ายที่สุดแล้วปัจจัยความคาดหวังจะส่งผลต่อความต้องการศึกษาต่อในที่สุด

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษารั้วนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ระเบียบวิธีการศึกษาอันประกอบด้วย ขอบเขตการศึกษา ขอบเขตเนื้อหา ขอบเขตประชากร ขนาดตัวอย่างและการคัดเลือกตัวอย่าง ข้อมูลและแหล่งข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการศึกษา ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลและระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ด้านเนื้อหา ในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อสำรวจความต้องการและศึกษาปัจจัยกำหนดความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโททางบัญชี โดยใช้ทฤษฎีความคาดหวัง (Expectancy Theory)

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สาขาการบัญชี ศิษย์เก่า รุ่นแรกจนถึงปัจจุบันของวิทยาลัยราชพฤกษ์ อาจารย์ที่จบด้านบัญชี หรือการเงินของสถาบันในเครือตั้งตรงจิตร สถาบันประกอบการ (ที่เคยเข้าร่วมอบรม CPD) และสำนักงานบัญชี จำนวน 500 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในงานวิจัยได้จากการสุ่มจากกลุ่มประชากรโดยทำการคำนวณ ขนาดตัวอย่างโดยใช้วิธีการคำนวณขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane [2]

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ข้อมูลที่น่ามาศึกษาจะได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 223 คน โดยใช้แบบสอบถาม
2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร บทความ การค้นคว้าอิสระ งานวิจัย ฐานข้อมูลและสื่อออนไลน์บนเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาต่อไป

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย เนื่องจากงานวิจัยนี้ เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ จึงใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย เพื่อให้แบบสอบถามครอบคลุมวัตถุประสงค์ และปัจจัยทั้งหมด ที่ต้องการศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ คือ แบบสอบถามเชิงสำรวจ โดยแบ่งคำถามออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา วิชาเอก ที่สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรี อาชีพปัจจุบัน สาขาอาชีพงานปัจจุบัน ตำแหน่ง ในบริษัท ประสบการณ์ในการทำงานนับตั้งแต่จบปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนในปัจจุบัน และใบอนุญาตทางวิชาชีพ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ทางการบัญชี จำนวน 23 ข้อ ได้แก่ ปัจจัยด้านเหตุผลส่วนตัว ปัจจัยด้านการเงิน ปัจจัยด้านที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ปัจจัยด้านที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ในส่วนของนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในปัจจุบัน และ อาจารย์ ของสถาบันในเครื่องตั้งตรงจิตร ผู้วิจัยไปเก็บรวบรวมเอง สำหรับสถานประกอบการ หรือสำนักงานบัญชี ใช้วิธีส่งทางไปรษณีย์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการลงรหัส (Coding) และนำมาประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลแยกวิเคราะห์เป็น 2 ส่วน ได้แก่

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ทำการวิเคราะห์โดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) โดยนำเสนอข้อมูลในรูปของตารางแจกแจงความถี่ เพื่ออธิบายข้อมูล ลักษณะประชากร ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโททางการบัญชี จะทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพร้อมแปลผลค่าเฉลี่ย ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด นำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำมาแปลความหมายระดับความสำคัญของปัจจัย ตามเกณฑ์ที่กำหนด [3]

ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ระดับความสำคัญ
4.50-5.00	มากที่สุด
3.50-4.49	มาก
2.50-3.49	ปานกลาง
1.50-2.49	น้อย
1.00-1.49	น้อยที่สุด

2. สถิติเชิงอนุมานใช้ในการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย ซึ่งแยกเป็น 2 ส่วน คือ สมมติฐานการวิจัยที่ 1 ทดสอบความสัมพันธ์ของคุณสมบัติผู้สอน และคุณลักษณะของสถาบัน กับความคาดหวังในการศึกษาต่อปริญญาโททางการบัญชี วิเคราะห์โดยใช้ Multiple Linear Regression ส่วนสมมติฐานการวิจัยที่ 2 ทดสอบความสัมพันธ์ของความคาดหวังในการศึกษาต่อปริญญาโททางการบัญชี มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโททางการบัญชีวิเคราะห์โดยใช้ Simple Linear Regression ซึ่งในการศึกษาได้ตั้งสมมติฐานการศึกษา และสมมติฐานทางสถิติ ดังนี้

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานการวิจัยที่ 1

H_0 : ปัจจัยคุณสมบัตผู้สอน และคุณลักษณะของสถาบันไม่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังในการศึกษาต่อปริญญาโททางการบัญชี

H_1 : ปัจจัยคุณสมบัตผู้สอน และคุณลักษณะของสถาบันมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความคาดหวังในการศึกษาต่อปริญญาโททางการบัญชี

สมมติฐานการวิจัยที่ 2

H_0 : ความคาดหวังในการศึกษาต่อปริญญาโททางการบัญชีไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อปริญญาโททางการบัญชี

H_1 : ความคาดหวังในการศึกษาต่อปริญญาโททางการบัญชีมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความต้องการศึกษาต่อปริญญาโททางการบัญชี

สมมติฐานทางสถิติ

จากสมมติฐานการวิจัย สามารถตั้งสมมติฐานทางสถิติ เพื่อทดสอบได้สถิติดังนี้

สมมติฐานทางสถิติที่ 1

H_0 : ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยของปัจจัยคุณสมบัตผู้สอนและคุณลักษณะของสถาบันต่อความคาดหวังในการศึกษาต่อปริญญาโททางการบัญชี เท่ากับ 0 ($\beta_1 = \beta_2 = 0$)

H_1 : ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยของปัจจัยคุณสมบัตผู้สอน และคุณลักษณะของสถาบันต่อความคาดหวังในการศึกษาต่อปริญญาโททางการบัญชี อย่างน้อยหนึ่งตัว ไม่เท่ากับ 0 (β_i อย่างน้อย 1 ค่า $\neq 0$; $i=1, 2$)

สมมติฐานทางสถิติที่ 2

H_0 : ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยของความคาดหวังในการศึกษาต่อปริญญาโททางการบัญชี ต่อความต้องการการศึกษาต่อปริญญาโททางการบัญชี เท่ากับ 0 ($\beta = 0$)

H_1 : ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยของความคาดหวังในการศึกษาต่อปริญญาโททางการบัญชี ต่อความต้องการการศึกษาต่อปริญญาโททางการบัญชี ไม่เท่ากับ 0 ($\beta \neq 0$)

สรุปผลการศึกษา

1. จากผลการศึกษาที่สรุปว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านคุณสมบัติของผู้สอนในระดับมาก ซึ่งสูงกว่าปัจจัยด้านคุณลักษณะของสถาบันที่สำคัญระดับปานกลางเท่านั้น
2. จากผลการศึกษาที่สรุปว่าคุณสมบัติผู้สอน และคุณลักษณะของสถาบันมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความคาดหวังในการศึกษาต่อระดับปริญญาโททางการบัญชีทั้งในภาพรวม และประเด็นย่อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งผลการศึกษาเป็นจริงตามสมมติฐานการวิจัยที่ 1 คุณสมบัติผู้สอนและคุณลักษณะของสถาบัน มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความคาดหวัง
3. จากการศึกษาสรุปว่า ความคาดหวังในการศึกษาต่อระดับปริญญาโททางการบัญชี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความต้องการศึกษาต่อในภาพรวม และประเด็นย่อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 ซึ่งผลการศึกษาเป็นจริงตามสมมติฐานการวิจัยที่ 2 ความคาดหวัง (การเพิ่มขึ้นของรายได้ การเปลี่ยนแปลงขององค์ความรู้ ความก้าวหน้าในสายงานอาชีพและความต้องการความรู้เพื่อนำไปประกอบธุรกิจส่วนตัว) มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโททางการบัญชี

อภิปรายผล

1. จากผลการศึกษาที่สรุปว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านคุณสมบัติของผู้สอนในระดับมาก ซึ่งสูงกว่าปัจจัยด้านคุณลักษณะของสถาบันที่สำคัญระดับปานกลางเท่านั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลยา จันทะเดช และคณะ (2553) ที่ศึกษาความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโททางการบัญชี ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อปริญญาโททางการบัญชี จะให้ความสำคัญกับคุณลักษณะของผู้สอนเป็นอันดับแรก และในส่วนความต้องการของผู้เรียนนั้น ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโททางการบัญชี เนื่องจากต้องการยกระดับมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อที่จะให้ทำให้มีความก้าวหน้าในงานอาชีพ มีรายได้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับความคาดหวังที่ว่าจะสามารถทำให้มีหน้าที่การงานที่ดีขึ้น ได้รับค่าตอบแทนสูงขึ้นได้ [4]
2. จากผลการศึกษาที่สรุปว่าคุณสมบัติผู้สอน และคุณลักษณะของสถาบันมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความคาดหวังในการศึกษาต่อระดับปริญญาโททางการบัญชี ทั้งในภาพรวม และประเด็นย่อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งผลการศึกษาเป็นจริงตามสมมติฐานการวิจัยที่ 1 คุณสมบัติผู้สอน และ คุณลักษณะของสถาบัน มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความคาดหวัง สอดคล้องกับงานวิจัย ที่ศึกษาปัจจัยด้านการพัฒนาคุณภาพของสถาบันที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ในด้านปรัชญา ทัศนคติ และอัตลักษณ์ของสถาบัน [5]
3. จากการศึกษาสรุปว่า ความคาดหวังในการศึกษาต่อระดับปริญญาโททางการบัญชี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความต้องการศึกษาต่อในภาพรวม และประเด็นย่อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งผลการศึกษาเป็นจริงตามสมมติฐานการวิจัยที่ 2 ความคาดหวัง (การเพิ่มขึ้นของรายได้ การเปลี่ยนแปลงขององค์ความรู้ ความก้าวหน้าในสายงานอาชีพและความต้องการความรู้เพื่อนำไปประกอบธุรกิจส่วนตัว) มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโททางการบัญชี สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องความต้องการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโททางการบัญชี [4]

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. การเปิดสอนระดับปริญญาโททางการบัญชี ควรคำนึงว่าผู้เรียนมีความคาดหวังในเรื่องการเพิ่มขึ้นของรายได้ การเปลี่ยนแปลงองค์ความรู้ ความก้าวหน้าในสายงานอาชีพและความต้องการความรู้เพื่อนำไปประกอบธุรกิจส่วนตัว

2. การเปิดสอนในระดับปริญญาโททางการบัญชี ควรคำนึงถึงผู้เรียนว่าได้ให้ความสำคัญเรื่องคุณสมบัติผู้สอน และคุณลักษณะของสถาบันมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความคาดหวังในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโททางการบัญชี ทั้งในภาพรวมและประเด็นย่อย

3. ผู้ที่มีความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโททางการบัญชี ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านคุณสมบัติของผู้สอนในระดับมาก แต่ให้ความสำคัญในปัจจัยด้านคุณลักษณะของสถาบันที่สำคัญระดับปานกลาง

ถ้าเปิดสอนระดับปริญญาโททางการบัญชี ควรคำนึงถึงว่าผู้เรียนมีความคาดหวังในเรื่องการเพิ่มขึ้นของรายได้ การเปลี่ยนแปลงขององค์ความรู้ ความก้าวหน้าในสายงานอาชีพและความต้องการความรู้เพื่อนำไปประกอบธุรกิจส่วนตัว

ถ้าเปิดสอนในระดับปริญญาโททางการบัญชี ควรคำนึงถึง ผู้เรียนว่าได้ให้ความสำคัญเรื่องคุณสมบัติผู้สอนและคุณลักษณะของสถาบันมีความสัมพันธ์ทางบวก กับความคาดหวังในการศึกษาต่อระดับปริญญาโททางการบัญชีทั้งในภาพรวมและประเด็น

ผู้ที่มีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโททางการบัญชี ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านคุณสมบัติของผู้สอนในระดับมาก แต่ให้ความสำคัญในปัจจัยด้านคุณลักษณะของสถาบันที่สำคัญระดับปานกลางแสดงให้เห็นว่าควรคัดเลือกผู้สอนที่มีความสามารถเป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

ผลจากงานวิจัยแสดงให้เห็นถึงงานวิจัยต่อเนื่องดังนี้

1. จากการที่ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่านักศึกษาเน้นคุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน และสถาบันการศึกษา งานวิจัยต่อเนื่องควรเน้นการทำวิจัยเพื่อให้ทราบถึงรายละเอียดของคุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนว่าผู้สอนควรมีคุณสมบัติในลักษณะใด เช่น เป็นผู้ที่มีการประกอบการทำงานในธุรกิจใด ระยะเวลาของประสบการณ์ เป็นต้น
2. ควรเพิ่มขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมกลุ่มตัวอย่างทั่วประเทศ นอกจากนี้ควรเพิ่มกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาในสถาบันการศึกษาในกรุงเทพมหานครทั้งมหาวิทยาลัยของรัฐบาลและเอกชน ซึ่งนักศึกษาส่วนมากทำงานในธุรกิจที่มีความซับซ้อนของการทำงานและการแข่งขันที่สูงกว่าการทำงานในต่างจังหวัด
3. ควรสำรวจความคาดหวังของนักศึกษานอกเหนือจากการเพิ่มขึ้นของรายได้ การเปลี่ยนแปลงองค์ความรู้ ความก้าวหน้าในสายงานอาชีพ และความต้องการความรู้เพื่อนำไปประกอบธุรกิจส่วนตัว เป็นต้น ซึ่งความคาดหวังจากการศึกษาต่อที่แตกต่างออกไปจากที่กำหนดในงานวิจัยนี้อาจทำให้ได้ผลของการวิจัยที่เสริมงานวิจัยนี้ได้

บรรณานุกรม

- [1] Smith, G., 2005. Reversing the Decreasing Trend of Students Majoring in Accounting. Managerial Auditing Journal. 20(9): 36–44.
- [2] สีน พันธุ์พินิจ (2553). เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2 ปรับปรุงใหม่. กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์.
- [3] พิชิต ฤทธิ์เจริญ. (2547). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. หน้า 219-220.
- [4] กุลยา จันทะเดชและคณะ (2553) ความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโททางการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีที่ 6 ฉบับที่ 7 ธันวาคม 2553 หน้า 29-47
- [5] ใจชนก ภาคออต (2556) ปัจจัยด้านการพัฒนาคุณภาพของสถาบันที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักศึกษาระดับปริญญาโท สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

**ความต้องการความช่วยเหลือของผู้ประกอบการเพื่อสร้างความสำเร็จในการ
จัดการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม**

ในจังหวัดสงขลาด้วยความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

**Entrepreneurs' Assistance Needs for Success in Business
Management of Small and Medium Enterprises in Songkhla
Province with Readiness in entry into the ASEAN Community**

อนิวัช แก้วจันทน์¹

คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ

anthonythai8@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการความช่วยเหลือของผู้ประกอบการเพื่อสร้างความสำเร็จในการจัดการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลาและศึกษาความพร้อมในการจัดการธุรกิจเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ได้รับเลือกเข้าร่วมโครงการปรับแผนธุรกิจและเพิ่มความสามารถ SMEs ในจังหวัดสงขลาที่สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ผลวิจัยโดยภาพรวมพบว่าผู้ประกอบการมีความต้องการความช่วยเหลือเพื่อสร้างความสำเร็จในการจัดการธุรกิจเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านงบประมาณ กระบวนการผลิต การรับรองมาตรฐานการจัดการ การเพิ่มสมรรถนะของแรงงาน การตลาดและการลดพลังงาน สำหรับความพร้อมในการจัดการธุรกิจเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนพบว่าธุรกิจส่วนใหญ่ยังไม่พร้อม โดยอยู่ระหว่างการเตรียมความพร้อม โดยเฉพาะในด้านงบประมาณ กระบวนการผลิต มาตรฐานการจัดการ ความรู้ด้านกฎหมายและการใช้ภาษาอังกฤษ เป็นต้น

คำสำคัญ: ความต้องการความช่วยเหลือ ผู้ประกอบการ ความสำเร็จในการจัดการ ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

Abstract

This research aimed to study the assistance needs of entrepreneurs for successful business management of small and medium-sized enterprises in the Songkhla Province and to investigate the readiness of business management for entry into the ASEAN Community. This study utilized the qualitative approach using the sample of 15 entrepreneurs of SMEs who participated in the business improvement and capacity building project organized by Songkhla Provincial SME Promotion Office. The instrument used in the study was an interview schedule and the data were analyzed using the content analysis approach. The results of the study reveal the overall needs for success in business management arranged in descending order as follows: budget, production, management standard certification, labor force enhancement, marketing and energy reduction. For the readiness of business management for AEC, it is found that most businesses are not ready; they are in the stage of preparation, particularly in aspects of budget, production, management standard, legal knowledge and use of English.

Keywords: need assistance, entrepreneurs, success in management, Small and Medium Enterprises

บทนำ

เมื่อกล่าวถึงวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) หลายคนอาจจะรู้จักแต่อาจจะยังไม่ทราบว่า เป็นการประกอบธุรกิจที่มีความเป็นอิสระโดยมีความเป็นตัวเองสูง และสามารถเลี้ยงตัวเองได้ โดยวิสาหกิจขนาดกลางสามารถจ้างแรงงานได้ตั้งแต่ 50 – 200 คน มีมูลค่าสินทรัพย์ถาวรประมาณ 50 - 200 บาท ส่วนวิสาหกิจขนาดย่อมสามารถจ้างแรงงานได้งานได้ประมาณ 15 – 50 คน โดยมีจำนวนสินทรัพย์ถาวรไม่เกิน 50 ล้านบาท การประกอบธุรกิจ SMEs สามารถดำเนินการได้ในหลายประเภทโดยทั่วไปผู้ประกอบการจะให้ความสนใจในการผลิต การบริการ การค้าปลีกและค้าส่ง เป็นต้น เนื่องจากสามารถเริ่มต้นได้โดยใช้เงินลงทุนไม่สูงมากนัก (อนิวัช แก้วจางค์, 2558: 38) ผู้ประกอบการที่ให้ความสนใจและเรียนรู้ในการจัดการธุรกิจอย่างจริงจังจะสามารถสร้างสรรค์ผลการดำเนินงานได้โดยไม่มีขีดจำกัด จึงพบว่าในปัจจุบันที่หลาย ๆ คนไม่ต้องการเป็นลูกจ้างทั้งในองค์กรภาครัฐและเอกชนจึงหันมาให้ความสนใจโดยเริ่มต้นเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี โดยส่วนหนึ่งของผู้ประกอบการที่มีความมุ่งมั่น ให้ความสนใจและมีสมรรถนะในการจัดการธุรกิจสามารถนำธุรกิจให้ดำรงอยู่ได้ แต่ในปัจจุบันที่ธุรกิจยังต้องมีการแข่งขันกับผู้ประกอบการรายอื่นด้วยผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจึงยังคงต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ต่อไป

ผู้ประกอบการ SMEs อาจกล่าวได้ว่าเป็นกลุ่มผู้ประกอบการที่มีจำนวนมากที่สุดและมีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและการจ้างงานไม่น้อยไปกว่าธุรกิจขนาดใหญ่ จึงพบว่าตลอดช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมาภาครัฐจึงยังคงให้การสนับสนุนเพื่อทำให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยเฉพาะรายที่เปิดดำเนินการมาแล้วระยะเวลาหนึ่งให้สามารถก้าวเดินต่อไปและประสบความสำเร็จได้ในอนาคต โดยภาครัฐจะให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของ SMEs เป็นอย่างมาก หากแต่พบว่าการทุ่มเทงบประมาณและความช่วยเหลือต่าง ๆ จากภาครัฐตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ก็ยังไม่สามารถเอื้อประโยชน์โดยทำให้ SMEs ดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน โดยยังพบว่า SMEs ส่วนใหญ่ยังคงเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านเงินทุน ด้านการตลาด ด้านแรงงานและข้อจำกัดในการบริหารจัดการ เป็นต้น (ฉัฐพล ลีลาวพัฒนานันท์, 2556)

การที่ผู้ประกอบการ SMEs จะสามารถนำพาธุรกิจไปสู่เป้าหมายและทิศทางที่กำหนดไว้ได้นั้นยังมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐต่อไป จากการศึกษาที่ภาครัฐได้เห็นชอบโดยจัดทำโครงการให้ความช่วยเหลือวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอย่างต่อเนื่องซึ่งโครงการความช่วยเหลือที่ผ่านมา ได้แก่ โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ โครงการ Machine Fund มาตรการให้สถาบันการเงินผ่อนปรนสินเชื่อ มาตรการเพิ่มวงเงินสินเชื่อ โครงการขยายสาขาธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โครงการศูนย์ให้บริการธุรกิจ SMEs แบบครบวงจร เป็นต้น จากตัวอย่างโครงการความช่วยเหลือจากโครงการของภาครัฐดังกล่าวอาจส่งไปไม่ถึงมือของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้ครบทุกโครงการและผู้ประกอบการจำนวนหนึ่งอาจเห็นว่ายังไม่ตรงกับความต้องการที่จะขอความช่วยเหลือเพราะหลายโครงการอาจไม่ได้ช่วยทำให้ SMEs สามารถตั้งตัวได้และผู้ประกอบการส่วนหนึ่งยังมีความต้องการที่จะขยายกิจการและสร้างกิจการให้สามารถแข่งขันกับธุรกิจอื่น ๆ ได้ (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2555)

แม้ว่ารัฐบาลจะมีโครงการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอย่างเต็มที่แล้วก็ตามในทุก ๆ ปีงบประมาณแต่เนื่องจากมีผู้ประกอบการจำนวนมากที่อยู่ในสภาพของการเพิ่งเริ่มต้นทำธุรกิจ ทำธุรกิจมาระยะหนึ่งแต่ไม่สามารถฟื้นฟูธุรกิจได้ ธุรกิจที่ดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและธุรกิจที่ต้องการที่จะขยายกิจการ เป็นต้น ซึ่งทุกธุรกิจยังรอคอยและมีความคาดหวังว่าจะได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐแม้ว่ารัฐอาจจะไม่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ครบทุกรายก็ตาม ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้ประกอบการที่เพิ่งเริ่มต้นทำธุรกิจและผู้ประกอบการที่กำลังประสบปัญหาอาจไม่สามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับธุรกิจได้อย่างเต็มที่ โดยหากปล่อยให้ผู้ประกอบการตกอยู่ในสภาพเช่นนี้ต่อไปเรื่อย ๆ ก็จะมีผลเสียหายในเชิงเศรษฐกิจของประเทศไทยในภาพรวมได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจทำวิจัยเรื่อง “ความต้องการความช่วยเหลือของผู้ประกอบการเพื่อสร้างความสำเร็จในการจัดการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา” ผลวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐที่จะได้มีข้อมูลสำคัญที่เป็นปัจจุบันเพื่อนำไปประกอบการวางแผนจัดทำโครงการให้ความช่วยเหลือ SMEs ได้อย่างถูกต้องและตรงจุดในอนาคตซึ่งจะทำให้ SMEs ที่กำลังเริ่มต้นและที่ได้ดำเนินการมาแล้วระยะเวลาหนึ่งสามารถสร้าง

ความเข้มแข็งของธุรกิจได้เพิ่มมากขึ้นและในอนาคตจะสามารถขยายกิจการและดำเนินกิจการได้ด้วยตนเองต่อไปซึ่งจะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยในภาพรวม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความต้องการความช่วยเหลือของผู้ประกอบการเพื่อสร้างความสำเร็จในการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา
2. เพื่อศึกษาความพร้อมของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลาเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ประโยชน์ที่ได้จากงานวิจัย

1. หน่วยงานของรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กระทรวงอุตสาหกรรม ธนาคารวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและศูนย์อุตสาหกรรมภาค เป็นต้น สามารถนำข้อมูลจากงานวิจัยไปใช้ในการวางแผนหรือกำหนดนโยบายเพื่อให้ความช่วยเหลือวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้อย่างตรงประเด็นตามความต้องการของผู้ประกอบการได้จริง
2. หน่วยงานของรัฐ สมาคมที่ปรึกษาธุรกิจภาคใต้และผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการจัดการเพื่อให้ความช่วยเหลือและเป็นที่ปรึกษาเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาของวิสาหกิจได้ตรงจุดซึ่งจะทำให้ผู้ประกอบการสามารถเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนได้มากขึ้น

แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในงานวิจัย

งานวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีของความต้องการของ McClelland (อนิวัช แก้วจันทร์, 2556: 181) โดยมุ่งไปยังความต้องการ 3 ประการ ได้แก่ ความต้องการความสำเร็จ ความต้องการอำนาจและความต้องการความผูกพัน ผู้วิจัยจะใช้ทฤษฎีนี้เป็นคำถามนำเพื่อให้ได้ข้อมูลว่าในการประกอบธุรกิจผู้ประกอบการมีต้องการในเรื่องใดซึ่งจะได้นำมาใช้ในการกำหนดเป็นทิศทางและเป้าหมายสูงสุดของการประกอบธุรกิจต่อไป จากนั้นจึงใช้แนวคิดจากตัวแปรซึ่งได้มาจากผลวิจัยของ สรัญณี อุเสินยาง (2552) ได้แก่ ด้านงบประมาณ และแรงงาน รวมถึงได้ปรับปรุงมาจากตัวแปรจากผลวิจัยของ ปวีณ โชคนุกูล (2555) ได้แก่ ด้านการตลาด กระบวนการผลิตและการจัดการ โดยตัวแปรเหล่านี้จะถูกนำไปใช้ในแบบสัมภาษณ์ ทั้งนี้ ในการสัมภาษณ์พูดคุยกับประชากรกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้นำทฤษฎีความต้องการมาใช้เป็นคำถามนำในการพูดคุยและทำการสัมภาษณ์ตามแบบสัมภาษณ์ที่ได้จัดทำขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์ได้ใช้ร่วมกับการพูดคุยเพื่อให้ประชากรกลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นที่เป็นเรื่องจริงออกมาให้มากที่สุด มีความเป็นจริงและมีความถูกต้อง โดยประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ผ่านการคัดเลือกเพื่อให้เข้าร่วม โครงการปรับเปลี่ยนธุรกิจและเพิ่มความสามารถ SMEs ในจังหวัดสงขลา กับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) จำนวน 15 คน วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือต้องเป็นผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการฯ ของ สสว. โดยเลือกจาก 3 กลุ่มธุรกิจ ได้แก่ ภาคการผลิต ภาคการค้าและภาคบริการ จากนั้นจึงทำการเลือกแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จากประชากรกลุ่มตัวอย่างภาคธุรกิจละ 5 คนที่มีความสะดวกและอนุญาตให้ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้ทำการสัมภาษณ์

สำหรับวิธีการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์ (Interview) โดยเครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์ร่วมกับการพูดคุย เครื่องมือที่ใช้ได้ปรับปรุงมาจากคู่มือแบบฟอร์มการประเมินผลประกอบการ System & Performance ของกระทรวงอุตสาหกรรม และผู้วิจัยได้โดยนำตัวแปรที่ปรับปรุงแล้วจากผลวิจัยของ สรรณี อุเสียนยาง (2552) และ ปวีณ โชนกุล (2555) โดยนำไปใช้เป็นคำถามร่วมด้วย จึงเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) จากการสัมภาษณ์และพูดคุย โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจะอธิบายเพื่อให้ประชากรกลุ่มตัวอย่างได้เข้าใจว่าความสำเร็จจากตัวแปรแต่ละด้านว่าเป็นอย่างไร เมื่อเริ่มทำการสัมภาษณ์ก็ใช้การจดบันทึกและทบทวนสิ่งที่ได้บันทึกต่อหน้าผู้ประกอบการเพื่อให้รับรู้และมีความเข้าใจในข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ที่ตรงกัน จากนั้นได้นำเนื้อหาของข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหาด้วยการถอดความเป็นภาษาเขียนตามตัวแปรที่กำหนด โดยภาษาเขียนที่ใช้จะเขียนอธิบายในเรื่องที่ถูกถ่ายทอดจากภาษาพูดของผู้ประกอบการให้สามารถอ่านทำความเข้าใจได้ง่ายและมีความคมชัดมากขึ้น

ส่วนข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัย สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลได้ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. ความต้องการความช่วยเหลือของผู้ประกอบการเพื่อสร้างความสำเร็จในการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา ผลวิจัยโดยภาพรวมพบว่าผู้ประกอบการทุกคนต้องการความช่วยเหลือเพื่อให้ธุรกิจมุ่งสู่ความสำเร็จเป็นเรื่องแรก ตามมาด้วยต้องการความผูกพันกับลูกค้าและผู้ประกอบการไม่ต้องการการมีอำนาจในการทำธุรกิจแต่ต้องการสนองความต้องการและความพึงพอใจให้กับลูกค้ามากกว่า สำหรับความต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนเพื่อให้ธุรกิจประสบความสำเร็จนั้นผู้ประกอบการต้องการความช่วยเหลือเรียงตามลำดับ ได้แก่ ความช่วยเหลือด้าน

งบประมาณ กระบวนการผลิต การจัดการองค์การ การเพิ่มสมรรถนะของแรงงาน การตลาดและการลดพลังงาน สำหรับรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 ด้านงบประมาณ ผลวิจัยพบว่าผู้ประกอบการให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกโดยเห็นว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ต้องใช้เพื่อสร้างความสำเร็จในการจัดการธุรกิจ เนื่องจากในการทำธุรกิจมีความจำเป็นต้องใช้เงินจำนวนมากเพื่อการดำเนินงานและการขยายกิจการในด้านต่าง ๆ ทั้งการจัดซื้อ การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่และเครื่องจักรมาใช้ โดยผู้ประกอบการได้สะท้อนความต้องการการช่วยเหลือว่า “ตอนนี้ต้องทำหน้าทีในการเป็นผู้บริหารและเป็นผู้นำองค์กรด้วยซึ่งธุรกิจได้แบกรับภาระหนี้สินจำนวนหนึ่งเพื่อนำมาใช้ในกิจการจึงอยากได้เงินมาเพื่อดำเนินการในด้านต่าง ๆ ให้เพียงพอ” โดยเห็นว่าเมื่อมีเงินในการจัดทำงบประมาณต่าง ๆ ได้แล้วจะทำให้การตัดสินใจในการขยายธุรกิจมีความเป็นไปได้มากขึ้น และเสียงสะท้อนส่วนหนึ่งของผู้ประกอบการกล่าวว่า “ในแต่ละวันและในแต่ละงานตอนนี้จะต้องทำการตัดสินใจเรื่องการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดและต้องอธิบายให้ผู้ปฏิบัติงานได้เข้าใจและปฏิบัติตามให้ได้ในทุกเรื่อง” จึงคาดหวังว่าหากได้รับความช่วยเหลือด้านการเงินจากภาครัฐจะได้นำมาจัดทำงบประมาณเพื่อการขยายกิจการและเดินไปสู่ความสำเร็จได้มากขึ้นจึงเห็นว่าได้รับความช่วยเหลือด้านการเงินจะสามารถนำไปจัดสรรเป็นงบประมาณในการขยายกิจการต่อไปได้โดยผู้ประกอบการได้มีการวางแผนและตัดสินใจแล้วว่าพัฒนาธุรกิจให้เดินไปอย่างไรเพื่อให้ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

1.2 ด้านกระบวนการผลิต ผลวิจัยพบว่าผู้ประกอบการมุ่งความสำเร็จในการจัดการธุรกิจโดยการวางแผนเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่สำคัญซึ่งมีความจำเป็นต้องใช้ในการดำเนินกิจการ ผู้ประกอบการส่วนหนึ่งกล่าวว่า “ตอนนี้ได้มีการทวนสอบอุปกรณ์ที่มีอยู่ในกิจการแล้วว่ามีความพร้อมใช้หรือไม่และปัญหาของอุปกรณ์กับการทำงานมีมากน้อยเพียงใด จึงมีความต้องการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้หากสามารถควบคุมด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ได้ จะทำให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการผลิตได้” ผู้ประกอบการส่วนหนึ่งจึงเห็นว่าหากสามารถนำเครื่องจักรมาใช้ในการดำเนินงานจะต้องเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมเครื่องจักรเพื่อไม่ให้เกิดความสึกหรอที่มาจากการใช้งานตามธรรมชาติ จึงต้องการใช้เทคโนโลยีในการควบคุมการป้องกันไม่ให้เกิดสนิมเหล็กและกระบวนการเคลือบ เป็นต้น ดังนั้น ความต้องการความช่วยเหลือเพื่อให้สามารถพัฒนาเครื่องมือหรือเครื่องจักรแบบง่ายโดยอาจใช้การควบคุมด้วยระบบคอมพิวเตอร์หรือไม่ก็ได้แต่ต้องสามารถผลิตชิ้นงานได้จำนวนมาก มีความแม่นยำและที่สำคัญต้องช่วยประหยัดไฟฟ้าได้ หากได้รับความช่วยเหลือในการสร้างกระบวนการที่ดีดังกล่าวผู้ประกอบการให้ความมั่นใจว่าจะสามารถจัดการธุรกิจให้ไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์การได้อย่างแน่นอน

1.3 ด้านการจัดการองค์การ ผลวิจัยพบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่ต้องการความช่วยเหลือในการจัดการองค์การโดยต้องการให้ธุรกิจได้รับการรับรองมาตรฐานการจัดการ โดยผู้ประกอบการธุรกิจที่อยู่ในรูปแบบเจ้าของคนเดียวต้องการขยายธุรกิจด้วยการจดทะเบียนเป็นห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทจำกัดและต้องการที่ปรึกษาเพื่อเข้ามาให้ความช่วยเหลือ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ได้ดำเนินงานมาแล้วไม่ต่ำกว่า 10 ปี

โดยทุกกิจการมีการจดทะเบียนพาณิชย์อย่างถูกต้อง ดังคำกล่าวของผู้ประกอบการที่ว่า “แม้ว่าจะได้รับการรับรองมาตรฐานมีดาวชัดเจนหรือมีเครื่องหมาย มพช. ก็อาจไม่สามารถทำให้ธุรกิจขยายกิจการต่อไปได้ เพราะลูกค้าไม่ค่อยให้ความสนใจมากนัก” ผู้ประกอบการส่วนหนึ่งให้ความเห็นว่า “ไม่รู้ว่าจะต้องทำอะไรหากต้องการให้ธุรกิจได้รับการรับรองมาตรฐานที่จะทำให้ได้รับการยอมรับและส่งไปขายในอาเซียนได้” โดยสรุปผู้ประกอบการมีความเข้าใจตรงกันว่าหากจะทำธุรกิจให้ดำรงอยู่ได้จะต้องให้ความสำคัญกับการจัดการเพื่อให้สามารถได้รับการรับรองมาตรฐานแต่จะทำอย่างไรนั่นคือปัญหาที่ต้องขอความช่วยเหลือเพื่อให้ธุรกิจสามารถดำเนินการต่อไป ผู้ประกอบการจึงต้องการความช่วยเหลือเพื่อให้ธุรกิจสามารถดำเนินการขอรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์เพื่อให้ได้ระดับ 5 ดาว ได้รับการรับรองมาตรฐานการจัดการด้านอาหารปลอดภัย ออย. GMP , HACCP , มอก. และ ISO9000 เป็นต้น

1.4 ด้านการเพิ่มสมรรถนะของแรงงาน ผลวิจัยพบว่าผู้ประกอบการสามารถหาแรงงานมาใช้ในกิจการได้โดยส่วนใหญ่ได้ใช้แรงงานของครอบครัวและจ้างจากภายนอก รวมถึงมีการใช้แรงงานต่างด้าวในกิจการด้วย เมื่อต้องการปรับเปลี่ยนมาใช้เทคโนโลยีจึงมีความต้องการที่จะพัฒนาแรงงานให้มีสมรรถนะสูงขึ้นจึงมีความต้องการความช่วยเหลือในการเข้ามาช่วยพัฒนาสมรรถนะแรงงาน ดังคำกล่าวของผู้ประกอบการที่ว่า “การทำงานของพนักงานแม้ว่าจะใช้ได้ในตอนี้แต่เมื่อกิจการต้องปรับเปลี่ยนมาใช้เทคโนโลยีและขยายกิจการเราจะอยู่แบบเดิมไม่ได้พนักงานทั้งหมดต้องทำงานในหน้าที่และความรับผิดชอบได้บรรลุผลสำเร็จมากขึ้นแต่ธุรกิจไม่มีเงินมากพอในการอบรมหรือสร้างพี่เลี้ยงเพื่อพัฒนาแรงงาน” ซึ่งขณะนี้ธุรกิจทำได้เพียงสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง การสร้างความสบายใจแก่พนักงานและผู้ร่วมงานเมื่อต้องทำงานเป็นทีม การให้ความสะดวกในการเข้าพบผู้บริหารและผู้ประกอบการเองได้แสดงออกซึ่งความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองให้พนักงานได้เห็นชัดในทุก ๆ เรื่องที่อาจเกี่ยวข้องกับความสำเร็จของธุรกิจ

1.5 ด้านการตลาด ผลวิจัยพบว่าผู้ประกอบการมีปัญหาในการจัดจำหน่ายก่อนข้างน้อยส่วนใหญ่มีลูกค้าอยู่แล้วแม้ว่ายอดขายอยู่ในระดับคงที่หรือกระเตื้องเพียงเล็กน้อยก็ตามอาจเนื่องจากผลิตภัณฑ์ได้รับการยอมรับจากลูกค้าอยู่แล้ว ดังคำกล่าวของผู้ประกอบการที่ว่า “กิจการได้รับประเมินระดับประเทศจากดาวที่ได้รับทำให้ได้รับความไว้วางใจว่ารับประทานอาหารและขนมแล้วอร่อยได้คุณภาพ” แต่ปัญหาของผู้ประกอบการอยู่ที่ทำอย่างไรจะปรับเปลี่ยนบรรจุภัณฑ์และใช้ช่องทางใหม่ ๆ ในการจัดจำหน่ายให้มากขึ้นเพราะว่าธุรกิจได้เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่ธุรกิจขนาดใหญ่ใช้บรรจุภัณฑ์ที่สวยงามกว่าและใช้เครื่องจักรในการบรรจุที่ทันสมัยทำให้มีการแข่งขันที่สูงขึ้นได้นอกจากนี้ ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนยังต้องการการเปลี่ยนแปลงองค์การในหลาย ๆ เรื่อง ดังคำกล่าวของผู้ประกอบการที่ว่า “ต้องการความช่วยเหลือให้ช่วยออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้สามารถขนส่งได้และทำอย่างไรที่จะสามารถจัดจำหน่ายในช่องทางใหม่ ๆ ที่สะดวกได้ ถ้ามีคนช่วยตรงนี้ได้ก็อยากให้เข้ามาช่วยแล้วช่วยคิดวิธีลดต้นทุนในการทำการตลาดด้วยจะดีมาก”

1.6 ด้านการลดพลังงาน ผลวิจัยพบว่าผู้ประกอบการทุกคนมีต้นทุนในการจัดการธุรกิจค่อนข้างสูง โดยเฉพาะค่าไฟฟ้าและค่าน้ำประปาที่ใช้ในกิจการที่เพิ่มขึ้นตามลำดับจึงต้องการความช่วยเหลือเพื่อคิดหาวิธีการที่จะทำให้กิจการสามารถลดต้นทุนในการดำเนินงานได้ ดังคำกล่าวของผู้ประกอบการที่ว่า “ตอนนี้ธุรกิจมีค่าใช้จ่ายมากทั้งค่าน้ำค่าไฟไม่รู้จะทำอย่างไรเพราะเป็นต้นทุนมากทำให้ได้เพียงขอร้องกันเพื่อให้ช่วยกันประหยัดไฟประหยัดน้ำแต่ก็ยังไม่ได้ลดลงมากแต่อย่างใด” ซึ่งผู้ประกอบการทุกคนมีความเข้าใจและให้ความสำคัญกับการลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานเพราะถือว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและเป็นต้นทุนประเภทหนึ่งที่มีผลทำให้เป็นการเพิ่มต้นทุนด้านอื่น ๆ ไปด้วยจึงต้องการให้เข้าไปช่วยเหลือเพื่อลดการใช้พลังงานในองค์กรต่อไป

โดยสรุปผลวิจัยพบว่าผู้ประกอบการในจังหวัดสงขลาต้องการความช่วยเหลือด้าน ได้แก่ ด้านงบประมาณ กระบวนการผลิต การจัดการองค์กร การเพิ่มสมรรถนะของแรงงาน การตลาดและการลดพลังงาน

2. ความพร้อมของผู้ประกอบการในการจัดการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน ผลวิจัยพบว่าผู้ประกอบการทุกคนให้ความสำคัญในเรื่องของประชาคมอาเซียนเพราะรับรู้ว่าเป็นนโยบายที่รัฐบาลให้ความสำคัญมาก โดยเห็นว่าจังหวัดสงขลาได้มีการติดต่อทำการค้ากับนักธุรกิจและลูกค้าทั่วไปที่เดินทางมาจากประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์จำนวนหนึ่ง โดยได้ทำการค้ามาเป็นเวลานานแล้ว นอกจากนี้ 2 ประเทศนี้แล้วธุรกิจไม่ได้ทำการค้าขายกับนักธุรกิจจากประเทศอื่น ๆ ในอาเซียนโดยตรงเพราะว่าเป็นเรื่องยากเนื่องจากต้องใช้งบประมาณจำนวนมากในการลงทุนเพื่อรองรับประเทศในอาเซียน หากความพร้อมเป็นการร่วมลงทุนกับประเทศในอาเซียนก็ยังไม่พร้อมเนื่องจากยังไม่มีเงินทุนมากพอ อีกทั้งต้องสร้างมาตรฐานการผลิตและต้องมีระบบการจัดการที่ดีกว่าเดิม ดังนั้น ความพร้อมในความเข้าใจของผู้ประกอบการจะต้องพัฒนาธุรกิจ ในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะในเรื่องของงบประมาณ กระบวนการผลิต มาตรฐานการจัดการ ความรู้ด้านกฎหมายและการใช้ภาษาอังกฤษ เป็นต้น โดยรายละเอียดพอสังเขปดังนี้

2.1 ด้านงบประมาณ ผลวิจัยพบว่าผู้ประกอบการทุกคนเห็นว่าหากต้องทำธุรกิจเพื่อให้สามารถรองรับประชาคมอาเซียนได้จำเป็นต้องใช้เงินงบประมาณเพิ่มมากขึ้นเพื่อนำมาใช้ปรับเปลี่ยนการผลิตและการดำเนินงานต่าง ๆ ให้มีความทันสมัย โดยเฉพาะการสั่งซื้อวัตถุดิบที่ต้องมีอย่างเพียงพอ บรรจุภัณฑ์ที่ต้องทันสมัย ระบบการจัดการที่ต้องได้มาตรฐานและโรงงานต้องมีการผลิตที่ทันสมัย เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นการขยายกิจการในเชิงรุกซึ่งธุรกิจอาจไม่สามารถทำได้โดยรวดเร็วเพราะต้องใช้เงินงบประมาณจำนวนมากจึงเห็นว่าจะต้องทำแบบค่อยเป็นค่อยไปโดยธุรกิจได้พยายามดำเนินการเพื่อปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้สามารถรองรับประชาคมอาเซียนได้ในอนาคต

2.2 ด้านกระบวนการผลิต ผลวิจัยพบว่าผู้ประกอบการยังไม่มีความพร้อมในกระบวนการผลิตเพื่อให้รองรับประชาคมอาเซียนเพราะเป็นเรื่องใหญ่ที่กิจการต้องปรับเปลี่ยนมากโดยเห็นว่าจะต้องนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการผลิต แม้ว่าใน

ปัจจุบันอาจมีความพร้อมในเรื่องนี้ในระดับหนึ่งนั่นคือเพื่อผลิตเพื่อจำหน่ายในจังหวัดสงขลาและจังหวัดใกล้เคียงเท่านั้นอาจไม่สามารถรองรับกับการขยายกิจการและรองรับประชาคมอาเซียนได้ ในเรื่องกระบวนการจึงต้องทำการวิเคราะห์หรือวัดเปรียบเทียบกับองค์กรอื่นที่ดีกว่าเพื่อหาทางในการปรับปรุงแก้ไขต่อไปในอนาคต ดังคำกล่าวของผู้ประกอบการที่ว่า “กิจการไม่สามารถปรับเปลี่ยนกระบวนการในการผลิตได้อย่างทันทีเพราะมีงบประมาณจำกัดทำให้ต้องค่อย ๆ ปรับเปลี่ยนโดยต้องขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย”

2.3 ด้านมาตรฐานการจัดการ ผลวิจัยพบว่าผู้ประกอบการธุรกิจทุกคนยังไม่พร้อมที่จะขอรับรองมาตรฐานการจัดการระดับสากลโดยส่วนใหญ่ได้รับมาตรฐานภายในประเทศ เช่น มผช. อย. และ มอก. เท่านั้น โดยเห็นว่าการที่ยังไม่ได้ขอรับรองมาตรฐานการจัดการระดับสากลอาจทำให้การค้าขายมีปัญหาได้ ดังคำกล่าวของผู้ประกอบการที่ว่า “ลูกค้าส่วนใหญ่มีการถามถึงมาตรฐานสากลที่จะทำให้นำสินค้าออกไปต่างประเทศได้แต่เราไม่มีก็ไม่รู้ว่าจะต้องทำอย่างไรในตอนแรก ๆ แต่ตอนนี้พอเข้าใจแล้วว่าต้องหามาตรฐานสากลอะไรเข้ามาในธุรกิจซึ่งต้องรออีกสักระยะ” ทั้งนี้ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความเข้าใจแล้วว่าเมื่อจะต้องการทำการค้ากับต่างประเทศหรือพัฒนาธุรกิจเพื่อให้สามารถรองรับประชาคมอาเซียนได้ต้องได้รับการยอมรับในผลิตภัณฑ์และการจัดการต้องมีมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับ เช่น GMP, HACCP และ ISO9000 เป็นต้น

2.4 ด้านความรู้ทางกฎหมาย ผลวิจัยพบว่าผู้ประกอบการทุกคนยังไม่มีความพร้อมในเรื่องนี้เพราะยังไม่มีความรู้ด้านกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งปัจจุบันก็มีการค้าขายกับลูกค้าหรือนักธุรกิจชาวมาเลเซียและสิงคโปร์ซึ่งส่วนใหญ่ลูกค้าก็ซื้อเพียงจำนวนน้อยไม่สามารถนำออกไปจำนวนมากได้ ดังคำกล่าวของผู้ประกอบการที่ว่า “ลูกค้าส่วนใหญ่ก็ซื้อสินค้านำออกไปเองเพราะเราไม่รู้กฎหมายระหว่างประเทศจึงไม่ได้ทำโดยตรงและกฎหมายก็มีการเปลี่ยนแปลงบ่อยจนก็ไม่มีความรู้ชัดเจนว่าต้องทำอย่างไรบ้าง” โดยผู้ประกอบการมีความต้องการให้ภาครัฐจัดอบรมความรู้ด้านกฎหมายเพื่อการทำการค้ากับประเทศในอาเซียนในภาคใต้บ้างเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการให้มีความรู้มากขึ้น

2.5 ด้านการใช้ภาษาอังกฤษ ผลวิจัยพบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยและภาษามลายูในการทำการค้ากับนักธุรกิจชาวมาเลเซียและสิงคโปร์ โดยหากต้องรองรับประชาคมอาเซียนจำเป็นต้องใช้ภาษากลางคือภาษาอังกฤษที่ยังไม่สามารถติดต่อสื่อสารกันได้ ดังคำกล่าวของผู้ประกอบการที่ว่า “คงต้องไปฝึกภาษาอังกฤษให้แข็งแรงก่อนถึงจะทำธุรกิจกับอาเซียนได้เพราะภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางที่ใช้ตอนนี้อาจพูดฟังเขียนยังไม่ได้อย่างชัดเจนและพนักงานก็ยังไม่สามารถติดต่อพูดคุยได้คงต้องใช้เวลาในเรื่องนี้มากพอควร” จะเห็นได้ว่าผู้ประกอบการมีความเข้าใจว่าจำเป็นต้องใช้ภาษากลางคือภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารจึงต้องการให้หน่วยงานภาครัฐได้จัดฝึกอบรมภาษาอังกฤษให้กับผู้ประกอบการและพนักงานได้ฝึกฝนเรียนรู้กันให้มากขึ้น

โดยสรุปผลวิจัยพบว่าผู้ประกอบการในจังหวัดสงขลา ยังไม่พร้อมที่จะทำธุรกิจเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน โดยส่วนใหญ่อยู่ระหว่างเตรียมความพร้อมในเรื่องงบประมาณ กระบวนการการผลิต มาตรฐานการจัดการ การเรียนรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้องและฝึกการใช้ภาษาอังกฤษ

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการวิจัยผู้วิจัยสรุปและอภิปรายผล ดังนี้

1. ความต้องการความช่วยเหลือของผู้ประกอบการเพื่อสร้างความสำเร็จในการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา ผลวิจัยพบว่าโดยภาพรวมผู้ประกอบการมีความต้องการความช่วยเหลือด้านงบประมาณเพื่อนำไปใช้ในการจัดการธุรกิจเป็นลำดับแรก ตามมาด้วยด้านกระบวนการผลิต การจัดการ การพัฒนาสมรรถนะแรงงาน ด้านการตลาดและการลดพลังงาน ตามลำดับ ผลวิจัยเรื่องนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตภา สุวรรณฤกษ์ (2557) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องปัญหา การรับรู้และความพร้อมของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมในจังหวัดพัทลุง เพื่อให้ก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผลวิจัยพบว่าผู้ประกอบการประสบปัญหาหลักลำดับแรกคือด้านงบประมาณตามมาด้วยด้านการผลิตและการดำเนินงาน ด้านองค์การและการบริหารคน ซึ่งปัญหาดังกล่าวผู้ประกอบการยังไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยตนเองยังคงรอความช่วยเหลือจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องได้เข้าไปให้ความช่วยเหลือเพื่อให้ธุรกิจสามารถดำเนินไปได้ต่อไป

2. ความพร้อมของผู้ประกอบการในการจัดการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน ผลวิจัยพบว่าผู้ประกอบการทุกคนมีการรับรู้ว่าเป็นนโยบายของรัฐบาลในเรื่องการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแต่ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังไม่มีความพร้อมในเรื่องนี้มากนัก แต่ได้มีการเตรียมความพร้อมของธุรกิจโดยเฉพาะในเรื่องของงบประมาณที่ต้องใช้มากขึ้น กระบวนการผลิตที่มีคุณภาพ มาตรฐานสินค้า การเรียนรู้กฎหมายการค้าระหว่างประเทศและการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สอดคล้องกับงานวิจัยของ นนทพัทธ์ นวลนั่ม (2557) ที่ทำวิจัยเรื่องความพร้อมและการรับรู้ของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยทักษิณในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผลวิจัยพบว่าพนักงานสายสนับสนุนรับรู้ว่าเป็นนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้สถาบันการศึกษาและองค์กรต่าง ๆ ในประเทศไทยได้เตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและเห็นว่ามหาวิทยาลัยทักษิณมีความพร้อมด้านการใช้ภาษาอังกฤษเมื่อต้องเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุจิตา ปัทม (2556) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องการรับรู้ต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนตามนโยบายของรัฐบาล ผลวิจัยพบว่าประชาชนในวัยทำงาน ในเขตกรุงเทพมหานครมีการรับรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยประชาชนที่มีเพศและอายุต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ผลวิจัยพบว่าผู้ประกอบการมีความต้องการความช่วยเหลือเพื่อสร้างความสำเร็จในการจัดการธุรกิจ ได้แก่ ด้านงบประมาณ กระบวนการผลิต การรับรองมาตรฐานการจัดการ การเพิ่มสมรรถนะแรงงาน ด้านการตลาดและการลดพลังงาน ดังนั้น หน่วยงานของรัฐ โดยเฉพาะสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมภาค 11 และธนาคารวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นต้น จะต้องดำเนินการ โดยเร็วเพื่อวินิจฉัยสถานประกอบการและให้ความช่วยเหลือให้ถูกต้องกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแต่ละประเภทได้ตามนโยบายของรัฐที่ได้ประกาศไปก่อนหน้านี้แล้ว

2. ผลวิจัยพบว่าวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยังไม่มีความพร้อมในการจัดการธุรกิจ เพื่อให้สามารถรองรับประชาคมอาเซียน โดยผู้ประกอบการทุกคนยังต้องเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ อีกมากเพื่อให้สามารถรองรับประชาคมอาเซียนได้ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ศูนย์อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม กระทรวงพาณิชย์และกระทรวงอุตสาหกรรมจึงต้องเร่งให้ความรู้และให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการ โดยเฉพาะด้านงบประมาณ การพัฒนากระบวนการผลิต การสร้างมาตรฐานสินค้าเพื่อการส่งออกและการทำความเข้าใจข้อกำหนดการค้าระหว่างประเทศและการฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษให้กับผู้ประกอบการและบุคลากร เพื่อให้ผู้ประกอบการมีความพร้อมในการจัดการธุรกิจให้มีความสำเร็จได้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำข้อมูลจากงานวิจัยในครั้งนี้ไปใช้ในการทำวิจัยเชิงปริมาณเพื่อประเมินหรือตรวจวัดโดยการวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติที่เหมาะสมเพื่อให้ได้ข้อมูลคำตอบที่สามารถยืนยันความชัดเจนได้มากยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาโมเดลปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยอาจศึกษาเป็นรายเฉพาะกลุ่มธุรกิจย่อย ได้แก่ กลุ่มธุรกิจอาหาร กลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม กลุ่มธุรกิจเฟอร์นิเจอร์และของตกแต่ง เป็นต้น

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่องนี้ทุกท่านจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีศรีวิชัย รัษฎบุรี ผู้ให้ทุนทำวิจัยเรื่องนี้คือวิทยาลัยเทคโนโลยีสายประสิทธิ์บริหารธุรกิจ และผู้ช่วยวิจัยจากสมาคมที่ปรึกษาธุรกิจภาคใต้ทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอในการทำวิจัยเรื่องนี้ ที่สำคัญคือสาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ ที่ได้ให้ทุนนำเสนองานวิจัย และขอขอบพระคุณคณะกรรมการพิจารณาบทความวิจัยทุกท่านที่เห็นคุณค่าและ

ความสำคัญของงานวิจัยเรื่องนี้โดยให้โอกาสเข้าร่วมนำเสนอผลงานวิจัยภาคบรรยายในการประชุมวิชาการระดับชาติและระดับนานาชาติ “เบนจามิตรวิชาการ” ครั้งที่ 6 นี้

เอกสารอ้างอิง

- จิตภา สุวรรณฤกษ์. (2557). **สภาพปัญหา การรับรู้และความพร้อมของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อม ในจังหวัดพัทลุงเพื่อการก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน**. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ มหาวิทยาลัยทักษิณ. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ณัฐพล ลีลาวัฒนานันท์. (2556). **การประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม**. กรุงเทพมหานคร: ยูนิเมิต เอนจิเนียริง.
- นนทพัทธ์ นวลน้อม. (2557). **ความพร้อมและการรับรู้ของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยทักษิณในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยทักษิณ. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ปวีณ โชคนุกูล. (2555). **ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจ. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2553). **สถานภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย**. กรุงเทพมหานคร: สสว. สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2555). **แผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม**. กรุงเทพมหานคร: สสว.
- สุรัญณี อุเส็นยาง. (2552). **สภาพปัญหา ความต้องการและแนวทางในการจัดการเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย**. วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจ. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สุธิดา ปัทม. (2556). **การรับรู้ต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนตามนโยบายของรัฐบาลในกลุ่มประชากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร**. สารนิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อนิวัช แก้วจันงค์. (2558). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกิจ**. พิมพ์ครั้งที่ 5. สงขลา: นำศิลป์โฆษณา.
- อนิวัช แก้วจันงค์. (2556). **หลักการจัดการ**. พิมพ์ครั้งที่ 4. สงขลา: นำศิลป์โฆษณา.

ความต้องการใช้บริการธนาคารของบุคลากรเทศบาลตำบลแม่เมาะ จังหวัดลำปาง Personnels' Demand of using bank Service from Meamoh Subdistrict Municipality, Lampang Province.

สุหทัย แสงวิชัย¹

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ, หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, คณะบริหารธุรกิจ, วิทยาลัยอินเตอร์ลำปาง
ธนาคารออมสินสาขาบึงชีลำปาง, Momay_8830@hotmail.com

บทคัดย่อ :

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อความต้องการใช้บริการธนาคารของบุคลากรเทศบาลตำบลแม่เมาะ จังหวัดลำปาง แบ่งเป็น 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พนักงานเทศบาล จำนวน 52 ราย และลูกจ้างเทศบาล จำนวน 63 ราย คัดเลือกตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา สร้างแบบสอบถาม ออกภาคสนามสัมภาษณ์บุคลากรเทศบาลตำบลแม่เมาะ จังหวัดลำปาง เก็บรวบรวมข้อมูลและนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยการทดสอบค่าที (t-test) สรุปผลการวิจัยต่อไปนี้

จากผลการวิจัยพบว่า ความต้องการใช้บริการธนาคารของบุคลากรกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม โดยรวมแล้วไม่แตกต่างกัน โดยอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามส่วนประสมทางการตลาด พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการใช้บริการธนาคารในเขตอำเภอแม่เมาะ ได้แก่ ปัจจัยด้านช่องทางการให้บริการ มีผลต่อการตัดสินใจในระดับมาก โดยให้ความสำคัญในประเด็นความต้องการให้ธนาคารมีอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการให้บริการ รองลงมา คือ ปัจจัยด้านราคา มีผลในระดับมาก โดยให้ความสำคัญในประเด็นความต้องการใช้บริการ โอนเงิน โดยไม่เสียค่าธรรมเนียม สำหรับปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด มีผลในระดับมาก โดยให้ความสำคัญในประเด็นความต้องการใช้บริการธนาคารที่มีรายการส่งเสริมการขายอย่างสม่ำเสมอ และปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ มีผลต่อการตัดสินใจในระดับปานกลาง โดยให้ความสำคัญในประเด็นความต้องการใช้บริการด้านเงิน/โอน

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อความต้องการเลือกใช้บริการธนาคารของบุคลากรเทศบาลตำบลแม่เมาะ จังหวัดลำปาง โดยรวมแล้ว ไม่แตกต่างกันตามตำแหน่งงาน เมื่อจำแนกตามส่วนประสมทางการตลาด พบว่า ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ มีความแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยด้านอื่นไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามตำแหน่งงาน พบว่า ตำแหน่งพนักงานเทศบาลให้ความสำคัญด้านช่องทางการให้บริการ ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านราคา และด้านผลิตภัณฑ์ ตามลำดับ ส่วนตำแหน่งลูกจ้างให้ความสำคัญด้านช่องทางการให้บริการ ด้านราคา ด้านการส่งเสริมการตลาด และด้านผลิตภัณฑ์ ตามลำดับ

คำสำคัญ : ความต้องการ บริการธนาคาร บุคลากรเทศบาลตำบลแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

ABSTRACT

The objective was to examine factors affecting demands for service usage from Mae Moh Municipal Bank, Lampang. The samples were divided into two sample groups – 52 municipal officers and 63 municipal employees. The samples were drawn using quota sampling and interview questionnaires for municipal personnel in Mae Moh, Lampang. The data were collected and analyzed using descriptive statistics including frequency distribution, percentage, average and standard deviation through t-test method. The research results are as follows;

According to the research results, demands for service usage from municipal bank of two sample groups showed no significant difference at high level. In term of marketing mixes, factors affecting demands for service usage from Mae Moh Municipal Bank include Place – it affected decision-making at high level, giving the importance to modern equipment and technology, Price – it had great impacts, giving important to demands for transfer service with no fees, Promotion – it had high impacts, giving importance to regular promotions and Product – it had moderate impacts, giving importance to financial/transfer service demands.

Marketing mixes had impacts on demands for service usage from Mae Moh Municipal Bank, Lampang. Overall, there were no differences in job positions. By dividing by marketing mixes, product showed difference with statistically significant at 0.05 level. In term of other factors, they showed no difference. By dividing by job position, municipal officers gave importance to place, promotion, price and product, respectively. In term of employees, they gave importance to place, price, promotion and product, respectively.

Keywords: demands, bank service, municipal personel of Mae Moh, Lampang

บทนำ

เทศบาลตำบลแม่เมาะ เป็นเทศบาลตำบล 1 ใน 5 ขององค์การบริหารส่วนตำบล ของอำเภอแม่เมาะ ได้รับการยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเทศบาลตำบล ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย มีผลบังคับใช้ เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2550 โดยที่ทำการเทศบาลตำบลแม่เมาะ ตั้งอยู่เลขที่ 390 หมู่บ้านนาแอมพัฒนา หมู่ที่ 11 ถนนสายเข้าการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ตำบลแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

เทศบาลตำบลแม่เมาะ แบ่งโครงสร้างบุคลากร ออกเป็น 7 กลุ่ม คือ 1) ฝ่ายบริการ 2) สำนักปลัด 3) กองคลัง 4) กองช่าง 5) กองสวัสดิการสังคม 6) กองการศึกษา และ 7) กองสาธารณสุข เทศบาลตำบลแม่เมาะ มีจำนวนบุคลากรทั้งสิ้น 196 คน ประกอบด้วยพนักงานเทศบาลฯ (ข้าราชการประจำ) จำนวน 75 คน ลูกจ้างประจำ จำนวน 7 คน พนักงาน

จ้างตามภารกิจ จำนวน 57 คน และพนักงานจ้างทั่วไป จำนวน 57 คน

บุคลากรของเทศบาลตำบลแม่เมาะ เป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีการใช้บริการธนาคารในอำเภอแม่เมาะ เพื่อความสะดวกสบายในการจัดการทำธุรกรรมทางการเงินต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการขออนุมัติสินเชื่อ การฝากเงิน ถอนเงิน โอนเงิน ชำระค่าสาธารณูปโภคต่างๆ บุคลากรล้วนมีความจำเป็นต้องใช้บริการจากธนาคาร ซึ่งธนาคารที่เปิดให้บริการในอำเภอแม่เมาะ ได้แก่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารออมสิน และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.)

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาได้ขยายสาขาให้บริการ อย่างรวดเร็ว มีการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงแนวทางการตลาดจากเดิมที่เคยเน้นแต่การขยายสาขาเป็นหลัก มาเป็นการเสนอขายบริการใหม่ๆ เพื่อสนองความต้องการของ

ลูกค้าพร้อมกับการ โฆษณา และประชาสัมพันธ์โดยใช้สื่อต่างๆ มากขึ้น

ธนาคารอยู่ในภาวะที่มีการแข่งขันทางธุรกิจอย่างรุนแรง จากทางเลือกที่เพิ่มมากขึ้นและคู่แข่งทางการตลาดที่สูงขึ้น ทำให้ในแต่ละธนาคารจึงจำเป็นต้องหาวิธีการต่างๆ ในการที่จะตอบสนองความต้องการของลูกค้าผู้ใช้บริการ เพื่อให้ลูกค้าเลือกใช้บริการที่ธนาคารนั้นๆ ต่อไป และทำให้ธนาคารสามารถที่จะครองส่วนแบ่งทางการตลาดให้ได้มากที่สุด อันจะนำมาซึ่งกำไรที่เป็นเป้าหมายสูงสุดของการประกอบธุรกิจ การหาลูกค้าใหม่เพิ่มเติม รวมทั้งการรักษาลูกค้าเดิมของธนาคารเป็นสิ่งที่ธนาคารทุกแห่งพยายามดำเนินการ โดยพยายามให้การบริการที่ทำให้ลูกค้าเกิด ความสะดวก สบาย รวดเร็ว รวมทั้งสร้างความเป็นกันเองกับลูกค้า และมีการนำเอาเทคโนโลยีต่างๆ เข้ามาช่วยทำให้เกิดความน่าเชื่อถือ รวมทั้งสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับธนาคาร ทั้งยังพยายามขยายการให้บริการทางการเงินต่างๆ ให้ครบวงจร

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความต้องการใช้บริการธนาคารของบุคลากรเทศบาลตำบลแม่เมาะ จังหวัดลำปาง เนื่องจากกลุ่มบุคลากรเทศบาลตำบลแม่เมาะ มีความจำเป็นต้องใช้บริการจากธนาคาร ดังนั้น ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถนำผลที่ได้จากการศึกษา นำไปเป็นแนวทางการวางแผนกลยุทธ์และแผนการตลาดของธนาคารออมสิน สาขาแม่เมาะ เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนารูปแบบการให้บริการอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

ศึกษาความต้องการใช้บริการของทั้ง 3 ธนาคาร ของบุคลากรเทศบาลตำบลแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

สมมติฐานการวิจัย

H_0 บุคลากรเทศบาลตำบลแม่เมาะ จังหวัดลำปาง มีความต้องการใช้บริการของธนาคาร ไม่แตกต่างกัน ตามตำแหน่ง

H_1 บุคลากรเทศบาลตำบลแม่เมาะ จังหวัดลำปาง มีความต้องการใช้บริการของธนาคารแตกต่างกัน ตามตำแหน่ง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

สมชาติ กิจบรรจง (2543 : 11) การบริการเป็นกระบวนการของการปฏิบัติตนเพื่อผู้อื่น การบริการมีความหมายโดยรวมคือ

1. การช่วยเหลือ หรืออนุเคราะห์ หรือให้ความสะดวก
2. กิจกรรมที่ทำเพื่อผู้อื่น ตามหน้าที่การงาน การบริการที่ดี ควรจะต้องรู้และเข้าใจ ดังนี้
  1. รู้จักตนเอง ในงานและหน้าที่ คือจะต้องรู้จักบทบาทของตนในองค์กรสมัยใหม่
  2. รู้จักลูกค้า ผู้ติดต่อ และความต้องการ
  3. รู้จักธรรมชาติ หรือลักษณะของงานบริการ
  4. รู้วิธีการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความพึงพอใจ

ธุรกิจธนาคารในปัจจุบัน จะประสบความสำเร็จได้ ต้องเป็นผู้ที่รู้จักและเข้าใจลูกค้าได้เป็นอย่างดี สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้มากกว่าลูกค้าคาดหวัง ความพึงพอใจสูงสุดของลูกค้า คือ จุดมุ่งหมายในการดำเนินงานของเรา

ด้วยบริการที่ครอบคลุมทั่วไปและองค์กรธุรกิจ บุคลากรมืออาชีพที่เชี่ยวชาญมีประสิทธิภาพ และนวัตกรรมใหม่ทางเทคโนโลยี เน้นการปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาวะการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ บริการต่างๆ จากธนาคาร จึงเป็นทั้งความสะดวกสบาย คล่องตัว และมอบผลประโยชน์สูงสุดให้กับลูกค้า ลูกค้าที่มาใช้บริการกับธนาคารแบ่งได้ 2 กลุ่มคือ

ลูกค้าภายนอก คือ ผู้ที่มาใช้บริการและอุดหนุนธุรกิจของธนาคาร เป็นผู้มีพระคุณต่อธนาคารทำให้ธนาคารสามารถดำเนินธุรกิจอยู่ได้ ลูกค้าภายใน คือ เพื่อนร่วมงาน ทั้งในหน่วยงานเดียวกันและต่างหน่วยงาน ซึ่งต้องประสานงานให้การดำเนินงานของธนาคารประสบความสำเร็จเป็นลูกค้ากลุ่มแรก ที่ควรได้รับการบริการที่ดี จึงจะส่งผลให้มีการบริการที่ดีมีประสิทธิภาพแก่ลูกค้าภายนอก

สิ่งที่ลูกค้าต้องการ คือ งานหรือบริการที่มีคุณภาพ (ไม่ผิดพลาด) เชื่อถือได้ การส่งมอบที่รวดเร็ว และการเอาใจใส่อย่างคนสำคัญ

หลักการให้บริการที่ดีมีคุณภาพ มีหลักตามคำว่า Service ดังนี้

S = Smart & Smile บุคลิกดีมีความมั่นใจในการทำงาน และยิ้มแย้มแจ่มใส

E = Emotion มีอารมณ์ดี

R = Relation สร้างความสัมพันธ์ ชื่นชม ยกย่อง ให้เกียรติลูกค้าและเพื่อนร่วมงาน

V = Voice ใช้เสียงและคำพูดที่สุภาพและให้เกียรติ

I = Image สร้างภาพพจน์ที่ดีให้ตนเองและธนาคาร เพื่อให้ติดตรึงใจลูกค้า

C = Courtesy สุภาพอ่อนน้อม มีมารยาทดีในการให้บริการ

E = Endurance ความอดทน รู้จักควบคุมอารมณ์

ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการใช้บริการของทั้ง 3 ธนาคาร ในเขตอำเภอแม่เมาะ ของบุคลากรเทศบาลตำบลแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ตามแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับหลักการบริการและทฤษฎีการบริการ สุ่มตัวอย่างโดยไม่ได้อาศัยความน่าจะเป็น (Non-Probability sampling) โดยการเลือกตัวอย่างแบบกำหนดโควตา (quota) วิธีนี้มีแนวความคิดเช่นเดียวกับการสุ่มแบบชั้นภูมิ ซึ่งการเลือกตัวอย่างวิธีนี้เป็นที่ยอมรับกันทั่วไป จากกลุ่มตัวอย่าง 115 คน โดยแบ่งเป็นพนักงานจำนวน 75 คน โควตา 46 คน คิดเป็น 40% และ ลูกจ้าง จำนวน 121 คน โควตา 69 คน คิดเป็น 60%

การศึกษาในครั้งนี้ ได้ใช้แบบสอบถามจากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการใช้บริการธนาคารของบุคลากรเทศบาลตำบลแม่เมาะ จังหวัดลำปาง โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ธนาคารที่บุคลากรฯ เลือกใช้บริการ จำนวนครั้งที่เข้าใช้บริการธนาคาร ช่วงเวลาที่บุคลากรฯ เข้าใช้บริการธนาคาร ประเภทของการใช้บริการ และเหตุผลที่เลือกใช้บริการ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการเลือกใช้บริการธนาคารในเขตอำเภอแม่เมาะ มีจำนวนทั้งหมด 15 ข้อ หัวข้อแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านช่องทางให้บริการ และปัจจัยด้านการส่งเสริม

การตลาด การพิจารณาระดับความสำคัญของความต้องการ จะทำโดยหาค่าเฉลี่ยของคะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับ เรียงลำดับจากมากที่สุดถึงน้อยที่สุด คือ 5-4-3-2-1 ตามลำดับ

การสร้างแบบสอบถาม

ใช้มาตราวัด Likert Scale

เกณฑ์วัด $\bar{x}$

4.50 – 5.00 ระดับความต้องการมากที่สุด คะแนน = 5

3.50 – 4.49 ระดับความต้องการมาก คะแนน = 4

2.50 – 3.49 ระดับความต้องการปานกลาง

คะแนน = 3

1.50 – 2.49 ระดับความต้องการน้อย คะแนน = 2

1.50 – 1.49 ระดับความต้องการน้อยที่สุด

คะแนน = 1

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ เป็นแบบสอบถาม ปลายเปิด สอบถาม ปัญหา อุปสรรค หรือ ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาด้านการให้บริการ การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีแจกแบบสอบถามให้แก่บุคลากรเทศบาลตำบลแม่เมาะ จังหวัดลำปาง โดยได้แบบสอบถามสมบูรณ์กลับคืนจำนวน 115 ชุด

สรุปผลการวิจัย

จากกลุ่มตัวอย่าง เพศชายมากกว่าเพศหญิง เพศชาย ร้อยละ 53.9 เพศหญิง ร้อยละ 46.1 ตามลำดับ ส่วนใหญ่อายุระหว่าง 31 – 50 ปี ร้อยละ 80 มากกว่าช่วงอายุอื่นๆ วุฒิกการศึกษาส่วนใหญ่ ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 47 มากกว่าวุฒิกศึกษาอื่นๆ ตำแหน่งลูกจ้าง ร้อยละ 54.80 มากกว่าตำแหน่งพนักงานอื่นๆ

บุคลากรกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการใช้บริการธนาคารกรุงไทย เป็นอันดับ 1 คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาเข้าใช้บริการธนาคารออมสิน ร้อยละ

87.30 และเข้าใช้บริการธนาคาร ชกส. คิดเป็นร้อยละ 41.70 ตามลำดับ จำนวนครั้งที่เข้าใช้บริการธนาคาร 1-2 ครั้ง/เดือน จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 42.60 รองลงมา เข้าใช้บริการธนาคาร 3-4 ครั้ง/เดือน จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 28.70 ตามลำดับ ช่วงเวลาเข้าใช้บริการส่วนใหญ่ ใช้บริการช่วง 11.31 น. – 15.30 น. จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 92 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่เลือกใช้บริการ ด้านเงินฝาก/โอน จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 98.30 รองลงมาคือ ใช้บริการด้านสินเชื่อ จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 98.30 ตามลำดับ เหตุผลที่เลือกใช้บริการส่วนใหญ่หน่วยงานกำหนดให้ใช้เป็นธนาคารโอนเงิน จำนวน 85 คน ร้อยละ 73.90 รองลงมาคือ มีสาขาใกล้บ้าน/ที่ทำงาน จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 66.10 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า บุคลากรเทศบาลตำบลแม่เมาะ จังหวัดลำปาง มีความต้องการเลือกใช้บริการธนาคารในเขตอำเภอแม่เมาะ โดยจำแนกความต้องการตาม ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด มีผลต่อความต้องการใช้บริการของธนาคารใน *ระดับมาก* ซึ่งอยู่ระหว่าง 3.50 – 4.49 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.85 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.04 ซึ่งระดับความเชื่อมั่น อยู่ระหว่าง 3.76 - 3.93

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด พบว่า บุคลากรเทศบาลตำบลแม่เมาะ จังหวัดลำปาง มีความต้องการใน *ระดับมาก* ได้แก่ ปัจจัยด้านช่องทางการให้บริการ รองลงมาคือ ปัจจัยด้านราคา และปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.31, 4.05 และ 3.99 ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในช่วงระหว่าง 3.50 – 4.49

ส่วนความต้องการใน ระดับปานกลาง
ได้แก่ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.35 ซึ่งอยู่ในช่วงระหว่าง 2.50 – 3.49

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จะเห็นว่าในการทดสอบสมมติฐาน ความต้องการเลือกใช้บริการธนาคารของบุคลากรเทศบาลตำบลแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ระหว่างตำแหน่งพนักงานเทศบาล กับ ตำแหน่งลูกจ้างเทศบาล ได้ค่า t เท่ากับ -0.12 ค่า p เท่ากับ 0.17 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติบุคลากรเทศบาลตำบลแม่เมาะ จังหวัดลำปาง มีความต้องการใช้บริการของธนาคารไม่แตกต่างกันตามตำแหน่งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 นั่นคือค่า t คิดลบ จึงไม่สามารถ ปฏิเสธ H_0 บุคลากรเทศบาลตำบลแม่เมาะ มีความต้องการใช้บริการธนาคารในเขตอำเภอแม่เมาะ ด้านปัจจัยส่วนประสมการตลาด ไม่แตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด พบว่า มีทั้งแตกต่างกัน และไม่แตกต่างกัน ซึ่งโดยรวมแล้วไม่แตกต่างกัน ได้แก่ ปัจจัยด้านราคา, ปัจจัยด้านการจัดจำหน่าย และปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด ไม่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์แตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญ 0.05

ข้อเสนอแนะ

ผลที่ได้จากการศึกษาสามารถเป็นประโยชน์ต่อธนาคาร ในการกำหนดนโยบายต่างๆ ในการบริหารจัดการระบบของทางธนาคาร และวางแผนส่งเสริมการขาย เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของลูกค้า

ด้านผลิตภัณฑ์ ลูกค้ามีความต้องการดอกเบี้ยเงินฝากที่สูง ซึ่งจะเป็นแรงจูงใจให้ลูกค้านำเงินมาฝากกับทางธนาคารมากขึ้น และในส่วนของค่าธรรมเนียมบัตรอิเล็กทรอนิกส์จากทางธนาคาร

ด้านราคา ควรที่จะมีค่าธรรมเนียมที่ถูกลง เพื่อให้ลูกค้าทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงบริการได้

ด้านช่องทางการให้บริการ ควรที่บริการแจ้งเตือนสถานะทางบัญชี SMS ผ่านระบบมือถือเพื่อเป็นการแจ้งเตือนสถานะ โดยไม่เสียค่าธรรมเนียม SMS ในส่วนของที่จอดรถเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของลูกค้า ควรจะมีการจัดการให้เป็นระเบียบ เพื่อให้ลูกค้าได้รับความ สะดวกสบายในการเข้ารับบริการจากทางธนาคาร เช่น อาจจะมีการเช่าพื้นที่ว่างบริเวณใกล้เคียงกับ ธนาคารเพื่อจัดสรรเป็นที่จอดรถให้กับลูกค้า

ด้านการส่งเสริมการตลาด ทางธนาคารควรจะมีการจัดพนักงานที่มีความรู้คอยให้ คำแนะนำกับลูกค้าที่มีปัญหาในการใช้บริการจากธนาคาร ธนาคารควรที่จะเพิ่มการประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อต่างๆมากขึ้น เพื่อให้ลูกค้าได้ทราบถึงความเปลี่ยนแปลง หรือบริการใหม่ๆ ของทางธนาคาร ควรจะมีการจัดพนักงานเพื่อให้บริการกับลูกค้าให้มีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการ

เอกสารอ้างอิง

- [1] จันทร์จิรา สุริยะชัยพร. 2541. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้บริการเงินฝากของวงลูกค้า ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [2] จินตนา สุนทรธรรม. 2558. วิจัยธุรกิจ Business Research. ลำปาง : วิทยาลัยอินเทอร์เน็ตลำปาง.
- [3] ณฤทธิ์ เลิศศิวิเวท. 2547. ส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการด้านเงินฝากของผู้ใช้บริการธนาคารพาณิชย์ในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสาคร. การค้นคว้าแบบอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- [4] ดลยา วุฒิวิวัฒนกุล. 2544. ความพึงพอใจในการทำงานและพฤติกรรมการให้บริการของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ ธนาคารออมสิน สำนักพหลโยธิน. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (จิตวิทยาอุตสาหกรรม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร
- [5] ดวงรัตน์ เรื่องศิลปะวิไล. 2542. ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการบัตรเครดิตธนาคารกรุงไทย: ศึกษาเฉพาะกรณีของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาปากน้ำ. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตกรีฑ. ธนาคารกรุงไทย. 2558. “ประวัติธนาคารออมสิน”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา : ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ชกส.). (2558). “ประวัติธนาคารออมสิน”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา : ธนาคารออมสิน. 2558. “ประวัติธนาคารออมสิน”.
- [6] ปัทมากร ระเบียบ. 2550. ความพึงพอใจของลูกค้าเงินฝากต่อปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการของธนาคารออมสินสาขาคอยเต่า (ธนาคารชุมชน) จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [7] พรรณี ชูดีวัฒนธาดา. 2554. การบริการดีเป็นอย่างไร. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา : <<http://sabaisabai.20m.com/sabai-goodservice.html>>
- [8] ภาวิณี ใจโพธิ์. 2551. ความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อการใช้บริการของธนาคารออมสินในสาขาเชียงดาวจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [9] ยุทธนา ศิริธร. 2548. ความพึงพอใจของลูกค้าต่อบริการของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน) สาขาซอยเซ็นทรัลแอร์พอร์ต เชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [10] วันวิสาข์ ทาทอง. 2553. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของลูกค้าที่ใช้บริการด้านเงินฝากของ ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) สาขาเซ็นทรัลพลาซ่า เชียงใหม่ แอร์พอร์ต. การค้นคว้าแบบอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [11] วีระพงษ์ เถลิมาจิระวัฒน์. 2543. คุณภาพในงานบริการ 1. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย - ญี่ปุ่น)

- [12] ศิริมาศ ย่งคัก. (2550). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการด้านเงินฝากของลูกค้าธนาคารชนชาติ สาขาย่อยเซ็นทรัลแอร์พอร์ต จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- [13] ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. 2541. การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพฯ : บริษัทซีรฟิล์มและไซเท็กจำกัด
- [14] สมชาติ กิจจรอยง. 2536. สร้างบริการสร้างความประทับใจ. กรุงเทพฯ : เอช-เอน การพิมพ์.
- [15] สมชาติ กิจจรอยง. 2543. ยุทธวิธีบริการครองใจลูกค้า. กรุงเทพฯ : ธีระปอมนวรรณกรรม
- [16] สุคาดวง เรืองรุจิระ. 2541. หลักการตลาด. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: ประกายพริก
- [17] อภิชัย พรหมพิทักษ์กุล. 2540. ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการมาใช้บริการและการจัดการสภาพแวดล้อมการทำงานของที่ว่า การอำเภอที่มีการรื้อปรับระบบและที่ไม่มีมีการรื้อปรับระบบ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- [18] อุเทน ปัญโญ. 2558. เอกสารประกอบการสอน สถิติ สำหรับ งาน วิจัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ความต้องการใช้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครนนทบุรี

The demand and the use of information technology and communication of elderly in Nonthaburi Municipality

สุวรรณา ตรงต่อศักดิ์

คณะวิทยาศาสตร์และสาขารณสุขศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, sutron@rpu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้สูงอายุ 2) ศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้สูงอายุ 3) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้สูงอายุ 4) เปรียบเทียบความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้สูงอายุ 5) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทและความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารต่อผู้สูงอายุ 6) เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้สูงอายุ กลุ่มตัวอย่างใช้การเลือกแบบเจาะจง จำนวน 339 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบตรวจสอบรายการ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : SD.) การทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วย Scheffe ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุมีความคิดเห็นต่อความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และมีความต้องการด้านค้นหาข้อมูลที่น่าสนใจเป็นอันดับแรก ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีโทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ตโฟน ส่วนผู้ที่ไม่มีอุปกรณ์และเครื่องมือทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นของตนเองจะใช้จากบุตร หลานที่บ้าน และที่ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเทศบาลนครนนทบุรีและชมรมผู้สูงอายุ สำหรับระยะเวลาในการใช้ ส่วนใหญ่ผู้สูงอายุใช้ทุกวัน และใช้มากกว่า 2 ชั่วโมงต่อวัน ส่วนความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคต่อการมี การใช้ และความต้องการใช้คือ ต้องเสียค่าเช่าเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผู้สูงอายุมีความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ไม่คล่องเป็นปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นอันดับแรก

ผู้สูงอายุที่มีเพศ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไม่แตกต่างกัน สำหรับผู้สูงอายุที่มีอายุ ลักษณะความเป็นอยู่ อาชีพที่เคยทำ อาชีพที่ทำปัจจุบันต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแตกต่างกัน

ผู้สูงอายุที่มีเพศ ลักษณะความเป็นอยู่ อาชีพที่เคยทำต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้สูงอายุที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ลักษณะความเป็นอยู่ อาชีพที่เคยทำ อาชีพที่ทำปัจจุบันต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความต้องการใช้ การใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้สูงอายุ เขตเทศบาลนครนนทบุรี

Abstract

This research aims to 1) study the demand of using information technology and communication of elderly 2) study the use of information technology and communications of elderly 3) study the problem and difficulties in accessing information technology and communication of elderly 4) compare demand of using Information Technology and Communications of the elderly by gender, age, income level, living style, past occupation and current occupation 5) study reviews the role and importance of information technology and communications for the elderly 6) compare the barriers to access to information technology and communications of the elderly by gender, age, income level, living style, past occupation and current occupation. For the sample group, the purposive sample is used amount 339 people. The research tool is questionnaire with 5 scales and checklists. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, One-way ANOVA and Scheffé. The research result found that seniors' opinion about the demand of using information technology and communication overall is moderate. The first need is to search data. Most seniors have a smart mobile phone. For the duration of use, most seniors use every day and more than 2 hours per day. The objective is to search data. The opinion of the barrier of demand of using is to pay for rental charge of connecting internet. The seniors' opinion about accessing the information and communications technology is moderate. The first barrier to access information technology is skill in using a computer.

Seniors who have different sex and the different average income per month have opinions on the demand for information technology and communications is not different. For those whose age, living style, past occupation and current occupation are different have the difference opinion on the demand of using information technology and communications is different.

Seniors whose sex, living style and past occupation are different have opinions about the barrier in accessing information technology and communications is not different. Most seniors whose the average income per month, living style, past occupation and current occupation are different have opinions on the demand of using information technology and communications is different.

Keywords: The demand of using, Using, information technology and communications, elderly, Nonthaburi Municipality

บทนำ

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากต่อมนุษย์ จนเป็นสิ่งที่สำคัญในชีวิตประจำวัน ซึ่งส่งผลทำให้สังคมมนุษย์เปลี่ยนแปลงไปเป็นสังคมออนไลน์ (social network) บุคคลทุกคนในฐานะสมาชิกของสังคม (information society) และเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์ติดต่อสื่อสารกันด้วยเครือข่ายสังคมออนไลน์ สมาชิกของสังคมจำเป็นต้องมีความรู้ ทักษะ และเข้าถึงศักยภาพของเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้สามารถดำรงชีวิต และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ^[1]

องค์การสหประชาชาติ (UN) ได้กำหนดไว้ว่าประเทศใดมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปสัดส่วนเกินร้อยละ 10 ของประชากรทั้งประเทศ ถือว่าประเทศนั้นได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society)^[2] จากข้อความดังกล่าวพบว่า ประเทศไทยก้าวสู่ “สังคมผู้สูงอายุ” แล้วตั้งแต่ปี พ.ศ.2548 โดยมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวนเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.6^[3]

จากการรายงานผลการสำรวจพฤติกรรม ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยปีพ.ศ.2556 พบว่า ประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ใช้คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะเพื่อเข้าถึงอินเทอร์เน็ตมากที่สุด รองลงมาคือคอมพิวเตอร์พกพา สมาร์ทโฟน และแท็บเล็ตพีซี^[4]

รายงานสถิติจังหวัด พ.ศ.2557 ของจังหวัดนนทบุรี ได้แสดงผลสำรวจการมี การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ.2553-2556 ของประชากรในจังหวัดนนทบุรี ดังนี้ อุปกรณ์/เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ครัวเรือนมี ได้แก่ โทรศัพท์ โทรสาร คอมพิวเตอร์ (รวมถึงคอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะ แบบกระเป๋าคอมพิวเตอร์ (รวมถึงคอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะ แบบกระเป๋าหิ้ว พีดีเอ และสมาร์ทโฟน)

ประชากรส่วนใหญ่ใช้คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และโทรศัพท์มือถือ^[5]

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในปัจจุบัน จนอาจกล่าวได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิตของคนส่วนใหญ่ ทุกเพศ ทุกวัย ไม่มากก็น้อย การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารนั้น หากแบ่งตามวัย ได้แก่ วัยเด็ก วัยรุ่น วัยทำงาน และวัยสูงอายุ จะพบว่า วัยสูงอายุมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การเปลี่ยนแปลงของสภาพร่างกายและสุขภาพที่ถดถอยของผู้สูงอายุ และขาดโอกาสในการเรียนรู้ และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เหตุผลดังกล่าวเป็นข้อจำกัดที่สำคัญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ ถ้าเป็นเช่นนี้สิ่งที่ตามมาคือ ความเหลื่อมล้ำทางสังคมในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการมี และการไม่มี หรือความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลผ่านคอมพิวเตอร์ และเครือข่ายสื่อสาร

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่จะทำการวิจัย เพื่อศึกษาถึงความต้องการใช้ การใช้ ปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครนนทบุรี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้สูงอายุ
2. เพื่อศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้สูงอายุ

3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้สูงอายุ

4. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้สูงอายุ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับรายได้ ลักษณะความเป็นอยู่ อาชีพที่เคยทำ และอาชีพที่ทำในปัจจุบัน

5. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทและความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารต่อผู้สูงอายุ

6. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้สูงอายุ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับรายได้ ลักษณะความเป็นอยู่ อาชีพที่เคยทำ และอาชีพที่ทำในปัจจุบัน

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้สูงอายุที่มีภูมิหลังต่างกัน มีความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารต่างกัน
2. ผู้สูงอายุที่มีภูมิหลังต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรคือ ผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป เป็นผู้อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครนนทบุรี และเป็นสมาชิกศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเทศบาลนครนนทบุรี จำนวน 2,204 คน^[6]

กลุ่มตัวอย่าง ผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป เป็นผู้อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครนนทบุรี และเป็นสมาชิกศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเทศบาลนคร

นนทบุรี กลุ่มตัวอย่างใช้การเลือกแบบเจาะจง จำนวน 339 คน

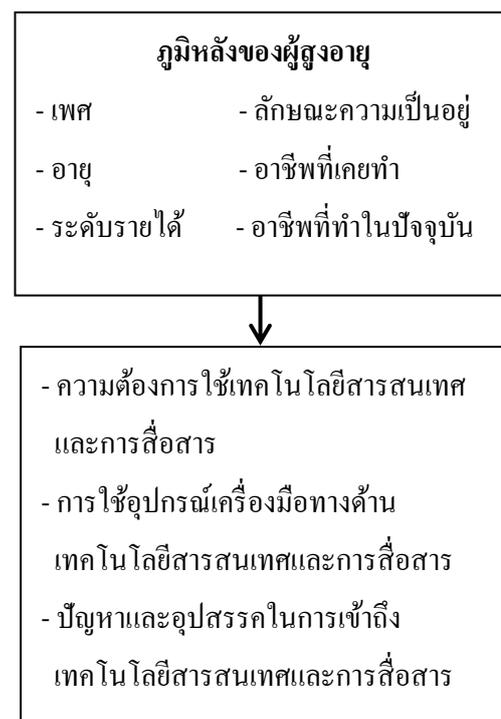
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับรายได้ ลักษณะความเป็นอยู่ อาชีพที่เคยทำ และอาชีพที่ทำในปัจจุบัน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การใช้อุปกรณ์เครื่องมือทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และปัญหาอุปสรรคในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความต้องการใช้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครนนทบุรี มีกรอบแนวคิดที่นำมาใช้ในการวิจัย ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการใช้ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้สูงอายุ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดขอบเขต และเป็นข้อมูลพื้นฐานของเนื้อหาในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาการสร้างแบบสอบถามตามมาตราส่วนประมาณค่าตามแนวคิดของลิกเคอร์ต (Likert)

3. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการใช้ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครนนทบุรี

4. สร้างแบบทดสอบวัดความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงของเนื้อหา เพื่อให้ครอบคลุมในเรื่องที่ทำวิจัย ซึ่งสถิติที่จะนำมาหาความเที่ยงตรงคือ การหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (IOC: Index of item Objective Congruence)

5. ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดความเที่ยงตรงของเนื้อหาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบ เพื่อเก็บข้อมูลมาวัดความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

6. นำแบบสอบถาม มาปรับปรุงแก้ไข และเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนอีกครั้ง

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลอง (try out) กับผู้สูงอายุที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.873

8. เสนอแบบสอบถามที่ได้ตรวจสอบคุณภาพแล้วต่ออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อขอคำแนะนำเพิ่มเติม และนำไปใช้ในการรวบรวมข้อมูลต่อไป

หลังจากสำรวจประชากร และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแล้วผู้วิจัยจะดำเนินการแจกและเก็บแบบสอบถามดังนี้

1. จัดทำหนังสือขออนุญาตจัดเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จากคณบดีคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

2. ผู้วิจัยแจก และจัดเก็บแบบสอบถามที่ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเทศบาลนครนนทบุรีด้วยตนเองในเดือนมิถุนายน 2558

3. เลือกลูกเอาเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ โดยพิจารณาจากการกรอกข้อมูลครบทุกข้อ

4. ทำการวิเคราะห์ผลจากข้อมูลที่ได้รับรวบรวมมา

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผู้สูงอายุมีความคิดเห็นต่อความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ความต้องการอันดับแรกคือ ค้นหาข้อมูลที่สนใจ รองลงมาคือ พูดคุย (chat) รับ-ส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และฟังเพลง

2. ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีโทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ตโฟน รองลงมาคือ โน้ตบุ๊ก เครื่องคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ และแท็บเล็ตคอมพิวเตอร์/แท็บเล็ตพีซี โดยจะใช้โทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ตโฟนมากที่สุด รองลงมาคือ เครื่องคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ และโน้ตบุ๊ก สำหรับผู้สูงอายุที่ไม่มีอุปกรณ์และเครื่องมือทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นของตนเอง จะใช้จากบุตร หลานที่บ้าน ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิต

ผู้สูงอายุเทศบาลนครนทบุรีและชมรมผู้สูงอายุ

สำหรับระยะเวลาในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ส่วนใหญ่ผู้สูงอายุใช้ทุกวัน รองลงมาคือ 1-2 วัน ต่อสัปดาห์ 3-4 วันต่อสัปดาห์ และ 5-6 วัน ต่อสัปดาห์ และใช้มากกว่า 2 ชั่วโมงต่อวัน รองลงมาคือ น้อยกว่า 1 ชั่วโมงต่อวัน 1 ชั่วโมงต่อวัน และ 2 ชั่วโมงต่อวัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหา ข้อมูล รองลงมาคือ ติดต่อสื่อสารและความบันเทิง กิจกรรมในการใช้คือ ค้นหาข้อมูลที่สนใจ รองลงมาคือ พูดคุย (chat) ฟังเพลง และรับ-ส่งจดหมาย อิเล็กทรอนิกส์ ปัญหาและอุปสรรคต่อการมี การใช้ และความ ต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารของผู้สูงอายุคือ ต้องเสียค่าเช่าเชื่อมต่อ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต รองลงมาคือ การให้บริการ เชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในพื้นที่ที่อยู่อาศัย/ ในชุมชน และราคาอุปกรณ์ค่อนข้างสูง สำหรับ ผู้สูงอายุที่ไม่มีอุปกรณ์และเครื่องมือทางด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นของตนเอง ซึ่งไม่เคยใช้และปัจจุบันไม่ได้ใช้ มีสาเหตุเนื่องจาก ไม่มีความจำเป็นต้องใช้

3. ผู้สูงอายุมีความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรค ในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ปัญหาและอุปสรรคอันดับแรกคือ ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ไม่คล่อง รองลงมาคือ ขาดความรู้ ความสามารถในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และคอมพิวเตอร์ที่ใช้ไม่สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต ได้

ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลจากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

1. ผู้สูงอายุที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความ

ต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ผู้สูงอายุที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ ความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งสอดคล้อง กับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และนำไปทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่พบว่า ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60-69 ปี และ 70-79 ปี แตกต่างกับผู้สูงอายุที่มีอายุ 80 ปีขึ้นไป

3. ผู้สูงอายุที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สมมติฐานที่ตั้งไว้

4. ผู้สูงอายุที่มีลักษณะความเป็นอยู่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และนำไปทดสอบ ความแตกต่างเป็นรายคู่พบว่า ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่กับ ญาติแตกต่างกับผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ลำพัง และอาศัยอยู่ กับครอบครัว

5. ผู้สูงอายุที่มีอาชีพที่เคยทำต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ ความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งสอดคล้อง กับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และนำไปทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่พบว่า ไม่มีคู่ใดที่มีความคิดเห็น ต่อ ความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร แตกต่างกัน

6. ผู้สูงอายุที่มีอาชีพที่ทำปัจจุบัน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความต้องการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารแตกต่างกัน ที่ระดับ นัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ที่ตั้งไว้ และนำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่

พบว่า ผู้สูงอายุที่ในปัจจุบัน ไม่ได้ประกอบอาชีพ อาชีพรับจ้าง และอื่น ๆ แตกต่างกับผู้สูงอายุที่มีอาชีพ อิสระ

7. ผู้สูงอายุที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาและอุปสรรค ในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้อง กับสมมติฐานที่ตั้งไว้

8. ผู้สูงอายุที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาและอุปสรรค ในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และนำไป ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่พบว่า ผู้สูงอายุที่มีอายุ 80 ปีขึ้นไป แตกต่างกับผู้สูงอายุที่มีอายุ 60-69 ปี และ 70-79 ปี ส่วนผู้สูงอายุที่มีอายุ 70-79 ปี แตกต่างกับ ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60-69 ปี

9. ผู้สูงอายุที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความ คิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ที่ตั้งไว้ และนำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า ผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้แตกต่างกับผู้สูงอายุ ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-15,000 บาท และ แตกต่างกับผู้สูงอายุที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001- 20,000 บาท

10. ผู้สูงอายุที่มีลักษณะความเป็นอยู่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้สูงอายุ ไม่แตกต่างกัน

11. ผู้สูงอายุที่มีอาชีพที่เคยทำต่างกัน มีความคิดเห็น เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารของผู้สูงอายุไม่แตกต่างกัน

12. ผู้สูงอายุที่มีอาชีพที่ทำปัจจุบันต่างกันมีความ คิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้สูงอายุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งสอดคล้อง กับสมมติฐานที่ตั้งไว้และนำไปทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่พบว่า ผู้สูงอายุที่ในปัจจุบันมีอาชีพรับจ้าง และอาชีพงานฝีมือ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา และอุปสรรคในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารแตกต่างกับผู้สูงอายุที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ ผู้สูงอายุที่ในปัจจุบันมีอาชีพรับจ้างและอื่น ๆ มีความ คิดเห็นแตกต่างกับผู้สูงอายุที่มีอาชีพอิสระ ผู้สูงอายุที่ ในปัจจุบันมีอาชีพรับจ้างมีความคิดเห็นแตกต่างกับ ผู้สูงอายุที่มีอาชีพงานฝีมือและอื่น ๆ ผู้สูงอายุ ที่ในปัจจุบันมีอาชีพงานฝีมือ มีความคิดเห็นแตกต่าง กับผู้สูงอายุที่มีอาชีพอื่น ๆ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาความต้องการใช้ และการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้สูงอายุใน เขตเทศบาลนครนนทบุรี สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. ผู้สูงอายุมีความคิดเห็นต่อความต้องการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ความต้องการ อันดับแรกคือ ค้นหาข้อมูลที่สนใจ ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ อินทิตรา ชัยพฤกษ์ (2556)^[7] ที่พบว่า ความต้องการใช้งานอินเทอร์เน็ตของกลุ่มสมาชิก ผู้สูงอายุ ตำบลเทพารักษ์ จังหวัดสมุทรปราการ ส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อค้นหาข้อมูลต่าง ๆ และจากรายงานผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้ อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยปี พ.ศ.2556[4] พบว่า กิจกรรมส่วนใหญ่ที่ผู้สูงอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ใช้งาน อินเทอร์เน็ต ได้แก่ ค้นหาข้อมูล

2. ผู้สูงอายุมีความคิดเห็นต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ศึกษารายงานพบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีโทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ตโฟน ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทุกวัน และมากกว่า 2 ชั่วโมงต่อวัน สำหรับผู้ที่ไม่ใช้อุปกรณ์และเครื่องมือทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นของตนเอง ส่วนใหญ่ไม่เคยใช้ และปัจจุบันไม่ใช้ มีสาเหตุเนื่องจาก ไม่มีความจำเป็นต้องใช้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจากรุวรรณ พิมพิค้อ (2552)^[8] ที่พบว่า เหตุผลที่ผู้สูงอายุไม่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการดำรงชีวิตนั้น เนื่องจากไม่มีความจำเป็นต้องใช้คอมพิวเตอร์ ปัญหาและอุปสรรคต่อการมี การใช้ และความต้องการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้สูงอายุ อันดับแรกคือ ต้องเสียค่าเช่าเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งสอดคล้องกับรายงานผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยปี พ.ศ.2556 [4] ที่กล่าวว่าปัจจุบันปัญหาหลักในการใช้อินเทอร์เน็ต เป็นปัญหา ความไม่พร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ ความล่าช้าภาระค่าใช้จ่าย ความเชื่อถือได้ของบริการเครือข่าย เป็นต้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของจากรุวรรณ มณฑิราษ (2555)^[9] ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความเห็นว่า เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีความยุ่งยากซับซ้อน ขาดความรู้และทักษะในการใช้ และไม่มีงบประมาณสำหรับเป็นค่าบริการอินเทอร์เน็ต รายเดือน สำหรับวัตถุประสงค์ในการใช้ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ต่อพ่วงและเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอันดับแรกคือ เพื่อค้นหาข้อมูล

3. ผู้สูงอายุมีความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ศึกษารายงานพบว่า ปัญหาและอุปสรรค อันดับแรกคือ ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ไม่คล่อง

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจากรุวรรณ มณฑิราษ (2555) [9] ที่พบว่าผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความเห็นว่า เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีความยุ่งยากซับซ้อน ขาดความรู้ และทักษะในการใช้

ผู้สูงอายุมีความคิดเห็นต่อความต้องการใช้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากความเข้าใจ และการตระหนักถึงความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีต่อผู้สูงอายุ การที่ผู้สูงอายุมีชีวิตอยู่ยาวนานโดยไม่ได้เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต และมีโอกาสน้อยที่จะได้รับรู้ถึงความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศต่อการดำรงชีวิตจึงทำให้ผู้สูงอายุจำนวนมากมองไม่เห็นว่าการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีความเกี่ยวข้องและเป็นสิ่งจำเป็น^[10] ดังนั้นต้องช่วยให้ผู้สูงอายุมีความรู้ ความเข้าใจถึงความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีต่อผู้สูงอายุ และควรสร้างแรงจูงใจถึงประโยชน์ที่ผู้สูงอายุจะได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งสิ่งหนึ่งที่สำคัญที่จะทำให้ผู้สูงอายุยอมรับเทคโนโลยี นั่นก็คือ การรับรู้ว่าง่ายต่อการใช้^[11]

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ที่สนับสนุนในการทำวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบคุณนางอากาศเอก ผศ. ดร. สุรศักดิ์ มั่งสิงห์ อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ที่กรุณาให้คำแนะนำในการจัดทำวิจัย งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความกรุณา และการช่วยเหลือจากบุคลากรประจำศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เทศบาลนครนนทบุรี ที่อำนวยความสะดวกในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

เอกสารอ้างอิง

- [1] สุขุม เกลยทรัพย์ และคณะ. (2555). เทคโนโลยีสารสนเทศ. อัดสำเนา. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- [2] สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2556). **สรุปผลที่สำคัญ** การทำงานของผู้สูงอายุในประเทศไทย พ.ศ.2555.
- [3] มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย. (2550). **สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ.2549**. พิมพ์ครั้งที่ 1, นนทบุรี: เอสเอส พลัส มีเดีย.
- [4] สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์. (2556). **รายงานผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี 2556**. พิมพ์ครั้งที่ 1, กรุงเทพฯ.
- [5] สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2557). **รายงานสถิติจังหวัด พ.ศ.2557 จังหวัดนนทบุรี**. สำนักงานสถิติจังหวัดนนทบุรี.
- [6] ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเทศบาลนครนนทบุรี. ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2558.
- [7] อินทิรา ชัยพุกษ์. (2556). **ความต้องการใช้อินเทอร์เน็ตของกลุ่มสมาชิกผู้สูงอายุ ตำบลเทพารักษ์ จังหวัดสมุทรปราการ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
- [8] จารูวรรณ พิมพ์ก่อ. (2552). **การใช้และความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
- [9] จารูวรรณ มณฑิราช. (2555). **การศึกษาความต้องการทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้สูงอายุในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร**. สารนิพนธ์วิทยาศาสตร์
- มหาบัณฑิต สาขาวิชาระบบสารสนเทศคอมพิวเตอร์ สถาบันวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- [10] สมาน ลอยฟ้า. (2554). **ผู้สูงอายุกับเทคโนโลยีสารสนเทศ**. วารสารสารสนเทศศาสตร์, ปีที่ 29 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม 2554, หน้า 58-59.
- [11] กวีพงษ์ เลิศวัชรา และกาญจนาศักดิ์ จารุปาน. (2555). **การศึกษาปัญหาการเรียนรู้เทคโนโลยีของผู้สูงอายุ**. รายงานการวิจัย. วิทยาลัยนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อพิพิธภัณฑ์จังหวัดนนทบุรี

The facilities requirement of the tourist that visiting in the Museum of Nonthaburi Province

สมรศรี คำตรง

คณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการการโรงแรมและการท่องเที่ยว, มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, sakham@rpu.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยชิ้นนี้มี 2 วัตถุประสงค์ คือ เพื่อสำรวจความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อพิพิธภัณฑ์จังหวัดนนทบุรี ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางเข้าชมพิพิธภัณฑ์ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 335 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test, One-way ANOVA และวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วย Scheffé's Method งานวิจัยนี้กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเข้าชมพิพิธภัณฑ์จังหวัดนนทบุรี ส่วนใหญ่เดินทางมาในวันเสาร์อาทิตย์ เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 22-28 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี และอาชีพนักเรียนนักศึกษา โดยภาพรวมมีความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อสิ่งอำนวยความสะดวกในพิพิธภัณฑ์จังหวัดนนทบุรี เมื่อจำแนกตามวันที่มาเข้าชม ตามเพศ ตามอายุ และตามระดับการศึกษา พบว่าไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามอาชีพ พบว่ามีความแตกต่างกันในด้านระบบรักษาความปลอดภัย

คำสำคัญ: ความต้องการ สิ่งอำนวยความสะดวก พิพิธภัณฑ์

Abstract

Museum of Nonthaburi Province is a collection of historical information of the Nonthaburi provincial hall built by using the old museum building. The purposes of this research were to study the facilities requirement of the tourist that travel in the Museum of Nonthaburi. The sample size is 335 people. This study used self administered questionnaires. The statistical tools used in this study are Percentages, Mean, Standard Deviation, t-test, One-way ANOVA, Scheffe's Method and used The significant level of .05.

The research results indicate that the majority of people who visit Museum of Nonthaburi Province in Saturday and Sunday are females, ages between 22-28 years old, bachelor degree and are students. In conclusion, the tourists have high level requirement of facilities.

To compare the difference between the average number of tourists on the Thailand facilities in the Museum of Nonthaburi. Classification by Date visited by gender by age and by education level. Found no difference Classified by occupation Found that different aspects of security.

Keywords: Requirement, Facilities, Museum

บทนำ

จังหวัดนันทบุรี ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาในเขตภาคกลาง ติดกับกรุงเทพมหานคร เป็นจังหวัดหนึ่งในห้าจังหวัดปริมณฑลที่มีความเจริญในแทบทุกด้านเมื่อเทียบกับกรุงเทพมหานคร และจังหวัดที่มีคนอาศัยอยู่หนาแน่นที่สุดอีกจังหวัดหนึ่งของประเทศไทย มีเนื้อที่ประมาณ 622 ตารางกิโลเมตร หรือ 388,939 ไร่ เป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 74 ของประเทศ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย)^[1] มีแม่น้ำไหลผ่านและแบ่งพื้นที่จังหวัดออกเป็น 2 ฝั่ง คือ ฝั่งตะวันตก พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม น้ำท่วมถึง มีคูคลองสาขาขนาดต่างๆ เชื่อมโยงถึงกันหลายสาย ทำให้เหมาะสมแก่การทำสวนผลไม้และทำการเกษตรอื่นๆ และฝั่งตะวันออกได้แก่ พื้นที่ในเขตเทศบาลนครนันทบุรีและเทศบาลนครปากเกร็ดอันเป็นเขตเมืองที่มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น จากสภาพพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ของจังหวัดนันทบุรี และนันทบุรียังมีทรัพยากรในด้านการท่องเที่ยวมากมายและหลากหลายรูปแบบ ทั้งนี้จังหวัดนันทบุรี มีทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวเป็นจำนวนถึง 53 แห่ง และแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นสถานที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดนันทบุรี คือ พิพิธภัณฑสถานจังหวัดนันทบุรี เพราะเป็นแหล่งท่องเที่ยว แหล่งเรียนรู้เพื่อสืบสานจิตวิญญาณแห่งเมืองนันทบุรี ตั้งอยู่บริเวณใกล้กับท่าน้ำนันทบุรี เดิมเป็นที่ตั้งของศาลากลางจังหวัดนันทบุรีที่มีสถาปัตยกรรมงดงามสร้างด้วยเรือนไม้สักเป็นอาคารทรงคุณค่าทางด้านสถาปัตยกรรมและมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ที่ยาวนานของจังหวัดนันทบุรี

ตามที่สภาการพิพิธภัณฑสถานระหว่างชาติ (International Council of Museums : ICOM) ได้กำหนดคำนิยามไว้ว่า พิพิธภัณฑสถานเป็นองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรที่เปิดเป็นสถานที่สาธารณะ และเป็นสถาบันถาวรที่ให้บริการแก่สังคมและมีส่วนใน

การพัฒนาสังคม มีหน้าที่รวบรวม สงวนรักษา ค้นคว้าวิจัย เผยแพร่ความรู้ และจัดแสดง วัตถุอันเป็นหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์และสิ่งแวดล้อมของมนุษย์ ทั้งนี้เพื่อจุดประสงค์ทางการค้นคว้า การศึกษา และความเพลิดเพลินใจ (สภาการพิพิธภัณฑสถานระหว่างชาติ)^[2] ทว่าบุคคลทั่วไปมักเข้าใจว่าพิพิธภัณฑสถานเป็นที่เก็บของเก่าเพียงอย่างเดียวอันเนื่องมาจากมองพิพิธภัณฑสถานด้วยความผิวเผิน ซึ่งหากพิจารณาจากบริบทของพิพิธภัณฑสถานในปัจจุบันแล้วจะเข้าใจความหมายตามนั้นก็ไม่มีผิดนัก เพราะความเป็นธรรมชาติของพิพิธภัณฑสถาน คือ การทำหน้าที่ในการเป็นโกดังเก็บประวัติศาสตร์หรือเรื่องเล่า รวมทั้งวัตถุทางความทรงจำอันเป็นความทรงจำของคนในชาติ (อภิเดช จันทรภูมิ)^[3] และพิพิธภัณฑสถานยังสามารถพัฒนาเป็นแหล่งวัฒนธรรมที่น่าสนใจสำหรับนักท่องเที่ยวได้อีกประการหนึ่ง (วิระ โรจน์พจนรัตน์)^[4]

อาคารศาลากลางจังหวัดนันทบุรีหลังเก่าปัจจุบันได้ปรับปรุงให้เป็นพิพิธภัณฑสถานจังหวัดนันทบุรี ซึ่งเป็นแหล่งรวบรวม เก็บรักษาและจัดแสดงหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ตลอดจนมรดกทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาอันทรงคุณค่าของชาวนันทบุรี พิพิธภัณฑสถานเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ทำให้เราเข้าถึงและเข้าใจลึกซึ้งเกี่ยวกับความเป็นมาของสถานที่ที่เราไปเยือน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน อย่างเพลิดเพลินใจ อีกทั้งพิพิธภัณฑสถานยังสามารถเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ด้านวัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้นๆ ได้ และพิพิธภัณฑสถานสามารถยืดหยุ่นอยู่ได้ก็ต่อเมื่อพิพิธภัณฑสถานนั้นสามารถตอบสนองความต้องการของชุมชนในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี เพื่อการเรียนรู้ สืบทอดและอนุรักษ์ให้ยั่งยืนสืบต่อไป ภายในอาคารจัดแสดงเรื่องราวที่น่าสนใจทางประวัติศาสตร์ ย้อนรอยอดีตเล่าเรื่องวันวานของจังหวัดนันทบุรีแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้าน รวมถึงงานวิจิตร

ศิลปะชั้นเยี่ยม ประติมากรรมดินเผา และชมภาพอดีต
ในยุคทองของการค้าเครื่องปั้นดินเผาที่เกาะเกร็ดซึ่ง
กลับคืน ชีวิตด้วยเทคนิคพิเศษ

สิ่งอำนวยความสะดวกมีบทบาทสำคัญต่อ
แหล่งท่องเที่ยว คือ สนองความต้องการของ
นักท่องเที่ยวในการประกอบกิจกรรมนันทนาการ
ทางการท่องเที่ยว ช่วยป้องกันรักษาทรัพยากรของ
แหล่งท่องเที่ยวไม่ให้เสื่อมโทรมลงอันเนื่องมาจาก
กิจกรรมการท่องเที่ยว รวมทั้งช่วยป้องกันอันตรายที่
อาจเกิดกับนักท่องเที่ยวขณะประกอบกิจกรรม และ
ยังสามารถเป็นเครื่องมือหรือสื่อในการให้ความรู้
สร้างความเข้าใจและเปิดโอกาสให้กับนักท่องเที่ยว
สัมผัสชื่นชมกับแหล่งท่องเที่ยวมากขึ้น โดยสิ่ง
อำนวยความสะดวกที่มีการบริการให้กับ
นักท่องเที่ยวมีบทบาททางอ้อมในการสร้าง
ภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวอีกทางหนึ่ง ใน
มุมมองด้านการจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวสามารถแบ่ง
ออกได้เป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ 1. สิ่งอำนวยความสะดวกที่
จัดสร้างขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกัน
ผลกระทบจากการท่องเที่ยวและกิจกรรมของมนุษย์
ที่มีต่อทรัพยากรท่องเที่ยว เช่น ทางเดินเท้าและสิ่ง
ประกอบ ทางจักรยาน ถนนและที่จอดรถ ถังขยะและ
ระบบกำจัด ระบบบำบัดน้ำเสีย ห้องสุขา และป้ายคำ
เตือน 2. สิ่งอำนวยความสะดวกที่จัดสร้างขึ้นเพื่อเป็น
เครื่องมือสื่อความหมาย เพื่อให้ความรู้ สร้างความ
เข้าใจ และความเพลิดเพลินแก่นักท่องเที่ยวในการ
เที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวและเรียนรู้ 3. สิ่งอำนวยความสะดวก
ที่จัดสร้างขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวก รวม
ความปลอดภัย เพิ่มความสะดวกสบายในการ
ประกอบกิจกรรมให้กับนักท่องเที่ยว ในรูปแบบที่
เรียบง่าย 4. สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการ
ปฏิบัติงานของหน้าที่ หรือผู้ที่ทำหน้าที่ดูแลพื้นที่
ได้แก่ บ้านพักเจ้าหน้าที่ อาคารที่ทำการ และอาคาร
สนับสนุนต่าง ๆ เช่น โรงรถ โรงเก็บพัสดุอุปกรณ์

ป้อมยาม ด้านตรวจ เป็นต้น ทั้งนี้ไม่มีกฎเกณฑ์ที่
ตายตัวเกี่ยวกับชนิด ปริมาณ และขนาดของสิ่ง
อำนวยความสะดวก แต่ละลักษณะที่เหมาะสมกับ
แหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งขึ้นอยู่กับลักษณะของ
แหล่งท่องเที่ยว (Site Setting) และวัตถุประสงค์ของ
การจัดการพื้นที่แต่ละแห่งเป็นหลัก

ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง
ความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของ
นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อพิพิธภัณฑ์จังหวัด
นนทบุรี เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวชม
พิพิธภัณฑ์มีความหลากหลาย ความต้องการของแต่ละ
คนย่อมมีความแตกต่างกัน หากแหล่งท่องเที่ยวมี
การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกไว้ไม่เพียงพอหรือไม่
ตรงตามความต้องการของนักท่องเที่ยว อาจทำให้
นักท่องเที่ยวไม่ต้องการเดินทางมาเที่ยวชม
พิพิธภัณฑ์อีก หรืออาจมีการบอกต่อทำให้ส่งผล
กระทบในทางลบต่อพิพิธภัณฑ์

ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก
อันได้แก่ ร้านอาหารและเครื่องดื่ม
ร้านขายของที่ระลึก ความสามารถในการเข้าถึง
ศูนย์บริการข้อมูลท่องเที่ยว ป้ายสื่อความหมาย
ระบบไฟฟ้า ระบบน้ำประปา ห้องน้ำ ระบบรักษา
ความปลอดภัย ความปลอดภัยในการท่องเที่ยว การ
จัดสถานที่เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ รวมถึงปัญหาอื่นๆ
และข้อเสนอแนะจากการเข้าชมพิพิธภัณฑ์จังหวัด
นนทบุรี ผลการศึกษาที่ได้จะนำไปเป็นประโยชน์
และเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนเป็น
แนวทางในการวางแผนและพัฒนาเพื่อให้มีสิ่ง
อำนวยความสะดวกสอดคล้องกับความต้องการของ
นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาเข้าชมพิพิธภัณฑ์
จังหวัดนนทบุรีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อพิพิธภัณฑ์จังหวัดนนทบุรี

2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อพิพิธภัณฑ์จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

ประโยชน์ของงานวิจัย

1. ทราบความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อพิพิธภัณฑ์จังหวัดนนทบุรี

2. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับพิพิธภัณฑ์จังหวัดนนทบุรี นำผลที่ได้รับจากการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวที่มาเข้าชมพิพิธภัณฑ์จังหวัดนนทบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นกลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาเข้าชม พิพิธภัณฑ์จังหวัดนนทบุรี ในช่วงปี 2555 จำนวน 2,518 คน โดยเลือกขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 335 ตัวอย่าง โดยสามารถคำนวณจากสูตรตารางสำเร็จของ Krejcie และ Morgan (1970)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยออกแบบสอบถามเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะ

เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) มีคำถามจำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการเข้าชมพิพิธภัณฑ์จังหวัดนนทบุรี ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) มีคำถามจำนวน 2 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้าชมพิพิธภัณฑ์ ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีคำถามจำนวน 30 ข้อ ซึ่งมีเกณฑ์ในการกำหนดค่าน้ำหนักของการประเมินเป็น 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-Ended)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตอบปัญหาการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ นั้น ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็น

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากกลุ่มประชากร คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้าชม พิพิธภัณฑ์จังหวัดนนทบุรี โดยสร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนของข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ วันที่มาเข้าชม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ส่วนของข้อมูลเกี่ยวกับการเข้าชมพิพิธภัณฑ์จังหวัดนนทบุรี ส่วนของข้อมูลทางด้านความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการเข้าชมพิพิธภัณฑ์ ในรูปแบบสิ่งอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ และ ส่วนของข้อเสนอแนะความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกจากการเข้าชมของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อพิพิธภัณฑ์จังหวัดนนทบุรี

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมโดยการศึกษาค้นคว้าวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือวารสาร สิ่งพิมพ์ Internet จากห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์จังหวัดนนทบุรี และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ โดยนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาเปลี่ยนรหัสเป็นตัวเลขแล้วบันทึกลงในโปรแกรมเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติตามลำดับ ดังนี้

1. การคำนวณหาข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลจากแบบสอบถามส่วนที่ 1 ได้แก่ วันที่มาเข้าชม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) ใช้วิธีหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วสรุปออกมาเป็นค่าร้อยละ (Percentage)

2. การคำนวณหาข้อมูลการเข้าชมพิพิธภัณฑ์จังหวัดนนทบุรี จากแบบสอบถามส่วนที่ 2 มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) ใช้วิธีหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วสรุปออกมาเป็นค่าร้อยละ (Percentage)

3. การคำนวณหาข้อมูลความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อพิพิธภัณฑ์จังหวัดนนทบุรี จากแบบสอบถามส่วนที่ 3 ที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

4. การเปรียบเทียบความต้องการของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในพิพิธภัณฑ์จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสถานภาพ

ส่วนบุคคล โดยใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างด้วย t-test สำหรับสถานภาพด้านวันที่มาเข้าชม และเพศ และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปรเป็นรายกลุ่มสำหรับตัวแปรอายุ การศึกษา และอาชีพ กรณีพบค่าความแตกต่างเป็นรายกลุ่ม จะวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายกลุ่มเป็นรายคู่อีกครั้งโดยใช้ Scheffé's Method

5. การหาข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของผู้ตอบแบบสอบถามจากแบบสอบถามส่วนที่ 4 ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open-Ended) ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปและอภิปรายผล

ผู้ตอบแบบสอบถามมาใช้บริการพิพิธภัณฑ์มากที่สุดในวันเสาร์-อาทิตย์ คิดเป็นร้อยละ 54.30 รองลงมาใช้บริการวันจันทร์-ศุกร์ คิดเป็นร้อยละ 45.70 เป็นเพศหญิงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.70 และเพศชายรองลงมา คิดเป็นร้อยละ 46.30 ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 22-28 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.80 รองลงมาได้แก่ ช่วงอายุ 43 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 17.90 ช่วงอายุ 15-21 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.60 ช่วงอายุ 29-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.70 ช่วงอายุ 36-42 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.80 และช่วงอายุ 7-14 ปี น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 10.10 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.30 รองลงมาได้แก่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 17.30 ระดับอนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 16.40 ระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 13.70 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 8.40 ระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 6.60 และอื่น ๆ น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.30 ส่วนใหญ่มีอาชีพนักเรียน-นักศึกษา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.10 รองลงมาได้แก่ อาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 15.20 อยู่หน่วยงาน

รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 13.10 ลูกจ้างเอกชน คิดเป็นร้อยละ 11.30 แม่บ้าน-วัยเกษียณ คิดเป็นร้อยละ 11.00 อาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 10.70 และอาชีพรับราชการน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 10.40

ความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกในภาพรวมต้องการในระดับมาก ($\bar{x}=4.07$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อนั้น สิ่งอำนวยความสะดวกในด้านระบบรักษาความปลอดภัย ต้องการในระดับมาก ($\bar{x}=4.30$) ด้านป้ายสื่อความหมาย ต้องการในระดับมาก ($\bar{x}=4.15$) ด้านความสามารถในการเข้าถึง ต้องการในระดับมาก ($\bar{x}=4.13$) ด้านระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน ต้องการในระดับมาก ($\bar{x}=4.03$) ด้านการจัดสถานที่เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ต้องการในระดับมาก ($\bar{x}=4.03$) ด้านศูนย์บริการข้อมูลท่องเที่ยว ต้องการในระดับมาก ($\bar{x}=4.01$) ด้านร้านขายของที่ระลึก ต้องการในระดับมาก ($\bar{x}=4.01$) และด้านร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม ต้องการในระดับมาก ($\bar{x}=3.89$)

สรุปผลการวิจัย

การนำเสนอสรุปผลการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอเป็นภาพรวม และข้อสรุปผลการวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้ ตามลำดับดังนี้

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ มาเข้าชมพิพิธภัณฑสถานจังหวัดนันทบุรี ส่วนใหญ่เดินทางมาเข้าชมในวันเสาร์อาทิตย์ เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย อยู่ในช่วงอายุ 22-28 ปี มากที่สุด มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด และส่วนใหญ่เป็นนักเรียนนักศึกษา

2. ประสบการณ์ในการเข้าชมพิพิธภัณฑสถานจังหวัดนันทบุรีของนักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งเคยเข้าชมและไม่เคยเข้าชม อยู่ในสัดส่วนใกล้เคียงกัน และส่วนใหญ่รู้จักพิพิธภัณฑสถานจังหวัดนันทบุรีโดยมีเพื่อนญาติและคนในครอบครัวแนะนำให้รู้จัก

3. ความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อสิ่งอำนวยความสะดวกของพิพิธภัณฑสถานจังหวัดนันทบุรีในภาพรวมพบว่า มีความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับมีความต้องการมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่านักท่องเที่ยวมีความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกด้านระบบรักษาความปลอดภัยมากที่สุด รองลงมาป้ายสื่อความหมาย ความสามารถในการเข้าถึง ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน การจัดสถานที่เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ศูนย์บริการข้อมูลท่องเที่ยว ร้านขายของที่ระลึก และร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม เรียงตามลำดับ

4. การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสิ่งอำนวยความสะดวกของพิพิธภัณฑสถานจังหวัดนันทบุรี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านวันที่ มาเข้าชม เพศ อายุ การศึกษา พบว่า ความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก ไม่มีความแตกต่างกัน

จำแนกตามอาชีพ พบว่า มีความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ส่วนการเปรียบเทียบเป็นรายข้อพบว่า ความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีพิพิธภัณฑสถานจังหวัดนันทบุรี มีความแตกต่างกันในด้านระบบรักษาความปลอดภัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 6 อาชีพ ได้แก่ นักเรียนนักศึกษา ค้าขาย รับจ้างทั่วไป รับราชการ รัฐวิสาหกิจ และลูกจ้างเอกชน

อภิปรายผลการวิจัย

ประเด็นสำคัญที่ได้พบจากผลการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยจะได้นำมาอภิปรายเพื่อสรุปให้ทราบถึงข้อเท็จจริงโดยมีการนำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาอ้างอิงสนับสนุนหรือขัดแย้งได้ดังนี้

1. จากการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกไม่แตกต่างกัน แต่ต้องการด้านระบบรักษาความปลอดภัยมากที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลวิภา ลุนจักร^[5] ที่พบว่านักท่องเที่ยวต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้มากที่สุด และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยด้านพิพิธภัณฑสถานของ รังสฤษฎ์ สัตยาวิรุ^[6] ในงานวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑสถานในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์เป็นด้านที่ควรที่จะพัฒนา มากที่สุด ทั้งนี้ ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเข้าชมพิพิธภัณฑสถานจังหวัดนนทบุรีมีความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกด้านระบบรักษาความปลอดภัยมากที่สุด เนื่องจากว่าพิพิธภัณฑสถานจังหวัดนนทบุรีเป็นสถานที่ที่ใช้อาคารโบราณสถานศาลากลางจังหวัดนนทบุรีหลังเก่า ซึ่งมีพื้นที่ภายในอาคารกว้างขวางและมีลักษณะเป็นห้องจัดแสดงหลายห้อง อาจจะมีเจ้าหน้าที่ดูแลไม่ทั่วถึงในทุกห้องจัดแสดงตลอดเวลา ทำให้เกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัยขณะที่เดินชมนิทรรศการ และสิ่งที่จัดแสดงในห้องต่าง ๆ และ ตั้งข้อสังเกตอีกประการหนึ่งว่า เนื่องจากพิพิธภัณฑสถานในประเทศไทยไม่ค่อยได้รับความนิยมนักท่องเที่ยวและบุคคลทั่วไป ทั้งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ให้ความรู้และความเพลิดเพลินกับผู้เข้าชมได้อย่างดี และพิพิธภัณฑสถานปัจจุบันได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอให้มีความทันสมัยมากขึ้น แต่อาจจะขาดการโฆษณาประชาสัมพันธ์ที่มากพอจะทำให้ดึงดูดความสนใจจากนักท่องเที่ยวและบุคคลทั่วไป

2. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเข้าชมพิพิธภัณฑสถานจังหวัดนนทบุรี อยู่ในกลุ่มนักเรียน นักศึกษามากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รังสฤษฎ์ สัตยาวิรุ^[6] ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มนักเรียน นักศึกษาเป็นกลุ่มใหญ่ที่มีการเข้าชมพิพิธภัณฑสถาน

ที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจากกลุ่มนักเรียนนักศึกษาเป็นกลุ่มวัยที่มีความต้องการศึกษาหาความรู้ และพิพิธภัณฑสถานเป็นหนึ่งในสถานที่ที่เก็บรวบรวมเรื่องราวที่มีความสำคัญทั้งในอดีตและปัจจุบัน เป็นแหล่งความรู้ที่มีข้อมูลเตรียมไว้ให้พร้อมสรรพ เหมาะสำหรับกลุ่มนักเรียนนักศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ซึ่งมอบทุนสนับสนุนการวิจัยครั้งนี้ เจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถานจังหวัดนนทบุรี ซึ่งกรุณาอำนวยความสะดวกให้การเก็บข้อมูล และผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถาม ทำให้ได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ สุดท้ายขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือจนงานวิจัยประสบความสำเร็จ

เอกสารอ้างอิง

- [1] การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ไม่ปรากฏวันที่ เดือน ปี ที่เผยแพร่). *ประเภทการท่องเที่ยว*. สืบค้นจาก <https://sites.google.com/site/archcommunitydevelopment/tourism>
- [2] สภาการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ.(17 กันยายน 2558) *คำจำกัดความ*. สืบค้นจาก <http://icom.museum/the-vision/museum-definition/>
- [3] อภิเดช จันทรภูมิ. (ไม่ปรากฏวันที่ เดือน ปี ที่เผยแพร่). *พิพิธภัณฑสถานกับความทรงจำกรณีศึกษา สถาบันพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ “มิวเซียมสยาม” ในฐานะโกดังความทรงจำของชาติไทย*. สืบค้นจาก <https://www.academia.edu/9665821/>
- [4] วีระ โรจน์พจนรัตน์. (2545). การบริหารจัดการพิพิธภัณฑสถานอาคารประวัติศาสตร์ *การ*

สัมมนาและประชุมเชิงปฏิบัติการ. สถาน

เอกอัครราชทูตฝรั่งเศสประจำประเทศไทย.

- [5] ชลวิภา ลุนจันกร. (2549). ความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกและการให้บริการของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ สมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการจัดการทรัพยากร บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- [6] รังสฤษฎ์ สัตยวูธ. (2550). แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการจัดการทั่วไป บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ความต้องการที่พึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักกีฬามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

Desirable Needs for Athlete's Competency Promotion of Rajapruk University

ทิพวรรณ วงศ์มาก*

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องความต้องการที่พึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักกีฬามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการที่พึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักกีฬาของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และชนิดของกีฬา กลุ่มตัวอย่างคือ นักกีฬาของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ จำนวน 4 ประเภท คือ ฟุตบอล ฟุตซอล เปตอง และแฮนด์บอล รวม 154 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับบททดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test independent) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) การทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD กำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความต้องการในการเสริมสร้างสมรรถนะนักกีฬามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ พบว่า นักกีฬามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการที่พึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักกีฬามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายสมรรถนะอยู่ในระดับมากทุกสมรรถนะ ได้แก่ ด้านสมรรถนะที่ 3 ความมุ่งมั่นในการแข่งขัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านสมรรถนะที่ 7 ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมทีม และด้านสมรรถนะที่ 5 สุขภาพจิต

2. ผลการเปรียบเทียบความต้องการที่พึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักกีฬาของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และชนิดของกีฬา พบว่า นักกีฬามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการที่พึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักกีฬามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ทั้งในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนนักกีฬามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ที่มีเพศ อายุ และชนิดกีฬา แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการที่พึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักกีฬามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .05

คำสำคัญ: ความต้องการที่พึงประสงค์, การเสริมสร้างสมรรถนะนักกีฬา, มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

*นิสิตหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

Abstract

Desirable Needs for Athlete's Competency Promotion of Rajapruk University.

The purpose is to study and compare the desirable needs for athlete's competency promotion of Rajapruk University classified by gender, age, education level, and the type of sport such as football, futsal, handball, and pétanque. Representative sample groups were multilevel classified selected 154 persons of Rajapruk University's athlete. The data was gathered by questionnaires and analyzed by descriptive statistic methods which were percentage, frequency distribution, mean and standard deviation, t-test, One-way ANOVA and LSD.

The research results were as follows:

1. Desirable needs for athlete's competency promotion of Rajapruk University found that athlete's opinion about the need to strengthen the desirable competencies of university athletes as a whole at a high level meanwhile for each aspect had average maximum (4.35), followed by the 7th competency in relationship with the teammates, and the 5th competency in mental health. When considering the high level of athlete's competency, including the performance of all.

2. The comparative showed that the opinions of educational persons of desirable needs for athlete's competency promotion of Rajapruk University in overall and in each aspect had not difference in education level. Meanwhile overall had difference classified by sex, age, and the type of sports had significantly different level at $p=0.05$.

Keywords: Desirable Needs, Athlete's Competency Promotion, Rajapruk University.

ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

สถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเป็นวัยหนุ่มสาวที่เป็นกำลังสำคัญของประเทศ ดังนั้น การออกกำลังกาย เช่น การเล่นกีฬา จึงมีความจำเป็นต่อการพัฒนาศักยภาพของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาประเทศนั้น จะต้องเน้นการพัฒนาทางด้านสุขภาพ พื้นฐาน คือการพัฒนาทั้งสุขภาพกาย สุขภาพของจิตใจ ซึ่ง แผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติฉบับที่ 10 ซึ่งได้กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาระบบ สุขภาพ คนไทย คือ เพื่อการพัฒนาสุขภาพที่เป็นองค์รวม ทั้งทางกาย ทางใจ ทางสังคมและทางจิตวิญญาณ การรวมพลังทั้งสังคมเพื่อสร้างสุขภาพ และการน้อมนำปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นฐานคิดและขับเคลื่อนไปสู่การ ปฏิบัติทั้งในการดำเนินชีวิต การบริหารและการพัฒนาทาง ด้านสุขภาพในทุกมิติ ทุกระดับ และทุกภาคส่วน การพัฒนาประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคน ยังเน้นการ เสริมสร้างสุขภาพของคนไทยให้มีสุขภาพแข็งแรงทั้งกายและ ใจ และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ เน้นการพัฒนาระบบสุขภาพอย่างครบวงจร มุ่งการดูแลสุขภาพเชิงป้องกัน การ ฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ เสริมสร้างคนไทยบริโภค อาหารที่ปลอดภัย ลด เลิกพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ จากข้อมูล การศึกษาสถาบันวิจัยประชากรและ สังคม มหาวิทยาลัยมหิดล เกี่ยวกับสุขภาพคนไทย ปี 2554 ได้นำเสนอ ตัวชี้วัดสุขภาพแห่งชาติซึ่งการ นำเสนอ นี้ได้ถูกพัฒนาขึ้นด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมและการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาค ประชาชน

เครือข่ายสมัชชาสุขภาพ องค์การภาคีที่เกี่ยวข้อง และผ่านกระบวนการกลั่นกรองโดยผู้เชี่ยวชาญในสาขา วิชาชีพต่างๆ ซึ่งได้สรุปกรอบตัวชี้วัดใน 3 องค์ประกอบ ด้วยกัน คือ สถานะสุขภาพ ปัจจัยบ่งชี้สุขภาพ และระบบ บริการสุขภาพ ซึ่งในด้านสถานะสุขภาพ สุขภาพกาย คนไทยมีพัฒนาการ ที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นที่น่าทึ่งกันว่า การเสริมสร้างสมรรถนะเป็นองค์ประกอบสำคัญของการเล่นกีฬา สมรรถนะจึงเป็นปัจจัยในการทำงานที่เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้แก่องค์กร โดยเฉพาะการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ เพราะสมรรถนะเป็นปัจจัยช่วยให้พัฒนา ศักยภาพของบุคลากรเพื่อให้ส่งผล ไปสู่การพัฒนาองค์กร องค์กรต่าง ๆ จึงพยายามเอาสมรรถนะมาใช้เป็นปัจจัยในการบริหารองค์กร ในด้านต่าง ๆ เช่น การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนางานบริการ หรือการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร เป็นต้น

มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ เป็นสถาบัน แห่งการเรียนรู้ยุคใหม่มีความมุ่งมั่นที่จะผลิตบัณฑิตให้ เป็นคนเก่งมีความรู้ ทักษะ ความ ชำนาญ ในแต่ละสาขาวิชา สร้างคนดี มี คุณธรรม จริยธรรม และ สามารถอยู่ในสังคม อย่างมีความสุข โดยบัณฑิตต้องเป็นบุคคลที่ มุ่งมั่นจะเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา เพื่อนำความรู้ ความสามารถ เป็นกำลังสำคัญใน การพัฒนา ประเทศชาติ ดังปรัชญา ของ มหาวิทยาลัยที่ว่าสถาบันแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ คุณภาพ คุณ ธรรม นำหน้าสู่สากล ดังนั้น งานวิจัยเรื่องการเสริมสร้างสมรรถนะนักกีฬา มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ จังหวัดนนทบุรี จัดทำ

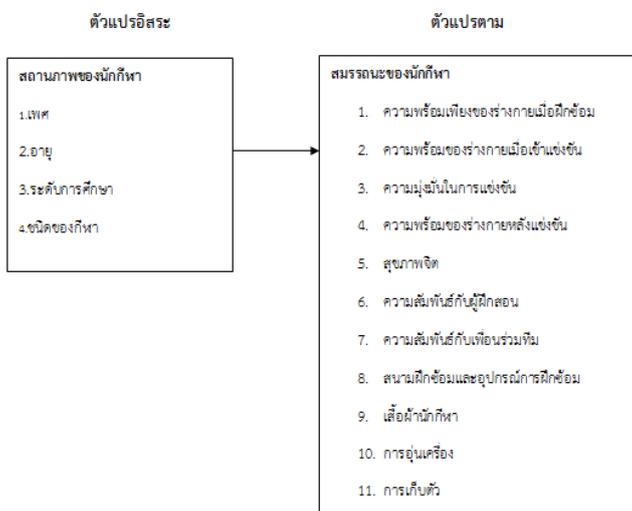
ขึ้นเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการ นักกีฬา มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ที่มีต่อการ เสริมสร้างสมรรถนะในการฝึกซ้อมและการ แข่งขันต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ความต้องการที่พึงประสงค์เพื่อ เสริมสร้างสมรรถนะนักกีฬามหาวิทยาลัยราช พฤกษ์อยู่ในระดับใด

2. นักกีฬามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ที่มี เพศ อายุ ระดับและ ชนิดกีฬา ที่มีความ ต้องการที่พึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะ นักกีฬามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ มีการเล่นที่ แตกต่างกันและมีความต้องการด้านใดมากที่สุด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

นักกีฬามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษาและชนิดของกีฬา ที่ ต่างกัน จะมีความต้องการที่พึงประสงค์เพื่อ เสริมสร้างสมรรถนะนักกีฬาต่างกัน

ประโยชน์ของงานวิจัย

1. ได้ทราบความต้องการที่พึงประสงค์ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักกีฬาของ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

2. ได้ทราบความคิดเห็นที่เกี่ยวกับ ความต้องการที่พึงประสงค์เพื่อเสริมสร้าง สมรรถนะนักกีฬาของมหาวิทยาลัยราช พฤกษ์ เพื่อจำไปใช้เป็นแนวทางในการ พัฒนาศักยภาพนักกีฬาเพื่อก้าวสู่มืออาชีพ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร: ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ในครั้งนี้ ได้แก่ นักกีฬาฟุตบอล, นักกีฬา ฟุตซอล, นักกีฬาเปตอง และแฮนด์บอล ของ

มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ทั้งหมด จำนวน 260 คน

กลุ่มตัวอย่าง : กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ใน การวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักกีฬาของ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ซึ่งได้จากจำนวน นักกีฬารวม 4 ประเภทตามของชนิดกีฬาด้วย

สูตรการคำนวณหาสัดส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีของเครชีและมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ทั้งหมด 154 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมี 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check List) ตอนที่ 2 ความต้องการที่พึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักกีฬา มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ช่วง มี 11 สมรรถนะ จำนวน 52 ข้อ นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหา จากนั้นนำไปคำนวณหาค่าความสอดคล้องของดัชนีระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ ได้ค่า IOC ทั้งฉบับเท่ากับ 0.91 และได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนักกีฬามหาวิทยาลัยอื่นที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ในการแข่งขันแสนศิลป์ชิงชนะเลิศแห่งประเทศไทยประจำปี 2558 จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient)

ของ Cronbach ได้ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ 0.96 พร้อมทั้งนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีคุณภาพแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test independent) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) การทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD กำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

สรุปผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับการเสริมสร้างสมรรถนะของนักกีฬามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ จำแนกตาม สมรรถนะที่ 1-13

ความต้องการที่พึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของนักกีฬามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า	อันดับ
1 สมรรถนะที่ 1 ความพร้อมของร่างกายเมื่อฝึกซ้อม	4.22	.70	มาก	6
2 สมรรถนะที่ 2 ความพร้อมของร่างกายเมื่อแข่งขัน	4.18	.70	มาก	8
3 สมรรถนะที่ 3 ความมุ่งมั่นในการแข่งขัน	4.34	.94	มาก	1
4 สมรรถนะที่ 4 ความพร้อมของร่างกายหลังแข่งขัน	4.23	.70	มาก	5
5 สมรรถนะที่ 5 สุขภาพ	4.30	.63	มาก	2
6 สมรรถนะที่ 6 ความสัมพันธ์กับผู้อื่น	4.26	.70	มาก	4
7 สมรรถนะที่ 7 ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมทีม	4.30	.67	มาก	2
8 สมรรถนะที่ 8 สนามฝึกซ้อมและอุปกรณ์การฝึกซ้อม	4.16	.52	มาก	10
9 สมรรถนะที่ 9 เลื่อนักกีฬา	4.16	.53	มาก	10
10 สมรรถนะที่ 10 การสู้รประตือง	4.18	.71	มาก	8
11 สมรรถนะที่ 11 การเก็บตัว	4.21	.72	มาก	7
ภาพรวม	4.23	.68	มาก	

1. ผลการวิจัยความต้องการที่พึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักกีฬามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ พบว่า นักกีฬามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการที่พึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักกีฬาในภาพรวมอยู่

ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายสมรรถนะ อยู่ในระดับมากทุกสมรรถนะ ได้แก่ ด้านสมรรถนะที่ 3 ความมุ่งมั่นในการแข่งขัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ($\bar{X}=4.35$) รองลงมาตามลำดับ คือ ด้านสมรรถนะที่ 7 ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมทีม ด้านสมรรถนะที่ 5 สุขภาพจิต ด้านสมรรถนะที่ 6 ความสัมพันธ์กับผู้ฝึกสอน ด้านสมรรถนะที่ 4 ความพร้อมของร่างกายหลังแข่งขัน ด้านสมรรถนะที่ 1 ความพร้อมเพียงของร่างกายเมื่อฝึกซ้อม ด้านสมรรถนะที่ 9 เสื้อผ้า นักกีฬา ด้านสมรรถนะที่ 11 การเก็บตัว ด้านสมรรถนะที่ 10 การอุ่นเครื่อง ด้านสมรรถนะที่ 2 การพร้อมของร่างกายเมื่อเข้าแข่งขัน และ ด้านสมรรถนะที่ 8 สนามฝึกซ้อมและอุปกรณ์การฝึกซ้อม

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการที่พึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของนักกีฬามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ในภาพรวมและรายข้อสมรรถนะ จำแนกตามเพศ

ข้อ	ความต้องการที่พึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของนักกีฬามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์	ชาย		หญิง		T	p-value
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1	สมรรถนะที่ 1 ความพร้อมของร่างกายเมื่อฝึกซ้อม	4.27	.49	4.20	.38	.38	.71
2	สมรรถนะที่ 2 ความพร้อมของร่างกายเมื่อเข้าแข่งขัน	4.20	.51	4.11	.50	1.01	.31
3	สมรรถนะที่ 3 ความมุ่งมั่นในการแข่งขัน	4.43	1.04	4.11	.56	1.91	.56
4	สมรรถนะที่ 4 ความพร้อมของร่างกายหลังแข่งขัน	4.24	.47	4.19	.53	.63	.53
5	สมรรถนะที่ 5 สุขภาพ	4.29	.49	4.24	.47	.57	.57
6	สมรรถนะที่ 6 ความสัมพันธ์กับผู้ฝึกสอน	4.28	.51	4.12	.48	1.69	.09
7	สมรรถนะที่ 7 ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมทีม	4.25	.51	4.46	.45	-2.39*	.01
8	สมรรถนะที่ 8 สนามฝึกซ้อมและอุปกรณ์การฝึกซ้อม	4.22	.52	4.01	.50	2.23*	.02
9	สมรรถนะที่ 9 เสื้อผ้า นักกีฬา	4.24	.49	4.11	.61	1.41	.16
10	สมรรถนะที่ 10 การอุ่นเครื่อง	4.27	.57	3.96	.66	2.81*	.01
11	สมรรถนะที่ 11 การเก็บตัว	4.26	.66	4.00	.71	2.13*	.03
ภาพรวมการเสริมสร้างสมรรถนะ		4.26	.57	4.10	.42	2.30*	.02

2. ผลการเปรียบเทียบความต้องการเสริมสร้างสมรรถนะ นักกีฬาของ

มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและชนิดของกีฬา พบว่า นักกีฬามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการที่พึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ทั้งในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

นักกีฬามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ที่มีเพศ ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการที่พึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ในภาพรวม ในด้านสมรรถนะที่ 7, 8 และ 10 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .05

นักกีฬามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ที่มีอายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการที่พึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักกีฬามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ในด้านสมรรถนะที่ 9 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .05

นักกีฬามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ที่มีอยู่ประเภทนักกีฬาของแต่ละชนิด ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการที่พึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักกีฬามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ในภาพรวม ในสมรรถนะที่ 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10 และ 11 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .05

อภิปรายผลการวิจัย

ความต้องการที่พึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะกีฬาของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ในรายสมรรถนะอยู่ในระดับสูงสุด ในสมรรถนะที่ 3 ความมุ่งมั่นในการแข่งขัน รองลงมา สมรรถนะที่ 6 ความสัมพันธ์กับผู้ฝึกสอน สมรรถนะที่ 7 ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมทีม ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ มีนโยบายในการส่งเสริม เรื่องกิจกรรมให้นักศึกษาทำกิจกรรม เช่น การแข่งขันกีฬาภายใน ก่อให้เกิดการเป็นตัวแทนของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ เพื่อเข้าร่วมการแข่งขันในระดับต่างๆ และมีการจัดสรรทุนการศึกษา ทั้งระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ให้กับนิสิตนักศึกษา เช่นการแข่งขันกีฬาและได้รับรางวัล ก็มีการช่วยเหลือทางด้านทุนการศึกษา 100% และรวมถึงที่พักอาศัย จึงทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการมุ่งมั่นในการแข่งขันกีฬา

นอกจากนั้น แนวปฏิบัติในส่วนของกิจการนักศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์กับนักกีฬาด้วยกัน โดยการจัดให้มีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้ฝึกสอนกับนักกีฬา ทุกครั้งหลักเล็คซ้อมของทุกวันแล้วก็ตาม แต่นักกีฬายังต้องการให้มีการเสริมสร้างสมรรถนะที่ 6 ความสัมพันธ์กับผู้ฝึกสอน ยังมีความต้องการให้ผู้ฝึกสอนมีเทคนิคใหม่ๆ มาสอน ช่วยกระตุ้นนักกีฬาให้มีความ

กระตือรือร้น และการฝึกซ้อมจากผู้ฝึกสอน เพื่อสร้างความก้าวหน้าเป็นอย่างดี

สมรรถนะที่ 7 ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมทีม ทั้งนี้ผู้ฝึกสอนควรให้มีการแนะนำกับนักกีฬาน้องใหม่ ในเรื่องการอยู่ร่วมกันภายในทีม เช่นการให้เกียรติกันภายในทีม การเข้ากับเพื่อนภายในทีมได้ดี และการให้กำลังใจระหว่างภายในทีม และสมรรถนะที่ 12 การเก็บ ในการบำรุงร่างกายก่อนการแข่งขัน และช่วงระหว่างการแข่งขัน และต้องการเชิญนักโภชนาการมาให้คำแนะนำ เกี่ยวกับทางด้านอาหารให้เหมาะสมและการมีวินัยนักกีฬา

ทั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัย อรวรรณ ศิลปะกิจและคณะ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยให้กับกรมสุขภาพจิตกระทรวงสาธารณสุข เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะนักกีฬาไทยในการแข่งขันเอเชียนเกมส์ พบว่า มากกว่าครึ่งหนึ่งนักกีฬา นอนไม่หลับ บางส่วนตั้งเป้าหมายของการแข่งขัน ส่วนปัจจัยภายนอกเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับผู้ฝึกสอน มีปัญหาบางประการ ร้อยละ 20 นักกีฬาที่มีปัญหา เรื่องแรงจูงใจ รู้สึกเครียด และเสียใจ และยังสอดคล้อง ดร.อนันต์ อัดชู (2538) ในตำราการเรื่องหลักการฝึกกีฬา ได้เสนอ ความอดทนของกล้ามเนื้อ เป็นต้น

เมื่อพิจารณาเป็นรายสมรรถนะ พบว่า สมรรถนะที่ 1 นักกอล์ฟมหาวิทยาลัย

ราชพฤกษ์ มีความต้องการที่พึงประสงค์เกี่ยวกับ การเสริมสร้างสมรรถนะกีฬาโดยภาพรวมและรายสมรรถนะทุกสมรรถนะ อยู่ในระดับมาก

การเปรียบเทียบความต้องการที่พึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักกีฬามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ จำแนกตาม เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา และชนิดของกีฬา พบว่า เพศนักกีฬาที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการที่พึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักกีฬามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ อย่างมีนัยสำคัญ .05 สมรรถนะที่ 9 เสื้อผ้านักกีฬา จะเห็นได้ว่า นักกีฬาที่มีอายุมากกว่า 26 ปี ขึ้นไป มีความต้องการที่พึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักกีฬามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ด้านเสื้อผ้านักกีฬาที่มีอายุน้อย 20-22 ปี ทั้งนี้ เพราะ นักกีฬาที่มีอายุมากกว่าก็มีประสบการณ์ ผ่านการแข่งขันในระดับต่างๆ อย่างมากประสบการณ์ ให้มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ จัดหา มีรองเท้าฝึกซ้อมได้มาตรฐาน รองลงมาตามลำดับ มีรองเท้าแข่งได้มาตรฐาน มีรองเท้าลำลอง มีชุดแข่งขันได้มาตรฐานสากล ชุดลำลองได้มาตรฐานสากล มีชุดวอร์มได้มาตรฐานสากล และมีชุดฝึกซ้อมได้มาตรฐานสากล

นักกีฬา ชายและหญิง ต่างกัน มีความต้องการที่พึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักกีฬา ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ .05 แต่เมื่อพิจารณารายสมรรถนะ พบว่า สมรรถนะที่ 7

ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมทีม สมรรถนะที่ 8 สนามฝึกซ้อมและอุปกรณ์การฝึกซ้อม และสมรรถนะที่ 10 การอุ่นเครื่อง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยค่าเฉลี่ยของความต้องการนักกีฬาชายมากกว่านักกีฬาหญิง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักกีฬาชายมีความต้องการให้เกียรติกันภายในทีม และมีความเสริมสร้างสมรรถนะ ที่ 7, 8 และ 10 มากกว่าเพศหญิง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะให้ดียิ่งขึ้น

ทั้งนี้ สอดคล้องงานวิจัย ทฤษฎี บทบาททางเพศของเบม (Bem,1981) ได้กล่าวว่า ลักษณะบุคลิกภาพของผู้ชายและผู้หญิง โดยบุคลิกภาพของความเป็นผู้ชายเป็นลักษณะที่เกี่ยวกับการแสดงออกทางด้านความเข้มแข็งทางพลัง ความเป็นผู้นำ ก้าวร้าว ทะเยอทะยานชอบการแข่งขัน การเอาชนะ ทำท่าย เชื้อมั่นในตัวเอง ในขณะที่บุคลิกของความเป็นผู้หญิงมีความเกี่ยวข้องกับการแสดงทางด้านอารมณ์ มีความอ่อนโยน สุภาพ มีเมตตา ไวต่อความรู้สึกของบุคคลอื่น เป็นผู้ตามต้องพึ่งพาผู้อื่น แต่ในความจริงแล้วทั้งผู้ชายและผู้หญิงต่างก็มีทั้งความเป็นชายและความเป็นหญิงอยู่ในตนเอง สูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล สำหรับนักกีฬาอยู่ในชนิดกีฬาต่างกัน มีความต้องการที่พึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักกีฬามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ในเกือบทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .05 เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย ความต้องการที่พึงประสงค์เพื่อ

เสริมสร้างสมรรถนะนักกีฬามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ในแต่ละสมรรถนะพบว่า นักกีฬาฟุตบอล มีความต้องการที่พึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักกีฬาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ในสมรรถนะที่ 2, 3, 5, 6, 8 และ 9 และ นักกีฬาฟุตซอล มีความต้องการที่พึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักกีฬาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ในสมรรถนะที่ 3, 5, 6, 8 และ 9 และนักกีฬาแฮนด์บอล มีความต้องการที่พึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักกีฬาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ในสมรรถนะที่ 1, 3, 4, 5, 6, 8, 9 และ 11 และนักกีฬาเปตอง มีความต้องการที่พึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักกีฬาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ในสมรรถนะที่ 3 ความมุ่งมั่นในการแข่งขัน สมรรถนะที่ 4, 5, 6, 8, 9 และ 11

โดยสรุป นักกีฬาแต่ละชนิดมีความต้องการที่พึงประสงค์ มากน้อย แตกต่างกัน ซึ่งมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ จะได้ใช้เป็นแนวทางในการเสริมสร้างสมรรถนะให้นักกีฬาสู่ความเป็นเลิศและนักกีฬามืออาชีพ นักกีฬาด้วยกัน โดยการจัดให้มีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้ฝึกสอนกับนักกีฬา ทุกครั้งหลังเลิกซ้อมของทุกวันแล้วก็ตาม แต่นักกีฬาต้องการให้มีการเสริมสร้างสมรรถนะที่ 6 ความสัมพันธ์กับผู้ฝึกสอน ยังมีความต้องการให้ผู้ฝึกสอนมีเทคนิคใหม่ๆ มาสอน ช่วยกระตุ้นนักกีฬาให้มีความกระตือรือร้น และการฝึกซ้อมจากผู้ฝึกสอน เพื่อสร้างความก้าวหน้าเป็นอย่างดี สมรรถนะ

ที่ 7 ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมทีม ทั้งนี้ผู้ฝึกสอนควรให้มีการแนะนำกับนักกีฬาน้องใหม่ ในเรื่องการอยู่ร่วมกันภายในทีม เช่น การให้เกียรติกันภายในทีม การเข้ากับเพื่อนภายในทีมได้ดีและการให้กำลังใจระหว่างภายในทีม และสมรรถนะที่ 6 อาหาร ในการบำรุงร่างกาย ก่อนการแข่งขัน และช่วงระหว่างการแข่งขัน และต้องการเชิญนักโภชนาการมาให้คำแนะนำ เกี่ยวกับทางด้านอาหารให้เหมาะสมและการมีวินัยในตัวนักกีฬา ทั้งนี้ ความสอดคล้องกับงานวิจัย อรรวรรณ ศิลปะกิจและคณะ (2542) ได้ทำการวิจัยให้กับ กรม สุข ภาพ จิต ทร ว ง สาธารณสุข เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะนักกีฬาไทยในการแข่งขันเอเชียนเกมส์ พบว่า มากกว่าครึ่งหนึ่งนักกีฬา นอนไม่หลับ บางส่วนตั้งเป้าหมายของการแข่งขัน ส่วนปัจจัยภายนอกเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับผู้ฝึกสอน มีปัญหาบางประการ ร้อยละ 20 นักกีฬาที่มีปัญหา เรื่องแรงจูงใจ รู้สึกเครียด และเสียใจ และยังสอดคล้อง รศ.ดร.อนันต์ อัทธู (2538) ในตำราการเรื่องหลักการฝึกกีฬา ได้เสนอ ความอดทนของกล้ามเนื้อ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ควรนำผลการวิจัย ความต้องการที่พึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างความสามารถทางด้านการกีฬา ในด้าน ความมุ่งมั่นในการแข่งขัน ในเรื่อง ความต้องการกระตุ้นให้เกิดความกระตือรือร้น ความตั้งใจ ความพยายาม

และ นำเทคนิคประสบการณ์มาใช้ในการ
แข่งขัน ด้าน ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมทีม
ในเรื่องความต้องการ การให้เกียรติ ให้
กำลังใจ กันภายในทีม และด้าน สุขภาพจิต
ในเรื่อง ความต้องการ โปรแกรมการฝึกสมาธิ
เพื่อเตรียมตัวและการเข้าแข่งขัน ความ
ต้องการ โปรแกรมการฝึกจิตใจความมั่นคงใน
อารมณ์ต่อการวิพากษ์วิจารณ์ ไปประยุกต์ใช้
กับการเสริมสร้างสมรรถนะ นักกีฬา
มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ต่อไป

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

เดชา เศษะวัฒน์ไพศาล. 2543.

Competency-Based Human Resources Management.

HR Magazine. ปีที่ 21 ฉบับที่ 4.
ประจำเดือน ต.ค.-ธ.ค. รายเดือน.

เจริญ กระบวนรัตน์ (2548) **หลักการและ
เทคนิคการฝึกกีฬา: ทฤษฎีหลักการ
ฝึกกีฬา.** สาขาวิชาพลศึกษา คณะ
ศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชาติชาย อมิตรพ่าย (2536) **ผลของการฝึก
กีฬาแบบครบวงจรที่มีต่อความ**

**แข็งแรงของกล้ามเนื้อ ความอดทน
ของระบบไหลเวียนโลหิตและระบบ
หายใจ ของนิสิตชายและหญิง.**

วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชา
พลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ. 2004. **Competency:
เครื่องมือการบริหารที่ปฏิเสธไม่ได้.
Productivity.** นิตยสาร ปีที่ 9 ฉบับที่
53 ประจำเดือน พ.ย.-ธ.ค. 2544. ราย
สองเดือน.

อรรวรรณ ศิลปะกิจ และคณะ (2542) **ปัจจัยที่
มีผลต่อสมรรถนะนักกีฬาไทยใน
การแข่งขันเอเชียนเกมส์. กรม
สุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.**

อนันต์ อัฐชู. 2538. **หลักการฝึกกีฬา.**
พิมพ์ลักษณ์, กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนา
พานิช. พิมพ์ครั้งที่ 2.

อานนท์ สักดิ์วรวิษญู. 2547. **แนวคิดเรื่อง
สมรรถนะ Competency: เรื่องเก่าที่
เรายังหลงทาง.** Chulalongkon
Review. 16(ก.ค. – ก.ย.): 57 – 72.

ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และคณะ (2555)
**สถิติสำหรับการวิจัยและเทคนิคการใช้
SPSS : บริษัทเจริญดีมั่นคงการพิมพ์.
กรุงเทพฯ.**

เอกวิทย์ แสงผล (2535) **ผลของการฝึกกีฬา
ที่มีต่อความคล่องแคล่วว่องไว ความ
แข็งแรงของกล้ามเนื้อและความอดทน
ของกล้ามเนื้อ** วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต

- สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- D.C. McClelland. 1973. **Testing for Competence rather than for Intelligence.** American Psychologist. USA.
- Faigenbum, A.D. (1993, February). **The effects of Strength training on Children An Evaluation of a Twice Per Week Program.** Dissertation Abstracts International. 53: 2735 - 4 A.
- Gary Hamel. 1994. **Core Competencies: Competing for The Future.** Prentice Hall Secondary Edition. USA.
- Jack H. Wilmore. 2004. **Physiology of Sport and Exercise.** 3rd Edition. Prentice Hall Secondary Edition. USA.
- Oyster, N. (1979, March). **Effects of a Heavy - Resistance Weight training Program on College Women Athletes.** Journal of Sports Medicine. 19: 79 - 83.
- Richard Boyatzis. 1982. **The Competencies Manager: A Model of Effective Performance.** Prentice Hall Secondary Edition. USA.
- Westcott, W.L. (1994, November – December). **Training for power sports - Part 1 training.** Journal of Physical Education. 77: 31 - 33.
- Wilmore, J. H., and Costill, D.L..(1994). **Physiology of sport and exercise. Champaign, Il:Human Kinetics.**

ความต้องการและความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการฝึกอบรมวิชาชีพสำหรับสมาชิก กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

The Needs and the Opinion about the Career Training Guidelines of the Member's thai women empowerment funds Mea Sariang district, Mea Hong son province

นางสาวพงศ์ศิริ ปิตุรัตน์เจริญกุล¹

นายสงกรานต์ อินขัน²

¹สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน, tompp41@gmail.com

²สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน, boyzmancmu@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการและความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการฝึกอบรมวิชาชีพของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้คือ สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 45 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย ปรากฏ ดังนี้ 1) สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีความต้องการการฝึกอบรมวิชาชีพ สามอันดับแรกคือ อาชีพการถักกระเป๋าด้วยเชือกกระดาศและเชือกถรม อาชีพการทำกล้วยฉาบ และอาชีพเลี้ยงหมู 2) สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการฝึกอบรมวิชาชีพของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแม่สะเรียง ดังนี้ 2.1) ควรจัดให้มีการฝึกอบรมวิชาชีพตามความต้องการของสมาชิกกองทุนฯ ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต ภูมิปัญญา และทรัพยากรท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการส่งเสริมอาชีพ และสร้างโอกาสให้เกิดการมีงานทำและสร้างรายได้ให้กับครอบครัว 2.2) ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ และสร้างกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกกองทุนฯ รวมทั้งสนับสนุนการรวมกลุ่มอาชีพที่มีอยู่เดิมในชุมชน ส่งเสริม สนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ ที่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพ รวมทั้งเพื่อสร้างความเข้มแข็งในอาชีพ และเพื่อการพัฒนาอาชีพของสมาชิกกองทุนฯ ในอนาคต 2.3) ควรมีการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของกลุ่มสมาชิกกองทุนฯ และจัดหาสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ของสมาชิกกองทุนฯ รวมทั้งจัดอบรมให้ความรู้ด้านการเงินและการบัญชี การตลาด การจัดการทรัพยากรมนุษย์ และการวางแผนงาน จัดให้มีโครงการส่งเสริมอาชีพ พร้อมทั้งให้มีการติดตามประเมินผลทั้งก่อนและหลังดำเนินโครงการเพื่อพัฒนาปรับปรุงให้เป็นไปตามความต้องการของสมาชิกกองทุนฯ และความต้องการของตลาด

คำสำคัญ : ความต้องการ ความคิดเห็น แนวทางในการฝึกอบรมวิชาชีพ สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

Abstract

The purposes of this research were to study the needs and the opinion about the career training guidelines of the member's thai woman empowerment funds Mea Sariang district, Mea Hong Son province. The sample were 45 member's thai woman empowerment funds Mea Sariang district, Mea Hong Son province. Collection of data was by questionnaire, and in-depth interview. Analyzing of data was by frequency, and percentage. The results of this research were that 1) the needs about the career training guidelines of the member's thai woman empowerment funds Mea Sariang district, Mea Hong Son province were needs to train knitting bag with paper rope and nylon thread, banana crisp and pig farmer 2) the career training guidelines of the member's thai woman empowerment funds Mea Sariang district, Mea Hong Son province were 2.1) should provide vocational training to meet the requirements of the Fund. Consistent with life wisdom and local resources. To strengthen the promotion of the profession. And to create opportunities for employment and income generation for the family 2.2) awareness training should be provided by experts. And build relationships between members of the fund activity. Including support for the professional integration of existing community support budget, materials or equipment. Suitable occupation As well as to strengthen the profession . And professional development for members of the Fund in the future 2.3) should be promoted to publicity about the Fund's members. The supply and distribution of the fund. The training provides knowledge in finance and accounting, marketing, human resources management. And planning Provide professional project Both are assessed before and after implementation of the project to improve to meet the needs of the Fund. And market demand

Keywords : The Needs, The Opinion, The Career Training Guidelines, The Member's thai woman empowerment funds

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากวิกฤตทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นมาทำให้อัตราความยากจนเพิ่มขึ้นอย่างมาก การว่างงานมีผลทำให้คนรวยหรือฐานะปานกลางกลับกลายเป็นคนจน ส่วนครัวเรือนยากจนยังคงอยู่ในสภาพลำบากยิ่งขึ้น เนื่องจากสมาชิกของครัวเรือนตกงาน หรือไม่ได้ประกอบอาชีพอื่นๆ (เช่น เป็นแรงงานรับจ้างหรือรับจ้างทำสินค้าตามสั่ง ซึ่งมีรายได้น้อยอยู่แล้ว) ฝืดเคืองลงไป อันเป็นผลสืบเนื่องจากการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ และความไม่มั่นใจในการลงทุน (สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร, 2556) [1] ทำให้ทุกครัวเรือนต่างมีความปรารถนาที่จะเพิ่มรายได้และต้องการจะหลุดพ้นจากความยากจน อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ของแต่ละครัวเรือนก็แตกต่างกัน

กล่าวคือ มีอุปสรรคและข้อจำกัดไม่เหมือนกัน เช่น รายงานการวิจัยในต่างประเทศยืนยันว่า กลุ่มครัวเรือนยากจนเป็นกลุ่มที่ประสบความยากลำบากในการดำรงชีวิตมากที่สุดเมื่อเกิดภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ ทำให้ทุกครัวเรือนต่างมีความปรารถนาที่จะเพิ่มรายได้และต้องการจะหลุดพ้นจากความยากจน อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ของแต่ละครัวเรือนก็แตกต่างกัน กล่าวคือ มีอุปสรรคและข้อจำกัดไม่เหมือนกัน เช่น การมีคนพิการหรือสติ ฟั่นเฟือนในครอบครัว ต้องการศึกษา สุขภาพอ่อนแอ ดิทยาเสพติดขาดความมั่นใจ ขาดข้อมูลและเครือข่าย ฯลฯ นอกจากนี้ ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อฐานะทางเศรษฐกิจของประชาชน เช่น พื้นที่เสี่ยงต่อน้ำท่วม สภาพแห้งแล้งทางภูมิศาสตร์ ดังนั้นโอกาสหลุดพ้นจากสภาพความ

ยากจน จึงแตกต่างกันในแต่ละครัวเรือน (สมพร อิศวิลานนท์, 2543) [2]

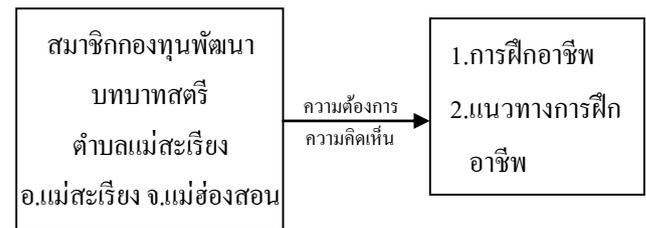
ปัจจุบันครัวเรือนไทยมีผู้หญิงทำหน้าที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนเพิ่มขึ้น เนื่องจากคู่สมรสเดินทางไปทำงานต่างถิ่น หรือหากกรณีเกิดการหย่าร้าง และผู้หญิงจะเป็นคนเลี้ยงดูลูก จากงานศึกษาของสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัวในปี พ.ศ. 2552 ระบุว่าปัจจุบันมีครัวเรือนที่มีผู้ปกครองคนเดียว (Single parent) อาจจะเป็นพ่อหรือแม่รวมประมาณ 2.5 ล้านครัวเรือนทั่วประเทศ จากหลายสาเหตุ ซึ่งสาเหตุหลักมาจากการหย่าร้างที่มากขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2552 พบว่าในกลุ่มสมรส 100 คู่จะมีการหย่าร้างเกิดขึ้นประมาณ 36 คู่ ซึ่งสูงกว่าปี พ.ศ. 2536 ที่มีอยู่เพียงประมาณ 10 คู่ เท่านั้น (สาวิตรี ทยานศิลป์, 2553) [3] ประชาชนในเขตตำบลแม่สะเรียงก็เช่นเดียวกัน ได้รับผลกระทบจากวิกฤติดังกล่าวข้างต้นเช่นกัน ทำให้รายได้ในครัวเรือนไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย

จากสภาพการณ์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาถึงความต้องการและความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการฝึกอบรมวิชาชีพของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ว่าเป็นอย่างไร ทั้งนี้เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชนในเขตตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้นต่อไป

2. จุดประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาความต้องการของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแม่สะเรียง ในเรื่องการฝึกอบรมวิชาชีพ
2. ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการฝึกอบรมวิชาชีพแก่สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแม่สะเรียง

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. วิธีการศึกษา

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 45 คน

ตัวแปร

ตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ความต้องการและความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการฝึกอบรมวิชาชีพของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

5. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

วิธีการสร้างเครื่องมือ

1. การสร้างแบบสอบถาม
  - 1.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 1.2 นำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม
  - 1.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่า IOC ได้ค่า IOC = 1.00
  - 1.4 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และได้นำไปทดลองใช้กับสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกันกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

1.5 นำแบบสอบถามที่ได้ทดลองแล้วมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร α -Coefficient ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่า $\alpha = 0.78$

1.6 นำแบบสอบถามที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. การสร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

2.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 นำความรู้ที่ได้ศึกษามาสร้างเป็นข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

2.3 นำแบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่า IOC ได้ค่า $IOC = 1.00$

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ใช้การหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สมาชิกกองทุนฯ ได้รับการพัฒนาศักยภาพในด้านอาชีพเสริมตามความต้องการ

2. สมาชิกกองทุนฯ ที่เข้าร่วมการอบรมมีการต่อยอดด้วยการนำความรู้ที่ได้ไปทำเป็นอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว

7. ผลการศึกษา

จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นกลุ่มสมาชิกกองทุนฯ ที่เข้าร่วมกิจกรรมกับสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 45 คน มีอายุระหว่าง 25-50 ปี พักอาศัยที่บ้านของตนเอง มีวุฒิการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับมัธยมศึกษา และประกอบอาชีพเกษตรกร

และค้าขาย มีรายได้เฉลี่ยรวม 4,000-6,000 บาท/เดือน จากการศึกษาความต้องการในเรื่องการฝึกอบรมวิชาชีพและแนวทางการส่งเสริมอาชีพ พบว่า

1. สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีความต้องการในการฝึกอบรมวิชาชีพ โดยอาชีพที่กลุ่มสตรีตำบลแม่สะเรียง มีความต้องการฝึกอบรมวิชาชีพ 3 อันดับแรก คือ อาชีพการถักกระเป๋าด้วยเชือกกระชายและเชือกกรม อาชีพการทำกล้วยฉาบ และอาชีพเลี้ยงหมู

2. สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการฝึกอบรมวิชาชีพของสมาชิกกองทุนฯ ดังนี้

2.1 ควรจัดให้มีการฝึกอบรมวิชาชีพตามความต้องการของสมาชิกกองทุนฯ ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต ภูมิปัญญา และทรัพยากรท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการส่งเสริมอาชีพ และสร้างโอกาสให้เกิดการมีงานทำและสร้างรายได้ให้กับครอบครัว

2.2 ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ และสร้างกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกกองทุนฯ รวมทั้งสนับสนุนการรวมกลุ่มอาชีพที่มีอยู่เดิมในชุมชน ส่งเสริม สนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ ที่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพ รวมทั้งเพื่อสร้างความเข้มแข็งในอาชีพ และเพื่อการพัฒนาอาชีพของสมาชิกกองทุนฯ ในอนาคต

2.3 ควรมีการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของกลุ่มสมาชิกกองทุนฯ และจัดหาสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มสมาชิกกองทุนฯ รวมทั้งจัดอบรมให้ความรู้ด้านการเงินและการบัญชี การตลาด การจัดการทรัพยากรมนุษย์ และการวางแผนงาน จัดให้มีโครงการส่งเสริมอาชีพ พร้อมทั้งให้มีการ

ติดตามประเมินผลทั้งก่อนและหลังดำเนินโครงการ เพื่อพัฒนาปรับปรุงให้เป็นที่ไปตามความต้องการของสมาชิกกองทุนฯ และความต้องการของตลาด

ทั้งนี้หลังจากได้ข้อมูลความต้องการของสมาชิกกองทุนฯ แล้ว ผู้วิจัยร่วมกับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี นำโดยสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแม่สะเรียงได้ดำเนินการส่งเสริมอาชีพกลุ่มสมาชิกกองทุนฯ ด้วยการจัดโครงการอบรมสตรีตำบลแม่สะเรียง หลักสูตร “ถักกระเป๋าด้วยเชือกกระดาดและเชือกกรม” ขึ้น ระหว่างวันที่ 21-22 กุมภาพันธ์ 2558 ผลการจัดโครงการอบรม พบว่า มีสมาชิกกลุ่มสตรีตำบลแม่สะเรียง เข้าร่วมโครงการอบรมทั้งสิ้น 58 คน โดยมีผู้ที่สนใจจากตำบลอื่น 8 คน ผลสัมฤทธิ์ของโครงการคือ ผู้เข้าร่วมโครงการร้อยละ 80 (46 คน) ได้กระเป๋าที่ถักด้วยเชือกกรมโดยฝีมือของผู้เข้าร่วมอบรมเอง คนละ 1 ใบ และจากการประเมินผลการดำเนินงานโครงการอบรม พบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการอบรมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการอบรมอยู่ในระดับ ดี และหลังจากจัดโครงการอบรมแล้วได้มีการติดตามผลหลังการอบรม พบว่า มีสมาชิกกองทุนฯ ได้นำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปต่อยอดเป็นอาชีพเสริมรายได้แก่ครอบครัว ร้อยละ 20 (11 คน) ของผู้เข้าร่วมอบรมทั้งหมด

8. อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัย พบว่า สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแม่สะเรียงอำเภอแม่สะเรียงจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีความต้องการการฝึกอบรมวิชาชีพ 3 อันดับแรก คือ อาชีพการถักกระเป๋าด้วยเชือกกระดาดและเชือกกรม อาชีพการทำกล้วยฉาบ และอาชีพเลี้ยงหมู ซึ่งสอดคล้องกับ สุกัญญา หวันคำโล๊ะ (2551) [4] ที่ได้ศึกษาแนวทางการส่งเสริมอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลบ้านไร่ อำเภอ

หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และพบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการในการฝึกอบรมวิชาชีพ สามอันดับแรก คือ อาชีพนวดแพทย์แผนไทย อาชีพทำลูกประคบ และอาชีพทำดอกไม้จันทน์ และสอดคล้องกับเกษณี ชื่นบาน (2557) [5] ได้ศึกษาความต้องการฝึกอบรมอาชีพพระยะสันของสตรี ตำบลเวียงทอง อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ พบว่า สาขาวิชาชีพที่ต้องการอบรมอาชีพเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม รองลงมา สาขาวิชาชีพการแปรรูปเกษตร และสาขาวิชาชีพศิลปะประดิษฐ์ สอดคล้องกับ วิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี (2556) [6] ที่ได้สำรวจความต้องการการเข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรระยะสั้น พบว่า หลักสูตรที่ชุมชนในจังหวัดอุทัยธานีให้ความสนใจเป็นอันดับแรก คือหลักสูตร การแปรรูปผลิตภัณฑ์ชุมชน รองลงมา คือ หลักสูตรการประดิษฐ์ดอกไม้จันทน์ และอันดับสามคือ หลักสูตรช่างบริการรถจักรยานยนต์ ทั้งนี้เนื่องจากเป็นอาชีพที่คนในชุมชนเห็นว่ามีความเป็นไปได้ที่จะทำให้เกิดรายได้เสริม เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และเป็นภูมิปัญญาของคนในชุมชน สอดคล้องกับ มารุต คำชะอม และคณะ (2549) [7] ที่ได้ประเมินผลโครงการพัฒนาอาชีพในโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม/ปอเนาะ/ชุมชน ในพื้นที่จังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส พบว่า ร้อยละ 75 มีความต้องการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ เพราะต้องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และนำความรู้ทักษะที่ได้จากการฝึกอบรมไปประกอบอาชีพหารายได้

2. จากผลการวิจัยพบว่าสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการฝึกอบรมวิชาชีพของสมาชิกกองทุนฯ ดังนี้

2.1 จากผลการวิจัยพบว่า ควรจัดให้มีการฝึกอบรมวิชาชีพตามความต้องการของสมาชิกกองทุนฯ ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต ภูมิปัญญา และ

ทรัพยากรท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการส่งเสริมอาชีพ และสร้างโอกาสให้เกิดการมีงานทำสร้างรายได้ให้กับครอบครัว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสมาชิกกองทุนฯ มีหนี้สินกับกองทุนหมู่บ้าน และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ เนื่องจากรายได้หลักจากการเกษตรลดลงเพราะปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านสภาพภูมิอากาศ แห้งน้ำ และปัจจัยการผลิตมีต้นทุนสูง เช่น ปุ๋ย เมล็ดพันธุ์ เป็นต้น

2.2 จากผลการวิจัยพบว่า ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญและสร้างกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกกองทุนฯ รวมทั้งสนับสนุนการรวมกลุ่มอาชีพที่มีอยู่เดิมในชุมชนส่งเสริมสนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ ที่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพ รวมทั้งเพื่อสร้างความเข้มแข็งในอาชีพ และเพื่อการพัฒนาอาชีพของสมาชิกกองทุนฯ ในอนาคต ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าลักษณะของการรวมกลุ่มที่ผ่านมาเป็นการรวมกลุ่มที่เน้นผลประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม ส่งผลให้การรวมกลุ่มไม่เกิดกิจกรรมที่ทำร่วมกันในการพัฒนาอาชีพ อีกทั้งสมาชิกกองทุนฯ ยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาหรือการทำงานเป็นทีม ขาดการวางแผนขาดความร่วมมือ

2.3 จากผลการวิจัย พบว่า ควรมีการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของกลุ่มสมาชิกกองทุนฯ และจัดหาสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ของสมาชิกกองทุนฯ รวมทั้งจัดอบรมให้ความรู้ด้านการเงินการบัญชี การตลาด การจัดการทรัพยากรมนุษย์และการวางแผนงาน จัดให้มีโครงการส่งเสริมอาชีพ พร้อมทั้งให้มีการติดตามประเมินผลทั้งก่อนและหลังดำเนินโครงการเพื่อพัฒนาปรับปรุงให้เป็นไปตามความต้องการของสมาชิกกองทุนฯ และความต้องการของตลาด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสมาชิกกองทุนฯ ส่วนใหญ่ที่รวมกลุ่ม

กันทำอาชีพเสริมรายได้ให้กับครอบครัวนั้นขาดสถานที่ในการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์ที่ทำออกมาขายไม่ได้

9. สรุป

จากผลการวิจัยพบว่า 1) สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีความต้องการการฝึกอบรมวิชาชีพ 3 อันดับแรก คือ อาชีพการถักกระเป๋าด้วยเชือกกระดาษและเชือกถัก อาชีพการทำกล้วยฉาบ และอาชีพเลี้ยงหมู 2) สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการฝึกอบรมวิชาชีพของสมาชิกกองทุนฯ ดังนี้ 2.1) ควรจัดให้มีการฝึกอบรมวิชาชีพตามความต้องการของสมาชิกกองทุนฯ ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต ภูมิปัญญา และทรัพยากรท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการส่งเสริมอาชีพ และสร้างโอกาสให้เกิดการมีงานทำและสร้างรายได้ให้กับครอบครัว 2.2) ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ และสร้างกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกกองทุนฯ รวมทั้งสนับสนุนการรวมกลุ่มอาชีพที่มีอยู่เดิมในชุมชน ส่งเสริม สนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ ที่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพ รวมทั้งเพื่อสร้างความเข้มแข็งในอาชีพ และเพื่อการพัฒนาอาชีพของสมาชิกกองทุนฯ ในอนาคต 2.3) ควรมีการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของกลุ่มสมาชิกกองทุนฯ และจัดหาสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของกลุ่มสมาชิกกองทุนฯ รวมทั้งจัดอบรมให้ความรู้ด้านการเงินและการบัญชี การตลาด การจัดการทรัพยากรมนุษย์ และการวางแผนงาน จัดให้มีโครงการส่งเสริมอาชีพ พร้อมทั้งให้มีการติดตามประเมินผลทั้งก่อนและหลังดำเนินโครงการเพื่อพัฒนาปรับปรุงให้

เป็นไปตามความต้องการของสมาชิกกองทุนฯ และความต้องการของตลาด

หลังการดำเนินงานวิจัยผู้วิจัยร่วมกับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแม่สะเรียงได้นำข้อมูลผลการวิจัยดังกล่าวมาจัดดำเนินการอบรมวิชาชีพให้กับสมาชิกกองทุนฯ ด้วยการจัดโครงการอบรมสตรีตำบลแม่สะเรียง หลักสูตร “ถักกระเป๋าด้วยเชือกกระดาศและเชือกกรม” ขึ้น เมื่อวันที่ 21-22 กุมภาพันธ์ 2558 ผลการจัดโครงการอบรมพบว่า มีสมาชิกกลุ่มสตรีตำบลแม่สะเรียงเข้าร่วมโครงการอบรมทั้งสิ้น 58 คน โดยมีผู้ที่สนใจเพิ่มเติมจากตำบลอื่น 8 คน ผลสัมฤทธิ์ของโครงการคือ ผู้เข้าร่วมโครงการร้อยละ 80 (46 คน) ได้กระเป๋าที่ถักด้วยเชือกกรมโดยฝีมือของผู้เข้าร่วมอบรมเอง คนละ 1 ใบ และจากการประเมินผลการดำเนินงานโครงการอบรมพบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการอบรมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการอบรมอยู่ในระดับ ดี และหลังจากจัดโครงการอบรมแล้วได้มีการติดตามผลหลังการอบรมพบว่า มีสมาชิกกลุ่มสตรีได้นำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปต่อยอดเป็นอาชีพเสริมรายได้แก่ครอบครัว ร้อยละ 20 (11 คน) ของผู้เข้าร่วมอบรมทั้งหมด

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแม่สะเรียง ควรมีการจัดทำโครงการเพื่อส่งเสริมอาชีพให้กับสมาชิกกองทุนฯ และผู้ที่สนใจในชุมชน ตามความต้องการของสมาชิกและคนในชุมชน อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ควรมีการติดตามและประเมินผลทั้งในระหว่างดำเนินโครงการและหลังการจัดโครงการ เพื่อการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานและการส่งเสริมอาชีพให้มีประสิทธิผลต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัญหาในการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

2.2 ควรศึกษาประสิทธิผลจากการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

10. กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแม่สะเรียง ที่ให้การสนับสนุนการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแม่สะเรียงทุกท่านที่ช่วยประสานงานให้การดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ประสบผลสำเร็จด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร. (2556). *ภาวะความยากจนของครัวเรือนเกษตร*. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- [2] สมพร อิศวิลานนท์. (2543). *การวิเคราะห์การกระจายรายได้และภาวะความยากจนของครัวเรือนเกษตร ปี 2541/42*. กรุงเทพฯ.
- [3] สาวิตรี ทยานศิลป์. (2553). *การส่งเสริมและพัฒนาเด็กในครอบครัวหย่าร้าง*. ภายใต้โครงการศึกษาสถานการณ์ครอบครัวไทย. นำเสนอในการประชุมสมัชชาครอบครัวแห่งชาติ ประจำปี 2553. สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน.
- [4] สุกัญญา หวันลำโล๊ะ. (2551). *แนวทางการส่งเสริมอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ เทศบาลบ้านไร่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา*. หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการ

ปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- [5] เกษณี ชื่นบาน. (2557). *ความต้องการด้านการ
ฝึกอบรมอาชีพระยะสั้นของสตรี ตำบลเวียง
ทอง อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่*. มหาวิทยาลัย
พิษณุโลก.
- [6] วิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี. (2556). *รายงานผลการ
สำรวจความต้องการของชุมชน ประจำปี
งบประมาณ 2556*. วิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี
สำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน สำนักงาน
คณะกรรมการการอุดมศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ.
- [7] มารุต คำชะอม และคณะ. (2549). *การติดตาม
ประเมินผล โครงการทักษิณถิ่นทอง*. วารสาร
สงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และ
มนุษยศาสตร์, 12(1), 133-143.

ความพร้อมของนักบัญชีไทยในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในเขต

กรุงเทพมหานคร

The Readiness of Thai Accountants in Bangkok for ASEAN Economic Community

นางวรรณภา อิมะไชย์

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนครเทพ wanapa.im@northbkk.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของนักบัญชีไทยในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อเสนอแนะแก่นักบัญชี และนักศึกษา ให้พัฒนาความรู้ ความสามารถของตนเอง เพื่อพร้อมที่จะเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และให้สถาบันการศึกษา พัฒนาหลักสูตร วิธีการสอน โดยมุ่งเน้นผลิตนักบัญชีที่มีทักษะ และความพร้อมที่ เข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

กลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยนี้เป็นนักบัญชีจำนวน 450 รายในกรุงเทพฯ ซึ่งรวมถึง ผู้ทำบัญชี ผู้สอบบัญชีภาษีอากร ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และผู้จัดการบัญชีหรือสมุห์บัญชีของบริษัทจำกัด โดยได้จัดส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างข้างต้น นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติร้อยละ ระดับค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบข้อสมมุติฐานโดยใช้ One Way ANOVAs

ผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับความพร้อมของนักบัญชีไทยในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ความพร้อมอันดับแรกในแต่ละทักษะมีดังนี้ อันดับแรก ทักษะการจัดทำบัญชีและงบการเงินคือ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานบัญชีไทย และมาตรฐานรายงานการเงินไทย (Thai Accounting Standard and Thai Financial Reporting Standard) มีระดับค่าเฉลี่ยที่ 4.85 ทักษะด้านภาษาอังกฤษคือ ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ มีระดับค่าเฉลี่ยที่ 4.78 ทักษะด้านภาษาของประเทศกลุ่มอาเซียนคือ ความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาของกลุ่มอาเซียนอย่างน้อย 1 ประเทศ มีระดับค่าเฉลี่ยที่ 1.31 ทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศคือ ความสามารถในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีที่เป็นที่นิยมทั่วไปอย่างน้อย 2 โปรแกรม มีระดับค่าเฉลี่ยที่ 4.73 ทักษะความรู้เกี่ยวกับกฎหมายวิชาชีพบัญชีของไทยคือ ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพผู้ทำบัญชีไทย มีระดับค่าเฉลี่ยที่ 4.65 ทักษะความรู้เกี่ยวกับกฎหมายวิชาชีพบัญชีของประเทศกลุ่มอาเซียน คือ ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพผู้ทำบัญชีของกลุ่มประเทศ อาเซียนอย่างน้อย 2 ประเทศ มีระดับค่าเฉลี่ยที่ 3.21 ทักษะการปรับตัวเพื่อเข้าสู่ระดับสากลคือ ความสามารถทำงานภายใต้ภาวะสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมของกลุ่มประเทศอาเซียนมีระดับค่าเฉลี่ยที่ 3.33

คำสำคัญ : ความพร้อมของนักบัญชีในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน นักบัญชี ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

Abstract

This research was to study the opinions of The Readiness of Thai Accountants in Bangkok for ASEAN Economic Community: AEC. The result of this study could be suggested to any accountant and student who require to well done for knowledge development and self competence development in order to work for AEC. And it could be suggested to any educational institution to develop courses and teaching methods in order to produce skilled accountants for AEC.

The sampling group of this research was 450 persons in Bangkok of which were accountants, tax auditors, certified public accountants, and corporate accounting managers or accountants. The questionnaires were send to the sampling group. The collected data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, and One Way ANAVAs : F-test.

The opinions of sampling group for the readiness of Thai accountants for AEC were indicated that the along the top of each competence were as follow. The competences in financial statement and accounting preparation were that having knowledge and understanding Thai Accounting Standard and Thai Financial Reporting Standard at mean of 4.85. The competences in English were that having the abilities to read English at mean of 4.78. The competences in AE C' s languages were that having the abilities to read and write at least one languages at mean of 1.31. The competences in information and technology were that having the abilities to use at least two well known accounting software packages at mean of 4.73. The competences in knowledge of law pertaining to accounting professional were that having the knowledge of law pertaining to Thai accountant at mean of 4.65. The competences in knowledge of AEC's law pertaining to accounting professional were that having the knowledge of AEC's law pertaining to AEC's accountant at least two countries at mean of 3.21. The competences in self adapting to international level were that having the abilities to work under AEC's environments and cultures at mean of 3.33.

Keywords: Readiness of Thai Accountants for AEC, Thai Accountants, AEC, Accounting.

บทนำ

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ประกอบด้วยประเทศสมาชิกจำนวน 10 ประเทศ ได้แก่ ไทย พม่า ลาว เวียดนาม มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ กัมพูชา และบรูไน ประเทศสมาชิกได้ตกลงกันล่วงหน้าเพื่อสร้างพันธะสัญญาระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน อาเซียนได้กำหนดยุทธศาสตร์การก้าวไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่สำคัญดังนี้

1. การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน
  2. การเป็นภูมิภาคที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง
  3. การเป็นภูมิภาคที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่เท่าเทียมกัน และ
  4. การเป็นภูมิภาคที่มีการบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก
- การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน เป็นยุทธศาสตร์สำคัญของการจัดตั้งประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งจะทำให้อาเซียนมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น โดยอาเซียนได้กำหนด กลไกและ

มาตรการใหม่ ๆ ที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจที่มีอยู่แล้ว เร่งรัดการรวมกลุ่มเศรษฐกิจในสาขาที่มีความสำคัญลำดับแรก อำนวยความสะดวกการเคลื่อนย้ายบุคคล แรงงาน ฝีมือ และผู้เชี่ยวชาญ และเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกสถาบันในอาเซียน การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกันของอาเซียน มี 5 องค์ประกอบหลักคือ

1. การเคลื่อนย้ายสินค้าเสรี
2. การเคลื่อนย้ายบริการเสรี
3. การเคลื่อนย้ายการลงทุนเสรี
4. การเคลื่อนย้ายเงินทุนเสรีขึ้น
5. การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือเสรี

การเตรียมความพร้อมด้านแรงงาน การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมืออย่างเสรีนั้น ในเบื้องต้น ได้มีการทำข้อตกลงร่วมกัน (Mutual Recognition Arrangements: MRAs) ใน 7 สาขาวิชาชีพ เกี่ยวกับคุณสมบัติของวิชาชีพหลัก แรงงาน เชี่ยวชาญ หรือผู้มีความสามารถพิเศษ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายได้อย่างเสรี ใน 7 สาขาวิชาชีพ ดังกล่าว ได้แก่ วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม การสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ และ บัญชี ซึ่งจะเริ่มต้นในปี 2558 ทั้งนี้ มีการคาดการณ์จากผู้เกี่ยวข้องว่า อีก 3 ปีข้างหน้า ประเทศไทยจะไม่ขาดแรงงานฝีมือ หรือ สาขาวิชาชีพ ตามข้อตกลง MRAs เนื่องจาก จะมีแรงงานที่มีทักษะจาก ประชาคมอาเซียน เข้ามาเป็นตัวเลือกในการสมัครแข่งขันเข้าทำงานในองค์กรทั้งภาคผลิตและภาคบริการ ที่มีชื่อเสียงและความมั่นคง แรงงานทักษะเหล่านี้จะได้รับค่าจ้างสูง รวมทั้งมีศักยภาพและ อำนาจเพียงพอที่จะต่อรองกับนายจ้างเกี่ยวกับ

อัตราค่าจ้าง สวัสดิการ และความก้าวหน้าในสาขาอาชีพ

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้จัดทำข้อตกลงร่วมกันในสาขาบัญชี (ASEAN Mutual Recognition Arrangement Framework on Accountancy Services) MRA Framework สาขาบัญชีมี มีวัตถุประสงค์คือ

1. เพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบวิชาชีพบัญชีภายในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อยกระดับการให้บริการ บัญชีภายในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล เพื่อส่งเสริมการยอมรับ แนวปฏิบัติที่ดีที่สุดในมาตรฐานและคุณสมบัติ

2. ขอบเขตงานบริการบัญชีภายใต้ทำข้อตกลงร่วมกัน (MRA) กิจกรรมที่อยู่ภายใต้การจำแนกประเภทผลิตภัณฑ์กลาง (Central Product Classification) ของ สหประชาชาติซึ่งครอบคลุมงานบริการ ที่เกี่ยวข้องกับบัญชี ทั้งนี้ไม่รวมถึงการลงนามในรายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและการให้บริการ ทำบัญชีอื่น ที่ต้องมีใบอนุญาตภายในประเทศ ตัวอย่างอาชีพที่สามารถปฏิบัติงานได้แก่ผู้ช่วยนักบัญชี เจ้าหน้าที่การเงิน งานตรวจสอบภายใน การบริหารความเสี่ยง การวิเคราะห์และการจัดการข้อมูล ที่ปรึกษาธุรกิจ อาจารย์ วิทยากรทางด้านวิชาชีพบัญชีสามารถร่วมงานในบริษัทตรวจสอบบัญชีได้

3. คุณสมบัติของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอาเซียน 5 ข้อดังนี้

- 1) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาทางบัญชีหรือผ่านการทดสอบในโปรแกรมทางบัญชีที่ได้รับ

การยอมรับโดยองค์กรวิชาชีพบัญชี ในประเทศ
แหล่งกำเนิด หรือประเทศผู้รับ ว่าเทียบเท่ากับระดับ
การศึกษาดังกล่าว

2) มีการขึ้นทะเบียนหรือมีใบอนุญาตที่ยัง
ไม่สิ้นผลในปัจจุบันเพื่อประกอบวิชาชีพบัญชีใน
ประเทศแหล่งกำเนิด ซึ่งออกให้ โดยองค์กรวิชาชีพ
บัญชี และสอดคล้องกับนโยบายภายในประเทศด้าน
การขึ้นทะเบียน การอนุญาต การรับรองในการ
ประกอบวิชาชีพบัญชี

3) มีประสบการณ์ ในด้านที่เกี่ยวข้องไม่
น้อยกว่า 3 ปี สะสมได้ภายในระยะเวลา 5 ปี หลังจาก
มีคุณสมบัติทางการศึกษาดังกล่าวในข้อ (1)

4) ปฏิบัติสอดคล้องตามนโยบายการพัฒนา
วิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ของประเทศแหล่ง กำเนิด

5) ใ้ได้รับใบรับรองจากองค์กรวิชาชีพบัญชี
ของประเทศแหล่งกำเนิดและไม่มีประวัติการกระทำ
ผิดอย่างร้ายแรงด้าน เทคนิค มาตรฐานวิชาชีพและ
จรรยาบรรณระดับท้องถิ่นและระหว่างประเทศใน
การประกอบวิชาชีพบัญชี องค์กรวิชาชีพบัญชีใน
ประเทศ หมายถึง สภาวิชาชีพ หรือ กรมพัฒนาธุรกิจ
การค้า

4. ขั้นตอนการจดทะเบียนเป็นนักบัญชี
อาเซียน นักบัญชีที่ต้องการจดทะเบียนเป็นนักบัญชี
อาเซียน ต้องผ่านการประเมินจากคณะกรรมการการ
กำกับดูแล (Monitoring Committee) ในแต่ละ
ประเทศ และการดำเนินงานในส่วนของอาเซียนจะ
อยู่ภายใต้การดูแลของคณะกรรมการประสานงาน
ด้านวิชาชีพบัญชีอาเซียน (ASEAN Chartered
Professional Accountant Coordinating

Committee: ACPACC) ซึ่งประกอบด้วยผู้แทน
จากคณะกรรมการกำกับดูแลของประเทศสมาชิก

5. การเข้าไปประกอบวิชาชีพบัญชีใน
ต่างประเทศ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอาเซียนที่ได้รับ
การติดต่อจากต่างประเทศให้เข้าไปร่วมงานทาง
วิชาชีพบัญชี สามารถไปขึ้นทะเบียน กับองค์กร
วิชาชีพบัญชีในประเทศนั้นๆ และต้องปฏิบัติตาม
กฎหมาย กฎหมาย ต่างๆภายในประเทศผู้รับ และ
ยังต้องรักษากฎ ระเบียบ การเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ
บัญชีภายใน ประเทศไทย

ความพร้อมของนักบัญชีในการเตรียมรับ การเข้า
สู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมากขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งนัก
บัญชีไทยมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษา เรียนรู้ให้เท่า
ทันกับสถานการณ์ เพื่อให้สามารถ เตรียมพร้อมรับ
กฎเกณฑ์ทางการค้าใหม่ ๆ และทั้งเป็นการสร้าง
โอกาสในการประกอบกิจการ สร้างความได้เปรียบ
ทางการแข่งขัน จาก MRA ดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความ
สนใจที่จะศึกษา ความพร้อมนักบัญชีไทยในการ เข้า
สู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในเขตกรุงเทพ ผู้วิจัย
เห็นว่านักบัญชีในเขตกรุงเทพมีความพร้อมในการ
เข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมากกว่าจังหวัดอื่นๆ
เนื่องจากมีความหลากหลายในคุณสมบัติของนัก
บัญชี และความได้เปรียบทางด้านภาษาอังกฤษเนื่อง
ด้วยมีบริษัทต่างชาติประกอบธุรกิจในกรุงเทพ
มากกว่า

วัตถุประสงค์

งานวิจัยนี้ศึกษาความคิดเห็นของนักบัญชีไทย
ในเขตกรุงเทพมหานคร ต่อการให้ระดับความพร้อม

การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในทักษะการ
จัดทำบัญชีและงบการเงิน ทักษะการสื่อสารในภาษา
อังกฤษและภาษากลุ่มประเทศอาเซียน ทักษะ
เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการปรับตัว และการ
ให้บริการ

กรอบแนวคิด

ในการศึกษาวิจัยมีกรอบแนวคิดดังนี้

ตัวแปรต้น ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง
ประกอบด้วย ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่
ประสบการณ์ในการทำงาน การฝึกอบรมต่อเนื่อง
ทางวิชาชีพ

ตัวแปรตาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความ
พร้อมของนักบัญชีไทยในการเข้าสู่ประชาคม
เศรษฐกิจอาเซียน จากการทบทวนมาตรฐาน
การศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 3 เรื่อง ทักษะทาง
วิชาชีพ และข้อตกลงร่วมกัน-MRA สามารถ
สังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการประเมินทักษะ 7
ด้าน คือการจัดทำบัญชีและงบการเงิน ทักษะ
ภาษาอังกฤษ ทักษะภาษาของกลุ่มประเทศอาเซียน
ทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะความรู้เกี่ยวกับ
กฎหมายวิชาชีพบัญชีของไทย ทักษะความรู้เกี่ยวกับ
กฎหมายวิชาชีพบัญชีของกลุ่มประเทศอาเซียน
ทักษะการปรับตัวเพื่อเข้าสู่ระดับสากล

สมมติฐานของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษา ตำแหน่ง
หน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน การฝึกอบรม
ต่อเนื่องทางวิชาชีพ ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ

ระดับความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจ
อาเซียน แตกต่างกัน

วิธีการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย
ครั้งนี้คือ จำนวนนักบัญชีในเขตกรุงเทพซึ่งรวมถึง
ผู้ทำบัญชี ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ผู้สอบบัญชีภาษี
อากร ผู้จัดการบัญชี หรือสมุหบัญชีของบริษัทจำกัด
ซึ่งมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 277,714 ราย โดยกำหนด
ขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Yamane, 1970
ประมาณ 560 ราย และคัดเลือกให้ครอบคลุมนัก
บัญชีทุกกลุ่ม กลุ่มละ 1% อย่างทั่วถึง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ
แบบสอบถาม มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎี หลักการและแนวคิด จาก
ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 สร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วย 3
ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1) ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2) ข้อมูลเกี่ยวกับกิจการที่กลุ่ม
ตัวอย่างทำงานอยู่ในปัจจุบัน

ส่วนที่ 3) ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับ
ความพร้อมของนักบัญชีในเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจ
อาเซียน

2.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ไป
ทดลองใช้ (Try Out) โดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา
(Alpha – Coefficients) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.80

2.4 แจกแบบสอบถาม จำนวน 560 ชุดถึง
กลุ่มเป้าหมาย

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการแจกแบบสอบถามและคำชี้แจง ได้จัดส่งพร้อมซองตอบรับทางไปรษณีย์ และได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน 450 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80 ของแบบสอบถามที่ได้จัดส่ง

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามจะอภิปรายผลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) และใช้สถิติขั้นพื้นฐาน ในการหาค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยต่างๆ ส่วนการทดสอบมีดังนี้

3.1 การวิเคราะห์ประชากร ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา การดำรงตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน การฝึกอบรมต่อเนื่องทางวิชาชีพ และข้อมูลของกิจการที่กลุ่มตัวอย่างทำงานอยู่ในปัจจุบัน ประกอบด้วย ประเภทธุรกิจ จำนวนเงินลงทุนของกิจการ จำนวนพนักงานบัญชีในปัจจุบัน นำมาแจกแจงความถี่และใช้สถิติเบื้องต้น ได้แก่ ค่าสถิติร้อยละ

3.2 ข้อมูลการแสดงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับระดับความพร้อมของนักบัญชีไทย ในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน นำข้อมูลดังกล่าวข้างต้นมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยระดับความสำคัญของปัจจัยมีคะแนนมากที่สุด (5 คะแนน) มาก (4 คะแนน) ปานกลาง (3 คะแนน) น้อย (2 คะแนน) น้อยที่สุด (1 คะแนน)

3.3 นำข้อมูลในข้อ 3.2 มาทดสอบสมมติฐานทางสถิติเพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม ระดับ

การศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน การฝึกอบรมต่อเนื่องทางวิชาชีพ กับความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความพร้อมของนักบัญชีไทย ในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในทักษะ 7 ด้าน ได้แก่ ทักษะการจัดทำบัญชีและงบการเงิน ทักษะด้านภาษาอังกฤษ ทักษะด้านภาษาของประเทศกลุ่มอาเซียน ทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะความรู้เกี่ยวกับกฎหมายวิชาชีพบัญชีของไทย ทักษะความรู้เกี่ยวกับกฎหมายวิชาชีพบัญชีของประเทศกลุ่มอาเซียน ทักษะการปรับตัวเพื่อเข้าสู่ระดับสากล โดยการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปรโดยใช้วิธี One Way ANOVAs (F-test) ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 การทดสอบความแตกต่างรายคู่ (Post Hoc Test) โดยวิธีสถิติ Scheffe ในการทดสอบต่อไป

ผลการศึกษา

ผลการศึกษารั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 450 ราย เป็นเพศชายร้อยละ 31.50 และเพศหญิงร้อยละ 68.50 ส่วนใหญ่มีอายุ 46 - 55 ร้อยละ 40.25 รองลงมาอายุ 36 - 45 ร้อยละ 35.50 วุฒิการศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ระดับปริญญาโทร้อยละ 50.25 และรองลงมาปริญญาตรีร้อยละ 40.75 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ในปัจจุบันดำรงตำแหน่งหน้าที่เป็นผู้จัดการบัญชีหรือสมุหบัญชีร้อยละ 48.27 และรองลงมาเป็นหัวหน้างานบัญชีหรือผู้ตรวจสอบบัญชีร้อยละ 36.23 ด้านประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบันส่วนใหญ่ 5 - 15 ปี ร้อยละ

43.20 รองลงมา 16 - 25 ปี ร้อยละ 28.75 ด้านการฝึกอบรมต่อเนื่องทางวิชาชีพ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ส่วนใหญ่ฝึกอบรมตามข้อบังคับของสภาวิชาชีพและหรือกรมพัฒนาธุรกิจและความรู้ทางวิชาชีพอื่น ๆ ที่จำเป็น ร้อยละ 60.75 รองลงมาฝึกอบรมตามข้อบังคับของสภาวิชาชีพและหรือกรมพัฒนาธุรกิจในฐานะผู้ทำบัญชีหรือผู้สอบบัญชีเท่านั้น ร้อยละ 20.15

2. ข้อมูลเกี่ยวกับกิจการที่กลุ่มตัวอย่างทำงานอยู่ในปัจจุบัน กลุ่มตัวอย่างทำงานอยู่ในกิจการประเภทงานบริการร้อยละ 40.75 รองลงมาทำงานอยู่ในกิจการเป็นประเภทการผลิตร้อยละ 37.60 และขนาดธุรกิจจำแนกตามขนาดของจำนวนเงินลงทุนส่วนใหญ่มีจำนวน 50,000,001 – 100,000,000 บาท ร้อยละ 40.75 รองลงมาคือจำนวนมากกว่า 300,000,000 บาท ร้อยละ 36.60 และจำนวนพนักงานบัญชีในกิจการ ส่วนใหญ่มี 20 – 50 คน ร้อยละ 32.15 รองลงมา มี 11 - 20 คน ร้อยละ 30.10

3. ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับระดับความพร้อมของนักบัญชีไทยในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในทักษะ 7 ด้านดังต่อไปนี้

3.1 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในทักษะการจัดทำบัญชีและงบการเงิน ให้ความพร้อม อันดับแรกคือ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานบัญชีไทย และมาตรฐานรายงานการเงินไทย (Thai Accounting Standard and Thai Financial Reporting Standard) มีระดับค่าเฉลี่ยที่ 4.85 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.42 รองลงมาคือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานบัญชีระหว่างประเทศ

และมาตรฐานรายงานการเงินระหว่างประเทศ (International Accounting Standard and International Financial Reporting Standard) มีระดับค่าเฉลี่ยที่ 4.75 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.51

3.2 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในทักษะด้านภาษาอังกฤษ ให้ความพร้อมอันดับแรกคือความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ มีระดับค่าเฉลี่ยที่ 4.78 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.43 รองลงมาคือความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ มีระดับค่าเฉลี่ยที่ 3.75 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.87

3.3 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในทักษะด้านภาษาของประเทศกลุ่มอาเซียน ให้ความพร้อมอันดับแรกคือความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาของกลุ่มอาเซียนอย่างน้อย 1 ประเทศ มีระดับค่าเฉลี่ยที่ 1.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.8 1 และความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาของกลุ่มอาเซียนอย่างน้อย 2 ประเทศ รองลงมาคือ มีระดับค่าเฉลี่ยที่ 1.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.42

3.4 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้ความพร้อมอันดับแรกคือความสามารถในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีที่เป็นที่นิยมทั่วไปอย่างน้อย 2 โปรแกรม มีระดับค่าเฉลี่ยที่ 4.73 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.51 รองลงมาคือความสามารถในการนำเสนอข้อมูลบัญชีเพื่อตอบสนองความต้องการของฝ่ายบริหาร มีระดับค่าเฉลี่ยที่ 4.58 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.49

3.5 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในทักษะความรู้เกี่ยวกับกฎหมายวิชาชีพบัญชีของไทย ให้ความพร้อมอันดับแรกคือ ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพการเป็นผู้ทำบัญชีไทย มีระดับค่าเฉลี่ย ที่ 4.65 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.42 รองลงมาคือ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของไทยด้าน ห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัด มีระดับค่าเฉลี่ย ที่ 4.25 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ 0.73

3.6 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในทักษะความรู้เกี่ยวกับกฎหมายวิชาชีพบัญชีของกลุ่มประเทศอาเซียน ให้ความพร้อมอันดับแรกความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพการเป็นผู้ทำบัญชีของกลุ่มประเทศอาเซียนอย่างน้อย 2 ประเทศคือ มีระดับค่าเฉลี่ย ที่ 3.21 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ 0.78 รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของกลุ่มประเทศอาเซียนอย่างน้อย 1 ประเทศ ด้าน ห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัด 1.72 และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.91

3.7 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในทักษะการปรับตัวเพื่อเข้าสู่ระดับสากล ให้ความพร้อมอันดับแรกคือ ความสามารถทำงานภายใต้ภาวะสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมของกลุ่มประเทศอาเซียน มีระดับค่าเฉลี่ยที่ 3.33 และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ 0.95 รองลงมาคือ ความสามารถในการทำงานเป็น Team ระหว่างประเทศอาเซียน มีระดับค่าเฉลี่ยที่ 2.25 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ 0.89

3.8 ผลการวิเคราะห์ เพื่อทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานหลัก (Ho) ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน การฝึกอบรมต่อเนื่องทางวิชาชีพ

ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปร โดยใช้วิธี One Way ANOVA (F-test) ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 หากมีผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ (Post Hoc Test) ใช้วิธีสถิติ Schaeffer ในการทดสอบต่อไป

ผลการทดสอบด้วยสถิติ One - Way ANOVA ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 พบว่าค่า Sig. มากกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ α : 0.05 ทุกประเด็น ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก (Ho) ดังกล่าวข้างต้นทุกประเด็น โดยกลุ่มตัวอย่างที่ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน การฝึกอบรมต่อเนื่องทางวิชาชีพ ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในทักษะ 7 ด้าน ได้แก่ ทักษะการจัดทำบัญชีและงบการเงิน ทักษะด้านภาษาอังกฤษ ทักษะด้านภาษาของประเทศกลุ่มอาเซียน ทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะความรู้เกี่ยวกับกฎหมายวิชาชีพบัญชีของไทย ทักษะความรู้เกี่ยวกับกฎหมายวิชาชีพบัญชีของกลุ่มประเทศอาเซียน ทักษะการปรับตัวเพื่อเข้าสู่ระดับสากล ที่ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับระดับความพร้อมของนักบัญชีไทยในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนใน 7 ทักษะ

แต่ละด้าน โดยให้ระดับความพร้อมมากที่สุดและมากที่สุดตามลำดับดังนี้ ความพร้อมอันดับแรก คือ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานบัญชีไทย และมาตรฐานรายงานการเงินไทย (Thai Accounting Standard and Thai Financial Reporting Standard) ความพร้อมอันดับสอง คือความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ความพร้อมอันดับสาม คือความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานบัญชีระหว่างประเทศ และมาตรฐานรายงานการเงินระหว่างประเทศ (International Accounting Standard and International Financial Reporting Standard) ความพร้อมอันดับสี่ คือความสามารถในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีที่เป็นที่นิยมทั่วไปอย่างน้อย 2 โปรแกรม ความพร้อมอันดับห้า คือความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพการเป็นผู้ทำบัญชีไทย ความพร้อมอันดับหก คือความสามารถในการนำเสนอข้อมูลบัญชีเพื่อตอบสนองความต้องการของฝ่ายบริหาร ความพร้อมอันดับเจ็ด คือความรู้เกี่ยวกับกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของไทยด้านห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัด ความพร้อมอันดับแปด คือความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ

จากความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความพร้อมของนักบัญชีไทยในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนข้างต้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างได้ให้ความพร้อมในการทำบัญชีตามมาตรฐานของประเทศไทย และบัญชีระดับสากลให้กับธุรกิจของกลุ่มประเทศอาเซียน ที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย คือมีความพร้อมแรกคือ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานบัญชีไทย และมาตรฐานรายงานการเงินไทย (Thai Accounting Standard and Thai Financial Reporting Standard) และมาตรฐานบัญชีระหว่าง

ประเทศ และมาตรฐานรายงานการเงินระหว่างประเทศ (International Accounting Standard and International Financial Reporting Standard) ความพร้อมอันดับต่อไป คือความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษ ความสามารถในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีที่เป็นที่นิยมทั่วไปอย่างน้อย 2 โปรแกรม ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพการเป็นผู้ทำบัญชีไทย ความสามารถในการนำเสนอข้อมูลบัญชีเพื่อตอบสนองความต้องการของฝ่ายบริหาร และความรู้เกี่ยวกับกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของไทยด้านห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัด

ส่วนความคิดเห็นในความพร้อมเกี่ยวกับกลุ่มประเทศประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้น ได้ให้ระดับความพร้อม อยู่ในระดับปานกลาง คือ ความสามารถทำงานภายใต้ภาวะสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมของกลุ่มประเทศอาเซียน ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพการเป็นผู้ทำบัญชีของกลุ่มประเทศอาเซียนอย่างน้อย 2 ประเทศ ส่วนความรู้และความสามารถในทักษะด้านอื่นๆ รวมทั้งภาษาของกลุ่มประเทศอาเซียนอยู่ในระดับน้อยและน้อยที่สุด ผู้วิจัยมีความเห็นว่า นักบัญชีไทยมีความพร้อมน้อยที่จะเข้าไปทำงานในประเทศกลุ่มอาเซียน ซึ่งยังไม่มีความพร้อมในด้านกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่เกี่ยวกับการทำบัญชี และภาษาของกลุ่มประเทศอาเซียน

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างสอดคล้องบางส่วนงานวิจัยของ สุรภา คงฉัตร (2555) กล่าวว่า การเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพ บัญชีควรเตรียมความพร้อมด้านภาษาอังกฤษ

และอื่นๆในอาเซียน ด้านพัฒนาสภาพตนเอง และ
อบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง ควรมีทักษะในการคิด
วิเคราะห์ สะสมประสบการณ์ มีความรู้ทั่วไป ติดตาม
ข่าวสาร การเตรียมความพร้อมด้านการ แข่งขัน
ยกระดับมาตรฐานการประกอบธุรกิจ และการทำ
งานที่เป็นสากล ควรวางแผนงานบริการ การเตรียม
ความพร้อมด้านเทคโนโลยี พัฒนาเทคโนโลยี
ทันสมัยพร้อมแข่งขัน สำหรับการรับงาน ระบบ
ออนไลน์

นภาพร นาคทิม และทีมงาน (2555) กล่าวว่า
ศักยภาพความพร้อมของนักบัญชีระดับบุคคลพบว่าผู้
ประกอบวิชาชีพบัญชี มีศักยภาพ ความพร้อมอยู่ใน
ระดับมาก ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องมีความ
ตระหนัก และต้องตื่นตัวในการพัฒนาตนเองด้าน
ภาษา รวมทั้งด้านพัฒนาฝีมือแรงงานด้วย จึงต้องเร่ง
ปรับตัว เพื่อรองรับภาวการณ์แข่งขันที่จะเกิดขึ้นใน
อนาคต

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้และใน
การทำวิจัยครั้งต่อไป

1. เสนอแนะให้สถานการศึกษา พัฒนา
หลักสูตร วิธีการสอน โดยมุ่งเน้นผลิตนักบัญชีที่มี
ทักษะ และความพร้อมที่ เข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจ
อาเซียน

2. เสนอแนะให้นักศึกษาและนักบัญชี พัฒนา
ความรู้ ความสามารถ และความพร้อมที่ เข้าสู่
ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

3. . เสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป ควร
ศึกษาความพร้อมของนักบัญชีไทยในการเข้าไป
ทำงานในประเทศของกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจ
อาเซียน หรือเปรียบเทียบความพร้อมของนักบัญชี
ไทยกับนักบัญชีกลุ่มประเทศประชาคมเศรษฐกิจ
อาเซียน ในตลาดแรงงานไทย

เอกสารอ้างอิง

- [1] สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์
www.fap.or.th
- [2] มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 3
เรื่อง ทักษะทางวิชาชีพ สภาวิชาชีพบัญชีในพระ
บรมราชูปถัมภ์ www.fap.or.th
- [3] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นภาพร นาคทิม คงศักดิ์
นาคทิม จีรวรรณ ขุนทองปาน. (2555). ศึกษา
ศักยภาพ ความพร้อมของนักบัญชีไทย ในการ
เข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- [4] สุรภา คงกันต์. (2555) . ผลกระทบของการ เข้า
สู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ต่อผู้ประกอบการวิ
ชีพบัญชี. ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษาคณะบัญชี มหาวิทยาลัยธนบุรี

Readiness for Participation in The ASEAN Community of Accounting Students, Thonburi University

ศศิธร เปร็เจียว¹, รศ.สุวิมล เหลือประเสริฐ², กมลวรรณ ศิริจันทร์ขึ้น³

^{1,3} คณะบัญชี, ศูนย์การศึกษามหาวิทยาลัยธนบุรี วิทยาลัยเทคโนโลยีหมู่บ้านครูภาคเหนือ จังหวัดลำพูน,

¹aj_kran1@hotmail.com , ³kamonwan_koy@hotmail.com

²คณะบัญชี, มหาวิทยาลัยธนบุรี, soon_ac@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษา คณะบัญชี มหาวิทยาลัยธนบุรี และ (2) แนวทางในการพัฒนานักศึกษาให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยสอบถามกับนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายของคณะบัญชี มหาวิทยาลัยธนบุรี จำนวน 230 คน ด้วยแบบสอบถามที่คณะผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวม นักศึกษาได้ประเมินตนเองว่ามีความพร้อมในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารมากที่สุด รองลงมาเป็นความพร้อมในด้านการเรียนรู้และการเชื่อมโยงทางวัฒนธรรม และทักษะทางวิชาชีพบัญชี โดยนักศึกษาระบุว่าตนเองมีความพร้อมน้อยที่สุดในทักษะด้านภาษา โดยประเมินว่าตนเองมีความสามารถในการพูดน้อยที่สุด นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน ไม่มีความแตกต่างในอัตมโนทัศน์ที่มีต่อภาษาอังกฤษ และ ไม่มีความแตกต่างในความรู้ความสามารถในทักษะต่างๆ ของภาษาอังกฤษ ทางมหาวิทยาลัยและคณะบัญชี ต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะด้านภาษา ด้วยการเพิ่มเวลาหรือโอกาสในการเรียนรู้ให้แก่ นักศึกษามากขึ้น

คำสำคัญ: ความพร้อม ประชาคมอาเซียน

Abstract

The objectives of this research were to study (1) the readiness for participation in the ASEAN community and (2) the guideline of students toward the readiness for participation in the ASEAN community. The target population was 230 senior accounting students of Thonburi University. The results showed that by overall the students assessed they prompted in the information and communication technology skill at the highest level, then learning and cultural connecting skill and accounting profession skill, respectively. However, the accounting students assessed they prompted in language skill at the lowest level especially speaking skill. There was not different in English self-concept and English skills by GPA. The students suggested that the university should interest more on develop student's language skill by increasing time and opportunity for students to improve the language skill.

Keywords : Readiness ASEAN Community

1. บทนำ

การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ในปี พ.ศ. 2558 มีประเทศสมาชิกทั้งหมด 10 ประเทศ ได้แก่ บรูไน กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย พม่า ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม โดยมีเป้าหมายหลักในการรวม 10 ประเทศ ให้เป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว เพื่อส่งเสริมการค้าการลงทุนภายในกลุ่ม AEC และสร้างอำนาจต่อรองทางการค้าการลงทุนกับประเทศนอกกลุ่ม AEC โดยในการรวมกลุ่มกันนี้จะทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายไปมาอย่างเสรีของสินค้า บริการ และเงินทุน

วิชาชีพบัญชีเป็นหนึ่งในเจ็ดวิชาชีพที่อยู่ในข้อตกลงร่วมกันว่าด้วยเรื่องการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือเสรี กล่าวคือ นักวิชาชีพบัญชีจากประเทศอื่นในกลุ่มอาเซียนสามารถเข้ามาประกอบวิชาชีพในประเทศไทยได้ ในทางกลับกันนักวิชาชีพบัญชีจากประเทศไทยก็สามารถเข้าไปประกอบวิชาชีพในประเทศอื่นในกลุ่มอาเซียนได้ ดังนั้น AEC จึงมีผลกระทบต่อวิชาชีพบัญชีในกลุ่มประเทศอาเซียนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ [1]

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยธนบุรี มุ่งมั่นในการสร้างบัณฑิตให้มีความรู้ ความสามารถในวิชาชีพทางบัญชี เพื่อให้ให้นำความรู้ ความสามารถ ทักษะ ความชำนาญไปปฏิบัติเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย พร้อมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพที่ดีงาม [2] การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของวิชาชีพบัญชี จึงต้องมีความพร้อมในหลายๆ ด้าน ได้แก่ ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ทักษะด้านภาษา ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และมีความเข้าใจในวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้ จึงต้องการศึกษาว่านักศึกษาชั้นปีสุดท้ายของคณะบัญชี มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

มากน้อยเพียงใด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา นักศึกษาให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของนักศึกษา คณะบัญชี มหาวิทยาลัยธนบุรี
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนานักศึกษาให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

3. การทบทวนวรรณกรรม

3.1 ความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วยความพร้อมในด้านต่างๆ ได้แก่ (1) ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ถือว่ามีความสำคัญมากที่สุด โดยตามแนวคิดของมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (International Education Standards: IES) ทักษะทางวิชาชีพบัญชีต้องประกอบด้วย ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการ ทักษะด้านบุคคล ทักษะคิดและพฤติกรรม ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และทักษะในการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ (2) ทักษะด้านภาษาที่มีความจำเป็นอย่างมาก เมื่อต้องมีการติดต่อ สื่อสาร ประสานงาน นำเสนอ รายงาน กับเพื่อนร่วมงานที่มาจากประเทศกลุ่มอาเซียน (3) ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร เป็นอีกทักษะหนึ่งซึ่งมีความจำเป็นมากในปัจจุบันที่เทคโนโลยีสารสนเทศมีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดและมีการใช้งานกันอย่างแพร่หลาย และ (4) การเรียนรู้และการเชื่อมโยงทางวัฒนธรรม ที่หากต้องทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานในกลุ่มประเทศอาเซียนแล้ว ความเข้าใจถึง

ขนบธรรมเนียมประเพณี สังคม ประวัติศาสตร์ และ
วัฒนธรรม ถือว่ามีความจำเป็นอย่างมาก [3]

3.2 อັตมโนทัศน์ที่มีต่อภาษาอังกฤษ

อັตมโนทัศน์ หมายถึง ภาพที่บุคคลมองเห็นเอง
แบ่งออกเป็น (1) อັตมโนทัศน์ด้านวิชาการ เป็นภาพ
ของบุคคลที่มองความสามารถในการเรียนวิชาต่างๆ
ของตนเอง ที่เด่นชัด คือ อັตมโนทัศน์ที่มีต่อ
ภาษาอังกฤษ และอັตมโนทัศน์ที่มีต่อคณิตศาสตร์
โดยอັตมโนทัศน์ที่มีต่อภาษาอังกฤษจะสัมพันธ์กับอັต
มโนทัศน์ในการอ่าน และความสามารถและความ
สนใจในการเรียนทุกวิชา (General School) และ (2) อັต
มโนทัศน์ที่ไม่เกี่ยวกับวิชาการ เป็นภาพของบุคคลที่
มองเห็นเองในลักษณะทางกาย เช่น รูปร่างหน้าตา
ความสามารถทางกาย นักเรียนที่มีอັตมโนทัศน์
ทางบวกจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่
มีอັตมโนทัศน์ในทางลบ โดยอັตมโนทัศน์นี้จะส่งผลทั้ง
ทางตรงและทางอ้อมต่อผลการเรียน นอกจากนี้ ยัง
ส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และเป็นที่
ชื่นชอบของเพื่อนๆ อีกด้วย [4]

4. ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษาชั้น
ปีสุดท้ายของคณะบัญชี มหาวิทยาลัยธนบุรี โดยได้ทำ
การสอบถามกับนักศึกษาทั้งหมด มีจำนวนทั้งสิ้น 327
คน ได้แบบสอบถามจากนักศึกษาทั้งหมด จำนวน 230
คน คิดเป็นร้อยละ 70.3 โดยเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 30
มกราคม ถึง 7 กุมภาพันธ์ 2559

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่
คณะผู้วิจัยพัฒนาขึ้น แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ (1)
ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ เกรดเฉลี่ยสะสม
และสถานภาพการทำงานระหว่างเรียน (2) ความ
พร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งสร้างขึ้นโดย
เรณู ฤกษ์สังเกตุ [3] เป็นการวัดความพร้อมใน 4 ด้าน
ประกอบด้วย ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ทักษะด้านภาษา
ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร และ
การเรียนรู้และการเชื่อมโยงทางวัฒนธรรม มีลักษณะ
เป็นมาตรส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ด้านละ 4 ข้อคำถาม
ที่ได้ทำการทดสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างมีค่า
น้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง 0.602 ถึง 0.955 และมีค่า
ความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.915, 0.717, 0.914 และ 0.902
ตามลำดับ (3) อັตมโนทัศน์ที่มีต่อภาษาอังกฤษ ที่ได้
ปรับปรุงจากแบบวัดอັตมโนทัศน์ที่มีต่อคณิตศาสตร์
ของ สมควร จำริญพัฒน์ [4] เป็นมาตรส่วนประมาณ
ค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อคำถาม มีค่าความเชื่อมั่น
เท่ากับ 0.83 และ (4) แบบประเมินตนเองในทักษะ
ภาษาอังกฤษ ได้แก่ ทักษะการอ่าน ฟัง พูด เขียน โดย
ให้คะแนน 0 เมื่อคิดว่าตนไม่มีความรู้ความสามารถเลย
และ 10 คะแนน เมื่อคิดว่าตนมีความรู้ความสามารถดี
เยี่ยม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมข้อมูลได้ ได้นำมา
วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ด้วยสถิติเชิง
พรรณนา ด้วยการบรรยายสิ่งที่ศึกษาจากค่าความถี่ ร้อย
ละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การหาค่า
สหสัมพันธ์อย่างง่าย และการวิเคราะห์ความแปรปรวน
แบบทางเดียว (One-way ANOVA) โดยมีเกณฑ์ของ
ค่าเฉลี่ยในการอภิปรายผล คือ ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00

แปลความหมายว่ามีความพร้อมในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 มีความพร้อมในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 มีความพร้อมในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 มีความพร้อมในระดับน้อย และค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 มีความพร้อมในระดับน้อยที่สุด

5. ผลการวิจัย

5.1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ผลการสอบถามนักศึกษาทั้งหมด จำนวน 230 ราย พบว่า ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาหญิง คิดเป็นร้อยละ 97.4 มีเกรดเฉลี่ย 2.00 – 2.50 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.6 รองลงมา มีเกรดเฉลี่ย 2.51 – 3.00 และ 3.01 - 3.50 คิดเป็น ร้อยละ 28.9 และ 21.9 ตามลำดับ โดยเป็นนักศึกษาที่มีการทำงานประจำ คิดเป็นร้อยละ 70.3 และทำงานนอกเวลา คิดเป็นร้อยละ 5.2

5.2 ความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมาย ของความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ทักษะ	Mean	S.D.	ความหมาย
ทักษะทางวิชาชีพบัญชี	3.65	0.57	มาก
ทักษะด้านภาษา	3.52	0.63	มาก
ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร	3.79	0.63	มาก
การเรียนรู้และการเชื่อมโยงทางวัฒนธรรม	3.76	0.59	มาก

ผลการศึกษาการประเมินตนเองของนักศึกษา พบว่ามีความพร้อมในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารมากที่สุด อยู่ในระดับมาก ด้วยค่าเฉลี่ย 3.79 รองลงมา เป็นความพร้อมในด้านการเรียนรู้และการเชื่อมโยงทางวัฒนธรรม และทักษะทางวิชาชีพบัญชี ที่นักศึกษาประเมินว่ามีความพร้อมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 และ 3.65 ตามลำดับ โดยทักษะที่นักศึกษาประเมินว่าตนเองมีความพร้อมน้อยที่สุด คือ ทักษะด้านภาษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 คะแนน (รายละเอียดดังตารางที่ 1)

ทักษะทางวิชาชีพบัญชี นักศึกษาประเมินตนเองว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับมากทุกทักษะ โดยประเมินว่าตนเองว่ามีความพร้อมมากที่สุด ว่าตนเองมีทักษะ ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานวิชาชีพ สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพสากลได้ ด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.73

สำหรับทักษะด้านภาษา นักศึกษาประเมินว่ามีความพร้อมน้อยกว่าทักษะด้านอื่น พบว่า นักศึกษาประเมินว่าตนเองมีความพร้อมว่าจะสามารถใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.30 อย่างไรก็ตาม นักศึกษาเห็นถึงประโยชน์ของภาษาอังกฤษหรือภาษาในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนว่าจะมีประโยชน์อย่างมากในการปฏิบัติงานบัญชี และเห็นถึงความสำคัญในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในวิชาชีพบัญชี อยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 และ 3.53 ตามลำดับ

ในทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร นักศึกษาประเมินตนเองว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับมากทุกทักษะ โดยประเมินว่าตนเองว่ามีความพร้อมมากที่สุด ว่าตนเองมีความสามารถในการใช้

เทคโนโลยีใหม่ๆ ปฏิบัติงานเพื่อความสะอาด รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สอดคล้องกับการปฏิบัติงานในกลุ่มประเทศอาเซียนได้ ด้วยคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.83

ในทักษะการเรียนรู้และการเชื่อมโยงทางวัฒนธรรม นักศึกษาประเมินตนเองว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับมากทุกทักษะ โดยประเมินว่าตนเองมีความสามารถที่จะปฏิบัติงานกับกลุ่มคนที่มีวัฒนธรรมที่แตกต่างได้ และมีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่างของประชคมเศรษฐกิจอาเซียนได้ ประเมินอยู่ในระดับมาก ด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.79 และ 3.78 ตามลำดับ

5.3 อัตมโนทัศน์ที่มีต่อภาษาอังกฤษ

นักศึกษาประเมินตนเองที่มีต่อภาษาอังกฤษ ด้วยแบบวัดอัตมโนทัศน์ที่มีต่อภาษาอังกฤษ พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.41 ซึ่งถือว่านักศึกษามองตนเองว่ามีความรู้ความสามารถในภาษาอังกฤษในระดับปานกลาง

5.4 การประเมินตนเองในทักษะภาษาอังกฤษ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการประเมินตนเองในทักษะภาษาอังกฤษด้านต่างๆ

ทักษะ	Mean	S.D.
การอ่าน (Reading)	5.98	1.92
การฟัง (Listening)	5.50	1.81
การพูด (Speaking)	5.11	1.90
การเขียน (Writing)	5.50	1.96

นักศึกษา ประเมิน ว่าตนเองมีความรู้ความสามารถในทักษะการอ่านมากที่สุด ด้วยคะแนน

เฉลี่ย 5.98 คะแนน (จากคะแนนเต็ม 10) รองลงมา คือ ความรู้ความสามารถในทักษะการฟังและการเขียน เท่ากัน ด้วยคะแนนเฉลี่ย 5.50 คะแนน สำหรับความรู้ความสามารถในทักษะการพูดมีน้อยที่สุด ด้วยคะแนนเฉลี่ยเพียง 5.11 คะแนน

5.5 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ที่มีต่อภาษาอังกฤษกับทักษะภาษาอังกฤษด้านต่างๆ

ตารางที่ 3 ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างอัตมโนทัศน์ที่มีต่อภาษาอังกฤษกับทักษะภาษาอังกฤษด้านต่างๆ

ทักษะ	อ่าน	ฟัง	พูด	เขียน
อัตมโนทัศน์ฯ	0.23**	0.21**	0.19**	0.18*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลจากตารางที่ 3 พบว่าอัตมโนทัศน์ที่มีต่อภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับทักษะภาษาอังกฤษด้านต่างๆ แต่มีความสัมพันธ์ไม่มากนัก จะเห็นได้จากค่าความสัมพันธ์อย่างง่ายที่มีค่าระหว่าง 0.18 ถึง 0.23 โดยอัตมโนทัศน์ที่มีต่อภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์มากที่สุดกับทักษะการอ่าน ซึ่งเป็นทักษะที่นักศึกษาประเมินว่าตนเองมีความรู้ความสามารถในทักษะด้านนี้มากที่สุด

5.6 การเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ที่มีต่อภาษาอังกฤษ และทักษะภาษาอังกฤษด้านต่างๆ กับเกรดเฉลี่ยของนักศึกษา

ตารางที่ 4 เป็นผลของการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบว่านักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยในกลุ่มที่ต่างกัน จะมีอัตมโนทัศน์ที่มีต่อภาษาอังกฤษ และทักษะภาษาอังกฤษด้านต่างๆ แตกต่างหรือไม่

ผลการทดสอบสมมติฐาน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกันไม่มีความแตกต่างในอัตมโนทัศน์ที่มีต่อภาษาอังกฤษ และไม่มี ความแตกต่างในความรู้ความสามารถในทักษะต่างๆ ของภาษาอังกฤษ

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวระหว่างอัตมโนทัศน์ที่มีต่อภาษาอังกฤษ และทักษะภาษาอังกฤษด้านต่างๆ กับเกรดเฉลี่ยของนักศึกษา

ทักษะ	F	Sig.
อัตมโนทัศน์ที่มีต่อภาษาอังกฤษ	1.240	0.295
การอ่าน (Reading)	1.134	0.342
การฟัง (Listening)	1.204	0.311
การพูด (Speaking)	0.700	0.593
การเขียน (Writing)	1.201	0.312

5.7 แนวทางในการพัฒนาให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการมหาวิทยาลัยควรจัดให้มีการเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษให้มากขึ้น หรือจัดให้มีกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษแก่นักศึกษา เช่น การจัดค่ายภาษาอังกฤษ การฝึกให้นักศึกษาพูดภาษาอังกฤษทุกสัปดาห์ ชมรมภาษาอังกฤษ สอดแทรกการใช้ภาษาอังกฤษในรายวิชาที่เรียนปกติให้มากขึ้น การสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักบัญชีให้มากขึ้น หรือสอนการทำบัญชีที่เป็นภาษาอังกฤษ มีนักศึกษบางท่านแนะนำว่าควรให้ความสำคัญกับภาษาอื่นด้วย เช่น ภาษาจีนพม่า นอกจากนี้ ยังควรให้ความรู้เกี่ยวกับการทำงานเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และควรเพิ่มการเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ที่ทันสมัยต่อการใช้งานด้วย

6. สรุปและอภิปรายผล

โดยภาพรวม นักศึกษาได้ประเมินตนเองว่ามีความพร้อมในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารมากที่สุด รองลงมาเป็นการพร้อมในด้านการเรียนรู้และการเชื่อมโยงทางวัฒนธรรม และทักษะทางวิชาชีพบัญชี อย่างไรก็ตาม นักศึกษาประเมินว่าตนเองมีความพร้อมน้อยที่สุดในทักษะด้านภาษา โดยมีความพร้อมในระดับปานกลางว่าจะสามารถใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อการสื่อสารได้

นักศึกษามีอัตมโนทัศน์ที่มีต่อภาษาอังกฤษในระดับปานกลาง โดยประเมินว่าตนเองมีความสามารถในทักษะการอ่านมากที่สุด และมีความสามารถในการพูด น้อยที่สุด และพบว่าอัตมโนทัศน์ที่มีต่อภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับทักษะภาษาอังกฤษด้านต่างๆ และอัตมโนทัศน์ที่มีต่อภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์มากที่สุดกับทักษะการอ่าน ซึ่งเป็นทักษะที่นักศึกษาประเมินว่าตนเองมีความรู้ความสามารถในทักษะด้านนี้มากที่สุด

นอกจากนี้ ผลการศึกษาพบว่านักศึกษามีเกรดเฉลี่ยต่างกันไม่มีความแตกต่างในอัตมโนทัศน์ที่มีต่อภาษาอังกฤษ และไม่มี ความแตกต่างในความรู้ความสามารถในทักษะต่างๆ ของภาษาอังกฤษ

อภิปรายผล

ผลการศึกษาที่พบว่านักศึกษามีประเมินว่าตนเองมีความพร้อมในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารมากที่สุด อาจเนื่องจากในปัจจุบันนักศึกษามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในชีวิตประจำวัน ทั้งในส่วนของการทำงาน และการติดต่อสื่อสารกับเพื่อน จึงทำให้มีทักษะในการใช้เทคโนโลยี และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยอัตโนมัติ ส่วนของทักษะด้านภาษาที่

นักศึกษาประเมินตนเองว่ามีความพร้อมในด้านนี้น้อยที่สุด อาจเนื่องจากนักศึกษามีพื้นฐานความรู้เดิมในวิชาภาษาอังกฤษไม่ดีพอ และไม่มีการใช้หนังสือเรียนด้วยภาษาต่างประเทศ ประกอบกับการใช้ชีวิตประจำวันหรือการทำงานในปัจจุบัน ก็ทำงานร่วมกับคนไทย ทำให้มีโอกาสในการใช้หรือฝึกฝนภาษาอังกฤษน้อยมาก จึงเป็นสาเหตุให้ความพร้อมในทักษะด้านภาษาต่างประเทศมีน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เรณู ฤกษ์สังเกต (2557) ที่ศึกษาการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของนักบัญชี ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่พบว่ามีความพร้อมในทักษะด้านภาษาน้อยที่สุดเช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉวีวรรณ นุ่มใส (2552) ที่พบว่าภาษาอังกฤษมีประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานในต่างประเทศ แต่มีความจำเป็นน้อยในการปฏิบัติงานในประเทศของตนเอง ซึ่งพบว่าแรงงานไทยมีปัญหาและความต้องการในภาษาอังกฤษทั้งสี่ทักษะโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งทักษะที่มีปัญหาและความต้องการมากที่สุด คือ ทักษะการฟังและการพูด [5]

นอกจากนี้ ที่พบว่านักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกันมีทัศนคติที่มีต่อภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกัน และมีความรู้ความสามารถในทักษะต่างๆ ของภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกันนั้น อาจเนื่องจากโอกาสในการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันมีน้อย ทำให้นักศึกษามีทักษะด้านภาษาอังกฤษไม่ดีแทบทุกคน กล่าวคือ นักศึกษาที่เรียนเก่ง มีเกรดเฉลี่ยสูง ก็มีทักษะในภาษาอังกฤษไม่ดีเช่นเดียวกับนักศึกษาที่เรียนไม่เก่ง ที่มีเกรดเฉลี่ยน้อย

ทางมหาวิทยาลัยและคณะบัญชี ต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะด้านภาษา ด้วยการเพิ่มเวลาหรือโอกาสในการเรียนรู้ให้แก่นักศึกษา จากการสอนเพิ่มเติม หรือการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อฝึกฝน

ทักษะทางภาษาอังกฤษของนักศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญและเร่งด่วน เนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเริ่มให้ความสำคัญกับปัญหานี้มากขึ้นแล้ว ดังจะเห็นได้จาก พล.อ.ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ โดยภายใน 4 ปีนี้จะมีการประกาศกรอบคุณวุฒิวิชาภาษาอังกฤษ ที่นักศึกษากลับมาในระดับปริญญาตรีจะต้องผ่านการทดสอบภาษาอังกฤษ ในสี่ทักษะ ทั้ง ฟัง พูด อ่าน เขียน และบันทึกความสามารถด้านภาษาอังกฤษไว้ในใบรับรองผลการศึกษาดังนี้ เพื่อเป็นการยกมาตรฐานด้านภาษาอังกฤษให้กับบัณฑิต เพื่อให้สามารถสู้กับบัณฑิตในประเทศอาเซียนได้ โดยนโยบายนี้จะเริ่มกับมหาวิทยาลัยราชภัฏ ก่อนหรือกับมหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งหากแนวทางนี้ตกผลึกแล้วก็จะเป็แนวทางให้กับมหาวิทยาลัยเอกชนต่อไป [6] [7]

7. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยชิ้นนี้ได้รับเงินทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยธนบุรี ประจำปีการศึกษา 2558

เอกสารอ้างอิง

- [1] คณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการทำบัญชี และคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านบัญชีบริหาร. *เตรียมความพร้อมสู่ AEC*. สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2559, จาก http://fap.or.th.a33.readyplanet.net/images/sub_1362921782/AEC1.pdf
- [2] คณะบัญชี มหาวิทยาลัยธนบุรี. (2554). *หลักสูตรบัญชีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554)*.

[3] เรณู ฤกษ์สังเกต. (2557). การเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชี ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.

[4] สมควร จำเริญพัฒน์. (2552). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยและประเมินผลการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

[5] ณัฐวรรณ นุ่มไส. (2552). การสำรวจปัญหาและความต้องการใช้ภาษาอังกฤษของแรงงานไทยในรัฐคูไบ ประเทศสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

[6] สำนักงานรัฐมนตรี. (23 พฤศจิกายน 2558). ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี 415/2558 ให้นโยบายอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ. สืบค้นเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2559, จาก

<http://www.moe.go.th/websm/2015/nov/415.html>

[7] ศธ. เตรียมพัฒนาคนไทยใช้ภาษาอังกฤษ เล็งให้บัณฑิตทำการทดสอบก่อนจบ. หนังสือพิมพ์แนวหน้า. (21 ตุลาคม 2558). สืบค้นเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2559, จาก

<http://www.naewna.com/local/184915>

ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของเทศบาลตำบลสะเมิงใต้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

Management Readiness in Early Childhood Education of TambonSamoeng TaiMunicipality,Samoeng District, Chiang Mai Province

จิรัฏฐิกา สมณา¹, พนมพร จันทรปัญญา²

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น, jirattika@hotmail.com

²อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น,

panomporc@hotmail.com

บทคัดย่อ:

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของเทศบาลตำบลสะเมิงใต้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกประกอบด้วย ผู้ปกครองจำนวน 37 คน หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 5 คน ครูผู้ดูแลเด็กจำนวน 5 คน ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 1 คน และกำนัน ผู้ใหญ่บ้านจำนวน 12 คน กลุ่มที่สอง คือ ผู้มีส่วนได้เสียในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยจำนวน 6 คน ได้แก่ (1) ผู้บริหารท้องถิ่น (2) ปลัดเทศบาล (3) นักบริหารการศึกษา (4) ประธานสภาเทศบาลตำบล (5) ตัวแทนกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และ (6) ตัวแทนกรรมการสถานศึกษาปีการศึกษา 2558 รวมทั้งสิ้น 66 คน เครื่องมือในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามและ แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้ความถี่ ร้อยละ และข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า ความพร้อม เมื่อพิจารณาทางด้าน มีดังนี้ (1) ด้านบุคลากร พบว่า “มีความพร้อม” สูงสุด 3 ข้อ ซึ่งเกี่ยวกับครูและผู้ดูแลเด็ก ได้แก่ 1) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนการจัดประสบการณ์ สำหรับเด็กปฐมวัย 2) มีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาเด็ก 3) มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับเด็กสำหรับผลการสัมภาษณ์ในด้านนี้พบว่าบุคคลที่จะมาทำหน้าที่เป็นครูและผู้ดูแลเด็ก ในระดับปฐมวัยนั้นต้องเป็นคนที่มีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดทำแผนประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย และต้องเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี สุภาพ อ่อนโยน พุดจาไพเราะอ่อนหวาน รักเด็ก ยิ้มง่าย อารมณ์ดี เข้าใจในธรรมชาติของเด็ก มีความเมตตาเอื้ออาทรต่อเด็กช่างสังเกต (2) ด้านงบประมาณ ข้อที่มีความพร้อมสูงสุด คือ มีการก่อสร้างสิ่งสาธารณูปการสำหรับผลการสัมภาษณ์พบว่า การที่เทศบาลได้ให้ความสำคัญกับงาน ด้านการศึกษาโดยการจัดสรรงบประมาณที่นอกเหนือจากงบประมาณที่รัฐอุดหนุนให้อยู่แล้วเป็นสิ่งที่ดีมาก (3) ด้านอาคารสถานที่ – สื่อ วัสดุ/อุปกรณ์ ข้อที่มีความพร้อมสูงสุด คือ การมีที่ดินสิ่งก่อสร้างอาคารต่างๆ สำหรับ ผลการสัมภาษณ์ในด้านนี้พบว่าอาคารสถานที่เป็นสิ่งที่สำคัญ เนื่องจากเป็นอาคารเรียนที่มีการก่อสร้างมานานนับหลายสิบปี ทำให้มีการชำรุดทรุดโทรมไปตามกาลเวลา จึงจำเป็นต้องปรับปรุงต่อเติมให้อยู่ในสภาพที่ดี เพื่อเอื้อประโยชน์ในด้านการจัด

ประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัย มีความเหมาะสมกับจำนวนเด็ก (4) ด้านการบริหารจัดการ ข้อที่มีความพร้อมสูงสุดคือการบริหารงานที่มุ่งเน้นพัฒนาการของนักเรียนในด้านนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ กล่าวว่า ความพร้อมในการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยของเทศบาลด้านการบริหารจัดการนั้น ขึ้นอยู่กับโครงสร้างในการบริหารจัดการขององค์กรที่เหมาะสม โดยมีผู้รับผิดชอบงานด้านการศึกษาเพื่อคอยดูแลช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกทุกด้านที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาล การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ของเทศบาลตำบลสะเมิงได้ ในภาพรวมมีความพร้อมมากที่สุดในด้านงบประมาณ คือ มีการก่อสร้างสิ่งสาธารณูปการ ส่วนด้านที่ “ไม่มีความพร้อม” สูงสุด ด้านบุคลากรในประเด็นครูและผู้ดูแลเด็กสามารถนำความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนการจัดประสบการณ์ไปใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย

This research aims to investigate management readiness in early childhood education under TambonSamoeng Tai Municipality, Samoeng District, Chiang Mai Province. The population of 66 people was divided into two groups. One group consisted of 37 parents of children attending Early Childhood Development Centers and Samoeng Tai Municipal Kindergarten, five heads of the Early Childhood DevelopmentCenters, five teachers taking care of children, one educational institution administrator, and twelve sub-district head men and village headmen. The other group consisted of six stakeholders of early childhood managementas follows:1) a local administrator, (2) a municipal clerk, (3) an educational administrator (4) Chairman ofSamoeng Tai Municipal Council, (5) a representative of the Centers, and (6) a representative of Samoeng Tai Municipal Kindergarten Committee for the academic year 2015, totaling 66 people. The data collecting instrument was a questionnaire and an interview form, and data were analyzed using frequency and percentage while data collected through in-depth interviews with 30 subjects from the two groups were analyzed using content analysis. The results revealed that readiness in early childhood education management under TambonSamoeng Tai Municipality in each aspect were as follows. (1) Personnel—three aspects of teachers who took care of children were found with the highest readiness in having the following: 1) knowledge and understanding of experience management plans for early childhood, 2) characteristics supporting child development, and 3) good interactions with children. Regarding the interviews, it was found that individuals who are teachers and caregivers for children in their early childhood must have knowledge and understanding in making experience plans for early childhood children. Furthermore, they need to have good personality, polite, gentle in their manners and speaking. They should love children, smile easily, have good temper, understand nature of children, care about children and they should be observant. (2) Budget—the aspect with the highest readiness was that there were constructions of public utilities.It was found from the interviews that the fact that the municipality attaches importance to education by allocating budget in addition to that allocated by the government was very beneficial. (3) Buildings and grounds, media, materials and equipment had the highest readiness in that they had land and buildings. From the interviews, it was found that buildings and grounds are important because the school buildings were built many decades ago and have deteriorated as time passes by. Thus, they are needed to be renovated, expanded and made suitable for experience management for early childhood children as well as for the number of children.(4) Management—the aspect with the highest readiness was the management focused on child development. For this aspect, interviewees said that management readiness in early childhood education under the municipality depended on suitable

organizational structure with personnel responsible for education who assist and facilitate management of early childhood education of the Early Childhood Development Centers and the Kindergarten. Overall, the highest management readiness in early childhood education under Tambon Samoeng Tai Municipality was in the budget and the lowest readiness was in personnel, especially in teacher's ability in applying knowledge and understanding of experience management plans efficiently.

KEYWORDS: Management Readiness in Early Childhood Education

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ส่วนที่ 2 การบริหารและจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 41 ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นๆ เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม หรือองค์กรเอกชน สมาคมหรือมูลนิธิ เป็นต้น มีสิทธิที่จะจัดการศึกษา ในรูปแบบต่างๆ ตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งในแผนพัฒนาและเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่การศึกษา ภาคบังคับ ดังนั้นหน่วยงานต่างๆ ที่จัดการศึกษาจะต้องเตรียมวางแผนและมีความรอบรู้เข้าใจธรรมชาติ การศึกษาของเด็กปฐมวัยซึ่งเป็นรากฐานของชีวิต การเตรียมเด็กให้มีความพร้อม พัฒนาตามวัย และศักยภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้เกี่ยวข้องจะต้องให้ความสนใจและยึดมั่นในการสร้างสรรค์เด็กให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข สามารถที่จะศึกษาเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นได้ รู้เท่าทันถึงการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อม ตามความสนใจและเหมาะสม ที่จะทำให้เกิดความเข้มแข็งของเยาวชนในอนาคต เพราะเด็กที่มีอายุ 2 – 5 ขวบ กำลังอยู่ในระหว่างวัยที่ต้องได้รับพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์- จิตใจ สังคม และ

สติปัญญาอย่างเต็มที่ ซึ่งจะสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 ที่ระบุว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคน มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ดังนั้น กระบวนการจัดการศึกษาเด็กปฐมวัยจึงจำเป็นต้องเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพให้มากที่สุด

ปัจจุบันรัฐบาลได้มอบนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ และการจัดประสบการณ์ชีวิตในด้านต่างๆ ให้กับผู้เรียนตามความถนัดและความสนใจ ซึ่งรัฐบาลมองว่าการเรียนการสอนเป็นหลักสูตรที่สร้างความเครียดและขัดเขี่ยขีดความรู้ด้านวิชาการต่างๆ ให้กับผู้เรียนมากเกินไป ซึ่งอาจเป็นการสร้างปัญหาและอุปสรรคขึ้นในอนาคตได้ แต่ในทางปฏิบัติจริงๆ แล้วก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายๆ ด้านทั้งสถาบันการศึกษา ครู บุคลากร ผู้มีส่วนร่วมได้เสียกับการจัดกิจกรรม ตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งยังเป็นกิจกรรมนำร่องอยู่ในปัจจุบัน และอยู่ในประเด็นความพร้อมของการจัดการศึกษาเช่นกัน ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 รวมถึงพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่ได้แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545 พระราชบัญญัติได้กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ได้มอบหมาย

ภาวะกิจการจัดการศึกษา เต็มรูปแบบมากขึ้น เช่น การจัดการศึกษาปฐมวัยตามที่ได้กล่าวมาชี้ให้เห็นถึง เจตนาารมณ์ที่สำคัญของการจัดการศึกษาในระดับ ท้องถิ่นทั่วประเทศ แต่จากผลการประเมินของ คณะกรรมการประเมินของสมศ. โดยภาพรวมพบว่า เด็กปฐมวัยยังไม่มีวุฒิภาวะการพัฒนาการในด้านต่างๆ ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ – จิตใจ สังคม สติปัญญาและ คุณธรรมจริยธรรมซึ่งมีสาเหตุมาจากความพร้อมของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การเตรียมการด้านต่างๆ ครูและบุคลากร งบประมาณ สื่อวัสดุอุปกรณ์ อาคาร สถานที่ สภาพแวดล้อมภูมิทัศน์ ตลอดจนกระบวนการ บริหารจัดการ การกำกับดูแลของผู้บังคับบัญชา และ องค์กรต่างๆที่รับผิดชอบโดยตรง

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้ง 5 แห่ง และผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลของ เทศบาลตำบลสะเมิงได้พบว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละ ศูนย์และโรงเรียนยังขาดความพร้อมด้านบุคลากรครู ที่มีความรู้ความสามารถด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามกรอบอัตรากำลังครู 1 คนต่อ นักเรียน 10 คนและโรงเรียนอนุบาลครู 1 คนต่อ นักเรียน 15 คนบุคลากรส่วนใหญ่ของศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กจะเริ่มจากการเป็นครูพี่เลี้ยงก่อนและไปเรียน เพิ่มเติมภายหลัง ซึ่งไม่ได้สำเร็จการศึกษา ด้าน การศึกษาปฐมวัยโดยตรง จึงเป็นสาเหตุหนึ่งของการ ขาดคุณภาพในการจัดการศึกษาปฐมวัย นอกนั้นยังขาด ความพร้อมในด้านงบประมาณในการดำเนิน การจัดการศึกษา ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ใน การจัดการศึกษาตลอดจนด้านการบริหารจัดการ การศึกษาปฐมวัย

อนึ่งเทศบาลตำบลสะเมิงได้ อำเภอสะเมิง จังหวัด เชียงใหม่ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้

ดำเนินการตามนโยบายในการจัดการศึกษาปฐมวัยซึ่ง เป็นการศึกษาคที่เตรียมความพร้อมให้กับเด็กปฐมวัยเพื่อ การศึกษาในระดับสูงต่อไป ในปี 2558 เทศบาล ตำบลสะเมิงได้มีสถานศึกษาที่อยู่ในรูปแบบของศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 5 แห่ง โรงเรียนอนุบาล 1 แห่ง โดยเทศบาลตำบลสะเมิงได้ได้รับการถ่ายโอนศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาลมาจากองค์กรต่างๆ เช่นสำนักงานการประถมศึกษากรมศาสนา พัฒนา ชุมชนและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน ในระยะแรกการจัดการศึกษาดำเนินไปด้วยความ ยากลำบากด้วยเทศบาลตำบลสะเมิงได้ ยังขาดความ พร้อมหลายๆด้าน เช่น ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจในการจัดการศึกษาปฐมวัย ความเพียงพอของบุคลากรครูขาดงบประมาณ ด้าน การจัดการศึกษาปฐมวัย และจัดสรรงบประมาณด้านอื่นๆ ด้านอาคาร สถานที่ และวัสดุ อุปกรณ์ ยังไม่มีคุณภาพ ขาดด้านการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ

ดังนั้น จากข้อมูลการสัมภาษณ์หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก และรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียน อนุบาลเทศบาลตำบลสะเมิงได้ดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัย จึงสนใจที่จะศึกษาความพร้อมในการจัดการศึกษา ปฐมวัยของเทศบาลตำบลสะเมิงได้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นแนวทาง ในการพัฒนาการ จัดการศึกษาปฐมวัยในการพัฒนาความพร้อมในการจัด การศึกษาปฐมวัยให้ตรงต่อความต้องการ ของ ประชาชนในท้องถิ่นและมุ่งสู่คุณภาพอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความพร้อมในการจัดการศึกษาปฐมวัยของ เทศบาลตำบลสะเมิงได้ อำเภอสะเมิงจังหวัดเชียงใหม่

แนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (ม.ป.ป., 2) กล่าวถึง วัตถุประสงค์การจัดการศึกษาท้องถิ่น ดังนี้

1. เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการส่งเสริมพัฒนาการและเตรียมความพร้อมทางร่างกายจิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา ให้มีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. เพื่อให้เด็กที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์การศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนในเขตความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับการบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานครบตามหลักสูตรอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน

3. เพื่อพัฒนาการดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมาย วัตถุประสงค์ เป็นไปตามมาตรฐานที่รัฐกำหนด และตรงตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น โดยมุ่งพัฒนาให้เกิด ความสมดุลทั้งทางด้านปัญญาจิตใจ ร่างกาย สังคม ระดับความคิด ค่านิยม และพฤติกรรม ซึ่งเน้นวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายและให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. เพื่อให้การจัดการศึกษาของท้องถิ่น ดำเนินการตาม ความต้องการ และคำนึงถึงการมีส่วนร่วมการสนับสนุนของบุคคล ครอบครัว ชุมชน เอกชน องค์กร ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และประชาชนในท้องถิ่น ใน การจัดการศึกษาทุกระดับตามศักยภาพและความสามารถของท้องถิ่น

นอกจากนั้นแล้วกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (ม.ป.ป., 2-13) กล่าวถึง แนวนโยบายการจัดการศึกษา ดังนี้ นโยบายด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยจัดการศึกษาให้เด็กปฐมวัยได้เข้ารับบริการ

ทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพส่งเสริม สนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นในท้องถิ่น มีสิทธิ และมีส่วนร่วมใน การจัดการศึกษาปฐมวัย

ในทำนองเดียวกัน พรอยด์ (จันทมาศ ชื่นบุญ และคณะ. 2535: 16) นักจิตวิเคราะห์ได้ชี้ให้เห็นว่า วัยเริ่มต้นของชีวิตมนุษย์ คือ ระยะ 5 ปีแรกของเด็ก ประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้รับในตอนต้นๆ จะมีอิทธิพล ต่อชีวิตตลอดจนถึงวาระสุดท้าย ซึ่งคำกล่าวนี้ สอดคล้องกับความคิดของ พลาโต (ซัยยงค์ พรหมวงศ์. 2524: 21) ที่กล่าวไว้ว่า การเริ่มต้นเป็นจุดสำคัญที่สุด ของงานทุกชนิด การเริ่มต้นของชีวิตก็เช่นกัน โดยเฉพาะการเริ่มต้นชีวิตของเด็กเล็กเป็นระยะที่จะ เพาะอุปนิสัยของเด็กเอง ซึ่งจำเป็นจะต้องดำเนินชีวิต ในอนาคต การปลูกฝังนิสัยที่ดี จึงจำเป็นจะต้อง ดำเนินการอย่างระมัดระวัง พ่อแม่จำนวนมากยังไม่ เข้าใจธรรมชาติของเด็กดึกดำบรรพ์ ดังนั้น โรงเรียนจึงเป็น แหล่งปลูกฝังทัศนคติและอุปนิสัยที่พึงปรารถนาให้แก่ เด็ก เช่นเดียวกับมาตรฐานการดำเนิน งานศูนย์พัฒนา เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น . กระทรวงมหาดไทย (2553) ที่ระบุไว้ว่า ธรรมชาติและ พัฒนาการของเด็ก และบุคคลภายใต้บริบททาง วัฒนธรรม อารยธรรม และวิถีชีวิตการจัดการศึกษา ปฐมวัยของท้องถิ่น ในอดีตเป็นการศึกษาในระดับ เตรียมความพร้อมของเด็กเล็ก ซึ่งอยู่ในรูปแบบของ สถานรับเลี้ยงเด็ก เพื่อแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองที่ ต้องทำงาน โดยมีหน่วยงานต่าง ๆ รับผิดชอบ เช่น กรมศาสนา กรมพัฒนาชุมชนสำนักงานประถมศึกษา แห่งชาติ เป็นต้น โดยการรับเลี้ยงเด็กนั้น จะเน้น การเตรียมความพร้อมในทักษะด้านต่างๆ เช่น ด้านร่างกาย

ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และสติปัญญา โดยไม่มีการกำหนดอายุของเด็กที่แน่นอน แต่ปัจจุบันหลังจากที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษ การจัดการศึกษาปฐมวัยของท้องถิ่น จึงมีรูปแบบที่เป็นมาตรฐานเพิ่มมากขึ้น โดยการกำหนดเกณฑ์เด็กที่เข้ารับการศึกษ คือช่วงอายุ 3-5 ปี และมีหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย มีการประเมินมาตรฐาน ดังนั้น การจัดการศึกษาปฐมวัยของท้องถิ่น จึงเป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับแรกเพื่อวางรากฐานชีวิตของเด็กไทยให้เจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ มีพัฒนาการสมวัยอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา บนพื้นฐานความสามารถและ ความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยใช้กิจกรรมกระตุ้นและส่งเสริมพัฒนาการของสมองอย่างเต็มที่ รวมทั้งเตรียมเด็กให้พร้อมที่จะเรียนรู้ในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน และระดับที่สูงขึ้น อันนำไปสู่ความเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของประเทศชาติต่อไป การศึกษาปฐมวัยมุ่งเน้นการพัฒนาเด็กบนพื้นฐาน การอบรมเลี้ยงดู และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ ที่สนองต่อทางสังคมซึ่งมีลักษณะเฉพาะและแตกต่างกัน

วิธีการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 66 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรก ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาล จำนวน 37 คน หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 5 คน ครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 5 คน ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 12 คน และ กลุ่มที่ 2 คือ ผู้ที่มีส่วนได้เสียในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย จำนวน 6 คน ได้แก่ ผู้บริหารท้องถิ่น ปลัดเทศบาลตำบลสะเมิงใต้ นักบริหารการศึกษา ประธานสภาเทศบาลสะเมิงใต้ ตัวแทนกรรมการศูนย์

พัฒนาเด็กเล็ก ตัวแทนกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาล สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้ ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ร้อยละ และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของเทศบาลตำบลสะเมิงใต้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถาม จำนวน 3 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ความสอดคล้อง ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC มีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้ความถี่ ร้อยละ โดยการวิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการพรรณนาและการสัมภาษณ์วิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหาสรุปประเด็น นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของเทศบาลตำบลสะเมิงใต้ ในรูปแบบความเรียง

ผลการวิจัย

ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของเทศบาลตำบลสะเมิงใต้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมและรายด้าน ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า มีความพร้อมสูงสุด โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านบุคลากร

ผลการวิจัยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยร้อยละของการมีความพร้อมสูงสุดโดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากันจำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ครูและผู้ดูแลเด็กพบว่า ครูและผู้ดูแลเด็กมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนการจัดการประสบการณ์ สำหรับเด็กปฐมวัย ครูและผู้ดูแลเด็ก มีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาเด็ก ได้แก่ รักเด็ก ยิ้มแย้มแจ่มใส อารมณ์ดี ใจดี บุคลิกภาพดี มีความ

รับผิดชอบ สุภาพเรียบร้อย มีความเมตตา อดทนและเป็นคนช่างสังเกต และครูและผู้ดูแลเด็ก มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับเด็ก เช่น การโอบอุ้มสัมผัสด้วยความอ่อนโยนท่าทางเป็นมิตร การมองด้วยสายตาเอื้ออาทร การพูดคุย ด้วยวาจาไพเราะอ่อนหวาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูและผู้ดูแลเด็ก สามารถนำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแผน การจัดประสบการณ์ไปใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพสำหรับผลการสัมภาษณ์ในด้านนี้ พบว่าบุคคลที่จะมาทำหน้าที่เป็นครูและผู้ดูแลเด็ก ในระดับปฐมวัยนั้น ต้องเป็นคนที่มีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดทำแผนประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย และต้องเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี สุภาพ อ่อนโยน พูดจาไพเราะอ่อนหวาน รักเด็ก ยิ้มง่าย อารมณ์ดี เข้าใจในธรรมชาติของเด็กมีความเมตตาเอื้ออาทรต่อเด็กช่างสังเกต เนื่องจากเด็กในวัยนี้อาจจะสื่อสารกับครูไม่ได้ บางครั้งทำท่าทางแปลกๆ หรือผิดสังเกตครูต้องสามารถสื่อสารกับเด็กให้เข้าใจถึงสิ่งที่เกิดขึ้นกับเด็กได้

2. ด้านงบประมาณ

ผลการวิจัย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยร้อยละ ที่มีความพร้อมสูงสุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาล มีการก่อสร้างสิ่งสาธารณูปการ เช่น การปรับปรุงห้องเรียน การติดตั้งมุ้งลวด และการก่อสร้างป้ายชื่อโรงเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและข้อที่มีค่าเฉลี่ยที่ไม่มีความพร้อมสูงสุดคือ โรงเรียนอนุบาล มีงบประมาณด้านอาหารเสริม (นม) สำหรับผลการสัมภาษณ์พบว่า การที่เทศบาลได้ให้ความสำคัญกับงานด้านการศึกษาโดยการจัดสรรงบประมาณ ที่นอกเหนือจากงบประมาณที่รัฐอุดหนุนให้อยู่แล้วเป็นสิ่งที่ดีมากนอกจากนั้นแล้วผู้ให้สัมภาษณ์ยังกล่าวอีกว่า เนื่องด้วยปัจจุบันนี้ เทศบาลมีผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งเคย

เป็นผู้บริหารสถานศึกษาระดับนักบริหารมืออาชีพมาก่อน จึงเข้าใจและมองเห็นความสำคัญของงานด้านการจัดการศึกษาเป็นอย่างดี โดยเฉพาะการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย

3. ด้านอาคารสถานที่ – สื่อวัสดุ/อุปกรณ์

ผลการวิจัย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยร้อยละสูงสุดคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาล มีที่ดินสิ่งก่อสร้างอาคาร ต่าง ๆ เช่น การก่อสร้างโดมหลังคาหน้าอาคารเรียน การปรับปรุงหลังคาอาคารเรียน การปรับปรุง ต่อเติมห้อง มีความพร้อมสูงสุดส่วนข้อที่ไม่มีความพร้อมสูงสุดคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาล มีครุภัณฑ์สำนักงานเช่น เครื่องดูดฝุ่น เครื่องปรับอากาศ ชั้นวางอุปกรณ์ โต๊ะประชุม พร้อมเก้าอี้ ฯลฯ เป็นต้น สำหรับผลการสัมภาษณ์ในด้านนี้ พบว่าอาคารสถานที่เป็นสิ่งที่สำคัญ เนื่องจากเป็นอาคารเรียนที่มีการก่อสร้างมานานนับหลายสิบปีทำให้มีการชำรุดทรุดโทรมไปตามกาลเวลา จึงจำเป็นต้องปรับปรุงต่อเติมให้อยู่ในสภาพที่ดี เพื่อเอื้อประโยชน์ในการจัดการประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัย มีความเหมาะสมกับจำนวนเด็กถูกสุขลักษณะ และเน้นความปลอดภัยเป็นอันดับแรก ตลอดจนจัดหาสื่อ วัสดุ/อุปกรณ์ ที่ทันสมัย

4. ด้านการบริหารจัดการ

ผลการวิจัยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยร้อยละสูงสุดและมีความพร้อมมากที่สุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาล บริหารงาน ที่มุ่งเน้นการพัฒนาการของนักเรียน ส่วนข้อที่ไม่มีความพร้อมสูงสุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาล มีการประชุมปรึกษาหารือระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้องในการกำหนดการวางแผนประจำปีการศึกษา ซึ่งในด้านนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ กล่าวว่า ความ

พร้อมในการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยของเทศบาล ด้านการบริหารจัดการนั้น ขึ้นอยู่กับโครงสร้างในการบริหารจัดการขององค์กรที่เหมาะสม ในการบริหารจัดการขององค์กรที่เหมาะสม โดยมีผู้รับผิดชอบงานด้านการศึกษาเพื่อคอยดูแลช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกทุกด้านที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาล และการบริหารงานที่มุ่งเน้นการพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่องความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของเทศบาลตำบลสะเมิงใต้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยมีข้อค้นพบและประเด็นที่สมควรหยิบยกมาประกอบการอภิปราย ดังนี้

1. ด้านบุคลากร พบว่า ข้อที่มีความพร้อมมากประกอบด้วย ครูและผู้ดูแลเด็ก มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนการจัดการประสบการณ์ สำหรับเด็กปฐมวัย มีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาเด็ก ได้แก่ รักเด็ก ยิ้มแย้มแจ่มใส อารมณ์ดี ใจดี บุคลิกภาพดี มีความรับผิดชอบ สุภาพ เรียบร้อย มีความเมตตา อดทน และเป็นคนช่างสังเกต มีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างครูกับเด็ก เช่น การโอบอุ้ม สัมผัสด้วยความอ่อนโยน ทำทางเป็นมิตร การมองด้วยสายตาเอื้ออาทร การพูดคุย ด้วยวาจา ไพเราะ อ่อนหวาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูและผู้ดูแลเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาลมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับแผนการจัดการประสบการณ์ สำหรับเด็กปฐมวัย และมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี ของ Morrison (1991, อ้างใน กุลยา ตันติผลลา-ชีวะ, 2542, 20) ที่กล่าวไว้ว่า บุคคลที่จะเป็นครูปฐมวัย นั้น ต้องมีความรับผิดชอบ วางแผนในการจัดประสบการณ์

สำหรับเด็กปฐมวัยในโรงเรียนและต้องจบการศึกษาทางการศึกษาระดับปฐมวัยโดยตรง และ ยังสอดคล้องกับฉันทนา ภาคบงกช (2540, 26) ที่กล่าวไว้ว่า บทบาทของครูผู้สอนระดับปฐมวัยต้องเข้าใจธรรมชาติ และพัฒนาการของเด็กด้วย นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โชคดี สกุกกวีพร (2554) ที่ได้ศึกษาความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของเทศบาลตำบลป่าจี่ อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย พบว่าด้านบุคลากรมีความพร้อมเนื่องจากบุคลากร ทุกคนกำลังศึกษาและสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาปฐมวัยโดยตรงและด้านบุคลากร พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่เกี่ยวข้องกับครูและผู้ดูแลเด็ก

2. ด้านงบประมาณ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยร้อยละที่มีความพร้อมสูงสุดคือการก่อสร้างสิ่งสาธารณูปการ เช่น การปรับปรุงห้องเรียน การติดตั้งมุ้งลวด และการก่อสร้างป้ายชื่อโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหาร ท้องถิ่นและสภาเทศบาลให้ความสำคัญด้านการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย โดยการจัดสรรงบประมาณ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาลดั่งที่ วิน เชื้อโพธิ์หัก (2537, 1-2) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่เป็นทรัพยากรพื้นฐานสำคัญ ในการบริหาร การศึกษานั้นเงิน (Money) เป็นสิ่งจำเป็นในการทำงาน เพราะต้องใช้เงินซื้อวัสดุต่างๆ ที่จำเป็นต้องใช้และยังสอดคล้องกับการวิจัยของ พัชรีย์ ชุ่มสวัสดิ์ (2551) ซึ่งพบว่า ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยขององค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน ให้มีความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย

3. ด้านอาคารสถานที่ – สื่อ วัสดุ / อุปกรณ์ พบว่า ข้อที่มีร้อยละและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การ

ก่อสร้างโดมหลังคาหน้าอาคารเรียน การปรับปรุง
หลังคาเรียน การปรับปรุงต่อเติมห้องเรียน ทั้งนี้อาจ
เป็นเพราะว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาลได้
การสนับสนุนและการจัดสรรงบประมาณที่
นอกเหนือจากรัฐจัดให้ จากทางเทศบาลเนื่องจาก
ผู้บริหารท้องถิ่นและสภาเทศบาลให้ความสำคัญของ
งานด้านการศึกษา ซึ่งต้องได้รับการพัฒนาด้านอาคาร
สถานที่ ให้เพียงพอเหมาะสม มีสภาพแวดล้อมที่ดีและ
ปลอดภัย เพื่อให้เป็นปัจจัยสำคัญต่อการเรียนรู้ของเด็ก
ปฐมวัย ซึ่ง อุไร โชติชูษณะ จินตนา เลหาวิช และ
ขวัญจิรา ภูสังข์ (2543, 56) ได้กล่าวถึง สถานศึกษาที่ดี
ว่า ควรจะมีพื้นที่ บริเวณ อาคารห้องเรียน และอุปกรณ์
ต่างๆ อย่างเพียงพอ และได้สัดส่วนกับจำนวนเด็ก
ตลอดจนลักษณะการจัดห้องต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม
กับการจัดการเรียนการสอนของเด็กในระดับปฐมวัย
โดยต้องมีความปลอดภัย ทั้ง โรงเรียน รวมถึง
สิ่งแวดล้อมโรงเรียน อาคารเรียน ต้องถูกสุขลักษณะ
ตามแนวคิด ของ ภิญญู สาทร (2524, 426) ได้กล่าวถึง
งานอาคารสถานที่ว่า เป็นส่วนประกอบอย่างหนึ่งใน
งานบริหารโรงเรียน และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ
ผลการวิจัยของ วิริยา ชูภักดิ์ (2551) ซึ่งได้ศึกษา
ความพร้อมในการจัดการศึกษาของเทศบาลตำบล
ศาลายา พบว่ามีความพร้อมในทุกด้านอยู่ในระดับมาก
รวมทั้งด้านอาคารสถานที่-สื่อ วัสดุ/อุปกรณ์ เช่นกัน

4.ด้านการบริหารจัดการ พบว่า ข้อที่มี ความ
พร้อมเฉลี่ยสูงสุดคือ การบริหารงานที่มุ่งเน้น
พัฒนาการของนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าศูนย์
พัฒนาเด็กเล็กและ โรงเรียนอนุบาลมีผู้บริหารที่เข้าใจ
ในโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษา โดยมุ่งเน้น การ
พัฒนาการด้านความพร้อมให้กับเด็กระดับปฐมวัย ทั้ง
ด้านร่างกาย อารมณ์ – จิตใจ สังคมและสติปัญญา เพื่อ

เป็นการมุ่งพัฒนา และวางรากฐานชีวิต ในการเตรียม
ความพร้อมของเด็กครบทุกด้าน โดยคำนึงถึง ความ
เหมาะสมตามวัยให้ได้รับการพัฒนาตามคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ และ ฯลฯ อย่างเต็มศักยภาพ มีความ
พร้อมเพื่อเตรียมในการเข้ารับการศึกษาภาคบังคับ
ต่อไป และยังเป็น การตอบสนองต่อแผนนโยบายการ
จัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีกด้วย
ซึ่ง วิน เชื้อโพธิ์หัก (2537, 1-2) ได้กล่าวว่า การจัดการ
(Management) เป็นการวางแผนและดำเนินการด้วย
วิธีต่างๆ เพื่อให้งานนั้นสำเร็จ การจัดการที่ดี ขึ้นอยู่กับ
คนจัดการ หรือผู้บริหาร และผู้บริหารที่ดีจะต้องเป็น
นักพัฒนาที่ดี รู้จักหาวิธีต่างๆ มาจัดการและ
นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัครเดช
วรหาญ (2548) พบว่า ความพร้อมในการบริหาร
จัดการ ศูนย์การพัฒนาคณะเด็กเล็กขององค์กรบริหารส่วน
ตำบลในเขต อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ อยู่ใน
ระดับสูงด้วยเช่นกัน

สรุป

ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของ
เทศบาลตำบลสะเมิงได้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่
มีความพร้อมสูงในทุกด้านเกิดจากการที่ผู้บริหาร
ท้องถิ่นและสภาเทศบาลให้ความสำคัญและให้ การ
สนับสนุนในด้านการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของ
เทศบาลนั่นเอง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1.1 จากการศึกษาเรื่องความพร้อมในการ
จัดการศึกษาระดับปฐมวัยของเทศบาลตำบลสะเมิงได้
อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าสิ่งที่มีความพร้อม
ในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของเทศบาล ตำบล
สะเมิงได้ สูงสุด ส่วนหนึ่งเกิดจากการที่ผู้บริหาร

ท้องถิ่นให้ความสำคัญ ด้านการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย และให้การสนับสนุนการจัดสรรงบประมาณ ด้านการศึกษาในท้องถิ่น มากขึ้น ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นอื่นๆ ที่มี การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยแต่ยังขาดความพร้อมควรนำไปพิจารณา

1.2 จากการศึกษาเรื่องความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของเทศบาลตำบลสะเมิงได้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าสิ่งที่ควรให้ การส่งเสริมและสนับสนุน คือครูและผู้ดูแลเด็ก ควรได้รับการอบรม พัฒนา เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ เพื่อส่งผลต่อคุณภาพตลอดจน ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของเทศบาลตำบลสะเมิงได้ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

1.3 จากการศึกษาเรื่องความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของเทศบาลตำบลสะเมิงได้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าสิ่งที่จำเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่ทำให้เทศบาลมีความพร้อมใน การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในทุกด้าน อีกประการหนึ่ง เกิดจากการที่เทศบาลมีผู้บริหารท้องถิ่นที่มีวิสัยทัศน์ที่ กว้างไกล รวมทั้งสภาเทศบาลเห็นความสำคัญและให้ การสนับสนุนในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยใน ท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งผู้บริหารและสภาเทศบาลอื่นๆ ควรนำไปพิจารณา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาท้องถิ่นกับความพร้อมใน การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย เพื่อศึกษาข้อมูลในเชิงลึกเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยต่อไป

2.2 ควรศึกษาวิจัยเรื่องนี้ โดยอาจจะเพิ่ม ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เช่น ตัวแทนภาคประชาชน

ตัวแทนประชาคม ประธานชมรมครูศูนย์พัฒนา เด็ก เล็ก และ ฯลฯ

2.3 ควรศึกษาวิจัยเรื่องนี้ โดยใช้สนทนากลุ่ม (Focus group) ในการเก็บข้อมูลด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูล เพิ่มเติม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วย ความ กรณาอย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนม พร จันทรปัญญา อาจารย์ที่ปรึกษา จึงขอกราบ ขอบพระคุณมา ณ ที่นี้เป็นอย่างสูง ขอขอบคุณผู้บริหาร ท้องถิ่น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาระดับ ปฐมวัยของเทศบาลตำบลสะเมิงได้ทุกท่านที่ได้กรุณา ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและ การ สัมภาษณ์เป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงมหาดไทย.(2549). *แนวทางการเสริม ความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กร ปกครอง ส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: ส่วนแผน และงบประมาณการศึกษาท้องถิ่น สำนักประสาน และพัฒนาการจัดการศึกษา ท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. กองพัฒนาเด็ก.(2541). *กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย. รายงานการประเมิน ระดับการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประจำปี 2540*. เอกสารอัดสำเนา.

ขวัญจิรา ภูสังข์, จินตนา เลหาวิช และ อุไร โชติชยุตนะ.(2543). *การจัดสภาพแวดล้อมสถานศึกษาอนุบาล. วารสารการศึกษาปฐมวัย*. กรุงเทพมหานคร.

ฉันทนา ภาคบงกช. (2540). “ปฏิสัมพันธ์สร้างสรรค์”.
วารสารการศึกษาปฐมวัย ปีที่ 1 ฉบับที่ 1
(มกราคม 2540).ม.ป.ท.

พินิตา ทิธี.(2544).*ความพร้อมของบุคลากรทางการศึกษาเพื่อรองรับการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 : กรณีศึกษาโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดราชบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหาร ศึกษา บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

โชคดี สกุลกวีพร. (2554).*ความพร้อมในการจัดการศึกษาปฐมวัยของเทศบาลป่าจิว อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย*.

พัชรี ชุ่มสวัสดิ์.(2551).*ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยหยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน*.
การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

กัญญา สาทร. (2524). *การบริหารการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร. ศส การพิมพ์.

วิน เชื้อโพธิ์หัก. (2537). *การพัฒนาบุคลากรและการฝึกอบรม*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ โอเดียนสโตร์.

วิริยะ ชูภักดิ์. (2551).*ความพร้อมในการจัดการศึกษาของเทศบาลตำบลศาลายา*. วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหาร ศึกษา บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น.(2544). *แผนนโยบายการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระยะ 15 ปี,2545-2559*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อาสาธรรมาดินแดน.

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน. (2550 ก). *ข้อบัญญัติตำบลเรื่องงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551*. เอกสารอัดสำเนา.

อัครเดช วรหาญ. (2548). “ความสามารถในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่” .การค้นคว้าแบบอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ความพึงพอใจของข้าราชการตำรวจ ต่อการบริหารงานและคุณลักษณะของ ผู้บังคับบัญชาในระดับสูงตำรวจภูธรจังหวัดระยอง

A Satisfaction of Police towards administration and characteristics of senior commanders in Rayong Provincial Police Station.

เพียงเดือน เกิดอำแพง

สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, pikerd@rpu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความพึงพอใจของข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดระยอง ต่อการบริหารงานของผู้บังคับบัญชาในระดับสูง 2) เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของข้าราชการตำรวจ ต่อการบริหารงานของผู้บังคับบัญชาในระดับสูง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์คุณลักษณะของผู้บังคับบัญชาในระดับสูงมีผลต่อระดับความพึงพอใจของข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดระยอง ประชากรที่ใช้คือข้าราชการตำรวจระดับชั้นประทวน จำนวน 1,057 คนและชั้นสัญญาบัตร จำนวน 375 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 1,432 คน ซึ่งได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test, One-way ANOVA และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มประชากรร้อยละ 95.22 เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 40 - 49 ปี มีอายุราชการประมาณ 16 ปีขึ้นไป มียศชั้นประทวน งานที่รับผิดชอบ คือ ป้องกันปราบปราม โดยพบว่า ระดับความพึงพอใจของข้าราชการตำรวจต่อการบริหารงานของผู้บังคับบัญชาในระดับสูงในภาพรวมมีความพึงพอใจระดับมาก โดยด้านที่มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด คือด้านอำนาจการ (ค่าเฉลี่ย 3.94) ส่วนด้านที่มีความพึงพอใจน้อยที่สุด คือด้านการจัดองค์การ การจัดบุคลากรลงสู่งาน (ค่าเฉลี่ย 3.82) และมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะด้านการบริหารงานมากที่สุด ดังผลการทดสอบสมมติฐาน 1. ปัจจัยส่วนบุคคลของข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดระยองที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อความพึงพอใจการบริหารงานของผู้บังคับบัญชาในระดับสูง พบว่า ข้าราชการตำรวจที่มี อายุ อายุงาน ชั้นยศ และงานที่รับผิดชอบต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บังคับบัญชาในระดับสูงแตกต่างกัน ยกเว้นปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศที่ไม่มีผลต่อความพึงพอใจการบริหารงานของผู้บังคับบัญชาในระดับสูง สมมติฐาน 2. คุณลักษณะของผู้บังคับบัญชาในระดับสูงมีผลต่อระดับความพึงพอใจของข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดระยอง พบว่าผู้บังคับบัญชาในระดับสูงที่มีคุณลักษณะในรูปแบบต่างๆ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับความพึงพอใจของข้าราชการตำรวจทุกข้อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ถ้าผู้บังคับบัญชาในระดับสูงเป็นบุคคลที่มีภาวะผู้นำ มีคุณธรรมจริยธรรม มีบุคลิกภาพที่ดี มีการบริหารงานดี และมีทักษะการบริหารเพิ่มขึ้น ระดับความพึงพอใจของข้าราชการตำรวจก็เพิ่มขึ้นเช่นกัน

Abstract

The purposes of this research were to study 1) the level of satisfaction of police in Rayong provincial police station towards administration of senior commanders 2) compare the level of satisfaction of administration of senior commanders that divided into demographic factors and 3) to test the relationship the characteristics of senior commanders towards the level of satisfaction of police in Rayong provincial police station. The population consisted of 1,057 non-commissioned Police Officer and 375 commissioned Police Officer. The total population was 1,432 Police Officer. The tool of this research was a questionnaire, which divided into 3 parts demographic factors, the level of satisfaction of police in Rayong provincial police station, and suggestion. Data was analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, One-way ANOVA, and Pearson Product Moment Correlation at .05 level of significant.

The results were found that most respondents were male, which was 95.22 percents. age between 40-49 years old, being as police more than 16 years, and mostly police non-commissioned officer. Work responsible was mostly protection and suppression. It was found that the level of satisfaction of the Administration of the Police High Command in overall satisfaction level. The side with the highest level of satisfaction is the Director (3.94 average), while the least satisfied is the organization the personnel into work (average 3.82). Most respondents were having the most opinions on the characteristics of senior commanders on administration. The results of the first hypothesis test, the demographic factor of police in Rayong provincial police station differently was affecting towards the satisfaction of administration of senior commanders. It was found that the police that had differently on age, work age, ranking, and work duty had the satisfaction of administration of senior commander differently except for demographic factor on sex. The second hypothesis test was the characteristics of senior commander that had the level of satisfaction of police in Rayong provincial police station. It was found that senior commander that had different characteristics had positively relationship with the level of satisfaction of police in Rayong provincial police station in all aspects at .05 level of significant as stated that if senior commander was having the leadership, ethic, good personality, good administration, and having the management skill, it would have increase the level of satisfaction.

บทนำ

ตำรวจภูธรจังหวัดระยอง ปัจจุบันพ.ศ. 2555 มี พล.ต.ต.เชิดชาย เสงฆะนันท์ เป็นผู้บังคับการ ตำรวจภูธรจังหวัดระยอง โดยการกำกับดูแลของ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ตระหนักถึงความสำคัญ ในการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ซึ่งถือเป็นกำลัง สำคัญของกองบังคับการ เพื่อที่จะได้รับทราบความต้องการของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนและสัญญาบัตรต่อการบริหารงานของผู้บังคับบัญชาในระดับสูงใน พื้นที่ได้อย่างใกล้ชิด และชัดเจน ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง การบริหารงานทั้งในแง่คุณภาพและปริมาณ ไม่ว่าจะ เป็นในด้านกระบวนการขั้นตอนในการบังคับบัญชา ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านสวัสดิการ ซึ่งสิ่ง เหล่านี้ ส่งผลกระทบ ต่อ ประสิทธิภาพ และ

ประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ และเป็นหน้าที่หลักที่สำคัญที่สุดของหน่วยงาน โดยตรง การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการ ทราบระดับความพึงพอใจของข้าราชการตำรวจต่อ การบริหารงานของผู้บังคับบัญชาในระดับสูง เมื่อได้ ทราบความต้องการที่ชัดเจนแล้ว จะส่งผลต่อการ สร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดระหว่างผู้บังคับบัญชา กับผู้ใต้บังคับบัญชา เพราะถ้ามีการบริหารงานที่ดี ย่อมทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความพึงพอใจและมี ทศนคติที่ดี ต่อการบริหารงานของผู้บังคับบัญชา ระดับสูงและต่อหน่วยงานเกิดการให้ความร่วมมือ และมีส่วนร่วมในการช่วยพัฒนาและดำเนินงานตาม นโยบายของกองบังคับการต่อไปด้วย

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องความพึงพอใจของข้าราชการตำรวจต่อการบริหารงานและคุณลักษณะของผู้บังคับบัญชาในระดับสูง ตำรวจภูธรจังหวัดระยอง เพราะเป็นสิ่งสำคัญต่อการดำเนินงาน สามารถนำไปเป็นข้อมูลสำหรับการกำหนดแผนกลยุทธ์ในการบังคับบัญชาบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งผู้บริหารสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปเสริมจุดแข็งและลดจุดอ่อน รวมทั้งการพัฒนาของบังคับบัญชาตำรวจให้สอดคล้องกับความต้องการของข้าราชการตำรวจได้ดียิ่งขึ้น และที่สำคัญที่สุดคือทำให้ทราบผลงานของผู้บังคับบัญชาในระดับสูง ที่มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างใหม่ เพื่อการพัฒนาเสนอแนวทาง และข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานของกองบังคับบัญชาตำรวจภูธรจังหวัดระยอง ต่อข้าราชการตำรวจระดับชั้นประทวนและสัญญาบัตรให้เกิดความพึงพอใจ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข และเพิ่มเติมในส่วนที่จำเป็นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดระยอง ต่อการบริหารงานของผู้บังคับบัญชาในระดับสูง
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของข้าราชการตำรวจต่อการบริหารงานของผู้บังคับบัญชาในระดับสูง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ระยะเวลาในการทำงาน สถานภาพการทำงาน ชั้นยศ และงานที่รับผิดชอบ

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บังคับบัญชาในระดับสูงกับระดับความพึงพอใจของข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดระยอง

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดระยองที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อความพึงพอใจการบริหารงานของผู้บังคับบัญชาในระดับสูง ที่แตกต่างกัน
2. คุณลักษณะของผู้บังคับบัญชาในระดับสูงมีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจของข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดระยอง

ขอบเขตการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. **ขอบเขตด้านประชากร** ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการตำรวจ ของกองบังคับบัญชาตำรวจภูธรจังหวัดระยอง รวมทั้งสิ้น 1,432 คน ประกอบด้วยข้าราชการตำรวจระดับชั้นประทวนจำนวน 1,057 คน และชั้นสัญญาบัตร จำนวน 375 คน (ข้อมูลจากรายงานสถานภาพข้าราชการตำรวจ แยกระดับตำแหน่ง ในสังกัด ภ.จว.ระยอง ข้อมูล ณ 22 เม.ย. 2556)

2. **ขอบเขตด้านเนื้อหา** ในการศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจของข้าราชการตำรวจต่อการบริหารงานและคุณลักษณะของผู้บังคับบัญชาในระดับสูง ตำรวจภูธรจังหวัดระยอง ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเนื้อหา ดังนี้

2.1 การบริหารงานของผู้บังคับบัญชาในระดับสูง ประกอบด้วย (1) การวางแผน (Planning) (2)

การจัดองค์การ (Organizing) (3) การจัดบุคลากรลงสู่
งาน (Staffing) (4) การอำนวยการ (Directing) และ (5)
การควบคุมงาน (Controlling)

2.2 คุณลักษณะของผู้บังคับบัญชา
ได้แก่ (1) ด้านภาวะผู้นำ (2) ด้านคุณธรรมจริยธรรม
(3) ด้านบุคลิกภาพ (4) ด้านการบริหารงาน และ (5) ด้าน
ทักษะการบริหาร

3. *ขอบเขตด้านระยะเวลา* การศึกษาความพึง
พอใจของข้าราชการตำรวจต่อการบริหารงานและ
คุณลักษณะของผู้บังคับบัญชาในระดับสูง ตำรวจภูธร
จังหวัดระยอง ซึ่งเป็นการสำรวจข้อมูลของข้าราชการ
ตำรวจในปี พ.ศ. 2555 – 2556 (หลังจากการแต่งตั้ง
โยกย้ายเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2555) ผู้วิจัยทำการเก็บ
รวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนพฤษภาคม - เดือนสิงหาคม
2556

4. *ขอบเขตด้านสถานที่* สถานีตำรวจใน
จังหวัดระยอง โดยมีการเก็บข้อมูลจากตำรวจภูธรจังหวัด
ระยองทั้งหมด แบ่งออกเป็น 19 หน่วยงาน คือ (1)
ตำรวจภูธรจังหวัดระยอง (2) กลุ่มงานสอบสวน (3) กอง
บังคับการสืบสวนสอบสวนและอีก 16 สถานีตำรวจ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ
(Survey Research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจาก
ข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดระยอง โดยใช้
แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการ
เก็บรวบรวมข้อมูล ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
คือ ข้าราชการตำรวจ ของกองบังคับการตำรวจภูธร
จังหวัดระยองรวมทั้งสิ้น 1,432 คน ซึ่งได้แบบสอบ
ถามที่สมบูรณ์กลับคืนมา จำนวน 1,256 คน คิดเป็น
ร้อยละ 87.71

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์
ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และ สถิติที่ใช้ใน
การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test, One-way
ANOVA และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยวิธีของ
เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation(r))
โดยกำหนดค่านัยสำคัญ (Significance) ที่ระดับ.05 หรือ
ระดับค่าความเชื่อมั่นทางสถิติที่ร้อยละ 95 โดยทำได้
ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบ

ถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

ส่วนที่ 2 ระดับความพึงพอใจของข้าราชการ

ตำรวจ ต่อการบริหารงานของผู้บังคับบัญชาในระดับสูง
ตำรวจภูธรจังหวัดระยอง วิเคราะห์โดยการหา
ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้มาตรวัด
ของลิเคอร์ท สเกล (Likert Scale)

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ

ทั่วไป วิเคราะห์โดยนำแบบสอบถามที่กลุ่มตัวอย่าง
ได้เสนอแนะมารวบรวมเป็นหมวดหมู่ แล้วจัดกลุ่ม
แยกออกเป็นประเด็นต่าง ๆ ใช้วิธีแจกแจงความถี่
(Frequency) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบ

ระดับความพึงพอใจของข้าราชการตำรวจต่อการ
บริหารงานของผู้บังคับบัญชาในระดับสูง จำแนกตาม
ปัจจัยส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยการนำข้อมูลมา
คำนวณ ค่า t-test และ One-way Analysis of
Variance (One – way ANOVA) โดยกำหนดค่า
นัยสำคัญ (Significance) ที่ระดับค่า .05 หรือระดับค่า
ความเชื่อมั่นทางสถิติที่ร้อยละ 95

ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ คุณลักษณะของผู้บังคับบัญชาในระดับสูงมีผลต่อระดับความพึงพอใจของข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดระยอง จำแนกตามคุณลักษณะของผู้บังคับบัญชา โดยการนำข้อมูลมาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยวิธีของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation (r)) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาพบว่า ข้าราชการตำรวจมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บังคับบัญชาในระดับสูง ตำรวจภูธรจังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านสามารถจัดลำดับความพึงพอใจโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านอำนาจ พบว่า ความพึงพอใจของข้าราชการตำรวจอยู่ในระดับมากทุกข้อ ($\bar{X} = 3.94$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ภาวะผู้นำของผู้บังคับบัญชา ($\bar{X} = 4.07$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สร้างทัศนคติที่ดีในการทำงาน จูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.87$)

2. ด้านการควบคุมงาน พบว่า ความพึงพอใจของข้าราชการตำรวจอยู่ในระดับมากทุกข้อ ($\bar{X} = 3.90$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีการประเมินผลที่กำหนดระยะเวลาการประเมินการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.93$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการควบคุมต้นทุนทรัพยากรของ

หน่วยงาน และระยะเวลาในการปฏิบัติงานให้สัมพันธ์กันอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.86$)

3. ด้านการวางแผน พบว่า ความพึงพอใจของข้าราชการตำรวจอยู่ในระดับมากทุกข้อ ($\bar{X} = 3.88$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ กำหนดวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายที่วางไว้ ($\bar{X} = 3.93$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการทดสอบแผนงาน เพื่อพิจารณาแก้ไขส่วนที่ไม่เหมาะสมก่อนการดำเนินการให้เรียบร้อย ($\bar{X} = 3.81$)

4. ด้านการจัดบุคลากรลงสู่งาน พบว่า ความพึงพอใจของข้าราชการตำรวจอยู่ในระดับมากทุกข้อ ($\bar{X} = 3.80$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงมากที่สุด คือ กำหนดรายละเอียดของงานอย่างชัดเจน เพื่อกำหนดทิศทางในการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผล ($\bar{X} = 3.86$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ จัดทรัพยากรบุคคลทำงานในตำแหน่งต่าง ๆ สมดุลกับปริมาณงานที่ต้องทำในอนาคต ($\bar{X} = 3.71$)

5. ด้านการจัดองค์การ พบว่า ความพึงพอใจของข้าราชการตำรวจอยู่ในระดับมากทุกข้อ ($\bar{X} = 3.82$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีกระบวนการที่กำหนด กฎ ระเบียบ แบบแผน ในการปฏิบัติงาน ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถทำงานเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.90$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ กำหนดจำนวนผู้ใต้บังคับบัญชาในอัตราที่เหมาะสม โครงสร้าง

องค์การมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับ
สิ่งแวดล้อมที่แปรเปลี่ยนตลอดเวลา ($\bar{X} = 3.74$)

การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระดับความพึง
พอใจของข้าราชการตำรวจ ต่อการบริหารงานของ
ผู้บังคับบัญชาาระดับสูง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
วิเคราะห์โดยการนำข้อมูลมาคำนวณหาค่า t-test และ
One-way Analysis of Variance (One – way ANOVA)
โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติ (Significance) ที่ระดับ
.05 จากผลการศึกษา

ด้านเพศ พบว่า ข้าราชการตำรวจมีความพึง
พอใจไม่แตกต่างกัน

ด้านอายุ พบว่า ข้าราชการตำรวจที่มีอายุ
ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของ
ผู้บังคับบัญชาาระดับสูง ในภาพรวมแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านอายุงาน พบว่า ข้าราชการตำรวจที่มีอายุ
งานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของ
ผู้บังคับบัญชาาระดับสูง ในภาพรวมแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านชั้นยศ พบว่า ข้าราชการตำรวจที่มีชั้น
ยศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของ
ผู้บังคับบัญชาาระดับสูง ในภาพรวมแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านงานที่รับผิดชอบ พบว่า ข้าราชการ
ตำรวจที่มีงานที่รับผิดชอบต่างกัน มีความพึงพอใจ
ต่อการบริหารงานของผู้บังคับบัญชาาระดับสูง ใน
ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05

ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของ
ผู้บังคับบัญชาาระดับสูงกับระดับความพึงพอใจของ
ข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดระยอง พบว่า
ผู้บังคับบัญชาาระดับสูงที่มีคุณลักษณะในรูปแบบ
ต่างๆ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับความพึง
พอใจของข้าราชการตำรวจภูธร ทุกข้อ อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ถ้า
ผู้บังคับบัญชาาระดับสูงเป็นบุคคลที่มีภาวะผู้นำ มี
คุณธรรมจริยธรรม มีบุคลิกภาพที่ดี มีการบริหารงาน
ดี และมีทักษะการบริหารเพิ่มขึ้น ระดับความพึง
พอใจของข้าราชการตำรวจก็เพิ่มขึ้นเช่นกัน

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้ศึกษามีประเด็นที่
น่าสนใจต่อความพึงพอใจของข้าราชการตำรวจต่อ
การบริหารงานของผู้บังคับบัญชาาระดับสูง
ตำรวจภูธรจังหวัดระยอง อภิปรายผลตามรายละเอียด
การค้นพบ ดังนี้

ประการแรก พบว่า ข้าราชการตำรวจมี
ความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บังคับบัญชา
ระดับสูง ตำรวจภูธรจังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ใน
ระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า อยู่ใน
ระดับมากทุกด้าน ซึ่งตรงกับผลงานวิจัยของ ณกฤต
ชัย เตียสุต [1] ผลการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มี
ความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ
ข้าราชการตำรวจ: ศึกษาเฉพาะกรณี กองบังคับการ
อำนวยการ กองบัญชาการตำรวจสันติบาล พบว่า
ความพึงพอใจเกี่ยวกับปัจจัยงูใจในการปฏิบัติงาน

โดยรวมของข้าราชการตำรวจ มีสหสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในระดับสูงมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีสหสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่สุดคือ ด้านลักษณะของงาน รองลงมาคือ ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านความสำเร็จของงาน ด้านโอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน และด้านความรับผิดชอบ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยสำคัญในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจโดยรวมของข้าราชการตำรวจ มีสหสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในระดับสูงมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีสหสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสูงสุดคือ ด้านความมั่นคงปลอดภัยในการปฏิบัติงาน รองลงมาคือ ด้านนโยบายและการบริหารงาน ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ด้านการปกครองบังคับบัญชา ด้านสภาพของอาชีพ ด้านสภาพการปฏิบัติงาน ด้านความเป็นอยู่ส่วนตัว ด้านเงินเดือน ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประการที่สอง พบว่า ข้าราชการตำรวจที่มีอายุ อายุงาน ชั้นยศ และงานที่รับผิดชอบ ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บังคับบัญชา ระดับสูงที่แตกต่างกัน ยกเว้นปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศที่ไม่มีผลต่อความพึงพอใจการบริหารงานของผู้บังคับบัญชา ระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา ตริยศ [2] ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนที่ปฏิบัติงานด้าน

ป้องกันปราบปราม สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดพิษณุโลก ด้านลักษณะงาน ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสำเร็จของงาน ด้านการปกครองบังคับบัญชา และด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมีความพึงพอใจด้วยค่ามัธยฐานระดับปานกลาง ด้านนโยบายและการบริหาร ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน และด้านเงินเดือนและประโยชน์เกื้อกูล มีความพึงพอใจด้วยค่ามัธยฐานระดับน้อย สำหรับการเปรียบเทียบความพึงพอใจด้วยค่ามัธยฐานในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนที่ปฏิบัติงานด้านป้องกันปราบปราม สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดพิษณุโลก เมื่อจำแนกตาม ชั้นยศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และอัตราเงินเดือน ที่มีต่อปัจจัย จูงใจและปัจจัยสำคัญใน 10 ด้าน คือ ด้านลักษณะของงาน ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสำเร็จ ด้านการยอมรับนับถือ ด้านการปกครองบังคับบัญชา ด้านนโยบายและการบริหาร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน และ ด้านเงินเดือนและประโยชน์เกื้อกูล พบว่าโดยรวมมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

ประการที่สาม พบว่า ผู้บังคับบัญชา ระดับสูงที่มีคุณลักษณะในรูปแบบต่างๆ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับความพึงพอใจของข้าราชการตำรวจภูธร กล่าวคือ ถ้าผู้บังคับบัญชา ระดับสูงเป็นบุคคลที่มีภาวะผู้นำ มีคุณธรรม จริยธรรม มีบุคลิกภาพที่ดี มีการบริหารงานดี และมีทักษะการบริหารเพิ่มขึ้น ระดับความพึงพอใจของข้าราชการตำรวจก็เพิ่มขึ้น ซึ่งสาเหตุน่าจะมาจากการทำงานระหว่างผู้บังคับชภูชากับผู้ใต้บังคับบัญชา

นอกจากจะมีเรื่องงานเข้ามาเกี่ยวข้องแล้ว ยังมีความรู้สึกและอารมณ์ในการทำงานร่วมกัน หากผู้บังคับบัญชามีลักษณะการเป็นผู้นำที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีบุคลิกภาพที่ดี มีการบริหารงานดี และมีทักษะการบริหาร ก็ย่อมเป็นเรื่องปกติที่ผู้ใต้บังคับบัญชาจะมีความรู้สึกพึงพอใจ ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของเพอร์ริงตัน^[3] ได้ศึกษาพบว่า พฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน ของโรงเรียน และพบว่าประสิทธิภาพในการทำงานมีความแตกต่างกัน สาเหตุมาจากผู้บริหารโรงเรียนมีคุณสมบัติแตกต่างกัน ซึ่งทำให้ความสามารถในการทำงานแตกต่างกันด้วย เกี่ยวกับความพึงพอใจในครูใหญ่ที่ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพเพราะครูใหญ่มีความเข้าใจในทัศนคติของครูเป็นอย่างดี สามารถชี้แจงให้ครูเข้าใจในการทำงานของโรงเรียนได้

ข้อเสนอแนะงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยถึงสถานการณ์และภาพรวมของปัญหาในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ เพื่อจะได้ทราบถึงต้นเหตุที่มาของความไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงาน
2. ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับอนาคตการบริหารงานของผู้บังคับบัญชาว่าทิศทางการเป็นเช่นไร จึงจะส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานขององค์กร
3. การปรับตัวของหน่วยงานที่มีความสอดคล้อง

และเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อความอยู่รอดและมีผลการดำเนินงานที่ดี

4. งานวิจัยนี้พบว่า การจัดบุคลากรลงสู่งานเป็นเรื่องที่ข้าราชการตำรวจมีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด โดยเฉพาะด้านการจัดทรัพยากรบุคคลทำงานในตำแหน่งต่าง ๆ สอดคล้องกับปริมาณงานที่ต้องทำในอนาคตนั้นเป็นเรื่องที่ควรวิจัยต่อเพื่อหาสาเหตุหรือเพื่อเพิ่มระดับความพึงพอใจ เพราะเรื่องนี้ น่าจะเป็นปัญหาจริงๆของข้าราชการตำรวจ

เอกสารอ้างอิง

- [1] ณกฤตชัย เตียสกุล. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ: ศึกษาเฉพาะกรณี กองบังคับการอำนวยการ กองบัญชาการตำรวจสันติบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกริก
- [2] วาสนา ศรียศ. (2554). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนที่ปฏิบัติงานด้านป้องกันปราบปราม สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกริก
- [3] Perrington, G.S. (1967, October). "The Supervisory Behavior of School Administration And Organization Effectiveness". Dissertation Abstracts International. 28(1) : 257.

ความพึงพอใจของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษาในเขตลาดกระบัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 2 กรุงเทพมหานคร

TEACHER'S SATISFACTION TOWARD ADMINISTRATORS' ACADEMIC IN LADKRABANG DISTRICT
UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2 BANGKOK METROPOLIS

ชนัญญา रिมนเดือน¹ ดร.นิวัตต์ น้อยมณี² ผศ.ดร.นำชัย เลววัลย์³

^{1,2,3} คณะบัณฑิตวิทยาลัย/สาขาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ, hi_iamooa@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตลาดกระบัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ใน 12 ด้าน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครู โรงเรียนรวมทั้งสิ้น 181คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 ผลการวิจัยพบว่าครูที่มีอายุ ประสบการณ์ สถานที่ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตลาดกระบัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ความพึงพอใจของครู

Abstract

This research aims to study and compare the satisfaction of teachers about academic management of school administrators in Lat Krabang, Bangkok. The sample was 181 teachers, high school. The tools used for data collection was a questionnaire, 0.98 of reliability value. The results showed that the sample, difference age, experience, work location was the difference the satisfaction of teachers about academic management of school administrators statistically significant at the .01.

Keyword: teacher's satisfaction

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญอย่างหนึ่งในการทำให้มนุษย์สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนความต้องการทางการศึกษาจากสังคมมีเพิ่มขึ้นประชากรต้องการได้รับการศึกษา มีความพยายามที่จะสนองตอบความต้องการทางการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน โดยการจัดการศึกษาหลากหลายรูปแบบขึ้น พยายามเร่งรัดให้เกิดการขยายการศึกษาทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ทั้งนี้เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศ การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการโน้มนำประเทศไปในแนวทางที่พึงประสงค์ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและศิลปวัฒนธรรม การที่จะพัฒนาคนให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะตามความต้องการของสังคมขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญ คือ การบริหารการศึกษา ซึ่งถือได้ว่าเป็นหน้าที่อันสำคัญของผู้บริหาร เพราะสถานศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องของงานบริหารสถานศึกษา อันเป็นหน้าที่รับผิดชอบของงาน กล่าวคือ ต้องทราบและเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ ขอบข่ายและความสำคัญของงานบริหารสถานศึกษา เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์สำคัญของการบริหารงานสถานศึกษา ซึ่งงานที่ถือว่าเป็นหัวใจของการบริหาร ได้แก่ งานวิชาการเพราะเป็นงานหลักของการศึกษาทุกระดับ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจะสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ขึ้น สำคัญอยู่ที่การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ในฐานะผู้นำ

นโยบายไปสู่การปฏิบัติเป็นสำคัญ การที่จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและมีคุณลักษณะที่ประเทศชาติต้องการเป็นงานที่เกี่ยวกับวิชาการ โดยตรง จากความสำคัญของการบริหารงานวิชาการถ้าผู้บริหารสถานศึกษา สามารถที่จะบริหารงานที่มีประสิทธิภาพจะส่งผลต่อการพัฒนาสถานศึกษานักเรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา นอกจากนี้แล้วผู้ที่มีส่วนสำคัญในการดำเนินงานวิชาการให้เป็นที่ไปตามเป้าหมายการศึกษาของชาติก็คือ ครู ซึ่งเป็นผู้ที่จะต้องนำนโยบายมาปฏิบัติโดยตรง เป็นผู้ที่จะเห็นถึงความสามารถของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารมากที่สุด เพื่อเป็นการศึกษาถึงการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร จึงทำให้ผู้วิจัยมีความต้องการที่จะทำการศึกษาค้นคว้าวิจัย เรื่องความพึงพอใจของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตลาดกระบัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา สำหรับใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานวิชาการและจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตลาดกระบัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ใน 12 ด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตลาดกระบัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามเพศ

อายุ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและสถานที่ในการปฏิบัติงาน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ

ครูผู้สอนในสถานศึกษา ในเขตลาดกระบัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร จำนวน 3 โรงเรียน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ได้แก่ ครูโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช ลาดกระบัง จำนวน 70 คน ครูโรงเรียนพรตพิทยพยัตจำนวน 97 คนและครูโรงเรียนเทพศิรินทร์ร่วมเกล้าจำนวน 181 คน รวมทั้งสิ้น 348 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ

ครูผู้สอนในสถานศึกษา ในเขตลาดกระบัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร จำนวน 3 โรงเรียน โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 608) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 181 คน โดยการคำนวณตามสัดส่วนขนาดโรงเรียนทั้ง 3 แห่ง ได้แก่ ครูโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง จำนวน 36 คน ครูโรงเรียนพรตพิทยพยัต จำนวน 51 คน และครูโรงเรียนเทพศิรินทร์ ร่วมเกล้า จำนวน 94 คน รวมทั้งสิ้น 181 คน

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตลาดกระบัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

2. ครูที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตลาดกระบัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

3. ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตลาดกระบัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

4. ครูที่มีสถานที่ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตลาดกระบัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (2550 : 25) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงาน โดยการผสมผสานทรัพยากรการจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ นักเรียนเพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนทั้งการอบรมศีลธรรมจรรยา และความประพฤติของนักเรียนเพื่อให้เป็นคนดี มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ ความรู้รอบตัว ความรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีทักษะการดำรงชีวิต อย่างมีความสุข

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานทุกชนิดของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการเพื่อพัฒนา

ปรับปรุง และส่งเสริมการเรียนการสอนให้มี
ประสิทธิผลสูงสุดต่อผู้เรียน มีประสิทธิภาพตรงตาม
เป้าหมายของหลักสูตร โดยมีการกำหนดนโยบาย
วัตถุประสงค์ ทิศทาง แนวปฏิบัติงานด้วยการส่งเสริม
สนับสนุน พร้อมกันก่อให้เกิดความร่วมมือในการ
ดำเนินงานโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.1.2 หลักการบริหารงานวิชาการ

ซุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551 : 22) ได้กล่าวถึง
หลักการบริหารงานวิชาการที่สำคัญ ๆ
ดังนี้

1. หลักการพัฒนาคุณภาพ (Quality Management) เป็นการบริหารเพื่อนำไปสู่ความเป็น
เลิศทางวิชาการ องค์ประกอบของคุณภาพที่เป็น
ตัวชี้วัดคือผลผลิต และกระบวนการเป็นปัจจัย
สำคัญที่ทำให้บุคลากรและผู้รับบริการได้รับความพึง
พอใจ พัฒนาศักยภาพเป็นที่ยอมรับของสังคม
ในระดับสากลมากขึ้น โดยอาศัยกระบวนการประกัน
คุณภาพการศึกษาได้แก่ การควบคุมคุณภาพ
การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินผล

2. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) การ
ปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการบริหารได้
พัฒนาอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ โดยหลักการมีส่วน
ร่วม การเสนอแนะและการพัฒนาในงาน
วิชาการ ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย จึงอาจ
ดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการวิชาการ
โดยมีเป้าหมายนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพได้มากขึ้น
การมีส่วนร่วมต้องเริ่มจากการร่วมคิด ร่วมทำ
และร่วมประเมินผล

3. หลักการ 3 องค์ประกอบ (3 - Es) ได้แก่
ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัด

3.1 หลักประสิทธิภาพ (Efficiency)

หมายถึง การปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้
เป็นไปตามขั้นตอนและกระบวนการ มีปัญหาและ
อุปสรรคขณะดำเนินการก็สามารถปรับปรุงแก้ไขได้ การ
มีประสิทธิภาพเน้นไปที่กระบวนการ (Process) การใช้
กลยุทธ์และเทคนิควิธีต่าง ๆ ที่ทำให้
บรรลุวัตถุประสงค์มากที่สุด

3.2 หลักประสิทธิผล (Effectiveness)

หมายถึง ได้ผลผลิต (Outcome) ตาม
วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ตรงตามจุดมุ่งหมายของ
หลักสูตรมีความรู้ความสามารถ มีทักษะเพิ่มขึ้น
รวมทั้งการคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ได้รับ อย่างไรก็ตาม
มักใช้สองคำนี้ควบคู่กันคือ มีประสิทธิภาพ
และประสิทธิผล

3.3 ประหยัด (Economy) หมายถึง การ

ใช้เวลาน้อย การลงทุนน้อย การใช้กำลัง
หรือแรงงานน้อย โดยไม่ต้องเพิ่มทรัพยากรการบริหาร
แต่ได้ผลผลิตตามที่คาดหวัง ดังนั้น
การลงทุนทางวิชาการจึงต้องคำนึงหลักความประหยัด
ด้วยเช่นกัน

4. หลักความเป็นวิชาการ (Academics) หมายถึง
ลักษณะที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระของ

วิชาการ ได้แก่ หลักการพัฒนาหลักสูตร หลักการเรียนรู้อ
หลัก การสอน หลักการวัดผล
ประเมินผล หลักการนิเทศการศึกษา และหลักการวิจัย
เป็นต้น หลักการเหล่านี้เป็นองค์ประกอบ
สำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์

สรุปได้ว่า หลักการบริหารงานวิชาการจะต้อง
ประกอบด้วย หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การ
วัดผลประเมินผล และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
ที่สอดคล้องกัน

2.2 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 32) ได้กำหนด
ขอบข่ายและภารกิจการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร
สถานศึกษา
2. ด้านการพัฒนากระบวนการ
เรียนรู้
3. ด้านการวัดผลประเมินผลและ
เทียบโอนผลการเรียน
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ
การศึกษา
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม
และเทคโนโลยีทางการศึกษา
6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. ด้านการนิเทศการศึกษา
8. ด้านการแนะแนวการศึกษา
9. ด้านการพัฒนาระบบการ
ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. ด้านการส่งเสริมความรู้ด้าน
วิชาการแก่ชุมชน
11. ด้านการประสานความร่วมมือ
ในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. ด้านการส่งเสริมและ
สนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล
ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน
และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความ
พึงพอใจของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของ

ผู้บริหารสถานศึกษาในเขตลาดกระบัง สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร
โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

- 3.1 การกำหนดรูปแบบการวิจัย
- 3.2 การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 ขั้นตอนการวิจัย
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การจัดกระทำข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลและ
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผล อภิปรายผลการวิจัย

1. ความพึงพอใจของครูเกี่ยวกับการ
บริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขต
ลาดกระบัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ทั้ง 12 ด้าน
โดยรวมเห็นว่ามี ความพึงพอใจในระดับมาก ทั้งนี้อาจ
เนื่องมาจากครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงาน
วิชาการ และปฏิบัติงานการบริหารวิชาการที่เป็นไปตาม
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไข
เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ที่มีเป้าหมายในการปฏิรูป
การศึกษา อีกทั้งครูได้รับการอบรมการใช้สื่อและ
นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ ทำ
ให้การจัดกิจกรรมต่างๆ บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้
ประกอบกับมีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการ
ปฏิบัติงานของครูอย่างต่อเนื่อง และโรงเรียนมี
ความสัมพันธ์กับชุมชนเป็นอย่างดี

2. การเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูเกี่ยวกับ
การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขต
ลาดกระบัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม
เพศ อายุ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและ
สถานที่ในการปฏิบัติงาน อภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

2.1 ครูที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจ
เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษา ในเขตลาดกระบัง สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร
โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้
อาจเนื่องจากการบริหารงานวิชาการของ
สถานศึกษานั้น บทบาทของครูผู้สอนทั้งเพศชายและ
เพศหญิงจะทำหน้าที่ไม่แตกต่างกัน คือ นำแนวทาง
การปฏิบัติตามนโยบายของสถานศึกษาไปปฏิบัติ ซึ่ง
ในการดำเนินงานนั้น ครูที่ทำหน้าที่มีภาระงาน
เกี่ยวกับการกำหนดทิศทาง ในการพัฒนาสถานศึกษา
ไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกันเนื่องจากสภาพปัจจุบัน
บุคลากรในสถานศึกษามีภาระหน้าที่ในความ
รับผิดชอบมาก ดังนั้นการให้ความช่วยเหลือของ
บุคลากร เช่น การสอนแทน การแบ่งงานรับผิดชอบที่
ชัดเจนตามบทบาทหน้าที่การจัดประชุม การอบรม
เชิงปฏิบัติการ การนิเทศภายใน สิ่งเหล่านี้จะช่วย
สร้างความเข้าใจในการปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทาง
เดียวกันได้ และเป็นการสร้างจุดเน้นของ การ
บริหารงานวิชาการให้บุคลากรมีเป้าหมายเดียวกัน
ซึ่งทำครู ผู้สอนเพศชาย และเพศหญิง มีความ
คิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจ
เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษา ในเขตลาดกระบัง สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร
โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูที่มีอายุต่างกัน มีมุมมอง
และประสบการณ์ในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ มีความรู้ ความ
เข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาในด้านการบริหารวิชาการทั้ง 12 ด้าน
แตกต่างกัน

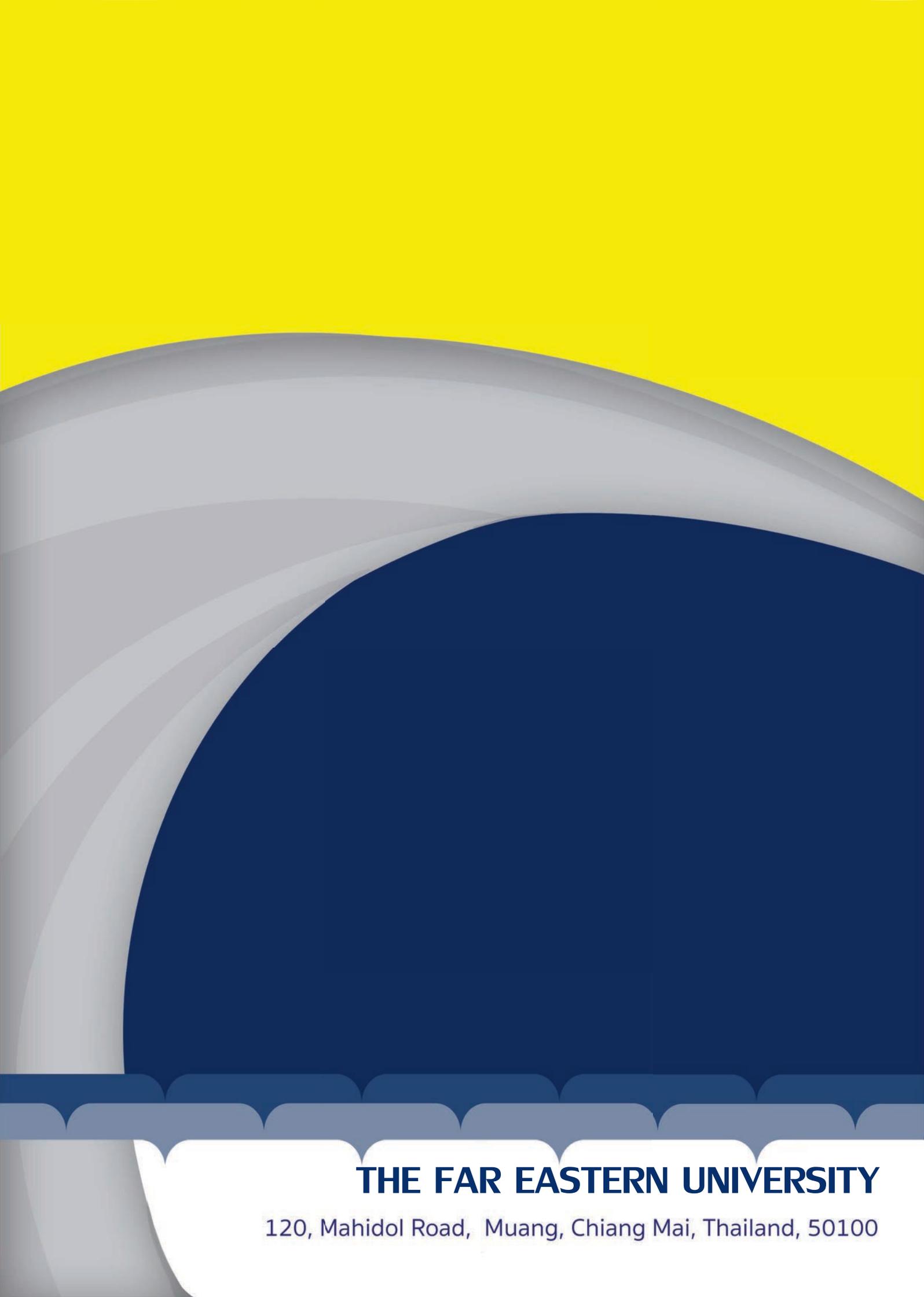
2.3 ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
ต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ
ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตลาดกระบัง สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
กรุงเทพมหานคร โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูที่มี
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานระหว่าง 10 – 20 ปี และ
ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี มี
มุมมองและประสบการณ์ในการพบเห็นสิ่งต่างๆ มี
ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ และมี
การใช้เทคโนโลยี สื่อ นวัตกรรม เทคนิควิธีการที่
หลากหลายมาใช้ในการแก้ไขปัญหาช่วยในการเรียนการ
สอนในเนื้อหาวิชาที่ยุ่ยากและซับซ้อน ได้ดีกว่า มี
ความรู้ความสามารถเข้าใจการบริหารงานวิชาการใน
โรงเรียนได้เป็นอย่างดี

2.4 ครูที่มีสถานที่ในการปฏิบัติงานต่างกัน มี
ความพึงพอใจเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษาในเขตลาดกระบัง สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร
โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานของผู้บริหาร

สถานศึกษาทุกคนในโรงเรียนที่มีต่างกัน ต้องยึด
หลักการบริหารงานแบบเป็นธรรม มีการคิดการ
ตัดสินใจที่เด็ดขาดและรวดเร็ว สามารถแก้ไขปัญหา
เฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำพาสถานศึกษา
ให้ก้าวเข้าสู่ความมั่นคงเข้มแข็งอย่างยั่งยืน และบรรลุ
เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ
ประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะ

1. ควรนำความพึงพอใจไปใช้ในการ
บริหารงานวิชาการของโรงเรียน เพื่อวิจัย ประเมินผล
เพื่อปรับปรุงให้สมบูรณ์ในอนาคต
2. ควรศึกษาความพึงพอใจเกี่ยวกับการ
บริหารงานวิชาการของโรงเรียนในตัวแปรอื่น เช่น เขต
พื้นที่การศึกษาหรือจังหวัด เพื่อนำผลการศึกษามา
เปรียบเทียบหาความแตกต่าง
3. ควรศึกษาสภาพการบริหารงานด้านอื่นๆ
เช่น การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล
การบริหารงานทั่วไป เป็นต้น
4. ควรมีการปรับเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ

THE FAR EASTERN UNIVERSITY

120, Mahidol Road, Muang, Chiang Mai, Thailand, 50100